

16 #4 Cat # 81

JUAN

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

BX855
.J4
1733-62
v.5
t.1
c.1

1080045197

BULLARUM

PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM

Romanorum Pontificum

AMPLISSIMA COLLECTIO

*Cui accedere Pontificum omnium Vita, Nota,
& Indices opportuni.*

OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES

TOMUS QUINTUS

PARS PRIMA.

Ab Anno IV. **SIXTI V.** usque ad Annum II. **CLEMENTIS VIII.**
scilicet ab Anno 1588. ad 1593.

ROMÆ, MDCCLI

TYPIS, ET SUMPTIBUS HIERONYMI MAINARDI.
SUPERIORUM FACULTATE, ET PRIVILEGIO SANCTISSIMI.

46504

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Eminentissimo, ac Reverendissimo Principi
**JOANNI BAPTISTÆ
CARDINALI
MESMERO.**

U A N L

HIERONYMUS MAINARDI
FELICITATEM.

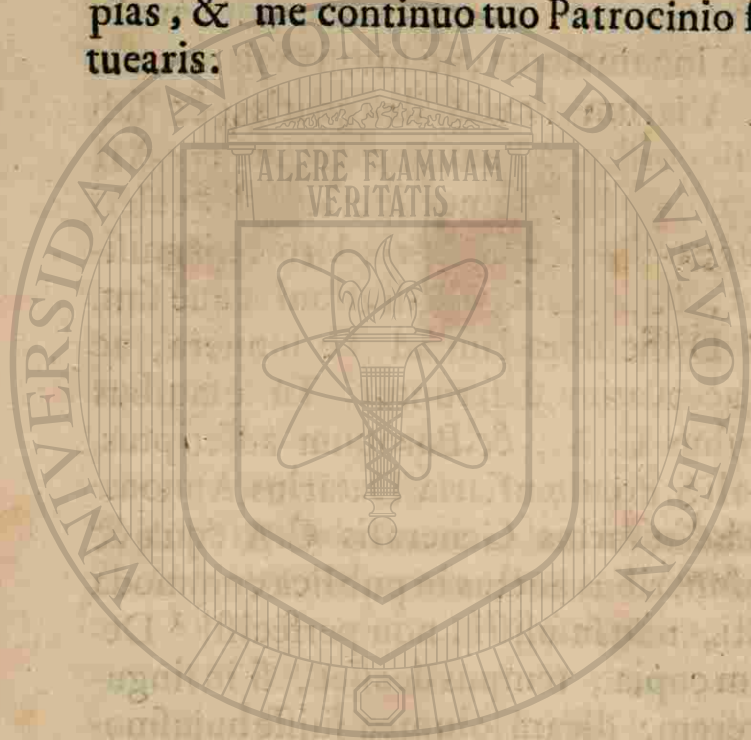
M Ultis nominibus me Tibi, EMINENTISSIME PRINCEPS, devotum publico aliquo, pro virium tenuitate, monumento ut testarer, sollicitus quærebam, cum mihi auspiciatò contigit, ut prela mea, quæ diutiùs quàm par videbatur, variis obnitentibus casibus à continua-

nuatione Magni Bullarii Romani requieverant, Partem Primam Tomi Quinti hisce diebus tandem absoluerint. Quod mihi fors objicit, festinans arripio, & volumen hoc, votis meis facturum satis, Nomini tuo nuncupatum effero. Nec tuæ officere virtuti publica hac grati animi significatione verbor; Quamvis enim, quo Te facile illa rapit in Patrocinium oppressorum, eo difficilius Te sinat quocumque obtentu beneficiorum recordationem perferre: hæc tamen, quam edo, Tuorum in me est hujusmodi, ut à Te nec interdici, nec rejici ullo modo queat. Est enim Celsissimæ illius Dignitatis, quâ uteris, illas Constitutiones, ex quibus rectum Ecclesiæ Regimen comparatur, omni ratione, & tutari, & intactas ad Posterum transmittere. Hoc Te autem arctius urget Officium, cum hanc tantam dignitatem non Tibi otioso fors & favor, sed Tutemet, maximis Muneribus, & Magistratibus summo zelo, integritate, ac fama obitis, quin spectaveris, eam Tibi confeceris; Vel enim Te inspicio, cum in Sacro Rotæ Tribunali Studiis Jurisprudentiæ & exquisitis, & perfectis, Causas in Curia Romana omnibus plaudentibus agebas: Vel Te jam Præsulem ejusdem Curia, modò XII. Virum Utriusque Signaturæ Justitiæ, & Gratia, modo Locumtenentem Auditoris Camera, modò Clericum ejusdem; & Te video doctrina conspicuum, Judicem integerrimum, publicæ commoditati acrei unice studentem omnium oculos in Te

con-

convertere, editis pluribus eximiisque Justitiæ, ac Fortitudinis exemplis. Hinc Româ Annonæ Caritate laborante, ad Te Unum confugitur, nec irrita spe; Vix enim, ut malis urgentibus Te opponeres, Marchiæ Provincias pervadis, & Romæ jam ipsum Caritatis Frumentariæ nomen obsolescit: Româ incommodis, ac lutosis viis utente, itur ad Te, Viarum Præses designaris, & sub Te novo viarum ordine a Pontifice CLEMENTE XII inducto, novæ illæ ferè omnes incredibili celeritate sternuntur, ut jam cum ceteris Urbis magnificentis certent, & Advenis admirationi æquæ sint. Quid plura? Difficiliora jam ad Te munera, ac Magistratus acervatim deferuntur, Tu omnibus Congregationibus C. A., & Baronum adscriptus, Tu in Tribunali S. Pœnitentiariæ Datarius, Annonæ Præfectus, Thesaurarius Generalis C. A.; quæ & quanta hisce muneribus auctus in publica commoda non excogitasti, non sumisti, non perfecisti? Deesset Verborum copia, tempus deesset, si in singula vel excurrerem: dicam solum ea fuisse hujusmodi, ut tandem anno 1747. unis summis tuis meritis promoventibus, & gestantibus Te ad Cardinalatum beneficio BENEDICTI XIV. feliciter Regnantis evexerint: Sed quem tamen geris (& geras Ecclesiæ bono, & Proborum solatio, in seram senectam, & dum fatietate vivendi Natura ipsa explenda sit) ut non laboribus summis premium, sed in illis majorem auctoritatem consecutus tantummodo videare.

deare. Quæ cum ita sint, libero jam profusus animo, & voce audebo Donum hoc meum Tibi EMINENTISSIME PRINCEPS sistere, ac offerre; Nec metuam, quin Doni ipsius merito perenne hoc grati animi mei Testimonium Clemens suscipias, & me continuo tuo Patrocinio sustentens, ac tuearis.

INDEX CHRONOLOGICUS PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Tomi Quinti Parte Prima continentur.

SIXTUS V.	Anno 1588.	Pag. 1
URBANUS VII.	1590.	245
GREGORIUS XIV.	1590.	246
INNOCENTIUS IX.	1591.	324
CLEMENS VIII.	1592.	333

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

IN-

IN-

INDEX ALPHABETICUS PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Tomi Quinti Parte Prima continentur.

CLEMENS VIII.	habet Conffit.	LXXVI.
GREGORIUS XIV.	habet Conffit.	LXVI.
INNOCENTIUS IX.	habet Conffit.	VI.
SIXTUS V.	habet Conffit.	LII.
In Appendice	habet Conffit.	L.
URBANUS VII.	habet Conffit.	I.

INDEX RUBRICARUM BULLARUM, ET PRIVILEGIORUM OMNIUM

Quæ in hac Tomi Quinti Parte Prima continentur.

Quæ in hoc Indice designantur, erant in Editione Cherubini.

SIXTUS V.

- CXXV.** DE Tertiis decies centenis millibus nummum aureorum, in Arce Sancti Angeli repositis, inde nullo unquam tempore, nisi in præscriptis casibus, certaque de super servata forma depromendis. Pag. 1.
- CXXVI.** Revocatio licentiarum per Ministros generales, aut alios Superiores quorumcumque Monasteriorum Ordinis Heremitarum S. Augustini in Regnis Hispaniarum, quibuscumque Fratibus dicti Ordinis possidenti redditus, ac pecunias penes se retinendi concessarum cum prohibitione, ut in posterum tales licentiæ concedantur. 3
- CXXVII.** Approbatio Congregationis Clericorum Regularium Minorum, cum aliquarum gratiarum concessione. 4
- CXXVIII.** Canonizatio S. Didaci Conf. Ord. Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia Professoris, suæque Festivitatibus institutio pro die 12. mensis Nov. quotannis celebranda. 5
- CXXIX.** Mandatur omnibus Congregationum Lateranen., Cassinen., Carthusianorum, Camaldulen., Montis Oliveti, S. Petri ad Vincula, Cruciferorum, S. Salvatoris in Lauro, & S. Georgii in Alga, Abbatibus, Præpositis, Prioribus, ac Abbatissis, & Priorissis quatenus Inventarium bonorum, reddituum, ac Scripturarum Ecclesiarum, & Monasteriorum suorum respective Ordinum conficere, illaque ad Archivia Monasteriorum suæ Congregationis in Urbe existen. deferre curent. 13
- CXXX.** Institutio Archiviorum Scripturarum, in quibuscumque Civitatibus, & locis Status Ecclesiastici, Alma Urbe, & Bononia exceptis, & erectio officii Regentis dictorum Archiviorum, cum jurisdictionis, & privilegiorum assignatione. 15
- Sequitur erectio officii Regentis supradicti Archivii cum Jurisdictionis, & Privilegiorum concessione. 17
- CXXXI.** Prohibitio conferendi Canonicatus, & Præbendas, ac Dignitates Ecclesie Valentine, spurcis, aut illegitime natis, quamvis legitimis, & natalibus restitutis. 19
- CXXXII.** Exemptio Congregationis Monachorum Montis Virginis, Ordinis S. Benedicti, a Jurisdictione Sacristæ Hospitalis B. Mariæ Virginis Annuntiata Neapolitan. cui Leo X. dudum univerat. 20
- CXXXIII.** Jurisdictio Judicis Casarum, & Lib. Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

- tium Hospitalis pro recipiendis pieque alendis Mendicis per Urbem vagantibus. Et ampliatio exemptionis ei concessa, auctoritatibusque Administratorum ejus. 21
- CXXXIV.** Contra abortum quovis modo procurantes, aut sterilitatis potiones dantes, vel fumantes, eisque auxilium, consilium, sive consensum præstantes. 25
- CXXXV.** Institutio Festivitatibus SS. Placidi, & Sociorum Martyrum Professorum Ordinis Monachorum S. Benedicti, ubique simpliciter, & in Mesanen. Civitate duplici officio die 5. mensis Octobris celebranda, ac etiam die 4. mensis Augusti in Ecclesia Mesanen. ubi eorum corpora nuper reperta fuerunt. 27
- CXXXVI.** Collegii Montis Alti pro quinquaginta ex Provincia Marchie Scholaribus, in Civitate Bononia erectio cum beneficiorum, & annuorum reddituum, privilegiorumque, & exemptionum largitione, Judicisque, & Protectoris deputatione, facultatibusque, & jurisdictione. 29
- CXXXVII.** Congregatio Portugallie Ordinis Fratrum Eremitarum S. Hieronymi unitur Congregationi S. Bartholomei de Lupiano dicti Ordinis Regni Hispaniarum, & deinceps sub eadem regulari disciplina, & uno Generali triennali, qui alterius vicibus ex ambabus Congregationibus eligatur. 37
- CXXXVIII.** Quod Ecclesie Parochiales, sive Vicaria perpetuo unitis Monasteriis Canonicorum Regularium Congregationis S. Joannis Evangelistæ in Portugallia, & Algarbiorum Regnis existen. non per Ordinarios locorum, sed per Superiores ejusdem Congregationis providenda sint juxta Constitutionem Pii V. 38
- CXXXIX.** Fructus beneficiorum Regni Neapolis, tempore obitus Beneficiatorum, qui cum Camera Apostolica super spoliis transgerant, pendentes, vel non exacti, non ad eorum heredes, vel Capitulum, & Clerum, sed ad ipsam Cameram spectant. 39
- CXL.** Contra Clericos male, aut Simoniacè promotos, & Episcopos, & alios in ordinum collatione peccantes. 40
- CXLI.** De Habitu, & Tonfura Clericorum, & Militum Beneficia Ecclesiastica obtinentium. 42
- Sequitur declaratio quoad aliquos Pape Familiaris, Militisque, & Officialis Romanæ Curie, & pensiones non ultra 60. ducatos obtinentes. 44
- CXLII.** Triennale Capitulum Generale Congregationi Lombardie Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini statutum. 45

INDEX ALPHABETICUS PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Tomi Quinti Parte Prima continentur.

CLEMENS VIII.	habet Conffit.	LXXVI.
GREGORIUS XIV.	habet Conffit.	LXVI.
INNOCENTIUS IX.	habet Conffit.	VI.
SIXTUS V.	habet Conffit.	LII.
In Appendice	habet Conffit.	L.
URBANUS VII.	habet Conffit.	I.

INDEX RUBRICARUM BULLARUM, ET PRIVILEGIORUM OMNIUM

Quæ in hac Tomi Quinti Parte Prima continentur.

Quæ in hoc Indice designantur, erant in Editione Cherubini.

SIXTUS V.

- CXXV.** DE Tertiis decies centenis millibus nummum aureorum, in Arce Sancti Angeli repositis, inde nullo umquam tempore, nisi in præscriptis casibus, certaque de super servata forma depromendis. Pag. 1.
- CXXVI.** Revocatio licentiarum per Ministros generales, aut alios Superiores quorumcumque Monasteriorum Ordinis Heremitarum S. Augustini in Regnis Hispaniarum, quibuscumque Fratibus dicti Ordinis possidenti redditus, ac pecunias penes se retinendi concessarum cum prohibitione, ut in posterum tales licentiæ concedantur. 3
- CXXVII.** Approbatio Congregationis Clericorum Regularium Minorum, cum aliquarum gratiarum concessione. 4
- CXXVIII.** Canonizatio S. Didaci Conf. Ord. Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia Professoris, suæque Festivitatibus institutio pro die 12. mensis Nov. quotannis celebranda. 5
- CXXIX.** Mandatur omnibus Congregationum Lateranen., Cassinen., Carthusianorum, Camaldulen., Montis Oliveti, S. Petri ad Vincula, Cruciferorum, S. Salvatoris in Lauro, & S. Georgii in Alga, Abbatibus, Præpositis, Prioribus, ac Abbatissis, & Priorissis quatenus Inventarium bonorum, reddituum, ac Scripturarum Ecclesiarum, & Monasteriorum suorum respective Ordinum conficere, illaque ad Archivia Monasteriorum suæ Congregationis in Urbe existen. deferre curent. 13
- CXXX.** Institutio Archiviorum Scripturarum, in quibuscumque Civitatibus, & locis Status Ecclesiastici, Alma Urbe, & Bononia exceptis, & erectio officii Regentis dictorum Archiviorum, cum jurisdictionis, & privilegiorum assignatione. 15
- Sequitur erectio officii Regentis supradicti Archivii cum Jurisdictionis, & Privilegiorum concessione. 17
- CXXXI.** Prohibitio conferendi Canonicatus, & Præbendas, ac Dignitates Ecclesie Valentine, spurcis, aut illegitime natis, quamvis legitimatis, & natalibus restitutis. 19
- CXXXII.** Exemptio Congregationis Monachorum Montis Virginis, Ordinis S. Benedicti, a Jurisdictione Sacristæ Hospitalis B. Mariæ Virginis Annuntiata Neapolitan. cui Leo X. dudum univerat. 20
- CXXXIII.** Jurisdictio Judicis Casarum, & Lib. Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

- tium Hospitalis pro recipiendis pieque alendis Mendicis per Urbem vagantibus. Et ampliatio exemptionis ei concessa, auctoritatibusque Administratorum ejus. 21
- CXXXIV.** Contra abortum quovis modo procurantes, aut sterilitatis potiones dantes, vel fumentes, eisque auxilium, consilium, sive consensum præstantes. 25
- CXXXV.** Institutio Festivitatibus SS. Placidi, & Sociorum Martyrum Professorum Ordinis Monachorum S. Benedicti, ubique simpliciter, & in Mesanen. Civitate duplici officio die 5. mensis Octobris celebranda, ac etiam die 4. mensis Augusti in Ecclesia Mesanen. ubi eorum corpora nuper reperta fuerunt. 27
- CXXXVI.** Collegii Montis Alti pro quinquaginta ex Provincia Marchie Scholaribus, in Civitate Bononia erectio cum beneficiorum, & annuorum reddituum, privilegiorumque, & exemptionum largitione, Judicisque, & Protectoris deputatione, facultatibusque, & jurisdictione. 29
- CXXXVII.** Congregatio Portugallie Ordinis Fratrum Eremitarum S. Hieronymi unitur Congregationi S. Bartholomei de Lupiano dicti Ordinis Regni Hispaniarum, & deinceps sub eadem regulari disciplina, & uno Generali triennali, qui alterius vicibus ex ambabus Congregationibus eligatur. 37
- CXXXVIII.** Quod Ecclesie Parochiales, sive Vicariae perpetuo unitis Monasteriis Canonicorum Regularium Congregationis S. Joannis Evangelistæ in Portugallia, & Algarbiorum Regnis existen. non per Ordinarios locorum, sed per Superiores ejusdem Congregationis providenda sint juxta Constitutionem Pii V. 38
- CXXXIX.** Fructus beneficiorum Regni Neapolis, tempore obitus Beneficiatorum, qui cum Camera Apostolica super spoliis transgerant, pendentes, vel non exacti, non ad eorum heredes, vel Capitulum, & Clerum, sed ad ipsam Cameram spectant. 39
- CXL.** Contra Clericos male, aut Simoniacè promotos, & Episcopos, & alios in ordinum collatione peccantes. 40
- CXLI.** De Habitu, & Tonfura Clericorum, & Militum Beneficia Ecclesiastica obtinentium. 42
- Sequitur declaratio quoad aliquos Pape Familiars, Militesque, & Officiales Romanæ Curie, & pensiones non ultra 60. ducatos obtinentes. 44
- CXLII.** Triennale Capitulum Generale Congregationi Lombardie Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini statutum. 45

Index Rubricarum.

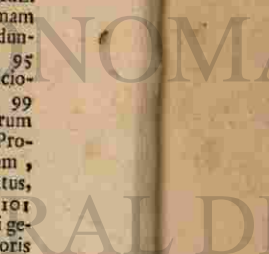
CXLIII. Statuitur, quod decretum factum in Capitulo generali totius Ordinis Fratrum Minorum de Observantia in Urbe celebrato, videlicet, quod Abbatissa Monasteriorum dicti Ordinis in earum officiis permaneant ad triennium tantum, in omnibus Monasteriis S. Clarae quarumvis Provinciarum ad unguem observetur. 46

CLIV. Confirmatio Taxae Sportularum in causis omnibus in Civitate Fanen. judicandis debitarum tam Judicibus Ordinariis, quam Commissariis. 73

Index Rubricarum.

munere Civium Romanorum ejusdem Aque Visitationum. 113
CLXX. Card. Comensi Archiepiscopo Ecclesiae S. Petri de Urbe, cognoscendi causas, tam dictam Ecclesiam, ejusque personas, quam ejusdem Fabricam quomodolibet concernentes, & facultas, & jurisdictione conceditur. 117

salario excepto; & concessio privilegii alumnis ad id deputandis suscipiendi Diaconatus, & Subdiaconatus Ordines extra tempora, non servatis interstitiis, cum Dimissoriabus Rectoris, ad Titulum praedicti Collegii, & a quocumque Catholico Antistite. 160

Index Rubricarum.

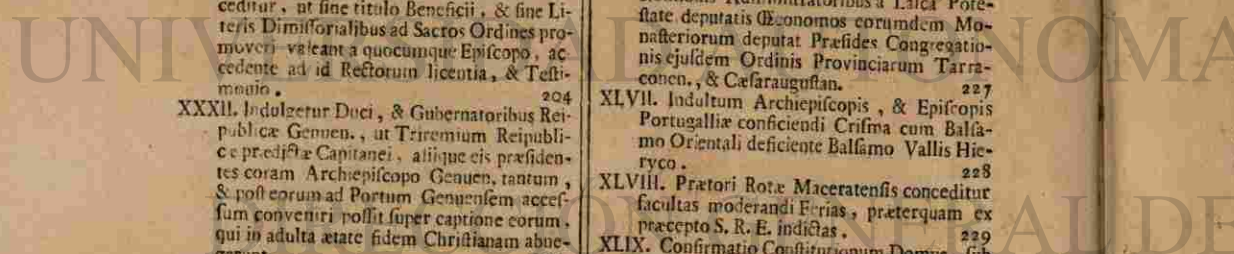
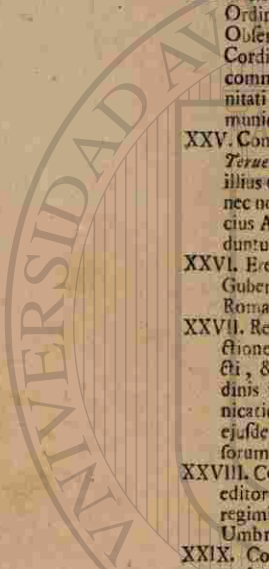
spersos exquirant, in edendo Librorum prohibitorum novo Indice adnotandos. 175
 XXII. Revocatis nonnullis statutis ab Episcopo, & Capitulo Abulensi editis circa visitationem, & correctionem Capitularium, suppressisque quibuscumque controversiis inde exortis, statuta Concilii Tridentini in hujusmodi materia servari mandat. 176
 XXIII. Erectio Officiorum Vacabilium Procuratoris, Advocati Fiscalis, nec non Commissarii Generalis fraudum pro Provincia Marchie. 179
 XXIV. Ministro, & Commissario Generalibus Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, instituendi Confraternitates Cordigerorum in omnibus Conventibus, & communicandi Indulgentias Archiepiscopatus Aflinii erecte concessas, facultas communicatur. 181
 XXV. Confirmatio Disambrationis Oppidi de Teruel ab Archiepiscopatu Casaraugustan. illius erectionis in Civitatem, & Diocesim, nec non statutorum nonnullorum, que Nuncius Apostolicus ediderat, quibus nova adduntur declarationes. 183
 XXVI. Erectio Officii Secretarii, seu Cancellarii Gubernatorum Anconae ad instar aliorum Romanae Curiae Officiorum. 192
 XXVII. Renovatio Litterarum Pii V. super erectione Congregationis Ordinis S. Benedicti, & unione Monasteriorum ejusdem Ordinis in Regno Portugalliae, cum communicatione Gratiarum, & Indulgentiarum, aliis ejusdem Ordinis Congregationibus concessorum. 194
 XXVIII. Confirmatio nonnullorum Decretorum editorum in Congregatione Generali pro Regione Civitatis Castellae in Provincia Umbriae. 198
 XXIX. Confirmatio concessionis officii Numerariorum Universitatibus Artium Urbis. 200
 XXX. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus in Ecclesiis Parochialibus a Congregatione Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Portugalliae Regnum possedis, Monachi ad vitam non instituantur, sed ad nutum Generalis, & Abbatum dicti Ordinis amovibiles. 203
 XXXI. Alumnis Superioris Germaniae Collegiorum a Gregorio PP. XIII. institutorum conceditur, ut sine titulo Beneficii, & sine Litteris Dimissorialibus ad Sacros Ordines promoveri valeant a quocumque Episcopo, accedente ad id Rectorum licentia, & Testimonio. 204
 XXXII. Indulgetur Duci, & Gubernatoribus Reipublicae Genuae, ut Trimenium Reipublicae praedictae Capitanei, aliisque eis praesidentes coram Archiepiscopo Genuae, tantum, & post eorum ad Portum Genuensem accessum conveniri possit super captione eorum, qui in adulta etate fidem Christianam abuegerunt. Ibid.
 XXXIII. Confirmatio concordiae, & declaratio nonnullarum Constitutionum servandarum a Capitulo, & Cappellanis Ecclesiae Lucanae. 205
 XXXIV. Confirmatio erectionis Collegii CCLX,

militum Lauretanorum, privilegiorumque eis concessorum, quibus alii XL. milites cum isdem Privilegiis, emolumento & adjunguntur. 207
 XXXV. Indulgetur Militiae de Montefia Militibus pro tempore existentibus, ut Matrimonium juxta litteras Pauli III. contrahere valeant. 214
 XXXVI. Decretum super Clausura conservanda in Monasteriis Monialium Archiepiscopatus Mediolanensis. 216
 XXXVII. Disambratio Guberniorum Civitatum Ostiensis, & Veliternensis ab Ecclesia Ostiensis, & Veliternensis, ut distinctus ab Episcopo, & Camera Apostolica subiectus Gubernator eisdem praeficiatur. 217
 XXXVIII. Confirmatio Pragmaticae super dote, & immoderato luxu in Civitate, & Comitatu Fulginatensi. Ibid.
 XXXIX. Statuitur, quod in perpetuum in omnibus, & singulis Metropolitanis, Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus Ecclesiis in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis Matutina Officia majoris hebdomadae, & Resurrectionis Dominicae, populo praesente, non amplius intempestiva nocte celebrentur. 220
 XL. Directum, Supremumque Dominium super Castra a Monasterio Farsensi dependentia, que tamen in Statu Ecclesiastico existunt, Sedi, & Camera Apostolicae asserit, reservato eidem Monasterio, & Abbatibus Domino utili. Ibid.
 XLI. Diversa Statuta pro Civitate Beneventana. 223
 XLII. Confirmatio Synodi Provincialis Mericanae. 224
 XLIII. Capitulo, & Canonicis Ecclesiae Colonien. interdictum, quominus bonorum ad Mensam Capitularem pertinentium locationes fiant ultra triennium. Ibid.
 XLIV. Gubernatori Urbis restituitur facultas cognoscendi causas civiles una cum Vice Cameraario. 225
 XLV. Collegio Societatis Jesu in Civitate Tornacensi erecto Prioratus de Englos Ordinis S. Benedicti ejusdem Tornacensis, seu Bituntinae Diocesis unitur. Ibid.
 XLVI. Amotis a Monasteriis vacantibus Ordinis, & Congregationis S. Benedicti in Principatu Rossionis Administratoribus a Laica Potestate deputatis Oeconomos eorumdem Monasteriorum deputat Praefides Congregationis ejusdem Ordinis Provinciarum Tarracoen. & Casaraugustan. 227
 XLVII. Indultum Archiepiscopis, & Episcopis Portugalliae sciendi Crisma cum Balsamo Orientali deficiente Balsamo Vallis Hierico. 228
 XLVIII. Pratori Rotae Maceratenensis conceditur facultas moderandi Feras, praeterquam ex praecipuo S. R. E. indictas. 229
 XLIX. Confirmatio Constitutionum Domus, sub Invocatione Beatae Mariae Virginis Solitudinis in Civitate Neapolitanae erectae pro educatione Virginum filiarum Hispanorum, ac praecipue Orphanarum. Ibid.
 L. Extinctis Controversiis, quae inter Cardinalem de Castro Archiepiscopum Hispanensem, & ejus-

Index Rubricarum.

ejusdemque Ecclesiae Capitulum oborta fuerant, Constitutiones a praefato Cardinali editas, & a Sacra Congregatione Concilii emendatas, confirmat, perpetuoque praecipit observari. 243
URBANUS VII.
 I. Deputatio Cardinalis Pinelli in Praefectum Congregationis Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, super consultationibus negociorum temporalis ditionis Status Ecclesiastici, praepositorum. 245
GREGORIUS XIV.
 I. Confirmatio Constitutionis Pii V. de non alienandis, & infundandis Terris, & locis Sanctae Romanae Ecclesiae.
 II. Confirmatio Erectionis Rotae Avenionensis cum restitutione facultatum Ordinariorum ad ipsam Civitatem Avenionensem, ejusque Territorium, & cum taxa Spontularum Auditoribus pro causarum diversitate perfolvendarum. 247
 III. Communicatio Privilegiorum, quibus fruuntur Congregatio Regularium Theatinorum Congregationi Clericorum Regularium Minorum. 250
 IV. Congregationis Concilii facultatem elargitur eos in utroque foro absolvendi, qui ad Sacros Ordines promoti fuerant cum Dimissoriis a sufficientem facultatem non habentibus obtentis, perceptisque Ecclesiasticorum Beneficiorum fructus eis condonandi. 251
 V. Moderatio duarum Constitutionum Sixti V. super receptione Novitiorum illegitimum ad Ordines Regulares. 252
 VI. Damnatio Sponsionum, seu Excommuniarum, super vita, morte, & futura electione Summi Romani Pontificis, ac promotionibus S. R. E. Cardinalium. 253
 VII. Cardinali Episcopo Ostien. & Velitern. Decano Sacri Collegii restituitur Gubernium, & temporalis jurisdictio Civitatum Ostien. & Velitern. pridem per Sixtum PP. V. ab eisdem Ecclesiis separata. 256
 VIII. Validatio electionis Priorum, aliorumque Gestorum in Monasterio S. Laurentii el Real ante publicationem litterarum Sixti V. quibus illius Monasterii statuta confirmabantur. 257
 IX. Facultates nonnullae Cappellano Majori Regiae Cappella Regis Hispaniarum, circa Sacramentorum administrationem, munia Parochialia. 258
 X. Diversae ordinationes circa Indos Insularum Philippinarum ad Christianam fidem convertos. 259
 XI. Confirmatio exemptionis Fratrum Militum Sancti Joannis Hierosolymitani, eorumque Familiarium &c. a solutione decimarum, & aliorum onerum, Et extensio facultatis M. Magistrum, & Conventus, quoad dispositionem beneficiorum. Ac preservatio Ordinariorum, quoad personas curam animarum habentes. 290
 XII. Privilegium a Pio Papa V. concessum Civibus Veliternensibus, ut cause omnes tam civiles, quam criminales in prima, & secunda instantia cognoscantur in ipsa Civitate, in tertia vero instantia in Curia, confirmata. Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

tur, & extenditur ad Cives Ostiensis. 262
 XIII. Cardinali Gesualdo Episcopo Ostien. & Velitern. conceditur facultas exercendi Jurisdictionem Ecclesiarum Ostien., & Velitern. in Romana Curia perinde ac si apud eadem Ecclesias, personaliter resideret. 264
 XIV. Confirmat, innovatque ea, quae in Constitutionibus Societatis Jesu statumtur circa Novitiorum admissionem, ac Superiorum electiones; & quidquam super his vetat innovari. 265
 XV. Dissolutio Unionis Brundusinae, & Uritanae Ecclesiarum, remanente Brundusina Metropolitana, & Uritana suffraganea Archiepiscopi Tarcentini. 266
 XVI. Forma promovendi ex praescripto Concilii Tridentini, ad regimina Ecclesiarum Cathedralium, & aliarum dignitatum, de quibus consistorialiter providetur. 268
 XVII. De Immunitate Ecclesiarum, quibusdam exceptis casibus, inviolabiliter observanda. 271
 XVIII. Inhibetur Concionatoribus Regularibus Cremonens. ne absque licentia Episcopi populum hortentur ad elemosynam. 273
 XIX. Constitutiones Collegii Germanici de Urbe non obligant Rectorem, & Collegiales ad ipsarum observantiam sub gravi, nisi in his tantum, quae ex sui natura peccatum includunt. 274
 XX. Moderatio Constitutionis a Sixto V. editae, contra Abortum quovis modo procurantes, & eorum complices. 275
 XXI. Restitutio partis Gabellae super Biculenti, & Pocolenti in Urbe Neapolitana Clero seculari, & regulari ejusdem Civitatis. 276
 XXII. Concessio usus bireti rubri Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus ex Ordinibus Regularium assumptis. Ibid.
 XXIII. Concessio nonnullorum Privilegiorum, & Indulgentiarum Abbatibus, personis, & Collegio Judicum Cremonensium. 277
 XXIV. Prohibet, quominus in Hospitali Annunciatae Neapolis puella non exposita, extraneaeque Mulieres recipiantur. 278
 XXV. Approbatio quarta instituti, & Religiosis Clericorum Regularium Soc. Jesu, cum aliquarum impugnationum rejectione. 279
 XXVI. Quod nec Fratres Reformati Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci, neque alii Religiosi, capucium, & habitum Capuciorum, vel alium ei consimilem defecere possint. 283
 XXVII. Confirmatio Privilegiorum Ordinis Fratrum Cruciferorum, & communicatio gratiarum Ordinibus Religiosorum Mendicantium concessorum, & concedendorum. 284
 XXVIII. Confirmatio, & declaratio Jurisdictionis, & Privilegiorum Rotae Civitatis Maceratae, Status Ecclesiastici. 285
 XXIX. Confirmatio litterarum Gregorii XIII., & Sixti V. quibus Mercatoribus Graecis Ancona commotantibus conceditur facultas sibi eligendi Consulem. 287
 XXX. Jurisdictio Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Protectoris, & Judicis causarum, interesse Monasterii Monialium S. Marthae de Urbe tangentium. 288
 XXXI. Capituli Antuerpiensis privilegia infirmat in iis, quae exemptionem a Jurisdictione Episcopi Ordinarii concernunt. 290
 Con-

Index Rubricarum.

- XXXII. Confraternitas Sanctissima Resurrectionis in Ecclesia S. Jacobi Nationis Hispanorum de Urbe erigitur in Archiconfraternitatem, & caput omnium Confraternitatum in Regnis, & Dominis Regis Catholici existentium cum facultate aggregandi, & communicandi. 292
- XXXIII. Statutum, ut in Hospitali Regio Bergen juxta Constitutionem Pii V., iis tresdecim secularibus, qui Freyles nuncupantur, non per Diaconum, aut Subdiaconum, sed tantum per Acolythos, Pax in Missis Conventualibus dederatur. 293
- XXXIV. Revalidatio Actorum per Regem Catholicum Portugallie, & Algarbiorum gestorum contra, vel præter formam statutorum, & stabilimentorum Militiarum Jesu Christi, S. Jacobi, & de Avis tanquam earumdem Militiarum Administratorem. 294
- Sequitur facultas eidem Philippo Regi statuta dictarum Militiarum corrigendi, novaque addendi. 295
- XXXV. Declarat Constitutionem Pii Papæ V. quoad contractus quorumcumque censuum inter quascumque personas trium statuum Regni Navaræ inchoatos ab anno Domini 1580, vigore in eodem Regno Navaræ haberi incepisse, ac ex eodem anno solummodo personas prædictas comprehendisse: quo vero ad contractus censuum ante dictum ann. 1580, in eodem Regno impositos factos, juris veteris, & Constitutionum aliorum Pontificum dispositionem attendendam esse. 296
- XXXVI. Dispensatio Societatis Jesu, recipiendi Novitios, etiam non servata forma Constitutionis a Sixto V. desuper editæ. 297
- XXXVII. Confirmatio gratiarum, & privilegiorum Monachorum Ordinis Cisterciensis, Congregationis S. Bernardi in Italia regularis observantia. Et communicatio omnium Indultorum aliis Congregationibus dicti Ordinis concessorum, & concedendorum. 298
- XXXVIII. Nonnulla statuuntur pro electis Nobilibus, & Popularibus componentibus tertium statum Hominum Comitatus Venassini, & Baronibus, & Feudatariis efformantibus secundum statum dicti Comitatus super solutione pretiorum capitalium, & aliorum onerum. 301
- XXXIX. Definit casus, quibus Camera Apostolica concordare potest cum Baronibus super Feudis devolutis: ac Pii V. Constitutionem super Fisco applicandis bonis Homicidarum, allodialia tantum comprehendere declarat, & ad descendentes hujusmodi homicidarum extendit. 304
- XI. Approbatio Regule Congregationis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, cum gratiarum, & privilegiorum concessione. 306
- XLI. Confirmatio Decreti in Synodo Provinciali Valentini, circa legata in Testamento, seu alias a Defunctis relicta, & quartam funeralem. 312
- XLII. Confirmatio gratiarum, & indultorum Eremitæ Camaldulensis, Congregationisque dicti Eremitæ, & Sancti Michaelis de Murano Ordinis Camaldulensis, sub Regula Sancti Benedicti: cum privilegiorum quibuscumque alio-

- rum Religiosorum, etiam Mendicantium Ordinibus concessorum, & concedendorum, communicatione. 313
- XLIII. Investituram Comitatus de Montaffa favore Francisci Sfondrati factam ab Archiepiscopo Taurinensi confirmat, imposito partibus perpetuo silentio. 316
- XLIV. Moderatio Indultorum S. R. E. Cardinalium, super collatione Beneficiorum. 317
- XLV. Declarat Terras, Prædia, Feuda &c., que prius decimas Universitati Salamantinae solve tenebantur, ab hac solutione non eximi, si in possessionem Monasteriorum, aut Collegiorum transant. 318
- LXVI. Privilegia, Indulgentia, ac Facultates omnes a Summis Pontificibus Presbyteris Soc. Jesu in Indiis Occidentalibus, & Orientalibus concessa confirmantur, & ad viginti annos prorogantur. 319

INNOCENTIUS IX.

- I. Confirmatio, & extensio Constitutionis Pii V. a Gregorio XIII., Sixto V., & Gregorio XIV. comprobata, de non alienandis, & in feudandis Civitatibus, & aliis locis Sedis Apostolicæ. 324
- II. Deputatio Cardinalium Salvati, & de Camerino, in superintendentes Tribunalium omnium Urbis pro negociis omnibus, que ad Justitiæ administrationem, & Urbis ejusdem, ejusque Districtus tranquillitatem pertinent. 326
- III. Reos condemnari vigore alicujus rescripti contra formam juris, & confiscari legitimum filiorum viventibus eorum genitoribus, aut arbitram compositionem recipi in Dataria, pro licentia dandi dotem, supra summam a Statuto taxatam, prohibet in Urbe. 328
- IV. Confirmatis Literis Sixti PP. V. quibus Camera Monasterio Parfensi dependentia Camera Apostolicæ applicaverat, revocataque restitutione a Gregorio XIV. facta Abbatibus Commendatariis, Castra prædicta in Bulla Pii PP. V. de non alienandis comprehendi declarat. 329
- Sequitur Commissio ejusdem Rev. Camera Apostolicæ Commissario de capienda possessione eorumdem Castorum. 330
- V. Committitur Cardinali Archiduci Austria, in Portugallia, & Algarbiorum Regnis de latere Legato, ut Insignia, Vestes, & Vexilla inter Confraternitates sub Invocatione Beate Mariæ de Misericordia in Civitate Ulixbonen. erectas, distinguat, literisque inter ipsas exortas componat. Ibid.
- VI. Prioratus Baruli, seu de Barletta Ordinis S. Joannis Hierosolimitani collationem Sedi Apostolicæ reservat. 332

CLEMENS VIII.

- I. Prorogatio ad aliud quinquennium applicationis fructuum Ecclesiæ Chissamensis in Insula Creta Collegio Gregorin in Urbe erecto. 333
- II. Innovatio Constitutionis Pii V. ab Innocentio IX. declarata, de non alienandis, & in feudandis Civitatibus, & Locis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. 334

Index Rubricarum.

- Sequitur declaratio, & extensio dictæ Constitutionis Pii V. 335
- III. Comprobatio Constitutionum a Sixto V. editarum, circa conservationem pecuniarum præsidii triginta centena millium nummum aureorum, in Arce S. Angeli repositorum, ad Sedis Apostolicæ subventionem. 336
- IV. Confirmatio, & innovatio literarum Pii V., & Constitutionis Pauli IV. contra Hæbreos Civitatis Avenionen., & Comitatus Venayssini editarum, præsertim ne res novas vendant. 336
- V. Declaratio quoad electionem, & qualitates Iudicum Conservatorum, ad instantiam quorumcumque Ordinum, Universitatum, Collegiorum, & locorum piorum, a Sede Apostolica concessorum, & concedendorum. 337
- VI. Commissio Nuncio apud Hispania Regem, ut per se, aut per alium interfit Capitulis Generalibus, & Provincialibus Monachorum Ordinis S. Benedicti. 338
- VII. Suppressio Officio Vacabili Præfecti Carcerum Status Ecclesiastici, hujusmodi Præfecturam, Confraternitatibus Charitatis erectis, vel erigendis committit. Ibid.
- VIII. Confirmatio Decretorum Cardinalis Camerarii pro Communitatibus Status Ecclesiastici. 341
- IX. Documentum erectæ Ecclesiæ Foslane in Episcopatum Taurinensi Archiepiscopo Suffraganeum. 343
- X. Confirmatio Constitutionum Pii IV., & Sixti V. circa penas, & confiscationes ex maleficiis Status Ecclesiastici provenientes, ut in Urbe omnino ferventur, præsertim circa eas non alibi, quam apud Depositarium Camerariæ persolvendas. Ibid.
- XI. Patriarchæ Venetiarum ut Generalem suæ Diocesis Visitationem instituat, præcipit. 345
- XII. Erectio Montis Annone nuncupat. Civitatis, & Comitatus Bononiensis cum diversis statutis. 353
- XVII. Vice Legatus Avenionen., Rector Comitatus Venayssini, ceterique Officiales Sindicatui coram Archiepiscopo Avenionen., aliisque Episcopis subiciuntur. 357
- XVIII. Ampliatio prohibitionis editæ a Gregorio XIII. contra Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici, favoribus cujuscumque personæ extra ipsum Ordinem utentes, ad dignitates, & officia obtinenda. 358
- XIX. Indictio Visitationis omnium Ecclesiarum, & Locorum piorum Urbis. 359
- XX. Unio Sancti Spiritus Terræ Chiierii, Taurinensis Diocesis, Officio Sanctissimæ Inquisitionis Civitatis Taurinensis. 161

- XXI. Erectio Seminarii Ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia in Civitate Tornacensi pro Missionibus in Germania, & Belgio exercendis. 362
- XXII. Suppressio Monasterii Monialium S. Salvatoris Ordinis S. Benedicti Massiliens. cum erectione Collegii, & unione trium Prioratuum ab eodem Monasterio dependentium, cujus Collegii regimen Abbati S. Victoris ejusdem Ordinis committitur. 363
- XXIII. Hortatio Pastoralis ad Alumnos Seminariorum Sedis Apostolicæ, & alios, ut in studiorum cursu, Catholice fidei, omniumque virtutum generis progressu, perseverent, & in dies magis ferventiusque intendant. 366
- XXIV. Confirmatio Decretorum factorum a Congregatione Rituum super allocatione Archiepiscopi Hispanen., & servitio eidem præstando a Canonicis, & Capitulo ejusdem Ecclesiæ. 367
- XXV. Secularizatio, & extinctio Canonicorum Regularium, Ordinis S. Augustini in Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossilionis, & Ceritania. 370
- XXVI. Indultum Cappellanis, & Ministris Cappelle in Palatio Ducis Bragantia Villæ Vicoise, ut divina Officia celebrantes in qualibet alia Ecclesia, ubi ipse Dux præsens fuerit, vel absens mandaverit, distributiones dari solitas interessentibus in dicta Cappella, tuta conscientia lucrari possint. 373
- XXVII. Indultum Theodosio Bragantia Ducis, ut pro regimine suorum subditorum opera Ecclesiasticorum uti possit. 374
- XXVIII. Seminarium Puellarum Orphanarum Vallisoletæ Palentin. Diocesis, illiusque res, & bona quæcumque Jurisdictioni Ordinarii, ac regimini Administratorem subiciuntur. 375
- XXIX. De bono Regimine, rectaque Administratione Honorum, & reddituum cujusque Communitatis locorum ditionis S. R. E., & Institutione Congregationis Cardinalium ad cognitionem gravaminum, ac litium earumdem Communitatum. 379
- Sequitur deputatio Cardinalium ad cognitionem causarum ipsarum Communitatum. 385
- XXX. Confirmatio, declaratio, & extensio Constitutionum Apostolicarum, & Concilii Tridentini, contra pugnantem in Duello publice, vel privatim, Mittentesque, scribentes, aut divulgantes chartulas provocatorias, aut scripta, que dicuntur Manifesta, eorum complices, & fautores. 386
- XXXI. Suppressio Monasterii S. Vincentii Oppidi de Cardona, quod antea erat Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Urgeles. Diocesis, ac erectio illius in Collegiatam secularem. 389
- XXXII. Avocatio cause, & commissio Nuncio Hispaniarum, quatenus deleget tres personas Regi Hispaniarum gratas, & partibus non suspectas, ad causam inter Archiepiscopum Burgen., & Abbatem de Covarruvias, ac Fiscum Camera Apostolicæ super Jurisdictione in Abbatiam, illiusque causis civilibus, & criminalibus, ac Beneficialibus definituram. 392
- XXXIII. Exemptio Congregationis B. Mariæ Fulien-

Index Rubricarum.

liensis a Jurisdictione omnium aliorum Prælatorum Ordinis Cisterciensis Monachorum S. Benedicti. 392
 XXXIV. Controversia inter Fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Paula, Nationum Gallica, Italica, atque Hispanica, super electione Correctoris Conventus in Monte Pincio de Urbe, ad Generale Correctorium Ordinis ejusdem remittitur. 394
 XXXV. Committitur Nuncio Apostolico apud Imperatorem, ut confirmet quandam permutationem a Gulielmo Bavarie Duce factam cum Abbate Monasterii S. Mauricii super permutatione quarundam decimarum, pro Collegio Societatis Jesu, Civitatis Ingolstadtii. Ibid.
 XXXVI. Declaratio præcedentie Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici in omnibus actibus, & Processionibus tam publicis, quam privatis, ante omnes Religiosos, tam Mendicantes, quam non Mendicantes, post Canonicos, & Clericos seculares, ac antiquos Ordines Monasticos. 395
 XXXVII. Confirmatio Privilegiorum concessorum Scholaribus Nationis Germanicae Bononiae literarum studiis operam dantibus. 397
 XXXVIII. De reductione Monachorum Ordinis S. Basilii in unam Congregationem sub regimine unius Abbatis, & de forma recipiendi Novitios. 398
 XXXIX. Institutio Congregationis S. R. E. Cardinalium super gratis, & remissionibus banitorum, & criminis hominum Status Ecclesiastici, eorumque complicum, & fautorum. 400
 XL. Confirmatio Erectionis Collegii Anglicani in Oppido Vallisoleti, Palentinae Diocesis. 402
 XLI. Confirmatio Sententiarum per Lutium Sanseverinum, U. S. Referendarium, occasione Visitationis Basilicarum, Monasteriorum, & Locorum Piorum Urbis, illiusque Districtus Iatarum super quibuscumque Causis. 405
 XLII. De Sacris Bibliis juxta exemplar Typographiae Vaticanae edendis. 406
 XLIII. Privilegia pro Conclavistis, qui in Conclavi, in quo hic Pontifex electus fuit, interfuerunt. 407
 XLIV. Approbatio, novaque concessio facultatis Fratribus Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, in diebus S. Catharinae, ac Cinerum, & Cœnæ Domini, generalem faciendi benedictionem, & absolutionem. 410
 XLV. Indultum Administratori pro tempore Militiarum Jesu Christi, S. Jacobi, & de Avis conferendi bona dictarum Militiarum; que annum redditum 100. scutorum non excedunt non Militibus. Ibid.
 XLVI. Institutio Orationis Quadragecimæ horarum, alternatim, & jugiter habenda, in Ecclesiis, & Pius Locis Almae Urbis, ad præscriptam Ecclesiarum, & temporis distributionem, cum indulgentiarum concessione. 411
 XLVII. Echebarem Regem Mogor hortatur ad agnoscendam, & sequendam Christianam Fidem, & audiendos Presbyteros Soc. Jesu. 412

XLVIII. Validatio Suppressionis Præposituræ Sancti Thomæ Senen., quæ fuerat Ordinis Humiliatorum, ac illius erectionis in Præceptoriam Militiæ S. Stephani unitam, quamvis Apostolica Gregorii XIV. Literæ expeditæ hac super re non fuerint. 413
 XLIX. Validatio Erectionis Officii Præsidis Cancellariæ pro expediendis literis quorumcumque Officiorum Vacabilium &c. 415
 L. Nullitates ex defectu jurisdictionis, citationis, & mandati, & non alie, in omnibus Status Ecclesiastici Tribunalibus attendendæ. 423
 LI. Confirmatio Decreti Congregationis Sacrorum Rituum, quo nonnulla statuuntur super associatione Episcopi Oxomen, tam in eundo ad Ecclesiam, quam ab ea redeundo. 524
 LII. Approbatio Constituti. Pauli IV., & Pii V. circa leges, & ordinationes a Judæis ubique locorum observandas. Et expulsio eorumdem ab omnibus Civitatibus, & Terris Status Ecclesiast. Roma, Avenione, & Ancona exceptis. 426
 LIII. Contra Hæbreos, tenentes logentesque, Hæbros Thalmudi, & alios hæcenus damnatos, aut blasphemias, & contumelias in Deum, & Sanctos continentes. 428
 LIV. Reformatio Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinens., seu S. Justinae. 430
 LV. Confirmantur quadam Ordinationes pro Universitate Studii Generalis Perusini. 432
 LVI. De electione Præpositi Generalis, aliorumque Prælatorum Congregationis Monachorum Eremitarum S. Hieronymi de Observantia; de Capitulum generalium, & Dietarum celebratione, totiusque Ordinis regimine. 433
 Sequitur Reformatio circa totius Ordinis bonum Regimen. 435
 LVII. Confirmatio gratiarum a Pont. Prædecessoribus concessarum Congregationi Clericorum Regularium S. Majori, alias de Somascha, cum aliorum privilegiorum concessione. 438
 LVIII. Confirmatio concordie inter Ecclesiasticos Provincie Cathalonie, & Philippum II. Hispanie Regem super solutione primæ Decimæ a Romanis Pontificibus eidem Regi concessæ. 440
 LIX. Ea, quæ a Pio IV., & Sixto V. gesta sunt pro consecutione Indicis Librorum Prohibitorum confirmat. 445
 LX. Quod Fratres Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo favores extra Religionem non procurent, pro impetrandis dignitatibus, vel officiis ipsius Ordinis. 446
 LXI. Prohibitio amovendi Libros, & alia monumenta ex Bibliothecis Ordinis Fratrum B. Mariae de Monte Carmelo. 447
 LXII. Facultas Cardinali Giojose Administratori Ecclesie Tholosanæ, supprimendi decem Cappellanas, duas Diaconias, & duas Subdiaconias, & octo Clericatus Cathedralis Ecclesie Mirapicen., & eorum fructus applicandi aliis Beneficiatis dictæ Ecclesie. Ibid.
 Sequitur Mandatum eidem Cardinali Giojose, ut statuta a Jo. PP. XXII. edita circa collationem Dignitatum, & Canonicatum Ecclesie Mirapicen. curet observari. 448
 Di-

Index Rubricarum.

XLIII. Diversa Privilegia, Immunitates, & Indulta Hospitali Sancti Spiritus Massilien. conceduntur. 449
 LXIV. Committitur Episcopo Tullensi, ut Ecclesias omnes, & Monasteria omnia etiam exempta sua Diocesis auctoritate Apostolica visitet, & observantiam Decretorum S. Concilii Tridentini inducat. 451
 Sequitur adhortatio ad Capitulum, & Canonicos Tullenses, ut juxta Concilii Tridentini Decreta Episcopo suo pareat. 452
 LXV. Confirmatis Literis Gregorii XIII. revocatoque quodam Brevis Sixti PP. V. Regis Catholico facultas conceditur causas omnes inter Episcopos, & Capitula, ac Milites Militiarum de Alcanthara, & de Calatrava, verentes componendi. Ibid.
 LXVI. Oppidum Celsone ab Urgellensi Diocesi sejungitur, & in Civitatem erigitur, illiusque Parochialis Ecclesia Cathedralis efficitur. 454
 LXVII. Confirmatio Privilegiorum Collegii Letterarum Universitatis Studii generalis Perusini. 456
 LXVIII. Confirmatio concordie inter Alexandrum Cardinalem Farnesium, & Ecclesiasticos Avenionenses, & Comitatus Venayssini super exemptione Cleri a lege spoliarum, & ratificatio Literarum Julii III., & Pii V. 458
 LXIX. Regularibus totius Ducatus Ferrariae prohibetur accessus ad Monasteria Monialium etiam ipsi subiecta sint, exceptis tantum

Confessario, & Visitatore, quibus accedere permittitur in casibus ad eorum munus spectantibus. 461
 LXX. Declaratur. Confraternitatem S. Joannis Decollati Florentin. non esse exemptam a jurisdictione Ordinarii. 462
 LXXI. Suppressis nonnullis Officiis in Bibliotheca, & Typographia Vaticana quinque Officia Correctorum Librorum, tum Græcorum, tum Latinorum eriguntur in eadem Bibliotheca. Ibid.
 LXXII. Revocatio facultatum Patribus Societatis Jesu concessarum absolvendi ab hæresi in Regnis Hispaniarum, in quibus Officium S. Inquisitionis existit. 464
 LXXIII. Mandatur Episcopo Pacen. ut exequatur Decretum Sacre Congregationis Concilii circa Ordinationes novorum Christianorum. Ibid.
 LXXIV. Extinctio litium super exemptionibus Monasterii Sancti Laurentii el Real Ordinis S. Hieronymi. 465
 LXXV. Declaratio super causis præcedentiarum inter Capitulum, & Magistratum Veronen. cum avocatione aliarum causarum inter Episcopum, & Capitulum ejusdem Ecclesie verentium. 467
 LXXVI. Separatio Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, a Fratribus Mixtis dicti Ordinis. Et declaratio muneris Prælatorum dictæ Congregationis, cum gratiarum communicatione. 468

INDEX INITIALIS BULLARUM

Quæ in hoc Volumine referuntur.

A	D
<i>Ad Romanum Pontificem.</i> 47. 316. 367	<i>De circumspccta.</i> 361
<i>Ad Romanum Pontificem.</i> 328	<i>Dilecti filii.</i> 68
<i>Ad Romani Pontificis.</i> 91. 334	<i>Disponentes.</i> 389
<i>Ad Nos.</i> 296	<i>Divine charitatis.</i> 181
<i>Ad regimen.</i> 179. 192	<i>Dominus Omnipotens.</i> 27
<i>Ad iuriam consentaneum.</i> 407	<i>Dudum.</i> 20. 172
<i>Aequam reputamus.</i> 413. 415	<i>Dum ad uberes.</i> 120
<i>Alias siquidem.</i> 319	<i>Dum quanta.</i> 318
<i>Apostolicæ Sedis.</i> 45	<i>Dum vestram pietatem.</i> 277
B	E
<i>Beati Francisci.</i> 283	<i>Et semper.</i> 366
C	<i>Ecclesiæ Catholice.</i> 279. 304
<i>Æta, & obdurata.</i> 426	<i>Esfratam.</i> 25
<i>Charitas Dei.</i> 412	<i>Et si Nos.</i> 1
<i>Circumspccta.</i> 122. 159. 166. 173. 252.	<i>Esti dubium.</i> 351
<i>Cælestis Patris.</i> 148	<i>Ex debito ministerii.</i> 66
<i>Cogit Nos.</i> 253	<i>Ex debito Pastoralis.</i> 83. 173. 467
<i>Commisum nobis.</i> 431	<i>Eximium.</i> 66
<i>Confirmationis.</i> 456	<i>Eximie devotionis.</i> 204
<i>Congruit.</i> 153	<i>Exhibita Nobis.</i> 225
<i>Cum cælestis.</i> 19	<i>Exigit nobilitas.</i> 374
<i>Cum ex omnibus.</i> 62	<i>Ex injuncto.</i> 38. 313
<i>Cum dilecti filii.</i> 69	<i>Exponi Nobis.</i> 61. 63. 265. 297. 373. 392. 464
<i>Cum ex debito.</i> 117	<i>Exposuit Nobis.</i> 79
<i>Cum ex antiquo.</i> 160	<i>Expositum Nobis.</i> 161. 394. 410
<i>Cum balsamum.</i> 228	<i>Esponi siquidem.</i> 203
<i>Cum dilectus filius.</i> 245	<i>Expedit.</i> 274
<i>Cum dudum.</i> 258	<i>Exposcit.</i> 375
<i>Cum alias.</i> 271. 333	<i>Ex varietate.</i> 76. 217
<i>Circum curam.</i> 363	<i>Ex variis.</i> 198
<i>Cum Hebræorum.</i> 428	<i>Ex Ven. Fratris.</i> 447
<i>Cum ex injuncto.</i> 464	F
<i>Cum Nos.</i> 68. 330. 338	<i>Idè dignorum.</i> 324
<i>Cum pro suprema.</i> 95	G
<i>Cum nullum.</i> 402	<i>Audemus.</i> 217
<i>Cum per Constitutionem.</i> 385	<i>Gregem Dominicum.</i> 445
<i>Cum Sacrorum Bibliorum.</i> 406	<i>Graves, & diuturne.</i> 411
<i>Cum Sacrosanctam.</i> 42	H
<i>Cum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ.</i> 99	<i>Hoïe.</i> 343
<i>Cum singularum.</i> 124	
<i>Cum per Decreta.</i> 216	
<i>Cum in Regno Neapolitana.</i> 166	
<i>Cum nuper.</i> 257. 452. 465	
<i>Cum sicut.</i> 39. 156. 164. 169. 287. 301. 329. 353	
<i>Cum sicuti.</i> 88. 259	

Index Initialis.

I	Q
<i>Illius, qui.</i> 306	<i>De ordini Ecclesiastico.</i> 77
<i>Illius vices.</i> 387	<i>Quamquam Nos.</i> 46
<i>In Apostolica.</i> 350	<i>Quanta Christiane.</i> 260
<i>In conferendis.</i> 105	<i>Quæ ab hac S. Sede.</i> 324
<i>In eminenti.</i> 200	<i>Quæ salubri.</i> 336
<i>Infirma.</i> 410	<i>Quæ ad sublevationem.</i> 352
<i>Injunctum Nobis.</i> 194	<i>Quæ ad restituendos.</i> 398
<i>In regendis.</i> 400	<i>Quæ ad prosperam.</i> 433
<i>In suprema.</i> 227	<i>Quæ ad tuenda.</i> 447
<i>In suprema.</i> 58	<i>Quæ pro indemnitate.</i> 312
<i>Insuper eminenti.</i> 183	<i>Quoniam nemo.</i> 446
<i>Inter cætera.</i> 70. 290. 395	<i>Quoties gratia.</i> 165
<i>Inter cæteras.</i> 29. 343	
<i>Inter gravissimas.</i> 462	R
<i>Inter innumeras.</i> 101	<i>Regimini.</i> 158
<i>Inter multiplices.</i> 175. 338. 394. 432	<i>Regularium personarum.</i> 13
<i>Inter præcipuas.</i> 62	<i>Religionis propagationem.</i> 75
	<i>Religiosos viros.</i> 358
L	<i>Reminiscimur.</i> 273
<i>Audabilis constantia.</i> 155	<i>Rex Regum.</i> 5
<i>Litium dispendiis.</i> 423	<i>Romanus Pontifex.</i> 52. 145. 157. 246. 250
	284. 298. 345. 362. 449.
M	<i>Romani Pontificis.</i> 220
<i>Affectus tua.</i> 294. 295	<i>Romanum Pontificem.</i> 224
<i>Magnifica Sedis.</i> 147	<i>Romanum decet.</i> 81. 214. 220. 285.
N	S
<i>Offri muneris.</i> 93	<i>Acce Religionis.</i> 4
	<i>Salus animarum.</i> 169
O	<i>Salvator noster.</i> 229
<i>Officii nostri.</i> 357	<i>Salvatoris.</i> 130
<i>Onus Apostolicæ.</i> 268	<i>Salubrem.</i> 288
<i>Ordinis istius.</i> 171	<i>Sanctissimus.</i> 277. 317. 335. 337
	<i>Sanctum, & salutare.</i> 40
P	<i>Sanctimoniales.</i> 461
<i>Astoralis est curæ.</i> 44	<i>Sedes Apostolica.</i> 275
<i>Pastoralis nostra.</i> 89	<i>Si de restituendis.</i> 256
<i>Pastoralis officii.</i> 346. 468	<i>Singularis devotionis.</i> 397
<i>Pastoris muneri.</i> 451	<i>Solet.</i> 207
<i>Pastoralis nostri.</i> 392	<i>Solicitude ministerii.</i> 17. 278
<i>Paterna nostra.</i> 223	<i>Solicitude Pastoralis.</i> 15
<i>Perlatum est.</i> 229	<i>Speculatores.</i> 359
<i>Pontificis auctoritas.</i> 424	<i>Spēctata Nobis.</i> 73
<i>Postquam Nos.</i> 162	<i>Supremi cura.</i> 113
<i>Postulat ratio.</i> 21	<i>Super universas.</i> 455
<i>Præclara.</i> 292	
<i>Pro nostri muneris.</i> 37	V
<i>Pro suscepto munere.</i> 3	<i>Ebementer in Domina.</i> 80
<i>Pro faciliore.</i> 326	<i>Ven. Frater.</i> 448
<i>Pro parte.</i> 330	<i>Vigilantis.</i> 247
<i>Pro nostro.</i> 341. 440	<i>Vincæ electæ.</i> 370
<i>Pro commissa.</i> 379	<i>Universi Orbis.</i> 63
<i>Provida Rom. Pontificis.</i> 167	<i>Ve de Prioratu.</i> 332
<i>Provisionis nostre.</i> 204	<i>Ut securitati.</i> 251

CONSTITUTIONES SIXTI QUINTI ANNO QUARTO.

CXXV.

De Tertis decies centenis millibus nummum aureorum, in Arce Sancti Angeli repositis, inde nullo unquam tempore, nisi in praescriptis casibus, certa que desuper servata forma, depromendis.

Alia decies centena millia hic Pontifex pro S. R. E. praesidio in primo, & alia decies centena millia in secundo sui Pontificatus Anno collegit, & in eadem Arce repositit, indeque promi vetuit in Const. XLIII. Ad clavum. Tom. IV. Par. IV. fol. 206. & in Const. CVIII. Ibidem fol. 363. Et has Constitutiones Pontifices Successores omnes confirmarunt.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pontifex pro S. R. E. praesidio, in primo sui Pontificatus Anno decies centena millia nummum aureorum, & totidem in secundo collegit, & in Arce S. Angeli repositit, indeque promi vetuit, ut supra in eius Const. citatis videtur.

Et Nos permultis superiorum temporum experimentis edocti, satis superque intelleximus, quot quantisque casibus humana sit obnoxia conditio, mens tamen nostra divina quadam inspiratione a Patre luminum Deo est tandem admonita, ad ea pro viribus paranda praesidia, quibus B. Petri Navis, cujus gubernacula Nobis, licet immeritis, commissa sunt, inter varias miserabilis huius vite procellas tuto incolumisque servari posset. Proinde cum ad res difficiles explicandas, ac maxima pericula, gravissimaeque discrimina evitanda, pecuniarum copiam quamplurimum conferre dignosceremus, primo nostri Pontificatus Anno decies centena nummum aureorum millia; altero vero, altera itidem decies centena millia in certum sanctiusque Atrarium (quod in Pontificia S. Angeli Arce constitutum est) summa diligentia industriaeque retulimus; ac de utriusque de-

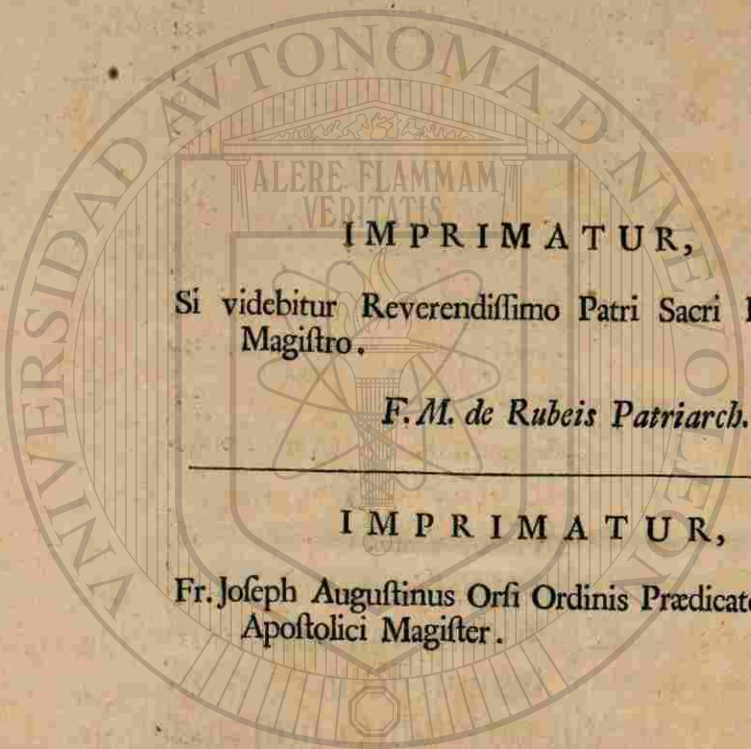
ciis centenis millibus nummum perpetuo asservandis, nec ullo inde unquam tempore nisi ad praescriptos, maximeque necessarios usus depromendis, & erogandis binas Constitutiones edidimus, quarum tenores tametsi hic pro insertis, & expressis haberi volumus, illos nihilominus etiam de verbo ad verbum, quatenus opus sit, inseri mandamus.

§.1. Veruntamen eum adversus eundem Apostolorum Principis Navem novos quotidie concitari fluctus, ac Turcarum praecipue Tyrannum atrocissimum, Christiani nominis hostem, ab immanissimis Hæreticis, & Schismaticis, (qui jam non amplius de Fide, aut de Religione contendunt, sed de Catholicorum pernicie, & interitu, dies noctesque cogitant) sollicitari audiamus, ut ingentem ingruat classem, totisque viribus in Christianorum exitum insurgat, eosdemque Ecclesie Dei perduelles, nihil in dies enixius moliri, quam ut inconsultem Christi Jesu Redemptoris Turicam (hoc est Catholicam Ecclesiam) discedant, ac Regna, & Populos a Christianis Principibus teterrimo impietatis eorum schismate alienent. Quocirca ingentes, & luctuosas turbas in florentissimo Gallie Regno jamdiu excitatas quotidie magis alere atque conslare non desistunt, atque adeo in variis Germaniae locis, equitum peditumque collecta manu passim, ac impune acerbiores iniurias, gravioraque damna minitantur. Venerabiles Fratres nostri S. R. E. Cardinales, quibus cum a Nobis hac de re sæpius actum est, animadvertentes, majoribus malis ingruentibus majori etiam pecuniarum praesidio Apostolica Sedis opus esse, operæ precium duxerunt, ut a Nobis alia decies centena nummum aureorum millia præter bina superiora Pontificio nostro in Atrario collocaremus.

§.2. Nos vero, qui non ignoramus, & Praesidem Civitatis frustra vigilare, nisi eam Dominus custodiat, & ipsum Dominum tentari, nisi qui praest, vires nervosque omnes intendat, ut ea faciat, & praest, postolis Petro

Et in hoc tertio Anno ex aliis causis hic emanatis habita desuper cum S. R. E. Card. consultatione alia decies centena millia nummum aureorum collegit.

Et modo in dicta Arce S. Angeli ea repositis Deoque, & atheni Virginis Mariae, ac SS. A. Petri, postolis Petro

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Magistro.

F. M. de Rubeis Patriarch. Constant. Vicesg.

IMPRIMATUR,

Fr. Joseph Augustinus Orfi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apostolici Magister.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE VIENNA

DIRECCIÓN GENERAL DE ESTUDIOS

CON-

1588. & Paulo dicitur, in d. que proxi (præterquam in) exhibet hic exceptio) prohibet.

flet, que ad Civitatem tuendam, servandamque pertineant, eorundem Fratrum nostrorum consilium summopere probantes, elementissimi Dei benignitate freti, ad hujusmodi pecuniarum summam cogendam, eamque in idem Pontificium Ararium referendam, mentem omnem animamque adiecit. Motu proprio igitur, & ex certa nostra scientia, ac habita super hoc cum eisdem Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto, matura deliberatione, de eorum consilio, & unanimi consensu, hac præsentis nostre perpetua valitura Constitutione, dicta alia tertio loco decies centena millia nummum aureorum in eadem Arce nostra Pontificia S. Angeli, & factiori Arario nunc recondimus, reponimus, & collocamus, ac Christo Domino nostro, Beata Maria semper Virgini, & Sanctis Apostolis Petro, & Paulo offerimus, & dicamus, iisdem omnino legibus, & conditionibus, quæ in prioribus nostris superius descriptis Constitutionibus, præscriptæ, & præfinitæ sunt. Declarantes nostræ voluntatis, mentisque esse, ut quod in ipsis prioribus Constitutionibus de recuperatione Terra Sanctæ, & generali expeditione contra Turcas dictum fuit, idem etiam locum obtineat quoad omnes has Deo dicatas pecunias summas, in recuperatione Regnorum a quibuscumque Catholica Romana Ecclesiæ hostibus occupatorum, & in expeditione, quam contra eosdem decerni ac fieri contigerit.

Formamque deponendi pecunias in prædictis casibus hic apponit, & tenent præcipit.

§.3. Ubi vero in præscriptis casibus pecuniam aliquid sumi necessitas postulaverit, volumus ut de tota summa tam superioribus annis quam etiam nunc reposita, hoc prorsus, & non alio modo pecunias sumantur, & erogentur: nimirum, ut in Consistorio secreto præscriptarum necessitatum qualitate, ac rerum, & temporum ratione diligenter perpenfa, atque ita cogente, trium saltem ex quatuor partibus Cardinalium, qui Consistorio interfuerint, sicuti in præfinita Constitutione nostra sancitum est, consensu, decreto, & subscriptione adhibitis, ex ternis decies centenis millibus aureorum nummum a Nobis repositis non ultra quingenta millia nummum promi liceat. Et ea quidem quingentorum millium summa, non tota simul, sed paulatim, moderate, & successive depromatur per certas portiones, quæ in eodem Consistorio, in quo de tota re deliberabitur a tribus partibus Cardinalium, ut dictum est, omnibus diligenter examinatis, decretæ, & præfinitæ fuerint. Quod si ipsis quingentis millibus erogatis, & consumptis præscripti casus, & necessitates novam impensam requisierint, tunc iterum proposita, & adhibita in Consistorio consultatione, si consensus, decretum, & subscriptio trium ex quatuor partibus Cardinalium, ut supra dictum est, accesserint, aliam summam, non tamen quingenta millia aureorum excedentem, illamque pariter non statim totam, sed moderatione ea servata, eoque quem

diximus, modo limitatam, & præfinitam, sumi posse permitimus. Ceterum statui-mus, prout aliis prioribus nostris Constitutionibus ordinatum est, ut partes, & portiones pecunie supradictæ, quæ in aliquo ex præmissis casibus sumptæ fuerint, cum ejus impense faciendæ ratio cessaverit, omnino in Ararium unde depromptæ fuerunt, integre restitui, ac reponi primo quoque tempore debeant.

§.4. Has autem Deo dicatas pecunias nullo umquam tempore, nisi aliqua ex iis quas diximus, necessitas urgeat, & requiratur, neque in totum neque ex aliqua parte amoveri, erogarive quovis modo a Nobis posse volumus, eamque amovendi, & erogandi potestatem, & facultatem a Nobis ipsis abdicamus. Idque Successores nostros Romanos Pontifices proposito sibi tremendo iudicio, in quo summo patrifamilias de administrata villicatione exquisitè reddetur ratio, eodem plane modo facturos esse confidimus, & speramus. Tandemque Deo per præsentem oblatam pecuniam, una cum illa priori Nos integram, ut dictum est, conservaturos esse, ac perinde omnino, ac res, & bona Ecclesiæ immobilia Nos habituros promittimus, juramus, & vovemus: & sicuti omnes Cardinales præfinitæ, & infra scripti voverunt, promiserunt, ac jurarunt, ita per alios Cardinales nunc, & pro tempore existentes, ac per Successores nostros, quando, & quoties superius ordinatum fuit, & juxta formam nunc traditam jurari, promitti, ac voveri debere decernimus.

Prædictaque se observatum vovet, & sicut Cardinales infra scripti præfinitæ idem promiserunt, & ita ab aliis Cardinalibus pro tempore idem promittit, prout in Constit. in rubr. cit.

§.5. Denique cetera omnia, & singula in eadem Constitutione supra scripta, quomodolibet expressa, constituta, & decretæ, etiam in hac pecunia a Nobis, ut præfertur, nunc collocata, & recondita, & quoad præfinitas nostras literas, in omnibus, & pro omnia, penitus, omnino, & inviolabiliter observari, & locum habere volumus, præcipimus, & mandamus.

Cetera omnia in d. Constit. contenta denuo decernit, & præcipit.

§.6. Si quis autem fortasse nostrorum Successorum, id quod minime credimus, huic nostre Constitutioni omnino, aut aliqua ex parte derogare, aut contra statuerit voluerit, aut depromptam pecuniam, ut supra sancitum est, in idem Ararium non restituerit, admonemus post derogantis, aut contra statuentis, contraque facientis obitum, liberum esse Successoribus, ea derogatione, & quibusvis aliis, quæ contra statuta sunt, non obstantibus, pro pecunia contra hujus Constitutionis præscriptam, sumpta ac deprompta recuperanda, tam adversus Cardinales idem consentientes, aut quoscumque eorum heredes, quibus ab ipso Pontifice aut Cardinalibus bona, quovis titulo, vel quavis ratione obvenierint, agere, & possessionem bonorum, quæ ad ipsos posteros pervenerint, adipisci, retinerique, donec quicquid pecunie depromptum est, id omne in Ararium referatur, & restitatur, eaque ipsa bona siquo modo, ut supra dictum est, a forma per Nos constituta recedi contige-

Successoribus contravenientibus indicit poenas.

rit, hujusmodi obligationi, atque oneri obnoxia, & addicta esse volumus, singulis quæ his nostris literis adversari possent, vel quomodo obesse, penitus remotis, ac non obstantibus.

Sancio penalit. D. P. An. IV. 27. Aprilis.

§.7. Nullo ergo omnino hominum & c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno IV.

PP. subscr. & juramentum.

Ego Sixtus Catholicae Ecclesiæ Episcopus promitto, voveo, & juro.

Sequuntur Cardinalium subscriptiones.

CXXVI.

Ex Regest. in Secr. Brero.

Revocatio licentiarum per ministros generales, aut alios superiores quorumcumque Monasteriorum Ordinis Heremitarum S. Augustini in Regno Hispaniarum, quibuscumque fratribus dicti Ordinis possidendi redditus, ac pecunias penes se retinendi concessarum cum prohibitione, ut in posterum tales licentiæ concedantur.

SIXTUS PAPA QUINTUS Ad futuram rei memoriam.

Procurium.

PRO suscepto munere pastoralis officii, illud præter cetera studemus, cura, & diligentia efficere, ut Religiosi in officio, & in debita observantia Regularis disciplina contineantur, ac pravi abusus, qui ex nimia indulgentia Superiorum suorum, aut alias irrepserunt, de medio tollantur.

Causa revocationis, ac respectivæ prohibitionis.

§.1. Nuper siquidem ad aures nostras pervenit, nonnullos fratres Ordinis Heremitarum S. Augustini in diversis Provinciis Regnorum Hispaniarum reperiri, qui redditus, pecuniasque possident, ac penes se retinere, & in propria commoda convertere, famulos laicos intra claustra Domorum Regularium retinere, illosque dum equitant secum adducere, habitum regularem extra loca sui Ordinis subire gestare, in communi cum aliis fratribus non vivere, diversaque alia committere posse. Ac denique se in foro Conscientiæ ab obedientia suorum Superiorum exemptos esse, ac præmissa, & occulta alia, quæ ipsius Ordinis regularibus Institutis adversantur, eis licere præsumunt, sub prætextu, quod sint graduati in Theologia, vel publici professores, aut ex permissione Ministri generalis, seu aliorum dicti Ordinis Superiorum in maximum animarum periculum, & scandalum plurimorum.

Revocatio, ac prohibitio, de quibus in rubrica.

§.2. Quibus opportune providere, Apostolica auctoritate, volentes, omnes, & quascumque licentias, permissiones, indulgentias, exemptiones, & facultates, quarum tenores, præfinitibus ha-

beri volumus pro expressis per Ministros generales, vel Provinciales, aut alios Superiores quorumcumque Monasteriorum, si-ve Regularium Domorum dicti Ordinis in Hispaniarum, & aliis Regnis, Insulisque illis adiacentibus, & aliis locis Ditioni Philippi Regis subiectis, quibusvis Ordinis Monasteriorum, & Domorum hujusmodi fratribus super præmissis, vel eorum aliquo, aut alias contra dicti Ordinis regularia instituta, Constitutiones, Ordinationes, & Decreta, ac regularem dicti Ordinis observantiam ordinaria, aut alia quavis auctoritate, vel causa quomodolibet concessas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium revocamus, cassamus, irritamus, annullamus, viribusque, & effectu carere, ac nullius roboris, vel momenti esse, neque cuique omnino suffragari posse, aut debere, etiam si super illis a quocumque Iudice, etiam Romanæ Curie, quavis causa, vel occasione aliquod Decretum approbationis, etiam ex causa transumptandi emanaverit, necnon quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Ac districtius inhibemus in virtute sanctæ obedientiæ modernis, & pro tempore existentibus Ministro generali, Provincialibus, ac aliis dicti Ordinis Superioribus quibuscumque quavis auctoritate fungentibus, ne tales licentias, permissiones, indulgentias, exemptiones, prærogativas, & facultates cuiquam quavis occasione, vel causa, aut prætextu concedere audeant, vel præsumant.

Executio ipsius Monasteriorum Superioribus Supermandata.

§.3. Et nihilominus universis, & singulis Monasteriorum, ac Domorum dicti Ordinis in dictis Regnis, Insulis, ac locis prædictis, totaque ipsius Philippi Regis Dominio, ut præfertur, consistentibus Provincialibus, & quibusvis aliis superioribus per presentes committimus, & mandamus, ut hujusmodi licentiis, indulgentiis, & aliis prædictis non obstantibus, fratres prædictos ad observantiam regularem omnino cogant, & compellant, perinde ac si licentiæ, indulgentiæ, & alia hujusmodi non emanassent. Ac propterea eisdem Provincialibus, & Superioribus, ac eorum unicuique contra quoscumque fratres talia illicita perpetrantes procedendi, eosque condignis penis juxta regularia instituta, & dictas Constitutiones Reformativas corrigendi, & puniendi: contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, appellatione postposita compescendi, auxiliumque brachii secularis invocandi plenam, liberam, & omnimodam facultatem concedimus, & impartimur.

Derogatio contrariis.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 11. Junii 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 11. Junii 1588. An. IV.

Approbatio Congregationis Clericorum Regularium Minorum, cum aliquarum gratiarum concessione.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Procurium.

Sacra Religionis propagationem nostris potissimum temporibus ubique vigere, ejusque fructus Domino gratissimos, & universae Christianae reipublicae utilissimos, animabusque fidelium nimium salutares, quos ex personarum ibi degentium devotis, & continuis precibus, cum vitae probitate, & sanctitate conjunctis provenire cognoscimus, accrescere semper ex animo desiderantes, quo Ecclesia haec visibilis, quae contra harum tenebrarum Principes, & Rectores perpetuo militari, hujus mundi nequitias, & hostilibus insidiis facilius resistere, & mortifera tela propulsare queat, fidelium vota in id ipsum tendentia ad exauditionis gratiam libenter admittimus, illisque favorem Apostolicum impartimur, prout ipsa videntur exposcere, & Nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Joannis Augustini Adorni presbyteri Januensis, & sociorum Nobis exhibita petitione continebat, quod ipsi pluribus abhinc annis, tamquam divino afflato inspirati, ad Omnipotentis Dei gloriam, & animarum salutem, unam Presbyterorum, & Clericorum Regularium Congregationem instituerent, ac ut cum majori animi quiete Deo servire, & illi magis adherere possint, tria substantialia religiosa vitae, Paupertatis scilicet, Castitatis, & Obedientiae vota, emittere, ac sub solito, & communi habitu clericali in unum habitantes, & in communi, ac de communi viventes, necnon Deo humiliter, & devote, quantum ipse dederit, servientes, sub nostra, & Apostolicae Sedis immediata subiectione, & speciali protectione, regularem vitam ducere, ac continuis orationibus, spiritualiumque operum exercitio, & aspera carnis maceratione, ad suarum, aliorumque Christianorum animarum salutem, & profectum, vacare decreverunt.

§.2. Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum pio desiderio hujusmodi annuere, aliasque in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur Joannem Augustinum, & socios praedictos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium demtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, unam Congregationem regularem Presbyterorum & Clericorum Regularium Minorum nuncupando-

Jo. Augustinus Adornus & alii quorundam Clericorum Congregationem instituerunt, regularem vitam in continuis orationibus, & aliis suis operibus ducendo.

Et Pape pro approbatione supplicavit.

Qui d. Congregationem approbat, & ab uno Praeposito Generali regi jubet.

rum, per unum Praepositum generalem, qui presbyter esse, & hac prima vice per Joannem Augustinum, & socios praedictos, vel eorum majorem partem, postquam professionem emisserint, & deinceps futuris temporibus per Capitulum generale dictae Congregationis per majorem partem suffragiorum ad vitam eligi debeat, regendam, & gubernandam, ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum auctoritate Apostolica tenore praesentium permittimus, & indulgemus, illamque sub Petri, ac nostra, & dictae Sedis immediata subiectione, & speciali protectione recipimus.

§.4. Necnon eidem Congregationi, ut pro illius, ac Ecclesiarum, domorum, & personarum salubri statu, & directione, quaecumque statuta, & ordinationes rationabilia, & honesta, ac sacris Canonibus, & Conc. Trid. decretis non contraria, per Sedem Apostolicam approbanda condere, & facere; illaque pro temporum qualitate, ac prout expedire videbitur, mutare, & in totum tollere, aliaque de novo condere.

§.5. Eisdemque Joanni Augustino, & sociis, ac cuilibet ipsorum, ut tria substantialia religiosa vitae, ut praesertim, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiae vota publice in cujuscumque Archiepiscopi, Episcopi, vel Vicarii in spiritualibus generalis manibus, conjunctim, vel divisim, tam in Urbe, quam alias ubilibet emittere, & solemniter profiteri.

§.6. Ac sub communi, & humili habitu pauperum Clericorum, subque denominatione, & nuncupatione Clericorum, & Presbyterorum Regularium Minorum, in communi, ac de communi viventes in locis religiosis, aut secularibus, prout ipsis ab illis, quorum loca ipsa erunt, concessum fuerit, seu expedire videbitur, in unum habitare.

§.7. Ac alios quoscumque seculares clericos, & etiam laicos, qui Deo aspirante ad hujusmodi vitam frugem, & communem vivendi modum, sese conferre voluerint, recipere, & post annum probationis ad talem trium votorum professionem in manibus ipsius Praepositi generalis, vel alterius juxta ipsius Congregationis instituta, & faciendas ordinationes, ac facerentur Canonum, & Concilii hujusmodi dispositionem emittendam, & ad hujusmodi communem vivendi modum admittere.

§.8. Ac horas canonicas, diurnas pariter, & nocturnas, necnon missas, & alia divina officia simul, & divisim, secundum usum, & morem Romanae Ecclesiae, & juxta Breviarium Romanum noviter compilatum, etiam in Ecclesia dicere, & recitare.

§.9. Quodque ipsius Congregationis Praepositi, ab ipsius Congregationis Praeposito Generali, vel alio Superiore, ac ab Ordinario loci approbati, & de licentia ipsius generalis, seu Praepositi domus, in qua pro tempore habitaverint, quorumcumque Christianifidelium confessiones audire, illorumque a quibusvis peccatis, excessibus, & crimi-

Statuta condendi pro eorum regimine Facultatem concedit.

Triaque vota substantialia emittendi.

Sub humili habitu ac denominatione Clericorum Regularium in communi, & de communi vivendi.

Alios ad Religionem recipiendi.

Officia divina secundum usum S. R. E. celebrandi.

Confessiones praevia Ordinatione auctori, & absolventi etc.

Sacramenta ministrandi.

Domos Regulares construendi.

Executores hujus Constitutionis deputat.

minibus, non tamen Sedi Apostolicae quomodolibet reservatis absolvere.

§.10. Ac quibuscumque Christianifidelibus vere poenitentibus, & confessis, sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, sine tamen suorum Parochorum, & jurium parochialium praedicio, ministrare.

§.11. Necnon quascumque domos regulares dictae Congregationis pro illorum usu, & habitatione, cum Ecclesia, campanili, domibus, hortis, hortaliis, & aliis officinis necessariis construere, & edificare, seu construi, & edificari facere, vel jam constructas, & edificatas recipere libere, & licite valeant, dictaque domos ex nunc prout ex tunc, & contra postquam constructas, & edificatas, seu receptas, ut praesertim, fuerint, in domos regulares dictae Congregationis auctoritate, & tenore praedictis concedimus, & indulgemus.

§.12. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus, aut officialibus generalibus, ac Curia causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac aliis, ad quos quomodolibet spectat, & spectabit in futurum, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Congregationis Minorum hujusmodi, illiusque Praepositi, Officialium, Ministrorum, & personarum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra observari, ipsamque Congregationem Minorum, illiusque singulares personas praemissis omnibus pacifice frui, & gaudere. Non permittentes Congregationem praedictam, illiusque personas, desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententiis, censuris, & poenis ipsis, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.13. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expres-

sam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die primo Julii 1588., Pontificatus nostri Anno IV.

D. P. An. IV. 1. Julii.

CXXVIII.

Canonizatio S. Didaci Confessoris, Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia professoris, suaeque Festivitatis institutio pro die 12. Mensis Novembris quotannis celebranda.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

REX Regum ante omnia saecula Christus Dominus, qui propter perditam salutem hominis, forma servi accepta, in plenitudine temporis factus est homo, Ecclesiam suam unice dilectam, suoque pretioso sanguine acquisitam, supra Beatissimum Apostolorum Principem Petrum, cui petrae firmitatem dedit, in se ipso summo angulari lapide a Christianae fidei primordiis edificavit, & usque ad saeculi consummationem per omnes temporum aetates mirabiliter semper edificat. Divinum vero admirabilem hujus edificationis artificium, nec inflata mundi sapientia capit, nec terrena, & carnalis prudentia ullo modo assequitur. Diaboli autem astutia, & superbia contemnit. Nimirum quemadmodum ex pauperibus, & contemptis plerumque hominibus, humili, & obscuro loco natis, nullis artibus, nulla eloquentia instructis, nullo denique humanae potentiae praesidio communitis, tamquam ex abiectis, & reprobatissimis lapidibus, tanta sicut moles, tam pulchra, tam ornata, tam fortis, tam stabilis, in tantam demum confurgat altitudinem, ut ipse inferorum porta, ejus robur, ac firmamentum perhorrescant. Sed via Dei non sunt viae hominum, nec cogitationes ejus sicut cogitationes eorum. Itaque non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles, sed quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat fortia, & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quae non sunt, ut ea quae sunt, destrueret, ut non gloriaretur omnis caro in conspectu ejus. Sic Omnipotens Deus per scandalum Crucis, & per stultitiam praedicationis salvos fecit credentes, sic ab ipsis nascentis Ecclesiae initiis per sapientem Apostolorum infantiam, & per fortissimam Martyrum infirmitatem, Graecorum sapientiam insatuavit, & gentium potentiam dejecit atque prostravit; sic denique per succedentes aetates brachio fortitudinis suae deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles Sanctos suos.

§.1. Hinc superiori saeculo, & patrum nostrorum memoriae valde propinquo, ex humili familia Fratrum Minorum S. Patris Francisci humilem Beatum Didacum, in Hispania natum, non doctrina praecellentem,

Procurium.

S. Didacus Religionis Fratrum Minorum S. Francisci professus fuit.

tem, sed quales primi illi nostri Magistri, & Principes fuerunt, sine literis humano studio comparatis, sed idiotam, & in sancta Religionis professione laicum delegit, in quo ostenderet abundantes divitias gratiae suae: cuius admirabili vitae sanctitate, & exemplo multos ad vitam salutis perduceret, & senescentem, ac pene decrepitem Mundum magis magisque coargueret, quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.

In Regni Hispaniarum vicibus, & miraculis claruit, quantum virtutem aliquae recesserunt.

§.2. Itaque Pater misericordiarum Deus, qui facit mirabilia magna solus, hunc servum suum parvulum, & demissum, caelestibus donis suis adeo ornavit, tantoque Spiritu Sancti igne incendit, manumque suam ad sanitates, & signa, & prodigia, Beati Didaci meritis, cum in eius vita, tum post mortem efficienda, tam mirifice extendit, ut is non solum apud suos in florentissimis Hispania Regnis notus, & clarus esset, sed apud externos etiam eius nomen magna cum gloria promulgaretur. Justus enim, & misericors Dominus servos suos fideles, quos ante Mundi constitutionem elegit, & praedestinavit ad vitam, non solum in Caelo semper coronat, sed saepe etiam in Terra, ubi fortiter, & legitime certaverunt, multo gloriae splendore cumulat atque illustrat. Nimirum, ut praeclearas illas suas promissiones persolvat. Dabo vos, inquit, nominatos, & in gloriam, & in laudem in cunctis Populis Terrae: ut se ipse in Sanctis suis mirabilem demonstret, & potentiam suam signis, & virtutibus declaret, ut propositis Sanctorum gloriosis laboribus, & meritis, qui homines fuerunt Nobis similes, circumdati infirmitate, segnitiam, & tarditatem nostram in via virtutis excitet, & frigescentem charitatem accendat: ut hereticorum pravitatem coerceat, perversitatem confundat, dum ad sacras eorum reliquias, divina virtute agroti curantur, Demones pelluntur: ut mortuos qui in Domino sunt mortui, beatos esse, & multo felicius vivere omnes intelligant. Postremo ut amici Dei multo maxime honorentur, & qui Sancti sunt apud Deum, Sancti etiam ab hominibus habeantur, ad quorum nos opem confugientes, eosque pie invocantes, eorum suffragiis adiuti caelestem misericordiam facilius impetremus. Merito igitur Beatum Didacum laudamus, quem Deus multis, & illustribus ostendit miraculis praedicandum; de cuius beati viri vita, & rebus gestis, purissima fidei integritate, morum excellenti sanctitate, signorum admirabilitate pauca quaedam libenter pro nostro Pastoralis officio, Populo Dei proponimus, ut laudetur Deus in Sancto suo, & fidelium devotio tamquam salutari quodam, & perfructu cibo nutriatur, omnesque Deo gratias agant, publico nostro, & huius Sanctae Apostolicae Sedis testimonio, quae a Spiritu Sancto gubernatur, & regitur, Beati Didaci sanctitatem optimo iure declaratam esse, & promulgatam.

§.3. Natus est Beatus Didacus in Hispania,

in Provincia Bethica, & in Oppido, cui nomen est Sanctus Nicolaus de Porto, quod est in Dicecesi Hispalensi. Et is quidem ut fecundus ager Caelestis gratiae imbre irrigatus uberes fructus cito protulit.

§.4. Nam adolescens ex medio Babylo-nis fugiens, hoc est, ex laqueis, & periculis saeculi, poenitentis habitu indutus in propinquam solitariam Ecclesiam una cum pio quodam sacerdote spiritualis vita duce, & socio secessit: ubi novus Christi miles in huius fallacis Mundi contempione, & omnium humanarum rerum despicientia, in caelestium contemplatione, & in corpore edomando, & spiritui subiicendo se assidue exercebat, magna cum suorum oppidanorum aedificatione praeclearum tyrocinium posuit.

§.5. Post aliquot vero annos, ut se ar-tioribus vinculis Christo adstringeret, & a Mundi tempestatibus quam longissime discederet, & sub suavi obedientiae iugo, Deo securus, & fructuosus serviret, in portum Seraphicae S. Francisci Religionis confugit, eamque prope Cordubam in Conventu de Arrixafa, ut vocant, quem Fratres Mino-res, qui nunc de Observantia nominantur, incolunt, verbis expressis est professus. Hic jam Athleta Christi amplissimum virtutum stadium ingressus, tamquam obliviscens, quae retro erant, & ad ea, quae sunt priora, se extendens, cepit omni contentione corporis, & spiritus persequi, divina gratia suffragante bravium supernae vocationis. Summa cura, & diligentia in Regula observatione versabatur, quam in omni vita sancte adeo inviolateque servavit, ut ipse in cunctis Religiosis functionibus, & officiis, vivens quaedam, & expressa regula esse videretur.

§.6. In primis vero, quia sapientissimus Architectus Spiritus Sanctus, sublime regularis perfectionis aedificium in eo extruebat, altissimum humilitatis fundamentum iecit, & ut prudens ille aedificator in Evangelio laudatus, fodit in altum, & aedificavit domum super petram: nihil sibi tribuens, nulli se anteponebat, quo plura a Deo acciperet, eo demissius se gerens. Itaque nulla tentationum procella, nulli superbiae, & inanis gloriae venti, nulla diaboli machinationes domum illam tam egregie fundatam movere, aut labefactare potuerunt. Superiorum, & Praelatorum mandata, & iussa, tanta obedientia, tantaque alacritate exequabatur, ac si Deum in eis loquentem audivisset. Sanctam paupertatem Domini sui sponsam carissimam, quam diligentissime custodiebat, omnia arbitratus ut stercora, ut Christum lucrifaceret. Cumque Satanae astutias non ignoraret, sed optime intelligeret infensissimum humani generis adversarium, tamquam Leonem rabidum, & rugientem, dies noctesque circumire, ut Christi oculos dilaceret, ac devoret, numquam otio, aut torpori se dedit, sed stabat succintus lumbos suos in veritate, indutus lorica iustitiae, galea salutis assumpta, & scuto fidei arrepto, in

AN. CH. 1588.
B. Didacus in Hispania natus est.

Adolescens apud quendam pium Sacerdotem vixit.

Religionem que S. Francisci professus fuit.

Humilis, & obediens admodum fuit.

quo omnia posse ignita nequissimi hostis tela extinguere.

§.7. Corpus igitur, & carnem suam illecebram peccati labore, jejuniis fere continuis, & flagellis castigabat, & in servitium redigebat, praecipue vero ad excellentiam illam Arcem confugiebat, qua nulla fortior, nulla munitior, hoc est ad Sanctae Orationis praesidium: cuius alis in Caelum frequenter sublatus, terrenorum oblitus, suavissimo Dei colloquio fruebatur.

§.8. In ea igitur schola divinitus eruditus vir alioquin plane rudis, & literarum minime sciens, admirandum in modum de rebus divinis loquebatur, sensusque mirificos proferebat, ita ut viri eruditissimi, qui in Sacra Theologiae studiis aetate contriverant, summopere obstupescerent: illudque memoriae traditum est, & gravi testimonio comprobatum, doctos, & pios viros cum abstrusis, & perdifficilibus questionibus, ad res divinas, animarumque salutem pertinentes cum eo familiariter communicarent, id ab homine literarum experte cumulate didicisse, quod in celeberrimis Academicis a magnis Doctoribus addicere nequiverant.

§.9. Ille praeterea Orationis fructus erat uberissimus, quod iam in benedictionibus dulcedinis praeventus, & calicem illum praeclearum, qui cor inebriat, & delibans, ardentis charitatis igne, erga Deum, & proximos toto pectore aestuabat: quare bonorum omnium auctorem Deum, & Beatissimam Dei Genitricem semper Virginem humani generis Advocatam, quam summa devotione semper coluit, non pro se solo, sed pro omnibus hominibus, & praesertim pro Peccatorum emendatione continentem, vehementissimae orabat.

§.10. Pauperes vero Jesu Christi tanto affectu diligebat, tantaque erga eos misericordia commovebatur, ut omni studio, quantum ei licebat, eorum inopiam, & calamitates sublevare sedulo procuraret: quod si interdum praestare non posset, vim lacrymarum profunderet, eosque verbis amantissimis consolabatur.

§.11. Aegrotos Fratres omnibus charitatis officiis prosequabatur, assistere ad lectum, cibum ministrare, vigilare totas noctes, perferre omnes molestias, tanta patientia, tanta humilitate, ut quorundam purulentas plagas, non solum medicamentis curare, sed lingua quoque eas lambere, & abstergere non abhorreret: quo in genere eximia servi Dei charitas Romae aliquando in Coenobio Fratrum suorum, quod est ad Aram Coeli, insigniter eluxit. Nam Anno quinquagesimo superioris saeculi, cum pia memoriae Nicolaus Papa V. Praedecessor noster sacrum Jubilaeum de more celebraret, Romam venit Beatus Didacus, ut salutarem Indulgentiam consequeretur, & Beatorum Apostolorum Sepulchra, ceterorumque Sanctorum Martyrum illustres memorias religiose veneraretur: magna erat annone inopia, gravibus, & periculosis morbis Urbs laborabat, cum B. Di-

Jejuniis & flagellis corpus suum castigabat.

De rebus divinis licet rudis esset mirifice loquebatur.

Orationi incubebat.

Pauperes amabat.

Aegrotis Fratres ministrabat, & serviebat.

dacus aegrotis curandis, quorum ingens erat numerus, a Guardiano, seu Coenobii Praefecto, qui iam eius Sanctitatem degustaverat, est praepositus: cuius officii munus, tam fideliter feliciterque administravit, ut in publicis angustiis omnia apud pauperes Christi abundarent, omnesque in servo Dei, & copiosum charitatis spiritum, & singularem illius apud Deum gratiam, agnoscerent.

§.12. Nec sane mirandum est, Virum Dei membris Christi Fratris suis, in quibus Christus ipse egrotabat, tanto charitatis studio inservisse, tam impigre ministrasse, qui eo iam perfectionis progressus erat, ut charitatem illam, quo nemo majorem habet, sponso animae suae praestare, & perolvere concupisceret, & pro Christi nomine, & confessione, vitam, & Sanguinem profunderet desideraret. Ea nimirum est perfecti amoris vis, & natura, ut non facile conquiescat, sed majora semper, & maxima appetat, & molietur, semperque actuosus, & operosus sit. Itaque cum aliquando ad Insulas Canarias missus esset, ut Guardiani officio in illo Fratrum Minorum Conventu fungeretur, servus Christi, cui vive-re Christus erat, & mori lucrum, cepit Martyrii desiderio vehementer flagrare. Erat in eo, non solum columbae simplicitas, sed, & serpentis prudentia: quare multa cum vigilantia, & regularis disciplinae observantia vir Dei in sua custodia excubabat in omni sanctitate, & iustitia forma factus pulli gregis sui, & Fidelium Insulanorum, quibus bonus odor Christi erat ad vitam, ita ut frequentes eum adirent, ex ejusque spiritualibus colloquiis miram caperent consolationem, & voluptatem.

§.13. Magnam vero exercenda charitatis segetem in Insulis illis nactus, simulque consequendi Martyrii spe incitatus, multos ex Canariensibus Infideles, & impuris adhuc Idolorum superstitionibus addictos, verbo, exemplo, orationibus ad Christi fidem perduxit, quo in munere dum strenue versaretur, multa illi pericula in ea Canaria, quae magna appellatur, Diaboli invidia confavit, saepe in capitis, & vitae discrimen venit, ut sese jam Martyrii palmam potiturum speraret: sed Deo aliter disponente, non Martyrio animus, & voluntas, sed voluntati Martyrium defuit, & certe gloria non defuit, cum praecleara a Beato Martyre Cipriano scriptum sit, ad coronam Dei promerendam ipsius testimonium solum sufficere, qui iudicaturus est, qui arcana rerum scrutatur, & cordis intuetur occulta. Ergo, & purpuream de passione coronam aliquo modo accepit, & multas de bonis operibus candidas reportavit, reservatus a Deo ut multos Christo lucrificeret.

§.14. Jam enim in universa Hispania clarissimum erat Beati Didaci nomen, magnamque apud omnes, & venerationem, & admirationem habebat, & tamquam Angelum quemdam in Terris agentem sic cum homines intuebantur; nihil illo lenius, nihil

Charitas in eo maxima erat.

Infideles multos ex Canariensibus ad fidem perduxit.

Miraculis quorum aliqua hic referuntur dum vivit, & moritur.

hil mansuetius, lac, & mel sub lingua ejus, & cor ejus mundum, & simplex Christiana dulcedine redundabat: omnia in bonam partem accipere, de nemine male judicare, nullum adversus aliquem verbum acerbius immittere. Si quem vero contra legem Dei, & regularem disciplinam peccantem animadverteret, zelo Dei incensus libere obiurgabat, nulla tamen in re gloriam suam, sed Dei honorem, & fraternam utilitatem quarebat. Signis etiam, & Miraculis viventem servum suum illustravit Deus, ejusque excellentem fidem rebus mirabilibus afficiendis multipliciter patefecit. Elucebat in eo singularis gratia curationum, ita ut undique ad eum ejus rei causa quamplurimi confluerent: ille vero fide, quae per Dei dilectionem mirifica operatur, in Domino roboratus, cum digittum in lampadem, quae ante Sacram Beatissimae Virginis imaginem colucebat, demississet, ex ejus oleo aegrotos signo Crucis obnoxious perungebat, multorumque varios languores, & morbos ejusdem Crucis virtute, in qua sola gloriabatur, mirabiliter sanabat. Accidit aliquando, ut e coenobio, in quo erat, ad oppidum S. Lucae de Barameda proficisceretur, Fratre uno comite; cumque nullis cibariis acceptis jam sumendi cibi tempus advenisset, & ex itinere defessi essent, nec in proximo vico quidquam, quo ex aliena misericordia rescicerentur, Deo ita disponente, reperire potuissent, ad comitem sereno vultu conversus Beatus Didacus. Eja, inquit, Frater in Domino confidamus, ipse Nos pacet: cum iter strenue prosequerentur, ecce in perampla planitie candidam mappam inter herbas prope viam positam vident, propiusque accedentes album panem, pisces recentes coctos, & vini vasculum inveniunt; insunt servi Dei, & in latissimo campo unde in omnes partes liber erat prospectus, omnia oculis perlustrantes circumspiciunt, si quis forte eo in loco prandium reliquisset; denique id quod erat rati, ad mensam sibi a Deo in deserto paratam veri Israelitae accumbunt, ac cibo, & potione, siti, fameque depulsa, quod superfuit ibidem liquerunt, Deo Patri misericordiarum gratias agentes, qui Servis suis in eo sperantibus escam dederat in tempore opportuno. Quid, illud quod Hispani gestum est, quam magna Fidei est argumentum? Nam cum septennis puer, qui a matre vapulare solitus erat, in furno, in quem ejus iracundiam fugiens se abdidit obdormisset, & furno ab ignara matre succenso expergefactus clamaret, vir Dei exanimatam matrem, ejulatu omnia completam, nec quo se verteret scientem, ad majorem Ecclesiam ire, ibique matrem misericordiarum devote orare jussit, ipsa te, inquit, o mulier adjuvabit; cum illa, quasi Dei Nuncium audivisset, pergeret, ipse ad furnum accedens puerum ex maximo periculo extractum paulo post ad idem templum adduxit, matrique suae salvum, & incolumem reddidit. Ceterum cum iustus

Judex Deus Athletam suum tot victoriis illustrem carne, Mundo, Diabolo per Dei gratiam devicto, corona Justitiae, quae illi ab omni aeternitate reposita erat, coronare decrevisset, servumque multiplicatis talentis industrium, & in pauca fidelem supra multa constituere, & in gaudium vellet Domini sui introducere, Beatus Didacus in senectute bona, plenus dierum, & operum bonorum in Conventu Complutensi, in quo annos complures est commoratus, in supremum morbum incidit, in quo incredibilis patientiae exemplum praebuit. Quadam autem nocte extra se raptus, sensu omni, & vitali motu amisso, ita ut a Medico, & qui adstabant Fratribus, mortuus plane crederetur, tandem soluta estasi, ter aut quater haec verba locutus est: O quales flores habet Paradisus. In profunda vero humilitatis statione, usque ad extremum vitae spiritum servanda, ita firmus manebat, ita nusquam de suo loco decedebat, ut cum Fratres singuli ab eo peterent, ut pro ipsis oraret, ipse contra, se eorum orationibus vehementer commendabat, ut ipsis pro Deum orantibus, bonorum operum fructus, quem illi in Sanctae Religionis Observantia cumulaverant, sibi quoque a Deo communicaretur, atque ita misericordiam impetraret.

§. 15. Postremo cum se jam moriturum intelligeret, comitis illius, & aditricis fidelissima, quae illum in hujus vitae peregrinatione numquam deseraverat, hoc est sanctae paupertatis, supremo vitae die non oblitus, sed in ejus intimo sinu, quam maxime fieri posset, spiritum emittere cupiens, convocatis fratribus, eos obnix rogavit, ut sibi vestem obsoletam, & laceram, habitumque omnium vilissimum, in quo moretetur, concederent; quo impetrato, multis profusis lacrymis, ab his qui adstabant, offensionum atque errorum veniam postulavit: quibus copiose collacrymantibus, ipse Cruce lignea quam ad caput habebat, arrepta, eamque amplexus, & osculatus, utroque brachio in altum fortiter sublato (cum tamen alterum gravi apostemate tumens, ac debilitatum antea movere non potuisset) oculisque in vitale signum defixis, verba illa ex sacro Hymno magno affectu, magnoque pietatis spiritu pronuntiavit. Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quae sola fuisse digna portare Regem Coelorum, & Dominum: quae cum dixisset, in ipso salutiferae Crucis complexu, quam unice dilexerat, quam in corde, & corpore semper gestaverat, in qua Christo confixus, & mundo crucifixus fuerat, animam efflavit, & in Domino obdormivit, pridie Idus Novembris, Anno Domini 1463.

§. 16. Ad ejus corpus (Beati Didaci morte audita) magni undique concursus facti, illud devote omnes contingere, amictus particulas praescindere, capillos devotionis causa evellere, demum Christiano ritu corpus honorifice humatum est. Hic jam statim Deus mortui servi sui, cui in vita coopta-

S. Didacus in amplexu Crucis, quam maxime diligebat, & in corde, & corpore semper gestaverat, die 12. Novembris 1463. in Domino obdormivit cantato Hymno, Dulce lignum, &c.

Miraculis etiam multis, quorum aliqua hic recensentur: post obitum illustis fuit.

cooperatus fuerat, eximiam sanctitatem signis sequentibus comprobavit. Nam corpus, quod jam quatrinduo humi sepultum fuerat, iterum non absque miraculi interventu, effossum, non solum integrum, incorruptumque apparuit, sed cum per multos menses, ut pio studio satisfaceret, & Civium, & aliorum, qui ex diversis partibus accurrebant, insepultum jacuisset, non computruit, nullum tetrum odorem emisit. Immo vero corpus illud, quod vivens Spiritus Sancti templum fuerat, odorem suavissimum afflabat, quo omnes mirifice recreabantur, qui quidem & in hodiernum usque diem ex ejus sepulchro suaviter & jucunde spirans a plerisque sepe sentitur. Illud quoque in Beati Viri mortuo corpore mirum accessit, quod ejus membra & artus, vitali calore destituti non obriguerunt, nec duri aut rigidi sunt effecti, ut cadaverum solent, sed molles erant, & flexibiles quocumque verterentur. Quocirca laudanda est pietas, & magnificentia clarae memoriae Henrici IV. Castellae Regis, qui una cum filia periculose aegrotans, & Beati Didaci precibus sanitate impetrata, nobile facellum grati animi sui monumentum extruxit, ibique in Arca ferreis laminis diligenter communita Beati Didaci corpus decenter recondi jussit. Ad quod quidem facellum, ut constat, non solum Complutenses Cives, sed vicini, & remotiores Populi, atque ex omni fere Hispania fideles tanta devotione confluent, tam multi Beati illius Viri opem apud Deum implorant, tot ibi vigiliae fiunt, tot sacrificia in eodem ejus Sacello celebrantur, tam multa, & illustria dona voti reddendi gratia offeruntur, ut haec de Beati Didaci sanctitate non exigui temporis tamquam rumoris aura, sed per annos centum viginti, & amplius constans, & perpetua fama & opinio, tantumque illorum fidelium, omnium generum, omnium ordinum consensus magni profecto, & illustris testimonii loco habendus sit ad Beati Didaci sanctimoniam comprobendam. Verumtamen multis quoque post obitum miraculis Viri commemorabili sanctitate praeditus claruit. Nam in actis transmissis centum fere, & triginta leguntur, Deo, qui glorificatur in Concilio Sanctorum, signis, & prodigiis testante, servum suum non solum morum, sed etiam signorum virtute, nec operibus modo pietatis in vita, sed etiam miraculorum luce post mortem, clarum, & venerabilem esse. Duron Oppidum est in Hispania, in Dicecesi Seguntina, ex eo Catherina Martini filia, virgo annos duodecim nata, cum ante aliquot menses subita vi morbi furda, & muta evasisset, brachiis item pedibusque paralyti dissolutis incedere nequiret, ad Beati Didaci facellum delata, cum ibi pervigilaret, ejus tacta manu, & in crucis formam consignata, illico & aurium sensum, & loquendi facultatem recepit; membrorumque usu restituito, totoque corpore confirmato, libere qua libuit, incessit, laudans & benedicens Deum.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Adolescens quidam erat annorum fere viginti, Didacus de Lorca appellatus, filius Petri Gonzales viri nobilis, qui Deo permittente, ab immundo spiritu annos complures vexabatur miserandum in modum, ita ut sepius interdum in die arreptus, & ad terram allisus, horribiles corporis gestus ageret, & veluti mortuus relinqueretur, hic se Beato Didaco humiliter commendans, & in ejus Sacello aliquandiu in vigilans a miserabili vexatione omnino est liberatus. Cum Catherina Bartholomaei Sanchez uxor, expleto ad pariendum tempore, parere non posset, foetus enim in utero transverfus alterum tantummodo pedem eduxerat, materque misera ab aurora ad vesperam in eo cruciatu permanens in summo vitae discrimine versaretur, & plane morti propinqua esset, focus ejus Maria Garzia uxor Jo: Garziae incolae Oppidi de Ambroz Beati Viri in maximis angustiis recordata, ad ejus opem confugit, itaque frustum amictus Beati Didaci, parumque pulveris e sepulchro supra parturientem nurum imposuit, quae subito mortuum foetum edidit, ipsa salva. Mansit autem mortua puellula aliquot horarum, spatio, sed ejusdem Avia Maria jam semel Beati Viri opem in matre experta, cum pro neptis vita tanto fidentius orare non dubitavit, quod cum devote fecisset, alterum etiam beneficium impetravit, & puella sacro baptismi fonte abluta, & geminae vitae munere a Deo donata diu postea supervixit. Illud autem quod in Maria della Peñuela Petri Hernandez Complutensis filia, Dei virtute, per merita Beati Didaci mirifice effectum est, notum & valde pervulgatum in Hispania, multique, qui meminerint, supersunt. Invaserat virginem horribilis & deformissima paralytis, tanta nervorum dissolutione, & membrorum laxatione, brachiis, cruribusque distortis, totoque corpore convulso, ut non jam mulier, sed monstrum esset, & Medici se nihil unquam tale viderisse profiterentur, accedebant febres vehementes, & capitis dolores peracres, & assidui, quibus misera gravissime afflictabatur, ea igitur ad Beati Didaci corpus delata, cum in ejus intercessione, & Dei misericordia confideret, & suppliciter oraret, voti compos, ab omni illa membrorum distortionem, & depravationem, omnique corporis infirmitate est liberata, quae tanti accepti beneficii non ingrata Deo virginitatem suam vovit, & sacrarum Virginum Collegio adjuncta, in Monasterio S. Joannis, quod a poenitentia nominatur, sancte, & religiose vitam duxit. Sed quod in Principe Carolo charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici primogenito filio divinitus actum est, magnam apud omnes famae celebritatem habet. Aegrotabat Compluti adolescens Princeps Anno humane salutis millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, qui cum e scelis decidisset, gravissimum ex eo casu, & prolapsione in capite vulnus acceperat, omnia,

B

re

remedia, omnes curationes adhibita, qua humana industriis praestari poterant, ut in tanto Principe par erant; sed cum nihil humanum proficeret, morbusque magis semper ingravesceret, jamque ejus gravitati natura succumberet, Medici, Principis salubre profus desperata, certam imminenti mortis horam praesunt, idque Regi patri ne tam acerbo spectaculo interesset, denunciant. Cum igitur omnis humani adjuvanti spes defecisset, ad divinum, quod unum reliquum erat, praesidium confugiunt. Itaque devotionis ardore succenti a fratribus suis Beati Didaci corpus decenter, & religiose in Principis cubiculum asserri curant, post annos fere centum integrum, & incorruptum; quod cum Princeps Beati Viri patrocinio se commendans devoto tetigisset, eo inde amoto, vidit in somni quiete Beatum Didacum ante lectum stantem, & Crucem arundineam manu gerentem, seque admonentem bono animo ut esset, & in Deo consideret, fore enim ut ex ea agrotatione sanus fieret. Quare eo potissimum tempore, quo Medici Principem moriturum praedixerant, non solum melius habere cepit, sed paulo post ex omni illo vitae discrimine divinis, ac supra naturam adjuvantis tam mirabiliter est ereptus, ut digitum Dei per merita Beati Didaci ibi adfuisse, omnes intelligerent. Sed praeter ceteros Princeps ipse, & Philippus pater, incredibili letitia tamquam redivivi filii affectus, id agnoscerent, & Deum glorificando palam profiteri.

§.17. Itaque pius Rex cum carissimi, & primogeniti filii vitam, summa Dei clementia, per merita, & preces Beati Didaci ferret acceptam, cuperetque quacumque ratione posset gratiam aliquam Deo in Sancto suo referre, anno insequenti ad fel. recordat. Pium Quartum Praedecessorem nostrum, una cum Principe filio, & cuncta fere Hispania literas dedit, quibus ab eo suppliciter petebat, ut pro sua, & Sanctae hujus Apostolicae Sedis summa auctoritate Beatum Didacum tam excellenti claritate illustrem, in Sanctorum numerum referre vellet, atque ab universa Ecclesia pro Sancto venerandum esse statueret.

§.18. Tam devotis, iteratisque Catholicis Regis, aliorumque postulationibus permotus idem Pius Praedecessor, de iis in consistorio suo secreto referri iussit, & quinque Cardinales, consilio, & doctrina praestantes delegit, qui ejusmodi permagni momenti negotio praesent; inter quos unus fuit Cardinalis Alexandrinus, cujus memoria in benedictione est, qui postea Pontifex factus, Pius ejus nominis Quintus est appellatus. Res suo ordine agi cepta est sub Pio Quinto literis in Hispaniam transmissis, ad testes ex formula examinandos, actaque rite conficienda.

§.19. Cumque ipse Pius Quartus e vita migrasset, non defuit idem Philippus Quintus, & Gregorium Decimum tertium itidem Praedecessores nostros sedulo instare; sed Deo ita disponente, quamvis pleraque

Rex Hispaniarum Philippus una cum Carolo filio, & tota Hispania, apud Pium IV. interit, pro ipsius B. Didaci in SS. Sanctorum numerum relatione.

Pius IV. huic negotio quinque Card. delegit, & res agi cepta fuit.

Idem Rex apud Pium V. & Greg. XIII. pro hujus rei expeditione interit, & e-

superioribus annis sint acta, res tamen ipsa perfici sub illis Pontificibus, atque absolvi non potuit. Cum primum igitur humilitas nostra, non nostris meritis, sed divinae clementiae abundantia, in excessa Apostolicae sollicitudinis specula his difficillimis temporibus est constituta, statim idem Philippus Rex nulla ex parte resincto, aut refrigerato fidei suae zelo, Nobis per dilectum filium nobilem virum Henricum de Guzman Comitem de Olivares, suum apud Nos, & Sedem Apostolicam Oratorem magnopere supplicandum curavit, ut posteaquam ea fere omnia, quae ad acta, & processum Beati Didaci pertinebant, ex hujus sanctae Sedis praescripto confecta erant, Nos quibus universalis Ecclesiae cura esset credita, & ad quos solos ejus rei iudicium pertineret, tam pio, & tam ab ejus Majestate, totaque Hispania exoptato operi, quod est de eodem Beato Didaco Sanctorum Catalogo adscribendo, supremam manum imponere vellemus.

§.20. Et Nos qui dem Regis ipsius religiosum studium, & perseverantem hac in re sedulitatem commendantes, cupiebamus ejus pie petitioni, quantum cum Domino liceret, satisfacere; tamen pro nostro pastoralis muneris officio statuiebamus, in re tam gravi nulla praepropria festinatione utendum, sed omnia ex ecclesiastica disciplina, ex majorum nostrorum saluberrimis institutis, ex Apostolicae Sedis circumspectione, diligentissime agenda esse; itaque duobus antiquioribus causarum Palatii nostri Auditoribus, doctrina, & rerum usu praestantibus, ipsis fere primis Pontificatus nostri diebus mandavimus, ut acta omnia, totumque processum summa cum diligentia perlegerent, & examinarent; quo illi in munere mensis complures sedulo, accurateque versati, copiosam relationem omnium, suamque sententiam Nobis scripto tradiderunt. Cum autem Cardinales omnes ab eodem Pio Quinto huic negotio olim praepositi, viam essent universae carnis ingressi.

§.21. Nos primo anni superioris mense, in Consistorio nostro secreto alios in eorum locum suffecimus, pietate, prudentia, eruditione, fide Nobis probatos, adhuc autem, & numero plures prioribus, ut in gravi causa prudenti multorum gravium virorum iudicio adhibito, cuncta exquisitis discuterentur. Hi vero fuere morte majorum, ex tribus Ordinibus delecti venerabiles fratres Episcopi Alexander Ostiensis, Prænestinensis, Marcus Antonius Prænestinensis, Columna, & dilecti filii nostri Frater Michael Sanctae Mariae super Minervam Alexandrinus, Julius Antonius Sancti Bartholomaei in Insula S. Severinae, Antonius SS. Joannis, & Pauli Carafa, Frater Constantius S. Petri in Monte Aureo titularum presbyteri Sarnanus, Ferdinandus S. Mariae in Via lata de Medicis, & Hieronymus S. Mariae in Cosmedin Diaconi Matthejus nuncupati, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, quibus commisimus, ut pro rei gravitate, pro-

Hic igitur Pontifex pro tanti negotii abolitione, diligentissime omnia defu-per agenda, agi voluit, & imprimis processus duobus Auditoribus Palatii Apostolici examina-nam mandavit, illique relationem, & eorum sententiam esse scripto tradiderunt.

Et postea ordo Card. deputavit, ad acta de B. Didaci vita, moribus, & miraculis, ac praedictorum Auditorum relatione expendenda.

que ea, quae Deo cordium scrutatori, & Nobis quoque in ejusmodi publico munere obeundo a primariis Ecclesiae membris fidelitas, & diligentia deberetur, acta de fidei integritate, vita, moribus, & miraculis Beati Didaci, & Auditorum nostrorum relationem, quanta maxime fieri posset diligentia, inspicerent, & expendere, atque ad Nos opportuno tempore referrent, ut divina Spiritus Sancti gratia illustrante, de ipsorum, & certorum fratrum nostrorum consilio, quae Dei gloriae, qui iustitia, & veritas est, consentanea forent, deliberare possemus.

§.22. Multis igitur elapsis mensibus cum interea Cardinales ipsi frequenter congregarentur, acta, processus, rerum gestarum seriem, testis, singula denique ad factorum Canonum praescriptum, mature, & accurate considerarent, examinarent, atque inter se conferrent, viros etiam sacrae Theologiae, & Pontificii juris scientia peritissimos in consilium adhiberent, cum jam omnia parata esse intelligeremus, secretum Consistorium de more convocari iussimus, in quo venerabilis frater noster Marcus Antonius Episcopus Cardinalis Prænestinensis, suo, & Collegarum, qui ibidem affidebant, nomine, gravi, & accomodata oratione de omnibus fideliter Nobis retulit, quibus explicatis ad extremum dixit, quandoquidem Beati Didaci fidei integritas, egregiae virtutes, praecleara, & insignia miracula optime essent comprobata, se, & Collegas suos unanimis in eam sententiam venisse, si ita Nobis videretur, ulterius Nos progredi, & Beatum illum virum in Sanctorum numero posse adscribere, quorum cum sententia etiam ceteri Fratres nostri Cardinales, cum a singulis graves sententiae dictae essent, ad unum omnes consenserunt.

§.23. Quae cum audiremus gaudens erat cor nostrum in Domino, quod beati servi sui gloriam quotidie magis patefaceret, omniaque ipse benedicente tam feliciter procederent. Quare in tam sancto pioque opere nihil omnino necessariae diligentiae praetermittentes, ex more institutoque majorum decrevimus, ut ad ulteriora procederetur, ac diebus aliquot interpositis, publicum Consistorium indiximus, in quo praeter Cardinales etiam Patriarcha, Archiepiscopi, Episcopi, & Praelati omnes, ac familiares nostri de more interfuerunt. In eo vero dilectus filius Pompejus Aragonius Romanae Aulae nostrae Consistorialis Advocatus disertam orationem habuit de vita sanctitate, rebus gestis, & miraculis Beati Didaci, & denique Catholicis Regis, totiusque Hispaniae nomine, ut eundem Beatum Didacum tantis meritis illustrem sanctorum numero aggregaremus, Nobis humiliter supplicavit. Gaudemus etiam hoc loco in Domino, in cuius manu cor Regis est, & quocumque voluerit inclinat illud. Etenim plane videbamus, non sine divino insinatu fieri, quod Catholicus Rex, cui multorum Regnorum gravissima administratio a Deo est tradita, quique tot cura-

Praefati Cardinales, quibusdam peritissimis viis in consilium, defu-per adhibitis, singula examina-runt, & in Secreto Consistorio, omnibus re-latis, votum omnes pro Canonizatione dediderunt.

Publici Consistorium indixit, in quo Aragonius Advocatus Consistorialis habuit Orationem, de gestis & miraculis B. Didaci, & denique Catholicis Regis, & totius Hispaniae nomine, ut eundem Beatum Didacum in SS. numerum referre vellet, & ipse mandavit Card. & Episcopis, ut omnia ad huc pertinentia, diligentissime perpendere.

rum onere premitur, tanto ardore in hoc Beati Didaci negotio absolendo versaretur, ut in magnis temporum difficultatibus, se suaque Regna apud Deum novi patroni suffragis, & pie, & prudenter committeret. Quare respondimus Philippo Regi Catholico de Beato Didaco, nostra, & Apostolicae Sedis auctoritate in sanctis adscribendo, tam diuturnam, & perseverantem postulationem dignam esse singulari ejus pietate, dignam perpetuo Catholicae Religionis propagandae studio, letari Nos, & Deo gratias agere, quod Beatos Servos suos, quos in caelis coronat, a nostra quoque tenuitate in terra honorari velit, eosque Nobis ad auxilium, & exemplum proponat. Et Nos quidem ad pium ejus desiderium explendum propensiores esse, facere tamen rei gravissimae magnitudinem, ut de Regia petitione adhuc cum fratribus nostris Cardinalibus, & Episcopis, etiam atque etiam deliberandum censeremus, quare eosdem fratres hortati sumus, ut omnia, quae ad hanc causam, pertinerent, diligentissime considerarent, quodque Nos ipsi jam pridem faciebamus, Deum magnopere orarent, ut corda nostra suo lumine collustraret, totamque hanc actionem ad sui gloriam, & Ecclesiae utilitatem disponderet, & dirigeret.

§.24. Haec cum essent acta, alterum, item Consistorium secretum indiximus, in eoque etiam Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos in Romana Curia praesentes, Notarios quoque, qui ex numero dicuntur, & Rotae Auditores interesse volumus, Tum Nos ipsi de sacrosanctae hujus Apostolicae Sedis, in qua Dei providentia sedemus, auctoritate, & potestate, denique Spiritus Sancti singulari patrocinio, atque infallibili assistentia a Deo in omnibus verbis suis fidei promissa, usque ad consumationem saeculi perpetuo affutura, quibus gubernatur, ea diximus, quae causa, & temporis ratio potissimum requirere videbantur. Deum a Fratribus nostris petivimus, ut quod alias statutum esset, ut ad ulteriora in hoc negotio procederetur, nunc praecise, & expresse dicerent, an ex iis actis, quae ipsi viderant, & audiverant, Beatus Didacus esset canonizandus. Igitur a S. R. E. Cardinalibus primum, deinde a Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, pie, graviter, & erudite sententias dictis, omnes unanimis id ipsum sentientes, dixerunt sibi videri ex iis, quae mature ipsi hac de re viderant, & audiverant, Beatum Didacum a Nobis merito inter Sanctos esse adscribendum.

§.25. Deo autem, qui in domo sua fratres in unum habitare facit, gratias de tanta fratrum nostrorum consensione, quodque ad servum, & amicum suum, quantum Nobis licet, honorandum corda nostra impelleret, & illustraret, cum per ejus gratiam hucusque omnia rite atque ordine jam acta essent, quod reliquum erat, diem Canonizationis praestitimus ad Sextum nonas Julii, quo die memoria Visitationis Beatae semper Virginis ad sanctam Elisabethae pie ab-

Deinde aliud Consistorium secretum indixit, & multaque ad negotium pertinebant praesentavit, & Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Notarios, & Rotae Auditores interesse voluit. B. Didacum in SS. numerum adscribendum esse.

Pontifex igitur diem Canonizationis pro die 1. mensis Julii Constituit.

Ecclesia recolitur, ut ejusdem humani generis Advocata patrocinio, tandem pium hoc opus prospere, & salutariter a Nobis absolveretur.

Hortaturque Fratres ad divinum desuper auxilium invocandum.

§.26. Fratres interea nostros hortati sumus, ut intermedio tempore una Nobiscum precibus, elemosynis, quas Nos & libentur & pie erogavimus, quemadmodum & Regis nomine ab ipsius Oratore factum fuit) jejuniis, sacrificiis Dei auxilium invocare non cessarent.

Et die Pontificis, cum solito apparatu ad Basilicam S. Petri processit, & oravit.

§.27. Is igitur festus Visitationis dies, idem hodiernus cum advenisset, Nos & fratres nostri Cardinales, Patriarcha, Archiepiscopi, & Episcopi sacris vestibus induti, inchoato per Nos ipsos in nostra Pontificia Capella Hymno, Ave maris stella, Cantorumque Choro proficiente, ut ipsa, quae mater est gratiae, Nobis praesentet & prae luceat, ceteris etiam Romanae Curiae Praelatis, & Officialibus, familiaribusque nostris, ac universo regulari, & seculari Clero, longo, devotoque ordine progredientibus, omnes simul accensos cereos in manibus gestantes in eius honorem, qui est lux vera, gloria & splendor Sanctorum, e Palatio nostro Apostolico solemniter processimus ad antiquissimam, & religiosissimam Basilicam Principis Apostolorum, in cujus medio per amplum suggestum Regio sumptu extructum erat, paratumque Altare ad sacram Pontificalem Missam celebrandam, totaque templi facies in communi Ecclesiae laetitia hilaris, & Pontificio apparatu decenter ornata, omniaque spiritualibus canticis personabant, funalia & faces circumquaque ardebant, & Vexilla appensa, in quibus Beati Viri Imago expressa erat, qui corpore erecto depictus, dextera manu coronam Beatissimae Dei Genitricis, sinistra Crucem invictissimam gerit, & intuetur, cujus nimirum auxilio hostes terribilissimos Carnem, Mundum, & Diabolum superavit. Hic Nos in maxima fidelis Populi, totiusque adstantis Cleri frequentia, celestis illius, & triumphantis Hierusalem effigiem quamdam Nobis ante oculos proponentes, & quantum in hac lacrymarum valle licet, intuentes, conscensis gradibus, in suggestu ante Altare oravimus, mox in sublimi Apostolico Throno confidentes, fratres nostros Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & Episcopos omnes sacris vestibus ornatos, & paratos, Nobis obedientiam de more praestantes excepimus.

Et iterum ad infantiam Regis requisitus B. Didacum, Sanctum pronuncians, & Canonizavit.

§.28. Tum dilectus filius noster Petrus rituli S. Hieronymi Illiricorum Presbyter Cardinalis Deza Hispanus, Catholici Regis Philippi, totiusque Hispaniae nomine semel, iterum, & tertio suppliciter, & instantissime a Nobis petit, ut Beatum Didacum in Sanctorum numerum adscriberemus, Nosque ad singulas ejus petitiones, Regis pietate, & Beati Viri meritis collaudatis, semper tamen per distincta intervalia, nostras totiusque Cleri, & Populi orationes, Litanias, & sacros Hymnos interposuimus. Demum cum jam nihil omnino ex his, quae a majoribus, ple sancteque sunt

hoc de genere instituta, esset pratermissum, immo potius matura deliberatio, summaque diligentia abundantius adhibita, invocato sancto Creatore Spiritu, cujus consilio & sapientia sancta Ecclesia columna, & firmamentum veritatis regitur, ejusque Numen saepe a Nobis ex intimo corde multis etiam lacrymis imploratum, praesens adesse non dubitantes. Ad honorem sanctae, & individuae Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ad exultationem supernae, & triumphantis Hierusalem Matris nostrae, ad exaltationem Catholicae Fidei, & Christianae Religionis augmentum, auctoritate ejusdem Sanctae Trinitatis, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, omniumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana Curia existentium consilio, & unanimi consensu Beatum Fratrem Didacum de Sancto Nicolao Provinciae Bethicae Hispanum, Ordinem Minorum S. Francisci expresse professum, sepultumque Compluti in Ecclesia Fratrum ejusdem Ordinis, de cujus fidei puritate, excellentia vitae, & miraculorum in vita, & post mortem claritate Nobis plenissime constat, in Sanctorum Confessorum numerum, & Catalogum adscribendum esse decrevimus, & adscripsimus, prout per praesentes decernimus, & adscribimus, cumque ut Sanctum ab omnibus venerandum, esse mandamus.

Festum ejus die 12. Novembris celebrari iussit.

§.29. Statuentes, ut ab universali Ecclesia anno quolibet die duodecima Novembris festum ipsius, & Officium sicuti pro uno Sancto Confessore tantum, ad formam in rubricis Romani Breviarii praescriptam, devote celebretur quodque in eius honorem Ecclesiae & Altaria, in quibus Deo sacrificia offerantur, erigi, & fundari possint, eademque auctoritate, omnibus vere poenitentibus, & confessis, qui singulis annis eodem die festo supradictam Ecclesiam Oppidi Complutensis Toletanae Diocesis, ubi corpus requiescit, necnon Altaria, & Ecclesias, quae in ejus honorem constructae erunt, devote visitaverint, easdem Indulgentias, privilegia, & gratias concessimus, & elargiti sumus quemadmodum concedimus, & elargimur, quae ceteris dicti Ordinis sanctorum Ecclesiis concessae sunt.

Missam postea celebravit, & assistentibus Indulgentias concessit.

§.30. Quibus omnibus, quae ad S. Didaci Canonizationem pertinebant, absolutis, ac laudis & gratiarum actionis Hymno Deo decantato, ejusque auxilio per S. Didaci preces peculiari oratione, quam Nos clara voce pronunciamus, implorato, tandem eodem in loco, & Altari Missam solemnem de Beatissima semper Virginis Visitatione cum S. Didaci commemoratione Nos ipsi celebravimus, fidelibusque, qui tam pia, & religiose actioni, & sacrosancto sacrificio devote interfuerant, ad Dei, & Sancti sui gloriam, & laudem plenariam Indulgentiam concessimus.

§.31. Omnes igitur Deum Coeli benedicimus, & coram omnibus viventibus confiteamur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam, agnoscamusque non sine magna Dei providentia factum esse, ut hinc afflicta Christiana Reipublica temporibus, quibus maxime multiplici Sanctorum suffragio indigemus, novus hic Suffragator, & Patronus fidei Populo tribueretur. Et Nos quoque, qui in hac pastoralis statione, in qua Nos Deus collocavit, de universi gregis Domini salute anxii dies noctesque pervigilamus, Dei erga Nos singularem clementiam agnoscimus, qui post tot Beatissimos Pontifices Praedecessores nostros Nobis humilibus hujus magni operis absolutionem reservaverit, qui cum Sancto suo ejusdem Seraphicae Religionis communiione, consociati sumus. Quamobrem eundem Patrem misericordiarum, qui humiles exultat, humiliter deprecemur, ut per merita & intercessionem Sancti Didaci, Ecclesiae suae pacem & tranquillitatem, Regibus & Principibus Christianis unionem, vitam & felicitatem, miseris & obsecratis lucem Catholicae veritatis largiatur.

Omnes deum hinc benedicimus, & pro hinc re-laris orandi.

dicamus, & coram omnibus viventibus confiteamur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam, agnoscamusque non sine magna Dei providentia factum esse, ut hinc afflicta Christiana Reipublica temporibus, quibus maxime multiplici Sanctorum suffragio indigemus, novus hic Suffragator, & Patronus fidei Populo tribueretur. Et Nos quoque, qui in hac pastoralis statione, in qua Nos Deus collocavit, de universi gregis Domini salute anxii dies noctesque pervigilamus, Dei erga Nos singularem clementiam agnoscimus, qui post tot Beatissimos Pontifices Praedecessores nostros Nobis humilibus hujus magni operis absolutionem reservaverit, qui cum Sancto suo ejusdem Seraphicae Religionis communiione, consociati sumus. Quamobrem eundem Patrem misericordiarum, qui humiles exultat, humiliter deprecemur, ut per merita & intercessionem Sancti Didaci, Ecclesiae suae pacem & tranquillitatem, Regibus & Principibus Christianis unionem, vitam & felicitatem, miseris & obsecratis lucem Catholicae veritatis largiatur.

Hujusque Bullae mandata transumptis dari iussit.

Sanctionem adiecit penalem. D. P. An. IV. 4. Julii.

Pape subsc.

§.32. Ceterum quia nimis difficile foret praesentes nostras originales literas ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus ut earum transumptis &c.

§.33. Nulli ergo &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, sexto Non. Julii, Pontificatus nostri Anno quarto.

Ego Sixtus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Sequuntur Cardinalium subscriptiones.

CXXXIX.

Ex Regest. in Secretar. Bre.

Mandatur omnibus Congregationum Lateranensium, Cassinensium, Carthusianorum, Camaldulensium, Montis Oliveti, S. Petri ad Vincula, Cruciferorum, S. Salvatoris in Lauro, & S. Georgii in Alga, Abbatibus, Praepositis, Prioribus, ac Abbatissis, & Priorissis quatenus Inventarium bonorum, reddituum, ac Scripturarum Ecclesiarum, & Monasteriorum suorum respective Ordinum conficere, illaque ad Archivia Monasteriorum suae Congregationis in Urbe existentibus deferre curent.

SIXTUS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Regularium personarum pro commissio Nobis officio quieti consulere cupientes ad ea removenda, quae religiosum eorum propositum impedire possunt curam, nostram libenter impendimus.

Sixtus Offi.

Et siquidem Nos nuper ea certis, rationalibus causis, ad publicam quietem,

& commodum universi Cleri Secularis, & Regularis totius Archivi Generalis Ecclesiastici, atque officii Archivariae generalis, erectionem, creationem, institutionem, & deputationem de persona Ven. Fratris Julii Caesaris Episcopi Tridentini, in Archiviam Generalem antea per Nos factas, litterasque Apostolicas desuper confectas, & inde secuta quaecumque Motu proprio, & ex nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine perpetuo revocaverimus, officiumque ipsius Archivi, & Archivariae Generalis, ac illius nomen perpetuo suppresserimus, & extinxerimus; Mandamus universis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, aliisque Praelatis, & Praesidentibus, Ecclesiarum, Monasteriorum, Universitatum, Collegiorum, Praeceptoriarum, Majorum, ac similibus Ecclesiasticarum dignitatum quocumque nomine censerentur Secularium, & quorumvis Ordinum, & Militiarum Regularium Nobis, & Sedi Apostolicae immediate subjectionem per Italiam constitutis, ut loco Archivi Generalis Ecclesiastici hujusmodi ipsi, & eorum, unusquisque, qui haecenus Inventaria hujusmodi non confecerunt, deberent omnino intra annum a die, quo nostrae litterae desuper confectae ad eorum notitiam pervenissent, omnino, & quorumcumque honorum immobilium, canonum, livellorum, proventuum annuorum, jurium, jurisdictionum, privilegiorum, & scripturarum, quae eis, eorumque arbitrio digna annotatione viderentur, ad Ecclesias, Monasteria, Collegia, Universitates, Praeceptorias Majores, & dignitates, quibus ipsi praesent, pertinentia, & in quorum possessione existerent, inventaria diligenter conficere, & deinde quicumque eorum in regimine, seu administratione Ecclesiarum Monasteriorum, Collegiorum, Universitatum, & Praeceptoriarum majorum, seu in dignitatibus hujusmodi Successores forent, similiter intra annum a die habite possessionis, similia inventaria de novo conficere, seu renovare tenerentur, curarent;

Mandavitque Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, aliisque Superioribus Ecclesiasticis, per Italiam, ut Inventaria suorum Ecclesiarum, Monasteriorum, &c. sibi fabricarent, confici jubere.

Præterea sine ulla impensa, gravamine, exactione, aut solutione suorum subditorum per omnes, & singulos, qui, vel eorum jurisdictioni quomodolibet subiecti essent, vel in eorum Civitatibus, Diocesis, & Districtibus existerent, etiam si exempti, ac Nobis, & dictae Sedi immediate subditi esse noscerentur, Abbates, Praepositos, Priores, Vicarios, Guardianos, Abbatissas, Priorissas, & cujuscumque Ecclesiae Pii loci Seculares, vel Regulares, & alios quocumque titulo, & nomine praefatos utriusque sexus bona, stabilia, census, jura, redditus, & proventus quomodolibet possidentes intra dictum tempus inventaria hujusmodi bonorum, & aliorum supradictorum similiter accurate, & diligenter confici, & ad se deferri, eosque ad id per censuras, & poenas Ecclesiasticas aliaque opportuna juris, & facti remedia sibi benevisâ cogent, & compellerent.

Et ad se deferri.

Et

Et congruo in loco depo- ni.

Difficultate oppositae in executione talis Mandati per Procura- tores Ordinum Monasticorum.

Et demum inventaria omnia praedicta in loco congruo ad id deputato, ac tuto, & beneclauso reponentur, prout in cedula motus proprii manu nostra signata, cujus solam signaturam sufficere volumus, plenius continetur.

§.2. Cum autem sicut, accepimus, dilecti filii Fredianus Cremonen. Congregationis Lateranen., & David Paduanus Cassinen., necnon Josephus Neapolitan. Carthusianorum, ac Petrus de Bagnacavallo Camaldulens., & Barnabas Ricobonus Montis Oliveti, ac Laurentius Urbevetan. S. Petri ad Vincula, & Stephanus Leone Crucifera- torum, ac Marcus Antonius Pozzonasius Sancti Salvatoris de Lauro. S. Georgii in Alga Venetiarum Congregationum Procuratores Generales, qui sua peculiaribus Archivia rite ordinata, & a suis Visitatoribus singulo quoque anno revideri solita habent, multas, & magni momenti difficultates in consignatione suorum Inventariorum per eos jam formatorum locorum Ordinariis, & aliorum promissorum executione fienda invenierint; imprimis etenim Monasteria dictarum Congregationum, multa bona in terris ditioni Principum Secularium subjectis possident, quorum nonnullorum tituli propter Bella, incendia, ac temporis diuturnitatem, non satis clucescunt, & verendum est, ne dum illorum scripturae divulgantur, graves lites, & controversiae suscitentur, ita ut bona Ecclesiastica fiant laicalia, itemque contingere potest in nonnullis eorum bonis, quae seu eorum major pars, industria Religiosorum aucta, meliorata, & ad culturam redacta fuerunt, quorum confinia similiter propter temporis diuturnitatem incerta sunt ad hoc publicatio scripturarum hujusmodi suscitabit antiquas praetensiones, quae locum apud Seculares nulla praescriptionis ratione habita facile obtinebunt; Praeterea hac scripturarum consignatio libertati Congregationum Sedi Apostolicae immediate subjectarum, & propter multas praetensiones, quas locorum Ordinarii in bonis Religiosorum personarum habent, magnum ipsis Regularibus praedictis est allatura, his demique accedit, quod Congregationes praedictae in Terris Dominio Secularium Principum subjectis existentes iisdem legibus vivunt, ac in nonnullis locis, ut plurimum postpositis legibus Pontificiis, & Imperialibus juxta statuta particularia vitiatur.

Statuit itaque Sixtus ut in Monasteriis talium Ordinum Inventaria conscribantur ad Urbem vero transmittenda.

§.3. Nos hujusmodi incommodis, ac litibus, & expensis, quae inde verisimiliter nasci possunt, obviare, ac indemnitati Religiosorum personarum consulere cupientes, ac dictarum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, motu simili non ad dictorum Procuratorum, aut alicujus eorum, aut aliorum pro eis Nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, ac scientia certa nostris, & de Apostolicae potestatis plenitudine, omnibus, & singulis Congregationibus praefatis, ac earum Abbatibus, Praepositis, Prioribus, Vicariis, necnon Abbatissis, & Prio-

rillis, & quibusvis aliis personis quacumque auctoritate, & dignitate, ac officio fungentibus, ut inventaria omnium, & quorumcumque bonorum immobilium, censuum, canonum, livellorum, proventuum annuorum, jurium, jurisdictionum, ac privilegiorum, & scripturarum suorum Monasteriorum, Prioratum, & aliorum locorum Regularium, quatenus nondum confecerint, debeant omnino intra annum a die quo praesentes literae ad eorum notitiam pervenerint, conficere, & conservari facere, libere, & licite, & absque ullo censuratum, aut poenam in dictis literis comminatarum incursum valeant, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo concedimus, & permitimus, nec eas, aut earum aliquam ad reponenda inventaria praedicta in locis per dictas literas designatis teneri, aut obligatas esse, seu censeri, nec ad id cogi, seu compelli sub censuris, aut poenis praefatis posse, aut debere volumus.

§.4. Inhibentes omnibus, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque majori dignitate fungentibus in quorum videlicet Civitatibus, Dioccesibus, & Districtibus ipse Congregationes existunt, in virtute sanctae obedientiae, & sub interdicti ingressus Ecclesiae, ac regimine, & administratione suarum Ecclesiarum suspensionis poena, ne dictas Congregationes, ac earum personas, Abbates, Priores, Praepositos, Vicarios, Abbatissas, & Priorissas, & alias quascumque personas super defensione inventariorum, & illorum delatione, aliisque promissis ratione facultatis, sibi per dictas literas attributa, ut alia quaecumque ratione seu praetextu molestare, perturbare, vel inquietare audeant, seu praesumant.

§.5. Ac decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos Juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari non posse, nec debere: sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scierit, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Quo circa dilecto filio Cansarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per praesentes committimus, & mandamus quatenus per se, vel alium, seu alios praesentes nostras literas, & in eis contenta quaecumque firmiter observari: contra- dictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras,

Prohibet In- corum Ordinaris, quominus tales Ordines molestent super inobservantia praecedentis Constitutionis.

Clausula pro- firmitate praesentis Mandati, seu Constitutionis.

Auditori Camerae Apostolicae data commissio praesentis executionis.

Decretis Contratorum.

Fides danda Transumptis.

Dat. die 10. Julii 1588. Anno IV.

tas, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus literis praedictis, ac omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, quae quo ad dictas Congregationes omnino revocamus, cassamus, & annullamus, ac se. record. Pii PP. IV. Praedecessoris nostri de registrandis gratis interesse dictae Camerae concernentibus in libris ejusdem Camerae infra certum tunc expressum tempus, ac nostra de non tollendo jure quaesito, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1588. Pontificatus nostri Anno Quarto.

CXXX.

Instituto Archiviorum scripturarum, in quibuscumque Civitatibus, & locis Status Ecclesiastici, Alma Urbe & Bononia exceptis, & erectio officii Regentis dictorum Archiviorum, cum jurisdictionis, & privilegiorum assignatione.

In Urbe extat Archivium, de quo habet in Const. XIX. Julii II. Sicat. Tom. III. Par. III. fol. 299. Officium autem hujus Regentis est hodie suppressum, & ejus loco quorundam deputatur unus ex Clericis Rever. Camerae Apostolicae.

SIXTUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Solicitude pastoralis officii humeris nostris licet imparibus divina dispositione injuncti, assidue cor nostrum pulsant, & commovet, ut non solum ad ea, quae universi Christiani gregis Nobis ex alto commisi animarum salutem respiciunt, verum etiam quae ad populorum nostrae, & Sedis Apostolicae temporali ditioni subditorum utilitatem, pacem, tranquillitatem, perpetuamque securitatem pertinere noscuntur, vigilantiae nostrae aciem dirigamus, & praesertim noxiis illis, quae ob non adhibitam satis exactam diligentiam in conservandis tam publicis quam privatis scripturis, inter subditos nostros gravi cum nostra eorumque molestia fortunarumque suarum dispendio, & jactura, frequenter exoriri, & vigere intelligimus, commoda aliqua ratione providemus.

§.1. Cum itaque ex diligenti earumdem scripturarum custodia, fraudes, & falsitates, quae litibus, discordiis, ac periculis hujusmodi, ut plurimum viam praebent, arceantur, dominia, possessiones, & familiae ipsae conserventur, justitia denique cum animi certitudine, ac publica, & privata

omnium utilitate equa lance administratur. Ac proinde publica Archivia, nedum in Europa sed etiam in pluribus aliis universi Orbis etiam Barbarici partibus, qui hac potissimum ratione commane bonum subditorum suorum, atque adeo Societatis humanae vinculum inter se retinuerunt, accurate instituta fuerint. Operae precium vero, & condecens sit, ut quod omnibus in exemplum salubrioris regiminis, & administrationis rerum publicarum cedere dignoscitur, id ipsam nostro Statu Ecclesiastico, cui superioribus illis saeculis ob bellicos tumultus, quibus ille ac universa fere Italia tunc exarsit, tantum publicae quietis beneficium impendi non potuit, nunc tandem nostrae provisionis ministerio salubriter introducat.

§.2. Idcirco Nos more pii patris, & pastoris, hujusmodi quietem, & utilitatem universalem subditis nostris afferre volentes, ad dictarum scripturarum conservationem, fidem, & securitatem, ad illarum deperditionem, & falsitatem obvian- dum, lites quoque, discordias, ceteraque pericula omnia tollendum, Motu proprio non ad alicujus super hoc Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, meraque deliberatione, ac de Apostolica potestatis plenitudine, in toto Statu Ecclesiastico Nobis, & Sedi Apostolicae mediate, & immediate subjecto hac Alma Urbe nostra, Civitateque, & Comitatu Bononiensi, dumtaxat exceptis, scilicet in quibusvis ipsius Status Provincialis, Civitatibus, Oppidis, Castris, Villis, ac locis aliis, etiam quibusvis Metropolitanis, Cathedralibus, vel aliis Ecclesiis, etiam Monasteriis, Abbatibus, & aliis etiam regularibus, ac piis locis subjectis, Archivia publica, & generalia in quibus instrumenta, necnon apocrypha, chirographa, aliaque scripturae tam publicae quam privatae, quas quomodolibet occasione quorumcumque contractuum, ex quibus actio seu receptio, etiam ad tempus resulter, fieri contigerit, etiam a Notariis, & Cancellariis, seu Notariis curialibus nuncupatis, ac officialibus quibuscumque, etiam a Camera nostra seu a Nobis vel Praedecessoribus nostris causam, etiam cum titulo oneroso habentibus, & quibusvis aliis particularibus personis cujuscumque dignitatis, officii, status, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, etiam si clericali, vel alio quocumque etiam cum titulo oneroso, indulto, & privilegio potantur jam confecta, & deinceps quovis nomine, & titulo pro tempore conficienda, roganda, & stipulanda, tam venditiones, emptiones, mutuae, debita, credita, & quavis alias obligationes, societates, societas, census, locationes, livellos, concordias, compositiones, transactiones, quascumque cujusvis generis sententias, compromissa, lauda, donationes, permutationes, cessiones, quietantias, delegationes, solutiones, dationes etiam in solutum, ac inter vivos, & causa mortis donationes, inventaria, revocationes, hypothecationes, pignorationes

Instituto Archiviorum.

nes etiam Judiciales, mandata quæcumque, ratificationes, paces, substitutiones, divisiones, confessiones debitorum, tam in judicio quam extra, emancipationes, arrogationes, adoptiones, renunciaciones, in-finuaciones, testamta in scriptis, & nuncupativa, codicillos, additiones, & repudiationes hereditatum, fideicommissa, substitutiones, prohibitiones, possessiones bonorum continentia, quam quoscumque alios contractus, nominatos, & innominatos, inter quoscumque, Ecclesiasticas, & cujusvis Ordinis Regulares, & Seculares Personarum, quavis Ecclesiastica aut seculari seu temporali vel mandata dignitate etiam ducali præminentia fungentes, necnon Universitates, Ecclesias, Capitula, Collegia, Conventus, Monasteria, Hospitalia, & quæcumque alia pia, & non pia loca, eorumque universales, & particulares personas, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi, ac quoscumque alios Praelatos seu Priores pro tempore initos, & celebratos, sub modo, & forma in Capitulis quæ per dilectum filium nostrum Henricum tituli Sanctæ Pudentiæ Præbyterum Cardinalem Caetanum, nostrum, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, districtæ Cameræ Thesaurarium, Decanum, & Clericos, Præsidentes, aut eum vel eos qui a Nobis vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus, super administratione, & gubernio dictorum Archiviorum pro tempore deputabuntur, statuendis, & declarandis, asportari, & respective recipi, adnotari, & diligenter perpetuo conservari, & custodiri debeant, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo erigimus, & instituimus.

Incorporatio ad stud. Archivium, aliorum omnium Archiviorum.

§.3. Et si in aliquibus Provinciis, Civitatibus, & aliis locis prædictis, vigore quorumcumque facultatum desuper, etiam a Nobis vel Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, aut Apostolica Sedis Legatis, Vicelegatis, Præsidentibus, Gubernatoribus, seu Officialibus, vel etiam a Camera Apostolica, & pro ea agentibus quibusvis Provinciarum, Civitatum, & locorum hujusmodi Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, Capitulis, aut aliis etiam particularibus personis, & officialibus, ac Cancellariis, & aliis præfatis, quavis causa vel occasione, ac ex titulo etiam oneroso concessarum aliqua Archivia, vel aliquid ad illorum instar ad præfens reperiantur, vel erigi deberent, illa, omnia, & singula Archivia per præfentes erectis, & institutis, ac earundem presentium vigore instituendis, & stabilendis, etiam perpetuo aggregamus, & incorporamus. Cum modificationibus tamen, & limitationibus, ac declarationibus in dictis Capitulis juxta mentem nostram eiusdem Henrico Camerario, & Cameræ præfate Clericis declaratam, aliisque declarationibus, etiam futuris temporibus, tam per Nos quam alium vel alios ad id a Nobis vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus si eis videbitur, atque eorum arbitrio, toties quo-

UNIVERSIDAD

UNIVERSIDAD

ties eis placuerit, faciendis, & statuendis, & reformandis.

§.4. Facultates vero erigendi, & instituendi Archivia, vel aliquid ad illorum instar aliis forsan, ut præmittitur, concessas, necnon privilegia, indulta, immunitates, seu exemptiones quascumque, etiam ex titulo oneroso, ac sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, concessa fuerint, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus, haberi volumus pro expressis, similiter perpetuo cassamus, & annullamus.

Revocatio facultatis erigendi Archivia, alteri concessa.

§.5. Necnon ut pro felici regimine, & gubernio Archiviorum præfatorum aliqua persona ad hoc munus apta, & idonea, in eorundem Archiviorum totius præfati Status Ecclesiastici Præfectum, vel sub quovis alio titulo Nobis bene viso, ac per Nos declarando, subque certa forma &c. habeatque plenam, liberam, & omnimodam facultatem, potestatem, & auctoritatem hujusmodi Archivia, in omnibus, & singulis provinciis, Civitatibus, Terris, Oppidis, & aliis locis antedictis ejusdem Status, in quibus illa ex forma dictorum Capitulorum, constitui debere duxerit, toties quoties sibi videbitur, per se vel alium seu alios ad id ab eo deputandos constituendi, & stabilendi, eaque amovendi, transferendi, separandi, aggregandi, & incorporandi, ceteraque omnia, & singula, in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, exercendi, & exequendi &c. Ac pro salubriori eorundem Archiviorum directione, successu, gubernio, & administratione illa, omnia, & singula per unum ex dictæ Cameræ Clericis, in Præsidentem, seu Præfectum analem juxta ejusdem Cameræ instituta per ipsam Cameram forte extrahendum, seu alias eligendum &c. deputandum.

Iussio deputandi Præfectum Archiviorum.

§.6. Qui summa auctoritate, & manu Regia, Notarios, Cancellarios, ac alios prædictos, & quascumque alias personas, tam Ecclesiasticas, quam Seculares, necnon Communitates, Universitates, Ecclesias, Capitula, Collegia, Conventus, Monasteria, Hospitalia, ceteraque alia etiam pia loca, eorumque universales, & particulares personas, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi, ac quoscumque alios Prælatos, & Superiores, quacumque Ecclesiastica Dignitate, aut mundana, ac temporali, etiam Ducali, aut Marchionali honore, & præminentia fungentes, ut ad Archivia sic erecta, & Instituta, Instrumenta, & alias scripturas prædictas juxta dictorum Capitulorum formam deferant, & asportent, Communitates vero ac Universitates, Civitates, & locorum hujusmodi, illorumque Priores, & nostri, & Cameræ prædictæ officiales, ut commodas ac idoneas mansiones pro scripturarum, & Instrumentorum prædictorum conservatione assignent, ceteraque in dictis Capitulis, statuenda, declaranda observare, & adimplere debeant, cogat, & compellat, causasque, tam Civiles, quam Criminales, me-

Jurisdicctio d. Præfecti.

Fidelitas hic inf.

ÓNOMA

ERAL DE

raque

rasque, & mixtas, etiam in eis obligationibus quarumvis strictæ intervenerint, occasione Archiviorum hujusmodi, & ab ipsis quomodolibet dependentes, emergentes, annexas, & connexas, etiam ratione terminorum, seu pagarum solutionum occasione, subappaltus, seu affectus contra quascumque personas, & inter quascumque particulares Archivas, ac inter eum seu eos, & quascumque Communitates, Collegia, Universitates, & alias personas procedendo, ac etiam alias causas, & differentias super presentium intelligentia, declaratione, ac ampliacione, & super omnibus privative quoad omnes alios Judices ordinarios, & extraordinarios, tam in Urbe quam extra, & in toto Ecclesiastico Statu, etiam summarie, simpliciter, & de plano, & absque strepitu, & figura iudicii &c. cognoscat, audiat, decidat, sineque debito terminet, regi, gubernari, & administrari posse, ac debere, statuimus, & ordinamus: necnon Archivia præfatis, ac personarum illorum mantutione, ac stabilimento, necnon regimini, gubernio, & administrationi pro tempore incumbentium laboribus, & salariis, omnia, & singula jura, obventiones, emolumenta, & alia regalia in dictis Capitulis specificanda pariter perpetuo applicamus, & appropriamus &c.

Clasula pre servativa.

§.7. Decernentes quoque, eosdem præfentes nullo umquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quovis alio defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, aut in jus vel controversiam revocari posse, sed illas semper perpetuo validas, & efficaces fore, suorumque effectus fortiri, atque ita per quoscumque Judices etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac dictæ Cameræ Clericos, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, sublata illis quavis aliter judicandi, vel interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogatio.

§.8. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo jus quæsitum, & fel. record. Pii Papæ Quarti Prædecessoris nostri, sub datum videlicet octavo Idus Augusti, Pontificatus sui Anno Sexto edita, inter alia disponentis, quod forsan similes gratiæ infra certum tunc expressum tempus præfentari, & registrari debeant, dummodo saltem intra biennium a data presentium omnino registrentur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Provinciarum Status Ecclesiastici hujusmodi, ac quarumvis illius Civitatum, locorum, districtum, necnon Monasteriorum, Ecclesiarum, & aliorum Piorum, ac non Piorum Locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, exemptionibus, immunitatibus, etiam cum titulo oneroso, tam a Camera, quam a Nobis, seu Prædecesso-

Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

ribus nostris quomodolibet, etiam illis, eorumque Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Judicibus, Notariis, Cancellariis, & aliis præfatis quibuscumque Communitatibus, Universitatibus, Cameræque nostræ, & illius Auditori Generali, ac Fisco, aliisque etiam personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis Clausulis, & Decretis, etiam Motu simili, etiam consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet facientibus, & concessis ac in futurum concedendis, quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, tenores hujusmodi presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanituris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.9. Volumus autem quod presentium exemplis &c.

Sanctio pontificia. D. P. An.IV. 1. Augusti.

§.10. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1588. Kal. Augusti Pontificatus nostri Anno IV.

Sequitur erectio Officii Regentis Supradicti Archivii, cum Jurisdictione, & Privilegiis concessione.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Sollicitudo ministerii pastoralis Nos admonet, & inducit, ut pro felici progressu eorum, quæ ad communem Reipublicæ, & subditorum nostrorum utilitatem, & commodum per Nos ordinata fuerunt, illorum curam egregiorum Virorum prudentia demandemus, quorum opera, & studio feliciter regantur, & gubernentur, lites quoque, & discordiæ quæcumque facilius decidantur, & terminentur, prout tam pro justitiæ complemento, quam subditorum eorundem quieti conspicimus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Cum itaque Nos super ad publicarum scripturarum conservationem, & illarum deperditioni, ac falsitatibus, quæ nisi diligens cura, & sollicitudo adhibeatur circa eas, in fraudem justitiæ, ac subditorum nostrorum grave præjudicium evenire possunt, obviandum, lites quoque, discordias, & alia pericula, quæ dictarum scripturarum occasione inter eosdem subditos nostros in dies magna cum eorum jactura, & læsione hæctenus motæ fuerunt extirpandum certisque aliis rationabilibus animum nostrum moventibus, & tunc expressis causis in toto Statu Ecclesiastico Nobis, & Sedi Apostolicæ mediate, & immediate subjecto (Alma Urbe nostra, ac Civitate, & Comitatu Bononiensi dumtaxat exceptis) Archivia publica, in quibus dictæ scripturæ, ac instrumenta publica, asportari, & diligenter custodiri debeant, crexerimus, & instituerimus &c.

Hic Pontifex instituit Archivia publica scripturarum Status Ecclesiastici, ut in præfata Const.

C §.2. Ope-

1588. Nunc autem expedire videtur officium Regentis Archiviorum praedictorum dirigere.

§.2. Operæ pretiumque duxerimus, ut pro salubri directione, providendo gubernio ditorum Archiviorum, aliquis supremus Judex, qui summa auctoritate, omnes, & quascumque differentias, lites, querelas, & controversias, tam inter particulares personas, & Archivas &c. quam de, & super taxis, & mercedibus, nullitatibus, & falsitatibus, ac quibusvis aliis rebus, ad praefata Archivia, illorumque administrationem, gubernium, ac directionem quomodolibet, & ex quavis causa pertinentibus, oriri, & suscitari contigerit, audiat, cognoscat, decidat, sineque debito terminet, constituatur, & deputetur. Unde rei hujusmodi Virum morum gravitate, literarumque scientia conspicuum praeficere, & in praemissis providere summo opere cupientes, ac erectionis, & institutionis Archiviorum, &c. necnon Privilegorum, indultorum, facultatum, exemptionum, & aliarum gratiarum, necnon quarumcumque litterarum desuper confectarum, ac edictorum circa praemissa emanatorum, ceterorumque praemissorum, ac inde secutorum tenores, etiam veriores, praesentibus pro expressis, & insertis habentes.

Illud erigitur cum facultate quascumque causas movendas occasione Archiviorum disti Status, summarie &c. ac appellatione remota cognoscendi.

§.3. Motu proprio &c. unum officium Regentis Archivii generalis Status nostri temporalis Ecclesiastici nuncupandum, pro uno Praelato, aut utriusque seu alterius juris Doctore, vel Licentiatore, aut alia persona ad hoc munus habili, & idonea, Regente Archivii generalis Status nostri praefati nuncupando, qui praefatas, & quascumque alias differentias, lites, querelas, & controversias occasione ditorum Archiviorum, etiam ex obligatione in forma Camera Apostolicae provenientes, etiam alias, ac inter alios quam ut praemittitur suscitandas, & judicariam indaginem, aut quamvis aliam cognitionem, decisionem, probationem, declarationem, interpretationem, & executionem, qualitercumque, & quomodocumque requirentes, pro tempore movendas, civiles, criminales, meras, & mixtas, una cum incident. emergent. annexis, & connexis, summa auctoritate, & manu regia, tela judicialia penitus omitta, solaque facti veritate inspecta, ac omni, & quacumque appellatione, recursum, & remissione remotis, etiam privative quoad omnes alios iudices ordinarios, & extraordinarios, tam in Urbe, quam extra eam, totoque Statu praefato, jus dicendi, audire, cognoscere, terminare, decidere, ac debita executioni demandare.

Delinquentes etiam in praemissis, eius arbitrio puniendi.

§.4. Delinquentes quoque, & quos falsi, & cuiusvis alterius generis crimen, vel errorem, aut delictum, in scripturarum, & instrumentorum praefatorum in Archivium registratione, & ex eo transumptione, recollectione, custodia, & conservatione, sive taxarum illicita alteratione, & exactione, praesentatione, & subnotatione, ac alias in exercitio, & administratione ditorum Archiviorum quomodolibet commississe accusati aut suspecti fuerint, eo-

rumque complices condigna punitione, & exemplari coercionem, ac debitis poenis in locis commissorum, ac si videbitur etiam in Urbe, & alias ubilibet plesti, & arbitrio suo puniri, & castigari facere, sententiarum, iudicare, condemnare, bonaque conscribere, & confiscare, omniaque, & singula alia, in praemissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna gerere, exercere, & exequi, per se, vel alium, seu alios, omni, & quacumque appellatione remota perpetuum silentium desuper imponere.

§.5. Necnon edicta ac proclamationes, & banna pro regimine, gubernio, & administratione Archiviorum, Archivistarum, & Rectorum, aliorumque praefatorum suo sub nomine, poeni (sue eius arbitrio exprimere, &c. quoties sibi expedire videbitur, proponere, & publicari facere. Illaque ac jam emanata declarare, interpretari, reformare, ampliare, & innovare, ac tam per eum edenda, quam alia desuper de mandato nostro quomodolibet &c. sub eisdem poenis observari facere.

§.6. Cum facultate deputandi, & constituendi proprium Notarium, seu Notarios, unum vel plures, tam in dicta Urbe quam extra eam, tamquam actuarios causarum ad officium Regentis hujusmodi quomodolibet spectantium, eosque singulos toties quoties eidem Regenti visum fuerit amovendi, & ponendi, ac alios eorum loco substituendi.

§.7. Commissarios quoque ad Archivia praefata visitandum, cum simili, aut limitata facultate, necnon potestate, & auctoritate, tam Archivas, & ab eis deputatos praefatos, quam Notarios viventes, ac eorum heredes, qui vita functi fuerint, ceterosque eorumdem defunctorum quovis titulo Successores, ac eorumdem scripturarum detentores, seu possessores. Necnon in quantum ad ipsa Archivia spectat, quoscumque contrahentes cuiuscumque status, sexus, gradus, ordinis, & conditionis, etiam Collegium, Communias, Universitas, Capitulum, etiam Collegatarum, & Cathedralium, ac Metropolitanarum Ecclesiarum, earumque Praefules, Monasteriorum Abbates, Conventus, & Pia Loca, eorumque Gubernatores, & Officiales, ac Praesidentes, necnon Duces, Marchiones, Comites, aut alia persona quantumvis Privilegiata, ac Ecclesiastica, vel temporalis, & mundana Dignitate, excellentia, & honore praefulgentes fuerint, ad scripturas, & instrumenta pro tempore celebrata in eisdem Archiviis deportandum cogendi, aliaque quo ad haec necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi &c. toties quoties sibi videbitur deputare.

§.8. Ac de praemissis omnibus, & singulis, pro quibuscumque aliis suis in officio Regentis Archivii hujusmodi Ministris, ceterisque omnibus, & quibuscumque ad praefatum officium, illiusque jurisdictionem, tam in Urbe, quam extra eam quomodolibet spectant, & pertinent, patentes, & quascumque alias litteras, sub eodem nomi-

Edicta pro regimine ditorum Archiviorum proponendi. Necnon poeni sic infra, quia sunt praemanibus jam impressa.

Notarios tanquam causas huius officii actuarios eligendi.

Commissarios ad visitand. dicta Archivia, & cogendum Notarios, ac alios ad portandam scripturas in Archivii deputandi.

Patentes litteras pro quibuscumque suis Ministris, suo sub nomine, & sigillo expediendi.

In Archivias, Notarios, & alios circa ea, quae hujusmodi officium concernunt omnimodam jurisdictionem exercendi.

Derogatio contrarium.

nomine, & sigillo suo, per unum, vel duos Secretarios ab eo simul, vel successive nominandos (qui ad eorum vitam, ejus, & in dicto officio Successorum obsequis, hac in parte insisterent debeat, ac pro generali ex patentibus, hujusmodi a substitutis Commissariis, & Ministris suis hujusmodi, sine alicujus gravaminis nova impositione &c. aliqua regalia exigere, & levare queat) confici, & expediri facere, aliaque, & singula officium, illiusque liberum exercitium quomodolibet concernentia, adimplere, libere, & licite possit, & valeat.

§.9. Ita etiam quod illud pro tempore obtinens, in Archivas, Notarios, & alios praefatos in praemissis, & quo ad ea quae officium hujusmodi concernunt tantum, supremam, & omnimodam jurisdictionem, & auctoritatem habeat, gerat, & exerceat. Illique ad eum dumtaxat pro justitia complemento recurrere, ac ad ipsum reclamare debeat, eaque in parte Curiae suae suppositi censentur. Nec cuipiam Tribunali, aut moderno, & pro tempore existenti Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, nec Camerae Apostolicae, minusque Curiae causarum dictae Camerae generali Auditori, aut cuivis alteri Judici, sed Nobis, & dictis Successoribus nostris immediate subdit, & ceteris concessis, & omnimoda dispositio, quoties illud quovis modo vacare contigerit, ad Nos, & eosdem Successores nostros in perpetuum spectet, & pertineat, Apostolica auctoritate tenore praesentium &c. perpetuo erigimus, & Instituiamus. Decernentes &c. sicque, & non aliter & ceteris. Quocirca &c.

§.10. Non obstantibus praemissis, ac fel. record. Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, necnon quatenus opus sit regula de non tollendo jure quaesito, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Provinciarum Status Ecclesiastici hujusmodi, ac quarumvis illarum civitatum, locorum, terrarum, districtuum, & aliorum locorum, dictaeque Urbis, & quarumcumque Curiarum, & Tribunalium suorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, reformationibus, usibus, stabilimentis, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam illis, earumque Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Judicibus, Notariis, Communitatibus, Universitatibus, aliisque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu pari, etiam consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet facientibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulam, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

fulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, Motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

§.11. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis &c. Nulli ergo &c. Datum Roma apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, Prid. Kal. Novembris Pontificatus nostri anno IV.

Fidel. transumptum.

D. P. An. IV. 31. Octobris.

CXXXI.

Prohibitio conferendi Canonicatus, & Praebendas, ac Dignitates Ecclesiae Valentinae, spuris, aut illegitime natis, quamvis legitimatis, & natalibus restituis.

Aliam prohibitionem admittendi ad Beneficia Regni Valentinae alienigenas Regnum Hispaniae edidit hic idem Pontifex in Const. XCIX. in Sacrosancto. Tom. IV. Par. IV. fol. 239. Et antea de Status generalis Valentinae regimae dispositionem fecerat in Constit. XVII. Copiosius. ibidem. fol. 153.

SIXTUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Cum Coelestis ille Agricola vineam suam, & agrum Nobis custodiendum commiserit, ut ex illis tempore suo fructum afferamus, profecto Nos ne in ea palmites fatui, & infructuosi luxuriantur, neve in illo herbae inutiles, & spinae quae sementem suffocant patrisfamilias internascantur, omni studio curare debemus. Quod plane peragemus, divino favente auxilio, si in Ecclesiis quibusdam Metropolitanis insignibus, tamquam in agro frugifero bene culto, ne inimicus homo noxium interfeminet lolium, spurios scilicet, & ex illegitimo, ac damnato coitu natos (secundum legem Moysis ingredi Ecclesiam Domini, usque ad decimam generationem, prohibitos) a Canonicatibus, & Praebendis, ac Dignitatibus arcentes invigilabimus. Idque praesertim in Ecclesia Valentina, quam Nos novo Lectorum scientia, & divina, & humanae numero, ac alii gratiis abunde locupletavimus, & decoravimus. Nam inibi, sicut accepimus, ex quo ad Canonicatus, & Praebendas, ac Dignitates hujusmodi semel sic minus digne assumpti

Causa hujus Consilio.

sumpti sunt, postmodum successu temporis ad publica Ecclesie, Civitatis, & Regni Valentie gerenda munia electi, ut plurimum paterna incontinentia imitatores, quietem publicam, & statum ceterorum Deo famulantium perturbare consueverunt.

§.1. Nos igitur huiusmodi incommodis pro nostro Pastoralis officii debito occurrere, & ut homines illarum partium (qui hac spe ad filios spurios in peccato gignendos sunt propensiores) eo magis abstinant a carnis flagitiis quo suae proli hoc refugium praclusum esse videant, providere volentes, auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus, quoties Canonatus, & Praebendas, seu Dignitates dictae Ecclesiae Valentinae, per cessum, seu quamvis aliam dimissionem, etiam ex causa permutationis, vel amissionem, aut obitum, etiam apud Sedem Apostolicam, seu in aliquo ex mensibus, in quibus Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio, Nobis, & dictae Sedi, per Constitutiones nostras desuper editas, aut alias quomodolibet reservata existit, aut Ordinariis collatoribus, per Constitutiones Apostolicas, aut Cancellariae Apostolicae regulas, vel litteras alternatarum, vel quaecumque privilegia, & indulta Apostolica hactenus, aut pro tempore concessa fuerit, vacare contigerit, etiam si actu nunc forsan quovis modo aliqui, vel aliquae ex eis vacent, ipsi Canonatus, & Praebenda, ac Dignitates dictae Ecclesiae Valentinae, alicui, vel aliquibus, qui ex legitimo, & vero Matrimonio procreati non sint, spuris, aut illegitime genitis (etiam Apostolica, Imperiali, Regia, vel quavis alia auctoritate legitimatis, aut natalibus, & primaevis iuribus naturae restitutis, per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, seu de latere Legatos, vel nunc, & pro tempore existentem Archiepiscopum Valentini, aut alios ad quos id de iure, vel alias quomodolibet spectat, & spectabit in futurum) conferri nullo modo debeant. Decernentes ex tunc, omnes, & singulas collationes, provisiones, & qualvis alias dispositiones de ipsis Canonatibus, & Praebendis, ac Dignitatibus, pro ipsis spuris, & illegitime genitis, etiam per Nos, seu Successores nostros, aut de latere Legatos, seu Archiepiscopum Valentini, aut alios praedictos, etiam cum quibusvis clausulis, & decretis faciendas, nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti existere, nullumque per eas cuiquam jus acquiri, aut etiam coloratum titulum possidendi tribui.

§.2. Ac praesentes litteras sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per quascumque litteras, aut Constitutiones Apostolicas, seu dictae Cancellariae regulas, per Nos, & Successores nostros, ac ex certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine, necnon consistoria-

Prohibito conferendi Canonatus, & Praebendarum, & Dignitatum Ecclesiae Valentinae, spuris, aut illegitime genitis, etiam legitimatis, aut natalibus restitutis.

Clausula praeservativa.

liter, etiam cum earumdem praesentium speciali, specifica, & expressa mentione, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogationibus, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & alias in contrarium forsan quomodolibet pro tempore factis, & concessis, minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas fore, & esse, ac quoties eas revocari, vel limitari contigerit, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & plenarie reintegratas esse, & ceteri.

§.3. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, ac definiti debere, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Ecclesiae Valentinae, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogationibus, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesima secunda Augusti, millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, Pontificatus nostri Anno Quarto.

CXXXII.

Exemptio Congregationis Monachorum, Montis Virginis, Ordinis S. Benedicti, a jurisdictione Sacristae Hospitalis B. Mariae Virginis Annunciate Neapolitan. cui Leo X. dudum univertat.

Approbavit istam Congregationem Caest. III. ut in eius Const. XXIV. Religiosam To. III. Part. I. fol. 61.

SIXTUS PAPA V.

Dilectis filiis Monachi Congregationis Montis Virginis, Ordinis S. Benedicti.

Dudum fel. record. Leo X. certis tunc expressis causis adductus, Congregatio-

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

D. P. An. IV. 27. Augusti.

Leo X. Congregationem univertat Hospitalis.

tionem vestram Hospitali Annunciationis B. Mariae Virginis Neapolitan. Apostolica auctoritate perpetuo univit, annexit, & incorporavit, ac quod pro tempore existens Sacrista dicti Hospitalis esset, & esse deberet superintendens, & Iudex ordinarius vester, & pro tempore existentium dictae Congregationis Monachorum.

§.1. Et deinde pia mem. Pius Papa V. Praedecessores nostri de consilio nonnullorum S. R. E. Cardinalium tunc viventium, hanc unionem, annexionem, & incorporationem dissolvens, nonnullas Constitutiones novas, iuxta quas vos vitam, moreque vestros conformare deberetis fieri mandavit, ita tamen, quod dictus Sacrista Episcopus, & Regularis existens, superintendens, & Iudex uti prius esset, haeque Constitutiones postmodum factas, & editas idem Pius Praedecessor dictae auctoritate approbavit, & confirmavit, prout in singulis litteris dictorum Praedecessorum desuper confectis plenius continetur.

§.2. Cum autem non conveniat, nec decens sit, ut Sacrista dicti Hospitalis, quavis esset Episcopus, & Regularis ut praefertur, quod tamen nunc non est, immisceat se rebus, & negociis vestrae Congregationis, & vos sub melioribus, & arctioribus eiusdem regule institutis jamdiu vitam agere coepistis, adeo ut majores in mandatorum Dei observantia progressus in dies sperari possint. Nos qui memoriam tenemus, eundem Pium V. Praedecessorem nostrum expressis verbis nobis sepius asseverasse, huiusmodi facultatem praedicto Sacristae concessam se omnino esse revocaturum, pium & religiosum vivendi propositum vestrum, & quietem regularem desiderantes, ac tenores dictarum litterarum praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, vos, Congregationemque vestram, & Capitulum ab omni jurisdictione, auctoritate, & iudicio ipsius Sacristae dictae auctoritate, tenore praesentium in perpetuum eximimus, & liberamus, omnem ab eodem Hospitali licentiam, & facultatem mittendi Sacristam tamquam superintendentem, & Iudicem ad Capitulum vestrum, aut in gubernio, & correctione vestra se quoquomodo ingeendi, adimimus.

§.3. Inhibentes dicto Sacristae in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena per contrafacientem eo ipso incurrenda, ne praemissorum, seu quovis alio praetextu, seu occasione, vel causa, in dicto Capitulo, aut alibi intervenire audeat, seu praesumat.

§.4. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quovis alio defectu, etiam ex eo, quod dictum Hospitalis de praemissa vocatum non fuerit, notari, impugnari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis au-

thoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Capuano, & Episcopo Avellinen., ac dilecto filio Caesarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties super hoc pro parte vestra, vel alicuius vestrum fuerint requisiti solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari, non permittentes vos, & Congregationem vestram per dictum Hospitalis, aut quoslibet alios contra praesentium continentiam, ac tenorem quomodolibet indebite molestari, contraditores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub annulo Piscatoris, die 27. Augusti 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

CXXXIII.

Jurisdictione Iudicis Caesarum, & litium Hospitalis, pro recipiendis pieque alendis Mendicis per Urbem vagantibus. Et ampliatio exemptionis ei concessae, auctoritatisque Administratores eius.

Instituit d. Hospitalis hic idem Pont. ut in Const. LXXXV. Quamvis To. IV. Par. IV. fol. 304.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Postulat ratio pastoralis officii, Nobis licet imparibus meritis divina providentia commissi, ut Hospitalibus, & Pius Locis, quae ad Christi pauperum necessitates sublevandas, nostra primum cura, & pastoralis vigilantia erecta, & instituta fuerunt, quo majora in dies ad Dei gloriam, & animarum salutem, in spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementa, uberiora etiam subsidia, & ampliora privilegia concedamus.

§.1. Cum itaque nuper ingenti nostra pia tamen impensa, in hac Alma Urbe, ne ulterius Mendici per vias, & plateas ejusdem Urbis &c. Omittitur residuum, quia totam Const. habes in Tom. IV. Par. IV. fol. 304.

§.6. Quoniam vero ea est perditurum quo-

Hic modo Pontifex eam tollit.

Et Sacrista inhibet.

Hic sanctio huius clausulae praeservativa apponitur.

Executores eius deputat.

Contrariis derogat.

D. P. An. IV. 27. Augusti.

Execordium.

Hic Pontifex instituit Hospitalis Mendicorum.

Et modo dat auctoritatem. eus Administratores, carcerandi dicentes, per quoniam.

Peregrinorumque refectiones iudicandi.

Judicem quomodo causam Hospitalis deputandi.

Cui amplissime facultates hic conceduntur, & praefertur.

quorundam hominum impudentia, ut quamvis validi, & robusti sint, tamen interdum ficta, aut simulata infirmitate, aut alio pretextu, per segnitiam, & secundiam, malint incertis sedibus huc illuc vagando ex mendicitate, quam ex honestis laboribus, & industria victum sibi comparare, eisdem Hospitalis praefati Administratoribus contra eos omnes, qui mendicare per Urbem praesument Edicta, & Banna proponendi, & publicandi, & inobedientes poenis tam pecuniariis, quam etiam corporis afflictivis, & treremium, vel alius eorum arbitrio (non tamen ultimi supplicii) puniendi, plenam, & liberam tribuimus potestatem.

§.3. Tres autem refectiones Peregrinorum taxat dari volumus, quos Congregatio Administratorum ipsius Hospitalis vere pauperes judicaverit.

§.4. Ceterum cum idem Hospitale, ejusque Administratores ob varias quaestiones, lites, & controversias quae circa illius jura excitari in dies contingit, etiam coram diversis iudicibus, & Tribunalibus magno cum dispendio vexentur, Nos in hoc quoque ejusdem Hospitalis indemnitati consulere volentes, motu, & scientia similibus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, moderni, & pro tempore existentes dicti Hospitalis Administratores, unum utriusque juris Doctorem Clericum, etiam si ita videbitur, in dignitate Ecclesiastica constitutum in iudicem causarum Hospitalis dicti eligere, seu deputare possint, & valeant, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.5. Ac eidem Doctore sic pro tempore electo, & deputato, ex nunc prout ex tunc, & e contra post electionem, & deputationem hujusmodi, omnes, & singulas causas, lites, quaestiones, & controversias, inter dictum Hospitale sive illius Administratores, Officiales, & Ministros, nunc, & pro tempore existentes, ac quascumque alias, tam laicas, quam Ecclesiasticas personas, cujuscumque gradus, status, ordinis, dignitatis, conditionis, vel praeminentiae existentes, etiam Cardinalatus honore praefulgentes, Universitates, Societates, Congregationes, Collegia, ac tam virorum, quam mulierum, Monasteria, Hospitalia, aut alia Loca Pia, etiam coram nunc, & pro tempore existentibus S. R. E. Camerario, Clericis, & Praesidentibus Camerae Apostolicae, & ejusdem Camerae causarum Auditore generali, necnon Vicario, Governatore, & Senatore dicte Urbis, illorumque Locatenentibus, Collateralibus, iudicibus, ac appellationum Curiae causarum Capitolii ejusdem Urbis Capitaneo, necnon causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac ejusdem S. R. E. Cardinalibus, & aliis quibuscumque iudicibus Ordinariis, a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus specialiter quomodocumque Commissariis deputatis, & delegatis, ac deputandis, & delegandis, nunc, & pro tem-

pore motas, & pendentes, ac quomodolibet movendas, & pendendas, & desuper quibuscumque locationibus, venditionibus, donationibus, legatis, fideicommissis, testamentis, hereditatibus, & illarum discussionibus, ac quibuscumque aliis dispositionibus ad favorem ejusdem Hospitalis, & quoruncumque jurium, & actionum cessionibus, aliisque quibuscumque inter vivos, & causa mortis, & quasi contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camerae executionibus, revocationibus, bonis, rebus, juribus, & actionibus Hospitalis, ejusque Administratorum, Officialium, Ministrorum praefatorum, eorumque lites consortium, tam conjunctim quam divisim, ac tam active quam passive, ac tam secundario quam principaliter interesse concernentes, & ad ipsum Hospitale, etiam per viam necessariae defensionis, & alias quomodolibet spectantes, & pertinentes in quacumque instantia, quorum omnium status, & merita ac iudicium, & colligantium nomina, cognomina, & qualitates, ceteraque, etiam de necessitate exprimentia, praesentibus pro expressis habemus in statu, & terminis in quibus ad praesens reperiuntur, & quodcumque que reperiuntur, harum serie ad Nos, & Sedem Apostolicam advocantes, illaque omnes, & singulas alias similes, vel dissimiles causas, quomodolibet nunc, & pro tempore motas, & pendentes, ac quas dictum Hospitale, illiusque Administratores, Officiales, & Ministri, habere, & movere volent contra easdem personas Universitates, Societates, Congregationes, Collegia, Monasteria, Hospitalia, aut alia aequae, aut magis privilegiata Pia Loca, etiam quomodolibet, & qualitercumque privilegiata, & exempta, pro ipsius Hospitalis rebus, bonis, hereditatibus, legatis, juribus, & actionibus hujusmodi, tam agendo pro ipso Hospitali, & quacumque persona ab eo causam habente, quam etiam si contra ipsum Hospitale ad instantiam quarumcumque personarum qualitercumque qualificatarum, & privilegiatarum quomodolibet agatur, eidem Doctore, ut praefertur, electo, & deputato, una cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu, & figura iudicii, & absque tela judiciaria, ac aliquorum terminorum etiam substantialium observatione, aut alicujus registri, vel extractus confessione, per seipsum, vel in ejus a dicta Urbe absentia, aut alias ex quavis causa per alium ab eisdem Administratoribus durante absentia, aut alias quomodolibet eligendum, usque ad finalem sententiarum executionem inclusive audiendas, cognoscendas, sineque debito terminandas, aut etiam alibi pro tempore introductas, seu commissas reassumendas, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo committimus, & mandamus. Ipsumque Doctorem, ut praefertur, electum, & deputatum in dictis

causis, tam pro ipso Hospitali, quam contra illum motis, & pendentes, & in futurum movendis, in iudicem ordinarium, & Apostolica auctoritate deputatum, cum facultate eandem causas usque ad finem, absque tamen alicujus propinae receptione cognoscendi, decidendi atque terminandi, ac etiam cum potestate citandi, & inhibendi, quos, quibus, & quoties opus fuerit, etiam per se, vel alium, seu alios quoscumque, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per edictum publicum, confito sibi etiam summarie de non tuto accessu, eisdemque, & praedictis, ac quibuscumque aliis ejusdem Urbis Curiarum, seu Tribunalium iudicibus, & personis, tam Ecclesiasticis, quam etiam pecuniariis poenis, prout sibi videbitur inhibendi, & in eventum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles, ad declarationem incursum censurarum, & poenarum hujusmodi, illarumque aggravationes, & alias prout sibi melius expedire videbitur, seu placuerit servata forma Concilii Trid. procedendi, sententiaque, seu mandata per eum pro tempore lata, seu relaxata, debite executioni demandandi, sive demandari facienda. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis quovis praetextu non parentes, per censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compefcendo, auxiliiumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, aliaque, omnia, & singula in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna facienda, dicendi, gerendi, exequendi, ac cum aliis facultatibus ad id quomodolibet necessariis, auctoritate, & tenore praedictis similiter perpetuo facimus, constituimus, & deputamus, sibi que plenam, liberam facultatem, atque auctoritatem etiam concedimus, & impartimur.

A cujus sententia semel tantum, & de volitive ad Gubernatorem Urbis appellari posse decernitur.

§.6. Decernentes, quod a pro tempore existentis Doctoris, ut praefertur electi, & deputati sententias, mandatis, ordinationibus, & decretis, nullatenus suspensive appellari, reclamari, de nullitate dici, sive quomodolibet adversus illa ad effectum impediendi, seu suspendendi executionem aliquod remedium attentari possit devolutive, aut semel tantum pro qualibet parte liceat appellare, & alia remedia intentare coram pro tempore existenti Urbis Governatore, seu alio iudice ab ipso Governatore nominando, ei vero parti, quae semel appellavit, secundo, vel ulterius sublata, sit, omnis, & quacumque appellatio, sed duae sententiae conformes, plenariam executionem obtineant, ac firmas, & illibate permanent, ac si essent tres conformes.

Nullitates tres substantiales allegari permittit. In casibus discussionum data cautione de restitute.

§.7. Ac nullitas aliqua exceptis tribus substantialibus opponi nullo modo possit. §.8. Et licet ad instantiam quoruncumque haeredum, seu quorumlibet aliorum committatur in futurum, vel etiam modo pendeat commissa causa discussionis alicujus

ius hereditatis, & dicto Hospitali, seu illius Administratoribus, vel Officialibus, & Ministris, etiam virtute commissionis fuerit inhibendum, tamen ne exactio creditorum in praedictum Hospitalis hujusmodi protrahatur, data idonea cautione per dictos Administratores, Officiales, seu Ministros, de restituendo summam debitam in eventum succumbentiae, prioribus, & posterioribus creditoribus, pro tempore existentibus Doctor praedictus eosdem haeredes, sive alios quoscumque debitores, seu ipsorum quemlibet, & ex quocumque titulo causam habentes ad satisfaciendum integraliter dicto Hospitali de ejus credito juris, & facti remediis cogat, & compellat.

§.9. Ac in omnibus, & singulis causis praedictis ad dictum Hospitale, ut praefertur, quomodolibet spectantibus singulis diebus, & horis feriatis, & non feriatis, praeterquam in honorem Dei procedat.

§.10. Et Notarium actuarium per eisdem Administratores eligendum, ac ab eis, & eorum arbitrio, ac ad eorum nutum ponendum, & amovendum quem eis placuerit habeat, qui teneatur dare idoneam cautionem eisdem Administratoribus in ejus deputatione, de restituendo absque aliqua pecuniarum solutione, & fraude, & omni mora, & dilatione atque exceptione, seu excusatione postpositis, quoties ab eisdem Administratoribus ab hujusmodi Notariatus officio amotus fuerit, omnes, & singulas scripturas ad dictum Hospitale, ut praefertur, quomodolibet spectantes, per eisdem Administratores facto de illis inventario, Notario successori ab eisdem Administratoribus deputato consignando, quodque citationes in causis praedictis, etiam per Curiae Capitolii, seu alios quoscumque etiam dicti Hospitalis Mandatarios fieri possint.

§.11. Ac quod quicumque executores Curiarum, seu Tribunalium dicte Urbis possint, & debeant exequi, & effectualiter executioni demandare, omnes, & singulas sententias, decreta, & mandata pro tempore existentis Doctoris hujusmodi, sive in ejus absentia, aut alias ipso impedito, ab eisdem Administratoribus eligendi, quae non obstante regula Cancellariae, sub ejus parvo sigillo expediri possint.

§.12. Ac insuper Hospitale praedictum, ejusque Administratores, Officiales, & Ministros, Assiduarios, & alios ab eis causam habentes, ex nunc deinceps occasione praemissorum principaliter, seu secundario alibi quam coram pro tempore existente Doctore, ut praefertur electo, & deputato conveniri, aut ad alios conveniendum, constringi non posse, & processus, sententias, mandata, & decreta, per alium, seu alios, tam ordinarios, quam etiam specialiter deputatos, & delegatos iudices, quavis auctoritate surgentes, in causis praedictis quomodolibet pro tempore formatos in quacumque instantia latis, & facta, cum inde secutus quibuscumque, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, & momenti fore,

do & c. iudex Hospitalis debitor cogat ad solvendum

Singulis diebus non feriatis in honorem Dei procedi mandatur.

Notarium actuarium ab Administratoribus deputari, & ab eo caveri de restitute, sumptibus absque pretio jubetur.

Executores omnes mandata huius iudicis exequantur.

Personae Hospitalis & c. alibi conveniri non possunt etiam vigore commissionis Signaturae Apostolicae.

fore, inhihentes expresse moderno, & pro tempore existenti Signaturæ Justitiæ Præfæto, aut alias pro tempore Justitiæ Signaturæ habenti, necnon Regenti Cancellariæ qui pro tempore erit, omnibusque, & singulis Referendariis, ne de cetero ad instantiam, & requisitionem cujuscumque supplicationem aliquam recipere, referendariare, seu proponere Præfæto Signaturæ Justitiæ audeat, vel præsumat, & similiter Signaturam facienti, non signet sive avocatoriam, sive simplicis justitiæ, sive appellatoriam, & similem, neque in initio neque in medio litis, & quod signata nullius sint roboris, & momenti, nullamque tribuant jurisdictionem, neque ipse Judex cui fuerint commissa audeat illarum virtute citare, inhihere, vel quomodolibet procedere, irritumque, & inane quidquid scienter vel ignoranter factum fuerit, ipso jure decernimus, salva semper nostra ac pro tempore existentis Romani Pontificis manu propria signatura, sine qua omne rescriptum censeatur, & sit invalidum, & a nostra voluntate alienum. Et nihilominus Doctor sic, ut præfertur, deputatus a prædicto Hospitali, absque vitio attentatorum procedere possit, & valeat.

Ampliatio exemptionis a solutione gabellarum, & aliorum onerum, & gratiarum.

§.13. Exemptionem vero, & immunitatem alias eidem Hospitali concessam extendentes, & ampliantes, volumus ut tam ipsum Hospitale, quam ejus persona, necnon agri, possessiones, prædia urbana, & rustica, ac quæcumque res, & bona, immobilia, mobilia, & se moventia, ubilibet gentium, & locorum constituta, eorumque affluvarii, & conductores, ratione quorumcumque fructuum, frugum, mercium, acrerum ad victum, & vestitum, aut alias ad usus humanos pertinentium, qui in ipsius Hospitalis agris, aut prædiis colliguntur, aut extrahuntur, aut ad usum Hospitalis aliunde importantur, tam in emendo, quam in vendendo, aut de loco ad locum extrahendo, aut transferendo, etiam quo ad tria pro centenario Dohanensis Ripæ Urbis nostræ solvi solitis, & quo ad Sal pro usu Hospitalis, quod gratis prout aliis Locis Piis dari solet, etiam prædicto Hospitali dari debeat, & a quibuscumque datis, portoriis, gabellis, dohanis, oneribus, & actionibus, subsidiis, talliis, collectis, angariis, ordinariis, & extraordinariis quomodolibet nuncupatis, ex quacumque etiam urgentissima causa nunc, & pro tempore impositis, & imponendis, tam in dicta Urbe, quam extra eam in quocumque loco ditioni nostræ temporali Ecclesiasticæ, mediate, & immediate subiecto, prorsus libera, exempta, & immunia sint, ac censeantur, nec ad aliquam solutionem quocumque modo cogi, aut compelli possint.

Prohibitio molestandi Hospitalis super prædictis.

§.14. Districte autem interdicitur, quibuscumque personis ad quas exactio hujusmodi onerum, gabellarum, collectarum, talliarum subsidii Dohanæ quomodolibet spectabit, ne quicquam quovis prætextu contra nostram hujusmodi concessionem, jectere, aut exigere, ipsumque Hospitale,

vel ejus Ministros, aut alios ab eo causam habentes molestare quocumque modo audeant vel præsumant. Quinimo dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, necnon Camera Apostolica Clericis præfidentibus per præfentes mandamus, quatenus ipsi, vel eorum aliquis quoties pro parte Hospitalis prædicti fuerit requisitus, præfentes litteras, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, eisque efficacis defensionis præsidio assistentes, Hospitale prædictum, ejusque Ministros, Affluvarios, & alios quoscumque pro eo agentes, faciant exemptione, immunitate, illiusque extensione, & ampliatione prædictis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes illos quovis modo indebite molestari, contraditores per opportuna juris, & facti remedia compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Ceterum omnes multas, & penas ab his personis, que circa datia, & gabellas, ut præfertur d. Hospitali tam per præfentes, quam per alias nostras litteras concessa, assignata, & applicata fraudem aliquam committent pro tempore exigendas, integre ipsi Hospitali, ut Administratores præfati de illis suo arbitrio libere disponant perpetuo concedimus, donamus, & applicamus, & quatenus in ipso contractu appaltus, seu conductionis dationum, & gabellarum hujusmodi, seu in eorum impositione aliter de his caveat, quascumque de hujusmodi multis, seu penis contrarias disponet, ad cujuscumque, & Camera Apostolicæ favorem factas, revocamus, & annullamus.

Capellani, qui nunc sunt ab Administratores non amoveantur. Et eorum quilibet habeat seu, po, singulis annis.

§.15. Postremo statuimus, & ordinamus, quod si quatuor Clerici seculares, qui nunc sunt pro Cappellanis ad Missas celebrandas, Sacramentaque Ecclesiastica administranda in eodem Hospitali deputati, inde quoad vixerint, per modernos aut pro tempore existentes Administratores amoveri nullo modo possint, nec debeant; quinimo eorum cuilibet nonaginta scuta monetæ Romanæ ex fructibus, redditibus, & proventus dictarum Ecclesiarum Cappellaniarum, & Beneficiorum unitorum, per modernos, & pro tempore existentes ipsius Hospitalis Administratores annuatim persolvantur, ac præfentes litteræ validæ, & efficacis collationis, & provisionis eorum cuilibet factæ vim, & robur obtineant. Atque ex nunc in Cappella ejusdem Hospitalis quatuor perpetuas sine cura, personalem tamen residentiam requirentes Cappellanas, necnon duo alia etiam sine cura, personalem tamen residentiam requirentia beneficia Ecclesiastica Clericatus nuncupanda, per præfentes perpetuo erigimus, & instituiamus, eisque sic erectis, & institutis pro congrua dote, ac dictorum etiam pro tempore existentium Cappellanorum, & Clericorum congrua sustentatione, qui videlicet Cappellani in ipsa Cappella Missas celebrare, ac personis Hospitalis prædicti, juxta formam priorum nostrarum litterarum

CXXXIV.

Contra abortum quovis modo procurantes, aut sterilitatis potionibus dantes, vel sumentes, eisque auxilium, consilium, sive consensum præstantes.

SIXTUS EPISCOPUS. SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

EFFrenatam perditissimorum hominum contra divinæ legis præceptum de non occidendo, peccandi audaciam atque licentiam, sanctissimis legibus, variisque Constitutionibus sæpius repressam animadvertentes; cogimur Nos quoque in supremo justitiæ throno a Domino constituti, justissima ratione suadente, vetera jura partim innovando, partim ampliando, eorumque etiam immanitatem pari poena proposita coercere, qui immaturos fetus intra materna viscera adhuc latentes crudelissime necare non verentur. Quis enim non detestetur, tam execrandum facinus, per quod nedum corporum, sed quod gravius est, etiam animarum certa lactura sequitur? Quis non gravissimis suppliciis damnet illius impietatem, qui animam Dei imagine insignitam, pro qua redimenda Christus Dominus noster preciosum Sanguinem fudit, æternæ capax Beatitudinis, & ad consortium Angelorum destinata, a beata Dei visione excludit, reparationem cœlestium sedium quantum in ipso impedit, Deo servitium suæ creature ademit, qui liberos prius vita privavit, quam illi a natura propriam lucem accipere, aut se materni custodia corporis ab esserata levitate tegere potuerit? Quis non abhorreat libidinosam impiorum hominum crudelitatem, vel crudelem libidinem, que eo usque processit, ut etiam venena procuraret ad conceptos fetus intra viscera extinguendos, & fundendos, etiam suam prolem prius interire quam vivere, aut si jam vivebat, occidi antequam nasci nefario scelere moliendo? Quis denique non damnet gravissimis suppliciis illorum scelera, qui venenis, potionibus, ac maleficiis, mulieribus sterilitatem inducunt, aut ne concipiant, nec pariant, maleficis medicamentis impediunt? Maleficos, inquit Dominus ad Moysen, non patietis vivere: nimis enim impudenter contra Dei voluntatem se opponunt, qui, ut S. Hieronymus ait, dum natura recipit semen, receptum conforet, confotum corporatum in membra distinguit, dum inter ventris angustias Dei manus semper operatur, idemque corporis Creator, & anima est, impie despiciat bonitatem Figuli, id est Dei, qui hominem palmavit, fecit, & voluit, siquidem ut Sanctus testatur Ambrosius, non medio cre minus est Dei dare liberos propagatores generis. Divinum donum est fecunditas parentis, eodemque tempore dicitur hoc flagitio privantur liberos parentes, qui gene-

Dereferio criminis abortus.

rum super ipsius Hospitalis erectione editarum, Sacramenta Ecclesiastica ministrare, Clerici vero eis in Altaris ministerio, & Sacramentorum administratione inservire debeant, singulis quidem Cappellanis nonaginta, singulis vero Beneficiis prædictis pro quolibet Clerico viginti scuta hujusmodi annuatim eorum cuilibet per ipsos Administratores, ut præfertur, ex dictis fructibus Beneficiorum hujusmodi persolvenda. Siquid vero ex eisdem fructibus supererit, id omne Sacrificæ ejusdem Cappellæ perpetuo applicamus, & appropriamus.

Cappellani ad præfationem Administrationis de cetero constituantur.

§.16. In posterum vero quoties perpetuis futuris temporibus aliquam ex hujusmodi Cappellanis, vel Beneficiis, Clericatus nuncupatis, ex Cappellanorum eisdem Cappellanos ad præfens obtinentium, vel eorum Successorum quorumcumque personis quando, & ubilibet vacare contigerit, tunc non ad nutum Administrato- rum, sed in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici personalem residentiam requirentis ad præsentationem Administrato- rum, prædictorum, nec alias per Sedem Apostolicam dumtaxat conferantur.

Clausula reservativa hujus concessionis.

§.17. Decernentes præfentes litteras sub quibusvis similibus, vel dissimilibus concessionum, & gratiarum revocationibus, suspensionibus, & derogationibus minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties emanabunt toties in pristinum statum restitutas, & plenarie reintegratas esse, & ceteri. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ R. E. Card. sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia judicari, & definituri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula contrariarum derogatoria.

§.18. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis præfateque Camere juramento, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & consuetudinibus Privilegiis, eidem Camere necnon quibusvis Judicibus, & Tribunalibus etiam Auditori causarum ejusdem Camere quomodolibet concessis. Quibus omnibus, & singulis etiam si de illis specialis, specifica, & expressa mentio faciendæ, seu quævis expressio ad hoc servanda foret, illorum tenores acti de verbo ad verbum infererentur, præfentibus pro sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.19. Volumus autem quod præsentium transumptis &c.

D. P. An. IV. 5. Septembris.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, viii. Idus Septembris Pontificatus nostri Anno IV.

raverant; vita filii, qui generati sunt, matres conjugii praeiis, terra quae ab his coleretur, mundus qui ab eisdem cognosceretur, Ecclesia quae devota numero plebis aucta gauderet. Unde non immerito festiva Synodo Constantinopolitana sancitum est, ut personae quae dant abortionem scientia medicamenta, & quae fetus necantia venena accipiant, homicida poenis subiciantur, sed, & veteri Concilio Ilerdensi cautum est, ut qui conceptos ex adulterio fetus necare studuerint, vel in ventribus matrum potionibus aliquibus colliserint, si postea poenitentes ad Ecclesiam mansuetudinem recurrant, omni tempore vitae suae stetitibus, & humilitati insistant, si vero Clerici fuerint, officium ministrandi eis recuperare non liceat, omnique tam Ecclesiasticae, quam prophanae leges gravibus poenis afficiunt eos, qui in utero matris puerperium interimunt, aut ne mulieres concipiant, sive ut conceptos fetus eiciant, nefarie machinantur.

Poenae homicidii abortum procurantibus imponitur.

§.1. Nos igitur post repressam eorum temeritatem, qui matrimonii iura violare, & quantum ipsis est vinculum indissolubile dissolvere praesumunt, quive turpioribus quibusdam incestis se inquinare non erubescunt, hoc quoque malum, quantum viribus Nobis a Domino traditis contendere possumus, nostris potissimum temporibus exterminare volentes: Omnes, & quoscumque, tam viros, quam mulieres, cuiuscumque status, gradus, ordinis, ac conditionis, etiam Clericos, saeculares, vel cuiusvis Ordinis regulares, quavis dignitate, & praerogativa Ecclesiastica, vel mundana fulgentes, qui de cetero per se, aut interpositas personas abortus, seu fetus immaturi, tam animati, quam etiam inanimati, formati, vel informis ejectionem procuraverint percussione, venenis, medicamentis, potionibus, oneribus, laboribusque mulieri praegnantis impositis, ac aliis etiam incognitis, vel maxime exquisitis rationibus, ita ut re ipsa abortus inde secutus fuerit, ac etiam praegnantem ipsam mulierem, quae scienter praemissa fecerint, poenas, tam divino, quam humano iure, ac tam per Canonicas Sanctiones, & Apostolicas Constitutiones, quam civilia iura adversus veros homicidas, qui homicidium voluntarium actu, & re ipsa patravissent, propositas, & inflictas (quorum omnium tenores his nostris literis pro expressis, & ad verbum insertis habemus) eo ipso incurrere, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ipsasque poenas, leges, & Constitutiones ad casus praefatos extendimus.

Clericisque additur poena privationis Beneficiorum, & inhabilitatis.

§.2. Eos vero qui Clerici fuerint, omni Privilegio Clericali, Officiis, Dignitatibus, & Beneficiis Ecclesiasticis, quae sine vacatura nostrae, & Sedis Apostolicae dispositioni perpetuo reservamus, ipso facto privamus, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda decernimus, adeo ut illi, qui hoc delictum commiserint, non secus atque si qui sua voluntate homicidium perpetrave-

rint iuxta Concilii Tridentini Decretas, etiam si crimen id, nec ordine iudiciario probatum, nec alia ratione publicum, sed occultum fuerit, ad Sacros Ordines promoveri, aut in susceptis Ordinibus ministrare nullo modo possint, nec illis aliqua Ecclesiastica Beneficia, etiam si curam non habeant animarum, conferri liceat, sed omni Ordine, ac Beneficio, & Officio perpetuo careant.

Laicis additur poena inhabilitatis.

§.3. Necnon, & illos qui Clerici non fuerint, & talia perpetraverint, non solum poenas incurrere supra narratas, sed etiam inhabiles ad Ordines, & alia praedicta decernimus, & declaramus.

Et qui foro Ecclesiastico subiecti sunt Curiae seculari tradantur.

§.4. Volentes quod hi qui foro Ecclesiastico subiecti, ut praefertur deliquissent, comperti fuerint, per Iudicem Ecclesiasticum depositi, & degradati, Curiae, & potestati seculari tradantur, quae de eis illud capiat supplicium, quod contra laicos vere homicidas per divinas leges, ac civilia iura est dispositum.

Sterilitatis poenae dantes, vel sumentes, eorumque confutores, eisdem poenis subiciantur.

§.5. Praeterea eisdem poenis teneri omnino statuimus eos, qui sterilitatis poenae, ac venena mulieribus propinaverint, & quo minus fetus concipiant impedimentum praestiterint, ac ea facienda, & exequenda curaverint, sive quocumque modo in his consulerint, ac mulieres ipsas quae eadem pocula sponte, ac scienter sumpserint.

Præventio inter Iudices, & eorum facultas in procedendo.

§.6. Quocirca mandamus universis, & singulis Iudicibus ordinariis, & delegatis, tam Ecclesiasticis, quam Saecularibus, quibus contra criminum reos etiam quo ad causas huiusmodi, de iure, vel ratione delicti, aut personarum legitime competet iurisdictio, ita tamen ut inter eos praeventioni locus est, ut in his delictis, quae ut plurimum in occulto perpetrantur, contra quoscumque, non solum per accusationem, & delationem, verum etiam per inquisitionem, ac simplicem denunciationem procedant, ac ad illa probanda testes alias de iure inhabiles, eorumdem tamen Iudicum arbitrio, habita ratione personarum, causarum, & qualitatum illarum, ac circumstantiarum quarumcumque, admittant, ac in eos qui culpabiles fuerint, pro ut per Nos sancitum est, demum animadvertant.

Excommunicatio in praedictis, & eorum complices.

§.7. Insuper ut immanissimi huius delicti gravitati, non solum temporalibus, verum etiam spiritualibus poenis prospiciamus ac provideamus, omnes, & singulos cuiuscumque status, gradus, Ordinis, vel conditionis existentes, tam laicos, quam Clericos, Saeculares, & cuiuscumque Ordinis regulares, necnon mulieres saeculares, vel quemcumque Ordinem professas, qui vel quae, vel uti principales, vel ut sociæ concivae ad tale facinus committendum opem, consilium, favorem, potentiam, vel alia cuiuscumque generis medicamenta scienter dederint, ac etiam scribendo literas privatas, vel apocas, vel alias verbis, aut signis juverint, aut consulerint, ultra supra dictas poenas, ipso facto

facto

Refervatio absolutiois.

facto, nunc prout ex tunc excommunicamus, & pro excommunicatis declaramus. §.8. Decernentes ac declarantes, quod per quocumque Jubilaei, & Indulgentias, per Nos, & Successores nostros, etiam Anno Jubilaei, aut alio quovis tempore, etiam Cruciatu sanctae, Jubilaei, vel quovis alio titulo concessas, & concedendas, necnon per quascumque literas Apostolicas quibusvis Principibus, seu ad eorum instantiam per Nos, & Successores nostros pariter concessas, & concedendas, ac etiam, vigore Privilegiorum maris magnum vel alias quomodolibet nuncupatorum, quibusvis Congregationibus Regularium, aut Episcopis vigore Concilii Tridentini, vel alias, per Nos, & Praedecessores nostros quomodocumque concessorum, vel in futurum concedendorum, nec personae sic ut praefertur delinquentes, & excommunicatae, praeterquam in mortis articulo absolvi valeant, nec cum iis Clericis, qui huiusmodi delicta perpetraverint etiam si eorum, crimen occultum fuerit, super irregularitate praemissorum occasione contracta, nec per locorum Ordinarios, nec per alios quavis auctoritate fungentes, quam per Nos, & Rom. Pontif. nostros Successores, & tunc non nisi urgentissimis de causis dispensari possit. Ac tam absolvendi, quam dispensandi facultatem huiusmodi etiam quoad forum conscientiae in casibus superius expressis, Nobis, & Successoribus nostris dumtaxat reservamus.

Decretum irritum.

§.9. Statuentes sic in praemissis universis, & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum, Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia iudicari, & desiniri debere, irritumque, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.10. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, aut aliis legibus aliter forsitan circa praemissa disponentibus, aut in casibus praefatis distinguendis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma, & effectus publici huius const. Sancto pernalis.

§.11. Volumus autem, ut praesentium litterarum exemplis &c.

D. P. An. IV. 29. Octobris.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae Constitutionis, Statutorum, Ordinationis, extensionis, Decretorum &c. Siquis autem hoc attentare praesumpserit &c.

Datum Romae in Monte Quirinali Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, quarto Kalen. Novembris, Pontificatus nostri Anno IV.

Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

Institutio Festivitate SS. Placidi, & Sociorum Martyrum Professorum Ordinis Monachorum S. Benedicti, ubique simpliciter, & in Messanen. Civitate duplici officio die 5. mensis Octobris celebranda, ac etiam die 4. mensis Augusti in Ecclesia Messanen. ubi eorum corpora nuper reperta fuerunt.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Domine Omnipotens, qui suaviter cuncta disponit, misericordiarum. Pater, & Deus totius consolationis, Sacrosanctam eius Ecclesiam pretioso unigeniti Filii sui Sanguine acquisitam, & in Apostolica confessionis petra solidatam, voluit nedum inter mundi adversa, & turbines, Sanctis Martyribus, quasi fortissimis propugnatoribus tueri, verum eorundem gloriosius trophaeis, ita in dies illustrari, ut non modo illi felicissimas de impiis persecutoribus, & Christianae fidei hostibus in hoc saeculo victorias reportando, eandem propagarent, sed mox ad aeternam ipsi caelestis patriae Beatitudinem evecti, pie apud Deum intercedendo, illam, vel maxime juvarent, ac perpetuo juvent. Unde non immerito Sacra eorum Reliquiae, & eorundem passionum monumenta, in terris relicta, Christianum populum ad laudandum in eis divinam maiestatem, ac illorum salutaria exempla imitanda, ad rerum humanarum, & praetereuntis huius saeculi despicentiam, ad eorum denique opem, & patrocinium in tribulationibus, & necessitatibus invocandum mirum in modum excitant.

Martyrum praedicta aut merita.

§.1. Inter hos vero ipsos quos Martyrii corona donatos Catholica invocat, & veneratur Ecclesia, merito insigni honore celebranda est memoria Sanctorum Placidi, & Sociorum Martyrum, qui Justiniani Magni Imper. temporibus, cum S. Benedicti tunc adhuc viventis, Religionis zelum, & vitae Sanctitatem admirati, sub illius regula, se Dei obsequiis dicavissent, & in Monasterio, cum Ecclesia S. Joannis Baptista, prope muros Messanen. Civitatis, tunc recenter ab ipsomet Placido in paterno fundo extructo, & instituto, cui idem Placidus a Sancto Benedicto eo missus, tanto Magistro dignus discipulus praerarat, gratum Altissimo exhiberent famulatum: ad eam perfectionem brevi pervenerunt, ut cum eorum Sanctimoniae fama longe lateque diffusa, etiam in Urbem Romanam pervassisset, impulit pios Placidi fratres germanos Eutychium, & Victorinum, & Virginem Flavianam eorundem sororem, ad iter suscipiendum Placidi fratris vivendi causa, sed divina providentia factum est, ut cum Messanam venissent, & apud eum

S. Placidus, & eius Socii sub regula S. Benedicti se Deo dicant, & in Monasterio apud Messanam civitatem per ipsam Placidum in paterno fundo extructo famulatum Deo exhiberunt.

Martyriique
coronam ade-
pi fuerunt,
& eorum cor-
pora in Ecce-
lesia S. Joannis
Messanen-
se pulca, multis
claruerunt, &
nuper aliquo
eorum reli-
quias, in re-
gione d. Ec-
clesiae sunt re-
pota.

vix per paucos dies morati essent, crude-
lissimi Saracenorum Regis, vel potius Ty-
ranni Abdale classis, Christiano nomini
nefarium bellum, Insula vero Sicilia va-
stitatem, incendia, rapinas inferens, ad
eamdem Civitatem ex improviso appule-
rit. Ubi eius classis Dux Mammucha, cum
in Monasterium irrupisset, cepit mira fe-
ritate contra eos omnes in vincula conje-
ctos servare, & acerbissimis quibusdam
cruciatibus, exquisitisque tormentorum
generibus conari, si qua ratione posset eos
a Christiana Religione dimovere.

§.2. Verum tamen ipsi adjuvante Spiritu
Sancti gratia, & non modo in Religio-
sis viris, sed in aliis quoque Placidi fratri-
bus, atque adeo in sexu fragili, & virgi-
neo pectore, suam divinam virtutem mi-
rabiliter ostendente, cuncti in Christiana
fidei praecleara confessione fortiter perseve-
rantes, agonem suum glorioso Martyrio
consummarunt. Cunctique eorum quidem
anima triumphalem palmam adepti in
caelum evolassent, corpora vero multis,
ut antique testantur historiae, magnisque
miraculis illustrata, in Ecclesia Sancti Joan-
nis Baptistae Messanen-
sis, quae postmodum
successa temporis in Prioratum Hospitalis
ejusdem Sancti Joannis Hierosolymitan. fuit
erecta, pie sepulta, & recondita, tempo-
rum injuria per multa secula, ita inibi oc-
cultata latuissent, ut jam nostra aetate licet
ex pluribus, antiquitatis monumentis con-
staret, ea in praefata Ecclesia Sancti Joan-
nis Baptistae sepulta fuisse, tamen certus
ejus Ecclesiae locus, ubi sita forent, peti-
tus ignoraretur, placuit tandem divinae mi-
sericordiae Sacra nonnullorum ex eis mo-
numenta, & Reliquias, dum pro funda-
mentis in reparatione ipsius Ecclesiae ja-
ciendis humas effoderetur, post longum
temporis intervallum nuper in lacem pro-
ferre.

§.3. Quare cum primum ex relatione
Venerabilis fratris Antonii Archiepiscopi
Messanen. compluribus desuper examinatis
testibus ac processu formato, & ad Nos
transmisso id Nobis significatum fuit. Nos
attendentes juxta antiquissimum Catholi-
cae, & Apostolicae Ecclesiae usum, a pri-
maevis Christianae Religionis temporibus re-
ceptam, Sanctorumque Patrum unanimum
consensum, & Sacrorum Conciliorum,
ac novissime oecumenici Tridentini Decre-
ta, Beatorum Martyrum, & aliorum cum
Christo in Coelis regnantium Sancta Corpora,
per quae multa beneficia a Deo mortali-
bus praestantur, congruo quidem honore
veneranda esse, sed eam adhibendam cau-
tionem in Sacrarum Reliquiarum veneratione,
ut omnis superstitio tollatur, nec
novas Reliquias recipiendas esse, nisi prius
ab Episcopo recognita, & approbata fue-
rint; recognitionem processus hujusmodi,
venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Car-
dinalibus super interpretatione, & execu-
tione dicti Concilii Tridentini deputatis du-
ximus committendam, qui ipso processu
diligenter, prout rei gravitas postulabat,

considerato, & recognito, necnon voca-
to, & audito eodem Antonio Archiepisco-
po, qui, & Sacras Reliquias, & alia com-
plura antiquitatis monumenta in ea Ecce-
lesia inspexit, & deinde ad Nos, & Beatorum
Apostolorum limina visitanda in Urbem
venit, cum Nobis retulissent satis constare
de aliquorum ex dictis sanctis corporibus
inventione.

§.4. Nos primum quidem ingentes Deo
omnipotenti gratias egimus, quod inter
cetera, quae his calamitosis, & turbulen-
tis temporibus Christiano populo in dies lar-
gitur plurima, & maxima beneficia, hoc
quoque insigni munere quasi pretiosissimo
thesauro detecto, dignatus sit dictorum
Placidi, & sociorum Martyrum memo-
riam renovare.

§.5. Nunc autem, ut pro nostro pasto-
rali officio, quantum in Nobis est, cure-
mus ne invistorum Martyrum corpora, di-
vine erga Nos charitatis pignora, quae vi-
va membra fuerunt Christi, & templa Spi-
ritus Sancti, ab ipso ad aeternam vitam sus-
citanda, & glorificanda, diutius inobscu-
ret vetustas, aut ex animis Christianidelium
deleat oblivio, sed ut potius eis omnium
gentium, & seculorum praedicatione di-
gnissimus honor debitus, si non pro ipso-
rum dignitate ac meritis, saltem pro no-
stra tenuitate tribuatur; simulque exciten-
tur iidem fideles ad eorum vestigia pro cu-
jusque captu prosequenda, & ad invocan-
dam opem illorum, quos, & ipsius Ecce-
liae amantissimos, & propter religiosam vite
professionem, & observationem, castimo-
niam, sanctitatem, & constantem Christi-
anae fidei confessionem Martyrio consum-
matam Deo acceptissimos esse intelligimus;
ac denique, ut in eorumdem veneratione,
Dei qui se per os David in Sanctis suis lauda-
ri praecipit, immensa bonitas glorificetur,
& pie Christianidelium mentes ad eorum-
memoriam recolendam anniversaria com-
memoratione, & celebritate admovean-
tur; habita praedictorum Cardinalium re-
latione, de eorum consilio, & assensu,
auctoritate Apostolica, tenore praesentium
praecipimus, ut eorumdem Sanctorum Mar-
tyrum Placidi, & sociorum dies festus, quo
ipsi bono, & legitimo certamine pro Chri-
sti gloria absoluto, cursu consummato, si-
de servata, nobilissima martyrii corona
decorati, ad caelestem patriam migraverunt,
nimirum tertio Non. Octobris in om-
nibus Christiani Orbis partibus, sub officio
simplici, in Messanen-
si vero Civitate, Dice-
cessi, & Provincia, duplici, & praeterea
alter dies festus inventionis eorumdem Prid.
Non. Augusti, in Ecclesia praefata S. Joan-
nis Baptistae Messanen-
sis dumtaxat sub du-
plici pariter officio a cunctis personis Ec-
clesiasticis, secularibus, ac quorumvis Or-
dinum regularibus, de communi plurimo-
rum Martyrum, ubi proprium deerit, per-
petuo celebretur. Volumusque ut in Ka-
lendario, quo nunc utimur, sicut in Ro-
mano Martyrologio, & antea in quibus-
dam Calendariis habebatur, ad eum diem

Summus ita-
que Pontifex
gratias pro-
terea ingentes
Deo reddidit,
& eorum Mar-
tyrii festum
die 7. Octo-
bris ubique
singulis annis,
& festum eor-
um inventio-
nis in d. Ec-
clesia Messa-
nen. die 4.
Augusti cele-
brari, & in
Kalendario
apponi man-
dat.

Indulgentiam
d. Ecclesiam
visitantibus
concedit.

Episcopis, &
aliis mandat,
ut hanc con-
tentionem pu-
blicari, &
observari fa-
ciant.

Transmissis
idem praefati
mandat.
Sanctionem
penalem sub-
iicit.
D. P. An. IV.
11. Novemb.

eorumdem Sanctorum nomina ascribantur,
etiam si in novissima Missalis, & Breviarii
Romani editione ea fuerint praetermissa.
Hortantes utriusque sexus Christianifideles Ci-
vitatibus Messanen-
sis incolae, ut eorumdem
Martyrii diem festum pie ac religiose ce-
lant, & observent, & sicuti in reliquis die-
bus festis de praeccepto sanctae matris Ecce-
lesiae moris est, a servilibus operibus absti-
neant.

§.6. Ac demum ad augendam Christiani
populi erga eisdem inclytos Martyres
devotionem, utque eo frequentius, & ar-
dentiori pietatis studio confluant ad Sacra
eorum Sepulchra, quo uberius cognoverint
se per hoc caelestis gratiae donis esse re-
fectos, de Omnipotentis Dei misericordia,
& Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
ejus, auctoritate confisi, eisdem Christiani-
delibus vere poenitentibus, qui peccata sua
Sacerdotibus idoneis ab Ordinariis locorum
approbatis confessi fuerint, ac Sanctissimum
Eucharistiae Sacramentum susceperint, &
praedictae Inventionis die festo dictam Ecce-
lesiam, ubi eadem Sancta Corpora requie-
sunt, devote visitaverint, atque inibi piis
ad Deum precibus fuderint, plenariam om-
nium peccatorum suorum Indulgentiam,
& remissionem perpetuo concedimus, &
elargimur.

§.7. Quocirca mandamus universis, &
singulis venerabilibus Fratribus nostris Pa-
triarchis, Archiepiscopis, & Episcopis,
ceterisque Ecclesiarum Praelatis, ut praesen-
tes literas in suis quilibet Provinciis, Civi-
tatibus, & locis solemniter publicari, &
ab omnibus personis, Ecclesiasticis, secu-
laribus, & regularibus, ubique gentium,
& locorum inviolate observari curent.

§.8. Volumus autem, ut eorumdem
praesentium exempla &c.

§.9. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno
Incarnationis Dominicae millesimo quin-
gentesimo octuagesimo octavo Id. Novem-
bris, Pontificatus nostri Anno IV.

CXXXVI.

Collegii Montis Alti pro quinquaginta ex
Provincia Marchiae Scholaribus, in Ci-
vitate Bononiae erecto, cum beneficio-
rum, & annuorum reddituum, privile-
giorumque; & exemptionum elargitione,
Judicisque, & Protectoris deputatio-
ne, facultatibusque, & jurisdictione.

Hunc Montem Altum, olim Oppidum, in
Civitatem sublimavit, & ejus Collegia-
tam Ecclesiam in Episcopalem hic idem
Pont. erexit, ut in Const. LXXII. Super
Tom. IV. Par. IV. fol. 274.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Inter ceteras sollicitudines, quae nobis
ex officio credita servitutis incumbunt,

illam libenter amplectimur, per quam li-
terarum studia, & adolescentium illis va-
care volentium Collegia ad fructuosam agri
Dominici culturam, ac doctrinam, & sa-
pientiae incrementa ubique praesertim in lo-
cis temporali nostrae ditioni subiectis pro-
pagentur, ipsaque Collegia pro illorum
stabilimento congruis facultatibus com-
muniuntur, ut ex eis optimarum discipli-
narum proventus, ad communem utilita-
tem, & profectum valeant provenire.

§.1. Dudum siquidem dum Cardinalis
hunc honorem fungemur, pio erga dilectos
filios Communitatem Civitatis Montis Alti
unde originem duximus, necnon Universi-
tates, & homines Porculae, ac Patrignoni,
& Montis novem Oppidorum Provinciae
nostrae Anconitanae, affectu, pacisque inter
eos conservandae, & stabilendae zelo ducti,
in dicta Civitate tunc Oppido, & quibus-
dam domibus ad id per Nos emptis, publicum
Gymnasium in quo illius, & aliorum
Oppidorum praedictorum juvenis religio-
se educaretur, ac primis literarum rudi-
mentis, aliarumque bonarum artium disci-
plinis instrueretur, assignatis etiam red-
ditibus annuis ad mercedem ipsius juven-
tis Praeceptorum, & uni Phyclo perfolven-
dam, nostris sumptibus magnifice construi
curavimus, ac in his summam octo mil-
lium scutorum, vel circa erogavimus.

§.2. Et deinde immensa Redemptoris
Nostrae benignitate ad Apostolicae dignitatis
salligium evecti, ne juvenis ipsa ob rei
familiaris angustiam, & inopiam, ad altiora
literarum studia progrediendi commodita-
te destitueretur, in Civitate Bononien. quae
omnium liberalium artium doctrinarum-
que studiis, semper floruit, & quibusdam
aedibus de Zambeccatis nuncupatis per fel-
rec. Gregorium Papam XIII. Praedecesso-
rem nostrum, Camerae Apostolicae impen-
sa pro Collegio ibidem instituendo, acqui-
sitis, unum Collegium Scholarium ex Civi-
tatis Montis Alti, & Oppidorum praedictorum
indigenis, usque ad certum tunc praes-
criptum numerum eligendorum, duximus
erigendum, & instituendum. Postmodum
vero erectionis, & institutionis hujusmodi
negocio maturius perpenso, aedes praedi-
ctas ad usum ipsius Collegii nondum redu-
ctas, ex certis causis venundari mandavi-
mus, animo, & intentione dictum Colle-
gium in alio commodiori loco ejusdem Ci-
vitatibus Bononien. stabilendi. Cum autem
Prioratus S. Antonii Bononien. Ordinis
S. Augustini, ex eo quod dilectus filius An-
tonius Gaverinus, seu Gaverinus illius
Prior, eundem Prioratum quem tunc,
seu nuper obtinebat, aut in quo, vel ad
quem jus sibi competere assererat resigna-
vit, & seu juri sibi competenti hujusmodi
cessit in manibus nostris sponte ad effectum
infra scriptum, & alias libere, nosque resi-
gnationem, & seu cessionem hujusmodi du-
ximus admittendam, per resignationem
eamdem apud Sedem Apostolicam, vel alias
certo modo, & sicut, accepimus unum
S. Mariae de Strata, alias, della Strada,
quod

Hic Pontifex
dum erat Car-
dinalis, in
Civitate Mo-
ntis Alti publi-
cum Gymna-
sium, pro ju-
ventutis in-
bonis artibus
instruendae,
& educatio-
ne, constitu-
xit.

Et ad summi
Apostolorum
assumptus,
Collegii pro
Scholaribus,
ex civitate
Montis Alti,
indigenis, in
Civitate Bo-
noniensi insti-
tuitur.

quod bon. me. Philippus S. Eustachii Diaconus Cardinalis Vastavillanus nuncupatus, & aliud S. Michaelis de Castro Britonum, quod similis mem. Alexander Episcopus Viglevanen. ac reliquum Monasteria Abbatia nuncupata Sanctorum Fabiani, & Sebastiani Vallis de Lavino S. Benedicti, vel alterius Ordinis Bonon. Dicec., quod quondam Vincentius Beccatellus, necnon Prioratus S. Mariae de Angelis prope, & extra muros Bononien. Camaldulen. Ordinis, quem quondam Achilles Torfaninus, Clerici, ex concessione, & seu dispensatione Apostolica in commendam duntaxat obtinebant, commendis huiusmodi per Philippi Cardinalis apud Sedem praedictam, & Alexandri Episcopi, ac Vincentii, necnon Achillis praedictorum extra Romanam Curiam defunctorum respective obitus cessantibus, adhuc eo duo ante commendas ipsas vacabant modo, & una Oratorium nuncupata ejusdem S. Antonii de Diola, seu Diolo, quam etiam bon. mem. Leonardus Episcopus Haulen. ex simili dispensatione, & altera Plebania etiam nuncupata sine cura, Ecclesiae, seu Cappellae S. Joannis Evangelista de Pastino, alias de Pasto dictae Dicec. quam quondam Augustinus Bondiolus ipius Ecclesiae, seu Cappellae S. Joannis Rector, plebanus nuncupatus, necnon perpetua etiam sine Cappellania sub S. Lazari in S. Petri prope, & extra muros Terra Guastalla, nullius Dicec. Provinciae Mediolanen. quam quondam Augustinus Rector ibidem perpetuus Cappellanus, ac unum sub S. Agatha intus, & alterum perpetua simplicia Beneficia Ecclesiastica sub Sanctorum Petri, & Pauli invocationibus in Praepositura similiter nuncupata ejusdem S. Petri prope, & extra muros Oppidi Vitellianae, seu Viadanae Cremonen. Dicec. Parochialibus, vel aliis Ecclesiis, quae quondam Herennius Perottus, Clericus in ultimo dictis duabus Ecclesiis perpetuus Beneficiatus dum viverent obtinebant, pro Leonardi Episcopi, qui extra dictam Curiam, & Augustini Bondioli, & Herennii praedictorum, qui apud Sedem eandem diem vitae clausurunt extremum, vacaverint, & vacant ad praesens. Nullusque de Prioratu S. Antonii, quatenus per dictam resignationem vacet, ac Ecclesia, seu Cappella S. Joannis Evangelista, necnon Cappellania, & beneficiis praefatis, pro eo quod Nos dudum omnes Prioratus, ac simplicia, ceteraque Beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum Regularia apud Sedem praedictam tunc vacantia, & in antea vacatura. Ac etiam quorumque ad dictam Curiam pro quibusvis negociis venientium, seu ab ea recedentium, ac etiam Curialium recreationis, seu alia quacumque causa ad quavis loca secedentium, si eos in locis ultra duas dietas ab eadem Curia, ut praefertur, non remotis, dummodo eorum proprium do-

micilium ibidem non existeret, decederi contingeret, per eorum obitum huiusmodi etiam vacatura, collationi, & dispositioni reservavimus, & ex tunc irritum, & inane decrevimus, si secus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari, hac vice disponere potuerit sive possit, reservatione, & decreto huiusmodi obstantibus. Ipsiusque Prioratus S. Antonii in Meditullio dictae Civitatis Bononien. consistentis aedes, & aedificia jampridem iussu nostro a fundamentis eleganti, ac sumptuoso opere pro dicto Collegio Montis Alti ibidem stabiliendo, seu transferendo, ac illius Scholarium perpetuis usu, & habitatione restaurata, & accommodata existant. Nos pium, & fructuosum opus huiusmodi, quod dudum animo revolvimus tandem ad debitum effectum perducere, congruisque redditibus, ac specialibus favoribus, & privilegiis communitate, neque hanc Nobis oblata subditorum nostrorum commoditates, & profectus procurandi, & augendi occasionem praetermittere volentes, ac Rectorem, Scholares, & singulares personas si qui sint Collegii huiusmodi ac quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes. Necnon emptionis, & acquisitionis aedium de Zambeccariis, & illarum retrovenditionis, ac quarumcumque erectionum, & institutionum ipsius Collegii Montis Alti, sive in aedibus de Zambeccariis, aut Prioratu S. Antonii huiusmodi, necnon unionum, annexionum, incorporationum, applicationum appropriationum, & concessionum eidem Collegio Montis Alti de praedictis, & quibusvis aliis Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, & Beneficiis, aliisque rebus, & bonis quibuscumque hactenus quomodolibet factarum. Necnon literarum Apostolicarum tam sub plumbo quam in forma brevis, etiam in favorem Camerae, seu Collegii huiusmodi, & alias desuper quomodolibet confectarum, ac possessionum subsecutarum, & quorumcumque instrumentorum desuper quomodolibet celebratorum tenores, fructuumque inde perceptorum quantitates, & valores, verumque, & ultimum Monasteriorum, Prioratum, Ecclesiarum sine cura, seu Cappellarum Cappellania, & Beneficiorum praedictorum vacationis modum etiam ex illo quavis generalis reservatio, etiam in corpore iuris clausa, etiam per obitum apud Sedem praedictam resultet. Necnon quacumque pensionum annuarum super illorum, seu alicujus eorum fructibus, redditibus, & proventus, seu ipsorum fructuum, reddituum, & proventus, etiam cum facultate illos, & illas transferendi, ac regressu, accessu, & ingressu ad Monasteria, Prioratus, Ecclesias, sine,

sine cura, seu Capellas, Capellaniam, & Beneficia huiusmodi, etiam per cessum, vel decesum, ac in quocumque alios eventus reservationum quae sint, ac facultatum, tenores, & pensionum huiusmodi quantitates, nominaque, & cognomina, ac qualitates eorum, quibus pensiones, fructus, regressus, accessus, & ingressus huiusmodi reservati forsan existant, praesentibus pro sufficienter expressis habentes.

Et beneficia hic expressa, quorum annui redditus sunt sexcentis triam millia in circa, super primis, dictaque Collegio unit, & assignat.

§.3. Motu proprio non ad Rectoris, & Scholarium praedictorum, vel quorumcumque aliorum super hoc Nobis oblata petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostra ac de Apostolica potestate plenitudine, sive Monasteria, & Prioratus Ecclesiae sine cura, seu Capellae, Capellania, & Beneficia praedicta, quorum insimul, & illis forsan annexorum, fructus, redditus, & proventus trium millium, & sexcentorum dicatorum auri de Camera secundum communem valorem annum, ut etiam accepimus non excedunt, praemissis sive aliis quibusvis modis, & ex aliorum quorumcumque personis, seu per similem Antonii, vel liberis Leonardi Episcopi, & Achillis, ac Augustini Rector, necnon Augustini Bondioli, & Herennii praedictorum, vel quorumvis aliorum de Prioratibus, Ecclesiis sine cura, seu Capellis Capellania, & Beneficiis praedictis, aut cessiones quorumvis, de regimine, administratione Monasteriorum huiusmodi, in dicta Curia, vel extra eam, etiam coram Notario, & Testibus sponte factas, aut Prioratus, Capellania, & Beneficia praedicta per affectationem aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, quavis auctoritate collatorum vacant, etiam si tanto tempore vacaverint, quod illorum respective collatio, & provisorio, juxta Lateranen. Statuta Concilii, aut alias Canonicas sanctiones, ad Sedem praefatam legitime devoluta. Necnon Prioratus Ecclesiae sine cura, seu Capellae, Capellania, & Beneficia praedicta dispositioni Apostolicae specialiter, vel alias generaliter reservata existant, & provisorio Monasteriorum huiusmodi ex quavis causa ad Sedem eandem specialiter, vel generaliter pertineat, & ad dictos Prioratus consueverint, qui per electionem assumi, et si cura etiam jurisdictionalis imminet animarum, ac de ipsis Monasteriis, consistorialiter disponi consueverint, seu debeat, ac super eorum regimine, & administratione, necnon Prioratibus, Ecclesiis sine cura, seu Capellis, Capellania, & Beneficiis praedictis inter aliquos lis, seu eorum possessorio molestia, cujus litis status, & merita cause, ac nomina, & cognomina iudicum, & colligatorum, eorumque, necnon Antonii, & defunctorum praedictorum, ac quorumcumque aliorum provisiones, commendas, concessiones, aliaque iura, & titulos, etiam nullos, & infectivos, causasque illorum annullativas, & infectivas, etiam praesentibus haberi volumus pro expressis pendeat indecisa, Prioratum videlicet S. Antonii

praedictum, illiusque nomen, titulum, & denominationem, ac quodcumque onus Hospitalitatis ibidem forsan exercenda, ac tam in eo, quam Monasteriis, & Prioratu S. Mariae huiusmodi, illorumque Ecclesiis, claustris, domibus, membris, aedificiis, & pertinentiis praedictis S. Augustini, & S. Benedicti, ac Camaldulen, & si qui sint alios Ordines, omnemque statum, essentialiam, & dependentiam regulares, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo suppressimus, & extinguimus.

§.4. Dictumque Collegium Montis Alti ex aedibus de Zambeccariis, praedictis, quatenus ibidem erectum, seu institutum dici, vel censeri possit, cum omnibus, & singulis illius privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, concessionibus, indultis, favoribus, & gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, necnon iuribus, actionibus, proprietatibus, censibus, montibus, seu illorum locis, & portionibus, ac fructibus, aliisque rebus, & bonis illi concessis, & seu ad eius usum, & commodum acquisitis, unitis, applicatis, & appropriatis, ad dictum Prioratum S. Antonii sic suppressum, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo transferimus, & seu illud de novo in suppresso Prioratu S. Antonii, illiusque aedibus, & aedificiis praedictis pro quinquaginta Scholaribus, quorum octo per ipsius Collegii Protectorem pro tempore existentem undecumque sibi placuerit, & alii octo per Montis Alti, & tres per Firman., & alii tres per Afulan. necnon alii tres per Camerinen. & duo per Ripan. Communitates, alique duo per Offida, & alii duo per Montis Elpari, necnon alii duo per Montis Flora, & alii duo per Sanctae Victoriae, & alii duo per Porchie seu Porcula, necnon alii duo per Montis novem, & alii duo per Patrignoni, alique duo per Grottarum ad Mare, ac alii duo per Castignani, & similiter duo per Porchie, alias Furcis, & alii duo per Montis Monaci, & reliquos per Cusignani Terrarum, seu Oppidorum dictae Provinciae Universitates, & homines ex suis Civitatibus, & Terris, seu Oppidis huiusmodi, vel si tot ibidem idonei, & apti non reperiantur, aliunde eorum respective arbitrio nostro, non tamen extra dictam Provinciam eligi, & nominari.

§.5. Sicque electi, & nominati in eodem Collegio recipi, ac ibidem sub unius Rectoris cura, & gubernio ad septennium, & non ultra ali, atque confoveri, ac in Universitate studii generalis ejusdem Civitatis Bononien. artium, & Theologiae, necnon utriusque juris, & aliis studiis, eis pro cuiusque capacitate praescribendis, operam navare debeant, cum Cappella, seu Ecclesia, Oratorio, Refectorio, mensa communis, sigillo, bibliotheca, archivio, ceterisque insignibus Collegialibus, ac membris, & officinis necessariis, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac militantis Ecclesiae exaltationem, subditorumque nostrorum praedictorum in literarum studiis

Et pro quinquaginta Scholaribus, quorum octo Professor d. Collegii undecumque voluerit alioquin octo Civitas Montis Alti, & alios alia Universitates hinc nominare eligere possunt.

Quod si quibusque aliam Ecclesiam, sigillum, monasterium, necnon, ac alia insignia Collegii alia assignat.

Et hinc Collegio gratias, indulgentias, & privilegia, ac bona concedit.

diis felicem progressum eisdem auctoritate, & tenore similiter perpetuo erigimus, & instituiamus.

§.6. Idemque Collegium sic translatum, & seu de novo erectum, in locum, ius, & actionem dicti Prioris Collegii quo ad privilegia, exemptiones, libertates, immunitates, concessionem, indulgentias, favores, gratias, proprietates, census, montes, loca, portiones, res, bona, & alia predicta, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si Collegium per praesentes erecto, specialiter, & expresse ab initio concessa, unita, applicata, & appropriata fuissent, ponimus, substituimus, & subrogamus, ac erectionem, & fundationem suppressi Prioratus, huiusmodi, necnon Hospitalitatis in eo forsan servanda, ceteraque onera illi quomodolibet incumbentia, in dicti Collegii functiones, ministeria, & exercitia salvis tamen anniversariorum, Missarum, & divinorum Officiorum, obligationibus, & commissionibus, ac piis Defunctorum suffragiis consuetis siquae sint, ita, ut illa per ipsius Collegii Cappellanos, aut alias congrue adimpleri debeant, convertimus, & commutamus, eidemque Collegio Montis Alti, Ecclesiam suppressi Prioratus S. Antonii huiusmodi, cum Sacristia, coemeterio, campanis, crucibus, calicibus, patenis aureis, & argenteis, ac ornamentis, paramentis, aliisque sacra, & non sacra suppellectile in ea existentibus, necnon ambitu, circuito, claustro, domibus, structuris, aedificiis, membris, adherentibus, annexis, & pertinentiis suis universis, auctoritate, & tenore similibus pariter perpetuo concedimus, & assignamus, Monasteria vero, & Prioratus S. Mariae de Angelis, ac vacantes Ecclesias, seu Cappellas, necnon Cappellaniam, & Beneficia predicta, omniaque, & singula illorum, ac dicti suppressi Prioratus S. Antonii, & eius respective annexorum fructus, redditus, proventus, proprietates, domos, villas, terras, agros, possessiones, fundos, census, decimas, prata, pascuas, hortos, & alia bona quaecumque cum iuribus, jurisdictionibus, rebus, & pertinentiis suis quibuscumque etiam alias Monasteria, Prioratus Ecclesiae, seu Cappellae vacantes, ac Cappellania, & Beneficia predicta, vel eorum aliqua, ipsi Collegio in Priori illius erectione, & institutione huiusmodi, vel postea quodcumque unita, & annexa forsan reperiantur, sine unionum, & annexorum huiusmodi, ac iuris illarum vigore, questi praedicti, sed juri addendo, & accumulando, atque antiquum conservando, dictis auctoritate, & tenore itidem perpetuo unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & appropriamus. Ita quod liceat ipsius Collegii Montis Alti Rectori, & Scholaribus pro tempore existentibus, illorum omnium corporalem, realem, & actualem possessionem, per se, vel alium, seu alios, eorum, & dicti Collegii nominibus propria auctoritate, & absque alicujus Judicis mandato, decreto,

aut ministerio, ac spoliis, & attentatorum vitio, necnon alicujus censurae, vel poenae incursum libere apprehendere, aut jam etiam Camerae, & seu Collegii huiusmodi nominibus, etiam literis Apostolicis desuper non expeditis apprehensam continuare, & perpetuo retinere, eaque regere, & administrare, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque inde provenientia percipere, exigere, & levare, ac in suos dictique Collegii, & illius Ecclesiae, seu Cappellae usus, utilitatem, & necessitates convertere, necnon Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, Cappellis, Cappellania, & Beneficiis unitis praedictis per Presbyteros seculares, vel de Superiorum suorum licentia cujusvis Ordinis regulares, idoneos inibi juxta statuta desuper edenda ponendos, & amovendos, in Divinis deserviri facere, Duceffanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita.

§.7. Insuper Collegium Montis Alti huiusmodi, illiusque pro tempore existentes Rectorem, Scholares, Cappellanos, & Economos, Officiales, Ministros, & personas, ac bona mobilia, & immobilia, praesentia, & futura, cujuscumque qualitatis, & quantitatis existentia, ac ubilibet consistentia, ab omni jurisdictione, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentium, nostri, & dictae Sedis in praedicta Civitate Bononien. Legati de latere, & Archiepiscopi Bononien. necnon Gubernatoris, Auditoris Turoni, Antianorum, Vexilliferi, Potestatis, quadraginta virorum reformatorum, ac Regiminiis, & Senatus ipsius Civitatis Bononien. necnon Rectoris Universitatis studii generalis ejusdem, aliorumque Legatorum, Archiepiscoporum, Ordinariorum locorum, Gubernatorum, & Potestatum, eorumque Vicelegatorum, Locatenentium, Officialium, Judicum, & quorumcumque aliarum personarum ubilibet constitutarum, ac quavis auctoritate, & dignitate, tam Ecclesiastica, quam mundana, etiam Cardinalatus honore fulgentium, ac etiam aquis, fontibus, & fluminibus Praesidentium, ac eorum Curiarum, & Tribunalium.

§.8. Idemque Collegium ab Annatarum, quinquenniorum, communium, minorum, ac aliorum iurium, & servitorum dictae Camerae, & quibusvis etiam S. R. E. Cardinalibus, & dictae Curiae Officialibus, etiam in annatis, quinquenniis, communibus, minutis, & aliis iuribus praedictis participantibus, eorumque Collegiis, ratione praedictarum, & quarumcumque aliarum unionum, applicationum, & concessionum, eidem Collegio de praedictis, & quibuscumque aliis Monasteriis, Prioratibus, Beneficiis, rebus, & bonis Ecclesiasticis habentibus, & deinceps quomodolibet pro tempore factarum, aut alias quomodolibet debitorum.

§.9. Et tam ipsum Collegium in propriis suis bonis, & rebus, praesentibus, & futuris, quam illius ratione Rectorem, Scholares,

Collegium praedictum, cujusque bonis, & personas, ab Archiepiscopi, & Legati Bononien. aliorumque Judicum jurisdictione eximit.

Exemptionem quoque ab Annatarum, Communium, & aliorum quorumcumque onerum solutione concedit.

Idemque Collegium in propriis bonis, illiusque Rectorem, Scholares,

lares, Cappellanos, Economos, Officiales, & Ministros, ac cum eis contrahentes, & etiam pro parte atque portione colonica, quam ex proprietatibus, & bonis ipsius Collegii pro tempore percipient, illius colonos, arrendatarios, censuarios, & emphyteutas, non tamen proprietates, & bona huiusmodi in emphyteusim perpetuam; aut ultra tertiam nominationem seu generationem, vel centum annos possidentes, a quorumcumque pedagiorum, datiorum, vectigalium, gabellarum, angariarum, bulletinorum, talliarum, custodiarum, taxarum, Equorum tam vivorum quam mortuorum, quatenus carnis, portus Anconitan, tertiariarum unjus scuti, & medii respective pro centenario, quartarum, collectarum, praebendarum, ponderum, molendinorum, focaliarum, pascuorum, herbariorum, pecudum, & aliorum animalium, sicutum, & subsidiorum, etiam triennialium, caritativorum, ac quorumcumque aliorum similibus, vel dissimilibus onerum, & gravaminum, tam ordinariorum quam extraordinariorum, ac realium, personalium, & mixtorum, quibuscumque nominibus, & vocabulis nuncupatorum, etiam hic de necessitate exprimendorum, per Nos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores, & Successores nostros, ac Sedem, & Cameram praedictam, ipsiusque Sedis Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Commissarios, & quoscumque alios, quavis auctoritate, & potestate fungentes, etiam pro orthodoxae fidei defensione, ac Status Sanctae Romanae Ecclesiae conservatione, Divinique Cultus augmento, necnon Basilicae Principis Apostolorum Fabrica, Cruciatu sancta, ac expeditione contra Infideles, & rebelles, necnon Ecclesiarum, murorum, pontium, viarum, & stratarum constructione, & restauratione, ac aquarum, fontium, & fluminum deductione, pauperumque subventionem, necnon Sedis, & Camerae praedictarum necessitatibus, ac ex quibuscumque aliis cogitatis, inexcogitatis, etiam quantumvis maximis, urgentissimis, & privilegiatis causis, etiam Sedis, & Camerae earundem, ac quarumcumque Provincialium, Civitatum, & Terrarum, publicam utilitatem, & commoditatem concernentibus, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, nunc, & pro tempore quomodolibet impositorum, & imponendorum, etiam a quibuscumque aliis similibus Collegiis, ac Hospitalibus, & Piiis Locis, quovis exemptionis privilegio gaudentibus, exigi, & praestari solitorum, etiam ratione carnum, vinorum, granorum, frumentorum, hordeorum, leguminum, frugum, lignorum, pannorum, librorum, cartharum, farinae, & quarumcumque aliarum rerum ad dicti Collegii Montis Alti, & illius Ecclesiae seu Cappellae, ac Rectoris, Scholarium, Cappellanorum, & Economorum, Officialium, Ministrorum, & personarum pro tempore existentium usum, in quantumvis magna summa, & quantitate Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

emendorum, ac etiam ex toto Statu Ecclesiastico, & quibusvis Provinciis, Civitatibus, Terris, & Locis, tam intus, quam extra dictum Statum consistentibus, sive per terram, sive per mare, & aquam dulcem, & alias quomodolibet conducendorum, cujuscumque generis, quantitatis, qualitatis, valoris, & speciei fuerint, exactio, solutio, praestatio, & contributione, necnon quorumcumque aliorum, etiam juxta Concilii Tridentini decreta, ubilibet institutorum, & in situendorum Collegiorum, vel Seminariorum, puerorum Ecclesiasticorum, & alias quomodolibet nuncupatorum, & qualificatorum, ac Hospitalium, & Piorum Locorum subventionem, auctoritate, & tenore praedictis etiam perpetuo eximimus, & liberamus, ac sub B. Petri, & dictae Sedis, atque nostrae, & pro tempore existentis Romani Pontificis protectione suscipimus, Nobisque, & eidem Sedi immediate subicimus. Ac exemptionem, liberationem, susceptionem, & subjectionem huiusmodi in quocumque foro, & Tribunali, ac dicta Camera, etiam respectu cujuscumque solutionis illi faciendae, semper favorabiles censeferi debere, & de illis in quacumque causa, lite, & controversia cum interpretationem extensivam habendam esse, quae pro alia quantumvis Pia, & privilegiata, ac ad Pios usus destinata, & applicata causa fieri posse declaramus.

§.10. Ipsi quoque Collegio Montis Alti, ac illius Rectori, Scholaribus, Cappellanis, Economis, Officialibus, Ministris, & personis ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, favoribus, ceterisque gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus Universitas Studii generalis Bononien. huiusmodi, necnon alia Collegia, & Pia Loca in dicta Civitate Bononien. instituta, illorumque Rectores, Scholares, Cappellani, & Economis, Officialibus, Ministri, & personae, de jure, vel consuetudine, aut ex privilegio, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum non solum ad eorum instar, sed aequae principaliter, ac pariformiter, in omnibus, & per omnia uti, potiri, & gaudere.

§.11. Necnon tam ipsi quam eorum coloni, arrendatarii, livellarii, conductores, & emphyteuta praefati, vinum, triticum, hordeum, legumina, blada, frumenta, & cujusvis generis fruges, ac grana ex quibuscumque proprietatibus, possessionibus, & bonis dicti Collegii, illiusque membrorum, & annexorum quorumcumque provenientia, de quibuscumque Provinciis Terris, & Locis nobis, & Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis, cujusvis licentia desuper minime requisita, & absque alicujus pecuniae, vel alterius rei solutione, & praestatione propterea faciendae, aut censurae, vel poenae in cursu extrahere, & extrahi facere, ac ad dictum Collegium pro illius usu conducere, & etiam

Privilegia Studii, & Piorum Locorum Bononien. Collegio elargitur.

Ipsi etiam eorum coloni & conductores, & emphyteuti frumenta & fruges, ex possessionibus de Collegio, & de omnibus locis Statu Ecclesiastici absque licentia & solutione extrahendi, ubique in dicto Statu vendendi auctoritate concedit.

illa in dicta Civitate Bononien. illiusque comitatu, necnon universo Statu Ecclesiastico vendere, distrahere, & de illis ad eorum libitum disponere libere, & licite valeant, eidem auctoritate, & tenore similiter perpetuo indulgemus. Districtius quoque in virtute sancte obedientie inhibemus Legatis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, necnon Governoribus, Auditoribus, Antianis, Vexillifero, Potestati, Quadraginta Viris, Reformatibus, Regimini, Senatui, Vicelegatis, Locatenentibus, Vicariis, Officialibus, Iudicibus, & aliis prefatis, ejusdemque S. Romanae Ecclesiae Camerario, ac dictae Camerae Thesaurario, Clericis, Praesidentibus, & Commissariis, necnon Annone Praefectis, ac Pedagogorum, Datorum, Vestigialium, gabellellarum, angariarum, bolletinorum, decimarum, tallentium, taxatum, & aliorum onerum, ac subsidiorum praedictorum Appaltatoribus, dohaneris, exactoribus, dantiis, ac quibusvis aliis personis cujuscumque status gradus, ordinis, conditionis, & praesentia existentibus, ac quacumque auctoritate, & potestate fungentibus, ne quorumcumque privilegiorum, indultorum, & literarum, eis sub quibusvis tenoribus, & formis concessorum, & concedendorum, seu etiam Annone, vel abundantia, aut cujusvis necessitatis, vel quovis alio pre-textu, Collegium Montis Alti, illiusque Rectorem, Scholares, Cappellanos, Oeconomos, Officiales, Ministros, & personas hujusmodi, seu eorum aliquem, super praemissis quomodolibet molestare, perturbare, vel inquietare audeant, seu praesumant.

Protektor & Iudicem d. Collegii Card. de Monte Alto, & post eum, alium de ipsius parentela, si autem antiquiorem Card. ex Provincia Marchiae, vel si nullus fuerit, alium Card. a Collegio, nominandum ex nunc constituit.

Protektor facultas, Officiales deputandi.

Satura condendi.

§. 12. Ut autem ipsius Collegii Montis Alti bono regimini, gubernio, & conservatori opportune consulatur, dilectum filium nostrum Alexandrum S. Eustachii Diaconum Cardinalem de Monte Alto nuncupatum, ex sorore germana secundum carnem Propotem nostrum, & eo vita sancto, alium ejusdem S. R. E. Cardinalem ex nostra familia, & parentela, vel in eius defectum ex dicta Provincia Marchiae Anconitana oriundum antiquiorem Cardinalem, seu si nullus fuerit, alium ex ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, quem Rector, & Scholares praefati, seu eorum major pars duxerint eligendum, ejusdem Collegii Montis Alti, illiusque personarum, rerum, bonorum, jurium, & privilegiorum Protektorem, defensorum, & conservatorem, ac Iudicem Ordinarium, cujus consilio, & ope omnia supra dicta, & quacumque alia in iis, & circa ea necessaria, & opportuna, statuatur, & ordinentur, constituimus, & deputamus.

§. 13. Necnon Alexandro Cardinali, ac pro tempore existenti Protektori Collegii Montis Alti hujusmodi, illius Rectorem, Cappellanos, Oeconomos, Officiales, Advocatos Procuratores, ceterosque Ministros deputandi, & amovendi, ac loco amovendorum alios sufficiendi.

§. 14. Necnon quacumque statuta, & ordinationes, Capitula, & decreta ad eju-

dem Collegii Montis Alti, illiusque personarum, rerum, & bonorum spiritualium, & temporalium curam, regimen, gubernium directionem, & administrationem, ac Scholarium praedictorum receptionem, admissionem, aetatem, qualitates, vitium, amictum, instructionem, disciplinam, & studii cursum pertinentia, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & dicti Concilii decretis non contraria, qua eo ipso Apostolica auctoritate praedicta confirmata & approbata sint, & esse censentur, & ab omnibus ad quos pro tempore spectabit, etiam sub praenominatis statutis, & observari debeant, faciendi, & edendi, ac illa quoties pro eorum, & temporum qualitate, seu alias expediendis videbitur immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, & etiam alia ex integro condendi.

§. 15. Omnesque, & singulas lites, causas, & differentias, tam civiles, quam criminales, ac mixtas dictum Collegium Montis Alti, illiusque res, bona, & personas quomodolibet concernentes, tam active, quam passive, etiam contra alia Collegia, & Pia loca etiam aequae, vel magis privilegiata, eorumque res, bona, & personas, vel e converso, ac utroque ad invicem, vel alias quomodolibet motas, & movendas, ac etiam per appellationem, & in quacumque instantia coram quibusvis Iudicibus introductas, & indecisas pendentes, etiam illas ab ipsis Iudicibus avocando, per se, vel ejus Viceprotektorem, aut alium, seu alios quos ad hoc duxerit deputandos, etiam summarie, simpliciter, & de plano, ac sine appellatione, & figura Iudicii, sed sola facti veritate inspecta, ac etiam manu Regum cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, ac toto negotio principali, etiam privative quoad omnes, & singulos alios Iudices ordinarios, & delegatos, eorumque curias, & tribunalia Ecclesiastica, vel secularia, audiendi, cognoscendi, & sine debito terminandi.

§. 16. Necnon quoscumque interesse habentes, tam in dicta Curia, quam extra eam, etiam per edictum publicum, consulto sibi summarie, de non tuto accessu citandi, & quibusvis etiam ejusdem curiae Iudicibus, & personis quibus, & quoties opus fuerit, sub sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, de quibus ei videbitur inhibendi, & in eventum non partitionis ad declarationem incursum sententiarum, censurarum, & poenarum hujusmodi procedendi, ac sententias desuper ferendas debite executioni demandandi, seu demandari faciendi, contradiutores quoslibet, & rebelles per similes sententias, censuras, & poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia compescendi, ac etiam auxilium brachii secularis ad hoc invocandi.

§. 17. Necnon quacumque dubia, & difficultates, siquae praemissorum occasione quomodolibet oriri contigerit, declarandi, & inter-

Liter d. Collegium, ejusque personas, & bona concernentes, tam active, quam passive, etiam contra alia Collegia, & pia loca magis privilegiata &c. cognoscendi.

Iudicibus, & aliis inhibendis, & inobedientes coartandi.

Dubium praemissorum occasione ferenda declarandi.

AN. CH. 1588. Omniaque alia desuper necessaria &c. faciendi.

Clausulas praeservativas huic concessioni apponit.

& interpretandi, omniaque, & singula in eis praemissis, & circa eas quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi, etiam omni, & quacumque appellatione remota, plena, libera, & omnimodam facultatem, potestatem, & auctoritatem pariter perpetuo tribuimus, & elargimur.

§. 18. Decementes, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore, etiam pro eo quod causa propter quas haec omnia facta fuerint eorum locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede praedicta delegatis, vel alibi examinate, verificata, & approbata, ac ipsorum Monasteriorum, Prioratum, & Ordinum Superiores, & quicumque alii interesse habentes ad id vocati non fuerint, nec eisdem praemissis consenserint, sive alias ex quibuscumque causis quantumvis legitimis, & juridicis, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci vel adversus illa, quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, etiam suppressionum, unionum, & applicationum, effectum suum plenarium nondum sortitarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel alios Romanos Pontifices Successores Nostros, etiam in crastinum assumptionis ipsorum Successorum, ad Summi Apostolatus apicem, sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus pro tempore factis comprehendi, sed tamquam pro fundatione, & seu dotatione dicti Collegii Montis Alti ad bonarum artium cultum instituti concessa minime comprehendi, ac semper ab illis excipi, & quoties ille emanabunt toties in praesentem, & eum in quo antea quomodolibet erant statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo etiam sub dat. per Protektorem, Rectorem, & Scholares pro tempore existentes praefatos quodcumque eligenda de novo concessa fore, & esse, suumque plenarium effectum sortiri debere, nec quemquam ad eisdem praesentes literas in Camera praefata juxta Constitutionem Pie Memoriae Pii Papae IV. etiam Praedecessoris Nostri desuper editam, aut alias quodcumque praesentandum, insinuandum, & registrari faciendum teneri, neque illas propterea irritas esse, sed omnino valere, & suffragari, perinde, ac si constituto praedicta, vel alia contraria minime emanasset.

§. 19. Sicut per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac praedictae Sanctae R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, sub lata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia judicari, ac definiti debere, necnon quoad Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

suppressum Prioratum S. Antonii quatenus per resignationem praedictam vacaverit, & Ecclesiam, seu Cappellam S. Joannis Baptistae, ac Cappellaniam, & beneficia hujusmodi prout est sibi attentatum forsan est haecenus, vel in posterum. Quo vero ad Monasteria, ac Prioratum B. Mariae, & Ecclesiam, seu Cappellam S. Antonii de Diola, seu Diolo, omniaque alia praemissa, etsi alias quam per dictam resignationem vacet suppressum Prioratum hujusmodi, ex nunc irritum, & inane, si scies super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 20. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Bononien., & Episcopo Montis Alti, ac dilecto filio causarum Curiae Cam. Apostolicae Generali Auditori, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore existentium Protektoris, Rectoris, Scholarium, Cappellanorum, Oeconomorum, & Personarum Collegii, ac aliorum interesse habentium praedictorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac pro tempore existentem Protektorem, Rectorem, Scholares, Cappellanos, Oeconomos, & personas Collegii hujusmodi, ac alios interesse habentes illis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes ipsos, vel eorum quempiam pro quocumque desuper quomodolibet indebite molestari, contraditores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 21. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordat. Bonifacii Papa Octavi, Praedecessoris Nostri, etiam qua cavetur expresse ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Dioecesis ad Iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede praedicta deputati, extra Civitatem, vel Dioecesim in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere audeant seu praesumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad Iudicium non trahatur, ac nostris, de non tollendo jure quaesito, & unionibus ad partes committendis vocatis quorum interest, & exprimendo valore, etiam beneficii cui aliud uniri petitur, ac Lateranensis, & aliorum, etiam

Executores hujus Constitutionis doctores, & facultates concedit.

Clausulas de rogatoribus submittit.

Hanc Pau- li IV. Const. & alias similes indicavi in ipsius Const.

etiam generalium, & ultimo celebratorum Conciliorum, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permittis fieri, ac etiam beneficia unius Diocesis cum aliis beneficiis, Ecclesiarum, Collegiis, vel Locis alterius Diocesis uniri prohibentium, ac rec. mem. Pauli Secundi, & Pauli Quarti, aliorumque Romanorum Pontificum similiter Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesie non alienandis, & alienatis recuperandis. Necnon prædicti Pii de gratis interesse dictæ Camere concernentibus infra certum tunc expressum tempus in ea registrandis, ac Sanctæ mem. Julii Secundi, ac Julii Tertii pariter Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum contra apprehendentes possessionem bonorum prætextu quarumcumque gratiarum, super quibus literæ Apostolicæ integraliter expeditæ non fuerint. Aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, synodalibus, & universalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon Camere Urbis Civitatum, Provinciarum, Locorum, Monasteriorum, etiam S. Antonii de Sancto Antonio a quo primo dictus Prioratus dependet, Prioratum, & Ordinum præfatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Dilecto Filio Nostro Gabrieli tit. S. Laurentii in Lucina Presbytero Cardinali Paleotto nuncupato, super Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, dignitatibus, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis, in Civitate, & Diocesi Bononiensi, consistentibus, ad ejus collationem, provisionem, vel quamvis aliam dispositionem ratione Ecclesie Bononiensis, cui ex dispensatione Apostolica præsidet, vel alias quomodolibet pertinentibus, non nisi per eum, vel Vicarium ab eo deputatum, seu de ipsius Gabrieli Cardinalis consensu conferendos, seu quando de illis provideri, vel disponi non possit, necnon Legatis, Archiepiscopis, Episcopis, Ordinariis, Gubernatoribus, Auditoribus, Antianis, Vexillifero, Potestatibus, Quadraginta Viris reformatoribus, Regimini Statui, Senatui, Vicelegatis, Locatenentibus, Vicariis, Officialibus, Judicibus, Camerario, Præsidentibus, Clericis, Thesaurariis, Commissariis, Appaltatoribus, Dobancariis, Dataris, Præfectis, Executoribus, & aliis personis prædictis, necnon ipsius Bononiensis, aliarumque Civitatum, & Locorum, Communitatibus, Vniuersitatibus, & hominibus, necnon Camere, Urbi, Civitatibus, Provinciis, Oppidis, Locis, Monasteriis, Prioratibus, & ordinibus prædictis, ipsorumque Monasteriorum, Prioratum, & Ordinum Abbatibus, Superioribus, Conventibus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, per quoscumque Rom. Pontifices Prædecessores Nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam motu,

scientia, & potestatis plenitudine similibus ac etiam consistorialiter, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, vel aliorum Principum instantiam, vel eorum contemplatione, & intuitu, ac alias quomodolibet, etiam iteratis, & multiplicatis vicibus, etiam contra exemptos concessis, approbatis, & innovatis, etiam si in eis caveatur expresse: quod illis etiam vigore clausule implicitæ derogationis latissime extendendæ, ultra quam in supplicatione desuper signata expressum fuerit, etiam per quascumque literas Apostolicas, etiam qualvis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorias, derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia, & alia decreta, sub quacumque verborum expressione in se continentes, nullatenus derogari, neque derogatum censi possit, nisi illorum tenores de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti, ac hujusmodi derogationes consistorialiter, & de Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium consilio, ac cum expressionibus causarum in hujusmodi privilegiis, & indultis, ac desuper concessis literis expressarum factæ, & per trinas literas eundem tenorem in se continentes, tribus distinctis vicibus iis quorum interest legitime intimatæ, & insinuatæ fuerint, ac tunc demum ipsorum interesse habentium ad id expressus accesserit assensus, & aliter factæ derogationes nemini suffragentur. Quibus omnibus, etiam si alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores, & formas, ac causas propter quas concessæ fuerunt, necnon decreta in illis apposita præsentibus, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter derogatum esse, & censi decernimus, ita ut contraria, quacumque nullatenus obstant, contrariis quibuscumque: aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Prioratibus, ac hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas, ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, & processus habito per eandem, & inde secuta quacumque, ad Monasteria, Prioratus, Ecclesias sine cura, seu Cappellas, Cappellania, & beneficia hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad affectationem Prioratum, seu beneficiorum aliorum præjudicium generari: seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo

ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorem existat, per quæ presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Provisio quod propter posteriores unionem, annexionem incorporationem nostras prædictas, Monasteria in spiritualibus non ledantur, & in temporalibus detrimenta non sustineant, ac Prioratus S. Mariæ Ecclesie sine cura, seu Cappellæ, Cappellania, & beneficia hujusmodi debitis non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis, siqua illis imminet nullatenus negligatur, sed illorum, ac Monasteriorum prædictorum congrue supportentur onera consuetæ. Nulli ergo &c.

D. P. An. IV. 17. Septemb.

Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, decimaquinta Kal. Decembris, Pont. nostri anno IV.

CXXXVII.

Congregatio Portugallie Ord. Fratrum, Eremitarum S. Hieronymi uniter Congregationi S. Bartholomæi de Lupiano d. Ordinis Regni Hispaniarum, & deinceps sub eadem regulari disciplina, & uno generali trienniali, qui alterius vicibus ex ambabus Congregationibus eligatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Pro noſtri muneris debito, & paterna charitate, qua omnes Religioſorum Ordines proſequimur, qua ad illorum ſtatum, & tranquillitatem pertinere arbitramur, ea providere, & adjuvante Domino rectè conſtituere conamur.

Ex Regiſ. in Secret. brev.

Procurator.

Congregatio Portugallie a primo inſtituto deſiſſe, verat.

§.1. Inter eos autem Ordinem Fratrum Eremitarum S. Hieronymi Congregationis Portugalen. animadvertimus, cujus Proſeſſores ſicuti ex priorum, & proborum Virorum ſideli relatione nuper Nobis facta intelleximus a nonnullis annis citra a primævo illo dicti Ordinis inſtituto, & Regularis diſciplinæ candore receſſerunt tum ob privatas animarum perturbationes Regni Portugallie alterationes, tum etiam ob paucitatem Domorum dicti Ordinis, & Congregationis in ipſo Regno vero videlicet numero exiſtentium, quorum major pars propter earum paupertatem Fratrum dicti Ordinis copiam manuteneſcere nequit, unde ſi hæc Congregatio, cujus alias plures Domus a Congregatione Sancti Bartholomæi de Lupiano dicti Ordinis aliorum Regnorum Hispaniarum diſmembrate, & ſeparate ſive exemptæ fuerunt dictæ Congregationis Regnorum Hispaniarum, cujus Fratrum in aliis Hispaniarum Regnis, & Domi-

niis gratiſſimus bonæ famæ, & Regularis obſervantiæ odor ad adificationem Chriſtiſidelium longe, lateque jam dudum ſparſus, & diſfuſus eſt. conjungeretur, ac utraque Congregatio hujusmodi in unam, eandemque familiam ſub eadem diſciplina, regularique obſervantia, & uno dumtaxat capite viventem redigeretur prædictis incommodis obviam iri poſſet, ipſaque Congregatio Portugallie cum pace, & tranquillitate feliciter gubernaretur, & illius commoditati, & Divini Cultus incremento conſultum, necnon chariſſimo in Chriſto filio noſtro Philippo Hispaniarum Regi Catholico, qui ſingularem erga dictum Ordinem gerit devotionis affectum gratum eſſet.

§.2. Quamobrem, ut omnes, & ſinguli hujus Congregationis Portugallie Proſeſſores ad regularem obſervantiam revocentur, commodiusque inſuper gubernentur, ut quæ qui unum Religionis induunt habitum, hi ſub una, eademque Regula, uniſque proſeſſionis voto viventes in obſervantiam Canonice Religionis uniformes reperiantur. Noſque ab uno tantum Generali non autem a duobus de morum reformatione rationem facilius exigere valeamus, quæ omnia commodius fieri poſſe arbitrati ſumus, ſi eos in unum idemque corpus conjungentes in una cum eademque familiam ſub eadem diſciplina, regularique obſervantia, & uno dumtaxat capite degentem redigeremus diſmembrationum, & ſeparationum hujusmodi, ac literarum, & quarumcumque ſcripturarum forſitan deſuper conſeſſarum tenores, præſentibus pro expreſſis habentes Motu proprio non ad aliquid instantiam, ſed de mera noſtra deliberatione, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolice potestatis plenitudine dictam Congregationem Portugallie, omnes, & ſingulas illius Domos, ſeu Monasteria, Conventus, & Fratres cum Congregatione Sancti Bartholomæi de Lupiano hujusmodi ita ut iſta dux Congregationes unum corpus efficiant, ac uni Generali dicti Ordinis, veluti ſupremo ipſius Religionis capiti ſupremamque in eodem Ordine potestatem, & auctoritatem habenti perpetuo ſubſint auctoritate, ac tenore præmiſſis perpetuo conjungimus, ſeu invicem unimus, anneſtimus, & incorporamus.

§.3. Volumus quoque, ac perpetuo ſtatuumus, & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus dictæ dux Congregationes, ac earum Conventus, & Religioſi, ac Fratres debeant regi, & gubernari ab uno dumtaxat, veluti ſupremo capite Generali trienniali cum eiſdem ſtatutis, & Constitutionibus circa electionem dicti Generalis, firmis tamen remanentibus, in ceteris particularibus Monasteriorum cujuſcumque Congregationis ſtatutis, & Constitutionibus.

§.4. Ita tamen, quod Priores Conventus Portugallie, & unus ex Viſitatoribus electis in Capitulo generali ſemper naturales dicti Regni Portugallie ſint, ac Genera-

Quæ de cauſa eiuſdem Status unius Congregationis Hispanice cuiſdem Ordinis.

Utramque Congregationem eideſdem Capite, ſeu Generali trienniali ſubſiſſe, ſervatis in ſingulis Monasteriis particularibus ſtatutis.

Generalem ex utraque Congregatione alterius vicibus eligendum ſtatuit.

lis utriusque Congregationis hujusmodi alterius vicibus videlicet pro una Lusitanus, & altera vicibus ex natione Hispana eligatur, pro hac tamen prima vice electio fiat ex natione Hispana.

Omnes vocales Congregationis Portugallien. in proximo Capitulo Generali admitti jubet.

§.5. Precipientes in virtute sancte obedientie, ac sub indignationis nostrae poena Capitulo Generali dicti Ordinis, quod post dat. harum nostrarum literarum in Congregatione de Lupiano hujusmodi celebrabitur, quatenus cum omni, quae decet charitate, & benevolentia hanc Congregationem Portugalliae, illiusque omnes, & singulos Conventus, Domos, & Monasteria, ac illorum Priores, Procuratores, Diffinitores, & quascumque alias personas Capitulis Generalibus intervenire solitas in se recipiant, & admittant.

Eas autem Generales, Vicariis, & huiusmodi Superioribus, quibus sapienter obediendum est.

§.6. Necnon modernis Provinciali, & Prioribus dictorum Conventuum Congregationis Portugalliae quatenus huic unioni, & incorporationi voluntarie concurrant, ac Generali tanquam membra capiti obsequentes, & Visitatoribus, qui pro tempore in eodem Capitulo Generali eliguntur humiliter, & reverenter intendant, illorumque monitis, & mandatis salubribus obediant.

Clause ad prefatos Constitutionis validitatem.

§.7. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod interesse vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos Juris, seu in Jus, vel controversiam revocari posse, sique per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fingentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, & definiti debere necnon irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Commissarium pro eisdem examinatione designat.

§.8. Quo circa dilecto filio nostro Alberto titulo Sanctae Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinali Archiduci Austriae nuncupat. nostro, & Apostolicae Sedis in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis de latere Legato, necnon Toletan., & Ulixbonen. Archiepiscopo per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum ubi, & quando opus fuerit praesentes literas, ac omnia, & singula in eis contenta in Capitulo Generali, & in Domibus, seu Monasteriis, & Conventibus praedictis publicari, & observari curent: Contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, ipsasque etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§.9. Non obstantibus nostris quatenus opus sit de unionibus committendis ad partes vocatis quorum interest, & exprimen. vero valore, ac fe. re. Bonifacii PP. VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, aliisque Constitu-

tionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, gratis, & literis Apostolicis, tam per pia mem. Leonem PP. X. quam alios quoscumque Rom. Pontifices Praedecessores nostros in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum omnium tenores perinde ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, inferrentur, praesentibus pro expressis habentes specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

§.10. Aut si aliquibus communiter, vel divisiim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto hujusmodi mentionem.

§.11. Ceterum quia difficile foret &c. Datum Romae apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 3. Decem. 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

Fidem transumptis addit. Dat. die 3. Decem. 1588. An. IV.

CXXXVIII.

Quod Ecclesiae Parochiales, sive Vicariae perpetuo unitis Monasteriis Canoniarum Regularium Congregationis S. Joannis Evangelistae in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis existent. non per Ordinarios locorum, sed per Superiores ejusdem Congregationis providenda sint juxta Constitutionem Pii V.

Ex Regalis Secreti. Brevis.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicae servitutis officio ad ea, quae pro Ecclesiasticarum, praesertim Regularium personarum quiete, & tranquillitate statuta, & declarata sunt fovenda, & quantum in Nobis est conservanda libenter intendimus, ut omnium quae relatum, & litium occasione imputatis liberius Creatori nostro, juxta laudabilia eorum instituta famulentur.

Exordium.

§.1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum Generalis, seu Praepositi, ac Patrum Congregationis S. Joannis Evangelistae ad instar Canoniarum S. Georgii in Alga Venetiarum vulgo dictorum Lejos in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis Apostolica auctoritate instituta Nobis expositum fuit, quod licet alias per dilectos filios Nostros S. R. E. Cardinales super declaratione, & interpretatione Decretorum Concilii Tridentini deputatos in eorum Congregatione fuerit declaratum Parochialium Ecclesiarum, ac regularium Beneficiorum, quibus animarum cura incumbit, necnon Vicariatus, etiam perpetuorum Monasteriis, & aliis regularibus locis etiam perpetuo unitarum, quae regularibus personis conferri, sive per seculares Presbyteros, & perpetuos Vicarios regi, & gubernari consueverunt vacatione pro tempore occurrente minime licere locorum Ordinarios edicta proponere, & examina-

Decreto Congregati. Concilii statutum est Regularibus ad Parochias sui Ordinis promovet, & Presbyteros seculares ad Vicarios per Superiores Regulares nominatos ab Ordinariis locorum esse examinandos, & approbandos.

per

per

per concursum: juxta Concilii praedicti decretum Sess. 24. Cap. 18. facere, sed satis tunc esse, ut regulares quidem personae Ecclesias praedictas praesentibus a dictis locorum Ordinariis examinentur, & approbentur. Saeculares vero, in Vicariis, & aliis Beneficiis praedictis instituenda a Superioribus Regularibus praedictis nominentur: Examen autem, & approbationem tantum ad dictos Ordinarios juxta fe. re. Pii PP. V. Praedecessoris nostri Constitutionem pertinere.

Huic tamen Decreto Episcopi Portugalliae quoad Congregationem S. Joannis Evangelistae non parent.

§.2. Nihilominus nonnulli, ex dictorum locorum Ordinariis praedictorum Regnorum declarationi hujusmodi minime, ut par esset, acquiescentes, & Decretorum dicti Concilii verba ad eorum sensum, & voluntatem trahentes, dictae Congregationis Superiores in praemissis inquietare, & desuper molestare, ac eorum juribus privare non verentur.

Talibus itaque Parochiis vel Vicariis vacantibus concursum per Episcopum indicit verat. P. t. f. f.

§.3. Quare Nos honestis, & justis hujusmodi praecibus inclinati opportunum praemissis remedium adhibere volentes, declarationi praedictae inhaerentes, eamque harum serie approbantes, & confirmantes omnibus Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis in Regnis praedictis consistentibus praecipimus, & mandamus, ut Parochialibus, & aliis Ecclesiis, in quibus per dictae Congregationis fratres animarum cura exercetur, & Vicariis, etiam perpetuis Parochialium Ecclesiarum, in quibus pro earum cura saeculares Clerici deputati consueverunt Monasteriis, & aliis locis Congregationis ejusdem perpetuo unitis pro tempore vacantibus edicta proponere, & concursum, juxta dicti Concilii Decretum, quod de saecularibus Ecclesiis tantum intelligendum est, minime de cetero facere praesumant.

Nominatos autem de more a Superioribus hujus Congregationis, quatenus idonei sint, admitti jubet.

§.4. Sed Regulares ordinis, & Congregationis praedictae, ac saeculares Clericos, ab ejusdem Congregationis, & aliis dictorum Monasteriorum Superioribus juxta dictam Constitutionem Pii V. debito tempore nominandos, si ab ipsis idonei reperti fuerint absque edictis, & aliorum concursu in Parochialibus Ecclesiis, & Vicariis praedictis admittant, & instituant, prout Nos admittendos, & instituendos esse decernimus, & mandamus, quod in Parochialium Ecclesiarum, & Beneficiorum, curam animarum habentium, quae de eisdem ordinis, & Congregationis iurepatronatus Ecclesiastico extiterint, & saecularibus Clericis conferri consueverint, earum vacatione quandocumque occurrente quamvis per dictos Episcopos ad concursum, & examen admitti possint, alii ultra eos, qui per ejusdem Congregationis Superiores Patronos erunt nominati, nequeant tamen per eosdem Episcopos, si ad eos institutio, & non ad alium pertineat institui, & ordinari, nisi illi tantum, qui inter approbatos, & ab Examinatoribus idoneos repertos, ab ejusdem Ordinis, & Congregationis Praelatis, Patronis, digniores, & magis idonei iudicati, & pro institutione re-

cipienda eisdem Episcopis praesentati fuerint.

Et sic etiam in similibus servari mandat.

§.5. Quod si Institutio non ab ipsis Episcopis, sed ab aliis erit facienda, tunc quidem soli Episcopi, ex dignis digniore, eligere debeant, sed non antea ab eo, ad quem spectat institui possint, quam ab eisdem Patronis ei fuerint praesentati.

Sublata cuiusque secus agendi, vel iudicandi facultate sub poena nullitatis actus.

§.6. Sicque in praemissis per eosdem, & alios quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogat obstantibus.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, Statutis quoque, & consuetudinibus Ecclesiarum, & Monasteriorum praedictorum Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscuque tenoribus, & formis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si de illis, specialis, & expresse mentio habenda esset, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis, quibuscumque.

Dat. die 3. Decem. 1588. An. IV.

Datum Romae apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 3. Decembris 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

CXXXIX.

Fructus beneficiorum Regni Neapolis, tempore obitus Beneficiorum, qui cum Camera Apostolica super spoliis transigerunt, pendentes, vel non exacti, non ad eorum haeredes, vel Capitulum, & Clerum, sed ad ipsam Camera spectant.

Ad materiam Spoliorum vide Const. VII. Julii III. Cum sicut. Tom. IV. Par. I. fol. 268. cum aliis ibi indicatis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM sicut accepimus varie dubitationes, ac etiam contentiones inter modernum, & pro tempore existentem nostrum, & Sedis Apostolicae Nuncium in Regno Neapolitano, ex uno, & Clerum singularum civitatum, & dioecesium ejusdem Regni, qui super spoliis Clericorum, & Presbyterorum beneficiorum, ac aliorum dicti Regni ab humanis pro tempore decedentium, cum Nobis, & Camera nostra Apostolicae transigerunt, & concordarunt, eorumque haeredes, praetendentes fructus Beneficiorum Ecclesiasticorum, Cl-

Dubium emortum circa spolia in Regno Neapolis, an scilicet fructus beneficiorum pendentes, vel non exacti spectent ad Camera Apostolicam.

Clericorum, & Presbyterorum d. Regni ab humanis pro tempore decedentium tempore eorum obitus pendentes, & maturatos, ac etiam a solo minime separatos, seu a quibus id contingit, nondum exactos, ad Clerum, seu Capitulum, vel heredes Beneficiatorum hujusmodi, non autem Camerae praedictam spectare, quamvis in cedulis transactionum super spoliis hujusmodi, mentis, intentionisque nostrae fuerit eodem fructus pendentes quorumcumque Benef. Ecclesiast. in quovis mense, pro tempore vacantium, etiam juxta fel. record. Julij Papae III. Praedecessoris nostri Constitutionem desuper editam, eidem Camerae nostrae reservare, eosque a die obitus beneficiatorum, usque ad diem captae possessionis, per illorum Successores in dictis beneficiis decurrendos, eidem Camerae applicare, in dies oriri soleant.

Declaratio & decisio super pendenti dubio, ad favorem Camerae.

§.1. Nos igitur pro nostri Pastoralis officii munere, dubitationes, & contentiones, seu controversias hujusmodi medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & etiam quorumvis Ordinum regularium in dicto Regno consistentium, etiam in quocumque mense pro tempore vacantium, tam ante obitum illorum possessorum pendentes, & maturatos, ac etiam a solo minime separatos, seu nondum exactos, quam etiam post eorum obitum usque ad diem captae possessionis dictorum Beneficiorum per Successores in eis maturandos, & decurrendos, pro rata temporis a die adeptae possessionis eorumdem Beneficiorum, ad ipsam Camerae nostram spectare, illosque eidem Camerae applicandos esse, & illos per venerabilem fratrem Marcum Antonium Episcopum Fulginatensem, modernum, & pro tempore existentem Nuncium Apostolicum in Regno praedicto, pro eadem Camera, & ejus nomine percipi, exigi, & levare, ac etiam pro faciliiori illorum exactioe, si videbitur in fine anni, cum Successoribus in dictis Beneficiis computandi, dividendi, & illorum sic divisorum, quemlibet eorumdem Nuncii, seu ab eo deputatorum commissariorum in dictis Beneficiis Successorum ratas partes, ex modo, & forma praemissis in dictis Beneficiis respective tangentes, etiam percipere, exigere, & levare posse, & debere declaramus. Ac de cetero perpetuis futuris temporibus, ita, & non aliter in praemissis observari volumus, ac etiam perpetuo statuimus, & ordinamus.

Litem extinctio.

§.2. Omnesque, & singulas lites, causas, & controversias super praemissis fructibus, & illorum perceptione inter ipsum Nuncium ex una, & quovis Cleros, sive heredes, & Successores dictorum Beneficiorum defunctorum, eorum quibusvis Judicibus, etiam ordinariis, & delegatis haecenus quomodolibet introductas, & adhuc in decisis pendentes par-

tibus, ex altera, in eisdem statu, & terminis in quibus reperiuntur, ab eisdem Judicibus ad Nos advocamus, illasque penitus extinguimus, & annullamus, sicque per quoscumque Judices &c.

Clausula de rogatione.

§.3. Non obstantibus litis pendencia, & aliis praemissis, ac quatenus opus sit nostra de non tollendo jure quaesito, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem &c.

D. P. An. IV. 1. Januarii.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima Januarii 1589, Pontificatus nostri Anno IV.

CXL.

Contra Clericos male, aut simoniace promotos, & Episcopos, & alios in ordinum collatione peccantes.

Contra vos male promotos habet etiam in Const. IX. Pij II. Cum ex. Tom. III. Par. III. fol. 109.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Sanctum, & salutare Sacri Ordinis Sacramentum ab ipso Domino, & Salvatore nostro Jesu Christo institutum, Beatissime Apostolis, & eorum legitimis Successoribus singulari divinae bonitatis munere traditum, ita ad Dei omnipotentis gloriam, salutemque animarum sancte, ac religiose administrari decet, ut quae, vel ex typo, & figura veteris legis, vel alias, ex multa SS. Patrum providentia, circa ordinandorum natales, etatem, vite, ac morum probitatem, sanctitatem, scientiam, & alias qualitates in Sacris Ordinationibus requisitas, per Sacros Canones, vel Apostolicas Constitutiones, aut generalium Conciliorum decreta salubriter statuta fuerunt, ea inviolate observentur. Nam si in veteri testamento, tam multa de integritate, & munditia Sacerdotum, & Ministrorum Altaris, deque eorum praestantia, & dignitate legimus, de quibus dixit Dominus, per Malachiam Prophetam, Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent, ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est, certe multo major ratio, & diligentia adhibenda erit in promovendis, tam inferiorum graduum Clericis, quam etiam Presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerii, in aedificationem corporis Christi constituuntur, prout de his ipsis, & divino verbo, & Beatorum Apostolorum praecipis, ac simul Sanctorum Patrum statuta sepissime traditum est.

Procuratum.

Causa hujus Constitut.

§.1. Quare Nos pro ea, quae Nobis a Domino inuncta est, cunctarum Ecclesiarum cura, & sollicitudine, ipsos Pastores, & Praefules Ecclesiarum, quorum proprium munus est, personas idoneas Clericali militiae adscribere, & ad minores, majoresque ordines rite promovere, auctoritate nostra duximus admonendos, ut in exequendo hac in parte suo pastoralis officio attentius post hac invigilent, Canonicas Sanctiones, ut par est, observent, ac ut nemini detur offensionis occasio, neve eorum ministerium vituperetur, studeant vitare ea omnia scandala, & absurda, quae ex vitiosa, & minus Canonica Clericorum ordinatione cernimus, cum magno animi nostri dolore frequentius exoriri. Cum enim multi etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati Sancta Dei vocatione, sed potius Satanae dolis decepti, praetextu devotionis, & pietatis, rem quidem Sacram, & divinum munus, intempere tamen, & inordinate affectantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate, & imperitia, malitiae, aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, alioque ordines ante aetatem legitimam, vel a non suo Episcopo, aut non praevio debito examine, & approbatione, sive alias minus rite, vel etiam temere se ingerant. Debent sane Episcopi paterna charitate, & prudentia eorum saluti, qui saepe nesciunt, quid petant, melius etiam, quam ipsimet postulant, & salubrius consulere, nec tam quid flagitent, quam quid expediat considerare: summa vero diligentia providere, tum in aliena Dicecesis subditis ordinandis, ne quemquam promoveant, sine eorum Ordinarii literis dimissoriis, tum in recognoscendis ipsis literis, ne falso, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confecta sint, tum denique in examinandis natalibus, etate, vita, moribus, scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in sua, vel aliena Dicecesis personis, ad Clericalem honorem, & Ecclesiasticos ordines promovendis desideretur eorum: quae ex praescripto Sacrorum Canonum requiruntur.

Pennis Episcopi, vel aliter male aliquos promovendi.

§.2. Ut igitur Praefules Ecclesiarum intelligant, si in re tam gravi, & tanti momenti, culpa aut negligentia peccaverint, se non modo in tremendo Dei iudicio, verum in hoc quoque seculo Rom. Pontifici suae villicationis rationem fore reddituros, praesenti Constitutione perpetuo statuimus, & ordinamus, ut si in posterum Antistes aliqui, Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, vel etiam Patriarchali dignitate praesurgens, aut Abbas ad primam tonsuram, minoresque ordines suis subditis conferendos a Sede Apostolica auctoritatem habens, quemcumque secularem, vel cuiusvis Ordinis, aut militiae regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu alias inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora a jure statuta, vel alioque veris dimissoriis sui Ordinarii literis, aut per saltum, vel furtive, aut quoad seculares, sine titulo sufficienti Beneficii, vel patrimonii, aut ante aetatem per Sacri generalis Trid. Concilii decreta, prime tonsura, ac cuique ordini praescriptam, aut non servatis temporum interstitiis, ita ut aliquis un-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

co die, seu continuatis diebus ad plures ordines Sacros, vel post unum ordinem susceptum, sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio Tridentino praefixum elaboratur ad alium ordinem promoveretur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Clericali caractere non legitime insigniverit, aut ad ordines minores, vel Sacros, ut praefertur, vel alias male promoverit, sive id scierit, sive ignoranter fecerit, nisi debita diligentia adhibita justus error, & probabilis facti ignorantia eum excuset, ut in quo deliquit in eo puniatur, ac collatione quorumcumque ordinum, atque adeo ipsius tonsura, & ab executione omnium munerum Pontificalium, eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiae interdictus existat, aliisque gravioribus poenis nostro, & pro tempore existentis Rom. Pontificis arbitrio puniatur. Quod si spreta hujusmodi suspensione, & interdicto, in praemissis se temere ingesserit, etiam a regimine, & administratione suae Ecclesiae, seu Monasterii, & a perceptione fructuum mensae ejusdem, ac quorumcumque beneficiorum per eum, in titulum, vel commendam, seu alias obtentorum suspensionem, eo ipso incurrat; ejusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut poenarum remissionem ab alio, quam a Rom. Pontifice, pro tempore existente nequeat obtinere.

Pennis male promovendum.

§.3. Et nihilominus fel. record. Pij II. & aliorum Romanorum Pontificum nostrorum Praedecessorum, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas regulas, contra hujusmodi Clericos male promotos, diversas poenas inflixerunt, vestigiis inherentes, eosdem Clericos, posthac male promotos, ab executione, ministerio, & exercitio ordinum, susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensos, declaramus, & si in eis ministrare praesumpserint, illos sic irregulares effectos, omnibus, & quibuscumque per eos, in titulum, commendam, aut alias obtentis dignitatibus, officiis, & Beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, quomodocumque qualificatus, secularibus, vel cuiusvis Ordinis, aut Militiae regularibus, ac etiam si ipsi Clerici Regulares fuerint, activa, & passiva voce, ipso facto privamus, & his privatos, atque ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum, obtinenda in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus; dignitatum, officiorum, & beneficiorum hujusmodi, sic pro tempore vacantium dispositionem Nobis, & Apostolicae Sedi perpetuo reservantes.

Reservatio pro Summo Pontifice facultatis solvendi contravenientes, praeterea in motis articulo, & etiam super irregulare dispensandi.

§.4. Ut autem homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniae facilitate haecenus fuerunt ad hujusmodi facinora procliviores, ea sublata, & praefusa, ab his abstinere, & caveant in futurum, tam absolventi, quam dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientiae, Nobis, & Successoribus nostris, & Apostolicae Sedi perpetuo reservantes.

cessibus nostris dumtaxat auctoritate, & tenore pramissis perpetuo reservamus. Inhibentes ne a quoquam seculari, vel cuiusvis Ordinis regulari Presbytero, vel Praelato, quavis auctoritate fungente, nec per quaecumque Jubilaea, & Indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros Praedecessores, aut nosmetipsos, vel Successores nostros, anno Jubilaei, aut alio quovis tempore, & Cruciate Sanctae, vel quocumque alio titulo, modo, & forma, Motu proprio, & consistorialiter, seu ad quorumcumque Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumve contemplatione, & intuitu, cum quibusvis amplissimis, in genere, vel in specie derogatoriis clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec vigore, aut pretestu facultatum, aut privilegiorum, Mare magnum, aut alias quomodolibet nuncupatorum quibusvis Ordinibus, Congregationibus, aut personis regularibus, aut Episcopis, per Decreta Concilii Tridentini, aut officio Sacrae Penitentiariae Apostolicae, vel minoribus, aut etiam majoribus Penitentiariis nostris, & Romani Pontificis pro tempore existentis, vel alias quomodolibet pro tempore concessorum personarum, sic ut praefertur delinquentes, tam scilicet Antistes, seu Abbates promoventes, quam Clerici male insigniti, seu ordinati, a reatibus, & excessibus praefatis absolvi, praterquam in mortis articulo possint, aut debeant. Nec cum his super irregularitate propter praemissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeant dispensari.

Forma potendi absolutio- nem, & dispensationem Rom. Pontificis prohibito casu potendi per officium Sacrae Penitentiariae.

§.5. Verumtamen quia graviorebus morbis fortiora sunt adhibenda remedia, & juxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutandae, praeneque aggravandae, & emolliendae; cum hujusmodi peccatum Satana suggerente, hominumque fragilitate assentiente, videatur jam ad culmen vitiorum ascendisse, & in praecipiti esse. Ideo ut homines saltem poenae timore, & proprii honoris confusione a peccato deterreantur, novum huic veneno antidotum cogimus praeparare. Ac propterea volumus, ut qui absolutionem, & dispensationem hujusmodi petent, semper, quamvis dilectum, adhuc occultam extiterit, non per officium Sacrae Penitentiariae, sed a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice in utroque foro absolutionem petere teneantur; alioquin ipsae concessionem, & absolutionem, etiam cum clausula, quod praesentis Constitutionis tenor, & alia praedicta habeantur pro expressis, prorsus nullae, irritae, & invalidae existant, ac nemini penitus suffragentur.

Poenae contra simoniacos promoventes, & promotos.

§.6. Ceterum si quis Antistes, vel Abbas servatis quidem cunctis praemissis, & ceteris omnibus, quae in ipsius tonsura, & ordinum collatione observari debent, personas habiles, & idoneas, sed tamen recepta ab his, quibus tonsuram, aut ordines conferret, pecunia, pretio, vel pra-

mio, simoniace in futurum insigniverit, vel promoverit, volumus, ut praeter alias censuras, & poenas contra simoniace ordinantes, & ordinatos a Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis alias infligatas, & irrogatas, quibus nequaquam derogare intendimus, etiam omnia, & singula supradicta in sic promoventibus, & promotis locum habeant.

Clausula praeservativa.

§.7. Decernentes praesentes literas, sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibuscumque Sedi Apostolicae quomodolibet, etiam in Bulla Coena Domini reservatis, etiam sub nomine Jubilaei plenarii, vel Cruciate Sanctae absolventi facultatem quibusvis personis generaliter, vel specialiter tributibus minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas esse, & censeri.

Decorum itentiam.

§.8. Sicque in praemissis universis, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia judicari, & definiti debere; ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma & effectus publicandi hujus Constitutionis.

§.10. Ut autem praesentes literae omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas S. Jo. Lateranen., & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & in acie Campi Florae affigi, & publicari, & post quindecim dies, qui in Urbe sunt, qui vero extra eam, & citra Montes intra quatuor menses, qui demum ultra Montes erunt intra octo menses a die publicationis hujusmodi computant, perinde afficere, & arctare, ac si eorum cuique personaliter intimata fuissent.

Fides exemplorum.

§.11. Ac eandem praesentium literarum exemplis etiam impressis &c.

Sanctio penalitatis.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat &c.

D. P. An. IV. 1. Januarii.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo octavo, Nonis Januarii, Pontificatus nostri Anno IV.

CXLI.

De habitu, & tonsura Clericorum, & Militum Beneficia Ecclesiastica obtinentium.

Ad hoc habes etiam Concil. Trid. in sess. 14. cap. 6. & sess. 23. cap. 6. & 17.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Sacrosanctam Dei Ecclesiam, quam Salvator noster suo pretiosissimo

Exordium.

mo

mo sanguine acquisivit, sponfam sibi elegerit, & Nobis licet indignis custodiendam tradiderit, eidem sine ruga, sine macula, atque in omnibus suis membris placentem conservare debemus, ut in ea, omnia ordinata, singula distincta, cuncta interius exteriusque pietatem, & devotionem redolentia inveniantur, & ut ineffabilibus circumamicta varietatibus, speciosa in oculis suis appareat, quantum favente Deo valeamus, id ipsum munus exequi decrevimus.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Quare animadvertentes, quod qui in sortem Domini ad ejusdem Ecclesiae decus, & ornamentum sunt vocati, & ex eo Clerici nomen consecuti, quique censu Ecclesiastico vivunt, singulari aliquo signo a reliquo Populo distingui debent, ne cui eorum jure dici possit. Quomodo huc intra non habens vestem nuptialem? & ad hoc ipsum sollicitudinis nostrae obtutus dirigentes, ne sanguis eorum de manu nostra requiratur, cum ingenti cordis nostri dolore invenimus complures supradicti Domini sententia juste redarguendos. Nam eorum plerique Clericali honore neglecto, in vestibus laicalibus incedentes, eo se mirifico indignos privilegio reddiderunt. Quapropter licet Sacris Canonibus, Conciliis Generalibus, & Apostolicis Constitutionibus, ceteris circa eorum, qui Clericali caractere insigniti sunt, habitum, aetatem, & alias qualitates sit praescriptus modus, & contra Clericos in habitu Clericali, & tonsura non incedentes imposita poena, nempe ut gratias, immunitatibus, & aliis privilegiis Clericalibus minime gaudeant; tamen cum injuria temporum, & forsitan dormientibus pastoribus, inimicus homo lethifera transgressio nis zizania supereminaverit.

Prohibitio habitus, & tonsurae per Clericos, seu Milites, Beneficia, vel pensiones obtinentes de cetero deferent.

§.2. Nos propterea his, & aliis rationabilibus de causis adductis, ne quis nimia, sive Pastorum, sive temporum indulgentia, & impunitate, seu oscitantia, cum Religiois dedecore, nominis Dei contemptu, & propriae salutis dispendio de cetero abutatur, hac nostra perpetuo valitura Constitutione praecipimus, & mandamus, omnibus, & quibuscumque Clericis, non solum in sacris, sed etiam in aliis minoribus Ordinibus constitutis, & Clericali tantum tonsura insignitis, & nedom Beneficia Ecclesiastica qualiacumque etiam simplicia, nunc, & pro tempore obtinentibus, & in illis, vel ad ea jus habentibus, verum etiam pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, aut proventus quarumvis Patriarchalium, Primatialium, Metropolitanarum, Cathedralium, & aliarum quarumcumque Ecclesiarum, seu Abbatialium, Capitularium, & Conventualium mensurarum, necnon Monasteriorum, Praepositarum, Praepositarum, Prioratum, Praepositoriarum, Hospitalium, Canoniarum, praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, Officiorum, & Beneficiorum quorumcumque Ecclesiasticorum, Saecularium, & quorumvis Ordinum regularium, seu illorum distributionibus quotidianis, ac juribus, emolumentis, & ob-

ventionibus universis, sibi reservatas, aut fructus ipsos, praediae, aut bona Ecclesiastica loco pensionum sibi assignatos, vel assignata ex quacumque concessione, seu dispensatione Apostolica percipientibus, etiam conjugatis, praesertim, si iidem Clerici conjugati juxta Constitutionem Pia mem. Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris Nostri in Concilio Trid. innovatam, privilegiis Clericalibus uti velint, tam in Romana Curia de gentibus, quam extra eam ubilibet gentium, locorum constitutis, ut ipsi, & eorum quilibet quantumvis exempti existant, & quovis privilegio, vel immunitate gaudeant, quacumque dilatione, aut tergiversatione postposita, debeant omnino qui in Urbe praesentes fuerint, intra quindecim dies, qui vero citra Montes intra quatuor menses, qui denique ultra Montes constituti sunt, intra octo menses a die publicationis praesentium literarum in Romana Curia faciendae, tonsuram, & habitum Clericalem, vestes scilicet talares, aut Milites infradicendi, quibus pensiones, aut fructus, aliave bona Ecclesiastica reservata sunt, suae Militiae convenientem, quacumque remota excusatione assumere, & jugiter deferre. In futurum autem non nisi actu Clericis in habitu Clericali, & tonsura, & Militibus infra dicendis in militari incedentibus, suae militiae propria, aut alia quacumque Ecclesiastica, etiam simplicia Beneficia respective conferantur, aut commendentur, aut pensiones, fructusve, aut bona Ecclesiastica reserventur.

Impositio penatum contra inobedientes.

§.3. Alioquin ipsos, & ipsorum quemlibet, qui quoad gestandum habitum Clericalem, & Militarem supradictum, lapsi hujusmodi tempore eorum univocis, ut supra dictum est, praefixo, nostris hujusmodi praeepto, & mandato, nunc, & in posterum perpetuis futuris temporibus cum effectu non obediverint, praeter alias poenas contra eos infligatas, etiam quibuscumque dignitatibus, administrationibus, Officiis, Canoniciatibus, & praebendis, ac Beneficiis, etiam simplicibus, & praemionis per eorum quemlibet in titulum, commendam, vel alias pro tempore obtentis, necnon pensionibus, & fructibus, praediis, bonisque Ecclesiasticis hujusmodi quocumque modo eis reservatis, vel reservandis, omnique jure sibi in eis, vel ad ea quomodolibet competenti, harum serie ex certa nostra scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine privamus, ac sine ulla alia monitione, citatione, Judicis decreto, aut ministerio ipso facto privatos declaramus, ac tam Beneficia ipsa per privationem hujusmodi vacare, & libere aliis conferri posse, quam etiam pensiones cassatas, extinctas esse, & fore, ac fructuum, vel aliarum rerum reservationes cessare, & quemquam ulterius ad illorum solutionem minime teneri, & ob non solutionem, censuras, & poenas aliquas incurere non posse, nec debere decernimus, ipsisque dignitates, personatus, admi-

administraciones, officia, necnon Canoniciatus, & prebendas, & Beneficia sic pro tempore vacantia, collationi, provisioni, & dispositioni nostrae, & Rom. Pont. pro tempore existentis perpetuo reservamus.

Decretum irritans.

§.4. Statuentes sic in praemissis universis, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia iudicari, & desiniri debere, necnon irritum, & inane, quidquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari.

Declaratio circa eos Milites, & alios Romane Curiae Officiales, qui Constitutione ista non ligantur.

§.5. Ceterum Milites quarumvis militiarum sub regula aliqua approbata Canonice institutarum, vel alios Ro. Cur. Officiales, qui non uti Clerici, sed potius tamquam Milites iuxta privilegia, & dispensationes Apostolicas, eis in genere, vel in specie, per Nos, aut per Praedecessores Nostros nominatim concessa, & sub fel. re. Pii Papae V. Praedecessoris Nostri Constitutione, quae incipit Sacrosanctum &c. huiusmodi privilegiorum forsitan revocatoria minime comprehensa, Beneficia militaria, quam professi sunt regularia obtinent, seu pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis, etiam praedictarum Ecclesiarum, & Beneficiorum Saecularium, aut fructus ipsos sibi reservados percipiunt, aut obtinebunt, vel percipient in futurum, sive Clericali carattere insigniti sint, sive non sint, qui vero Clerici sunt, etiam ab initio tempore reservationis pensionum, seu fructuum huiusmodi, regularem habitum non dum suscepserint, nec militis Officiorum Rom. Cur. adscripti fuerint, sed post factas eorum cuique reservationes, ante vel post publicationem praesentis Constitutionis Milites effecti extiterint, sub praeepto, & mandato praefatis, de habitu, & tonsura Clericali deserendis, nolimus comprehendendi, sed iis permittimus, ut regulari habitu militiae, quam professi sunt conveniendi, vel si ipsi Milites Ro. Cur. Officiales fuerint, qui pensiones, aut fructus, aliave praedia, aut bona Ecclesiastica ex dispensatione, seu privilegio Apostolico percipiant, habitu Militari superscripto absque alicujus censura, vel poenae Ecclesiasticae incurfu licite uti valeant, & nihilominus, tam Beneficia suae Militiae regularia retineant, quam etiam pensiones super Ecclesiarum, & Beneficiorum praedictorum, etiam saecularium fructibus, seu bona, vel fructus praefatos sibi pro tempore reservados percipiant.

Claustra derogatoria.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon consuetudinibus, etiam longissimo, & immemorabili tempore observatis, quae abusus, & corruptelae potius censendae sunt, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis quoruncumque tenorum existant, quae omnia nolimus cuiquam adversus praemissa in aliquo suffragari.

§.7. Mandamus vero universis, & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Praelatis, ac locorum Ordinariis, ut in suis quibusque Ecclesiis, Civitatibus, & Diocesis curent praesentes literas, earumque exempla publicari, & inviolate observari.

§.8. Et ne quis praesentium literarum ignorantia se valeat excusare, jubemus illas ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranen., & Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae, & in Cancellaria Apostolica affigi, & publicari, earumque exempla inibi affixa relinqui, & deinde in eadem Cancellaria Apostolica in libro Quinterno appellato, inter ceteras Constitutiones perpetuas describi, & registrari. Decernentes publicationem in Basilicis praefatis & in acie Campi Florae faciendam, post lapsum temporis superius praefixi unumquemque arctare, & afficere perinde ac si ipse praesentes literas singulis personis praefatis personaliter intimata fuissent.

§.9. Volumus quoque earundem praesentium transumptis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo nono, quinto Idus Januarii Pontificatus nostri anno IV.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis est cura nostra, & ita aequum arbitramur, ut quanto possumus studio indemnitati, & utilitati, tum pauperum Clericorum, tum etiam personarum, quae nostris obsequiis insistenti, labores, & incommoda assidue subire non cessant, consulere procuremus, ac earum necessitati prospiciamus, ne, dum prompte, & expedite ministeria eis injuncta obire conantur, non solum congrua praemia non recipiant, verum aliquid detrimenti patiantur. Cum itaque nostra super edita Constitutione de habitu, & tonsura, per Clericos, seu Milites Beneficia, vel pensiones obtinentes deserendis, quae incipit: Cum Sacrosanctam, &c. praeeperimus universis Clericis, nedum Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, sed etiam pensiones super fructibus Ecclesiasticis, aut fructus ipsos sibi reservados percipientibus, ut habitum, & tonsuram Clericalem, vestes scilicet talares, Militibus vero ipsas pensiones, aut Beneficia suae Militiae propria obtinentibus, ut habitum suae Militiae convenientem jugiter deserant, poena privationis Beneficiorum, pensionum, ac fructuum huiusmodi cuilibet inobedienti imposta, prout in eadem Constitutione latius continentur.

§.1. Nonnulli vero ex Clericis praefatis

Publicatis, & observantia ab Episcopis &c. curari debet.

Forma, & effectus publicationis hujus Constitutionis.

Transumptorum fides, & sanctio penalis. D. P. An. IV. 9. Januarii.

Compendium Constitutionis praecedentis.

Causa hujus moderationis. Pen.

Pensionem, aut fructus huiusmodi admodum tenues percipientes, alii quoque nostri familiares actu inservientes, variis obsequiis, & ministeriis addicti, qui ultro citroque, ubi opus est commeare, & accedere coguntur, idcirco vix possunt sine maximo incommodo, impedimento, & dispendio, habitum Clericalem superscriptum gestare.

Moderatio dicitur Constitutio pro Clericis, pensiones, fructus, aut bona Ecclesiastica 60. duc. auri de Camera non excedentia obtinentibus.

Et pro nonnullis familiaribus Pontificis.

§.2. Nos eorum commodis opportune providere, eosque specialis gratiae favore prosequi volentes omnibus, & quibuscumque Clericis, tam in Romana Curia, quam extra eam ubilibet gentium, & locorum constitutis, qui pensiones, fructus, aut praedia, vel bona Ecclesiastica, sibi in una, vel pluribus vicibus reservata, & concessa summam, seu valorem annuum sexaginta ducatorum auri de Camera insimul non excedentes, seu excedentia, percipiunt, aut percipient in futurum.

§.3. Ac praeterea nostris Familiaribus, nobis in quibusdam inferioribus ministeriis, quales sunt qui a pedibus, seu Parafrenariis, quales dispositores, aut Cecedentarii, aut Dispensatores vulgo dicuntur, & aliis huiusmodi servitiis, actu ministrantibus, quive in futurum inservient, necnon quibusvis nostrorum intimorum familiarium actu Nobis in Palatio nostro Apostolico inservientium familiaribus, continuis commensalibus, praesentibus, & futuris, qui pensiones, aut fructus, bonave Ecclesiastica loco pensionum usque ad quaecumque summam, & valorem, nunc percipiunt, aut in posterum pro tempore percipient, ut ipsi & eorum quilibet in habitu, & tonsura Clericali incedere minime teneantur, sed laicali habitu impune, & licite uti possint, quo sua munia promptis expeditiisque obire valeant, nec poenis in eadem Constitutione inflictis subiaceant, auctoritate Apostolica tenore praesentium de speciali gratia concedimus, & indulgemus.

Prorogatio terminis in dicta Constitutione personis in Urbe degentibus praefixi, ad alios 15. dies.

Et pro Militibus, & aliis in militari habitu incedere obligatis.

§.4. Reliquis autem nostris, aut personarum Nobis inservientium familiaribus, continuis commensalibus, omnibusque, & singulis aliis, tam Clericis, quam Militibus Beneficia, fructuum, vel bonorum Ecclesiasticorum reservationes, ac pensiones obtinentibus, aut in ipsis Beneficiis, vel ad ea jus habentibus in Urbe praesentibus tempus quindecim dierum in dicta Constitutione praefixum, nec dum elapsum, ad alios quindecim dies a fine primordii termini computandos extendimus, & prorogamus.

§.5. Ac demum Militibus, tam Militiarum Canonice institutarum, quam Rom. Cur. Officialibus, qui juxta praefatam nostram Constitutionem in militari habitu incedere tenentur, ut vestibus communibus, cum insignibus tamen Crucis, aut Numismatis suae Militiae propriis uti valeant, atque hac ratione ipsius Constitutionis praeepto plene satisfacere censeantur pariter indulgemus.

Declaratio circa tempus, quo Clerici, vel Milites habitum gerere teneantur.

§.6. Eos vero Clericos aut Milites, quibus pensiones aut fructus, bonave, aut praedia Ecclesiastica ad quaecumque summam reservata, aut reservari concessa

sunt, vel post hac reservabuntur, non aliter ad gerendum huiusmodi habitum teneri volumus, nisi postquam pensiones, fructus, aut alia praefata cum effectu exigere, aut percipere coeperint, vel per eos steterit quo minus exigant, vel percipiant.

Decretum irritans.

§.7. Decernentes sic in praemissis iudicari debere, necnon irritum, & inane, quidquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari. Praefata Constitutione nostra, quoad reliqua omnia praesentibus literis non excepta, nihilominus in suo robore perpetuo permanura.

Transumptorum fides.

§.8. Volumus autem praesentium transumptis etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem ubique, tam in dicta Curia, & in iudicio, quam extra, adhiberi, quae eisdem praesentibus adhibetur, si essent exhibitae, vel extensa. Nulli ergo omnino hominum &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo nono, Pridie Kal. Febr. Pontificatus nostri anno IV.

D. P. An. IV. 31. Januarii.

CXLII.

Triennale Capitulum Generale Congregationi Lombardiae Ord. Fratrum Eremitarum Saheti Augustini statutum.

Ex Regest. in Secret. Breu.

SIXTUS PAPA V. Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolica Sedis providentia circumsperta ad ea diligenter intendit, per quae Regularium Congregationum profere directioni provideatur, ac Religiosorum personarum in eis Altissimo famulantium indemnitati, & commoditati consulatur, ut, quae illa cognoscit per sua provisionis Ministerium observanda proponere non immoratur.

Exordium.

§.1. Cum itaque sicut referente dilecto filio nostro Dominico tituli S. Laurentii in Pane, & Perna Presbytero Cardinali Pinello nuncupat. Nobis innotuit, Congregatio Lombardiae Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, cujus Ordinis ipse Dominicus Cardinalis apud Nos, & dictam Sedem Viceprotector existit, Congregationem praefatam esse solitam a pluribus annis citra Capitulum Generale quolibet anno celebrare, & ex hoc, ut experientia docuit Fratres, qui ad Capitulum huiusmodi accedere debent magnos labores, & incommoda pati, ac loca, & Domus dictae Congregationis tam pro transmittendis iis Fratribus quam pro hospitandis transseuntibus, & proficiscentibus ad Capitulum praedictum magnas pecuniarum summas subministrare, ac graves expensas sustinere necessario coguntur, propter quod dicta Congregatio multa debita sustinet maximo cum incommodo

In hac Congregatione, singulis annis Capitula coguntur, unde plura eisdem incommoda parantur.

modo Monasteriorum, Ecclesiarum, & cultus Divini. Necnon quia Vicarius Generalis, & alii Officiales, qui in dicto Capitulo eliguntur, cum primum rerum dictae Congregationis cognitionem habere incipiunt, statim officium, quod deinceps utiliter exercere possent, per eos deponendum sit, ut alii, qui simiter, quod futuri sint tantum addiscant, sine facultate ob temporis brevitate faciendi, deputentur, res, & negocia dictae Congregationis recte gubernari, & administrari vix queunt.

Pontifex itaque Capitulum, & Officiales in his electionibus triennales esse jubet.

Præsent decretum ex quo mandata solentur nulli in actu.

Contraria tollit.

Dat. die 4. Martii 1589. An. IV.

§.2. Nos ex his causis, ac pluribus aliis mature a præfato dilecto filio nostro Dominico, & prudenter consideratis, & aliis animo nostrum digne moventibus inducti, ac dictae Congregationis utilitati prospicere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine tenore præsentium statuimus, & ordinamus, ut post hac perpetuis futuris temporibus dicta Congregatio suum Generale Capitulum de triennio in triennium tantum facere, & celebrare debeat, & imposterum non amplius annales, sed triennales, & per triennium duraturi in dicto Capitulo eligi, & creare debeant.

§.3. Mandantes, & districtius inhibentes in virtute sancte obedientie tam fratribus vocalibus, & aliis dictae Congregationis, quibus cura indicendi, & convocandi Capitulum incumbit, quam aliis quibuscumque quavis dignitate fulgentibus, ut statutum, & ordinationem nostram huiusmodi observent, nec quominus observentur aliquod impedimentum, & molestiam quovis quæsto colore etiam indirecte præstare præsumant; irritum quoque, & inane decernentes quicquid secus per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis prædictorum inter eos mitis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes in hac parte, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die 4. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Statuitur, quod decretum factum in Capitulo generali totius Ord. Fratrum Minorum de Observantia in Urbe celebrato, videlicet, quod Abbatissa Monasteriorum d. Ordinis in earum officiis permanent ad triennium tantum, in omnibus Monasteriis S. Clare quarumvis Provinciarum ad unguem observetur.

Ex Regest. in Sac. Breu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Quamquam Nos nuper id, quod in Capitulo generali totius Ordinis Fratrum Minorum de Observantia nuncupatum in Urbe novissime celebrato decretum fuerat observari debere quoad Moniales Sanctæ Clare, & illarum electionem in Abbatissas jam antea in altero præcedenti Capitulo generali in Civitate Parisien. habito sancitum, & alia dicti Capituli novissime celebrati decreta, Apostolica auctoritate confirmaverimus, & approbaverimus hoc videlicet modo, quod Abbatissa, vel alia Præfata quorumcumque Monasteriorum Monialium Fratrum Minorum de Observantia curæ commissarum ad summum sint triennales, & suis officiis elapso triennio perfuncte in quibusvis Provinciis tam citra, quam ultramontanis non per biennium tantum, juxta decretum in dicto Capitulo generali Parisiis celebrato, sed saltem per triennium integrum a die functi officii sui, & administrationis numerandum nullum Abbatissatus, seu Præfecturæ Monasteriorum, aut aliud officium, neque aliquam potestatem, seu auctoritatem in eis obtinere, vel exercere possint, & debeant. Nihilominus exposuit Nobis dilectus filius Procurator generalis dicti Ordinis, quod aliquæ præcipue Sanctæ Clare Avenionen. & nonnullorum aliorum Monasteriorum Monialium Sanctæ Clare Abbatissæ cum aliquibus suis sequacibus sub variis prætextibus huic decreto acquiescere recusant in animarum suarum periculum, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum, eo quia in dictis Monasteriis orta fuerunt.

Causæ hujusmodi faciendi Decreti.

Decretum de quo in Rubrica.

§.2. Nos præsentibus huiusmodi uti varios reicientes, ac præmissa debite executioni demandari cupientes, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod decretum prædictum super triennialitate Abbatissarum factum, suum, ut par est effectum habeat in omnibus Monasteriis Monialium S. Clare, & ad unguem observetur, ita tamen ad pacandum jurgia, que in dicto Monasterio Avenionen. orta sunt, ex speciali gratia concedimus, quod moderna Abbatissa dicti Monasterii possit permanere in officio suo Abbatissatus ad triennium a die ultime suæ electionis capitulariter factæ computandum.

Eisdem observantibus in iusticia.

§.3. Ac mandamus omnibus Ministris generali, & Provincialibus, ac Visitatoribus dictorum Monasteriorum quatenus hoc

hoc decretum super triennialitate Abbatissarum huiusmodi editum in omnibus, & singulis Monasteriis Sanctæ Clare quarumvis Provinciarum ad unguem observari faciant, & curent, contradictores quoslibet, & rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia appellatione remota compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Finis Triennii Abbatissæ de omnibus rationem reddere debent.

Derogatio contrarium.

Transumptis danda fides. Dat. die 24. Martii 1589. An. IV.

§.4. Præterea volumus, quod ipsæ Abbatissæ, finito earum trienniali officio, teneantur reddere computum, & rationem eorum omnium, tam reddituum, quam pensionum, & cleemosynarum, qua interim perceperint in dictis Monasteriis, & si quid supererit, illud totum novis intrantibus Abbatissis consignare debeant, præcipientes eis in virtute sancte obedientie quatenus in omnibus iis parent, & obediant suis Superioribus supradictis, necnon ad ea omnia, que promiserunt Deo observare, tam in earum votis, quam suis regulis, & Constitutionibus: Quod si secus actum fuerit, id omne nullius roboris, vel momenti existere ex nunc decernimus.

§.5. Non obstantibus quibusvis prætextibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis in contrarium factis, concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, quod præsentium transumptis &c. Datum Romæ apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 24. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

CXLIV.

Pœnæ, & confiscationes malefactorum, cujusque Civitatis, & Terræ Status Ecclesiastici, locorumque ei subsectorum, applicantur Rev. Camere Apostolicæ, cum nonnullis statutis, & ordinationibus, circa earum executionem, atque distributionem observandis.

SIXTUS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Præsentium.

AD Romanum Pontificem pertinet, non modo uti communem Patrem, ac Pastorem, totius Christianæ Republicæ generalem curam suscipere, sed privatim quoque Populorum ipsius S. R. E. ditioni, etiam in temporalibus subditorum prospecto statui, ac bono regimini, simul etiam Cameræ Apostolicæ indemnitati, propria quadam, & peculiari sollicitudine provide-

re. Quod ita demum (Deo favente) feliciter eventurum speramus, si ii, qui in Civitatibus, & locis dicti Status temporali Ecclesiastici jus dicunt, in officio contineantur, & quicumque eorum publicæ legum, & Magistratum potestate abutendo, a recto iustitiæ tramite declinare, vel turpis lucri causa, Cameræ Apostolicæ jura improbe fraudare præsumperint, se tandem in iudicio gravissimas pœnas duros intelligant. Ideoque nemini mirum videri debet, si cum quotidie instigante humani generis hoste, hominumque malitia in dies succrescente, novæ fraudes, & corruptelæ detegantur, Nos quoque Prædecessorum nostrorum exemplo, nova cogimur subsidia præparare.

Paulus II. Off. fiscalibus prohibuit, tam si rationem pecuniarum ultra seca statueret.

§.1. Bene liquidem, & prudenter fel. record. Paulus Papa II. Prædecessor noster, prohibuit inter alia, ne Governatores, & quicumque Officiales Provinciarum, Civitatum, & locorum S. R. E. ditioni in temporalibus subsectorum, multas, & pœnas pecuniarias remittere, donare, aut gratiam de illis facere possent, ultra summam sex florenorum auri de Camera.

Sixtus IV. approbavit, & processus circumdanti prohibuit, librumque condemnationis, & gratias tenere iustit.

§.2. Quam prohibitionem præ mem. Sixtus Papa Quartus, etiam Prædecessor noster non modo approbavit, sed vetuit etiam ne in causis criminalibus, ante sententiarum prolationem processus circumdari facerent, sed causas ipsas, prout iustitia suaderet, terminarent; ac mandavit, ut omnes supplicationes in quibus persona delinquens, delictum ipsum, & pœna ei de jure irroganda, ac demum gratia ei per Officiales facta, exprimi deberet, in libro speciali registrari facerent, librumque ipsum in fine Officii per fidelem Nuncium Cameræ Apostolicæ mitterent. Ac pro refectione murorum, fontium, viarum, aliarumque rerum simillium, seu illarum conservatione, non aliter Thesaurarius Cameræ ad illarum solutionem teneri voluit, nisi vere actualiter in hoc eretur.

Et pœnæ ad alias quam Thesaurarii manus pervenire prohibuit.

§.3. Per aliam vero suam Constitutionem mandavit, ut si vere in tales causas expendendi facultas, & licentia a Sede Apostolica tributa foret, id tamen per manus Thesaurarii erogaretur; inhibendo ne eadem pœnæ, ac multæ ad alterius, quam Thesaurarii manus, etiam sub colore depositi, donec in prædictos usus erogarentur, ullo modo pervenirent.

Pius IV. applicavit Camere Apostolicæ omnes pœnas, & per eius Officiales edigi iuste.

§.4. Ac demum recol. mem. Pius Papa Quartus noster itidem Prædecessor statuit, quod omnes pœnæ, & multæ pecuniariae, seu cujusvis qualitatis bona, quarumcumque personarum in prædictis Civitatibus, & locis degentium, Cameræ Apost. private quoad omnes alios, etiam Communitates (exceptis tantum iis pœnis, que pro damnis, agris, & prædiis rusticis illatis sunt inflictæ) perpetuo integre applicate existerent, nec per alios, quam a Camera Apostolica, ad id specialiter deputatos Officiales exigenterent; de quorum manibus eas reciperent, si qui titulo oneroso, aut ob

Et declaravit in locis Sedis Apostolicæ tamne diare subiectis.

Postea decerni penam pecuniam pecuniam. Subterrogari, quatenus vero pecuniam affignavit.

Hic modo Penam pecuniam quatenus penam multationum Camera applicat.

ob aliquos pios, vel supradictos, aut alios ejusmodi alios, illas sibi debere præterderent.

§.5. Id autem declaravit postea habere locum etiam in iis Terris, Castris, & locis, quæ non ipsi Romana Ecclesia immediate, sed alicui Communitati Civitatum præfatarum subdite forent.

§.6. Novissime vero ordinavit, & præcepit, ut Officiales prædicti, decima tantum hujusmodi penarum, accusator autem quartam partibus contenti forent, sed illorum nemo alias, quam de manu Depositariorum dictæ Camere nullo modo exigerent, prout in præfatis, & aliis forsitan Prædecessorum nostrorum desuper editis Constitutionibus latius continentur.

§.7. Sed quia postmodum successu temporis nonnulli ex illis, qui in Statu temporali Ecclesiastico jus dicunt, varias artes, vel potius fraudes excogitarunt, quibus salubria hujusmodi statuta eluderent, & sub diversis prætextibus interdum per fordes, pretio, aut gratia corrupti, criminosos manifestos, aut impune dimitterent, aut multas Camera Apostolicæ debitas interverterent. Interdum vero illos plus æquo opprimentes, non tamen penas ab eis exactas prædictæ Camere reservarent, sed turpi lucro inhiantes sibi contra fas retinuerunt. Nos huic malo mederi, & malitiis quantum cum Domino possumus obviare cupientes, ac dictorum Prædecessorum exempla imitari auctoritate Apostolica decernimus, & declaramus, omnes, & quascumque penas pecuniarias, multas, & confiscationes omnium, seu cujusvis partis honorum, infirmitas, & infligendas occasione cujusvis criminis, excessus, maleficii, delicti, vel quasi, per quoscumque Præfides, Rectores, Governatores, quavis dignitate, etiam Episcopali, Archiepiscopali, vel alia majori fulgentes, etiam S. R. E. Cardinales, & Sedis prædictæ de Latere Legatos, eorumque Vicelegatos, Locatenentes, Commissarios, Potestates, & Officiales, qui in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Terris, Oppidis, Castris, Villis, & locis nostræ, & S. R. E. ditioni temporali subiectis quomodolibet, jurisdictionem exercent, tum per sententias, decreta, processus, tum etiam per viam supplicationum, remissionum, absolutionum, liberationum, condonationum, compositionum, gratiarum, abolitionum, seu cassationum processuum ab ipsis pro tempore concessarum, tam ex jure communis dispositione, quam juxta tenorem quarumcumque Apostolicarum, aut etiam Agidianarum Constitutionum, & ordinationum, vel statutorum, & consuetudinum cujusvis Provincie, Civitatis, aut loci particularium, aut in vim adictorum, decretorum, bannimentorum, ab ipsis Officialibus, seu eorum Antecessoribus promulgatorum Camera Apostolicæ realiter, & cum effectu perpetuo applicatas esse, & fore, ipsique Camere non autem quibusvis Communitatibus, Universitatibus, aut personis integre deberi; penis dumtaxat

ratione damnorum in agris, vineis, possessionibus, nemoribus, silvis, pratis, aut quibusvis prædiis illatorum exceptis, quæ si cui Communitati, aut Universitati applicatae sunt, quicquam circa eas innovare nequaquam intendimus. Præmissa vero omnia locum habere volumus, etiam in iis Terris, Oppidis, Burgis, Castris, Villis, & locis, quæ alicujus alterius Civitatis, aut Terræ, Communitati, vel Universitati, non autem immediate Romano Pontifici subsunt.

§.8. Ceterum volumus, ut quæcumque Communitates, Universitates, Collegia, aut personæ, etiam Ecclesiastica quavis dignitate fulgentes, aut eorum Magistratus, penas, compositiones, aut multas prædictas, seu illarum portionem aliquam quovis titulo, etiam oneroso, occasione, vel causa, etiam iustissima, & pro reparatione, ac refectione, & fabrica, vel conservatione murorum, pontium, viarum, fontium, aut cujuslibet publici boni, vel Pii loci, Ecclesiæ, aut Hospitalis intuitu, aut alias quomodolibet, sibi deberi, vel applicatas esse præterdunt, debeant omnino intra duos menses a die publicationis præsentium literarum in Romana Curia faciendæ computandos, concessiones, & applicationes prædictas, suæque jura, & privilegia quæcumque habent in Camera Apostolica exhibere, deducere, & allegare: quæ quidem Camera si ipsas concessiones validas ex oneroso titulo, vel ex urgentissima causa factas esse cognoverit, & judicaverit, possit eas ad tempus quod ipsi Camere necessarium videbitur, confirmare, seu de novo concedere, & successive Depositario ejusdem Camere in Provincia, seu Civitate in qua concessio hujusmodi facta, & approbata fuerit, residenti specialiter, & in scriptis committere, & mandare, ac speciale mandatum desuper opportunitum relaxare, ut pena ipsa, multa, & compositiones hujusmodi, earumque pars ipsi Camere bene visa, dictis Communitatibus, & Universitatibus, seu Collegiis, & personis solvantur: quas nimirum de manibus Depositarii prædicti, & præcedente speciali mandato, nec alias exigere possint aut debeant. Revocantes, & annullantes omnes, & quascumque concessiones, applicationes, & assignationes dictarum multarum, penarum, & compositionum, quibusvis Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, personis etiam Ecclesiasticis, ex titulis etiam onerosis, aut causis prædictis, vel aliis etiam iustissimis factas, quæ intra tempus supradictum, ut præfertur in Camera Apostolica exhibite, & productæ, aut deinde ab eadem Camera approbata, & innovata non fuerint, etiam si sæpius per literas Apostolicas a quibuscumque Prædecessoribus nostris approbate, & innovatae sint, ipsæque Communitates, Universitates, & Collegia in pacifica quasi possessione illas exigendi ab immemorabili tempore existant, & Camera Apostolica eas nunquam exegerit.

Communitatibusque, & aliis dictas penas præterduntibus terminis, ad id probatum, & delapso sententiam in Camera Apostolica obtineat, præter, quo elapso, omnes concessiones dictarum penarum eisdem ex oneroso titulo eis factas revocet.

Officialibus etiam prohibet ne penas in eorum sententiis, edictis, gratiis, & absolutionibus contentis alteri, quam Camere Apostolicæ applicent.

Nec alius per sonis, quam Depositariorum solvi, neque aliquam eorum partem per Officiales retineri posse decernit.

Contravenientibusque penas imponit.

Delinquentibus prohibet, ne alius quam Depositariorum solvantur, si aliter in sententiis, vel supplicationibus esse rescriptum.

§.9. Districte vero interdiximus & prohibemus ne in posterum quicumque Præfides, Rector, aut Governator, quavis etiam Cardinalatus auctoritate, & dignitate præfulgens, aut Sedis prædictæ Legatus, Vice-Legatus, Locumtenens, aut Officialis ex supradictis, quovis prætextu, occasione, vel causa, etiam maxime rationabili, legitima, iustissima, & urgentissima, tam in sententiis, processibus, decretis, bannis, proclamationibus, edictis, quam in supplicationibus, gratiis, remissionibus, absolutionibus, abolitionibus, aut cassationibus processuum, ab ipsorum quolibet editis, vel edendis, penas, multas, aut compositiones occasione malefactorum, vel quasi, ab ipsis reis perfolvendis in pecunia numerata, vel in bonis mobilibus, immobilibus, aut se moventibus, cujusvis generis, qualitatis, quantitatis etiam minima existent, in totum, vel in parte etiam minima, alias, quam Cam. Apost. prædictæ concedere, aut applicare, vel assignare quomodolibet audeant, vel presument.

§.10. Quam ob causam universæ, & singulae pena, multa, & compositiones prædictæ non possint, nec debeant ullo modo solvi, exburfari, tradi, aut consignari facere in manibus cujusvis alterius personæ, quam Thesaurarii, seu Depositarii Camera prædictæ in qualibet Provincia residentis, seu ad majorem partium commoditatem in manibus Vicedepositarii, seu Vicethesaurarii in qualibet Civitate, & loco deputandi, sed neque etiam valeant Governatores, & Officiales prædicti, etiam S. R. E. Cardinales, aut Fisci Procuratores, vel accusatores, propria auctoritate retinere, aut a partibus exigere portionem, aut ratam ex hujusmodi multis sibi debitam, verum integre, & sine aliqua diminutione exburfari, tradi, solvi, & consignari debeant in manibus Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti prædicti, ex quorum manibus nec alias, Governatores, Officiales, Fisci Procuratores, & accusatores eas recipiant.

§.11. Quod si, vel penas ipsas alias, quam Cam. Apost. applicaverint, vel propria auctoritate, & non de manibus prædictis exegerint, tam Governatores, Officiales, & alii prædicti etiam S. R. E. Cardinales, quam Procuratores Fisci, & accusatores, & ipsorum quilibet contravenientes, officii per eos obtentis ipso facto, absque alia declaratione, aut ministerio Judicis privati, & ad illa, & alia de cetero obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces existant, & insuper penam trecentorum scutorum pro quolibet vice Cam. Apost. solventorum, eo ipso incurrant.

§.12. Verum hujusmodi prohibitionem, & interdictum ita extendimus, ut neque etiam ipsi delinquentes, aut rei, vel alii quicumque contra quos per viam Inquisitionis, accusationis, denunciationis, aut querelæ procedi ceptum fuerit, tam si condemnati, quam si absoluti extiterint, penas, aut multas pecuniarias, vel alias res,

ad quas solvendas in quibusvis condemnationibus, absolutionibus, decretis, processuum cassationibus, seu abolitionibus, vel supplicationibus, ipsos, aut alios pro eis multari contigerit, in alterius, quam Thesaurarii, seu Depositarii, aut Substitutorum prædictorum manibus solvere, aut tradere possint, vel debeant, etiam si in ipsis sententiis, absolutionibus, abolitionibus, decretis, aut supplicationibus aliter rescriptum existat. Alioquin si in aliorum manibus eas solverint, prædictæ sententiæ, & gratiæ, quoad ea, quæ illorum favorem, & commodum concernent, eo ipso nulle, inanes, & irritæ, nulliusque roboris, vel momenti sint, & tam ipsi rei, quam qui pro eis solverit, qualibet vice penam viginti quinque aureorum incurrant. Contra vero si maluerint prædictis Thesaurariis, Depositariis, aut eorum Substitutis solvere, quam eis personis, quibus forsitan solvere jussi fuerint, bene, & recte solvissent, eorumque gratiæ, absolutiones, & supplicationes integram, & plenariam effectum, sortite censeantur, inque plene suffragentur.

§.13. Mandamus præterea omnibus, & singulis Legatis, Governatoribus, & aliis Officialibus supradictis, sub penis prædictis per inobedientes eo ipso incurrendis, ut quilibet eorum, cum primum supplicationes signaverit, & taxaverit, illas in manibus Thesaurarii, vel Depositarii, aut Substituti hujusmodi consignet; a quibus supplicantes intra decem dies a die date ipsarum supplicationum numerandos, soluta integre summa, & taxa in eis descripta, illas exigere omnino teneantur. Alioquin, lapsis decem diebus prædictis, gratiæ nullæ, irritæ ipso facto existant.

§.14. Legati vero, Governatores, & alii Officiales prædicti, eorumque Cancellarii, aut Notarii, supplicationes ipsas registrare, & in acta referre, processive cassare, vel abolere non presument, nisi prius in calce supplicationis fidem solutionis jam factæ manu dictorum Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti subscriptam viderint; secus si fecerint, viginti quinque aureorum, & aliis arbitrio Superiorum imponendis penis plestantur.

§.15. Omnia autem, & singula bona, mobilia, gemmas, pecunias, & alias res cujusvis generis, aut qualitatis, quæ personæ ex quavis causa criminali in carcerem ductæ, tempore carcerationis penes se gessaverint, ac item ea, quæ banniti, condemnati, homicidæ, & latrones tempore quo apprehenduntur penes se similiter habuerint (archibusis, & aliis offensivis armis tantum exceptis) ac denique ea, quæ contra prohibitiones, & banna in fraudem apprehenduntur, & capiuntur, statim prædicti Governatores, & alii Officiales, eorumque Locatenentes, Barigelli, Executores, Custodes Carcerum, & Cancellarii in manibus eorundem Thesaurarii, Depositarii, aut Substituti tradere, & consignare debeant; alias ipsi Governatores, & Officia-

Officialis supplicationes ab eis signandas Thesaurariis consignent, & supplicantes infra decem dies penas solvant.

Officialis Notarii supplicationes in actis referant, & processive ab eis penas solvant non calcent.

Officialis, & Barigelli bona, quæ carcerati tempore carcerationis penes se gesserint, si non fuerint condemnati, & latrones ad effectum hinc exceptum.

Ies ducentorum, Barigelli vero executores Cancellarii, & alii predicti quinquaginta aureorum poenas qualibet vice incurrant. Quae quidem bona, pecunias, & res, dicti Theaurarii, Depositarii, aut Substituti, depositi nomine tamdiu apud se confervent, donec ipsi carcerati absolvantur, aut veri eorum Domini inveniantur. Quod si carceratos condemnari, & veros Dominos intra unius mensis spatium a die condemnationis non reperiri contingat, sint cuncta, & singula eo ipso Camerae predictae appropriata, & applicata, eaque ipsius Camerae nomine Theaurarii, Depositarii, aut Substituti predicti illa praescribere, habere subicere, & plus offerenti vendere, & praecium eidem Camerae acceptum ferre teneantur. Mandantes Notariis actuariis Iudicum illorum locorum, in quibus Theaurarii, aut alii Ministri ad rationes ejusdem Camerae retinendas, pecuniasque exigendas deputati fuerint, ad hoc, ut de his omnibus emolumentis certa ratio in Camerae predictae reddi, & haberi possit, ut librum rationum, & computorum ejusdem Camerae proventuum, distinctum, & separatim teneant, illumque in Camerae annis singulis quando eorum computorum quietantia, & solidatio, ut moris est, fieri, praesentent ad hoc, ut certa de omnibus predictis haberi ratio possit: quod si librum predictum non tulerint, vel non verum, & integrum, illum ad omnia Camerae predictae damna, & interesse, quae ex praemissis pati contigerit, teneri volumus, & mandamus.

§.16. In omnibus vero causis criminalibus, aut civilibus in quibus criminaliter agitur, gravibus, aut levibus, in quibus poena ordinaria, aut extraordinaria, vel arbitraria, seu pecuniaria imponenda veniat, Legati, Gubernatores, Rectores, aut alius quicumque ex supradictis Officialibus reos absolvere, rehabilitare, restituere, vel eis gratiam facere, aut poenam, ejusve partem aliquam remittere, aut condonare in quantum ipsius jus dicentis auctoritas se extendet, non alio modo possit, aut debeat, nisi per sententiam absolutoriam in causis gravioribus, aut per decretum vim absolutoriae sententiae habens in levioribus, aut per supplicationem ab ipso jus dicente signatam. In quibus sententiis, decretis, & supplicationibus teneantur iidem Gubernatores, & alii Officiales adnotare integre totam summam pecuniae, quam a reis solvi debere taxaverint, declaraverint, aut damnaverint. Eaque condemnatio, & taxa in pecunia numerata, ut praefertur, in manibus Depositarii, Theaurarii, aut Substituti solvenda, nec alias, aut in alia re, vel specie fieri debeat. Omnes autem absolutiones, rehabilitationes, restitutiones, remissiones, gratiae, quae per simplicem processum causationem, vel abolitionem, aut alio modo, sive sententia, sine decreto, aut supplicatione fient, eo ipso nullae, invalidae, ac nullius roboris, vel momenti sint, & censentur, & quilibet Gubernator, aut Officialis contraveniens, quali-

In casu criminalibus Officialibus non possunt eos absolvere, aut gratiam eis facere, aut poenam condonare nisi per sententiam aut supplicationem, cum adnotatione summae a reo solvenda.

bet vice ducentorum aureorum poenam incurrat.

§.17. Quoad ipsas vero sententias, & decreta, tam mere absolutorias, & gratiosas, quam mixtas, semper antequam ferentur, Procurator Fisci, aut ejus Substitutus, si in eo loco resideat, alias saltem Theaurarius, aut Depositarium, vel Substitutus predicti personaliter citari debeant; quorum unusquisque, si eandem absolutiones injustas putaverit, debeat in actis protestari, & absque citatione predicta, sententiae, & decreta hujusmodi ipso jure nulla, invalida, nulliusque roboris existant.

§.18. Insuper omnia, & quaecumque statuta, decreta, consuetudines, etiam inveterata, & a longissimo, atque immemorabili tempore observata, cujusvis Provinciae, Civitatis, Terrae, aut loci Status nostri predicti, de causis criminalibus, aut civilibus, in quibus criminaliter agitur, deque poenis ratione delictorum, aut malefactorum quorumcumque (damnis in agris illatis tantum exceptis) quomodolibet disponant, quae a fel. record. Paulo Papa Quarto, aliisque post eum usque ad nostra tempora, nostris Praedecessoribus, aut a nobismet ipsis in specie expresse, & nominatim, ac simpliciter, pure, absolute, & absque aliqua conditione, reservatione, aut restrictiva, confirmata non fuerint, ipso jure, & in vim praesentis Constitutionis antiquata, abrogata, ac irrita, & nulla effecta sint, & censentur. Ac pariter ea, quae ab ipsomet Paulo Quarto, & aliis usque ad nostri Pontificatus tempora Successoribus, cum aliqua conditione, videlicet, dummodo justa sint, & rationabilia, vel juri communi, & rationi non repugnent, vel quatenus sint in usu, & Sacris Conciliis, & Canonibus non sint contraria, vel cum aliis similibus, vel dissimilibus Clausulis, & limitationibus, comprobata extiterint, similiter, quoad dictas causas, & poenas, nulla, & irrita decernimus, & declaramus, ita, ut neque Gubernatores, & ceteri Officiales supradicti ea observare, aut juxta illa judicare, aut decernere debeant; ipsique Officialibus quaecumque juramenta de illis observandis praestita, vel forsitan praestanda, ex nunc eo ipso relaxamus, eosque in posterum ad juramenta hujusmodi praestanda adstringi volumus.

§.19. Declarantes, quod in futurum in omnibus Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis Status nostri predicti, quicumque Gubernatores, etiam Cardinales, & Legati predicti, aut alii Officiales, teneantur in primis, & ante omnia, quoad causas criminales predictas, Constitutionibus, ordinationibus, & literis Romanorum Pontificum nostrorum Praedecessorum, atque nostris, & in casibus in quibus ea nihil disponunt, Statutis Locorum, si, ut praefertur, valide, & efficaciter confirmata fuerint, inviolabiliter inherere, & parere; quod si ea valida non extiterint, debeat judicare, procedere, absolvere, condemnare, & sententias ferre juxta tenorem Constitutionum

nam Provinciae Marchiae a bon. mem. Paulo Papa Tertio similiter Praedecessore nostro, per ejus, sub data die 10. Mensis Septembris Pontificatus sui Anno X., expeditas literas confirmatarum, quas Pauli Tertii Praedecessoris nostri literas, per praesentes approbamus, & innovamus. In reliquis vero banna, & edicta in ipsis Provinciis, Civitatibus, & locis pro tempore publicata observentur.

§.20. Legati autem, Vicelegati, Gubernatores, Locatenen, & alii supradicti Officiales, non ultra decem pro centenario ex compositionibus, condemnationibus, poenisque, & multis predictis occasione malefactorum, seu bannimentorum, provenientibus, exigere valeant. Revocantes, & annullantes quaecumque super hoc in contrarium edita, ordinationes, privilegia, indulta, nisi forsitan in illis portio minor, quam decem praedictorum assignaretur. Nam iis in hac parte nequaquam derogare intendimus, sed illa potius harum serie confirmamus, & innovamus. Ultra vero taxam eorumdem decem pro centenario, & partibus, vel aliis personis quicquam emolumentum, aut pecuniam, quovis pretio, quovis colore, vel ingenio, directe, vel indirecte recipere, etiam sponte oblatum nullo modo praesumant.

§.21. Sed, & Procurator Fisci, si aderit, vigesima, & Accusator, si intervenerit, quarta parte praedicta, juxta Pii Quarti Praedecessoris Constitutiones superius expressas contenti esse debeant, & nihil praeterea, vel minimum petant, exigant, aut accipiant; eaque omnes portiones Judicis, Procuratoris, & Accusatoris semper de manu Theaurarii, aut Depositarii, vel Substituti, ut praefertur, exsolvantur; ipseque Theaurarius, Depositarium, aut Substitutus portiones Procuratorem Fisci, aut Accusatorem tangentes, non aliter solvant, nisi de expresso mandato Gubernatoris, aut Officialis in scriptis obtento, quod una cum Chirographo recepti penes se retineant.

§.22. Postremo dicti Theaurarii, Depositarii, aut Substituti, quamlibet, vel minimam pecuniarum summam, ex dictis confiscationibus, & maleficiis provenientem, etiam de mandato, & jussione expressa dictorum Legatorum, & Gubernatorum, & Officialium, cuiquam personae solvere, aut tradere, aut in quoscumque usus erogare ullo modo nequeant, praeter supradictam portionem, & praeter impensas solitas ad exercitium, & usum justitiae necessarias, pro quibus solvenda qualibet vice mandatum speciale ab ipsis Gubernatoribus, seu Officialibus subscribendum, expectent. Quinimmo extra casus praedictos, nullam pecuniarum summam expendere, queant, nisi de mandato expresso Congregationis Consultae negotiorum dicti Status, aut S. R. E. Camerarii, vel Generalis Theaurarii, aut Commissarii praedictae Camerae; si fecus solverint, de suo erogasse censentur, & in reddendis rationibus, id eis computari nequaquam debeat.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Fiscus vel saltem Theaurarius loci citetur in dictis causis.

Consuetudines, & statuta quoad poenas, & causas criminales a Paulo IV. & Successoribus simpliciter non firmata, vel cum clausulis hic expressis, irrita sint.

Decemque pro centenario ex dictis poenis, & de manu Theaurarii percipere valeant, ubi minor portio non sit assignata.

Fiscus etiam vigesima, & Accusator quartam partem de manu Theaurarii percipere possit juxta Bullam Pii IV.

Theaurarii nec aliter portiones praedictas solvere, nec dictas poenas in alios usus erogare possunt.

Officiales in causis criminalibus primo servent Constitutiones Apostolicas post statuta locorum valide confirmata & Constitutiones Marchiae, & in reliquis banna, & edicta.

§.23. Decernentes sic in praemissis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiiri debere. Irritum quoque, & inane, si fecus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.24. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, etiam antiquissimis, necnon privilegiis, & indultis, & literis Apostolicis quorumcumque tenorem existant, & quilibet alia dictae Sedis indulgentia, & concessione, speciali, vel generali, per quam earumdem praesentium effectus impugnari, aut impediri quocumque modo valeat, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda esset in nostris literis mentio specialis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.25. Ut autem praesens Constitutio perpetuis futuris temporibus observetur, neve aliquis ejus ignorantiam praetendere, seque excusare possit, volumus, ut ejus exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem protius adhibeatur fides in iudicio, & extra, quae adhiberetur ipsis originalibus literis, si forent exhibite, vel ostensa.

§.26. Ipsamque transumptum in quilibet Civitate, Terra, Oppido, Castro, Villa, aut Burgo Status nostri predicti, & ut melius intelligatur, ejus compendium seu summarium vulgari lingua conscriptum, affigatur, & publicetur. Ac tam ipsius Constitutionis, quam summarii transumptum in Cancellariis criminalibus, & in locis residentiae Gubernatorum, & Officialium affixa perpetuo conserventur, & in ingressu novi Legati, Vicelegati, Gubernatoris, aut cujuslibet Officialis ejus loci Magistratus teneatur, ab eo intra biduum de ea observanda jurandum exigere. In discessu autem, seu Syndicatu eorumdem, Legati, Vicelegati, Gubernatoris, & Officialium, non solum debeant Procuratores Fisci, & Theaurarii, seu Depositarii, aut Substituti nomine Camerae querelam exhibere, & denunciare contraventiones, & transgressiones hujus Constitutionis, ab istem Gubernatoribus, & Officialibus factas, sed liceat cuilibet de populo id efficere. Quod si ipsis Syndicis, ex rei inspectione, aut alia legitima probatione constiterit de ipsa contraventione, aut transgressione, teneantur sub poena quingentorum aureorum per quemlibet Syndicum inobedientem eo ipso incurrenda, ad executionem poenarum in eadem nostra Constitutione contentarum sine ulla mora, aut dilatione procedere.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo...

Clausula decretoria.

Exemplis hujus Constitutionis plena fides adhibeatur.

Transumptum vero, vel ejus compendium in quilibet Civitate publicetur, & in Cancellariis affixum retineatur, & Officiales in ingressu servare jurent, & in eorum discessu contra eam pro transgressione procedatur.

AN. CH. 51
1589.

D. P. An. IV. 15. Martii. G 2 quingentesimo...

gentesimo octuagesimo nono, Idibus Martij, Pontificatus nostri Anno IV.

CXLV.

Institutio Rotæ in Civitate Maceratenſi, Provinciæ Marchiæ Status Eccleſiaſtici, ad cognoscendas lites dictæ Provinciæ.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujusmodi indicationis.

Romanus Pontifex supremi Judicis in Terris Vicarius, inter innumeras sibi imminentes curas, illam propensiori animo amplectitur, per quam omnibus in locis, sed præsertim in Provinciis sibi, & Apostolicæ Sedis immediate subiectis, pro Justitia unicuique æqua lance administranda Judices deputantur, & ad id necessaria tribunalia eriguntur, & instituantur. Sane, etsi semper pro cunctarum Civitatum temporalis nostri Dominio subditarum statu pacifico, tranquillo, ac prospero, felicique regimine cogitaverimus, ad Provinciã tamen nostram Marchiæ tanto accuratius aciem nostræ considerationis direximus, quanto illam (ex qua originem duximus) propensiori patriæ amore prosequimur. Et cum in ea etiam pro commoditate illius populorum, unum Tribunal Judicum, Rotam nuncupandum, instituire decrevissemus, nulla alia Nobis commodior occurrat Civitas, in qua id fieri possit, quam Civitas Maceraten. quæ alias insignis existit, & sere in medio dictæ Provinciæ, ac in Territorio secundo, & ameno sita reperitur, solitaque Sedes Legatorum existit, celebrique Gymnasio, duplici Collegio clara, insignium insuper Doctorum copiosa, qui experientia, scientia, & ordine dicendi, interpretandi, advocandi, patrocinandi eorum particulari studio præcellunt.

Erectio Tribunalis Rotæ in Civitate Maceraten. ad decidendam causam Provinciæ Marchiæ.

§.1. Hanc igitur cogitationem nostram ad effectum perducere statuente, Motu proprio non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, in dicta Civitate Maceraten. unum Tribunal Audientie causarum Rotam nuncupandum, perpetuis futuris temporibus duraturum, quod consistere debeat quinque Judicibus, Auditoribus nuncupandis. Quatuor videlicet per Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, & alio per Communitatem, & homines dictæ Civitatis Maceraten. eligendis, & deputandis, qui omnes, & singulas Anconitan. Firmian. Camerinen. Asculan. Fanen. Æſin. Maceraten., & Montis Alti, earumque jurisdictionum, ceterarumque aliarum dictæ Provinciæ Civitatum, Terrarum, Oppidorum., Castrorum, Villarum, & Locorum quarumcumque dictæ Provinciæ immediate subsectorum, causas, lites, & controversias civiles, tam profanas, quam Ecclesia-

sticis, ac meras, & mixtas, quomodolibet acitandas, necnon etiam criminales (in quibus appellationi locus fuerit) inter Cives, Incolas, Districtuales, Habitatores, Clericos, & Sacerdotes, ac Collegia tam Regularium, quam non Regularium, ac Monasteria virorum, agricolas quoque, & alios subditos sub dicta Provinciã, cognoscere, decidere, sineque debito terminare, ac judicare possint, & debeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituiamus.

§.2. Ut autem Tribunal hujusmodi Constitutionibus, & Ordinationibus firmiter observandis fulciatur, per quas feliciter regi, & gubernari debeat, statuimus, mandamus, & ordinamus, quod dicti Auditores debeant esse Juris utriusque Doctores excellentes, ac insignes, usu, & peritia judicandi præstantes, Clerici, & non uxorati, & qui in eadem Civitate Maceraten. saltem per integri anni spatium, cum eorum familiis non habitaverint, necnon ab alio Collegio Doctorum rite, prævio examine severo, ad Doctoratus lauream promoti fuerint, & per quinquennium, aut in aliquo publico Gymnasio legerint, aut in locis insignibus judicandi officio functi fuerint, ac laudabiliter, & cum honore se gesserint.

Auditores sint quique Clerici J. U. D. ab aliquo Collegio laureati, & per quinquennium in aliquo publico Gymnasio legerint.

§.3. Duret eorum officium ad quinquennium, quo elapso non possint iterum eligi, nisi post quinquennium a die finiti officii. Præterea volumus, quod dicti Auditores ipsorum officio durante, in eadem Civitate Maceraten., seu tota hujusmodi Provinciã, aliud officium, sive publicum, sive particulare nequeant exercere.

Officium duret quinque annis.

§.4. Et postquam electi fuerint, in principio, seu ante ingressum eorum officii, in manibus pro tempore existentium Legati, sive Vicelegati dictæ Provinciæ, vel Gubernatoris ejusdem Civitatis Maceraten., assistentibus in hoc Prioribus ipsius Civitatis, jurejurando promittant sese non contraveniuros præsentibus statutis, ac Civitatum, Terrarum, & aliorum locorum, necnon provisionibus, & Constitutionibus dictæ Provinciæ Marchiæ, sed illa (quatenus dicta Apostolica auctoritate comprobata licita, honesta, & in usu existant, ac Sacris Canonibus, & præsertim Concilii Tridentini decretis, atque Apostolicis Constitutionibus contraria non sint) inviolabiliter observaturos: Justitiamque partibus administraturos, sub penis in statutis, & provisionibus dictæ Provinciæ expressis, ac in Syndicatu infligendis.

Jurent ista, & alia Provincie statuta servare, & justitiam omnibus ministrare.

§.5. Insuper ex eisdem quinque Auditoribus, quolibet anno, & in principio anni, sorte extrahatur unus, qui sit Potestas ejusdem Civitatis Maceraten., & Rota Prætor, cum jurisdictione, & terminationibus, ac oneribus, & honoribus, salariis, & emolumentis, de quibus infra. Duret autem hujusmodi Potestatis, & Prætoris officium per annum, & eo elapso, alius ex reliquis Auditoribus sorte extrahendus in ejus locum succedat. Et nihilominus dicto anno cla-

Potestas unus ex quinque Auditoribus anno quolibet & ad annum sorte extrahatur, qui causæ alia Auditoribus distribuat, &c.

elapso Auditor remaneat. Idemque Prætor teneatur quodcumque coram Notario Rotali, & duobus testibus ad instantiam petentis etiam parte non citata, sorte extrahere singulos Auditores ad singulas causas sorte educendas, & causæ prius extrahantur, & deinde Auditores, dictaque extractio intelligatur facta salvis exceptionibus partis, & citra illarum præjudicium. Solus vero Prætor sit Judex in causis pupillorum, viduarum, carceratorum, & miserabilium personarum, etiam si qualitates ipsorum non essent intentatæ, vel si non esset petitum secundum illa procedi, dummodo dictæ causæ sint valoris, vel estimationis a centum scutis infra, & si dictum valorem excedant, adhibeatur in decisione illarum votum illorum Auditorum, & in causâ appellationis alius sorte extrahatur, sitque dictus Prætor Judex vestigialium, & damnorum datorum, & adaptationis stratarum dictæ Provinciæ.

Auditores causas Civitatis, & Territorii Maceraten. in secunda, & aliis instantiis, Provincie autem causis non executivis, & summam scutorum centum non excedentes, in prima, & secunda instantiis nisi obtulerint locorum privilegia, ac etiam in aliis instantiis non obstantibus suis privilegiis cognoscant.

§.6. Statuimus etiam, quod Auditores prædicti cognoscere debeant omnes, & quascumque causas quascumque qualitates, & summam fuerint, Civitatis, ac Territorii, seu jurisdictionis Maceraten. in secunda, & aliis instantiis non autem in prima, quæ coram suis Judicibus remaneat, prout hæcenus observatum fuit, nec quoad causas Ecclesiasticas, ac ad forum Ecclesiasticum quomodolibet spectantes, quæ in prima instantia ad Episcopum Maceraten. juxta dicti Concilii decreta pertineant, in secunda vero, & aliis instantiis ad ipsos Auditores spectent. Totius vero Provinciæ causæ omnes etiam Ecclesiasticæ, & ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, (dummodo non executive agatur in præjudicium facultatum Auditoris Camere Apostolicæ) summam, & estimationem rei, vel facti scutorum centum excedentes, post primam instantiam, quæ apud suos Judices pariter remaneat, in secunda, & aliis instantiis cognosci debeant a prædictis Auditoribus. Cum expressa tamen declaratione, quod propterea non sit, nec censetur esse derogatum, seu præjudicatum privilegiis, seu Indultis Apostolicis illarum Civitatum, & locorum, quibus concessum est, quod causæ in secunda instantia cognoscantur, & decidantur ab illorum Judicibus, seu Præsidibus, nec ad alia loca trahi possint. Volumus enim, quod tunc quo ad secundam instantiam sit in potestate, & voluntate appellantium prosequi dictas causas appellationis juxta dicta indulta coram dictis Judicibus, vel coram dicta Rota. In ulterioribus vero instantiis coram dicta Rota private quoad alios Judices, cognosci debeant, non obstantibus quoad prædicta debitis privilegiis, & indultis Apostolicis, quavis occasione competentibus Universitatibus, & jurisdictionibus dictæ Provinciæ Marchiæ, hæcenus concessis, & a nobis confirmatis de primis, & secundis instantiis, quibus per præsentem Rotæ erectionem censetur quoad prædicta derogatum, ac si de verbo ad verbum de illis particularis

mentio facta fuisset ad effectum devolvendi tantum causas appellationis ad ipsam Rotam, & non aliunde.

§.7. Habeant dicti Auditores jurisdictionem, & potestatem procedendi, cognoscendi, & decidendi dictas causas, ac in illis vota, prout juris esse videbitur præstandi, excepto eo, coram quo pendebit causa, qui in causis per ipsum proponendis votum non habeat nisi vota essent equaliter divisa, quo casu debeat uni parti accedere, & sic semper obtinet illud, quod major pars judicaverit.

Vota in causis danda.

§.8. Sententiæ autem proferri debeant ab illo Auditore, coram quo processus formatus fuerit, in quibus proferendis illud observetur, quod illa sententiæ, quæ de consilio, & assensu Coauditorum late fuerint, legantur, & alta, & intelligibili voce proferri, & mox Notario causæ subscriptæ ab illo, qui eas protulerit tradi debeant, alias sint ipso jure nulla, ita tamen, quod Judices Rotales prædicti in quavis causa, etiam a Sede Apostolica delegata aliquam definitivam sententiam non proferant absque ejus lectura, & publicatione, & sententiæ aliter lata etiam de consensu partium non valeat, nec jure subsistat, aut aliquo modo executioni demandari possit.

Sententiæ proferenda.

§.9. Appellationes quoque, quæ de, & recurſus, nullitates, in integrum restitutiones in prædictis causis etiam tempore publicationis præsentium noſtrarum literarum quomodolibet pendentes, ab ipsis Auditoribus, seu ab aliis quibuscumque Judicibus dictæ Provinciæ Marchiæ, necnon etiam a prædictarum Civitatum Episcopis, eorumque Vicariis, seu Locatenentibus, ac etiam ab arbitris, seu arbitratoribus conjunctim, vel divisim interponende, porrigende, petende, ac respective quomodolibet proponende, (privilegiis tamen, seu indultis prædictis, ut præfertur semper salvis) ad quemcumque interponende, ad eosdem Auditores omnes devolvantur, ac ipso jure devolutæ esse intelligantur, cognoscantur, ac etiam si ad Nos, & Successores nostros Rom. Pontifices interposite fuerint, nihilominus per eosdem Auditores Rotæ cognosci, & decidi debeant per Judicem extrahendum secundum ordinem præsentium, nec aliter, aut alio modo, & sicut processus coram uno ex eis sorte extrahendo, excepto eo, coram quo fuit formatus in prima instantia, qui licet votum habere debeat in secunda, & ulteriori instantiis, tamen coram eo processus formari non possint.

Appellationes, &c. interponende a Judicibus Provinciæ, & ab ipsis Auditoribus ad Rotam filvis locorum privilegii devolvantur.

§.10. Et similiter Judex extractus in secunda, & ulteriori instantiis, votum non habeat in causa, nisi in casu de quo supra.

Auditores cause appellationis, quando devotum.

§.11. In causis vero summam, vel valorem scutorum centum non excedentibus, quilibet Auditor solus possit causam cognoscere, & judicare, cum distributione causarum per dictum Prætozem pro tempore existentem sorte faciendâ. Et in prædictis causis liceat semel tantum appellare, & causam appellationis, etiam quoad Nos, & Ro-

In causis infra summam scutorum centum, Auditor solus judicet, & semel appellatur.

Romanos Pontifices devolvatur, tamen cognosci, & decidi possit per ipsam Rotam, & per alterum ex predictis Auditoribus similiter forte extrahendum.

Duo sententia faciant rem judicatum.

§.12. Quae duae sententiae si erunt conformes transeant illico ut praefertur, in rem judicatum, & rei judicata vim habeant, & ulterius appellare, etiam ad summum Pontificem, non liceat. Si vero praedictae duae sententiae erunt disformes, & contingat appellare, etiam ad summum Pontificem, appellatio nihilominus cognoscat, & terminati queat per aliquem ex tribus aliis Auditoribus, qui non judicantur, ordine tamen de quo supra, nec liceat ulterius ad summum Pontificem appellare.

In causa a ceteris infra summae & a 50 infra summam summatione procedatur, & ibi appellari non liceat.

§.13. A summa vero, aut valore scutorum centum infra, usque ad summam scutorum quinquaginta, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta quotidie (messibus, & vindemiis, ac aliis temporibus feriatis, & Deo dicatis tamen exceptis) per Auditores praedictos, etiam in eorum domibus sine extractione, & Coauditorum interventu procedatur, terminatione illarum in Palatio ad eorum Tribunalia respective sine Coauditorum votis facienda, & semel tantum appellatio, recursus, aut querela admittatur. Causas insuper civiles quilibet quantitatis, sive valoris scutorum quinquaginta infra, summarissime, brevi manu singulis diebus, & horis, praeterquam in honorem Dei feriatis, & sine terminorum observatione, & per breves dilaciones ad summum duas, & etiam, si negotium patietur, sine scriptis, quilibet ex Auditoribus Rotae, etiam sine extractione aditus audiat, cognoscat, & terminet, ac ab eorum terminationibus semel tantum ad Praetorem dumtaxat appellatur, in casibus alias non prohibitis appellari ex forma statutorum, sive Constitutionum dictae Provinciae.

Causae non appellabiles quomodo cognoscantur.

§.14. Attamen omnes causae, in quibus de iure appellatio non debet admitti, per omnes Iudices supradictos conjunctim cognoscantur, & terminentur; ita tamen, quod coram uno eorumdem forte extrahendo procedi possit, qui votum, ut supra dictum est, nullatenus habeat, & si inter partes fuerit discordia super natura, & qualitate ipsius causae, videlicet utrum appellatio de iure veniat admittenda, necne, praedicti Iudices ante omnia super hoc pronuncient, & ab illorum pronuntiatione tunc non detur appellatio.

Exceptiones omnes in fine litis reservate censentur.

§.15. Omnes exceptiones juxta formam Constitutionis Provinciae Marchiae, reserventur in fine litis, & pro reservatis habeantur, etiam praesentis Constitutionis vigore absque aliqua Iudicis pronuntiatione.

Nullitates sicut cum appellatione.

§.16. Nullitates etiam quaecumque processuum sive principaliter, sive incidenter proponende, una cum appellatione proponantur. Et nihilominus etiam si propositae non fuerint, pro propositis intelligantur, & de illis aequaliter cognosci debeat juxta Constitutiones dictae Provinciae.

§.17. In causis mercedum quarumcum-

que, ac cibi, & potus, singuli Auditores procedendi potestatem habeant, & illas manu Regia, prout possit Legatus Apostolicus a Latere, terminent, & decident, ac executioni demandent.

§.18. Causa ad puncta reducatur, & juxta stilum, & morem Rom. Curiae examinentur, ac decidentur.

§.19. Ut autem vota praestanda per supradictos Auditores facilius praeserventur, & omnibus pateant, Notarius ipsa Rota de eis rogari debeat.

§.20. Decisiones autem Rotaes non publicentur nisi per manus Notarii causa, a quo diligentissime custodiri debeant, ut perpetuis futuris temporibus pro faciliore liti-um expeditione inveniantur.

§.21. Tam autem Praetor, quam alii Auditores, teneantur in causis coram eis vertentibus, praesertim summam, & valorem scutorum centum excedentibus, aut in quibus aliquid fieri petitur sine certa expressione quantitatis, aut ubi probabiles difficultates adesse apparebit, rationes, & causas, ac motiva, seu jura, & allegationes in decisionibus describere, ac partibus ad effectum ut super eis ab Advocatis consultari possit, tradere teneantur, sub penis arbitrio Syndicorum imponendis ipsis.

§.22. Auditoribus in causis coram ipsis vertentibus, non possit dari adjunctus, qui non sit de Rota, & sic aliquo casu non possint Auditores praedicti cum aliquo adjuncto extra Rotam, & quolibet ratione, vel causa judicare, alias sententia quoad impetran-tem adjunctum, vel utentem tali rescripto sit ipso jure nulla, ac de tali nullitate semper, & quodcumque opponi possit, non obstante quocumque etiam longissimi temporis intervallo, & nihilominus Auditores in syndicato teneantur.

§.23. Praeterea quilibet ex Auditoribus, protestationes quascumque, & sequestra, (de iure tamen, aut ex forma Constitutionum, seu statutorum permessa) cum clausula associationis, quaslibet etiam immisiones absque alia extractione de eis facienda committere possit, dummodo praedicta a causis coram aliquo extracto indecis pendentibus non dependeat, & in talibus causis a protestationibus, sequestrationibus, & associationibus inchoandis, si ulteriori processu egeant, fieri debeat extractio Iudicis, & coram eo tunc extrahendo procedatur.

§.24. Decernimus etiam, quod pendentia iudicii super absolutioibus a juramento, in obligationibus appositis usuraria pravitate, fictione, & simulatione, ac dolo coram Iudice Ecclesiastico, non impediatur processum inchoatum, vel inchoandum in Rota super executione inframenti, nec executionem ipsam, praestita tamen per exequi volentem cautione idonea juxta formam litterarum Apost. sel. rec. Julii Papae II. Praedecessoris nostri, quarum litterarum vis, & effectus ad alios casus praemissos, & similes extendatur.

§.25. Auditor etiam qui ultimam sententiam tulerit, expensas non taxatas taxatice,

In quibus causis manu Regia procedatur.

Causae examinentur juxta stilum Rom. Curiae. Vota rogentur a Notario Rotae.

Decisiones publicentur per Notarium causa.

Praetor & Auditores rationes in decisionibus describent.

Auditoribus adjunctus extra Rotam dari non possit.

Sequestra, associationes, &c. quo decerni possit.

Judicium super absolutioibus a juramento non impediatur processum inchoatum, vel inchoandum in Rota super executione inframenti, de qua hic.

Auditor ultimo pronuntians, expensas,

fas taxae, & rem judicatum in Rota & extra exequi possit.

Decreta voluntaria jurisdictionis interponendi in Palatio, & extra Palatium.

Auditores quando iustitiam convenire, sedere, & jus reddere debeant.

Auditores & Praetor post litem motam, & in causis coram eis pendens, arbitri nomine eligi non possint.

Advocatus etiam, & consilium nequantur.

Sententiae non confecto registro ferri non valeant. Inhibitiones etiam a Romana Curia emanant.

re, & sententiae definitivas, & interlocutorias vim rei judicate sortitas, in Rota, vel extra ipsam per quemcumque etiam superiorem Iudicem latis, exequi possit, & debeat. Et istud etiam servetur in eventum, quod aliquis ex Auditoribus praedictis, propter aliquod impedimentum, aut finitum officium deficeret, per Successorem in locum praedictum, ut supra vacantem.

§.26. Decreta voluntaria jurisdictionis interponendi in Palatio, & extra Palatium, si dictis Auditoribus videbitur, & prout fuerint requisiti, ac dandi, & decernendi Tutores, & Curatores minoribus, singuli Auditores, sicut Praetor, potestatem habeant.

§.27. Auditores etiam praedicti, singulis diebus convenire debeant, etiam si non sedeant, semel in die pro commoditate litigantium, iis vero diebus, quibus sedere debent, & jus reddere, statim post pulsam Campanae Rotae audiant Principales, & Patronos causarum, & hora post pulsam dictae Campanae statim dicti Auditores sedere debeant per horam cum dimidia ad minus. Ad haec iidem Auditores jus reddant in aula assignanda alternis diebus, videlicet Lunae, & Mercurii, & Veneris, & si non poterint praedictis diebus jam ordinatis, & sedeant reliquis diebus, & si essent duo, vel tres successive continuos sessorii dies, aut in principio, aut in fine hebdomadae, exceptis diebus feriatis, & die Sabbati.

§.28. Praeterea non possit quocumque modo in Praetorem, seu Auditores praedictos, vel aliquem ex eis sub eorum nomine proprio compromitti, vel remitti in causis coram eis pendentibus, vel lite mota, quod tamen liceat quando lis non est adhuc judicialiter capta, & si acciderit, quod cause hujusmodi, sic ut supra compromisse, per laudum, sive sententiam a praedictis Auditoribus terminari non possint, tunc ille, seu illi Auditores qui fuerint arbitri in tali causa electi aliquo modo intervenire, seu consensum, aut votum praestare non valeant, sed solum alii, qui non fuerint arbitri causam praedictam cognoscere possunt, & judicare, excepto semper voto illius, coram quo formatur processus.

§.29. Et ut fraudibus occurratur, non possint Auditores praedicti advocare in Civitate Maceraten., aut consilium, aut consiliis aliorum se subscribere in aliqua causa civili, Ecclesiastica, vel criminali, aut cuiuscumque generis, que directe, vel indirecte concernat, vel concernere possit interesse alicujus districtualis, & Provincialis, seu Universalitatis, vel Collegii dictae Provinciae Marchiae, alias si mutatis nominibus, vel quomodocumque fuerit huic capitulo contravenitum, contraveniens statim amittat officium, & teneatur ad alias poenas arbitrio Syndicatorum.

§.30. In causis etiam in dicta Rota vertentibus, nulla sententia fieri possit, nisi prius confecto registro.

§.31. Idem autem Auditores, causas coram eis introductas expedire debeant pro

ut de iure, & quascumque inhibitiones post conclusionem in causa eis praesentatas a quocumque, etiam a Romana Curia emanatas, rejicere possint, & admittere non teneantur.

§.32. Et si contigerit obitus, vel absentia, aut infirmitas, vel aliud justum impedimentum Praetoris, aut alicujus ex Auditoribus per octo dies continuos, vel pauciores, cause coram impedito, vel absente vertentes, sicut in suspensio toto tempore octo dierum, & illis elapsis ulterius procedatur coram subrogatis, dummodo acta, scribantur per Notarios deputatos dicti Iudicis infirmi, vel absentis, aut alias impediti. Et si unus ex Collegio absens, vel impeditus fuerit ut supra, coram aliis praesentibus cause agitari possint, & Rota ipsa a tribus representetur.

§.33. Cause omnes, tam ordinariae, quam Commissariae, etiam a Sede Apostolica ad referendum delegatae, quae tempore renovationis Rotae pendebant indecise, intelligantur novis Auditoribus commissa, qui in Tribunal, & sessionem juxta ordinem, & prioritatem Doctoratus successerint.

§.34. Non liceat autem ipsis Praetori, & Auditoribus absesse extra Civitatem Maceraten., & districtum dictae Provinciae Marchiae, nisi cum licentia Legati, Vicelegati, seu Gubernatoris legitime obtenta, excepto tempore feriarum propter necessitates hominum introductarum, quo tempore absesse possint per mensem, obtenta tamen prius saltem verbo licentia a praedicto Gubernatore, seu Vicelegato. Ita tamen, quod ipsorum Auditorum tempore praedictarum feriarum, tres computato Praetore in Civitate Maceraten. continue resideant, quae tamen licentia detur juxta praecedente causa.

§.35. Praeterea Praetor, & alii quatuor Auditores stare debeant in Syndicatu quolibet anno, cum retentione salarii infra dicendi, vel debeant praestare cautiones de Judio sibi, & iudicatum solvendo in forma depositi in causa Syndicatus, qui Syndicatus fieri debeat Kalendis Julii cujuslibet anni, & successive prosequi, nec aliquo modo, vel causa praetermittatur. Et quoniam multi forsitan non audent querelare, cognoscentes finitum non esse eorum officium, ideo ne pracludatur via legis, in fine quinquennii debeant stare Syndicatu de omnibus causis, tam ordinariis, & commissariis, quam a Sede Apostolica delegatis, ac de omnibus gestis per eos, & eorum quemlibet respective, toto tempore eorum officii, exceptis iis de quibus querelatum, & iudicatum fuisset in aliis Syndicatus annorum praecedentium eorum officii.

§.36. Syndici autem eligantur per Consilium Credititiae, & Gubernatorem, seu Vicelegatum dictae Civitatis Maceraten. qui in numero sint duo Doctores de Consilio Credititiae, duo Causidici, & addantur duo Mercatores pro majori, & faciliore decisione causarum mercantilium, si quae erunt. Et

casu impedimenti Auditorum, coram Auditoribus subrogatis, procedatur.

Causae Auditoribus iuxta gradum doctoratus subrogandis, commissa conferuntur.

Auditores, & Praetor sine licentia Legati, aut Gubernatoris absesse nequeant.

Syndicatusque anno quolibet, & in fine officii debeant.

Syndicatusque eligantur ut sic.

Condemnati in Syndicatu pœnar hic ex. pœnas incur. tant.

Syndicandi contra Syndicos causas pro. ponere, & iustitiam de. beant.

Prætor sala. rium hic præ. fectum per. cipiat.

Auditorum sa. larium hic de. signatum ha. beant.

Et contra tales Syndicos sic electos nulla exceptio, neque etiam incompetencia opposi possit.

§.37. Et si quis de Auditorum numero fuerit condemnatus doli, & fraudis, vel circumventionis, aut imposture, seu baratarie, sit privatus officio suo, teneaturque de damno partis læsæ, & puniatur secundum formam Constitutionum dictæ Provincie.

§.38. Et ad tollendam omnem dubitationem, Auditores prædicti infra proximum diem a die extractionis, sive electionis Syndicorum, & intimationis nominum eorundem, debeant proponere, allegare, & docere coram Prioribus, & Legato, sive illius Governatore prædictis omnes causas suspitionis, quas singulariter, vel conjunctim habuerint contra aliquem ex prædictis Syndicis, ut supra eligendis, quas ipsi iustificare debeant infra sex dies tunc proxime futuros, & prædicti Priores una cum Legato, sive Governatore d. Civitatis Maceraten. eas admittere, vel rejicere, aut alias super illis providere, prout iuri, equitati, & honestati magis convenire videbitur, quibus sex diebus durantibus, omnia dicti Syndicatus stent in suspensio, in reliquis autem in Syndicatu prædicto termini, & alia substantialia, juxta Constitutiones dictæ Provincie observentur.

§.39. Ut autem habeant dicti Auditores, ac Prætor unde sustentari possint, ordinamus, quod ipse Prætor, qui pro tempore fuerit, pro suo salario habeat scuta triginta monete Marchie quolibet mense, & insuper omnes redditus, proventus, emolumenta, regalia, & provisiones, quæ juxta statuta dictæ Civitatis, vel ex approbata consuetudine Prætoribus dictæ Civitatis habentur præfari consueverunt, necnon quartam partem pœnarum malefactorum, seu proventuum ex maleficiis, vel quasi proventuum Camera dictæ Civitatis Maceraten. realiter, & cum effectu incorporandorum juxta statuta, & reformationes dictæ Civitatis Maceraten., ac concessionem super eisdem maleficiis, per Pia me. Pium Papam Quintum etiam Prædecessorem nostrum emanatam, prout hætenus observatum fuit.

§.40. Alii vero singuli Auditores habeant pro eorum salario quolibet mense pariter scuta triginta dictæ monete, & in causis commissariis Apostolicis habeant sportulas juxta formam Constitutionum Provincie prædictæ, in aliis vero causis, pro sportulis solvi debeat anum scutum, auti pro quolibet centenario estimationis causæ tractandæ in sorte principali, usque ad summam mille scutorum, quod si estimatio excesserit dictam summam in quacumque quantitate, nihilominus non amplius decem scutis, juxta modum infra scriptum distribuendis, persolvi debeat pro minori litigantium dispendio. Et si contingat aliquem, ex Auditoribus, pro inspectione, & visione loci, ut facilius, & celerius possit causas decidere, illuc se conferre, si in

Territorio Civitatis Maceraten. fuerit, habeat equum pro se, & famulo, & dimidium scuti auri, si vero extra, ita quod eadem die redire non possit, habeat expensas viæ pro se, & famulis, ac equis, ac scutum unum auri pro quolibet die.

§.41. Et ad tollendum omnem dubium, salarium, sive publicum stipendium prædictum, ipsi Auditores percipere debeant pro eo dumtaxat tempore, quo officium suum hujusmodi exercerint, ita quod adveniente casu vel mortis, vel cessionis, aut discessus alicujus ipsorum Auditorum, nec ipse, nec eius hæredes pretendere, nec petere possint hujusmodi salarium, nisi pro tempore, quo officium exercerint, nisi aliquid forte deberetur pro residuo.

§.42. Quo vero ad ea, quæ Notarii, & Bajulorum, sive Curforum, sive sigilli mercedem, laborem, incommodum, & maximas expensas, & detrimentum respiciunt, observetur taxa jam concessa S. R. E. Camerario. Ulterius Prætor, qui pro tempore erit, facere debeat imbursementem omnium nominum Causidicorum, & Advocatorum publice exercentium in Civitate Maceraten. officium Procuratoris, & Advocati, & duas bursas retinere, in quibus erunt brevvia nominum prædictorum, stareque debeant pœnes dictum Prætozem, qui quolibet semestris, & in principio semestris, coram duobus testibus, & suo Notario sorte extrahat duo ex nominibus imbursementis, quorum nomina sorte extrahantur pro semestris immediate tunc sequuturo, qui sint, & appellari debeant Advocatus, & Procurator pauperum respective, & teneantur singulis diebus requisiti, coram quibuscumque Judicibus gratis, & amore Dei pro pauperibus, & miserabilibus intercedere, & postulare, nec possint aliquid percipere, vel acceptare pœse, vel alium, seu alios etiam a sponte dare volentibus, nisi fuerint esculenta, & poculenta, quæ triduo consumi possint, & si quis extractus pauperum patrocinium absque causa legitima recuserit, vel se negligenter gesserit, impietatis nota afficiatur, & extraordinarie arbitrio pro tempore existentis Legati, sive Governoris, aut Prætoris Rotæ puniatur.

§.43. Postremo mandamus, quod cause semel in dicta Rota introductæ, quovis modo, nisi per Nos, & Successores nostros Rom. Pont. pro tempore existentes, ac in vim commissionis per Nos, & eosdem Successores nostros, nostra, vel eorum propria manu, seu de mandato, vel in presentia nostris signata, nisi de utriusque partis consensu advocari nequeant. Nec Prætor, vel Auditores prædicti inhibitionibus, seu mandatis, eis vigore commissionum aliter, quam ut præfetur signatarum, presentatis, etiam vigore cujuscumque sententiæ, ac sub censuris, & pœnis etiam pecuniariis parere teneatur, & ob non paritionem inhibitionibus, & aliis prædictis aliquam pœnam minime incurant.

§.44. Eisdem quoque, pro tempore exi-

Salaria prædicta pro tempore solvantur, quo quis officium exercuerit, petere possit.

Pauperum Advocati, & Procuratores quolibet semestris a Prætoze eligantur, & gratis pro pauperibus serviant, & officio recusantes, aut negligentes exercentes puniantur.

Causæ solum per recepta propria manu Papæ signata, aut de consensu parium advocati possint.

1589. Privilegia Auditorum Rotæ Bonon. Auditoribus hujus Rotæ conceduntur.

Exemptioque ab omnibus datis &c.

Ordinationes istæ corrigi, & mutari possint, ut hic.

Locum post Locutionem Legati, aut Governoris, eisdem Auditoribus conceditur.

Sportularum massa modo hic expressa fieri debeat.

existentibus Rotæ hujusmodi Auditoribus, ac Prætori, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indultis, concessionibus, & gratiis, etiam circa auctoritatem judicandi, votandi, sententiandi, sequestrandi, & mandata decernendi, reponendi, restituendi, Apostolos concedendi, relaxandi, inhibendi, citandi, etiam sub censuris declarandi, aggravandi, reagrandi, auxiliumque brachii secularis invocandi, omnibusque aliis, & singulis facultatibus, & auctoritatibus, quibus similes Rotæ Bononiensis. Auditores utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent (præterquam in his, quæ præsentibus, aut aliis nostris literis aliter disposita reperiuntur) pariformiter uti, frui potiri, & gaudere omni tempore valeant concedimus, & indulgemus.

§.45. Et ulterius, ut pro tempore existentibus Prætori, & Auditoribus, eorum officio durante a quibusvis gabellis, & datis tam impositis, quam noviter, & in futurum quavis de causa imponentis, liberi, immunes, & exempti esse debeant pariter concedimus, & indulgemus.

§.46. Præterea Congregationi Collegiorum Doctorum Curialium d. Provincie, & ipsius Civitatis Maceraten., & cum interventu modernis, ac pro tempore existentibus eisdem Civitatis Maceraten. Governoris, seu Provincie prædictæ Legati, seu Vicelegati, necnon Priorum dictæ Civitatis Maceraten. quocumque, pro personarum, temporum, & locorum qualitate expedire melius videbitur, supradicta statuta, Constitutiones, & ordinationes mutare, revocare, & alterare, ac alia de novo (licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, necnon dicti Concilii decretis minime contraria, per Nos tamen, & Successores nostros confirmanda) illorum loco facere, statuire, & ordinare possint, & valeant, licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

§.47. Ac, ut omnis dubitationis, & dissensionis occasio inter dictos Auditores, & alios quoad præcedentias, & publicæ sessionis, vel incedendi loca adimatur, habeant dicti Auditores tam incedendo, quam sedendo, immediatum locum post Locatenentes Legati, seu Vicelegati, aut Governoris dictæ Provincie, & Civitatis Maceraten.

§.48. Demum, pro commodiori extractionis sportularum causarum ordinarium hujusmodi commoditate, unum Depositarium in eadem Civitate Maceraten. ad arbitrium dicti Governoris, seu Legati, vel Vicelegati eligendum, qui sportulas, prout supra exigere, & conservare debeat, ad hoc, ut ex illis una massa communis Constituitur, cujus medietas in solutionem stipendiorum Prætoris, & Auditorum convertatur, ultra supradictum stipendium desuper constitutum scutorum triginta pro quolibet Auditore, & altera medietas Communitati, & hominibus d. Civitatis Maceraten. cedat, videlicet pro expensis domus Ro-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

talis, & eorum Auditorum constituimus, & deputamus.

§.49. Ceterum dilectum filium nostrum Henricum tt. S. Pudentianæ Presbyterum Cardinalem Caetanum nuncupatum modernum, & pro tempore existentem S. R. E. Camerarium in dicta Rotæ, & ejus Auditorum, eorumque jurium, & privilegiorum, ac indultorum quorumcumque Prorectorem, cum omnimoda facultate, & auctoritate omnia, & singula, quæ ad Prætoris officium quomodolibet de jure, vel consuetudine spectant, & pertinent, & quæ alii similes S. R. E. Cardinales protectores facere, & exercere possunt, & consueverunt, faciendi, dicendi, & exercendi dicta auctoritate perpetuo, etiam constituimus, & deputamus.

§.50. Decernentes presentes literas, ex quacumque causa nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intencionis nostre, vel quopiam alio defectu notari, sive eas infringi, invalidari, seu revocari posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, necnon inviolabiliter perpetuo observare.

§.51. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam ejusdem Palatii nostri Apostolici causarum Auditores, & ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, seu Vicelegatos, aut Camera Apostolicæ Præsidentes, & Clericos, vel quovis alios, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique locorum judicari, definiti, & interpretari debere, irritum quoque, & mane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.52. Ac mandantes omnibus, & singulis totius Status nostri Ecclesiastici prædicti Governoribus, Potestatibus, & eorum Locatenentibus, Legatis, Vicelegatis, necnon venerabilibus fratribus nostris, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, & quoties super hoc fuerint requisiti, sententias, decreta, statuta, sequestra, mandata, executoriales literas, remissionales, citationes, & alia a dicta Rota, & ejus Auditoribus emananda pro tempore, omnibus opportunis remediis executioni demandari faciant realiter, & cum effectu prout opus fuerit, & eis commissum extiterit.

§.53. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam dictæ Provincie, & hujusmodi Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Castrorum, Villarum, & locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, legibus, etiam municipalibus, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam eisdem Provincie Civitatibus, Oppidis, Terris, H Ca-

Protectores Rotæ deputatio.

Clausula præfectoria hujus erectionis Rotæ.

Decretum irritans.

Officiales Status Ecclesiastici dictæ Rotæ exequi possint.

Regnum

Clausula derogatorie.

Castris, Villis, & locis, eorumque Communitatibus, Universitatibus, jurisdictionibus, Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus, & incolis, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio ad hoc servanda foret, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & inferrentur, presentibus, pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expressa, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, & derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominice millesimo quingentesimo octuagesimo nono, Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno IV.

Sequitur tenor Constitutionis circa erectionem, & concessionem Notariatum, & Curatorum Rotae.

SIXTUS EPISCOPUS. SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

IN SUPREMA IUSTITIAE SEDE, & POTESTATIS plenitudine a Domino constituti, ad ea libenter intendimus, per quae acta causarum quarumlibet a personis idoneis in omnibus Tribunalibus, & praesertim a Nobis erectis, & institutis, fideliter, & diligenter, cum litigantium commodo adnotentur.

§.1. Cum itaque Nos nuper ex certis rationabilibus causis in Civitate nostra Maceraten. unum Tribunal Audientiae causarum Rotam nuncupatum, perpetuis futuris temporibus duraturum, quinque Iudicum Juris utriusque Doctorum excellentium, usque, & peritia iudicandi praestantium, qui omnes, & singulas totius Provinciae Marchiae, ac sub illa comprehensorum, illique immediate subiectorum Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Castrorum, & locorum, illorumque habitatorum, & incolarum causas, & lites, ac controversias civiles, tam prophanas, quam Ecclesiasticas, ac meras, & mixtas quomodolibet actiandas, necnon etiam criminales in quibus appellationi locus foret, inter cives, incolas, districtuales, Clericos, & Sacerdotes, ac Collegia, tam secularium, quam regularium, necnon Monasteria virorum, agricolas quoque, & alios subditos, sub dicta Provincia, tam in prima in dicecesi, & jurisdictione Maceraten., quam in secunda, & ulterioribus instantis, in causis appellationum totius Provinciae huiusmodi,

cognoscere, decidere, sineque debito terminare, ac iudicare possent, & deberent, Apostolica auctoritate, Motu proprio perpetuo erexerimus, & instituerimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

§.2. Nos erectionem, & institutionem huiusmodi ad effectum perducere statuentes, ac opera precium esse reputantes, quo dictum Tribunal magis prospere dirigatur, ac aequitati, & publice commoditati, utilitatique salubrius consulatur, providere volentes, Motu simili, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, deque Apost. potestatis plenitudine, unum praedictum Tribunalis Notariatus Officium a quinq. aequae idoneis Notariis exercendum, uno scilicet pro quolibet Auditore, & Praetore, quod pro tempore obtineas omnium, & singularum causarum, litium, & controversiarum civilium, tam prophanarum, quam Ecclesiasticarum, ac merarum, & mixtarum, coram ipsis Auditoribus pro tempore actiandarum, ac ab ipsis decidendarum, etiam omnium sententiarum, tam definitivarum, quam interlocutoriarum, ac decretorum, etiam vim definitivarum sententiarum habentium, ac denique quoruncumque actorum, instrumentorum, scripturarum, concessionum, gratiarum, privilegiorum, facultatum, & executionum, in praemissorum executionem, aut alias desuper faciendorum, & quorumvis aliorum ab eisdem Auditoribus tractandorum, definiendorum, decidendorum, & agendorum, sigillo tamen solius Praetoris, seu potestatis ipsius Tribunalis sigillandorum, verus, & solus Notarius existat.

§.3. Necnon octo Curatorum officia ejusdem Tribunalis, qui omnes, & singulas personas, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, praeminentiae, & excellentiae existentes, prout opportunum fuerit, citare, eisque intimare, & inhibere, ac quoscumque alios actus, ac Cursores, & Mandatarios Civitatis nostrae Bonon. de jure, usu, vel consuetudine, aut alias quomodolibet spectantes, & pertinentes facere, gerere, & exercere libere, ac licite valeant, Apost. auctoritate praedicta tenore praesentium perpetuo erigimus, & instituiamus.

§.4. Illaque sic erecta, & instituta, dilectis filiis Communitatibus, & hominibus praedictae Civitatis Maceraten. qui propter urgentes, quibus hoc tempore praemur necessitates, summam quatuor millium scutorum monetae ad rationem decem juliorum pro quolibet huiusmodi scuto realiter persolverunt, & cuilibet ex Auditoribus praedictis salarium mensurum triginta scutorum persolvere promiserunt, cum omnibus, & singulis illorum scripturis, honoribus, oneribus, salariis, privilegiis, prerogativis, & emolumentis consuetis, Apostolica auctoritate praedicta, etiam perpetuo concedimus, & assignamus, Ita

Erectio Officiorum quinque Notariorum, unius scilicet pro quolibet Auditore d. Rotae.

Erectio officiorum octo Curatorum ad citandum &c. in causis dist. Rotae.

Concessio dilectorum omnium Officiorum, Communitati Maceraten.

Ita quod liceat Communitati, & hominibus praedictis, Officia praedicta per substitutos idoneos, ad eorum nutum ponendos, & amovendos, exerceri facere, aut illa personis sibi benevisis vendere, & alienare, seu ad vitam, vel ad tempus locare, dislocare, arrendare, ad firmam dare, necnon de illis tamquam de re sua propria disporre, & ordinare, illorumque jura, pertinentias, obventiones, & emolumenta per dilectum filium nostrum Henricum tit. Sanctae Pudentianae Presbyterum Card. Caetanum nuncupatum S. R. E. Camerarium taxanda, & moderanda, percipere, exigere, & levare, ac in solutionem dicti salarii mensuri omnino convertere.

§.5. Decernentes, quod Communitas & homines praedicti, dictaque Officia pro tempore obtinentes, & exercentes omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, prerogativis, honoribus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus Notarii causarum Rotae Bononien. Auditorum, & praedicti illius Cursores de jure, consuetudine, vel privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac usi fuerint, utique frui, potiri, & gaudere possint, & poterunt, quomodolibet in futurum pariformiter, & aequae principaliter, ac sine ulla proflus differentia uti, frui, potiri, & gaudere, illisque (quod nullus alius Notarius sententias, acta five scripturas aliquas, coram dictis Praetore, & Auditoribus in causis praedictis, & alia quomodolibet actiandis) rogare scribere, & subscribere valeat sub poena nullitatis sententiarum, & scripturarum huiusmodi.

Concessio facultatis per se, vel alium dicta officia exercendi.

Obligatio bonorum Camerariae Apostolicae pro observatione praemissorum.

Clausula praeservativa.

§.6. Insuper, quod Officia praedicta obtinentes, illa per se, vel idoneos substitutos ab eis ponendos, & amovendos, exercere possint, & valeant, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus.

§.7. Praterea pro Communitatis, & hominum praedictorum securitate, & cautela, ac praemissorum omnium observatione, & executione, nomine, & loco damnorum, & interesse, quae praedictam Civitatem pati, aut sentire posse contigerit, omnia, & singula ejusdem Camerae jura, res, & bona, tam praesentia, quam futura, nedum generaliter, verum etiam specialiter, & expresse, ac amplissime obligamus, & hypothecamus. Decernentes Camerae praedictam omnino teneri, & obligatam esse Communitatem, & homines, ac pro tempore officia huiusmodi obtinentes, in quieta, & pacifica illorum possessione defendere, & manuteneri, praesentesque ad probandum plene quod eadem summa in nostram, & Sedis Apostolicae, ac ipsius Camerae subventionem conversa fuerit, aliaque praemissa ubique, tam in iudicio, quam extra illud sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§.8. Necnon easdem praesentes nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, vel

impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, suoque plenarias, & integros effectus sortiri debere, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per quascumque literas, vel Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae Apost. Regulas, etiam per Nos, & Successores nostros Rom. Pont. etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, necnon sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis pro tempore factis, & concessis comprehendere, sed semper ab illis excepta necnon quoties illas revocari, vel limitari, aut suspendi, seu eis in aliquo derogari contigerit, toties in pristinum, & validissimum statum, etiam sub posteriori data restitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri.

§.9. Irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Quocirca dicto Henrico Cardinali, & pro tempore existenti Camerario, ac Venerabili fratri nostro Petro Episcopo Spoletan. Officiorum Rom. Curiae, & Status Eccl. Praesidenti, ac dilecto filio nostro causarum Cur. Cam. Apostolicae generali Auditori, motu pari, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, ac eisdem Communitati, & hominibus in praemissis effectis defensionis praedictae assistentes, easdem praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi debite executioni demandent, ac demandari, necnon ab omnibus, quos ille concernunt inviolabiliter perpetuo observari faciant, mandent, atque procurent. Nos permittentes Communitatem, & homines praedictos, atque officia huiusmodi pro tempore obtinentes, seu exercentes desuper per quoscumque contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebitum molestari, perturbari, vel impediri. Contra dictos quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes per sententias, & censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, & alias poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§.11. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis Maceraten., & Provinciae praedictarum juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Civitati Maceraten. & Provinciae huiusmodi, ac quibusvis aliis superioribus,

Decretum irritas.

Executorum deputatio.

Clausula derogatoria.

ribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, necnon de fratrum nostrorum consilio, & unanimitate assensu, ac alias quomodolibet, & quodcumque etiam pluribus in contrarium forsitan concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & inferrentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse motu simili derogamus, & sufficienter derogatum esse volumus, decernimus, & declaramus; contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter, aut divisim ab eadem sit Sede derogamus, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octagesimo octavo 11. Kalen. Aprilis Pont. nostri Anno IV.

CXLVI.

Erectio Monasterii S. Adriani de Urbe pro Ordine Fratrum Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum cum concessione omnium gratiarum, & Indultorum quibus alii Fratres aliorum Monasteriorum dicti Ordinis gaudent.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Redemptio- nis opus Fidei Christianae utilissimum.

CUM ex omnibus Christianae charitatis officiis quibus aeterna salus gratiam, Dei comparatur, illa Redemptori Nostro Jesu Christo vel maxime placere credamus, per quae infelices captivi a tetra impiorum servitute revocantur, primum, & salutiferum propositum dilectorum filiorum fratrum Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis Captivorum, qui huic operi ex eorum primario Instituto jugiter intendunt promovere cupientes ea illis loca in Urbe nostra libenter concedimus, & assignamus, in quibus ipsi Altissimo famulari divinamque opem ad eam rem perficiendam assidue implorare possint.

Ecclesia S. Adriani Fratrum de Mer-

§. 1. Motu itaque proprio non ad alienum Nobis desuper oblatae petitionis instan-

tiam, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia nostris, atque Apostolica potestatis plenitudine, usum Ecclesiae S. Adriani de Urbe praedicta, quae denominatio Diaconi Cardinalis existit, cui dilectus filius noster Augustinus ejusdem S. Adriani Diaconus Cardinalis Cusanus nuncupatus praestitit, & in qua nunquam fere Divinum Officium celebratur, cum Domo illi adhaerente, ac situ ad ipsam Ecclesiam pertinente de ipsius Augustini Cardinalis expresso consensu, & salvis eidem Augustino Cardinali, & pro tempore existenti Diacono Cardinali ipsius Sancti Adriani titulo, ac omnibus, & singulis ejusdem Ecclesiae S. Adriani bonis, proprietatibus, Juribus, actionibus, fructibus, redditibus, & proventus, quos dictus Augustinus Cardinalis, sui que successores S. Adriani Diaconi Cardinales cum integritate, & absque aliquo onere, seu contributione percipere possint, & debeant, necnon collatione, & quavis alia dispositione, seu jure conferendi dictae Ecclesiae Canonice, & Praebendas, ac alia Beneficia ad pro tempore existentem Diaconum Cardinalem Sancti Adriani spectantia, & pertinentia pro tempore vacantia, eidem Ordini pro una Domo, seu Monasterio Ordinis praedicti inibi cum consensu Claustro, Dormitorio, Refectorio, Cellulis, hortis, hortaliis, aliisque officinis, & fabricis necessariis pro competenti habitatione Fratrum dicti Ordinis, qui eidem Ecclesiae in divinis deservire, & omnia onera illi incumbenda perferre, etiam abique eo, quod aliquid pro eorum alimentis, aut aliis necessariis ab ipso Augustino Cardinale, aut pro tempore existente Diacono Cardinali S. Adriani hujusmodi petere, aut habere possint, & statu seculari ejusdem Diaconie tam quoad ipsum Augustinum, & qui pro tempore fuerit Diaconus Cardinalis, quam quoad Canonicos praedictos, quorum jura, & praerogativa nunc, & pro tempore semper illa remaneant in aliquo non mutato, sed illo quoad praemissa semper firmo, & salvo remanente Apostolica auctoritate tenore praesentium, perpetuo concedimus, & assignamus, ipsumque Monasterium sic construendum, & edificandum ex nunc, prout ex tunc, & e contra postquam constructum, & edificatum fuerit in Monasterium dicti Ordinis sine alicujus praedicti erigimus, & instituiimus, ita, quod liceat dilectis filiis Magistro generali Francisco de Salazar, ac ejus Vicario, seu Procuratori generali Francisco de Torres Fratri dicti Ordinis usus dictae Ecclesiae corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, nullius adhuc requisita licentia, ipsique fratres a Monasterio Ecclesiae, ambitu, & situ praedictis per Titularem pro tempore existentem, seu Canonicum dictae Ecclesiae, aut quosvis alios quovis praetextu, seu causa, vel occasione moveri nunquam possint.

§. 2. Ipsique Fratribus, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogantibus, antea-

cedo concessis suis iuribus Cardinalis Titularis.

Fratres hujusmodi erigendi conventus facti participet ante-

CXLVI.

Ut electio Provincialis, & aliorum Officiorum Ordinis Fratrum Praedicatorum in Provincia del Perù Indiarum fiat juxta Concilii Tridentini Decreta.

Ex Regella Secretaria.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Petrus della Lerna Ordinis Fratrum Praedicatorum Provinciae Sancti Joannis Baptistae del Perù Indiarum Occidentalium Procurator Generalis, quod haec juxta formam Decretorum Concilii Tridentini electiones Superiorum cum libertate fieri debeant; Nihilominus dilectus filius Generalis dicti Ordinis misit quaedam litteras ad dictam Provinciam, ad effectum ut electio futuri Provincialis fiat signanter in favorem unius Religiosi a qua excludentur ceteri, & tollitur Electoribus Capituli Provincialis dictae Provinciae facultas eligendi personam ad id idoneam, & benemeritam in maximum dictae Provinciae detrimentum, & notorium gravamen.

Causa eadem Concilii.

§. 2. Nos itaque hujusmodi incommodis pro debito Pastoralis Officii occurrere cupientes, decernimus in supradicta Provincia Sancti Joannis Baptistae del Perù in electionibus Priorum tam Conventualium, quam Provincialium, & aliorum Praelatorum, & Superiorum dicti Ordinis, Decreta Concilii Tridentini inviolabiliter observari debere, ac propterea quaecumque secus facta a quovis Superiore, etiam Generali, seu Vicario, Visitatore, aut dicti Ordinis Vicario in favorem Provincialis nominati, vel nominandi, vel imposterum faciendae, sint irrita, & inania, & qui ad hunc effectum contra tenorem Decretorum ejusdem Concilii se in Provinciam creare permiserit, tanquam non legitime electum declaramus, ac electiones tam Provincialis, quam aliorum Praelatorum pro tempore faciendas liberas esse debere juxta dicti Concilii Decreta, volumus, & statuimus.

Decretum de quo in rubrica.

§. 3. Non obstantibus dictis litteris, ac aliis quibuscumque in contrarium facientibus.

Clausula derogatoria.

§. 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c. etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Fides transumptis danda.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 15. Aprilis 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 15. Aprilis 1589. An. IV.

Privilegiis alii ejusdem Ordinis Conventibus observantiam.

antelationibus, gratis, indultis, Indulgentiis etiam plenatis, peccatorum remissionibus, aliisque gratis tam spiritualibus, quam temporalibus, & alias quomodolibet nuncupat, quibus alii Fratres aliorum Monasteriorum dicti Ordinis quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, pariformiter, uti, potiri, & gaudere valeant indulgemus.

Clausula pro hujus Constitutionis firmitate, & observantia.

§. 3. Decernentes praesentes litteras nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu etiam ex eo, quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari posse: sique per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, subblata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane si secus super his a quovis, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Designatur eisdem Exequutor.

§. 4. Quocirca dilectis filiis nostro in alma Urbe, & ejus districtu in spiritualibus Vicario, & Causarum Curiae Camerae Apostolice Auditori generalibus motu simili per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Magistri fuerint requisiti, solemniter publicent, & faciant eisdem fratres praemissis omnibus, & singulis juxta praesentium tenorem pacifice frui, & gaudere, nec permittant eos desuper a quovis quomodolibet molestari, contradicere quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescere, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium.

§. 5. Non obstantibus nostra de unionibus committendis vocatis, quorum interest, ac exprimendo vero valore, ac Lateranen. Concilii novissima celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure praemissis fieri prohibentis, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiae, ac Ordinis hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 8. Aprilis 1589. An. IV.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die octava Aprilis 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

CXLVIII.

Confirmatio Statutorum, & Privilegiorum Ordinis Beate Marie de Mercede Redemptionis Captivorum.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter precipuas nostrae sollicitudinis partes, illud unum semper enixe providere curamus, ut Regulares personae non solum juxta laudabilia earum Instituta ita Deo Salvatori nostro famulentur, ut aliis exemplo esse possint, sed etiam, ut taliter munita, & suffulta privilegiis, & externis adjumentis existant, ut in earum fervore propter temporalia minime tepescere cogantur, aut alias perturbari, & inquietari ullatenus possint. Ad quod eo promptius erga Ordinem Beate Marie de Mercede Redemptionis Captivorum in Regnis Hispaniarum primitus erectum faciendum inducimur, quod ejusdem Ordinis professores ita eximio sunt charitatis zelo succensi in proximorum salute, vita, ac libertate procuranda, ut se se in pretium, & pignus pro Christianis a Saracenorum misera servitute redimendis, & liberandis tradere, ac mancipare cum necesse fuerit, non vercantur.

§.1. Sane cum pridem Nos ad tollendas nonnullas in hac Religione controversas certam formam pro Capituli, ac Magistri Generalis celebratione, ac electione faciendi ordinaverimus, & statuerimus: Ac sicut pro parte dilectorum filiorum Francisci de Salazar Generalis Magistri, ac Francisci de Torres Procuratoris dicti Ordinis, ac Vicarii Generalis Nobis expositum fuit pro ejusdem Ordinis directione, & propagatione juxta temporum qualitatem, ac exigentiam novae quaedam reformationes, & Decreta tam de loco Capituli Generalis, quam de Vocalium electorum, & Diffinitorum auctoritate, ac aliorum dicti Ordinis Superiorum officio juxta se: re: Pii V., & Gregorii XIII. Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, ac nostras literas praefatas facta, ac sancita fuerint: Insuper a diversis Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris eidem Ordini plura privilegia, & gratia tam spirituales, quam temporales concessa, confirmata, ac innovata fuerint, Nobis humiliter supplicatum fuit, ut praemissa omnia confirmare, ac eis robur adicere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos honestis, ac piis supplicationibus hujusmodi inclinati, ac eisdem Generalein, Procuratorem, Provinciales, Superiores, ac Fratres dicti Ordinis a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad

effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore consentes, necnon Decretorum praedictorum, reformationum, indulgentiarum, privilegiorum, gratiarum, literarum etiam singularum tenores, pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, Constitutiones, ordinationes, reformationes, provisiones, ac decreta electionem, auctoritatem, potestatem, Officium Magistri Generalis, Electorum, Diffinitorum, Vocalium, Priorum, Fratrum, ac aliorum sub dicta Regula, & Instituta degentium directionem, gubernationem, curam, & administrationem, visitationem, correctionem quomodolibet in genere, vel in specie concernentia, quatenus licita, & honesta, ac Sacris Canonibus non contraria, ac ad formam Tridentinae Synodi ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine approbamus, confirmamus, ac ab omnibus in virtute Sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis, & aliarum poenarum pro arbitrio Magistri Generalis pro tempore existentis incursum observari, ac inviolabiliter custodiri mandamus. Supplentes omnes, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum quarumcumque quomodolibet omittarum defectus, si qui forsitan intervernerint in eisdem.

§.3. Necnon omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, praerogativas, antelationes, favores, praerogativas, indulgentias, stationes, declarationes, facultates, concessiones, Indulgentias etiam plenarias, ac peccatorum remissiones, & relaxationes, aliasque gratias spirituales, & temporales Ordini praedicto, ac singulis illius Monasteriis, Prioratibus, ac aliis regularibus locis, eorumque Generali, Prioribus, Diffinitoribus, Visitatoribus, Superioribus, Fratribus, ac aliis Religiosis per quoscumque Praedecessores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem Apostolicam tam in genere, quam in specie, etiam per modum communicationis, extensionis, & ampliationis, ac alias quomodolibet concessas, ac confirmatas, & approbatas, etiam si talia forent, quae specialem requirerent mentionem, quatenus sint in usu, & ad formam dictae Synodi Tridentinae, & quoad privilegia modo nulli praedictum inferant, approbamus, & confirmamus, ac etiam de novo concedimus: Ac illis omnibus, & singulis uti, frui, ac gaudere, sicut ea omnia iuste, ac pacifice possident libere, & licite posse, & debere decernimus, ac indulgemus.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis hujusmodi Juramento, confirmatione Apostolica, aut quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quomodolibet in contrarium factis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Volumus autem, ut praesentium

Nonnulli Pontificis leges pro hoc Ordine sanximus, & aliqua Privilegia eidem concessimus.

§.2. Sixtus P. hujusmodi leges

Et Privilegia confirmat.

Contraria tollit.

Transumptis fidem addit.

transumptis &c. manu Magistri Generalis, seu alicujus Superioris dicti Ordinis, & alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo ejusdem Ordinis designatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 26. Aprilis 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 26. Aprilis 1589. An. IV.

Ex Regest. in Secr. Brevis.

CXLIX.

Mandatur nunc, & pro tempore existenti Venetorum Nuncio, ut omnes electiones Ecclesiarum Parochialium haecenas factas, & pro tempore faciendas, si eos idoneos repererit juxta Decreta S. C. Trid. confirmet.

Dilecto filio moderno, & pro tempore existenti nostro, & Sedis Apostolicae in Dominio Venetorum Nuncio.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dux Venetus consuetudine confirmata cum per Nuncium Apostolicum electionem, quae de Parochia Venetis fieri solent, auctoritate Apostolica petri corroborari.

§.1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius nobilis Vir Pascalis Ciconia Reipublicae Venetae Dux, quod cum in Civitate Venetiarum Parochialium Ecclesiarum Rectores, ab ipsarum Ecclesiarum Parochianis ad vitam eligantur, ipsique sic in Rectores electi, electionis suae confirmationem pro tempore existente in illis partibus Sedis Apostolicae Nuncio petere, & obtinere consueverunt: Cumque nuper a Te dubitatum sit, an hujusmodi electiones confirmare, & approbare tibi liceat absque nostra speciali licentia: Ac propterea, ut omnis desuper dubitandi materia de medio tollatur, cupiant ipsi Parochiani hujusmodi electiones, dum pro tempore fieri contigerit, quemadmodum, & semper antea consuevit per te, ac Nuncium dictae Sedis in illis partibus pro tempore commorantem confirmari, & approbari, ac tam Tibi, quam pro tempore existenti in illis partibus Nuncio licentiam, & facultatem ad id concedi dictus Pascalis Dux Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus hujusmodi eorum desiderio annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos supplicationibus hujusmodi inclinati, Tibi, & pro tempore existenti nostro, & dictae Sedis in illis partibus Nuncio per praesentes committimus, & mandamus, quatenus omnes, & quascumque electiones Rectorum dictarum Parochialium Ecclesiarum, ut praefertur factas, & pro tempore faciendas, si nunc, & pro tempore existens Patriarcha Venetiarum personas ipsas electas, & eligendas ad curam Animarum in dictis Parochialibus Ecclesiis exercendam habiles, & idoneas juxta Concilii Tridentini decreta esse repereris, in quo tuam, & pro tempore existens Patriarchae conscientiam oneramus, nostra, & dictae Sedis auctoritate approbes, & confirmes, ipsosque sic electos tanquam ve-

Sixtus sic electos, & a Patriarcha approbatos per Nuncium confirmari mandat.

ros, & indubitatos ipsarum Ecclesiarum, Rectores ab omnibus haberi, & censeri facias, nec ab aliquo molestari permittas. Nos enim Tibi, & pro tempore existenti in dictis partibus Nuncio plenam ad id licentiam, facultatem, & auctoritatem perpetuo duraturam tenore praesentium concedimus, & impartimur.

§.3. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 24. Maii 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CL.

Erectio Ecclesiae Episcopalis Civitatis Firmi, in Provincia Marchiae, in Ecclesiam Archiepiscopalem.

In hac Civitate, Studium Generale innovavit hic idem Pontifex in Const. XII. Muneris. Tom. IV. Par. IV. fol. 143.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Universi Orbis Ecclesiae, eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, meritis licet imparibus praesidentes, in omnes agri Domini oculis nostrae mentis, vigilis more Pastoris, intendimus, inspicientes, quid Ecclesiarum ipsarum, praesertim Cathedralium insignium, statui, & decori maxime conveniat, atque hoc quidem pro zelo charitatis nostrae, tanto liberalius, promptiusque curandum censemus, quanto magis, non solum petentium subditorum, & preces, & merita id deposcunt, sed Nos etiam ad omnipotentis Dei, & Beatae Mariae Virginis gloriam, animarumque salutem, & fidelium disciplinam confirmandam, necnon Ecclesiarum, quibus paterna dilectione, Apostolicaque auctoritate consulimus, utilitates ornatumque pertinere, & recte in Domino cognoscimus expedire.

§.1. Cum itaque Nos compertum haberemus, Ecclesiam Firmam Sedi Apostolicae immediate subiectam, ac pridem ante annum a partu Virgineo quingentesimum, in Cathedrali erectam, cui alias Nos dum in minoribus constituti essemus, & Cardinalatus fungeremur honore, laudabiliter praefuimus, cuique etiam hodie venerabilis frater noster Sigismundus Episcopus Firmanus praesente dignoscitur, lapidibus marmoreis quadratis constructam ad Collem in media Civitatis Firmanae parte collocatam, singularem, atque pulcherrimam spectantem oculis multis passibus a dicta Civitate Firmana sese offerentem, in Provinciae fere medio, in qua nulla est Metropolis Ecclesia, in tranquilla aeri temperie, in loco distanti ab Urbe supra centum, & triginta millia sitam, Beatae Mariae Virginis dicatam, tribus dignitatibus, videlicet Archidia-

Derogari obstat.

Dat. die 24. Maii 1589. An. V.

Procurium.

Civitatis Firmi antiquitas, nobilitas, fides, & alia quamplures iustas rationes.

chidiaconatu, pro uno Archidiacono, & Archipresbyteratu, pro uno Archipresbytero, & Decanatu, pro uno Decano, necnon duodecim Canonicatibus, & totidem praebedis pro duodecim Canonicis, & octo praetera Mansionariis, pro octo Mansionariis, duobusque Sacrificiis, pro duobus Sacrificiis ipsi Ecclesiae inservientibus praestare, quamplures Episcopos praetera orthodoxae fidei defensores, quorum nomina, tum Sanctitatis opinione, tum praestantia singulari praesulerunt, aliosque Cardinales honore decoratos, alios etiam Sanctae Romanae Ecclesiae moderamina admotos habuisse, & pro tempore existentem Episcopum Firmanum, Principatus insignia, & ornamenta, praeventionemque in multis causis quoad Legatos, & Gubernatores retinere, & omnimodam jurisdictionem, ex privilegiis Apostolicis jam pridem emanatis, & a fel. rec. Sixto PP. IV. Praedecessore nostro usque in haec tempora perpetuo confirmatis, in suos Commensales, Familiars, Colonos, & Officiales etiam private quoad Legatos, & Gubernatores quoscumque, ac Montem Vitidem Castellum in omnem jurisdictionem retinere, necnon Firmum Piceni Urbem Romanorum Coloniam extitisse, ac ex qua ubi Christiana Religione imbuta fuit, sub Decio Imperatore, septuaginta Firmani Martyres prodidisse recensentur, in qua multa corpora Sanctorum, ac innumerabiles aliae reliquiae magna cum veneratione aservant, multis privilegiis, & indulgiis, tam a pia memoria Gregorio Septimo, a quo tunc temporis existens Episcopus Firmanus, Causis deferenda facultatis confirmationem obtinuit, a Gregorio Octavo, Nono, Decimo, Honorio III. qui eidem Episcopo, ut Principis nomen, jurisdictionemque spirituales, & temporales retineret, concessit, Innocentio Tertio, & Septimo, Eugenio Quarto, & Callisto Tertio, ac quamplurimis aliis Romanis Pontificibus etiam Praedecessoribus nostris, tum clar. mem. Friderico II., & Henrico III. multisque aliis Rom. Imperat. illustratam, amplissimam in qua nihil fere perspicitur, quod eius longe, alteque repetitam antiquitatem non praefecerat, in Colle aeris saluberrimi, amenitatis non exiguae, in media Piceni parte, ad sinum Adriaticum, non longe ab Appenninis Montibus sitam, & quemadmodum Firmum Picenum olim nominabatur, ita aliis temporibus Marchia Firmana vocabatur, quod Firmum primaria Civitas in d. Provincia existeret. Principes quoque qui in suam jurisdictionem Marchiam vel receperint, vel redegerint, in dicta Civitate Sedem, domiciliumque collocasse, ac semper detinuisse, eodemque exemplo, sub Romanis Pontificibus, multis annis Curiam generalem Legationis Marchiae, tamquam in loco honorabiliori inibi resedisse, necnon generale Studium, ad instar Studii Bononiensis, a recol. mem. Bonifacio Papa VIII. similiter Praedecessore nostro, & postea ab Eugenio IV. & Callisto III. Praedecessoribus

praedictis, ac multis aliis Pontificibus confirmatum, & a Nobis denuo erectum, & restitutum floruisse, & florere, in eaque extare Collegium Jurisconsultorum jam inde ab immemorabili tempore ornatissimum, ac in numero, & Doctorum praestantia insigne, hoc quidem tempore, ultra septuaginta Doctores conscriptos reperiri, eisdem modo, & ratione quamplurimos Procuratores, & Notarios esse, in ea quoque Seminarium ex Conc. Trid. decreto institutum, aliorumque Illustrum, virorum fidei studiosissimorum, pietati, & religioni summopere deditorum, necnon Episcopi, & Pastores sui ita officiosissimorum, ut nihil umquam praetermiserint, quo ad ipsius Episcopi commoditatem, & dignitatem augendam faceret, ac multae per Firmanos donationes etiam Castellorum praefatis illis temporibus Episcopo facta reperiantur copia refectam, quibus plurimum semper delatum fuerit, tum quod ipsa Civitas sita, loco, arce munita, ac hominum robore, & fortitudine, ac ingenii acumine, & praestantia adeo ornata fuit, ut ceteris Marchiae Civitatibus hujusmodi timore maximum incurrere soleat, multaque obsequia erga Sedem Apostolicam praedictam perpetuo praestiterit, atque propriis actibus ab Imperio Desiderii Longobardorum Regis se vindicavit, sequae, ac sua omnia similis mem. Adriano Papae I. pariter Praedecessori nostro, Sedique Apostolicae praedictae sponte dederint, ipsaque Civitas fidei causa, & sincere devotionis gratia, quam gerere solita est erga Sedem eandem, cum Fridericum primum agnoscere nolisset, igne fere absumpta fuerit, eademque de causa, & alias saepe multas damna, & detrimenta subierit, & in summas difficultates, & calamitates saepius incidit, ut se ab eorum dominio, qui Marchiam in suam ditionem contra Sedem Apostolicam redegerint, vindicaret, & ad ipsam Sedem, ejusque Imperium redire posset, veluti sub Eugenio eodem, ac aliis Pontificibus Praedecessoribus nostris, & novissime in bello Ferrarico, similis mem. Julio II. & postea Clementi VII. Pontificibus Maximis pariter Praedecessoribus nostris, praesto fuerint. Monasteriorum insuper tam virorum, quam mulierum opulentissimorum aequae, atque in quavis alia Civitate, Parochialium praetera Ecclesiarum, ac Confraternitatum, & Hospitalium quamplurimorum frequentia commendabilem, Dioecesem denique Firmanam praedictam, ita opulentam, & amplam extare, ut major in dicta Provincia non reperitur, agrum ubertate fertilissimam, frumento, vino, oleo, & frugibus, cum suis generis, vel etiam sale, & rebus omnibus ad victum, necessariis adeo abundantem esse, ut non solum ceteris provinciae Civitatibus suppeditare, sed ad Dalmatas, Illyricos, Venetos, ac alios transportare soleat, ita ut plane huic Dioecesi deferenda sit fertilitatis laus, qua agro Piceno passim tribuitur. Necnon ejus Comitatum, Terras, & Castra

*Ecclesia dictae
Ecclesiae Episcopalis
Firmanae in
Archiepiscopatu.*

stra sexaginta fere habere, quo quidem Comitatu Firmum finitimum, ac confine existit ceteris fere omnibus Civitatibus dictae Provinciae, cujus majorem partem occupare constat.

§.2. Nos aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, qui eodem honore decorarunt Ecclesias, quibus olim in minoribus, dum constituti essent, & Cardinalatus fungerentur honore, praesuerunt, vestigia sequuti, ad illam meritis honoribus augendam, & promovendam adducti, piis quoque supplicationibus dilectorum filiorum Communitatis, & hominum ejusdem Civitatis, Nobis per dilectum filium Casarem Ottinellum, Civem Firmum U. J. D. eorum Procuratorem ad hoc ab eis specialiter constitutum desuper porrectis excitati, post habitam cum venerabilibus fratribus nostris praedictae S. R. E. Cardinalibus maturam deliberationem, de eorum consilio, atque Apostolica potestatis plenitudine, Maceraten. Tolentin. Ripan. Montis Alti, & S. Severini in dicta Provincia consistentes, necnon dictae Sedi etiam immediate subiectas Ecclesias, earumque Civitates, & Dioeceses, cum omnibus, & quibuscumque eorum territoriis, & terminis, ac dilectos filios earum singularum, Clerum, & populum universum, cum suis Collegiatis, Parochialibus, & aliis Ecclesiis, necnon Monasteriis utriusque sexus, ceterisque beneficiis, & officiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinum, & Militiarum regularibus, necnon Hospitalibus, domibus, Collegiis, & locis religiosis quibuscumque, ab ejusdem Sedis immediata subiectione, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo dividimus, & separamus, necnon a dictae Sedis immediata subiectione, visitatione, correctione, & omni, & quacumque alia jurisdictione etiam perpetuo eximimus, & liberamus, ipsamque Ecclesiam Firmanam ad laudem, & honorem omnipotentis Dei, ac B. Virginis Mariae, necnon fidei Catholicae exaltationem, & totius militantis Ecclesiae gloriam, in Metropolitana Ecclesia, & Sedem Episcopalem Firmanam, in Archiepiscopalem, Archiepiscopalemque, & Metropolitanam Praesidis Sedem, & Provinciam caput pro uno deinceps Archiepiscopo, qui Pallii, & Crucis usum aliorum Archiepiscoporum more habeat, omnibusque aliis insignibus Archiepiscopalis, necnon privilegiis, honoribus, & praerogativis Archiepiscopis debitis, & concessis gaudeat, similiter perpetuo erigimus, & instituiimus, ac nomine, titulo, ac honore Archiepiscopali, & Metropolitan. decoramus.

*Submissio
illarum Episcopali
paliu
Ecclesiarum.*

§.3. Praetera Ecclesiae praedictae, Maceraten. Tolentin. Ripanen. Montis Alti, & Sancti Severini Ecclesias praedictas, modernoque, & pro tempore existentes illarum Praesules, seu Administratores, pro suis, & pro tempore existentis Archiepiscopi Firmani Suffraganeis, qui tamquam membra capiti, eidem Archiepiscopo Firmano Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

jure Metropolitan. subsint, ita quod Archiepiscopi Firmani, in eisdem Maceraten. Tolentin. Ripan. Montis Alti, & Sancti Severini Civitatibus, & Dioecibus jus Metropolitanum sibi vindicent, necnon Maceraten. Tolent. Ripan. Montis Alti, & Sancti Severini praedictae, eidem Archiepiscopo, & Metropolitan. ad omnia, & singula habeantur, & sint adstricti, ad quae suffraganeis suis Metropolitanis Ecclesiis, & Metropolitan. tenentur, & obligati sunt, ut indicentur secundum canonicas sanctiones; & eidem Archiepiscopo Firmano praedictos suos Suffraganeos consecrandi, ac Provinciales Synodos evocandi, ac cum eis etiam Ecclesiastica negotia terminandi, eorum Ecclesias disponendi juxta statuta Sacrorum Canonum, omniaque alia, & singula quaecumque, quae de jure, vel consuetudine, aut alias quocummodo ad Archiepiscopos, & Archiepiscopale munus spectare, & pertinere solent, & debent, gerendi, faciendi, exercendi, plenam, & omnimodam auctoritatem, & tenore praesentis concedimus facultatem. Provinciae quoque Firmanae Clerum, & populum universum, pro eorumdem Ecclesia, & Archiepiscopi Firmani Provincialibus pariter etiam perpetuo concedimus, & assignamus.

*Derogatio
contrariis.*

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Maceraten., Tolentin., Ripan., Montis Alti, & Sancti Severini Ecclesiarum praedictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis, & lictis Apostolicis, eisdem Ecclesiis, illarumque Praesulibus, Administratoribus, & Capitulis, ac quibuscumque aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam irritantibus in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, atque ex certa nostra scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, & sub quibusvis verborum formis, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium etiam tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & inferrentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse, Motu scientia, & potestatis plenitudine paribus, derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.
Si quis autem &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incar. 24. Maii.

D. P. An. V.
24. Maii.

Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo nono, nono Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno V.

CLI.

Quod Fratres, & Moniales Ordinis Beate Mariæ de Monte Carmelo Congregationis Discalceatorum in Italia, recitare valeant Horas Canonicas juxta Ritum Breviarii Romani reformati, prætermissis Ordinibus usi, & celebrandi festa Sanctorum dicti Ordinis etiam in Calendario Romano non descriptorum.

De ejusmodi Breviario vide in Pii V. Constitut. LXXXVII. Quod a Nobis Tom. III. Par. III. fol. 22. Alio autem de toto Ordine Carmelitano, notari apud Const. LXXXIII. Honorii III. Ut vivendi Tom. III. fol. 242. Et de hac Congregatione vide plene in Constitut. CXXI. Gregorii XIII. Pia Tom. III. Par. III. fol. 448.

SIXTUS PAPA V.

Dilectis filiis Professoribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, Provincia, seu Congregationis Regularis Observantia Discalceatorum nuncupata.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procedium.

Eximium, quod in vobis elucet pietatis studium, & præcipua Observantia regularis disciplinae, quæ vestram Congregationem ad Dei gloriam, communemque Christiani populi utilitatem, in dies magis florere intelligimus, Nos inducunt, ut cum multa ad eandem Congregationem feliciter regendam nuper a nobis statuta fuerint, nunc quoque in honorem Sanctorum, quos ipsa Congregatio, quasi in eorum clientelam recepta, jam pridem singulari quadam veneratione colit, piis vestris petitionibus libenter annuamus.

Concessit hic Pontifex C6gregationi facultatem recitandi officia, juxta ritum Breviarii Romani reformati, prætermissis Congregationis.

Quæ dictum ritum observare cepit.

§.1. Dudum siquidem per alias nostras literas concessimus inter cetera, & indulsumus vobis, atque universis, & singulis personis utriusque sexus vestrae Provinciae, ut Horas Canonicas, Diurnas, & Nocturnas, secundum usum, & Ritum Romanæ Ecclesiæ, & Breviarii Romani ex Decreto Concilii Tridentini reformati, & fel. record. Pii V. Prædecessoris nostri jussu novissime editi, tam communiter, quam divisim, etiam in singulis vestris Oratoriis, Monasteriis, & Domibus, dicere, & recitare licite possitis, & nihilominus præcepto, atque obligationi plene satisfactum per vos foret, neque ulterius ad sequendum in hujusmodi Officiis morem vestri Ordinis teneremini, prout in eisdem literis latius continetur.

§.2. Quo quidem nostro indulto utentes, jam sicut Nobis exponi curastis, ejusdem Romanæ Ecclesiæ ritum in Divinis Officiis servatis.

§.3. Sed quia vetus jam diu viget in vestro Ordine laudabilis consuetudo, dies Festos in honorem Beate Mariæ, & quorundam Sanctorum solemniter celebrandi, ideo Nobis humiliter supplicari fecistis, ut religiosum istud institutum auctoritate Apostolica comprobare dignemur.

§.4. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati, vobis, atque adeo universis, & singulis Fratribus, ac Monialibus vestrae Congregationis pro tempore existentibus, in quibusvis Domibus, Monasteriis, Collegiis, & Locis dictæ Congregationis, tam publice, quam privatim, communiter, vel divisim, officium prædictorum festorum usque recitare, & sic recitando obligationi satisfacere libere, & licite possitis, dummodo tam in Missa, quam in recitandis Horis Canonicis, Diurnis, ac Nocturnis, modum, & formam descriptam in quinterno, seu libello per dilectos filios nostros Antonium SS. Joannis, & Pauli Caraffam, & Vincentium S. Mariæ in Via titularum Presbyteros Cardinales Montis Regalis nuncupatos, de mandato nostro reviso, correcto, & approbato, in hoc observetis, & nihil penitus addatis, aut minuatis) plenam, & liberam licentiam, & facultatem, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

§. Non obstantibus dicti Pii Prædecessoris super reformatione, & approbatione novi Missalis, & Breviarii Romani, ac prædictis nostris literis, necnon aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, vestrique Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, quodque hujusmodi dies festi in novissimo Calendario Romano descripti non sint, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 27. Junii 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLII.

Quod Archiconfraternitas Pietatis Carceratorum a Gregorio XIII. in Urbe instituta, habeat Officium Provisoris condemnatorum ad trirames totius Status Ecclesiastici. Et etiam Officium Visitatoris Carcerum Urbis, ab ejus Præfecto exercendum, possitque annis singulis secunda feria post primam Dominicam Quadragesimæ, unum Carceratum etiam pro capitali crimine damnatum liberare.

Institutionem hujus Archiconfraternitatis habemus in Constit. Cl. Gregorii XIII. Pii patris Tom. III. Par. III. fol. 407. ut facilius tota rei series ob oculos ponatur, omnes hæc Constitutiones, quævis diversis datæ temporibus, in unum congestæ sunt.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ex debito Ministerii Pastoralis, ad eorum nostræ operationis studia diligenter con-

Modo autem supplicat pro indulto celebrandi festa Sanctorum Ordinis.

Pontifex ideo dictam facultatem largitur.

Quibuscumque non obstantibus.

D. P. An. V. 27. Junii.

convertimus, per quæ pia fidelium vota, præsertim pauperum, & miserabilium personarum statum concernentia, optatum consequantur effectum, & quæ propterea per fideles ipsos pie facta, & ordinata fuerunt, ut firma, & illibata persistant, libenter Apostolico munimine roboramus.

Confirmatio institutionis Confraternitatis, ejusque Indulgentiarum.

§.1. Considerantes itaque dilectos filios Confratres Confraternitatis Pietatis Carceratorum, per fel. record. Gregorium Papam XIII. Prædecessorem nostrum in hac Urbe nostra instituta, multa in dies onera sustinere. Volentesque Confratres, & Confraternitatem hujusmodi, cujus etiam Nos, antequam ad summi Apostolatus apicem assumeremur, Protectores eramus, specialibus favoribus, & gratiis prosequi, ac de alicujus subventionis auxilio illis providere, ipsosque Confratres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latitis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad dictorum Confratrum, seu aliorum pro eis Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, institutionem d. Confraternitatis, necnon quascumque Indulgentias, & peccatorum remissiones, aliasque gratias, & privilegia, Confraternitati, & Confratribus prædictis, illorumque intuitu per eundem Prædecessorem concessa, Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac singulos defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint supplemus.

Duo officia eidem Archiconfraternitati concedit, cum suis emolumentis. Tu scias Archiconfraternitatem gratiis ea exerceat, ut habetur in declaratione, quæ sequitur.

§.2. Necnon Confraternitati, & illius nomine Confratribus prædictis, unum Provisoris condemnatorum ad trirames, tam dictæ Urbis, quam reliqui totius Status Ecclesiastici, ut videlicet illi condemnati, & transmissi ad trirames, postquam tempus ad quod condemnati erant, & erunt in futurum, finierit; Et alterum Visitatoris utroque Carcerum secretorum, & publicorum Urbis prædictæ, & Burgi S. Petri de dicta Urbe officia, per deputandum, seu deputandos ab ipsis Confratribus exercenda, quæ dilectus filius Joannes Baptista Pafius nuper ad Sedis Apostolicæ beneplacitum, quod ex nunc Motu simili revocamus, & expirare decernimus, aut alias obtinebat, sive per revocationem hujusmodi, sive alias quovis modo, & ex cujuscumque persona, ad præsens vacantia, cum omnibus, & singulis eorum, & cujuslibet ipsorum honoribus, oneribus, privilegiis, facultatibus, prærogativis, & salariis, ac emolumentis solitis, ac debitis, auctoritate, & tenore præmissis perpetuo concedimus, & assignamus, ac Confraternitatem, & Confratres prædictos, in locum præfati Joannis Baptiste, quoad prædicta ambo officia, eorumque liberum exercitium, necnon honores, onera, privilegia, prærogativas, & emolumenta substituiamus, & subrogamus, eisdemque Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Confratres ex nunc ad ipsa duo officia, necnon exercitium, honores, onera, emolumenta, & prærogativas hujusmodi recipiendos, & admittendos fore, & esse, ac recipi, & admitti, eisque, nomine dictæ Confraternitatis de salariis, & emolumentis prædictis, integre, & cum effectu responderi debere, ac eosdem Confratres, & Confraternitatem nullo unquam tempore ab hujusmodi officiis, aut illorum altero, etiam per Nos, seu per pro tempore existentem Romanum Pontificem, vel quoscumque alios, ex quavis causa amoveri posse, neque debere decernimus.

Officia ad officia Confratres d. Archiconfraternitatis admittant.

§.3. Mandantes dilectis filiis nostro Philippo Sancti Angeli in foro piscium Diacono Cardinali Vastavillano nuncupato, moderno, & pro tempore existenti S.R.E. Camerario, ac Camere Apostolicæ Præsidentibus, & Clericis, ac nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis Thesaurario, omnibusque aliis, ad quos id quomodolibet spectat, ut Confratres, & Confraternitatem hujusmodi ad officia prædicta, sine ulla mora recipiant, & admittant, ac recipi, & admitti, necnon de emolumentis prædictis integre eis responderi faciant, & respondeant cum effectu.

Quibuscumque non obstantibus.

§.4. Non obstantibus quibusvis aliis de dictis officiis, seu eorum altero, cuicumque, seu quibuscumque personis, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac forsitan Nos, seu quemcumque alium, etiam ex causa onerosa, aut alias quomodolibet, etiam Motu pari factis, seu faciendis, concessionibus, quas, illarumque tenores præsentibus pro expressis habentes, earumque vim, & effectum tenore earundem præsentium Motu simili revocamus, cassamus, & annullamus, ac nostra de non tollendo jure quæsto quatenus opus sit, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis dictæ Urbis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si de illis specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio penalis.

§.5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, revocationis, decretorum, concessionis, assignationis, substitutionis, subrogationis, mandati, cassationis, annulationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ, apud S. Marcum, Anno 1589. I 2

D. P. An. V. 1. Julii.

no Inarnationis Domine milleſimo quin-
gentefimo octuageſimo quinto, Kal. Julii,
Pont. noſtri Anno I.

Sequitur declaratio dicta concessionis.

SIXTUS PAPA V.

Archiconfraternitas dicta officia gratis exercere de-
clarat.

CUM Nos nuper &c. ut in preced. Con-
ſtitutione. Nihilominus, quia dilectus
filius Laurentius Celfus Notarius noſter, &
in utraque Signatura noſtra Referendar-
ius, dicta Archiconfraternitatis Praefectus,
& Confratres praefati Nobis nuper exponi
fecerunt, quod eorum pium inſtitutum eſt,
omni charitate, ſtudio, & diligentia, ac
gratis, & amore Dei, eadem officia per
ſufficientes, & habiles perſonas ejuſdem
Archiconfraternitatis exercere, nullam
aliam inde mercedem quaerentes, quam
aeternae retributionis praemium, Nobis hu-
militer ſupplicari fecerunt, quatenus in praem-
iſſis opportune providere de benignitate
Apoſtolica dignaremur.

§.1. Nos igitur piis eorum votis annuen-
tes, circumſpectioni tuae per praefentes com-
mittimus, & mandamus, quatenus eoſdem
Confratres, & Archiconfraternitatem praedi-
ctam ad officia eadem gratis, & amore
Dei abſque ſalario, & emolumentis praedi-
ctis exercenda, omni mora reſecta, admit-
tas, & recipias, illaque per quocumque
ad quos ſpectat, ſub excommunicationis la-
tae ſententiae poena ipſo facto per contra-
dictores incurrenda, amoto inde eodem Jo:
Baptiſta, & appellatione quacumque reſe-
cta, admitti facias.

§.2. Non obſtantibus omnibus, quae in
dictis literis volumus non obſtare, ceteriſ-
que contrariis quibuſcumque.

Datum Romae apud S. Petrum, ſub an-
nulo Piſcatoris, die 20. Maii 1586., Pont.
noſtri Anno II.

Sequitur indulgentiam liberandi Carceratum.

SIXTUS PAPA V.

Motu proprio &c.

Indulgentiam an-
no quolibet
liberandi carce-
ratum, ſe-
cunda feria
poſt Domini-
cam primam
Quadrageſi-
mae.

Dilectis filiis Protectori, Praefecto, Aſſi-
ſtentibus, ac aliis Officialibus, & Con-
fratribus Archiconfraternitatis Pietatis Car-
ceratorum de Urbe, in Eccleſia Sanctorum
Cofinae, & Damiani Regionis Piniae de
eadem Urbe, pie, & canonice inſtituta,
cujus dilectus filius noſter Alexander S. He-
ronymi Illyricorum Diaconus Cardinalis de
Monte Alto nuncupatus, noſter ſecundum
carnem ex ſore pronepos Protector exi-
ſtit, ſpecialem gratiam facere volentes,
Motu ſimili &c. ejuſdem Archiconfraterni-
tatis Protectori, Praefecto, Aſſiſtentibus,
ac aliis Officialibus, & Confratribus nunc,
& pro tempore exiſtentibus, ut de cetero
perpetuis futuris temporibus qualiter ſecun-
da feria poſt primam Dominicam Quadra-
geſimae, anni cujuſlibet, unum carceratum,
& pro quocumque crimine, & delicto, quan-

tumcumque gravi, & enormi (praeterquam
leſe majeſtatis, & aſſaſſini, ac propinati
veneni, necnon falſificationis literarum,
ſupplicationum, commiſſionum, & alia-
rum gratiarum Apoſtolicarum, vel mone-
tae) in carcere exiſtentem, & ad trimes,
ac etiam ultimo ſupplicio condemnatum,
excarcerare, liberare, & abſolvere libere,
& licite valeant, qui eo ipſo abſolutus ſit,
& eſſe cenſeatur a quibuſvis criminibus,
praeterquam praedictis exceptis, Apoſtolica
auctoritate tenore praefentium perpetuo
concedimus, & indulgemus, plenamque
& liberam eis ſuper praemiffis licentiam, &
facultatem impartimur.

§.1. Mandantes propterea dilectis filiis
ejuſdem Urbis Gubernatori, Senatori, Cur-
riae cauſarum Camerae Apoſtolicae Auditori,
& Vicario, aliſque Judicibus, & carcerum
dictae Urbis cuſtodibus, nunc, & pro tem-
pore exiſtentibus, ac eorum cuilibet quate-
nus viſis praefentibus, ſeu literis Apoſtoli-
cis deſuper conſciendis, &c. omni mora,
& dilatione, ac excuſatione poſtpoſitis,
eiſdem praefentibus, ſeu literis deſuper con-
ſciendis pareant, & obediant, ac illas obſer-
vent, & obſervari faciant realiter, & cum
effectu.

§.2. Non obſtantibus praemiffis, Conſti-
tutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis,
necnon dictae Urbis ſtatutis &c. etiam jura-
mento &c. roboratis, privilegiis quoque,
indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Gu-
bernatori, Senatori, Auditori Camerae, ac
Vicario dictae Urbis, illorumque Tribunalibus,
ac Judicibus, & quibuſcumque aliis
perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, &
formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & de-
cretis, etiam Motu proprio &c. ac conſiſto-
rialiter &c. & alias in contrarium quomo-
dolibet conceſſis, quibus omnibus etiam ſi
de illis &c. expediendis latiffime hac vice
dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus,
ceteriſque contrariis quibuſcumque
cum clauſulis opportunis.

Fiat Motu proprio F.

Et cum abſolutione a cenſuris, ad effe-
ctum &c. & de perpetuis conceſſione, in-
dulto, licentia, impartitione, mandato,
derogatione, aliſque praemiffis, ut ſupra,
quae hic pro ſufficienter repetitis ad partem
habeantur perpetuo, & ad perpetuam rei
memoriam in forma gratioſa in literis latiffi-
me extendendis, & quod praemifforum,
omnium, & ſingulorum, etiam denomina-
tionum, qualitatium, aliorumque circa praem-
iſſa neceſſariorum, major, & verior ſpe-
cificatio, & expreſſio fieri poſſit in literis,
etiam cum ad perpetuam rei memoriam.

Fiat F.

Datum Romae apud S. Marcum, deci-
moſeptimo Kal. Maii Anno IV.

Officiales il-
lud obſervet.

Quibuſcum-
que non ob-
ſtantibus.

Pape ſubſcri-
ptio.
Repetitio
clauſularum.

D. P. An. IV.
17. Aprilis.

Sequitur Privilegium Praefecti hujus Archi-
confraternitatis interſeſſendi Viſita-
tionibus Carcerum Urbis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Relatio ope-
rum Pietatis
que Archi-
confraternitas
exercet, &
conceſſionis
duorum offi-
cium, in
quibus ſupra.

CUM dilecti filii Confratres Archicon-
fraternitatis Pietatis Carceratorum in
Eccleſia Sanctorum Cofinae, & Damiani Re-
gionis Piniae de Urbe canonice inſtituta,
plurima juxta laudabile eorum inſtitutum
pietatis, & charitatis opera exercere con-
ſueverint, praefertim circa carceratos, eos
ordinatim viſitando, opere, & conſilio ju-
vando, aliaque pia opera faciendo circa il-
lorum, tum corporalem, tum ſpiritualem
ſubventionem, prout etiam probe novi-
mus dum in minoribus eſſemus, ac ejuſdem
Archiconfraternitatis Protectoris munere
ſuageremur. Et propterea, cum Nos divina
bonitas ad ſummum Apoſtolatus apicem
extuliſſet, initio noſtri Pontificatus, officia
Commiſſariatuum condemnatorum ad tri-
mes, necnon Viſitatoris carcerum, tum pu-
blicorum, tum ſecretorum ad Camera
Apoſtolicam tunc ſpeſtantia, ab eadem Ca-
mera diſmembraverimus, necnon eidem
Archiconfraternitati applicaverimus, & ap-
propriaverimus, ipſaque officia haſtenuſ
maxima cum pietate per Confratres praedi-
ctos, etiam abſque ulla mercede, antea per
dictam Camera Apoſtolicam propterea
dari, ſolvique ſolita, adminiſtrata fuerint.

Praefectus di-
ctae Archi-
confraternitatis
locum habet
in viſitationi-
bus Carcerum
Urbis.
De iſtorum
Viſitationum
facultatibus,
vide in VII. V.
Conſtit. XCI.
Reverendi
T. IV. P. III.
fol. 48.

§.1. Nos conſiderantes, quod ſi in viſi-
tatione carcerum (pro tempore exiſtens
ejuſdem Archiconfraternitatis Praefectus)
interveniret, ejus aſſiſtentia hujusmodi di-
ctis carceratis in illis juvandis, ac Confra-
tribus ad praedicta opera exercendum ani-
mandis, valde utilis, & proficua, quini-
mo etiam neceſſaria eſſet, in hoc igitur
providere, ac Confratres ipſos ſpeciali hoc pri-
vilegio decorare volentes, Motu proprio,
& ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolica
potestate plenitudine, ut de cetero perpe-
tuis futuris temporibus in viſitationibus car-
cerum quorumcumque dictae Urbis, tam
publicis, quam privatis pro tempore facien-
dis, prout moris eſt, per perſonas ad id de-
putatas, pro tempore exiſtens dictae Archi-
confraternitatis Praefectus intervenire, &
interſeſſe poſſit, cum voto conſultivo, tam-
quam unus ex viſitationis hujusmodi Prae-
latiſ, Apoſtolica auctoritate tenore praefen-
tium perpetuo concedimus, & indulgemus,
ipſumque Praefectum pro tempore exiſten-
tem, in aliorum Viſitatorum numerum ex
nunc recipimus, admittimus, quodque in
eiſdem viſitationibus tam publicis, quam
ſecretis quibuſcumque, ac tam votando,
quam conſulendo, & ſedendo poſt Almae
Urbis praedictae Gubernatorem, necnon
ejuſdem Camerae Auditorem, & carcerum
eorundem Praefidem, ac poſt omnes eas
perſonas que decifivum votum in viſitatio-
ne hujusmodi habent, etiam ſi laicas eſſet,
verum inter eos qui votum conſultivum.

tantum habent, ſecundum Eccleſiaſticam
propriae perſonae dignitatem, itaut Epſco-
pus non Epſcopo, ac ſimiliter inter alias
Eccleſiaſticas dignitates obtinentes, majo-
rem obtinens dignitatem, praecedere debeat
dicta auctoritate perpetuo ſtatuiamus, & or-
dinamus.

§.2. Eundemque Praefectum ſic aſſiſten-
do, interveniendo, votando, conſulendo,
& ſedendo, nullo umquam tempore per
alios dictae viſitationis Praelatos, vel alios
in ea aſſiſtentes, etiam vigore quorumcum-
que privilegiorum, & indultorum, tam a
Romanis Pontificibus Praedecreſſoribus no-
ſtris, quam a Nobis, & Sede Apoſtolica,
vel alias quacumque auctoritate, via, cau-
ſa, & ex quavis occasione haſtenuſ conceſ-
ſorum, & in poſterum concedendorum,
moleſtari, ſeu inquietari, aut loco, voce,
& voto, ac actione privati poſſe, praefen-
temque gratiam, & conceſſionem, haſque
literas ſemper, & perpetuo validas, & effi-
caces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios,
& integros effectus ſortiri, & obtinere.

§.3. Sicque per quocumque Judices or-
dinarios, & delegatos, ſublata eis, & eo-
rum cuilibet, quavis aliter judicandi, & in-
terpretandi facultate, & auctoritate, ubi-
que judicari, & deſiniri debere, ac irri-
tum, & inane quidquid ſecus ſuper hiſa
quocumque quavis auctoritate ſcienter, vel
ignoranter contigerit attentari decernimus.

§.4. Non obſtantibus regula noſtra de
jure quaſito non tollendo, aliſque Conſti-
tutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis,
privilegiis quoque, indultis, & literis Apo-
ſtolicis praedictis Viſitatoribus, & cuilibet
ipſorum, ac aliis quibuſcumque, tam ſpe-
cialiter, quam generaliter, ſub quibuſcum-
que tenoribus, & formis, ac cum quibuſ-
vis clauſulis, ac derogatoriis derogato-
riis, aliſque efficacioribus, & inſolitibus
clauſulis, irritantibusque, & aliis decretis,
in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſi-
mili, ac conſiſtorialiter, ac alias in con-
trarium quomodolibet conceſſis, approba-
tis, & innovatis, necnon juramento, con-
firmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate
alia roboratis, ſtatutis, uſibus, & con-
ſuetudinibus etiam immemorabilibus, &
naturis, quibus omnibus, etiam de illis
ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum expreſſa
mentio habenda foret, illorum tenores praefen-
tibus pro expreſſis habentes, hac vice
dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus,
ceteriſque contrariis quibuſcumque.

Datum Romae in Monte Quirinali ſub
Annulo Piſcatoris die vigefima ſecunda Ju-
lii, milleſimo quingentefimo octuageſimo
nono, Pont. noſtri Anno V.

Manus ſcri-
pturae in
dicitur viſi-
tationibus
non
participat.

Clauſula ſub-
lata, &c.

Clauſula de-
rogatoria.

D. P. An. V.
22. Julii.

CLIII.

Ex Reg. in Sec. Breu. Nonnulla ordinationes super controversiis inter Civitatem Eflii, & ejus Cives: & Universitates, & homines Castrorum, Massarii, Montis Carotti, Belvederii, & aliorum Comitatus Eflii exortis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator. Inter cetera cordis nostri desiderabilia, id intentis exoptamus affectibus, ut inter subditos nostros præcisus quarumlibet discordiarum materis charitatem concordia nutriat, & pacem charitatis firmet amicitias.

§.1. Cum itaque, ut accepimus, a viginti annis, vel circa plures lites, & discordiæ inter dilectos filios Civitatem nostram Eflii, & ejus Cives ex una, ac Universitates & homines Castrorum Massarii, Montis Carotti, Belvederii, & aliorum Comitatus Eflin. ortæ, & per plures annos continuos coram pluribus, & diversis Judicibus agitata fuerint, & de præsentibus dilecto filio Magistro Fabio Corneo Camera Apostolicæ Clerico in eadem Camera indecise pendente super diversis introitibus, Sylvis, Terris, Domibus, & bonis, rebusque aliis prout in actis dilecti filii Tydei de Marchis ejusdem Camera, ac causæ, & causarum hujusmodi Notarii constat, ac denique super validitate quorundam Capitulum, seu, ut dicitur concordia, & generalis Consilii Civitatis, & Comitatus desuper subsecuti, dilecto filio nostro Dominico tituli S. Laurentii in Pane, & Perna Presbytero Cardinali Pinello nuncupato lites, & differentias hujusmodi audiendas, cognoscendas, & postea Nobis referendas commissimus.

§.2. Cum autem dictus Dominicus Cardinalis totum hoc negocium mature per eum cognitum sincere, & fideliter Nobis retulerit, Nos paci, ac quieti Civitatis, & Comitatus, ac Universitatum, & hominum prædictorum consulere, & providere cupientes, eos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa laici, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac lites, & differentias hujusmodi, quarum statum præsentibus haberi volumus pro expresso ab eodem Fabio, & Camera prædictis, aliisque Judicibus quibuscumque ad Nos advocantes, & penitus extinguentes, ipsisque perpetuum silentium desuper imponentes, illas in hunc, qui sequitur modum, & formam decidimus, & terminamus, sicque perpetuis futuris temporibus observari volumus, & mandamus videlicet.

§.3. In primis, quod fructus Terrarum, Sylvarum, & bonorum, redditusque, &

Nonnulla p. debant licet inter Communitatem Eflii, Terrarumque ejusdem Comitatus.

Eas Papa cognoscendas commisit Cardinali Pinello.

Ad se advocat, & desinit.

I. Fructus controversi depouantur per.

proventus super quibus lites, & Cause in eadem Camera, & alibi versa sunt, & vertuntur, ac omnes, & quicumque alii introitus, redditus, proventus, & emolumenta cujuscumque generis, & quocumque nomine nuncupat. tam Civitatis, quam Universitatum, Castrorum dicti Comitatus ubique existent., & undequaque provenient., & tam hæcenus habito, & acquisito, quam etiam in futurum haben., & acquirere. deveniant, & devenire debeant ad manus unius communis Camerarii, qui Camerarius sit, & esse debeat forensis, & eligi semper debeat per Consilium generale Civitatis, & Comitatus, cum pactis, ac conditionibus, prout hodie servatur, & ita in futurum servari volumus, & mandamus.

§.4. Item, quod dictus Camerarius debeat reponere, & conservare omnes introitus, redditus, & proventus prædictos in Civitate Eflii in una sola communi bursa, & archa, & quod omnes dicti introitus, redditus, & proventus applicentur, & inserviant, prout illos ex nunc applicamus, & inservire mandamus ad beneficium, & commodum universale Civitatis, & Comitatus, & dictorum Castrorum, prout infra ordinabitur.

§.5. Declarantes tamen, quod fructus terrarum, quas vocant del Commune alias Castris Massarii, Montis Carotti, & aliis Castris in partem per Communitatem Civitatis, & Comitatus assignat. sint proprii, & particulares cujusque Castris secundum illam portionem videlicet Terrarum, quas possider unumquodque dictorum Castrorum.

§.6. Sed ad hoc, ut melius conserventur, & ne in aliquos pravor usus per dicta Castra dicti fructus dilapidentur, volumus, quod etiam illi deveniant, & devenire similiter debeant ad manus ejusdem communis Camerarii, vel alterius ab eo in dictis Castris deputandi, seu substituendi, ad hoc, ut ab unoquoque prædictorum Castrorum fructus suæ rata convertantur, & expendantur, prout illos ex nunc applicamus pro solutione onerum Cameralium dicta Castra, & eorum quodlibet tangen., & aliis suis expensis, & oneribus de quibus infra dicitur. Prohibentes ne ad alios usus expendantur, nec divertantur, & idem declaramus, & ordinamus fieri debere de fructibus bonorum ab eisdem Castris emptorum ab eadem Communitate Eflii.

§.7. Declaramus etiam, quod onera, Collectæ, datia, Gabelle, Spina, vini, denarii pro libra, & aliæ exactiones, que sunt, & exiguntur in ipsa Civitate tantum, non possint in futurum exigi, nec imponi in ipsis Castris, vel aliquo ipsorum, ubi de præsentibus non exiguntur, excepta tamen exactione pauli Macinatus, ad cujus solutionem volumus etiam ipsum Comitatum, & Castra teneri, & subijci.

§.8. Item volumus, quod dictus Camerarius ex dictis introitibus, pecuniisque in dicta communi bursa redigendis teneatur, & debeat solvere videlicet in primis singu-

AN. CH. 1589. nec communem Camera, riam a toto Comitatu eligendum.

Applicandi veto in bonis Comitat.

Fructus Terrarum singulis Terris assignarum sint eorumque proprii.

Impendendi tamen in solutione onerum Communitativorum.

Datia, que exiguntur Eflii non exigenda in Castris præter vestigal Macinatus.

Fructus, ut supra penes Camerarium depositi in quod impendi debent.

singulas expensas necessarias, & opportunas pro manutentione, refectione, & restauratione pontium, viarum, fontium, & Cloacarum, tam Civitatis, quam Castrorum, & quod liceat Magistratui, & Consilio Creditæ Civitatis tantum prædicta restaurare, ac fieri, & fabricari facere in ipsa Civitate, Burgis, & Territorio ejusdem Civitatis, exceptis tamen, Ponte fluminis Eflini, & altero vulgariter nuncupato della Granita, in quibus debeat provideri per Consilium generale Civitatis, & Comitatus, & similiter in Castris liceat Consilio, & quatuor, ac Capitaneo cujuslibet loci prædicta restaurare, fabricare, & fieri facere. Item per eundem Camerarium debeant solvi expensæ que sunt, & occurrunt in ipsa Civitate, videlicet, Salarium Gubernatoris, & alia expensæ, que pro eodem fieri necesse est. Item expensæ Magistratus, & ejus familie, nec non Judicis, Medicorum, Chirurgi, Magistri Scholarum, Cancellarii, & aliorum Officialium, & Salariorum ejusdem Civitatis, & Comitatus, necnon expensæ Prædicatoris, Exactoris collectarum dictæ Civitatis, pecunieque necessariæ, & opportune pro Celebratione Missarum, & ceræ oblatione solvi solite in eadem Civitate juxta laudabilem illius consuetudinem. Item volumus, quod ex dictis introitibus exigendis per dictum Camerarium, & ex pecuniis dictæ burse communis debeant fieri, & fabricari quolibet Anno canna viginti murorum in Burgo ipsius Civitatis, seu aliis locis ejusdem, ubi Muri deficerent, vel debiliores forent. Ordinantes etiam, quod periculi omnimode Palatium noviter constructum in Civitate pro Magistratu.

Facilest Magistratui Eflino concessa, donatum occasione occasione alicujus generose personæ.

Dandi elemosynas.

Alia solutiones per Camerarium faciende.

§.9. Item quod liceat Magistratui, & Consilio Creditæ Civitatis tantum occasione transitus alicujus insignis Personæ, & alterius Superioris per eandem Civitatem obiter transeuntis quantitatem rerum beneficam, dummodo non excedat ad plus in hujusmodi munere summa triginta, vel triginta quinque scutorum.

§.10. Item, quod liceat eidem Magistratui, & Consilio Creditæ Civitatis tantum facere Elemosynas extraordinarias usque ad summam scutorum decem pro quolibet Magistratu, dareque Elemosynas solitas fratibus Cappuccinis, & Sancti Francisci, aliisque locis piis, & miserabilibus personis.

§.11. Et sic etiam per eundem Camerarium, & ex eadem bursa communi debeant solvi pro eisdem Castris in primis illa portio, quam hodie singula Castra de trimestri in trimestre contribuere solent pro subsidio triennali. Item Salaria, & alii soliti sumptus dictorum Castrorum, videlicet, Capitaneorum, Bajulorum, Syndicorum maleficia denunciantium, Fixatorum, Collectarum, Prædicatorum, Bajulorum dictæ Communitatis intimantium consilia, ac alia occurrentia, Visitationum, Superiorum, & Barigellorum, solitorum Medicorum, & Magistrorum Grammaticæ. Nec

non per eundem Camerarium solvi debeant omnes, & quæcumque alia expensæ solite, ac etiam, que in dies eisdem Civitati, & Castris, & culibet eorum extraordinarie occurrerint, & occurrere possent.

§.12. Item ordinamus quod in singulis Castris pro majori eorum commoditate debeat dictus communis Camerarius deputare, & substituere exactores, qui introitus dictorum Castrorum exigant, & eorum onera, & expensas, ut supra præmissum est, solvant.

§.13. Declarantes tamen, quod non possit pro aliquo dictorum Castrorum expendi ex dicta bursa communi major summa pecuniarum, quam sit illa, que extrahetur ex introitibus a singulo Castro communicandis.

§.14. Ordinantes, & omnino præcipientes, quod prædictus Camerarius communis, & eorum Substituti, ut supra, non possint, nec debeant solvere aliquam pecuniarum summam, nisi præcedente legitimo mandato de solvendo, ac facta debita quietantia a tergo de solutis, & quod omnia registrentur in libro rationum dicti Camerarii communis, ad effectum, ut possint revideri computa solutorum, & acceptorum, & quod ad notitiam Civium, & Comitativorum deveniat, quod omnes introitus, de quibus supra non aliter fuerint consumpti, quam prout in præsentibus nostris literis ordinamus, declaramus, & præcipimus.

§.15. Item volumus, quod si aliquod prædictorum castrorum unum, seu plura ullo unquam tempore dismembrari contigerit a Jurisdictione, & gubernio dictæ Civitatis illico sit privatam, & privata participatione quorumcumque emolumentorum, Sylvarum, Terrarum, & aliorum bonorum, quorum omnium fructus tantum vigore præsentium, ut supra, communicantur, ac etiam privatam, & privata existent participatione quorumcumque aliorum introituum, reddituum, & proventuum tam dictæ Civitatis, quam aliorum Castrorum, que in unione, ac sub Jurisdictione dictæ Civitatis remanebant.

§.16. Item volumus, quod Sylva, & alia bona, de quibus supra, existen. tam in Civitate, & ejus territorio, quam in Castris, & ejus territoriis nullo unquam tempore possint dividi, nec inter ipsos Cives, nec inter Comitativos sub gravissimis poenis arbitrio nostro declarandis.

§.17. Item volumus, quod omnes, & singuli fructus, redditus, & proventus, de quibus supra, simul conjunctim, vel separatim, prout Consilio Creditæ, & generali Civitatis magis placuerit, locentur pro tempore eis beneficio in ipsa Civitate, & per ejus Magistratum sono Tubæ plus offerent, cum obligatione, & conventionis expressæ, quod tempore debito omnia solvantur in manibus dicti communis Camerarii.

§.18. Item volumus, quod ex dictis introitibus, & bursa communi remanere debeant,

In singulis Castris substitutus Camerarius deputandus a communi Camerario.

Pro singulis Castris quota pecunie pars expendi possit.

Nihil solvendi sine debitis cautelis.

Si aliquod Castrum dismembratur a Communitate, peribit tunc expensarum communicatio.

Bona, de quibus agitur, nunquam alienanda a singulis Communitativis.

Locanda solam conditionibus hic expressis.

De expensis extra ordinem.

Ex eisdem
fructibus fol-
vendis onera
Cameraria.

Si pecunia
par non sit
imponenda Ci-
vitatibus, & Ca-
stris collecta.

Ramusculi
tamem in Syl-
varum per pan-
peres colligendi.

De incisione
& venditione
lignorum.

Expensis Ma-
gistratus.

Quod in ge-
nerali Consi-
lio fuerit sta-
tutum, te-
neandum.

In negotiis
singularibus
Communita-

beant, & relinquatur in manibus dicti
Camerarii scuta ducentum quolibet trime-
stri pro expensis extraordinariis dictae Com-
munitatis, de quibus supra, cum hac ex-
pressa declaratione, quod de illis bonum
computum reddatur juxta solitum, ut mo-
ris est, & si aliquid supererit ex dictis pec-
uniis ad ordinarias impensas onerum Ca-
merarum applicentur.

§.19. Ac etiam volumus, & decerni-
mus, quod ceteri quoque introitus dictae
burgae communis sint, & intelligantur ap-
plicati, prout illis ex nunc applicamus pro
solutione onerum Cameralium Nobis, &
Sanctae Sedi Apostolicae per Civitatem, &
Comitatum praedictos debitorum, cum
prohibitione etiam expressa, quod non pos-
sint ullo unquam tempore ad alios usus ap-
plicari, vel in aliam causam divertiri, seu
expendi, praeterquam ad jam destinatas, &
pro solutione dictorum onerum, nisi Con-
silio generale Civitatis, & Comitatus
pro aliqua urgenti causa aliud deliberaret,
& tunc in eodem, seu alio Consilio provi-
deatur etiam unde extrahi debeant pecuniae
remittendae pro solutione dictorum onerum
Cameralium.

§.20. Item volumus, quod dicti introi-
tus quatenus non sufficerent, imponatur col-
lecta pro summa deficienti, dividenda inter
Civitatem, & Comitatum, & Castra juxta
solitum, & prout hodie servatur.

§.21. Item volumus, quod pauperes,
& aliae miserabiles personae Civitatis possint
accedere ad Sylvas Sterpariae, & Gangaliae
pro colligendis ramusculis aridis vi Ven-
torum, vel alias humi dejectis juxta for-
mam Decretorum Venerabilis fratris Anni-
balis de Grassis Episcopi Faventini, & Ca-
merae Apostolicae Clerici, & Visitatoris
alias per Nos deputati.

§.22. Item volumus, quod Decretis
eiusdem Visitatoris serventur super incisione,
& venditione lignorum dictarum syl-
varum, & quod non incidantur, nec ven-
dantur, nisi prout in dictis Decretis ordi-
natur, & praecipitur.

§.23. Item volumus, & declaramus,
quod pro expensis Magistratus dictae Civita-
tis non possit major quantitas grani, & pec-
uniarum singulo bimestri consumi, quod
declaratum fuit per praedictum Visitato-
rem.

§.24. Item volumus, & declaramus,
quod semper, quod per Consilium Creden-
tiae, & generale Civitatis, & Comitatus
hujusmodi legitime coadunatum, fuerit ali-
quid resolutum super aliqua re facienda,
vel super quovis negotio, & tractatu exe-
quendo, vel super aliqua expensa, illud exe-
qui semper debeat, quod in eo fuerit reso-
lutum, nec possit sola Civitas, vel Castra,
unum, seu plura contrarium resolvere,
nec dictae resolutioni contradicere, aut se
opponere, & si secus fiat non valeat ipso
Jure, graviterque contraveniens puniatur
arbitrio Gubernatoris.

§.25. In aliis autem negotiis particula-
ribus solius Civitatis tantum, ac etiam si-

militer singulorum Castrorum Consilia cu-
juslibet loci provideant, & resolvant, pro-
ut cuilibet eorum magis placuerit, & ex-
pediens videbitur.

§.26. Item volumus, quod in casu dis-
cordiae inter Consalonarium, & Priores,
an aliquod negotium, seu ut vocant propo-
sita, poni debeat ad partitum, vel ne, in
Consilio generali Civitatis, & Comitatus,
ita quod eorum vota forent paria hinc inde,
tali casu dictus Gubernator, seu ejus Lo-
cumtenens dictam propositam sibi benefi-
ciam rejiciat, vel poni faciat ad partitum,
prout magis viderit expedire.

§.27. Postremo volumus, & ordina-
mus, quod singulis annis quolibet Cas-
trum dicti Comitatus teneatur in festo Di-
vi Floriani quarta Maii portare solitum pal-
lium per ejus Syndicum ad id specialiter de-
putatum, cum speciali mandato tenoris hu-
jusmodi, videlicet: Ad comparandum coram
Consalonario, & Prioribus, & Syn-
dico Civitatis, & Communitatis Esii, &
praesentandum solitum pallium in signum
fidelitatis, & obedientiae, ac jurandum fi-
delitatem, & obedientiam praedictae Civi-
tatis, & Communitati, omniaque alia, &
singula faciendi, gerendi, quae in praemis-
sis, & circa ea necessaria fuerint, seu quo-
modolibet opportuna.

§.28. Item volumus, & praecipimus,
quod Castra, & Comitativi non possint,
nec eorum quolibet valeat quavis occasio-
ne, vel causa, directe, vel indirecte face-
re decreta per quae retrahantur Comitativi
ad accedendum ad molendum eorum fru-
menta in Molendinis dictae Communitatis,
quinimo omnes teneantur, prout fas
est, & pluries resolutum fuit in Consilio
generali Civitatis, & Comitatus, transmi-
tere eorum frumenta in dictis Molendinis,
& contraveniens graviter puniatur arbitrio
Gubernatoris, nisi ex aliqua urgenti neces-
sitate, vel legitimo impedimento ad dicta
Molendina accedere non possent, quo casu
volumus quod eis permittitur sit alibi ac-
cedere, dummodo omne lucrum ex hoc pro-
veniens sit ejusdem Communitatis Esii.

§.29. Volumus denique, atque decer-
nimus, quod si aliqua alia differentia, vel
jam orta sint, vel in dies oriri contigerit
inter ipsam Civitatem, & Castra, aut sin-
gulariter inter unum quodque eorum, tam
super interpretatione, ac declaratione praemi-
ssorum, quam super quibuscumque aliis
causis, ac differentis, quae audiantur,
& terminentur ab eodem Dominico Cardi-
nali, quem tanquam informatum, ac de-
cujus prudentia confidimus, scimus quod
poterit, ac valebit omnia alia si oriri con-
tingeret finire, & terminare.

§.30. Ordinantes etiam, quod in aliis
casibus non comprehensis in dictis nostris
litteris, serventur Statuta loci, ac aliae no-
strae litterae in forma Brevis alias mensibus
elapsis desuper confectae, ac decreta praedi-
cti Visitatoris, & ita statuimus, ordinamus
inviolabiliterque observari mandamus.

§.31. Sicque per quoscumque Judices,
Guber-

In casu pari-
tatis Vocorum
quid sit agend-
um.

A singulis Ca-
stris mitem-
dum Esiun-
Pallium in die
S. Floriani.

De Molendi-
nis totius Co-
mitatus.

Si quae exor-
iantur con-
troversiae, a
Cardinali Pi-
nello decidan-
tur.

In aliis cas-
ibus servanda
Decreta Visi-
tatoris, & Li-
terae ejusdem
Pontificis.

Clausula.

Commissarii
deputati ad
execuendum.

Derogatio
controversiarum

Dat. die 8.
Julii
An.V.

Gubernatores, & Commissarios quavis au-
thoritate fungentes, etiam dictae Sanctae
Sedis de latere Legatos, ac S. R. E. Cardi-
nales, & causarum Palatii Apostolici Au-
ditores, sublata eis, & eorum cuilibet qua-
vis aliter judicandi, & interpretandi facul-
tate, & auctoritate, ubique judicari, &
definiri debere, nec non praesentes litteras
de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu
intentionis nostrae, vel quopiam alio defe-
ctu notari, impugnari, invalidari, aut ad
terminos Juris reduci, seu in Jus, vel con-
troversiam revocari, etiam ex eo, quod eis-
dem praemissis interesse habentes vocati
non fuerint nullo unquam tempore posse,
irritum, quoque, & inane decernimus, si
secus super his, a quoquam, quavis auctori-
tate, scienter, vel ignoranter, contigerit at-
tentari.

§.32. Quo circa Venerabilibus fratribus
Anconitan., & Auximian. Episcopis, ac di-
lecto filio causarum Curiae Camerae Aposto-
licae generali Auditori mandamus, quatenus
ipsi, vel duo, aut unus eorum per se,
vel alium, seu alios praesentes litteras, & in
eis contenta quaecumque, ubi, & quando
opus fuerit solemniter publicari, faciant au-
thoritate nostra praemissa omnia observari;
Contradictores quoslibet, & Rebelles, &
praemissis non parentes per praedictas, &
alias sententias, censuras, & poenas Eccle-
siasticas, aliaque opportuna Juris, & facti
remedia appellatione postposita compescen-
do, invocato etiam ad hoc si opus fuerit
auxilio brachii secularis.

§.33. Non obstantibus se. re. Bonifacii
PP. VIII. Praedecessoris nostri de una,
& in Concilio generali edita de duabus die-
tis, dummodo ultra tres dietas aliquis au-
thoritate praesentium ad Judicium non tra-
hatur, aliisque Constitutionibus, & Ordi-
nationibus Apostolicis, necnon Civitatis,
Comitatus, & Castrorum hujusmodi jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel qua-
vis firmitate alia roboratis, Statutis, & con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis,
& litteris Apostolicis in contrarium quomo-
dolibet concessis, approbatis, & innovatis.
Quibus omnibus eorum tenores praesentibus
pro sufficienter expressis habentes, illis
alias in suo robore permanentibus, hac vice
dumtaxat, specialiter, & expresse deroga-
mus contrariis quibuscumque. Aut si ali-
quibus communiter, vel divisim ab eadem
sit Sede Indultum, quod interdicti, sus-
pensi, & excommunicari non possint per
litteras Apostolicas non facientes plenam,
& expressam ac de verbo ad verbum de
Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Marcum sub an-
nulo Piscatoris die 8. Julii 1589. Pontifi-
catus nostri Anno V.

CLIV.

Confirmatio Taxae Sportularum in causis
omnibus in Civitate Fanen. judicandis
debitarum tam Judicibus Ordinariis,
quam Commissariis.

SIXTUS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Spesata Nobis dilectorum filiorum
Communitatis, & hominum Civitatis
nostrae Fanen. fidei, & devotionis erga Nos
& Romanam Ecclesiam sinceritas promere-
tur, ut iustis eorum votis, & petitionibus
favorabiliter annuamus.

§.1. Exponi liquidem Nobis nuper se-
cerunt Communitas, & homines praedicti,
quod ipsi alias opportune providere cupien-
tes, ut in causis civilibus, sive ordinariis
sive extraordinariis, sive executivis, quae
in praedicta Civitate deinceps, quorum qui-
busvis Tribunalibus introducerentur, recte
procederetur, utque Taxa aliqua honesta
statueretur, quae pro congrua Judicium, si-
ve Officialium mercede, sive sportulis, aut
capitibus solidorum, seu quocumque alio
modo, aut nomine huncupetur, satis esset,
litigantibus vero minime gravis, in eorum
generali Consilio ad Taxam, & Capitula-
tiones, quas infra ad verbum describi, &
annotari volumus, devenerunt.

§.2. Has autem, ut ipsius Civitatis quieto
statui, & bono regimini valde accommo-
datas, & utiles inviolate observari desidera-
ntes, Nobis humiliter supplicari fecerunt,
ut illis Apostolicae firmitatis robor adiret,
aliasque desuper opportune providere de
benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur eisdem Communita-
tem, & homines specialibus favoribus, &
gratis prosequi volentes, ipsosque univer-
sos, & eorum singulos, a quibusvis excom-
municationis, suspensionis, & interdicti,
aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris,
& poenis a Jure, vel ab homine quavis oc-
casionem, vel causa latis, si quibus quomo-
dolibet innodati existunt, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum-
serie absolventes, & absolutas fore cen-
suras, hujusmodi supplicationibus inclinati
Taxam, & Capitulationes sic ut praeser-
ter ab eis factas, & praesentibus insertas,
auctoritate Apostolica tenore praesentium
confirmamus, & approbamus, atque firmo,
& inviolabili Apostolicae firmitatis robore
communimus, suppletentes omnes etiam
substantiales, & alios defectus, si qui for-
san intervenerunt in eisdem.

§.4. Necnon Taxam, & Capitulationes
hujusmodi ab omnibus, tam Judicibus,
sive Officialibus, aut jus quomodocumque
in dicta Civitate dicentibus, Ecclesiasticis,
& Secularibus, quam aliis quibusvis perso-
nis, quae illa quomodolibet concernant,
inviolabiliter observari debere sub poena ul-
tra restitutionem ipso facto firmam totius
illius, quod plus ultra dictam Taxam ali-
quis

Ex Reg. in
Secr. Brevis.

Fanenform-
fides, & de-
votio erga
Rom. Ponti-
ficem.

Nonnullae
Capitulatio-
nes pro Taxa
Sportularum
faciantur.

Et a Pontifice
confirmari po-
tunt.

Confirmat
Sixtus.

Servarique
mandat sub
poenis hic ex-
pressis.

quis eorum acceperit in casu non permisso, infamia, & centum scutorum pro qualibet vice, qua fuerit contrafactum applicandis ipso facto Camera Communitatis predictae, etiam de salario ipsorum Gubernatorum, & aliorum Judicum, per Depositarium census, & alios Depositarios dictae Civitatis retinenda, si ipsi Gubernatores, Auditores, Vicarii, Praetores, & alii quicumque Judices Ordinarii, vel delegati, ultra dictam Taxam aliquid nomine Sportularum, aut alias quomodocumque, sub quovis quasto colore acceperint, quod probari sufficiat per unum Testem fide dignum, & per juramentum ipsius, qui Sportulas, vel aliquid ultra dictam taxam solvisse diceretur.

§.5. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, sublata eis, & eorum cui-libet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit, attentari, decernimus.

§.6. Quo circa Venerabili fratri Episcopo, & dilectis filiis Gubernatori, & Praetori, seu Potestati dictae Civitatis pro tempore existentibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus Episcopus, & Gubernator, & in absentia Episcopi Gubernator, & Potestas predicti conjunctim, praecedentes praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando operis fuerit, & quoties pro parte eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praemissis omnibus, & singulis juxta praesentium continentiam, & tenorem, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos, seu quemlibet eorum per Judices, Vicarios in spiritualibus, Praetores, Auditores, seu Gubernatores, & Commissarios predictos, vel quosvis alios indebite quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita, compescendo.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ejusdem Civitatis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Tenor autem Taxae, & Capitulationum predictarum est qui sequitur: Scilicet: *Nelle Cause Civili, che ordinariamente, ed straordinariamente si faranno per l'occorrenza al Tribunale del magnifico Signor Podesta di Fano, debba esso Signor Podesta consegnare l'infraferiti Capisoldi, o Sportule oltre il suo salario, cioè:*

Table with 3 columns: Amount (Da uno scudo fino a dieci di grossi venti per scudo), Fee (se.00. B.6.), and another fee (se.00. B.20.). Rows list amounts from 10 to 400.

Dichiarando, che da tal somme in su non possa avere, e conseguire se non la suddetta Tassa di fiorini sei, sia la causa di che somma esser si voglia.

E che la detta Tassa abbia luogo tanto nelle Cause de appellatione, come nelle Commissarie. Non però s'intenda delle Cause summarie di mercedi, di pensioni di case, e dove non fosse processato fatto, e di Vedove, e Pupilli poveri, e miserabili persone. E nelle esecutive dove non sia contraddizione, il Giudice non possa pigliare emolumento alcuno.

E perchè non è previsto delle Sportule nelle Cause Civili avanti il Tribunale di Monsignore Governatore, per la quiete dei Litiganti, che il simile s'osservi al detto Tribunale nelle dette Cause etiam de appellatione, & Commissaria, ed in ogni altra causa, che fosse avanti il suo Tribunale.

Dichiarando, che nelle cause de forastieri, che si agitaranno alli suddetti Tribunali, per li Capisoldi, e Sportule si serovi lo statuto in tal caso provisto.

Che le predette Sportule de Giudici non possano in alcun modo ricevere, ne pigliarsi dalle Parti, che litigassero, ma solum per le mani del Notaro della causa, le quali si debbano depositare in actis dalli Procuratori, ed il Notaro ne faccia nota in actis.

E che esso Notaro non possa nè debba ricevere da esse parti, o da una di esse se non la detta quantità, come di sopra tassata, etiam che le parti volessero spontaneamente dare, e deporre maggior somma, ed esso Notaro pigliandole, e dandole a esso Giudice, sia, ed esser debba obligato alla restituzione di quel più, che avesse preso, o dato al Giudice.

E partito il Giudice, detto Notaro sia obligato restituire alle parti, ancorchè il Giudice fosse stato giudicato, e non fosse sopra ciò molestato, e assoluto, tutta la detta quantità.

Che il Giudice, e Notaro non possa ricevere, nè pigliare più delle maggior somme tassate, etiam che la sentenza fosse parte condannatoria, e parte assolutoria, o vero ancorchè in essa ambedue le parti fossero condannate nelle cose adimandate, o in parte assolute rispettivamente etiam, che i litiganti fossero, o da una parte, o da ambedue le parti, più, e diverse persone.

Nelle cause de Communità, ed Università le Sportule siano duplicate solamente.

Che deponendosi da tutte due le parti tutta la quantità, come di sopra tassata, il Notaro debba solo ritenere la metà per ciascuno, ed il resto restituire subito alle parti, cioè, la metà per una rispettivamente. Altrimenti sia

Clausula ir-

Exequutores

Contraria-

Taxe, & Ca-

UNI

UNI

fra centis, come se avesse preso maggior quantità di Sportule tassate.

Che le dette somme, come di sopra tassate, s'intendano solo per le sentenze definitive, o vero, che abbiano vim definitiva, cioè, quando dal medesimo Giudice non si possa sperare, ne prestare altra sentenza.

Che delle interlocutorie non possano essi Giudici pigliare Sportule alcune, e che il Notaro non possa dare dette Sportule al Giudice nisi post latam Sententiam.

Che li Giudici non possano avere, ne pigliare le dette Sportule, come di sopra tassate, se non nelle cause straordinarie, ed ordinarie, ed esecutive, però nel modo come di sopra, nelle quali si sia proceduto per li debiti termini secondo la forma delli statuti, ed in difetto d'essi secondo la ragion comune.

Et occorrendo, che dalle parti, o da una d'esse si adimandasse il consiglio del Savio secondo la forma de statuti, il quale consiglio detti Giudici debbano in ogni modo concedere, ne possano negarlo, e venuto il Consiglio, aperta, e data la sentenza per il Giudice, in tal caso essi Giudici non possano se non avere la metà d'esse Sportule, come di sopra tassate.

E che tutte le predette cose si debbano osservare, etiam per li Giudici Ecclesiastici, e per i loro Notari di essa Città nelle cause vertenti avanti i lor Tribunali.

Dat. die 24. Julii 1589. An. V.

Ex Reg. in

Procurator

He due Congregaciones se invicem uniant.

Datum Romae apud S. Marcum die 24. Julii 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLV.

Confirmatio unionis Congregationis S. Ambrosii Mediolanensis, & S. Barnabae Provinciae Marchiae, & Genuae sub Regula S. Augustini cum nonnullis conventionibus inter ipsas initis.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Religionis propagationem, & incrementum sinceris, prout ex debito pastoralis officii tenemur, desiderantes affectibus, iis, quae propterea facta fuisse comperimus, ut perpetuo firma permanent Apostolici muniminis firmitatem libenter adjuvamus.

§.1. Sane dilectus filius noster Franciscus S. Mariae in Via lata Diaconus Cardinalis Sfortia nuncupat. tam suo, quam dilectorum filiorum Superiorum S. Ambrosii ad nemus Mediolanensis, & S. Barnabae Provinciae Marchiae, & Genuae Congregationum sub Regula Sancti Augustini degentium, nominibus, Nobis nuper exposuit, quod alias tam ipse, qui dictarum Congregationum Protector existit, quam Superiores praedicti, qui, ut praefertur, sub eadem Regula vivunt, cupientes pro ipsarum ambarum Congregationum augmento illas unire, habito super hoc inter eos tractatu, tandem ex certis tunc expressis causis dictas Congregationes cum quibusdam capitulis, & conventionibus univerunt, & incorporarunt, ac Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

unum corpus effecerunt, prout desuper publico confecto instrumento plenius dicitur contineri.

§.2. Quare tam Franciscus Cardinalis, quam supradicti desiderantes hujusmodi unionem, ac instrumentum desuper celebratum, necnon capitula, & conventiones in eo contenta pro illorum firmiori subsistentia per Nos approbati, & confirmari, Nobis humiliter supplicaverunt, quatenus eorum desiderio hujusmodi annuere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos, habita de praemissis relatione a dilectis filiis nostris S. R. E. Cardinalibus deputatis super negotiis Regularium, quibus negotium hujusmodi commiseramus dicti instrumenti, ac capitulorum, & conventionum in eo contentorum hujusmodi tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, unionem praedictam, ac instrumentum desuper confectum, necnon capitula, & conventiones in eo contenta, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti, & solemnitatum quorumcumque quomodolibet omisarum defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplementum.

§.4. Et nihilominus S. Ambrosii, & S. Barnabae, ac Genuae Congregationes praedictas, eorumque Ordines, & Monasteria, ac loca quaecumque auctoritate, & tenore praedictis de novo quatenus opus sit unimus, & incorporamus, ac unum corpus a Nobis effectum esse volumus, decernimus, & declaramus.

§.5. Mandantes in virtute sanctae obedientiae, & sub poenis per dictum, & pro tempore existentem Protectorem infligendis omnibus, & singulis dictarum Congregationum Superioribus, & Religiosis nunc, & pro tempore existentibus, ut praesentibus nostris literis, & in eis contentis parcant, & obediant, ac ea omnia per supradicta, & in dicto instrumento contenta observent, & observari faciant cum effectu.

§.6. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationum hujusmodi, & illorum Ordinum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub annulo Piscatoris die 4. Augusti 1589. Pontificatus nostri Anno V.

Unionem autem Apostolicam auctoritate perunt roborare.

Praefat Pontifex.

Denique unum.

Sicque ab omnibus illis glosis praecipit oblitari.

Obstantibus derogat.

Dat. die 4. Augusti. 1589. An. V.

CLVI.

De electione Prioris Generalis, & aliorum Prælatorum Congregationis Canonico-regularium S. Salvatoris, Ordinis S. Augustini.

De hujusmodi electione vide in Const. CXCVII. Pii V. Inter ceteras fol. 186. Tom. III. Par. III. Et alia Const. CX. Gregorii XIII. Quæ inter fol. 225. ibid. ubi alia de hac Religione sunt indicata.

SIXTUS PAPA QUINTUS Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pius V. Capitulum generale quilibet triennio celebrari, & in eo Priorem generalem, & Visitatores, ac de Priore ad triennium eligi jussit in sua Constitutione citata in rubricâ. Hic Pontifex aliter statuit.

Nunc vero iussit de causâ d. Constitutionis Pii V. imponere.

EX varietate temporum ipsa quoque humana consilia quandoque variantur. Sane scilicet record. Pius Papa V. Prædecessor noster Capitulum Generale Congregationis Canonico-regularium S. Salvatoris Bononiensis Ordinis Sancti Augustini, quod unoquoque anno celebrari consueverat, deinceps quolibet triennio celebrari, & in eo Priorem Generalem, Visitatores, ac Procuratorem Generalem ad triennium similiter duraturos eligi debere, per suas in forma Brevis literas statuerat, & decreverat.

§.1. Nosque iustis adhuc, & rationabilibus causis adducti, eam ipsam Pii V. Constitutionem mutantem, idem Capitulum rursus quolibet anno celebrari, dictumque Priorem Generalem, Visitatores, ac Procuratorem generalem, aliosque Officiales, & Ministros similiter singulis annis eligi debere statueramus, & decreveramus, prout in utrisque literis præfatis latius continetur.

§.2. Verum cum postea, Congreg. præfata ingenti ære alieno gravatam esse, illudque dissolvi minime posse, nisi annuis, quas sustinet, impensis aliquo pacto subleuetur, acceperimus, atque adeo consideraverimus, quod si dictum Capitulum Generale non amplius singulis annis, sed de triennio in triennium, ut ante consueverat, celebraretur, maximis sumptibus, qui in congregando dicto Capitulo sunt quotannis, parceretur. Unde ipsum æs alienum, quod alioquin continuo augetur, facilius dissolvi, quinimo ipsi Canonici, qui propterea nimis frequenter vagari videbantur, in regulari observantia studio melius contineri poterunt, ipsæque Prior Generalis de necessitatibus dictæ Congregationis uberius dicto triennio durante se informare, eisdemque consultius, & salubrius providere similiter poterit, ejusdem Congregationis commodis quantum possumus prospicientes, literarum præfatarum tenores, ac si presentibus infererentur, pro expressis habentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia ac de Apostolica potestate plenitudine, tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quod posthac perpetuis futuris temporibus Capitulum Generale ejusdem Congregationis quolibet triennio, juxta formam literarum ejusdem Pii V. omnino celebrari debeat, & in eo Prior Generalis, Visitatores, & Procurator Generalis, prout ipse Pius V.

§.3. Ac ceteri etiam Abbates, Priores, Vicarii, & Præpositi ad triennium eligantur, prout recol. mem. Gregorius Papa Decimus tertius etiam Prædecessor noster per similes literas, quarum etiam tenorem pro expresso haberi volumus, disposuerunt. Ita tamen, quod dilecti filii moderni Prior Generalis, Visitatores, Procurator Generalis, & alii Officiales prædicti, per triennium a die eorum electionis computandum eorum officiis fungi debeant.

§.4. Quodque Prior Generalis lapsa triennio sui officii, non possit denuo ad idem officium eligi, nisi lapsa sexennio.

§.5. Et si contingat aliquem ex dictis Officialibus intra triennium sui officii decedere, is qui in ipsius locum juxta formam Constitutionum dictæ Congregationis successus fuerit, in officio usque ad proximum Generale Capitulum perseveret.

§.6. Volumus autem, ut negocia ejusdem Congregationis intra dictum triennium utilius, & diligentius pertractentur, quod quotannis in loco commodo, Conventus, quem dietam appellant, juxta præscriptum literarum ejusdem Pii V. habeatur, in quo Prior Generalis, & reliqui ab acceptione munerum abstinerint, & an æs alienum juxta ordinem præscriptum dissolutum fuerit. Volumusque ideo, ut idem Conventus, quæ ad bonorum dilapidationem, ac munerum acceptionem pertinent, a quorum perceptione abstinere omnino cupimus, ea que scilicet idem Conventus, etiam contra eundem Priorem Generalem occasione præmissorum remedio indigere duxerit, communi dicti Conventus consensu accedente, quamprimum ad Nos, & Successores nostros, vel ejusdem Congregationis pro tempore Protectorem referri curet.

§.7. Ceterum in electionibus Prioris Generalis, Visitatorum, Procuratoris Generalis, & aliorum Officialium prædictorum, ac in bonorum administratione, & rationum, computorumque redditione, formam in prædictis Pii Prædecessoris literis traditam.

§.8. In electione vero Discretorum, sive Sociorum, Constitutiones, & regularia dictæ Congregationis instituta omnino servari debere, præcipimus, & mandamus.

§.9. Decernentes Priorem Generalem, Visitatores, Procuratorem Generalem, ac alios Officiales, & Canonicos dictæ Congregationis ad præmissorum omnium observationem teneri, & obligatos existere, & ad id per modernum, & pro tempore existentem Protectorem prædictum, etiam per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliæque opportuna juris, & facti remedia,

Triennium præfatum Officialium a die electionis currite declarat. Forum aliquo infra triennium decedente, eorum loco successus officii usque ad Capitulum tenent. Dietam anno quolibet tenent præcipit.

Formam electionis Prioris & aliorum a Pio V. traditam servari jubet.

Constitutiones autem in eligendis Discretis attendi mandant. Observantia hujus Bullæ omnibus injungit.

Contrarius derogat.

Tractare de immutatione hujus Bullæ prohibet.

Transumptis credi decernit.

D. P. An. V. 27. Augusti.

Ex Regestis Secretariorum.

Procuratorem ab ipsa Constitutione materia geritum.

dis, cogi, & compelli posse: Sicque, & non aliter, per quoscumque Judices, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque, & inane quidquid secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Non obstantibus singulis literis prædictis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.11. Volumus autem, ac in virtute sanctæ obedientiæ, & sub privatione quorumcumque officiorum, & dignitatum, aliorumque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis ab initio nostro infligendis, ac moderandis, præcipimus, ac inhiemus omnibus, & singulis Congregationibus prædictæ Canonice, ac aliis quibuscumque personis in eadem Congregatione degentibus, ne quis publice, vel privatim de trienniali Capitulo, ac Constitutione nostra hujusmodi, omnibusque præmissis, in contrarium quomodolibet tractare audeat, seu præsumat.

§.12. Ceterum quia difficile foret præfatas nostras literas ad singula quæque loca deferri, volumus, ac Apostolica auctoritate decernimus, ut præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem proferri fides, & in judicio, & extra, adhibeatur, quæ eidem præsentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostensa.

Datum Romæ in Monte Quirinali, sub Annulo Piscatoris, die 27. Augusti 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLVII.

Confirmatio venditionis loci pro fabricandis Carceribus in Urbe, ut Clericis, Religiosis, Hæbreis, & Christianis delinquentibus distinctus carcer assignari possit.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quæ Ordini Ecclesiastico, & Statui Christiano noxia esse videntur, & scandalo obicere perhibentur, & medio submovere, & eis de opportuniore, & aptiori loco providere, pernecessarium, & rationi consonum existit, quod Nos pro nostri Pastoralis officii debito inter alia, quæ in oculos nostros incurrun, de Christi pecculo in carceribus cum indignis, & relictis hæbreis mancipato, ne ex hujusmodi eorum mutua conversatione, & permutatione scandala, & incongruitates oriatur curam peculiarem habere, & eis, quæ pro hujusmodi scandalorum obviacione, & abolitione, & præmissorum feliciori regimi-

ne, & administratione facta esse dicuntur, ne sub contemptum scrupulo elabuntur, sed firma, perpetua, & inconcussa permanent, muniminis nostri similitatem adhibere solemus, prout personarum, temporum, & locorum qualitate pensata conspicimus in Domino salubriter expedire.

§.1. Hinc est, quod dilectus filius noster Hieronymus tituli Sanctæ Sufannæ S. R. E. Presbyter Cardinalis Rusticucci nuncupatus, & noster in alma Urbe nostra, ejusque districtu Vicarius Generalis, ratione sui Vicariatus officii considerans indecens admodum esse Clericos, ac Religiosos Viros, quos pro tempore ex variis, & diversis causis carceribus mancipari contingit, simul, & permixtum, ac una cum Laicis, & secularibus personis delinquentibus, ac facinorosis hominibus in dictis carceribus permanere, & versari, necnon hæbreos, quos etiam carcerari contingit, cum Christianis, tam laicis, quam Religiosis habitare, & conversari, & pro hujusmodi scandalis, & incongruitatibus tollendis carceres particulares, & separatos Clericis, & Religiosis, hæbreisque prædictis constitui, & assignari, nullumque locum, quam quandam domum in eadem Urbe, & Regione Pontis juxta dilecti filii Jacobi dell'Elba, retro flumen Tyberis ab uno, & carceris Turris novæ ante viam publicam, & alios ejus notissimos fines a reliquis lateribus sitam, ad Ecclesiam S. Stephani Rotundi in Monte Celio de dicta Urbe spectantem, & Collegio Germanico, & Ungarico ejusdem Urbis, alias Apostolica auctoritate unitam, annexam, & incorporatam, pro hujusmodi carceribus particularibus, & separatis construendis, & fabricandis aptiorem, & commodiorem esse, super præmissis Nobis, cum verbum haberit; Nosque præmissa rationi consona esse animadvertentes, ejusdem Hieronymi Cardinalis relatis annuimus, præmissaque fieri, & ipsam domum ex pecuniis provenientibus, & proventuris, ex delictis, & maleficiis, seu Confiscationibus illorum causa per dictum officium Vicariatus factæ, & ex tunc facien. emi, & comparari mandaverimus.

§.2. Et propterea dilectus filius Petrus Antonius Spinellus Presbyter Societatis Jesu, dictique Collegii Rector voluntati, & mandatis nostris obtemperare volens, nomine dicti Collegii prædictam domum, ut præfertur confirmatam, cum omnibus, & singulis Juribus, membris, & pertinentiis suis, eidem Hieronymo Cardinali ad effectum præmissum, pro pretio mille octingentorum, & septuaginta septem scutorum, & viginti septem bonorum ad rationem decem Juliorum monete Romanæ pro quolibet scuto, per dilectum filium Martinum Longum Peritum communiter electum estimato, eaque mille scuta similia de pecuniis ex penis delictorum, & maleficiorum dicti officii Vicariatus, & Confiscationum factarum proventus, eidem Petro Antonio Rectori, qui illas penes dilectum filium Tyberium Ceulum in dicta Urbe

Cardinalis Rusticucci habita Papa facultate domum a Carceribus aptam emere parat.

Rector Collegii Germanici ven. dic.

de Mercatorem, ad effectum illa in emptio-
nem aliorum bonorum stabilium, seu lo-
corum Montium non vacabilium investien-
ant in extinctionem tot debitorum dicti
Collegii exponen., & erogari. soluta fue-
runt. Reliqua vero octingenta, & septua-
ginta septem scuta, ac viginti septem bo-
nonenos hujusmodi pro integra solutione
pretii dictae Domus, dictus Hieronymus
Cardinalis dicto Collegio, & seu illius Re-
ctori predicto illinc ad duos annos a die
stipulationis Instrumenti desuper confecti
incobandos, realiter, & cum effectu, ex
pecuniis poenarum, & maleficiorum, ac
Confiscationum, ut praefertur exigen. per-
solvere, & numerare, & donec, & quo-
visque pretium hujusmodi totum, & inte-
grum eidem Collegio persolveretur, loco
fructuum, seu pensionum per dictum Col-
legium, illiusque Rectorem, & Collegia-
les percipi solitorum, seu solitarum quin-
quaginta, & unum scuta, cum dimidio
alterius similis scuti, ex pecuniis poenarum,
ut praefertur exigen., itidem persolvere pro-
mittit, mandavitque, quod ex tunc omnes,
& singula pecuniarum, rerum, & bono-
rum summae, & quantitates quoscumque
generis, & speciei existen. ex quibuscum-
que poenis, & confiscationibus, aut alias
quoruncumque delictorum, & maleficio-
rum in dicto Vicariatus officio, quomodo-
cumque, & qualitercumque, ac a quibus-
cumque personis exigen., percipien., le-
van., & auferen., seu confiscan., conver-
terentur, & converti deberent in residui
dicti pretii, illiusque fructuum satisfactio-
nem, usque ad integram illius solutionem,
deductis tamen salariis, & expensis ordi-
nariis dicti Vicariatus officii, nec in alium
usum quantumvis pium, & necessarium,
etiam inexcogitatum, & nunquam eveni-
re solitum, etiam pro Redemptione capti-
vorum, & quavis alia quantumvis urgenti,
& urgentissima, & necessaria causa si opus
esset, & in futurum exprimen. converti
possent, & deberent, nisi prius persoluto
dicto residuo pretii predictae Domus, una
cum illius fructibus, perpetuo vendidit, &
alienavit, & alias, prout in eodem Instru-
mento per dilectum filium Simonem Gu-
gnetum ejusdem Hieronymi Cardinalis, &
Vicarii Notarium rogato, cujus tenorem
hic pro expresso, & sufficienter, ac de ver-
bo ad verbum totaliter inserto haberi vo-
lumus, plenius contineri dicitur.

Hujusmodi
venditionem
confiscat Pe-
nitent.

§.3. Cum autem firmiora sint ea, quae
nostro, & Sedis Apostolicae munimine ro-
borantur, tam Hieronymus Cardinalis,
quam Petrus Antonius Rector predicti No-
bis humiliter supplicari fecerunt, quate-
nus venditionem, & alienationem, alia-
que praemissa pro illorum firmiori subsisten-
tia Apostolica auctoritate praedicta appro-
bare, & confirmare dignaremur. Nos igitur
hujusmodi supplicationibus inclinati,
verioresque Domus, ut praefertur vendite,
situationem, confines, valores etiam an-
nuos, & denominationes, & vocabula, In-
strumentique hujusmodi tenores, ac datam

cum inde secutus quibuscumque, pro expres-
sis, & sufficienter insertis habentes, dictos-
que Hieronymum Cardinalem, & Petrum
Antonium Rectorem specialis gratia favo-
re prosequi volentes, ipsamque Petrum
Antonium a quibusvis excommunicationis,
suspensionis, & interdicti, aliisque Ecce-
lesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Ju-
re, vel ab homine, quavis occasione, vel
causa latis, si quibus quomodolibet inno-
datus existit, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie absolven-
tes, & absolutum fore censentes, vendi-
tionem, alienationem de dicta Domo ut
praefertur factam, aliaque praemissa, ac
omnia, & singula in dicto Instrumento con-
tenta, & inde secuta quaecumque, illorum-
que vim, formam, & effectum, Apostoli-
ca auctoritate, tenore praesentium perpetuo
confirmamus, & approbamus, illisque per-
petuae, & inviolabilis firmitatis robur adji-
cimus, eaque valida, & efficacia, & roboris
firmitate subsistere.

Clausula ad
praesentium
Literarum
habilitatem.

§.4. Ac per eos ad quos nunc spectat,
& pro tempore quomodolibet spectabit per-
petuo firmiter observari debere, nec ab il-
lis ullo unquam tempore retinere posse,
sed ad illorum omnium observantiam,
perpetuo obligatos fore, & esse, ac ad id
censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis pe-
nis cogi, & compelli posse, sicque ab om-
nibus, & singulis censerent, & ita per quos-
cumque Judices, & Commissarios, ac De-
legatos quavis auctoritate fungentes, ac
Sacri nostri Palatii Apostolici causarum Au-
ditores, sublata eis, & eorum cuilibet qua-
vis aliter iudicandi, & interpretandi facul-
tate, & auctoritate, iudicari, & definiti de-
bere, ac quidquid fecus super his, a quo-
cumque, quavis auctoritate, scienter, vel igno-
rante attentari contigerit, irritum, &
inane decernimus, omnesque, & singulos,
tam Juris, quam facti, ac solemnitatum,
de Jure, consuetudine, aut alias quomodo-
libet requisitarum in his forsitan omnium
defectus, si qui intervenerint in eisdem,
supplemus.

Pretium in
bonum dicti
Collegii ero-
gari praecipit.

§.5. Volumus insuper, quod omnes pe-
nitentiae, tam haecenus eidem dilecto filio Pe-
tro Antonio Rectori predicto occasione
venditionis dictae Domus soluta, & ex po-
enis, & confiscationibus, ut praefertur, re-
data, quam in posterum solven., & re-
spective redigen. in debitorum dicti Collegii
extinctiones si extant, sin minus in emptio-
nem tot bonorum stabilium, sive censuum,
aut locorum Montium non vacabilium uti-
liter convertantur, nec in alium usum ero-
gare possint.

Defensores
designat.

§.6. Mandantes propterea modernis,
& pro tempore existentibus ejusdem S. R. E.
Card. Camerario, necnon Curiae causarum
Camerae Apostolicae generali Auditori, qua-
tenus ipsi, & eorum alter, per se, vel alium,
seu alios, ubi, quando, & quoties opus fue-
rit, & quoties pro parte ipsius Hieronymi
Cardinalis, & pro tempore existentis no-
stri, & Sedis praedictae in dicta Urbe, illius-
que districtu Vicarius Gener. requisiti fue-
rint,

rint, & in praemissis efficacis defensionis
praesidio assistentes, faciant auctoritate no-
stra eum praedictis literis, & in eis conten-
tis quibuscumque pacifice frui, & gaudere
non permittentes eum per praedictum, &
pro tempore existentem dicti Collegii Re-
ctorem, & Collegiales, & quovis alios,
quavis auctoritate fungentes, & dignitate
praefulgen., molestari, perturbari, aut in-
quietari, vel impediri, contradictores
quoslibet, & Rebelles per sententias, cen-
suras, & poenas Ecclesiasticas appellatione
postposita compescend., ac legitimis super
his habendis servatis processibus, censuras,
& poenas praedictas incurrisse declarando,
invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, bra-
chii secularis auxilio.

Derogat con-
trariis.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac fe-
re Pauli II., & quoruncumque Romano-
rum Pontificum Praedecessorum nostrorum
de rebus Ecclesiae non alienandis, & qui-
busvis aliis Constitutionibus, & Ordinationi-
bus Apostolicis necnon dicti Collegii,
etiam Juramento, confirmatione Apostoli-
ca, vel quavis firmitate alia roboratis,
statutis, usibus, consuetudinibus, & natu-
ris, privilegiis quoque, Indultis, & literis
Apostolicis eidem Collegio, illiusque Re-
ctori, & Collegialibus, aliisque Administra-
toribus, & personis, sub quibuscumque te-
noribus, & formis, ac cum quibusvis etiam
derogatoriis derogatoriis, aliisque ef-
ficacioribus, & in solitis Clausulis, irritan-
tibusque, & aliis Decretis in genere, vel
in specie, etiam motu proprio, & ex cer-
ta scientia, & consistorialiter, & alias quo-
modolibet, etiam iteratis vicibus in contra-
rium concessis, approbatis, & innovatis.
Quibus omnibus illorum tenores, praesen-
tibus pro sufficienter expressis habentes, il-
lis alias in suo robore permanentibus, hac vice
dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.
Aut si aliquibus communiter, vel divisim
ab eadem sit Sede indultum, quod interdi-
ci, suspendi, vel excommunicari non pos-
sint per literas Apostolicas non facientes ple-
nam, & expressam, ac de verbo ad verbum
de Indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 4.
Septem. 1589.
An.V.

Datum Romae in Monte Quirinali sub
Annulo Piscatoris die Quarta Septembris
1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLVIII.

Indultum, ut Decani, Archidiaconi, &
Canonici, ac alias Dignitates obtinentes
in Mexican., & aliis Ecclesiis novae His-
paniae, & Insularum Philippinarum Mar-
is Oceani, ab Ordinariis locorum, vel
quibusvis aliis cogi non possint per tres
menses iustis tamen, & rationabilibus
de causis ad residuum personalem in
suis Ecclesiis.

Ex Reg. in
Sacra-Lit.

Dilectis filiis Decanis, Archidiaconis, Scho-
lasticis, & Canonis Mexican., & alia-
rum Ecclesiarum novae Hispaniae, & Insu-
larum Philippinarum Maris Oceani, ce-
terisque Dignitates, aut portiones persona-
lem residentiam requirentes in eisdem Ec-
clesiis nunc, & pro tempore ibinentibus.

SIXTUS PAPA V.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam
benedictionem.

§.1. **E**Xposuit Nobis nuper dilectus fi-
lius Franciscus de Beteta Schola-
sticus Ecclesiae Illexcallen., quod cum Ec-
clesiae vestrae noviter erectae fuerint nulla
antiqua consuetudine propterea ad perso-
nalem residentiam brevior, quam a Con-
cilio Tridentino praescripto tempore facien-
dam minime tenemini, nihilominus in Sy-
nodo Provinciali Metropolitanae Ecclesiae
Mexican. annis elapsis coacta, inter cetera,
quod ab Ecclesiis vestris ultra duos menses
abesse non possitis, statutum fuit; Verum
quia statutum hujusmodi praeter Concilium
Tridentini praescriptum, tempus trium men-
sium in eo designatum restringit; Idcirco
Nobis humiliter supplicari fecit dictus
Franciscus quatenus in praemissis opportune
providere de benignitate Apostolica digna-
remur.

Causa eden-
da deca-
tionis.

§.2. Nos igitur attendentes vos multis
laboribus, & sollicitudinibus circa novos
Christianos assidue detineri, honestumque
esse vobis aliquid remittere, ut qualibet
gravissima pondera in fide Catholica propa-
ganda facilius perferre valeatis, eo magis,
quod statutum praedictum Nobis approbare
visum non fuerit, hujusmodi supplicationi-
bus inclinati, Vobis, ut per tres menses,
iustis tamen, & rationabilibus de causis, ad
residentiam personalem in Ecclesiis vestris
faciendam, ab Ordinariis locorum, aut qui-
busvis aliis personis, quavis auctoritate, vel
dignitate fungentibus, cogi non possitis Apo-
stolica auctoritate tenore praesentium con-
cedimus, & indulgemus. Decernentes vos
super praemissis ab eisdem Ordinariis, aut
aliis personis praedictis praetextu ejusdem
statuti, quo neminem vestrum arctari vo-
lumus, nullo unquam tempore molestari,
inquietari, vel perturbari posse.

Declaratio,
de qua in ru-
brica.

§.3. Sicque ab omnibus censerent, & ita
per quoscumque Judices, sublata illis quavis
aliter iudicandi, & interpretandi facultate, &
auctoritate, iudicari, & definiti debere, irri-
tum quoque, & inane, si fecus super his a quo-
cumque

Clausula irri-
tantis.

Obstantium derogatio.

quam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, distarumque Ecclesiarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Ecclesiis erectis, vel in posterum eligendis, illorumque Capitulis, Superioribus, & personis, etiam Motu proprio, consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Cum autem difficile sit presentes ad singulas Ecclesias vestras deferre integras, volumus &c., & auctoritate Apostolica praeclara, decernimus, quod earum transumptis manu alicujus persona in dignitate Ecclesiastica constituta subscriptis, & ejus sigillo munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quae eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die ultima Octobris 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLIX.

Confirmatio Erektionis Seminarii Clericorum Secularium in Oppido S. Trudonis Leodien. Diocesis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Vehementer in Domino gaudemus, audientes aetatem adolescentium ad pietatem, & Religionem informari, quae nisi a teneris annis recte instituitur, nunquam perfecte sine maximo, ac singulari propemodum Dei Omnipotentis auxilio in disciplina Ecclesiastica perseverat.

§.1. Cui rei sicuti nuper accepimus motu proprio Pastoris invigilans Venerabilis frater Ernestus Archiepiscopus Colonien. Sacri Romani Imperii per Italiam Archicancellarius, & Princeps Elector Episcopus Leodien. Seminarium Clericorum in Civitate Leodien., & deinde ea suggestione dilectus filius Leonardus Betten Abbas Monasterii S. Trudonis, Oppidi ejusdem S. Trudonis, Ordinis S. Benedicti Leodien. Diocesis, qui dicti Oppidi una cum ipso Ernesto Archiepiscopo Dominus in temporalibus existit, secundarium quoddam, seu minus principale, ac dicto primario Seminario Leodien. sub alterum Clericorum Seminarium, e quo Clerici ibidem in Christiana pietate, ac bonis literis mediocriter instituti ad dictam Civitatem Leodien., ac dictum primarium Seminarium ad ulteriorem in pietate, ac

bonis literis, atque artibus profectum mitti deinde possint, in eodem Oppido erexit, & instituit, necnon dilecti filii Consules, Jurati, & Consilium dicti Oppidi pio erga fidei, & Religionis Christianae conservationem, & manutentionem, ac incrementum affectu moti, in solutionem annuam, & perpetuam trecentorum florenorum, floreno ad viginti auseros Brabantiae computato, pro stipendiis, seu salariis Rectoris, & Magistrorum, & aliis usibus necessariis dicti Seminarii confererent, idemque Ernestus Archiepiscopus, ut dicto Seminario de commoda habitatione opportune provideretur, Domum S. Matthiae fratrum Tertii Ordinis S. Francisci Bogardorum nuncupatorum in dicto Oppido sitam, in qua unus tantum canonice professus superest, neque ulla spes esset in dicta Domo in posterum Monasterium suscitandi, tunc quia Domus est ruinosa, ac illius redditus summam quadraginta modiorum Siliginis annuatim non excedunt, & exercitium operum manualium ab origine Ordinis usitatum jam penitus exolevit, tum etiam quod fratres de Zepperen, qui pro tempore inibi propter pericula hospitantur, iidem periculis cessantibus ad suum Monasterium redire debebant, tum etiam aliis de causis, eidem Seminario Trudonen., una cum redditibus hujusmodi in perpetuum applicavit, & appropriavit, & ne dilectus filius Melchior Schroet dictae Domus frater, occasione unionis dictae Domus, & reddituum Siliginis hujusmodi sua necessaria sustentatione defraudaretur, idem Ernestus Archiepiscopus promisit se eidem Melchiori, quod ad suam vitam sustentandam sufficiat quo ad vixerit provisorum.

§.2. Ac de consensu dicti Abbatis tanquam Ordinarii Collatoris Personatus de Neverpella dictae Diocesis, quem dilectus filius Joannes Christiani Canonicus, & Cantor Ecclesiae S. Martini Leodien. obtinet, cum primum per obitum, seu resignationem dicti Joannis vacaverit, ex tunc, prout ex ea die, & e contra, sine tamen praedictio ipsius Joannis, Praeterea, quia ex fructibus Parochialis Ecclesiae de Kerckem, ejusdem Diocesis una tertia pars majoris decimae, cum minoris Decima, & Anniversariis, quae ad centum scuta monetae annuae facile ascendit, Pastoris sustentationi sufficit, duas tertias majoris decimae dictae Parochialis Ecclesiae de Kerckem, quam Dionysius Scronx obtinet de consensu Abbatis, & Decani Ecclesiae Leodien. Ordinariorum per vices ejusdem Parochialis Ecclesiae Collatorum ex tunc, prout ex ea die, & e contra cum primum per obitum, vel resignationem dicti Dionysii vacabit, sine tamen praedictio ipsius Dionysii. Ad haec, Parochialem Ecclesiam de Stewen in suburbis dicti Oppidi sitam, quam dilectus filius Erasmus Andreas Decanus Ecclesiae Beatae Mariae Virginis dicti Oppidi obtinet, quoque uni, eam dumtaxat familiam, sibi subiectam, ac proinde exiguum admodum onus habentem cum primum per obitum, vel

Annuum stipendium eisdem attributum.

Domus Sancti Matthiae Bogardorum huc secundo Seminario assignata.

Dos assignata Seminario Trudonen.

resignationem dicti Erasmi vacavit, pro officio Rectoris dicti Seminarii de consensu dicti Abbatis illius ordinarii Collatoris cum illis fortan annexis, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis d. Seminario ejusdem Oppidi perpetuo univit, annexit & incorporavit, ac consentit, ut de Gulda Sancti Eucherii hujus libera administratio ad dictum Abbatem, & ejus Conventum pertinet statim ab erecto Seminario Trudonen. hujusmodi quindecim modii Siliginis annui redditus ad opus ejusdem Seminarii, ex Gulda Beatae Mariae Virginis viginti modii, & ex Gulda Calceorum sex modii separarentur, quodque ad opus praedictum dictis singulis viginti modii adhuc alii quindecim, & prioribus sex modii alii sex accederent, quibus adjungendam duxit Guldam Leprosorum ex qua, si gratis administraretur etiam decem modios desumendos ordinavit quemadmodum dicti Abbas necnon Consules, Jurati, & Consilium dicti Oppidi accessuros declararunt.

§.3. Denique ejusdem Seminarii Trudonen. curationem, & superintendentiam commisit Abbati Monasterii Sancti Trudonis praedicti, nunc, & pro tempore existenti, ac dilectis filiis Erasmo Andrea Decano, ac Joanni Duyskens Rectori Ecclesiae Beatae Mariae ejusdem Oppidi, & uni per eosdem Abbatem, & Conventum nominando, itaut iidem Abbas, & reliqui tres tenerentur eidem Ernesto Episcopo Leodien., & successoribus suis, vel illi, aut illis ad id deputandis singulis annis, aut quoties illi placeret debita, ac legalia rationes, & computa dare super omnibus, & singulis, quae ipsi circa Seminarium hujusmodi ordinarent, & disponerent, prout in patentibus literis dicti Ernesti Archiepiscopi desuper confectis plenius continetur.

§.4. Cum autem dilecti filii nostri S.R.E. Cardinales Congregationis Concilii Tridentini, quibus hoc universum negotium mature examinandum, & Nobis referendum commissimus, censuerint, erektionem Seminarii, ac unionem praefatas confirmandas, attento consensu eorum ad quos collatio ordinaria Beneficiorum, ut praefertur unitorum spectat, & pertinet, seu spectabat, & pertinebat. Nos literarum tenores, ac Damos S. Matthiae, & Personatus, ac Parochialium Ecclesiarum hujusmodi veros annuos valores, ac dat. distarum literarum presentibus pro expressis habentes de consilio dictorum Cardinalium erektionem, Institutionem, unionem, annexiones, incorporationes, applicationes, appropriationes, ac omnia, & singula per dictum Ernestum Archiepiscopum circa praemissa gesta, ac inde secuta quaecumque Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac illis robur Apostolica firmitatis adiciamus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti defectus si qui intervenerint in eisdem supplementus.

§.5. Decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Non obstantibus nostra de unionibus committendis ad partes vocatis, quorum interest, & exprimendo vero valore, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a Jure promissis fieri prohibentes, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Domus, & Ordinis hujusmodi juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis specialis, specifica, & expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 11. Novembris 1589. Pontificatus nostri Anno V.

CLX.

Nonnullae ordinationes pro bono regimine, & gubernio Thesaurariae novae, & veteris Bononien.

SIXTUS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem illa, quae ad obviandum fraudibus in detrimentum publicum committi solitis recte, riteque sancita fuisse dicuntur, ut firmius observentur Apostolici muniminis adhaerere firmitatem, ac alias desuper disponere, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane, sicut accepimus alias fe. re. Julius PP. III. Praedecessor noster dum ante assumptionem suam ad summi Apostolatus apicem in minoribus constitutus Cardinalatus, & Sedis Apostolicae in Civitate Bononien. Legati de latere honore fungeretur, pro bono, & felici gubernio crediti novae & veteris Thesaurariae ejusdem Civitatis, & ad obviandum fraudibus, & simulationibus, quae inter creditores evenire solebant in electionibus, quae quotannis de duodecim Gubernatoribus dicti crediti fieri consueverunt, quamdam per suas desuper confectas literas patentes, seu motum proprium edidit Constitutionem tenoris subsequentis videlicet.

§.2. Cum ad aures nostras non sine animi nostri displicentia pervenerit, quod in electione, quae inter dilectos Creditores Montis, & crediti Thesaurariae novae, & veteris Civitatis Bononien. quotannis fieri solent de duodecim hominibus Gubernatoribus

Derogatio contrarium.

Dat. die 11. Novembris 1589. An.V.

Ex Regestis Secret. Secu.

Procurium.

Joannes Maria Card. de Monte Constitutionem edidit pro bono regimine Thesaurariae Bononien.

Tenor Constitutionis praedictae.

ribus dicti crediti, ut hi ad regimen, & curam dicti crediti, ac iurium ipsius præesse debeant, & præcipue, ut ipsi duodecim singulis annis Depositarium, & Scriptorem, seu Computifam, ut vulgo dicitur, & alios Officiales dicti crediti eligant, seu eligere debeant, quod nonnulli ex dictis creditoribus mali, & perversi animi sæpe fraudibus, & diversis malitiis, ac simulationibus, usi fuerunt, tam impartiendo, seu eorum creditum in plures partes dividendo, quam etiam diversis personis, quæ non sunt de numero, seu de corpore eorumdem creditorum, iura pro parte suorum creditorum cedendo, ut tempore, quo electiones de dictis duodecim fieri solent, habeant, & consequantur maiorem partem votorum, seu suffragiorum ad eorum favorem, quam ceteri, qui ad scrutinium in Comitibus poni solent: Idcirco volentes dictis fraudibus, malitiis, & simulationibus, occurrere, quæ quandoque non modicum damnum, & scandalum inter dictos creditores, qui pro maiori parte sunt nobiles, & Cives, ac Mercatores dictæ Civitatis, parere possent, auctoritate nostræ Legationis, Motu proprio, & ex certa nostra scientia &c. mandamus, & præcipimus omnibus, & quibuscumque, cuiuscumque status, ordinis, & conditionis existant, ut a prædictis fraudibus, malitiis, simulationibus, & fictitiis cessionibus, sub penis infra scriptis se absteant, & abstinere debeant: Et si quis reperitus fuerit, tam agens, quam expresse, seu tacite consentiens, ipso iure penam arbitrio nostro infligendam incurrisse dicatur: Et si talis de corpore ipsorum creditorum fuerit, illico puniatur etiam in amissione reddituum, & emolumentorum, quæ quot annis ex dicto credito consequeretur, seu consequi posset per annos duos, quæ emolumenta, & commoda ceteris omnibus, & singulis creditoribus pro rata cuiuscumque accrescant, & accrescere debeant: si vero de numero dictorum creditorum non fuerit, ipso facto, etiam penam ducentorum scutorum auri, pro qualibet vice, qua reperitus fuerit contra facere incurrat, & incurrisse intelligatur, quæ pena pro dimidia creditoribus d. Thesauraria pro rata ut supra, acquiratur, & pro alia parte Camera Civitatis Bononiensis applicetur: Non obstantibus quibuscumque ordinationibus, statutis, provisionibus etiam Apostolicis, ac juramento firmatis in contrarium factis. Datum Bononiæ die 1. Decembris 1588.

Eam confirmari præcipit observari.

§.3. Et quamvis præmissa omnia rite, & recte per dictum Julium Prædecessorem tum Legatum ordinata debuissent, deberentque valide, & firmiter observari: Nihilominus cum nuper Nobis fuerit relatum, quod similes adhuc in fabis fictitiis vigent abusus, idcirco ad eos omnino tollendos, & extirpandos, pro felicitati ac facilitati dicti crediti mantentione, & conservatione huiusmodi fraudibus consulere, & occurrere volentes, necnon veriores Constitutionis, seu Motus proprii huiusmodi tenores cum inde sequuntis, præsentibus pro expressis habentes, Motu

proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine omnia, & singula per dictum Julium Prædecessorem tunc Legatum, ut præfertur facta, & disposita, dictaque illius literas, seu Motum proprium, ac omnia inibi expressa, & contenta, necnon inde sequuta quæcumque, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque plenaria, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervererunt in eisdem supplementis, insuperque omnibus, & singulis ex numero prædictorum creditorum personis cuiuscumque sexus, gradus, status, ordinis, vel conditionis existant, ne de cetero perpetuis futuris temporibus quavis occasione, causa, sive prætextu eorum in dicta Thesauraria creditum simulate dividere, seu illius partem aliquam non realiter vendere, aut alias per quæcumque verborum, seu facti circumvolutionem fictè alienare, aut de illo venditiones aliquas similes cum pacto francandi facere audeant, seu præsumant, districte precipiendo auctoritate, & tenore præmissis inhibemus.

§.4. Sed quia necesse est, ut quandoque creditum dividatur, & pars illius tantummodo juxta vendentis necessitatem alienetur, pro potiori cautela, ac promissorum observatione volumus, quod qui in futurum partem aliquam crediti prædicti a quocumque illud dividente emerit, vel realiter acquisiverit, ad vota, seu Fidei immisionem ullo modo admitti non possit, nisi prius coram dictis duodecim Governoribus, necnon etiam illis, qui pro revidendis actibus, & instrumentis novarum huiusmodi emptio-num, & acquisitionum pro tempore electi, & deputati fuerint, suæ emptio-nis, seu acquisitionis instrumentum diligenter visum, consideratum, & approbatum legitimo superinde interveniente partito, ac decreto extiterit.

Empore Crediti quando admitti debeat ad suffragium.

§.5. Et ut quantum fieri potest omnibus iis prospiciatur, per quæ abusus prædicti facilius impediri, ac tolli possint, eisdem auctoritate, & tenore mandamus, quod omnia, & singula instrumenta, quæ de dicti crediti partis alienatione, etiam cum pacto francandi, ut supra, posthac fieri contigerit, per nullum alium quam per Notarium dictæ Thesaurariæ conscribi possint, aut debeant.

Instrumenta talium venditionum non nisi a Notario Thesaurariæ conscribenda.

§.6. Si vero prædictis omnibus, aut alteri eorum, quæ præsentibus continentur quoquo modo contraventum, vel non obtemperatum fuerit, tam divisiones huiusmodi, quam partitiones etiam cum pacto francandi, necnon instrumenta ab alio, quam a præfato Notario conscripta, nullas, & nullas, simulatasque, & simulata, necnon pro fictitiis, & simulatis haberi, contravenientesque, & transgressores quocumque ultra penas per dictum Julium Prædecessorem tunc Legatum impositas, & inflictas, in amissionem etiam illius partis crediti ita simulate alienati, & emptorem in pretii oblato similiter amil-

Pena contra inobedientes.

amissionem ceteris creditoribus pro parte secundum cuiusque partem, & rationem proportionabiliter dividendi, & pro parte delatori, seu accusatori designandi, penas incurre, quæ nullo cuiusvis personæ habito respectu omnino exequi debeant, auctoritate, & tenore similibus volumus, statuimus, & ordinamus.

Clausula irritantes.

§.7. Ac ita per quoscumque Iudices ordinarios, & Commissarios, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, necnon S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuiuscumque quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, ubique locorum iudicari, definiti, & interpretari debere: irritumque, & inane quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executores designati.

§.8. Quo circa dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Archidiacono Metropolitanæ, & Decano Collegiæ Sancti Petronii Ecclesiarum Bononiensis, necnon Vicario Venerabilis Fratris Archiepiscopi Bononiensis in spiritualibus generaliter præsentibus, Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentibus, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit solemniter publicantes eisdem præsentibus literas, & in eis contenta quæcumque huiusmodi debite executioni demandent, ac ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari faciant; contradictores quoscumque, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, & censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias penas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita co-npescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus sententias, & censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Clausula derogatorie.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac fel. rec. Bonifacii PP. VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, necnon Regula nostra de iure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam eisdem Thesaurariæ, ac Civitati, & Civibus, necnon incolis Bononiensis, & quibuscumque aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu pari, & consistorialiter, necnon Pii PP. IV. etiam Prædecessoris nostri de registrandis gratis quomodolibet interesse Camere nostræ concernentibus, ac alias in contrarium quomodolibet facientibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro Bull. Rom. Tom VII. Par. I.

illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, necnon per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores, præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anno Nullo Piscatoris, die 17. Novembris 1589., Pontificatus nostri Anno V.

Dat. die 17. Nov. 1589. An. V.

C L X I.

Confirmatio Concordatorum innoter Episcopum, & Capitulum Pataviense. SIXTUS PAPA V.

Ex Regest. in Secret. B. C.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito pastoralis officii, quo Nobis gregis Domini cura commissa est, circa universorum Christianissimum prefertim in dignitate Ecclesiastica constitutorum pacem, & tranquillitatem sollicitis studiis intendentes, ea, quæ propterea inter ipsos Christianissimos facta esse dicuntur, ut firma, & illabata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolice munimine roboramus.

Procurium.

§.1. Cum itaque venerabilis frater Urbanus Episcopus, & dilecti filii Capitulum Pataviense. Nobis nuper exponi fecissent, quod quedam pacta, & concordata ante Concilium Tridentinum facta, quorum nonnulla per Decreta dicti Concilii abrogata fuerant, alia vero propter Jurisdictionis Episcopalis eminentiam, ac dicti Capituli, atque adeo totius Ecclesiæ incrementum, & utilitatem, denique propter concordiam, & pacem conservandam in melius reducenda, emendanda, & reformanda videbantur, unanimes consensu emendarunt, & super omnibus, & singulis illorum articulis transegerunt, & concordarunt, illaque approbantes, & confirmantes promiserunt ad Sedis Apostolicæ confirmationem inviolabiliter observare.

Episcopus, & Capitulum Pataviense, concordatum innoter.

§.2. Et pro parte eorumdem Urbani Episcopi, & Capituli Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus illis robur Apostolicæ confirmationis adicere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Robore pernotate auctoritate Apostolica.

§.3. Nos eadem pacta, & concordata dilectis filiis nostris S. R. E. Cardinalibus super interpretatione Decretorum Concilii Trid. per Nos deputatis diligenter, & accurate consideranda, examinanda, & Nobis referenda commisimus.

Prævia approbatione Congregationis Concilii Sixti confirmat, nonnullis unmutatis.

Cum autem ipsi Cardinales hac eadem
pacta, & concordata per eos mature discul-
sa, & examinata Nobis retulerint, Nos de
eorumdem Cardinalium consilio quaedam
ex illis detraximus, alia in parte immuta-
vimus, alia limitavimus, alia denique
omissimus, ac illorum omnium tenores de
verbo ad verbum his nostris literis inferi
fecimus, qui talis est:

§.4. In primis, quod dictus Urbanus
Episcopus velit in antiqua illa, & vera fide,
ac religione Christiana, quae haecenus,
apud Catholicos floruit, atque observatio-
ne, & obedientia Sanctae Romanae, & Ca-
tholicae Ecclesiae, tam pro sua propria
persona, quam personis suorum Consilia-
riorum, Praefectorum, Officialium, Audi-
corum, & Familiarum jugiter permanere,
neque Praedicatores, neque liberos, neque
subditos, qui cum novarum sectarum ha-
eresibus fuerint infecti, aut cumulati in
Civitate Patavien., aut aliis Oppidis, vel
locis ad Ecclesiam Patavien. pertinent. tolle-
rare, sed contra huiusmodi praedicantes,
videntes, ac profitentes iuxta canonicas
Sanctiones, Summorumque Pontificum,
tam modernorum, quam antiquorum De-
creta, atque Imperatoria mandata ad con-
dignas penas procedere, & procedi face-
re, servitoresque ab officiis suis remove-
re, similiter & Capitulum praedicta obser-
vabit.

Item, quod velit in spatio unius anni
omnem diligentiam adhibere insignem ali-
quem, & doctum Theologum, atque anti-
quae Religionis Professorum competentem
stipendio conducere, eundemque apud
Ecclesiam Cathedrali tenere, & sine dis-
pendio Capituli sustentare. Item, quod
velit habere duos Officiales, seu Vicarios
Generales causarum ad forum Ecclesiasti-
cum spectantium, alterum Patavia, & al-
terum Vienna, quorum interque sit Cle-
ricus honestus, & in Theologia, vel Jure
Canonico qualifcatus, quilibet habeat
suum Assessorem, & Notarium.

Item quandoquidem Capitulum in qui-
busdam Parochiis, & aliis Beneficiis, ex pri-
vilegiis Summ. Pontificum Jus habet insti-
tuendi, consentit dictus Episcopus Privilegia
hujusmodi in omnibus, in quibus Conci-
lium Tridentinum iisdem non derogavit,
firma, & rata haberi, salvo de cetero om-
ni Jure Episcopali, debeant, aut hujusmodi
Parochi, & alii Beneficiati ante Institutio-
nem Episcopo, vel ejus Vicario generali
ad examen, & Cura Animarum admissio-
nem sibi vocati, itidem ad Synodos Dicece-
sanas, & Congregationes uti alii compa-
reant, Visitationibusque, & reformationi-
bus ejusdem subiecti sint. Item quod velit
Immunitates, & praecipue Jurisdictionem
Ecclesiasticam Dicecesis Patavien. pro virili
suo defendere, & manutenere, nec in ul-
lam commutationem Status Ecclesiastici
consentire, atque communi etiam Clero
coram se negotia habenti se benignum, &
gratiosum exhibere.

Item Episcopus juravit etiam quidquid

in Urbe pro confirmatione, aliisque neces-
sariis, necnon pro impetrandis regalibus
expendendum erit, impensis mensis Episco-
pali, ac subsidii charitativi, prout moris
est, & absque jactura rerum Capitularium
se expediturum.

Item Episcopus Statuta Capituli legiti-
ma auctoritate ordinaria confirmet, dum-
modo Sacris Canonibus, & decretis Conci-
lii Trid. non adversentur. Item Episcopus
teneatur suis impensis apud Sedem Apo-
stolicam impetrare confirmationem con-
cordatorum.

Item, ut plures Canonici ad residen-
tiam alliciantur, assensit dictus Episcopus se-
quentes Parochias ubi vacaverint videli-
cet Taufkirchen, & Hoffkirchen ad Flu-
men vulgo Tritnauh nominatum. Item
Aspach, Maurkirchen, Althaim, & Pfar-
kirchen semper Canonice residentibus ido-
neis, dum tamen prius dispensationem
Apostolicam obtinuerit, conferre. Item
Episcopus non resignet, cedat, permutat,
vel aliquid de Episcopatu resignando, ce-
dendo, permutando disponat, nec in Coad-
jutorem consentiat, aut pro aliquo ullo
unquam tempore intercedat infcio, & non
consentiente Capitulo, e contra vero, nec
Canonici per clandestinam praxim, pro
Coadjutore, vel Episcopo futuro, vivente
adhuc moderno, confirmato, infcio, vel no-
lente ipso aliquid moliantur.

Item cum expensa Capituli mirum in
modum excreverint, haecenus consentit Epi-
scopus pro sustentatione octo Choralium,
quos vocant, singulis annis ducentos, &
octo aureos Rhenenses ad manus Cellarii
Capituli angariatim quinquaginta duos flo-
renos persolvere.

Item debeat Episcopus in confirmatio-
nibus Praelatorum semper vocare aliquot
personas, quas velit ex Canonice Capitu-
laribus, pro decencia, & honore ipsius Epi-
scopi.

Item Episcopus instituat Visitatorem
Generalem Capituli, & Cleri Dicecesis
Patavien. juxta normam Concilii Tridenti-
ni, & cum Dicec. Patavien., per totam
Austriam se extendat, Episcopus quartam
partem cujuslibet anni in eadem Provin-
cia Austria personaliter resideat, dum ta-
men eo temporis spatio, Dominici Adventus,
Quadragesima, Nativitatis, Resurre-
ctionis Domini, Pentecostes, & Corporis
Christi diebus, ab Ecclesia Cathedrali nul-
lo pacto abit. Item Episcopus Decanum
canonice electum, & praesentatum a Capitu-
lo gratis juxta Canonicas Sanctiones con-
firmare debeat.

Item quoties Episcopus Canonico-
rum opera in suis, & Ecclesiae negotiis uti vo-
luerit, hoc debet Decano, vel Capitulo in-
snuare. Item, quod Capitulo salva sit col-
latio Ecclesiae Sancti Pauli, & assumptio
Custodis similiter, & receptio Canonico-
rum Ecclesiae suae, taliter, quod non cogat
Episcopus aliquem directe, vel indirecte
recipere ultra ipsorum beneplacitum, ut
haecenus observatum est. Item promittit
Episco-

Statuta Capitu-
li confirma-
turum.

De residentia
in Austria, &
penes Cather-
edralem.

Receptione
novorum Ca-
nonicorum.

Tenor Con-
cordatorum.

Episcopus
Novatores se
non passurum
promittit.

Jura Capituli
conservantur.

Episcopus Oblatario Capituli singulis annis
ex redditibus mensis Episcopalis persolutu-
rum sex florenos, & quatuor solidos, quae
summa prius ex domo Baltharis de Sta-
remberg relicta, fuit persoluta.

Cognitione
causarum Ca-
pituli.

Item Episcopus pro tempore causas
contra Capitulum, vel in propria persona
audiat, & deciderit, vel ejusdem Suffraga-
neo, aut alicui personae in dignitate Eccle-
siastica constituta committat, reservata si-
bi sententia in propria persona ferenda.

Inventario
bonorum ad
Mensem Epi-
scopalem spe-
ctantium.

Item, quod cum primum fieri potest
de omnibus bonis mobilibus Pataviae, at-
que in Arcibus, Castris, & Domibus Epi-
scopatus ubilibet constitutis, & ad Episco-
patum pertinent, per Canonicos tam ab
Episcopo, quam a Capitulo deputandos suf-
ficiens, & plenum Inventarium confi-
ciat, atque confici faciat: quod exinde du-
plicatum, & in formam authenticam red-
actum, atque sub secretis Episcopi, &
Capituli roboratum, unum ipse retineat,
& alterum ad manus Capituli tradat.

Item Episcopus debet etiam Capitu-
lo in spatio unius anni assignare Urbarium
authenticum omnium, & singulorum bo-
norum immobilium, decimarum, proven-
tuum, censuum, atque reddituum ad Epi-
scopatam quomodolibet spectant., & ubi-
bet locorum consisten., nec non descrip-
tionem omnium feudorum sigillo suo ro-
boratam, & per Canonicos a Capitulo de-
putatos ad antiqua, & nova Ecclesiae Urba-
ria revisam.

Bona Eccle-
siae non alie-
nanda.

Item Episcopus juravit, quod bona
immobilia Episcopatus quaecumque, item
census, redditus, & proventus, insuper &
bona mobilia pretiosa in praemissis Inven-
tario, & Urbario comprehensa, sine Capitu-
li scitu, consilio, & assensu, & Sedis
Apostolicae licentia desuper obtenta non
velit vendere, permutare, donare, aut
quovis alio titulo alienationis in alium
transfere, sed nec cuique ad vitam, aut
longum tempus, & omnino non ultra
triennium expresse locare, arrendare, vel
alio quovis quaesito nomine, aut colore
concedere.

Ratione quo-
libet anno
reddenda.

Item Episcopus debeat singulis annis
adjunctis sibi a Capitulo duobus Canonicis,
cum omnibus Officialibus suarum admini-
strationum, & officiorum diligentem po-
nere rationem, nisi urgentissima cause,
de quibus Capitulo, vel Deputatis constare
debet, impediunt ut ratio ad alterum an-
num differatur.

Servanda Co-
cordia inter
Ducem
Bavariae, &
Canonicos.

Item Episcopus observet, & manute-
neat etiam concordiam factam per Duces
Bavariae inter Episcopatum tempore dilecti
filii Ernesti tunc Administratoris Ecclesiae
Patavien., & Cives Patavienfes, dummo-
do nihil contineat adversus libertatem Ec-
clesiasticam, Sacros Canones, vel Concilii
Tridentini Decreta.

Ratione red-
denda admi-
nistrations.

Item Episcopus teneatur singulis an-
nis ad requisitionem Capituli perceptorum,
& expositorum praesentibus duobus Cano-
nicis Capitularibus a Capitulo deputatis
summariam rationem reddere, & si mi-

nus bene administraverit rem domesticam,
Capitulumque cum desuper admonue-
rit, quod velit talem admonitionem beni-
gne accipere, malamque administrationem
emendare.

Item Episcopus non debeat ullo modo
infcio Capitulo res alienum contrahere, de-
beatque singulis annis exactiones securas,
videlicet impositas persolvere, nec praes-
tantias facere, aut pro quovis hominum
suscubere.

Item Episcopus obligatur omnes lites,
tam cum Civibus Patavien. propter exactionem
ratione vini vulgo Ungelt dictum,
quam cum vicinis causa finium, seu limi-
tum vulgo Granitzen, cum consensu, &
consilio Capituli expedire.

Item feuda quaecumque ad Ecclesiam
devoluta ad nullas preces Imperatoris, Reg-
um, Principum, & aliorum alicui confert-
rat, absque scitu, & consensu Capituli, &
alias juxta Canonicas Sanctiones, pecunial-
que exinde percipiendas, & perceptas in-
nullum usum, quam in Redemptionem de-
bitorum, ac impignorationum bonorum
ipsius Ecclesiae conferat.

Item Episcopus dimittat Capitulo red-
ditus, ab antiquo in Dominio Schwadorff
persolvi debitos, sine ulla diminutione por-
rigi.

Item Instrumenta bellica, ut sunt Bom-
bardae, aliaque illis deservientia, pulveres
scilicet, & alia bellico usui destinata, nullo
modo alienet, sive diminuat.

Item teneatur Episcopus ad admoni-
tionem Capituli destructas, & ruinosas Ar-
ces, quantum necessitas postulaverit, & fieri
poterit, refarcire, reedificatas vero sar-
tas, reatasque conservare.

Item debeat Episcopus in collationibus
omnium feudorum, valorem quingentorum
florenorum attingentium semper Capitu-
lum adhibere, cujus consilio, & assensu
feuda conferat.

Item Episcopus non serviat Regibus,
aut quibuscumque Principibus.

Item quoties contigerit Episcopum,
pro quibuscumque negotiis tractandis ad
Capitulum aliquam legationem mittere,
non committat hoc Decano, sed aliis suis
Consiliariis, sive spiritualibus, sive secula-
ribus. Item Episcopus neutrale se gerat
ad Domum Austriae, Bavariae, & Bohe-
miae in quantum fieri potest, praecipue ve-
ro si differentia, aut controversia inter
Dominos praedictos fuerint, nisi de consensu
Capituli aliter consultum fuerit. Item si
Capitulum, aut persona aliqua Capitularis
velit impignoratas res Ecclesiae super Ca-
stris, teloneis, aut aliis obventionibus Epi-
scopatus, ab extraneis reducere, in quibus
locus est Redemptionis, permittat hoc
Episcopus, & ut fiat effectualiter disponat,
ita tamen, ut illa bona possint semper per
Episcopatum soluto eodem pretio redimi.

Item Magister Fabricae pendeat dicto
Episcopo singulis annis quadraginta floren-
nos Rhenenses ratione proclamandi man-
data.

Item

Ere alieno
non contra-
hendo.

Feudis Eccle-
siae nemini
concedendis

De instrumen-
tis bellicis.

Arcebus.

(R)

1589. Vestibus Episcopi post e-
jus obitum di-
videndis inter
Capitularem.

De electione
Magistri Ju-
dicis, & ju-
ramento fide-
litate.

Adhibendo
consilio Ca-
pituli in ar-
duis negotiis.

Bona non op-
pignoris co-
dem incon-
sulto.

Item casu, quo Episcopus diem suum obierit extremum, debent omnes illius Vestes, quae ex redditibus bonorum patrimonialium confecta fuerunt, Sacris tamen exceptis, inter Canonicos Capitulares, qui tempore obitus fuerint praesentes, aut Praebendam itinerariam pro absentia vulgo Raisspriendt indixerunt, & eo tempore participes fuerint, distribui, & in iis con- sanguinei ipsius Episcopi Capitularibus nul- lum impedimentum faciant.

Item, cum Episcopus Patavien. pro tempore eligere intendit Judicem, Magistrum Civium, & Senatum, nec non recipere Juramentum fidelitatis a suis Civibus, & subditis, ex haecenus laudabili introdu- cta consuetudine hoc fieri debet praesentibus Decano, & Capitulo, aut a Capitulo ad hoc deputatis, ut sic fidelitatem jurantes discant agnoscere Dominum suum vacante Sede; ita tamen, quod Capitulum praesentiam suam, aut Deputatorum non denegat, quod si venire recusarent, nihilominus Episcopo ad electionem, & Jura- menti receptionem procedere liceat.

Item cum ardua, uti de Statu Eccle- siae, hostibus arcendis, tuendis subditis, & hujusmodi fuerint tractanda negotia, Capitulum, vel aliqui Capitulares per Episco- pum convocari debeant pro exigentia causa.

Item quoties etiam contigerit Episco- pum ad loca remotiora ad aliquot menses ob quascumque causas a Patavia discedere, debeat ipse tunc unum, quem voluerit, ex Capitulo si in eo aliquis idoneus reperia- tur in Locumtenentem constituere. Item Judices in Civitate Patavien. pro tempore existentes per suos familiares, & in even- tum necessitatis, proprias personas Cur- riam, & Aream vulgariter die Whor a Lu- foribus, Blasphematoribus, & Jumentis, seu pecoribus purgant, praeservant, & ar- ceant; similiter in publicis placitis vulgari- ter Gekassfen, prout hoc fieri solet festo Beatae Mariae Magdalene privilegio Episco- porum Corradi, & Bertholdi data pro su- pradictis Curia, & Area publicent ad evi- tandum execrationes, & poenas in illis con- tentas.

Item si Episcopus castrensis, seu bona Ecclesiae Patavien. pro utilitate ejusdem nec- cessario habuerit alienare, seu oppignora- re, nec non alicui bona, aut officium ali- quod ad diem vitae concedere, tunc in Ca- pitulo saltem duae ex tribus partibus praesentes existant, eorumque Consilium, & assensus accedat, obtenta etiam Sedis Apo- stolicae licentia, & observata in omnibus Constitutione Paulina.

Item Episcopus tempore pestis, nec- non aliis omnibus Capituli necessitatibus, diffidationibus, invasionibus, atque bellis manum efficaciter porrigat defensivam, ei- dem Castrum unum, vel plura pro hujus- modi securitate, necnon defensione, tunc ad commodum, vel commoda aperta te- neat, & teneri praecipiat, atque mandet.

Item, quod de cetero Anniversaria in Muta, seu Telonio, aut Camera Episco-

pali instituta, juxta modum ordinationis suae antiquum peragantur, pecuniarumque ad hoc deputatae absque diminutione, & con- tradictione integre persolvantur.

Item quodcumque Capitulum, ac singulares personae ejusdem habuerint, vel in Cancellaria Episcopi, vel per ejus Offi- ciales literas expedire, tales ipsi semper gra- tis, & absque solatione alicujus taxae alias solvi consuetae expendantur.

Item Episcopus amplius nullum in Ca- stellanum recipiat, vel ei fortalitium, & Castellum committat, nisi idem Castella- nus literis patentibus suo Sigillo, aut alio authentico signatis se obliget, atque in ma- nus Episcopi, aut cui commiserit in praesentia duorum Canonicorum Capitularium delato Juramento fidelitatis se adstringat, quod fidelis erit, & obediens ipsi Episcopo, eo autem vita sancto, Decano, & Capitulo. Et ei, qui per ipsum Capitulum unicoloriter, vel a majori parte canonice fuerit ele- ctus, ut moris est, qui etiam Decano, & Capitulo specialem obligationem literis pa- tentibus, & ut constitutum est sigillatis in forma, & alemanica lingua, ut descriptum est. Ich N. Zu N. bekenne als der hoch- wurdig first N. mein gnediger herr mich zu seiner gnaden und desselben Stifts Schloff und herrschafft N. Zuerwalten besolen hat, vermeg meines von seinen firstligen gnaden deshalben gegebenen bestands, her- gegen ich dann seiner firstligen gnaden pflich- tung gethan in halt meines Reverff, so ich seiner firstliger gnaden gegeben. In wel- cher meiner pflicht bedingt das nach seiner firstliger gnaden todt, den Gott lang ver- rhieten wolle, ainem Capitel zu Passau oder den sodurch dasselb ainertziglich, oder von den meeren theil zu Bischove erwellet, ermelt Schlos ein offenes haus gegenwertig- lich soll sein. Wan und als oft sich auch begeben das (wo kein Bischove were) ein ehrwurdig Thum Capitel in das obberier- te meiner verwaltung Schlos leyth zule- gen notturtig wurden, das ich darumb kein irrung thun. Doch das Solches ohn mein- Costen und entgelt beschehen solle, auch Son- sten getrew und gewertig zu sein der sel- ben und des Stifts frumben in allen Sachen zu firderen, Schaden zu warnen, und zuwen- den, auch mich in allweg halten Wie ein ge- trewer diener seiner herrschafft zuthun. Schuldig und pflichtig ist, getreylich und ungeverlich. Das ich obgenanter N. dem- nach bi meinen Wahren treyen an aides. Statt, alles das hieoben bemelt ist, Wann Sich der fall hochgedachts meines gnedigen herren ablebung begeben, und ich die Selb zeit mit ermelten Pflegeampt und dem stift noch verbunden were, gegen ei- nem Ehrwurdigen Thum Capitel, oder er- meltem Bischove vermog meines behal- brieffs getreylich zuvolziehen gelobe und verspriche. Dels zu Wahren urkundt gib ich mergedachten meinem gnedigen herren einem Ehrwurdigen Capittel dise bekind- nuss mit meinem aygnen Insigel verfertigt. Geben und beschen &c.

Et

Gratis eidem expeditione dante in Cancellaria Episcopi.

Juramento fi- delitatis a Ca- stellano praes- tando.

Speciale spon- sione a Prae- fecto Arcis S. Georgii fa- cienda.

Novis Privi- legiis levandi pecunias Ci- vibus non co- cedendis.

Advocatio Colonorum.

Et quia ibi debet major custodia esse & arctior obligatio, ubi majus periculum Ecclesiae imminere potest, alias a majori- bus observatam est, quod Castellanus Arcis S. Georgii supra Civitatem Patavien. statim postquam acceptatus, & in possessionem, sive custodiam Arcis institutus fue- rit, Episcopo, & duobus Canonicis ad hoc a Capitulo deputatis vocata universa ipsius Castellani familia ultra praemissa jurare de- beat, se vacante Sede neminem in Arcem intromisurum, nisi Decanum, & Capitu- lum, & deinde eum, qui per ipsum Capitu- lum, aut a majori parte Canonicorum fue- rit electus, alias inscriptiones, prout alii Castellani dant, nihilominus dare similiter teneantur.

Item, ut Episcopus modernus pro viri- li, & in quantum fieri poterit, abstineat, & caveat, quod nulla alia privilegia nova, li- bertates, & immunitates levanda pecuniae causa Civitati, & Civibus Patavien. pro parte, vel in totum perpetuis temporibus elargiri, & concedere velit, ultra ea privi- legia, & immunitates, quae prius Civita- ti, & Civibus ipsis per Episcopos antecesso- res concessa, & quae Civitati, ipsisque Ci- vibus per Nobiles Viros Principes Wilhelmum, & Ludovicum Comites Palatinos Rheni, & utriusque Bavaricae Duces in arbitramento per eos publicato praecipue ra- tione praedicti tributi adjudicate fuerint.

Item cum aliqui Coloni, & Subditi in Provincia supra Anasum existentes, qui vulgo Steffaner appellantur, ex pio animi affectu, & Christiano ordine quo erga San- ctum Stephanum, & istam Cathedralium Ecclesiam flagrabant advocatiam apud eam- dem acquisierint, & sese illi sponte submiserint, recognoscentes Episcopos Antecessores in suos legitimos, & veros advocatos. Cum autem per temporis injuriam provisio Colo- norum cum maximo eorumdem detrimen- to, & damno alienis pro certa summa pecuniae commissa sit, inde factum est, quod plurimi Commissarii, qui summam praedi- ctorum Colonorum impignorationem nu- merarunt, rei privatae, & commodo proprio studentes, cum maxima Ecclesiae, & Episco- porum, & Colonorum ipsorum iactura, & praedictio tales Colonos sibi vindicare, & usurpare, vel ab Ecclesia, & Episcopis alie- nare, & aliis vendere, atque distrahere atten- tarent. Cum vero Venerabilis Frater Erne- stus tunc confirmatus in Archiepiscopum Salisburgen. ante aliquot annorum spatium supramemoratos Colonos per pecuniam nu- merationem ipsis secularibus factam, & tali obligatione, & impignoratione exem- erit, & liberos reddiderit, atque Eccle- siae, & Episcoporum Successorum Juri restituerit, ut deinceps per eosdem Officia- les, & Familiares Ecclesiae commodum, & utilitas magis provideri, & administrari, ac in debitum gravamen humeris Colonorum auferendum ab ipsis secularibus credi- toribus impositum averti posset, ideo simi- liter statutum est, ut tam modernus Episco- pus, quam Capitulum, & sui Canonici om-

nes, & singuli summa ope evitent, & absti- neant, ne perpetuis temporibus nominatos Steffaner impignorare, alienare, & pro ali- qua pecuniae summa, ut prius factum est, in- scribere, nec provisionem, & administra- tionem in praedictos Colonos sendam alteri committere velint, quam Judici in Yhuflatt, vel alteri Officiali, & Familiari, quem Epi- scopus pro tempore existens ad talem pro- visionem, & administrationem ex Curiali- bus suis duxerit deputandum, & idoneum. Quod si Episcopus, aut Succesores quovis quasto colore impignorationem, & in- scriptionem, vel Colonorum alienationem facere attentaverint, tunc omnes, & singu- li Canonici nequaquam consentire, conclu- dere, neque admittere velint, aut debeant.

Item ad Decanum spectet potestas pu- niendi laicos spectantes ad Capitulum, & Ecclesiam in hac Civitate existentes, in qui- bus haecenus id moris fuit, necnon etiam domesticos, & famulos Canonicorum in causis civilibus: Ubi autem criminales sunt, etiam criminaliter intentatae, Magistratus Ordinarii animadversioni subiacent. In dubiis casibus vero, de quibus certo non constat num sint civiles, an vero criminales, Decanus, & aula Episcopalis Praefectus de- cidant.

Item quia ad Capitulum spectat prop- rietas, & possessio Aerae, quam vulgariter Denhoff undwöhr vocant videlicet ab Aquilone versus Danubium, & ab Oriente ad Portam Palatii Consulis, ubi jacet lapis sanguinis, alias Weh. Selltain versus Occidentem usque ad Urbis murum, qui die Whor appellatur versus Austrum ad Flu- men Rai unde infra eundem ambitum nul- lus quidquam habet, seu debet etiam ordi- nare, nisi secundum beneplacitum, & volun- tatem Capituli, ut habetur ex privilegiis, seu donationibus bo. me. Corradi, & Bertholdi Ecclesiae Patavien. Praesulum.

Item Capitulum Patavien., etiam Mag- ister Pontis, & Leprosorum sint per Civi- tatem Patavien. liberi ab omni exactione, seu solutione Dazie, quae Ungelt, & An- schlag, vel Aufschlag vulgariter nuncupantur, adeo quod de Vinis suis, & Bonis, quae eos successive ducillare, & vende- re contingeret, nullatenus quidquam solvere te- neantur in cujuscumque potestate jus exi- gendi, seu recipiendi hujusmodi exactionem existat in futurum, ita quod libere eadem Vina ducillare, seu illa, & bona sua vende- re possint, & valeant cuicumque, vel qui- buscumque etiam extra Civitatem Patavien., prout eis videbitur expedire, absque exactione praedicta, & omni impedimento.

Item Praepositus, Decanus, & singuli Canonici, Magister Leprosorum, imo quicumque Beneficiati, & Clerici Civitatis Patavien., & Suburbium ejusdem, de Vinis, & frumentis, quae eos, & aliquem eorum pro usu Domus suae, seu qualitercumque illa acquirat, a dictis exactionibus vulgariter Ungelt Aufschlag pro tempore, & quibus- cumque aliis exactionibus per Civitatem Pa- tavien. ubilibet impositis, seu imponendis occa-

Causis Lico- rum spectan- tium ad Capitu- lum.

Exemptione Capituli Da- tae.

occasione Viſualium huiusmodi, liberi ſint omnino, & exempti, prout etiam jure communi cautum eſt, ut a Summo Pontifice tempore confirmationis pena ſtatuatur in contravenientes iis concordatis poſtquam nulla alia a Sede Episcopali vacante iniri poſſint, atque illa tamen in ſuo robore permanent.

Precedentia
pacta confir-
mantur, ſervantur,
mandantur.

§.5. Ut autem premiſſa omnia pacta, & concordata tanquam honeſtati, & aequitati conſona firmius ſubſiſtant, & ab omnibus, ad quos ſpectat inviolabiliter obſerventur providere volentes, ſupplicationibus Urbani Episcopii, & Capituli prædictorum hac in parte inclinati, omnia, & ſingula pacta, & concordata per Nos, ut præfertur, immutata, moderata, & limitata, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium ex certa noſtra ſcientia, approbamus, & confirmamus, illiſque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adſcribimus, ac Urbanum, & pro tempore exiſtentem Episcopum, & Capitulum Patavien. huiusmodi, necnon omnes, & ſingulas alias perſonas, ad quas id quomodolibet ſpectat, & ſpectabit in futurum ad totalem illorum omnium obſervationem teneri, & obligatos exiſtere, nec ab illis ullo unquam tempore reſiſcere poſſe.

Clauſula iuramentum.

§.6. Irritum quoque, & inane decernimus, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.7. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac dictæ Eccleſiæ Patavien. ſtatutis, & conſuetudinibus, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 29. Nov. 1589. An.V.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 29. Nov. 1589. Pontificatus noſtri Anno V.

CLXII.

Suppreſſio inſtituti Fratrum Scalceatorum S. Franciſci in Italia, eorumque locorum conceſſio Fratribus Minoribus Conventualibus Reformatis, Ordinis ejuſdem Sancti Franciſci.

De his Reformatis, & toto Ordine Franciſcano, vide in Conſtit. CVI. Apoſtoli- ci Tom. IV. Par. IV. fol. 359. & antea in Conſtit. LXVII. Honor. III. Solet. Tom. III. pag. 229.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius
Cõtitutionis.

CUM ſicuti ad aures noſtras nuper per- venit, dilectus filius Joannes Baptiſta de Piſauro, Profeſſor Ordinis Fratrum Sancti Franciſci Scalceatorum nuncupatorum Regnorum Hiſpaniarum, in Italiam nuper veniens, multos diverſorum Ordinum Religioſos, tam Mendicantes, ac Capuccinos, quam non Mendicantes, & alias ſeculares perſonas in nonnulla loca ipſius Italie per eum recepta, ad habitum per Fratres Scal-

ceatos huiusmodi geſtari ſolitum ſuſcipiendum, & profeſſionem per eos emitti conſuetam emittendam, Sede Apoſtolica omnino inconſulta receperit, plerique eorum ſic recepti, habitum ſuſceperint, & profeſſionem huiusmodi emiſerint.

Suppreſſio in-
ſtituti Fratrum
Scalceatorum
in Italia.

§.1. Nos qui prædictorum Scalceatorum inſtitutum hoc tempore in Italiam inducendum non cenſemus, conſideranteſque Fratres, qui Reformati Conventuales, & de Obſervantia appellantur, in puritate, ac ſimplicitate eorum Ordinum viventes in eadem Italia, benedicente, & incrementum dante Domino, florere, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolice poteſtatis plenitudine, inſtitutum Fratrum Scalceatorum huiusmodi in diverſis locis, Eccleſiis, & Conventibus Italie receptum, & tam per dictum Joannem Baptiſtam, quam omnes, & ſingulos alios Socios ſuos Scalceatos introductum, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium extingui- mus, ſupprimimus penitus, & abolemus.

Conceſſio loco-
rum huius
reformati.

§.2. Ac loca, Eccleſias, & Conventus huiusmodi cum omnibus eorum ornamentis, & ſacra ſupelleſtili, & iuribus univerſis, Ordini Fratrum Minorum S. Franciſci Reformatorum Conventualium nuncupatorum, perpetuo concedimus, & aſſignamus, ſeu unimus, annectimus, & incorporamus. Ita quod liceat ipſis Fratribus Conventualibus Reformatis, nullius ad hoc requiſita licentia, corporalem, realem, & actualem poſſeſſionem præſatorum locorum, Conventuum, & Eccleſiarum libere apprehendere, in eiſque juxta formam inſtitutorum Regularium, ac literarum confirmationis, & approbationis ejuſdem Ordinis Fratrum Conventualium Reformatorum a Nobis emanatarum, & per officium minoris gratiæ expeditarum, vitam ducere Regularem.

Permiſſio
transfandi ad
eodem Re-
formatos.

§.3. Necnon Joannem Baptiſtam, omneſque alios ejuſdem Socios, ac eorum ſingulos, ab omni apoſtaſiæ nota, ac quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliisque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & etiam temporalibus poenis, ſi quas propter præmiſſa omnia, vel illorum occaſione, & etiam quia a Superioribus Ordinum licentiam inde exeundi non petierint, aut alias quomodolibet reſpective incur- rint, necnon ab exceſſibus huiusmodi, in utroque foro auctoritate, & tenore præmiſ- ſis, abſolvimus, ac totaliter liberamus, dictasque ſententias, cenſuras, & poenas, eis, & cuilibet eorum gratioſe remittimus, & condonamus, atque relaxamus. Ac cum eiſdem ſuper irregularitate, per eos, & quemlibet eorum, quia interim ob præmiſſa cenſuris innodati divinis, non tamen in contemptum clavium, quomodolibet ſeſe reſpective immiſcerint, incurſa, quodque illa, & aliis præmiſſis, non obſtantibus Clericali charactere, ac omnibus etiam Sacris, & Presbyteratus Ordinibus, per eos, & quemlibet eorum reſpective alias rite ſuſceptis, illorumque privilegiis uti, ac in eiſdem Ordinibus, etiam in Al-
taris

taris miniſterio miniſtrare, libere, & licite valeant, diſpenſamus, omnemque inhabilitatis, & infamiæ maculam, ſive notam contra eos, & quemlibet eorum ex præmiſſis omnibus, & ſingulis quomodolibet inſurgentem, ab eiſdem penitus abolemus, ipſoſque in priſtinum, & cum in quo ante præmiſſa quomodolibet erant, ſtatim, in omnibus, & per omnia reſtituimus, repomimus, & plenarie reintegramus. Decernentes, quod dictus Joannes Baptiſta, & alii, qui in aliis Religionibus prius profeſſi fuerant, vel ad eaſdem redire teneantur, vel ſi ad Fratres Reformatos Conventuales prædictos tranſire maluerint, ad eos tranſire, & ibidem recipi, & recepti permanere poſſint, dummodo prædicti aliarum Religio- num profeſſi, ſi ad dictos Fratres Conventuales tranſire voluerint, profeſſionem de novo emittant, & que ab una in aliam Religionem tranſeunt ſervare teneantur, ſervent. Alii vero ſecularibus, qui ab eodem Joanne Baptiſta, ſive aliis ſociis Scalceatis recepti, & ad profeſſionem admiſſi fuerint in prædictos Fratres Conventuales Reformatos, vel in alias Religiones, pares, vel arctiores a Sede prædicta approbatas, dummodo de novo novitatem faciant, profeſſionemque emittant, ingrediendi licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur. Decernentes etiam, omnes ſupradictos poſſe in ſupradictas Religiones recipi, etiam non expectato Capituli, vel Congregationis Capitularis tempore juxta Conſtitutionis a Nobis noviter emanatæ formam, cui harum ſerie, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus.

Communica-
tio privile-
giorum Fra-
trum Con-
ventualium huius
Congregationis
Reformato-
rum.

§.4. Quodque ipſi omnes in prædictos Conventuales Reformatos recepti, omnibus, & ſingulis privilegiis, facultatibus, indultis, indulgentiis, & peccatorum remiſſionibus, ac aliis gratiis, tam ſpiritualibus, quam temporalibus, quibus ipſi Fratres Conventuales Reformati, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, pariſimiliter, & æque principaliter uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præmiſſis de ſpeciali gratia indulgemus.

Derogatio
contrariorum

§.5. Non obſtantibus ſel. rec. Bonifacii Papæ Octavi Prædeceſſoris noſtri, qua cavetur expreſſe, ne cujuſvis Ordinis Mendicantium profeſſores, loca ad inhabitandum recipere, ſeu recepta mutare, abſque Sedis prædictæ licentia ſpeciali de prohibitione expreſſam mentionem faciente, ac aliis quibuſvis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, dictorumque Ordinum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenore, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis, in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum tenores præſentibus Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permaneris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceterisque contrariis quibuſcumque.

Fides tranſum-
ptorum.

§.6. Volumus autem, ut præſentium tranſumptis etiam impreſſis manu tamen alicujus Notarii etiam in Archivio Romana Curie deſcripti, per dilectum filium noſtrum Hieronymum Tituli S. Petri ad Vincula S. R. E. Presbyterum Cardinalem de Ruvere nuncupatum, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Franciſci, & Conventualium Reformatorum huiusmodi Protectorem, oretenus deputati ſubſcriptis, & ſigillo ejuſdem Hieronymi Cardinalis Protectoris munitis, eadem proſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur præſentibus, ſi forent exhibita, vel oſtenſa.

D. P. An. V.
20. Decemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 20. Decembris 1589. Pontificatus noſtri Anno V.

CLXIII.

Confirmatio Synodi Petricoviensis habita ab Episcopis Regni Poloniae super electione, & qualitatibus eligendi in Regem, ac promovendorum ad Episcopatus.

Ex Regiſ. in
Secret. Breve.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator

PATORALIS noſtra ſollicitudo, quam pro tuenda ubique gentium, & locorum propagandaque Catholica Religione ſuſcipere tenemur, paternaque charitas, quam erga inclitum Poloniae Regnum in viſceribus Chriſti præcipue gerimus, & ſingularis zelus Orthodoxæ Fidei, ſinceraque erga Romanos Pontifices, ſancſtamque hanc Sedem devotio, quam ipſum Regnum, præſertim vero illius Prælati hoc maxime tempore præſerunt, jure optimo Nos inducunt, ut iis, quæ pro conſervatione ejuſdem Catholicæ Fidei, & pro publica ejuſdem Regni quiete, & tranquillitate, pie, ac prudenter a Prælatiſ præſatis ſtatuta fuerunt, Apoſtolice confirmationis robur, eiſdem Præſulibus ſupplicantibus, benigne impartiamur.

Præſules Regni nonnulli
ſtatunt in
Synodo Petricoviensis.

§.1. Nuper ſiquidem ſicut expoſitum Nobis fuit, in Synodo Provinciali Petricoviensis, de more celebrata Venerab. Fratres noſtri Archiepiscopii, & Episcopii Metropolitanarum, & Cathedralium d. Regni Eccleſiarum ſimul congregati, & convenientes in unum, ut more vigilum paſtorum gregem Dominicum ſua cura creditam ab imminentibus luporum periculis incolumem quantum in eis eſt, præſervarent, ſimulque unioni, & paci ipſorum Prælatorum, ac procerum, & Populorum ejuſdem Regni conſulerent, inter alia ſub noſtro, & Sedis Apoſtolice beneplacito ſtatu- erunt, ordinarunt, & decreverunt.

Qualitates re-
quirende in
eligendo in
Regem.

§.2. Quod tam in præſens, quam in futurum nemo unquam agnoſcatur, nec recipiatur in Regem Poloniae, niſi fuerit vere
M
Ca

Catholicus, quique Sanctam Catholicam, & Orthodoxam fidem, quam Sancta Romana, & Apostolica Ecclesia tenet, docet, & praedicat, palam, & publice profiteatur, & sequatur, & in unitate ejusdem S. R. E. permaneat: quodque pro tempore existens Archiepiscopus Gnesnensis, cui jus renunciandi, seu publicandi Regem ex privilegio competere dignoscitur, neminem renunciet, aut publicet, qui fuerit dubiae fidei, & non sit manifeste Catholicus.

Novus Electus a Principe Regni renuncians, & coronandus.

§.3. Ad tollendum vero dissidium, & intestini belli periculum, nullus Episcoporum, & Praelatorum, contra jus Archiepiscopi praedicti post renunciationem ab eo factam, scilicet de persona Catholica, & servatis Regni statutis, & consuetudinibus in electione Regis, audeat nominare, renunciare, aut coronare alium in Regem, alioquin a regimine, & administratione Cathedralis, seu Metropolitanae Ecclesiae, cui praest, in perpetuum eo ipso suspensus, atque omnibus Beneficiis Ecclesiasticis, quae quomodolibet obtinet, privatus existat, & nihilominus hujusmodi nominatio, renunciatio, aut coronatio nulla, & invalida censetur, ac nullus sit roboris, vel momenti.

Promoti ad Episcopatus per Regem, eorum administrationem suscipere nequeant licentia Apostolica.

§.4. Ne quis nominatus a Rege Poloniae pro tempore existente in Episcopum, vel Archiepiscopum ad Ecclesiam aliquam Cathedralis, vel Metropolitanam, ex iis, ad quas pro tempore vacan, jus nominandi ipsi Regi ex privilegio Apostolico competit, assumat sibi honorem, nec locum, neve in regimine, & administratione Ecclesiae hujusmodi, illiusque bonorum quoquo modo se immisceat, nisi prius a Sede Apostolica eidem Ecclesiae de persona sua sic nominata provideri, seu in Episcopum, vel Archiepiscopum, Praesulem, & Pastorem praefici obtinuerit literis Apostolicis desuper expeditis, si secus fecerit, ad illam, & ad aliam quamcumque inhabilis omnino censetur.

Poenae eligentium, vel adherentium Regi Haeretico.

§.5. Quicumque sive ex Senatoribus, sive ex Nobilibus in promovendo Rege Haeretico, opem, consilium, auxilium, vel favorem praestiterit, vel consenserit, aut ei jam promoti adhaerit, praeter alias censuras Ecclesiasticas, & poenas, in quas eos incurrere Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis constitutum est, tam ipse, quam posterius ejus, & descendentes, ad omnes honores, dignitates, & Beneficia Ecclesiastica obtinenda, perpetuo inhabiles, & incapaces sint, & esse censentur.

Poenae contra Haereticos.

§.6. Nullus Episcoporum, seu inferior Praelatus audeat Haeticum hominem ad honores, dignitates, officia, vel Beneficia spiritualia, vel temporalia promovere, vel promoveri facere, aut intercessione, opibus, aut alia quacumque ratione ad ea affectanda juvare. Quod si id attentare praesumpserit, poenam privationis omnium, & quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, vel officiorum, quae obtinet, necnon suspensionis, ut praefertur, a regimine, & administratione suae Ecclesiae, ipso

facto incurrat, & ad alia obtinenda, incapax prorsus existat.

Impugnantes Jura Sedis Apostolicae, aut Jurisdictiones Ecclesiasticas.

§.7. Quicumque ex iis, qui pro Catholicis se gerunt, tepidis nimirum, & falsis stratribus, Apostolicae Sedis auctoritatem, jurisdictionem Ecclesiasticam, & jura decimarum publice, vel privatim, directe, vel indirecte in Conventibus, aut aliis in locis impugnaverit, tam ipse, quam ejus posterius ab ordinibus, & honoribus, dignitatibus, & Beneficiis Ecclesiasticis in perpetuum arceantur, & ad illa semper inhabiles existant.

Exactio Numerum Regi, vel Reipublicae per Episcopos faciendae.

§.8. Quoties ex necessaria, communi, & publica causa, ac de licentia, seu permissione Sanctae Sedis Apostolicae conferendum est consensu publico ex bonis Ecclesiae subsidium, seu donativum aliquod Regi, vel Reipublicae, illud per deputatos suos Episcopi exigant, ne subditi, & bona Ecclesiarum a Saecularibus exactoribus expleantur, & prophaeantur, ac variis injuriis, & damnis, prout plerumque factum est, afficiantur. Si Episcopi aliter fecerint, poenis, in Concilio Generali Lateranensi, novissime celebrato, & in Bulla die Coenae Domini legi solita, aliisque sanctionibus Apostolicis contra eos, qui etiam sponte offerunt, inflicti, eo ipso subiaceant.

Thesaurus publicus in-fundendus pro subsidio necessitatibus.

§.9. Demum, quod propter omnes subitas disti Regni necessitates, & improvisos eventus thesaurus, sive ararium publicum, & commune omnium Regni, praedicti Ecclesiarum, in aliqua Ecclesiae arce, seu Castro, provide, & accurate instituat, & cum omni diligentia, & custodia asservetur.

Ipsi Regni Proceres supplicent pro districtiori confirmatione.

§.10. Quae omnia statuta, & Decreta, quo firmiter, & accuratius perpetuis futuris temporibus observentur, iidem Praelati per dilectum filium Vincentium de Seve Praepositum Lacen., & Internuncium, ab ipsa Synodo Provinciali, ad Nos missum. Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut illis Apostolicae comprobationis robor adicere, aliasque in praemissis oportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmat Sixtus, eaque servari jubet.

§.11. Nos igitur eorumdem Praelatorum, ac ipsius Synodi pietatem, sanctumque, & laudabile propositum plurimum in Domino commendante, eorumque supplicationibus in hac parte annuentes, statuta, ordinationes, & Decreta praedicta, prout superius descripta fuerunt, ex certa nostra scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, eaque praesentis scripti patrocinio communitus, & illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robor adicimus, ac per eos, quos illa concernunt, & concernent in futurum, perpetuo, firmiter, & inviolate observari praecipimus, & mandamus, omnesque, & singulos juris, & facti, ac Solemnitatum, etiam substantialem, si qui in eis intervenerint defectus supplemus.

Decretum irritum.

§.12. Decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§.13. Non

1589. Derogatio contrarium.

§.13. Non obstantibus praedictarum Ecclesiarum, & quibusvis aliis contrariis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & immemorabili tempore pacifice observatis, nec non privilegiis, indultis, & literis Apostolicis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam illis, eorumque totis tonoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda foret, tenores hujusmodi praesentibus pro expressis habentes, ad effectum praesentium dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, illaque omnia, & singula, quatenus praesentibus literis in aliquo advenit, poenitus tollimus, & abrogamus. Ac nolumus deinceps cuiquam suffragari. Ceterisque contrariis quibuscumque, aut si eisdem Praelatis, vel eorum alicui, seu alii personis, communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transmissis danda.

§.14. Volumus autem, quod praesentium literarum transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & Sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eadem ubique fides adhibeatur, vel ostentis.

Classis penales.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, communionis, roboris, adjectionis, praeccepti, mandati, suppletionis, Decreti, derogationis, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incuturum.

Dat. anno 1589. An.V.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo octuagesimo nono. Pontificatus nostri Anno V.

CLXIV.

Ex Regibus Secretis Brevis.

Declaratio Constitutionis Gregorii XIII. super concordatis Germaniae in provisione Beneficiorum observanda: seu de publicanda provisione Apostolica intra tres menses nota Vacationis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

AD Romani Pontificis providentiam, circumspectam pertinere dignoscitur, dubia, quae ex literis Apostolicis oriuntur, suae declarationis oraculo delucidare, ut inde omnis dubitandi occasio, & litium, dispendia inter quoslibet Christianos, ac praesertim personas Ecclesiasticas valeant submoveri.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

§.1. Sane dudum a se. re. Gregorii Papa XIII. Praedecessore nostro emanavit litera tenoris subsequenti. Gregorius Episcopus servus servorum Dei. Ad futurum rei memoriam. Quae in Ecclesiam Dei incommoda inferunt, nostra Nos expedit animadversione removere. Cum itaque per literas se. re. Nicolai PP. V. Nationi Germanicae, pro illius virtute, & concordia cum Sede Apostolica, inter alia concedatur, ut quoties aliquo vacante Beneficio Ecclesiastico in mensibus Januarii, Martii, & Maii, Julii, Septembris, & Novembris, in quibus vacantium Germaniae Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio dictae Sedi specialiter reservata est, non apparuerit intra tres menses a die notae vacationis in loco Beneficii, quod alicui de illo Apostolica auctoritate provisum fuerit, ex tunc, & non antea Ordinarius, vel alius, ad quem illius dispositio pertinet, de illo disponere possit, & sepe numero contingat, ut antequam inquisitio, quam plerumque etiam in concursu plurium, sive in partibus, sive apud dictam Sedem fieri oportet in vitam, mores, & doctrinam eorum, quibus de dictis Beneficiis, per Sedem eadem providendum est, compleri possit, aut antequam de ipsis provisionibus, seu de mandatis, quae ad inquisitiones, & provisiones hujusmodi faciendas, ab eadem Sede impetrantur, vel motu proprio procedunt, literae Apostolicae conficiantur, vel etiam antequam mandata ipsa a Judicibus, ad quos directa sunt, recipiantur, vel recepta expediantur, interdum quoque literis Apostolicis expeditis, & gratia purificata, seu mandatis praedictis receptis, & inquisitione completa, antequam omnimoda executio perficiatur, propter diversa impedimenta, quae frequenter succedunt, tempus trium mensium, ex quo vacatio Beneficii in loco ipsius nota est, expiret, ac proinde Ordinarii locorum, aut alii, ad quos talium Beneficiorum dispositio, cessantibus Apostolicis reservationibus, pertinet, ab ipso tempore praedicto, licet priusquam illud laboretur, provisionis, sive alterius dispositionis de illis a dicta Sede jam gratia facta fuerit (quod ipsum attribendum, & quarendum Jus satis, superque esse certa Juris interpretatione frequenter declaratum est) illa tamen conferre contendant. Qua de causa multis Religione, & pietate insignibus, quando non post ostensum virtutis, & doctrinae suae specimen, atque inde emensos labores, & sumptus, Beneficiis potiri deberent, alii praecoepatores, obtentu ordinatae collationis hujusmodi, contra adversantur. Nos indignum rati, quod temporis mora, quam ad perscrutandum accuratius talium probitatem, industriam, & alia requisita, intercedere pro utilitate Ecclesiae necesse est, locum injuriis aperiat: attendentesque verba praedicta (in loco Beneficii) cum verbis (notae vacationis) quae protinus antecedit, conjungi, & ad illa dumtaxat referri, ac voluntatem concedentis, sensumque concess-

1590. Gregor. XIII. suis Literis, quae recitentur.

Declaravit quomodo intelligenda sit collectio Nicolai V. de inoffensivis Provisionibus Apostolicis de Beneficiis intra Menses notae vacationis in Mensibus reservatis.

M 2 sionis,

tionis, & literarum prædictarum sic esse, ut dispositio Beneficii intra tres menses a die notæ vacationis a Sede prædicta fieri, deque gratia facta alicubi apparere debeat, quemadmodum re inter utriusque Juris Interpretis, jam pridem controversa, summaratione judicatum apparet. Vix enim est, ut itineribus non modo infestis, aut prohibitis, quod fere semper aliquo contingit, sed etiam expeditis, qui ex tam longinquis regionibus ad dictam Sedem profectus, & in ea ad expediendum negocium vel paulisper moratus, in eadem se recipere, tanta temporis angustia possit. Quo circa equitate, & justitia suadentibus, præsentium auctoritate declaramus, concessionem Nicolai PP., & literas prædictas locum omnino non habere, quod Ordinarii, aut alii Collatores prædicti, post lapsum trium mensium ex die notæ Vacationis in loco Beneficii, disponere possint de illis Beneficiis prædictis, alias sub concessione, & literis prædictis comprehensis, extra Romanam Curiam in mensibus prædictis quoquo modo vacantibus, vel vacaturis, de quibus intra dictum tempus trium mensium per Rom. Pontificem, ac dictam Sedem qualicumque gratia, vel dispositio, aut concessio facta fuerit: ne tamen aliquam licitam sit factam a Sede prædicta dispositionem hujusmodi in longum protrahere, illi, quibus deinceps gratia hujusmodi concedantur, earum concessionum fidem, & testimonium, intra tres menses a die notæ Vacationis in loco Beneficii hujusmodi, vel dictis Collatoribus significare, vel in ipso Beneficii loco publicare, quoquo modo teneantur. Decernentes omnes, & qualescumque dispositiones de dictis Beneficiis, ab eisdem Collatoribus, post significationem, seu publicationem hujusmodi pro tempore factas, nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti fore: si que in quibusvis causis pendentes, & futuris judicari debere, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his, ab eisdem Collatoribus, aut quibuscumque aliis, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quod si forte quisquam Collatorum prædictorum fuerit præsentium violator, eum a Beneficiorum, & officiorum collatione tandem suspendimus, donec ipse veniam petens restitutionis gratiam a Sede prædicta meruerit obtinere. Ceterum volumus, ut præsentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu, & Sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obfignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud ubique locorum adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, suspensionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis

Dominica millesimo quingentesimo septuagesimo sexto Kal. Novembris Pontificatus nostri Anno V.

§.2. Nuper autem ad aures nostras pervenit, dubitare nonnullos de intelligentia illorum verborum præinsertæ Constitutionis, ne tamen &c. An scilicet ita accipienda sint, ut tres menses intra quos idem Prædecessor provisiones Apostolicas, earumve fidem, aut testimonia Collatoribus significari, aut in ipso Beneficii loco publicari mandat, numerandi sint a die notæ Vacationis in loco Beneficii, an potius a die, quo per Romanum Pontificem, ac Sedem Apostolicam de Beneficiis hujusmodi qualicumque gratia, vel dispositio, aut concessio facta fuerit.

§.3. Nos igitur animadvertentes ob justissimas rationes, & urgentissimas causas in eadem Constitutione superius expressas, & deductas fieri vix posse, ut tam exiguo temporis spatio, trium scilicet mensium a die notæ in loco Beneficii Vacationis, ipsorum Beneficiorum Vacationis in Romana Curia notitia haberi, & de eis disponi, ac demum dispositio ipsa Collatoribus significari, aut in loco Beneficii publicari queat: Propterea his, & aliis, quæ eundem Prædecessorem nostrum moverunt rationabilibus de causis adductis, ac litium, & controversiarum, quæ super præmissis excitari possent amfractibus, & dispendiis salubriter occurrere cupientes, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, verba illa ita esse intelligenda, ut quavis provisiones, dispositiones, aut gratia de Beneficiis hujusmodi, per Sedem Apostolicam intra tres menses a die notæ Vacationis in loco Beneficii computari, fieri debeant. Et nihilominus sufficiat deinceps intra tres menses a die datæ Concessionis, vel gratia hujusmodi numerandos, gratiam, provisionem, concessionem, seu qualemcumque dispositionem a Sede Apostolica obtentam, vel ejus fidem, aut testimonium Collatoribus significare, vel in ipso Beneficii loco quoque modo publicare.

§.4. Decernentes, sic in quibusvis causis penden., & futuris judicari debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his, ab eisdem Collatoribus, vel quibusvis aliis, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Et nihilominus, si quis Collatorum prædictorum præsentibus non obedierit, is poenas in eadem Constitutione nostri Prædecessoris inflictas, eo ipso se noverit incursum.

§.6. Volumus autem, ut præsentium, exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides ubique in iudicio, & extra habeatur, quæ haberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensa.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anno Piscatoris die 3. Januarii millesimo quingentesimo nonagesimo. Pontificatus nostri Anno V.

Dubium inde exortum.

Enodatur.

Clausula ad validitatem.

Pœna contra inobedientes.

Fides danda transumptis.

Dat. die 3. Januarii 1590. An.V.

Refli.

CLXV.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Restitutio Taxæ Equorum ad formam illius, quæ imposita jam fuit a Paulo Papa IV. cum præscriptione formæ eam exigendi.

SIXTUS PAPA QUINTUS
Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Nostri muneris est Camera Apostolica Juribus imprimis consulere, atque prospicere, illaque adversus Ministrorum illius incuriam, & inertiam, integre præservare, ne oblivione obsecurentur, vetustateque pereant.

Paulus IV. Taxam Equorum in toto Statu Ecclesiastico impositam ad formam Constitutionis Julii PP. III.

§.1. Dudum siquidem se: re: Paulus Papa IV. Prædecessor noster, per suas in forma Brevis editas literas sub datum Romæ sub anno Piscatoris die 20. Julii 1556. taxas equorum per subditos Status Ecclesiastici modo, & forma, quibus tempore sel. rec. Julii III. ejus antecessoris solvebant, ad ipsius Pauli beneplacitum Kal. dicti mensis Julii inchoandum omnino solvi, & cosque ad id per Juris, & facti opportuna remedia cogi, ordinavit, & mandavit.

Postea alio modo perfolvendam esse decrevit.

§.2. Et deinde per alias ejus simili modo expeditas literas sub datum die 24. Augusti ejusdem anni 1556. Taxas prædictas non amplius, ut tempore dicti Julii III., sed sicut ante impositionem subsidii trecentum millia scutorum per se. re: Paulum III., ejus Prædecessorem omnibus Populis dicti Status Ecclesiastici factam solvebantur, ab eisdem subditis ad ipsius beneplacitum perfolvi voluit, & decrevit.

Pius IV. Taxam hujusmodi solutionis publicavit.

§.3. Successive se. re: Pius PP. IV. noster Prædecessor, per suas eadem forma expeditas literas sub datum Romæ die 15. Martii 1560. Pontificatus sui anno primo, eadem taxas equorum in universo Statu Ecclesiastico, etiam a tempore prædicto, quo Paulus PP. IV. illas pro Camera Apostolica exigi, & recuperari mandavit, quoniam exactio hujusmodi, tunc executioni demandata non fuerat citra, & sic successive in futurum, ab omnibus personis, Communitatibus, & Universitatibus, illas solvere debentibus, juxta Taxam antiquam, ex libris ejusdem Camere extractam. Commissariis super exactione hujusmodi deputandis dandam a Francisco Odescalco tunc Camera Præsidente manu ejus subscriptam, pro eadem Camera omnino exigi, & cum effectu recuperari. Ipse enim eidem Francisco Præsidenti, eas Civitates, Terras, & loca, de quibus Taxa per eos solvenda hujusmodi non reperta fuisset, aut alias forsan de eadem taxa non apparuisset, de novo juxta ratam aliorum locorum taxandi, & taxam debitam, & convenientem eis imponendi, itaut quælibet Communitas, & Universitas indifferenter Taxas hujusmodi solveret, & quoscumque earundem Taxarum Debitores, ad illarum solutionem Juris, & facti remediis cogendi, & compellendi plenam, & liberam facultatem concessit. Non obstantibus quibusvis concessionibus, gratiis,

liberationibus, remissionibus, suspensionibus, & aliis contrariis dispositionibus, per quoscumque Romanos Pontifices ejus Prædecessores, ac etiam per ipsum, & Sedem Apostolicam quomodolibet factis, non tamen ex causa onerosa, videlicet emptio-nis dictarum taxarum, & pretii illarum, realis, & effectualis solutionis occasione, dummodo de ipsius pretii solutione clare constaret concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Quæ Prædecessorum nostrorum, literæ licet executioni mandari debuissent, tamen Cameralium Exactorum incuria, conventum fuisse accepimus, ut contra eorum officium Camera in possessione, vel quasi exigendi prædictas taxas equorum, & plerisque Oppidis, Castris, & locis dictæ nostre Provincie Romandiolæ ante dictas Pii IV. literas taxatis, quæ prius illas solve-re ceperant, conservare, & a Castris, Oppidis, & locis, quæ tunc taxata non reperiebantur, per Franciscum Odescalco, juxta sibi in eisdem literis præscriptam formam taxatis constituere neglexerint in magnum Camera detrimentum, & jacturam.

§.5. Volentes igitur quantum in Nobis est malo huic congruentem asserre medicinam, & Camera nostre Jura a Ministrorum negligentia vindicare. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine memoratas Pauli IV. posteriores, ac Pii etiam IV., necnon Pii V. Prædecessorum nostrorum super revocatione exemptionum a solutione earundem taxarum sub datum sub Anno Piscatoris die 8. Junii 1566. emanatas literas, quarum omnium, & singularum tenores hic pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis haberi volumus, confirmantes, approbantes, & eis perpetuæ firmitatis robur adicientes, & quatenus opus sit illas innovantes, siusque fortiori effectus omnino volentes, omnes, & singulas Taxas prædictas equorum, tam a Francisco Odescalco, quæ nunquam solute sunt, quam in Camera libris prius taxatas, quæ forsan aliqua ex parte tempore Pauli IV. solvi inchoate, sed non continuatæ fuere a die datæ posteriorum Pauli IV. literarum citra, & in posterum perpetuis futuris temporibus, juxta earundem Pii IV. formam, & tenorem, ac juxta taxam è libris Camera prædictis, per alterum ex illius Ratiocinatoribus, cum interventu dictæ Camere Generalis Commissarii extrahendam, & ab eodem Commissario subscribendam, sine ulla mora pro Camera nostra Apostolica integre exigi, & recuperari decernimus, & declaramus ab omnibus, & singulis Communitatibus, & Universitatibus, Civitatibus, Oppidorum, Castrorum, Pagorum, & locorum quorumcumque universa dictæ Provincie nostre Romandiolæ S. R. E. mediate, & immediate subsectorum, atque aliis quibuscumque personis, etiam Feudatariis, Censuariis, Dominis locorum, Baronibus, Marchionatibusque, Comitibus, & quacum-

Inertia tamè exactorū Taxa soluta non fuit a nonnullis Castris Romandiolæ.

Confirmat' prædecessorum nostri Cōstitutionibus, hoc Datum nostrum Taxam confici mandat Sixtus.

que alia dignitate, & auctoritate, etiam Cardinalatus fulgentibus, qui Castra, & Jurisdictiones infra limites dictae nostrae Provinciae possident, etiam quod nihil ratione Castrotum, & jurisdictionum hujusmodi Sedi Apostolicae annuatim, seu alias persolvant, nisi dumtaxat exceptis, qui eas pretio re vera, & cum effectu numerato acquisivisse legitime docuerit.

Commissarius deputat ad exigendas Taxas huc usque non solutas.

§.6. Mandantes dilecto filio Nicolao Morono laico Ariminen., quem ad infra dicenda omnia, & singula, ac in illis necessaria, & opportuna Commissarium eligimus, cuique facultatem ad ea exequenda amplam, & liberam concedimus, ut Communitates, Universitates, & alias quascumque personas praedictas dictae nostrae Provinciae Romandiolae, a quibus taxae praedictae exiguntur, ut praefertur, declaramus ad taxas ipsas in manibus Theaurarii dictae nostrae, sive illius Vice Theaurarii integre persolvendum, veramque satisfactionem impendendam a die data dictarum posteriorum Pauli IV. usque ad diem data praesentium nostrarum literarum, modo, & forma supra scriptis omnibus suis juris, & facti remediis opportunis, prout Camerale Minister, & Exactores in proventuum Camerae exactioe soliti sunt, cogat, & compellat; Notarioque, seu Notariis, vel Actuariis publicis, & legalibus, ac Executoribus, vel Subexecutoribus, ceterisque Ministris ad praemissa necessariis, ad eius arbitrium, & nutum nominandis, & eligendis, ut possit.

Lites, quae hae super re oriri contigerint Praefidi Romandiolae decidendas committit.

§.7. Et si quas forsitan inter dictum Nicolaum Commissarium, ac Universitates, Communitates, aliasque personas praedictas, super praemissis, vel eorum occasione quomolibet oriri contigerit contentiones, & differentias, nostrae Provinciae pro tempore Praefidi, quatenus illas per se, vel alium, seu alios breviter, & summarie, & sine strepitu, ac figura Iudicii, manu regia, ac omni, & quacumque appellatione remota, ut in materiis Cameralibus fieri solet, audiat, cognoscat, ac sine debito terminet, & decimat secundum praesentes, & non alias, committimus, & mandamus.

Vigesimali Commissario assignat.

§.8. Et ut Nicolaus aliquem laborum, quos in occasione huiusmodi impenderet, fructum capiat, ipsum vigesimali partem, seu quinque pro quolibet centenario eorum numerorum, qui dictarum taxarum causa vere exiguntur, & a Theaurario, seu Vice Theaurario dictae Provinciae memorato recipiantur a dictarum taxarum debitoribus, de eorum proprio ipsi Nicolao solvendam pro rata quantitate, quas Theaurarius receperit, praeter scilicet, & ultra dictas quantitates, eas neque integras, & quoque absque alicujus vigesimali detractioe, ad manus Theaurarii provenire decernimus, consequi, & etiam ultra dictam vigesimali impensas in viaticis faciendas per ipsum Nicolaum, a Legato, seu a Praefide dictae Provinciae pro tempore arbitrandas, liquidandas, & taxandas, ab eisdem debitoribus recipere, & habere, ad idque

eos cogi, & compelli posse concedimus.

§.9. Ceterum a die data praesentium, in posterum taxae praedictae eisdem modo, & forma, per modernum, ac alias pro tempore futuros dictae nostrae Provinciae Theaurarios, vel eorum Vice Theaurarios recuperandas statuimus, illisque, ut eas integras studiose exigant, & solerti assiduitate praeteritorum Theaurariorum indigentiam compensent, praecipimus, & expressim in mandatis damus.

In posterum huiusmodi Taxam a Theaurariis Provinciarum exigimur mandat.

§.10. Sicque, per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam dictae Camerae nostrae Clericos, & causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales diffiniri, sententiarum, & iudicari debere, sublati eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & sententiandi facultate, & auctoritate, irritum quoque, & inane quidquid fecerit super his, a quoquam, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Clausula.

§.11. Quo circa dilecto filio Henrico Sanctae Pudentianae Presbytero Cardinali Cajetano S. R. E. Camerario, ac eiusdem Camerae Praesidentibus Clericis, Theaurario, & Commissario, & eorum singulis harum serie committimus, & mandamus, quatenus praemissa omnia, & singula manu regia, omni mora, appellatione, & exceptione remota, per censuras Ecclesiasticas, & poenas pecuniarias privationis feudorum, inhabilitatis ad illa, & alias sibi beneficas, aliaque juris, & facti remediis opportunis faciant, praecipiant, & mandent firmiter, & inviolabiliter impleri, & observari.

Executores praesentis Constitutionis deputat.

§.12. Praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis immunitatibus, exemptionibus, ac aliqua possessione, vel potius usurpatione non solvendi dictas taxae, necnon nostrae de non tollendo iure quaesito, ac aliis Cancellariae Apostolicae regulis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in genere, vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices, ac etiam Nos, & Sedem Apostolicam quomolibet, praeterquam ex causa onerosa, videlicet emptionis dictarum taxarum in specie, & in individuo, media pretii actuali, reali, & effectuali exbursement, dummodo de ea clare, & explicito, & non alias constet, concessis, ceterisque contrariis quibuscumque. Quibus omnibus, etiam si de illis specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio habenda esset, eorum tenores pro plene, & sufficienter expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus.

Contracta tollit.

§.13. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & Sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in Iudicio, & extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Fides danda transumptis.

Datum Romae apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 15. Januarii 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Die, die 15. Janu. 1590. An. V.

Alic-

Alienationes officiorum, seu jurium, & emolumentorum, officiis etiam majoribus S. R. E. annexorum, ab Officialibus contra formam eorum primae erectionis factae rescinduntur, & in posterum fieri prohibentur.

Quo ad Officia a primae erectione annexa Officio Vicecancellarii, attende Const. XIX. Sixti IV. Divina Tom. III. Par. III. fol. 165. in §. 25. & declarationem huiusmodi Pontificis sub ista Constitutione locatam.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CUM pro suprema injuncta Nobis sollicitudinis cura, atque ea, quae Romanos Pont. peculiaris existit in tuendis S. R. E. rebus providentia, ejusdem Ecclesiae jura, & emolumenta integra conservare naturali, divinoque mandato moniti tenemur. Cumque ne ea contra antiquam Rom. Pont. vel aliorum, ad quos pro tempore spectat consuetudinem, aliter, quam concedenda sunt, concedantur, aut in alias personas contra concedentium voluntatem, attributamque ipsis facultatem transferantur, omni studio cavere debeamus. Nulli mirum videri debet, si pleraque jura, atque emolumenta S. R. E. officiis etiam majoribus annexa, ab obtinentibus dicta officia, qui tamquam fideles, & prudentes servi, talenta a Domino accepta dando superfluctari, vel saltem utendo communicare, non autem distrahenda consumere debent, haec tenus indebita alienata recuperare, & ne in posterum alienentur prohibere optima ratione decernamus.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Cum igitur sint aliqua munera, aut officia, seu potius jura, regalia, & emolumenta majoribus officiis annexa, quae alicuius personae in laborum, & meritorum renunciationem ab ipsis Officialibus gratuito concedi ab initio consueverunt, & omnino deberent, & nonnulla similiter officia per se existant, quae personis inopia laborantibus ad honestam eorum dumtaxat vitam, aut familiae sustentationem a Sede Apostolica liberaliter tributa sunt, Nos ut modus in huiusmodi concessionibus servari debitus, haec tenus immutatus restituatur, & ne in posterum aliquo pacto immutetur, atque ut Beneficii accepti memoria pretii, aut oneris impositione non laedatur, & ne officiorum concessorum emolumenta e personis, aut familiis, quibus ad eorum sustentationem concessa sunt, egrediantur, aut ipsorum necessitatibus ullo tempore subtrahantur, & ne ulterius Camera Apostolica aliquam iacturam patiatur, quantum in Nobis est, statuendum, atque consulendum duximus. Summo itaque animi dolore nuper accepimus (id quod magna etiam cordis perturbatione, & iusta indignatione

commoti vix cogitatione revolvere, nedum verbis recensere possumus) quosdam ad Apostolicae Sedis Officia, etiam praecipua a Romano Pontifice adscitos, quos Officialium praefatorum jura, & emolumenta conservare, & ut ceteris inferioribus Officialibus fidei, & industriae exemplo essent, amplificare oportebat, propriae salutis immemores, ea contra antiquam majorum consuetudinem, & attributam facultatem, & contra ejus qui contulit voluntatem, & in damnum Sedis, & Cam. Apost. suorumque in praedictis Officiis successorum alienare, pecuniasque inde collectas in propriis usus convertere non dubitasse. Nec sine majori animi molestia comperimus, eos huiusmodi alienationes subreptitias, & obreptitias confirmationibus Apostolicis approbari procurasse, & se eo pacto tueri, & quodam modo excusare voluisse. Qua quidem in re non possumus non summo opere detestari huiusmodi hominum ingrati animi vitium, dum insignem Apostolicae Sedis liberalitatem experti, res eorum fidei creditas, & ipsis in usum, fructumque tantum concessas, in alios transferre ausi fuerunt, tum sacrilegium eorumdem, quod bona, ac jura Deo, ejusque Sponse Sacrosanctae Ecclesiae dedicata praeripere veriti non fuerunt; demum impietatem, quod ea, quae pauperibus educandis, quae viris Religione, ac doctrina claris, sedulamque ipsi Ecclesiae operam navantibus fovendis destinata sunt, cupide exhaurire, & ad propria commoda convertere non timentur. Invenimus praeterea nonnullos, tum in variis status nostri temporalis Ecclesiastici locis, tum praesertim in hac Alma Urbe nostra, in qua Romani Pontifices Praedecessores nostri erga ejusdem Urbis Cives, & Incolas liberales, & munificos se saepe exhibuerunt, qui diversa Officia, donec ipsi vivant, vel eorum familiae extent, in laborum, & meritorum remunerationem, vel ad sublevandam eorum indigentiam ab ipsis Praedecessoribus nostris acceperunt, Apostolica benignitate abutentes, attributaque alimenta negligentes, quali per injuriam benefactoris memoriam ingrati animi vitio delere, taliaque sibi elargita Officia in alios transferre veritos non fuisse. Nonnullos etiam diversarum nostrae, & S. R. E. temporali ditioni subjectarum Provinciarum, Civitatum, & locorum Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Magistratus, & Romanae Curiae Officialium Collegia, huiusmodi inferioria Officia, sive eorum jura, & emolumenta mediante pretio, vel responsione concedere quandoque praesumpisse.

Iteratio alienationum, de quibus in subscris.

§.2. Unde Nos detestabiles huiusmodi abusus, ne latius serpsent, prohibendos, justissimamque, & severissimam sanctionem coercendos, & ex Romana Curia, Statuque temporali Ecclesiastico prorsus eliminandos esse censentes, habita super his cum venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de eorumdem fratrum consilio, & assensu, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicae potestatis

statis plenitudine, hac perpetuo valitura Constitutione rescindimus, & irritamus, quinimmo maledicimus, & execramur omnes, & quascumque venditiones, distractiones, pignorationes, hypothecas, necnon deputationes, & concessiones ex titulo oneroso ab omnibus super nominatis quomodolibet factas, quoruncumque ab ipso initio, sive a prima erectione, ex indulto Apostolico non alienabilium iurium, & emolumentorum quibuscumque officiis coherentium, etiam maioribus, nempe majoris Penitentiarum, Vicecancellarii, Camerarii, Summatorum literarum Apostolicarum, causarum Curiae Camerae Apostolicae Generalis Auditoris nostri, & pro tempore existentis Rom. Pont. in Urbe Vicarii, & eisdem Urbis Gubernatoris, ac Senatoris, aut aliorum quoruncumque, sub sigilli Secretariatus, Vicariatus, exercitii, deputationis, custodia, aut alio quovis nomine, & vocabulo comprehensorum, etiam sub pretextu compensationis, aut remunerationis obsequiorum per dictos Officiales majores Sedi Apost. impensorum, aut expensarum, vel damnorum per eosdem ex quavis causa passorum, vel sub quovis necessitate, & indigentia quaesito colore, in favorem quarumvis personarum, ut praesertur, factas, ac omnium etiam Officiorum, administrationum, & iurium, quae vel a Praedecessoribus nostris aliquibus personis, seu familiis gratiose concessa, vel a praedictis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Magistratibus, Officialibus, aut Collegiis, pretio, seu gratia, ut praesertur, concessa fuerint, etiam contractu ultro citroque obligatorio, publicoque instrumento ipsorum concedentium, & Successorum suorum nominibus solemniter inito, & stipulato, necnon praetento juramento, aut quacumque confirmatione Apost. postea etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus subsente roboratas, quarum omnium, & singularum, ac instrumentorum, & confirmationum hujusmodi tenores praesentibus haberi volumus pro plene, & sufficienter expressis.

Et omnium in summeorum desuper celebratorum quacumque causa munitio.

§.3. Declarantes nemini licuisse, nec licere hujusmodi conventiones, contractus, & pacta, ultra facultatum ipsi concessarum limites in detrimentum Sedis, & Camerae Apostolicae, suorumque in Officiis per eos obtentis successorum, super praemissis inire, & celebrare: Ideoque tam ipsos contractus, conventiones, pacta quaecumque, instrumenta inita, & celebrata, nulla, invalida, ac viribus omnino vacua existere, quam etiam juramenta super contractibus hujusmodi praestita, ex hoc ipso illicita, nequaquam servanda esse, ac super illis editas a Praedecessoribus nostris confirmationes, quibuscumque praeservativis, restitutivis, mentis attestativis, derogatoriis derogatoriis, aut aliis fortioribus, insolitis, atque efficacissimis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis munitas, tamquam in fraudem decretorum, & canonicarum sanctionum per subreptionem, vel obreptionem, seu ut dicitur per praecipitum

extortas verius, quam obtentas, ac pariter nullas, & irritas esse, & censeri. Cum nequaquam credendum sit, quempiam ex eisdem Praedecessoribus nostris voluisse confirmare, quod non licet, nec verisimile sit (prout alias a quibusdam in similibus gratiarum confirmationibus expressum, ac narratum fuisse accepimus) pro solvenda, vel restituenda dictis Officialibus alienantibus exigua pecuniarum summa, pro servitibus Sedi Apostolicae praestitis, aut sumptibus ejusdem Sedis causa susceptis erogata, ipsius Camerae, Sedisque Apostolicae Aerarium ad eo unquam exhaustum fuisse, aut iis angustiis laborasse, ut necesse fuerit ad hujusmodi alienationes, earumque confirmationes, tam perniciosas devenire. Cumque ex hoc ipso satis appareat, ipsos Praedecessores subdola, & fallaci impetrantium calliditate circumventos fuisse, non autem vere id approbasse, quod ut diximus, non ipsius Camerae, sed eorundem alienantium lucro cessit, qui praesertim eodem tempore se plane ingratos, & Apostolicae Sedis beneficiis prorsus indignos demonstrarunt. Si enim Dominus eiciendum censuit in tenebras exteriores servum malum, pigrum, & inutilem, quia traditum sibi talentum fodiens, in terram abscondit, ac superlucari omisit, sed tamen quod acceperat, integrum sine ulla diminutione servavit, & reddidit, quanto graviore supplicio eum affecisset, qui illud ipsum defraudare, defraudatumque Apostolica confirmationis tegumento celare, fraudemque mendicatio ab ea approbationis pretextu pertinaciter tueri ausus esset? Praeterea, si Ananiam de pretio proprio agri fraudata parte mentium, illico in fraudis poenam, ad Apostolorum pedes procidentem expulisse legimus, eos qui Sacrae Romanae Ecclesiae jura integra in suam utilitatem convertere, nedum de suis aliquid retinere student iis, & majoribus poenis afficiendos esse non censuimus?

Possessio cuiusque statim auferatur.

§.4. Ac propterea illos, qui praedicta jura, regalia, administrationes, atque emolumenta alienata, aut quomodolibet gravata detinent, uti intrusos, & detentores ab illis, eorumque exercitio, praetensa etiam immemorabili possessione, seu quasi per superiores Officiales a quibus dependent, vel alios ad quos spectat, propria auctoritate, manu regia, de facto, sine aliqua mentione, citatione, causa cognitione, iudicis decreto, declaratione, aut ministerio, & absque ulla pecuniarum, aut pretii, vel pignoris restitutione, & sine spoliis, vel attentatorum vitio eici, expelli, amoveri, & privati, & ad tradendas, & consignandas quascumque scripturas ad hujusmodi Officia spectantes, quas penes se habent, necnon ad restitutionem fructuum dictorum Officiorum a die obitus earum personarum, quae illa, ut praesertur vel alias, eis vendiderunt, aut concesserunt, decursorum, & ab iis forsan percceptorum, aut penes quoscumque existentium cogi, & compelli, & alios in eorum locum, gratis tamen nec alias, subrogari libere, & licite posse, ac omni-

omnino debere, eosque tantum actionem repetendi pretii, aut pignoris, vel delenda, & extinguenda obligationis contra eorum personas, cum quibus ipsi ab initio contraxerint, eorumque haeredes, & bona, si qua extent, habere, ipsosque, qui pretia, vel pecunias ipsas sic indebite receperint, eorumque haeredes ad restitutionem teneri, atque ad id juris, & facti remediis opportunis cogi, & compelli posse. Officia vero, & administrationes ultimo dicta gratuito ut dictum est, certis personis, eorumque familiis concessa, & deinde ab eis de facto alienata, eo ipso Camerae Apostolicae applicata, & ad eam devoluta esse, & censeri, nec solum emptores, verum etiam venditores omni jure sibi in eis, vel ad ea quomodolibet competenti cecidisse.

Sic & non aliter judicetur.

§.5. Sique per quoscumque Judices, & Commissarios etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, Camerae Apostolicae Clericos, Praesidentes, ac S. R. E. Cardinales in quibusvis causis, & instantiis motis, & movendis, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiti debere, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est haecenus, vel in futurum attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

Prohibitio de cetero illa alienandi.

§.6. In posterum vero, ne quis ex superius nominatis, aut quacumque, etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel alia majori, etiam Cardinalatus dignitate praesulens, tale crimen attentare, aut quocumque ex praemissis vendere, alienare, pignorare, obligare, aut hypothecare, vel sub responsione, aut mercedis promissionis receptione ad dictorum Officiorum exercitia, quempiam deputare audeat, seu praesumat, sub interminatione divini iudicii, ac maledictionis aeternae distinctius interdicimus, & prohibemus.

Officia integra Sedi, & Camerae Apostolicae conserventur.

§.7. Volentes, quod omnino ipsa Officia, prout cuique ab initio per Sedem Apostolicam concessa sunt, ita etiam integra, & intacta, cum omnibus suis iuribus, & emolumentis, pertinentiis, annexis, & connexis retineantur, ac Sedi, & Camerae Apostolicae perpetuo conserventur.

Transgressores multis poenis ligantur.

§.8. Si quis autem extiterit praesentis nostrae Constitutionis in aliquo violator, non solum praedictas venditiones, alienationes, hypothecas, pignorationes, concessiones, assignationes, vel deputationes, aliasque similes, vel dissimiles conventiones posthac de cetero faciendas, ac quaecumque illarum praeextu secutum fuerit, etiam Apostolica, vel alia quavis auctoritate roboratum, pariter ex nunc, prout ex tunc, & e contra annullamus, rescindimus, & irritamus, declarationesque, & decreta, ac facultates, & alia quaecumque superius expressa, ad illas in omnibus, & per omnia extendimus, & ampliamus, verum etiam eos, qui fuerint nostrae hujus prohibitionis de facto transgressores, ipso jure omnibus, & quibuscumque per eos obtentis, seu obtinentibus, & declaramus.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

dis Ecclesiasticis Officiis, beneficiis, muneribus, gradibus, honoribus, dignitatibus, attento, quod illis sese tanto faciliore perpetrato indignos reddiderunt, privamus, necnon privatos, ac ad ea, & alia postea obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces, infames, ignominiosos, ac perpetuae infamiae, & ignominiae labe, & macula eis inusta notatos, atque interstribiles declaramus, ita ut illis portae nunquam pateant dignitatum, quinimmo in sempiterna maledictionis, & anathematis poenam in aeternum condemnati, & traditi censentur.

Contraria omnia removeantur.

§.9. Non obstantibus praemissis, ac de jure quaesito non tollendo Cancellariae Apostolicae regula, & quibusvis statutis, aut diuturnis, & pacificis possessionibus, seu quasi, quae usurpationes censeri debent, necnon pro illorum confirmatione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac titulo oneroso praemissis, vel aliis gravioribus, & urgentioribus de causis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum praedictis, vel aliis efficacioribus, validioribus, ac prorsus inexcogitatis clausulis, & verborum conceptionibus per quoscumque nostros Praedecessores, aut nosmetipsos, & Sedem praedictam concessis gratis, aut literis Apostolicis, etiam saepius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis non nisi eorum tenoribus ad verbum insertis, ac modis, & formis inibi traditis ad unguem servatis, aut non nisi certarum, quarum interest personarum expresse ad id accedente consensu, vel eis saltem prius satisfacto, derogari ullo modo possit, aliter facta derogationes nullius sint roboris, vel momenti, tenores hujusmodi perinde, ac si forma requisita plene adimpleta, & observata, ad verbum inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contractis quibuscumque.

Status antiquus officiorum, pro ipsi Officialibus majoribus praeservatur.

§.10. Nostra tamen mentis, atque intentionis non est, per praesentes in aliquo immutare statum Officiorum, quae majoribus Officiis annexa ab ipso initio ex Indulto Apostolico, pretio, vel recognitione aliqua interveniente conceduntur, & vacabilia sunt, quorum cum pro tempore vacent, collatio, sive titulo oneroso concessio, seu quavis alia dispositio ad ipsos Officiales haecenus pertinere consuevit, in quibus, quo minus ipsi Officiales, ut prius illa concedere, pretiumque inde percipere, seu alias de eis disponere valeant, nullum in posterum praedictum generari volumus.

Stipulatio

§.11. Ut autem praesentes literae omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicae Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, necnon Cancellariae Apostolicae de more affigi, & publicari, eorumque exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, eandem prorsus fidem adhiberi, quae ipsis originalibus adhiberetur, exhibitis, vel ostentis.

Iussio hanc Bullam publicandi.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat

Statutio penalis.

ceat hanc paginam nostre rescissionis, irri-
tationis, maledictionis, execrationis, de-
clarationis, decreti, mandati, concessio-
nis, interdicti, prohibitionis, volunta-
tum, annulationis, extensionis, & pri-
vationis infringere, vel ei ausu temerario
contraire.

Si quis autem &c.

D. P. An. V.
die 15. Jan.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno
Incarnationis Dominicae millesimo quin-
gentesimo octogesimo nono, 18. Kal. Fe-
bruarii, Pontificatus nostri Anno V.

Pape sub-
scriptio.

**Ego Sixtus Catholicae
Ecclesiae Episcopus, sub-
scripti.**

Cardinalium
subscriptio.

- * Ego Joann. Episc. Ostiense. Card. Sancti
Georgii.
- * Ego Alph. Episc. Portuense. Card. Ge-
sualdi.
- * Ego Innocentius Episc. Tuscanense. Card. de
Aragon.
- * Ego Mar. Ant. Episc. Praenestense. Card. Co-
lonna.
- * Ego Ptolomaeus Episc. Sabinese. Cardinal.
Comen.
- * Ego Gabriel Episc. Albanense. Card. Pa-
lacchini.
- * Ego Marcus Siniticus, tit. S. Mariae Tran-
sylvberinae, Card. de Altemps.
- * Ego F. Michael Bonellus, tit. S. Laurentii
in Lucina, Card. Alexandrinus.
- * Ego Lud. tit. Sanctae Anastasiae, Card.
Madrutius.
- * Ego Nicolaus, tit. S. Praxedis, Card.
Senon.
- * Ego Julius Antonius, tit. S. Bartholomaei
in Insula, Card. Sanctae Severinae.
- * Ego Hieronymus, tit. S. Susanna, Card.
Rufficus.
- * Ego Jo. Hieronymus, tit. S. Jo. ante Por-
tam Latinam, Card. Albanus.
- * Ego Hieronymus, tit. S. Prisca, Card. Si-
moncellus.
- * Ego Petrus, tit. S. Hieronymi Ilirice, Card.
Deza.
- * Ego Ant., tit. SS. Jo. & Pauli, Card.
Carafa.
- * Ego Jo. Ant. Card. Sanctorum Quatuor.
- * Ego Jo. Bapt. Card. S. Marcelli.
- * Ego Julius, tit. Sancti Eusebii, Card. Ca-
nanus.
- * Ego Nicolaus, tit. Sanctae Caeciliae, Card.
Cremone.

- * Ego Ant. Maria, tit. S. Mariae de Pace,
Card. Salviatus.
 - * Ego Vincentius, tit. S. Clementis, Card.
Montis Regalis.
 - * Ego Philippus, tit. S. Sabinae, Card. Spi-
nula.
 - * Ego Scipio, tit. S. Salvatoris in Lauro, Card.
Lancellottus.
 - * Ego Vincentius, tit. S. Alexii, Card. Gon-
zaga.
 - * Ego Jo. Baptista, tit. S. Mariae in Araceli,
Card. Costrucci, Signaturae Justitiae
Praefectus.
 - * Ego Federicus, tit. S. Stephani in Monte
Caelio, Card. Cornelius.
 - * Ego Dominicus, tit. S. Laurentii in Pa-
neperna, Card. Pinellus, S. M. Majoris
Archidiaconus.
 - * Ego Hippolytus, tit. S. Pancratii, Card.
Aldobrandinus, Major Penitentia-
rius.
 - * Ego Hieronymus, tit. S. Petri ad Vincu-
la, Card. de Ravere.
 - * Ego F. Hier. tit. S. Mariae super Minervam
Card. Asulanus.
 - * Ego F. Constantinus, tit. S. Petri in Monte
Aureo, Card. Saynanns.
 - * Ego Guilelmus, tit. S. Martini in Montibus,
Card. Alanus.
 - * Ego Scipio, tit. S. Mariae de Populo, Card.
Gonzaga.
 - * Ego Antonius, tit. Sancti Vitalis, Card.
Saulius.
 - * Ego Evangelista, tit. S. Matthaei in Merulan.
Card. Cusentinus, Archidiaconus Sancti
Petri.
 - * Ego Joannes, tit. S. Mariae Transpontinae,
Card. de Mendoza.
 - * Ego Marianus Perbenedictus Sancti Petri,
& Marcellini, Card. de Camerino.
 - * Ego Franciscus, S. Mariae in Via-Lata,
Diac. Card. Sfortia.
 - * Ego Alexander, Sancti Laurentii in Da-
maso, Diac. Card. Montaltus Vice-Can-
cellarius.
 - * Ego Hieronymus, S. Eustachii, Diac.
Card. Matthejus.
 - * Ego Benedictus, S. Mariae in Cosmedin,
Diaconus Card. Justinianus.
 - * Ego Alcanus S. Nicolai in Carcere,
Diac. Card. Columna.
 - * Ego Federicus, S. Agathe, Diac. Card.
Rovomani.
 - * Ego Augustus, S. Adriani, Diac. Card. Cu-
sanus.
 - * Ego Franciscus Maria, S. Mariae in Dom-
nica, Diac. Card. a Monte.
 - * Ego Guido, SS. Cosmae & Damiani,
Diac. Card. Pepulus.
- Anno a Nativitate Domini 1590. indit. 3.
die vero 28. mens. Jan. Pontif. SS. N. in Chris-
to Patris, & D. N. D. Sixti Divina provid.
Papa V. An. V. Retroscriptae litterae Apostol.
affixae, & publicatae fuerunt in valvis Basilicae
Lateranae, ac Principis Apost. de Urbe, necnon
Cancell. Apostol., per me Franciscum Bayon
ejusd. SS. D. N. Papae Curiae
Pompaeus Guerra Mag. Curfor.
Se.

pro sublati, & abrogati habere volumus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Volumus autem, quod praesentis
cedulae sola signatura sufficiat, & ubique
fidem faciat, etiam absque data, & regi-
stratura, ac publicatione. Quodque si vide-
bitur, hujusmodi cedula in quaterno Can-
cellariae describatur, & etiam sine publica-
tione, data, & registratura, eis fides om-
nino adhibeatur in iudicio, & extra, pe-
rinde ac si litterae etiam sub plumbo expeditae
essent, quae nihilominus expediri possint,
per Breve nostrum, sub quacumque
data, stylo Cancellariae, & Camerae praefata-
rum, ac regulis, & Constitutionibus,
necnon privilegiis, Registratoribus suppli-
cationum Apostolicarum, & aliis praefatae
Curiae Officialibus concessis in contrarium
disponentibus, & aliis non obstantibus quibuscumque.

Placet, & ita Motu proprio mandamus.

Subscriptio
Pape.

Publ. Pont.
An. V. die 3.
Aprilis.

Leita, & pub. fuit suprad. Const. Ro-
mae in Cancell. Apost. Anno Incarnat. Domi-
nicae millesimo quingentesimo nonagesimo die
vero 2. mensi Aprilis Pont. S. D. N. D. Sixti
divina providentia Papa V. Anno V.

CLXVII.

Ex Reg. in
Secret. Breve.

Confirmatio nonnullorum Decretorum per
Commissarios, & Visitatorem in Pro-
vincia Romandiola deputatum factorum,
pro bono regimine, & Gubernio Comi-
tatus, & Civitatis Caesatenae.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Executium.

Inter innumeras Pastoralis Nobis divina
annuente Clementia, injuncti muneris
Curas, in ea praecipue cogitatione assidue
versamur, ut Civitates, & loca ditioni no-
strae temporali subiecta, tranquille, felici-
terque regantur, gubernentur, atque in-
stituantur, Populi que Nobis subditi, quan-
tum provideri humana ratione potest a po-
tentioribus non opprimantur, & affligan-
tur, atque abusus, qui vel temporum va-
rietate, vel hominum licentia, sensim ab-
repunt, tollantur, & de medio removean-
tur, ne quid injuriosum, ne quid deprava-
tum, ne quid corruptum utilitatem, pacem,
atque justitiam publicam Invertat, &
perturbet.

Ante Trien-
nium Ponti-
ficis nonnullos
graves viros
electos, qui
Provinciae, &
loci Status
Ecclesiastici
visitarent.

§.1. Quare, ab hinc fere triennium
certos Camerae nostrae Apostolicae Clericos
(cum Nos summa rerum intenti, & tot
tantisque oneribus, quae pro totius Chri-
stiana Republica communi salute nostris
cervicibus sustinemus, distenti per nosmet-
ipsos id exequi non possemus) Visitatores,
& Commissarios nostros ad eas Civitates,
Oppida, & loca visitandum, eaque ordi-
nandum, & quid quid in eis correctione,
& reformatione indigeret Nobis referen-
dum, ut retractari, & coerceri, &

salubrius ordinari possent misimus.

§.2. Inter quos dilectus filius Alexander
Centurionus dictae nostrae Camerae Clericus
noster in Provincia Romandiola Visitator,
& Commissarius a Nobis deputatus fuit, qui
inter ejus Provinciae sibi commissa loca Co-
mitatum Civitatis nostrae Caesena visitavit.

§.3. Visisque, & mature cognitis Co-
mitatus ipsius legibus, seu statutis, vel con-
suetudinibus, & moribus, diligenterque
investigato, illius regiminis modo, non
pauca coercenda, reformanda, & ex inte-
gro statuenda, providenda, & decernenda
deprehendit.

§.4. Cumque ea omnia distinctim, &
ordinatim ab eo Nobis, vel Congregationi
ad hoc a Nobis instituta relata, & commu-
ni omnium voto, uti juri, & honestati
congruentia, statuique, & regimini dicti
Comitatus apprime utilia, & necessaria
laudata, & comprobata fuerint, ac dile-
ctus filius Nicolaus Moronus Locumtenens
Arminen. dicti Comitatus nomine pro il-
lorum confirmatione Nobis humiliter sup-
plicari fecerit. Nos hujusmodi supplicatio-
nibus inclinati dictorum Decretorum to-
tum tenorem, nec ullo prolixo verbo omis-
so, praesentibus inseri, & notari fecimus,
& ut decreta ipsa firmiter consistant, & in
futurum ab iis, quos attingunt, & attingent
inconcusse impleantur, & inviolate
serventur. Motu proprio, & ex certa no-
stra scientia, & de Apostolica potestatis
plenitudine. Decreta omnia infra inserta,
prout jacent Apostolica auctoritate tenore
praesentium approbamus, & confirmamus,
illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis
robur adjicimus, omnesque, & singulos
tam juris, quam facti, & solemnitatum
foran requisitarum defectus, si qui inter-
venerint in istis supplementis, & potiori
pro cautela haec eadem de novo decerni-
mus, & statuimus.

§.5. Sicque per quoscumque Judices, &
Commissarios, quavis auctoritate fun-
gentes, etiam causarum Palatii Apostolici Au-
ditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis,
& eorum cuilibet, quavis aliter judicandi,
& interpretandi facultate, & auctoritate,
judicari, & definiti debere, necnon irri-
tum, & inane, si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate scienter, vel ignoranter
contigerit attentari.

§.6. Quo circa dilectis filiis Provinciae
nostrae Romandiola Praesidibus, vel Lega-
tis, seu Vice-Legatis nunc, & pro tempo-
re existent. per praesentes mandamus quatenus
ipsi, vel alter eorum faciant auctorita-
te Nostra omnia in infra insertis Decretis
expressa, & contenta integre, inviolate, &
ad unguem perpetuis, futuris temporibus
observari sub poenis in eisdem Decretis
comminatis, & inflatis, aliisque gravio-
ribus, etiam corporalibus eorum arbitrio
infligendis, augendis, & moderandis.
Contradictores quoslibet, & rebelles, &
praemissis non parentes per sententias, cen-
suras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque op-
portuna juris, & facti remedia, appella-
tione

Eos inter Ale-
xander Cen-
turionus visi-
tavit Cae-
sena.

Nonnulla
que efforma-
vit Statuta

Quae confir-
mat Sixtus.

Necessarii
appositae clau-
sulae.

Executores
constituit.

1590.

Officia col-
lic.

Decreta, de
quibus supra.

Servanda co-
cordia inter
Comitatum,
& Civitatem
facta ab Ale-
xandro Cen-
turione super
solutione one-
rum extraor-
dinariorum.

Duodecim
tantum Pro-
curatores pro
toto Comitatu
eligendi
modo, & sub
pena hinc pre-
fatis.

tione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non pia me: Pii PP. IV., etiam Prædecessoris nostri de registrandis gratis interesse dictæ Camera concernentibus in libris præfatæ Camera infra certum, tunc expressum tempus, ac dictarum Civitatum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, & immunitatibus in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus: illorum tenores præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, hæc vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Decretorum, quorum supra sit mentio tenor infrascriptus est.

I. Primo cum inter Comitatum Casenæ, & Civitatem illis, & controversia sæpius compromissa in Sacro Rotæ Romanæ Auditorio super oneribus extraordinariis in dies occurrentibus, ad quorum ratam partem solvendam Civitas Comitatum gravare prætendebat; cum ipsa ratam suam ex redditibus publicis solveret juxta decisionem Cameralem a bon. mem. Episcopo Narneusi anno 1569. factam, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, multos annos duraverit, maxima utriusque partis impensa, & incomodo. Cumque ea, & Civibus, & Comitativis consentientibus a Reverendissimo Domino Alexandro Centurione Camera Apostolicæ Clerico Visitatore Apostolico dirempta, & composita fuerit, ut in Instrumento compositionis, & concordia die secunda Januarii 1588. per acta Domini Andreae Martini Camera Apostolicæ Notarii, ad quod habeatur pro veritate relatio. Proinde Instrumentum hujusmodi firmiter, & inviolabiliter utrinque observari, & adimpleri mandatur sub penis centum ducatorum, Camera Apostolica, quoties contravenitum fuerit applicandorum, ipso facto per primo contravenientem persolvendorum, expensaque occasione dictæ concordie dumtaxat a duodecim Procuratoribus dicti Comitatus facta, illis acceptæ ferantur, & refundantur; ne ob negocium Comitatus utilissimum, quod gesserunt, damnum consequantur.

II. Curetur omnimodo, ut numerus Procuratorum Comitatus non sit amplius, vel minus duodecim, videlicet trium pro quolibet ex quatuor quarteris juxta formam Capitulum ex ordine Sacre Consultæ tempore felicis recordationis Gregorii Papæ XIII. factorum, & ut hæc exequutio fiat, si ex aliquo dictorum Quarteriorum ultra tres Procuratores ex aliquo vero minus tribus inventi fuerint, Procuratores ejus Quarterii, seu Quarteriorum, qui trium Procuratorum numerum, ut præfertur ex-

cesserint, omnes imbuantur, cum præsentia, & interventu dicti Gubernatoris Casenæ, & forte ex illis extrahantur tres, qui officium exercent. Ceteri autem removeantur ab officio, & administratione: qui vero post hujusmodi imbuflationem, & extractionem usque ad numerum duodecim deficiant, ex eo Quarterio, quod minus quatuor Procuratoribus habeat juxta prædicta Capitula suppleantur. Et ut quantocius ad hanc executionem duodecim Procuratorum in totum deveniant. Interim, inhibeat Procuratoribus illius Quarterii, qui tres excefferint, ne officium exercent donec imbuflatio, & extractio prædicta facta fuerit, quin etiam ex nunc inhibiti, & suspensi censentur sub pena quinquaginta ducatorum, ex quibus due quarta partes Camera Apostolicæ, reliquæ due quarta partes inter Procuratorem Fisci, & accusatorem dividantur. In Procuratoribus vero in locum deficientium eligendis, tam quo ad Scrutinium, & imbuflationem faciendam, quam quoad eligendorum qualitatem, servetur omnino forma dictorum Capitulum, eaque executioni mandetur.

III. Quatuor Priores, sive Regentes Comitatus in fine anni eorum officii, Exactoresque, ac ceteri Ministri teneantur reddere legitimam, & debitam rationem omnium, & singulorum per eos gestorum, & administratorum coram Domino Gubernatore Casenæ cum interventu aliorum non duodecim, ut hodie non sine magna confusione, & litium fere immortalium fomento sit, sed quatuor tantum hominum, unius scilicet pro singulo Quarterio in præsentia dicti Domini Gubernatoris annis singulis eligendorum, qui pro riscontro inservire debeant juxta formam supradictorum Capitulum ex ordine Sacre Consultæ compilatorum: quorum quatuor sic eligendorum facultas ad aliud non se extendat, quam ad revisionem computorum prædictorum.

IV. Teneanturque quatuor revisores hujusmodi intra quindecim dies a die eorum deputationis computandos per se ipsos personaliter, non autem per Procuratores, vel substitutos revidere rationes, & computam administrationis Regentium, & Priorum, quam exactoris generalis, ut possint cognoscere quid exactum, quidve, & quomodo expensum fuerit, & quidquid circa computa, & rationes ejusmodi dum ea revident discendum illis occurrerit, generali consilio Comitatus intra dictos quindecim dies referant, quo facto, eorum facultas expiret, nec ulterius se super his ingerere possint sub pena centum ducatorum Camera Apostolicæ pro tertia, Comitatus pro alia, & accusatorum pro alia tertia applicandorum.

V. Et si in redditione computorum hujusmodi discordia orientur, eas audire, terminare, & decidere debeat Dominus Præses Provincie intra alios quindecim dies omnimodo manu regia, & appellatione remota,

VI. Et

A Ministri
quolibet anno
suis admini-
strationis ra-
tio reddenda
cum inter-
vatu quatuor
personarum
a quolibet
Quarterio
eligenda-
rum.

Hujusmodi
quatuor re-
visores non
per alios, sed
per se ipsos
Computa ex-
aminare te-
neantur.

Si in tali Co-
mputorum red-
ditione, dis-
cordie exo-
riantur, hæc
discordias ex-
pendet Præ-
ses Romanæ
diolæ.

Sequitur declaratio, & confirmatio Officiorum Vice-Cancellarii Sanctæ Romanæ Ecclesiæ.

SIXTUS PAPA V.

Motu proprio, &c.

Vice-Cancel-
larius habet
eadem com-
modum con-
cedit Officia
hic designata.
Quoad Offi-
cium Abbre-
viatorum ex-
tra clara Si-
xto IV. as-
signatio in eju-
smodi
Divina T. III.
F. III. §. 1. 157.
§. 2.

Hic Pontifex
hujusmodi Vi-
ce-Cancellarii
facultates com-
probat.

§.1. CUM Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vice-Cancellarius pro tempore existens, Regentis Cancellariæ Apostolicæ ac sex majoris cum assignatione emolumentorum Officii minoris gratiæ, & quindecim minoris Præfidentie Abbreviatorum, & viginti quinque Sollicitatorum literarum Apostolicarum, ac duodecim Notariorum Auditorum causarum Palatii Apostolici, ac tria Cubiculariorum, & septem Scutiferorum de numero Participantium, ac viginti sex S. Petri, & tresdecim S. Pauli, necnon duo de Lilio, & viginti Piorum Militum, ac Custodis, Notariatusque, & Otiarii ejusdem Cancellariæ, atque unum Notariorum contradictarum, & aliud de consuetis nuncupata, ac nonnulla alia ipsius Vice-Cancellarii, seu Cancellariæ Officia, tam per obitum, resignationem, & privationem, quam forsitan alias pro tempore vacantia, personis eidem Vice-Cancellario benevolis ad vitam recipientium conferre, & assignare, neque illis ad ejusdem Vice-Cancellarii libitum, simili modo quo Romanus Pontifex de aliis Romanæ Curie Officiis disponere solet, disponere consueverit, & in possessione, seu quasi disponendi de eisdem Officiis, ut præfertur expressione Roman. Pontificum, vel forsitan concessione, sive indulto Apostolico, per plures annos fuerit, prout est etiam de præfatis.

§.2. Nos ad quorum notitiam devenit, Vice-Cancellarium pro tempore existentem consuevisse, & solum fuisse de dictis Officiis, etiam pacto pretio ad libitum suum, ut præfertur disponere, dignitatis prædicti Officii Vice-Cancellariatus ad illud pro tempore obtinentis, necnon ab eo officia prædicta recipientium quieti, & securitati in præmissis providere volentes, Motu simili, non ad dilecti filii nostri Alexandri S. Laurentii in Damaso Diaconi Cardinalis Montalti ejusdem S.R.E. Vice-Cancellarii, ac etiam literarum Apostolicarum Summariorum, nostri secundum carnem ex Sorore pronepotis, vel alterius pro eo nobis defuper oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, certaque scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, concessionem, indulta, consuetudinem, permissionem, & possessionem hujusmodi (etiam de applicatione dictorum Officiorum, aut aliquorum ipsorum eidem Vice-Cancellariatus Officio, aut facultate, sive concessione, vel indulto, illa, aut aliqua ipsorum, vendendi, aut ad libitum suum de eis disponendi non appareret, ac etiam quandoque conflet, præfatum Vice-Cancellarium de prædictis Officiis, aut eorum aliquo, semel tantum, aut bis, vel pluries disposuisse, & in possessione eorum, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

vel aliquorum ex eis, novaque erectione, nullam eidem Vice-Cancellario de illis disponendi facultatem fuisse concessam, Apostolica auctoritate confirmamus, & approbamus, ac præfatis scripti patrocinio communimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti, & aliarum solemnitatatum omisarum defectus, si qui intervenerint in eisdem.

§.3. Et nihilominus potiori pro cautela, ne quicquam præmissorum in dubium aliquo tempore revocari contingat, Motu scientia, & potestatis plenitudine similibus, statuimus, & ordinamus, eidemque Alexandro Cardinali, & pro tempore existenti Vice-Cancellario concedimus, & indulgemus, ut quotiescumque Officia præfata, quorum omnium quantitates, qualitates, & jura, institutiones, & erectiones, cum quibusvis qualitatibus, decretis, conditionibus, & formis, præsentibus haberi volumus pro expressis per cessum, vel decessum, aut promotionem, privationem, seu quamvis aliam dimissionem eorum, qui Officia præfata pro tempore obtinebunt vacare contigerit, quæ omnia, & singula Officia præfatis vacationibus quemadmodum Officia nostra subiecta sunt, etiam subiacere volumus, decernimus, & declaramus illa omnia ad liberam ipsius Alexandri Cardinalis, & pro tempore existentis Vice-Cancellarii voluntatem, & dispositionem, etiam pacto pretio, pertinere. Possitque idem Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, aut per eum ad hoc specialiter deputatus, illorum omnium, & singulorum, capta solita impositione, resignationes recipere, & admittere, ac per suas literas suo sigillo pendente munitas, de illis dum pro tempore vacaverint, etiam illa, eorumque emolumenta ab initio, sive in eorum prima erectione ex Indulto Apostolico alienabilia non sint, & quodcumque appareat de hujusmodi officis, aut aliquo eorum Roman. Pont. disposuisse, per se ipsum, aut ejus Locumtenentem, aut ad hoc speciale mandatum habentem, quibusvis personis, cum quarumcumque Constitutionum, & literarum Apostolicarum in contrarium facientium derogatione, in omnibus, & per omnia ad instar Roman. Pontificis providere, seu illa vendere, & alienare absque pœnarum, & censurarum, etiam Ecclesiasticarum incursum, & exigentibus personarum meritis, & sufficientia, super earundem personarum, quibus ipse providerit de hujusmodi officis requisitarum qualitatum, defectu, cum sibi placuerit, dispensare, & easdem personas ad ipsa Officia, Constitutionibus præfatis, quarum tenoribus non obstant, habilitare, & illis, quibus de eisdem Officiis dictus Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, seu deputandus, suis literis duxerit providendum, ad Officia ipsa, absque aliqua contradictione, aut aliarum literarum expeditione, recipiantur, & admittantur, ita quod literæ præfati Alexandri Cardinalis, seu deputati, vel pro tempore existens

Ampliatque
& extendit.

N 2 stentis

1590.

Clausulas pro servandis apponit.

sentis Vice-Cancellarii valeant, & perpetue firmitatis robur obtineant, & his quibus concessa sunt plenissime suffragentur, ac si super praedictis Officiis, litera Apostolica confecta, & expedita fuissent.

§.4. Decernentes dictum Alexandrum, & Cardialem pro tempore existentem Vice-Cancellarium, super dispositione dictorum officiorum, ut praefertur facienda, provisioque ab eo, de illis, per Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices, eorumque Datarios, & eisdem Romane Ecclesiae Camerarium, vel Camera Apostolica Praesidentes, Clericos, aliosve quoscumque, quavis auctoritate, & potestate fungentes, ullo unquam tempore quavis occasione vel causa etiam iusta, vel iniusta impediri, inquietari, vel molestari non posse, neque debere. Minusque praesentem gratiam, & si videbitur desuper conficiendam, literas quovis pretexto, & ex quocumque capite, de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, in ius, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adversus illas, quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, vel Successores nostros Roman. Pont. aut dictam Sedem, ex quibusvis causis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, pro tempore factis, & faciendis, comprehendi, & comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam, sub data posteriori, per dictum Alexandrum Cardialem, & pro tempore existentem Vice-Cancellarium quodcumque eligenda, concessas, ac validas, & efficaces adversus quascumque impugnaciones, & revocations existere. Ipsumque Alexandrum Cardialem, & pro tempore existentem Vicecancellarium, ad superius expressa, & praenarrata, in loco, vel parte verificandum, seu probandum, aut praesentem gratiam, & literas desuper conficiendam, quodcumque purificandum minime teneri, sed sola praesentium naturam, absque alia probatione, seu verificatione, aut purificatione sufficere, eique in iudicio, & extra ubique stari, sed nec aliquam probationem cuiuscumque naturae, & speciei illa sit, vel fuerit in Camerarium adduci, vel admitti. Quinimo etiam si superius expressa, & narrata huiusmodi minus vera sint, & contrarium quodcumque probari contingat, nihilominus praesentes, & desuper conficiendas literas suum plenarium effectum consequi, praedictumque Alexandrum Cardialem, & pro tempore existentem Vice-Cancellarium, illis, & eorum effectu potiri, & gaudere.

§.5. Sicque in praemissis omnibus, &

singulis per quoscumque Iudices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eisdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata &c. iudicari, & definiti debere, irritumque, & inane, quicquid secus in contrarium praemissorum, absque dicti Alexandri Cardinalis, & pro tempore existentis Vice-Cancellarii, etiam in Consistorio de fratrum consilio contigerit attentari.

§.6. Non obstantibus de iure quasto non tollendo, & gratis ad instar non concedendis, aliisque Cancellariae Apostolicae regulis editis, & etiam in crastinum, assumptionis quascumque Rom. Pontificis ad summi Apostolatus apicem edendis. Necnon Symmachi, Pauli II Innocentii VIII. Pauli IV. & Pii V. ac quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae, seu Camerae, & Sedis Apost. non alienandis, ac male alienatis recuperandis, necnon Pii etiam IV. de similibus gratis in Camera infra certum tempus a die illarum concessionis computandum, registrandis, & insinuandis, ita quod ad praesentem gratiam registrandam, & insinuandam idem Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, nullo unquam tempore teneatur, nec propterea illa nulla sit, aliisque Apostolicis, ac in generalibus Conciliis specialiter, vel generaliter contra praemissa, vel eorum aliqua quomodolibet, etiam per Nos consistorialiter, & de fratrum consilio, & praesertim nostra, sub Dat. videlicet 18. Kal. Februarii, Pontif. nostri Anno V. disponente ne Officiales Officia, eorumque emolumenta eorum Officialis annexa alienare possint, editis, & edendis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Officialium huiusmodi erection. & fundation. ac Camerae praefatorum etiam juramento &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, usibus, naturis, stabilimentis, & etiam novis reservationibus, eorumque innovationibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis, per praefatos, & quorumcumque alios Rom. Pontifices Praedecessores, ac Nos, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, & per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac ex quantumcumque gravibus, & onerosis causis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogationibus, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis, etiam vim contractus inducentibus, ac etiam irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, & quocumque tempore, etiam longissimo observatis, etiam praemissa fieri specialiter, & expresse prohibentibus. Quibus omnibus etiam si de illis &c. eorum tenores &c. latissime hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, eaque omnia in quantum praemissis obesse, aut illorum executionem, & effectum retardare possent, omnino tollimus, & abrogamus, ac pro

1590.

Clausulam sublatam &c. addit.

Clausulas derogatorias addit.

Hec Bulla est que praecedit.

1590.

Qui appellavit a Iudicio Regentis, de hoc ante Iudicia cautionem dare in casu &c.

Qui in iudicio tracti fuerint, de proprio expensis solvere debent.

Resicienda a vicis expensa.

Statu exactionis Partimenti.

Acta consilii duplici in Libro adnotanda.

Bona ex assensu Comitatus in assensu Civitatis Casenae translatum ad pristinum locum redactantur.

VI. Et quoniam experimento deprehensum est, multos pro revisione computorum, ut praefertur electos indebite Regentibus molestias intulisse, multosque Regentes iudicia diu sustinere affectasse non propriis expensis, sed Comitatus, cum cuius iactura utrique locupletari procurarunt, idcirco, ut huic malo posthac remedium afferatur, ii, qui super mala administratione, vel non legitima computorum redditione adversus Regentes, seu Procuratores iudicia movere voluerint, teneantur in primis cavere idonee de reficiendis, de eorum proprio expensis, damnis, & interesse in casum succumbentiae tam universitati, quam sumptum fecerit, quam Regentibus, qui fuerint indebite molestati.

VII. E converso vero Regentes, Procuratores, & alii, qui in iudicium tracti fuerint lites expensis Comitatus sustinere nequeant, sed pro propriis, & particularibus in casum Victoriae a molestatoribus, qui succubuerint recuperandis.

VIII. Debeat dictus Praes Vistos Vicariorum condemnare nedum in expensis litis, sed etiam in mercedibus dietarum, quas in litigando consumpserint per dictum Dominum Praesidem arbitrio eius taxandis.

IX. Factis diligenter computis accepti, & expensi usque in tempus Visitationis, scilicet per totum annum repertum est exactorem Comitatus remanere debitorem librarum 2388. pro pecuniis jam ab eo exactis, ad quas solvendas statim manu regia cogatur, praeterea restabant per exactorem exigenda a Debitoribus antiquis libere 5000., & a debitoribus residui partimenti anni 1586., & 1587. librarum 9975., quae omnes summae omni adhibita diligentia exigantur, ut ex illis onera Cameralia solvi possint, & impositio Collectarum pro illis ratis evitetur.

X. Propositiones, & partitae, seu bollettationes omnes in consiliis faciende a Notario, seu Cancellario annotentur, juxta Capitula ex ordine Sacrae Consultae, sed non in uno libro, tantum scilicet ipsius Notarii, sed in alio etiam libro, qui pro riscontro inserviat, & apud Regentes conservetur, in quo ab eodem Notario eademmet die, qua partitae, & bollettationes, aliaque acta facta fuerint scribi, & annotari debeant.

XI. Quoniam occulte, & sine consensu Comitatus ablata fuerunt a libro actuum, seu catastro Comitatus multa bona Comitatorum, qui ad Civitatem Casenae domicilium transulerunt, & annotata in catastro Civitatis contra formam statutorum ejusdem Civitatis, breve se re: Leonis Papae X., & Decreta Reverendissimi Domini Segha olim Praesidis dictae Provinciae in grave praedictum Comitatus. Dominus Praes Provinciae manu regia, & appellatione remota faciat omnino dicta bona in priori assensu, seu catastro Comitatus reponere, & rescribere, contrariis quibuscumque non obstantibus.

XII. Cum fuerit a se re: Gregorio XIII.

per suas in forma Brevis expeditas literas concessa licentia Comitatus Casenae se afrancandi a solutione onerum rusticarum, nempe taxarum equorum mortuorum, & Taxarum Barisellorum, Paleae, & lignorum pro Illustrissimo Legato Provinciae praedictae ascendendum in totum ad libras 1708. 5. 8. fuerintque ad effectum dictae afrancationis empta hic in Urbe 40. Loca Montis Alumeriarum, & plures annui census in Civitate Casenae; Verum literae praedictae sum sortita non fuerint adhuc effectum, sed fructus dictorum locorum montis, ac censuum in alios usus conversi, & propterea Comitatus, & particulares duplex onus subire cogantur, cum quotidie novae portiones pro dictis oneribus rusticis super ipsis, & eorum bonis fiant. Propterea, ut montes, & census huiusmodi d. usui, & fini inserviant ad quem empti sunt, & Comitatus beneficium afrancationis praedictae omnino consequatur; Teneantur Procuratores, & Regentes supradicti assignare dicta quadraginta loca montis Casenae Apostolicae ad hoc, ut illius depositarii recta via possint fructus dictorum locorum montis Alumeriarum ad senta 200. monetae annua ascendunt in posterum perpetuis futuris temporibus in computum dictorum onerum rusticarum exigere, & pro residuo scilicet usque ad summam librarum 1708. 5. 8. tot ex censibus nomine Comitatus in Civitate Casenae, ut praefertur emptis si suffecerint, quod si redempti fuerint, tunc pecunia converti debeat in emptionem tot locorum dicti montis Alumeriarum, vel aliorum montium non vacabilium arbitrio Camerae Apostolicae, qui census, seu loca montium praedicti modo empta afrancationi, & liberationi praedictae applicati perpetuo sint, & a Thesaurariis, sive Vice-The-saurariis Provinciae, seu aliis Camerae Officialibus, nomine ejusdem Camerae recta via perpetuo exigantur, & ex nunc, & in posterum Procuratores, aut Regentes, per seipso, vel Procuratores, aut agentes eorum dictos fructus locorum montium, & censuum nullo modo exigere, aut de illis disponere, vel pro oneribus praedictis, seu illorum occasione partitiones aliquas super Comitativis, aut eorum bonis facere, aut imponere possint sub poena mille ducatorum toties quoties contravenerint incurren. Camerae Apostolicae ipso facto applicandorum privationis ab officio Regentatus, seu procurationis, aliisque poenis arbitrio Reverendissimi Domini Praesidis Provinciae.

XIII. Conficiatur liber coram Notario publico in quo particulariter describantur omnes Collectae, quae pro tempore imponuntur tam ordinariae, quam extraordinariae descriptione ita faciende, nedum assistat Dominus Gubernator Casenae, verum etiam ipse decretum suum interponet, illudque in libro extendatur, cum expressione quantitatis, & cause, ob quam collecta imponitur, & in eodem libro annotentur annis singulis solutiones earundem Collectarum.

1590.

Modus se afrancandi a solutione onerum rusticarum.

Conficiendus Liber Collectarum.

XIV. For-

1590. De Archivio.

XIV. Formetur Archivium majori, quam nunc extat diligentia, cum inventariis integris, & fidelibus omnium, & singulorum scripturarum libris collectarum, & filis receptionum, & quietantiarum.

De Notario.

XV. Quoniam Dominicus Valiscianus Notarius, qui fuit Notarius, & Procurator duodecim Procuratorum Comitatus convenit, & se obligavit omnia instrumenta, & scripturas pro Comitatu necessarias conficere pro salario scutorum viginti quinque anno quolibet, & de multis contractibus, aliisque scripturis ad Comitatum pertinentibus rogatus est, illasque consignare recuset sub pretextu, quod debetur sibi merces prater dicta scuta viginti quinque, teneatur omnino nulla interposita mora consignare Regentibus dictos contractus, & scripturas per eos in Archivio supradicto reponendas, & asserendas, recepto dicto salario annuo scutorum viginti quinque juxta eius obligationem absque eo, quod aliud quidquam petere, aut pretendere possit.

De Exactoribus, & exactoribus.

XVI. Debita Comitatus quoniam debitis temporibus non solvuntur, & propterea Commissariorum repressas, aliasque expensas quotidie sustinet, idque, ut experientia docuit, accidit factis, & culpa exactorum, qui communis boni obliti, ac propria dumtaxat utilitatis solliciti a debitoribus Comitatus exigere negligunt, illisque dilaciones, quam longissimas eorum arbitrio concedunt, vel ut illis gratificentur, vel ut interim, quo diutius exactio protrahitur, eo majus ipsi salarium lucri faciant, idcirco, ut indemnitati Comitatus consulatur, poenamque suos auctores teneat, teneantur duodecim Procuratores invenire exactores, qui eorum damno periculo, & expensis accipiant pro exactis, quascumque taxas tam ordinarias, quam extraordinarias, alias de eorum proprio persolvant, & refundant, & de his omnibus implendis idoneam cautionem prestent, eorumque officium, nec diem quidem ultra triennium duret, sed lapsis triennio expiret, neque possit sequenti triennio eligi, qui antecedenti exactor fuerit.

De servitio Praefidi, & Officialibus Provinciae Comitatus Reglando.

XVII. Non teneantur Comitativi Casenae Domino Praefidi Provinciae aliisque Officialibus, & Ministris Cameralibus cum vestibus, seu carrigiis ultra id, quod importat eorum Territorium, inservire, serventurque in ceteris quoad dicta carrigia dicta Capitula ex Sacra Consulta ordine per qua circa modum servitendi cum dictis carrigiis est optime provisum.

Extinguuntur officium Procuratoris, & Agentis Comitatus Romae, & Facit.

XVIII. Ad rescandans impensas superfluas, & inutiles non possit amplius dictus Comitatus habere Procuratorem, quem dicta Capitula sibi tenere permittunt cum salario annuo scutorum viginti quatuor auri in auro, qua constituunt libras 201., neque habere agentem Romae, quem dicta Capitula cum salario annuo librarum 120. tenere concedunt, neque habere factorem, quem nunc tenent cum salario annuo librarum quinquaginta, sed hi omnes removeantur, eorumque officia penitus extinguantur, salariaque praedicta illis, ac etiam Regentibus, seu Prioribus salarium librarum viginti quinque, quae omnia salaria libras 471. in totum constituunt, omnino adimantur, & de cetero non solvantur sub poena dupli eorum, quae soluta fuerint tam persolvi mandantes, & mandata facientes, quam per Depositarium, qui solverit, & eum, qui receperit incurrenda Camerae Apostolicae ipso facto, soluta quinta parte accusatori, applicanda, dicta vero summa inferviat pro salario exactoris, & aliis expensis necessariis pro dicto Comitatu faciendis modo, & forma, & cum solemnitatibus supradictis.

XIX. Non possint Regentes, seu Procuratores aliquas expensas extraordinarias facere, etiam quantumvis urgentissimas, & necessarias cujusvis etiam minime quantitatis, nisi prius facta propositione a Prioribus pro tempore in consilio duodecim, obtentoque partito ex voto ad minus duorum ex tribus partibus dicti consilii in praesentia dicti Gubernatoris Casenae, a quo remature discussa, expensae ipse taxari, & limitari debeant, & aliter facta damno facientium non autem Comitatus cedant, & propter illarum refusionem de proprio incidant facientes in poenam dupli Camerae Apostolicae ipso facto applicandae, soluta quinta parte accusatori.

Expensae extraordinariae nisi de consensu consilii minime faciendae.

XX. Sententiae omnes super revisione dictorum computorum, & redditione rationum dictorum XII. Procuratorum, & Regentium scilicet de anno 1573. a Domino Hieronymo Mattheuccio tunc Auditore bonae mem. Cardinalis Sfortiae Legati dictae Provinciae de anno 1576. a bo. me. Lafrantio Lafrantio, de anno 1577. a R.P.D. Sancti Georgii, de anno 1579. a bo. me. Ghilasio dictae Provinciae Praefidis a Domino Grifone Baldrino, a Domino Andrea Longo, & a Domino Vincentio Jotto Casenae Gubernatoribus de anno 1586. a Reverendissimo Domino Alexandro Centurione Visitatore Apostolico, quae omnes servata forma dictorum Capitulum ex ordine Sacrae Consultae compilatorum cum inventu trium pro quolibet quarterio sunt lata, & aliae ejusmodi, si quae sint, observentur, & adimpleantur omnino, prout jacent, perpetuumque silentium, ex nunc imposterum super praemissis impositum esse censetur, prout cum effectu imponitur. Quod si quis, vel sub pretextu mandati duodecim Regentibus, vel a Comitatu quandocumque dati lites suscitatas tentaverit, tamquam personam idoneam non habens, statim a limine Judicii per Judicem repellatur, expensasque per partem adversam factas statim inferat, neque quidquam, aut salarium cujusvis, aut dictarum expensarum nomine, aut a quarteriis, aut hominibus Comitatus exigere possit sub poena dupli, aliisque poenis arbitrio Reverendissimi Domini Praefidis.

Rates habentur sententiae omnes antehac prolatae super revisione Computorum.

XXI. Saepedicta Capitula ex ordine Sacrae Consultae tempore felicis recordationis Gregorii XIII. de anno 1577. formata, & per

Prasentia Capitula inviolabiliter observanda.

1590.

Horummodi extant Provinciae Praefide.

Dat. die 20. Januarii 1590. Ag. V.

perditos duodecim Procuratores Convocato Consilio sub die vigesima septima Januarii 1578. accepta, in his omnibus in quibus per suprascripta decreta imminuta, suppleta, derogata, abrogata, aut alias utcumque immutata, & innovata, distisque decretis contraria, & repugnantia non sunt approbata, & plenissime confirmata intelligantur, implerique, & observari ad unguem, & inviolabiliter debeant.

XXI. Praemissorum decretorum, omniumque, & singulorum in illis expressorum executor sit Reverendissimus Dominus Praefes Provinciae pro tempore, qui per se ipsum omnino, si fieri poterit, sin autem per Judices, vel Locumtenentes ab eo deputandos, qui usque ad sententiam, distinctivam exclusive tantum causae, & differentias audiant, & Reverendissimo Domino Praefidi, ab eo summarie &c. & manu Regia decidendas, & terminandas referant ea omnia executioni mandari, firmiterque, & inviolabiliter observari, & adimpleri curet, & faciat sub poenis in illis comminatis, aliisque ejus arbitrio, etiam gravioribus imponendis, & moderandis.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 20. Januarii 1590. Pontificatus nostri Anno V.

CLXVIII.

Jurisdicctio, & facultates Thesaurarii generalis, Romani Pontificis, & Collectoris Spoliorum ad Rever. Cameram Apost. quoquo modo spectantium.

Officium Thesaurarii liquet esse antiquissimum, ex lectura Bullae XVII. Eugenii IV. Inter cetera. Tom. III. Par. III. fol. 20. Et Thesaurarium verum Papa Familiarum pronuntiavit Callistus III. in Const. I. Quae laudabilis. Ibidem fol. 74. Et circa dictum officium varias ediderunt nonnulli Pontifices Constitutiones, quas tamquam minus necessarias (prater hic, & in apostillis indicatas) consulo praterii, praesertim quod haec Bulla plene omnia continet. At circa Cancellarias criminales Status Ecclesiastici, vide Thesaurarii auctoritatem, & in Cancellariis jurisdictionem, in Const. XV. Pauli IV. Romanus. Tom. IV. Par. I. fol. 333. & Const. XCIV. Pii IV. Superna. Tom. IV. Par. II. fol. 181. Spoliorum autem appellatione veniunt, bona Ecclesiasticarum personarum sine licentia Sedis Apostolicae de eis disponentium, juxta Constitutionem XXXIX. Pauli III. Romani Pontificis. Tom. IV. Par. I. fol. 206. & Constit. LXI. Romani Pontificis. Ibidem fol. 241. ac Pii IV. Const. IX. Grave Nobis. Tom. IV. Par. II. fol. 18. Et acquisita ob illicitam negotiationem, juxta Constitutionem XXVIII. Decens esse. Ibidem fol. 58. Necnon bona Regularium extra Clausura decedentium juxta Constit. LXXV. Gregorii XIII. officii nostri. Tom. IV. Par. III. fol. 330. Clericorumque extra residentiam Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

morientium, juxta Const. CV. Pii IV. In Suprema. Tom. IV. Par. II. fol. 207. Fructus beneficiorum Italiae. Sedi Apostolicae reservatorum, vel affectorum, dum vacant, juxta Const. XXXIX. Cupientes malitiam. Ibid. fol. 79. Bona decedentium extra residentiam. fructusque beneficiorum inexisti, juxta Const. VII. Julii III. Cum sicut. Tom. IV. Par. I. fol. 268. Vel ante literarum Apostolicarum expeditionem, aut alias male percepti, ut lic.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Dilecto filio Magistro Bartholomaeo Cefso Clerico Romano, utriusque juris Doctore, Camera Apostolicae Thesaurario generali, Cappellano, & familiari nostro, salutem, & Apostolicam benedictionem.

IN conferendis praecipuis Romanae Curiae, & Camerae Apostolicae officis, illud potissimum Nobis cura est, ut juxta commissum Nobis desuper Apostolicae servitutis munus, salubri directione, indemnitati, & conservacioni rerum Apostolice opportune consulatur, utque illius administratione talibus personis committatur, quarum opera, studio, industria, ac fides, bona, res, & jura praedictae Camerae provide, ac diligenter conserventur, & augeantur.

Procuratorum.

§.1. Cum itaque officium Thesaurariae generalis ejusdem Camerae quod dilectus filius noster Guido Sanctorum Cosmae, & Damiani Diaconus Cardinalis, Populus nuncupatus, tempore assumptionis per Nos de persona sua ad Cardinalatus honorem factae nuper obtinebat, ex eo quod Nos ipsum officium per assumptionem hujusmodi vacare decrevimus, vacaverit, & vacet ad praesens.

Officium Thesaurarius vacans.

§.2. Nos ad generis nobilitatem, eximiamque doctrinam, necnon fidei ac justitiae zelum, integritatem, ac singularem probitatem, ceteraque virtutes quibus tu qui Notarius Apostolicus de numero participantium, & Camerae praefate Clericus, & in utraque Signatura nostra Referendarius, ac Praelatus noster domesticus existis, & ex nobili Casorum Profapia, ex qua quamplurimi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, Episcopi, Praelati, & aliae egregiae personae de Sede Apostolica benemerentes hactenus prodierunt, & in dies prodeunt, originem trahis clarere dignosceris, nostra dirigentes considerationis intuitum, & indubie sperantes quod ea quae tibi duxerimus committenda, summa cum prudentia, & exacta diligentia exequeris, quodque dextera Domini tibi assistente propitia dictum officium poteris laudabiliter exercere, dignum quin potius debitum fore censemus, ut personam tuam Nobis, & Apostolicae Sedi admodum devotam condignis honoribus, & gratis prosequamur. Te itaque a quibusvis excommunicationis, suspensio-

Casae familiae laudabiles qualitates referentur, & Officium Thesaurariae, ac Collegiorum, ac fructuum, ac proventuum Ecclesiarum, & Monasteriorum in universa Italia, & bonorum in Urbis, & toto Statu Ecclesiastico vacantium, aliisque illi annexis cum juriuramento, ac gratias Predecessoribus Thesaurariis, seu Collectoribus concessis conferunt in personis Bartholomaei Cefsi Romani. Sed omisi per

1590. *vere has Bul- las preceden- tes, quia hic omnia com- prehenduntur, quae in eis continentur.*

nis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sen- tentiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat conse- quendum, harum serie absolventes, & ab- solutum fore censentes. Motu proprio non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia no- stris, deque Apostolica potestatis plenitu- dine, dictum officium per assumptionem praedictam, sive alio quovis modo quem haberi volumus pro expresso, aut ex alteri- us cujuscumque persona vacans, cum offi- cio Collectorie etiam generalis spolio- rum, ac fructuum, & proventuum quo- rumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, necnon Ecclesiarum, & Monasterio- rum in universa Italia, ac honorum in Ur- be, & toto Statu Ecclesiastico vacantium, aliisque illi annexis, necnon omnibus, & singulis illius honoribus, privilegiis, nec- non ex dismembratione, & separatione (quinque millium scutorum annuorum moneta ex fructibus dicti officii Thesaurarie per Nos nuper ex certis causis animum no- strum moventibus factis, Monti Thesau- rarie per Nos nuper erecto applicatorum, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur remanentibus) juribus, regalibus, & emolumentis consuetis, ac facultatibus, jurisdictionibus, exemptionibus, immunitatibus, praerogativis, an- telationibus, prerogativis, favoribus, in- dultis, & gratiis tam eidem Guidoni, quam dilecto filio nostro Benedicto S. Mariae in Cosmedin diacono Justiniano nuncupato Cardinalibus, dum in minoribus constituti hujusmodi officium Thesaurarie obtinerent, quam ceteris omnibus ante eos generalibus Thesaurariis, & Collectoribus per quocumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, extensis, & innovatis, ac alias ad Thesaurarie generalis, & Collectorie hujusmodi officia, de jure, fundatione, privilegio, usu, consuetudine, vel alio quocumque modo, & titulo pertinentibus, ceterisque omnibus, & singulis quibus Benedictus, & Guido Cardinales praedicti dum hujusmodi officium The- saurarie obtinerunt, & alii quicumque eorum in officiis hujusmodi antecessores, tam antiquis, quam modernis temporibus usi, potiti, & gavisii fuerunt, ac uti, poti- ri, & gaudere poterunt, seu etiam de- buerunt, sive de illis per literas Apostolice, vel patentes, aut scripturas, seu li- bros Camerales, vel quacumque alia publica, vel privata documenta, fidem ta- men facientia appareat, qua omnia, & singula illorum tenores praesentibus pro ex- pressis, ac de verbo ad verbum insertis ha- beri volumus harum serie Apostolica au- thoritate confirmamus, approbamus, & innovamus, tibi que de novo concedimus, ita ut tu illis, omnibus, & singulis, uti,

potiri, & gaudere libere, & licite valeas in omnibus, & per omnia, ac pariformiter, & absque ulla profusa differentia, pe- rinde ac si per praesentes specialiter, & ex- presse concessa fuissent, eadem tibi aucto- ritate concedimus, & assignamus. Teque ad Thesaurarie, & Collectorie officia hu- jusmodi, illorumque liberum exercitium ex nunc recipimus, & admittimus, ac in locum dicti Guidonis Cardinalis quoad offi- cia hujusmodi substituiamus, & subrogamus, ac nostrum, & Sedis, ac Camerae praedi- ctae Thesaurarium generalem constituimus, & deputamus, ac per dilectos filios ejus- dem Romanae Ecclesiae Camerarium, praefataque Camerae praesidentes, Clericos, aliosque ad quos spectat, & spectabit, tam in eadem Camera, quam alibi recipi, & admitti, tibi que de juribus, regalibus, lo- calibus, taxis, proventibus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque, ad Thesaurarie, & Collectorie officia hujus- modi quomodolibet spectantibus, (distin- ctis quinque millibus scutis, ut praesertur, dis- membratis pro eadem Camera remanenti- bus) integre responderi mandamus.

§.3. Tibique quod in eadem Camera, aliisque actibus Camera libus, ac quibus- cumque aliis locis in loco solito post Vice- camerarium immediate, sed in Cappella nostra, & quibuscumque sessionibus, pro- cessionibus, equitationibus, aliisque acti- bus tam publicis quam privatis, in nostro, & pro tempore existentis Romani Pontifi- cis conspectu, & praesentia, vel etiam ab- sentia faciendis, ante omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, & Patriarchas, immediate tamen post Auditorem causa- rum curiae Camerae hujusmodi sedere, & incedere.

§.4. Ac in nostra, & pro tempore exi- stentis Romani Pontificis signatura conti- nuo intervenire, & assistere.

§.5. Ac in omnibus, & quibuscumque cameris, & Congregationibus, interesse Camerae praefatae sive generaliter, sive par- ticulariter concernentibus, vocari, & adesse, ac intervenire.

§.6. Necnon capitula, & conventiones appaltuum, & jurium dictae Camerae, ac apochas super illorum, & aliorum jurium concessione in dicta Camera consignandas, servato stylo in eadem Camera servari solito, per te ipsum ad Nos deferre possis, & debeas, auctoritate, & tenore praedictis indulgemus.

§.7. Necnon scuta ducenta pro pensio- ne domus, ac victum quotidianum The- saurariis generalibus, pro ipsis, & octo eorum familiaribus, ac duobus equis praestari solita.

§.8. Ac omnia, & singula jura, obven- tiones, proventus, salaria, regalia, spolio- rum, etiam cum diversis Capitulis, & Cleris secularibus haecenus, cum dicta Ca- mera compositorum, & in posterum com- ponendorum.

§.9. Ac honorum vacantium, necnon reddituum, & proventuum, literis non ex-

Locus in Ca- mera, in Ca- pella, & aliis actibus datur.

Et in Signa- tura Grae.

In Congrega- tionibusque de interesse Camerae tra- ctantibus.

Facultas ag- di cum Papa de Affiliis Camerae con- dicitur.

Pensio domus & victus fa- miliae assigna- gatur.

Proventusque spoliatorum.

Honorum et- iam vacan-

1590. *Illiciteque negociationes De his spoliis vide in VII. Can. XXVIII. Decret. II. Par. II. fol. 48 ubi notat.*

Illiciteque negociationes De his spoliis vide in VII. Can. XXVIII. Decret. II. Par. II. fol. 48 ubi notat.

Excipiuntur proventus per Nancium Re- gul Neapoliti percipi con- suctos, vel quatuor Can- cellariis An- natarum assi- gnati a Grego- rio XIII.

Spolia in Ita- lia eidem The- saurario assi- gnantur.

Fructus bene- ficiorum male percepti.

Bona quoquo modo vacan- tia.

Illegitimi- relata contra Bullas CLXI. Et V. Quae Ordini T. IV. P. III. fol. 142.

Male acqui- sita.

Relata pro Religiosis ex claustra de- gentes contra Bullam Grego- rii XIII. num. LXIV. T. IV. P. III. fol. 330.

Acquisita de fructibus Ec-

clasticis profecta, adifi- cata refecta, & restaurata fuerint, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & proventibus quomodolibet provenierint per obitu- m quorumcumque personarum Ecclesia- sticarum beneficia Ecclesiastica etiam sim- plicia, de quorum tamen simplicium fru- ctibus, vel ex privilegio Apostolico, vel ex consuetudine legitime praescripta, di- spositum non fuerit, tam in titulum, quam administrationem obtinentium, secularium, & quorumvis Ordinum regularium, quavis etiam Pontificali dignitate fulgentium in omni Italia parte pro tempore deceden- tium.

§.10. Ac etiam illicite negociationis per qualvis personas quavis auctoritate fun- gentes, nunc, & pro tempore factae, & aliorum jurium, & fructuum inferius de- clarandorum, decimas, taxas, & etiam, emolumenta, ordinaria, & extraordina- ria, undecumque, & quomodocumque provenientia, quae per pro tempore existen- tem dictae Camerae Thesaurarium, & Col- lectorem spoliatorum, ac fructuum, & bono- rum ad eandem Cameraam spectantium, exigi, & levari quomodocumque, & quocumque titulo, vel causa confueverunt, seu etiam potuerant, & debuerant.

§.11. Demptis tamen his, quae per nunc, & pro tempore existentem, nostrum, & Sedis praedictae in Regno Neapolitano, tam citra, quam ultra Pharam, Nuncium ha- ctenus percipi, & colligi consueverunt, nisi compositionem, aut cause terminatio- nem in Curia fieri contingat, quo casu de- cima tibi debeatur, necnon proventus quatuor Cancellariis annatarum per pie me. Gregorium Papam XIII. etiam Praedecesso- rem nostrum constitutis, & assignatis, ad quancumque summam ascendant, conse- qui, exigere, & levare, ac realiter, & cum effectu percipere possis, & valeas.

§.12. Ac tam in Urbe, ejusque distri- ctu, dominioque temporali ejusdem Ro- manae Ecclesiae, quam tota Italia, omnia, & quaecumque bona, mobilia, & immo- bilia, ac semoventia, necnon spolia, alias- que res, & bona quomodolibet nuncupata.

§.13. Necnon fructus, redditus, & pro- ventus mensuram Abbatialium, Episcopa- lium, Archiepiscopali, Patriarchalium, & aliarum etiam Parochialium Ecclesia- rum, & Monasteriorum, ac quorumcum- que beneficiorum quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum, ex quovis ti- tulo, etiam infecto, aut alias male, & in- debite perceptos.

§.14. Necnon bona sine haeredibus de- cedentium, aut alias in Curia praedicta, vel extra eam ubique quomodolibet vacantia.

§.15. Et de quibus contra Constitutio- nem recolenda memoriae Pii Papae Quinti similiter Praedecessoris nostri contra illegi- timos editam disposti contigerit, aut jam dispositum fuerit.

§.16. Aut ex causa illicite negociatio- nis, vel alias male acquisitos.

§.17. Et quae ab Apostatis, aut aliis ex- tra claustra degentibus Religiosis, tempore eorum obitus detinentur, & possidentur, quaeque per obitum ipsorum Apostatarum, & aliorum regularium extra claustra suo- rum Monasteriorum existentium, & alias contra formam literarum dicti Gregorii Praedecessoris desuper editarum.

§.18. Ac etiam illa, necnon aedificia, & loca quae ex fructibus, redditibus, &

proventus Ecclesiasticis profecta, adifi- cata refecta, & restaurata fuerint, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & proventibus quomodolibet provenierint per obitu- m quorumcumque personarum Ecclesia- sticarum beneficia Ecclesiastica etiam sim- plicia, de quorum tamen simplicium fru- ctibus, vel ex privilegio Apostolico, vel ex consuetudine legitime praescripta, di- spositum non fuerit, tam in titulum, quam administrationem obtinentium, secularium, & quorumvis Ordinum regularium, quavis etiam Pontificali dignitate fulgentium in omni Italia parte pro tempore deceden- tium.

§.19. Necnon quarumvis personarum beneficia personalem residentiam requiren- tia obtinentium, extra eandem residentiam, ac ubilibet etiam in dicta Curia de- cedentium remansura, etiam si in auro, ar- gento, gemmis, & aliis pretiosis rebus cu- juscumque generis, qualitatis, & speciei fuerint.

§.20. Ac etiam fructus, redditus, & proventus mensuram Ecclesiarum, & Mo- nasteriorum in ipsius Camerae libris taxato- rum, necnon beneficiorum etiam in Dioec. quae pactum cum dicta Camera iniverunt, ex quacumque causa Sedi praedictae reserva- torum, seu affectorum, ex die vacationis usque ad diem praesessionis, seu provisionis, & adeptae possessionis illorum, seu com- menda de illis faciende, quos omnes fru- ctus, redditus, & proventus, ad Nos, & dictam Cameraam spectare, & pertinere volumus, & decernimus, eidemque Came- rae applicamus, & appropriamus.

§.21. Necnon omnia, & quaecumque bona relicta, & quoscumque hujusmodi fructus, redditus, & proventus male perceptos, cujuscumque qualitatis, & quanti- tatis fuerint, etiam percipere, exigere, & recuperare possis, & valeas.

§.22. Ac etiam tam ex officio Curiae tuae, seu Camerae praedictae, illique adhaerentium, quam etiam ad solam instantiam denunciantium, seu instigatorum inqui- rendi, & investigandi omnibus viis, & mo- dis, tam super illis, quam aliis quibuscum- que spoliis, quae haecenus ex bonis relictis, & fructibus hujusmodi per similia per- sonarum obitum, aut alias ut praesertur, seu quomodolibet remanserunt, & indebite, quocumque praetextu usurpantur, & usur- pari contigerit, nostro, & dictae Camerae nomine colligere, percipere, & exigere, etiam cum facultate pro faciliiori inquisitio- ne quascumque personas cujuscumque di- gnitatis, status, gradus, ordinis, & praerogativae fuerint etiam exemptas.

§.23. Necnon praeteritos, & pro tem- pore existentes collectores, & subcollecto- res, vel officiales, coram te, vel alio, seu aliis a te deputando, seu deputandis, ad reddendum computum, & rationem de administratione, exactis, & receptis ab eis- dem.

§.24. Illosque quorum testimonio indige- re cognoveris, ad se examini subiciendum.

1590. *Beneficia, de quibus legitime dispositum non fuit.*

Bona non re- lictum. *Hac vide in VII. Con- stit. Greg. XIII. Par. II. fol. 109.*

Fructus bene- ficiorum res- servatorum, vel affecto- rum, pro tempo- re quo vacaverunt. *Ad hoc habet etiam in VII. Con- stit. Greg. XIII. Tomo II. P. II. fol. 107.*

Fructusque omnes male percepti.

Facultas The- saurario da- tur, percipi- endi etiam ex officio, de contra excu- ptos.

Officialesque ad reddendi rationem cogendi.

Testes ad se examini subiciendum.

1590.
Occupatores
spoliorum co-
cedendi.

§.25. Et spoliatorum, ac fructuum, red-
dituum, & proventuum, ac bonorum hu-
jusmodi occupatores, & detentores ad spo-
lia, fructus, redditus, & proventus hujus-
modi restituendum, & relaxandum.

Illius arbitrio suo ven-
dendi.

§.26. Ac tibi ad effectum vendendi,
substantiandi, deliberandi, distrabendi, &
alienandi, arbitrio tuo in vim hujusmodi
facultatum prout tibi visum fuerit, & etiam
absque aliqua substantiatione, seu incantu,
& absque interventu, & instantia alterius
officialis, etiam predictae Camerae pro tem-
pore existentis Commissarii, in pecuniam
convertendi, illa consignandum, & sol-
vendum.

Delinquentes
in premissis
puniri.

§.27. Eosque qui in premissis, vel circa
ea, quomodolibet deliquerint, etiam ad
personaliter, coram te, seu a te, depu-
tando, vel deputandis hujusmodi compa-
rendum, sub confiscationis bonorum, &
privationis beneficiorum, inhabilitatisque
ad illa, & alia in posterum obtinenda, ac
etiam pecuniariis, quae tibi videbuntur, ac
denam excommunicationis, aliisque Ec-
clesiasticis sententiis, censuris, & poenis,
tuo arbitrio infligendis, moderandis, &
applicandis, monendi, citandi, & com-
pellendi, ac etiam carceribus mancipandi,
ac quoties tibi videbitur relaxandi, contra-
dictores quoslibet, & rebelles, ac contu-
maces, poenas, ac censuras predictas in-
currisse declarandi, illisque etiam sepius
aggravandi, auxiliumque brachii secularis
invocandi.

Desperare
componendi.

§.28. Ac super eisdem spoliis, fructi-
bus, redditibus, & proventibus, ac bonis,
toties quoties tibi videbitur, cum quibus-
vis personis quacumque auctoritate fungen-
tibus componendi, & concordandi, ac sol-
ventes de compositis, & solutis per eos, ac
de receptis quietandi, liberandi, necnon ad
eos reversos si id humiliter petierint a cen-
suris, & poenis, pravia satisfactione sim-
pliciter, & etiam alias cum reincidentia,
seu ad cautelam, seu ad effectum agendi,
absolvendi, & liberandi, ac a carceribus
relaxandi.

Summarie
procedendi.

§.29. Et in premissis omnibus, & sin-
gulis, etiam summarie, simpliciter, & de
plano, ac sine strepitu, & figura iudicii,
sola facti veritate inspecta, etiam privative
quoad alios quoscumque quavis auctoritate
fungentes, & functiones, procedendi, sen-
tentiandi, sineque debito terminandi.

Causas spo-
liorum, et
que annexas,
ab omnibus
iudicibus real-
fuerint.

§.30. Causasque hujusmodi, etiam cum
omnibus, & singulis suis incidentibus, con-
nexis, & annexis a quibuscumque aliis ju-
dicibus ordinariis, & delegatis, quacum-
cumque auctoritate fungentibus, & etiam
Causarum Palatii Apostolici Auditoribus,
seu Locutenentibus, vigore suae ordinariae
jurisdictionis, ac facultatis reassumendi,
ac illis, aliisque quibus opus fuerit, etiam
sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis
poenis tuo arbitrio imponendis, moderan-
dis, & applicandis, inhibendi, ipsisque
censuras, & poenas, quoties opus fuerit in-
cidisse declarandi, aggravandi, & reaggra-
vandi.

§.31. Necnon Vice-Theaurarium, aut
Locumtenentem generalem, ac unum, seu
plures Auditores loco tui, cum simili, aut
limitata potestate, toties quoties tibi expe-
dire videbitur, & ad omne tuum benepla-
citurum deputandi, constituendi, & faciendi,
ac revocandi, necnon quoscumque colle-
ctores, subcollectores, Commissarios, Sub-
commissarios, ac Depositarios, & exacto-
res pecuniarum, & jurium dictae Camerae
seu alios Officiales hactenus deputatos, seu
deputandos, revocandi, seu confirmandi,
& alios quoscumque illorum loco per tuas
litteras tuo sigillo munitas, in quibuscum-
que Civitatibus, Oppidis, Terris, & Locis,
deputandi, & subdelegandi, toties quoties
tibi videbitur expedire, ceteraque omnia
faciendi, gerendi, & exequendi, quae in
premissis, & circa ea necessaria fuerint
quomodolibet, & opportuna, plenam tibi,
& liberam per praesentes concedimus facul-
tatem.

1590.
Vice-Thesau-
rarium, Au-
ditores, Col-
lectores, &c.
deputandi, &
suo arbitrio
removendi.

§.32. Et insuper ut spoliatorum, fru-
ctuum, reddituum, & proventuum, ac bo-
norum, juriumque hujusmodi exactio ce-
lerius, commodiusque fiat, statuimus, quod
omnes, & quacumque similes lites, cause,
& controversiae, super quibusvis fructibus,
reditibus, & proventibus, spoliis, bonis,
aliis predictis, & illorum occasione, &
aliae quae ab ipsis litibus, & causis, quomo-
libet dependent, seu cum illis connexitatem
habuerint, nunc, & pro tempore quocum-
que locorum pendentes etiam super spo-
liis, seu fructibus male perceptis, & aliis
predictis fuerit facta compositio in Camera
& inter partes adhuc aliqua controversia
pendeat, nullo alio quam a te, ac tuis, seu
aliis super spoliis, & fructibus, rebusque,
bonis, ac aliis premissis a te pro tempore
deputandis, Collectoribus, Subcollectoribus,
& aliis Officialibus, & Ministris specialibus,
vel generalibus.

Causas spo-
liorum, & in-
de dependen-
tium, & priva-
tive quo ad
alios cogno-
scendi.

§.33. Necnon cause appellationum a
sententiis latis per tuos Commissarios, vel
etiam pro tempore existentibus Sedis Apo-
stolice Nuncios in Neapolitano, Hispania-
rum, Portugalliae, seu Algarbiorum Re-
gnis, ac Ducatu Sabaudiae, & Principatu
Pedemontium, aliisque quibuscumque Re-
gibus, & Provinciis, ac ubicumque locorum
residentibus, necnon Visitationibus, & aliis
quibuscumque, quomodocumque, & qua-
litercumque, & sub quovis nomine, titulo,
aut munere, & aliis collectoribus generali-
bus deputatis, & pro tempore deputandis,
ad te solum, & tuos deputatos predictos in
secunda instantia, seu alia pertineant; om-
nesque appellationes desuper interpositas,
& interpouendas, a te tuisque predictis, &
non alio, iuxta formam dicti Gregorii Prae-
decessoris cognosci, nec alteri nisi per com-
missionem manu nostra signatam, vel per
nostras litteras, & citato dictae Camerae Com-
missario generali, & Notario spoliatorum, &
causarum hujusmodi pro tempore a te de-
putato, cognosci, & terminari possint.
Quodque monitoria, citationes, inhibiti-
ones, processus, sententiae, & mandata,
qua

Appellatio-
nes a senten-
tiis Nuncio-
rum, Colle-
ctorum, & a-
liorum desu-
per ferendis,
ad Thesau-
rarium solum
modo conce-
duntur.

que alias quam ex citatione, commissione,
vel literis nostris emanaverint, quoad ea-
rumdem causarum introductionem, & liti-
pendentiam, seu tuam tuorumque mini-
strorum ad id a te deputandorum jurisdic-
tionis, & processum impedimentum, re-
tardationem, vel perturbationem, nullius,
roboris, vel momenti.

Appellatio a
Theaurario
devolutiva
tantum con-
ceditur non
retardata ex-
ecutione.

§.34. Sed nec nisi praesita cautione ido-
nea in forma depositi, a sententiis per te, seu
Locumtenentem, vel Auditorem, aut Mini-
stros predictos, super praemissis pro tempo-
re latis, ullo modo appellari, nisi post fa-
ctam executionem ad effectum devoluti-
vum tantum, nec earum executio differri
aut suspendi possit.

Locorum Mo-
tium, resi-
gnationes iux-
ta solitum
admittantur,
ab eodem, &
eodem ven-
duntur.

§.35. Necnon quascumque resignatio-
nes, & cessiones quorumvis locorum, &
creditorum Montium Julii, ac primi, & se-
cundi succursus Avinionen. aliorumque
sive sint resignationes, seu cessiones quas
Theaurarius pro tempore existens admitti-
re consueverit, admittendi, & ipsa loca, seu
credita, tam per resignationem, seu cessionem
hujusmodi, quam per aliam quam-
cumque dimissionem, veramissionem pro
tempore vacantia conferendi, & assignandi
iuxta formam aliarum facultatum tuis ante-
cessoribus concessarum, & quascumque pa-
tentes literas tuo sigillo munitas expediendi,
ac Secretarium, & Cappellanum, ac Com-
putistam, seu Ratiocinatorem, aliosque
Officiales iuxta solitum quoties tibi videbi-
tur deputandi, & revocandi.

Cura introi-
tuum, & con-
structionis Ci-
vitatibus Terra-
cienae eisdem
datur.

§.36. Necnon curam, & administratio-
nem introituum Civitatis nostrae Terraci-
nen., ac construendi Civitatem novam jam
inceptam in loco salubriori, iuxta formam
aliarum facultatum tuis praecessoribus
concessarum gerendi licentiam, facultatem,
potestatem, & auctoritatem in tenore earum-
dem praesentium concedimus, & impar-
timur.

Sortes & Lot-
tos permissi-
sae, eisdem
Theaurario
facultas da-
tur.

§.37. Praeterea cum nonnulli, tam Pra-
lati, quam Urbis praedictae cives, incolae,
& curiales, quam aliae diversae personae to-
tius ditionis nostrae Ecclesiasticae, aere alieno
quandoque gravati, & aliis necessitati-
bus oppressi pro eorum debitorum satisfac-
tione, aut necessitatum hujusmodi suble-
vamine, ac alias ipsorum arbitrio propria jo-
calia, aurumque, & argentum, & alia bo-
na, tam mobilia, quam immobilia, do-
mos, vineas, & alia quaecumque vendere
cupientes, ut plurimum illa nisi satis mino-
ri pretio eorum veri valoris cum maximo
eorum detrimento vendere, neque empto-
res invenire possint, tibi quibusvis personis
cujuscumque status, gradus, & conditio-
nis existentibus, ut eorum jocalia, aurum,
argentum, & alia bona, tam mobilia,
quam immobilia, ut supra sub sortibus quas
lotos vocant, etiam cum bussula, & pallis
aut alias tui arbitrio exponere, ac sortes,
seu lottos hujusmodi facere, publicare, &
exercere, pravia extimatione peritorum a
te deputandorum, privative ad quoscum-
que alios possis, & valeas, soluta tamen
Camerae praedictae rata, & portione tibi be-

ne visa, ac decima tibi, & iis qui so-
tes, seu lottos hujusmodi fecerint quascumque
licentias concedendi, ipsisque ut dictam ra-
tam eidem Camerae, ac decimam praedi-
ctam solvendam, una cum expensis reali-
bus, & necessariis desuper faciendis, in &
super eisdem lottis recuperare possint, qui-
bus tibi bene visum fuerit indulgendi, ac
peritos extimatores eligendi, & deputandi,
& desuper edicta, seu publicationem nec-
non quascumque patentes literas tibi bene
visas, tam in dicta Urbe, quam extra illam
in quibuscumque Civitatibus, Oppidis, &
Locis Status Ecclesiastici mediate, vel im-
mediate Sedi praedictae subjectis publicandi,
ac locis publicis affigendi, & tuo sub sigillo
expediendi, necnon omnes, & singulos qui
hactenus similes licentias obtinuerunt, ad
solvendam ratam, & portionem hujusmo-
di tibi bene visam, etiam in eorum licen-
tiis aliter expressum sit cogendi, ac licen-
tias hujusmodi, quoad illos qui illas solve-
re recuserint, aut distulerint revocandi.

1590.

§.38. Necnon omnes, & singulas cau-
sas, lites, & controversias desuper, tam
occasione spoliatorum, & bonorum vacan-
tium, ac Montium, illorumque locorum,
ac fructuum, quam etiam lottorum hujus-
modi, aliorumque omnium, & singulorum
praemissorum, tam civiles, quam crimina-
les, & mixtas, quomodolibet ortas, & quas
pro tempore oriri contigerit inter qual-
cumque personas, quacumque auctoritate,
dignitate, & praerogativa suffultas, una
cum omnibus, & singulis suis incidentibus,
dependentibus, emergentibus, annexis, &
connexis, & ex officio tuae Curiae simplici-
ter, summarie, & de plano, sola facti ve-
ritate inspecta audiendi, cognoscendi, de-
cidenti, sineque debito, omni, & qua-
cumque appellatione ad effectum suspensi-
vum tantum, remota, terminandi, & si-
miendi, ac quacumque mandata executiva
decernendi, relaxandi, & quacumque ap-
pellatione, aut recursum, vel inhibitione il-
lius praetextu, seu alias forsan emanate non
obstantibus, exequi faciendi privative ad
omnes, & singulos alios; ita quod nullus
etiam vigore commissionis, nisi manu no-
stra, aut pro tempore existentis Rom. Pon-
tificis signata fuerit, in causis hujusmodi sese
intromittere possit, & debeat.

Causas spo-
liorum, lotto-
& aliorum
praedictorum
a Theaurario
cognoscuntur
privative quo
ad alios.

§.39. Ac etiam quascumque causas co-
ram quibuscumque aliis iudicibus ordina-
riis, vel Delegatis, etiam nostri Palatii
Auditoribus, seu Locumtenentibus ut su-
pra, nunc, & pro tempore introductas, tua
ordinaria auctoritate, & in vim hujusmodi
facultatum reassumendi, illisque quibus opus
fuerit inhibendi.

Reassuman-
turque ab om-
nibus aliis ju-
dicibus.

§.40. Ac tam in dictis lottis, quam
etiam causis, & litibus ab eis quomodocum-
que, & qualitercumque dependentibus,
etiam illorum extractionem, & praemio-
rum consignationem, unum ex Camerae
praedictae Notariis tibi bene visum ad tuum
beneplacitum, toties quoties tibi videbi-
tur, & placuerit, eligendi, & deputandi,
ac omnes, & singulos hactenus deputatos,
& seu

Notarium in
causis depu-
tatur.

Instrumenta &c. habentes que Theſaurarii iurisdictionem continent, et comparate cogantur.

Decima omnium proventuum, et assignatur.

Bannimenta promulgandi super penitentia Theſaurario facultas datur.

Debitoresque Camera ad solvendum cogendi.

Sigillo proprio utendi, et eius emolumenta percipiendi.

& seu in futurum deputandos ad tuum libitum revocandi, ac alium, seu alios similiter deputandi.

§.41. Omnesque, & singulas literas scripturas, instrumenta, & acta, tam lottos huiusmodi, quam omni, & singula alia iurisdictionem generalis Theſaurarii, vel collectoris spoliatorum concernentia, tibi assignari faciendi, & quos opus fuerit cogendi, & compellendi, motu, scientia, & potestate plenitudine similibus, plenam, liberam, & absolutam facultatem, potestatem, & auctoritatem similiter concedimus, & impartimur.

§.42. Necnon ut accuratius, & diligentius premissis invigilare, ac personas, que premissorum curam suscipere valeant, retinere valeas, tibi decimam omnium, & singularum pecuniarum, seu aliarum rerum ex dictis sortibus, seu lottis, sub quibusvis modo, & forma hactenus factis, & publicatis, quam de cetero faciendis, & publicandis, ad Camera, & Sedem predictas provenientium assignamus, tibi que decimam huiusmodi propria auctoritate retinendi, etiam absque aliquo alio mandato, & ordinatione a quibus opus fuerit recipiendi, exigendi, levandi, ac in tuos usus, & utilitatem convertendi facultatem pariter elargimur. Præterea tibi, ut de omnibus compositionibus, & incarcerationibus quomodolibet per te, seu Collectores, aliosque tuos Officiales, & Ministros ex quacumque causa quomodolibet factis, & pro tempore faciendis, etiam pro fructibus, redditibus, & proventibus male perceptis, ac aliis premissis in quibuscumque locis, & Tribunalibus, factis, seu faciendis, ac etiam a Camerario, eiusque Auditoribus civiliter, vel criminaliter quacumque ex causa expediendis, integram decimam illarum partem ultra ratam eidem Camerario tangentem habere, & exigere possis, & debeas, & ex iis incarcerationibus, & compositionibus, deducere, & retinere pariter volumus, & mandamus.

§.43. Insuper, quod tu quæcumque edicta, bannimenta, literas, seu ordinationes, super premissis omnibus, & singulis, & illorum observatione facere, edere, publicare, & denunciare, ac ad illorum observationem quoscumque in eis comprehensos.

§.44. Necnon quovis Camera præfate, ex quavis causa, vel occasione debitores, ad solvendum, vel satisfaciendum omnibus viis, ac iuris, & facti remediis, cogere, & compellere.

§.45. Proprioque sigillo uti, in omnibus actibus, & scripturis, que hactenus sub sigillo Theſaurarii expediri consueverunt, emolumenta que exinde provenientia, tam occasione literarum patentium Commissariariorum, Depositariariorum, & aliorum Officialium, quam ex concessione, & assignatione quorumvis locorum Montium, & aliarum quarumcumque expeditionum, quibus sigillum tuum quomodolibet apponendum fuerit percipere, ad instar Theſaurariorum aliorum antecessorum tuorum, &

juxta solitum, nec alias etiam libere, & licite valeas, licentiam eadem tibi auctoritate impartimur.

§.46. Necnon ut quicumque loci Ordinarius, seu utriusque, seu alterius Signaturæ Referendarius, aut Metropolitanus, vel alterius Cathedralis, aut Collegiate Ecclesiæ Canonicus, seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta, ad id per te eligendus seu eligenda, quascumque pensiones annuas super quarumvis mensarum Episcopali, seu Archiepiscopali, seu aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Dignitatum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum regularium, fructibus, redditibus, & proventibus, iuribus, obventionibus, & emolumentis universis, necnon distributionibus quotidianis, seu illorum loco, fructus, redditus, proventus, iura obventiones, & emolumenta, ac distributiones huiusmodi, tibi auctoritate prædicta reservatas, & reservata, ac reservandas, & reservanda, etiam si pensionis, seu fructuum huiusmodi solutiones, exactiones, successibus Beneficiorum, & Ecclesiarum aliorum prædictorum incipere habuerint, usque ad summam mille ducatorum auri in auro de Camera novorum, in dicta Curia, vel extra eam, ubique locorum, etiam in Ecclesiis quas te obtinere, aut personam tuam illis præesse contigerit non residente, etiam in mortis articulo de tuo etiam post dimissionem officii Theſaurarii huiusmodi expresso consensu cassare, extinguere, & annullare, & postquam cassæ, extinctæ, & annullatæ fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, emolumentis, & distributionibus huiusmodi, seu fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, emolumenta, & distributiones prædictas, usque ad eandem summam, uni seu pluribus personis ad id per te nominandis, & quæcumque, quotcumque, & qualiacumque Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, eisdem modo, forma, conditionibus, ac cum immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, donationibus, indultis, decretis, & aliis quibus tibi reservata, seu reservata fuerint, etiam absque consensu solvere habentis, seu fructus, aut obtinentium Ecclesiæ, Monasteria, Prioratus, Præposituras, dignitates, & alia beneficia huiusmodi, dicta auctoritate reservare, concedere, constituere, & assignare, ac etiam transferre libere, & licite valeas, ac etiam reservationis, seu translationis pensionum, seu fructuum huiusmodi vigore presentium faciendæ valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si per Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem de consensu solvere habentis pensiones, seu obtinentium Ecclesiæ, Monasteria, Prioratus, dignitates, & alia beneficia huiusmodi facta fuissent.

§.47. Tibique etiam, ut de singulis Domibus,

Pensiones usque ad scuta quatuor mille transferendi &c.

Testandique de bonis etiam iurisdictionalibus, & acquiritis de rebus ecclesiasticis &c.

tribus, Prædiis, Possessionibus, Oppidis, Castris, Terris, & aliis Locis etiam jurisdictionalibus, aliisque bonis mobilibus, & immobilibus, ac semoventibus, cuiuscumque qualitatis, valoris, speciei, pretii, etiam notabilis, & notabilissimi, ac conditionis existentibus, necnon pecuniis, iuribus, & actionibus ad te, tam ratione quarumvis etiam Patriarchalium, & Cathedralium, ac Metropolitanarum Ecclesiarum, ac Monasteriorum etiam Consistorialium, Prioratuum, Præpositurarum, dignitatum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum regularium, etiam militiarum, que ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis, in titulum, commendam, administrationem, aut alias quomodolibet obtines, & in posterum obtinebis, ac ratione fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiasticorum quarumcumque mensarum Patriarchalium, Archiepiscopali, Episcopali, & Monasteriorum, Prioratuum, dignitatum, & aliorum beneficiorum, ut præfertur qualificatorum, ac pensionum, annuarum, super similibus fructibus, redditibus, & proventibus, & forma premissis reservatarum, & assignatarum, ac reservandarum, & assignandarum, quos, & quas percipis, & percipies in futurum, necnon emolumenta Theſaurariatus, & aliorum, quorumcumque eisdem Curie officiorum, & Montium, necnon legationum, ac alias quocumque modo, via, forma, & occasione ad te spectantibus, & pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, & proventibus, ac pensionibus, necnon quomodolibet, & undecumque licite acquisitis, & acquirendis, ac alias quomodolibet, etiam ex officio que exercuisti, aut te exercere contigerit, & alias quavis occasione, vel causa, seu contemplatione ad te perventis, & perventuris, etiam si in pecunia numerata, jocalibus, gemmis, aliisque preciosis rebus, ac alias quomodolibet, nunc, & pro tempore consistant, etiam si essent de tua Cappella, illiusque ornamentis, vasibus, & denique tota illius sacra suppellectili, tam in dicta Curia, quam extra ubique locorum existentibus, quorum omnium qualitates, & veros annuos valores, etiam si talia essent que generali appellatione bonorum, vel suppellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, presententur, ac si specificæ, & sigillatim exprimerentur, & denotarentur, pro sufficienter expressis, & narratis habere volumus, ac etiam de ipsis proventibus, & pensionibus debitis, & debendis, ac etiam nondum perceptis, & exactis, etiam si eorum solutionis terminus nondum advenerit, pro illa rata que tibi debita erit usque ad quamcumque, & quantumvis maximam, ac notabilem, & notabilissimam, ac inexcogitatum summam, tam pro decentibus, & honestis impensis funeris tui, quam etiam remuneratione, illorum qui tibi viventi inservierunt, etiam ultra servitii meritum, & in tuorum

consanguineorum, & affinium, ac etiam, quarumvis aliarum personarum, etiam extranearum, necnon Conventuum, Universitatum, Collegiorum, & aliorum, etiam non Piorum locorum, dummodo non illegitimorum, aut alias quomodolibet incapacium, & quoad Cappellam tuam prædictam, dummodo in Ecclesiarum favorem, & usum, & alias pro tuo arbitrio, & voluntate absolutis testari, ac testamento, codicillis, fideicommissis, substitutionibus, legatis, donationibus, tam inter vivos, quam causa mortis, & aliis quibuscumque modis, & viis, etiam omnibus quibusvis solemnitatibus, etiam substantialibus, & formis, tam de jure, quam per nostras, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Constitutiones, & Ordinationes, necnon statuta, ac consuetudines Urbis, Civitatis, Locis, & Provinciarum, ubi id fieri, vel te in eadem voluntate permanente mori contigerit, tam verbo, quam scriptura, etiam minus solemniter, & sine aliqua insinuatione, seu subscriptione testium, aut etiam coram duobus, vel tribus testibus tantum, aut etiam cedula sola manu tua subscripta, ac alias in omnibus, & per omnia, prout tibi quomodolibet videbitur, & in ipsa Curia, & extra eam, & ubique locorum, & in mortis articulo, & nulla facta mentione presentis, vel aliarum tibi pro tempore concessarum similibus facultatum, quibus per presentes nullatenus præjudicatum esse decernimus, aut quod in vim illarum testari, & disporre velis, & intendas, semel atque iterum, & pluries disponere, statuere, & ordinare, libere, & licite valeas, prædicta auctoritate, tenore eorumdem presentium concedimus, & indulgemus.

§.48. Necnon, quod omnes, & singulas literas Apostolicas, sub plumbo, ac etiam in forma brevis, tam presentes, quam alias super quibusvis gratis, indultis, concessionibus, facultatibus, tam gratiam, quam iustitiam concernentibus per te, ac Vice-Theſaurarium, seu Locumtenentem, & duos familiares tuos per te nominandos, a Nobis, & successoribus nostris, aut Sede prædicta pro tempore impetratis, seu etiam motu simili concessis, in omnibus Cancellaria, Camera, & Curie prædictarum officiorum, necnon plumbo, & registro, ac Secretaria Apostolica, ac alias ubilibet gratis, & absque ulla taxarum, annatarum, communium, manutorum, servitorum, jocalium, aut aliorum quorumcumque iurium, aut regaliorum solutione expediri, & rescribendarum taxam literarum prædictarum, cum subscriptione Gratis pro persona Theſaurarii, & aliorum prædictorum subscribere, ac tam ipse, quam alii Scriptores, Abbreviatores, Solicitatores literarum prædictarum, Archivista, Cubicularii, & Scutiferi Apostolici, Portionarii, & Prædentes Ripe, & Milites SS. Petri, & Pauli, Cancellarii, Secretarii, Prototarii Apostolici, & Summissa, necnon Magistri, & plumbi, Collectores, ac Plumbatores, Registratores, & Vicecancellarios,

Litteræ Apostolicas qualicumque tam gratiam, quâ iustitiam concernentes, etiam in Cancellaria, Camera, seu Curie officio, pro se, & Vice-Theſaurario, seu Locumtenente, ac duobus familiaribus gratis etiam post Officij Theſaurarii dimissionem expediendi.

rios, & quicumque alii predictae Curiae officiales, & expeditionum literarum hujusmodi pro tempore Praesidentes, eorumque Ministri, etiam in anatis, communibus, localibus, minutis, servitiis, regalibus, & aliis juribus hujusmodi participantes eadem literas, personam dicti Thesaurarii, ejusque Vicerthesaurarii, & Locumtenentis, ac duorum familiarium suorum praedictorum concernentes, etiam post dimissionem officii Thesaurarii, ita quod te semel fuisse Thesaurarium, ad effectum omnium, & singulorum praedictorum, tibi ac dictis tuis sufficiat, sub excommunicationis lata sententiae, & suspensionis, ac privationis suorum officiorum, fructuumque, & emolumentorum eorundem amissionis poenis, per eos ad quos pertinuerit, & qui eas gratis subscribere, vel concedere, & expedire noluerint, eo ipso incurrendis, absque alio nostro, & successorum nostrorum, & Sedis praefatae ulteriori mandato omnino gratis, & absque alia taxarum, annatarum, communium, localium, minorum, servitorum, & aliorum modo praefatorum solutione, & exactione, in omnibus, & per omnia usque ad plumbum, & registrum, ipsarumque finalem expeditionem, & relaxationem inclusive, omni contradictione cessante expediri, subscribi, ac relaxari facere, & permittere debeant, & teneantur, etiam si in eorum officiis, & concessionibus caveatur expresse ut ad id non teneantur, & quod eorum officia fuerint eis concessa titulo oneroso, volumus, & mandamus &c.

Clausula hujus Bullae praeservative.

§.49. Praesentesque ibi in omnibus, & per omnia suffragari debere, illasque, & in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore, de subreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus vel controversiam revocari, aut adversus eas, quodcumque juris, aut facti, vel gratiae remedium impetrari, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus comprehendi posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antequam illae emanarent, erant statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas, etiam sub quacumque data per te eligenda, validasque, & efficaces semper fore, & esse, vimque validi, & efficaci contractus inter Nos, & Sedem, ac Camerae praefatae ex una, & te ex altera partibus rite, & recte facti iniri, & stipulati, ac etiam hinc inde acceptati, habere, & obtinere, ac inviolabiliter observari, semperque validas, & efficaces existere.

Clausula sublata, & Decretum irritans.

§.50. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, & Camerarium, distaeque Camerae Praesidentes, & Clericos, ac Palatii Apostolici Auditores praefatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, &

interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia, ac ubique locorum judicari, ac definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate, & tenore praemissis decernimus.

Executorum deputatio.

§.51. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Amerin., & Tuderin. Episcopis, ac dilecto filio Curiae causarum ejusdem Camerae generali Auditori, per Apostolicas scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte tua fuerint requisiti, solemniter publicantes, tibi in praemissis efficaci defensionis praesidio assistentes, faciant te approbatione, confirmatione, concessione, assignatione, receptione, admissione, subrogatione, constitutione, mandato, singulis indultis, voluntate, decretis, statuto, impartitione, remissione, condonatione, obligatione, hypothecatione, aliisque praemissis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes te per Camerarium, Praesidentes, ac Clericos praefatos, seu quoscumque alios, quavis auctoritate fungentes quomodolibet contra tenorem praesentium molestari, perturbari, inquietari, aut impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, locorum, & Ordinum quorumcumque jureamento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque Superioribus, & personis, distaeque Camerae Clericis, & Collegio, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, acsi de verbo ad verbum, ac forma in illis tradita, observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem

habitationum, ultra alia eptegia opera hic enuntiata.

eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Transumptorum fides.

§.52. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam imprellis, ac Notarii publici manu subscriptis, tuoque sigillo obsignatis, eadem proorsus fides, ubique locorum in judicio, & extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo &c.

D. P. An. V. 23 Januarii.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1590. decimo Kalend. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

CLXIX.

De Aqua Felicis mox ad Urbem conductae, ratione, & cura demandata Congregationi S. R. E. Cardinalium instituta ad Aquas, Vias, Pontesque curandos; ac de Officio, & munere Civium Romanorum ejusdem Aquae Visitatorum.

Hujus Congregationis institutionem fecit h. Pont. in Consilio. CXVII. Tom. IV. Par. II. fol. 392. Immensa in Congr. 13.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Supremi cura regiminis, divina Nobis disponente clementia commissi, Nos admonet, ut quaecumque pro locorum usu, & incremento, necnon pro hominum vite necessitatibus sublevandis, aut commoditatibus ipsorum augendis, in dies peraguntur, a Nobis, ea, quo securiora, diuturnioraque divina favente gratia permanent, providis solidisque legibus fulcenda statuamus.

Hic Pontifex Urbis ornatus invenitur.

§.1. Cum igitur Urbem Romam Beatissimi Petri Apostoli Principis firmam Sedem, ac honorabilem thronum, Christianae Religionis domicilium, communem fidelium omnium patriam, ac parentem, immo & cunctarum Nationum ad eam undique confluentium portum tutissimum, non solum sacris, & spiritalibus praesidiis munitam, sed humanis etiam, ac temporalibus commodis, ornamentisque decoratam esse deceat: idcirco ab ipso Pontificatus initio, publicis privatique Civium, ac Incolarum Urbis necessitatibus consulere, ejus regiones sacrarum aedium, privatarumque domorum aedificiis augere, & demum vetera renovando, nova perficiendo, & singula ad omnipotentis Dei gloriam, & sanctae Sedis hujus honorem referendo, totius Urbis amplitudinem atque ornatum, quantum in Nobis est, diutissime tueri, ac conservare decrevimus.

Aquam in amissionibus ejus locis reduci curavit, ad frequentationem Urbis.

§.2. Quare, cum ejusdem Urbis colles praeclearissimis olim Quiritum aedibus, & foris, sublimibus inde Caesarem Palatii superbiatibusque theatris, & thermis, longif. Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

simisque, & mirabilibus Aqueductibus, Sacrosanctis denique Christi D. N. fide suscepta Christianorum Imperatorum, aliorumque piorum hominum Basilicis, & Templis extructis insignes, frequentissime habitatos, deinde ob aqueductus, nonnullos quidem fera audacissimorum Barbarorum immanitate immanique crudelissimorum hostium feritate demolitos, nonnullos vero vetustatis injuria, seu tempestatum vi collapsos, a plerisque jam saeculis quasi desertos, & habitatoribus desitutos esse animadvertimus; inferiora autem Urbis loca quamplurimis aedificiis referta, ob situs aerisque humiditatem minus salubria esse, quinimmo crebris, ac plerumque sibiris Tyberis Fluvii, qui assiduis Aquarum imbribus, & maris refluxu augetur, inundationibus patere, obruique experti fuimus, prout summo cum animi dolore oculis etiam nostris aliquando prospeximus. His moti rationibus de Aqua copiosa, & salubri in ipsos colles, & eminentiora Urbis loca inducenda, nullis difficultatibus, nullaque impense magnitudine deterriti cogitare coepimus, eo nimirum consilio, ut fontibus relictis, & Aquis, quae publicas privataeque utilitates hominum societati praebent, salubritatemque corporibus afferunt, reductis, iterum iidem colles habitentur, ipsorumque regiones, quae situs prospectu, aeris salubritate, & loci amoenitate praestant, frequentia populi, qui benedicente Domino in dies cumulatius augetur, pristina jucunditati atque securitati restituatur. Quae sane deliberatione suscepta, longas lataeque jamdiu per eisdem colles vias, magna nostra impensa aperimus, domos, & officinas ibidem extruimus, extruique ab aliis fecimus, nundinas commercii, hominumque conventus causa ad communem usum instituimus, fontes publico usui servientes extruimus, aedificantibus, & habitantibus immunitates, privilegiaque dedimus, Sacrosanctas Basilicas in eisdem collibus a Religiosis quondam Imperatoribus, aliisque piissimis viris extructas, frequentioris visitationis eis debita causa instauravimus, & obeliscis, illustribus antiquorum monumentis, gentilitatis imparitate expiatis, Crucique invictae feliciter consecratis, ad earum limina operose magnificeque translatis exornavimus.

Ab agro igitur Columnensium, ad Montem Quiritium, Urbis conductae, etiamque Felicitatis de proprio ejus nomine appellavit.

§.3. Atque, ut Urbs in ipsis collibus tandem incrementum acciperet, ab eodem Pontificatus nostri initio, Aquae illius, quae in agro Columnae via Praenestina sinistrorsum concipitur, quaeque omnium prima ab Appio Claudio Craffo Censore olim in Urbis inferiora, & depressiora loca, nempe ad salinas adducta est, superiorem, & puriorem portionem, compluribus Aquarum festuriginibus auximus, & potissimum Aquae Martiae, quae quia gelida, & salubris, ideo omnium Aquarum jucundissima, & apud veteres celeberrima essebatur, ramo, quem ex proprio Aqueductu, magna tamen ex parte diruto desumptimus, p ubi.

uberioris Aquæ copie in Urbem adducendæ causâ conjunximus (quæ simul junctæ septingentarum, & plurium unciarum quantitatem faciunt, & admirabilem specie pulchritudinem, immensamque haustu jucunditatem ostentant) ducto sinuoso a capite millium passuum duorum, & viginti, & priori receptaculo viginti, cursu subterraneo antea tredecim, tunc vero extractis nuper a capite usque ad idem receptaculum subtus terram fornicibus quindecim, supra terram vero arcuato opere septem commutare fecimus. eamque per duos arcus insignes in eodem Aqueductu ad perpetuum rici monumentum erectos, alterum nimirum duobus ab Urbe milliariibus, in loco qui vulgo ad Formas dicitur, alterum vero infra Urbem ad portam S. Laurentii transire jussimus, & summa totius Urbis lætitiâque hilaritate in Montem Quirinalem ad plateam S. Susannæ tandem adduximus, & adductam de proprio nostro nomine Felicem appellavimus.

§.4. In platea autem S. Susannæ Fontem primarium quatuor columnis, & tribus arcibus splendide ornatum extruximus; in quem Aqueductus tres perennes latices per totidem ostia, larga Aquarum defluentium copia sonoroque strepitu effundit. Super ostiis vero in arcu medio stat marmorea statua Moysis, qui petram, unde divinitus olim fluxerunt Aquæ, virga percussit; in dextero item arcu Sacerdos Aaron marmorea tabula, quæ multorum capita refert, expressus, populum Judaicum sitientem ad Aquas ducit; a sinistro vero figura Gedeonis Israhitarum Dacis cernitur, qui jussu Domini milites ex bibendi modo probat. In ejusdem vero Fontis conspectu quatuor Leones, quorum duo ex albo, duo item ex nigro marmore sculpti, ore aquam ad commodiorem usum, & publicum oblectamentum emittunt. Quo vero fons ipse in majori se ostentat prospectu, & publico usui commodior, & jucundior redderetur, dictam S. Susannæ plateam rudibus undequaque refectam, & maceris plurimis inæqualem ac deformem, quantum opus fuit, depressimus, terram effodimus, atque ad vicina ejusdem plateæ loca decliviora, ut aquarentur, transportari fecimus.

§.5. Verum, ne adjacentes viæ, plateæ, fontique prominentes, & prospectum, & aditum offenderent, viam utramque aquavimus, tam eam, quæ a conspectu fontis ad Palatium Apostolicum, quod in eodem colle Quirinali edificavimus, tendit, & quæ a tergo ad portam Piam ducit, quam eam, quæ a latere ad templum S. Mariæ Angelorum in Thermis Diocletianis vergit, ambasque depressimus, terram effodientes, macerisque diruentes, & lateritiis hinc inde deambulatoriis, altitudinis duorum pedum, latitudinis septem circiter, penes domicilia fulcivimus, ut eas viatoribus faciliores exhiberemus, imo plerisque fontibus, locis magis idoneis eas decoravimus. In hujus autem adducendæ Aquæ ratione, providos vigilisque Ecclē-

sia Pastores imitati sumus, qui, cum ex Domini precepto populus sibi subiectos pacificare teneantur, non solum spiritualia, sed & corporis usui necessaria alimenta, ut totum hominem vere pascant, subministrare conantur.

§.6. Denique cum non satis sit tantum opus summo labore, & tam largo sumptu absolvisse, nisi in eo conservando exacta quoque diligentia adhibeatur, præcipue cum nullum ædificium diligentioribus legibus custodiri oporteat, quam quod Aquas subsistere debet, ut Populus Romanus, ceterique, qui Urbem, & loca præsertim editiora incolunt, hoc publico commodo quam diutissime persolvant; ad nostram Pontificalem providentiam pertinere arbitrati sumus, ut, quæ ad illius conservacionem necessaria sunt, sive ad temporis, sive ad hominum injurias repellendas, quamprimum provide, & exacte statuamus. Habita igitur super his, cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Card. matura deliberatione, de eorundem fratrum consilio, & assensu, ex certa nostra scientia, deque Apóst. potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valitura Constitutione, universam ipsius Aqueductus, fontiumque custodiam, & curam, Congregationi S. R. E. Card. pro viis, pontibus, & Aquis curandis a Nobis instituta, per presentes committimus, & demandamus, eisque in omnibus, quæ ad illorum conservacionem, & reparacionem nunc spectant, & in futuram quomodolibet spectabunt, plenariam, & omnimodam potestatem, atque auctoritatem tribuimus, necnon de, & super præmissis, & eorum occasione, inter, & contra quascumque personas cujusvis status, ordinis, & conditionis, ac tam Ecclesiasticæ, quam temporali dignitate, titulo, & honore fulgentes, summarie, simpliciter, & de plano, manumque regia, & sola fidei veritate inspecta, cognoscendi, in illisque procedendi, iudicandi, & definiendi, ac quoscumque, qui aliquid ad versus hanc nostram Constitutionem commiserint, citandi, ipsique quatenus opus fuerit, inhibendi, & penas eorum arbitrio pecuniarias injungendi, atque ad illarum incursum declarationem, & executionem, omni, & quacumque appellatione penitus remota, procedendi, procedi- que mandandi, & faciendi, aliaque necessaria, & oportuna, etiam private quo ad quoscumque Jurisces, & Officiales, gerendi, & exequendi, plenam, & liberam facultatem perpetuo concedimus, & impartitur. Si vero ipsa Congregatio ob causas eidem bene visas in aliquibus casibus ad gravio- rem penarum declarationem procedendum duxerit, tunc eidem Congregationi, auctoritatem concedimus, Gubernatori Urbis nunc, & pro tempore existenti committendi, & mandandi, ut in hujusmodi casibus, prout eidem Congregationi visum fuerit, contra quoscumque delinquentes ad alias penas etiam corporis afflictivas, omni, & quacumque appellatione remota, procedat.

Pro dictæ Aquæ conservacione, ejus curam & custodiam remittimus Congregationi Cardinalium pro Viis, Pontibus, & Aquis curandis institutæ.

Fontem propter in platea S. Susannæ ornatum construxit.

Viæ & plateæ adjacentes aquavit.

Annuumque proventu pro Aqueductibus, & Fontibus conservacione assignat.

§.7. Cum vero in hujusmodi aqueductu, & fontibus conservandis, & cum opus erit reparandis, quamplures impense necessariae future sint, Nos de aliquo certo, & ad id destinato proventu providere cupientes, hac eadem nostra Constitutione, ac de eorundem Fratrum nostrorum consilio, & assensu, loca nonaginta, & unum Montis religionis nuncupati per nostras desuper expeditas literas certis modo, & forma nuper aucti, annuum redditum scutorum septingentorum moneta, & hononenorum septuaginta constituta, eidem aqueductus, & fontium operi, eorumque custodia, & restauracioni perpetuo concedimus, & assignamus; ea nimirum lege, ut dictus annuus redditus, illisque fors nunquam immineatur, neque in alios usus convertatur. Quod si quandoque ipsum opus resarcire non fuerit necesse, tunc præfatus annuus redditus forti accrescat, & in emptionem aliorum locorum ejusdem Montis in sortis augmentum convertatur. Administracionem autem præfati redditus, & augmenti, necnon illius liberam dispositionem nunc, & perpetuo penes eandem Congregationem esse volumus; prædictumque redditum in toto, vel in parte, alias quam per dictæ Congregationis mandata Depositario ejusdem Montis, nunc, & pro tempore existenti dirigenda, exponi, & per dictum Depositarium sine ejusdem Congregationis mandatis solvi omnino prohibemus.

§.8. Ceterum, ut præmissa, quæ debite executioni demandari cupimus, per aliquos diligentes, ac solertes viros, qui huic operi sæpius assistant, prout omnino necessarium est, accurate perficiantur, ex nunc duos Civis Romanos ad munus visitacionis dictorum aqueductus, & fontium obeundum, per Nos, & Successores nostros annuatim in principio cujuslibet anni, tempore, quo ceteri Pop. Rom. Officiales eligi, ac deputari, & per eos fidelitatis juramentum in manibus nostris, & Successorum nostrorum de more per alios Officiales præfari solitum, præfari volumus.

§.9. Eorum autem præcipuum munus sit, singulis tribus mensibus semel saltem ipsum aquæ caput per se ipsos invisere, singula receptacula, omnes portas, quas ibidem ad purgandos alveos extraximus, quasque, ne facile irruptioni pateant, ferro munivimus, puteosque, & foramina inspicere, deinde ipsas aqueductus partes, quæ specubus continentur, & quæ nec gelidius, nec caloribus expositæ, limo in crustam durecente, iter aquæ coarctare, aut in alveum delapsæ aquam corrumpere videbuntur, sæpius perlustrare, & sordibus egestis repurgari facere, & ne aqua, quæ alveo suo purissimo labitur, pluviis cælo cadentibus, aut humo fluentibus aquis inficiatur, provide cavere, fornicesque supra terram, parietesque universos usque ad præfatum fontem S. Susannæ, & ipsos fontes diligenter integros tueri, atque curare. Quæcumque vero ipsi Visitatores in quali-

bet visitacione reparacione indigere repererint, ea quamprimum Congregationi prædictæ Cardinalium, in qua, quotiescumque opus fuerit, interveniant, referre debeant; ipsa vero Congregatio Nos, & Successores nostros in rebus gravioribus consulere teneatur. Quod si eorundem Visitatorum culpa, & negligentia aliquid incommodi aqueductus forma contraxerit, aut id, quod contractum erit, confessim reparatum non fuerit, id totum ipsorum Visitatorum sumptibus reparetur. Ne autem ipsa reparatio diutius protrahatur, quocumque tempore aliquid reparari oportuerit, confessim reparetur, ne modica irruptio majorem consequentem dissolutionem gignens, totum, ut solet, aquæ alveum diruat. Quod ut opportuna semper celeritate fiat, cœmenta, & alia necessaria antea præparentur. Artificibus vero operi destinatis, liceat ex agris privatorum, terram, limum, lapides, testam, arenam, ligna, ceteraque, quibus ad eam rem opus est, undequaque earum proxime tollere, & transportare, dominis prius pretio perfoluto; talia vero exportantibus itinera, & aditus ubique libere pateant. Præterea spatia circa ductum ejusdem aquæ, tam intra, quam extra Urbem existentia, ædificiis quibus vicinum opus obstruitur, & arboribus, quarum radicibus concamerationes, & latera solvuntur, viginti ad minus pedes, ne rivi violenter, utraque ex parte vacent; ipsique fontes, fornices, & muri vacui totidem pedes similiter pateant. Si quæ item nunc arbores intra id spatium, aut si quæ salsæ, arundinæ, vepres, vites, caprifici, aut sentes sunt, infra mensem a die publicationis præsentium computandum, statim excidantur, & eradicentur. Si quæ autem in posterum, solis calore, & humore aquarum, aut alia causa accedente, occultisque seminibus auctæ, aut conferte adhaeserint, statim in Visitacione recidantur. Putei etiam ad aeris exhalacionem, & faciliorem aqueductus expurgacionem aservati, & ex polito lapide obducti, præter necessitatem publicam non aperiantur, nec formæ specus perforentur, nec aqua, sive clandestine, sive palam per vim propria auctoritate a quoquam alio derivetur, nec amplius, quam impetratum fuerit, & non aliunde, quam ex prædicto fonte primario, aut ex fontibus minoribus infrascriptis: videlicet primo in loco extra Portam Sancti Jo: in supranominato loco, qui dicitur ad formas, ad viatorum commodum, secundo ad Portam S. Laurentii, tertio ad Portam Majorem ad usum transeuntium a Nobis extractis, nec ex his absque dictæ Congregationis Cardinalium consensu, & sine nostro, vel Successorum nostrorum, consensu, nec latiore modulo, aut fistula deducatur.

§.10. Et, ut universa ista, quæ ad unquam observari cupimus, poena contravenientibus irrogata, ab omnibus diligentissime custodiantur, hac eadem nostra Constitutione perpetuo sancimus, ut, qui sciens

Contravenientibus hæc, quæ hic præcipiuntur, penas imponit.

Visitatores quoties duos Civis Romanos eligi jubet.

Visitatorum munus præscribit.

§.7. Cum

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

P 2

dolo

1590.

1590. Clausulae p[ro]servat[ur]e ap[er]t[ur]e.

dolo malo rivum, quod ablit, noxiis for-
dibus infecerit, aut aquam ad corporum
perniciem corruerit, bonorum omnium
amissione, & capitali sententia per dicte
Urbs Gubernatorem, nunc, & pro tem-
pore existentem ferenda plestatur. Si quis
nem contra ea, qua supra dicta sunt, ali-
quid commiserit, in primis damnum,
quod aqueductui culpa ipsius illatum fue-
rit, ejus sumptibus quamprimum sarcia-
tur. Qui vero, quascumque aqueductus
comreat formas utrinque prescripto,
ut presertur, spatio vacuas reddere, & in-
tegras conservare neglexerit, ultra adifi-
ciorum demolitionem, & arborum eradica-
tionem, praedit adiacentis privatione
multetur. Qui denique aquam propria au-
toritate derivare, aut aliunde, quam ex
prescriptis fontibus, aut alio quam supra
statutum est, modo elicere presumpserit,
si domicellus fuerit, mille, si inferioris
ordinis, quingentorum aureorum in pena
singulis casibus hujusmodi sine ulla remis-
sionis spe exigenda, & in supradicti ope-
ris reparationem convertenda puniatur.

Aquam pen-
ditam de ce-
tero impe-
tratur, si
Congregatio-
ne Cardinali
significat.

Veteres pec-
nas contra in-
obedientes in-
novat.

Visitatores
de contraven-
tionibus cu-
rent.

Quibus pro-
prietate salaria
constituit.

§.11. Volumus etiam, & ita manda-
mus, quod si quis etiam pretio, vel libera-
li largitione a Nobis, vel Successoribus no-
stris aquam obtinuerit, teneatur eidem
Congregationi Cardinalium rescriptum
exhibere, & infra mensem ibi registrari
facere: quo non exhibito, & non registra-
to, gratia omnino privatus censetur.

§.12. Et in his omnibus, ac aliis simi-
libus casibus nulli super hujusmodi pena
veniam, aut remissionem liceat impetrare.
Si quid autem etiam jure communi Urbis
que statutis, de custodiendo aqueductu sub
quibusvis penis constitutum est, id omne
hac praesenti nostra Constitutione perpetuo
innovamus.

§.13. Et, ut in omnibus casibus supra
expressis, ea, qua statuta sunt observen-
tur, & contra inobedientes omnino proceda-
tur, volumus, ut praefati duo Cives Ro-
mani Visitatores, praemissa diligenter cu-
stodiri curent: & quoties casus contraven-
tionis evenierit, coram dicta Congregatio-
ne Cardinalium comparere, & contra-
transgressores pro damni reparatione, &
praefatarum penarum in eosdem inflicta-
rum executione, ex officio instare te-
neantur.

§.14. Et si autem praefatos Cives sua, &
patria causa omnia semper, & hac praeser-
tim, qua ad Urbis ornatum, & ipsorum,
ac aliorum Civium Rom. commoditatem
maxime spectant, sponte sua curaturos, di-
ligenterque, & fideliter exequenturos plane
confidamus, tamen ut in eo munere obe-
undo minus dispendii, quam fieri possit,
patiantur, loca sexdecim ejusdem Montis
Religionis a Nobis, ut praefatur, aucti an-
num redditum scutorum centum viginti
trium, & bononorum viginti constituen-
tia, per Depositarium ejusdem Montis de
ordine, & mandato dictae Congregationis
perfolvendum, & inter eos aequis portio-
nibus dividendum perpetuo concedimus, &
assignamus.

§.15. Decernentes praemissa omnia, &
singula, per eos ad quos spectat, & in fu-
tuum spectabit, firmiter, & inviolate
perpetuo observari debere, ac irritum, &
inane, si secus super his a quoquam, qua-
vis auctoritate, scienter, vel ignoranter
contigerit attentari.

Clausulas de-
rogatorias ad-
dit.

§.16. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac ipsius
Camerae ordinationibus, & privilegiis ju-
ramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis, &
consuetudinibus, & longi temporis praes-
criptione, ceterisque contrariis quibus-
cumque. Volumus insuper praesentes litem
in valvis Lateranen., Principisque Apo-
stolorum de Urbe Basilicarum, ut moris
est, affigi, & publicari, & in Camera Apo-
stolica inter ceteras perpetuo valituras
Constitutiones describi, & registrari, ea-
rumdemque praesentium transumptis, etiam
impressis manu Notarii publici subscriptis,
& sigillo personae in dignitate Ecclesiastica
constitutae obsequatis plenam in iudicio, &
extra illud fidem adhiberi, perinde ac ipsis
originalibus adhiberetur, si essent exhibi-
tae, vel ostensa.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum,
Anno Incarnationis Dominicae, millesimo
quingentesimo nonagesimo, 11. Kalend.
Martii, Pontificatus nostri Anno V.

D. P. An. V.
19. Februarii.

Ego Sixtus Catholicae
Ecclesiae Episcopus, sub-
scripsi.

Pape subscri-
ptio.

- * Ego Joann. Episc. Ostien. Card. Sancti
Georgii.
- * Ego Alph. Episc. Portuen. Card. Ge-
sualdus.
- * Ego Invicus Episc. Tusculan. Card. de
Aragon.
- * Ego Mar. Ant. Episc. Praenest. Card. Co-
lumna.
- * Ego Prolemus Episc. Sabinen. Cardinal.
Comen.
- * Ego Gabriel Episc. Albanen. Card. Pa-
lolettus.
- * Ego Marcus Sitticus, tit. S. Mariae Tran-
siberim, Card. de Altemps.
- * Ego F. Michael Bonellus, tit. S. Laurentii
in Lucina, Card. Alexandrinus.
- * Ego Lud. tit. Sanctae Anastasiae, Card.
Madrutus.

Cardinalium
subscriptio.

* Ego

1590.

1590.

- * Ego Nicolaus, tit. S. Proxedis, Card.
Senon.
- * Ego Julius Antonius, tit. S. Bartholomaei
in Insula, Card. Sanctae Severinae.
- * Ego Hieronymus, tit. S. Saffanae, Card.
Rusticucius.
- * Ego Jo. Hieronymus, tit. S. Jo. ante Por-
tam Latinam, Card. Albanus.
- * Ego Hieronymus, tit. S. Prisca, Card. Si-
moncellus.
- * Ego Petrus, tit. S. Hieronymi Illiric. Card.
Deza.
- * Ego Ant., tit. SS. Jo. & Pauli, Card.
Carafa.
- * Ego Jo. Ant. Card. Sanctorum Quatuor.
- * Ego Jo. Bapt. Card. S. Marcelli.
- * Ego Julius, tit. Sancti Eusebii, Card. Ca-
nanus.
- * Ego Ant. Maria, tit. S. Mariae de Pace,
Card. Salvatus.
- * Ego Vincentius, tit. S. Clementis, Card.
Monti Regalis.
- * Ego Philippus, tit. S. Sabinae, Card. Spi-
nula.
- * Ego Scipio, tit. S. Salvatoris in Lauro, Card.
Lancellottus.
- * Ego Vincentius, tit. S. Alexii, Card. Gon-
zaga.
- * Ego Jo. Baptista, tit. S. Mariae in Araceli,
Card. Coftruccius, Signaturae Justitiae
Praefectus.
- * Ego Federicus, tit. S. Stephani in Monte
Caelio, Card. Cornelius.
- * Ego Dominicus, tit. S. Laurentii in Pa-
ne perna, Card. Pinellus, S. M. Majoris
Archipresbyter.
- * Ego Hippolytus, tit. S. Pancratii, Card.
Aldobrandinus, Major Penitentia-
rius.
- * Ego Hieronymus, tit. S. Petri ad Vincu-
la, Card. de Rovere.
- * Ego F. Constantius, tit. S. Petri in Monte
Aureo, Card. Sarvanus.
- * Ego Guilelmus, tit. S. Martini in Monti-
bus, Card. Alanus.
- * Ego Scipio, tit. S. Mariae de Populo, Card.
Gonzaga.
- * Ego Antonius, tit. Sancti Vitalis, Card.
Saulius.
- * Ego Evangelista, t. S. Matthaei in Merula,
Card. Cusentin. Archipresbyter San-
cti Petri.
- * Ego Joannes, tit. S. Mariae Transpontinae,
Card. de Mendoza.
- * Ego Mariannus Perbenedictus Sancti Pe-
tri, & Marcellini, Card. de Came-
rino.
- * Ego Franciscus, S. Mariae in Via-Lata,
Diac. Card. Sfortia.
- * Ego Alexander, Sancti Laurentii in Da-
maso, Diac. Card. Montanus Vice-Cau-
cellarius.
- * Ego Hieronymus, S. Eustachii, Diac.
Card. Matthejus.
- * Ego Benedictus, S. Mariae in Cosmedin,
Diaconus Card. Fusinianus.
- * Ego Alcanus S. Nicolai in Carcere,
Diac. Card. Columna.
- * Ego Federicus, S. Agathe, Diac. Card.
Borromaus.

- * Ego August. S. Adriani, Diac. Card. Gu-
janus.
- * Ego Franciscus Maria, S. Mariae in Dom-
nica, Diac. Card. a Monte.
- * Ego Guido, SS. Cosmae, & Damiani,
Diac. Card. Pepsalus.

CLXX.

Cardinali Comensi Archipresbytero Eccle-
siae Sancti Petri de Urbe, cognoscendi
causas, tam dictam Ecclesiam, ejusque
personas, quam eisdem Fabricam quo-
modolibet concedentes, & facultas, &
jurisdictione conceditur.

Quoad primam jurisdictionem, habes concess-
ionem Clem. VII. in Constit. III. Admo-
net Tom. IV. Par. I. fol. 31. Et quo ad se-
cundam habes concessionem Pauli III. in
sua Const. XLII. Cum Dilectus ibid. fol. 212.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Evangelista tit. S. Matthaei
in Merula, Presbytero Cardinali
Cusentino, salutem, & Apo-
stolicam benedictionem.

CUM ex debito Pastoralis Officii, om-
nium Ecclesiarum indemitati, utilita-
ti, & bono regimini salubriter consulere
teneamur, tum vero ad venerandam San-
ctamque Principis Apostolorum in Alma
Urbe nostra Basilicam, condiligentiori stu-
dio aciem dirigimus nostrae mentis, quo &
illa dignitate, ac praestantia ceteris ante-
cellit, & nos singularis, quem gerimus
erga eundem Beatum Petrum, ad eius
Cathedram, licet imparibus meritis, a
Domino vocati sumus, sinceram devotionis
affectus id impensus requirit.

Exordium.

§.1. Quare ejusdem Basilicae, ac dile-
ctorum filiorum illius Capituli Canonico-
rum, & Ministrorum commodis, ac ju-
rium conservationi, ac ne ad diversa Tri-
bunalia personae praedictae trahantur, ear-
um quieti, & litium dispendio providere
cupientes, deque tua integritate, pruden-
tia, & circumspectione, cui nuper Archi-
presbyteratum ejusdem Basilicae tunc va-
cantem, ad vitam commendavimus, plu-
rimum in Domino confidentes, Motu pro-
prio non ad tuam, vel eorumdem Capituli,
& Canoniorum, aut pro te, aut pro illis
oblata Nobis petitionis instantiam, sed ex
mera nostra deliberatione, & ex certa scien-
tia, omnes, & singulas jurisdictiones, po-
testates, & privilegia, exemptiones, li-
bertates, praerogativas, antelationes, in-
dulta, etiam super collatione beneficiorum
quorumcumque Ecclesiasticorum auctorita-
tes, & facultates per sel. rec. Paulum III.,
Pium IV., & alios quoscumque Romanos
Pontifices Praedecessores nostros, bo. me.
Alexandro Episcopo Ostien. Cardinali Far-
nesio

Confirmatio
jurisdictionis
alias a Pau-
lo III. & Pio
IV. concessa,
Cardinali Ar-
chipresbytero
S. Petri.

Cōcessio an-
plioris iurid-
dicitur, in
causis cogni-
scendis, & Ca-
nonicorum,
Beneфициарі
Clericorum,
& aliorum.

nesio nuncupato, alias dicta Basilica, & prius, uti Ecclesia Sanctae Mariae Majoris, etiam de Urbe Archipresbytero, quoad Basilicam, & Ecclesiam praedictas respecti- ve, & illius personae intuitu, & ad eius vi- tam dumtaxat, in genere, vel in specie concessa, ad te quamdiu Archipresbyterum praedictum obtinueris, tuumque, & dictae Basilicae Vicarium, per te nunc forsan deputatum, & pro tempore a te deputan- dum, tenore praesentium extendimus, & ampliamus.

§.2. Et nihilominus motu, & scientia similibus, omnes, & singulas causas, & beneficiales, Ecclesiae spirituales, meras, prophanas, & mixtas, etiam compromif- las, tam civiles, quam criminales (extra ta- men poenam sanguinis, & corporis afflictivam) inter dictos Canonicos, & Capitu- lum, & Beneficiatos, & Clericos, necnon Cappellanos, Ministros, & Servientes res- pective, seu quoscumque eorum ex una, & quoscumque alias personas cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, di- gnitatis, & praeminentiae existentes, nec- non Hospitalia, Pia loca, & Collegia, Com- munitates, vel Universitates, ex altera par- tibus, sive inter dictos Capitulum, & Ca- nonicos praedictos, vel eorum quemlibet, ac Beneficiatos, Clericos, seu Cappellanos praedictos, vel quoscumque eorum, co- ram quibuscumque Iudicibus ordinariis, extraordinariis, Commissariis, & Exequu- toribus, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ac Rota, & causarum Curiae Camerae Apostolicae Auditoribus, & Loca- tenentibus, super quibuscumque rebus, bonis, & pecuniarum summis, etiam vigore obligationis in forma Camerae Apostolicae vertentes, & pendentes respective, om- nium, & singularum status, & merita, no- minaque, & cognomina, & qualitates, tam partium, & personarum praedictarum, quam etiam rerum super quibus pendunt, pro ex- pressis habentes, ad Nos per praesentes avo- cantes, illaque in statu, & terminis in quibus ad praesens reperiuntur, & quas in futurum moveri de novo contigerit, tam active, quam passive, etiam per praedictos Canonicos, Capitulum, Beneficiatos, Cle- ricos, & Cappellanos, seu eorum quemli- bet contra quoscumque personas, Conventus, Collegia, Capitula, Universitates, Societates, Hospitalia, & loca quaecum- que, secularia, & quorumvis Ordinum, Militiarum, & Hospitalium Regularia, privilegiata etiam per praedictos Canonicos, & Capitulum contra Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos praedictos, super quibus- cumque pecuniarum summis, beneficiis Ecclesiasticis, Censibus, Canonibus, tritici, grani, vini, pecuniarum, aut aliarum rerum responsionibus, praediis, rebusque, & bonis ad quaecumque pecuniarum sum- mam, numerum, quantitatem, & valo- rem ascendentes, ad dictam Basilicam, aut illi unitas, vel annexas Ecclesias, & Pa- rochiales, seu eius Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Ministros, etiam

privatim, ac ratione singularum persona- rum quomodolibet spectantibus, aut eo- rum interesse, directe, vel indirecte, com- muniter, vel divisim, ac eorum cuiuslibet concernentibus, rebusque aliis in actis cau- sae, & causarum huiusmodi latius deductis, & deducendis, & illorum occasione, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, de- penden., emergen., annexis, & connexis, tibi, tuoque praedicto Vicario, nunc & pro tempore per te deputato.

§.3. Summarie, simpliciter, & de pla- no, sine strepitu, & figura iudicii, sola- veritate facti inspecta, & quatenus opus sit, exequutive, etiam manu regia, absque ter- minorum substantialium, & alicujus tela- judicialia observatione, sive confectione registri, sive extractis, quacumque ap- pellatione postposita, etiam non frivola, audiendas, cognoscendas, decidendas, si- neque debito terminandas, auctoritate Apostolica tenore earumdem praesentium committimus, & mandamus eisque praesentibus perpetuis temporibus duraturis.

§.4. Cum potestate dictas partes respec- tive, & alios omnes, quos opus fuerit, sua communiter, vel divisim interesse putan- tes, in executione citationis nominandos, in Romana Curia, & extra eam, etiam per edictum publicum, confiso summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, citandi.

§.5. Ac omnibus Iudicibus supradictis, & quibus, & quoties opus fuerit, & sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis poe- nis, tuo arbitrio moderandis, & applican- dis, etiam per simile edictum inhibendi; causasque ipsas coram quibusvis eorum de facto forsan introductas, seu introducendas, ab eis avocandi, & reassumendi, & in- eventum non partitionis, poenas, & censu- ras praedictas damnaabiliter incurrisse, & in- cidisse declarandi, illaque etiam iteratis vicibus aggravandi, & reaggravandi, inter- dictum Ecclesiasticum apponendi, & bra- chii secularis auxilium invocandi.

§.6. Loco vero sententiae, seu senten- tiarum praedictarum, & mandata exequuti- va, in forma solita, & consueta decernendi, illamque, vel illa, & quicquid per te, & Vicarium praedictum, vel alterum vestrum iudicatum fuerit, exequendi.

§.7. Expensas quascumque taxandi, ac moderandi.

§.8. Atque in causis omnibus, & singu- lis praemissis, vel eorum quolibet, seu quo- modolibet praemissorum, etiam singulis die- bus, & horis, praeterquam in honorem Dei feriatas procedendi.

§.9. Necnon Canonicos, & Capitulum, ac Beneficiatos, Clericos, & Cappellanos praedictos, sive eorum quemlibet, a vinculo iuramenti, ad effectum agendi, aliisque censuris Ecclesiasticis, & poenis, quatenus oportuerit, absolvendi.

§.10. Omniaque, & singula alia facien- di, gerendi, & exercendi in praemissis ne- cessaria, seu quomodolibet opportuna.

§.11. Ac insuper, ne in praedictum aucto-

Cum potesta-
te summarie
&c. & appella-
tione post-
posita proce-
dendi.

In Curia, &
extra eam ci-
tandi.

Iudicibus in-
hibendi, &
causas avoca-
di, & reassu-
mendi.

Mandata exo-
cutiva decer-
nendi, & exo-
quendi.

Expensas ta-
xandi.

Singulis die-
bus in hono-
rem Dei non
feriatis proce-
dendi.

Canonicos, &
alios a iura-
mento absol-
vendi ad effe-
ctum agen-
di, &c.

Ceteraque in
praemissis fa-
ciendi.

Commissa-
nes causarum
non signatas
nisi a Papa
non attenden-
di.

Pontificalia
munia, & iur-
isdictionem
ordinariis su-
per Canoni-
cos &c. exer-
cendi.

Collegii Fab-
ricae S. Petri
superioritatem
habentis, Offi-
cialisque re-
formandi &c.

auctoritatis, jurisdictionis, & facultatum praedictarum contingat causas sub diversis praetextibus, a te, seu tuo Vicario avocari, ac aliis Iudicibus committi, omnes, & quascumque commissiones tam gratiae, quam iustitiae, interesse Basilicae, Capitali, & personarum praedictarum quomodolibet concernentes, aliter quam manu nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, teque ad id vocato signatas, & inhibitiones earum praetextu emanandas, processusque per eandem habendos, & inde pro tempore sequuta quaecumque, nullius roboris, vel momenti esse, ac illis non obstantibus, te, tuumque Vicarium, ad ulteriora in causis huiusmodi procedere posse, atque ad paren- dum commissionibus praedictis, earumque praetextu emanatis inhibitionibus, minime teneri, ac ob non partitionem, censuras, aut poenas aliquas minime incurtere posse decernimus, atque declaramus.

§.12. Dantes etiam tibi facultatem exer- cendi munia Pontificalia in Basilica praedi- cta, ac ordinariam etiam in spiritualibus jurisdictionem, super Canonicis, Benefi- ciatis, Clericis, ac Ministris praedictis, ita ut a te, vel de tua licentia tantum, nec alias a quocumque Catholico Antistite, gratiam, & communionem Sedis Aposto- licae habente, per te deputando, ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines pro- moveri. Tuque, & Antistites huiusmodi eos promovere absque nostra, vel successo- rum nostrorum, aut Vicarii, vel cuiusvis alterius Ordinarii licentia, dimissoria, aut examine, licite possitis, ac debeatis.

§.13. Postremo attendentes, quod licet alias pia mem. Clemens Papa VII. Praede- cessor noster, unum Collegium deputato- rum Fabricae praedictae Basilicae nuncupati erexerit, ac tam ipse, quam diversi alii Rom. Pontifices nostri Praedecessores, ipsi Collegio Officiales creandi, causas, priva- tive quoad omnes, & quoscumque alios Iudices cognoscendi, & plures amplissimas facultates, jurisdictiones, exemptiones, im- munitates, indulta, & privilegia concef- serint, ac in specie Collegium, & Fabri- cam huiusmodi, illiusque personas, sub im- mediata sua, & pro tempore existentis Rom. Pontificis, & Sedis Apostolicae pro- tectione susceperint, sibi, & Sedi praedi- ctae, ita ut nullum alium, quam Roma- num Pontificem superiorem recognosce- rent, immediate subjecerint, eximendo Fabricam, & Collegium huiusmodi etiam ab ipsius Archipresbyteri dictae Basilicae pro tempore existentis, omnimoda superiorita- te, & jurisdictione; nihilominus valde ex- pedit, ut tu Fabricae praedictae tua auctori- tate, consilio, & laudabili studio incum- bas, te quamdiu visoris, & Archipresby- teratum praedictum obtinueris, Fabricae, eius Collegii praedicti Protectorem, & Su- perio- rem, auctoritate Apostolica tenore praesentium committimus, & deputamus. Dantes, & concedentes tibi, & tuo Vica- rio, plenam, & liberam, ac omnimodam facultatem Congregationis Collegii praedi-

cti, ubi, quando, & quoties tibi videbitur convocandi, in eisdem praesidentis, Offi- ciales, Deputatos, Ministros, ac personas dictae Fabricae reformandi, & corrigendi, & ab eis, administrationis, & muneris cui- libet contra commissi, ac tam accepti, quam expensi rationes exigendi, salaria, cum consilio Collegii praedicti constituendi, minuendi, & si opus fuerit augendi, eos- que, qui in causis Fabricam praedictam con- cernentibus sententias tulerint, aut alias judicaverint syndicandi, & in creati onibus Officialium, & admissionibus personarum, seu deputatorum Collegii praedicti suffra- gium ferendi, ita ut tuisi aderis, suffragium duplex habeas, abusus quoscumque tollen- di, statuta cum consilio ejusdem Collegii de novo condendi, immutandi, declarandi, & corrigendi.

§.14. Causas quascumque interesse dictae Fabricae concernentes in quocumque tribu- nali pendentes, tam motas, quam moven- das, persona, seu personis tibi beneficiis, de ejusdem tamen Fabricae Collegio existentibus, committendi, casque si videbitur etiam ab iis, coram quibus introductae, & instru- ctae fuerint, avocandi, & per te ipsum cog- noscendi, audiendi, terminandi, seu alii, vel aliis ejusdem Collegii Fabricae personis committendi, omniaque in praemissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet oppor- tuna faciendi, gerendi, mandatum decer- nendi, & exequendi.

§.15. Decernentes quoque praesentes ad vitam tuam, seu quamdiu Archipresbyte- ratum huiusmodi obtinueris, tam nostris, quam etiam Successorum nostrorum Roma- norum Pontificum temporibus durare, suamque vim, & roboris firmitatem obti- nere, nec easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus facultatum, & gratiarum derogationibus, revocationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, vel Successores nostros Romanos Pontifi- ces pro tempore, & motu simili ex certa scientia, & de Apostolica potestatis pleni- tudine edendis comprehendi, nec per eas immutari, suspendi, limitari, moderari, aut ad terminos juris reduci posse, sed ead- dem praesentes perpetuo validas, & effica- ces fore, & quoties huiusmodi contraria emanabunt, toties illas in pristinum, & vali- dissimum, & eum, in quo antea erant statum, restitutas, & sub posteriori data, parte, seu Vicarium tuum eligenda, de novo concef- fas censeri, & quicquid illarum vigore alias rite gestum, statutum, factum, mandatum, indultum, & exequutum fuerit, perpetuam vim, & roboris firmitatem obtinere.

§.16. Sicque per quoscumque Iudices, & Causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eo- rum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & in- terpretandi facultate, in quavis causa, & instantia iudicari, & diffiniri debere. Nec- non irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.17. Non obstantibus Constitutionibus, & Or-

Causas dictae
Fabricae inter-
esse concernen-
tes cog-
noscendi.
Tu vide Bul-
lam Clemen-
tis VII. cita-
tam in rubr.

Clausula di-
cta concessio-
nis praeserva-
tive.

Clausula sub-
lata, &c.

Clausula co-
ntrariorum de-
rogatorie.

& Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, stylo Palatii, Regula Cancellaria Apostolice prohibente mandata executiva alias quam sub plumbo expediri, facultatibus, & jurisdictionibus predictae Fabricae, illiusque Collegio deputatis Officialibus, necnon Vicario nostro in Alma Urbe, ac Senatori, Auditori causarum Curiae Apostolicae, seu Cardinalibus, & quibusvis Urbis Iudicibus supradictis, sub quavis verborum forma, & ex causis urgentissimis per Nos eisdem concessis, & innovatis, quas etiam si in eis caveatur expresse, quod illis, aut non nisi certis modo, & forma in eis expressis, derogari valeat, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum specialis mentio facta foret, praesentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo, A. Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno V.

CLXXI.

Erectio Burgi Felicis, S. Bernardi in Regione Montium Almae Urbis, & privilegia pro inibi Habitantibus, & Aedificantibus.

Hae privilegia vide in Constitut. III. Decret. Tom. IV. Par. IV. fol. 347.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Um ad uberes, salutiferosque fructus, quos benedicente Domino praecipue circa pauperes puellas educandas, & Deo consecrandas, venerabilis dilectorum filiorum Sacerdotum, & aliorum utriusque sexus Christianissimum S. Bernardi Confraternitas in hac Alma Urbe nostra in dies proficere non cessat, attendimus, facere nullo modo possumus, quin eos speciali quadam huius Sedis benevolentia prosequentes, ea sibi favorabiliter concedamus, per quae eorum, ac Monasterii Monialium, & Collegii Puellarum per ipsam Confraternitatem apud Ecclesiam S. Susannae de d. Urbe institutorum utiliati, cum dictae Urbis ornatu valeat salubriter provideri.

Causa huius concessio.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Officiales, & Confratres praedictae Confraternitatis, quod ipsi pro eiusdem Monasterii commoditate, ac illius, & dicti Collegii cum officinis necessariis constructione quamdam partem vineae existentis in Regione Trivii in loco nuncupato Caput Domorum, a dilecto Fratre nostro Henrico S. R. E. Camerario Cardinali Cajetano nuncupato, & venerabili Fratre Camillo Patriarcha Alexandrino, ac dilecto filio nobili viro Honorato Duce Sermonete, Fratribus germanis de Cajetanis, pretio duorum millium, & quingentorum: deinde residuum dictae vineae cum illius domo, vi-

ridario, & aliis quibuscumque suis juribus, & pertinentiis pretio duodecim millium, & quingentorum scutorum monetae emerunt: pro quibus solvendis nonnulli ex dictae Confraternitatis Confratres imposuerunt super eorum bonis stabilibus diversos census, sub accessionibus etiam propriis nominibus dilectorum filiorum Petri Falvii U. J. D. Prioris, & Francisci Contugii, ac Dominici Hattoni Custodum, necnon Ludovici Rivaldi Camerarii, ac Marcelli de Sancta Cruce, & Andrea Alberini Officialium, ac aliorum Confratrum dictae Confraternitatis: quorum bonam fidem ipsam Confraternitas cum promissione relevationis indemnitatis recognovit: residuum vero dilectorum quindecim millium scutorum interim ad censum accipere, pro quorum extinctione alios canones, & responsiones dictae Confraternitatis extinguere, necnon residuum dictae vineae stratis viis publicis ad ornatum dictae Urbis, & fabricare volentium commoditatem diversis personis, aut liberum vendere, aut ad fabricandum in emphyteusim sub anno canonice concedere intendunt, & jam forsitan vendiderunt, & se concesserunt, prout in singulis instrumentis publicis, ac aliis scripturis forsitan desuper confectis plenius dicitur contineri. Cumque dicti Officiales, & Confratres cupiant, ut homines ad fabricandum in situ dictae vineae aliquibus privilegiis, & gratiis alliantur, ipsi quoque situm privilegiis, & gratiis decoratum in Burgum Felicem Sancti Bernardi nuncupandum erigi, Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Erectio Burgi Felicis.

§. 2. Nos ut in Monte Quirinali, & apud eandem viam Felicem per Nos annis praeteritis apertam, quasi nova Civitas construatur, ac propterea homines inibi pro tempore habitantes, seu aedificantes, specialibus favoribus, & gratiis invitare volentes, ac dictae vineae qualitates, & veros annuos valores, ac singulorum instrumentorum, & scripturaram desuper forsitan confectarum, aliorumque de necessitate exprimentorum, & inde scutorum quorumcumque tenores etiam veriores, praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Emptionem dictae vineae, censuum impositiones, venditiones, sive iussiones, recognitiones bonae fidei, necnon etiam dictae vineae divisiones, venditiones, liberas concessionis, etiam in emphyteusim factas, & faciendas sub pactis hinc inde conventis, & conveniendis, ac cum omnibus inde secutis Apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, ac confirmamus: ac omnes, & singulos tam iuris, quam facti, ac solemnitatum, quarumcumque etiam de iure, aut ex forma statutorum dictae Urbis, vel alias quomodolibet requisitarum, & omittarum, aliosque defectus, si qui forsitan interverint in eisdem, supplemus: dictasque emptiones validas, & bene factas fuisse, & esse decla-

declaramus, dictamque vineam cum viis publicis apertam, & divisam, in Burgum Felicem S. Bernardi nuncupandum, auctoritate, & tenore praedictis perpetuo erigimus, & instituiamus.

Privilegia fabricantium, vel habitantium in eo.

§. 3. Illique sic erecto, & instituto, ac omnibus utriusque sexus personis cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus in eo, & tota via Pia nuncupata usque ad portam Piam, ac etiam in aliis viis prope, & circa supradictas forsitan aperiendis, nunc, & pro tempore fabricantibus, vel habitantibus, omnia, & singula privilegia, gratias, favores, & prerogativas, ac indulta, domibus, & aedificiis facta, & fienda, ac fabricantibus, & habitantibus in Monte Quirinali, & in via Felici per alias nostras literas sub dat. videlicet Idibus Septembris, Pontificatus nostri anno tertio concessa, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo concedimus, eaque omnia, & singula, acsi praesentibus expressa, ac de verbo ad verbum inserta fuissent, ad dictum Burgum Felicem S. Bernardi, & in eo, ac tota via Pia, usque ad portam Piam huiusmodi fabricantes, & habitantes extendimus, illisque omnibus, & singulis uti, frui, potiri, & gaudere posse volumus, & declaramus, atque decernimus.

Facultas Confraternitatis S. Bernardi locandi quaecumque bona &c.

§. 4. Praeterea ipsius Confraternitatis Praefecti, Custodibus, & Officialibus nunc, & pro tempore existentibus, quaecumque alia bona stabilia, & immobilia, seu quasi stabilia cuiuscumque qualitatis, & valoris, & in quocumque loco existentia, ad Confraternitatem, Monasterium, & Collegium huiusmodi quomodolibet spectantia, pro pretio, vel affectu, ac sub pactis, & conditionibus hinc inde conveniendis, in emphyteusim, seu ad livellum, aut locationem ad longum, vel aliud tempus concedere, ac pecunie inde redigende in extinctionem censuum pro solutione dictorum quindecim millium scutorum impostorum, vel in emptionem aliorum bonorum stabilium in Confraternitatem, Monasterii, & Collegii praedictorum commodum, vel utilitatem convetere, libere, & licite possint, & valeant, etiam concedimus, & indulgemus.

Decretum irritans.

§. 5. Decernentes omnia, & singula praemissa valida perpetuo, & efficacia fore, suosque plenarios effectus sortiri, ac singulis, quos illa concernunt, & pro tempore concernere poterunt, suffragari, sique, & non aliter per quoscumque Iudices, & Commissarios, ordinarios, & delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, necnon Camerarium, & Camerae Apostolicae Thesaurarium, Praesidentes, & Clericos, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere: irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio e-necutorum.

§. 6. Quocirca dilectis filiis dictae Romanae Ecclesiae Camerario, Praesidentibus, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

& Clericis, nunc, & pro tempore existentibus, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Officialium, & Confratrum praedictorum, aut alicujus eorum, quos illae concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac domorum, seu aedificiorum in Burgo Felicis S. Bernardi, & tota via Pia huiusmodi haecenus factorum, & pro tempore construendorum, illorumque conductoribus, habitatoribus, incolis, dominis, eorumque haeredibus, & successoribus, artificibus, & quibuscumque aliis in Burgo Felicis S. Bernardi, & via Pia huiusmodi quomodolibet aedificantibus, vel habitantibus, in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem praesentes, & in eis contenta quaecumque, per eos, ad quos spectat, & spectabit in futurum, perpetuo firmiter, & inviolabiliter observari, illasque debita executioni demandari procurent. Contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo: invocato ad hoc etiam si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Urbis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, consuetudinibus, & novis reformationibus: privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Populo Romano, eiusque Magistratibus, & Consulibus Artium, aut illarum Consulibus, & quibuslibet aliis personis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, specificis, expressis, & individua mentio habenda, seu quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino, & c. Si quis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 11. Aprilis 1590. Pontificatus nostri Anno V.

D. P. An. V. die 11. Aprilis.

(R)

Q

Pri-

Privilegium Fratrum Militum S. Stephani, quod etiam bigami, & absque habitu Clericali incedentes, annuas pensiones Ecclesiasticas, usque ad ducatos ducentum retinere, & transferre possint.

Institutionem, & alia de hac Militia vide in Consil. LXX. Pii IV. His que. Tom. IV. Par. II. fol. 138.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, gratias, que ex benignitate Sedis Apostolicæ emanarunt, libenter corroborat, & in pristinum, ac validum statum reponit: cum præsertim per eas, & Catholicorum, nobilitate, & Magnorum Principum honori, ac iustis desideriis, & fortium Christianæ Religionis, & Catholice fidei propagatorum, sub approbati alicujus Ordinis Regula, & instituto, pro Christo adversus infideles militantium, qui pro ejusdem Religionis, & fidei defensione, & propagatione suam vitam, & opes prompte quibusvis periculis exponunt, commodis, & congrue sustentationi opportune consulitur.

Pius IV. Milites istos ex omni a jurisdictione Ordinariorum, solutioneque decimarum, & aliis indulgentiis concessit.

§. 1. Cum itaque alias sæc. rec. Pius Papa IV. Prædecessor post erectionem, & institutionem Militiæ S. Stephani, sub Regula S. Benedicti, per clare mem. Cosinum, tunc Florentiæ, & Senarum Ducem, in Ducatu Florentiæ, de licentia Sedis Apostolicæ, ipsi Cosmo Duci per literas ejusdem Pii Prædecessoris attributa, antea factam, ipsi Cosmo Duci Magno Magistro, necnon Conventui, Militibus, Priori, ceterisque Ministris Ecclesiæ dicti Conventus, & aliis personis, etiam in Sacris, & Presbyteratus ordinibus constitutis, etiam quocumque, & qualicumque, cum cura, & sine cura, Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, eorumque beneficiis, commendis, rebus, & bonis diversis exemptiones, etiam a Jurisdictione Ordinariorum, libertates, immunitates, etiam a contributione decimarum, & onerum, indulgentia, privilegia, facultates, indulgentias, & gratias spirituales, & temporales benigne concesserit, atque elargitus fuerit.

Facultatem quoque de Militibus etiam bigamis pensiones obtinendi, & transferendi, usque ad summam ducatorum auri de Camera, super quarumvis Cathedralium, & Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canoniciatum, & præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, sa-

§. 2. Atque in specie hoc quoque inter alia indullerit omnibus, & singulis, dictæ Militiæ S. Stephani Militibus conjugatis, ac etiam bigamis, aliisque Presbyteris, ut singulas pensiones annuas, usque ad summam ducatorum auri de Camera, super quarumvis Cathedralium, & Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canoniciatum, & præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, sa-

cularium, & quorumvis Ordinum Regularium, fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, alias sibi canonicè reservandas, accumulative, cum quibusvis pensionibus annuis, quas illos ex quovis alio privilegio Apostolico pro tempore percipere contigerit, & contingeret, ad vitam percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere libere, & licite valerent, prout in ejusdem Pii IV. Prædecessoris binis literis, prioribus nimirum sub datis Kalendis Februarii, posterioribus vero sub dat. Nonis Julii, Pontificatus sui Anno III. confectis plenius continetur.

Pius vero V. ejusmodi indulta generaliter revocavit.

§. 3. Postmodum vero piæ mem. Pius Papa V. etiam Prædecessor noster, per suam que incipit: Sacrosanctum; desuper editam Constitutionem inter cetera revocavit, & aboleverit omnia, & quocumque privilegia, facultates, dispensationes, & indulta obtinendi similes pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum secularium, & regularium dictæ S. Stephani, ceterisque Militiis, ac Hospitalibus, earumque Militibus, Fratribus, & personis, tam Clericis, quam conjugatis, quibusvis modo, & forma, ac quibuscumque de causis concessa, & approbata, ita quod ipsi, sive conjugati, sive bigami, sive Clerici, sive etiam Presbyteri, nullas de cetero reciperent, sed eas solas, quas tunc habebant, retinerent, & ea quoque per futurum contractum Matrimonii extinguerentur, prout in eadem Constitutione latius continetur.

Hic autem Pontifex ob causis hic expressis, approbat antedictæ Pii IV. Constitutionis, & Pii V. Bullam revocavit, quod istos Milites, & quo ad dictas pensiones

§. 4. Nos animadvertentes, nostris potissimum temporibus hujusmodi Milites, pro Dei, & Christiani nominis gloria, ac fidei Catholice defensione, non solum sapius, in diversis expeditionibus contra infideles fortiter, & magna cum laude dimicasse, sed eorum trirèmes, & maritimas copias, ad Maris Mediterranei, & ora maritimæ totius fere Italiæ tuitionem, & ad coercendas Turcarum, & aliorum Piratarum incursiones, magnum jugiter adjumentum asserere, ipsamque Militiam nunc maxime sub felici regimine, & gubernio dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Magni Etruriæ sibi subiectæ Ducis, ac moderni Magni Magistri in dies magis florere, & complurim Militum, qui regularem illius habitum susceperunt nobilitate, opibus, & virtute præstantium, quasi egregio, ac numerofo fetu multiplicato auctam esse, & quotidie augeri, ac præterea, tam ipsum Ferdinandum Magnum Ducem, armis, opibus, potentia, virtute, inclitarum Civitatum, & Populorum ejus ditioni subiectorum amplitudine, ac Militum copiis inter Christianæ Reipublicæ Principes valde insignem, præcipua vero erga Nos, & Sedem Apostolicam reverentia, & devotione, summoque Catholice fidei tuenda, & propagandæ zelo accensum, quam etiam eisdem Milites, qui in tam egregio, & laudabili exercitio non solum ingentes sum-

ptus

ptus assidue faciunt, sed sanguinem ipsam, & vitam, cum se offert occasio, prompte, & libenter profundunt, pro nostra erga illos paterna caritate, Apostolica beneficentia, & gratia dignos reputantes, aliisque iustis, & rationabilibus de causis adducti, eisdemque Ferdinandum Magnum Ducem, & singulos Milites, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac tenores dictarum Pii IV. Prædecessoris literarum, presentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis oblata petitionis instantiam, sed ex mera nostra liberalitate, & certâ scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, facultate, & indultum, percipiendi, & exigendi pensiones annuas præfatas, usque ad summam hujusmodi ducatorum auri de Camera, Militibus præfatis conjugatis etiam bigamis, aliisque etiam presbyteris, etiam accumulative, cum quibusvis aliis pensionibus annuis, quas illos ex quovis alio privilegio Apostolico pro tempore contigerit, aut contingeret in futurum habere, ut præfertur, per Pium IV. Prædecessorem concessa, & deinde per Pium V. etiam Prædecessorem, ut diximus revocata, adversus ipsam revocationem, abolitionem, prohibitionem, & Constitutionem dicti Pii V. Prædecessoris, cujus tenorem pariter presentibus haberi volumus pro expresso, in integrum, pristinum, & validissimum, & eum, in quo antequam Constitutio ipsa emanaret, quomodolibet erant, statum, non solum juxta formam, continentiam, & tenorem dictarum Pii IV. Prædecessoris literarum, sed omni meliori, validiori, atque ampliori modo, & forma plenarie Apostolica auctoritate tenore presentium restituimus, reponimus, reintegramus, & revalidamus: ipsamque Pii Quinti Prædecessoris Constitutionem, quo ad dictos Milites S. Stephani, presentes, & futuros, locum non habere, eisque minime obesse, ac nihil proflus præjudicii asserere posse decernimus, & declaramus, quinimmo dictæ Constitutioni ad effectum præmissorum dumtaxat, latissime derogamus, eique plene, & sufficienter derogatum esse volumus.

Indultumque circa eas pensiones iterato concedit.

§. 5. Et nihilominus, eisdem Militibus, omnibus, & singulis, etiam conjugatis, & bigamis, aliisque etiam presbyteris, ut singulas pensiones, usque ad summam prædictam ducatorum auri de Camera, super hujusmodi fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis, aliisque prædictis, alias sibi canonicè reservandas, accumulative, cum quibusvis aliis pensionibus annuis, quas eos ex quovis alio privilegio, seu indulto, aut dispensatione Apostolica eis in genere, & comman ter, seu eorum cuilibet nominatim, & sigilla-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

tim, etiam in una non facta mentione de alia, vel aliis, ante vel post datam presentium quocumque concessa, aut concedenda, usque ad quamcumque summam, etiam dictis ducentis ducatis longe majorem, pro tempore percipere contigerit, & contingeret, ad vitam percipere, exigere, & levare, inque suos usus, & utilitatem convertere libere, & licite valeant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipsa revocatio, abolitio, & Constitutio dicti Pii V. Prædecessoris non emanasset, aut ipsi Milites S. Stephani sub ea comprehensi non essent, de novo concedimus, & indulgemus.

§. 6. Decernentes nihilominus, & declarantes, eisdem Milites, tam laicos, quam Clericos, etiam conjugatos, & non conjugatos, pensiones super quibusvis præfatarum Cathedralium, & Metropolitanarum, aut aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canoniciatum, præbendarum, dignitatum, personatum, & administrationum, officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ac distributionibus etiam quotidianis, alias eis canonice, & ex præfato, vel alio quocumque privilegio, aut indulto Apostolico, ad quamcumque summam, seu ipsos fructus, redditus, & proventus, eorumve partem aliquam loco pensionum earundem sibi reservatos, aut assignatos, percipientes ad incedendum in habitu, & tonsura Clericali, deferendumque vestes tales juxta nostram desuper editam Constitutionem, que incipit Sacrosanctum, cujus pariter tenorem presentibus haberi volumus pro expresso, minime teneri, neque ad id obligatos existere, aut aliqua ratione cogi, aut compelli posse. Neque ipsas pensiones, aut illarum, vel fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi reservationes, per non delationem habitus, tonsuræ, aut vestium hujusmodi, aut per contractum matrimonii, vel per bigamiam quamcumque supervenientem, aut per exercitium Militiæ, & quoscumque actus bellicos, Clericis, & Ecclesiasticis personis, de jure, & per Sacros Canones prohibitos, nimirum Militares, etiam Sanguinis effusione, membrorum mutilatione, & morte infidelium subsequuta minime cessare, expirare, aut cassatas, vel extinctas dici, aut censeri posse, sed ipsos Milites nihilominus, ut prius illas percipere, & exigere posse, & debere, & dummodo habitum Militarem, vestes nimirum communes laicales, cum insignibus Crucis ejus Militiæ consuetis, juxta alias nostras super declaratione hujusmodi habitus Militaris, sub Datum Prædictæ Kalend. Februarii, Pontificatus nostri Anno IV. que etiam incipit: Pastoralis, editas literas deferant, utique Constitutioni nostre plene satisfacere.

Exemique ab onere deferendi habitum, & tonsuram clericalem; Necnon concessis, per contractum matrimonii, & exercitium Militiæ, pensiones non vacare.

§. 7. Nec præmissa, aut presentes literas, de subreptionis, obreptionis, aut nulli-

Clausulas in his concessionibus præservativæ apponantur.

litatis vitio, intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci posse, aut debere, nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum suspensionibus, revocationibus, limitationibus, aliisque contrariis dispositionibus, a Nobis, & successoribus nostris, ac Sede praefata, quavis de causa, quantumcumque iusta, pro tempore emanatis, & emanandis comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties easdem praesentes in primum statum restitutas, repositas, & de novo concessas esse, & censeri. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & deserviri debere, necnon irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§.8. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Florentino, & Pisano Archiepiscopis, ac dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, per Apostolica scripta mandavimus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, ubi, & quoties pro parte ipsorum Ferdinandi Magni Ducis, & Militum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant eos, & eorum quemlibet, eisdem praesentibus, ac in eis contentis quibuscumque pacifice frui, & gaudere. Non permittentes, eos desuper a quoquam quomolibet indebitum molestari. Contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compellendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius derogat.

§.9. Non obstantibus recol. me. Bonifacii Papae VIII. pariter Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita, de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium, ad iudicium non trahatur, ac dicti Pii V. Praedecessoris, qui inter alia voluit, gratias huiusmodi suis exiis temporibus, & quod sibi licere non est passus, id suis successoribus indicavit, necnon praefatis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quantumcumque Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statotis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, literis Apostolicis eisdem Ordinibus, Ecclesiae, & Monasteriis, eorumque Capitulis, Conventibus, Superioribus, Praelatis, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis concessis, etiam saepius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis,

etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo, &c.

Datum Romae in Monte Quirinali Anno Incarnationis Dominicae 1590. decimo Kalen. Junii, Pontificatus nostri Anno VI.

D. P. An. VI. die 13. Martii

CLXXXIII.

Institutio Praepositi, Sacristae, Cappellani, Clericorum, & Ollarii, ad Scalam Sanctam, prope Basilicam S. Joannis Lateranensem, de Urbe.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM singularum rerum, quas Dominus noster Jesus Christus, pro nostra omniumque salute gessit, aut passus est, pia, & assidua meditatio cunctis fidelibus mirifice fructuosa, ac propemodum salutaris existat, atque ad miseros peccatores a recta via aberrantes ad veram poenitentiam revocandos, justos vero ad ardentioris devotionis fervorem inflammandos, vehementem vim habeat, idcirco praecipuo episcopatum est studio, quo sancta illarum memoria cunctorum mentibus piorum fortius imprimatur, & tenacius retineatur. Hinc Sancta Mater Ecclesia non modo jugi Praedicatorum Verbi Dei admonitione, aliisque multis, & variis cohortationibus, verum etiam per Sanctissimam Passionis Dominicae veneranda mysteria, salutifera monumenta, Sacrasque Imagines, quae nostris oculis devote contemplanda proponit, intimis cordis nostri visceribus id ipsum perpetuo fovet, & conservari pia cogitatione procurat. Cum itaque ex sacris illis locis, per quae transiens ipse Christus Dominus humanae salutis mysterium operabatur, inter cetera quamplurima monumenta, singulari Dei beneficio, Almae huius Urbis jam pridem concessa, sit etiam illud praclarum, atque insigne quasi egregium Divinae erga Nos caritatis pignus Scalae nimirum Sanctae, quae ejusdem Salvatoris nostri, dum multa jam passus, morti appropinquaret, sacris, & preciosissimo ejus cruore repletis vestigiis calcatae, & juxta antiquissimam Patrum traditionem pietatis causa ab Hierosolymis e Praetorio, ubi Pilatus praefuerat, Romam advecta, apud Venerabilem Sancti

Hic Pontifex ex causis hic expressit Scalam Sanctam decenter, & sanctiori loco tunc angustissimam Salvatoris nostri Cappellam, prope Basilicam S. Joannis Lateranensem repositam, & ne Opificum pedibus dictae Scala gradus calcarentur modum hic enarrat obsecravit.

Et Joannis Lateranensis Basilicam aservantur, easque intueremur propter superiorum temporum injurias, Urbis excidia, direptiones, & alias calamitates jacere, quodammodo in loco abjecto, sita, & squalore, ac sordibus obdito, vetustate pene collapsa, atque ad excurrentis, ac transeuntis turbae tumultum omnifarie patentis, atque palam exposito, ut ex hoc ipso utriusque sexus personarum summo non populi modo Romani, sed exterarum quoque Nationum ex remotissimis regionibus concursu, & celebritate ad eas confluentium, mentes a pia meditatione non mediocriter abducerentur, ac distraherentur, & earum devotio maximam perturbationem, molestiam, atque impedimentum pateretur; illud potissimum Nobis cordi fuit, ut nullis parentis impensis, eas integre, diligenter, ac omni qua potuit, religione transferri curaremus. Id vero ut decenter, ac debita cum reverentia perficeretur, ac ne sanctos illos gradus non aliter, quam supplicum genibus contraherari liceret, cum aliqua irreverentia immundis opificum pedibus profano quodam modo teri, & conculari contingeret, Deo illuminante excogitavimus, nostroque solerti studio curavimus in ipsa translatione eam diligentem adhiberi cautionem, ut qui gradus Scalarum earumdem sanctarum infimo in loco veteris structurae situs, & collocatus erat, is nunc omnium primus suo loco motus, ac transferentium humeris impositus summo, ac supremo in loco constitutus fuerit, & similiter, qui antea post ascensum infimi gradus secundus erat, is modo infra summum, & supremum Scala Sanctae gradum proximus, eique immediate conjunctus habeatur, ac idem prorsus ordo praeposita huiusmodi commutatione hac de causa inversus, eademque series, & consideratio gradatim, & sigillatim in tertio, quarto, ad deinceps reliquis singulis ejusdem Scala Sanctae gradibus transferendis, collocandis, & adjungendis servati extiterint, sique ipsas Scalam Sanctam pedibus mortalium intactas, minimeque calcatas, juxta insignem illam, ac praecipua sanctitate toto Terrarum Orbe inter omnia Urbis, & Orbis sanctiora loca celeberrimam Cappellam, quae antiquissima, & maxima majorum nostrorum veneratione jam inde ab ipsa crescentis Ecclesiae praefata aetate Sancta Sanctorum appellatur, & quam ob loci religionem prorsus intactam, suaque primae Sede immotam reliquimus, decentiori, ac sanctiori, atque a multitudinis cursitantis strepitu magis remoto, & ad excitandam devotionem aptiore in loco reponeremus. Ubi, & qui per ipsas flexis genibus prostrati, ut moris est, pie Deum precantes ascendunt, nihil prorsus ante oculos habeant, quod eorum animum a devota contemplatione avocet, sed potius angustissimam Salvatoris Imaginem, quae in praedicta sanctiori Cappella singulari, & ex omni antiquitate longissima plurium saeculorum serie repetita memoria, summaque Patrum religione

colitur, intuentes, ipsa loci Sanctitate, ad exhibendum ferventiori studio, sinceroque cordis affectu Divinae Majestati cultum, majorem in modum accendantur, & eadem Scala, in eam qua par est, dignitatem, ac splendorem restituat ad aeternam posteritatis memoriam debito cum honore, & reverentia conserventur. Etenim si praecipua veneratione dignissima sunt ea omnia, quae per contactum Sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu Christi, in quo omnis plenitudo divinitatis corporaliter inhabitat, sanctificata jure optimo censentur; quanta demum reverentia, animique demissione colenda, quanta etiam honorificentia, & decore ornanda, & aservenda erunt haec Sacrosancta Scala, quas idem Dominus, ac Redemptor noster jam antea flagellatus, & spinea corona Caput circum vulneratus, non modo nudis sacrorum pedum plantis, sed eo ipso, quem pro Nobis effundebat, inestimabili sanguine aspersit, simulque gloriosis Beatorum Pedum, & cruoris ex sanctis vulneribus copiose manantis vetigiiis, quae adhuc extant, impressas, ac notatas reliquit? Adorabimus, inquit Propheta, in loco, ubi steterunt pedes ejus, & rursus: Adorate scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est: apud Isaiam quoque legitur, locum pedum meorum glorificabo, & ad Sanctam Civitatem Hierusalem adorabunt vestigia pedum tuorum: & apud Ezechielem, locus solii mei, & locus vestigiorum pedum meorum.

Porticum ante dictam Scalam factis ornatum extruxit.

§.2. Hoc igitur pro opere tandem, licet ingenti sumptu, feliciter Dei benigntate absoluto, Porticum quoque ante eas factis amplam, atque ornatam extruximus, eamque ingentibus, solidioribus, ac robustioribus ferreis cratibus ad singula illius intercolumnia positis, undequaque septam, ut par erat, clausimus, & communivimus, clavelque illis aptari, ut congruis horis, & temporibus ostia aperiri, & observari queant, opportune curavimus. Alteras praeterea scalas, binas videlicet ad dexteram, ac totidem ad sinistram, ne quis per easdem Scalam Sanctam alia quam orandi causa, & genibus flexis congrua cum reverentia transeat, neve ob confertam Populorum ex omnibus Mundi partibus eo concurrentium multitudinem, summamque frequentiam in ascensu, & descensu Christifideles se invicem impediatur, latas, atque amplas.

Sacella duo supra dictam Cappellam constructa.

§.3. Superius autem Sacella duo a lateribus dictae sanctioris Cappellae magna impensa aedificavimus, necnon Altare in uno ex dictis Sacellis sub S. Laurentii Martyris, in altero autem sub S. Silvestri invocationibus creximus. Illas vero omnes opere testorio marmorato, eoque etiam inaurato, piis, & ad devotionem Christifidelium excitandam accommodatis picturis ornavimus. Ea nimirum ratione habita, ut in gradibus hinc inde positis, eorumque fornice figurae veteris Testamenti, futurae nostrae redemptionis symbola sint depicta.

§.4. In ipsis vero Scalis Sanctis ejusdem Sacra-

1590.
In pariteribus
Scalam, Pas-
sionis Domini
Militaria da-
pingi fecit.

Sacella pra-
dicta eorum-
que Sacristia
ornamentis Ec-
clesiasticis or-
navit.

Modo unam
Præposituram,
unum Sacristie
Officium, quatuor
Cappellanas, quatuor
Clericatus, unumque
Ostiarium sibi
dem instituit.

Sacratissima Passionis mysteria fuerint ex-
pressa, atque hoc modo qui eas, ut dixi-
mus, genibus flexis devote ascendunt, re-
ligiosissimam eodem tempore Salvatoris
Imaginem adorent, & quoquo se vertant,
undequaque salutiferæ Crucis, & Passionis
Dominicæ monumenta, pia contempla-
tione meditentur.

§.5. Quoniam vero maxime convenit,
ut in sacro hujusmodi loco, Dominicæ Cru-
cis, & Passionis memoria non solum in
marmore, ac lapidibus, picturisque, &
Imaginibus, sed multo etiam magis in tre-
mendo illo Misse Sacrificio, veraque, &
actuali Corporis, & Sanguinis Domini No-
stri Jesu Christi oblatione perpetuo recola-
tur, Divinique cultus non temporalibus
modo, sed spiritualibus quoque ædificiis
augeatur, primum quidem eadem Sacella,
& Altaria, eorumque Sacristiam, paramen-
tis, atque ornamentis Ecclesiasticis,
Sacris nimirum Vestibus, Stolis, Manipu-
lis, Amictibus, Pluvialibus, Casulis, ce-
terisque indumentis Sacerdotalibus, nec-
non Calicibus, Patenis, Corporalibus, Can-
delabris, Lampadibus, Urceolis, Vasculis,
Mantilibus, Linteis, Palliis, ac etiam
Missalibus, ceterisque Sacris Libris, atque
Ecclesiastica suppellectili, & utensilibus
omnibus necessariis, abunde intruximus,
atque ornavimus.

§.6. Mox etiam decrevimus inibi unam
Præposituram ad Scalas Sanctas appellan-
dam, unum Sacristæ Officium, necnon
quatuor Cappellanas, & quatuor Beneficia
Ecclesiastica Clericatus nuncupata, & unum
Ostiarium erigere. Ex redditibus vero
novorum locorum Montis Religionum, qua
ultra assignationem Aquæ Felicis perpetuæ
conservationi per Nos factam, supersunt,
nunquam antea Camere Apostolicæ appli-
catis, neque incorporatis, sed nostra dili-
gentia, industria, & cura, sine ullo Ca-
mere Apostolicæ, aut cujusvis alterius
gravamine, vel detrimento, de novo in-
ventis, ac pensione annua perpetua quadrin-
gentorum scutorum monetæ super fructibus,
redditibus, proventibus, ac distribu-
tionibus, etiam quotidianis, Prioratibus
Ecclesiæ Efinæ per Nos ad hunc effectum
reservata, & assignata, Dotem Præpositu-
ræ, Sacristiæ, Cappellaniis, & Beneficiis
prædictis assignari posse censuimus. Motu
igitur proprio, non ad alicujus super hoc
oblata petitionis instantiam sed ex mera
nostra deliberatione, ac certa scientia, de-
que Apostolicæ potestatis plenitudine, ad
laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, ac
in honorem, & memoriam Passionis Domini
Salvatoris Nostri Jesu Christi, Divinique
cultus ad Scalas Sanctas, ac in novis Sacel-
lis prædictis incrementum, unam Præpositu-
ram, quæ inibi dignitas censatur pro
uno Præposito in Presbyteratus ordine con-
stituto, vel qui in ea ætate sit, ut intra an-
num promoveri ad Presbyteratum possit,
& debeat, qui Cappellanorum, & Cleri-
corum hujusmodi capat existat, ibidemque
præsit, ac præterea perpetuum Sacristæ

Officium pro uno Sacrista, qui curam Al-
tarium, Scalarum Sanctarum, ac ipsius Sa-
cristiæ gerere, illamque custodire, atque
ut omnia nitida, sacra testia, ut par est,
custodita sint, diligenter providere, nec-
non quatuor Cappellanas pro totidem per-
petuis Cappellanis Presbyteris, seu intra
annum pariter ad Presbyteratum promo-
vendis, & quatuor Clericatus nuncupanda
Beneficia Ecclesiastica, pro totidem Cleri-
cis in minoribus ordinibus constitutis ad
Scalas Sanctas appellandis.

§.7. Qui quidem Præpositus, Sacrista,
& Cappellani Terni qualibet hebdomada, &
sic unusquisque eorum alternis hebdomadis
Missam in novis Sacellis prædictis per se ip-
sos, aut si quo die ejusdem Præpositi arbi-
trio legitime impediti fuerint, per alium
Presbyterum ab ipso Præposito ad hoc spe-
cialiter approbandum, celebrare, ac mi-
nistrare; Clerici autem illis inservire; ac
unum Ostiarium pro Ostiario ad nutum
Sacristæ deputando, & amovendo, qui ip-
sas Scalas, omniaque Sacella, & Altaria,
ac Porticum mundare, congruèque horis,
& temporibus ostia, & fenestras claudere,
& aperire, aliaque juxta providam ordina-
tionem a dilecto filio nostro in Alma Urbe
Vicario, nunc & pro tempore existente
eis designandam, facere, & exequi, di-
cique Præposito tanquam membra capiti
obedire debeant, & teneantur, tenore
presentium perpetuo erigimus, & insti-
tuimus.

§.8. Eisque sic erectis, & institutis, pro
illorum dote, ac illa obtinentium congrua
subsistentatione, ultra pensionem superius
expressam, etiam centum nova loca Mon-
tis Religionum prædicta per Nos erecta, si-
ve annua emolumenta inde provenientia, &
insimul ad mille centum, & septuaginta
scuta monetæ Romanæ annuatim ascenden-
tia, ex eis nimirum Præposituræ prædictæ
ducenta, Sacristæ vero pro tempore exi-
stenti centum quadraginta scuta monetæ
(ex quibus tamen idem Sacrista triginta pro
mercede, seu salario Ostiarii quotannis ero-
gare debeat) singulis vero Cappellaniis
centum & decem, ac denique singulis Cle-
ricatibus prædictis, quinque scuta, etiam
monetæ similia annua, motu, scientia,
ac auctoritate similibus perpetuo appli-
camus, & appropriamus. Quod vero ex
illis reliquum erit, ad centum, & nona-
ginta scuta singulis annis ascendens, id ip-
sis novis Sacellis pro Divino cultu man-
tenendo, & augendo, & in ea, que pro
tempore rescicienda erunt, paramenta, ac
ornamenta Ecclesiastica, sive in reparatio-
nem, & conservationem Scalarum, &
Porticus, ac totius continentis ædificii ero-
gandum pariter perpetuo concedimus, &
assignamus. Quibus quidem impensis de-
ductis, totum, id quod supererit, in emptio-
nem aliorum locorum Montium non vaca-
bilium quotannis converti, & eorum fru-
ctus pro rata prædictæ proportionis ratio-
ne habita, inter ipsos Præpositum, Sacri-
stam, Cappellanos, & Clericos distribu-
tu.

Manus suam
cuique præ-
scribit.

Annua quoque
redditis eis-
dem assignat.

Imus: Neonon Præposito, Sacrista, Cap-
pellanis, & Clericis emolumenta locorum
Montium hujusmodi, ac pensionem eis as-
signatam, per se, vel Procuratorem legiti-
mum, & si eis videbitur, per Camera-
rium, qui de eorum gremio existat, & ad
quem peculiaris cura recuperationis, ex-
actionis, distributionis, & repartitionis fru-
ctuum, reddituum, ac proventuum hujus-
modi ad communem massam pertinentium
spectet (ita tamen, ut de rebus, & ad-
ministratis, rationem, & computa ipsi Col-
legio reddere teneatur) per eos, eorumve
majorem partem, pro tempore deputan-
dum, a Priore Ecclesiæ Efinæ, necnon De-
positario Montis prædicti, nunc, & pro
tempore existentibus respective, qui sine
ulla mora, aut contradictione, etiam abs-
que aliquo Judicis decreto, aut ministerio,
& sine alia nostra, aut pro tempore existen-
tis Romani Pontificis, Camere Apostolicæ,
ejusve Ministrorum licentia, aut mandato,
seu Patentium expeditione, vigore presen-
tium literarum persolvere debeant, exi-
gendi, & percipiendi, ac inter se, ut præ-
fertur, distribuendi, plenam, & liberam
per presentes facultatem concedimus, &
impartimur. Volentes ipsum Collegium,
ejusque singulares personas, nimirum
Præpositum, Sacristam, Cappellanos, &
Clericos prædictos, quo ad centum loca di-
cti Montis, eis ut dictum est, assignata, &
applicata, eorumque fructus, seu emolu-
menta eisdem privilegiis, immunitatibus,
exemptionibus, necnon juribus etiam an-
terioribus, & potioribus actionibus, hypo-
thesis, obligationibus generalibus, & spe-
cialibus, antelationibus, & facultatibus
(non tamen illa alienandi) perpetuo, uti,
frui, potiri, & gaudere, quibus ceteri ejus-
dem Montis locorum, seu portionum emp-
tores, aut quovis titulo etiam oneroso
creditores, seu montista, quo ad loca, &
portiones ad eos pertinentia, utuntur, po-
tiantur, & gaudent, sive uti, frui, po-
tiri, & gaudere quomodolibet poterunt in
futurum, non solum ad eorum instar, sed
pariformiter, & æque principaliter, & si-
ne ulla prorsus differentia, perinde ac si ipsi
quoque Præpositus, Sacrista, Cappellani,
& Clerici, vere, & realiter persoluto præ-
tito, illa titulo oneroso acquisivissent.

§.9. Ac insuper statuimus, & ordina-
mus, ut de cetero perpetuis futuris tem-
poribus, omnes, & quæcumque piorum
Christifidelium oblationes, & elemosynæ,
dictis Scalis Sanctis, & Sacellis, & Altari-
bus elargiendæ, per unum, vel duos ex
dictis Sacrista, Cappellanis, & Clericis pro
tempore ad hoc deputandos, fideliter cus-
todiantur, & asserventur, & sexto quoquo
mense partim in Sacristiæ usus, & divini
cultus augmentum erogentur, partim vero
inter ipsum Præpositum, Sacristam, Cap-
pellanos, & Clericos dictis Scalis Sanctis,
& Sacellis in divinis personaliter inserven-
tibus tantum, atque inibi assistentes, ultra
portionem ordinariam prædictam eis appli-
catam, quasi distributionum quotidiana-

Elemosynas
ibi elargien-
das certo mo-
do distribu-
das esse de-
cernit.

rum loco, juxta ordinationem dicti Urbis
Vicarii super hoc faciendam dividantur.

§.10. Postremo, Juspatronatus, & præ-
sentandi personas idoneas etiam alienigenas
ad Præposituram, Officium Sacristæ, qua-
tuor Cappellanas, & alia Beneficia Cleri-
catus nuncupata hujusmodi dilecto filio no-
bili adolescenti Michaeli Peretro Marchioni
de Encisa, nunc autem Burgi Sancti Petri,
Militumque Custodiæ nostræ Præfecto, no-
stro secundum carnem ex sorore Pronepoti,
ejusque masculis ex masculis descen-
dentibus legitimis, & naturalibus, ac ex
legitimo matrimonio natis, & procreatis.
Ita tamen, quod presentatio fieri debeat
solum a primogenito, & ipsius primogeniti
primogenito, usque in infinitum, et si-
que deficientibus, & secundogeniti, & alio-
rum successive lineæ, & denique in mascu-
lorum omnium defectu, jus hujusmodi ad
fœminas, earumque descendentes tran-
seat, eisdem modo, & forma, quibus
presentatio ad aliam Præposituram, Sacri-
stiam, Cappellanas, & Beneficia per Nos
in Cappella ad Præsepe Domini in Ecclesia
Sanctæ Mariæ Majoris erecta, ejusdem Mi-
chaelis etiam illorum Patroni descendenti-
bus reservata fuit, prout in literis Aposto-
licis desuper expeditis, quarum tenorem
haberi volumus pro expresso, ac ad verbum
inserto, plenius continetur. Et postmo-
dum si defecerint omnes a dicto Michaeli
descendentes, juspatronatus, & præsen-
tandi hujusmodi transeat ad dilectam in
Christo filiam Flaviam etiam Peretram di-
cti Michaelis sororem germanam, si exta-
bit, & post eam, vel si ipsa non extabit,
ad filios masculos ipsius, & ab eis masculos
descendentes, usque in infinitum, & ces-
santibus masculis, ad fœminas a dictis ma-
sculis descendentes, & cessantibus omni-
bus, tam masculis, quam fœminis descen-
dentibus a dicta Flavia, succedat dilecta in
Christo filia Ursina similiter Peretra ejus-
dem Michaelis etiam soror germana, &
post eam, vel si ipsa, tunc non extabit,
ejus filii masculi ex masculis descendentes.
Deficientibus autem omnibus, & singulis
masculis, fœminis descendentibus a dictis
Michaeli, Flavia, & Ursina, tunc succedat
in dicto Juspatronatus, qui Nobis fue-
rit sanguine proximior, servato semper in
omnibus casibus prædicto ordine primo-
genituræ, transendo scilicet de primogeni-
to in primogenitum, & preferendo li-
neam primogeniti lineæ secundogeniti, ac
masculos ex masculis descendentes natis ex
fœminis, ac masculos ex fœminis ipsis fœ-
minis, ac alias in omnibus, & per omnia
prout in linea filiorum, & descendentium
a dicto Michaeli, ut præfertur, alias in
literis prædictis ordinatum est. Ita quod
jus presentandi hujusmodi ad unum solum
succesorem in solidum, & post illum ad
alium semper deveniat, absque eo quod
inter plures Successores dividi possit.

§.11. Institutio vero ad presentationem
hujusmodi Vicario Urbis prædicto quo ad
Præposituram tantum, quo ad Sacristiam
vero.

Juspatronatus
& presentan-
di ad dicta
beneficia, Mi-
chaeli Peretro
eius Pronepoti,
& descendentibus
masculis, ul-
isque hinc no-
minatis con-
cedit.

Institutionem
Præposituræ,
Vicario Ur-
bis, aliorum
vero.

1590. autem beneficiorum ipsi Præposito tribuit.

vero, Capellanas, & Beneficia, seu Clericatus huiusmodi, ipsi Præposito pro tempore existenti concessa sit, & ad eos pertinere censetur, ac in forma solita fieri debeat, idque, tam hac prima vice, & ab eorum primæva erectione, & institutione, quam quoties ex nunc in futurum, illas, & illa, quibusvis modis, & ex quorumcumque personis, etiam nostris, aut Romani Pontificis pro tempore existentis, seu cuiusvis Cardinalis etiam tunc viventis familiaribus, continuis commensalibus, seu Romana Curia Officialibus, aut alias quomodolibet reservationem inducentibus, seu per liberas, vel ex causa permutationis reservationes, de illis in dicta Curia, vel extra eam quomodolibet factas, & admissas, assentionem alterius Beneficii Ecclesiastici quavis auctoritate collati, seu illa pro tempore obtinentium decessum, seu quamvis aliam dimissionem, missionem, privationem, matrimonii contractum, Religionis ingressum, aut alias quomodocumque, etiam apud Sedem prædictam simul, vel successive vacare contigerit, motu, & scientia similibus, auctoritate, & tenore prædictis, pariter, perpetuo reservamus, concedimus, & assignamus. Decernentes jus patronatus, & præsentandi huiusmodi Laicorum Nobilium, & Illustrium existere, ac Michaeli, & aliis futuris Patronis prædictis, & eorum cuilibet perpetuo suffragari debere, in omnibus, & per omnia, absque ulla prolixius differentia, perinde ac si illis, & eorumdem cuilibet, ratione veræ, realis, actualis, plenæ, & integræ fundationis, ac perpetuæ dotationis per eos de eorum propriis, & mere patrimonialibus, & laicalibus bonis dumtaxat competeret, & concessum esset, ac ut tale sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis prægnantissimis, efficacissimisque verbis, clausulis, & decretis, cum clausula, quorum tenores in quacumque dispositione, etiam per viam Constitutionis, legis, regulæ Cancellariæ Apostolicæ, aut alias quomodocumque facta, nullatenus comprehendi, nec illi unquam quovis tempore etiam ratione cuiusvis litis pendentiæ, vel vacationis Præposituræ, Sacriliæ, Cappellaniarum, & aliorum Beneficiorum huiusmodi apud Sedem prædictam, etiam ex causa permutationis, vel devolutionis, seu alio quocumque prætextu, ex quacumque causa quantumvis urgente, & legitima, per Nos, seu quoscumque alios Romanos Pontifices pro tempore existentes, vel Sedem prædictam, aut illius Legatos etiam de latere, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu cuiusvis intuitu, & contemplatione, per quascumque literas Apostolicas etiam in forma Brevis, & quavis etiam derogatoriæ derogatorias, ac fortiores, & insolitas clausulas, necnon irritantia, & alia contraria decreta quacumque derogari, aut derogatum censeri posse, neque debere, nisi in illis de toto tenore, ac data presentium, necnon Patroni pro tempore existentis nomine, cognomine, ac qualitate, spe-

cialis, specificæ, & individua mentio facta fuerit, ac eisdem Patroni pro tempore existentis ad hoc expressus accesserit assensus, & aliter factas derogationes, necnon quascumque collationes, provisiones, commendas, presentationes, institutiones, vel alias dispositiones, de Præpositura, Sacriliæ, Cappellaniis, & aliis Beneficiis prædictis, ut præfertur, & alio quovis modo, etiam apud Sedem eandem pro tempore vacantibus, quibusvis personis alias quam ad præsentationem Michaelis, & aliorum Patronorum prædictorum, seu de eorum expresso consensu, etiam cum speciali, & expressa derogatione Jurispatronatus huiusmodi pro tempore factas, processusque defuper habitos, ac inde pro tempore sequuta quacumque, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse, ac pro nullis, & infectis haberi, & censeri, nec jus, aut coloratum titulum possidendi cuiquam tribuere, vel per illa acquiri posse, sed præsentationes per Michaelem, & alios futuros Patronos prædictos pro tempore factas, & subsequitas institutiones, validas, & efficaces fore, suosque effectus sortiri, ipsique presentatis, & institutis, tale jus in re, & ad rem acquiri debere, quale acquiratur presentatis, & institutis ad Beneficia de vero, & reali iurepatronatus laicorum Nobilium, & Illustrium, ratione primævæ, & integræ fundationis, ac perpetuæ dotationis ex bonis mere laicalibus, & patrimonialibus dumtaxat existentia.

§. 12. Necnon Præposituram, Sacriliam, Cappellanas, aliaque Beneficia Clericatus nuncupata huiusmodi per Nos erecta, sub quibusvis specialibus, vel generalibus reservationibus, unionibus, annexionibus, incorporationibus, suppressionibus etiam perpetuis, vel temporalibus, expectativis, & aliis etiam preventivis gratis, ac unjendi, annectendi, & incorporandi, necnon conferendi, providendi, & aliis facultatibus, concessionibus, literis, mandatis etiam de providendo, & indultis quibuscumque, illorumque, & illarum revalidationibus, quibusvis personis, etiam prædictæ Rom. Ecclesiæ Cardinalibus, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis suspensivis, resolutivis, ac etiam derogatoriæ derogatoriis clausulis, irritantibusque, & aliis etiam vim contractus inducentibus decretis, atque alias quomodolibet nunc, & pro tempore concessis, necnon quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Cancellariæ regulis, quomodolibet, & cum quibusvis clausulis, & decretis, quantumvis amplissimis, ac prægnantibus, & cum clausula quorum tenores editis, & edendis, nullatenus comprehensa esse, aut fore, minimeque comprehendi posse, aut debere, sed semper ab illis excepta, & exclusa esse, & censeri debere, ac omnia, & singula præmissa, necnon presentes literas, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis

Clausula reservativa apponit.

quovis defectu, etiam ex eo quod cause, propter quas eadem præmissa facta sunt, coram locorum Ordinariis, vel alio Iudice examinata, verificata, & ab eo approbata, ac interesse forsan habentes ad id vocati non fuerint, nec defuper suam consensum præstiterint, seu ex quavis alia causa, vel quocumque prætextu, quæsito colore, vel ingenio notari, impugnari, invalidari, retractari, ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illa quocumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, & attentio quod nostra cura, ut præfertur, dos ipsa Locorum Montium prædictorum inventa est, in Camera prædictæ præjudicium nequaquam reducere dici, aut censeri posse, nec sub illis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea erant statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo etiam sub Data per eos, quorum intererit, quodcumque eligenda concessa, valida, & efficaciac fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, ac perpetuo suffragari, perinde ac si in Consistorio nostro secreto de unanimi Fratrum nostrorum consilio emanassent.

Decretum iterum addit.

§. 13. Sicque in præmissis universis per quoscumque, & singulos Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublatæ eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia iudicari, & definiti debere: irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores hujus Constitutionis deputat.

§. 14. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Ostien. Sabinen., & Tusulan. Episcopis, motu simili per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte pro tempore existentium Patroni, necnon Præpositi, Sacriliæ, Cappellaniarum, & Beneficiorum huiusmodi, seu alieni jus eorum fuerit requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta quacumque ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari: necnon Patronum, Præpositum, Sacriliam, Cappellanos, & Beneficiarios pro tempore existentes prædictos, eorumque singulos, illis pacifice frui, & gaudere, eisque de emolumentis locorum seu portionum Montis huiusmodi, & pensionis prædictæ, perpetuo, & integre responderi, & solutiones eis faciendas, tam a Camera Apost. ejusque Ministris, quam ab aliis, ad quos spectat, aut spectabit in futurum, ratas haberi, etiam alio particulari, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

aut novo mandato, licentia, aut decreto, minime expectato, nec requisito. Non permittentes, ipsos vel quempiam ex eis per quoscumque defuper quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compefcendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria subdit.

§. 15. Non obstantibus præmissis, ac pie memorie Bonifacii PP. VIII. similiter Prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suæ Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede prædicta deputati, extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vires suas committere audeant, seu presumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, necnon, quatenus opus sit. Lateranensis Concilii novissime celebrati super bonis Romane Ecclesiæ, & Sedis earundem nunquam, aut nisi ex certis tunc expressis causis alienandis, ac sanctæ memorie Symmachii, non liceat Pape, ac Innocentii VIII., Volentes incipien., & Pauli Secundi, necnon Pii Quarti, super gratis interesse Camere prædictæ concernentibus in eadem Camera registrandis. Ita ut presentes literæ etiam si in dicta Camera intra certum in ea præfixum tempus, necnon unquam postea presentate, insinuate, admixte, aut registrate fuerint, nihilominus perpetuo valeant, ac etiam lapsa huiusmodi tempore, iis, quos concernunt, suffragentur: non secus ac si insinuate, admixte, & registrate fuissent: ac nostra de unionibus committendis ad partes vocatis, quorum interest, & dicti Lateranensis, novissimi, & aliorum generalium Conciliorum uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri, aut unius Diocesis Beneficia alterius Diocesis Beneficiis uniri prohibentium, necnon aliorum Romanorum Pontificum nostrorum Prædecessorum, ceterisque nostris Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, & edendis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Basilicæ Sancti Joannis Lateranensis, Ecclesiæque Æfinæ, ac Congregationum, & Ordinum, Montisque Religionum, & Camere prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, primævisque foundationibus, erectionibus, & institutionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Archiepiscoporum, & Capitulo Basilicæ prædictæ, ac Priori Æfino, Præsentibusque, Clericis, & quibusvis Ministris, & Officialibus Camere, seu Collegio Montis Religionum huiusmodi, ac dilectis filiis Senatui, Populoque

que Romano super dignitatibus, Cappellanijs, & Beneficijs in ipsa Urbe consistenti- bus, illa alijs quam Civibus Romanis origi- narijs conferri prohibentibus, & quibusvis alijs concessis. Quibus omnibus, & singu- lis, etiam si de illis eorumque totis tenori- bus, specialis, specifica, & individua men- tio, seu quavis alia expressio habenda, vel forma ad hoc servanda foret, tenores hujus- modi pro expressis habentibus, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice ad effe- ctum presentium dantur derogamus, contra- rias quibuscumque, aut si aliquibus communitate, vel divisa ab Apostolica sit Sede indulgentiam, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expres- sam, ac de verbo ad verbum de indulto hu- jusmodi mentionem.

§.16. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre erectionis, insti- tutionis, applicationis, appropriationis, impartitionis, statuti, ordinationis, reserva- tionis, concessionum, assignationum, vo- luntatum, decreti, mandati, & derogatio- nis infringere, vel ei ausu temerario con- traria. Si quis autem hoc attentare &c.

Datum Romae in Monte Quirinali, An- no Incarnationis Dominicae millesimo quin- gesimo nonagesimo nono, 4. Non. Junii, Pontificatus nostri Anno VI.

CLXXIV.

Confirmantur Constitutiones Monialium Congregationis Primitivae Regulae Ordinis Carmelitarum Discalceatorum edite in Capitulo habito anno 1581.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Salvatoris, & Domini nostri Jesu Christi, cuius jugum suave esse, & onus leve, ipse asseruit, & multi Sanctissimi Vi- ri, & Mulieres per tot annorum secula egregie testati sunt, vices quamquam im- meriti gerentes in Terris, eorum profes- sui, ac felici regimini sedulo prospicere debemus, qui se huius mundi delicijs spon- te abdicantes, jugum hoc suavissimum subi- xerunt. Ad sanctimonialium vero statum oculi nostri aciem potissimum converti- mus, atque ea, quae pro earum spirituali solatio, & temporali etiam gubernio pro- vide statuta esse comperimus, ut firmiter perpetuo observentur, Apostolici munimi- nis firmitate roboramus.

§.1. Sane cum jam a viginti octo annis supra quondam Theresia a Jesu nuncupata mulier ex Civitate Abulen. oriunda tum generis nobilitate clara, tum rerum gesta- rum gloria, ac mira quadam sanctitatis opinione illustris, spretis, abjectisque hu- jus saeculi delicijs, sub dulcissimo Religio- nis jugo se totam caelesti Jesu dicavisset, multaque suo exemplo, ac sanctissimis do- cumentis, virginibus, & mulieribus in eandem sententiam dum viveret ductis.

viginti fere sanctimonialium Monasteria in diversis Hispaniarum Civitatibus, & Op- pidis sub nuncupatione Discalceatorum Congregationis primitivae Regulae Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo extraxisset, in hisque primitivam Regulam dicti Ordinis iuxta formam olim a fel. record. Inno- centio Papa IV. nostro Praedecessore, & bon. mem. Hugone tituli Sanctae Sabinae Sanctae Romanae Ecclesiae Presbytero Car- dinali, ac Gulielmo Episcopo Antidaren- factam secundum normam a similis mem. Alberto Patriarcha Hierosolymitano pri- dem Priori, & Fratibus Eremitis Beatae Mariae de Monte Carmelo traditam, ren-unciata mitigatione per Eugenium Pa- pam IV. etiam Praedecessorem nostrum pos- tea concessa, introduxisse, eoque pie mulieris exemplo, & suavis ducti aliquot Religiosi viri eandem Religionem ample- xcentes nonnulla Coenobia Fratrum ejus- dem Ordinis Discalceatorum nuncupato- rum instituerunt, quae tantum deinde in- crementum ob optima fama, qua redolue- rant odorem, accepisse dicuntur, ut ad praesens sexaginta, & ultra forsan Coeno- bia, & Monasteria tum virorum, tum mu- lierum, qui omnes eandem Theresiam matrem, & Fundatricem reverentur, in universa Hispania reperiantur, in hisque duo fere millia personarum assiduis oratio- nibus, meditationibus, & alijs divinis ob-sequiis in spiritibus humilitate, & carnis mortificatione, gratam Deo exhibent fer- vitutem.

§.2. Qui super hujusmodi reformatio- nis, & status confirmatione, atque ad ip- sius Congregationis tam virorum, quam mulierum propagationem plures a fel. rec. Gregorio Papa XIII. Praedecessore nostro, & a Nobis litteras Apostolicas obtulerunt.

§.3. Novissime, sicut accepimus in Ca- pitulo primordiale Congregationis ad eos ab alijs Fratibus Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo mitigatis nuncupatis, se- gregandos in Oppido Compluten. Toletan. Diocesis anno Domini 1581. celebrato di- lectus filius Joannes de las Cuevas, tunc Prior Domus Sancti Genesii de Talavera Ordinis Fratrum Praedicatorum in dicto Capitulo Commissarius Apostolicus, ac Hieronymus Gratianus a Matre Dei primus Provincialis dictae Congregationis cum in- tervento Discretorum dicti Capituli non- nullas Regulas, & Constitutiones ex dictis, & scriptis, quibus eadem Theresia discipu- las suas instruere solita erat, excerptas, ac pristinae Regulae hujusmodi conformes, praeterquam in recitatione Completorii, & electionibus Priorissarum ad Monialium Discalceatorum dictae Congregationis edi- ficationem, & regimen ediderunt, ac in viginti capita redegerunt.

§.4. Quas pridem a dilecto filio, tunc Apostolice Sedis in Regnis Hispaniarum. Nuntio approbatas, tum Nobis, ut Apo- stolica auctoritate, confirmarentur proposi- tas, cum Nos dilectis filijs nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus super Con-

Viginti San- ctimonialium Monasteria in Hispania etc.

Extremisque postea simili- bus virorum Monasterijs.

Ad praesens sexaginta, & ultra Mona- stia, & Monasteria tum virorum, tum mulierum, qui omnes eandem Theresiam matrem, & Fundatricem reverentur, in universa Hispania reperiantur.

Hae autem comprehensa sub Congrega- tione Primitivae Regulae nuncupata plura privilegia a Sixto V. & Greg. XIII. obtulerunt.

Frater hujus- ce Congrega- tionis in Ca- pitulo habito anno 1581. nonnullas Co- stitutiones ex scriptis, mo- nitione Sanctae Theresiae excerptas ediderunt.

Est Pontifex examini Congregationis Praedicatorum, & Regularium subiecti, quae nonnullas al- las adiecit.

sultationibus Regularium deputatis exami- nandas commissemus, iidem Cardinales ad illas mature, & diligenter per eos per- pensas, examinatas, & emendatas aliqua alia capita maxime necessaria addiderunt, prout in Constitutionibus eisdem, quas praesentibus ad verbum inseri volumus plenius continetur.

§.5. Cum autem Nos felicibus hujus Congregationis principijs vehementer in Domino gaudentes, feliciores in dies pro- gressus in ea praecipue per dictas Moniales fieri maxime cupimus, ideo Constitutio- nes praedictas quippe optimas, & maxime salutare perpetuo observandas esse censu- imus. Igitur Motu proprio, & ex certa no- stra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine eisdem Regulas, & Constitu- tiones, ut praesertim examinatas, corre- ctas, & auctas, praesentibusque inferius an- notatas viginti quatuor capitibus compre- hensas, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo confirmamus, & appro- bamus, illisque perpetuae, & invariabilis Apostolice firmitatis robur adiciamus, at- que ut a Monialibus ipsis, aliisque omnibus, quos concernunt, firmas, & inviolatae per- petuo observentur, sub poenis in eis con- tentis statuimus, & mandamus, supple- tes omnes, & quoscumque tam juris, quam facti, ac etiam solemnitate forsan requi- sitarum defectus, si qui in praemissis quom- dolibet intervenerunt.

§.6. Ac insuper quia alias Apostolica auctoritate Capitulo dicti Ordinis Fratrum Discalceatorum, vel forte cui vis alio su- periori per diversas litteras Apostolicas, fa- cultas edendi, alterandi, aut interpre- tandi Constitutiones, & Regulas ad dicti Ordinis, & Congregationis gubernationem concessa fuit: ne propterea aliquid contra praemissas Constitutiones editas, quae tanta cum diligentia, cura, & maturitate audi- to etiam consulto Fratrum Praedictorum, quem vocant auctore Procuratore, in Con- gregatione dictorum Cardinalium de ma- dato nostro pensata, examinate, & ap- probata fuerunt, edjum pro tempore ap- pareat auctoritate Apostolica tenore praesentium facultatem praedictam, quoad Mo- niales ipsas tantum perpetuo revocamus, nec cuique Constitutiones hujusmodi alte- randi, mutandi, moderandi, aut quovis pacto etiam ad evidentissimam dictarum Monialium utilitatem, alias Constitutio- nes, vel Regulas nisi ipsis petentibus, nec in- consulto Rom. Pont. edendi fas esse volumus.

§.7. Et nihilominus, si quae haecenus editae fuerint vigore dictae facultatis, aliae Constitutiones, vel Regulae, eas quoad praedictas Moniales nullis prorsus viribus subsistere, sive per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungen- tes, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ju- dicari, & desinere debere, irritumque, & inane, quid quid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

§.8. Ne autem Moniales praedi- ctas, quae sub una, & eadem Regulae degunt, per plurimum Superiorum gubernium, ubi inest confusio, diversimode regantur: auctoritate, & tenore praedictis statuimus, quod solus Vicarius Generalis Ordinis, & Congregationis praedictae ipsa- rum superior existat.

§.9. Qui singulis trienniis cum voto, interveniente Capituli, & tam hac prima vice, quam quodcumque, cum necessitas tulerit tempore intermedio, eo modo, quo Provinciales in alicujus defectum deputari solent, unum Commissarium generalem ex fratribus dictae Congregationis atate, prudentia, pietate, ac scientia praestantem ad gubernium dictarum Monialium, earumque Monasteriorum, qui cum socio sibi in eodem Capitulo eligendo, jus suffragii in quocumque Capitulo, & locum immed- iate post Vicarium generalem habeat, de- putare debeat. Quidem Commissarius ge- neralis cum plena jurisdictione, & pote- state cumulative tamen non privative, quoad dictum Vicarium generalem earum- dem sanctimonialium Conventus visitare, corrigere, & reformare possit, ac debeat, atque ita prospere moderetur, & dirigat, ut suavissimè exinde Religionis, & sancti- tatis fructus, magis, magisque in dies proferantur.

§.10. Inhibentes propterea alijs quibus- cumque Provincialibus, ac Religiosis, etiam Consiliarijs dictae Congregationis, nec non etiam locorum ordinarijs, ne se in dictarum Monialium, & earum Monasteriorum gubernium quovis praetextu ingerere audeant, seu praesumant, indignationem nostram, si secus fecerint, incursum.

§.11. Quocirca Ven. Fratribus Archie- piscopis, Episcopis, aliisque locorum ordi- narijs, per praesentes mandamus, ut quoties opus fuerit, aut pro parte Priorissa- rum, & Monialium praedictarum aliquis eorum fuerit requisitus, praesentes litteras, ac in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra praemissa omnia, & singula ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, in- violate perpetuo observari: Contradictio- res per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna, juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, in- vocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.12. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam in universali- bus, Provincialibusque, & Synodalibus Concilijs editis, ac dicti Ordinis, & Con- gregationis etiam juramento, confirma- tione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis, & litteris Apo- stolicis, & nominatim praedicti Gregorii Praedecessoris sub datum 22. Junii, Ponti- ficatus sui anno Nono, ac nostris sub datum 10. Julii, Pontificatus nostri anno Tertio, & quibusvis alijs gratis eisdem Superiori- bus,

R 2

Sanctio po- nalis.

D. P. An. VI. die 4. Junii.

Ex Regest. in Secret. brevis.

Procurator.

S. Theresia primitivae Car- melitarum Regulae re- novata mitiga- tione Eugenii PP. IV. in Ordine Dis- calceatorum invenit.

Solus Vica- rius Genera- lis Ordinis, & hujus Con- gregationis ip- sarum Super- ior.

Qui tamen ad eorum regi- men quoti- det triennio Commissarius eligere tenetur.

Cullibet alte- ri, nisi etiam Ordinario Ep- iscopo, nec in di- cto Monasterio regimen ullo modo se im- miscant.

Ipsos loco- rum Ordina- rios praesentes Constitutiones exequutores deputat.

Contra- rias quaecumque tollit.

bus, & quibuslibet aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac individua mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Eidem transmissis per addit.

§. 13. Volumus quoque, ut præsentis literæ cum insertis Constitutionibus prædictis imprimi possint, usque impressis, aut alias transumptis etiam manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si originaliter exhiberentur. Tenor autem Constitutionum prædictarum est, qui sequitur, videlicet:

Constitutiones, quæ præsentibus Bullis confirmantur.

Constitutiones Monialium Carmelitarum Discalceatarum nuncupatarum primitivæ observantiæ auctoritate Apostolica factæ, & ordinatæ per prædictum Patrem F. Joannem de las Cuevas tunc Priorem Conventus Sancti Genesii de Talavera Ordinis Fratrum Prædicatorum Commissarium Apostolicum, ac etiam per Rev. Patrem Provinciale tunc Provincie Carmelitarum Discalceatarum, nec non Diffinitores Capituli ejusdem Provincie Compluti Toletan. Diocesis celebrati quarta Dominica Quadragesimæ anni 1587. per Illustrissimos, ac Reverendissimos Dominos Cardinales Sacræ Congregationis super causis, & negociis Regularium revisæ, correctæ, & approbatæ cum aliquibus additis per eos, quæ continentur in principio Capituli 3., & cap. 21., & 22.

De Obedientia, & Electione Superiorum.

CAPUT PRIMUM.

Constituimus, & declaramus, ut Moniales primitivæ Regule, sive Discalceatæ Ordinis Carmelitarum Reverendo Patri Generali totius Ordinis, ac Vicario Generali Fratrum Discalceatarum, nec non Commissario etiam generali Monialium sint subiectæ, utque idem Pater Generalis eas, & earum Conventus personaliter, sicuti etiam Patres Discalceatos, & eorum Conventus visitare possit. Quod idem etiam Vicarius generalis facere poterit, ad quem solum recursus super visitationibus, mandatis, aliisque rebus per dictum Commissarium ordinandis haberi possit. Commissarius autem generalis Monialium eligatur in Capitulo generali Fra-

trum Discalceatarum quolibet triennio, qui per triennium aliud officium in prædicto Ordine obtinere, aut exercere non possit, sed personaliter Moniales, & earum Conventus visitet, & circa earum regimen, & gubernationem pie, & prudenter ita se gerat, & prout magis in Domino ei videbitur expedire, cumulative tamen, & subordinate, non autem privative quoad dictum Vicarium generalem, nullusque alius Ordinis Religiosus, etiam Consiliarius in regimine dictarum Monialium, & earum Conventuum se intromittat: Id enim solis Vicario, & Commissario generali specialiter concessum est.

Electiones fiant per vota, seu suffragia secreta, juxta Sacrosancti Generalis Concilii Tridentini Decretum, electioneque facta Schedules coram omnibus comburantur, itaut nomina eligentium nullo modo publicentur.

Advertatur autem, nec Vicarium, nec Commissarium generales, & multo minus eorum socios in hujusmodi electionibus Monialium aliquid habere votum, sed dictus Vicarius, sive Commissarius nominare, seu proponere universo Conventui tres, vel quatuor Moniales, ut ex illis, quam maluerint, eligant, non autem ad aliquam earum eligendum cogere possit, sed nihilominus remaneat eisdem Monialibus libera facultas alias, quæ sibi idoneæ videbuntur eligendi; Superiori vero liceat electionem factam, prout justum fuerit, confirmare, vel infirmare, sive cassare.

Ad recipienda autem vota earum, quæ propter adversam valetudinem ad crates ferreas, seu Cancellos accedere non poterunt, Præsides electioni destinæ duas Moniales moribus, & ætate graves, & nulli suspectas, quæ ad excipienda vota se conferant, Schedulesque deferant, quas eis non liceat aperire, vel mutare sub periculo animarum suarum, & facta electione hujusmodi, Schedules, ut & supra dictum est similiter coram omnibus comburantur.

Præterea cum Monasteria hujus Regule primitivæ sint nova, & ideo multas Moniales ad regimen aptas non habeant, conceditur eis facultas ad viginti quinque annos ab earum Constitutionum confirmatione duratura, ut Priorissæ in eodem Conventu possint iterum eligi. Ita tamen, ut in his relectionibus ex quatuor partibus votorum, tres partes reelectæ habere debeant, & absque ipsis tribus partibus hujusmodi relectio nulla sit. Non obstantibus Regula, & aliis in contrarium facient quibuscumque.

De receptione Novitiarum, ac professione, & numero Religiosarum, quæ esse debent in unoquoque Conventu.

CAP. II.

Diligenter animadvertatur, ut quæ recipienda erunt Orationi deditæ sint, & ad perfectionem omnino aspirant, ac mun-

mundi contemptum diligant. Si enim a mundo sejunctæ non fuerint, profecto observantiam Religionis hujus non facile ferent, meliusque est antea his prospicere, quam postea illas eicere, nec minoris sint ætatis decem, & septem annorum, ac sint corpore sanæ, intelligentes, atque idoneæ ad recitandum divinum officium, & in Choro assistendum.

Ad professionem vero nulle admittantur, si in Novitiatu anno in eis omnes conditiones, & qualitates requisite ad observantiam approbatæ non fuerint, & si quicquam in præmissis in eis deest, non recipiantur, nisi forte eas, tam spectatæ probitatis, & utilitatis, Monasterio esse visum fuerit, ut ex ipsis nihil inquietudinis oriri posse speretur: quod si ad præmissa etiam vocatio Domini nostri, quæ ex ardentibus earum desideriis prospiciatur, non accesserit, non recipiantur.

Concurrentibus vero qualitatibus prædictis, & si recipiendæ nihil habuerint, quod Eleemosynæ nomine Domui erogare possint, non propterea reciantur, ut hætenus fieri consuevit, dummodo Monasterium ex hoc indigentius non reddatur, sed id, quod defuerit, ex facultatibus, & Eleemosynis solitis suppleri possit, & ubi Religiosa recepta permittam dotemolvere nequeat, vel Parentes ejusdem recusent, itaut litibus agendum sit, id maximo moderamine tractetur, ne inde scandala orientur.

Nec vero Dotis magnitudo attendatur, in recipiendis Monialibus, ne paulatim serpere cupiditas incipiat, itaut magis Eleemosynæ quantitas, quam probitas recipiendarum spectari videatur. Semper itaque sibi paupertatem, quam profitentur, proponant, illamque in omnibus præferant. Scientes se non Eleemosynis, sed tæde, & perfectione, & scilicet Dei confidentia esse sustentandas; hæcque Constitutio ipsis Monialibus frequenter legatur, & diligenter observetur.

Non possint Vicarius generalis, vel dictus Commissarius aliquam ad habitum, seu professionem recipere absque votis majoris partis Capituli, nec ullatenus valeant alterius ordinis Religiosas recipere in prædictis Monasteriis, nec etiam ex illis, quæ sint Regule mitigatæ ejusdem ordinis Carmelitarum.

Conversæ autem, quæ streyle nuncupantur recipiendæ sint validæ corpore, & quæ Deo famulari cupiant, illæque sine habitu per annum probentur, an ad onera Monasterii sustinenda apte sint, nec eis nigrum velum concedatur, sed post expletum annum a die suscepti habitus ad professionem omnino admittantur, eisque de cibo, & vestitu, ut & reliquis charitative provideatur.

Ex nunc de cetero professio non in locutorio, seu apud crates ferreas, sed in Capitulo fiat, præsentibus ipsis Domus Religionis Sororibus tantum, emittaturque professio in manibus Priorissæ absque presentia alicujus Prælati.

Volumus autem, ut tam ad receptionem Novitiarum ad habitum, quam ad professionem interveniant vota secreta majoris partis per fabas albas, & nigras, ac semper præcedente exploratione voluntatis earum per Episcopum, vel ejus Vicarium, vel alium ab ipsis deputatum juxta decretum Sacri generalis Concilii Tridentini.

Novitia a Parentibus, vel ab aliis consanguineis, quibus tamen permittitur, visitari possint, sicut & professæ, ut si qua animi molestia perturbatione, aut merore detineantur, facilius intelligi possit, cum Moniales nullo modo velint, aut debeant illas invitare, sed non nisi maxime voluntarias retinere, ac proinde si in Religione permanere voluerint, detur eis ab eis facultas voluntates suas, quibus oportet, aperiendi, & manifestandi.

Declaramus Religiosas, quæ aliquod Monasterium fundaverint, illius Monasterii esse Conventuales, & proinde ex eo non posse eici, vel dimitti, nec ad primum Monasterium redire, nisi ex valde urgenti causa arbitrio superioris aliter visum fuerit expedire, & tunc de speciali licentia, vel privilegio Sanctæ Sedis Apostolicæ, aut nisi in transitu a primo aliud a Sede Apostolica fuerit expressum.

Quia vero ex dispositione Sacrorum Canonum, & decreti dicti Concilii Tridentini cavetur, numerum Monialium in quolibet Monasterio juxta facultatem reddituum, & Eleemosynarum esse præscribendum; propterea, ut in his Monasteriis, cum majori quiete, & minori solitudine degatur, mandamus, ne cujuslibet Monasterii Moniales numerum viginti excedant, tribus Conversis computatis, nisi forte aliqua singularis probitatis, & fervoris spiritus offeratur, quæ si a toto Capitulo, nemine discrepante, per vota secreta fuerit approbata, huic numero præscripto poterit superaddi, dummodo Monasterio gravis futura non sit, & dotem secum afferat competentem ad sui congruam sustentationem.

Cum autem ex aliqua justa causa, de licentia tamen Sedis Apostolicæ contigerit aliquam Monialem transferri ad aliud Monasterium ibi in perpetuum, vel ad longum tempus remansuram, poterit alia in eius locum licite subrogari. Nullum vero Monasterium plures, quam tres Conversas, habere possit.

Declaramus etiam, ut in Monasteriis, quæ cum redditibus fundantur, quoad redditus sufficientes habuerint pro prædicto numero alendo, non ultra quatuordecim Moniales degere, aut recipi possint, donec ibi de amplioribus redditibus fuerit provifum, nisi forte aliqua ad habitum recipiatur, quæ facultates ad majorem numerum sustentandum afferat, nec Priorissæ contrarium facere possit sub pœna privationis officii, & nullitatis receptionis earundem.

In admittendis novitiabus ad habitum diligens ratio habeatur valetudinis, ingenii, & intellectus, & an de sic admittendis

disperandum sit illas facile posse incommoda regularis observantiae tolerare. Et quia post admissionem difficilius remedium invalidis, & infirmis afferri potest, ideo per annum novitatus in hoc diligenter animadvertatur, & si apparuerit non esse tales, ut ea eis regularis observantia, & commodum Religionis sperari possit, non admittantur ad professionem, in quo Priorisse, ac Novitiarum matris aliarumque Religiosarum Conscientias oneramus.

Novitia, quae semel ex uno Monasterio hujus nostrae Congregationis fuerit ejecta, non recipiatur in alio ejusdem Congregationis, nisi de voto omnium ejusdem Monasterii, a quo ejecta fuerit, & illius, in quod ingredi tentat, Monialium; In priori vero Monasterio nunquam recipiatur.

De Clausura

C A P. III.

Moniales a nullo cerni, seu conspici possint absque interposito velo, nisi a Parentibus, & germanis fratribus, ac Sororibus, aut in casu, quo videatur ita justum esse, ut in praedictis propter aliquam necessariam, vel rationabilem causam permitti, & tunc ab illis tantum personis, quae exercitibus Orationis, & Consolationum Spiritualium magis adjumento sint, quam recreationi, idque semper, adhibita una saltem auscultatrice, vel ipsa etiam priorissa.

Claves locutorii, seu Cratium ferrearum, & Porta Monasterii, poenas Priorissam custodiantur, & ingredientem Confessarium, Medicum, & Chirurcum, vel alias personas necessarias semper duae Moniales aetate magis graves ad id deputate comitentur. Cumque Monialem aliquam infirmam peccata sua confiteri contigerit, aliqua semper in prospectu sit Monialis, ita, quod Confessarium videre, non tamen vocem audire, possit, ipsum vero Confessarium nulla alia praeter infirmam alloquatur: In hujusmodi vero ingressu tintinabulo signum detur Monialibus intra Monasterium exteram personam adesse, ut secedant.

Nè Moniales ullo modo de septis Monasterii egredi contingat juxta decreta Sacri generalis Concilii Tridentini, & Summorum Pontificum, praesertim vero Sanctae memoriae Pii Papae V. Constitutiones super hujusmodi Sanctimonialium Clausura editas, eis districte prohibetur, nè sub censuris, & poenis in eisdem decretis, & Constitutionibus contentis ad Ecclesiam, vel ad Monasterii vestibulum, seu Portam principalem etiam causam illam recludendi nullatenus se conferant, aut accedant, sed Sacristam Clericum, seu Presbyterum, aut Familiam aliquam extra Clausura habeant, qui, quaeve tam Portam Ecclesiae, quam etiam Monasterii a parte exteriori, necnon, & vestibuli fera, & clave, & ferro vecte diligenter occudat.

Secularia negotia, nec curent, nec tractent Moniales, nisi forte remedium aliquod eis, qui de illis loquuntur afferre in rebus molestis vita fuerint, quod si alicuius etiam fructus, & spes abfuerit, cito hujusmodi sermones terminent. Multum enim refert, ut aliquid lucri, non autem temporis jactura, ex ipsarum monialium Visitatione reportetur. Ad ipsum autem diligenter curet Auscultatrix, & quoties hoc non observabitur, id Priorissa significet, quod si non significaverit, in eandem poenam, & ipsa cum contraveniente incidat sed tunc tamen ubi semel, & iterum Monialem de eo admonuerit, tertia vero vice, si contumax fuerit, per novem dies in carcere permaneat, & tertio quoque die in Refectorio disciplina puniatur, cum id quidem plurimum Religionis interfit.

A' Sermonum prolixitate, cum Parentibus aliisque Cognatis, quam fieri potest maxime abstinere, nam praeterquam quod Cognatorum negotia valde animo haerent, difficillimum erit aliqua etiam secularia negotia non immiscere.

In universum vero cum extraneis quamvis consanguineis, vel propinquis etiam, valde conjunctis, quam rarissime fieri potest colloquantur, nisi de divinis rebus sit sermo, & tunc quamcivissime se expediant.

Animadvertant diligenter Vicarius, & Commissarius Sacri Concilii Tridentini Decretis, ac se. re. Gregorii XIII. Constitutionibus sub excommunicationis latae sententiae poenis prohiberi, nè quis cujuscumque aetatis, status, & qualitatis etiam Praelati, Superioresque in Monialium Monasteria ingrediantur, nisi ex causa necessaria, & urgenti, & de Praelati licentia, ex hujusmodi causa in scriptis danda, curentque ejusdem Concilii Decreta, & Constitutiones praedictas ad unquam observari, necnon causam necessariam, & urgentem judicent, nisi eam sine qua Monasterii persona absque opera externorum, quae vel ex necessitate, vel ex imminente periculo, vel provisione fieri oportet, exequi non possunt, ut sunt fabri, operarii, seu ministri ad opera faciendam, Medici, Chirurci, ac alii hujusmodi.

Quia vero Religiosi spectaculum facti sunt Deo, Angelis, & hominibus (ut Apostolus ait) nihilque Populum magis offendit, quam facilis accessus ad moniales, & eo amplius ingressus in Monasteria, nulla cogente necessitate: Ideo mandamus praecipue curari, ut Religiosi ad Monasteria dictarum Monialium nullatenus accedant, imo Vicario etiam, & Commissario generalibus interdiximus, nè eadem Monialium Monasteria ingrediantur, nisi pro rebus adeo necessariis, ut mediante locutorio, seu cratibus ferreis, illa effici, aut pertractari nequeant. Ac propterea declaramus hortationes, admonitiones, ac Sermones Spirituales sub hujusmodi necessitatis causis minime contineri. Quare illa apud crates, seu locutoria peragantur, & correctiones cul-

culparum in Visitatione faciendae, vel in locutorii fiant, vel peragi mandentur; & quando ex justa causa urgebit necessitas ingrediendi Clausuram Monasterii: eo casu Vicarius, seu Commissarius generales, assumpto sene, & probato socio, qui ab eo per totum tempus, quo in Monasterio manserit minime sejungatur, Visitationi incumbat, nec quemquam omnino, sive intra, sive extra Monasterium, apud locutorium cibum sumere permittat, nec ipse sumat.

In electionibus etiam vota in ipso locutorio, sive ante crates ferreas juxta ipsius Concilii decreta accipiantur, totaque electio cum praecedentibus, & subsequentibus ad eam in locutorio absque ingressu in Monasterium omnino fiat.

Confessarii quoque nullo casu Monasteria ingrediantur, nisi occasione audiendi Confessiones infirmarum, quae ad solitum locum Confessionis venire non possunt, hocque ex concilio Medici, qui testatus fuerit, quod necessitas urgeat, ac illis Sacramenta Sanctissima Eucharistiae, ac extremae unctionis administrandi: quod si post eorumdem Sacramentorum receptionem, eadem infirma aliquo teneatur scrupulo, possit Confessarius ad eandem reconciliandam ingredi, nec non ejus ex hac vita transitum adjuvare.

Item quoque, si quae ex Monialibus diuturno morbo detenta fuerit, ex quo ad locutorium, vel Confessionis locum accedere non possit, liceat Confessario, si requiratur, quandoque ad ipsam accedere, etiam mortis periculo non instante: verum non aliter ingrediat, nisi Cotta, seu superpelliceo, & Stola indutus, ac a duabus Monialibus deputatis semper comitatus, ut supra praemissum est, atque etiam infra dicetur.

Is vero Confessarius, qui iis de causis Clausuram ingredietur, recta via pergat, ac deinde egredietur, nec alicubi immoretur: quod eidem Priorissa, seu Praesidentia, ut curet, & servet enixe mandamus: Monialium quoque, quae Confessarium comitantur, conscientias oneramus, ut recta via cum eo pergant, nulloque modo cum illo immorentur.

Prohibemus etiam, nè Sorores, illarumve Priorissa, vel Praefecta ullo modo ad loquendum absque licentia Generalis Vicarii, vel Commissarii, ex causa justa, & rationabili tantum, & in scriptis concedenda, vel in casibus ab his Constitutionibus, & Generali Capitulo permixtis in sua Monasteria ad locutoria, Tornos, aut crates quoscumque Fratres, & Religiosos etiam sui ordinis, & Congregationis admittant, seu venire patiantur sub poena gravioris culpe, in quam ipso facto incurrant. Ipsi vero Fratres, aut Religiosi, qui ad ea aliter accedere praesumpserint, aut quomodolibet contrafecerint prima, & secunda vice officio, ac voce activa, & passiva privati existant, tertia vero vice in ceteras poenas, & censuras, quae contra ingredientes Clausuram Sanctimonialium a Sacrosancto ge-

rali Concilio Tridentino, ac a Summis Romanis Pontificibus memoratis in diversis eorum Constitutionibus postmodum statuta sunt, similiter ipso facto absque alia declaratione se noverint incursum, alius quoque, & carceris poenis etiam ab Ordinario loci merito coercendi,

De cibi sumptione, & recreatione.

C A P. IV.

Licet comedendi hora certa esse non possit, quibus est incertum, quando id, quod edant, sint habiturae, tamen hycme, ac Jejuniorum ab Ecclesia statutorum tempore, signum prandii, seu coenae dabitur hora undecima, cum dimidia, tempore vero Jejuniorum Ordinis hora undecima, aestatis autem tempore hora decima.

Quod si antequam mense accumbatur, aliqua ex Monialibus, divino Spiritu ducta fuerit, ad aliquam mortificationem faciendam, perita prius licentia id agat, ne devotionis Spiritum, ex quo magni fructus proficiuntur, amittat, id tamen brevi compleatur, ne lectio impediatur.

Extra horam prandii, vel Coenae nulla Monialis cibum, vel potum sumat inconsulta Priorissa.

Ubi vero Sorores de prandio, seu coena egressae fuerint, dicta Priorissa eis concedere poterit, ut omnes simul congregatae, prout magis libuerit, Sermones habere queant, dummodo inter eas de rebus honestis, & quae Religiosas decet, tractetur, & tunc etiam iis operibus incumbant, quae manibus exercere solite sunt.

Nulla modo ludus aliquis permittatur: subministrabit enim Dominus, ut pie, ac religiose altera alteri consolationi, seu recreationi esse possit: si sic servabunt, tempus hoc bene expensum erit.

Curent vero ne sibi invicem sint molestae, sed joci, & verba modeste, & discrete proferantur.

Completa autem hora simul permanenti, aestate quidem per horam dormiant, vel si quae dormire noluerit, silentium servet.

Nulla ex Religiosis aliam complectatur, nec faciem, nec manus ejus tangat, minusque privatas amicitias alat, sed omnes invicem se se diligant, ut Dominus noster Jesus Christus Apostolis suis saepius mandavit, & quod, cum ipse numero consent exiguus, facile implere poterunt. Satagentes imitari suum Sponsum, qui pro Nobis omnibus se ipsum tradidit. Mutua enim hujusmodi dilectio generalis plurimum eis profectum, & magnam afferet utilitatem.

De horis Canonicis, & rebus Spiritualibus.

C A P. V.

Officium matutinum post nonam noctis horam recitetur, & non ante, nec etiam post, ne deinde illo expleto per quartam

tam horæ partem exacti temporis ejus dici examinem facere impediatur.

Ad hujusmodi examen faciendum Campanella Signum dabitur, illaque, cui a Priorissa inunctum fuerit, legat aliquid vulgari idiomate de misterio, de quo sequenti die meditandum erit. Tempus vero, quod in hujusmodi examine consumetur, ita præscribatur, ut undecima hora parum plus, vel minus ad Campanellæ Sonum Moniales omnes sese recipiant ad dormiendum, seu quiescendum.

Hoc autem tempus examinis, & lectionis ab omnibus simul in Choro expletur, nullaque ex Religiosis è Choro post cepta officia sine licentia egrediatur.

Activo tempore hora quinta surgant, atque in Oratione permaneant usque ad sextam horam; Hieme vero sexta surgant, & ad septimam usque in Oratione permaneant; qua expleta, Canonice horæ recitentur, & si Priorissa videbitur illa omnes simul recitentur, vel unam, aut etiam alteram ipsarum ante Missarum Solemnia recitandam reliquat. Ita tamen, ut omnes compleantur ante Missæ Celebrationem.

Diebus dominicis, & aliis festis Matutinum, Vesperæ, & Sacre Missæ decantentur. Primis vero diebus Paschæ, & aliis Solemnioribus, laudes etiam cantari poterunt, præcipue vero die gloriosi Sancti Josephi, cantusque sit semper in tono vocibus aequalibus absque modulationibus (& præter hujusmodi dies festos) submissa voce. Missa quoque Conventualis singulis quibusque diebus celebrabitur, quam omnes Religiosæ audiant, si id commode fieri poterit: ex levi etiam causa a Choro non abint, & expletis horis sua quæque obeant officia.

Octava hora æstate, & nona hyeme Missa dicatur.

Moniales vero Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento reficiende paululum in Choro commorentur.

Paulo ante prandium ad sonum Campanellæ omnes conveniant ad examen faciendum eorum, quæ ad eam usque horam commiserint, & in quo magis delinquerint, emendare proponant: quod ut a Domino facilius consequantur, semel Orationem Dominicam ex corde genuflexe recitent, atque suum examen peragant cum brevitate.

Post prandium actis gratis cant ad Chorum decantando Psalmum MISERERE, pariterque post cenam a die Paschæ Resurrectionis usque ad festum Exaltationis Sanctæ Crucis.

Significata hora secunda pomeridiana dicant Vesperas, post quas lectioni incumbatur, dummodo tam in Vesperis dicendis, quam in lectione unica tantum hora expendatur, sive Vesperæ fuerint Solemnes, sive non: Hoc tamen non intelligitur in Quadragesima, cum Vesperæ ante refectionem diebus serialibus dicantur, & tunc lectio a secunda ad tertiam horam habeatur, & per integram horam perseveretur in ea. Quod

si reperiantur Spiritu ferventes, ut & Orationi tunc vacare velint, fiat, quod magis ad ipsarum mentis collectionem in Domino cognoverint expedire.

Cum juxta regulam teneantur Religiosæ Silentium observare a completorio usque ad alium diem post Primam, præcipimus, ut completorium per totum annum dicatur post cenam, seu refectionem Vespertinam, ut, completorio finito, Silentium custodiat, secundum mandatum regulæ, & Constitutionum.

Orationis autem hora, quæ post quintam horam serotinam observatur, sit ante cenam, seu refectionem, cum hujusmodi tempus ad id magis commodum videatur.

De Sacre Eucharistiæ Communione, Cappellano, seu Confessario.

C A P. VI.

UNiversæ Moniales generaliter singulis Dominicis, & festis diebus Domini nostri Jesu Christi, ejusque Sanctissimæ genitricis semper Virginis Mariæ, ac Sancti Alberti, necnon Sancti Joseph, & festi cuiusque Domus, Insuper quinta feria hebdomada majoris, & die festo Sacratissimi Corporis Christi, Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum, nisi iusto detineantur impedimento, percipere debeant, necnon & aliis diebus, quibus Confessario pro devotione, & Spiritu lumentium Religiosarum videbitur, de licentia tamen Priorissæ, sine qua Moniales (exceptis supradictis diebus) Sacram Eucharistiæ sumere nequeant etiam si Confessario videatur. Priorissæ vero conscientiam oneramus, ne absque rationabili causa cuiquam Sacram prohibeat communionem. Ad evitandam molestiam, & distractionem Religiosorum Ordinis in eundo, & redeundo pro Celebratione Missarum in Monasteria Monialium, mandamus, ne quis Religiosus, tam fratrum Carmelitarum, etiam Discalceatorum primæ Regulæ, quam cuiusvis alterius Ordinis in Vicarium, vel Cappellanum Ordinarium dictorum Monasteriorum constitui possit; sed Priorissæ una cum Vicario, vel Commissario Generalibus Presbyterum secularem perquirant ætate maturum, vita, & moribus commendatum, & probatum, qui præter Missarum Celebrationem, si ad id idoneus fuerit, etiam earundem Religiosarum Confessarius ab eisdem institui, seu deputari possit: & nihilominus liberum sit eidem Priorissæ etiam præter hujusmodi Confessarium Ordinarium, non solum ter in anno, ut Sacrosanctum generale Concilium Tridentinum mandat, sed etiam sæpius ad audiendas Confessiones earundem Monialium, & similiter ad Sermones, & conciones habendas aliquos, tam ex dictis fratribus Discalceatis, seu quorumcumque Ordinum regulares, quam etiam seculares Sacerdotes pios, & eruditos, atque ab Ordinario loci approbatos admittere, de quorum

rum tamen doctrina, & virtute ipsa Priorissa antea certior facta sit: hujusmodi vero facultatem, nec Vicarius generalis, nec alius quispiam Prælati Ordinis eis adimere possit.

De observantia Paupertatis.

C A P. VII.

Cunctis Monialibus nostræ Congregationis perpetuo vivendum est ex elemosynis, & ex redditibus. Verum in Conventibus sitis in Oppidis, & locis popularis, ac opulentis, in quibus commodius sustentari poterunt non multum attendatur, sed redditis annuos. In locis vero ubi ex solis elemosynis vivere non permittitur, redditus sufficientes habere studeant in communi: ceterum nulla sit differentia inter Monasteria, quæ redditus habent, & illa, quæ redditibus carent.

Nec petant elemosynam, dum sine ea sustentari poterunt. Quare ad eam petendam non nisi magna necessitate adducantur, sed potius laboribus manuum suarum victum sibi procurent, ut Sanctus Paulus Apostolus faciebat. Dominus enim ancillis suis pro sua cælesti providentia necessaria subministrabit: nam etsi superflua non quarant, & frugali victu contentæ sint, nihil ad ipsarum vitæ sustentationem deesse poterit. Porro si ex omnibus viribus suis Domino servire, ac placere studebunt, ipse Pater noster cælestis providebit, ne deficiat eis merces laborum manuum suarum, quas sustentari queant.

Nihil omnino proprii possideant Moniales, nec ut habeant eis concedatur etiam vel ad cibum, vel ad vestitum, minusque arcas, aut arculas retineant, nisi ea dumtaxat, quæ ex necessitate ad officia Conventus destinantur: sed inter eas omnia sint omnino communia, quod & magni refert: nam etiam in paucis studet Diabolus perfectionem paupertatis infringere. Quare animadvertat diligenter Priorissa, ut cum videbitur aliquam ex Monialibus speciali affectu, seu complacentia circa quidpiam trahi sive circa libros, sive cellas, sive aliud quidpiam videns statim prohibeat: quod quidem in omnibus Monasteriis enixe custodiendum esse censemus, sive redditus habeant, sive non, idque severe Priorissa exequatur, nec permittat hanc Constitutionem ullatenus infringi: quod si contempertum fuerit illam in aliquo violari Vicarius, aut Commissarius generalis acriter in eandem Priorissam animadvertat.

Sed neque ulla Monialis dare, petere, aut recipere quidpiam etiam a propriis Parentibus possit absque Priorissæ licentia, cui etiam totum id, quod elemosynæ nomine ad Monasterium, vel Moniales afferetur, erit ostendendum.

Pecunie, quæ ex Christifidelium oblationibus, seu elemosynis Monasterio erogantur, statim in arcam, quæ tribus clavibus, claudatur reponantur, nisi cum sum-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

ma fuerit minor novem, aut decem ducatis: tunc enim uni ex Depositariis, clavaris nuncupatis, quæ Priorissæ videbitur, consignabuntur, quæ deinde Procuratrici Monasterii illas expendendas juxta mandatum Priorissæ subministrabit, & vespere singulis diebus antequam ad silentium campanella pulsatur, eadem Procuratrix, sive Priorissa, sive clavaris exactam, & particularem expensarum rationem reddat, ac statim summa hujusmodi rationum in libro Monasterii describatur, ut Vicario, vel Commissario generali singulis annis reddi possit.

De Jeuniis, & Vestitu.

C A P. VIII.

Observent Jejunium a die festivitatis Exaltationis Sanctæ Crucis de mense Septembris usque ad diem Paschæ Resurrectionis Domini, exceptis diebus Dominicis: Ab æstu autem carniū perpetuo abstineant, nisi ex necessitate, & in casibus a Regula præscriptis.

Jejuniorum ab Ecclesia statutorum diebus, necnon qualibet sexta feria per totum annum: præterquam inter Pascha, & Pentecostem ova, & lacticia in Refectorio prohibemus: Poterit tamen Priorissa cum Infirmis, seu necessitate aliqua oppressis, quibus Piscium æstus est noxius super hoc dispensare, & tunc hæc, quibus ovis, & lacticiis vesci permittitur, id faciant extra Refectorium, & ab aliis separatim.

In vestitu utantur Moniales panno rudiore Sajal nuncupato, seu Bissonæ coloris Buculadi nuncupati absque tintura.

Habitus vero quam maxime fieri poterit angustus fiat, manicas quoque angustas habeat, non ampliores in ingressu, quam exitu manus, careantque plicis: tota autem vestis sit rotunda, nec magis lata a tergo, quam antè, & ad pedes usque dimissa.

Scapularium quoque ejusdem sit generis quatuor digitis veste altius.

Cappa autem Chori ex eodem panno ac bisone albo æqualis Scapulario conficiatur minori panni quantitate quoad fieri poterit, prout necessitas tantum exigit, ac omni sublata superfluitate.

Scapularium supra velamina, seu Toccas deferant, ipsaque Tocca sint ex canape sive lino crasso carentes plicis.

Tunica itidem, & lintamina ex flamma sint.

Calcei similiter ex cordulis contextis, & caligæ honestatis causa ex panno, seu tela crassiori, aut alia re simili aptentur.

Pulvilli etiam ex flamma fiant, verum si fuerit necessitas ex tela.

In lectulis non habeantur culcitæ, sed sacco oblongo pleno stramine, seu palea culcitrarum loco utantur: nam & experientia docuit, etiam in Infirmis id satis esse.

Nihil ad ornamentum desuper apponatur, verum si necessitas exigit stora, & spartho, aut velamen ante portierium vocatum

catum ex panno de alfamar, vel faja, aut simili alio viliori de Præfectæ licentia poterit apponi.

Unaqueque particularem lectum teneat nullum tapete, nullum auleum ibi habeatur: strata, seu breviores pulvilli etiam reiciantur, nisi ad Ecclesiæ usum; Ea enim Religiosas non decet.

Hæc autem omnia cum ex Instituto Religionis existant, & taliter observanda sint, ideo hic sigillatim memorantur, ne ex relaxatione oblivioni quandoque tradantur ea, quæ ad hujusmodi Institutum, & obligationem spectant.

In vestitu, & cubilibus varium colorem etiam in re minima non apponant, nunquam deferant vestes pellibus foderatas, sed si aliqua infirma fuerit, vestem zubbunum vocatum ex eodem bisono confectam deferre possit: capillos tonfos, seu præcisos habeant, ne tempus in illis petendis frustra terant.

Speculum nunquam habeant, nec rem aliam curiosam, nisi ad sui omnimodum contemptum.

De labore manuum.

C A P. IX.

Non faciant Moniales opera curiosa, sed earum labores sint ducere filum, aut res aliæ, vel operæ similes, quæ non sint adeo primariæ, ut ipsarum mentes occupent, & a Dei meditatione distrahant non ex auro, neque ex argento.

De hujusmodi vero operum mercede non contendant, sed quidquid eis dabitur, pacifice accipiant, verum potius cum congrua mercede perfolvi non vident, ab hujusmodi operibus abstineant.

Taxatum aliquod opus absolvendum Monialibus non detur, sed unaquæque enitatur laborare, ut pro ceteris victum quaerat.

Magna quidem ratio habeatur ejus, quod in regula statutum est, manducare volentem oportere laborare, quemadmodum, & Sanctus Apostolus Paulus faciebat operans manibus suis.

Si vero interdum Moniales sponte sua aliquod certum, seu taxatum opus singulis a se diebus perficiendum accipere voluerint, id facere possint, nullatenus eis poenitentia injungatur, si illud non absolverint.

De silentio, & reddito ad Cellas.

C A P. X.

Silentium observetur a fine Completorii usque ad sequentem diem post Primam, idque accurate custodiatur. Reliquo vero tempore Monialibus non liceat absque licentia invicem se alloqui, nisi eis dumtaxat, quæ officia in rebus necessariis exercent.

Licentia vero tunc per Priorissam colloquendi concedatur cum visum fuerit inde aliquam Monialium majori erga sponsum

suum amore accendi, utpote si de divino amore verba habenda sunt, aut si qua necessitate, vel tentatione præmatur, & consolationis spiritualis causa alia aliam alloqui velit.

Id autem minime censeatur in unica simplici interrogatione, seu responsione, aut paucioribus aliquibus verbis: Hæc enim absque hujusmodi licentia agere poterunt.

Curet Priorissa, ut spirituales tantum ac approbati libri perlegantur; præcipue vero vitæ Sanctorum Patrum, ac Passiones Sanctorum Martyrum, & aliorum Sanctorum vitæ, Dionysius Carthusianus de quatuor Novitiis, Thomas de Kempis, seu Joannes Gerson de contemptu mundi, Flores Sanctorum Didaci de Villegas, opera Fratris Aloysii de Granata nimirum memoriale, seu de Oratione dux poenitentium Peccatorum vulgo *Guia de Peccadores*, Meditationes de Vita Christi, Catechismus de amore Dei, Opera Fratris Petri de Alcantara scilicet de oratione, & meditatione, opera fratris Didaci Stella de vanitate mundi, & amore Dei, Oratorium Religiosorum Antonii de Guevara Episcopi Mintoniensis, opera Joannis Avile, videlicet illud, quod inscribitur: Audi filia, & ejus Epistola, liber fratris Aloysii de Leon inscriptus nomina Christi, & alii libri spirituales probati, hujusmodi nunquam lectio non minus ex parte necessaria est ad animi refractionem, quam cibus ad corporis alimonia.

Per totum illud tempus quo in rebus communibus, vel officiis Conventus Moniales ipse non occupantur, unaquæque in sua Cellula, vel Hæremitorio sibi per Priorissam destinando seorsum moretur. Demumque in loco suæ quietis, seu recollectionis aliquid interim operetur si dies non sint festivi, & in isto secessu servabit præceptum Regulæ, ut separatim una ab altera remanere debeat.

Non liceat ulli Moniali alterius cellulam absque licentia Priorissæ ingredi.

Nunquam habeatur oppidii Domus communis in quam ad illud simul conveniant, ne præbeatur occasio, ut dum simul commorantur silentium violetur.

De humilitate, & Poenitentia.

C A P. XI.

Tabula, qua verrendi domum ordo præscribitur ab ipsa Priorissa incipiat, ut in omnibus bonum sui præbeat exemplum.

Diligens cura habeatur, ut quibus officium aliquod incumbit custodia, & provisionis honorum, seu rerum temporalium tam de necessariis ad victum, quam de aliis magna cum charitate Monialibus provideant.

Priorissa, aliæque antiquiores non curiosius, aut luculentius, quam reliquæ, sed omnes aequaliter juxta Regulam tractentur. Verum necessitas, ac ætatis ratio tantum habeatur, ut potius necessitatis, quam

quam ætatis sæpius enim, quæ major est ætate minore necessitate urgetur. Ut autem id generaliter servetur ab omnibus, magna adhibeatur cura, expedit enim multis ex causis.

Neque Priorissæ, neque aliis Monialibus denominationis prærogativa aliqua addatur, quæ aliquando honoris causa conceditur scilicet Domina, seu Domna, aut simile, sed invicem verbis humilibus agant. Priorissam quidem, & Supriorissam, aut eam, quæ jam Priorissæ officio perfuncta est matrem, & vestra reverentia, ceteras vero Moniales, Sorores, & vestra charitas vocent.

Domus, excepta Ecclesia curiose non extruatur, ligna vero Domus satis rudia, ac domus ipsa parva, & illius habitationes demisse sint, ita ut necessitati, non autem superfluitati consulatur.

Parietes, ut magis fieri poterit validi statuatur, clausura altæ appareant, campisque intus adit ad heremitoria construenda, ut Moniales orationi separatim exemplo Sanctorum Patrum vacare possint.

Cetera alterius defectus redarguere non præsumat, nisi culpe gravitas id requirat, & tunc errantem seorsum charitative moneat, quod si illa ter monita respicere non curaverit, Priorissa non autem alteri Sorori eam denunciet. Cumque non desint officiales zelantes vocata, quæ aliarum culpas, seu defectus observant, hanc curam sibi non assument, & quæ viderint prætermittant, sed potius suos defectus, seu culpas recogitent, & emendent; neque etiam in administrandis officiis aliis commissis, si quæ defecerit, seu erratum commiserit, non statim, ac temere id reprehendant, nisi quid grave contigerit, tunc enim hujusmodi culpas modo superius dicto denunciare tenentur.

Moniales magnopere caveant, ne sua peccata excusent, nisi quantum rei necessitas postulat: Hinc enim plurimum in humilitate proficiunt.

Pœnæ quidem, & poenitentia pro culpis, seu defectibus, qui in prædictis committentur imponantur graviores, aut leviores, prout ex Regulæ ordinatione, seu præscripto inferius exprimentur.

In his autem omnibus Priorissa, ut justum fuerit cum discretionè, & charitate arbitrari, seu disponere poterit, nec pro poenæ, seu poenitentia hujusmodi observatione obliget ad peccatum, sed ad poenam dumtaxat corporalem.

Præter disciplinas nuncupatas de varillas, quæ in ordinario præcipiuntur cum sit officium de feria tempore Quadragesimæ, vel Adventus, & reliquo anni tempore feria secunda, quarta, & sexta suscipiantur, & fiant, nihilominus etiam disciplina singulis sextis feriis totius anni pro fidei Catholica incremento, ac felici statu S.R.E. pro qua vita, & statu Philippi Regis Catholici, necnon pro Benefactoribus, atque etiam pro Animabus in Purgatorio detentis, assistitis quoque, & captivis, ac exi-

Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

stentibus in peccato mortali, & in eis recitetur Psalmus *Miserere mei Deus*, & aliæ orationes pro supradictis, & pro Sancta Ecclesia Dei.

Fiat autem hujusmodi disciplina in Choro post recitationem Matutini, nec aliqua Monialis aliam sibi faciat disciplinam, aliamve poenitentiam sibi assumat absque licentia Priorissæ.

De Infirmis.

C A P. XII.

Magna cum charitate, & pietate omni-que obsequio curentur Infirmæ pro nostræ paupertatis modo, & cum abunde necessaria suppetunt, gratias Deo perfolvant.

Cum vero aliquid eisdem fuerit, eorum, quibus divites in suis infirmitatibus abundant, non contristentur, siquidem in ingressu Religionis hoc sibi certo statuere debent. Id autem est vere pauperem esse, scilicet cum major necessitas urget, necessariis indigere.

In eo autem plurimum incumbat Priorissa, ut potius necessaria validas, quam pietatis officia desint Infirmis, quas, & visitare, & consolari reliquæ sorores debent.

Constituatur Infirmary, quæ in exercendo hujusmodi officio charitate præset: Infirmæ vero studeant tunc ostendere perfectionem, quam dum sanæ essent lucratae sunt, & acquisierunt, ut & agritudinem patienter ferant, & nisi morbi gravitas præmat, minorem molestiam, seu importunitatem præbeant, atque Infirmary pareant, ut ipsæ ex infirmitate proficiant, & cum aliqua utilitate exurgant, ac suo exemplo sorores edificent.

Infirmitatis tempore linteaminibus, & Pulvillis, & ex lino utantur, lectosque cum calcitra habeant, magna que cum munditia, & charitate pertractentur.

De cibo, & potu, ejusque qualitate, & quantitate, aut preparatione nulla soror obloquatur. Priorissa tamen, & quæ providendi victum curam habet diligenter inspiciant, ut juxta ea, quæ Dominus dederit bene parentur, & ex his, quæ subministrantur cum aliud non habeant vivere, possint.

Sorores necessitates, quibus laborant Priorissæ, Novitiæ vero suæ magistra, tam in his, quæ ad vestitum, quam in his, quæ ad cibum pertinent significare teneantur, & si indigeant re aliqua supra id, quod ordinariæ cuique tribui solet, etiam si magna necessitas non adsit antea id Domino commendent. Sæpe enim nostra natura appetit plus, quam opus habeat, ac Diabolus aliquando, etiam suggerat causas timoris, ut a jejunio, & poenitentia deterreat.

De Defunctis.

C A P. XIII.

Sacramenta quidem morituris ministrantur juxta Ordinarium Ordinis. Pro-

S 2

mor-

mortuis vero, quæ in eodem Conventu decesserint exequia cum una vigilia, & Missa cantata de Requiem peragantur, & ubi comode fieri poterit celebrentur, etiam Missæ Sancti Gregorii, si minus fiat, ut poterit, omnesque Sorores Monasterii recitent Officium Defunctorum.

Pro singulis Fratribus, seu Monialibus primitivæ Regule, qui decesserint, quilibet Monialis Officium Defunctorum separatim, vel omnes simul in Choro recitent, & si fieri poterit etiam Missa decantetur.

Quæ vero Choristæ non sunt dicant triginta vicibus Orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam: Ita enim recipiæ sit a Fratribus Religiosis pro quolibet Religiosa defuncta.

Exortationes ad ea, quæ tam Priorissa, quam ceteræ Moniales in suis officiis tenentur.

C A P. XIV.

Priorissa.

Priorissæ officium est diligenter curare ut in omnibus Regula, & Constitutiones ferventur, plurimumque zelare, & invigilare circa honestatem, & clausuram Monasterii, ac videre quomodo officia, & functiones exercentur, necnon etiam, ut necessaria, tam spiritualia, quam temporalia provideantur, materno affectu quo maxime studeat obedientiam filialem sibi comparare.

Constituatur Priorissa.

Sancticem, & Sacristiæ præfectam, Sacristanam nuncupatam fideles, sed ad sui libitum amovibiles, ne detur occasio ut in officio nimis apponatur affectus, ceteras etiam officiales ipsa constituat præter Subpriorissam, & Clavarias, quæ per vota secreta eligantur: Hæc quidem scribere, & numerate norint saltem vero duæ.

Subpriorissa.

Subpriorissæ munus est Choro præesse, illiusque curæ incumbere, ut rite, moderate, & distincte recitetur, & cantetur divinum Officium, in quo sedula opera impendat.

Cum Priorissa defuerit, ejus loco præsidebit, semperque erit cum Monialibus quando simul conveniant defectus, & errata, si quæ committentur tam in Choro, quam in Refectorio corripiet, si tamen præsens Priorissa non fuerit.

Clavaria.

Clavaria singulis mensibus a Depositaria, Receptrice nuncupata rationem exigent Præsente Priorissa.

Ab ipsis etiam in rebus gravioribus eadem Priorissa consilium petet.

Habeatur Arca, quæ tribus Clavibus obseretur pro Conventus scripturis, & depositis custodiendis, & aservandis, quantum unam Priorissæ, reliquis duas clavariæ antiquiores penes se retineant.

Sacristana.

Sacristanæ officium est curare omnia, quæ ad Ecclesiam pertinent, ac ut summa cum diligentia, & munditiâ Deo serviantur.

Curet etiam, ut Sorores ordinate ad peccatorum confessionem accedant, atque sub poena gravis culpæ ullam absque licentia ad confessionis locum ire permittat, nisi illa fuerit, cui constitutum est tunc sua peccata confiteri.

Receptrix, seu Depositaria Fornariæ nuncupata.

Ad Receptricis, & Fornariæ majoris (quæ una esse debet) officium pertinet providere emenda pro Monasterio, si Dominus opportune modum dederit.

Dimissa voce, & cum edificatione loquatur apud Tornum, sive Rotam, atque curet cum charitate prospicere necessitatibus Sororum.

Habeat, scribatque rationes accepti, & expensi.

Non contendat cum aliquid emit, sed una, vel altera tantum responsione, aut emat, aut dimittat.

Nullam Monialem ad Tornum sinat accedere absque licentia. Cum vero ad locutorium sive crates accesserit, auscultatricem, quæ interesse debet statim avocabit.

Nemini nisi soli Priorissæ significabit, quid apud Tornum, aut Crates tractatum fuerit. Præterea sub poena gravis culpæ literas missivas nulli, tam intra, quam extra Monasterium reddet, aut consignabit, nisi antea illa Priorissæ, seu Prælate legendas tradiderit, neque etiam similiter intra & extra Monasterium quidque alterius nomine nuntiabit, aut significabit, nisi prius admonuerit Priorissam.

Zelatrices.

Zelatrices curent, ut culpas, seu defectus, quos admitti viderint explorent, & deferant Prælatæ, & ejus quandoque mandato peccantes publice arguant, etiam si ipsæ Zelatrices minoris, & illa majores existant, ut in humilitate exercentur. Quæ autem corripientur, etiam si sine culpa sint, nihil replicent, aut censentur.

Magistra Novitiarum.

Magistra Novitiarum sit magna præsentia, orationis, & spiritus, frequenterque Constitutiones Novitiabus perlegat, illasque doceat quidquid agere debent tum cœremonias, tum carnis, & sensuum mortificationem.

Majorem curam eadem Magistra adhibeat

beat circa ea, quæ ad interiorem hominem, quam quæ ad exteriorem pertinent singulis diebus a Novitiabus rationem exigens quantum in oratione profecerint, & qualiter se se habere debeant in misterio, quod sibi meditando erit, & quem fructum inde percipiant. Doceaturque quomodo etiam se se habere debeant tempore gultus, & ariditatis spiritus, & querere proprias refringere voluntates, etiam in rebus modicis, & minutis.

Caveat vero huic muneri proposita, ne qua in re sit negligens, aut remissa, nam illud est educare animas, in quibus Dominus permanet.

Novitias quidem cum pietate, & charitate pertractet, nec de illarum culpis turbetur, aut commoveatur. Paulatim, enim unamquamque prout ejus spiritus ferre poterit, mortificare curabit, plusque momenti, in interiorum virtutum adeptione, quam in exteriorum poenitentia vigore positum esse arbitretur.

Mandet quoque Priorissa aliquibus sororibus, ut in docendis legere Novitiabus, eandem magistræ adjuvent.

Cum Priorissa viderit nullam esse ex Monialibus ad hujusmodi officium Magistræ Novitiarum idoneam ipsamet illud exerceat, hancque laborem in re, tam gravi libenter suscipiat, ac mandet alicui ex Sororibus, ut sibi in eo opem ferat.

Sorores omnes semel singulis mensibus Priorissæ rationem reddant, quomodo, & quantum in oratione profecerint, & qualiter omnipotens, & misericors Deus eas ducat, & cum ipsis agat, Dominus unquam lucem eis præbebit, ut si non recte ambulat suo auxilio dirigantur: id enim agere, & humilitatis, & mortificationis, & magni profectus est, atque ad alia multa proficere poterit.

Id tamen, ut Novitiæ, seu Magistræ, & reliquæ Moniales Priorissæ de oratione, & illius profectu rationem reddant, ita intelligatur ac fieri debeat, & id potius ab earum voluntate, quæ rationem reddituræ sunt propter magnum inde provenientem fructum spirituales proficiantur, quam quoad illud ex necessitate cogantur. Quare mandamus Priorissis, & Magistris Novitiarum, ne sibi subditas ad id arctius compellant.

Subdite autem omnes noverint, tam istud, quam alia, quæ in his Constitutionibus continentur, ipsas ad culpam minime obligare, ut etiam infra Cap. XXII. dicitur.

Quandocumque Sorores officiales propter sua officia occupata debita orationis hora illi vacare non possunt, alia hora, qua minus fuerint impeditæ id faciant. Quod tamen intelligendum est cum per totam horam, vel majorem ejus partem orationi vacare non poterunt.

De Capitulo Culparum.

C A P. XV.

Capitulum culparum semel in hebdo-

mada celebretur in quo juxta Regulam culpe Sororum per Capituli Præsidentem summa cum charitate corrigantur: Habeatur autem hora magis commoda, & congruente.

Pulsato igitur signo cum omnes simul ad Capitulum conveniant Soror, cui legendi munus incumbit, ad signum, seu natum Priorissæ, sive Præsidentis aliquid ex his Constitutionibus, & ex Regula perlegat incipiens: *Jube Domne benedicere*: & Præsidentens respondeat regularibus disciplinis: *Nos instruere dignetur magister Cælestis*, ac omnes respondeant: *Amen*. Tunc si Præsidentis videbitur aliquid boni dicere conveniens lectioni, seu correctioni faciendæ antequam loquatur dicat: *Benedicite*: Respondeant: *Dominus*, & tum ad terram se prosternant, & prostrate jaceant, quoad eis mandetur, ut surgant. Postquam vero surrexerint, sedent, absoluto vero sermone, datoque signo a Præsidente, surgant omnes ad dicendas suas culpas, ac Novitiæ primum incipiant, & mox converse, deinde autem antiquiores prosequantur: omnes vero binæ in medium Capituli veniant, manifestasque suas culpas aperiant Præsidenti: Verum antea Novitiæ, & Converse, ac alia, quæ vocem, & locum in Capitulo non habent correctæ a Capitulo dimittantur.

Dum Capitulum tenetur Sorores non loquantur, nisi propter duo, videlicet cum proprias, & sororum culpas simpliciter referunt, vel Præsidenti super eo, de quo interrogantur, respondeant.

Caveat autem, quæ accusata fuerit, ne aliam accuset ob solam suspensionem, quam de illa habet, quod si fecus egerit ejusdem criminis poena plestatur, qua accusanda punienda foret.

Idem quoque servetur in eam, quæ detulerit alterius culpam, pro qua fuerit satisfactum.

Ne vitia, & defectus aliquo modo obtegantur, liceat Sorori etiam extra hujusmodi Capitulum denunciare Priorissæ, id quod vidit, vel audivit, vel etiam Vicario, aut Commissario generali.

Eadem etiam poena puniatur, quæ Sorori falso aliquid objecit, atque etiam ad famæ restitutionem quantum poterit tenetur.

Quæ vero accusata fuerit non respondeat nisi iusta, & tunc primum humiliter dicat *Benedicite*, & si quid minus patienter protulerit, gravius corripatur, juxta Præsidentis discretionem. Correptio autem in tempus quo passio jam deferuerit, differatur.

Caveant vero Sorores ne ulla ratione cujuscumque Capituli secreta evulgent, aut propalent.

Quæ a Præsidenti in Capitulo fuerint correpta, & diffinita, nulla ex Monialibus extra illud renovet per modum murmurationis. Hinc enim discordia exoritur, pax Monasterii perturbatur, factiones nascuntur, & Præsidentium officium usurpatur.

Prio-

Priorissa, seu Præsidentis zelo charitatis, & amore iustitiæ corrigat culpas abique simulatione, eas quidem, quæ clare deprehendantur, vel quas Moniales ipsæ confesse fuerint secundum ea, quæ inferius declarabuntur.

Poterit Præsidentis mitigare, aut brevare debitam poenam ob culpam sine malitia commissam, præsertim vero prima, secunda, vel & tertia vice, eis vero, quas ex malitia, vel prava consuetudine peccare deprehendit poenis, sive poenitentis iam alias incurtis, graviores poenas, sive poenitentias addat, quas nec etiam absque auctoritate ab eorum superioribus dimittere, aut relaxare possit.

His, quæ ex consuetudine leves culpas crebro committere solent, poenitentia maioris culpe imponatur: aliis quoque poenæ præterita augeantur si ex consuetudine peccare consueverint.

Auditus, & correctis culpis dicant Psalmum: *Deus miseretur nostri*, cum reliquis, quæ in ordinario continentur sub hac forma videlicet Psalmum: *Deus miseretur nostri &c. Gloria Patri &c. Sicut erat &c.*, & Psalmum: *Ad Dominum cum tribulaver clamavi. Gloria Patri. Sicut erat.* & Psalmum: *Ad te levavi oculos meos. Gloria Patri. Sicut erat.* Hebdomadaria dicit: *Kyrie eleyson. R. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. R. Et ne nos inducas in tentationem. R. Sed libera nos a malo. V. Memento Domine Congregationis tue. R. Quem possedisti ab initio. V. Salvas fac Ancillas tuas. R. Deus meus sperantes in te. V. Ora pro nobis Sancta Dei genitrix. R. Ut digna efficiamur promissionibus Christi. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.*

Oremus.

Concede nos famulos tuos quasumus Domine Deus perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere; & gloriose Beatae Mariæ Virginis intercessione a presenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia.

Ecclesia tua quasumus Domine, preces placatus admittit ut de cunctis adversitatibus, & erroribus universis, secura tibi serviat libertate.

Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna solus præstare super ancillas tuas, & super Congregationes illis commissas spiritum gratiæ salutaris, & ut in veritate tibi placeant, perpetuum eis vorem tuæ benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde pro Defunctis.

Psalmum: *De profundis clamavi. Requiem æternam dona eis Domine. & lux perpetua luceat eis. V. A porta inferi. R. Erue Domine animas eorum. V. Requiescant in pace. R. Amen. V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.*

Oremus.

Absolve quasumus Domine animas omnium famulorumque tuorum Benefactorum

nostrorum ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter sanctos, & electos tuos resuscitati respicient.

Quasumus Domine pro tua pietate misere animabus famularum tuarum, & a contagio mortalitatis exulas in æterna salvationis partem restituat.

Deus, cuius miseratione anime fidelium requiescant famulis, & famulis tuis omnibus hic, & ubique in Episcopo quiescentibus, da propitius veniam omnium peccatorum, ut a cunctis reatibus absoluti tecum sine fine latentur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen. V. Requiem æternam. R. Et lux perpetua. V. Requiescant in pace. R. Amen. Anima ipsorum, & omnium fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

Tunc Præsidentis finito Capitulo dicat: *Sit nomen Domini benedictum.* Omnes respondeant: *Ex hoc nunc, & usque in sæculum. Amen.*

De levi culpa.

C A P. XVI.

Levis culpa est si qua post datum signum nimis immoretur separare, ut ad Chorum ordinate, & compositè veniat.

Si qua etiam post captum officium, Chorum ingredietur, aut male leget, vel cantabit, seu si errabit, & mox non se humiliaverit, aut prosterneret coram omnibus.

Si qua similiter lectionem statuto tempore non præviderit.

Si qua ex negligentia librum non habeat, ex quo in Choro recitare debet.

Si qua in Choro riserit, vel alias ad risum moverit.

Si qua etiam ad res divinas, vel ad labores, seu opifera tarde devenerit.

Si qua præterea parvi fecerit, aut dehinc non observaverit prostrationes, inclinationes, aliasque ceremonias.

Aut si aliqua in Choro, Dormitorio, vel Cella strepitus, seu inquietudines fecerit, aut aliis molesta fuerit.

Si qua ulterius ad Capitulum, Refectorium, vel opificium hora debita venire tardaverit.

Si qua etiam verba otiosa protulerit.

Si qua negligenter tractaverit, fregerit, vel amiserit quidpiam eorum, quæ ad Conventum, vel eius usum pertinent.

Si qua pariter absque licentia comederit, vel biberit.

Illis autem, quæ de huiusmodi, vel aliis similibus culpis accusantur in poenitentiam iungatur oratio, vel orationes iuxta culpæ qualitatem, vel aliquod humilitatis opus, aut silentium, præsertim vero propter silentii in ordine præcepti violationem, aut abstinentia ab aliquo cibo, vel refectione, aut etiam integra comestione.

De

De media culpa.

C A P. XVII.

Media culpa est si qua expleto primo Psalmo ad Chorum non venerit, & tunc cum tarde ingreditur humile prosternat, & ita maneat quoad Priorissam, seu Præsidentem illi mandaverit, ut surgat.

Si qua, vel cantare, vel legere præter solitum modum præsumperit.

Si qua Divino Officio non attenta oculis elevatis lenitatem mentis demonstraverit.

Si qua ornamenta Altaris irreverenter tractaverit.

Si qua ad Capitulum, vel ad manualia exercitia, vel ad sermonem non venerit, sive communi Refectioni non interfuerit.

Si qua scienter, quod communiter proficitur tacere omiserit.

Si qua in officio sibi commisso negligens reperta fuerit.

Si qua in Capitulo absque licentia loquetur.

Si qua dum accusatur alta voce se exculpabit super huiusmodi accusatione.

Si qua aliam ejusdem criminis in vindictam accusare præsumperit, de quo ipsa eodem die accusata fuerit.

Si qua in vestitu, vel capitis ornamentis inordinate inceserit.

Si qua juraverit, vel extra rem locuta fuerit, vel aliquid dixerit ex quo alii Sorores offendantur.

Si qua offensam ab alia passa, veniam petenti denegaverit.

Si qua officinas Monasterii absque licentia ingressa fuerit.

Huiusmodi culpæ corrigantur in Capitulo unica, quam diligenter Præsidentis, aut illa, cui ipsa delegaverit, infligat.

Accusatrix accusatæ poenam non infligat, nec Antiquioribus Juniores.

De gravi culpa.

C A P. XVIII.

Gravis culpa est, si qua deprehensa fuerit injuriis aliam afficere, vel in eam maledicta, vel imprecationes, aut verba indecentia, & minus religiosa, aut iracunda proferre.

Si qua præterea pejeraverit.

Si ex industria mendacium dixerit.

Si præteritam culpam alicui Sorori, quæ pro ea jam satisfecit impropèraverit, aut illi naturales defectus, aut parentum suorum exprobraverit.

Si aliqua culpas suas, vel alterius defendiderit.

Si qua silentium violare consueverit.

Si qua Jejunia ordinis, & specialiter quæ sunt de præcepto Ecclesiæ absque causa, & licentia fregerit.

Si qua sine licentia rem alterius, aut Conventus, seu Communitatis acceperit,

aut Cellam, seu vestitum suo usui concessum mutaverit, vel permutaverit.

Si qua etiam dormiendi, vel alio tempore Cellam alterius absque licentia, aut manifesta necessitate ingrediatur.

Si aliqua apud Tornum, vel Locutorium, aut eum locum, in quo fuerint faculares absque licentia Priorissæ reperiat.

Si qua Soror, irato animo, alteri comminata fuerit, vel ut eam percutiat, manum, vel aliud quidpiam in illam elevaverit, & duplicata poena gravis culpæ irrogetur.

Pœnitentibus veniam pro huiusmodi culpis, vel nondum accusatis binæ correctiones in Capitulo injungantur, ac biduo in pane, & aqua jejunent, comedentes in postremo loco, sine mensa, & apparatu coram universo Conventu: eis autem, quæ accusabuntur addatur alia correctio, & alius dies similis jejunii in pane, & aqua.

De graviori culpa.

C A P. XIX.

Gravior culpa est si aliqua ausa fuerit cum Priorissa, seu Præsidente super quovis negotio irreverenter contendere, aut ei quidpiam non molesta dicere. Si qua aliam dolo percusserit, quæ etiam propter hoc sententiam excommunicationis incurrit, ac ab omnibus evitare debet.

Si qua deprehensa fuerit dissensiones inter disseminare, aut solere absentem detrahare, & contra aliam murmurare.

Si qua absque licentia Priorissæ, aut sine auctoritate, quæ testis adsit, & ipsam clare loquentem audiat cum externis loqui præsumperit.

Quæ autem hujus culpæ accusata, & convicta fuerit, statim se prosternat humiliter veniam petat, nudatisque humeris sententiam recipiat suis demeritis condignam cum disciplina, quæ videbitur Priorissæ, ac ubi surgere iusta fuerit, vadat ad Cellam, quæ sibi a Priorissa fuerit designata, nullaque alia ad eam accedere audeat, ut cum illa colloquatur, vel ad eam aliquid mittere, ut sic intelligat se a Conventu segregatam, atque privatam Angelorum societate: Donec vero in huiusmodi poenitentia manserit non communicet, non alicui præficiatur officio, nec aliqua ei obedientia committatur, neque aliquid ei demandetur, quinimo officio, quod antea exercebat privare debeat, neque habeat vocem, aut locum in Capitulo, nisi ad dicendas suas culpas, sit quoque omnium postrema usque ad plenariam, & integram satisfactionem, mensæ cum reliquis non accumbat, sed in medio Refectorii cappa, seu manto induta in nudo solo pane tantum, & aqua vescatur, nisi aliquid sibi misericorditer concedatur, mandato Priorissæ, quæ alioquin pie cum ipsa agat, ac aliquam ex Sororibus ad eam consolandam mittat. Quod si veram cordis humilitatem ostenderit ejus propositum adjuvetur,

cui

cui etiam adjumento sit totus Conventus, neque Priorissa recuset misericordia in ea uti citius, vel tardius plus, vel minus, ut delicti qualitas postulat.

Si qua manifeste in Priorissam, vel Superiores insurrexerit, aut si quid illiciti, vel inhonesti adversus eos falso comminiscatur, seu machinetur, vel commenta, seu machinata fuerit per quadraginta dies agat poenitentiam supradictam voceque, & loco in Capitulo, ac quolibet officio si quo fungitur, privetur. Et si ex aliqua hujusmodi conspiratione, vel malicioso consensu secularis personae quovis modo se super his intromiserit, in confusioem, vel infamiam, aut damnum Sororum, aut Monasterii, Sorores, quae id admiserint, carceribus mancipentur, atque pro gravitate scandali, quod inde sequitur in eis detineantur, sed & si ob eam causam in Monasterio factiones, vel divisiones aliquae exortae fuerint, tam illae, quae id committunt, quam quae opem, & favorem ad id praestiterint sententiam excommunicationis incurrant, & in carceres coniciantur.

Si qua tentaverit impedire Sororum pacationem, aut excessuum correctionem dicens Superiores propter odium, vel favorem procedere, aut alia similia eadem poena puniatur, quae conspirantes in Priorissam.

Si qua literas missivas recipere, vel dare, aut legere, sine licentia Priorissae, five quidpiam extra Monasterium mittere, aut sibi data sibi ipsi appropriare, aut retinere praesumpserit, similiter, etiam si propter alicujus Sororis excessum aliquis in seculo fuerit scandalizatus praeter poenas in his Constitutionibus statutas tempore horarum Canoniarum, & actionum gratiarum post prandium prostrata permaneat ante portam Chori, dum Sorores pertransibunt.

De gravissima Culpa.

C A P. XX.

Gravissima culpa est incorrigibilitas illius, quae culpas committere non veretur, & poenitentiam peragere recusat.

Si qua apostasiam incurrerit, vel extra limites Conventus egressa fuerit sciat, se in sententias excommunicationis, omnesque alias censuras, & poenas ex decretis Sacri generalis Concilii Tridentini, ac alius Apostolicis Summorum Romanorum Pontificum Constitutionibus contra hujusmodi delinquentes inflatas ipso facto incurere, & ideo in eas incurrisse declarandam fore, ac graviter coercendam, & puniendam esse prout etiam declarari, coerceri, & puniri mandatur.

Gravissima etiam culpa est si qua fuerit inobediens, & ob manifestam rebellionem mandato Priorissae, seu Superioris sibi specialiter, vel omnibus generaliter facto non obtemperaverit.

Si qua, quod Deus, qui est fortitudo omnium in se sperantium non permittat, in peccatum carnis incidit.

Si qua proprium habuerit, vel se habere confessa fuerit, quod si etiam ita esse in ejus obitu deprehendatur, Ecclesiastica careat sepultura.

Si qua in Priorissam, vel in aliquam aliam Sororem violentas manus injecerit.

Si qua crimen alicujus ex Sororibus, vel Conventus quovis modo personis extraneis, ex quo Soror, vel ipse Conventus infamari possit, aliosve actus secretos Conventus detexerit.

Si qua pro se, vel aliis aliquid ambiciosum, aut officia, aut aliud quidpiam, contra ordinis Constitutiones procuraverit; haec quidem Sorores in carcerem mittantur, ibique Jejunii, & abstinents plus, vel minus juxta quantitatem, aut qualitatem delicti coercantur pro prudentia, seu discretione Priorissae, aut Vicarii, vel Commissarii generalis, quamlibet autem istarum delinquentium Sorores ceterae statim, atque Priorissa mandaverit sub rebellionis poena in carcerem ducere teneantur, eamque exceptis Custodibus non alloquantur, nec ulla ad eam Soror aliquid mittat sub eadem poena. Quod si ipsa carcerata a carcere aufugerit, Soror cujus custodia commissaria fuerit, vel quae fugiendi causam praebuerit si de hoc convicta fuerit, in eodem carcere juxta delicta Reae fugientis, detineatur.

Adsit carcer destinatus pro sic delinquentibus, a quo detentae ob hujusmodi culpas Scandalosas non nisi per Vicarium, aut Commissarium generalem liberari possint.

Apostata, & quae Carnis, vel aliud peccatum, quod in seculo poenam capitalem mereatur, commiserint, vel quae humiles esse, suaeque culpas agnoscere recusaverint, seu incorrigibiles se ostenderit in carcerem detrudantur, nec inde unquam liberentur, nisi earum emendatio, & patientia hoc poenitentiae tempore praclare perspecta, & comprobata fuerit, adeo ex consilio, & intercessione omnium Sororum, cum consensu Priorissae per Vicarium generalem, vel Commissarium liberari, aut habitari mereatur.

Quaecumque autem in hujusmodi carcere detenta fuerit, noverit se voce tam activa, quam passiva, ac etiam loco, omni-que actu legitimo ex officio perpetuo privatam esse. Quare, & si a carcere liberetur, non propterea ad praedicta restituta erit, nisi specialiter, & expresse hoc ei beneficium concedatur, & quamvis ad locum restituatur, non tamen ad vocem in Capitulo restituta censetur; quod si etiam ad vocem activam restituta fuerit, non tamen ad passivam restituta intelligatur, nisi tamen id ei, ut dictum est specialiter, & expresse fuerit concessum.

Et nihilominus, quae in praedictos casus incurrerit nunquam habitari possit, ut ad aliquod officium eligi valeat neque pro Socia, five Auscultatrice ad tornum, aut locutorium, aut ad aliam partem deputari.

Quae vero in carnis peccatum lapsa fuerit, quamvis compuncta, & dolens, sua sponte, ad poenitentiam reversa misericor-

ricordiam, & veniam petat, nullo modo recipiatur, nisi de consilio, & licentia Vicarii generalis, vel Commissarii, aut aliqua rationabili causa interveniente.

Si qua unquam convincta fuerit coram Priorissa falsum dixisse testimonium, aut confieverit alias infamare, poenitentiam agat, hora comedendi absque manto, sed induta Scapulario, super quo duae linguae panni albi anterioris, & posterioris appareant vario modo confutae, ac in medio Refectorii humi pane, & aqua vescatur, ut vel ex hoc cognoscatur ipsam, ob graevae linguae vitium taliter puniri, ac inde in carcerem coniciatur, & si quando a carcere liberetur voce careat, & loco.

Si autem Priorissa (quod Deus avertat) in linguam ex dictis culpis incurrat, statim ab officio deponatur, ut postmodum gravissime puniatur.

Ne Praelati Monialium facile Censurarum, & Excommunicationis sententias in suis praecipis, nisi ex gravi causa apponant.

C A P. XXI.

Interdicimus Vicario generali, & Commissario ipsarum Monialium Superioribus, ne censurarum, excommunicationis sententias, five poenas passim suis praecipis, & mandatis etiam in concernentibus peccatum adiciant, sed potius privationis vocis activae, & passivae, vel similes poenas imponant, ne ex eo quod ad medelam indutum est, majores animarum laequi scrupulique, & inquietudines generentur, nisi forte tam gravis causa fuerit, ut censurarum, five excommunicationis poena necessario expedire videatur, super quo eorundem Superiorum conscientia oneratur, nec tunc etiam latae sententiae poena absque magna consideratione apponatur.

Præsentes Constitutiones, & Superiorum praecipia nisi in duobus casibus ad peccatum mortale non obligare.

C A P. XXII.

Declaramus autem praesentes nostras Constitutiones, ac Superiorum praedictorum praecipia, & mandata Sororibus, vel alicui ipsarum per eos pro tempore facienda ad poenam peccati mortalis non obligare, nisi contra ipsarum Constitutionum, praecipium aliquid per contemptum committatur, aut nisi per Praelatum quidpiam praecipiat in scriptis in virtute Spiritus Sancti, & Sanctae obedientiae.

Ut Ordinii Officiis Rubricis, & Caremoniis, in reliquis vero Congregationibus fratrum Discalceatorum Ordinationibus, cum his Constitutionibus non praescribuntur uti debeant.

C A P. XXIII.

Mandamus, ut in omnibus super quibus praesentes Constitutiones non disponunt Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

quantum ad officia, & caremonias divini cultus attinet praedicta Monasteria sequantur Rubricas, & ordinationes Ordinarii totius Ordinis Carmelitarum: In his vero, quae ad regimen, vel ad culpas, aut alia similia his Constitutionibus non expressa spectabunt, utantur Constitutionibus Congregationis Fratrum Discalceatorum, cum consilio, & assensu pro tempore existentis Vicarii generalis.

Ut in singulis Conventibus habeantur saltem duo Codices harum Constitutionum, & de earum lectione.

C A P. XXIV.

In singulis Conventibus praeter plurimos Regulae libellos, habeantur saltem duo Codices, seu libri, in quibus haec Constitutiones sint descriptae, vel impressae, quorum unus asservetur in Area tribus Clavibus obliterata, & alter praemanibus habeatur, ut semel in hebdomada omnibus Sororibus simul convenientibus tempore, quo Priorissa mandaverit pars illarum perlegatur. Quas quidem Constitutiones singulae Sorores memoria maxime retinere studeant, quandoquidem magnum hinc profectum sint consecuturae.

Curent quoque illas saepius perlegere, ac propterea mandatur plures earundem Constitutionum libros in singulis Conventibus haberi, ut unaquaeque, tum liberit illas in suam Cellam deferre, & commodius legere possit.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 5 Junii 1590. Anno Sexto.

Dat. die 7. Junii 1590. An. VI.

CLXXV.

Confirmatio facultatis ViceCamerario concessa super cognitione causarum appellationum damnorum datorum supra Summam decem scutorum in toto Statu Ecclesiastico interponendarum.

Ex Regest. in Secret. brev.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex in suprema Justitia Sede a Domino constitutus pro injuncto sibi Apostolicae servitutis officio disponere, & ordinare, & quae jam disposita, & ordinata reperiuntur declaratione, & ampliacione indigere noscuntur pro personarum commoditate, & minori dispendio declarare, & ampliari consuevit, prout rerum, & temporum qualitate pensata conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§. 1. Nuper si quidem per alias nostras literas erectionis officii Vice Camerariatus, & concessiois de illo dilecto filio Alphonso Guevara Clerico Neapolitano J. U. D. & si utraque signatura nostra Referendario jub datum Kal. Augusti Pontificatus nostri Anno Quinto inter cetera eidem Alphonso,

Sixtus Vice-Camerario ex culterem cognoscendi causas appellatorum datorum Status Ecclesiastici ultra Summam 10. Ducat.

1590.

1590.

fo. & suis in dicto officio successoribus facultatem concessimus omnes, & singulas causas appellationum, & recursuum damnorum datorum totius Status nostri Ecclesiastici supra summam decem scutorum cognoscen. & deciden.

§.2. Et quia mentis, & intentionis nostre fuit, quod confirmatio Judicium causarum eorumdem damnorum datorum, in quolibet loco dicti Status, tam inter damnorum inferentes, & patientes, quam appellatores, & damnorum illatores, aliasque quascumque personas non solum super eisdem damnis datis, & illorum refectione, & satisfactione, verum etiam quacumque alia causa, & re ab eisdem dependen. ortarum, & que pro tempore poterunt exoriri per Appellatores eorumdem damnorum datorum eligendorum, & nominandorum, quodque deputatio similium Judicium in secundis Instantiis, & appellationum in causis infra summam scutorum decem pro tempore vertentibus, quas pro minori partium dispendio in partibus per Judices ab eodem Alfonso Vicecamerario, & successoribus suis pro tempore deputato, & deputari, finiri, & terminari volumus ad ipsum Alfonso, & ejus in dicto Officio successores dumtaxat spectent, & pertineant, ipsique Alfonso, & successoribus predictis Jus cognoscendi causas appellationum supra dictam summam decem scutorum, qua inter predictos Appellatores, & Universitates Status nostri Ecclesiastici, & quascumque alias particulares personas, vel alios quoscumque, etiam Jus a Camera habent, seu habere pratenden. de, & super dictis damnis datis, seu illorum occasione quomodolibet verten., & quod pro tempore vertere contigerit, reservat, remaneat, & insuper quod cognitio omnium causarum contraventionum, Bannimentorum, seu quarumcumque literarum a quibusvis etiam Romana Curia Judicibus, & a Camera ipsa, seu quocumque alio Juce ordinario, vel delegato super dictis damnis datis, vel eorum dependen., & emergen. quomodolibet emanatarum, qua tam civiliter, quam criminaliter quomodocumque, & qualiter, cum quo motu reperiuntur, & que pro tempore moveri contingeret ad eundem Alfonso, & successores predictos spectet, & pertineat.

§.3. Idcirco mentem, & intentionem nostram hujusmodi expresse declarare, & omnibus, ad quos pertinet, & spectat, pertinereque, & spectare poterit notam facere volentes distandarumque literarum erectionis, & concessionis dicti officii, & aliorum pramissorum tenores, presentibus pro expressis habent, ipsumque Alfonso a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum ferie absolventes, & absolutum fore censentes, motu proprio non ad

ipsum Alfonso, seu alterius pro eo super hoc Nobis oblate petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & deliberatione nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine harum ferie volumus, decernimus, & mandamus, ac expresse declaramus quascumque confirmationes in prima, & deputationis eorumdem Judicium in secunda Instantiis in eisdem causis in quibusvis locis, & partibus dicti Status eligendorum, & deputandorum necnon causarum appellationum, & recursuum infra summam scutorum decem committendarum, ac contraventionum, Bannimentorum, & literarum predictarum a quibusvis, ut praefertur, emanatarum, ac illarum non paritionis, tam civiliter, quam criminaliter quomodocumque, & qualitercumque motarum, seu movendarum ad ipsum Alfonso, & successores predictos dumtaxat privative ad quoscumque alios quavis auctoritate, dignitate, & praeminentia suffultos spectare, & pertinere neminique alteri licere in eis quovis pretextu, aut quavis occasione, vel causa se ingerere, aut introumittere, illicite facultatem concedimus, omnes, & singulas causas distam summam decem scutorum excedentes, aliasque predictas causas etiam inter Appellatores, & Universitates, ac alios a Camera Jus habentes, verten., & que pro tempore vertere contigerit, ac contraventionum, & non paritionis predictarum coram quocumque, aut quibuscumque Juce, seu Judicibus Ordinariis, seu delegatis, etiam vigore specialis rescripti in Signatura nostra Justitiae, aut alibi praeterquam in nostra Signatura Gratia manu nostra propria in futurum tantummodo signant. nunc, & pro tempore introductas, & introducend. auctoritate sua ordinaria vigore presentium ab illis reassumendi, & eisdem Judicibus, ac Partibus toties, quoties opus fuerit, etiam sub poenis pecuniariis, & censuris Ecclesiasticis inhiben., & censent., & poenas hujusmodi non parient., & inobedientes incidisse, & incurrisse, servata forma Concilii Tridentini declarandi, aggravandi, reagravandi, ac brachium seculare invocan., & mandatum executivum decernen., & relaxan., ac exequi facien., necnon quemcumque Notarium adscriben. in eisdem causis Alfonso, & successoribus predictis gratum arbitrio suo deputan.

§.4. Decernentes praeterea, ac volentes, ac mandantes Jurisdictionem, & facultatem per presentes eisdem Alfonso, & successoribus, ut praefertur concessam perpetuis futuris temporibus durare, & Alfonso, ac successores predictos illas exercere posse, & debere, tam durantibus moderno, & aliis quibuscumque, siquos postea fieri contigerit appellibus, & concessionibus damnorum datorum hujusmodi, quod illis finitis, & cessantibus, necnon etiam si ipsa officia, seu emolumenta damnorum datorum, seu eorum aliqua Communitatibus, & Universitatibus Civitatum, Terrarum, & locorum dicti Status per Nos, & sic

Causas ipse infra summam scutorum decem Vice Camera, appellationes autem d. summam spectare declarat.

Hanc veto concessionem fore perpetuam.

1590.

CLXXVI.

Concessio diversorum Privilegiorum, & gratiarum Civitati, Civibus, & Incolis Civitatis Lauretanæ.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

SIXTUS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procellium.

Magnifica Sedes Apostolica providentia non solum Civitates, & Loca suae ditioni immediate subiecta suis antiquis gaudere permittit privilegiis, sed prout dignum temporum, & locorum pensata qualitate, judicat, favoribus, gratis, & privilegiis amplioribus prosequitur.

§.1. Cum igitur Nos considerantes Oppidum olim Lauretanum nunc partim in Provincia Piceni situm nullius Diocesis, Sedis Apostolicae immediate subiectum in tota Orbe celeberrimum, & in eo unam insignem Collegiatam Ecclesiam sub invocatione B. M. V. Dei Genitricis fundatam, existere, in cujus medio illud sacrum cubiculum divinis Mysteriis consecratum, in quo eadem Virgo Maria nata fuit, & ibidem ab Angelo salutata Mundi Salvatorem de Spiritu Sancto concepit, ministerio Angelorum illuc translata, & ad dictam Ecclesiam ob miracula, qua in dies Omnipotens Deus intercessione, & meritis ejusdem Beate Marie Virginis in eodem cubiculo operari dignatur, Christiani fideles ex omnibus Mundi partibus devotionis causa confluerent, ac propterea cupientes Oppidum, & Ecclesiam hujusmodi dignioribus titulis, & nominibus decorare, Oppidum in Civitatem Lauretanam nuncupat, Ecclesiam vero hujusmodi in Cathedrali Apostolica auctoritate perpetuo exererimus, & instituerimus, ac Montem illi imminuentem deprimi, Civitatemque ampliari, arcemque Turronem nuncupat. includi, aliasque pro illius ornamento, & Civium commoditatibus fieri mandaverimus.

Laureti qualitates commemorat Sixtus, & quae ipse fecerit ad illius decorem promovendi.

§.2. Ne igitur in reliquis defuisse videamur motu proprio non ad alienius Nobis desuper oblate petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & certa scientia nostris eidem Civitati Lauretanæ, ac illius Civibus, & Incolis omnibus, omnia, & singula privilegia, prerogativas, exemptiones a quibusvis gabelis impositis, & in futurum imponendis, militumque receptionibus, & hospitibus, ceterisque immunitates, quibus Sacra Domus Lauretanæ, & Oppidum predictum, illiusque Oppidani, & antequam in Civitatem erigeretur utebantur, & fruebantur, ac gaudebant, necnon Arcem, seu Turronem predictam, cum illius adjacentis, & pertinentis universis pro Palatio publico construendo, ita quod ipsi Cives vigore presentium absque cujusvis Judicis, vel potestatis ministerio, illius corporalem, realem, & actuaalem possessionem capere, & apprehendere libere, & licite valeant, perpetuo concedimus, & elargimur.

Civitati, Civibus, & Incolis renovat privilegia, quibus S. Dominus fructus, & quibus gabelis ante erectionem Laureti in Civitatem.

§.3. Insuper, ut illorum utilitati, & commoditatibus provideamus Nundinas pu-

Nundinas publicas ibidem pro die 15. Novembris indicit.

Nec in dubio revocari possit.

Derogat obstantibus.

Dat. die 15. Julii 1590. An. VI.

& Successores nostros, aut Sedem, & Camera Apostolicam, seu quoscumque Legatos, Vicelegatos, & Gubernatores, aut alios quacumque facultate ad id suffultos concederentur, seu restituerentur, aut in quemvis alium statum, & formam mutarentur, & redigerentur.

§.5. Praefentes quoque de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostre, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, aut invalidari, seu sub quibusvis similibus, vel dissimilibus, aut aliarum gratiarum revocationibus, limitationibus, reductionibus, aut declarationibus comprehendendi non posse, aut debere, sed semper validas, & efficaces existere, & quoties ille emanabunt toties in pristinum statum restitutas, repositas, & reintegratas fore, & esse, sique, & non alias per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Camerae Apostolicae Clericos, & Sacri Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cultibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane decernimus, quidquid secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac eorumdem officiorum damnorum datorum, & cujuslibet eorum erectionibus, si qua sint concessionibus, privilegiis, gratis, immunitatibus, facultatibus, & Indultis, ac quarumcumque Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, reformationibus, privilegiis, usibus, styliis, & consuetudinibus, necnon felicis rec. Pii PP. IV. Praedecessoris nostri de gratis, & concessionibus, etiam minimum Camerae Apostolicae jus, aut interesse concernen. in eadem Camera infra certum inibi expressum terminum infinuandis, & registrandis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis sub quibusvis limitationibus, Decretis, & Indultis, & quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut quavis etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, acsi presentibus de verbo ad verbum inserti forent pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes; illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 15. Julii 1590. Pontificatus nostri Anno Sexto.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

T a

publicas imponerem die 15. Novembris, quo die nundinae in Civitate Recanaten. quot annis celebrari solite finire noscuntur cum omnibus, & singulis facultatibus, privilegiis, & Immunitatibus, quibus Cives Recanaten. utuntur, potiuntur, & gaudent in eadem Civitate Lauretan. perpetuis futuris temporibus incipiendas, & per totum mensem Decembris annis singulis finiendas sine praedictio alicujus, nec exemptionem habeant nisi ad dictam Civitatem Lauretanam auctoritate Apostolica tenore praesentium instituitur, & fieri praecipimus, & mandamus.

§.4. Decernentes Cives Lauretanos, necnon Advenas, & Mercatores confluentes super praemissis a nemine molestari, aut perturbari posse, vel debere, sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, sublata illis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quo circa Venerabilibus Praetribus Maceraten. & Lauretan. Episcopis, & dilecto filio Causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum eisdem Civibus Lauretan. in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praemissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos desuper a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter quomodolibet indebitè molestari, vel perturbari: Contradictores quoslibet per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus se. rec. Pii PP. IV. Praedecessoris nostri super gratiis quaecumque minimum interesse Camerae Apostolicae concernent, in eadem Camera registrandis, ita quod praesentes in eadem Camera presentari, aut registrari facere nullo modo teneantur, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictaeque Civitatis Lauretan. etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, illorum tenores, ac si ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 22. Augusti 1590. Pontificatus nostri Anno VI.

Claufula ad concessionem stabilitatem.

Exequutores deputat.

Derogat obstantibus.

Dat. die 22. Augusti 1590. An. VI.

Institutio Universitatis Studii generalis, diversarum scientiarum, & honorarium artium, in Collegio Presbyterorum Societatis Jesu, a Carolo Austriae Archiduce in Oppido Graecen. Salzburgen. Diocesis fundato, & a Gregorio XIII. erecto, cum reddituum assignatione, & privilegiorum clarigatione.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Celestis Patris providentia ad Summi Apostolatus apicem euecti, tamquam de excelso monte ad ima agri irrigui militantis Ecclesiae nostrum dirigentes intuitum, ac considerantes, quod per literarum studia, ad bene, beateque vivendum via praebetur, veritas agnoscitur, iustitia colitur, ceteraque virtutes illustrantur, ac humanae prosperitatis conditio augetur, fides Catholica, & cultus divinus protenditur ad ea per que studia hujusmodi ubilibet, maxime in regionibus ubi major necessitas urget, propagentur, & humiles personae ad excelsum felicitatis fastigium pervenire cupientes in hoc pro eorum proposito utilius confoveri, ac laborum suorum honores, & premia consequi valeant, praesertim dum Principum Christianorum vota id exposcent libenter intendimus, & in his partes Apostolicae providentiae impendimus, prout in Domino conspiciemus salubriter expedire.

§.1. Sane exhibitam Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Caroli Archiducis Austriae, qui etiam Styriae, Carinthiae, & Carniole Dux existit, petitio continebat, quod postquam alias se. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster, in Oppido Graecen. Salzburgen. Dioc. dicti Caroli Archiducis dominio in temporalibus subjecto, Collegium Presbyterorum Societatis Jesu propriis sumptibus ipsius Caroli Archiducis fundatum, & extractum, auctoritate Apostolica perpetuo erexit, & instituit, ac inter alia eidem Collegio, pro illius Magistrorum, Scholarium, & aliorum dictae Societatis Religiosorum sustentatione, pensionem annuam duorum millium, & ducentorum florenorum Remensium super Monasterii, seu Domus de Millstade nuncupati ejusdem Dioc., quod seu quae olim Cisterciensis, seu alterius Ordinis, postea vero Ordine ipso, ac statuto, & essentia regularibus, necnon Conventualitate, ac forsitan nomine Monasterii in eo suppressis, & extinctis, Militiae, seu Ordinis Militaris Sancti Georgii etiam tunc forsitan extinctae, seu extincti, licet aliquot Sacerdotes in Militia, seu Ordine Militari hujusmodi adhuc tunc remanerent, & quod, seu quae de jure patronatus ejusdem Caroli, ac pro tempore existentis Austriae Archiducis, & seu praedictae Carinthiae Ducis ex fundatione, vel dotatione, aut ex privilegio Apostolico, cui non

Procemium.

Carolus Archidux Austriae ad fidem Catholicam restitendam, & augendam, in Oppido Graecen. Salzburgen. Dioc. dicti Caroli Archiducis dominio in temporalibus subjecto, Collegium Presbyterorum Societatis Jesu fundavit, & Gregor. XIII. illud erexit, & instituit.

non est hactenus in aliquo derogatum, esse dignoscitur, ac in quo, seu qua a quadraginta annis, & ultra ex quo Militia, seu Ordo Militaris hujusmodi defecit, unus Administrator constitui, & per eundem Administratorem illud, seu illa gubernari, ac per ipsum de ejusdem Domus fructibus, redditibus, & proventus hujusmodi dicta auctoritate sub certis modo, & forma tunc expressis constituit, & assignavit, volens, ut quodcumque, & quotiescumque dictus Carolus Archidux, vel ejus successores aliqua alia bona etiam Monasterii, seu Domus hujusmodi, quorum annui redditus deductis oneribus ad parem valorem ascenderent, ipsi Collegio assignavissent, pensio praefata cassata, & nulla conferretur eo ipso assignatio vero vim applicationis eadem auctoritate facta obtineret, prout in eisdem Praedecessoris literis desuper confectis plenius continetur.

§.2. Praedictus Carolus Archidux, avitam, & a majoribus suis acceptam Catholicam religionem sanctam teclam, & inviolatam in locis sibi subjectis ubi vigeret conservare, sibi vero collapsa est, hac nostrisimum ratione restituere, suosque subjectos quamplurimos ad literarum studia, navandamque bonis artibus operam excitare cupiens, atque utraque in re praedictae Societatis operam, & industriam, laboreque ea de causa susceptos valde utiles, & fructuosos in dies magis expertus, & ampliores manipuli, & diversarum nationum, aut linguarum agris, quarum Provincia dictus Carolus Archidux possidet opitulante Deo colligi possint, studii generalis Universitatem in dicto Collegio potissimum auctoritate praedicta erigi, & jusque curam, ac regimen praedictae Societati committi, & mandari desiderat, eumque ad hunc effectum, etiam hortum ipsi Collegio contiguam pleno iure ad praedictum Carolum Archiducem spectantem, & certam etiam tunc expressam quantitatem Salis, ex Salinis ibidem ad eundem Carolum Archiducem pertinentibus per ejus Ministros eidem Collegio quotannis in certis terminis similiter, tunc expressis porrigendam partem, etiam tunc designatam Mure Flavii Oppidi Graecen. praefati, cum omnibus suis emolumentis, commodis, & juribus, ut piscium copia eis non deesset, eidemque Collegio pie, ac liberaliter in perpetuum concesserit, & amplioribus etiam immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, privilegiis, & gratiis ipsum Collegium, & Studium generale sic erigen. ornaverit, & cumulaverit, ac ad sustinenda onera, impensaque pro ipsius Studii generalis conservatione, & amplitudine, Collegii praefati redditus annuos augendos esse necessario existimet, ac quantum in eo esse sedulo providere intendat. Propterea Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus subditorum suorum saluti, & commodo consulentes, in praefato Oppido, & Aedibus d. Collegii, Studii generalis Universitatem, in qua Societas religiosi hujusmodi Theologiam, Philosophiam, ac ingenuas artes pu-

Et modo idem Carolus huic Patrii pro erectione Studii generalis in d. Collegio ad usum suum esse praefatum militat.

blice proficerentur, & juvenes quoscumque docerent, auctoritate praedicta perpetuo erigere, & instituire, aliaque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, & ordinavimus, quod literae reservationis, vel assignationis cujusvis pensionis annuae, super alicujus beneficii Ecclesiastici fructibus expediri non possent, nisi de consensu illius, qui d. pensionem persolveret, tunc haberet, praefatum Carolum Archiducem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, sententiis, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in Oppido praedicto, & Aedibus dicti Collegii ubi nunc Scholae sunt, seu forsitan in ampliorem formam constructur. Universitatem Studii generalis, in qua Religiosi Societatis hujusmodi Theologiam, Philosophiam, & ingenuas artes publice profiteantur, ac juvenes quoscumque doceant, ad instar aliarum Universitatum Studiorum generalium, tam in transalpinis Provinciis, & Regnis, quam alias ubilibet erectorum, auctoritate Apostolica tenore praesentium sine alicujus praedictio perpetuo erigimus, & instituitur, ipsamque Universitatem, ac Studium generale sic erectam, & institutam, cura, regimine, & administrationi Rectoris Collegii hujusmodi pro tempore existentis, qui totius Universitatis Rector existat, praedicta auctoritate etiam perpetuo supponimus, & submitimus.

§.4. Ac eidem Universitati illiusque Rectori, Magistris, Scholasticis, aliisque praefatis universis, & singulis, ut omnibus, & quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prerogativis, honoribus, & praecipuis, hujusmodi Universitatibus illarumque pro tempore existent. Rectoribus, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Praeceptoribus, Scholasticis, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, Officialibus, Ministris, & aliis personis in genere, vel in specie, tam praefata, quam Imperiali, Regia, aut Ducali auctoritatibus, & aliis quomodolibet pro tempore concessis, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & aequè principaliter in omnibus, & per omnia, uti, potiri, & gaudere. Insuper Rectori ejusdem Universitatis, & Collegii pro tempore existent. ut illos quos in ipsa erecta Universitate, vel etiam alibi in quavis alia per debitum tempus studuisse, ac scientia, & moribus idoneas esse repererit in praefatis facultatibus artium, & Theologiae ad Baccalaureatus etiam formati, Licentiatum, Lauream, Doctoratusque, & Magisterii gradus, servata forma Viennen. Concilii, & alias juxta Universitatum aliorum Studiorum generalium consuetudines, & erectae Uni-

Et illud erigit sub regimine d. Societatis Jesu.

Privilegiaque aliorum Studiorum generalium ei concedit.

Universitatis statuta promovere, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibere, utque ad dictos gradus sic per illum promoti postea publice & privatim, etiam in omnibus aliis Universitatibus Studiorum generalium facultates praefatas, interpretari, & alios docere, & de eis disputare, gradui, seu gradibus hujusmodi convenientes actus exercere, ac in omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, prerogativis, & indulgiis quibus alii in praedictis, seu aliis Universitatibus, & alibi juxta illarum constitutiones, & mores ad gradus praefatos promoti jure, vel consuetudine utuntur, potuerunt, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, in omnibus, & per omnia, & perinde ac si gradus ipse in Universitatibus hujusmodi juxta illarum mores, & consuetudines rite suscepissent, uti, potiri, & gaudere.

Proposito generali d. Societatis d. fa- cilitatem sta- tuam pro illius felici regimine edendi.

§.5. Necnon moderno, & pro tempore existenti dictae Societatis Praeposito generali, ut per se, vel dd. Collegii, & erectae Universitatis Rectorem, aut alium, seu alios pro salubri, & felici directione dictae Universitatis erectae, ac Rectoris, Magistrorum, Procuratorum, Bidelorum, Nunciorum, & aliorum Ministrorum, & Officialium muneribus, & functionibus moloque, & forma docendi, & alias sua officia exercendi, ac Scholasticorum mantentione, quaecumque statuta, & ordinationes licita, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis non contraria edere, & promulgare, eaque pro temporum rerum, & personarum qualitate mutare, corrigere, & reformare, seu illa cassare, & abrogare, ac alia de novo edere, & sub illorum observatione poenas ejus arbitrio imponere.

Le Doctores & Officiales omnes eligendi.

§.6. Dictaeque erectae Universitatis Doctores, Magistros, Lectores, Scholasticos, Procuratores, Bidelos, aliosque Ministros, & Officiales eligere, & amovere, seu electiones factas confirmare licite valeant, auctoritate Apostolica tenore praesentium hujusmodi etiam perpetuo concedimus, & indulgemus.

Bona per Carolum Collegio donata, hic Pontifex perpetuo eidem applicat.

§.7. Demum bona, & jura a praedicto Carolo Archiduce, ut praefertur, Collegio, & illius Universitati per praesentes erectae praedictae concessa, & donata, auctoritate, & tenore praefatis similiter perpetuo applicatis, applicamus, & appropriamus.

Annunquique reddidit assignat.

§.8. Praeterea in augmentum dotis Collegii, & erectae Universitatis hujusmodi, utque d. Societatis Presbyteri, ac alii inibi pro tempore degentes commodius sustentari valeant, eis de alicujus subventionis auxilio providentes, ultra praedictam tum ut praefertur assignatam aliam pensionem annuam aliorum duorum millium florenorum etiam Remensium, itant utraque pensio hujusmodi in universum, & iofimul ad summam quatuor millium, & ducentorum florenorum similium ascendant, super Monasterii, seu Domus hujusmodi fructibus, redditibus, & proventibus, et si super illis alia pensiones annuae aliis perso-

nis assignatae existant, ac omnes pensiones hujusmodi insimul eorundem fructuum reddituum, & proventuum medietatem excedant, ac omnes illos absorbeat, pro tempore existenti Reftori, vel alteri Superiori Collegii, & erectae Universitatis hujusmodi vel ejus Procuratori ad hoc ab eo speciale mandatum habenti per pro tempore existens. Monasterii, seu Domus hujusmodi Administratorem, & ejus successores Monasterium, seu Domum hujusmodi pro tempore quomodolibet obtinentes, aut eorundem fructuum, reddituum, & proventuum fctarios, seu alios Monasterii, seu Domus hujusmodi Officiales annis singulis in quatuor terminis singulo videlicet trimestri pro quarta parte pensionis quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi prima solutione in principio mensis Januarii proxime praeteriti incipien., & sic deinceps pro quarta parte pensionis quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi de trimestri in trimestri in fine cujuslibet trimestris non obstante quacumque mutatione ipsorum fructuum, reddituum, & proventuum, aut bonorum quoruncumque ad Monasterium, seu Domum hujusmodi pertinent, quibuscumque temporibus, vel causis contingente, quam propter ea quocumque modo, aut titulo fieri contigerit, & quatenus eorundem Collegii, & erectae Universitatis fundationi, ac ejusdem Caroli Archiducis ordinationi, ac pensionis hujusmodi reservationibus, Constitutionibus, & assignationibus, praedictis, subreptionem, irritam, & inanem, nulliusque praesens roboris, vel momenti esse decernimus, integre persolvendam auctoritate Apost. tenore praesentium hujusmodi pariter perpetuo reservamus, constitutum, & assignamus, decernentesque priorem pensionem a d. Praedecessore, ut praefertur reservatam etiam, non obstante ejusdem Praedecessoris decreto praefato per ipsum apposito, propter praemissa minime cessare, neque priorem pensionem hujusmodi cassatam, vel extinctam esse, aut fore, sed alias juxta prioris reservationis formam, & tenorem in dictis terminis persolvi debere, & in suo robore permanere, perinde ac si decretum Praedecessoris hujusmodi appositum ab initio non fuisset.

§.9. Ac praesentes literas nullo tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari, seu impugnari posse, sicque in praemissis universis, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, necnon Administratorem praefatum, & Monasterii, seu Domus hujusmodi pro tempore existentem ad integram solutionem pensionis qua-

Clausula hujus Constitutionis praeservativae apponit.

quatuor millium, & ducentorum florenorum praedictis Reftoris, vel Superiori Collegii, & erectae Universitatis hujusmodi facien. juxta posterioris reservationis, constitutionis, & assignationis praedictarum tenorem fore efficaciter obligatos, ac volentes, & eadem auctoritate Apostolica statuentes, quod illa ex Administratore, & successoribus praefatis, qui in dictis terminis, vel saltem intra triginta dies illorum singulos immediate sequen. pensionem quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi per eum tunc debitam non persolverit, lapsis diebus eisdem sententiam excommunicationis incurrat, a qua donec Reftori, vel Superiori Collegii, & erectae Universitatis hujusmodi, vel eorum Procuratori praefatis de pensione quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi per eum tunc debitam integre satisfactum, aut alias cum dictis Reftore, seu Superiore vel eorum Procuratore praefato super hoc amicablem concordatum fuerit, praeterquam in articulo mortis constitutus, absolutionis beneficium nequeat obtinere. Si vero per sex menses dictos triginta dies immediate sequen. sententiam ipsam animo quod absit sustinuerit indurato, ex tunc effluxis mensibus praedictis ipse regimine, & administratione Monasterii, seu Domus hujusmodi perpetuo privatus existat, illudque, seu illa vacare censeatur eo ipso.

Exequatur quoque deponat.

§.10. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Salzbürgensi, & Amerinensi Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel quo, aut unus eorum per se vel alium, seu alios, faciant pensionem quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi Reftori, vel Superiori, vel eorum Procuratori praefatis juxta posterioris reservationis, constitutionis, & assignationis, & decreti tenorem integre persolvi, & nihilominus quemlibet ex administratore Monasterii, seu Domus, & successoribus suis praefatis, quem hujusmodi excommunicationis sententiam incurrisse eis constiterit, quoties super hoc pro parte Reftoris, vel Superioris praedictorum fuerint requisiti, casum

praesentes, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, tamdiu Dominici, & aliis festis diebus in Ecclesiis. dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, excommunicatum publice nuncient, ac faciant, ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius observari, & evitari, donec Reftori, vel Superiori, aut Procuratori praefatis de pensione quatuor millium, & ducentorum florenorum hujusmodi tunc debita fuerit integre satisfactum, ipseque excommunicatus ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium meruerit obtinere. Contradictores per censuras, & poenas Ecclesiasticas, atque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo.

Contrariis quibuscumque derogat.

§.11. Non obstantibus voluntate prioris, & ordinationibus nostris praefatis, necnon Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, seu Domus, & illius Ordinis, ac Universitate praefatorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si Administratori, & Successoribus suis praefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod ad praestationem, vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Sanctionem penalem subdit.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, erectionis, institutionis, suppositionis, submisionis, indulti, applicationis, appropriationis, reservationis, Constitutionis, assignationis, decreti, voluntatis, statuti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1585. Kalend. Januarii, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. P. An. I. 1. Januarii.

TÓNOMA DE NUEVO LEÓN
GENERAL DE BIBLIOTECAS

Ecclesiasticis Beneficiis Theſaurarie, ac Cappellanie ſic ereſtis, & inſtitutis pro eorum dote, ac fabricæ reparatione, & mantentione paramentorum, & ornamentorum Eccleſiaſticorum, aliorumque divino cultui neceſſariorum emptione omnes & ſingulos fructus, & decimas prædictas arbitrio Henrici Regis, ac ſeu Ordinarii prædictorum distribuenda, & cuique Eccleſiæ, Beneficiorum, & Theſaurariæ, ac Cappellaniæ prædictorum alliganda; Nec non quæcumque alia bona mobilia, & immobilia ipſius Eccleſiæ, beneficiis, & Theſaurariæ per dictum Henricum Regem, & Suceſſores ſuos, ac etiam quocumque alios pro tempore quomodolibet reſiſta itidem perpetuo applicari, & appropriari; ac etiam limites ipſius Parochiæ a prædicto Ordinario poſſe deſignari; nec non Juſpatronatus, & præſentandi perſonas idoneas ad Eccleſiam, Beneficia, Theſaurariam, & Cappellaniam huiusmodi loci Ordinario aut Romano Pontifici illorum pro tempore occurrente vacatione, & apud Sedem Apoſtolicam, & per Ordinarium, aut Romanum Pontificem prædictum ad præſentationem huiusmodi inſtituendas, prædicto Henrico, & pro tempore exiſtenti Portugalliæ, & Algarbiorum Regi pariter perpetuo reſervari, & concedi; aliaque ab eorum Prædeceſſore obtinuerat, prout in Literis Apoſtolicis deſuper conſectis plenius continetur.

Reſeruis Cappellaniæ ac Theſaurariæ præſentationem ſibi, ſicutque Suceſſoribus reſervavit.

Quæ tamen cum temporibus Philippi II. Regis executioni deſignata non fuerint, idem Rex alio modo providiſſe petit a Gregorio XIII.

§.2. Et in eadem expoſitione ſubjuncto, quod licet Literæ prædicto Ordinario præſentate fuiſſent, ac conſeſſio, & reſervatio fructuum, & decimarum eidem Joanni Archiepiſcopo factæ per provisionem de eius perſona tunc Eccleſiæ Braſcharen. certo modo paſtoris ſolatio deſtitute factam, & muneris conſecrationis ſuſceptionem, ceſſaviſſent; nihilominus ad distributionem fructuum, & decimarum, illorumque aſſignationem Parochiali Eccleſiæ, Beneficiis, Theſaurariæ, & Cappellaniæ prædictis eatenus deventum non fuerat; Nec Reſtor, aut Beneficiati, vel Theſaurarius, vel Cappellanus in Eccleſiâ, & Cappella huiusmodi inſtituti fuerant, & propter ſtatus Regnorum Portugalliæ mutationem ceſſabant cauſe, propter quas præmiſſa diſpoſita, & ordinata fuerant; & propterea idem Philippus Rex deſiderabat eadem præmiſſa pro tunc temporis exigentia in parte moderari.

Quare Gregorius Papa Archiepiſcopo Ulixbonenſi mandavit, ut certam dotem modo tunc deſignato uſque conſtitueret.

§.3. Quare pro parte dicti Philippi Regis eidem Gregorio Prædeceſſori humiliter ſupplicato, quatenus in eiſdem præmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaretur, prædictus prædeceſſor, qui ad reddituum beneficiorum Eccleſiaſticorum decentem moderationem juxta eorundem ſtatus exigentiam, & prout vota Catholicorum Regum expoſcebant, libenter intendebat, dictum Philippum Regem a quibuſvis excommunicationis, &c. nec non dictarum Literarum tenorem pro expreſſis habens, huiusmodi ſupplicationibus inclinatus ſub Datum V. Idus Martii

Pontificatus ſui Anno XIII. voluit, & conſeſſit Fratritati tuæ committi, & mandari, ut Parochiali Eccleſiæ pro illius Reſtoris pro tempore exiſtentis ſuſtentatione quinquaginta cruciatis monete Portugalliæ in pecunia numerata, ac duos tritici, & alios duos hordei modios, nec non ſex cantara olei annuatim valorem annuum centum ducatorum auri conſtituentia, ac duas ex quatuor partibus oblationum pedis Altaris, vel alias nuncupatarum, eidem Parochiali Eccleſiæ, illiſque Miniſtris a Chriſtiffidelibus pie erogandarum, uni autem ex dictis duobus beneficiis, ut præſertur ereſtis, pro illius perpetui beneficiati, qui omnia & ſingula in dictis Literis contenta implere deberet, & teneretur, ſuſtentatione triginta cruciatis etiam in pecunia numerata, ac duos tritici, & unum hordei modios, nec non alteram ex duabus remanentibus oblationum partibus annuatim valorem annuum ſexaginta ducatorum aude ca. excedentes; Theſaurario vero alios triginta cruciatis ſimiles in pecunia numerata, & unum tritici modium, & reliquam tertiam partem oblationum prædictarum valorem annuum quinquaginta duc. ſimilium excedentes, ac pro fabrica, & reparatione Eccleſiæ, & paramentorum, aliorumque neceſſariorum triginta cruciatis ſimiles; Cappellaniæ aut Præſbyteris, pro illius perpetuo Cappellano, qui miſſam quotidie, excepto uno die in qualibet hebdomada, celebrare, aliaque in dictis Literis expreſſa adimplere, ac viſitationi, correctioni, & obedientiæ Cappellani majoris Regum Portugalliæ ſubiacere deberet, pro illius mantentione quinquaginta Cruciatos ſimiles itidem in pecunia numerata, ac duos tritici modios etiam annuatim ſeptuaginta duc. ſimilium valorem annuum excedentes; Reſiduum vero fructuum, & decimarum prædictorum ducentos ducatos ſimiles annuatim non excedens Cappellæ Regum Portugalliæ nuncupate in Civitate Ulixbonen. inſtituta in diſtributione quotidiana Presbyteris, & Eccleſiaſticis actu illi inſervientibus manualiter erogandas, vel altari prædicto loco per dictum Philippum Regem deſignando convertendum, altero ex dictis duobus beneficiis ſuppreſſo, & extincto, ac reliquis omnibus in dictis Literis contentis ſalvis remanentibus, perpetuo applicare, & appropriare auctoritate Apoſtolica curares; Non obſtantibus Literis prædictis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cateriſque contractis quibuſcumque.

§.4. Ne autem de abſolutione, voluntate, & conſeſſione prædictis pro eo, quod ſuper illis ipſius Prædeceſſoris, eius ſuperveniente obitu, Literæ conſectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, ipſeque Philippus Rex illarum fruſtretur effectus; volentes, & ſimiliter Apoſtolica auctoritate decernentes, quod abſolutio, conſeſſio, & voluntas Prædeceſſoris huiusmodi perinde a dicta die Idus Martii ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Prædeceſſoris

Cum tamen Apoſtolicæ literæ ſuper hoc non fuerint expedite.

Sixtus PP. eidem Ulixbonen. Archiepiſcopo committitur omnia juxta Gregorii prædeceſſoris meum exequatur.

Dat. die 1. Maii 1585. An.I.

Ex Regiſtro Secr. Brevis.

Executores ab Anconitanorum egerunt Apoſtolicam Sedem meritis petitum.

Guido Aſcanius Cardinalis Secretarius de mandato Pauli III. Communitati Anconitanæ juſſit reſtitui Notarios pro cauſis civilibus eligendi.

deceſſoris Literæ ſub ejuſdem diei Datum &c. conſectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur; quodque præſentes literæ ad probandum plene abſolutionem, voluntatem, & conſeſſionem Prædeceſſoris huiusmodi ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur; eidem fratritati tuæ &c. mandamus, quatenus fructus, & decimas prædictas juxta voluntatem, & conſeſſionem Prædeceſſoris huiusmodi auctoritate noſtra applicare, & appropriare procuret.

§.5. Non obſtantibus omnibus ſupradictis.
Datum Romæ apud S. Petrum &c. Kal. Maii Pontificatus Noſtri Anno Primo.

I I.

Conſeſſum a Paulo PP. III. Anconitanæ Communitati juſ eligendi, amovendique Notarios pro Cauſis Civilibus conſirmat.

Innovationem Apoſtolicarum Conſtitutionum ſuper regimine ejuſdem Anconitanæ Civitatis, & Confirmationem Privilegiorum ejuſdem Civitatis hac die 8. Octobris anni 1585. edidimus ſuo loco Tom. IV. Par. IV. pag. 150. num. xvi.

Dilectis Filiis Antianis, ac Communitati, & Hominibus Anconitanis.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Laudabilis conſtantia, qua hanc Apoſtolicam Sedem ſemper obſervaviſti, promeretur, ut, quæ Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri in veſtri commodum conſeſſerunt, approbemus, ac perpetuæ firmitatis robur adjiciamus.

§.1. Sane per Dilectos Filios Comitum Joannem Baptiſtam de Ferretis J. V. Doctorem, ac Franciſcum Todinum Oratores veſtros ad nos, diſtamque Sedem deſtinatos nuper nobis exponi feciſtis, quod alias hoc me: Guido Aſcanius S. Mariæ in Via-Lata, tunc Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis de S. Flora nuncupatus S. R. E. Camerarius, de mandato ſe. rei. Pauli Papæ III. ſui Camerariatus officio, nec non ex Decreto in Camera Apoſtolica facto, Vos, veſtramque Communitatem in eum ſtatim, in quo ante annum 1532. quomodolibet eratis, & erat, reſtituit, reſpoſiit, & plenarie reintegravit, & inter alia, quod ex Notariis dictæ Civitatis per Vos, diſtamque Communitatem ad libitum ponendis, & amovendis, qui coram Gubernatore, Locumtenente, & Auditoribus ſuis, nec non Judice appellationum civilium, in cauſis civilibus tantum, quæcumque acta, ſcripturas, & alia neceſſaria conſcriberent, cum ſolitis ſalaris, & emolumentis eligerentur, & deputarentur, plenam facultatem conſeſſit.

§.2. Ac poſtmodum ſe. re. Julius Pa-pa III. ac Paulus IV. nec non Pius etiam IV. ac Pius V. & ultimo loco Gregorius XIII. Romani Pontifices Prædeceſſores noſtri, reſtitutionem, reſpoſitionem, reintegrationem, & ordinationem huiusmodi approbarunt, & conſirmarunt, ac perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjecerunt, illaſque innovarunt, prout in dicti Guidonis Aſcanii Cardinalis, ac Prædeceſſorum prædictorum Literis plenius continetur.

§.3. Petentes reſtitutionem, reintegrationem, & conſeſſionem huiusmodi facultatis ponendi, & amovendi Notarios Civiles pro illius ſubſiſtentia ſummiori per Nos, diſtamque Sedem approbari, & conſirmari.

§.4. Nos itaque Prædeceſſorum prædictorum Literas hic pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, approbamus, & conſirmamus, ac perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, illaſque innovamus, nec non firmiori pro cautela facultatem deputandi Notarios civiles huiusmodi, qui coram Gubernatore, & Locumtenente, nec non Auditoribus ſuis, ac Judice appellationum civilium in cauſis civilibus tantum quæcumque acta civilia, ſcripturas, & alia neceſſaria, ſicut præſertur, recipiant, & deſcribant, ac in notas, & regēſtra redigant, cum ſolitis ſalaris, & emolumentis, nec non illos ad libitum ponendi, & amovendi, quatenus in poſſeſſione huiusmodi deputandi exiſtatis, de novo concedimus, & indulgemus; omneſque, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, ſupplemus.

§.5. Sicque, & non aliter per quocumque Judices, & Commiſſarios, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diſſimiri debere, ac irritum, & inane quidquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.6. Mandantes Venerabilibus Fratribus Anconitano, & Aſculano Episcopis, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes Literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte veſtra fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, Vobis, & Deputatis veſtris in præmiſſis omnibus, & ſingulis efficaci deſenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra Vos eiſdem præſentibus Literis, omnibuſque, & ſingulis in eis contentis pacifice frui, & gaudere; non permittentibus Vos, aut Deputatos veſtros, ſeu veſtrum aliquem contra præſentium tenorem, quomodolibet indebitè moleſtari, perturbari, vel inquietari. Contraſtatores quoslibet, & inobedientes, ac rebelles, etiamſi

Huiusmodi reſtitutionem approbarunt Suceſſores Pontifices.

Eam conſeſſit a Sixto Anconitanorum Oratores eſſigilant.

Conſirmat, innovatque Sixtus.

Sicque in perpetuum obſervari jubet.

Executores huius Conſtitutionis deſignat Episcopos Anconitanum, & Aſculanum.

etiam si Episcopali, vel majori perfulgeant dignitate, per quascumque censuras, & penas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, arbitrio suo, imponen., moderan., & applican. opportune postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantibus derogat.

§. 7. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis Legatis, Vice-Legatis, Gubernatoribus, Auditoribus, Commissariis, ac aliis quibusvis personis, ac locis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis Clausulis, & Decretis, etiam Motu proprio, quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 8. Octobr. 1585. A. S.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 8. Octobr. 1585, Pontificatus nostri Anno primo.

III.

Ex Reg. in Scr. Breve.

Committitur Archiepiscopis, & Episcopis Regnorum Portugalliae, & Algarbiorum, ut Monasteria Monialium suarum Dioecesium visitent, appositaque Cratibus ferrea lamina, nonnulla statuunt super Locutoriis, Colloquiisque eorumdem Monialium.

Venerabilibus Fratribus universis, & singulis Archiepiscopis, & Episcopis in Portugallia, & Algarbiorum Regnis, illorumque Dominis constituta.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Venerabiles Fratres salutem, & Apostolicam benedictionem.

Gregorius XIII. mandavit Episcopis Portugalliae, ut per Superiores Regulares Monasteria visitari, reformari, clausurae conservari, curarent.

§. 1. Cum sicut accepimus, licet felicis memorie Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster accepto per eum, quod decens clausura, & pia regularia Instituta in perisque Monasteriis Sanctimonialium istorum Regnorum, & Dominiorum ex frequentibus colloquiis secularium, & Ecclesiasticarum, etiam Regularium Personarum cum ipsis sanctimonialibus in dies

relaxabantur, religiosaque animorum Sanctimonialium eorumdem tranquillitas perturbationem patiebatur, ac dum colloquiis hujusmodi assistebant, tempus ad debita, necessariaque servitia intra earum clausuram exolvenda, inaniter, & infructuose terebatur, & exinde bona ipsarum sanctimonialium fame, & opinioni praedjudicium oriebatur, vobis dedit in mandatis, ut in vestra quisque Civitate, & Dioecesi, vocatis, & adhibitis Superioribus singulorum Monasteriorum eorumdem, clausuras diligenter inspiceret, & quae circa eas corrigenda, & reformanda forent, corrigere, & reformare, aliisque tunc expressa facere, & exequi curaretis, prout in ipsius Praedecessoris literis in forma Brevis plenius dicitur contineri.

§. 2. Et qui vestrum ad Mandati hujusmodi executionem procedere voluerant, varias difficultates in executione ipsa repererint, & compertum fuerit, per dictas literas incommotis ante dictis non plene fuisse consultum, nec absque aliis forsitan gravioribus, & Monasteriorum praedictorum detrimento observari posse.

§. 3. Nos commodiori alia ratione honestati, & debite clausurae Monasteriorum eorumdem, ac quieti, & opinioni Sanctimonialium in illis Altissimo famulantium prospectum iri cupientes, literarum praedictarum tenores presentibus pro expressis habentes, ac quidquid illarum vigore, quod presentibus adveniret, factum, gestum, & ordinatum fuit, moderantes, & revocantes, fraternitati vestre, presentium, auctoritate, committimus, & mandamus, quatenus in vestra quisque Civitate, & Dioecesi, adhibitis Superioribus singulorum Monasteriorum praedictorum, cujusvis Ordinis illa fuerint, etiam Militiarum, exempta, & Apostolica Sedi immediate subiecta, universis, & singulis eorum Abbatibus, seu Prioribus, ac ipsis Superioribus, sub suspensionis a voce activa, & passiva, & privationis officiorum eo ipso incurrenda, si contra fecerint, aliisque poenis vestro arbitrio incurrendis praecipere, & mandare, ut in singulis Locutoriis Monasteriorum suorum ante ferreas crates a parte interiori laminae ferream exiguis foraminibus, quae austeris calamum dumtaxat capiant, conspersum configi faciant, & confixum perpetuo retineant, ita tamen, ut liceat ipsis in lamina hujusmodi exiguum habere sepestram, portula etiam ferrea, clausam, cujus clavem Abbatissa, seu Prior habeat, & fenestram hujusmodi aperire, quando Superior Monasterii illud, illiusque Moniales visitaverit, aut solitas electiones celebraverit, sive examen Novitiarum, ante professionem per vos fuerit faciendum, vel quando propinqui ipsarum Monialium usque ad secundum gradum inclusive admittendi erunt ad colloquium cum ipsis Monialibus.

Prohibere etiam sub poenis arbitrio vestro universis, & singulis utriusque sexus personis cujusvis dignitatis, gradus, conditionis, praecminentiae, vel status etiam Eccle-

Varias tamen oberte sunt difficultates, nec sine gravi eorumdem Monasteriorum incommodo.

Sixtus committit Episcopis, ut in suis quisque Dioecesi praecipit in Locutoriis Cratibus proponi ferream laminam foraminibus conspersam.

In lamina vero sit ferrea portula cum clavis ab Abbatissa custodienda.

Prohibent quoque omnibus ne Moniales alloquantur extra Locutoria

Ecclesiastici, Secularis, & Regularis, etiam Superioribus ipsorum Monasteriorum, ne ad ostia, aut in alio quovis loco cujusvis Monasterii praeterquam ad Locutoria deputata cum Monialibus colloqui audeant, ipsique Monialibus, & eorum Abbatibus, seu Prioribus, ne personas hujusmodi in alio loco ad colloquium admittant, exceptis his, qui actu Monasterii interservient, & Confessoribus, qui in locis ad audiendum confessiones Monialium dumtaxat deputatis admitti poterunt, & salvis facultate Superioribus, & aliis a Tridentina Synodo attributa, quoad ingressum intra septa in adibus necessariis, ac indultis Apostolicis singularibus personis concessis.

Et in ipso Locutorio esse non alloquatur, nisi obtemperata a Superioribus facultate in scriptis.

Ipsi Episcopi singulis annis cum Superioribus inquirere, & transgressores tam seculares, quam regulares, quantumvis exemptos debitis poenis, pro excessus qualitate, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis afficere, aliisque in praemissis, & circa ea, pro regionis more, necessaria, & opportuna facere, & ordinare, auctoritate nostra curetis.

Qui sint intelligendi Superiores, & quibus licentia inscripta obtineri debeat accedendi ad Locutoria.

Obstantibus derogat.

Interdicere praeterea antedictis personis, demptis illis, quae sub exemptionibus comprehense erunt, ne ad colloquium cum Monialibus, etiam in Locutoriis deputatis accedant absque Superiorum ipsorum Monasteriorum licentia in scriptis obtenta.

§. 4. Ad haec singulis annis una cum Superioribus praedictis super observatione praemissorum inquirere, & transgressores tam seculares, quam regulares, quantumvis exemptos debitis poenis, pro excessus qualitate, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis afficere, aliisque in praemissis, & circa ea, pro regionis more, necessaria, & opportuna facere, & ordinare, auctoritate nostra curetis.

§. 5. Superiores vero, a quibus licentiae erunt obtinenda pro colloquiis habendis cum Monialibus ad crates, intelligantur juxta locorum consuetudinem, siquidem si Monasteria fuerint Superioribus regularibus subiecta, illorum sufficiat licentia, nisi forsitan consuetudo obtinuerit, ut etiam Episcopi licentia requiratur, quae servanda erit. Si vero Episcopo erunt subiecta, ab eo impetretur licentia, vel a persona ab eo ad id deputata.

§. 6. Non obstantibus literis Gregorii Praedecessoris praedicti, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, distorumque Monasteriorum, & Ordinum, quorum illa fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis & literis Apostolicis, illis, illorumque Superioribus, & personis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus habenda foret in presentibus literis mentio specialis, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibusque.

Transmissis sicut addit.

§. 7. Ut autem praesentes literae ad vestrum quemlibet commodius pervenire valeant, volumus, ut illarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & Personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo obligatis, eadem fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Decembris anno 1585. Pontificatus nostri Anno I. (a)

IV.

Confirmatio cujusdam Statuti a Capitulo Hildesheimen. editi super forma probationum nobilitatis a novis Canonicis faciendarum.

Ex Reg. in Scr. Breve.

Dilectis Filiis Decano, & Capitulo Ecclesiae Hildesheimen.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Romanus Pontifex, cui universalis Ecclesiae regimen ex alto commissum est, inter cetera, quae ad eius curam, atque sollicitudinem pertinent, solerti studio providet, ne Ecclesiarum, praesertim Cathedralium, nobilitate Ministrorum, vel alias insignium, laudabilia statuta, & consuetudines antiquae, & observatae violentur, neve contra illorum formam aliqui in ipsarum Ecclesiarum Canonicos, & Ministros, viis, ac modis indirectis cum fraude, fraudemque committentium Animarum periculo, & Ecclesiarum eorumdem detrimento adificentur, & iis, quae ad hujusmodi fraudibus, ac periculis obviamdum provide ab aliis facta esse dicuntur, Apostolici muniminis libenter adjicit firmitatem, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Prozium.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecistis, quod alias Vos, ex quorum Ecclesiae statuto, sive antiqua, & haecenus observata consuetudine cavetur, & observatur, quod in Canonicos ejusdem Ecclesiae, pro tempore recipiendi, de nobili militari genere, & ex legitimo matrimonio, usque in octavam generationem procreati, aut graduati esse, ac super verificatione nobilitatis hujusmodi per alios viros nobiles jurati debeat, considerantes perjuriam, multaque alia inconvenientia in dicta Ecclesia non modicum damnum, & interitum, animarumque periculum evenire, & exoriri posse: ac volentes huic ingruenti malo, & incommotis, quantum in Vobis fuit, providere, & occurrere, matura desuper prax.

Pro observatione statuti, ne quis in Canonicum admittatur, nisi ostentet se nobili genere, iudice probaverit, decreverat Canonici.

(a) Hoc anno die 10. Decembris Summus Pontifex Constituit, cui inquit Pastoralis Officii Congregationi Ereni & S. Michaelis de Murano Ordinis Camaldulensium omnia, & singula Privilegia ab Antecessoribus Pontificibus concessa confirmavit. Literas Apostolicas hujusmodi Confirmationis, consulo ostendimus. Solent enim Regulares Familiae a singulis fere Pontificibus suorum Privilegiorum confirmationem obtinere, quae eisdem Brevis in forma communi, ut vocant, concedi solet: Privilegia siquidem non recententur. Causa autem huiusmodi Confirmationum ostendatur, quod in posterum servandum nobis proposuimus, emanatis dumtaxat die, anno datatum Apostolicarum Literarum, earumque verbis initialibus, ea fuit, quod eisdem omnino verbis solentur expediri.

Probationes fieri modo hic indicato.

præhabita deliberatione, & consilio, statutum, & seu consuetudinem hujusmodi in hunc modum reformatis, & declaratis; quod nimirum ex tunc deinceps in dicta Ecclesie Canonicos, pro tempore recipiendi, ex legitimo matrimonio, & parentibus nobilibus prognati esse, ac pro hujus verificatione singuli per spatium unius Mensis ante requisitionem eorum admissionis, Parentum, Avorum, Pro-Avorum, & Ab-Avorum, ex nobilitate prognatorum ad quartam, & totidem ex parte Matris, etiam ad quartam generationem insignia exhibere debeant, ut ex illis examinari, & manifesto constare possit, super recipiendo hujusmodi, ac illius nobilitate nihil differentie, nec erroris existere: & quod ea omnia veritate fulciantur, idem recipiendi octo nobiles militares offerrent, ex quibus Vos quatuor cognita nobilitatis, qui præmissa quantum ad nobilitatem recipiendi hujusmodi, vera esse, medio juramento, & sub sigillo testarentur, & affirmarent sub tenore assecurationis, etiam per Vos exhibenda, evocandi, & deligendi liberam potestatem haberetis, vel si tales Nobiles haberi non possent, quibus, ad præmissa, fides adhiberetur, tunc id per proximorum dictæ Ecclesie Canonicorum nobilitatem sigillum; ita quod super recipiendorum hujusmodi nobilitate, nihil difficultatis inhaereret, ac sic qualificati ad Ecclesie hujusmodi Præbendas obtinendum capaces existerent, doceri etiam deberet: Et insuper, quoad Graduatios, quod ex tunc in futurum graduati in dicta Ecclesie Canonicos non admitterentur, nec reciperentur, nisi etiam ab utroque Parente ex simili Thoro prognati, & prius per tres, vel quatuor annos continuos publicum professionis munus in facultate, in qua promoti fuerint, in quacumque Universitate Catholica, & approbata exercuerint, ac pro eorum verificatione promotionum suarum, ac triennis, vel quadriennis publicæ professionis, per eos antea factæ hujusmodi Literas testimoniales exhibere tenerentur, ac alias, prout in publico desuper confecto Documento plenius dicitur contineri.

Hujusmodi formam Apostolicam auctoritate firmari petierunt.

Confirmat Sixtus.

§.2. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus reformationi, & declarationi hujusmodi, pro illarum subsistentia perpetua, & inviolabili observatione, Apostolicæ confirmationis robur adjicere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur reformationis, & declarationis prædictarum, ac desuper confecti documenti, dictæque Ecclesie statutorum, & consuetudinum tenores præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, vosque, & vestrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat con-

quendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Reformationem, & Declarationem, aliaque præmissa, & in dicto documento contenta, prout per Vos facta sunt, perpetuo auctoritate Apostolica, tenore præsentium, dummodo Venerabilis Patris nostri Episcopi Hildesheimen ad hoc expressus accedat assensus, approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis Apostolicæ robur adjicimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti, & alios quoscumque defectus, si qui desuper, quomodolibet, intervenerint, ac decernentes præmissa omnia per eos, ad quos nunc spectat, & spectabit in futurum firmiter, & inviolabiliter observari, & adimpleri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Ecclesie, etiam juramento Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, etiam ipsi Ecclesie Hildesheimen, illius Præsuli, aliisque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis; ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus illorum omnium tenores, & idem præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, latissime hac vice, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 27. Maii 1586, Pontificatus nostri Anno II.

Contraria tollit.

Dat. die 27. Maii 1586. An. II.

V.

Regularibus Ordinum, etiam Mendicantium interdicitur accessus ad Monasteria Monialium cujuscumque Ordinis Ducatus Ferrariensis, etiam si illarum curam gerant, & eorum Jurisdictioni sint subiectæ.

Ex Reg. in Secr. Rev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Regimini universalis Ecclesie divina dispositione præfidentes, ut in Monasteriis Monialium cujusvis Ordinis clausura inviolata conservetur, ipsæque Moniales sponso suo Jesu Christo, cui voto perpetuo se dedicarunt, prout decet, sanctius, & liberius famulari possint, nosque alacrius illarum rationem in extremo Judicio valeamus reddere, motu proprio, & ex certa nostra scientia, hac nostra Constitutione perpetuo valitura statuimus, & ordinamus, quod de cætero quicumque Regulares

Prohibet, quominus Regulariter accedant ad Monasteria Monialia in Ducatu Ferrariensi.

Executio Confessario, & Superioris, seu Visitatoris, regulari cum suo socio.

Qui tamen teneantur pro quocumque delicto suo socio.

Qualitates in Confessario requirende.

Quæ occasione possint ad Monasteria accedere.

Moniales non possint Regularibus muneribus dare.

Possint tamen coram Episcopis, vel eorum Vicariis, summo Superiorum, ac Visitatorum accusari super his, quæ ad Clausuram pertinent.

Inobedientes arbitrio Ordinis puniendi.

Derogatio posteriori.

gulares quoviscumque etiam Mendicantium Ordinum non audeant accedere ad Monasteria Monialium cujuscumque Ordinis Civitatum, & Diocesis, aliorumque quoviscumque locorum Ducatus Ferrariensis, etiam si illarum curam gerant, & eorum Jurisdictioni sint subiectæ, excepto illarum Confessario, & Superiore, seu Visitatore Ordinis cum uno Socio projectæ ætatis, & hi non possint ingredi clausuram Monasteriorum, nisi quando sit visitatio Monasterii intra Clausuram hujusmodi.

§.2. Ac prædicti Confessarius, & Superior, seu Visitator teneantur pro omni, & quocumque excessu, seu delicto, si quem, vel quod dictus socius perpetraverit.

§.3. Quodque Confessarii deputentur, qui ætate, & moribus sint approbati, ac Ordinariorum ab eorum Superioribus, extraordinariorum loco confessariorum hujusmodi a pro tempore existentibus Episcopis Civitatum Ducatus hujusmodi, seu eorum in spiritualibus Vicariis generalibus approbatio fiat.

§.4. Ac Superior, & Confessarius prædicti non possint accedere ad aliud Monasterium, præterquam ad illud, cujus curam habent; & ad ipsa etiam non accedant, nisi pro munere sui officii, ac ejus executione, & occurrentibus casibus, & necessitatibus Monialium, & Monasteriorum hujusmodi; Confessarius vero quotidie pro celebratione missarum, & administratione Ecclesiasticorum Sacramentorum, nec secum adducant nisi unum socium.

§.5. Ac Moniales prædictæ non possint munera aliqua Regularibus prædictis dare, nec ipsi Regularibus illa recipere.

§.6. Et quod liceat ipsis monialibus proponere coram Episcopis, seu Vicariis prædictis querelas, si quas habeant contra dictos eorum Superiorem, & Visitatorem super concernentibus clausuram interiorum, vel exteriorum sine aliquo censurarum incuria.

§.7. Districtius inhibentes omnibus, & singulis Regularibus, & Monialibus prædictis sub penis arbitrio prædictorum Episcoporum pro modo culpæ imponendis, & moderandis, ne præmissis contravenire audeant, vel præsumant.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinum eorumdem juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Monasteriis, & ordinibus prædictis, illorumque superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet, etiam pluries approbatis, confirmatis, & inno-

vatis. Quibus omnibus, & singulis etiam in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, ac pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, uti de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & servata eorum forma insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Volumus autem, quod præmissa omnia, & singula notificentur dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Generalibus Ordinum, vel aliis Regularibus Superioribus, a quibus etiam Moniales hujusmodi de præmissis admoveantur.

§.10. Quodque earumdem præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Maii 1586, Pontificatus nostri Anno II.

Præfentes Superioribus Generalibus, ipsique Monialibus notificanda.

Transumptis, que omnia adhibenda sicut. Dat. die 11. Maii 1586. An. II.

VI.

Declarat eum Ecclesie Præcepto non satisfacere, qui a Dominica Palmarum per totam Octavam Paschatis extra Parochiam sine licentia proprii Parochi, Sanctissimæ Eucharistie sumperit Sacramentum.

Ex Reg. in Secr. Rev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia ad ea diligenter attendit, ut quæ salutem animarum, & quietem personarum Ecclesiasticarum tam Secularium, quam Regularium, & earum conscientiarum serenitatem respiciunt, nullis scrupulis subiaceant.

§.1. Licet itaque Fratres præcipue Mendicantes vigore indultorum, & privilegiorum eis Apostolica auctoritate concessorum, possint administrare Sanctissimum Eucharistie Sacramentum absque licentia Parochi proprii laicis, & aliis toto anni tempore, præterquam in die Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, nihilominus in Terra de Tusculano, & aliis forsitan locis Diocesis Brixien. circa administrationem dicti Sacramenti dubitatum fuit, an si quis resedens Sacra Communionem ab ipsis Fratribus in uno ex diebus Octavæ ipsius Resurrectionis animo, & intentione satisfaciendi præcepto Ecclesie, de quo in C. omnis utriusque sexus de penis. & remissi. satisfecerit dicto Præcepto; necnon quod limitatio illa, quæ excipit dictam diem Resurrectionis, intelligatur restricta ad cam-

Exordium.

In Diocesi Brixien. dubitatum est: an Præcepto Ecclesie satisfaciatur, qui S. Eucharistiam sumperit; in Ecclesia Ordinum Mendicantium infra Octavam Resurrectionis.

eandem diem dumtaxat, aut potius ad omnes dies dictae Octavae, itaut quemadmodum ipsi Fratres non possant administrare ipsum Sacramentum dicta die Resurrectionis, nequeant pariter id facere in tota illius Octava. Postremo an ipsi Fratres, seu Presbyteri particulares debeant incipere tempus Paschatis Resurrectionis a die Dominica in Ramis Palmarum exclusive usque ad diem Dominicæ Octavæ ipsius Resurrectionis inclusive, seu a die in Coena Domini inclusive usque ad ipsam Octavam.

Pontifex declarat Precepto eum non satisfacere, qui extra propriam Parochiam sine Parochi licentia S. Communionem accipit.

Contrarius non obstantibus.

Fides harum transmissa ad Ribonda.

Dat. die 9. Augusti 1586. An. II.

§. 2. Nos dubia praefata de medio submovere volentes, de consilio dilectorum filiorum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultatione, & causis Regularium, harum serie decernimus, & declaramus, non posse dici satisfacisse Canonis, qui a Dominica Palmarum per totam Octavam Paschatis extra propriam Parochiam sine sui Parochi licentia communicavit.

§. 3. Non obstantibus Indultis, & privilegiis praedictis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Ceterum quia difficile foret praesentes Literas ad singula quaeque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus, quod earum transumptis sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, & manu Notarii publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Augusti 1586. Pontificatus Nostri Anno II.

VII.

Unio officiorum Diaconi, & Subdiaconi Graecorum Cappellae Pontificiae Collegio Graeco de Urbe cum omnibus honoribus, salario excepto; & concessio privilegii Alumnis ad id deputandis suscipiendi Diaconatus, & Subdiaconatus Ordines extra tempora, non servatis interstitiis, cum Dimissorialibus Rectoris, ad Titulum praedicti Collegii, & a quocumque Catholico Antistite.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ab antiquo institutum est in Cappella Pontificae Episcopalis, & Evangelium graeco recitari.

Quae Sixtus Diaconi, & Subdiaconi officium Graecorum Collegio Graecorum Urbis unice.

§. 1. Cum ex antiquo, & solemniori, ac a Praedecessoribus nostris usque ad haec tempora usitato ritu institutum fuerit, ut quoties Missa Pontificalis, per Romanum Pontificem publice, ac solemniter celebratur, Evangelium, & Epistola, nedum latino, sed graeco etiam sermone conscripta recitentur: Nos cupientes pro ipsius loci dignitate, & amplitudine personas idoneas ad hujusmodi functiones assumi, ac simul considerantes in Collegio Graecorum de Urbe, auctoritate Apostolica instituto, complures Adolefcentes ex diversis ipsius Graeciae Provinciae oriundos, bonis mori-

bus, Ecclesiasticis, & Catholicis disciplinis imbutos, & a teneris annis literarum, maxime sacrarum, studiis deditos non deesse, qui aptius propria, & paterna lingua, praedictum munus exequi valeant, ideoque cum hujusmodi Officia Diaconatus, & Subdiaconatus Graecorum, seu loca duo, Diaconi videlicet, & Subdiaconi ex nostris Numerariis, seu Participantibus, quibus recitandi Evangelium, & Epistolam graeca Nobis, & Romano Pontifici pro tempore, publice, ac solemniter celebrantibus, cura, ut praefertur, incumbit, per liberales resignationes dilectorum filiorum Balduini Felicis nuper Diaconi, & Sebastiani Chiazzari nuper Subdiaconi graecorum de illis, quae tunc respective obtinebant, in manibus nostris sponte factas, & per nos admittas vacaverint, & vacant ad praesens; motu proprio, & ex certa nostra scientia Cameram Apostolicam a solutione quorumcumque Salario- rum, & stipendiorum ordinariorum, & extraordinariorum dictis Balduino, & Sebastiano, ac pro tempore existentibus Diacono, & Subdiacono graecis persolvi solitorum, harum serie liberantes, ac penitus eximentes, sive illa eidem Camera remittentes, & condonantes, ejusdemque Camerae, ac quoscumque alios Palatii Apostolici, seu Cappellae nostrae Officiales, & Ministros ad ea ulterius persolvenda, seu illorum loco ad aliud quidpiam minime teneri. Decernentes eadem officia, seu loca Evangelium, & Epistolam graeca in Missa hujusmodi Pontificali recitandi, seu decantandi cum praedicto, ac aliis oneribus, & honoribus illorum consuetis, dicto Collegio Graecorum de Urbe, & illius Alumnis per ipsos Alumnos Diaconos, & Subdiaconos ad nuntum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium modernorum, & pro tempore existentium ejusdem Collegii Protectorum, ad id munus diligendos, seu deputandos, & amovendos, exercendum, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, perpetuo concedimus, & assignamus, ac unimus, annectimus, & incorporamus, eisdemque Alumnos, sicut praefertur, pro tempore delectos, & deputatos in nostros, & Apostolicae Sedis Diaconos, & respective Subdiaconos Graecos Numerarios, non tamen participantibus, & sine eorum praesentibus, numero, & consortio, favorabiliter aggregamus, ac in loca dictorum Balduini, & Sebastiani quoad officia, seu loca hujusmodi respective eorumque liberum exercitium, ac alia omnia, dicta officia quomodolibet concernentia, non tamen salaria, & stipendia praedicta substitui- mus, & subrogamus.

§. 2. Decernentes eosdem Alumnos sic pro tempore delectos, & deputatos, ac eorum quemlibet, quamdiu eorum deputatio hujusmodi duraverit ad officia, & loca

Alumnos ad hoc deputandos a Protectoribus dicti Collegii sine

gulis Privilegiis, salario excepto, huius officii consuetibus sine declaratione sub obedientia tamē dicitur Collegii.

Alumnus ad hoc officium de praedictis privilegiis concedit suscipiendi Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines a quocumque ad eisdem Collegii.

Contrarius tollit.

ac exercitia hujusmodi, respective, nec non honores, onera, privilegia, & prerogativas illorum occasione debitas, & debita, praemissis tamen salariis, & stipendiis exceptis, nullo alio a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice expectato mandato, in locum dictorum Balduini, & Sebastiani recipiendos, & admittendos fore, ac recipi, & admitti debere, ac volentes, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, honoribus, favoribus, exemptionibus, & concessionibus, & gratiis, quibus dicti Balduinus, & Sebastianus, ac alii nostri, & dictae Sedis Diaconi, & Subdiaconi Graeci respective uti, potiri, & gaudere soliti sunt, potuerunt, aut debuerunt, in omnibus, & per omnia utantur, potantur, & gaudeant, ac etiam in futurum uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, ita ut sub obedientia Protectorum, Rectoris, & Superiorum dicti Collegii, sicuti ceteri ejusdem Collegii Alumni permaneat, & eis ut prius omnino subsistat, ac pereant.

§. 3. Et insuper cum ad obeunda hujusmodi munia expediat, dictos Alumnos ad sacros hujusmodi Ordines, prout occasio, & temporis opportunitas exegerit promoveri, eisdem Alumnis, ut de licentia dilecti Filii nostri Julii Antonii Tituli S. Bartholomaei in Insula Presbyteri Cardinalis S. Severinae nuncupati, unius ex modernis, seu alterius ex pro tempore existentibus Protectoribus, cui dicti Collegii administratio, & cura incumbit, aut similiter incumbet, ac ejusdem Collegii Rectoris, seu aliorum per praedictos Protectores deputandorum examine praecedente, in quo quidem examine, & idoneitatis ad hujusmodi officia exercenda ratio habeatur, etiam tempore a jure statuto, etiam quibuscumque Dominicis, vel aliis Festivis, aut etiam feriatis, seu non feriatis, etiam continuis diebus, interstitiisque temporum a Concilio Tridentino constitutis, non expectatis, etiam absque suorum Ordinariorum Literis Dimissorialibus, ac sine aliquo Beneficii, aut Patrimonii, sed tantummodo dicti Collegii titulo ab eodem Julio Antonio Cardinale, seu uno ex pro tempore existentibus Protectoribus praedictis, quibus administratio ipsa incumbet, sive de ejus licentia, a quocumque Catholico Antistite gratiam, & communionem dictae sedis habente per ipsum eligendo in Urbe, seu Curia Romana residente, ad omnes, etiam Sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines promoveri, ac postquam promoti fuerint in illis, etiam in Altaris ministerio ministrare, ipsique Antistiti sic eligendo, ut Ordines hujusmodi eis conferre libere, & licite valeant, dicta auctoritate indulgemus.

§. 4. Non obstante Regula nostra de jure quæsto non tollendo, & de unionibus committendis, vocatis quorum interest, exprimentaque vero valore, nec non etiam Lateranensis Concilii ultimo celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permittis

fieri prohiben., ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & Cappellae, seu Collegii Diaconorum, & Subdiaconorum nostrorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis illis, & pro tempore existentibus Graecis Diacono, & Subdiacono, quomodolibet, concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 1. Septembris 1586, Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die prima Septembris 1586. An. II.

VIII.

Confirmatio Statuti a Cardinale Albano, dum Governoris officio in Provincia Marchiae fungebatur, editi pro Mercatorum ejusdem Provinciae indemnitate in descriptione bonorum sub mulierum dote comprehensorum.

Ex Regest. in Secret. Apen.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum mercatorum Provinciae Marchiae Anconitanae, quod alias dilectus filius noster Joannes Hieronymus tituli S. Joannis ante Portam Latinam S. R. E. Cardinalis Albanus nuncupatus, dum Governoris officio in eadem Provincia fungeretur, ut creditorum indemnitati consulere, adversus quorum legitima credita per sepe fraudes moliri ab uxoris debitorum compererat: quippe quae comparantes in Curia Bullentinis obtinere solerent, quod pro debitis Viri, aut Soceri non molestarentur in earum bonis dotalibus, vel parafrenalibus, curarentque deinde in Inventario, quod ex forma Bullentini conscriberetur, coram Ordinario loci describi pro dotalibus, & tanquam dotalia omnia, & singula bona, quae domi, vel alibi sibi, & viro esse inveniebantur, nihil penitus excipientes: quod tunc de cetero dicti Bullentini illis mulieribus, quarum dotes in bonis stabilibus sui viri servari possent, nullatenus suffragarentur, mandavit, & decrevit, ac ex tunc hujusmodi Decreti auctoritate, omnem hypothecam, sive generalem, sive specialem mulieri competentem super bonis praedictis mobilibus, & se moventibus viri in alia ejusdem viri bona stabilia, si tamen doti sufficientia essent, & per maritum possiderentur, transiit, voluitque, quod etiam infra quindecim dies post datam Bullentini hujusmodi, Inventarium praedictum ferret, & dumtaxat in eo describeretur, quod per Instrumenta, vel per fide dignos testes dotale, seu para-

Cardinalis Albanus pro creditorum indemnitate

Omniem hypothecam favore uxoris in bona mobilia viri transiit statum.

Er post quindecim dies si et Inventarium bonorum ad eum uxoris restantium.

frenale esse, id est in dotem vere traditum, & de domo mulieris in domum viri, tanquam dos, sive uti parafrenale portatum doceretur, sub pena contrafacienti, & deserventi in Inventario predicto alia, quae ut supra non doceretur per Testes, vel Instrumenta esse dotalia vel parafrenalia, centum scutorum Camerae Apostolicae applican., & privationis ab officio; & insuper idem Joannes Hieronymus iussit, quod examinatio Testium, & descriptio in forma pauperum fieret, id est pro dimidio debita mercedis, itaut pro singulo Teste unus bononensis dumtaxat solveretur, & pro exhibitione, & productione Instrumenti, alius bononensis, ac pro registratione, & aliis opportunis dimidium eius, quod deberetur, & pro signo, nec non publicatione duo tantum bononensi, & pro declaratione Judicis, si fieri expediret, vel petita esset, quod illa bona vel dotalia, vel parafrenalia essent, postquam ita iudici constaret, quatuor bononensi solummodo solverentur: & nihilominus in casu, in quo propter numerum Testium, & scripturarum magna deberetur merces, non posset tamen tota mercedis summa, comparatis omnibus, quae iudici, & Notario pro quibuscumque darentur quatuor, bononensium quantitatem sub pena iudici recusanti declarare, & alia facere, quae teneretur, ac suum officium talibus personis impartiri, quinquaginta scutorum eidem Camerae applican., privationisque ab officio, & Notario renuanti, cum mansuetudine, & sine mora, ac libenti animo talia scribere, & facere, omniaque alia sui officii opportuna praestare aliorum quinquaginta scutorum, ut supra applican., nec non privationis ab officio, aliisque ejusdem Joannis Hieronymi Cardinalis arbitrio infligendis penis, excedere possent, & alias, prout in publico ejusdem Joannis Hieronymi Cardinalis documento sub dat. videlicet Maceratae die 20. Februarii 1579. plenius continetur.

§.2. Cum autem Mercatores predicti cupiant predicti Joannis Hieronymi Cardinalis mandatum, Decretum, voluntatem, & Iussionem huiusmodi pro eorum subsistentia firmiori, nostro, & Sedis Apostolicae patrocinio communiri, Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos dictos Mercatores, & eorum singulos specialibus favoribus, & gratis protequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum ferie absolventes, & absolutos fore censentes, ejusdem documenti veriores tenores, presentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, mandatum, decretum, voluntatem, ac Iussionem, omniaque in eodem documento con-

tenta Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo approbamus, & confirmamus, eisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam Juris, quam facti defectus, si qui intervenerint quomodolibet in eisdem, supplemus, eaque omnia per eos, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo firmiter observari debere, nec ab illis ullo unquam tempore rescindi posse, sed ad illorum omnium observationem, sub eisdem penis cogi, & compelli posse, sicque etiam per quoscumque Judices, & Commissarios Ordinarios, & Delegatos, etiam Casuarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, & Legatos de latere in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.4. Non obstantibus premixtis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non ejusdem Provinciae statutis, & consuetudinibus, ac etiam novis Reformationibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eidem Provinciae, illiusque Incolis, & quibusvis alius personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & derogatoriis derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus, etiam de illis specialis, & expressa mentio habenda esset, ad effectum presentium hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quoviscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 2. Novembris 1586. Pontificatus nostri Anno II.

I X.

Erectio Praefidatus Montis Alti, cui Terrae Montis Fortini, & Montis Monachi ununtur: additis nonnullis Statutis, nonnullisque concessis Privilegiis, & Exemptionibus.

Oppidum Montis-Alti in Civitatem erectum die 24. Novembris huiusce anni legere est in Constit. LXXII. quae incipit Super universas &c. Tom. IV. Par. IV. pag. 274.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Postquam Nos nuper Patriam nostram charissimam Montis-Alti debito Civitatis titulo decoravimus, ipsiusque Incolas, & habitatores nostri obsequentissimos Civitate perpetuo donavimus, id in presentia-

Infligiteque penas in contrafacientes.

Taxam quoque Descriptio, Testium, Productionis, Instrumenti, Declarationis Judicis &c. asseravit.

Stc.

Mercatorum Provinciae Marchiae instantia pro praedictorum Confirmatione.

Confirmat Sixtus, perpetuoque jubet observari.

Contracta tollit.

Dat. die 2. Nov. 1586. An. II.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Procurator.

rum nobis agendum est, ut illa eis, ac terris nostri Praefidatus concedamus, quae felicem statum, & communem utilitatem, & commoditatem eorum concernere dicuntur.

Statut. Gubernatorum Praefidatus in Urbe Montis Alti reddere.

Civitates Praefidatus Montis Alti a regimine, & contributionibus Provinciae Marchiae expressis declarat.

Archivium ibi, Notariolique constituitur qui Congregationis Syndicatus sub sint.

Frumentum ab eis, qui huius Praefidatus non subsistant, inde extrahi prohibet.

Eximit a solutionibus Custodiarum, & mercedis quae Gubernatori Maceraten. solvi solet, ut in propriis Gubernatoris salarium cedant.

Facultatem eligendi Praetorem a Sede Apostolica.

§.1. Motu itaque proprio statuimus, & ordinamus, quod Gubernium Civitatum, & Terrarum dicti Praefidatus apud eandem nostram Civitatem Montis-Alti perpetuo esse debeat, & pro tempore existentes dicti Praefidatus Gubernatores perpetuum ibidem residentiam facere, & iustitiam administrare teneantur.

§.2. Concedimus propterea ipsis Civitatibus, ac Terris perpetuum Gubernium distinctum, & separatum, liberantes omnes, & singulas praefatas Civitates, ac Terras, ac personas, Incolas, & habitatores earundem a Gubernio, & regimine Provinciae Marchiae, itaut perpetuis futuris temporibus Terrae, & Civitates ipsius Praefidatus nec Congregationi Provinciali, nec contributioni expensarum per dictam Provinciam Marchiae faciendarum adstringantur, ac Provinciales dictae Provinciae suas expensas solvant, & subjecti Gubernio dicti Praefidatus, debeant dumtaxat solvere expensas, quas facient, quaeque ordinabuntur in eorum Congregationibus apud eandem Civitatem Montis-Alti perpetuis futuris temporibus fiendis, eisdem modo, & forma, quibus ibidem antiquitus factum fuit.

§.3. Ut autem dictum Gubernium firmius subsistat, statuimus, & ordinamus, quod Notarii tam Civiles, quam Criminales debeant continuo habitare in eadem Civitate Montis-Alti, & inibi unum Archivium erigere, ubi cum magno studio, fidelitate, & diligentia conserventur omnes Scripturae ad dictum Gubernium spectantes, ipsumque Archivium inde nullo modo amoveri possit, sub pena privationis eorum officiorum, ipsique Notarii in fine cuiuslibet Gubernii Syndicatus stare, & de administratione, Sindicis, ab ipsa Praefidatus Congregatione deputandis, rationem reddere.

§.4. Et ut rerum abundantia in dictis Civitatibus, & Terris Praefidatus, quantum fieri potest exultat, statuimus, quod nullus praedicto Gubernio minime subiectus, possidens bona in Terris praedictis, possit inde extrahere, seu extrahi facere aliquam Grani quantitatem, nisi prius sibi reliquerit tertiam partem, quam pro pretio currenti vendere debeat.

§.5. Praeterea, cum Civitates, & Terrae, ac Loca dicti Praefidatus Gubernio subiecta stipendium, & salarium Gubernatori, & Officialibus ejusdem Gubernii persolvant, ipsas Terras, Civitates, & Loca, earumque personas a solutionibus Custodiarum ab ipsis fieri solitis pro provisionibus, seu mercedibus Gubernatoris, & Officialium Civitatis nostrae Maceraten., prorsus liberamus, & eximimus.

§.6. Nec non Terris, Civitatibus, & Locis dicti Praefidatus facultatem eligendi eorum Praetorem concedimus, ita tamen, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

ut electio huiusmodi per Sedem Apostolicam, absque aliqua retardatione, & exceptione confirmari debeat.

§.7. Et ut homines dicti Praefidatus majori cum rerum copia vivere possint, ipsis Terris, Civitatibus, & Locis indulgemus, ut libere, & absque ullis impedimentis possint emere granum Regni Neapolitani, ubi id commodius facere poterunt, & eis benevolum fuerit, ac illud conducere, & conducere ad eorum Civitates, Terras, & Loca, nullius ad hoc requisita licentia.

§.8. Eos quoque liberamus, & eximimus ab omnibus Vectigalibus, Datis, Doganis, Gabellis, & Transibibus, qui res, bona, & merces cuiusvis generis ad dictam Civitatem Montis-Alti conducent, per quadraginta miliaria circum circa eandem Civitatem Montis-Alti, excepta tamen Dogana Anconae, & aliis Doganis pro rebus extra statum per Mare transportandis; inhihemus propterea dictorum Vectigalium, Dationum, Gabellarum, & Transituum huiusmodi Conductoribus, Exactoribus, & Appaltatoribus, ne personas praedictas, eorumque res, merces, & bona quoquo modo molestare, aut ab eis quidquam, ratione earundem rerum, & mercium, tam in eundo, quam redeundo exigere, praesumant.

§.9. Et quia Terrae nostrae Montis Fortini, & Montis Monachi dicti Praefidatus Gubernio subiectae, non erant primitus aggregatae numero aliarum Terrarum dicti Praefidatus, Volumus, ut illae in futurum sint perpetuo aggregatae dicto Praefidatu, prout illas per praesentes nostras aggregamus, gaudeantque eisdem privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, prerogativis, & aliis gratis, quibus aliae dicti Praefidatus Civitates, Terrae, & Loca gaudent, & potiuntur, & gaudere, & potiri poterunt quomodolibet in futurum, liberantes eas prorsus, & eximentes a Gubernio, & Congregatione Provinciae Marchiae, & Praefectura Montanae.

§.10. Postremo Literas liberi commercii a Nobis concessas inviolabiliter, & perpetuo observari volumus, & mandamus: nec non Decretum a Congregatione factum, quod omnes Civitates, Terrae, ac Loca dicto Gubernio subiecta debeant habere unum, & idem pondus, & mensuram, videlicet Cameralem, sub penis a Gubernatore imponendis confirmamus, & observari mandamus, modo, & forma, quibus supra.

§.11. Nec non omnia, & singula privilegia, exemptiones, prerogativas, Bullas, & alias gratias Civitatibus, Terris, & Locis praedictis per Nos, & alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, hactenus quomodolibet, tam in materia gravi, quam cuiusvis alterius rei concessas, quatenus sint usu receptae, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac illa, & illas, ad quos spectat, &

confirmandi concedit.

Necnon Frumentum eadem in Regno Neapolitano.

Eximit a quoquoque vectigali pro rebus ad Urbem Montis Alti transvehendis.

Eidem Praefidatu Montis Alti Terras Montis Fortini, & Montis Monachi subdit.

Eandem ab omnibus Terris, & Locis mensuram, & pondus haberi mandat.

Concessa eis a Rom. Pontificibus Privilegia confirmat.

Sicque ubi que servari precipit.

in futurum quomodolibet spectabit, in violabiliter observari debere. §. 12. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam Legatos de Latere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis qui inscumq; detur.

§. 13. Non obstantibus fe: re: Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate presentium ad Judicium non trahatur, nec non re: me: Pii Papa IV. etiam Prædecessoris nostri de registrandis gratis Camera Apostolica interesse concernentibus in eadem Camera, intra certum tunc expressum tempus, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit, nostra de non tollendo jure quaesito, privilegiis quoque, Indultis, & Lateris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Presentium Transmissi solum addit.

§. 14. Volumus autem, quod eorundem presentium transumptis &c. Datum Romæ, apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 13. Decembris 1586. Pontificatus nostri Anno II. (a)

Dat. die 13. Decem. 1586. An. II.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Confirmatio exemptionis a diversis Romanis Pontificibus concessæ Collectori Generali, & Subcollectores Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Paulus III. & Gregorius XII. Collectorem Generalem Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum exemptos, & ceteros ceteros Camera spoliatorum officiales subiectos declaravit.

§. 1. Cum sicut accepimus alias fe. re. tam Paulus III., quam Gregorius XII. Collectorem Generalem Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum exemptos, & ceteros ceteros Camera spoliatorum officiales subiectos declaravit.

(a) Hoc anno die 8. Julii Constitutione, cui incipit Regimini missantis Ecclesie Sixtus PP. Privilegia a Prædecessoribus Pontificibus Ordini Sanctissime Trinitatis Redemptionis Captivorum concessa confirmavit: prius modo Literis datis die 21. Julii, quarum initium est Romanus Pontifex confirmavit Privilegia concessa Congregationi S. Bernardi Regiorum Hispaniarum Ordinis Cisterciensis, eademque Privilegia ad ceteras ejusdem Ordinis Congregationes extendit. Rata etiam habuit distinctis Constitutionibus Privilegia Hospitalium S. Spiritus in Saxia da Urbe, & S. Joannis Hierosolymitanorum: Prima autem Constitutio data die 13. Augusti incipit Exigit lacum hanc Nihil 176. Secunda vero expedita die 20. Septembris sic exorditur: Nihil ex nostris.

Notarios, Advocatos, Procuratores, & Notarios etiam sub Beati Petri, & ejusdem Sedis protectione, ac in nostros, & Romani Pontificis pro tempore existentis Familiars denuo recipimus, & eisdem modis, & formis, quibus dicti Prædecessores fecerunt, exceptis supradictis, eximimus, & totaliter liberamus, nec non Subcollectores, Advocatos, Procuratores, & Notarios hujusmodi generalis Collectoris Jurisdictioni, superioritati, & potestati immediate harum serie subijcimus, dictoque Collectori Generali in omnes supradictos omnimodam, ac totalem Jurisdictionem per se, vel alium, seu alios exercendam concedimus.

Contrariis qui.

Dat. die 17. Januar. 1587. An. II.

§. 4. Non obstantibus omnibus illis, que dicti Prædecessores in suis literis prædictis voluerunt non obstræ, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Januarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Revocatio licentiarum quibusvis mulieribus cujuscumque status, conditionis, & dignitatis existentibus a quibusvis etiam Romanis Pontificibus concessarum ingrediendi Monasteria Monialium in Regnis Hispaniarum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Ratio revocandi Indulta alias a Rom. Pontificibus concessa.

Quoties gratie, Indulta, vel alia privilegia a Sede Apostolica concessa, licet ad spirituales primum mentium consolationem ab initio tendant, si temporis tamen successu religiosarum personarum animabus detrimentum, vel incommodum afferre dignoscantur, religionis, & charitatis ratio suadet, ut illa salutaris Præsentis consilio submoventur.

Revocatio de qua in Rubrica.

§. 1. Quocirca pro commisso divinitus Nobis officio, sanctimonialium quieti, & tranquillitati consulere, ac omnia, que illa a divino cultu, & a spiritualium cogitatione, & exercitio avocant, cum ex frequentibus secularium mulierum visitationibus, & colloquiis, earum devotio interpelescere soleat, debitaque per eas in claustris ministeria paulatim dimittantur, impedimenta tollere, atque pericula, & scandala ab eis removere cupientes, quo scilicet ipsa nulla re præpedite juxta ordinum suorum Regularia Institutum, ac Decretum Sacri Concilii Tridentini tranquillis mentibus Altissimo prestare possint famulatum, sicut ab eam die, qua univèrse Ecclesie Dei præces cepimus, in cunctis Orbis Terrarum partibus id statere Nobis in mentem veniebat: Ita hoc tempore in Hispaniarum Regnis, & Dominis, ubi Charissimus in Christo filius noster Philippus Rex Catholicus pro ejus eximia in Deum pietate id fieri

Pius IV Pauli literas confirmavit, & hujusmodi Officialis Romanus Pontificis familiariter declaravit.

Hæc omnia ratio habet Sixtus.

ad evitanda hujusmodi incommoda, & scandala (ut nobis relatum fuit) haud mediocriter expetit, hoc ipsum observari summo opere requirimus, auctoritate Apostolica tenore presentium, revocamus, & abolemus omnes, & quascumque licentias, & facultates ingrediendi Monasteria, domos, & loca Monialium quorumvis Ordinum tam Episcopis, & aliis, quam aliis locorum Ordinariis, & Superioribus subiectarum quibusvis Mulieribus cujuscumque status, & conditionis existant, etsi Comitali, Marchionali, & Ducali dignitate præfulgeant, tam a Prædecessoribus nostris, quam a Nobis, & Sedis Apostolica Legatis, aut aliis, & quibusvis quantumcumque urgentibus causis sub quibuscumque tenoribus, & etiam derogatoriis derogatoriis, revocatorum restitutoris, alisque efficacioribus clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica auctoritate plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque Principum contemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renovatas. Rursusque cassamus, & annullamus Literas desuper concessas, & processus habitos per eosdem. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice præterquam in mortis articulo absolutionis beneficium possit impetiri, ne ipsarum licentiarum prætextu Monasteria hujusmodi ingredi audeant.

§. 2. Abbatissis vero, & Priorissis, ac aliis Præsentibus dictorum Monasteriorum, domorum, & locorum, earumque superioribus quocumque nomine vocentur, districte precipimus sub eadem excommunicationis pena, nec non privationis dignitatum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ne in monasteria, domos, & loca sua aliquam, ut præfertur mulierem prætextu hujusmodi licentiarum, & facultatum ingredi faciant, vel permittant.

§. 3. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque, & Ordinum prædictorum Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, & Indultis Apostolicis, illis, eorumque superioribus prædictis, ac aliis quibuscumque per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, ac Nos, & dictam Sedem sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Quo-

Pena Abbatissis, ac aliis Præsentibus inferioribus, si aliquam famulam in Monasteria ingredi permittant.

Derogatio contrariorum

(R)

§.4. Quoniam autem difficile foret praesentes, ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo persona in dignitate ecclesiastica constituta munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud, ubique locorum adhiberi, quae adhiberetur praesentibus si essent exhibitae, vel offensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Januarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

§.3. Non obstantibus generalis Concilii, atque alius Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 7. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Obstantium derogatio.

Dat. die 7. Februarii 1587. An. II.

XII.

Clerici, & Presbyteri sive Seculares, sive Regulares, in Regno Neapolitano possunt, in Tribunali Ecclesiastico deponere contra Exploratores Turcarum, & Infidelium, quin incurant in irregularitatem, quamvis rei mors sequatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Cum in Regno Neapolitano, sicut Nobis nuper expositum fuit, non desint improbi quidam, & nepharii homines Turcarum, & aliorum Infidelium exploratores, seu delatores, qui propriae salutis immemores, ac Dei timore postposito, eosdem hostes nostros de iis, quae in dicto Regno, aut alibi a Christianis in dies geruntur, aut nunciantur, certiores fieri curent, adeo ut saepe etiam occulta operata illius sceleratorum ipsi Turcae, & Infideles accesserint opportuno ad nocendum tempore Christianos in captivitatem, & miseram servitutem adducant, eorumque agros incendiis, & depopulationibus vastent.

§.2. Nos cupientes, ut Christianae Republicae, & sanctorum fidelium securitati consulatur, pessimum huiusmodi genus palam detegi, ac condignis suppliciis affici, universis, & singulis Clericis, & Personis Ecclesiasticis tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis Regularibus etiam in Sacris, & Praesbyteratus Ordinibus constitutis in Regno praedicto nunc, & pro tempore degenantibus cuiuscumque status, gradus, & conditionis fuerint, ut ipsi, & eorum quilibet, sive ad Procuratoris Fisci, sive ad aliorum quorumcumque instantiam, sive etiam ex mero officio contra dictos Exploratores, aut Delatores dumtaxat, requiratur, aut procedatur, in quavis causa criminali, vel mixta, mota, aut movenda coram Ecclesiastico Iudice, testimonium veritati perhibere, & quicquid sciverint fideliter deponere, & testificari libere, & licite valeant, nec propterea aliquam penam, aut censuram ecclesiasticam incurant, etiam si post testimonium huiusmodi praestitum, dictorum delinquentium sanguinis effusio, membrorum mutilatio, aut mors inde sequantur, licentiam, & facultatem

Transumptis data fides.

Dat. die 20. Januarii 1587. An. II.

Ex Reg. in Secretis Brevis.

Causa serenae legis.

Facultas, de qua in Rubrica.

XIII.

Revocatio Constitutionis Gregorii PP. XIII. contra committentes Monopola in Regno Aragonum, quoad penas spirituales tantum.

Gregorii XIII. Constitutionem, quae hic laudatur, edidimus Tom. IV. Par. III. f. 367. eique initium est: Quaecumque.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, nonnumquam ea, quae certis suadentibus causis per ejus Praedecessores statuta sunt, rerum, & temporum conditione mutata, aliisque novis, & opportunis remediis adinventis, ad juris tramitem, & pristinum statum reducit, alterat, & revocat, prout res ipsa exigit, & idem in Domino conspiciat salubriter expedire.

§.1. Alias siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster sequutus aliqua ex parte exemplum pie me. Adriani VI., etiam nostri Praedecessoris intelligens, quod in Aragonum Regno multi cupiditatis voragine ducti, ut famem in ipso Regno pro eorum libito inducerent, Christianis pauperibus frumentum, vitium, aut oleum, quo voluissent pretio vendere possent, diversis sub pretextibus, & cautelis, in juris communis fraudem, quo Annonam cariorem facerent, Monopola diversa exercebant, ex quibus vel pauperes in dies fame perire continebant, aut omnia bona sua, una die, quo victum sibi parare possent, vendere cogebantur: ut malis, atque incommodis huiusmodi aliqua ratione succurreret, per suas, in forma Brevis, Literas. Motu Proprio, & ex certa scientia, literas dicti Adriani Praedecessoris innovando, & extendendo, ne de cetero dicti improbi homines super frumento, aut fructibus cuiusvis generis huiusmodi aliquem contractum contra Regni statuta, ac juris communis dispositionem inirent, seu celebrarent, sub excommunicationis, & amissionis dictorum frumenti, & fructuum, pro una videlicet Regi, & alia Executori, reliqua vero partibus, denunciatori applicandis penis ipso facto incurrendis prohibuit, & si prohibitioni huiusmodi paritum non fuisset, contra eisdem ad declarationem incursum censurarum, & penarum huiusmodi procedi voluit, eodem

Ex Reg. in Secretis Brevis.

Gregorius XIII. Constitutionem, quae hic laudatur, edidimus Tom. IV. Par. III. f. 367. eique initium est: Quaecumque.

Pro diversis generum, & temporum circumstantiis, Pontifices, quae a suis Praedecessoribus statuta sunt, revocant.

Gregorius XIII. Committente Monopola in Regno Aragonum temporibus, & spiritualibus penis puniendos decrevit.

Obstantium derogatio.

Dat. die 7. Februarii 1587. An. II.

demque contravenientes, & inobedientes huiusmodi excommunicationis sententiam, ac amissionem frumenti, & fructuum incidisse declarandi, ac sententias, censuras, & penas ecclesiasticas praedictas aggravandi, interdictum apponendi, & alia faciendi, & exercendi, quae in praemissis, & circa ea necessaria fuissent, seu quomodolibet opportuna, certis personis, seu iudicibus facultatem concessit: Volens, quod eisdem, & eorum quilibet dictos Mercatores de consensu Regis, seu Locumtenentis, & in eorum absentia Gubernatorum Generalium dicti Regni pro tempore existentium, contractibus illicitis huiusmodi revocatis, & annullatis, & non aliter eos, qui in censuras, & penas huiusmodi incurrisent, absolvere possent, omnesque contractus, vulgo quietamenti nuncupatos eo in Regno a Mercatoribus in usum introductos omnino reprobavit, prohibuit quoque ne Tabelliones, vel Notarii publici, sive Apostolici, vel Imperiales, vel alia quacumque creati essent auctoritate, aliquod Instrumentum conficere, vel in Protocollo redigere, aut aliquam Scripturam, etiam privatam desuper conscribere pro cautela simpliciter, audent, vel praesumerent, si secus facerent in Tabelliones, tamquam crimen falsi committentes, animadverti voluit, atque ad eadem, & alia quaecumque munita, publicasque functiones perpetuo inhabiles essent: Eos vero, qui in aliquo praedictorum contravenirent, praeter sententias, & censuras, anathemati, ac maledictioni aeternae, quam ex parte Omnipotentis Dei in scriptis tulit, etiam infamiae perpetuae, ac criminum usurarum, & indebitarum, & injurarum usurarum, confiscationum, & privationum bonorum quorumcumque immobilium, & jurisdictionalium, & Feudorum omnino subiectos, & a Christi Corpore, & Ecclesiae Dei unitate separatos, ac omni, & quocumque Beneficio, & Officio Ecclesiastico, vel Seculari, sive temporali, perpetuo ipso iure privatos, & ad illa inhabiles esse, & fore statuit, & declaravit, & in casibus praedictis absolutionem a sententia excommunicationis, sibi, & Romano Pontifici, praeterquam in mortis articulo, reservavit, aliaque nonnulla circa praemissa ordinavit, cum de sic iudicando, ac irritanti, & aliis decretis, derogationibus, ac clausulis adiectis, prout in eisdem literis latius continetur.

Omnes contractus sic iniuste reprobavit.

Tabelliones vero huius generis in alienae scripturae facie prohibuit.

Reos autem non excommunicatione tantum, sed confiscatione bonorum &c. puniendos voluit.

Philippus II. nonnullas Leges edidit contra Monopola committentes.

Statutisque corporibus

lium hominum avaritia, & cupiditas coercetur, atque huic malo iam satis congruum remedium adhibitum videatur.

§.3. Nos existimantes per tales penas temporales abunde provisum fuisse, & attendentes gladium excommunicationis sobrie, magnaque circumspectione exercendum esse, ac facile evenire posse, ut complures ejus rei ignari in laqueum misere inciderent, multis etiam talis pena perniciem potius afferat, quam salutem, eisdem Philippi Regis precibus inclinati, Literas Adriani, & Gregorii Praedecessorum huiusmodi, quarum tenores, praesentibus, haberi volumus pro expressis, super praemissis editas, in quantum excommunicationis sententiam, seu alias censuras, & penas ecclesiasticas contra praedictos instigunt, & in eis contenta quaecumque, auctoritate praesentium perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, volumusque illas vires, & effectum de cetero non habere, easque nullas, irritas, invalidas, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus, perinde ac si ab eisdem Praedecessoribus non emanassent: Non obstantibus eisdem Literis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Ut autem praesentes Literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla etiam impressa &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

1587. penam huic malo facit provisum est.

Quare Sixtus Gregorius Literas revocavit quoad penas spirituales.

Harum transumptis credi iubet.

Dat. die 25. Februarii 1587. An. II.

XIV.

Revocatio literarum Gregorii XIII. contra Bandoleros Regni Aragonum in iis, quae respiciunt penas spirituales in praedictis literis enunciatis.

Hanc quoque Gregorii Constitutionem vid. Tom. citat. f. 255. num. XVIII.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Provida Romani Pontificis circumspectio, ea quae interdum a Sede Apostolica secundum temporis opportunitatem, ac rei exigentiam ordinata fuerant, iustis suadentibus causis, abrogat, & immutat, prout animarum saluti potissimum consulendo, in Domino conspiciat salubriter expedire.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster, cum intellexisset, quod in Regno Aragonum humani generis Hostis hominum mentes ita excecabat, ut ab odii, & inimicitiae ad caedes, & homicidia committenda multos impelleret, cruentaque corporum morte, salutem animarum in extremam perniciem, seu discrimen adduceret: multique eisdem Regni incolae, ac Nobiles, inimici

Exordium.

Gregorius XIII. Bandoleros, seu inimicitias armata manu excoecet excommunicationis suppositis reservata Rom. Pontifici absolutione.

citias, & factiones inter se, & Bandolitates, ut ipsi ahebant, exercere, Satellites, & varii generis armatos ducere, & privatim habere, amicos, & affines ad arma excitare, damna vicissim hostiliter quoquo modo inferre soliti essent in grave animarum suarum periculum, & praedictum plurimorum, quodque huius rei occasione, & aliis, quamplurimi Sicarii, & Praedones evadebant, qui, dum a potentioribus factionum Capitibus, qua poterat quisque majori manu, & numero, privatis odiis, & inimicitias fovendis alebantur, inde in diversas alias caedes, latrocinia, sacrilegia, & aliaque crimina prorumpere consueverunt: his malis, ac tam apertis diabolicis fraudibus cupiens aliqua ratione occurrere, per suas in forma Brevis literas, suae perpetuo valitura Constitutione, quamcumque super praemissis consuetudinem, pro lege forsan observatam, tamquam a Religione, & Christiana pietate omnino alienam, damnavit penitus, & abolevit, ac a dicto Regno penitus exulare voluit, lancivitque omnes, & singulos, etiam Duces, Principes, Marchiones, Comites, Barones, & alios Dominos temporales, & quoscumque alios dicti Regni, qui pro sua, vel amici, vel propinqui, consanguinei, affinis, vel cuiusvis alterius injuria vindicanda, inimicitias, similitates, bandositates nuncupatas exercere, & praemissorum occasione satellites, & armatos homines evocare, aut apud se, vel in Terris, & Dominis, vel Domibus suis, aut alibi, publice, vel occulte alere, recipere, aut retinere, vel fovere ausi forent, qui necessarios, affines, & amicos in factionem, & partes suas contra aliquem, vel aliquos excitarent, omnisque, qui eadem fecissent, aut illis causam dedissent, & qui arma pro praemissis quomodolibet sumpsissent, qui que super his rebus alteri consilium, auxilium, vel favorem praestitissent, auctoresque, aut fautores fuissent, necnon eos, qui sub praetextu abusus huiusmodi aliquem provocassent, aut illi quomodolibet vim intulissent, quique eam praesentem legem, aut consuetudinem licitam, & non omnino damnatam esse asseverassent, ac eos omnes, quos in dictis partibus homicidia, & latrocinia, & alia scelera committendo, seu vias infestando vagari contigisset, excommunicationi, anathemati, maledictioni aeternae, interdicto, omnibusque aliis censuris, & poenis Ecclesiasticis, eo ipso, & absque alia declaratione incurrerent, voluit omnino esse subiectos, & a Christi Corporis unitate, qui auctor est pacis, & concordiae, omnino praecisos, eorumque absolutionem sibi, & Romano Pontifici pro tempore existenti, praeterquam in mortis articulo, reservavit: Et si persona huiusmodi ecclesiastica forent, etiam omnibus, & singulis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & aliis Beneficiis Ecclesiasticis per eos obtentis, seu in quibus, & ad quae jus eis competeret, similiter eo ipso, & absque alia declaratione privavit, & ad illa, &

Ecclesiasticos huiusmodi bandositates perpotentes quocumque Beneficio, pensiones & privilegia.

ala in posterum obtinenda inhabiles existere, necnon illa tamquam per privationem huiusmodi vacantia per alios a se, & Sede Apostolica impetrari posse, necnon quacumque pensiones annuas, & illorum loco fructuum reservationes, illis Apostolica auctoritate reservatas, concessas, & assignatas, cessare, expirare, & extinctas esse, ipso facto, ac eos, qui ad illarum solutiones tenerentur, ad illas persolvendas, aut praestandas, minime teneri, nec propterea aliquas censuras, aut poenas in Literis Apostolicis reservationum huiusmodi contentas incurrere decrevit; eos vero, qui ex causis praedictis pugnavissent, & occisi fuissent, perpetua ecclesiastica carere voluit sepultura: Ac eisdem omnes, qui dicta prave consuetudinis praetextu, aut alias inimicitias, aut bandositates praedictas exercere, & eos omnes, qui his de causis arma sumere ausi forent, aut quidquam contra literarum huiusmodi auctoritatem commisissent, poenas contra pugnantem in duello, vel locum ad Monumachiam concedentes, aut alia circa idem singulare certamen committendum, illi, & interessendo delinquentes, per Concilium Tridentinum latas, & irrogatas incurrere declaravit, aliaque nonnulla circa praemissa ordinavit, prout in dictis literis latius continetur.

§.2. Cum autem, sicut nobis significavit charissimus in Christo Filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, optatus finis his incommodis, ex praemissis, non successerit, nec per dictas Praedecessoris nostri literas satis provisum fuerit, ipse in Conventu, seu Consilio, quod Cortes dicitur, nuper in Oppido de Monson in dicto Regno, in sua praesentia celebrato, gravium, rerumque experientia insignium Virorum, consilio mature adhibito, quamdam Constitutionem, seu Edictum, *Favorem* nuncupatum, promulgavit, per quam gravibus, & severis poenis talium hominum audacia coercetur, atque huic malo jam satis congruum remedium adhibitum videatur.

§.3. Nos existimantes per temporales poenas abunde, quoad praemissa provideri posse, & attendentes gladium excommunicationis subrite, magna que circumspetione exercendum esse, ac facile evenire posse, ut complures ejus rei ignari in laqueum misere incidere, multis etiam talem poenam perniciosam potius asserere, quam salutem, ejusdem Philippi Regis precibus inclinati Literas Gregorii, & forsitan aliorum Praedecessorum super praemissis editas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quoad supradicta, etiam in quantum excommunicationis sententiam, seu alias censuras, & poenas ecclesiasticas contra praedictos insignunt, aut in eis contenta quocumque, auctoritate praesentium, perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, & volumus illas vires, & effectum de cetero non habere, ac nullas, irritas, & invalidas, & nullius roboris, vel momenti esse decernimus, perinde ac si ab eis-

Quos vero in huius generis pugnis mori commiserit ecclesiastica carere sepultura.

Ceterosque omnes poenis a Concilio Tridentino contra pugnantem in duello praescriptis voluit subiacere.

Effectiori tamen modo huic malo obstatum a Philippo Rege cum fuerit.

Sixtus Gregorii Literas revocavit quoad poenas spirituales.

eisdem Praedecessoribus non emanassent. Non obstantibus in eisdem literis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Ut autem praesentes literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla, etiam impressa, manu Notarii publici subscripta &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Praesentis Constitutionis testis fuisse creditur.

Dat. die 25. Febr. 1587. An.II.

Ex Regest. in Sec. Breu.

XV.
Pena exilii Laicis Regni Aragonum per Regium edictum in inflicta extenditur ad Ecclesiasticos ejusdem Regni detinentes Archidiaconum ad Rotam breviorum quatuor Palmis: inuncto locorum Ordinariis, ut contra delinquentes procedant, etiam tamquam Delegati Sedis Apostolicae.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Per edictum Regium praescripta poenis contra Laicos Archidiaconum ad Rotam detinentes.

§.1. CUM sicut exponi nobis nuper fecit Charissimus in Christo Filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, nuper edita fuerit Constitutio quaedam, sive Edictum, per quam bono publico, & ad evitanda inconvenientia, & occasionem delinquendi in offensam Dei inde provenire solita, Archidiaconi, quae appellant ad Rotam, mensura quatuor palmorum breviora ejusdem Regni incolis prohibita fuerunt sub poenis, videlicet, quoad Nobiles, & Equites, ac praecipuos Cives, exilii triennialis a dicto Regno pro prima vice, pro secunda vero decennialis, ac pro tertia perpetui in eos, qui talia Archidiaconi quoquo modo haberent, aut iis uterentur.

§.2. Quare idem Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus eandem poenas ad Ecclesiasticos ejusdem Regni extendere dignaremur.

§.3. Nos itaque ejusdem Philippi Regis precibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore praesentium eandem poenas in omnes, & quoscumque Ecclesiasticos, & Clericos Regni Aragonum in Sacris, etiam Praesbyteratus Ordinibus, constitutos, tam saeculares, quam cuiusvis Ordinis, ac Militiae Regulares, quavis dignitate, auctoritate, & praerogativa fulgentes, etiam exemptos, & sub nostra, ac Beati Petri protectione immediate receptos, & quocumque privilegio suffultos, eorumque familiares, servientes, & Ministros extendimus, perinde ac si, quoad tales personas, a Nobis, & Sede Apostolica ab initio emanassent: universis, & singulis locorum Ordinariis in dicto Regno constitutis, & quibusvis competentibus Judicibus praedictam Constitutionem, seu Edictum contra personas ecclesiasticas praedictas, etiam quoad exemptas, tamquam nostras, & dictae Sedis Delegatis, quae huiusmodi Archidiaconi

Idem Rex huiusmodi poenas ad Ecclesiasticos extendi petiit.

Extendit Praesens mandando Ordinariis locorum, ut contra delinquentes procedant.

detinuerint, ac quoquo modo habuerint, debita executioni per se, vel alium, tam per viam accusationis, vel denunciationis, vel simplicis querelae, quam ex mero Officio inquirendi, & demandandi, procedendi, ac in eos poenas praedictas exequendi, ac executioni debita, ac privilegiata demandandi, auxiliumque brachii saecularis ad id, si opus fuerit, invocandi, plenam, liberam, & omnimodam, simili auctoritate Apostolica, tenore praesentium, concedimus facultatem.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quorumcumque Ordinum, ac militiarum privilegiis, Indultis, & Literis Apostolicis specialibus, vel generalibus quorumcumque tenoribus existant, per quae, praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum valeat quomodolibet impediri, etiam sub praetextu firmae cuiusvis speciei, etiam si foret ad casum, ac aliis ejusdem Regni statutis, & consuetudinibus in contrarium quomodolibet facientibus. Quae omnia nolumus cuiquam adversus praemissa suffragari.

§.4. Ut autem praesentes Literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla etiam impressa &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Quibuscumque non obstantibus.

Fides testis fuisse danda.

Dat. die 25. Febr. 1587. An.II.

Ex Regest. in Sec. Breu.

XVI.
Confirmantur Privilegia, & Facultates Praeposito Generali, & Praesbyteris S. J. Missiones in Indiis exercentibus a Pio PP. IV., Pio V., & Gregorio XIII. concessa, & ad aliud tempus juxta terminos prima concessionis extenduntur.

Dilectis Filiis Generali, aliisque Praepositis, & Praesbyteris Societatis Jesu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilectis Filiis Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SALUS animarum, & spiritalia commoda Populorum ex gentilitatis tenebris recenter ad verae Fidei cognitionem conversorum, ita nobis praecipue cordi sunt, ut quoniam illis ad nos, & Sedem Apostolicam non sine maximis periculis, & incommodis accessus patet, libenter pro eorum commodo certas vobis facultates, & spirituales gratias concedamus, sive a Praedecessoribus nostris ad certa tempora concessas, prorogemus, quibus suffulti, juxta datam vobis a Domino prudentiam in Regionibus Indiarum, tunc demum utamini moderate, & opportune, cum ad Dei Gloriam, Populorum salutem, & edificationem, ac Sedis Apostolicae decorem videritis expedire.

Exordium a laboribus, quos Praesbyteri S. J. impendunt in conversione Gentium in Indiis, petunt.

Pius PP. V. facultate ad conciliandum in dos extra ecclesiam, & sine consuetis ceremoniis baptizandi.

Christiani vero, ne Censuras in Bulla Censura expressas in foro conscientie incurrant, etiam si cum Infidelibus commercium de armis habeant.

Gregorius XIII. secundo d. facultatem ad eos restituere, qui res patri momenti venderent.

Facultatem autem Praepositi Societatis S. I. concessit nec convertendi bona male acquisita.

Et cum omnibus dispensandi super cibus prohibitis in diebus jejunii.

Prapósito vero Societatis Sacerdotes ad hoc idoneos deputandi.

Data eis facultate dispensandi su-

§.1. Alias siquidem, sicut nobis nuper exponi fecistis, sel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster ad certum tunc expressum, & per pia mem. Gregorium Papam XIII. Praedecessorem etiam nostrum prorogatum, nedum elapsum tempus, Praesbyteris vestrae Societatis baptizandi quoscumque in partibus Indiarum, etiam extra Ecclesias, & sine ceremoniis consuetis licentiam tribuit, ac praeterea universis Christianis in Indiis pro tempore degentibus ad decennium indulgit, ne excommunicationem, aliaque ecclesiasticae sententias, censuras, & penas in Bulla die Cena Domini legitima contentas, quoad Forum conscientiae incurrerent, etiam cum Infidelibus commercium habuissent, tam de quibuscumque mercibus, quam etiam de armis, quando non essent in damnum christianitatis, veluti si hostem non notabiliter armarent.

§.2. Quod Indultum deinde dictus Gregorius Praedecessor ad aliud decennium nondum elapsum extendit, ea tamen conditione, ut suffragaretur iis tantum, qui privatim, & sine notabili periculo aliquid parvi momenti, veluti pugionem, aut gladium venderent, non autem iis, qui Mercatorum more huiusmodi prohibitas merces Infidelibus venales exponerent: Nam tales Venditores excommunicationi, aliisque praedictis penis, & censuris voluit omnino subiacere, etiam si Infideles, quibus illa venderentur, non notabiliter armarent.

§.3. Sed & idem Gregorius Praedecessor Praesbyteris dicte Societatis in Indiis Orientalibus, ac Neophitis, & aliis ad Ecclesiam unitatem reductis, super bonis male acquisitis, ad quae restituenda incertis personis obligati existerent, ad pia opera componendi, vel quatenus ipsi sic obligati indigerent, eis in toto, vel in parte remittendi, condonandique facultatem concessit.

§.4. Idem quoque Pius Praedecessor Vobis cum quibuscumque personis in Indiis, ut in diebus jejunii ab Ecclesia statutis, propter actum gravissimum, & propter cibos levioris nutrimenti, & quia homines illi navigationibus, & bellis gerendis sunt assidue dediti, cibus etiam prohibitis libere vesci possent, dispensandi.

§.5. Prapósito etiam Generali vestrae Societatis pro tempore existenti, Sacerdotes idoneos, ejusdem Societatis Religiosos, suo arbitrio deputandi, qui cum Neophitis Provinciae Brasiliae super jejuniis dispensare, eaque pro ipsorum arbitrio moderare, & commutare libere valerent, nec non cum Fidelibus utriusque sexus conjugatis in partibus Indiarum, quando ratione voti castitatis, vel aliam ob causam debitum conjugale petere ab altero conjugate de jure prohiberentur, ut nihilominus illud petere sine peccati periculo possent, in foro conscientiae dispensandi plenam, & omnimodam auctoritatem tribuit.

§.6. Insuper dictus Gregorius Praedecessor eidem Generali, ac aliis in India per ipsum deputandis Prapósitis, ac Praesby-

ris vestrae Societatis cum Neophitis, aliisque ad fidem reductis existente rationabili, & legitima causa super voto castitatis, non tamen solemniter, utque in matrimonio de facto, contra canonicas sanctiones, & in facie Ecclesiae, sive scienter, sive ignoranter contracto, non obstante quovis occulto impedimento, propter quod tale matrimonium foret invalidum, in conscientia, si ipsi contrahentes non sine scandalo separari possent, ac dummodo ipsi de novo inter se secreto, Concilii Tridentini forma servata, si id quoque non sine scandalo fieri queat, sin autem, super quo eorum conscientias oneravit, etiam dicta forma non servata contraherent, injuncta eis, pro modo culpa, penitentia salutari, etiam dispensandi potestatem est impartitus.

§.7. Sed, & vobis, aut vestrum aliquibus in Orientali India degentibus ob difficultatem navigationis, & accedendi ad Loca, ubi Episcopi residebant, ut Religiosi vestrae Societatis nondum ad Sacros Ordines promoti, extra tempora a jure statuta, etiam forsitan temporum interstitiis non expectatis, ad eosdem ordines, & aliquando etiam ante aetatem legitimam, dummodo defectus aetatis, ad id a Concilio Tridentino requisita, annum non excederet, & cetera Ordinandorum qualitates defectum supplerent aetatis, promovendi, & sic promoti postmodum in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, Missasque, & alia divina Officia celebrare valerent. Pius Praedecessor noster praedictis vivae vocis oraculo ad decennium, uti tunc expressum fuit, numerandum indulgit.

§.8. Quod Indultum postea idem Gregorius Praedecessor usque ad Japoniam, nec non Brasiliam, Perum, Mexicanam, ceteraque utriusque Indiae, & novae Hispaniae Regiones, Insulasque Maris Oceani, inter quas omnes Regiones, & Insulas privilegiorum eidem concessorum, & concedendorum mutuam aliquam communicationem esse voluit, & ad alterum nondum elapsum decennium, etiam in ampliore forma extendit, & prorogavit.

§.9. Demum dictus Gregorius Praedecessor vobis, ac vestrum unicuique cum Neophitis utriusque sexus quibuscumque consanguinitatis, vel affinitatis gradibus, aut alias conjunctis, seu invicem se attinentibus, super huiusmodi gradibus, jure tamen divino non prohibitis, ut illis, & impedimenti huiusmodi, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & aliis contrariis nequaquam obstantibus, matrimonium contrahere, & in facie Ecclesiae solemnizare, sive si jam scienter, & de facto contraxissent, denuo contrahere, & postea illa carnali copula consummare, & in eis, quoad vixerint, remanere, ac denunciations in Ecclesiis, & alias extrinsecas solemnitates, ac ceremonias requisitas, cum id vobis expedire, aut necessarium esse visum fuerit in contrahendis matrimoniis, prorsus omittere valeant, gratis dispensandi, dummodo quoad forum conten-

tiq.

per voto castitatis, aliisque occultis impedimentis in matrimonio sum contractis.

Pius etiam V. concessit, ut ad Missiones Indicas deputati, Sacrifiquo Ordini nunciari, ad d. Ordines promoveri possent extra tempora, non servatis, in certis, & ante annum aetatis a Concilio Tridentino designatis.

Hoc Privilegium ad utriusque Indiae, novaeque Hispaniae Regiones extendit, & ad aliud decennium prorogavit Gregorius.

Facultatem quoque concessit dispensandi in gradibus consanguinitatis, & affinitatis, a Denunciationsibus faciendis &c.

Prapósitis ad facultatem prorogari, vel in perpetuum concedi potest.

Quatenus etiam facultatem terminos prorogari potest.

Indie vero qui quocumque ad Chastitatem fidem adduxerit, plenariam Indulgentiam elargitur.

tiosum, huiusmodi facultate non alias uteremini, nisi in Locis, & Provinciis Ordinariorum praesentia desitit, vel ab eis non minus ducentum millibus passuum remotis, prolemque susceptam, & suscipiendam, legitimam decernendi, facultatem est elargitus, prout in diversis eorundem Praedecessorum literis latius continetur.

§.10. Cum autem, sicut eadem subjungebat expositio, causa multe iustae, & rationabiles, propter quas huiusmodi gratia a Praedecessoribus nostris emanarunt, adhuc vigent, & valde expediat eas, quae ad tempus concessae sunt, ad aliud longius tempus prorogari, reliquas vero perpetuo, vel ad beneplacitum impetratas, pro earum majori validitate, etiam denuo auctoritate nostra roborari; propterea nobis humiliter supplicari fecistis, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.11. Nos itaque vestrum in Christiana Religione ad exteras, & remotissimas Nationes propaganda pium, & religiosum zelum, ac sedulam operam plurimum in Domino commendantes, vestris supplicationibus inclinati, privilegia, facultates, & Indulta praedicta, literasque desuper confectas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, ac inde sequuta quaecumque, auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illisque Apostolicae firmitatis robur adjicimus, eaque omnia, & singula praesentis scripti patrocinio communimus, suppletentes omnes, & quoscumque juris, & facti, ac substantiales defectus, si qui in huiusmodi impetrationibus intervenissent, & quoad ea, quae ad certa tempora concessa fuerint, tempora ipsa in eis praesentia ad aliud decennium a fine temporis unicuique ex concessionibus huiusmodi praescriptis numerandum, auctoritate, & tenore praemissis extendimus, ac prorogamus, ac tam illa, quam alia omnia, & quaecumque supra dicta de novo per easdem praesentes, quatenus opus sit, concedimus, & indulgemus.

§.12. Postremo ut Christi Fideles eo etiam ferventius Infideles ad Sanctum Baptismi Lavacrum invitent, quo ex hoc caelestis dono gratiae noverint se uberius esse refectos, re: me: Pii Papae IV. nostri etiam Praedecessoris, qui similem Indulgentiam ad certum jam pridem elapsum tempus concessit, vestigiis in hac parte inherentes, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, universis, & singulis Christianis in partibus Indiarum vere penitentibus, & confessis, ac Sanctissimo Eucharistiae Sacramento refectis, quoties aliquem ex Infidelibus, & ab Idolatria ad veri Dei cognitionem, atque cultum reduxerint, toties Indulgentiam plenariam, & singulorum peccatorum suorum absolutionem, & remissionem, nec non Jubilaeum plenarium, auctoritate Apostolica, tenore eorundem praesentium, misericorditer in Bull. Rom. Tom. V. Par.

Domino concedimus, & elargimur, injuncta aliqua arbitraria per Confessores salutari penitentia, super quo illorum conscientias oneramus; Praesentibus, quas utpote ad Christianam Religionem augmentum, & in partibus ab Urbe, tot mensium difficili, ac periculosa navigatione, remotis, ac propterea revocationum Apostolicarum non facile notitiam habituris, concessis, quavis de causa, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam revocari, suspendi, aut alias quomodolibet alterari nullatenus posse, nec sub quibusvis similibus Indulgentiarum, & facultatum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, antelationibus, vel aliis dispositionibus, etiam in favorem Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, Cruciatum Sanctae, vel redemptionis captivorum, aut alias ex quibusvis aliis, & urgentissimis, & necessariis causis, etiam ad Imperatoris, Regum, & aliorum Principum instantiam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet pro tempore factis, nullatenus comprehendendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas fore, ac censeri, ipsisque Christianis fidelibus suffragari debere, & quarum transumptis Secretarii Societatis, vel ejuslibet Notarii publici manu scriptis, & ejusdem Societatis Praepositi Generalis, vel alicujus personae in Dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo signatis, plenariam, & eandem fidem ubique in iudicio adhibendam esse, & adhiberi debere, quae ipsi originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense, decernimus.

§.13. Quoad huiusmodi Indulgentiam ad decennium dumtaxat proximum. Quoad reliqua vero supra dicta, partim ad tempora superius expressa, partim vero perpetuis futuris temporibus, vel ad nostrum, & dicte Sedis beneplacitum, prout respective ab initio concessa fuerunt, valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 14. Martii 1587. Pontificatus Nostri Anno II.

XVII. Confirmatio, & approbatio Breviarum a Capitulo generali Carthusien. Ordinis emendati, & a Cardinalibus Carafa, & Montis Regalis recogniti pro ipso Ordine Carthusien.

Dilecto Filii Priori Generali Ordinis Carthusien.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecte Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

§.1. Ordinis istius Carthusiensis Breviarium, quod a te, Capituloque

Servatis tamen omni Privilegio, & facultate terminis in prima concessione praescriptis.

Dat. die 14. Martii 1587. An. II.

Ex Reg. in Sec. Arc.

Commissio nonnullis de-

1587. ta Breviarii, de quo in Rubrica, examinandi.

generali nuper emendatum esse Nobis significasti, a dilectis Filiis nostris Antonio Tituli Sanctorum Joannis, & Pauli Carafa, & Vincentio Tituli Sanctae Mariae in via Montis Regalis S. R. E. Cardinalibus nuncupatis, & aliis doctis, & peritis Viris, quos delegimus, studiose, diligenterque recognoscendum curavimus; in omnibus, & singulis illius partibus, ex quibus totum Canoniarum Horarum Officium Divinum constat, vere perspectis, recteque recognitis demum Nobis retulerunt, nihil in eo videri, neque esse, quod ejusdem Sanctae Ecclesiae Catholicae Romanae Institutis, Tridentinae Synodi aemulicis decretis, & Sacris Canonibus repugnet.

Approbatum a Pontifice cum licentia imprimendi, eoque utendi.

§.2. Quamobrem illud ita, & correctum, & recognitum Nos Apostolica auctoritate approbamus, confirmamus, & roboramus, ratum, firmumque habemus; & quoniam cupimus, tuis precibus adducti, quam primum fieri potest illius usum introduci; Idcirco tibi hoc concessum, & indultum esse volumus, ut tam literarum harum, quam aliorum Privilegiorum, & Indultorum, quae alias a Sede Apostolica isti Ordini concessa sunt, virtute sic emendatum, correctumque, id ipsum Breviarium imprimere, impressum evulgare, atque in universo Ordine, ejusque Ecclesiis, Domibus, ac Locis quibuscumque, ad usum, & consuetudinem introducere libere, & licite sine ullo conscientiae scrupulo possis, itaut omnes, & singuli Ordinis istius Superiores, Fratres, Religiosi, & ceteri quicumque sint utriusque sexus, quorum interest, ad hujusmodi Breviarii praescriptum, ac ritum praestant, divinas laudes dicant, canonicarumque horarum officium praestent.

Obstantium derogatio.

§.3. Non obstantibus praemissis, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus, Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non dicti Ordinis, illiusque Domorum, & Locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 17. Martii 1587. (a) An. II.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 17. Martii 1587. Pontificatus Nostri Anno II.

(a) Hoc eodem anno Literis datis die 18. Martii, & quibus initium est Romae Pontificatus Sixtus V. omnia, & singula Privilegia Congregationi S. Salvatoris Canoniarum Regularium Ordinis S. Augustini praedem concessa confirmavit.

Confirmatio Literarum Gregorii XIII., quibus Graecis Catholicis Mercatorum Anconae exercentibus facultas concessa fuit Consulem sibi eligendi.

Ex Regest. in Secr. Breve.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. D Udum fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor Noster Mercatoribus, & aliis Graecis Christianis ex Insula Pathmos in Civitate Nostra, tunc sua Anconitan. commorantibus, ut proprium pro sua Natione in dicta Civitate Consulem, qui eisdemmet facultates, Jurisdictiones, privilegia, honores, & onera haberet, & habere deberet, quae alii aliarum Nationum in eadem Civitate existentes Consules de Jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet habebant, & quibus gaudebant, ac habere, & gaudere poterant, tunc, & quodcumque opus foret eligere, creare, & deputare libere, & licite valerent, Apostolica auctoritate concessit, prout in literis dicti Praedecessoris in forma Brevis die 10. Januarii 1580. Pontificatus sui anno octavo desuper confectis plenius continetur.

Gregorius XIII. Graecis Anconae exercentibus facultatem concessit sibi Consulem eligendi.

§.2. Cum autem, sicut ad aures Nostras pervenit, Consul pro dicta Natione in eadem Civitate per Mercatores, & alios Graecos Christianos vigore literarum praedictarum electus, creatus, & deputatus nuper fuerit. Nos literarum praedictarum tenores praesentibus pro expressis habentes, ac supplicationibus dictorum Mercatorum, & aliorum Graecorum Christianorum pro eorum parte Nobis portectis, hac in parte inclinati, Indultum, & facultatem eligendi Consulem hujusmodi, omniaque, & singula in eisdem dicti Praedecessoris literis contenta, nec non electionem, creationem, & deputationem dicti Consulis per eosdem Mercatores, & alios Graecos vigore eorundem literarum factas, ac omnia, & singula inde secuta, dicta auctoritate tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam Juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, eisdem Mercatoribus, & aliis praedictis eundem Consulem confirmandi, revocandi, & alium nominandi, creandi, & deputandi, quoties illis expedire videbitur, concedimus, & indulgemus.

Sixtus Praedecessoris Literas ratas habens factam a Graecis Consulem electionem confirmat.

§.3. Decernentes eosdem Mercatores, & Nationem ex praedicta Insula Christianos dicto Consuli, & nullo alteri subjectos esse, sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & delegatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula

§.4. Non

1587. Derogatio Contrariis.

Dat. die 10. Maii 1587. An. III.

Ex Regest. in Secr. Breve.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae dictus Praedecessor in eisdem Literis voluit non obstrare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 10. Maii 1587. Pontificatus Nostri Anno III.

XIX

Statutum, quod officium Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, quod prius ad octennium durabat, imposterum ultra sexennium non protrahatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis providentia nonnumquam ea, quae certis suadentibus causis per ejus Praedecessores gesta sunt, ex aliis minus rationabilibus causis alterat, & ad primum suum statum reducit, prout in Domino conspicit expedire.

Pius V. Ministri Generalis Ordinis Min. de Observ. officium per octo annos durare statuit.

Sixtus ad primum statum sexenni rediit.

§.1. Sane fel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster inter alia statuit, & ordinavit, quod officium Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum de observantia nuncupat., per octo annos extenderetur, prout in literis dicti Praedecessoris desuper confectis plenius continetur.

§.2. Nos attendentes huic Ordini, cuius Instituta Regularia, dum in minoribus essemus, per quinquaginta annos, vel circa amplexi fuimus, optime convenire ad evitanda scandala, & absurda, quae ob id antehac orta fuisse dignoscuntur, ut officium praedictum ad primum suum statum reducatur, & ad sexennium tantum duret, prout etiam complures Romani Pontifices Praedecessores nostri in diversis eorum literis observari voluerunt, & mandarunt, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine statutum, & ordinem ipsius Praedecessoris Apostolica auctoritate tenore praesentium revocamus, cassamus, annullamus, & irritamus, ipsumque officium Ministri Generalis ad primum suum statum reducimus, & restituiimus, itaut illud, * ad quod hac praesenti hebdomada electio Personae ipsius Ordinis in Capitulo Generali fiet tam hac vice, quam perpetuis futuris temporibus ad sexennium tantum duret, & durare debeat, & illo elapso statim cesset, ac cessare censetur.

* Sic.

Sicque in posterum observari.

§.3. Quocirca omnibus, & singulis dicti Ordinis Professoribus huic negotio incumbentibus in virtute Sanctae obedientiae, & sub excommunicationis sententia, eo ipso per contrafacientes incurrenda praecipimus, quatenus singulo quoque sexennio ad novi Ministri Generalis electionem, quibuscumque rebus pothabitis, procedant,

nec ipsi, seu tunc existens Minister Generalis, aut quivis alius quacumque dignitate, etiam Cardinalatus honore fulgens, seu ipsius Ordinis Protector quacumque de causa etiam urgentissima confirmationem, seu extensionem dicti officii in aliud etiam brevissimum tempus a Romanis Pontificibus Successoribus nostris, & Sede Apostolica petere, & obtenta uti audeant, vel praesumant, ita ut elapso dicto sexennio praedictum officium Ministri Generalis ipso jure vacet, & vacare censetur.

§.4. Decernentes aliter factas electiones, & confirmationes nullas, & irritas, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti ordinis Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 14. Maii 1587. Pontificatus Nostri Anno III.

XX

Confirmatio Literarum Eugenii IV., & Pii V. super facultate concessa Officialibus Civitatis Anconitanae, privative cognoscendi causas suorum Civium in prima, & secunda Instantia.

Dilectis Filiis Anconitanis, ac Communitati, & Humilibus Civitatis Nostrae Anconitanae.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX debito pastoralis officii, meritis licet imparibus, nostris humeris impositi ad ea convenit vigilantiae nostrae Curas intendere, per quae Civitatum nostrarum status prospere dirigatur, ac Communitates, & Homines Nobis, & Apostolicae Sedi subiecti praesertim illi, qui suae fidei, & devotionis sinceritate, & constantia erga dictam Sedem, & Romanos Pontifices condignis se reddiderunt, in suis tractandis negotiis, ac litibus, & causis agendis subleventur, ac in gratiis, libertatibus, Immunitatibus, & Privilegiis, Juribusque sibi concessis adversus tempestatum procellas subleventur.

§.1. Dudum siquidem Nobis, dictaeque Sedi innotuit, Civitatem Nostram Anconitanam inter ceteras Ecclesiastici Status Civitates

1587.

Irritam declarare quicumque electionem, si aliter fiat.

Obstantibus derogat.

Dat. die 14. Maii 1587. An. III.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Proximium.

* Sic.

Anconitanae Rom. Pontificibus variis decretis Privilegiis.

tates fidelitate, & obedientia hanc Apostolicam Sedem mirifice coluisse, & in maximis rerum discriminibus firmius semper, & solidius permanisse. Unde Romani Pontifices Prædecessores Nostri diversis eam gratiis, immunitatibus, exemptionibus, & privilegiis decorarunt.

Quæ inter Eugenius IV. Causa omnes in prima, & secunda, Instantiis ab eorum Officialibus decedi iudic.

§.2. Nuper vero per dilectos filios Petrum Leonum, & Franciscum Napum Oratores Vestros Nobis significatis, quod se. Eugenius Papa IV. Prædecessor noster de præmissis abunde certioratus paterno, quo vos, Communitatemque vestram prosequeretur affectu, detrimentis, & sumptibus, quibus tam ex primis, quam ex secundis instantiis vos Communitatemque vestram, ac Homines, Incolas districtus afficiebantur, & defatigabantur providere, ac Civitatis prædictæ statum conservare, illumque pro commoditate, & indemnitate vestris salubrius dirigere volens, causas vestras, & omnium vestrum, nec non Hominum, & Incolarum districtus huiusmodi tam civiles, quam criminales, & mixtas, (crimines hæresis, ac falsitatis Literarum Apostolicarum, nec non lese majestatis contra Summum Pontificem, dumtaxat exceptis) in prima, & secundis Instantiis in Romana Curia de Jure, & antiqua consuetudine moveri, & agitari solitas, Vobis, & vestris Rectoribus, Præsentibus, Officialibus pro tempore deputatis audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas permisit, atque concessit: voluitque, & declaravit, quod nullus Civis, & Incola Civitatis, & Comitatus prædicti aut alius undecumque sit, cuiuscumque status, gradus, & conditionis existat, aliquem ex Civibus, Hominibus, & Incolis huiusmodi in prima, & secunda Instantiis, pro quavis causa, litæ, & controversia extra Civitatem, & Territorium, vel districtum vestrum huiusmodi tradere, & advocare audeat, seu præsumat, omnibus, & singulis Auditoribus, Vice-Auditoribus, Locatenentibus, ceterisque Urbis, ac Romana Curie Officialibus, nec non Legatis extra Romanam Curiam ad Jura reddenda, & ministranda deputatis, & deputandis, ne in dictis prima, & secunda Instantiis se intromitterent, interdixit, ac si secus factum foret, irritum, & inane decrevit, prout hic, vel alias in dicti Prædecessoris Literis in forma Brevis sub dat. Romæ quinto nonas Julii anno Domini 1445. Pontificatus sui Anno quinto decimo expeditas, plenius continetur.

Sublata Iudicibus Curie Romæ facultate eas iudicandi.

Pius V. Eugenii Literas confirmans nullam statuta ab Antiquis illius Civitatis hæc super re edicta approbavit.

§.3. Ac postmodum se. re. Pius Papa V. per suas Literas in forma Brevis sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum die 26. Septembris 1568. Anno Tertio eisdem de causis motus permissionem, concessionem, declarationem, interdictionem, & voluntatem dicti Eugenii Prædecessoris huiusmodi approbavit, & confirmavit, & præterea statuta, decreta, & ordinationem per dilectos filios antianos prædictæ Civitatis, illiusque Communitatem prædictam, quod

nullus in aliqua principali, vel alia quacumque causa supplicet, aut impetret, vel citet, seu conveniri, citari, vel vocari faciat per viam principalis Iudicii, aut cuiuscumque appellationis, seu nullitatis aliquem habitorem, comitativum, seu districtualem Civitatis, Communitatis, vel districtus prædicti, aut universitatem, vel Castrum aliquod dictæ Civitati suppositum, vel imposterum quomodocumque supponen. in aliqua causa civili, criminali, vel mixta, nisi coram Consilio, Potestate, Rectori, Iudicibus, & Officialibus Civitatis prædictæ per illius Consilium deputatis statuerint, & ordinauerint: ita ut si quis contrafecerit per se, vel per suum Procuratorem, causam perderet, & omnes, quod haberet in re, vel quantitate, de qua esset questio, ipso facto, suo Adversario applicaretur; Quod statutum, ac Eugenii Prædecessoris concessio huiusmodi Apostolica auctoritate confirmata fuerint, & quod nihilominus dilectus filius Curie Causarum Camere Apostolicæ Generalis Auditor ad concessionem, & statutum huiusmodi nullo habito respectu, diversas inhibitiones Iudicibus, & Officialibus dictæ Civitatis in causis in prima, & secunda Instantiis huiusmodi pendens in non modicum dictæ Civitatis præjudicium relaxaverat, & si partes ipse ad Curiam accessissent, minime dubitandum esset, quin ipse dictas inhibitiones sibi factas omnino revocari fecissent, causantibus tamen partium earumdem paupertatibus, partes ipse multo sibi conducibilis arbitantes illas, & eas defertas relinquere, quam ad Curiam ipsam accedere voluerunt; partium commoditati, & dictæ Civitatis indemnitati, & Jurium tuitioni providere volens dictus Prædecessor dicta statuta, & concessionem huiusmodi, & in eis contenta confirmavit, & approbavit, eidemque Curie Causarum Camere Apostolicæ Auditori, & quibuscumque aliis Iudicibus tam Ordinariis, quam Delegatis, & tam in alma Urbe, quam extra existentibus, quacumque auctoritate, & præeminentia fulgentibus, etiam si S. R. E. Cardinales, aut Causarum Palatii Apostolici Auditores fuerint, in virtute sanctæ obedientiæ, ac quoad Cardinales sub eius indignatione, quo vero ad alios sub excommunicationis majoris, aliusque arbitrio suo applicandis penis districtè præcipiens, inhibuit, ne deinceps perpetuis futuris temporibus aliquas inhibitiones, seu alia impedimenta, propter quæ Iudices, & Officiales Civitatis huiusmodi in causis prædictis coram ipsis pendentibus in prima, & secunda Instantiis procedere, ac sententias suas promulgare auderent, seu præsumerent, & nihilominus si inhibitiones, vel alia impedimenta fieri contigerit, ut præfertur, eisdem Iudicibus, & Officialibus Civitatis Anticane huiusmodi, ut illis non obstantibus, ad Causarum huiusmodi cognitionem, & executionem procedere omnino possent, & deberent, facultatem concessit, cum clausula sublata, decreto irritanti, & alias, prout

Quibus non obstantibus ad Auditor Cameræ Apostolicæ nonnullas inhibitiones relaxasset.

Huiusmodi inhibitiones relaxari idem Pontifex prohibuit.

Data Iudicibus Anticane auctoritate sic non parandi.

prout in literis dicti Prædecessoris latius continetur.

Oratores Anticani hæc omnia a Sixto PP. confirmari petunt. Obtinueruntque.

§.4. Petentes per Nos, dictamque Sedem Apostolicam præsidio fulciri, ac ut perpetuo subsistant, de novo approbari, & confirmari.

§.5. Nos autem, qui fidem vestram erga Nos dictamque Sedem dudum probatam habemus, vos, communitatem vestram, ac Homines, & Incolas prædictos similibus, & amplioribus favoribus, & gratiis amplectentes, & prosequentes, dictorumque Prædecessorum literas, & in eis contenta quacumque, ac si de verbo ad verbum hic insertæ forent, pro expressis habentes, illas, ac remissionem, concessionem, voluntatem, declarationem, mandatum, interdictionem, decretum, statuta, & ordinationes prædictas, omniaque alia, & singula in dictis literis contenta, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine perpetuo, & ad perpetuum rei memoriam approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos tam Juris, quam facti defectus, si qui forsan in illis intervenerint, supplementis, illisque innovamus, & de novo concedimus.

Datis ad talia exsequenda Commisissis.

§.6. Mandantes moderno, & pro tempore existentibus dictæ Provinciae Legato, Vicelegato, dictæque nostræ Civitatis Gubernatori, eorumque, & cuilibet ipsorum Officialibus, & Ministris, ac S. R. E. Camerario, Vicecamerario, Camere Apostolicæ Clericis, & Generali Auditori, quatenus vos, Communitatemque, & Homines, nec non Incolas, ac Officiales, & Ministros prædictos minime impediant, perturbent, vel inquietent, quinimo in præmissis omnibus, & singulis, & circa ea favent, assistant, & protegant, contraditores, rebelles, & inobedientes, & perturbantes quoscumque Juris, & facti remediis opportunis, ac sub sententiis, censuris, & penis pecuniariis compescendo, aggravando, reagravando, & interdicens, & una cum invocatione brachii secularis.

Clausula perpetua huiusmodi concessionum observantia.

§.7. Et ita per quoscumque etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii Apostolici Causarum Auditores, ac alios Ordinarios, & Delegatos Iudices iudicari debere, sublata eis aliter iudicandi, & declarandi facultate, & auctoritate; irritum quoque, & inane ex nunc, prout ex tunc, & contra si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§.8. Non obstantibus Apostolicis, & dictæ Provinciae, ac aliis Provincialibus, & Synodalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam super registrandis privilegiis in Archivio dictæ Provinciae, ac de confirmandis, ac edendis statutis editis, & edendis per Communitates ipsius Provinciae per illius Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Vicarios, vel Rectores, privilegis quoque, Indultis, & Literis Aposto-

licis ejusdem Provinciae Legatis, Gubernatoribus, Officialibus, Collegio, & Curialibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque derogatoriis derogatoriis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, omnibusque aliis, quæ Prædecessores nostri voluerunt non obtinere, ceterisque contrariis quibuscumque statum, & merita cause, & causarum si qua forsan sunt, eorum Instantias, nominatione, & cognomina Iudicum, & colligantium, ac privilegiorum, Indultorum, gratiarum, concessionum, statutorum, decretorum, ordinationum, reformationum, aliorumque prædictorum, & hic de necessitate exprimendorum tenores, & compendia, ac si de verbo ad verbum, & non per clausulas generales idem importantes, etiam si in illis caveatur expresse, quod pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda, aut totus illius tenor inferendus, seu alius modus, vel magis exquisita forma deberet servari, pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis omnibus hac vice specialiter, & expresse, ac motu scientia, & deliberatione prædictis derogamus.

Dat. die 23. Maii 1587. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 23. Maii 1587. Pontificatus nostri Anno III.

X X I.

Theologos Universitatis Sorbonicæ adhortatur, ut Libros hæresi, erroribusque conspersos exquirant, in edendo Librorum prohibitorum novo Indice adnotandos.

Ex Reg. in Secr. Brevis.

Dilectis Filiis Præposito, Theologis, & Canonistis Universitatis studii generalis Sorbonæ.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Inter multiplices animi nostri curas, quibus in apostolatus apice constituti premimur, maxima est, ut universo gregi, divina providentia Nobis commisso prospicientes, ab eo lethalia quæque pro viribus arceamus, pascua tantum salubria illi procurantes, & concedentes, ut sublatis noxiis omnibus, & impedimentis, vitali cibo pascuis, potatibusque divinis fontibus ad caelestes causas, incoluntis perducatur.

Exordium.

§.1. Cum itaque, gravissima cum iactura Christianæ pietatis ab anno 1564, quo tempore Index Librorum prohibitorum exiit, adversario humani generis zizaniam in nocte seminante supra bonum semen, quotidie huic nostro gregi venenum pro salutari esca, atque potu apponatur propineturque per libros, aut scripta hæ-

Entrar Pontifex quas curas suscipere in examinandis, prescribendis que Libris hæresis, seu pravis opinionibus conspiciantur.

resibus, seu quavis alia impietate corrupta. Nos Prædecessorum nostrorum Summorum Pontificum vestigiis inherentes, qui expurgando veteri fermento doctrinæ prævaricantissimæ elaborarunt, ad idem opus nosmet ipsos accinximus, & sedule curavimus fieri novum Indicem librorum impiæ doctrinæ, quo nostris ovis indicemus, & prohibeamus nociva pascua, quæ in hunc diem novimus, plura etiam indicaturi, & prohibitori, cum plura cognoverimus esse talia. Opus est arduum, & ingens, & non nisi magnis laboribus, & vigiliis, omniumque oculis, & auxiliis consiciendum, ut omnibus commodum, & utile esse possit. Quare ne dum quosdam S. R. E. Cardinales, singulari eruditione, & prudentia præditos deputavimus cum Theologis, aliarumque scientiarum Professoribus: Verum insignium Academicarum, & Universitatum studia, & labores adhibenda esse judicavimus.

Vocatis in partem laboris nonnullis Cardinalibus, Theologis, ac Universitatibus.

Sacrosanctos Doctores, ut eundem laborem suscipiant adlocutur.

Modum ab eis servandis præscribit.

§. 2. Uti igitur egregias alias universitates, & Academias monuimus, & hortati sumus, & hanc vestram quoque monemus, & hortamur in Domino, vobisque in meritum obedientiæ præcipimus, & mandamus, quatenus, omni adhibita diligentia, & studio propositum nostrum adjuvetis.

§. 3. Cumque pro novo indice faciendum id præsertim desideretur, ut libri conscribantur, quorum nomina non sunt in prioribus indicibus: multum vero huic negotio conducere judicetur, si hereticorum tempora, dogmata cognoscantur, & libri, in hoc præcipue requiruntur diligentia vestra, ut hæc omnia significetis Nobis. Desideratur quoque, ut singulariter recensentur catholicorum libri, qui aliqua in parte, vel corrigendi, vel etiam prohibendi erant. Neque nomina tantum, tum hereticorum, tum etiam catholicorum desiderantur, sed & tituli librorum, & eorum impressores, & loca ubi fuerint impressi. Hæc omnia quam primum in unum collegeritis, ad Sanctam hanc Sedem transmittite curabitis, ut tandem desideratus index populoque Christiano admodum necessarius in lucem prodire possit. Significabitis etiam quod ordine, & modo, quibusque servatis id a Vobis factum fuerit.

Dat. die 20. Junii 1587. An. III.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Anno Piscatoris die 20. Junii 1587. Pontificatus nostri Anno III.

X X I I.

Ex Resol. in Sec. brev.

Revocatis nonnullis statutis ab Episcopo, & Capitulo Abulensi editis circa visitationem, & correctionem Capitularium, suppressisque quibuscumque controversis inde exortis, statuta Concilii Tridentini in hujusmodi materia servari mandat.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuum rei memoriam.

Curâ Rom. Pontificis pro gubernatione.

Decet Romanum Pontificem in supremo iustitiæ Throno, & Apostolica

potestatis plenitudine a Domino constitutum officii sui partes ad ea propensiori studio conferre, per quæ Sac. Concilii Tridentini sanctiones illibate præserventur, & si quid in illarum depressionem cedere, & ad noxam tendere cognoscit, id per suæ providentiæ ministerium revocetur, & ad debitam normam reducatur.

Vigore Literarum Pii II. edicta fuerunt nonnulla concordata inter Episcopum, & Capitulum Abulen.

§. 1. Accepimus siquidem, quod in quadam concordia, olim, vigore Literarum se. rec. Pii Papæ II. Prædecessoris nostri sub dat. 1463., pridie Kalendas Maii inter bo. me. Martinum Episcopum Abulen., ac Decanum tunc existentem, & Capitulum Ecclesiæ Abulen. circa jurisdictionem, visitationem, correctionem, inquisitionem, & punitionem delictorum per capitulares, & alias personas dictæ Ecclesiæ pro tempore commissorum, inita, & a Judicibus in dictis Literis Pii II. deputatis, & a nonnullis aliis etiam Prædecessoris nostri forsân confirmata, expresse inter alia cævetur, quod Episcopus Abulen. possit capere, seu capi mandare quemcumque beneficiatum dictæ Ecclesiæ, qui aliquid commiserit, propter quod veniat capiendus, seu contra quem fuerit data querela, & illum detinere per tres dies in aliquo honesto loco juxta qualitatem delicti, & persone, quæ si fuerit capta intra dictam Civitatem, & si fuerit capta extra eam, cessante legitimo impedimento, adduceretur ad illam, ita ut infra dictos tres dies teneretur eum presentare, & notificare in dicto Capitulo, ad hoc ut, juxta delictum, persona per dictum Episcopum, Decanum, & Capitulum, detineatur, corrigatur, puniatur, & castigetur, prout juris fuerit, ita tamen, ut salva remaneat dictis Decano, & Capitulo potestas comedendi jentacula sua, & ascribendi culpe delinquentium, prout habent de usu, & consuetudine. Quodque in quinquagesimo septimo ipsius Ecclesiæ statuto mandato similis memorie Alfonso olim Episcopi Abulen., ac Decani, tunc existentis in libro statutorum de Anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo recompileto, & descripto, & per pia mem. Leonem Papam X. etiam Prædecessorem nostrum per suas Literas sub dat. millesimo quingentesimo decimo nono, pridie Nonas Maii, ac alios forsân Prædecessores nostros confirmato, etiam disponitur: Quod perpetuo, & in perpetuum, quoties contigerit aliquem Beneficiatum, aut Beneficiatos dictæ Ecclesiæ rixari intra eam cum aliis Beneficiatis illius, aut ipsi dixerint aliqua verba injuriosa contra Capitulum, & in illius spretum, & contra illud fecerint aliqua injuria, ita ut Capitulum se sentiat injuria affectum, & ob id, & in effectum sit: Quod Decanus, & Capitulum soli, sine eorum Prælato, & illo excluso, possint eum, si voluerint, carcerare in eorum domibus, sub gravibus penis, ne illas egrediantur absque eorum mandato, & quod juxta eorum delicta subtrahantur ad duos menses omnes eorum Præbendæ, si delictum tale fuerit, ut tanta pœna sit dignum,

In his statutum est visitationem, & Correctionem Capitularium spectare ad Episcopum una cum Capitulo.

Decretum, quoque, ut si aliquis Beneficiatus Canonici intra Ecclesiam injuria afficiat, Capitulum sine Episcopo possit illum castigare.

num, habita in primis informatione summarie, qualiter, & quales fuerint culpantes, & qui culpabiles reperti fuerint, subtrahantur eis ad unum mensem ex suis Præbendis, si ipsi imponantur alia, vel alia pœnæ, & penitentia eis benefica secundum eorum delicta: sed si Capitulum negligens fuerit, ut nullam imponat pœnam delinquenti, in hujus negligentia casu succedat Prælatus, & procedat contra talem delinquentem una cum Decano, & Capitulo in imponenda illi pœna ipsi benefica: & si delictum grave fuerit, ita, ut non sufficiant pœnæ supradictæ, quod eis comedant jentacula, & jentacula eis benefica, donec eis injungatur pœnam eorum delicto condignam, prout fieri solitum est. Si tamen talis Beneficiatus, aut Beneficiati rixam habuerint intra Ecclesiam Cathedrali cum aliis, qui non sint Beneficiati, Cappellani, aut famuli chori, si delictum admodum fuerit grave, & atrox, ut puniri mereatur maioribus, quam supra dictis penis, & illæ non sufficiant secundum magnam atrocitatem sui delicti, talis delinquens castigetur, puniatur, & corrigatur a dicto Episcopo, ac Decano, & Capitulo simul, juxta ejus delictum. Si vero talis Beneficiatus tale delictum extra dictam Ecclesiam commiserit, illudque sit tale, ut carcerari mereatur, quod dictus Episcopus illum mandare apprehendi possit, illumque teneat carceratum honeste in ejus Palatio, si in domo honesta in Civitate Abulen., & illum non possit ducere captum ad Bonillam, nec aliam partem extra ipsam, & quod intra tres dies, incho die, quo eum apprehenderit, teneatur eum ducere, & presentare in Capitulo predictis Decano, & Capitulo, & ab omnibus constituatur, si dignitas fuerit, in domo alterius dignitatis, si vero Canonicus in domo alterius Canonici, Portionarii autem in domo alterius Portionarii. Et quod Episcopus, Decanus, & Capitulum predicti per se, vel eorum Commissarios faciant inquisitionem talis delicti, audientes delinquentem super ejus innocentia usque ad conclusionem litis, & donec sententia contra eum, & Beneficiatum culpabilem feratur per dictum Episcopum, ac Decanum, & Capitulum, & quod alteri sine aliis illam non possint ferre. Quod si Episcopus abfuerit a Civitate, in ejus locum ejus Provisor assistat in præmissis, & quod adimpleatur sententia ferenda contra eum ab ipsi Episcopo, Decano, & Capitulo, illaque exequatur. Quodque hic ordo servetur, quando Episcopus visitare voluerit Decanum, & Capitulum, & dictum Capitulum eum eodem Episcopo deputet duos Beneficiatos ad faciendam dictam visitationem, tamen, quod puniatur, & pœna injungatur ab omnibus, prout dictum est, ac in concordia, & statuto predictis plenius continetur.

Quod si negligens in hoc fuerit Capitulum, Episcopus contra eum procedat una cum Capitulo.

Et hoc etiam modo procedat in gravibus delictis, si is, qui sine injuria affectus, non sit de gremio Capituli.

In casu tamen delicti extra Ecclesiam perterriti eum Episcopus ad Capitulo judicet, juxta qualitatem delicti.

Abfente Episcopo predicta omnia ab ejus Provisore exequantur, nisi demandentur. Si visitandum sit Capitulum, visitatio fiat per Episcopum, & duos Beneficiatos, pœna tamen rei ab Episcopo, & Capitulo injungatur.

Hujusmodi statuta quoniam plurimum controversis inter Episcopum,

sive inter Venerabilem Fratrem Petrum Episcopum Abulen., & forsân ejus Prædecessores, ipsius Ecclesiæ Præsules, nec non modernum, & pro tempore existentem Decanum, & Capitulum predictos, tam in Romana Curia, quam extra eam coram diversis Judicibus, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditoribus orta fuerint, & adhuc vigeant, & pendeant indecise.

Decanum, & Capitulum occasione] deducunt.

Sixtus omnibus causis ad se avocatis, impositaque partibus perpetuo silentio.

§. 3. Nos attendentes concordiam, & statutum hujusmodi episcopalem jurisdictionem, quoad capitulares personas dictæ Ecclesiæ adeo coarctare, & quibusdam quasi Cancellis, circumscribere, ut facilis cuique etiam atrocissimi cuiusvis criminis Reo ad illam illudendam, & suorum scelerum impunitatem consequendam, via aperiretur, & quam plurima alia inconvenientia in dignitate Episcopalis Iudicium, illiusque ordinariæ jurisdictionis diminutionem subsequantur, debiteque reformationis Concilio Tridentino injunctæ ministerium impediatur, ac propterea volentes abusibus, & incommodis hujusmodi occurrere, nec non Præsulem, & Decanum, ac Capitulum hujusmodi ab ulterioribus litium anfractibus, & dispendiis extricare, eorumque paci, & tranquillitati consulere, & alias in præmissis officii nostri partes salubriter interponere, eundem litium, & causarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & Colligantium, ac eorum, & quorumcumque aliorum præfessiones, titulos, & jura, nec non processuum desuper formatorum, & sententiarum forsân latorum, ac inde secutorum quorumcumque tenores, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, & de Apostolice potestatis plenitudine, prævia causæ, & causarum hujusmodi cognitione, & habita supra præmissis, & aliis infra scriptis cum S. R. E. Cardinalibus, super consultatione, & negotiis Prælatorum deputatis, matura deliberatione, coram quibus etiam negotium partibus hinc inde voce, & scripto auditis, plene discussum fuit, causam, & causas universas predictas, cum omnibus, & singulis illarum dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, coram quibuscumque Judicibus Ordinariis, & Delegatis, etiam Auditoribus predictis, ac etiam Sedis Apostolicæ in Regnis Hispaniarum Nuncio, in dicta Curia, vel extra eam, & ubilibet pendentes, in quibuscumque statu, terminis, & instantiis reperiantur, ad Nos harum serie advocamus, ac penitus, & omnino extinguimus, nec non super omnibus, & singulis præmissis, tam moderno, & pro tempore existenti Episcopo, quam Decano, & Capitulo, ac Capitularibus, & aliis personis predictis, ceterisque interese quomodolibet habentibus, vel pretendentibus perpetuum silentium imponimus, ac Auditoribus, & aliis Judicibus in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendum mandamus, & interdiciamus, ac de meritis

§. 2. Cum autem, sicut etiam accepimus super concordia, & statuto predictis, illorumque confirmationibus supradictis, & observatione diverse lites, & controversie Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Z causa

Visitationem Capituli ad Episcopum, juxta statuta Concilii Tridentini spectare docerunt.

Non obstantibus premissis, aut quibuscumque privilegiis.

Petrum Episcopum a juramento suo per observantiam distantium statutorum, premissis ab eo, que Successores Episcoporum reddere immunes.

Predictione statuta abro-

causæ, & causarum hujusmodi cognoscere, seu in illa, vel illis ad ultiores actus procedere, minusque partes colligantes hujusmodi, seu pro eis agentes ad litium, & causarum predictarum prosecutionem admittere, aut desuper quemquam audire præsumant.

§.4. Insuper Decretis Concilii prædicti inhærendo, eundem Petrum Episcopum, ejusque Successores dictæ Ecclesiæ Præsules, seu Administratores pro tempore existentes ex nunc deinceps, perpetuis futuris temporibus, omnes, & singulos obtinentes dignitates, nec non Canonicos, integrosque, & dimidios Portionarios, ac Cappellanos Beneficiatos, Cantores, Sacristas, Ministros, & personas dictæ Ecclesiæ, juxta, & secundum formam, ac dispositionem ejusdem Concilii Tridentini in Capitulo IV. incipiente *Capitula Cathedralium sess.6.*, & in Cap.6. incipiente: *Statuta Sanctæ Synodæ sess.25.* visitare, corrigere, & punire libere, & licite posse, nec pretextu hujusmodi, vel aliorum quorumcumque dictæ Ecclesiæ statutorum, seu privilegiorum, exemptionum, Indultorum, & Literarum Apostolicarum eidem Ecclesiæ, illiusque Capitularibus, & aliis personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, dictamque Sedem, seu illius Legatos, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quomodolibet concessorum, nec non concordiarum, conventionum, & transactionum desuper inter Præsules, ac Decanum, & Capitulum hujusmodi initarum, ac confirmationum, & approbationum Apostolicarum inde secutarum, desuper impedire posse, sed illa omnia ad formam, & dispositionem Decretorum Concilii Tridentini hujusmodi omnino reduci debere Apostolica auctoritate, tenore præsentium, statuimus, ordinamus, & declaramus, ac reducimus.

§.5. Et nihilominus Petro Episcopo, & ejus Successoribus prædictis plenam, liberam, ac omnimodam facultatem, omnes, & singulos Dignitates obtinentes, Canonicos, Portionarios, tam integros, quam dimidios, Cappellanos, Beneficiatos, Cantores, Sacristas, Ministros, & personas dictæ Ecclesiæ nunc, & pro tempore existentes, juxta formam Decretorum Concilii in Capitulis, & Sessionibus hujusmodi visitandi, corrigendi, & puniendi, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & elargimur, ac quæcumque juramenta per Petrum Episcopum, ac Decanum, & Capitulum prædictos, nec non quosvis alios in præmissis, & eorum occasione sub quavis verborum forma præstita, eis, & eorum singulis relaxamus, ipsosque, & eorum Successores a juramentis prædictis, ac promissionibus, & obligationibus desuper factis, minime adstringi, nec ad eorum observationem teneri, & ob non observationem hujusmodi reatum perjurii, aut aliquam notam, sive infamiam, vel penam nullatenus incurere volumus.

§.6. Ac omnia, & singula concordias,

transactiones, conventiones, privilegia, exemptiones, Literas, & Indulta hujusmodi, etiam quibusvis juramentis, promissionibus, vinculis, cautelis, obligationibus, renunciationibus, & apostolicis confirmationibus, aliis prædictis, & firmitatibus munita, etiam supra hominum memoriam, a longissimo, & quæcumque tempore, etiam continuo observata, & ex quibuscumque causis quantumvis maximis, urgentissimis, & onerosis introducta, concessa, approbata, & etiam multiplicatis vicibus innovata; Quæ supradictis decretis Concilii hujusmodi, quoad correctionem, punitionem, & visitationes prædictas quomodolibet contrariantur, seu adversantur, illorum omnium tenores, causas, & effectus, præsentibus pro expressis, & insertis habentes, quibuscumque illa concepta sint formulis, nec non irritantibus, & aliis decretis roborata, revocamus, cassamus, irritamus, & abolemus, abrogamus, viribusque, & effectu evacuamus, ac pro revocatis, callis, irritis, abolutis, abrogatis, viribusque, & effectu vacuis haberi, nec amplius attendi, neque cuiquam suffragari, minusque desuper in judicio, vel extra quomodolibet expediri.

§.7. Præsentes quoque literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostre, vel sufficientis cognitionis causa, aut alio quovis defectu, & ex eo quod prædicti colligantes, ac alii interesse quomodolibet habentes, seu prætendentes ad præmissa vocati non fuerint, nec illis consenserint, aut ex quavis alia, quantumvis legitima, & justissima causa, notari, impugnari, retractari, invalidari, seu etiam enormis, ac enormissimæ læsionis, aut alio quovis pretextu, & colore ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, aut ab alio, vel aliis impetrato, seu etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, concessio uti posse, neque easdem præsentis Literas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, vel aliis contrariis dispositionibus specialibus, vel generalibus, etiam per viam legis, statuti perpetui, contractus, seu Constitutionis per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem prædictam, vel ejus Legatos, quodcumque pro tempore faciendis, comprehendi, vel semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie etiam sub dat. per pro tempore existens, Episcopum prædictum, quodcumque eligenda, reintegratas, semper validas, & efficaces existere, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, neque illis per quascumque Literas Apostolicas, etiam quavis clausulas speciales, vel generales, etiam derogatorias dero-

Clausula pro perpetuo præsentis Constitutionis firmitate.

Adempta quibuscumque Judicibus seu quibusvis facultate.

Ejusdem Constitutionis executorum designat.

Obstantibus tollit.

derogatorias, ac efficaciores, & insolitas, nec non irritantia, & quæcumque alia Decreta sub quacumque verborum forma, & expressione in se continentibus ulterius derogari, nec derogatum esse censei posse, nisi totus tenor illarum de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insertus, & hujusmodi derogationes consistorialiter de S. R. E. Cardinalium consilio, & prævia causæ cognitione, & matura desuper deliberatione habita, facta, & per trinas distinctas, & separatas Literas eundem tenorem continentibus, tribus distinctis vicibus, cum totidem temporum intervallis, eidem Episcopo pro tempore existenti legitime intimata, & insinuate fuerint, expressisque eorum accesserit assensus, & aliter factæ derogationes minime suffragentur.

§.8. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam prædictos Auditores, Nuncios, & Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique, & in quavis causa, & instantia judicari, & diffiniri debere, nec non quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari irritum, & inane decernimus.

§.9. Quocirca dilectis filiis nostro, & Sedis Apostolicæ pro tempore apud Regem Catholicum existentis Nuncio, ac Venerabilibus Fratribus Salamantin., ac Segobien. Episcopis, & eorum Officialibus, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, mandamus, quatenus opus fuerit, ac quoties pro parte Petri Episcopi, & ejus Successorum prædictorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præsentis Literas, & in eis contenta hujusmodi ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac Petrum Episcopum, ejusque Successores prædictos illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos, vel eorum quempiam per Decanum, & Capitulum, ac Capitulares, & ceteras personas hujusmodi, vel alios quoscumque desuper quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas, aliisque opportuna juris, & facti remedia, appellatio postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis Processibus, sententias, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.10. Non obstantibus præmissis, & reme: Bonifacii Papa VIII., similiter Prædecessoris nostri de una, ac in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

ad judicium non trahatur, nec non, quatenus opus sit nostra de non tollendo jure quæsito, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non prædictis, & aliis ipsius Ecclesiæ, etiam juramento, confirmatione Apostolica, etiam ex certa scientia, & cum causæ cognitione, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, concordias, transactionibus, & conventionibus, etiam ab immemorabili tempore observatis, ac penis in illis contra non parentes appositis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eidem Ecclesiæ Abulen., illiusque Præsuli, Capitulo, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, dictamque Sedem, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, seu eorum contemplatione, intuitu, in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, ac concedendis, approbandis, & innovandis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, & eorum totis tenoribus specialibus specificis, expressis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si Decano, & Capitulo, ac Capitularibus ceterisque personis prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede Indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 13. Julii 1587, Pontificatus Nostri Anno III.

XXIII. Erectio Officiorum Vacabilium Procuratoris, Advocati Fiscalis, nec non Commissarii Generalis Fraudum pro Provincia Marchie.

SIXTUS PAPA QUINTUS Ad perpetuam rei memoriam.

AD regimen Universalis Ecclesiæ, divina dispositione assumpti, curis animi

Dat. die 13. Julii 1587. An. III.

Ex Regest. To Secret. Breve

Procuratum i assi

assiduis, & continua meditatione pulsamur, ut iustitia mediante, ira, & malorum hominum impetus reprimantur, & boni, de custodia nostra confidentes, in iuribus suis, adversus eos, protegantur, & ubique conserventur.

Avoctari, Procuratori, & Commissarii officia erigit.

§.1. Nos igitur, pro nostri pastoralis officii debito, quantum cum Deo possumus, premittis, ut ubi debitum sortiantur effectum, non solum verba, sed operarias manus adhibere volentes; motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de apostolice potestatis plenitudine officium Procuratoris, & Advocati Fiscalis, nec non Commissariatum generalem fraudum in tota Provincia Marchie, illiusque Civitatis, Terris, Locis, & Jurisdictionibus quibuscumque vacabile ad vitam infra scriptorum, & cuiuslibet eorum concedendum, & conferendum, ita quod obtinentes illud, & illa, per se ipsos, & quemlibet eorum, vel alium, seu alios eius substitutos ad eorum, & cuiuslibet eorum beneplacitum amovibiles, toties, quoties sibi videbitur, exercere valeant, & valeat, apostolica auctoritate perpetuo erigimus, & instituimus, separantes, & dismembrantes dicta officia Fiscalatus, & Commissariatibus ab officio Gubernatorum, & Potestatum, ac aliorum iudicum dictorum Locorum.

Emolumenta eius assig. ac.

§.2. Illisque sic erectis, & institutis, pro eorum dote, omnia, & singula emolumenta, viginti, responsiones, & regalias ex exercitio dictorum officiorum provenientes, ac prout aliis Fiscalibus, & Commissariis Apostolicis in dicta Provincia solvi solitum fuit, eadem auctoritate applicamus, & appropriamus.

Huiusmodi Officiorum collationem Roman. Pontificibus reservat.

§.3. Eorundemque officiorum ad instar aliorum Romane Curie Officiorum similitudinem venalium, ac vacabilium collationem, provisionem, & dispositionem, illorum vacatione per obitum infra scriptorum omnium, & cuiuslibet eorum, & non alias, vel resignationem obtinere, occurrere, Nobis, & Successoribus nostris reservamus.

Presentesque Literas perpetuo precipit observari.

§.4. Nec non erectionem, institutionem, appropriationem, applicationem, & dismembrationem, presentisque literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere.

Collatio dd. Officiorum DD. de Notis.

§.5. Ut autem officia predicta alicui idoneo conferantur, & de fidelitate, probitate, & rerum gerendarum experientia dilectorum Filiorum Maximiani Nerosi de Monte novo dicti Piceni, & Marciani similiter Nerosi ejusdem Fratris Consobrini, utrinque conjuncti, J.V. Doctorum, plurimum in Domino confidentes, dicta Officia in dicta Provincia, ejusque locis, jurisdictionibus, & annexis dictae Provinciae, cum omnibus, & singulis honoribus, oneribus, iuribus, emolumentis, viginti, resignationibus, salariis, regaliis, & aliis quibuscumque juxta stilum aliorum nostrorum Procuratorum, & Advocato-

rum Fiscalium, ac Commissariorum Apostolicorum eisdem Marciano, & Maximiano, & cuiuslibet eorum, quoad vixerint, & quilibet eorum vixerit, per se ipsos, ipsum, vel alium, seu alios eorum, seu eius substitutos, etiam dictorum Locorum luculas, ut supra, exercendi, tenendi, regendi, & gubernandi, reservata dispositione dicti officii, & ejus fructuum, quoad resignationem, distributionem, substitutionem, & afflictiones faciendas, pretio, & responsione conveniendis, & fructuum, ac pretii perceptiones Joanni Jacobo Nerosi, similiter juris utriusque Doctori, eorum fratri majori natu, casu quo aliqua discordia oriretur inter ipsos, dicta auctoritate concedimus, & assignamus; ipsosque Marcianum, & Maximianum in tota dicta Provincia, & illius jurisdictione, & quemlibet ipsorum in solidum Advocatum, Procuratorem nostrum Fiscalem, & Commissarium Apostolicum perpetuum, ut supra, cum facultatibus, concessionibus, & Indultis solitis, ac aliis supradictis facimus, & deputamus, cum hac tamen conditione adjecta, quod ipsi Marcianus, & Maximianus, seu Joannes Jacobus, vel alius eorum nomine in nostram, & Apostolicam Sedem subventionem solvere teneantur in manibus dilecti filii Joannis Augustini Pinelli Generalis nostri Depositarii summam pecuniarum scutorum trium millium monete de Julis decem pro quolibet scuto, relevando eos ab onere probandi dictas pecuniarum summas esse conversas in subventionem, utilitatem, & necessitatem nostram, & Sedis Apostolicae. Declarando, dictam summam fore, & esse justum pretium dictorum Officiorum, quae concedimus in vim contractus initi nobiscum intractabilis, & si plus valerent, vel valere possent, etiam in magna, & quacumque quantitate, etiam ultra dimidiam, & ulteriorem summam, in magna, majori, & maxima quantitate, omne id, & totum illud plus, eisdem nostris certa scientia, motu proprio, & potestatis apostolice plenitudine remittimus, & condonamus eisdem irrevocabiliter.

Summam 3. mill. scuto ab eis percipi fecerit.

§.6. Mandantes omnibus, & singulis dictae Provinciae illiusque Civitatum, & Locorum Gubernatoribus, Potestatibus, Judicibus, Thesaurariis, Depositariis, & Officialibus, Prioribus, Hominibus, Universitatibus, & aliis quibuscumque, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, quatenus dictos Marcianum, & Maximianum, & quemlibet eorum in solidum, & cuiuslibet eorum substitutos, Officiales, & Ministros, ac Cancellarios ad dicta officia, illorumque libera exercitia admittant, & recipiant, vereque tractent, & recognoscant, illisque, & cuiuslibet eorum de solitis iuribus, emolumentis, regaliis, & aliis supradictis respondeant, & responderi faciant.

Eos in verbis Procuratoris, Advocatum, & Commissarium admitti jubet.

§.7. Volumus quoque, ut dicti Marcianus, & Maximianus habeant, & quilibet eorum habeat prerogativas, precedentias, prae-

Solita Privilegia eis concedit.

preminentias, gradus, & quacumque alia, quos, quas, & quae soliti sunt habere Commissarii generales a Nobis, & Sede Apostolica transmissi, & eis debentur, & quod predicti, & quilibet de cuiuslibet eorum familia Substituti, Notarii, Officiales, & Ministri, dici, nocturne possint quacumque arma alias prohibita deferre, nullis, praeterquam Archibussetis brevioris mensurae duarum palmarum, exceptis.

Uno decedente alio dd. officia potest exercere.

§.8. Declarantes dicta officia fore, & esse nobilia, & dignitates, & non tantum predictos esse Delegatos, sed etiam Judices, & Commissarios Ordinarios, durante vita dictorum, & cuiuslibet eorum, & casu, quo unus eorum tantum superstit, ille solus habeat, & exerceat dicta officia cum supradictis auctoritatibus, & emolumentis, ac aliis suprascriptis in omnibus, & per omnia.

Derogatio contrariis.

§.9. Non obstante Regula nostra de jure quaesito non tollendo, & de gratis, & Indultis Camera Apostolice praedictum, quomodolibet concernentibus, registrandis, nec non locorum praedictorum, etiam juramento, confirmationibus apostolicis, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, constitutionibus dictae Provinciae, & consuetudinibus, privilegiis, Indultis, praescriptionibus, & Literis Apostolicis etiam illis, illorumque Incolis, ac aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam Motu proprio, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, stilo Palatii, regulis Cancellariae, Constitutionibus Apostolicis, editis, & edendis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, expressa, & expressissima mentio habenda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus; Ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum die 15. Augusti 1587. An.III.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 15. Augusti 1587. Pontificatus Nostri Anno III.

XXIV.

Ex Reg. in Secr. Brev.

Ministro, & Commissario Generalibus Ordinibus Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, instituendi Confraternitates Cordigerorum in omnibus Conventibus, & communicandi Indulgentias Archiconfraternitati Assisi erectae concessas, facultas communicatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuum rei memoriam.

Exordium.

Divinae charitatis alitudo eminentissima, & summi amoris seraphici inexhausta bonitas, qua ab aeterno, & ante mundi constitutionem in charitate perpetua dilexit Nos, ac ut Nos sibi obstringeret in funiculis Aedae, id est naturae gratiae, & gloriae ad se trahere voluit, videns Prothopla-

sti culpa peccatorum funibus circumplexos, & ad se clamantes; propitius esto forti & funiculo hereditatis tuae: non modo nos vinculos suos non despexit, sed in fortitudine educendos de mendicitate, & ferro dijudicans, in funiculis secundi Aedae (inquit) traham eos, & ut insolubili nosmet sibi vinciret, tenaciusque obstringeret filium suum Redemptorem nostrum (cujus divina disponente gratia, meritis licet imparibus in Sacrosancta Ecclesia vices gerimus) filium Aedae factum, quasi funiculum, divinitate, anima, & carne contextum, ac de Caelis ad Terras protensum Iustitiae cingulo in omni vita sua ad lumbos praecinctum, suamet solus interiorum charitate vinculum, licet funibus impiorum pro sua voluntate ligatum, usque ad mortem Crucis tradidit, & traxit, ut sic nobis victis, & in peccatorum funibus vinculis, fieret sapientia, Iustitia, sanctificatio, & redemptio; Licet autem tanta charitatis ardor inextinguibilis esse debuisset, refriguit tamen: unde frigiditate mundo, & in funiculis Evae (qua sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitae) denuo contrito ad denuo inflammanda corda nostra Pater Misericordiarum, & luminum, famulum suum Beatum Franciscum misit, & in tam larga benedictione dulcedinis praevenit, ut non modo virtutum praerogativa, & meritis celebrem fecerit, sed & in Carne ipsius Sacra Christi Stigmata renovaverit, & mira Crucis misteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad vivum demonstraverit, adeo ut vere Christus Francisco inferre possit, semitam meam, & funiculum meum investigasti, & omnes vias meas praevidisti, unde & factum est, ut meritis dicti Beati Francisci, Sacrosancta Mater Ecclesia factu novae prolis amplificata, ac multorum Sanctorum ejus Instituti meritis, virtutibus, exemplis, & miraculis aucta, nec non, quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, Cardinalibus, Regibus, & Summis Pontificibus decorata, non possit ad ejus devotionis, & imitationis sectanda vestigia non esse propensa.

Sixtus Archiepiscopus, confessor, tunc Cordigerorum Assisi in Ecclesia S. Francisci cretatur.

§.1. Nos pariter, qui a teneris annis singularem erga eundem Beatum Franciscum (gloria nostra) semper gessimus devotionis affectum, & in dies semper accrevit, & mire accrescat, & ejus cinguli, & amictus Instituti, & Ordinis pro Dei gratia, & nostra voluntate pro posse imitatores, Alumni, & servi fuimus, ac fuisse gloriamur, considerantes Populorum devotionem, & propensionem erga tantum virum, & quo devotionis affectu amuletur, & passim anhelet plebs omnis gestamen, saltem funiculi ejus, & quasi non contenta, quod tot tantique utriusque sexus Christiani ad instituta trium Ordinum ipsius ob devotionem ad tantum Patrem, relicto mundo, transferint, totam velit in Sancti Francisci imitatione, devotione, & amore immergere; Idcirco cum pro aliqui responsione amoris nostri erga tantum Patrem,

trem, nuper ad ampliorem decorem intignis, & celebris Ecclesia Domus ejusdem S. Francisci Assisen. Ordinis Fratrum Minorum Conventualium nuncupatorum, in qua quidem Ecclesia sub illius Altari Majori, Corpus ejusdem Sancti Francisci requiescit, ac divini cultus, & piorum operum augmentum, ipsiusque S. Francisci honorem, & venerationem, ac animarum Christianidelium salutem, unam Archiconfraternitatem utriusque sexus Christianidelium, qui Chordam per Fratres dicti Ordinis gestari solitam ex illorum devotione a Superioribus ejusdem Ordinis curam, & susceptionem deferent, & illa cingentur sub ejusdem S. Francisci invocatione in ipsa Ecclesia, & ad dictum Altare motu proprio erexerimus, & instituerimus, ac ut Confratres Chordigeri dicta Confraternitatis ad pia opera exercenda promptiores redderentur, ac ad Ecclesiam, & Altare hujusmodi devotionis causa confluerent: Eisdem utriusque sexus Christianidelibus vere penitentibus, & confessis, dictam Chordam, quae prius a Superioribus dicti Ordinis benedicti debeat, ad reverentiam, & memoriam ejusdem S. Francisci gerentibus, sacraque communione refectis Archiconfraternitatem ipsam ingredientibus, prima die illorum ingressus, ac in mortis articulo ipsorum nomen Jesu oie, vel corde invocantibus, ac etiam vere penitentibus, & confessis, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per alias nostras literas concesserimus. Nec non dilecto filio Clementi Bonafosio, moderno, & pro tempore existenti dicti Ordinis Ministro Generali, ut quascumque Confraternitates utriusque sexus Christianidelium Chordigerorum hujusmodi in quibuscumque Ecclesiis Domorum Ordinum Fratrum tam minorum Conventualium, quam de Observantia, & Capucinarum nuncupatorum ubicumque, & in quibuscumque Mundi partibus erigere, & instituire, illasque postquam erectae fuerint, praefata Archiconfraternitati cum omnibus, & singulis Indulgentiis, & peccatorum remissionibus, ac relaxationibus aggregare, ipsasque Indulgentias, Confratribus illarum communicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concesserimus, eademque Confraternitates erigendas ex tunc, prout ex ea die, & e contra dicta Archiconfraternitati aggregaverimus, & Indulgentias hujusmodi Confratribus illarum communicaverimus, ac literas praedictas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, seu quopiam alio defectu notari impugnari, retractari, aut revocari nullatenus posse, sed semper validas, & efficaces futuras, suosque effectus plenarios sortiri debere decreverimus, & alias, prout in dictis literis plenius continetur.

Confratribus nonnullas concesserit Indulgentias.

Data Ministro Generali Ordinis Conventualium facultate alias hujus generis Confraternitates erigendi, ipsisque praedictis Indulgentiis concesserit.

Enunciat in omnibus, quae sequuntur, & recensentur.

§.2. Ne autem de praemissorum validitate illo unquam tempore dubitari contingat, nostram denno in praemissis auctorita-

tem interponere, ipsiusque Archiconfraternitatis auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Chordigerorum propositum amplius promovere, eosque spiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus prosequi cupientes, supplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati; Institutionem hujusmodi apostolica auctoritate praefata tenere praesentium perpetuo approbaverimus, & confirmaverimus, suppletes omnes, & singulos tam Juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, ipsam Archiconfraternitatem in caput omnium Confraternitatum Chordigerorum hujusmodi ubilibet institutarum, & instituendarum etiam perpetuo auctoritate, & tenore praemissis erexerimus, & instituerimus, omnesque, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, & relaxationes Religioni, & Ordini Fratrum Minorum hujusmodi per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac nos concessas, quoad eas dumtaxat, quae haecenus non sunt revocatae, nec sub illis revocationibus comprehensa, eisdem auctoritate, & tenore similiter perpetuo approbaverimus, & confirmaverimus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjecerimus, illasque Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum hujusmodi, sub eisdem modo, & forma, quibus illae Religioni, & Fratribus praefatis concessae fuerunt, dummodo (ut praefatur) non fuerint revocatae, etiam perpetuo concesserimus, communicaverimus, & elargiti fuerimus; Nec non de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, utriusque sexus Confratribus Chordigerorum hujusmodi praeter Indulgentias Religioni praefatae concessas, in mortis articulo, nec non quoties processionibus Archiconfraternitatis Chordigerorum hujusmodi singulis mensibus fieri solitis interfuerint, eisdem quidem Confratribus plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem perpetuo concesserimus; aliis vero non Confratribus, qui Processionibus hujusmodi interfuerint, centum annos de injunctis eis, vel alias quomodolibet debitis penitentis misericorditer in Domino relaxaverimus, ac praefatis Confratribus, qui aliis dictae Archiconfraternitatis Processionibus, ut dum Beate Mariae, vel quodvis aliud divinum officium per ipsos Confratres Chordigeros recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctissimum Christi Corpus, dum infirmis defertur, vel defunctum ad sepulturam associaverint, aut alicui miserabili personae subvenerint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu aliquid horum fecerint, toties centum dies de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis penitentis etiam misericorditer in Domino relaxaverimus, eisdemque Confratribus Chordigeris, ut Indulgentias, & peccatorum remissiones praefatas per modum suffragii pro fidelibus, qui in gratia Dei decesserint, consequi, & im-

AN. CH. 1587. privilegium habentis concessit.

Ministro Generali, & Commissario Generali Ordinis Minorum de Observantia facultatem concedit hujusmodi Confraternitates erigendi.

pertiri valeant concesserimus. Ut facilius his specialibus gratis omnes Christianifideles in diversis orbis Terrae partibus existentes gaudere possint, & dum copiosis elemosinarum largitionibus Fratres Minores de Observantia maximo devotionis affectu, quotidie alunt, ab eisdem spiritualia beneficia in signum gratitudinis recipere valeant: supplicationibus dilecti filii Francisci a Tholosa Ministri Generalis Fratrum Minorum de Observantia hac in parte inclinati, eidem Francisco a Tholosa, atque etiam Thomae de Massa Commissario Generali pro Familia Cismontana, nec non pro tempore existentibus Generali, & Commissario Generali eorumdem Fratrum Minorum de Observantia, concedimus facultatem, & auctoritatem Ministro Generali in toto Ordine Fratrum Minorum de Observantia; Commissario autem generali in illa familia, cujus fuerit, ubi non sunt ejusdem Ordinis Fratrum Minorum Conventualium Confraternitates jam erectae, vel eorumdem Minorum Conventualium Monasteria, instituendi Confraternitates Chordigerorum in omnibus, & singulis Conventibus fratrum suorum, & concedendi, & communicandi omnes, & singulas Indulgentias, peccatorum remissiones, & relaxationes, ac tandem omnes favores, & gratias, quae praedictae Archiconfraternitati concessae sunt, & in futurum concedentur.

Cordam benedictore possunt Guardiani, ac Praedicatorum Conventuum.

Quibuscumque non obstantibus.

Fides transumptis danda.

Dat. die 29. Augusti 1587. An.III.

§.4. Volumusque, ut cordam Ordinis S. Francisci, quam Confratres utriusque sexus gestare debent, Superiores Fratrum Minorum de Observantia benedicant, intelligendo per Superiores etiam Guardianos, atque Praesidentes.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac nostra de Indulgentiis ad instar non concedendis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§.6. Volumus autem, quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii subscriptis, & sigillo pro tempore existentis Ministri, vel Commissarii Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Observantia hujusmodi, vel cujusvis personae in dignitate ecclesiastica constituta, aut Canonici alicujus Cathedralis Ecclesiae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique locorum, & gentium in iudicio, & extra, quae ipsis Originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 29. Augusti 1587. Pontificatus Nostri Anno III.

Confirmatio Dismembrationis Oppidi de Teruel ab Archiepiscopatu Casaraugustan., illius erectionis in Civitatem, & Diocesim, nec non statutorum nonnullorum, quae Nuncius Apostolicus ediderat, quibus novae adduntur declarationes.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

IN supereminenti Apostolicae dignitatis specula, meritis licet imparibus, divina disponente clementia, sublimati, ad ea, per quae Ecclesiarum quarumlibet, & praesertim Cathedralium insignium, ac personarum in illis degentium, profectui, ac divini cultus augmento, & decori confulitur, operosis studiis, & remediis intendimus, ac alias desuper disponimus, prout locorum, & rerum, ac temporum circumstantiis debite pensatis, id in Domino confpicimus salubriter expedire.

Ex Regest. in Secret. Urbe.

Solicitudo Pontificis circa Ecclesiarum tuendi.

Gregorius XIII. Ecclesiam Episcopalem Terulen. erexit, contra eisdem dote, & Diocesim.

§.1. Sane pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum fil. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster ejusdem Philippi Regis supplicationibus inclinatus, & ex causis tunc expressis ab Ecclesia, & Diocesi Casaraugustana, illius tunc Sede Archiepiscopali vacante, de Teruel, aliaque Oppida, & Loca in districtu Casaraugustan. consistentia, & a tunc latius expressa ad Mensam Archiepiscopalem, & Fabricam Ecclesiae Casaraugustan. spectantia Apostolica auctoritate perpetuo separaverat, ac Oppidum de Teruel praedictum, in quo quaedam Collegiata, & Secularis, & in ea Dignitates, & Canonicatus erant in Civitatem Terulen nuncupandam, nec non dictam Collegiatam in Cathedralium Ecclesiam pro Episcopo Terulen cum Episcopali, & Capitulari mensis, sigillo, aliisque insignibus Cathedralibus, etiam perpetuo erexerat, nec non eidem Ecclesiae Terulen pro Civitate dicta de Teruel, & alia oppida, atque loca, eorumque districtus pro Diocesi, ac Ecclesias pro Clero, & Saecularibus personas pro Populo, ac Civitatem, Diocesim, Clerum, ac Populum Terulen hujusmodi pro tempore existent. quoad ordinariam, Episcopalem jurisdictionem, & superioritatem Episcopo Terulen subiacendo, ipsam Ecclesiam Terulen dictae Ecclesiae Casaraugustan. pro ejus suffraganea concesserat. Insuper Mensam Episcopalem Terulen, pro ejus dote supra dicta, & alia tunc latius expressa a mensa Archiepiscopali Casaraugustan., Fabrica vero Ecclesiae Terulen, omnia a fabrica dictae Ecclesiae Casaraugustan. separata, applicaverat. Nec non justipatronatus, & praesentandi in perpetuum personas idoneas ad dictam Ecclesiam Terulen, quoties eam quomodolibet, etiam apud Sedem vacare contigerit, sibi, & Successoribus suis Romanis Pontificibus praedicto

Iur. praesentandi ad dictam Ecclesiam Hispaniarum Regi attribuerat.

Archidiaconatum quoque, & Archipresbyteratum in eisdem instituerat.

Et Philippo, & pro tempore existenti Regi Aragonum reservaverat. Præterea Archidiaconatum de Teruel, cujus M.M.D.C., quorum major pars in dicto districtu percipiebatur, nec non Archipresbyteratum etiam de Teruel, in Ecclesia Casaraugustana, qui inibi dignitatis non tamen majoris, seu quoad Archipresbyteratus officium, vel administratio erant M. D. Ducatorum auri de Camera, fructus, redditus, & proventus, secundum communem estimationem, valorem annum non excedebant, ex tunc si vacabant, sin minus, cum primum vacarent, suppresserat, & extinxerat, ac in dicta Ecclesia Terulen, etiam ex tunc unum Archidiaconatum, & unum Archipresbyteratum in dignitates dictæ Ecclesiæ Terulen perpetuo crexerat, & cuilibet illorum pro eorum dote quingentos Ducatos annuos ex fructibus Archidiaconatus, qui in districtu Teruel percipiebantur dumtaxat, & Archipresbyteratus suppresserat hujusmodi dividendos applicaverat, & appropriaverat, reliquos vero fructus, redditus, & proventus, ac bona dicti Archidiaconatus suppressi, qui extra dictum districtum erant, seu percipiebantur, Fabrica dictæ Ecclesiæ Casaraugustanæ applicaverat, volens, quod ex tunc fabrica dictæ Ecclesiæ Casaraugustanæ teneretur ad omnia onera dicti Archidiaconatus, si ille ad aliqua in Ecclesia, Civitate, & Diocesi Casaraugustanæ antea tenebatur congrue sustinenda. Præterea a Canonicatibus, & Præbendis dictæ Ecclesiæ Terulen omnia, & singula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac distributiones quotidianas ex tunc, si ipsi Canonicatus, & Præbende vacarent, sin minus, cum primum vacassent, dismembraverat, ac illos eidem massæ applicaverat. Ac insuper, ultra Canonicatus, & Præbendas, qui tunc erant ipsius Ecclesiæ Terulen, decem alios Canonicatus, & totidem Præbendas in eadem Ecclesia Terulen, quarum Præbendarum una Magistro in Theologia, alia Penitentiario juxta decreta Concilii Tridentini, quatenus nondum Magistro, & Penitentiario prædictis proprie inibi assignate essent præbende, perpetuo assignari deberent, etiam perpetuo crexerat, & instituerat, volens, quod ex tunc Archidiaconatus, & Archipresbyteratus, ac decem Canonicatus, ac Præbende, tunc ereciti, ab illa primæva erectione vacant, ab Ordinario Terulen, personis, quæ unum ex simplicibus beneficiis Ecclesiasticis in eadem Ecclesia Terulen obtinebant, seu aliis Clericis, qui vellent in illis, donec prædictæ applicationi locus factus foret, sine aliis fructibus, proventus, & redditibus deservire, conferri possent. Quodque Beneficiati prædicti, donec omnimode applicationi hujusmodi locus factus esset, beneficia per eos in eadem Ecclesia Terulen obtenta, absque aliqua dispensatione retinere, libere, & licite possent una cum Canonicatibus, & Præbendis, ac Archidiaconatu, & Archipresbyteratu præ-

Canonicatus insuper, & præbendis erecitat.

Et ab Ordinario ipso Terulen concesserat.

dictis, & deinde loco facto omnimode applicationi hujusmodi tenerentur beneficia prædicta dimittere, alioquin ex tunc vacare decreverat: & insuper, tam antiquas, quam tunc erectas dignitates obtinentes, locum, & vocem in Capitulo Terulen cum plenitudine juris canonici assignaverat, cum eo tamen, ut contenti essent fructibus, redditibus, & proventus dignitatum hujusmodi, nec ullam partem haberent ex distributionibus Canonicorum hujusmodi, etiam statuerat, & ordinaverat: Quodque dignitates hujusmodi essent incompatibiles cum Canonicatibus, & Præbendis dictæ Ecclesiæ Terulen, de quibus impostum provideretur; & quod tertia pars fructuum, reddituum, & proventus dignitatum præfatarum converteretur in easdem distributiones quotidianas, dignitates easdem obtinentibus, assignandas. Et similiter Canonici, quibus de Canonicatibus, & Præbendis dictæ Ecclesiæ Terulen provideretur, lucrarentur medietatem fructuum, reddituum, & proventus dictæ massæ applicatorum in distributionibus quotidianis, quæ dictum intervenientibus horis diurnis, pariter & nocturnis, juxta providam ordinationem per Ordinarium prædictum faciendam assignarentur. Reliqui vero fructus, redditus, & proventus, grossi nuncupati, præbendis juxta ordinationem per Capitulum faciendam applicarentur; Decernens Dignitatum, Canonicatum, & Præbendarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum in dicta Ecclesia Terulen, ante erectionem prædictam collationem, ad solum Episcopum Terulen pro tempore existentem, eisdem modo, & forma, quibus ad Archiepiscopum Casaraugustanum ante erectionem hujusmodi spectaverat, Dignitatum vero, & Canonicatum, & Præbendarum erectorum hujusmodi ad solum Episcopum prædictum spectare, & pertinere, ac dignitas, quæ in eadem Ecclesia Terulen ante dictam erectionem principalis extiterat, inibi de cætero, post Pontificalem major esset, nec non ad perceptionem fructuum, reddituum, & proventus dictæ massæ, ut præfertur, applicatorum, tantum Canonicos, quibus dicti decem Canonicatus, & Præbende tunc ereciti conferrentur, ac illos, quibus de antiquis Canonicatibus, & Præbendis prædictis ex tunc provideretur, quique ipsorum Canonicatum, & Præbendarum antiquorum, fructibus, redditibus, & proventus, ac distributionibus in favorem dictæ massæ renunciarent, seu cederent, admitti deberent. Nec non Archidiaconatum, & Archipresbyteratum hujusmodi obtinentes, aliquo modo, illas resignare non possent, & illorum resignationem, si fieri contingerit, ad hoc ut suppressio, & extinctio hujusmodi effectum fortirentur, pro non facta censeri, aliasque, & aliter desuper dispoferat, prout in ejusdem Prædecessoris desuper expeditis literis plenius continetur, eidemque Ecclesiæ Terulen, Sede Archiepiscopali Casaraugustana tunc vacante, de

Distributiones quoque applicaverat.

Aliis nonnullis edictis Decretis, quæ hic recententur.

Apostolico Nuncio committenda, quæ Terulen, & Casaraugustanæ Ecclesiis magis convenire judicaret.

Nuncios Apostolicos Carolum Munoz subdelegavit.

Qui utriusque Diocesis fines constituit.

persona devotæ illius Creaturæ Andrea Episcopi Terulen, provivum fuerat, ipseque Andreas provisionis hujusmodi vigore, regimini, & administrationis dictæ Ecclesiæ Terulen, ac nonnullorum locorum, seu oppidorum Ordinarii Casaraugustanæ temporali, & spiritali jurisdictioni subjectionem possessionem apprehenderat. Idem Prædecessor existimans propter locorum distantiam facile esse posse, ut ex fructibus, & aliis dismembratis, & applicatis, aliqua ipsi Ecclesiis, & locis a quibus separata, & quibus applicata erant, minus congruentia, & utilia, seu aliqua Castra, Loca, Villas, seu Oppida, aut Domus vel Territoria minus convenientia applicata, aut confinia Diocesium non bene distincta essent, cupiensque negotium hoc, quo convenientius fieri posset, perfici, Venerabili Fratri Philippo Episcopo Placentin. Provincia Bononien. suo tunc, & Apostolica Sede in Hispaniarum Regnis Nuncio per alias suas in forma Brevis Literas dedit in mandatis, quatenus ejusdem Prædecessoris auctoritate per se, vel alium, loca prædicta inviseret, & si aliquorum separationem minus congrue factam fuisse reperiret, eam revocaret, & loca hujusmodi cum eorum redditibus de novo, prout applicanda essent, applicaret: & si alia loca a Diocesium prædictis, vel altera earum pro Ecclesiæ convenientia adhuc separanda censeret, separaret, & prout magis convenire cognosceret, applicaret. Nec non, si sufficienter provivum non esset pro supportandis oneribus dignitatum suppressarum prædictarum, arbitrio suo provideret, ac Diocesium prædictis terminos statueret, aliaque arbitrio suo faceret, & exequeretur, quæ necessaria forent, ut in eisdem in forma Brevis Literis plenius continetur. Quarum vigore idem Philippus Nuncios non valens a Curia Regia, in qua pluribus arduis præpeditis negotiis detinebatur, abesse, Dilectum Filium Carolum Munoz Canonicum Ecclesiæ Tirafonen, ac tunc Vicarium Generalem in Oppido de Galatjad Tirafonen. Diocesis Commissarium suum, ad præmissa, deputavit: Cumque ab eo sic deputato receptis desuper diligentibus, & exactis informationibus, processibus, & aliis videndis, visis, ac diligenter perspectis, reperisset aliqua in Ecclesiis, & Locis, a quibus separata, & quibus applicata erant minus congruentia, & utilia existere, & aliqua Castra, Villas, seu Loca, & Domus, vel Territoria minus convenienter applicata, aut confinia Diocesium non bene distincta esse, auctoritate Apostolica, sibi, ut præfertur, concessa, declaravit, & statuit, ipsam Civitatem de Tervel, nec non loca, Villas, Oppida, seu terras infra scripta, videlicet Cella, Conced, Caudete, Sancta Eulalia, Torremoncha, Villarquemado, Alaba, Torre la Carcel, Gallepardina, Celalas, Campillo, Ruviales, Valdecebro, Corvalan, Tortazada, Villalava la baxa, Visedo, Argente, Buenna y Augaton, Camannas

Pierales, Rillo, Son del puerto, Fuentes callentes, Cannada bellida, Galve, Lidon, Villalva la alta, Escoriguela, Peralezos, Cucvas la bradas, Sarrion, Albenfosa, Sant Augustin, Avezueta, Torrizas, Cubla, Aldehueta, Camarena, Castralvo, Ruvielos, Fuentes, Hogueruelas, La Puebla, Castellar, Formiche alto, Formiche baxo, Cabra, Montagudo, Mosqueruela, Allipuz Gudar, Valdelinares, Cedrillas, Povo, Ababux, Aguillar, Camarillas, Cuevas de Almuden, Caevs del Rozin, Exarjue, Mesquita, Ynnoxofa, Campos, Ciruzeda, Alora, Balbona, Alcalá, Olva, Cascante, Valadoche, Albambra, Orrios, Villel, Rio de Evaz, Villertar, Libros, Mançanera, Vecchi, eorumque districtus, Territoria, & terminos Episcopi Terulen, cui ea omnia, eorumque Ecclesiæ, ac personas pro Clero, & Populo assignavit. Hac vero, videlicet el Puerto de Mingalvo, Linares, el Vissal, Mirabete, & Exorcas in spiritalibus, & temporalibus, & de Aliaga, Fontanete, Villa Roya, & Petarque in spiritalibus tantum, eorumque Territoria, Districtus, ac terminos præsentia possessione de illis per quemcumque etiam Episcopum Terulen capta non obstante, Archiepiscopi Casaraugustanæ perpetuo esse, & fore declaravit, statuit, definit, & ordinavit: decernens, & mandans, quod de cætero Archiepiscopo Casaraugustano pro tempore existenti pro congruo ministerio jurisdictionis Ecclesiasticæ in prima instantia, & personarum Ecclesiasticarum commoditate tenerentur, & obligati existerent constituere, & deputare unum Vicarium in dictis Oppidis, Villis, & locis, qui quatumcumque Villarum, Oppidorum, seu locorum, & Commendæ de Aliaga Vicarius nuncuparetur, & in aliquo eorumdem locorum, seu Oppidorum magis apto, & congruo, ab eodem Archiepiscopo declarando, resideret cum congrua mercedis assignatione ab eodem Archiepiscopo assignanda, ac omnia & singula in dictis quibuscumque Villis, & Oppidis, & Commendæ de Aliaga, & eorum, seu eorum districtibus in prima instantia facere, gerere, exercere, & exequi posset, quæ Vicarii foranei incumbere officio, & ipsius auctoritas postularet, & requireret, haberetque in spiritalibus tandem facultatem, potestatem in dictis quibuscumque Villis, & Oppidis, & Commendæ de Aliaga, quam tunc ante dismembrationem, & novæ Cathedralis erectionem Officialis, vel Vicarii, qui dicebantur de Tervel in eisdem Locis, & Commendæ habebant, exercebant, & exercere soliti erant. Præterea loco Archidiaconatus de Tervel in Ecclesia Casaraugustana prædicta, per eundem Prædecessorem suppressi ex tunc, unum Archidiaconatum de Aliaga nuncupandum in dicta Ecclesia Casaraugustana dignitatem inibi, non tamen post Pontificalem majorem, pro uno Archidiacono de Aliaga similiter nuncupando in dicta Ecclesia Casaraugustana, qui omnia onera, ad quæ Archi-

Archidiaconatum de Aliaga in Ecclesia Casaraugustana instituit.

chidiaconus de Tervel antea tenebatur, supportare, teneretur, perpetuo erexit, illique pro dote eius tertiam partem eorum fructuum, quos in praedicta Commenda de Aliaga, & Oppidis, seu Locis del Puerto de Mingalvo, Linares el Vispal, Miravete, & Exorcias Archiepiscopus Casaraugustanus, ratione spiritualitatis percipere alias solitus erat, etiam ex tunc, nec non census, & alios cuiusvis generis fructus per tunc Archidiaconum de Tervel in Civitate Casaraugustana, & de la Torrezilla, Penaflores, Frescano, Almofese, Piracense, Alagon, Elurco, Oppidis, sive Locis Casaraugustanae Diocesis percipi, & exigi solitas, ac Domos in Civitate Casaraugustana per tunc Archidiaconum possessas perpetuo applicavit, & assignavit, eidemque Archidiacono, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, & exemptionibus, prerogativis, antelationibus, concessionibus, favoribus, & Indultis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quidquid Archidiaconi de Tervel pro tempore ante suppressionem huiusmodi in Ecclesia Casaraugustana de iure, usu, & consuetudine, aut alias quomodolibet utebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possent, & valeret, concessit, & indulgit. Reliquorum autem omnium fructuum, reddituum, & proventuum ratione spiritualitatis, & Commendae de Aliaga, & quorumcumque oppidorum, seu locorum del Puerto Mingalvo, Linares, el Vispal, Exorcias, & Miravete, qui dempta tertia parte eidem Archidiacono de Aliaga assignata, superfluit, quartam partem fabricae Ecclesiae Casaraugustanae in recompensam fructuum, reddituum, & proventuum, quos alias fabrica ipsa in certis locis dictae Communitatis de Tervel percipiebat, ac quod, his omnibus omnino deductis, reliquum esset Mense Archiepiscopali Casaraugustanae, una cum omnibus, & singulis fructibus, redditibus, & proventibus quibuscumque ex loco de Montagudo Terulen. Diocesis provenientibus, quos alias Archiepiscopus Casaraugustanus in dicto loco de Montagudo percipere solitus erat in recompensam quarta partis fructuum, reddituum, & proventuum fabricae Ecclesiae Casaraugustanae ex fructibus, redditibus, & proventibus Commendae de Aliaga, & quorumcumque locorum, seu oppidorum supradictorum applicatorum huiusmodi assignavit, applicavit, & appropriavit: Insuper Episcopo, & Mense Episcopali Terulen omnes fructus, redditus, & proventus, ac emolumenta quaecumque ex locis de Cella, Concuad, Caudete, Santa Eulalia, Torremocha, Villarquemado, Alaha, Torre, la Carcel, Gallepardina, Celadas, Campillo, Ruviales, Valdecebro, Corvalan, Tortazada, Villa lva la baxa, Viliedo, Argente, Buenna y Angaton, Camannas Perles Rillo, Son del Puerto, Fuentes calleones Cannada bellida, Galve, Lidon, Villa lva

Dotem Archidiaconi de Tervel commutavit.

Redditi fabricae Ecclesiae Casaraugustanae assignavit.

Dotem Episcopo Terulen commutavit.

la alta, Elcoriguela, Peralezos, Cuevas la bradas, Sarrion, Albentosa, Sant Augustin, Avezucla, Torrizas, Cubla, Aldehucla, Camarena, Castralvo, Ruvielos, Fuentes, Hogueruelas, la Puebla, Castellar, Formiche alto, Formiche baxo, Cabra, Mosqueruela, Gudar, Val de Linares, Cedrilas, Poyo, Ababux, Aguilalar, Camarillas, Cuevas de Almuden, Cuevas del Rosin, Exarque, Mesquita Hinozosa, Campos, Ciruzeda, Mora, Balbona, Alcalá, Olva, Calcante, Valacloche, Alhambra, Orrios, Villed, Rio de Eva, Villedar, Libros, Vechi provenientia, quae alias Archiepiscopus Casaraugustanus percipere solitus erat, & quae etiam anno sterili cum fertili computato, ad valorem decem millium librarum moeete illarum partium, decem Regalibus computatis pro qualibet libra annuatim parum plus, vel minus ascendunt pro dicta Mense Episcopali Terulen dote, cum omnimoda illorum ordinaria, & Episcopali jurisdictione, & superioritate, ac mero, & mixto imperio, propria auctoritate, percipienda. Et praeterea omnes fructus, redditus, & proventus, & emolumenta, ac iura, quae alias Archiepiscopus Casaraugustanus in Civitate de Tervel percipiebat, ita tamen, quod tunc, & pro tempore existens Episcopus Terulen, pensiones, & alia onera, alias super fructibus, redditibus, & proventibus Mense Episcopali Terulen-impositis, & imposita, seu alias legitime imponendas, vel imponenda ex fructibus, redditibus, & proventibus Mense Episcopali applicatis huiusmodi, omnino perferre teneretur, perpetuo applicavit: Utque Ecclesia Terulen, qua deest, honestate, & decore dirigeretur, statuit, quod ex tunc deinceps in Ecclesia Terulen, essent, & esse deberent septem Dignitates, videlicet, Decanatus, Thesauraria, Vicaria, Cantoria, Sacristia, ac de novo, ut praefertur, erecti Archidiaconatus, & Archipresbyteratus, statuit etiam, quod cum quicumque Priores ultra alios eorum redditus habeant sibi annexos totidem Canonicatus, & Praebendas, quod tam antiquas, quam noviter erectas dignitates huiusmodi pro tempore obtinentes, contenti essent fructibus, redditibus, & proventibus, & distributionibus suarum praedictarum Dignitatum, & Canonicatum, ac Praebendarum, nec ullam, ex distributionibus aliorum Canonicorum, partem haberent, illis tamen locum, ac vocem in Capitulo, ac stallum in Choro cum plenitudine juris canonici assignavit, ita tamen, quod quinque dignitates antiquae huiusmodi omnes fructus, redditus, & proventus dignitatum suarum praedictarum, nec non distributiones quotidianas perciperent, quemadmodum ante erectionem huiusmodi, tam ratione Dignitatum, quam Canonicatum, & Praebendarum, percipere consueverant. Duarum vero noviter erectarum dignitatum, cuilibet pro Dote quingentas, & quinquaginta libras similes, annuatim percipiendas, & exigendas

Capitulum, erexit constituta cuicunque Dignitati, & Canonicatu dote competenti.

das ex Archidiaconatus, & Archipresbyteratus Terulen, in Ecclesia Casaraugustana suppressorum fructibus, redditibus, & proventibus, qui in districtu de Tervel tantum percipiebantur, ex tunc Archidiacono, & cum primum locus factus foret suppressioni, Archipresbytero praedictis, liberas, exemptas, & immunes a pensionibus, & quibuscumque oneribus alias forsitan super illorum fructibus, redditibus, & proventibus impositis, eidemque Archidiacono domus in Civitate de Tervel existentes, & ad dignitatem Archidiaconatus de Tervel pertinentes, eo modo, quo ante erant, & ad Archidiaconum de Tervel, in Ecclesia Casaraugustana, spectabant, perpetuo assignavit, actam Archidiacono, quam Archipresbytero in Ecclesia Terulen, praedictis, similiter, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, prerogativis, antelationibus, favoribus, & indulgitiis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus Archidiaconus, & Archipresbyter praedicti ante suppressionem, & novam erectionem huiusmodi in Ecclesia Terulen, utebantur, poterant, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant, perpetuis futuris temporibus uti, potiri, & gaudere libere, & licite possent, & valeret, concessit: Statuitque etiam, quod tertia pars fructuum, reddituum, & proventuum Archidiaconatus, & Archipresbyteratus praedictorum converteretur in distributiones quotidianas, dignitates easdem obtinentibus assignandas, ita quod distributio absentis, quam praesens perciperet, praesenti accresceret, & si contingeret, Archidiaconum, & Archipresbyterum simul eodem tempore abesse, durante eorum absentia, distributiones illorum Canonicis accrescerent, non intendens praefecto Archipresbytero de Tervel ab Ordinario, ut praetenditur, praetere praefecto jus aliquod tribuere, cum nondum locus factus fuerit suppressioni Archipresbyteratus huiusmodi in Ecclesia Casaraugustana, & remanentibus in eadem Ecclesia Terulen, septem dignitatibus praedictis, illius Canonicatus, & Praebendas tam antiquas, quam noviter, ut praefertur, erectas ad numerum trefdecim reduxit, ac similiter ordinavit, quod in illa octo Portionarii, xxiii. Beneficiati, unus Magister Cappella, unus Organista, unus Macerius, unus Campanerius, duo Sacristae, & sex Pueri Chori manutenerentur, eorumdemque Praebendarum una Magistro in Theologia, alia Praenitentiaro, iuxta Decreta Concilii Tridentini, quatenus nondum assignatae essent, ac decem antiquis ultra eorum, quos habebant, redditus antiquos mille, reliquis vero tribus ex decem noviter erectis remanentibus, sexcentas libras similes annuatim ex fructibus, redditibus, & proventibus Archidiaconatus de Tervel suppressi, qui in dicto districtu percipiebantur, & percipiuntur, assignavit, & providit, quod decem antiqui, ultra distributiones antiquas, medietatem fructuum, reddituum, & proventuum suis Canonica-

Conventiis, & iura, & privilegia attribuit.

Distributiones quotidianas instituit.

Alios Beneficiatos instituit.

Canonicis dotem assignavit.

tibus, & Praebendis applicatorum: Reliqui vero tres Canonici etiam medietatem fructuum, reddituum, & proventuum suorum Canonicatum, & Praebendarum huiusmodi lucrarentur, in distributionibus quotidianis, intervenientibus Horis Canonicis iuxta ordinationem desuper faciendam, distribuendam, lucrarentur, ita quod non interessentium distributiones, interessentium portioni accrescerent. Praeterea accepto per ipsum alias praefectum Pium Papam V. Parochialem Ecclesiam S. Joannis Civitatis Terulen, in qua tunc duodecim Portionarii, sive Beneficiati perpetui Portionarii nuncupati existebant, postea vero aliquibus morte praeventis, octo ex eisdem remanserunt, ex certis causis profanari, ac quod octo remanentes Portionarii, seu perpetui Beneficiati praedicti Missas, & alia divina Officia in quodam Hospitali, seu Ecclesia Hospitalis Sancti Joannis Terulen, celebrarent, mandasse portiones, seu beneficia huiusmodi, quorum, seu quorum insimul fructus, redditus, & proventus CCC. ducatorum auri de Camera, parum plus, vel minus non excedebant cum omnibus iuribus annexis, & pertinentiis suis massa communi Portionarium Ecclesiae Terulen, perpetuo univit, annexit, & incorporavit, illaque, & illas cum dote centum librarum similibus cuilibet ex octo Portionariis huiusmodi, novo reddito cum antiquo computatis crexit, ac illas, & illa, nec non personas illas, seu illa obtinentes, & loca ad dictam Ecclesiam, & Chorum Ecclesiae Terulen, transtulit, ipsique octo Portionarii, seu Beneficiati ultra antiquos suos redditus, quos in loco de Mesquita Terulen, Diocesis cum Anniversariis, seu alias percipiebant, quadringentas libras similes annuatim ex fructibus, redditibus, & proventibus suppressi Archidiaconatus, & qui in dicto districtu percipiebantur, & percipiuntur, applicavit, statuens, quod portionarii praedicti tertiam partem fructuum, reddituum, & proventuum applicatorum huiusmodi in distributionibus quotidianis intervenientibus dictis Horis dari solitis, ultra illos, quos ex redditibus antiquis percipere consueverunt, iuxta ordinationem desuper faciendam lucrarentur, ita quod, quoad absentium distributiones, praesentium portioni itidem accrescerent, eademque portiones, seu beneficia filii patrimonialibus, uti consuetum erat, conferrentur, Beneficiatis vero dictae Ecclesiae Terulen, num. xxiii., ut assidue in illius servitio libentius persisterent, ultra dictos fructus, redditus, & proventus antiquos CCL. ex Archidiaconatus, ac alias C., & L. ex Archipresbyteratus suppressorum praedictorum fructibus, redditibus, & proventibus, qui in dicto districtu percipiebantur, & percipiuntur, quae omnes in distributionibus quotidianis lucrarentur, & alia aliis accrescerent, ut praefertur. Porro Magistro Cappella, Organista, Macerio, Campanerio, Sacristis, & Pueris, sive Infantibus Chori tercentas libras similes inter eos

Massa communi Portionarium univit redditus Parochialis Ecclesiae S. Joannis Terulen.

Ceteros quod reddidit Beneficiatis applicavit.

Ceterisque Capitulo, & Ecclesiae Ministris.

pro cuiusque Officii qualitate, & juxta ordinationem desuper a Capitulo faciendam ex eisdem Archiepiscopatus fructibus, redditibus, & proventibus, distribuendas. Fabrica vero dictae Ecclesiae Terulen, ultra suos fructus, redditus, & proventus antiquos, quos in districtu de Teruel percipit, omnes fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta per fabricam Ecclesiae Casaraugustanae alias percipi solita in districtu de Teruel, sive in domibus, sive in aliis bonis, aut censibus consistentes, similiter assignavit. Ac insuper Episcopo, & Capitulo Ecclesiae Terulen, statuta, & ordinationes circa praedicta, ac pro felici regimine, & gubernio illius Ecclesiae, ac personarum illius decore, & venustate, divinique Officii celebratione, & aliis ejusdem Ecclesiae necessariis condendi, facultatem concessit, quae postquam condita, & facta essent, vim, & effectum habere, ac ab omnibus observari voluit, atque mandavit. Ac praeterea omnes fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta de Allepuz, Mananera locis, seu Oppidis Terulen, Diocesis provenientia, nec non reliquos Archiepiscopatus Casaraugustani, non applicatos, nec distributos, sive sive sui Successoris dictae Sedis pro tempore in eisdem Regnis existent. Nuncii dispositioni reservavit, prout in ejusdem Praedecessoris, ac Nuncii praedicti, literis plenius continetur.

§.2. Quare idem Philippus Rex, ac Episcopus Terulen, nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus praemissa omnia, ac singula, & processus desuper habitos, ac contenta, & latius expressa in eisdem, & inde sequuta quaecumque, in quantum tamen infrascriptis non contrariantur perpetuo approbare, & confirmare, auctoritatibusque nostrae robore communitate, ac alias desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos, qui honestis ejusdem Regis, ac Episcopi votis libenter annuimus, eoque favoribus prosequimur opportunis, eisdem Philippum Regem, ac Episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotati existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non literarum praedictarum, ac inde sequutorum veteriores tenores, praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praemissa omnia, & singula, ac processus desuper habitos, & contenta, & latius expressa in eisdem, & inde sequuta quaecumque, in quantum tamen infrascriptis non contrariantur, auctoritate Apostolica, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac per eos, ad quos nunc spectat, & in futurum spectabit, perpetuo, firmiter, & inviolabiliter observari debere decernimus, nec non omnes, & singulos, tam

juris, quam facti defectus, ac quoscumque alios, etiam substantiales, & solemnitate omittarum, si qui quomodolibet, & undecumque desuper intervenerint defectus, supplemus.

§.4. Et nihilominus pro feliciori praesentis negotii successu, omnia, & singula Oppida, Villas, Terras, Castra, Loca, & Territoria, fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta per praedictum Nuncium in executionem dictarum Literarum ejusdem Praedecessoris Episcopo Terulen, tam pro ejus Diocesi, & ordinaria jurisdictione, quam pro Mensa, & illius dote assignata, & applicata, modo, & forma, prout in supra dictis ejus literis continetur, assignamus, & applicamus, & quod modernus, & pro tempore existens Episcopus Terulen, habeat in Villis, Oppidis, Castris, Terris, & aliis praedictis locis, & in eorum districtibus, terminis, & territoriis, Populo, & Clero, fructibus, redditibus, proventibus, emolumentis, eandem jurisdictionem, & potestatem, merum, & mixtum imperium, quam, & quod Archiepiscopus Casaraugustan. ante praemissa, ac de jure, usu, consuetudine, vel alias quomodolibet habebat, seu habere poterat, & illis in omnibus, & quoad omnia gaudeat, decernimus, & declaramus.

§.5. Quodque sex dignitates in illa, nempe Decanatus, Archiepiscopatus, Archiepiscopatus, Thesauraria, Cantoria, & Sacristia, nec non ultra inquisitioni affectos alii duodecim Canonicatus, & totidem Praebendae, & ultra illas, & illos pro tempore obtinentes, decem alii Ministri in officio Chori. Altarisque Ministerio optime versati per Episcopum, & Capitulum ipsius Ecclesiae eligendos, & approbandos, qui simul cum dignitates, & Canonicatus, ac Praebendas hujusmodi pro tempore obtinentibus, horis, & aliis divinis officiis in ipsa Ecclesia Terulen, pro tempore celebrandis intersint, ac duo Sacristae, unus Macerius, unus Campanerius, & sex Clerici chori perpetuis futuris temporibus esse, & manuteneri, & ex praedictis decem Ministris duo aetate, scientia, & moribus idonei, nomine Capituli, Curam Animarum Parrochianorum dictae Ecclesiae Terulen, quae etiam Parrochialis existit, vicissim, & alias, prout Ordinario, & Capitulo videbitur, exercere, nec non unus Magister Cappella, unus Organista, & duo Diaconi, & Subdiaconi, reliqui vero duo succentorum officiis in eadem Ecclesia Terulen, arbitrio Episcopi, & Capituli in perpetuum fungi, quique ad dictam curam exercendam deputabuntur Portionariis, & Beneficiatis dictae Ecclesiae praeferi debeant etiam perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.6. Praeterea ea Canonicatus, & Praebendis praedictis, unum, & unam in theologales pro Magistro in Theologia, ac alium, & aliam pro Praesentiariorum, ac alium, & aliam pro utriusque juris Doctore, necnon alium, & aliam pro Ceremonia-

Jus, proprietatemque Archiepiscopo Casaraugustan. competentem in bonis, locisque Terulen. Episcopo assignatis in eundem Episcopum transferretur.

Capitulumque exigit applicata eidem cura annuarum Civitatis Terulen.

Dignitatum, Canonicatusque Gradus distinguat.

niarum Magistro, & has quatuor pro Sacerdotalibus, & ex remanentibus, quatuor in Diaconales, reliquos vero quatuor in Subdiaconales pro totidem Canoniceis, qui Missis Capitalibus, & aliis Divinis Officiis, sua quisque munera ad formam Tridentini Concilii, & juxta providam ordinationem desuper ab Episcopo faciendam subire teneantur, quatenus ibi nondum sic proprie instituti, vel alias assignatae sint, ex nunc si vacent, sin minus eam primam quoquomodo vacabunt, erigimus, & instituiamus, & ita, & ad effectum praemissum officium, omninoque, & singula eorum fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque, necnon distributiones quotidianas ab eisdem dismembramus, & separamus, eaque juxta dictarum Praedecessoris dismembrationis literarum tenorem Mensae Capitali ejusdem Ecclesiae Terulen, applicamus.

§.7. Insuper ad tollendas dissensiones, quae inter Capitulares, & alios Ministros dictae Ecclesiae Terulen, praesepere oriri solent, tam ratione cura Animarum annexae Vicariae, quae ibi dignitas existit, ob eas impedimenta Vicarius nunquam, aut raro divinis Horis interesse potest, & ut plurimum ejus servitio dicta Ecclesia defraudatur, quorum Canonicatum, & Praebendam ipsis dignitatibus, Decanatu, Thesauraria, Cantoria, & Sacristiae annexarum, quos idem Praedecessor cum ipsis dignitatibus incompatibiles esse voluit, cum Vicariam, & alias antiquas hujusmodi dignitates per cessum, vel decessum illas obtinentium, aut alias quovis modo vacabunt, aut si jam acta, quocumque modo vacent, ipsam Vicariam perpetuo supprimimus, & extinguimus; Necnon unionem, annexionem, & incorporationem illi, ac aliis antiquis dignitatibus praedictis, de singulis Canonicatus, & Praebendis praedictis dudum factam dissolvimus, illosque per unionis hujusmodi dissolutionem vacantes ex nunc, una cum omnibus eorum fructibus, redditibus, & proventibus, ac juribus pertinentibus, & annexis Mensae Capitali dictae Ecclesiae Terulen, cum onere cura Animarum praedictis per duos ex dictis Ministris ut supra exercenda, unimus, anneximus, & incorporamus: ita quod liceat Capitulo praedicto corporalem, realem, & actualem eorum possessionem libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta illorum percipere, & exigere, Diocesanis Locis, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§.8. Distos vero octo portionarios, seu Beneficiatos in dictam Ecclesiam Terulen, translatos, quibusque, ut eidem Ecclesiae Terulen, interserent, quadringente libra per eundem Nuncium assignatae fuerunt, & in ea permanere nolant, cum nec Ecclesiae servitio necessarii sint, nec id convenire dignoscatur, ad eundem Locum unde prodierunt, statumque, in quo antequam

sic transferrentur, reperiebantur, quousque eorum Ecclesia fabricata, vel aliquid aliud in contrarium ordinatum sit, restituimus, dictasque quadringentas libras eidem Mensae Capitali Ecclesiae Terulen, perpetuo reunimus, restituimus, & applicamus.

§.9. Porro cum Thesauraria dictae Ecclesiae Terulen, fructus adeo tenues sint, ut deductis ejus oneribus, ad summam centum librarum similium non ascendat, & provide illam pro tempore obtinens ex eis pro talis dignitatis exigentia nullo modo vivere possit, illi centum, & quinquaginta, singulis vero ex praedictis tresdecim Canonicatus, & Praebendis, centum computatis tamen in ipsis quibuscumque fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis eorum Canonicatum, & Praebendam ex Archiepiscopatus, & Archiepiscopatus suppressorum in districtu de Teruel existent, decemque Ministris praedictis, & seu eorum officiis mille, ita ut eorum quilibet centum libras similes singulis annis habeat ex Archiepiscopatus, & Archiepiscopatus de Teruel suppressorum fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, quae tamen omnes libere a Mensa Capitali praedicta exigi, & percipi, ipsarumque mille librarum medietas, videlicet in distributionibus quotidianis, ut dicti decem Ministri una cum ipsis Canonicis, & dignitates obtinentibus, horis diurnis, atque nocturnis in dicta Ecclesia intersint: Altera vero medietas in, & pro salario, seu mercede congrua ipsorum consistere, & lucrari, & Capitulum dictae Ecclesiae Terulen ex trecentis libris duobus Sacristis, Macerio, Campanerio, ac praedictis sex pueris Chori, seu eorum officiis per dictum Nuncium alias applicatis, cuiuslibet eorumdem congruam mercedem pro cuiusque qualitate, officioque, & meritis quolibet anno, suis loco, & tempore, solvere teneatur, necnon omnes fructus, redditus, proventus, jura, & obventiones, quos Archiepiscopus Casaraugustanus e loco de Mozanera territorii Terulen, ante dictam dismembrationem percipiebat, eidem Episcopo Terulen pro ejus Mensa Episcopali, eos autem omnes fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, quos idem Archiepiscopus Casaraugustan. in termino de Sollavientos, & Allepuz percipiebat, ipsi Archiepiscopo Casaraugustano, Archiepiscopatus de Aliaga, & fabricae Casaraugustan. inter illos, veluti fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, quos Archiepiscopus ipse in quinque Villis, & in Commenda de Aliaga habebat dividendos, reservata tamen super quarta parte dictorum fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum sexta parte, quam, & aliam sextam partem quartae fructuum de Montagudo Terulen, Diocesis, quos dictus Nuncius certis de causis Archiepiscopo Casaraugustano pra-

Novam Episcopi, Dignitatum, Capituli, Ministrorumque dorem constituit.

Episcopo vero, & Capitulo statuta eorum de facultatem concessit.

Praedicta omnia confirmamus petiti Philippo Rex, & Episcopo Terulen.

Rara habet Pontifex in illis, quae in feris recensendis non advertuntur.

Vicariam suppressit, uniusque Capituli, & quo duo Praebendarii eligantur pro exercenda cura animarum.

Octo Portionarios ex Ecclesia S. Joannis translatos suo loco restituit, reliquis Capitulo redditibus.

prædicto, siue illius Mensæ assignaverat, eidem etiam Episcopo Terulen ratione spiritualitatis, necnon fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum, quos Archidiaconus, & Archipresbyter de Tervel, ante ipsorum Archidiaconatus, & Archipresbyteratus suppressionem in territorio, & districtu de Tervel, & in Aliaga, Villaroya, Vintanex, Pitarque, & Miravete, quosque Vicarius perpetuus prædictus percipiebant, & percipere poterant, postquam suppressioni dictæ Vicariæ locus factus fuerit, dictæ Mensæ Capitulari etiam perpetuo applicamus, & deducis mille, & tercentis pro XIII. Canonicis, & corpore suarum Præbendarum, ac CL. thesauraria pro augmento, necnon mille Ducat. Ministrorum, ac CCCL. Beneficiatis, aliisque CCC. salario Sacristarum, Macerii, & Campanarii, & Clericorum Chori, ut supra, assignatorum XXV. libras, quæ Decano Ecclesiæ Terulen, cui duas Præbendas, ejus dignitati annexas, suppressimus, ne ob suppressionem Præbendarum ejus dignitati annexarum omnium detrimenti patiatur, ex eisdem fructibus quolibet anno quoad vixerit per idem Capitulum solvi mandamus. Residuum præfactorum omnium fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, & emolumentorum Mensæ Capitulari applicatorum æqualiter, & juxta providam ordinationem desuper per Ordinarium, & Capitulum faciendam inter eas dignitates, & Canonicos ejusdem Ecclesiæ, qui ad favorem dictæ Mensæ Capitularis dismembrationi, suppressioni, & applicationi prædictis consenserunt, renunciaverunt, acceperunt, vel cum primum eis omnino locus factus fuerit, & non aliter dividatur: ita quod Canonicorum, & dignitates obtinent, singulorumque aliorum Ministrorum prædictorum non interresistentium portioni accrescat. Quod si dignitates obtinentes dismembrationi, suppressioni, & applicationi prædictis non consenserint, aut consentire distulerint, fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque Canoniciatum, & Præbendarum, quos hujusmodi suis dignitatibus annexas habent, in favorem prædictæ Mensæ Capitularis non cesserint, & idem fecerint Canonici pro fructibus, redditibus, & proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ac distributionibus suarum Præbendarum, quas pariter eidem Mensæ Capitulari idem Prædecessor applicavit, tunc tertiam partem quorumcumque fructuum, reddituum, & proventuum earundem dignitatum, & Præbendarum eis annexarum, in, & pro distributionibus quotidianis inter ipsos dignitates obtinent. dividend. quousque dismembrationi, suppressioni, & applicationi prædictis locus factus fuerit: ita quod Canonici fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac distributiones, quas ante præmissa percipiebant, contenti esse debeant, ex nunc con-

stituimus, & ita percipi debere decernimus. Necnon desuper quibusvis districtius inhibemus. Et interim fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac distributiones quotidianas prædictæ Mensæ Capitulari, ut supra, applicata, & qui supererunt, soluti oneribus prædictis, & alias ipsis Canonicis, & dignitates obtinent, si dismembrationi, suppressioni, & applicationi prædictis consentirent, deberentur, fabricæ ejusdem Ecclesiæ Terulen, similiter applicamus. Dicitis tamen Canonicis, & dignitates obtinentibus Locum, & vocem in Capitulo, ac Stallum in Choro cum plenitudine juris Canonici assignamus.

§. 10. Necnon dictæ Ecclesiæ Terulen, illiusque Capitulo, & Ministris, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, prærogativis, honoribus, favoribus, præminentis, & Indultis tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia dicti Regni Aragonum Ecclesiæ Cathedralis, earumque Capitula, & Ministri de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, ac poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint concedimus.

§. 11. Demum quod tam dignitates obtinentes, & Canonici, quam Beneficiati, & alii Ministri dictæ Ecclesiæ Terulen, etiam Diaconi, & Subdiaconi munera, annexa tantummodo habeant, ad Sacerdotium, debito tempore, promoveri, & cuiuslibet eorum dies certi assignari debeant, in quibus juxta ordinationem, quæ servitio ejusdem Ecclesiæ magis convenire videbitur, per Episcopum, & Capitulum prædictum desuper faciendam, celebrare teneantur, & si legitimo cessante impedimento, non celebrabunt, ultra amissionem distributionum quotidianarum, graviori poena ad ejusdem Episcopi arbitrium puniri debeant, ac possint etiam perpetuo statuimus, & ordinamus.

§. 12. Necnon statuta, ordinationes, & decreta, quæ Nuncius prædictus in suis literis pro rebus ad dictam Ecclesiam Terulen, pertinentibus, ac felix personarum regimen, Divinique Cultus augmentum, & alia necessaria concernentia fieri mandavit, si nondum facta, vel executioni demandata sint, quam primum per ipsum Episcopum, & Capitulum dictæ Ecclesiæ Terulen, fieri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere. Et etiam omnia, & singula in eisdem prædictis literis contenta, quæque in eis contraria immutata, aut alterata non sunt, salva, illæsa, & intacta remanere, suumque robur, & effectum in omnibus, & per omnia habere, & retinere.

§. 13. Decernentes Canoniciatum, dignitatum, & Præbendarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum in dicta Ecclesia Terulen, ante erectionem prædictam existentium ad solum Episcopum Terulen, pro tempore existentem, excluso dictæ Ec-

Ecclesiæ, & Capitulo Cathedralibus Ecclesiis competentia Privilegia assignant.

Tempus celebrationis Missarum, potestque contravenientium delinquentium Episcopo attribuit.

Quæ a Nuncio Apostolico statuta fuerant, præsentibusque non sunt immutata, præcipue observari.

Jus collationis, quod Cesaragustano Archiepiscopo competit, Terulen. Episcopo adjudicatur.

clesiæ Terulen Capitulo, eisdem modo, & forma, quibus ad Archiepiscopum Cesaragustanum, ante executionem hujusmodi spectaverant, Dignitatum vero, & Canoniciatum, aut Præbendarum erectionem hujusmodi ad solum Episcopum prædictum, etiam excluso dicto Capitulo spectare, & pertinere.

Controversias omnes hæcenus super his exortis extinguit.

§. 14. Ac pro tranquilliori, & feliciori prædictorum omnium, totiusque negotii hujusmodi compositione, executione, & perfectione, omnes, & singulas, ac quacumque lites, controversias, differentias, & questionum materias hæcenus inter Episcopum, & Capitulum Terulen, ac quoscumque alios, etiam fonsan super interpretatione voluntatis, & literarum Gregorii Prædecessoris, & Nuncii prædictorum, ac inde quomodolibet secutorum, etiam illorum occasione, ubilibet, & coram quibusvis Judicibus Ordinariis, vel Delegatis, etiam Palatii Apostolici causarum Auditoribus, ac S.R.E. Cardinalibus, & quibuscumque aliis in quacumque instantia motas, & pendentes indecisas, & forsitan instructas, ad Nos, harum serie, avocamus, illasque cassamus, & penitus extinguimus, & perpetuum silentium desuper quibusvis interesse habent. harum serie imponimus, & impositum esse declaramus.

Præsentis litteras ullo vitio notari vetatur.

§. 15. Præsentisque literas nullo unquam tempore, aut ex quavis causâ de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari: aut in jus, vel controversiam, quacumque ratione, vel causâ vocari, aut ad terminos juris reduci, vel quod vis aliud juris, seu gratiarum remedium contra illa impetrari, sed semper validas, & efficaces existere, suosque effectus sortiri, & obtinere, nec sub quibusvis dismembrationum, suppressionum, applicationum, aut aliarum quarumcumque similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, per quascumque literas, vel Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariæ Apostolicæ regulas, etiam per Nos, & Successores nostros, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, etiam consistorialiter, & sub quibuscumque tenoribus, & formis, nec non cum quibusvis clausulis pro tempore factis, & concessis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, nec non quoties illa revocari, vel limitari, seu eis derogari contigerit, toties in pristinum statum, etiam sub Data posteriori restitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri. Irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§. 16. Non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit de unionibus ad parte committendis vocatis, quorum interesset ac de vero valore exprimendo, secundum

communem assimationem, etiam beneficii, cui aliud uniri petebatur, ac Lateranen novissime celebrati, & in aliis generalibus Conciliis editis, disponens, quod uniones perpetuæ nisi in casibus a jure permittis fieri non possint, ac quod cum legitimis, seu aliis rationabilibus causis, etiam coram loci Ordinario, ac citatis quorum interest, verificatis fieri debeant, aliisque Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter, vel alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis; Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda esset, illis alias in suo robore permanentibus, hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, & sicut in præmissis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate surgentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane decernimus, quid quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§. 17. Quocirca Venerabilibus Fratribus Segobricen., & Albarazinen. Episcopis, ac Dilecto Filio Carolo Manoz Canonico Trialonen. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicantes, ac in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra prædicta in præmissis interesse habentes omnibus, & singulis, juxta presentium continentiam, & tenorem, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, seu eorum quemlibet a quoquam, quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari; Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, illos censuras, & poenas ipsas incurisse declarando, nec non eas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 18. Non

[Altera con-
tractio de
gatio.]

§. 18. Non obstant. fe: re: Bonifacii Pa-
pae VIII. Praedecessoris nostri de una, &
Concilio generali de duabus Dietis, dum-
modo quis, vigore praesentium, ultra tres
Dietas ad iudicium non trahatur, & aliis
quibusvis Apostolicis, nec non in Provin-
cialibus, & Synodalibus Conciliis editis
generalibus, & specialibus Constitutioni-
bus, & Ordinationibus, ac statutis, etiam
juramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis statutis, &
consuetudinibus, privilegiis quoque, Indul-
tis, & Literis Apostolicis quibusvis ordini-
bus, & locis, illorumque superioribus, &
personis sub quibuscumque tenoribus, &
formis, ac cum quibusvis clausulis, & de-
cretis, etiam motu proprio, & ex certa
scientia, ac de Apostolica potestate pleni-
tudine in contrarium forsan quomodolibet
concessis, confirmatis, & innovatis, qui-
bus omnibus, etiam de illis, eorumque
totis tenoribus specialis, specifica, & ex-
pressa mentio, seu quavis alia expressio ha-
benda, aut aliqua alia exquisita forma ad
hoc servanda foret, eisdem praesentibus pro
sufficienter expressis habentes, illis alias in
suo robore permanentis, hac vice dumtaxat
specialiter, & expresse derogamus, con-
trariis quibuscumque. Aut si aliquibus
communiter, vel divisim ab eadem sit Se-
de indultum, quod interdicti, suspendi, vel
excommunicari non possint per Literas Apo-
stolicas non facientes plenam, & expres-
sam, ac de verbo ad verbum de Indulto
hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Marcum, sub
Annulo Piscatoris die 5. Octobris 1587.,
Pontificatus nostri Anno III.

XXVI.

Ex Reg. in
Secr. Brevis.

Erectio Officii Secretarii, seu Cancellarii
Gubernatorum Anconae ad instar alio-
rum Romanae Curiae Officiorum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD regimen universalis Ecclesiae, divi-
na dispositione, assumpti, curis angu-
mur assiduis, & continua meditatione pul-
samur, ut iustitia mediante, malorum ho-
minum impetus reprimentur, & boni de
custodia nostra confidentes in iuribus suis
adversus eos protegantur, & ubique con-
serventur.

Officium, de
quo in Ru-
brica erigit.

§. 1. Qua in re pro nostri pastoralis offi-
cii debito, quantum cum Deo possumus
operarias manus adhibere volentes, motu
proprio, & ex certa nostra scientia, ac de
Apostolica potestate plenitudine unum Of-
ficium, Sigillum, seu Secretariam, aut
Cancellariam civilem Gubernatorum in no-
stro gubernio Anconitano, nunc, & pro
tempore existentium, & futurorum pro uno
Secretario nuncupando, ac Sigillatore, &
Cancellario civili dictorum Gubernatorum

nuncupando: ita quod dictum officium pro
tempore obtinens, illud per se ipsum, vel
alium, seu alios ejus substitutos ad ejus be-
neplacitum amovibiles toties, quoties sibi
videbitur, exercere valeat, apostolica aucto-
ritate, tenore praesentium, perpetuo eri-
gimus, & instituiamus.

§. 2. Illique sic erecto, & instituto, pro
ejus dote, omnia, & singula emolumenta,
regalia, redditus, & proventus, quae, &
quos dicti Gubernatores, eorumque Secre-
tarii, Cancellarii, alique Ministri, & De-
putati, quovis titulo nuncupati habere, re-
cipere, & lucrari consueverunt, videlicet
de singulis licentis Armorum, alique li-
centiis, & facultatibus extrahendi res, &
bona cujuscumque nominis, generis, &
speciei, bulletinis de non molestando, af-
securationibus, & silvis conductibus civi-
libus, & criminalibus, capitibus solido-
rum, executionum quarumcumque conta-
minalium, suspectorum fuge, Instrumen-
torum, Chirographorum, Literarum Cam-
biorum, & aliarum similium rerum, &
materiarum executivarum ex forma statu-
torum dictae Civitatis Anconitanae decla-
randarum, & interpretandarum, brachiis
autem secularibus semper exceptis, ac de
literis ad petitionem quarumvis persona-
rum, Vicariis, & aliis Comitatusbus Of-
ficialibus dicti gubernii scribendis, expedi-
tionibus quoque, & datis supplicationum
civilium, & criminalium, ac bulletis
etiam poenarum, si fieri contigerit, con-
firmationibus, & Chartarum Dotatum, &
licentis, sive Patentibus Proxenatarum,
juxta solitum bis in anno faciendis, ac de
omnibus, & singulis aliis licentis, & or-
dinationibus per quoscumque obtinendis, & quo-
modolibet impetrandis a dictis Gubernato-
ribus, Judicibus, Officialibus, & Ministris
pro aliqua poena evitanda, & non incurren-
da, vel pro obedientia facienda quavis ra-
tione vel causa, tam ordinaria, quam ex-
traordinaria, vel ex novo accidenti, &
generaliter de omnibus, & singulis aliis li-
teris, fidibus, patentibus, literis testimo-
nialibus, & gratiosis ordinibus, aliisque
rebus ad Bancum Notariorum causarum
civilium dictae Civitatis, seu ad Cancellaria-
m criminalem dicti gubernii minime
spectantibus, cum omnibus, & singulis
superius expressarum expeditionum emolu-
mentis, proventus, solationibus, mer-
cedibus, & regalibus omnibus, & quibus-
cumque Ministris, & Officialibus, etiam
supremis, & in capite dari solitis, etiam
quod hodie, tam per se, quam per alios
perciperent, illa omnia, & singula ab eis
aufereudo, separando, & dismembrando,
auctoritate, & tenore praemisissis applicamus,
& appropriamus.

§. 3. Eiusdemque officii ad instar alio-
rum Romanae Curiae officiorum venalium,
& vacabilium, collationem, provisionem,
& dispositionem, tam hac prima vice,
quam deinceps illius vacatione per cessum,
vel decessum, seu quamlibet aliam dimis-
sionem, vel amissionem illud pro tempore ob-

Emolumenta
eidem assi-
gnat.

Hujus Officii
collationem
Romanae Pon-
tificatus re-
servat.

Hanc Consti-
tutionem per-
petuo obiter-
vari decernit.

Ceterorum
Cancellaria-
rum privile-
gia, auctori-
tatemque
communitat.

Exceptis illis,
quae hic re-
cententur.

Idem officii
Innocentio
Ciamborlano
concessit.

Eum pro ve-
ro Cancellario
dimitte-
dum praecipit.

obtinens, occurrente, Nobis, & Succes-
soribus nostris reservamus.

§. 4. Et erectionem, institutionem, ap-
plicationem, & dismembrationem, praesentemque
Literas semper, & perpetuo vali-
das, & efficaces existere, & fore, sus-
que plenarias, & integros effectus fortiri,
& obtinere debere.

§. 5. Nec non Secretario, & Sigillato-
ri, & Cancellario praedicto, quod omni-
bus, & singulis honoribus, oneribus, exem-
ptionibus, privilegiis, facultatibus, juri-
bus, & actionibus per totum Ecclesiae Sta-
tum, & Armorum, non tamen prohibito-
rum delationibus pro se, & familia sua,
prout alii quicumque Sedis Apostolicae Mi-
nistri, & Officiales frui, uti, & gaudere so-
liti fuerunt, ac in futurum soliti erunt.

§. 6. Reservatis tamen dictis Gubernato-
ribus, eorumque Judicibus Officialibus, &
Ministris, & in dicto officio minus com-
prehensis Sigillis Mandatorum de exarce-
rando, exequendo, vel capiendo, civili-
bus, & criminalibus praecipis, monitoriis,
requisitoriis, notificatoriis, mandatis de
bullando Ostita Domorum, suspectis, man-
datis de vendendis pignoriis, citationibus,
intimationibus Judiciorum, pronunciarum,
sententiarum, protestationum, & aliarum
rerum similium, seu actorum judicialium.

§. 7. Ut autem officium praedictum Vi-
ro idoneo concedatur, ac de fidelitate, pro-
bitate, & rerum gerendarum experientia
dilecti Filii Innocentii Ciamborlani Laici
Interamensis, Anconae degentis, pluri-
mum in Domino confidentes, officium
praedictum a primava erectione hujusmodi,
ut praesertim vacans, cum omnibus, & sin-
gulis honoribus, oneribus, juribus, &
emolumentis suis praedictis eidem Innocen-
tio, quoad vixerit per se, vel alium, seu
alios ejus substitutos tenendum, regendum,
exercendum, & gubernandum, reservata
sibi dispositione dicti officii, ac ejus fru-
ctuum, quoad resignationem, & affectationem,
ac fructuum, & pretii perceptionem,
dicta auctoritate concedimus, & assignamus,
ipsi, & Innocentium Secretarium,
seu Sigillatorem, & Cancellarium Guber-
nii hujusmodi, cum facultatibus, concessio-
nibus, & Indultis, aliisque praemisissis
facimus, & deputamus, cum hac conditio-
ne, quod ipse Innocentius in nostram, &
dictae Sedis subventionem summam scuto-
rum mille, & ducentorum auri, in auro,
in manibus dilecti Filii Joannis Augustini
Pinelli generalis nostri Depositarii realiter,
& cum effectu solvat, prout actualiter sol-
visse nobis constat per Cedulae dicti Depo-
sitarii.

§. 8. Mandantes Gubernatoribus, eo-
rumque Judicibus, Officialibus, & Mini-
stris, aliisque quibuscumque, ad quos spe-
ctat, & pro tempore spectabit, quatenus
eundem Innocentium, & ejus Substitutos
ad dictum officium, seque liberum exer-
citurum admittant, & recipiant, verique
tractent, & recognoscant, illique, vel il-
lis de solitis juribus, regalibus, & emolu-
mentis praedictis respondeant, ac respon-
deri faciant: Nihilque in fraudem, dam-
num, & praedictum, five diminutionem
dictorum regaliu Sigillatoris, Cancellarii,
seu Secretarii praedicti, aut illius Of-
ficii, juriumque, & emolumentorum ejus-
dem directe, vel indirecte faciant, sed
omnia, & singula praefata, & dicto officio
applicata, & ad illud pertinentia, modo,
& forma consuetis, & prout haecenus soli-
tum fuit expediant, concedant, & tractent
respective, eundemque Innocentium, seu
Substitutos suos in aliquo perturbare, seu
molestare audeant, vel praesument sub po-
ena quingentorum ducatorum auri Camerae
Apostolicae, ipso facto applicanda, ultra
dicti Innocentii damna, expensas, & inter-
esse, locumque, & habitationem in Pala-
tio, arbitrio moderni in dicta Civitate no-
stra Anconitana Gubernatoris, concedi-
mus, & assignamus.

§. 9. Non obstante regula nostra de non
tollendo jure quaesito, & pie memoriae
Pii IV. etiam Praedecessoris nostri de gra-
tiis, & Indultis dictae Camerae praedictae
quomodolibet concernentibus, in eadem
Camera, intra certum, tunc expressum
tempus, registrandis, & aliis Constitutioni-
bus, & Ordinationibus Apostolicis, nec
non Civitatis, Comitatus, & Districtus
praedictorum Juramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia robo-
ratis statutis, & consuetudinibus, Privile-
giis quoque, Indultis, & Literis Apostoli-
cis illis, ac Gubernatoribus, Officialibus,
Ministris, aliisque praedictis, sub quibus-
cumque tenoribus, & formis, ac cum quibus-
vis clausulis, & decretis in genere, vel
in specie, ac alias in contrarium quomo-
dolibet concessis, approbatis, & innovatis:
Quibus omnibus, & singulis, etiam de
illis, illorumque totis tenoribus specialis,
specifica, expressa, & individua, non au-
tem per clausulas generales, idem impor-
tantes, mentio, seu quavis alia expressio
habenda foret, illorum tenores, praesentibus,
pro expressis habentes, illis alias in
suo robore permanentis, hac vice dumtaxat,
specialiter, & expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, ut antequam ad
exercitium praedicti officii admittatur, in
manibus Venerabilis Fratris Episcopi An-
conitani, vel ipso absente, in manibus Di-
lecti Filii Vicarii Generalis ejusdem Episco-
pi solemniter praestet juramentum de di-
ctum officium fideliter administrando.

Datum Romae, apud S. Marcum, sub
Annulo Piscatoris die 10. Octobris 1587.,
Pontificatus nostri Anno III.

Derogat con-
trariis.

Juramentum
ab Innocentio
de officio be-
ne admini-
strando praes-
tari jubet.

Dat. die 10.
Octob. 1587.
An. III.

Ex Reg. in
Secret. Breu.

Renovatio Literarum Pii V. super erectione
Congregationis Ordinis S. Benedicti, &
unione Monasteriorum ejusdem Ordinis
in Regno Portugallia, cum communi-
catione Gratiarum, & Indultorum, aliis
ejusdem Ordinis Congregationibus con-
cessorum.

SIXTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Pius PP. V.
Monasteria
Ordinis S. Be-
nedicti in Por-
tugallia Re-
gno in Con-
gregationem
erigi jussit
sub regimine
Abbatis Ge-
neralis &
Priorum tri-
ennalium.

Injunctum Nobis desuper Apostolica ser-
vitutis officium Nos inducit, ut votis
Catholicorum Principum, per quae Perfo-
narum Religiosarum sub suavi Religionis
jugo Altissimo famulantium indemnitate,
ac commoditatibus salubriter valeat
provideri, libenter annuimus, eaque favori-
bus prosequimur opportunis.

§.1. Sane pro parte Charissimi in Chri-
sto filii nostri Philippi Hispaniarum, ac Por-
tugallia, & Algarbiorum Regis Catholici
Nobis nuper exhibita petitio continebat,
quod alias postquam se: re: Pius Papa V.
Praedecessor Noster clar. me: Sebastiani Por-
tugallia, & Algarbiorum Regis Supplic-
ationibus inclinatus, unam Congregationem
omnium, & singulorum Monasteriorum
Monachorum Ordinis S. Benedicti in Re-
gno Portugallia consentientium, quae de Ju-
repatronatus ipsius Sebastiani Regis exite-
bant, sub invocatione eidem Sebastiano Re-
gi benedicta, & per quosdam tunc expressos
religiosos viros, seu eorum alterum refor-
mandorum adinstar Castellae, seu Sanctae
Justinae Paduan., vel Cassioen. Congrega-
tionem Apostolica auctoritate per quasdam
erexerat, & instituerat, illique sic erectae,
& institutae omnia, & singula dicti Ordinis
virorum Monasteria in dicto Regno consi-
stentia, & de Jurepatronatus hujusmodi exi-
stentia quaecumque, quotcumque, & qua-
liacumque essent, ac per quoscumque etiam
Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales etiam
Legatos de latere in titulum, commen-
dam, & administrationem, aut alias obti-
nerentur, etiam si actu tunc quovis modo
vacarent, ac tanto tempore vacavissent,
quod eorum provisio juxta Lateranen. sta-
tuta Concilii, aut alias Canonicae sanctio-
nes ad Sedem Apostolicam legitime devo-
luta existeret, cum illorum Prioribus, ac
Conventibus Monachis quibuscumque sub
certis modo, & forma etiam tunc expres-
sis subjecerat, & supposuerat, ac eidem sic
erectae Congregationi incorporaverat, &
aggregaverat, aliaque desuper statuerat,
& ordinarat, cum idem Sebastianus Rex,
ut tunc assererat, non speraret reformatio-
nem dictorum Monasteriorum absque ma-
xima difficultate, exequi posse, si Monasteria
ipsa per Commendatarios, aut Administra-
tores, seu Abbates perpetuos regerentur,
prout eatenus fieri consueverat, praedictus

Praedecessor ejusdem Sebastiani Regis sup-
plicationibus tunc inclinatus per alias suas
litteras, quod S. Martini de Tibais, & S. An-
dreae de Rendufe, ac S. Romani de Nevia
tunc Abbatum regimine destituta, & Bea-
tae Mariae de Pombeiro, ac ejusdem Beatae
Mariae de Carnerio, nec non S. Petri de
Arnoja, & S. Salvatoris de Fravanca, ac
ejusdem S. Salvatoris de Palme, nec non
similiter S. Salvatoris de Passo de Soufa, ac
ejusdem B. Mariae de Bustello, ac S. Tirsi
de Ribadave, nec non S. Joannis dal Pen-
dorada Bracharen., & Portugallen. respec-
tive Dioecesium, ac alia quaecumque, tunc
Abbatum regimine minime destituta etiam
forsan commendata vel in administratio-
nem, vel alias concessa Monasteria Ordinis
hujusmodi, etiam si de illis consistoria-
liter disponi consuevisset, aut deberet, cum
primum illa per cessum, vel decessum, seu
quamvis aliam dimissionem, vel amissionem
illa tunc obtinentium simili regimine
destituta, vel illorum commendas, aut ad-
ministratioem concessiones cessare con-
tingeret, per Abbates triennales in Capitulo
Generali ipsius Congregationis, per pro-
tempore existentes Abbatem Generalem
nuncupand., ac alios Abbates, Diffinito-
res, Visitatores, ac alios ipsius Ordinis
Monachos, & personas, qui Capitulo Ge-
nerali de Jure, vel consuetudine, aut alias
juxta praedictarum Congregationum statuta
intervenire solent eligent, absque alia, quam
a generali ejusdem Congregationis Abbate
desuper petenda, vel obtinenda confirma-
tione regi, & gubernari deberent: quod-
que de cetero praedicta Congregatio uni
Abbati generali nuncupando singulis trien-
nii eligendo adinstar aliarum Congregatio-
num praedictarum, omnino subesset, per-
petuo statuit, & ordinavit, & nihilominus
ex tunc nomen, & titulum perpetui Abba-
tis in singulis Monasteriis praedictis, ita
quod de cetero perpetui Abbates denomi-
nari, seu censeri, ipsaque Monasteria alicui
personae in titulum, commendam, vel
administrationem perpetuas conferri non
possent, ac quaecumque collationes, provi-
siones, commendae, vel administrationes,
& aliae quaevis dispositiones de illis
alias, quam ut praefertur factae, nullae, ir-
ritae, & inanes eo ipso essent, & esse cen-
seantur, etiam perpetuo suppressit, & extin-
xit, nec non Monasteria ipsa ob triennali-
tatem, absque tamen illa tunc in titulum,
commendam, & administrationem, aut
alias quomodolibet obtinentium praedictis
reduxit, nec non quod de cetero Monaste-
riis praedictis, etiam apud Sedem praedi-
ctam vacant., & tam propterea dispositioni
suae, quam etiam ratione quarumcumque
personarum, etiam Sanctae Romanae Ec-
clesiae Cardinalium, aut alias reservatis
non nisi per electionem hujusmodi singulis
triennii faciendam disponi ullatenus pos-
set, & si de eis aliter quam per electionem
hujusmodi pro tempore dispositum foret,
seu qui ad illam pro tempore electi existis-
sent, electionem suam ad ejus vitam, seu
ad

ad aliud tempus ultra triennium a Praede-
cessore, seu Sede praedictis confirmari, aut
alias de illis sibi provideri, vel disponi ob-
tinerent, seu si Praedecessor, vel Sedes hu-
jusmodi, aut illius Legati, vel Nuntii de
eisdem Monasteriis quomodolibet etiam
per cessionem in dicti Praedecessoris, seu
pro tempore existentis Romani Pontificis
manibus sponte factam vacant., alicui per-
sonae, quovis modo provideret, seu ali-
quem Coadjutorem pro tempore existentibus
ipsorum Monasteriorum Abbatibus in
regimine, & administratione illorum de-
putaret, tunc, & eo casu, electiones,
confirmationes, provisiones, coadjutorum
deputationes, ac quaelibet aliae ipsorum
Monasteriorum dispositiones nullae, irritae,
& inanes, nulliusque roboris, vel momen-
ti essent, & esse censerentur, & nihilomi-
nus illis non obstantibus Generalis, & alii
Abbates, Diffinitores, & aliae personae hu-
jusmodi, dicto termino elapso ad illorum
electionem procedere possent, & deberent,
& ut id facilius subsequi posset, omnes, &
singulas provisiones, & praefectiones de
quibusvis personis eisdem Monasteriis, nec
non quaecumque suppressiones, extinctiones,
uniones, Coadjutorum deputationes,
& alias gratias de illis imposterum per ip-
sum Praedecessorem, seu Successores suos
Romanos Pontifices, aut Sedem hujusmodi
faciendas nullas, & invalidas esse, nullius-
que roboris, vel momenti fore, personaliter
illa in titulum, Commendam, & admi-
nistrationem, aut alias tunc obtinentes il-
lorum regimini, & administrationi nisi ad
effectum praemissorum cedere non posse, &
si illi quovis modo cederent, eo ipso Gene-
ralem, & alios Abbates, Diffinitores, &
alias personas praedictas, ad electionem
praedictam omnino procedere posse, & de-
bere, Monasteriaque praedicta sub genera-
libus, vel specialibus reservationibus, aut
Cancellariae Apostolicae Regulis, seu De-
cretis minime comprehendi posse, vel de-
bere, ac ultimo dictas litteras nullo unquam
tempore de subreptionis, vel obreptionis
vitiis, aut intentionis suae, vel quovis alio
defectu, etiam ex eo, quod Jus in dictis
Monasteriis habentes, vocati non fuerint,
aut praemissis non consenserint, aliove
quocumque capite impugnari, invalidari,
aut in jus, vel controversiam quacumque
ratione, vel causa vocari, seu restitutionis
in integrum, reductionem ad terminos ju-
ris, seu quodvis alius juris, vel gratiae re-
medium contra illa impetrari, aut ab alio,
vel aliis impetratis, seu etiam motu pro-
prio, & ex certa scientia concessis uti posse,
causamque, vel causas propter quas ipsae
litterae ab eo emanaverant, coram quocum-
que Juece, etiam delegato verificari, nec
ob id viribus carere, aut per obreptionem,
vel subreptionem obtentas praesumi, mi-
nusque Sebastianum Regem praedictum ad
verificandum gratiam hujusmodi teneri,
nec sub quibuscumque revocationibus, mo-
dificationibus, limitationibus, restitutioni-
bus, aliisque contrariis dispositionibus si-
Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

milium, vel dissimilium gratiarum, tam
per eum, quam etiam Successores suos
praedictos quomodolibet, ac cum quibus-
vis etiam derogatoriarum derogatoris,
aliisque efficacioribus, & insolitis clausu-
lis, irritantibusque, & aliis decretis pro
tempore factis quorumcumque tenorum
existerent includi, sed illis non obstantibus
in suis robore, vigore, & efficacia existere,
& quoties illae emanarent, toties in pristinum
statum repositas, restitutas, & plenarie
reintegratas, etiam sub dat. per praedi-
ctum Sebastianum, & pro tempore existi-
entem Portugalliae Regem eligenda de novo
concessas esse, ac incommutabilis volun-
tatis, & intentionis suae fuisse, & ad hoc ut
perpetua firmitate subsisterent, vim validi,
& efficacis contractus inter se, & Sedem
praedictam, ac Sebastianum, & Successores
suos Portugalliae Reges praedictos habere
decrevit, prout in singulis literis praedictis
plenus continetur.

§.2. Cum autem sicut eadem petitio
subungebat dictae posteriores litterae quoad
nonnulla ex Monasteriis in illis expressis,
suum sortita sint effectum, illarumque vi-
gore aliqua ex Monasteriis sub dicta Con-
gregatione comprehensis per Abbates trien-
nales in Capitulo generali ejusdem Congre-
gationis singulis triennii electos hodie gi-
berentur, & ex inde in dicta Congrega-
tione copiosius Religiosorum virorum nu-
merus exereverit, qui sub Religionis jugo,
& reformata monastica vita gratum altissi-
mo praestant obsequium, ex quo uberes fru-
ctus in agro Domini proveniunt, cum Po-
puli Christiani illarum partium spirituali
consolatione: Quia tamen superveniente
obitu dicti Praedecessoris pia mem. Grego-
rius Papa XIII. etiam Praedecessor noster
per quamdam ejus Constitutionem in cra-
stium suae assumptionis ad Summi Aposto-
latus apicem editam, & in Cancellaria
Apostolica publicatam suppressiones, & ex-
tinctiones Monasteriorum, & aliorum Benefi-
ciorum Ecclesiasticorum eatenus effectum
non sortitas primo, & deinde per alias suas
speciales in forma Brevis litteras dicti Se-
bastiani Regis nomine obtentas, & postremo
Nos per quamdam nostram Constitutionem
per Nos in crastium assumptionis nostrae
ad summi Apostolatus apicem editam, &
in Cancellaria praedicta etiam publicatam,
similes suppressiones, & extinctiones, quae
eatenus sortita non fuerant effectum, revo-
cavimus, nonnulla alia sub dicta Congre-
gatione comprehensa Monasteria, sub re-
gimine, & administratione Abbatum, seu
Commendatariorum perpetuorum adhuc
remanerint, ipsique Abbates, seu Com-
mendatarii perpetui fructus, redditus, &
proventus mensurarum Abbatialium ipsorum
Monasteriorum pro eorum libito consu-
mant, & Religiosis in eis degentibus ne-
cessaria ad communem vitam in regulari
observantia ducendam non solum minime
subministrare, sed etiam quod dolendum
est, aedificia Monasteriorum eorumdem
restaurare, ac ornamenta Ecclesiastica ad
B b 2 di-

Nonnulla ta-
men Monaste-
ria, in quibus
Pii V. Consti-
tutio exequ-
tioni deman-
data nondum
fuerat, suis
perpetuis su-
perioribus iu-
dicia reman-
serunt vigore
litterarum Gre-
gorii XIII. &
Saxi V. super
restitutione
in integrum
Beneficiorum
nondum uni-
torum.

Inde vero plu-
rimi abusus
in dictis Mo-
nasteriis non
unitis profus
xerunt.

divinum cultum necessaria, prout deceret, dare negligant, quo fit, ut in reliquis Monasteriis hujusmodi regularis observantia commode introduci, aut conservari nequeat in Monasteriorum, & Ordinis hujusmodi non modicum detrimentum.

§.3. Quare, ut incommodo hujusmodi, & aliis premillis facilius occurrere possit, dictus Philippus Rex eorundem Monasteriorum Patronus illorum prosperum, & salubrem statum, ac in illis regularis observantia augmentum singulari affectu desiderans, Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus dictorum Monasteriorum indemitibus consulere, ac ultimo dictas Pii Prædecessoris literas cum omnibus, & singulis in eis contentis ab eorum Dat. confirmare, & approbare, aliasque in premillis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§.4. Nos igitur qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum communem estimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes vocatis quorum interesset, eundem Philippum Regem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, nec non verum, & ultimum singulorum Monasteriorum prædictorum vacationis modum, etiam ex illo quavis generalis reservatio etiam in corpore juris clausa resulet, illorumque situationes, denominationes, invocationes, & Dialectum, eorumque fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores etiam iuxta illorum in libris Camere Apostolicæ taxationem, nec non singularum literarum prædictarum, ac inde secutorum quorumcumque tenores, presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ultimodictas Pii Prædecessoris literas cum statuto, ordinatione, suppressione, extinctione, reductione, indulgentiis, & concessionibus, & omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & derogationibus, nec non processibus habitos, vel habendos per eandem, & inde secuta quorumcumque ab eorundem Dat. ac dictam Congregationem illiusque Generalem, & alios Abbates, Diffinitores, Visitatores, & alias personas prædictas quoad ipsarum literarum effectum consequendum adversus prædictas, & quascumque alias Constitutiones illarum revocatorias, seu moderatorias in pristinum, & eum, in quo antequam Constitutiones, ac literæ prædictæ emanarent, & perinde actu nunquam emanassent, quomodolibet erant statum in omnibus, & per omnia ex certa nostra scientia Apostolica auctoritate tenore presentium restituimus,

Philippus Rex Pii Constitutionem confirmari petiit.

Confirmat Sixtus.

UNIVERSITATIS

reponimus, ac plenarie, & plenissime re-integramus.

§.5. Et nihilominus ex nunc tam Beatæ Mariæ Pombeiro, & Sancti Joannis Dalpendorada, ac Sancti Salvatoris de Palme, nec non de Gauzei ad præfens Abbatum regimine desituta, quam Sancti Tisti de Ribadave, Sancti Michaelis de Bustello, Sancti Joannis de Arnojo, & Beatæ Mariæ de Carvoeiro prædicta, nec non Sancti Claudii, & de Cucujaes, & de Cabanis, & de Miranda, & Barga ejusdem Ordinis Monasteria, quorum, & illis forsân annexorum fructus, redditus, & proventus sex millium ducatorum auri de Camera secundum prædictam estimationem val. annuum, ut dictus Philippus Rex asserit, non excedunt, & quæ de Jurepatronatus dicti Philippi Regis, ut asseritur, existunt, adhuc ipso regimine forsân commendata, aut in administrationem, vel alias quomodolibet concessa, etiam si de illis consistorialiter disponi consueverit, seu debeat, cum pristinum illa per cessum, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem illa ad præfens obtinentium simili regimine desitui, vel illorum Commendas, aut administrationes, vel concessionem hujusmodi cessare contigerit, etiam si actu nunc eodem regimine desituta sint, aut illorum Commendæ, vel administrationes, & concessionem hujusmodi cessent, aut illa alias quovis modo etiam apud Sedem Apostolicam vacent per Abbates triennales, ut præfertur eligendos absque alia quam, ut præmittitur desuper petenda, vel obtinenda confirmatione regi, & gubernari debere modo, & forma præmissis, ex certa scientia, ac auctoritate, & tenore præmissis etiam perpetuo statuimus, & ordinamus, nec non ex nunc nomen, & titulum perpetui Abbatis, sine tamen præjudicio quo ad temporalia illa ad præfens obtinentium in singulis Monasteriis prædictis modo, & forma in dictis literis contentis, auctoritate, & scientia similibus similiter perpetuo supprimimus, & extinguimus.

§.6. Et insuper Congregationi sic erectæ, illiusque Generali, & aliis Abbatibus, Diffinitoribus, & Visitatoribus, ac aliis personis prædictis, quod ex nunc tam secundo dictarum literarum, quam presentium vigore singularum, & quorumcumque Monasteriorum prædictorum corporalem, realem, & actualem possessionem, sine tamen illa ad præfens obtinentium præjudicio, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illaque iuxta prædictæ Congregationis regularia instituta regere, gubernare, & reformare, illorumque fructus, redditus, & proventus in Congregationis, & Monasteriorum eorundem, ac Religiosorum in illis degentium usus, & utilitatem convertere, Dialectali loci, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§.7. Quodque Abbas Generalis dictæ Congregationis, qui pro tempore fuerit cum consilio, & assensu Capituli generalis illa

Enunciat Monasteria, que in Congregationem uniri debent.

Jus concedit Abbati Generali realem, & Monasteriorum possessionem capiendi.

Eaque alio transferendi, redditusque tenuioribus

illa ex Monasteriis prædictis, que in locis incommodis, & minus populosis reperirentur, ad commodiora loca, ubi Monachorum doctrina, & vite exemplum populo Christiano magis utilis futura sit, & fructuosa propria auctoritate, Ordinariorum locorum, vel cuiusvis alterius licentia minime requisita, cum eorum Monachis, & suppellectilibus, paramentis, & ornamentis aliisque rebus necessariis transferre, & mutare, ac seu fructus, redditus, & proventus eorundem Monasteriorum, seu cuiuslibet eorum, vel illorum partem Generalis, & Capituli prædictorum arbitrio alii, seu aliis ejusdem Congregationis Monasteriis magis indigentibus perpetuo, vel ad tempus etiam remittentibus Abbatibus Monasteriorum eorundem, & quibusvis aliis personis applicare, & assignare.

§.8. Provisis tamen quod Animarum cura personarum secularium incumbens Abbatibus, & Conventibus Monasteriorum transferendorum hujusmodi in Ecclesiis eorum nullatenus negligatur, sed per Monachos dictæ Congregationis Regulares, vel Presbyteros Sæculares idoneos, & ab Ordinariis approbandos laudabiliter exerceatur, libere, & licite valeant, plenam, & liberam Apostolicam auctoritatem eorundem tenore presentium licentiam concedimus, & facultatem.

§.9. Decernentes restitutionem, repositionem, & reintegrationem prædictas, statutumque, ordinationem, suppressionem, extinctionem, & concessionem posteriorum hujusmodi de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quovis alio defectu etiam ex eo quod jus habentes in ipsis Monasteriis vocati non fuerunt, ac alias eisdem modo, & forma, quibus Pius Prædecessor prædictus decrevit, nec sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus revocationibus, modificationibus, & aliis contrariis dispositionibus per Nos, & Successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & aliis decretis pro tempore factis includi, sed semper ab illis exceptas fore, & esse, ac in suis robore, & efficacia permanere, & quoties ille emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas sub dat. per eandem Congregationem, aut Philippum Regem, & Successores suos eligen, & de novo concessas fore, & esse, & ad hoc, ut perpetui roboris firmitate subsistant, vim validi, & efficacis contractus inter Sedem prædictam, ac Philippum Regem, & Successores prædictos habere.

§.10. Præterea eidem Congregationi, ac omnibus, & singulis illius Monasteriis, Prioratibus, & aliis regularibus locis, tam presentibus, quam futuris, eorumque Generali, & aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Visitatoribus, Superioribus, Monachis, Religiosis, Novitiis, Conversis, & ceteris personis nunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis,

Provisis tamen, ut in singulis respective Ecclesiis animarum cura non negligatur.

Hujusmodi autem declarationem nulli vito notari posse, decernit.

Hæc Congregationi eisdem Ordinis Congregationum Privilegia communicat.

immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, prærogativis, antelationibus, favoribus, præeminentiis, Indultis, licentiis, stationibus, declarationibus, facultatibus, concessionibus, Indulgentiis, etiam plenariis, & peccatorum remissionibus, ac relaxationibus, aliisque universis, & singulis gratiis spiritualibus, & temporalibus Sancti Hieronymi, & Sancti Bernardi alias Cisterciens. Ordinis, nec non Cassineæ, & Vallisoletani Ordinis S. Benedicti Congregationibus hujusmodi per universum Orbem constitutis, ac cuiuslibet ex ejusdem Congregationis Sancti Benedicti dicti Regni Portugallie Monasteriis, seu illarum Ecclesiis, & regularibus locis, eorumque Generalibus, & aliis Abbatibus, Diffinitoribus, Visitatoribus, superioribus, Conventibus, Monachis, Religiosis, Novitiis, Conversis, Familiaribus, & personis, ac illorum intuitu, & contemplatione per quoscumque Prædecessores nostros, ac etiam Nos, & Successores Nostros Romanos Pontifices, & Sedem prædictam, ac etiam Imperatores, Reges, & alios Principes, & quemcumque, seu quoscumque alios sub quacumque forma, & verborum expressione, ac quavis tam Apostolica, quam Ordinaria, vel alia auctoritate, nec non tam in genere, quam in specie, & particulariter, ac tam per modum communicationis, extensionis, & ampliationis, quam simplicis, & individue, ac particularis, & specialis concessionis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, ac denique alias quomodolibet concessis hactenus, ac etiam iteratis vicibus confirmatis, & approbatis, ac imposterum pro tempore concedendis, confirmandis, & approbandis, etiam si talia forent, que specialem eorum requirant mentionem, ac quibus illa, & illi quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, illorum omnium, ac literarum, & aliarum scripturarum desuper quomodolibet confectarum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, tam conjunctim, quam divisim non solum ad eorum instar, sed æque principaliter, & pariformiter in omnibus, & per omnia, & absque ulla penitus differentia, perinde ac si illis, & eorum cuiuslibet specialiter expresse, ac nominatim, & specificè concessa fuissent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant auctoritate, & tenore præmissis perpetuo concedimus, & indulgemus; Illaque, & illas eis perpetuo communicamus, & ipsam Congregationem, ut præfertur erectam illiusque Monasteria, & Ecclesias, Prioratus, & alia loca, nec non Generalem, & alios Abbates, Diffinitores, Visitatores, & alias personas prædictas, eorumque singulos perpetuo extendimus, & ampliamus, ac concessa, communicata, extensa, & ampliata perpetuo esse, & ceteris, eisque, & eorum cuiuslibet suffragari debere.

§.11. Nec

Claufula pro
practica Cō-
firmationis fir-
mitate d

Ejusdem ex-
co-
municatores de-
signat

Obstantibus
derogat.

§.11. Nec non presentes literas validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere; Sicque in praemissis ab omnibus censerit, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, & Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Quocirca dilectis filiis Bracaren. & Portugallen. Decanis, ac Colimbriens. Ecclesiarum Scholastico per Apostolicas scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, & quoties requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant auctoritate Nostra praemissa omnia observari. Contradictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & penas hujusmodi incurrisse declarando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.13. Non obstantibus re: me: Bonifacii Papae VIII. similiter Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad iudicium ultra tres dietas non contrahatur, ac nostra voluntate praedicta, nec non omnibus, quae dictus Pius Praedecessor voluit non obstat, ac Constitutionibus, seu revocationibus, & aliis praemissis, & nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, & aliis Cancellariae Apostolicae regulis, aliisque Apostolicis, nec non in aliis universalibus, provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monasteriorum, & Ordinis hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Abbatibus, Conventibus, Prioribus, Superioribus, & personis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam derogatoriarum derogatoriis, etiam irritan., & aliis decretis etiam motu, scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine similibus per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros etiam motu simili, & consistorialiter in contrarium etiam pluries, & iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis, etiam mari magno, Bulla aurea, aut alias nuncupatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua non autem per

claufulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permanfuris hac vice dumtaxat derogamus contrariis quibuscumque.

Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abolitionis, restitutionis, repositionis, reintegrationis, statuti, ordinationis, concessionum, decretorum, Indulti, communicationis, extensionis, ampliationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc autem attentare ausus fuerit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo septimo Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno III.

Dat. die 7.
Dec. 1587.
An. III.

Ex Reg. in
Secr. brev.

Pontificis cura in defensione pauperum contra potentium personarum oppressiones

Innocentius Malvasia deputatus Visitator Provinciae Umbrae nonnulla edita Decreta.

X V I I I.

Confirmatio nonnullorum Decretorum editorum in Congregatione Camerali pro regimine Civitatis Castellii in Provincia Umbriae.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Ex variis, quae animum nostrum quotidie premunt, sollicitudinibus, hac cura in primis Nos urget, ea, quae ad pauperum nostrorum, & S. R. E. Subditorum sublevationem a potentiorum oppressionibus, communemque utilitatem faciunt, cognoscendi, ut mediante opera nostra, suum debitum consequantur effectum. Cujus rei causa hoc praesenti anno nonnullos Camerae Apostolicae Clericos ad diversa hujus Sanctae Sedis Apostolicae Civitates, Oppida, & Loca, quoniam ipsi praesentes adesse non poteramus, Visitatores, & Commissarios nostros misimus, inter quos dilectus Filius Magister Innocentius Malvasia Clericus dictae Camerae, ac Visitator, & Commissarius noster in Provincia nostra Umbrae a Nobis deputatus, nonnulla, quae ad hujusmodi sublevationem, & alia non minus necessaria conducebant revivenda, statuenda, & opportune providenda esse Nobis fideliter retulit, unde hoc universum negocium dilectis Filiis nostris Henrico S. Pudentianae Presbytero Cajetano, & Alexandro S. Hieronymi Illiricorum, Titulorum, Diacono Cardinalibus super Visitatione Deputatis, & nonnullis aliis examinandum, cognoscendum, deci-

De conservacione communitatum.

De condictione exco-
municatum.

De Vestigialibus.

Eadem confirmat Pontifex, obfervantique mandat

Claufula.

Derogatio contrationum

Decreta edita pro Communitate Civitatis Castellii.

dendum, & sine debito terminandum, commissimus, qui in hujusmodi negotio mature procedentes, nonnulla, quorum totum tenorem, vulgari idiomate, de verbo ad verbum, nil penitus omisso, praesentibus adnotari fecimus, omnino observanda esse decreverunt.

§.2. Ut autem Decreta hujusmodi firmiter subsistant, & ab omnibus, quos concernunt, & concernent in futurum, diligenter serventur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, decreta omnia, prout facta sunt, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum, forsitan requisitarum, defectus, si qui intervenierint in eisdem, supplemus, & potiori pro cautela, hac eadem de novo decernimus, & statuimus.

§.3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate surgentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac alios S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quocirca dilectis Filiis Thesaurario, & Governatori dictarum Civitatum nunc, & pro tempore existentibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum faciant auctoritate nostra praemissa omnia observari, sub poenis eis benevisis: Contradictores quoslibet, ac rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Civitatum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, & immunitatibus in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Tenor autem dictorum Decretorum sequitur, & est talis, videlicet.

Città di Castello.
Decreta facta in plena Congregatione super relatione Illustrissimi Malvasiae Clerici Camerae, ac Visitatoris, & Commissarii Apostolici in Provincia Umbrae, super quibus habito verbo per Illustrissimum Cardinalem Camerarium cum Sanctissimo, Sanctitas Sua mandavit expediti Breve cum claufulis solitis, & consuetis.

I. Per conservare li confini del Territorio da ogni usurpazione, si elegga perpetuamente nell' avvenire un Magistrato di Cittadini Deputati a Confini, li quali ogni anno li vadano rivedendo, ed abbiano particular cura di difenderli, e di ricorrere a dar notizia a Superiori per le usurpazioni, che saranno fatte.

II. Che ogni nuovo Governatore nel principio del suo governo debba rivedere insieme co' detti Deputati tutti li Confini, e riconoscerli per saperli conservare, e che si commetta al Tesoriere, che non cominci a pagare la provisione al detto Governatore, finchè non averà riveduti li detti confini, e pagando, paghi del suo, e nel saldo de' conti non gli sia fatto buono tale pagamento, se non mostra Fede di tal Visita.

III. Che il Bargello del Governatore ad ogni modo pigli l' Appalto delle Esecuzioni civili della Città, e per le dette esecuzioni per il medesimo prezzo, che la Comunità di detta Città l' ha appaltato, ed il detto Bargello supentri nel contratto, obbligo, e peso della Comunità, talmente che ella non ne senta ne utile, ne danno, ne possa perciò il detto Bargello dalle Parti riscuotere più del solito.

IV. Che si riduchino tutte le Gabelle delle Città al numero di cinque, e sieno queste:

La Gabella del Grano, e Biade.
La Gabella del Passo per li Passeggeri, e la messa delle Robbe dentro la Città, tanto cassando, e levando tutti gli altri Capi, che contiene detta Gabella del Passo.

Il Dazio, ovvero Estimo delle Terre.
La Salara, e la Carne della Città; le quali sieno pagate senza eccezione alcuna indifferentemente da tutti coloro, che prima erano obbligati a pagare le sudette Gabelle, ed altre estime, tanto in virtù del Breve di Nostro Signore, revocatorio dell' estensioni, come della sua Costituzione, ed altre sopra ciò fatte, quali si esservino ad uoguem.

E nelli pesi, che si pagano alla Camera non s' intenda esentato alcuno, ma tutti sieno tenuti a pagare la rata, che sarà dichiarato toccargli per detti pesi alli Appaltatori della Gabella del Grano, o Dazio, o all' una delle due, alle quali, o dal Tesoriere, o da altri, che averanno cura di appaltarle parerà di applicar dette rate, e senza eccezione, e contradizione alcuna sieno astretti a pagare a quella, sotto l' Appalto della quale saranno compresi, come di sopra i detti pesi Camerali tutte le altre Gabelle, eccetto le dette cinque, ed il danno dato, e li malefizii si annullino, e più non si esoghino.

Quali Gabelle casse sono le sottoscritte.

- Bocche.
 - Vino.
 - Farina.
 - Mercato.
 - Residui.
 - Pegni.
 - Cenci, e Pane, Vino de Contrada.
- Che

V. Che per ristorar la perdita, che si fa nel levare altre Gabelle; tutte dannose alla povertà, si accresca la Gabella del Grano fino ad un grosso per Staro di Grano, e mezzo grosso per Staro delle altre Biade.

VI. Che per l'estinzione di tutti li debiti della Città, si applichi al Monte della Salara di essa Città la Gabella della Carne, sopra la quale si accreschino tanti Luoghi di Monti, quanto importano li debiti della Città, con le medesime prerogative, onori, e privilegi, che oggi per la Bolla di Pio V. hanno detti Monti della Salara da sua Santità eretti, ed i danari, che di detti nuovi Luoghi di Monte si caveranno, si debbano convertire in estinzione di detti debiti, e non in altro uso.

VII. Che non bastando per le spese straordinarie della Città li scudi 140. l'anno, che si gli danno, stante lo aumento, che si fa delle Entrate per detto accrescimento della Gabella del Grano, si dia alla Città per spese straordinarie scudi 300. l'anno in tutto.

VIII. Che si proibisca espressamente, che nell'avvenire possa più pigliare denari a Compagnia di Offizio, né fare nuovi debiti, ma osservi in tutto la Costituzione di Nostro Signore *Ne Communitates &c.*

IX. Che si levino al Bargello scudi 84. l'anno della sua provizione, e questi si ripartino a Salariari Forestieri, e si rimetta all'arbitrio del Magistrato, perché possa, secondo le occorrenze alterare quando al Fisco, quando al Cerusico, quando al Maestro di Scuola, o Repetitore, o altri.

X. Che nell'avvenire non possa la Comunità far più ad alcuno aumento di salario, e li aumenti fatti ultimi di Vino per tutto il presente mese di Aprile, e poi s'intendano revocati.

XI. Che non essendo bene, per molti rispetti, che un Cittadino eserciti l'offizio perpetuo del Vice-Tesoriere in quella Città, si costringa il presente Vice-Tesoriere a vendere il suo Offizio ad un Forestiero fra certo termine, senza pregiudizio della pensione di scudi 120., che paga ogni anno alla Comunità.

XII. Che per le spese di acconciare Ponti, Strade, Prigioni, Scale di Palazzo, Campana grossa pubblica, e simili, si dia autorità al Governatore di applicarsi tutti li Residui de' Crediti della Comunità dovutigli per tutto l'anno 1586., ed a Lui per Breve si dia facoltà di saldare li conti di tutti li Debitori della Comunità, e di far pagare *summarie*, & *Manu Regia*, e scomputare quello, che dovessero avere di ragione.

XIII. Che durante il presente Appalto del Quattrino a Libbra di Carne di Tiberio Ceuli, si faccia dare alla Comunità il Subappalto della Città per il prezzo, che si truova subappaltato, e si astringa Niccola Balulli presente Appaltatore a rinunciare detta Gabella.

XIV. Che nel pagamento del Notaro della Camera si osservi di pagarlo delle ri-

tenzioni, come già si faceva, e non altrimenti.

XV. Che alli Ambasciatori, che occorressero alla Città di mandare a Roma, o altrove con licenza, non si possa dare provizione oltre a scudi 15. di paoli dieci il mese alli Dottori, e scudi 10. agli altri di Cappa corta, proibendo espressamente, che sotto nome di Viatico, e Donativo, Porti di Lettere, vetture di Cavalli, e salario, e spese di servitore o robbe loro non se gli possa pagare cosa alcuna di più.

XVI. Che si faccia il Catastro dell'Estimo delle Terre fra tre anni, essendo quello, che ora vi è lacerato, e guasto, e si accatastino tutte le Terre de' Privilegiati, *quocumque Privilegio, etiam in corpore Juris clauso.*

XVII. Che la Comunità, e Priori non possino alloggiare alcuno a spese di detta Comunità, né far presenti oltre la somma di scudi 10., e contravenendo, ogni spesa sia fatta del proprio di quelli, che pro tempore governeranno; contro li quali si possa agire dalli Successori, a ripetere ogni spesa.

Datum Romæ, apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 29. Aprilis 1588., Pontificatus nostri Anno III.

XIX.

Confirmatio concessionis officii Nummulariorum Universitatibus Artium Urbis.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

In eminenti Justitiæ throno, divina disponente clementia, meritis licet imparibus, constituti ad ea libenter intendimus, per que contrahentes cum Camera nostra Apostolica perpetua valeant securitate gaudere.

§.1. Hinc est, quod postquam Nos certis rationabilibus causis tunc expressis etiam publicam commodum concernentibus, adductis, sed potissimum ad tollendum, quamplures abusus, & inter eas ad evitandum plures fraudes, que per Cambiatores Monetarum Urbis Bancherotti vulgo dictos in publici, & privati prejudicium, & damnum non modicum committebantur, & adhuc forsitan etiam committuntur, quorum causa quamplura statuta, ordinationes, & hancamenta pluries diversis temporibus facta fuerunt, nullum tamen præmissis remedium unquam asserri potuit, quod ab excessivo numero personarum minus approbatarum artem ipsam exercentium processisset, & procedere accepimus.

Nos ex injuncto Nobis Apostolicæ servitutis officio præmissis rectam formam ad Dei laudem etiam cum aliqui dictæ Camere utilitate alias dare volentes Nostro motu dictos Bancherios, seu Bancherottos ad numerum octuaginta reduxeramus, ita

AN. CH. 200
1588.
SIXTUS PAPA QUINTUS
AN. CH. 201
1588.

Publicis Edificiis.

Officium Suspendio.

Municipibus.

Dist. die 29. Aprilis 1588. An. III.

Ex Receptis in Secr. Brevis.

Procuratorum.

Ad tollendos abusus per Nummularios indiosos.

Pontifex eorum numerum ad octuaginta reducere.

ut nullus alius præter octuaginta personas artem hujusmodi in ipsa Urbe exercere valeat.

§.2. Itaque dilectum filium Philippum Ravennam Mercatorem Januensem in Urbe commorantem in illorum Praefectum ad novennium ex tunc proximum deputaveramus cum certis capitulis, & conventionibus tunc expressis, & inter ea, quod idem Philippus dictas octuaginta personas deputare, & illam summam, in qua cum illis concordaret, percipere valeret, & insuper scuta duo millia quolibet anno dictæ nostræ Camere in illius necessitatibus subventionem solvere teneretur, & obligatus existeret, sicut postea se obligavit, prout instrumentum publico in plena Camera die 14. Septembris proxime præteriti manu dilecti filii Tydei de Marchis ejusdem Camere Notarii confectio latius constat.

§.3. Denique ad preces dilectorum filiorum Universitatis dictorum Bancheriorum, stante concordia secuta inter ipsos ex una, & dictum Philippum Ravennam, & ex certis aliis tunc adductis causis deputationem de persona ipsius Philippi in Praefectum antedictum, ut præfertur factam pari motu, & de ipsius Philippi expresso consensu, annullaveramus, & eidem Universitati totum dictum negocium, & exercitium dictorum Bancheriorum cum omni emolumento, & lucro inde proveniente cum dictis, & forsitan aliis Capitulis, conventionibus, ac facultatibus, & cum onere solvendi similem summam dictæ nostræ Camere simili motu concesseramus, prout instrumentum in ipsa plena Camera manu dilecti Tydei Notarii confectis plenius constat.

§.4. Verum quia postea ad audientiam nostram recursum habuerunt dilecti filii Alexander de Grandis, Curtius de Rubeis, & Franciscus Scappuccius tunc ipsius Urbis Conservatores, ac Joannes Baptista Marganus Romani Capitum Regionum Prior ratione publici interesse, ac nonnulli deputati ab Universitatibus omnium, seu majoris partis artium ipsius Urbis, qui negocium ipsum in dictam Bancheriorum universitatem sic, ut præfertur collatum tum publico, tum privato valde damnosum esse Nobis pluribus rationibus per eos adductis clare significarunt, & inter cetera quia iidem Bancherii, tanquam ad hoc imparës non possunt (sicut experientia ipsa docet) instantibus earumdem artium necessitatibus circa monetam argenteam, que eis fere continuo opus est pro emendis mercibus præcipue ad comæatum, seu gratiam Urbis attinentibus, que non nisi argentea, seu aurea moneta saltem pro majori parte interveniente eis per Mercatores vendi non solent, occurrere, seu providere, & hec juxta conventionem inter Cameram, & dictam Nummulariorum Universitatem factam liceret, & licet a quilibet ex dictis artibus, seu illorum artificibus quatenus in monetam auream, seu argenteam cum colybo, seu aggio pro

Praefectum Nummulariorum deputaverat Philippum Ravennam injuncto onere solvendi R.C.A. scut. duo millia.

Totum exercitium artium Nummulariorum Universitatis commiserat.

Instantibus vero ceterarum artium Universitatibus.

moneta hujusmodi solvi solito excambiare a majoribus Nummulariis vulgo Banchi realia quinque scatis supra, nihilominus, quia Nummularii majores hujusmodi in recipiendis quatenus pro monetis, seu aureis, seu argenteis se nullatenus ingerere volebant, nec volunt, ex hoc artes ipsæ maximum damnum sentiebant, ideo Conservatores, Prior, & Deputati præfati Nobis enixe supplicarunt quatenus tam publico, quam privato damno hujusmodi occurrentes, nam artes præfate in primis eidem Universitati quid quid ipsa Universitas dicto Philippo concorditer solveret una cum aliis pecuniis, & interusuris per ipsam Universitatem ea de causa solutis, & decursis, sicut, & prout dilectus filius noster Henricus Sanctæ Pudentianæ Presbyter Cardinalis Cajetanus nuncupatus noster, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius juxta eius liberum arbitrium declararet, se ipsaolvere, & exorbare velle se se promptas, & paratas obtulerunt, totum ipsum Nummulariorum exercitium ad annos novem, prout sic antea Philippo, & deinde universitati præfatis concessum fuerat, concedere dignaremur, promittentes insuper dictæ annoe præstationi scutorum duorum millium monetae alia scuta quingenta similia in utilitatem dictæ nostræ Camere augere.

§.5. Nos itaque iis attentis, & quia etiam quamplures insurrexere difficultates inter homines dictæ Universitatis, in ponendo in executionem negotium præfatum, que non ita defacili ad rectam viam reduci poterant, seu possunt, totum ipsum Nummulariorum negocium, & illius exercitium cum omnibus, & singulis illius emolumentis, & lucris ex illo quomodolibet licite, & honeste provenientibus dictis artibus, undecim in totum constituentibus, illarumque Universitatibus, pro dictis novem annis, ita ut dictorum Bancheriorum deputatio de cetero ad ipsas artes, & non ad aliam quempiam, que ad hunc effectum sex personas assumere habeat, que certis diligentis servatis, ad ipsam Bancheriorum electionem procedere valeant, spectet, & pertineat, & alias cum certis aliis pactis, & conventionibus tunc expressis, & cum onere solvendi eidem nostræ Camere integram summam scutorum duorum millium, & quingentorum monetae prædictæ per nostrum certum Chyrogaphum manu nostra signatum, & eidem Camerario, ac dilectis filiis Theaurario nostro generali, ac ipsius Camere Decano, & Clericis Presidentibus directum, dicto priori Instrumento in dicta Universitate Bancheriorum per Nos penitus ex forma dicti Chyrogaphi prius annullato, ac tam ipsa Universitate, quam illius particularibus, & sudejssore per eos desuper præfatis ab eorum obligationibus, & juramentis liberatis, & absolutis in appaltum concedi, & instrumentum desuper cum ipsis artibus, seu earum deputatis, vel Procuratoribus facultatem habentibus in ipsa plena Camera iniri, & confici mandavimus, prout sic Camerarius, Theaurarius

Sixtus hujusmodi negotium ipsi Universitatibus commisit cum certis conventionibus, clausulis &c.

rius, Decanus, & Clerici antedicti illud cum dictis eorumdem artium Procuratoribus ad hoc ab illis sufficiens mandatum habentibus, cum premissis, ac certis aliis pactis, & conventionibus in eo latius expressis, inter eandem Cameram, & dictas artes, & artifices mutuo servandis, de ordine, & mandato nostris huiusmodi celebrarunt, quod per eundem Tydeum Notarium sub die septima Aprilis proxime præteriti confectum existit obligatione Camerali, & juramento utrinque præfinito roboratum.

Instrumentumque conditionis inde confectum confirmat.

§.6. Quare volentes novæ concessioni, seu appaltui, aliisque præmissis, & in dicto instrumento contentis robor confirmationis Apostolica adjicere, aliaque super illis opportune providere, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine de omnibus, & singulis præmissis, & aliis inter dictam nostram Cameram, ac dictas Universitates, seu eorum Deputatos, vel Procuratores firmatis, & in dicto instrumento redactis enunciatis, & comprehensionis plenam, & certam notitiam habentes, ac instrumenti, ac pactorum, ac conventionum huiusmodi, ac aliorum hic de necessitate exprimendorum tenores, præsentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, & haberi volentes, concessionem, seu appaltum exercitii dictorum Banchariorum, & dictumque instrumentum, ac omnia, & singula in eo contenta expressa, & narrata, & inde secuta quæcumque tenore præsentium approbamus, ac in omnibus, & per omnia plenissime confirmamus, eaque omnia de certis scientia, ordine, mandato, & voluntate nostris processisse, & gesta fuisse, & esse, etiam in verbo Romani Pontificis attestamus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti, ac solemnitatum, etiam quantum substantiam, ac præmissa annullantium defectus, si qui forsitan intervenierint in eisdem, & nihilominus potiori pro cautela totum, & integrum exercitium prædictorum Nummulariorum cum omnibus, & singulis illius lucro, & emolumento, ac membris, juribus, & pertinentiis, facultatibusque, & privilegiis, ac aliis in dictis capitulis, & conventionibus expressis pro tempore, atque annua præstatione, pactisque capitulis, & conventionibus, obligationibus, modoque, & forma, quibus eisdem undecim Universitatibus ex forma dicti instrumenti, ut præmittitur, concessum fuit, eisdem undecim Universitatibus tenore præsentium de novo ad maiorem cautelam concedimus, damus, transferimus, & assignamus, ac instrumentum ipsum in omnibus, & per omnia juxta illius formam, & tenorem in novamus.

Clausula pro rei firmitate apponit.

§.7. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate,

& auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Cameralibus exequantur committit.

§.8. Mandantes propterea eisdem Henrico Cardinali Camerario, ac Thesaurario nostris, nec non Decano, & Clericis, ac Zecca Urbis Clerico Præsidenti, ceterisque Cameralibus, ad quos spectat, seu spectabit in futurum tunc, & pro tempore existentibus, quatenus præsentibus literas, & in eis contenta quæcumque in ipsa Camera admittant, ac in eisdem Camera libris registrari mandent, & faciant, & desuper patentes literas, mandata, & alias provisiones tam contra dictam Universitatem, Nummulariorum, quam alios quoscumque nunc, & in futurum toties quoties opus fuerit, vigore præsentium expediant, & expediri faciant, dictumque Instrumentum, & Capitula in illis contenta observent, & adimpleant, & ab aliis quibuslibet, ad quos quomodolibet spectat, seu per tinet inviolabiliter observari, & adimpleri, ac debita executioni demandari mandent, & faciant, contraditores quoslibet, & inobedientes per opportuna juris, & facti remedia, & demum per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, omni, & quacumque appellatione postposita compellant.

Et contraria quæcumque tollit.

§.9. Non obstantibus præmissis, ac dicto Instrumento cum dicta Universitate, Nummulariorum antea facto, quod etiam tenore præsentium ad maiorem expressiorem denovo cassamus, annullamus, & viribus omnino vacuumus in omnibus, & per omnia, perinde ac si nunquam celebratum fuisset, ac dictam Universitatem, & particulares personas, ac ipsorum fideiussores ab eorum obligationibus quibuscumque sine tamen præjudicio jurium dictæ Camere nostræ ratione pecuniarum per ipsam Universitatem, & alios obligatos dictæ de causa debitam, & debendarum liberamus, & absolvimus, atque nostram regulam de jure quæsito non tollendo, ac sel. rec. Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri, quod similes contractus forsitan non nisi per subhastationem, & candela accensa, ac servatis certis aliis actibus celebrari possint, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac tam novis, quam antiquis dictæ Urbis, ac Universitatis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis statutis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in genere, vel in specie, etiam consistorialiter cum quibusvis clausulis, & derogatoriis derogatoriis, concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis pro illorum sufficienti derogatione, mentio, sive expressio habenda, aut certa exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus

gamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 15. Junii 1588. An. IV.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 15. Junii 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

XXX.

Ex Regest. in Secr. Brevis.

Quod de cætero perpetuis futuris temporibus in Ecclesiis Parochialibus a Congregatione Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Portugalliæ Regorum possessis, Monachi ad vitam non instituantur, sed ad nutum Generalis, & Abbatum dicti Ordinis amovibiles.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Abusus in hanc Congregationem inventi a perpetuitate exercitii Parochialium per Monachos.

Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii Generalis, & alii Abbates Congregationis Sancti Benedicti Ordinis ejusdem Sancti Benedicti Regorum Portugalliæ, quod cum ipsa Congregatio possideat plures Parochiales Ecclesias, seu Ecclesiæ ipse ejusdem Congregationis membra existant, vel ab ea tam jure unionis, quam vigore Jurisdictionis, aut alias quomodolibet dependeat, quarum cura animarum illis incumbens per Monachos dictæ Congregationis ad vitam exerceri consuevit, quo fit, ut Monachi, qui sub clausura, ac suorum Superiorum correctione, & obedientia vivere deberent, contra disciplinam Regularem, ac novam d. Congregationis Reformationem coguntur extra eorum Monasteria, ac sine ipsorum Superiorum obedientia penes easdem Ecclesias pro hujusmodi curæ exercitio residere, & in libertate seculari vivere in maximum regularis observantia detrimentum, & scandalum plurimum, unde si ad ipsam curam exercendam aliqui Presbyteri seculares a locorum ordinariis approbati, seu etiam ipsi Monachi cum aliquo salario ex fructibus ipsarum Ecclesiarum persolvendo per Generalem, vel alios Abbates, & Superiores ad eorum nutum ponendi, & amovendi deputarentur, ac residuum ex eisdem fructibus dictarum Ecclesiarum, in Monasteriorum, quorum dictæ Ecclesiæ existunt, seu a quibus dependent, illiusque Monachorum usus, & utilitatem arbitrio Abbatum ipsorum Monasteriorum converterentur, ex hoc profecto regularis observantia, & ipsius Congregationis nova reformatio melius observaretur, ac ipsorum Monasteriorum subventioni consuleretur.

Generalis, ceterique Abbates, Presbyteros seculares, seu Monachos amovibiles præfici permittit.

§.2. Quare pro parte Generalis, ac aliorum Abbatum prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus illis, ut Presbyteros seculares, seu etiam ipsius Congregationis Monachos ad nutum amovibiles pro hujusmodi curæ exercitio deputare possint, licentiam, & facultatem concedere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

§.3. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, quod ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus in dictis Ecclesiis dictæ Congregationis Monachi ad vitam minime instituantur, sed Generalis, vel alii Abbates, & Superiores, occurrente dictarum Ecclesiarum vacatione, & etiam ex nunc, si eis videbitur, Monachos in dictis Ecclesiis institutos amovendo ad ipsam curam eisdem Ecclesiis, ut præfertur incumbentem exercendam, Presbyteros seculares, ab Ordinariis tamen locorum approbatos, seu etiam ipsius Congregationis Monachos ad ipsorum Generalis, vel aliorum Abbatum, & Superiorum nutum ponendos, & amovendos cum aliquo salario eis una cum Ordinariis locorum beneficio, & ex fructibus dictarum Ecclesiarum persolvendo constituere, & deputare, residuum vero fructuum dictarum Ecclesiarum in Monasteriorum, quorum dictæ Ecclesiæ existunt, seu a quibus, ut præfertur dependent, illiusque Monachorum usus, & utilitatem convertere libere, & licite possint, & valeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium volumus, statuimus, atque decernimus, illisque plenam ad id licentiam, facultatem, & potestatem, ac auctoritatem concedimus, & impartimur.

Sic servari premitur Pontifici.

§.4. Nec non præsentibus literas validas, & efficaces existere, & fore, suisque plenarios effectus sortiri debere; Sicque in præmissis omnibus censeari, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, & Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Præsentibusque literis per preterita firmatis robor addit.

§.5. Quocirca dilectis filiis Bracharum, & Portugallen. Ecclesiarum Decanis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel ambo, aut unus eorum per se vel alium, seu alios præsentibus literas, ac in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, & quoties requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra præmissa omnia observari, contraditores quoslibet, & rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus, illos sententias, censuras, & poenas hujusmodi incurrisse declarando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Formam exequutores deputat.

§.6. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, ac provisionibus Ordinariorum de Jure, vel consuetudine, & literis patentibus de dictis Ecclesiis ad favorem ipsorum Monachorum ad eorum vitam factis, ac quibusvis facultatibus instituendi ad vitam in dictis Ecclesiis tam Monachos, quam alios quoscumque, nec non Regula de Jure

Contraria tollit.

quæsto non tollendo, & quibusvis aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Congregationis Monachorum, & Ordinis prædictorum etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis tam Congregationi Monachorum, & Ordini prædictis, illiusque Monachis, quam locorum Ordinariis, & quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 23. Julii 1588. Anno IV.

Ex Reg. in Secr. brev.

XXXI.

Alumnis Superioris Germaniæ Collegiorum a Gregorio PP. XIII. institutorum conceditur, ut sine titulo Beneficii, & sine Literis Dimissorialibus ad Sacros Ordines promoveri valeant a quocumque Episcopo, accedente ad id Rectorum licentia, & Testimonio.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Provisionis nostræ debet provenire subsidio, ut Jus suum unicuique conferretur.

Minuta Indult. de quo in Rubrica in Secretaria Gregor. XIII. adinventia.

Tenor Brevis Gregor. XIII.

§.1. Hinc est, quod nos tenorem quarundam literarum sæpe re: Gregor. Papæ XIII. Prædecessoris nostri in Secretaria domestica ipsius Prædecessoris repertum ex minuta originali de verbo ad verbum transcribi, & præsentibus annotari fecimus, qui talis est, videlicet.

§.2. Gregorius Papa XIII. ad futuram rei memoriam. Perlatum est ad Nos complures Alumnos Collegiorum, quæ in Germania a Nobis erecta sunt, vel quia titulum non habent alicujus Beneficii Ecclesiastici, vel quia illorum Ordinarii in concedendis literis dimissorialibus difficiles, ac morosos se reddunt, ad Ordines etiam Sacros promoveri non posse. Nos considerantes propter iniquam temporum conditionem Clericorum in illis partibus raritatem, qui orthodoxæ doctrinæ dogmatibus, & honestis moribus, ac disciplinis imbuti, dignos Dei Ministros se exhibeant, & ideo piis

ipsorum votis, quæ ex devotionis fervore proveniunt præsertim in difficilioribus districtæ Germaniæ partibus benigne annuere volentes, auctoritate præsentium concedimus, & indulgemus Alumnis omnium Collegiorum superioris Germaniæ a Nobis institutorum, ut a quocumque maluerint Catholico Antistite, gratiam, & communionem Sedis Apost. habente, & in sua Diocesi residente, etiam extra tempora, & sine titulo Beneficii Ecclesiastici, aut patrimonii, & sine dimissoriis proprii Ordinarii, dummodo ad id alias sint idonei, & aliud Canonicum non obstat impedimentum, ac testimonio Rectoris, & Superiorum ejus Seminariorum, cujus Alumni fuerint, commendentur, specialemque ad id ab ipsis licentiam obtinuerint, clericali characterè insigniri, & ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines promoveri, & promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare libere, & licite valeant Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Generalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Septembris 1584. Pontificatus nostri Anno XIII.

Confirmat a Sixto PP.

§.3. Ceterum, ut earumdem literarum tenor præsentibus sic inseritur omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat auctoritate Apostolica decernimus, ut illud idem robur, eandemque vim, ac eundem vigorem dictus tenor per omnia habeat, quæ haberent originales literæ supradictæ, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur quandoque, & ubicumque sive in Judicio, sive alibi, ubi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem firmiter stetur in omnibus, sicut eisdem originalibus staretur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Per hoc autem nullam Jus cuique de novo acquiri volumus, sed antiquam tantummodo conservari.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 20. Augusti 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 20. Augusti 1588. Anno IV.

XXXII.

Indulgetur Ducibus, & Gubernatoribus Reipublicæ Genuens. ut Triremium Reipublicæ prædictæ Capitanei, alique eis præsidentes coram Archiepiscopo Genuens. tantum, & post eorum ad Portum Genuens. accessum conveniri possit super captione eorum, qui in adulta ætate fidem Christianam abnegarunt.

Ex Reg. in Secr. brev.

Dilecti Filii Nobili Viro, & Gubernatoribus Reipublicæ Januens.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Eximia devotionis affectus, quo Nos, & Romanam prosequimini Ecclesiam pro-

Exordium.

Causa concess. fuit.

promeretur, ut petitionibus vestris, quantum cum Deo possumus libenter annuamus. §.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, quod Triremibus, quas ad vestra, atque adeo Christianæ Reipublicæ defensionem, & conservationem ingentibus impensis vestris in Mari continuo manuteneæ soletis, ipsum Mare percurrentibus, plerumque contingit Generalem, seu Capitaneos, & alios in eisdem Triremibus existentes, Triremes, & seu alia Turcarum Navigia capere, potestatique suæ subicere; in eis vero nonnulli quandoque reperiantur, qui ab eisdem Turcis antea capti, & in adulta ætate Fidem Christi, quam professi fuerant, abnegarunt, quos propterea in eisdem Triremibus vestris remigare cogitis; ubi autem dictæ Triremes vestra ad loca ditionis Christianæ etiam Dominium Vestrum appellant, ipsi a tali servitute, pretextu, quod sint Christiani, & alias quomodocumque etiam Vobis in vitis liberari cupientes, sese Judici Ecclesiastico, vel Inquisitori super heretica pravitate deputato tradi committunt, ac procurant in non modicum damnum Reipublicæ vestrae prædictæ, atque etiam ipsarum Triremium si Remigantibus destituantur amittendarum evidens periculum.

Concessio, de qua in Rubrica.

§.2. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus præmissis obviare, & alias opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur volentes vos specialibus favoribus, & gratis prosequi, hujusmodi supplicationibus inclinati, Vobis, quod Triremium Reipublicæ vestrae Capitanei, sive Generalis, & alia personæ in eis præsidentes alibi, quam coram Ven. Fratre Archiepiscopo Januens. in Civitate vestra Januens., neque antea quam ipsæ Triremes ad Portum vestrum Januens. pervenerint super præmissis quomodolibet molestari, vel impediri, nullatenus possint, nec debeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium de speciali gratia indulgemus.

Aliis Judicibus fecus agendi adempta facultas.

§.3. Et nihilominus omnibus, & singulis Judicibus Ecclesiasticis extra ipsam Civitatem Januens. in quibuscumque locis existentibus, ne sub indignationis nostræ pena Triremes vestras, vel illarum Capitaneos, seu Generalem, aut alios in illis præsidentes super præmissis quovis pretextu, vel questio colore molestare, perturbare, vel inquietare quoquo modo audeant, vel presumant, districtius inhibemus. Volumus autem, quod Capitanei, sive Generalis dictarum Triremium vestrarum, vel alii in eis præsidentes si, & quoties in Civitate vestra prædicta circa prædictos, qui fidem abnegaverint, requisiti fuerint, rationem reddere, & Judicibus Ecclesiasticis mandatis ibidem in omnibus, & per omnia obedire teneantur.

Derogatio contrarium.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, legibus, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 21. Septembris 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 21. Sept. 1588. Anno IV.

XXXIII.

Confirmatio concordie, & declaratio nullarum Constitutionum servandarum a Capitulo, & Cappellanis Ecclesiæ Lucanæ.

Ex Reg. in Secr. brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad ea ex Apostolicæ servitutis officio libenter intendimus, per quæ gratiæ Apostolicæ præsertim pro Ecclesiarum servitio, & divini cultus manutentione facta, sublatis quibusvis illas interpretandi controversiis suam fortiantur effectum.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem sæpe re: Gregorius Papa XIII. Prædecessor noster audiens lites, & controversias inter Ven. Fratrem nostrum, & tunc suum Episcopum, & dilectos filios Capitulum Lucan. super exemptione, & Jurisdictione eorumdem Episcopi, & Capituli ortas fuisse, & tunc pendere indecisas, dilectam filium nostrum tunc suum Joannem Hieronymum tituli S. Joannis ante Portam Latinam Presbyterum Cardinalem Albanum nuncupatum, & hodie Marcum Antonium Cardinalem Maffei, in quos ipsæ partes, lites, & controversias hujusmodi compromiserant etiam Judices inter ipsas partes deputavit oratenus.

Gregorius XIII. Judicet deputavit in causa vertentibus inter Episcopum, & Capitulum Lucanum.

§.2. Qui postea die 22. mensis Decembris 1582. laudum, seu sententiam desuper promulgavit, per quem pronunciatum fuit, quod in criminibus atrocibus, & sodomia, læsæ Majestatis, homicidii, assassinii, incendiis, stupri, incestus, & similibus per Capitulares committent. procederent, & cognoscerent, simul Episcopus prædictus, & interior Sacrista, vel in ejus absentia, alius in ejus locum deputatus a Capitulo, & loco positus. In reliquis vero delictis, & excessibus contra eosdem Capitulares, Jurisdictione esset Episcopi, & Capituli, seu interioris Sacristæ, aut loco positi cumulative, ita quod esset locus preventionis: In delictis vero, & erroribus Cappellanorum, & aliorum Officialium, & Ministrorum ipsius Ecclesiæ in concernentibus eorum officia circa Ecclesiæ servitium, & cultum divinum, cognitio, correctio, & punitio pertineret ad solum Capitulum, & ejus Interiorem Sacristam. In reliquis vero omnibus extra Ecclesiam, & illius servitium, & cultum, cognitio, punitio, & correctio ad solum Episcopum, & ejus Vicarium spectaret.

Qui super jurisdictione Partibus competentibus pronunciantur.

§.3. Et deinde cum ipsi Cappellani sentientes se dicta sententia in hac parte gravari, super eorum Juribus audiri peterent, idem Prædecessor dictum Joannem Hieronymum Cardinalem, & dicto Marco Antonio

Appellantis a Laudo Cappellani idem Pontifex Judicibus deputatis tertium adjunxit.

tonio Cardinali tunc vita functo, bon. me. Petrum Donatum tituli Sanctae Anastasiae Presbyterum Cardinalem Casium nuncupatum dictis Cappellanis, juriumque suorum Auditores dedit, qui post reportatam remissionem ad instantiam dictorum Cappellanorum decretam, & relaxatam, dicto Praedecessore vjta interim functo, Nobis retulerunt, ipsos Cappellanos de dicta sententia iniuste conqueri.

§.4. Postremo cum pro parte eorumdem Cappellanorum significatum Nobis fuisset, ipsos non plene fuisse auditos, praesertim super nonnullis decretis Concilii Tridentini, & insuper nova jura haecenus non producta invenisse, horum Auditorem dilectum filium nostrum Antonium tituli Sancti Petri ad Vincula, & Pauli Presbyterum Cardinalem Casium nuncupatum ipsi Cappellanis similiter dedimus.

§.5. Idem vero Antonius Cardinalis ad infrascripta Capitula cum consensu etiam ipsius Episcopi concorditer ipsas Partes reduxit, in primis, quod dum Episcopus Lucanensis esset praesens, in Ecclesia corrigeret Cappellanos in concernentibus divinum cultum, & servitium Ecclesiae, ac quod Vicarius dicti Episcopi, dum esset praesens in Ecclesia, absente dicto Episcopo, simul cum interiori Sacrista, eisdem Cappellanis corrigere, & multare possent, nec non per Episcopos, & Deputatos a Capitulo simul fieret nova Tabella, quae pro tempore mutari, & accommodari valeret, pro ut Episcopo, & Capitulo videretur, assignanda in Sacristia dictae Ecclesiae, in qua ponatur servitium Ordinarium, & extraordinarium dictae Ecclesiae cum impositione poenarum, & multarum, quae applicentur Ecclesiae pro cultu divino, & usui Sacristiae, ac Constitutiones Cappellanorum ille videlicet, quae disponuntur concernentia servitium Ecclesiae, & cultum divinum communiter reviderentur per Episcopum, & Deputatos a Capitulo, & quatenus eidem videretur corrigerentur. Praeterea Cappellani non possent facere similes Constitutiones concernentes servitium Ecclesiae, & cultum divinum absque consensu Episcopi, & Capituli. In absentia Episcopi, & ejus Vicarii interiori Sacrista, vel ejus Locumtenens possent corrigerere Cappellanos transgredientes circa servitium Ecclesiae usque ad summam communiter ab Episcopo, & Capitulo taxandam, & illam exequen., ac dictae executiones faciendae per interiori Sacristam, seu ejus loco positum non possent fieri via ordinaria, sed quod interior Sacrista penes Sacristam minorem, seu aliam personam, ad quam spectaret divisio seu dismembratio emolumentorum faciendae Cappellanis usque ad illam quantitatem, quae caperet, & adaequaret praedictas poenas, & multas transgressorum, & hujusmodi mandatum haberet executionem. Postremo, quod si transgressio esset talis, quae majorem punitionem mereretur, deberet fieri decanatio Episcopo.

§.6. Nos sententiam in dictis aliis suis

partibus per dictos Cardinales Albanum, & Massimum latam, ac Capitula, & concordiam de ordine nostro per eundem Antonium Cardinalem respective tractata, & reformata perpetuo approbavimus, & confirmavimus, prout in nostris inde in forma Brevis die 8. Octobris Pontificatus nostri Anno Secundo confectis literis plenius continetur.

§.7. Cum autem nuper intelligentes nonnullas differentias, & controversias super intelligentia, & executione contentorum in dictis literis ortas fuisse, eidem Antonio Cardinali dederimus in mandatis, quatenus jura omnia, & praetensiones ipsarum partium audiret, & auditas Nobis referret, ipseque Antonius Cardinalis illas sepe benigne audierit, ac informationes, & alias scripturas ambarum Partium diligenter, & mature discusserit. Nos, quibus praemissa omnia fideliter, & accurate retulit, tenores dictarum literarum, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, ac differentias, & controversias hujusmodi ad Nos ex certa scientia advocantes, & extinguentes, & perpetuum silentium desuper imponentes, de ipsius Antonii Cardinalis consilio harum serie perpetuo decernimus, & declaramus, quod omnes, & singula Constitutiones dictorum Cappellanorum etiam quacumque auctoritate Apostolica, vel ordinaria confirmatae, seu factae ab Episcopo, & Deputatis a Capitulo hujusmodi revideri, ac concernentes cultum divinum, & servitium dictae Ecclesiae Lucanae corrigi si opus fuerit, illaque omnes correctas, seu revisas ex libris Cappellanorum praefatarum desumptas in Tabella nova in Sacristia per dictos Episcopum, & Capitulum fienda super servitio divino ordinario, & extraordinario dictae Ecclesiae Lucanae, prout in dictis literis ordinatum fuit, defectibus, nec aliquis Cappellanorum quando Capitaliter cum habito extra dictam Ecclesiam cum Cruce in Processionibus, seu pro sepeliendis mortuis, aut alia quavis causa, seu occasione inceserint inde recedere possit, priusquam ipsa Crux in dictam Ecclesiam delata sit, nisi de expressa licentia Episcopi, si fuerit praesens, aut in absentia dicti Episcopi, de licentia Vicarii, & interiori Sacristae, aut loco positi simul, aut etiam ipso Vicario absente de licentia ipsius interiori Sacristae, seu loco positi secundum dictae concordiae formam, & tenorem sub poena in praedicta Tabella describenda: quodque Custos, & minor Sacrista ratione suorum officiorum, ac Prior, & Camerarius dictorum Cappellanorum pro tempore existentes pro servitio Universitatis possint libere, & licite, ac impune, nulliusque ad hoc requisita licentia a dicta Ecclesia abesse, illiusque Choro, licet inibi divina officia peragantur recedere, & si dicta Universitas deemerit mittere Cappellanos ad celebrandas Missas, & alia divina officia in eorum Ecclesiis unitis, si id fiat tempore, quo celebrantur divina Offi-

Novis infrascriptis differentias ut audiatque a Cardinali Casia partibus.

Pontifex ceteris omnes ad se advocat.

Conventiones quae iuris confirmat, in Tabella descripta, servatque mandata.

Eisdem Cappellanis iterum appellacionibus datus novus Index.

Qui de partium contentis nonnullas inter ipsas Capitula statuit. De correctione culpabilium.

Servitio Choro.

Auctoritate Sacristae superioris Cappellani.

Hujusmodi Capitula rata habuit Sixtus.

Officia in dicta Ecclesia Lucana, tunc mutantur Cappellani exempti, qui tunc temporis non fuerint obligati ad dictam Ecclesiam Lucanam personaliter accedere, alii vero Cappellani non exempti, nulla ratione, nullave causa, seu occasione possint recedere sine licentia supradictorum Episcopi Vicarii, interiori Sacristae, seu loco positi, vel etiam interiori Sacristae, seu loco positi respective Superiorum juxta tenorem dictae concordiae. Praeterea distributiones Cappellanorum, quas in poenam amitterent, ipso jure, ipsoque facto dictae Ecclesiae pro cultu divino, & usui dictae Sacristiae sunt applicatae, prout in dicta concordia continetur, nec eas ipsi Cappellani in toto, vel in parte, quavis occasione, causa, seu praetextu, aut alias quovis modo remittere, aut condonare, vel de eis gratiam facere possint sub poena in dicta Tabella imponen., & distributiones, quas Cappellani pro tempore ob non interessentiam, vel residentiam apud dictam Ecclesiam amitterent, quae dividi debeant inter praesentes, Universitates Cappellanorum praedictorum quavis causa, vel occasione remittere nequeat, nec ipsa Universitas possit concedere ullo modo, ut aliquis Cappellanus possit abesse ab Ecclesia tempore suae obligationis, itaut percipiat distributiones tanquam si esset praesens, sub poena prima vice in quavis dictorum calum quantitatibus pecuniae aequivalenti, dictis distributionibus sic condonatis per Universitatem praefatam solvenda, quae Seminario Clericorum Lucano ipso jure, ipsoque facto applicata intelligatur, & pro secunda, aliisque vicibus sub poena duplici quantitatibus praedictae.

§.8. Postremo quia multae controversiae, & differentiae nasci possunt in compilanda praedicta nova Tabella dictae Ecclesiae Lucanae, ac in corrigendis Constitutionibus dictorum Cappellanorum, & exequen. dictis concordia, & sententia in dictis aliis suis partibus per Albanum, & Massimum Cardinales praedictos lata, ac etiam in multis aliis rebus dictam concordiam concernentibus, ut haec omnia absque litibus, & controversiis terminari possint, eidem Antonio Cardinali omnes, & singulas causas, controversias, & differentias super praemissis omnibus, & singulis, ac etiam tam super intelligentia, & observatione literarum concordiae, ac executione sententiae in dictis aliis suis partibus, quam super interpretatione, & sensu, ac observatione praesentium literarum motas, & movendas summarie simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura Judicii manu regia, nullaque tela judiciaria servata, sed sola facti veritate inspecta, ac omni, & quacumque appellatione remota audiendi, cognoscendi, deciden. sineque debito terminan. plenam, liberam, & absolutam potestatem, & facultatem per praesentes concedimus.

§.9. Mandantes in virtute sanctae obedientiae, & sub in lignationis nostrae poena Episcopo, Canonicis, & Cappellanis praedictis, quatenus praesentibus literis nostris,

& omnibus aliis, quae ipse Antonius Cardinalis in praemissis per suas literas privatas ipsis significaverit, omnino pareant, & acquiescant, alioquin, si praesentibus nostris literis non paruerint, ad censuras, & poenas nostro arbitrio infligen. procedemus, & ulterius sententiam, sive poenam, quam ipse Cardinalis in praemissis sibi commissis tulerit in rebelles, ratam habebimus, & faciemus Auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.10. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.11. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae in dictis literis volumus non obitare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Anno Piscatoris die 22. Octobris 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

XXXIV.

Confirmatio erectionis Collegii CCLX. militum Lauretorum privilegiorumque eis concessorum, quibus alii XL. milites cum iisdem Privilegiis, emolumento &c. adjunguntur.

SIXTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Soleat Apostolicae Sedis benignitas personis, quae in ejus subventionem se ipsas, & ex bonis a Deo sibi collatis partem aliquam prompte, ac studiose offerunt, suam quoque gratiam liberaliter impertiri, & multiplicato benemeritorum numero, suae vicissim largitatis erga eos munita in plures diffundere, & communicare.

§.1. Alias siquidem ad Omnipotentis Dei, & Beatae Virginis Mariae ejus Genetricis laudem, & gloriam unum Collegium ducentorum virorum Militum Lauretorum Participantium nuncupandum, & per Nos nominandum, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, de Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu per alias nostras literas, Apostolica auctoritate perpetuo erexit, & instituit, volentes inter alia officia Lauretorum hujusmodi ad triennium a data literarum praefatarum computandum, per obitum illa obtinentium, non vacare, sed ad Haeredes eorum sic decedentium transire, & post

Clausula.

Derogatio contrariarum.

Dat. die 22. Octobr. 1588. An. IV.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Procurium.

Recentet factum jam a se Collegii hujus erectionem, concessa Privilegia.

Cardinali Casia controversiam, & quae inde provenient summariam cognitionem & mittit.

Cui quidem parere ipsi debeant Cappellani.

post dictum triennium ad instar aliorum officiorum Romana Curia vacabilia existere, nec non praefatos milites veros, & indubitatos Familiars, continuos Commensales nostros, & Romani Pontificis pro tempore existentis fore, nec non eos, & cujuslibet eorum Filium Primo genitum, Nobiles, & Aulae Lateranen. Comites, illosque ex eisdem militibus, qui Clerici in Apostolica Sedis Notarios, qui vero Laici essent, in Aurata militia milites fecimus, creavimus, atque recepimus. Et insuper cum dictis militibus Lauretanis, tam in Romana Curia, quam extra eam residentibus, etiam si mere Laici, & Conjugati forent, cum militibus etiam Ecclesiasticis, quascumque pensiones annuas super fructibus, redditibus, & proventibus quoruncumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, vel ipsos fructus, redditus, & proventus loco similibus pensionum percipientibus, etiam si eos pro tempore conjugatos fieri contingeret, ut ipsi quamdiu officium militis hujusmodi obtinissent dumtaxat, quacumque pensiones annuae, vel fructus, redditus, & proventus loco pensionum hujusmodi summam ducentorum ducatorum auri de Camera non excedentes, qua transirent ad successores in Beneficiis, & a decimis, subsidiis aliis oneribus ordinariis, & extraordinariis pro tempore impositis, liberi essent, reservari, constitui, & assignari possent. Quodque ipsi milites Lauretani unam, vel plures pensiones, seu illarum loco quoscumque fructus, redditus, & proventus Ecclesiasticos tunc expressos eatenus, & pro tempore reservatas, & assignatas habentes, illos, etiam si Matrimonium contraxerint, usque ad summam ducentorum ducatorum hujusmodi, & non ultra pro quolibet officio nulla compositione soluta, retinere, & hujusmodi pensiones, & fructus, redditus, & proventus usque ad summam, & quantitatem praefatas, eis reservatas, & assignatas, seu reservandas, & assignandas consequi, & habere, ac quoad viverent, percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere absque alia dispensatione, vel licentia desuper obtinenda libere, & licite valerent cum omnibus, & singulis clausulis, & cautelis in similibus apponi solitis, ita tamen, quod Laici Milites Lauretani pensiones, & fructus, redditus, & proventus praefatos percipientes in habitu armatae Militiae, viro Equiti convenienti, Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes in expeditionibus Cruciatas, & Conciliis absque alio stipendio, expensis tamen dictae Sedis cum uno Equo, ratione dictae Pensionis sequi deberent, dispensavimus, eisque ad hoc plenam licentiam, & liberam facultatem concessimus. Militibus autem Lauretanis, qui Clerici essent, & officium hujusmodi per bicanium continuum obtinissent, ut etiam quascumque pensiones annuas super quibusvis proventibus Ecclesiasticis, ac distributionibus quotidianis, & fructus Ecclesiasticos, loco

Personam eis eatenus, & pro tempore quomodolibet reservatas, & assignatas, ac reservandas, & assignandas, non tamen summam ducentorum ducatorum similibus, nec medietatem fructuum, reddituum, & proventuum Beneficiorum super quibus pensiones, seu fructus hujusmodi reservatae, & assignatae existerent, excedentes in eadem Curia, vel extra eam, etiam in mortis articulo in Clericum, seu Clericos non conjugatos per eos eligendos, etiam quacumque, quocumque, & quacumque Beneficia Ecclesiastica, & Pensiones obtinentes, in totum, vel partem, etiam coram solis Notario, & Testibus, etiam Laicis, etiam sine consensu eadem pensiones solvere debentiam, etiam si illas alias transferendi facultatem non haberent, regula Cancellariae de consensu in Pensionibus requisito praestando eatenus, & pro tempore edita, ac stylo in similibus reservationibus eatenus observato, & pro tempore observando non obstantibus, quandoquocumque transferre possent, ipsisque Militibus Lauretanis Clericis Presbyteris, Praelatis, Episcopis, Archiepiscopis, & Patriarchis, & etiam S. R. E. Cardinalibus pro tempore existentibus, ut de quibuscumque eorum bonis mobilibus, & immobilibus per eos, tam per Ecclesiam, sive Ecclesias, aut alia Beneficia Ecclesiastica, etiam Hospitalia, vel alia Pia Loca cujusvis etiam privilegiati Ordinis, seu alterius Militiae essent, per eos obtenta, & obtinenda, aut alias quomodolibet ex industria, vel ingenio, seu alias quomodolibet acquisitis, vel acquirendis usque ad summam quingentorum ducatorum auri de Camera pro quolibet officio testari, disponere, codicillari, ac etiam inter vivos erogare, concedere, ac testamenta, dispositiones, & concessiones, si hujusmodi officia obtinissent, libere, & licite fieri valerent, licentiam, & facultatem etiam concessimus: Ac volumus, quod Milites Lauretani praefati, qui pro tempore forent de eorum officiis, seu locis, & emolumentis, que cum quibusvis aliis dictae Curiae officiis, seu locis, & emolumentis, compatibilia existerent, & per quascumque ne dum unum, sed plura simul, vel successive, etiam ultra decem obtineri valerent disponere, & illa in manibus nostris, ac dictorum Successorum nostrorum, quando ipsis Militibus placeret, & in favorem personarum per ipsos nominandarum, ad instar aliorum officiorum dictae Curiae resignare libere, & licite valerent, ac resignationes hujusmodi, validae, & efficaces existerent, & suos effectus sortiri deberent. Nec non certa ipsius Collegii propria per unumquemque Militem gestanda insignia assignavimus. Cumque descripti Milites Lauretani hujusmodi centum millia scuta auri in auro pro nostris, & dictae S. R. E. necessitatibus sublevandis, & pro infrascriptorum eis assignatorum proventuum pretio, seu recompensa de propriis eorum pecuniis obtulissent, ne ipsi, aut Successores jacturam,

ram, aut detrimentum sustinerent, de consilio, & assensu, ac sententia supradictis, eisdem Militibus Lauretanis, eorumque in militia officiis hujusmodi, Successoribus perpetuum annuum redditum scutorum octo millium similibus eis, per nostrum tunc, & pro tempore existentem Datarium ex quibusvis Dataria redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, emolumentisque ordinariis, vel extraordinariis, singulis mensibus, integre, & sine aliqua retentione solvendorum, perpetuo vendidimus, tradidimus, concessimus, & assignavimus: Decernentes assignationes hujusmodi, nullo tempore, nullave causa impediti posse, vel debere. Et nihilominus ad abundantiore cautelam, Collegio Militum hujusmodi omnia, & singula redditus, & alia emolumenta ejusdem Dataria pro annua summa praedicta specialiter, & expresse obligavimus, & hypothecavimus, volentes, quod emolumenta praefata eidem Collegio, ut praefertur assignata a Calendis mensis Julii ex tunc proxime futuri incipiendo inter milites Lauretanos hujusmodi per nos, ut praefertur, nominandos dividerentur, & in futurum continuando iuxta earum ordinationes distribuarentur, certis etiam aliis in eorum favorem privilegiis, nec non obligationibus, cautelis, hypothecis, & clausulis adjectis, prout in eisdem nostris literis plenius continetur. Et deinde, per nos accepto, nonnullas dubitationes exortas fuisse circa ea, quae super erectione Collegii hujusmodi statuta, & ordinata, nec non Militibus Lauretanis praedictis concessa per nos fuerant, & circa alia in dictis nostris literis contenta, quae minus sufficienter expressa, & specificata videbantur, nonnullos etiam conquiri, quod conditiones dictis Militibus Lauretanis impositae nimium onerosae existerent: Nos ad omnem desuper dubitandi occasionem de medio tollendum, per alias nostras literas, moti, scientia, & potestatis plenitudine similibus, declaravimus, inter cetera nostrae voluntatis, & intentionis fuisse, & esse, perpetuis futuris temporibus concessisse, & concedere Militibus Lauretanis praefatis tunc, & pro tempore existentibus, Laicis, & Clericis, aliisque, qui aliqua dictorum officiorum Militum Lauretanorum obtineant, & obtinerint, quod quilibet Militum Lauretanorum praefatorum, tam Laicorum, quam Clericorum, omnesque, & singuli alii officia Militiae Lauretanae hujusmodi, etiam usque ad numerum viginti pro tempore obtinentes, unam, vel plures pensiones annuas super similibus fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis, ac distributionibus quotidianis, seu eorum loco quoscumque fructus, redditus, & proventus ecclesiasticos tunc expressos eatenus, & pro tempore reservatas, & assignatas, tunc, & pro tempore habentes illas, & illos, etiam si Matrimonium ut praefertur contraxissent, usque ad summam ducentorum ducatorum hujusmodi pro quolibet, & sin-

gulo officio dictae Militiae Lauretanae, nulla compositione soluta ad vitam retinere, nec non pensiones, & fructus, redditus, & proventus hujusmodi consequi, & habere, ac juxta illarum, & illorum reservationum, Constitutionum, concessionum, & assignationum formam, continentiam, & tenorem, percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere absque alia dispensatione, vel licentia desuper obtinenda libere, & licite possent, & deberent, ita tamen, quod dicti Milites Lauretani laici in habitu armatae militiae viro equiti convenienti Nos, & Successores nostros praefatos in aliquibus expeditionibus, aut Conciliis sequi deberent: Militibus autem Lauretanis Clericis tunc, & pro tempore existentibus hujusmodi, etiam si Matrimonium, ut praefertur contraxissent, dummodo licite illud contrahere possent, ac omnibus, & singulis aliis etiam qui plura officia Militum Lauretanorum hujusmodi, etiam usque ad numerum viginti simul, ut praefertur obtinebant, & obtinissent, etiam si dicti Milites Lauretani ejusdem S. R. E. Cardinales, ac Patriarchae, Archiepiscopi, & Episcopi essent, vel forent, ut ipsi quascumque pensiones annuas super quibusvis fructibus, redditibus, & proventibus, ac etiam juribus, obventionibus, & emolumentis quoruncumque mensarum etiam Metropolitanarum, & Patriarchalium, ac etiam Monasteriorum, etiam Consistorialium, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis ordinum regularium, ipsorumque beneficiorum distributionibus quotidianis, etiam manualibus, & alias quomodolibet nuncupatis, etiam si Beneficia hujusmodi quomodolibet qualificata, & cujuscumque annui valoris illorum singulorum fructus, redditus, & proventus similibus mensarum, & Monasteriorum, aliorumque beneficiorum secularium, & regularium hujusmodi etiam loco pensionum annuarum, sibi eadem Apostolica auctoritate tunc, & pro tempore reservatas, & assignatas, ac reservandas, & assignandos, non tamen dictam summam ducentorum ducatorum similibus pro unoquoque, & singulo officio Militiae Lauretanae hujusmodi, nec medietatem fructuum, reddituum, proventuum, Jurium, obventionum, & emolumentorum beneficiorum hujusmodi, excedentes in quoscumque Clericos per eos eligendos vel nominandos, etiam quacumque, quocumque, & quacumque Beneficia Ecclesiastica, etiam ut praefertur qualificata obtinentes, nec non etiam quascumque pensiones annuas, & quoscumque fructus, redditus, & proventus, etiam loco pensionum annuarum percipientes quandocumque etiam cum primum officia Militiae Lauretanae hujusmodi affectu forent, etiam nullo expectato termino bienni in prioribus nostris literis expressi, & specificati, ac alias etiam in mortis articulo, etiam in manibus nostris, vel Romani Pontificis pro tempore existentis, seu

Declaracione deinde factam super Pensionibus, quibus Milites Laici frui possent.

Scipendium quoque, seu quidam summa per Milites soluta assignatum.

seu alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constituta, & coram Notario laico, & duobus, vel tribus testibus etiam laicis, & in Romana Curia, & alias ubique locorum transferre, ita quod dicti pro tempore existentes Romani Pontifices, & personæ in dignitate ecclesiastica constituta illas pensiones, ac dictorum fructuum, reddituum, & proventuum reservationes, & assignationes cassare penitus, & extinguere, ac illarum, & illorum loco etiam, seu alias cassata, seu cassatarum similes pensiones, ac eisdem fructus, redditus, & proventus, quorum reservationes, & assignationes sic cassata, & extinctæ forent cum omnibus, & singulis Indultis, clausulis, obligationibus, & Decretis, quibus prius reservata, & assignata erant, alias juxta illarum, & illorum reservationum, Constitutionum, concessionum, & assignationum formam, & tenorem, etiam absque consensu dictas pensiones solvere debentium, ac Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitanarum, & Patriarchalium prædictarum Præfulum pro tempore existentium, nec non Monasteria, aliaque beneficia prædicta, super quorum fructibus, redditibus, & proventibus, dictæ pensiones, & quorum fructus, redditus, & proventus hujusmodi sic reservata, & assignati forent in titulum, vel commendam, aut alias quomodolibet pro tempore obtinentium, aliorumque desuper quocumque Jure, interesse habentium hujusmodi Clericis dicta auctoritate reservare, constituere, ac concedere, & assignare libere, & licite possent, & valeret. Præterea etiam ejusdem mentis, & intentionis nostre fuisse, & esse, derogavisse, & derogare pie memoria Pii Papæ IV. etiam nostri Prædecessoris contra Prælatos, & alias personas in eorum Ecclesiis, seu Beneficiis non residentes, & extra eorum residentiam pro tempore decedentes, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum omnium, & singulis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non de præstando consensu in Pensionibus, aliisque Cancellariæ Apostolicæ Regulis, etiam editis, & edendis contra prædicta, vel eorum aliqua facientibus, aliaque nonnulla indulimus, declaravimus, extendimus, & ampliavimus, ac novissime per reliquas nostras literas alia sexaginta officia Militum Lauretanorum hujusmodi perpetuo creximus, & institimus, dictoque Collegio aggregavimus, sed & facultatem transferendi pensiones, seu fructus sibi reservatos prædictis Militibus Clericis, ut præfertur concessam, etiam ad Milites Laicos, vel Clericos, & conjugatos, & quo ad prædia, seu bona loco pensionum assignata extendimus. Ac tempus triennii, intra quod officia Militum prædictorum per obitum vacare nequeant, non a data erectionis ipsius Collegii, sed a die factæ cuique eorum concessionis officii currere declaravimus. Demum certos ipsius Datarie redditus Collegio Militum hujusmodi spe-

Derogatione quoque Constitutionum Apostolicarum, quæ hujusmodi concessionibus obstat possent.

Hic autem officia non similia eo ad juncta.

cialiter obligavimus, & assignavimus, aucto reddito, & dote pro rata dictorum sexaginta officiorum in aliis duobus millibus, & quadringentis scutis annuis, quæ una cum prioribus octomillibus scutis in unam massam congesta essent, prout in nostris desuper confectis literis latius continetur.

§.2. Cum autem sicut nuper accepimus post concessionem omnium hujusmodi officiorum, quæ, ut præfertur instituta habituris communicamus, eosque participes efficiamus, decernimus, & declaramus, ac ulterius eisdem Milites, ac in hujusmodi officiis eorum pro tempore futuros Successores amplioribus adhuc favoribus, & gratiis prosequentes, motu scientia, ac potestatis plenitudine similibus volumus, ac eis perpetuo harum serie indulgemus, ut facultas transferendi pensiones, seu fructus, redditus, proventus, aut bona, prædiæ ecclesiastica prædicta eorum cuique pro tempore assignatos, seu reservatos, aut reservata usque ad summas, quantitates, & valores superius descriptos eis, ut præfertur alias per nos concessa non solum ad transferendum in favorem Clericorum non conjugatorum, prout in aliis prædictis nostris literis expressum fuit, sed etiam ad transferendum in favorem Clericorum non conjugatorum, vel laicorum etiam conjugatorum, qui tamen Translatarii vel ipsi quoque Milites Lauretani existant, vel alias a Sede Apostolica sufficientem dispensationem obtineant, eis, & eorum cuique perpetuo suffragetur.

§.3. Nec non tam prædictum, quam etiam aliud privilegium, & Indultum fructus, redditus, & proventus, aut prædia, bonaque Ecclesiastica hujusmodi recipiendi, aut retinendi, seu etiam transferendi pensiones Militibus Laicis, seu Clericis conjugatis, si post reservationes prædictas matrimonium contraxerint, alias, ut supra dictum est, concessum, & ad Milites Lauretanos Bigamos, qui scilicet cum duobus, tribus, aut pluribus Virginitibus, vel Viduis, aut aliis corruptis Mulieribus, etiam successive pluries matrimonia contraxerint, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus extendimus, & ampliavimus, ac cum hujusmodi Militibus Lauretanis sic, ut præfertur bigamis, & eorum quolibet etiam duplici, triplici, aut alia quavis multiplici, & vera, ac reali bigamia notatis nunc, & pro tempore existentibus, ut etiam ante, vel post factas, eorum cuique prædictarum pensionum, aut fructuum, reddituum, proventuum, seu honorum, aut prædiorum ecclesiasticorum reservationes, & assignationes cum duobus, tribus, vel pluribus virginitibus, aut viduis, aut aliis mulieribus pluries matrimonia contraxerint, nihilominus, etiam absque alia a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice particulari obtinenda licentia, aut dispensatione, pensiones, aut fructus, redditus, proventus, prædiæ, aut bona Ecclesiastica prædicta eis, & eorum cuilibet reservari, & in eorum

Ampliat Privilegi transferendi Pensiones etiam favore Laicorum.

Nec non Bigamorum.

rum

rum favorem privilegiorum prædictorum transferri, & ipsi quoque vigore eorumdem privilegiorum easdem pensiones, fructus, redditus, proventus, prædia, aut bona ecclesiastica percipere, exigere, & in suos usus, & utilitatem convertere, ac in alias quascumque personas per se, seu vigore similis Indulti, aut dispensationis capaces, quodcumque etiam in mortis articulo transferre, ac interim, & pluries successive matrimonia cum virginitibus, aut viduis, vel aliis mulieribus contraxerint, nihilominus easdem pensiones, fructus, redditus, proventus, prædia, & bona ecclesiastica retinere, ut prius, & percipere, bigamia hujusmodi etiam multiplici, & quacumque inhabilitate, & incapacitate inde resultante, & quibusvis aliis contrariis nequaquam obstantibus libere, & licite valeant, gratiose dispensamus.

§.4. Decernentes per quacumque bigamiam, etiam multiplicem supervenientem, privilegia prædicta eis, ut præfertur concessa, ac reservationes eis factas, vel facultates transferendi, aut translationes ab aliis in eorum favorem faciendas, recipiendi, nullo modo expirare, cessare, aut cassatas, vel extinctas fore, aut dici, vel censeri posse, declarantesque etiam quascumque pensiones, aut fructus Ecclesiasticos, aliaque prædicta etiam alias non semel tantum, sed sæpius vigore quorumcumque facultatum, aut privilegiorum quibusvis personis in genere, vel in specie quomodolibet concessorum translata, & translatos nihilominus de novo per ipsos Lauretanos Milites in vim prædictorum privilegiorum facultatum, & indultorum in alias personis eis beneficias, ut dictum est, transferri posse, ac ea, quæ præsentibus nostris literis continentur, de novo concessa, ampliata, extensa, & declarata privilegia, gratias, indulta, & dispensationes non solum quadraginta sic per easdem præsentis erectionis, sed aliis ducentis, & sexaginta prioribus Militum Lauretanorum officiis, atque adeo Collegio universo, & cuilibet ex his quadraginta novis, & aliis ducentis, & sexaginta prioribus Militibus, nunc, & pro tempore existentibus, ipsaque officia obtinentibus, & obtenturis ex nunc perpetuo suffragari, ejusdem substantiæ, roboris, validitatis, & efficaciz existere, acsi ab initio in primæ erectione, & fundatione per Consistorium de consilio, & assensu S. R. E. Cardinalium prædictorum concessa, & in prioribus nostris literis inserta, expressa, & contenta fuissent.

§.5. Quoniam vero a primis ducentis Militibus Lauretanis, non tantum uti in nostris tunc expressum fuit centum, seu centum, & quatuor millia scuta auri in auro, & a posterioribus sexaginta Militibus non tantum triginta millia, uti pariter in aliis literis expressum fuit, sed illa etiam mille, & ducenta scuta similia realiter pro nostra, & Sedis Apostolicæ subventione persoluta fuerint, motu, scientia, & potestatis plenitudine prædictis decernimus,

Decernit per quacumque Bigamiam concessis privilegia non amitti

Novis Militibus nova stipendia assignat.

& declaramus, cautelas, obligationes, & hypothecas rerum, honorum, jurium, & proventuum, & emolumentorum Camere Apostolicæ, ac officii Datarie nostri alias in eorum favorem factas non solum pro prædictis, sed pro iis quoque, quas nunc expressimus summis, & quantitibus locum habere, & valere, suosque effectus, robur, & vires obtinere debere, perinde acsi hoc quoque in aliis prædictis nostris literis in specie narratum, & explicatum fuisset. Cumque etiam infra scripti quadraginta Milites, viginti millia, & octingenta scuta auri in auro pro nostra, & S. R. E. necessitatibus sublevandis, & pro infra scriptorum eis assignatorum proventuum pretio, seu recompensa de propriis eorum pecuniis obtulerint in pecunia numerata, & Nobis cum effectu persolvere intendant, & sicuti nuper, ut dictum est, primis ducentis Militibus ex redditibus Datarie nostri, quos in favorem ipsorum obligavimus, introitum annuum prædictum octomillium scutorum de, & super compositionibus dispensationum matrimonialium; Deinde vero aliis sexaginta Militum Lauretanorum officiis, alium introitum duorum millium, & quadringentorum scutorum annuorum super certis aliis tunc expressis compositionibus Nobis pro eorumdem Militum Lauretanorum Collegio, ultra id quod antea solvi consueverat, a personis dispensationes, & gratias inibi specificatas impetrantibus sponte oblatum post factam hujusmodi erectionem, ne ipsi Datarie nostri redditus aliqua ex parte minuerentur, aut Camera Apostolica aliquid damni inde sentiret, seorsum, & ad partem applicavimus, & assignavimus. Ita etiam nunc æquitati conveniat quadraginta aliorum Militum vitæ, adjumento, & indemnitatibus taliter consulere, quod ex bono, & charitativo officio, quo in hoc erga Nos, & dictam Romanam Ecclesiam juxta solutionem faciendam, ut supra, sunt perfuncti, nullo unquam tempore ipsi, eorumve Successores jacturam, aut detrimentum sustineant, motu, scientia, & potestatis plenitudine prædictis eisdem trecentis Militibus Lauretanis sic in unum Collegium conjunctis, & aggregatis, eorumque in militum officiis hujusmodi Successoribus præter, & ultra decem millia, & quadringenta scuta annua prædicta, quæ omnino eis reservata integre debeantur, alterum perpetuum annuum redditum pariter sine ullo damno, jactura, aut diminutione proventuum Datarie nostri de, & super eisdem compositionibus, quæ ex materiis tunc specificatis, & aliis ejus generis, nimirum patrocinandi, medendi, suscipiendi obstante aliquo defectu, seu illo non obstante, extra tempora a jure statuta, Ordines Sacros, insigniendi Clericali charactere, dandi excessivas dotes, creandi, seu imponendi census, ac aliis omnibus, & quibuscumque indultis, seu facultatibus, absolutionibus a quibusvis excessibus, ac dispensationibus non matrimonialibus, novis provisionibus,

(R)

D d 2 gra

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

gratis in forma, perinde, & etiam valere, derogationibus fideicommissorum, Missarum, aliorumque onerum ad minorem numerum, aut etiam Pensionum, vel censuum annuorum, ad minorem summam reductionibus, quibusvis confirmationibus, aut erectionibus, juramentorum, aut suspensionum, vel aliarum poenarum relaxationibus, seu remissionibus, commutationibus votorum, sive ultimarum voluntatum, translationibus, vel cassationibus Pensionum, aut reservationum fructuum, temporis prorogationibus, vel restitutionibus quibuscumque, & aliis similibus concessionibus ad rationem trium ducatorum pro qualibet supplicatione, ita tamen, ut si in eadem supplicatione plures huiusmodi gratiae concedantur, pro qualibet ex supradictis gratis, solvantur tres ducati similes: Ex dispensationibus vero matrimonialibus, in quibuscumque consanguinitatis, seu affinitatis gradibus, aut cognationibus spiritualibus praeter, & ultra compositiones pro eis in ipsa Dataria solvi solitas, quae profus intactae relinquuntur, ad rationem unius tantum ducati pro unaquaque supplicatione, seu cadula etiam motu proprio signata, quasi eiusdem poenae loco a personis contra jus huiusmodi gratias petentibus exigantur, nunquam antea Camerae nostrae Apostolicae applicatis, neque incorporatis, aut ab ea percipi solitis, quot quot illae sint, & ad quantumque, sive parvam, sive magnam summam ascendunt, etiam si rationem, & computum praedictae primae assignationis eis factae longe excedant, remanentibus tamen quibusvis alius Datariae redditibus, proveniuntibus, iuribus, & obventionibus, ac emolumentis ordinariis, vel extraordinariis pro eodem sic per Nos aucto Lauretanorum Militum Collegio hypothecatis per Exactorem, aut Ministrum, qui ab ipso Collegio pro tempore deputari, & ad ipsius Collegii nutum poni & amoveri debeat, a personis huiusmodi gratias impetrantibus, vel earum Procuratoribus, aut pro eis Agentibus propria auctoritate sine alicujus licentia, mandato, vel decreto exigendum, & deinde cuilibet ex trecentibus Militibus Lauretanis praedictis pro rata singulis mensibus integre, & sine aliqua retentione persolvendum perpetuo vendimus, tradimus, concedimus, & assignamus, & tam pro dictis ducentis, & sexaginta, quam pro his quadraginta Militibus annuos redditus huiusmodi usque ad quantumque summam, atque adeo compositiones ipsas ex dispensationibus, indulgentiis, absolutiombus, & aliis gratis praedictis pro tempore provenientes specialiter, & expresse, ita ut specialis huiusmodi hypotheca, & obligatio qualitate praedictae nequaquam deroget, nec e contra, perpetuo applicamus, & appropriamus, ipsique Collegio tanquam rem propriam, & redditus, ad eorum commodum tantum specialiter inventum, neque unquam antea in alios usus converti solitum, assignamus, & incorporamus, at-

que omnes redditus praedictos insimul ad quantumcumque summam ascendentes in unam massam, & in unum corpus pro universo Collegio confundimus, & simul coniungimus.

§.6. Decernentes assignationem, applicationem, appropriationem, & incorporationem huiusmodi nullo tempore, nullo modo, & causa impediri, nec ex eo, quod per totalem, & integram redditum, & emolumentorum huiusmodi concessionem prioris assignationis ratione habita, & facto computo aliquid lucri ad ipsum Collegium perveniat, aut alias in controversiam revocari, aut aliquam lesionem Camerae Apostolicae attento, quod huiusmodi emolumenta, & redditus ei nunquam incorporata fuerint, nec ad eam pervenerint, praetendi posse, vel debere. Quinimo id totum, quod pro rata prioris assignationis ipsum Collegium lucrari inde quoquo modo potest, id ei per Nos, donatione pura, mera, & irrevocabili, ac perpetua donatum esse, & censeri, ac tam ipsi Collegio Militum Lauretanorum, Exactori, seu Ministri ad exigendum, ut praefertur deputandi, quam ipsius Exactoribus, seu Ministri pro tempore deputatis redditus, & emolumenta huiusmodi exigendi, ac etiam, ut diximus sine alicujus alterius licentia, aut mandato eidem Collegio, ejusve Depositariis, seu Officialibus quidquid exegerint tradendi, & consignandi, ac personis ad id per ipsum etiam Collegium deputandis, illa postmodum pro rata singulis mensibus, seu alias inter Milites Lauretanos, aequis portionibus distribuendi, aut partem aliquam Collegio beneficam pro mercede, stipendiis, aut onorario officialium ejusdem Collegii, aut pro iis, qui Congregationibus intervenerint, concedendi, & assignandi plenam, & liberam per praesentes tribuimus facultatem.

§.7. Qui autem ex Procuratoribus, sive sollicitatoribus gratiarum huiusmodi, aut ex ipsis partibus, quarum principaliter interest, non facta, aut per dilectum filium Datarium, seu Prodatarium nostrum, vel Romani Pontificis pro tempore existentis non condonata, & remissa, sibi ex speciali gratia pro ea vice tantum huiusmodi solutiones praedictas, supplicationes, seu cadulas expedire, aut Collegium Militum Lauretanorum in emolumentis, ut dictum est assignatis, & applicatis fraudare, aut illis, sic expeditis uti quomodolibet praesumpserint, seu procuraverint, omnes, & singulas sententias, censuras, & poenas in literarum Apostolicarum salarios promulgatas, incurant eo ipso.

§.8. Et si quid tam ipsi, quam dicti Collegii Exactores, seu Ministri ex praedictis modo aliquo fraudaverint ad interesse ipsi Collegio Militum Lauretanorum, ac ad restituendum, seu solvendum duplici ejus, quod ipsi Collegio debetur in utroque foro, ac etiam ut manifestos fures, actione furti teneantur, ac infamiae, & aliis in fures, & pe-

Clause.

Poenae contra personam his Militibus assignatam non solventes.

Poenae contra Ministros Collegium ipsum detrahentes.

& peculatus criminis reos notorios quomodolibet insidicis poenis subiacent.

§.9. Ac insuper eadem supplicationes, seu cadulae sine dicta solutione, seu conlatione, & Exactoris, seu Ministri subscriptione pro tempore expeditae, & registratae, & gratiae in illis contentae, literaeque sub plumbo, seu in forma Brevis super his confectae sint nullae, & habeantur penitus pro infectis, nullamque in iudicio, vel extra illud proflus fidem faciant, neque etiam in foro conscientiae suffragentur.

Aequalis uniuscuique portio danda.

§.10. Et nihilominus ad abundantiore cautelam universo, & trecentorum Militum Collegio praedicto omnia, & singula alia, redditus, proventus, & emolumenta ejusdem Datariae quaecumque sint, specialiter, & expresse obligamus, & hypothecamus: Volumusque, quod ultimodicta incerta emolumenta, eidem Collegio, ut praefertur assignata aliis decem millibus, & quadringentis scutis praedictis adjuncta, & ut praefertur simul cum illis in unam summam, & massam congesta, confusa, & in unum corpus redacta a Calend. mensis Januarii proxime futuri, tam pro ipsis quadraginta novis, quam ceteris ducentis, & sexaginta prioribus Militibus, eodem modo, ac si aequaliter, consilio, & assensu in Consistorio nostro emanavetint, vel quod alienationes, & concessiones reddituum huiusmodi cum solemnitatibus debitis iuxta Constitutiones Apostolicas desuper editas in Camera Apostolica plus offerenti, candela accensa, & servatis aliis ad id forsan de iure, seu alias requisitis factae non fuerint, aut alias impugnari, invalidari, aut concessionibus, & applicationibus ipsas etiam sub praetextu lesionis rescindi, aut annullari non posse, nec debere, sed illas perpetuo validas, & efficaces fore, suosque plenarios effectus sortiri, & ipsis Militibus nunc, & pro tempore existentibus suffragari debere in omnibus, & per omnia perinde ac si de ipsorum fratrum unanimi consilio, & assensu observatis ad unguem iis omnibus, quae servanda erant in Consistorio, seu in Camera praedicta gesta fuissent: Sicque tam in his, quam in omnibus, & quibuscumque aliis in praesentibus nostris literis contentis, aut alias superius expressis per modernos, & pro tempore existentes ejusdem Curiae Camerarium, & dictae Camera Clericos, etiam Praesidentes, ac alios quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & praedictae Romanae Ecclesiae Cardinales in quibuscumque causis super praemissis, vel eorum aliquo pro tempore motis iudicari, & definiti, ac sententiarum debere, sublata eis, & eorum singulis quavis aliter iudicandi, auctoritate, & facultate, nec non irritum, & inane quidquid secus super his, vel eorum aliquo per eos, & alios quoscumque quavis auctoritate, etiam per Nos, & Successores nostros praedictos fecerint, vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus, & declaramus.

Supplet omnes, & quoscumque defectus.

Exequutores praesentis Con-

tibus, & Clericis nunc, & pro tempore existentibus, ac omnibus, & singulis aliis, ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit pro tempore, ut summam integram praefatorum centum quinquaginta sex millium scutorum huiusmodi ad ordinarium introitum dictae Camerae ponant, & describant, scripturasque necessarias, & opportunas, ac obligationes desuper conficiant, contractumque per Nos sic celebratum, ac bonam fidem nostram recognoscant, & sequentes faciant eisdem omnibus trecentis Militibus super praemissis, & eorum inviolabili observatione quodcumque publicum instrumentum obligationum bonorum Romanae Ecclesiae, & Camerae praedictarum ad ipsorum Lauretanorum Militum requisitionem, prout etiam Nos facimus per praesentes, & in aliquem ex dictis eventibus abique alterius declarationis, seu mandati expectatione de praemissis debitam, & integram eis satisfactionem impendant, praecipimus, & mandamus.

§.12. Volumusque quod generalis causarum Curiae Camerae Apostolicae praedictae Auditor, ac universi, & singuli alii moderni, & pro tempore existentes Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Priores, & alii in dignitate Ecclesiastica constituti in dicta Curia, & extra eam residentes, ac per Collegium Militum Lauretanorum huiusmodi eligendi, & eorum singuli per se, vel alium, seu alios auctoritate nostra dictis Militibus in praemissis efficacis assistant praesidio defensionis, faciantque eos, & eorum singulos, eorumque filios, & transfarios quoties pro ipsorum parte super hoc fuerint requisiti, omnibus, & singulis praedictis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos per quoscumque desuper quomodolibet indebite molestari, inquietari, aut impediri. Contradictores quolibet, & rebelles, cujuscumque status, gradus, ordinis dignitatis, vel praeminentiae fuerint, per easdem censuras Ecclesiasticas, & pecuniarias poenas, aliasque juris, & facti, quaevis opportuna remedia omni appellatione postposita compescendo.

§.13. Non obstantibus Lateranen. Concilii novissime celebrati, super bonis Ecclesiae Romanae, & Sedis earumdem nunquam, aut nisi ex certis tunc expressis causis, & sub modo, & forma in eis traditis alienandis, ac etiam san. mc. Symmachi Non licet Papa, & Innocentii Pape III. Volentes incipientibus, ac Pauli II., nec non Pii III., ac Gregorii XIII., & ejusdem Pii IV. etiam super residentia Praefatorum, & aliorum Beneficia Ecclesiastica obtinentium, & super gratis interesse Camerae concernentibus, ut praefertur, in eadem Camera registrandis, & aliorum Summorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, aliisque nostris, & Cancellariae huiusmodi pro tempore editis generalibus, & specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non in Conciliis Generalibus, Provincialibus, aut Synodalibus editis, etiam huiusmodi gratias, dispensationes, &

stitutionis deputat Camerae Apostolicae Praedictae.

Omnesque alios, qui a Militibus fuerint requisiti.

Decoretur contractus.

In-

Indulta conjugatis, Laicis, aut Bigamis concedi, aut concessa, illis suffragari, aut concessis uti expresse prohibentibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis Sedis, & Camerae hujusmodi Officialium Collegiis, eorumque personis per Nos, aut quoscumque Praedecessores nostros, etiam in vim contractus, etiam motu, & scientia similibus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & aliis declarationibus, & decretis, etiam talibus, quod illis nullatenus, vel nisi de eorum, quorum interest, expresse consensu, & dictorum Fratrum nostrorum consilio, etiam consistorialiter habito, aliisque modis, & formis ibi traditis usquequaque servatis derogari possit, etiam si inter alia caveatur expresse, quod si eis derogari contingat, derogatio hujusmodi non valeat, nisi talis intentio derogandi aliquibus personis tunc expressis per diversas in forma Brevis literas, cum intervallo unius mensis, seu alterius temporis, eis presentata prius, & intimata, & insinuata fuerint, nec non dictis Clericis, & Praesidentibus Camerae, & Fisico nostro concessis, & concedendis, ac legibus Imperialibus, quibus cavetur in alienatione bonorum Fiscalium certam exquisitam formam cum intervallo temporis, & candela accensa servandam fore, alias contractus sint nulli, & invalidi, & recipiens ad restitutionem una cum fructibus teneatur. Quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice, & ad effectum omnium praemissorum, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 14. Ut autem praesentes literae ad notitiam omnium deducantur, ac per omnes inviolabiliter debeant observari, volumus, quod illae in Cancellaria Apostolica, & audientia literarum contradictarum nostrarum, & in Acie Campi Florae affigantur, & publicentur, ut eos, quos ipse literae concernunt, seu concernere poterunt, quomodolibet in futurum, etiam si ad illorum notitiam non pervenerint, vel illas ignoraverint, perinde ardeant, ac si personaliter eis intimatae forent, nullamque possit quicquam executionem praetendere, vel ignorantiam allegare.

§. 15. Et quia difficile forsitan foret eorundem praesentium literarum notitiam ad quascumque personas pervenire, & ubique illas praesentare, eadem auctoritate Apostolica volumus, & decernimus, quod transumptis &c.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae millesimo, quingentesimo, & octuagesimo octavo Kalendis Nov. Pont. nostri Anno IV. (a)

(a) Hoc anno die 3. Novembris Sixtus PP. V. Constitutionem a qua incipit. Pro nostra perpetua charitate &c. Constituentibus Privilegia a Praedecessoribus Pontificibus concessa confirmavit.

Sequuntur nomina quadraginta Militum Laureatorum noviter adjuutorum.

XXXV.

Indulgetur Militiae de Montesia Militibus pro tempore existentibus, ut Matrimonium juxta literas Pauli III. contrahere valeant.

Ex Reg. in Sec. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem, cui divina Majestas militantis Ecclesiae regimen committit, ita cunctarum Ecclesiastici ordinis personarum curam gerere, ut etiam militias, quae sub Regula approbata alicujus Ordinis ad fidei Catholicae defensionem, & exaltationem, ejusque hostium depressionem canonice institutae sunt, praecipuis favoribus prosequatur, & ipsorum militum conscientiae tranquillitati opportune consulat, prout Catholicorum Regum pia vota postulant, ac locorum, & temporum ratione habita in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque sicuti exponi Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus militia de Montesia Magister alias fel. rec. Joannes Papa XXII. Praedecessor noster tunc existentis Regis Aragonum precibus inclinatus, in Castro de Montesia Valentiae Decessis Monasterium de novo construi, & in eo ad defensionem Regni Valentiae incursum infidelium, qui tunc Regno infestarent, Fratres milites Ordinis Calatraven. introduci debere ordinaverit, & nonnullis bonis ei applicatis voluerit Magistrum, & Fratres ipsius Monasterii omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, & libertatibus gaudere, quae Magistro, & Fratribus ejusdem Ordinis Calatraven. in Regno Castellae degentibus erant ab Apostolica Sede concessa, dictumque Monasterium de Montesia, illiusque Magistrum, & Fratres visitationi, & correctioni Magistri, & fratrum Ordinis Calatraven. in praedicto Regno Castellae instituti sub certis modo, & forma tunc expressis subjecerit, nec non hujusmodi Institutio tam dicti Monasterii, quam aliorum ab eo dependentium regularium locorum aggregatione in Regno Valentiae feliciter in dies aucta, & a diversis Praedecessoribus nostris saepius approbata, & privilegiis decorata fuerit, ita ut inter alios se. recor. Leo Papa X. indulerit ipsis tunc, & pro tempore existentibus Magistro, & Fratribus Monasterii de Montesia praedicti, & ab eo dependentibus Dominibus, & membris, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & gratis militiae de Calatrava in Regno Castellae existentis in genere concessis, & concedendis uti, potiri, & gaudere libere, & licite valerent, tandem re. me. Paulus Papa III. etiam noster Praedecessor, ut eo liben-

Sedis Apostolicae de Regularibus Militibus cura.

Militiam de Calatrava a Joanne XXII. instituta in Monasterio Montesia pro Regno Valentiae.

Eidem a Leone X. communicata Privilegia Militiae de Calatrava Regni Castellae.

A Paulo III. statutum ut

Præsentia faciendâ publicatio.

Transumptis præsentia fi-det.

Dat. die 1. Nov. 1588. An. IV.

Milites de Calatrava conjugalem adinstitam Militiam S. Jacobi de Spata.

Permissum ut matrimonium contraherent.

Hinc Milites Montesi in Monasterio du biturum, an ipsi possent matrimonio jungi.

Hoc est licet dicitur Sixtus.

libentius plures ingnes viri habitum regularem militiae de Calatrava praedictum in Regno Castellae, & Legionis suscipere, ac ipsius militiae propagationi, & bono regimini, ejusque militum conscientiae securitati amplius consulere, per suas literas inter cetera statuit, & ordinavit, quod tunc de cetero perpetuis futuris temporibus, nemo Frater miles, etiam Magister dictae militiae de Calatrava in Regno Castellae constitentis in professione regulari ipsius militiae emittenda, perpetuam castitatem vovere absolute teneretur, sed illius loca castitatem tantum conjugalem voveret, sicuti in militia Sancti Jacobi de Spata observabatur, eisdemque Fratribus militibus, ut Matrimonia contrahere, nec non quibusvis personis alias habilibus, & idoneis, ut post matrimonia contracta, & susceptam prolem habitum suscipere, & professionem dictae militiae emittere, ac conjugalem castitatem, ut praesertim, vovere, nec non in matrimonio tam ante, quam post emissam professionem contracto permanendo, quaecumque Beneficia, Praeceptorias, officia, & dignitates ipsius militiae recipere, & retinere libere, & licite possent concessit, & indulgit, prout in eorundem Praedecessorum literis latius continetur.

§. 2. Quare cum postea dilecti filii tunc Magister, & Fratres praedicti Monasterii de Montesia in Generali Capitulo congregati de anno Domini 1567. hujusmodi literas dicti Pauli Praedecessoris acceptaverint, tum quia ab initio, & a primae fundatione, & institutione cautum fuit, ut Regularibus statutis, & ordinationibus militiae de Calatrava in Regno Castellae constitutae conformarent, tum quia ipse Leo Praedecessor privilegia, & gratias concessas, & ex tunc concedendas eis, ut praesertim communicavit, unde aliqui existimantes vigore supradictarum literarum Leonis, & Pauli Praedecessorum licere sibi matrimonium contrahere, neque amplius dicto perpetuae continentiae voto adstrictos esse, matrimonium contraxerunt, & quia a nonnullis fuit in dubium revocatum, utrum liceret ipsis Fratribus militibus de Montesia matrimonia contrahere, & hujusmodi literis Pauli Praedecessoris uti, cum in eis nullum fratrum militum de Montesia mentio habeatur, ideo idem Philippus Rex, & Magister Nobis humiliter supplicavit, ut eorundem fratrum militum de Montesia conscientiae quieti, ac statui opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos itaque ejusdem Regis, & Magistri precibus inclinati, statuimus, & ordinamus, quod omnes, & quaecumque Christianifideles in eadem militia de Montesia jam recepti, dummodo votum perpetuae castitatis non emiserint, & qui ex nunc impo-sterum in eadem canonice recipiuntur, & illius Magistri, quique in professione regulari, quam suo tempore juxta illius statuta, & stabilimenta emisissent, & emittent, nullo modo obligatos fuisse, esse, aut fore censentur, ad castitatem, seu continentiam

perpetuam vovendam, neque ad id unquam invitari arctari, cogi, aut compelli possent, sed illius loco juxta statuta, & stabilimenta ipsius militiae Sancti Jacobi satis sit, eos conjugalem castitatem vovisse, & vovere, perinde ac si primae statuta, & stabilimenta dictae militiae de Montesia id permitterent, quodque ipsi fratres milites de Montesia Matrimonia juxta eandem Pauli Praedecessoris literas contrahere, & in his, ac in ipsa militia de Montesia permanere libere, & licite possint, & si qui fideles conjugati etiam cum sua Uxore in Matrimonio degentes, ipsam militiam de Montesia ingredi voluerint, & conjugalem castitatem juxta statuta, & stabilimenta militiae S. Jacobi supradictae, etiam filios ex legitima Uxore procreaverint, tamen si aliud eis canonicum non obstat impedimentum, in namerum, & consortium fratrum militum de Montesia, eorumque habitum, & professionem regulares, recipi, & admitti, & in ea militia sic conjugati permanere, distique Magistri, Praeceptores, Fratres, milites de Montesia nunc, & pro tempore existentes, etiam post matrimonia, quibuscumque privilegiis, immunitatibus, gratiis, libertatibus, praerogativis, favoribus, & Indultis eis, antequam matrimonia contrahere liceret, ratione ejusdem militiae de Montesia concessis, vel ante contracta matrimonia de jure, vel consuetudine eis competentibus, ut prius uti, potiri, & gaudere libere, & licite debuerint, & debeant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si matrimonia nunquam contraxissent, nec non quaecumque Magistratus, munera, Praeceptorias, dignitates, officia, & Beneficia quaecumque dictae militiae de Montesia sibi alicanonicè collata, aut conferenda recipere, & recepta, & obtenta, aut obtinenda retinere, Filii quoque, & haeredes ex eorum legitimo matrimonio procreati, aut procreandi, non secus ac filii praedictorum Praeceptorum, & fratrum militum S. Jacobi suis Parentibus succedere solent, pariter perpetuo succedere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia.

§. 4. Praesentes vero literas de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, intentionis nostrae, vel quovis alio defectu minime impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, aut in jus, vel controversiam revocari ulla modo posse, aut debere, sed illas, ac inde pro tempore sequuta quaecumque, valida perpetuo, & efficaciam fore, ac perpetuam roboris firmitatem obtinere: Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fingentes, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & S.R.E. Cardinales, subblata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac

Clausula pro hujusce declarationis firmitate.

Con-stantibus praemissis, ac Constantibus derogatis.

Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, disteque militie de Montefia Jumento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, illiusque fundatione, & Institutione, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Decemb. 1588. Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 6. Dec. 1588. An. IV.

Ex Regest. in Secr. Breu.

Decretum super Clausura conservanda in Monasteriis Monialium Archiepiscopatibus Mediolanensibus.

Venerabili Fratri Gaspari Vicecomiti Archiepiscopo Mediolanensi.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Decretis Concilii Tridentini referata Episcopus facultas permissi ad Monasteria.

§. 1. Cum per Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini, & plurimorum Summorum Pontificum Praedecessorum nostrorum Constitutiones custodia Clausurae Sanctimonialium, quae nullo modo facilius violari potest, quam ex mutuis conversatione, & colloquio personarum secularium, & aliorum absque ulla legitima causa, & licentia ad eas accedentium, Venerabilibus Fratribus nostris Episcopis demandata sit, qui, ut plurimum, de personarum qualitate, & colloquiorum necessitate, ac quibus potius colloquendi, & conversandi licentiae concedenda, vel deneganda, sunt informati, ac esse debent, atque id melius etiam facere possunt ob auctoritatem, & jurisdictionem, quam, tam in personis ecclesiasticis, quam saeculares quascumque exercent: Nosque summo cupimus clausuram ipsam sanctimonialium, pro earum quiete, & tranquillitate, ac ad evitanda scandala, quae maxima imminet inviolabiliter, ac omni diligentia observari, & omnia, & quaecumque ad id opportuna remedia salubriter adhiberi, praesertim in Civitate tua, ubi magnus adest Monasteriorum numerus.

Cautione qua ad Monasteria Civitatis Mediolani accedat sine licentia Archiepiscopi.

§. 2. Motu proprio, & ex certa scientia Tibi, quod nulla omnino persona, tam ecclesiastica, saecularis, vel regularis, quam laica cujuscumque generis, status, gradus, ordinis, & conditionis, sexus, & aetatis extiterit, in Civitate praefata ad Monasteria monialium quaecumque, etiam quantumcumque exempta, & jurisdictioni Regularium quorumcumque subiecta, eorumdem Monasteriorum Superioribus, & Confessoribus dumtaxat exceptis, absque tua licentia in scriptis obtinenda, non modo intra Monasteriorum septa ingredi, sed nec ad Monasteria accedere, vel cum Monialibus ipsis in colloquutionum, rotarumve locis, aut alibi colloqui, & cum

eis quovis modo conversari queat. Quodque praeter te, nullus omnino ullas, non modo ingrediendi, sed nec accedendi, & ut supra, alloquendi, & conversandi licentias, quibusvis personis, quomodolibet qualificatis, sub excommunicationis poena concedere, & dare valeat, Apostolica auctoritate, tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

Contra inobedientes procedendum.

§. 3. Tibique propterea, ut contra inobedientes, & rebelles quoscumque, ac contra tenorem praesentium accedentes, ingrediendes, vel colloquentes, & conversantes, ac accedendi, ingrediendi, vel colloquendi, & conversandi licentias concedentes, tam Regulares, quam Saeculares, cujuscumque status, gradus, & conditionis existant, ad excommunicationis, nec non temporales, aliasque poenas, arbitrio suo, agere, & omnibus juris, & facti remediis opportunis procedere valeas, licentiam, & facultatem, auctoritate, & tenore praedictis compartimur.

Quibuscumque non obstantibus.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibusvis Monasteriorum, & Ordinum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, usibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, ac exemptionibus, libertatibus, & immunitatibus, indultis, & literis Apostolicis, etiam eisdem Monasteriis, & Ordinibus, illorumque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, etiam Motu proprio, & consistorialiter, etiam iteratis vicibus, ac alias in contrarium quomodolibet, concessis, confirmatis, & innovatis, ac concedendis, confirmandis, & innovandis, etiam in Bulla aurea, vel Mare magnum, nuncupatis, contentis, & expressis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio ad hoc habenda, vel alia exquisita forma servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus infererentur, pro expressis habentes, latissime hac vice, specialiter, & expresse derogamus, nec non derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die prima Martii 1589., Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 1. Martii 1589. An. IV.

Dis-

Ex Regest. in Secr. Breu.

Disinembratio Guberniorum Civitatum Ostiensis, & Veliternensis ab Ecclesia Ostiensi, & Veliternensi, ut distinctus ab Episcopo, & Camera Apostolicae subiectus Gubernator eisdem praeficiatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Cause factae dismembrationis.

EX varietate temporum, ipsa quoque humana consilia quandoque variantur. §. 1. Sane Ostiensis, & Veliternensis Ecclesiae invicem perpetuo unitis, quibus bo: me: Alexander Episcopus Ostiensis, & Veliternensis, Cardinalis Barcofius nuncupatus, dum viveret, praesidebat, per obitum ejusdem Alexandri Episcopi, & Cardinalis, qui nuper apud Sedem Apostolicam debitum naturae persolvit, apud Sedem eandem, Pastoris solutio desinitis. Nos animadvertentes Gubernium Civitatum Ostiensis, & Veliternensis eidem Alexandro Cardinali, quoad viveret, suisque forsan in dictis Ecclesiis Praedecessoribus, similiter quoad viverent, aut quo ad eisdem Ecclesiis Ostiensi, & Veliternensi praesent, commissum, seu alias eisdem Ecclesiis perpetuo unitum, si hoc tempore personis idoneis, & benemeritis, per nos deputandis committeretur, publice, & privatorum quieti, ac etiam Camerae Apostolicae utilitati plurimum consuleretur, propterea ab Ecclesiis Ostiensi, & Veliternensi praedictis Gubernium, & omnimodam jurisdictionem temporalem Civitatum earundem, ad hoc, ut personis idoneis, & benemeritis per Nos, & Successores nostros in perpetuum simul, vel separatim committatur, Motu proprio, non ad alienius super hoc Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo dismembramus, & separamus, unionemque hujusmodi, si qua sit, dissolvimus, ac gubernium, & jurisdictionem hujusmodi, ex nunc perpetuo dismembrata, & separata Camerae Apostolicae perpetuo etiam incorporamus, & applicamus.

Disinembratio, de qua in Rubrica.

Clausula.

Derogatio contrariorum.

Dat. die 6. Martii 1589. An. IV.

§. 2. Nec non praesentes literas de subreptionis vitio, aut intentionis nostrae defectu impugnari, & invalidari nullatenus posse decernimus, & declaramus.

§. 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra de non tollendo iure qualito, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non quibuscumque concessionibus de eodem gubernio quibusvis quomodocumque factis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 6. Martii 1589., Pontificatus nostri Anno IV.

Confirmatio Pragmaticae super dote, & immoderato luxu in Civitate, & Comitatu Fulginatensi.

Ex Regest. in Secr. Breu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. GAudemus in Domino audientes circa intolerabilem constitutionem dotium, & immoderatum luxum mulierum in vestitu, & ornatu suo his temporibus irrepleverunt, per parcos, & continentes, spectataeque modestiae, ac timorate conscientiae viros tolli penitus, & aboleri. Id quod nuper in Civitate nostra Fulginatensi provolum fuisse audivimus. Priores namque, & consilium centum virorum dicte Civitatis provide considerantes has dotes, & luxus mulierum multa incommoda, ac totalem multarum familiarum perniciem secum adferre, statuerunt, & ordinarunt, quod pro Mulieribus dicte Civitatis, sive eam incolentibus in saeculo nupturis, nemo unquam, cujuscumque status, gradus, aut praesentitiae existens, audeat, seu praesumat constituere, promittere, solvere, & recipere, licet mulier sit haeres, tam in pecunia numerata, quam in auro, argento, gemmis, proventibus, vestibus, & his similibus, etiam mobilibus, ac se moventibus bonis, juribus, & actionibus, dotem semel, vel pluries excedentem summam, quantitatem, & valorem mille, & ducentorum scutorum, decem Julii pro quolibet saeculo computatis, & pro mulieribus comitatus, domini, & distinctus ipsius Civitatis non plura, quam ducepta saecula similia: Si vero Civibus de ordine Consilii, aut Prioratus nubant, tunc, & in talem casum possit dari usque ad dictam summam mille, & ducentorum scutorum. Nec liceat contrahentibus, aut quibusvis aliis personis tertius contravenire haec statuto, & ordinationi ullo pacto, aut consensu, etiam jurato, aut medio cujuscumque dispositionis inter vivos, aut ultima voluntatis, vel praetextu eleemosinae, doni, praesentis, pignoris, cessionis, liberationis, negotiationis, mercaturae, exercitii artis, societatis, Montis, Censui, Banchi, Officii, nec dando rem majoris pretii pro minore, quam valet, nec promittendo velle mori sine testamento, ut mulier succedat, nec causa dotandi iterum, aut pluries, nec alio modo, titulo, seu causa expressa, & non expressa, directa, vel indirecta, publica, tacita, aut occulta possit fieri fraus contra verba, & mentem hujus statuti, & ordinationis ad effectum, ut vir, aut mulier, aut alii pro eis habeant plus dicta summa, & omne id, quod cum quavis machinatione fiat, unde haec summa excedatur, tam nomine dotis, quam supradotii, sit insimul cum juramento nullum, & invalidum ipso jure absque ulla declaratione, & per praesentem.

Præfides Urbis Fulginatensis ad moderandum. Decretum, in librisque orationis hujusmodi Pragmaticam edidit.

Taxa Dotis pro Mulieribus Civitatis & Comitatus constituta.

Regist.

Poenae contra Transgressores.

sumptionem juris, & de jure, & quilibet contra faciens, ut prefertur, in poenam quingentorum scutorum incidat, pro terra delatori, qui erit secretus, & pro alia Gubernatori, & Pratori dicte Civitatis pro tempore existentibus, videlicet illi, qui praveniet contra Transgressores, & altera partibus Camere Apostolicæ applicandorum, & nihilominus, soluta, vel non soluta dicta poena, omne id, quod ultra dictam poenam a quavis persona excessum fuerit, ipso facto sit, ut prefertur, applicatum, Præterea qui constituit, & dat, seu promittit aliquo modo ultra dictam summam suo heredi, aut successori, vel mulieri, propter quam data fuisset aliquo tempore, adveniente casu restitutionis, nequeat petere id, quod plus fuerit, & perdat omnem actionem in, & ad hoc facti competentem, & hac plus, ipso jure, applicetur ut supra. Ad hæc quicumque contravenierit quocumque modo, ut prefertur, adveniente casu restitutionis, perdat omnino maritus, aut suos hæres, vel successor omnem quartam partem ordinationum, & statutorum dicte Civitatis, & quodvis aliud, quod possit habere, aut pretendere ab uxore pro qualibet dispositione inter vivos, aut causa ultimæ voluntatis, ita, ut omnis actio, & titulus nullus sit, quem possit habere, aut pretendere in bonis, aut hereditate uxoris, & quod omnes similes contractus, aut private scripturæ desuper faciende, sint, non solum quoad quantitatem excessant, sed quoad omnia, ipso jure, nulli, & invalidi, & vigore eorum nulla executio fieri possit. Necnon prohibuerunt omnibus, & singulis Notariis, ne audeant, sive presumant rogare se de aliquo Instrumento, quod sit contra dictam prohibitionem, nec facere scripturam incertam, aut se referentem Apocæ private, aut alteri scripturæ, aut hominis arbitrio sub poena falsi, & ducentorum scutorum pro quolibet, qui contrafaciet, ut prefertur, applicandorum, & hujusmodi contractus sint nulli, & invalidi ipso jure, & nullius fidei, ipsique Notarii intelligantur nihilominus privati in perpetuum suis officiis, & etiam notariatus. Insuper, quod nulla persona tamquam media possit intervenire, aut alias presumat facere apocam privatam, aut esse Testis in contractu, aut apocæ, que sit contra dictam prohibitionem, sub poena ducentorum scutorum incurrendorum, & applicandorum, ut prefertur, & facti sint similiter nulli, & invalidi. Præterea, quod similes contractus, licet non sint contra præmissa, fieri nequeant nisi a Notariis Matriculatis in Collegio Fulginatensi, qui sint obligati infra terminum decem dierum, postquam fecerint, dare in notam Prioribus pro tempore existentibus diem, annum, & nomina contrahentium, summam, quantitatem, & pacta Instrumenti, aut Apocæ, & ipsi Prioribus teneantur notificare in primo consilio publico, quod fiet post dictam notificationem sub poena ducentorum scutorum per quemlibet Notarium, & Priorem

incurrenda, & ut prefertur, applicanda. Quod si Notarius externus, aut non matriculatus fecerit, ut prefertur, contractus hujusmodi nullus existat ut supra, & habeatur pro infesto, nec detur fides Testibus cujusvis gradus, dignitatis, aut numeri existentibus. Et ut fraus fieri non possit in dando, aut constituendo dotes, antequam nubat mulier, & postea allegando, quod cum fructibus dos crevit, declarantur, quod dos debeat æstimari, & valutari in tempore consummati matrimonii: Quodque omnis promissio, conventio, & dotatio excedens id, quod dictum est, facta cum conditione, & in eventum, quod præmissa revocarentur, aut eis derogaretur, aut possit obtineri derogatio a Superioribus, aut non observentur, nulla sit, & facta in fraudem præsentis ordinationis. Ac pro Arredo, Capis, Cunis, & suis finimentis mulierum dicte Civitatis sit valoris dumtaxat centum scutorum similium, mulierum vero Comitatus, Dominii, & Districtus viginti scutorum similium. Ad hæc, quod Mulieres non possint gerere ullius generis Vestes, Zimaras, Sottanas, nec Fariolos, aut Capottas tele aureæ, aut argenteæ, veræ, vel falsæ, simplicis, aut mixtæ, nec possint uno, & eodem tempore portare pluresquam unam Vestem, aut Zimaram, vel Sottanam sericeam, & in eis, & etiam in laneis, aut alterius generis, aut mixturæ non possint fieri ornatus aliqui, nisi in Busio, & Manicis, & parte extrema, & ante, & ornatus, qui permittuntur, non excedat summam quinque scutorum similium ad summam, ipseque ornatus, & etiam non possit ex auro, vel argento, vero, seu fisto, nec simplici, aut mixto, nec ex aliquibus lapillis pretiosis, aut aliis geminis, veris, seu fictis, licet sint vilissimi pretii, nec de racomo, aut smalto, & quia longior vestis in thalis quandam videtur adferre gravitatem Mulieribus, permiserunt, ut Mulieres possint uti vestibus longioribus circa thalos, dummodo non excedant ad summam duos palmos manus: ac quod in capite non possint portare ornatum cujusvis generis excedentem summam quindecim scutorum, nec possint habere in digitis plusquam duos annulos, nec excedant summam viginti quinque scutorum, nec manilia in brachiis nisi sint aurea, & non excedant quindecim scuta, nec possint gerere in collo, aut circum humeros coronas, aut catenas, aut alia ornamenta, que in totum excedant viginti quinque scuta, nec cingula cujusvis generis, in quibus sit aurum, vel argentum, nec margaritas, gemmas, aut lapides odoratas. Quod vestes ex drappo non possint fieri, nisi ex drappis textis in dicta Civitate. Et quia damnosum esset, si non possint geri vestes jam factæ ex drappo externo, quod hujusmodi vestes possint geri usque dum fuerint læcæ, sed cum moderatione prædicta. Quodque omnes, & singule mulieres in publicatione horum statutorum,

Definita quibus ornamentorum &c.

Modus in Vestibus servandus.

torum, & ordinationum, hujusmodi vestes habentes debeant infra quindecim dies post dictam publicationem comportari facere ad Priores, aut alios ad id deputatos, que a Cancellario dicte Civitatis describi debeant, & bollari, & si que consignari facere neglexerit dicto tempore, non admittatur amplius ad assignationem, & descriptionem, & si portaverit, incurrat poenam infra scriptam: Ac, quod mulieres, que huic reformationi contravenierint, ultra amissionem rerum, in quibus contravenierint, incidant in poenam centum scutorum pro qualibet vice, pro una delatori, qui tenebitur secretus, & alia dicte Camere, ac reliqua partibus Gubernatori, & Pratori, videlicet illi, qui praveniet in procedendo contra transgressores, applicandorum, & executio contra nuptas contravenientes fieri poterit etiam contra earum viros. Et pro præmissorum majori observatione præceperunt quibusvis factoribus, & quibusvis aliis artibus, ut post præsentium publicationem, nullus audeat laborare contra præmissa, sub poena trium tractuum corde, & viginti quinque scutorum qualibet vice, qua contraventum fuerit, ut prefertur applicandorum. Nec non donum, quod sit a Compatribus, aut Commatris pueris dum baptizantur, aut sudarium, & quidve aliud, quod Commatres Compatribus, aut alie quavis persona dictorum puerorum consanguineæ, vel attinentes, seu non consanguineæ donant, non excedat quinque Julios, & semel dumtaxat id fieri possit, videlicet tempore Baptismi, & donum, quod fieri solet tempore Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, aut aliis anni temporibus inter Compates, & Commatres, non excedat duo scuta, id fiat dumtaxat in anno, & una vice, ac quod Priores pro tempore existentes, aut alii deputandi, quando in principio eorum Magistratus jurant coram Gubernatore, jurent specialiter de faciendo observari omnia, & singula Capitula prædicta, & illo instanti debeant similiter instare coram ipso Gubernatore, ut illa observari faciat, & habita per eos notitia, quod quomodo fuerit contraventum, debeant certiores facere de hoc Gubernatorem, & Prætorem, & continuo instare, ut procedatur contra transgressores, & cuilibet ex præmissis teneantur Priores sub poena privationis eorum Magistratus, & quinquaginta scutorum pro quolibet, & qualibet vice, ut prefertur, applicandorum. Postremo, quod omnis derogatio præsentium Capitulorum, & reformationis obtenta ad instantiam cujusvis persone, ac cujusvis conditionis, & præminentie, pro qualibet causa necessaria, & urgentissima a quovis Superiore, etiam Motu proprio Nobis, seu pro tempore existente Romano Pontifice sit nulla, & invalida, nisi prius bis fuerit legitime citata Communitas dicte Civitatis, cum cedula in scriptis: & in hujusmodi casu Priores pro tempore existentes, aut alii Deputati debeant congregari facere, consilium, & id totum notificari sub poena Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Pena in Transgressores.

De Donis inter Compates, & Commatres.

Juramentum a Prioribus præstando super observantia præsentium statutorum.

Quilibet derogatio nulla nisi prius a dicta Communitate fiat.

præfata, ut prefertur applicanda. Quodque contra omnes, & singulos transgressores in omnibus, & singulis possit procedi ex officio, & per inquisitionem.

§.2. Quocirca cupientes præmissa omnia, & singula inviolabiliter observari: Motu proprio, non ad Dilectorum Filiorum Communitatis, & Hominum dicte Civitatis, aut aliorum pro eis nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula statuta, ordinationes, prohibitiones, & decreta prædicta, prout si vulgari idiomate, quo conscripta fuerunt exprimerentur, & denotarentur, laudamus, perpetuo approbamus, & confirmamus: Omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum, etiam verbalium, forsan ommissarum, defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, & pro abundantiori cautela, majorique ipsorum statutorum, præceptorum, & decretorum, aliorumque præmissorum efficacia, & observatione, etiam Nos per eadem verba, statuta, ordinationes, præcepta, & decreta, de novo facimus, statuimus, ordinamus, præcipimus, & decernimus, atque inviolabiliter, & perpetuo observari, & executioni per illos, ad quos spectat, inconcussa demandari volumus, & jubemus.

§.3. Decernentes, quod his statutis, ordinationibus, præceptis, & decretis per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices nunquam sufficienter derogatum esse censetur, nisi ultra duas citationes eidem Communitati faciendas, ut prefertur, in publica Signatura, proposita supplicatione cum præsentium insertione derogatio fuerit concessa.

§.4. Quodque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, ac diffiniri debere, nec non irritum, & inane quidquid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicte Civitatis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus eorum tenores, præsentibus, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 10. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Hujusmodi statuta confirmat Pontifex, semperque observari jubet.

Omnemque derogationem nullam de claret, nisi obtineatur citata his Communitate.

Clausula pro perpetua hujus Constitutionis firmitate.

Derogatio contrariis.

Dat. die 10. Martii 1589. An. IV.

Ex Reg. in Secret. Breu

Statuitur, quod in perpetuum in omnibus, & singulis Metropolitanis, Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus Ecclesiis in Portugallia, & Algarbiorum Regnis Matutina Officia majoris hebdomadae, & Resurrectionis Dominice, Populo praesente, non amplius intemptiva nocte celebrentur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis providentia de religiosa divini cultus observatione, & animarum salute semper sollicita, diligenter circumspicit, ut divina officia, & sacrae preces, quae publice in Ecclesiis Fidei Populo praesente, ab Ecclesiasticis personis Deo perfolvantur, ita devote, & decenter, horis, temporibusque opportunis fiant, ut omnis scandali materia removeatur, omnis peccandi occasio, quae diabolo suadente, noctu potissimum in multitudinis frequentia solet existere, pervigili cura amputetur.

Decretum de quo in Rubrica.

§.1. Cum igitur Nos piorum, & fide dignorum virorum testimonio cognoverimus in Portugallia, & Algarbiorum Regnis morem inolevisse, ut in Ecclesiis eorum Regnorum, officium matutinum quinta, & sexta feriarum, ac Sabbati majoris hebdomadae, nec non etiam ipsius Resurrectionis Dominice nocte intempta recitetur, & ex hoc plurima incommoda, multaque peccandi occasiones suboriantur; Nos incommodis, & scandalis hujusmodi quantum fieri potest, occurrere cupientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, hunc morem, & consuetudinem recitandi officium matutinum intempta nocte dictis diebus ab ipsis Ecclesiis, in quibus ad hujusmodi matutinum audiendum Populus concurrere solet, Apostolica auctoritate tenore praesentium penitus removemus, & abolemus: nec non harum serie statuimus, & ordinamus, quod in posterum perpetuis futuris temporibus in omnibus, & singulis Metropolitanis, Cathedralibus, Collegiatis, Parochialibus, & Monasteriorum, tam virorum, quam mulierum Ecclesiis in dictis Regnis Portugalliae, & Algarbiorum consistentibus, in quibus, ut dictum est, publice matutina officia supradictae majoris hebdomadae, ac Resurrectionis Dominice, Populo praesente recitantur, eadem matutina officia supradictarum quinta, & sexta feriarum, & sabbati ejusdem hebdomadae, ea dici hora celebrari debeant, ut ante, vel saltem in ipso solis occasu absolvantur, matutinum vero Resurrectionis Dominice non intempta nocte, sed in aurora recitetur.

Data Ordinis com. natio hujusmodi Decret.

§.2. Praecipientes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & caeteris Eccle-

siarum Praelatis, quatenus in Civitatibus, & Dioecibus propriis, praesentes nostras literas publicari, ac omnia omnino dictorum officiorum nocturno tempore recitatione, curent, atque efficiant, ut hujusmodi matutina trium dierum officia ante, vel saltem in ipso solis occasu, sicuti jam dictum est, absolvantur, Paschale vero matutinum officium in aurora recitetur, propositis poenis pro eorum arbitrio; Contradictores quoslibet auctoritate Apostolica compescendo.

§.3. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Domorum, & aliorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis eidem Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, & Locis, illorumque Capitulis, Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrarium

§.4. Caeterum quia difficile foret &c. Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 18. Martii 1589. Pontificatus nostri Anno IV.

Data die 18. Martii 1589. An. IV.

XL.

Directum, Supremumque Dominium super Castra a Monasterio Farfensi dependentia, quae tamen in Statu Ecclesiastico existunt, Sedi, & Camerae Apostolicae asserit, reservato eidem Monasterio, & Abbatibus Dominio utili.

Ex Reg. in Secret. Breu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem pro varietate temporum, & Populorum sibi subjectorum indigentia ipsa quoque variare consilia.

Procurium.

§.1. Sane, cum nuper Beatae Mariae Farfensis, nullius Dioecesis, Provinciae Romanae, ac S. Salvatoris de Scantiglia Sabinae Dioecesis invicem, aut alias perpetuo unita Monasteria Sancti Benedicti, vel alterius Ordinis, quae hodie Alexander Episcopus Ostiensis, Cardinalis Farnesius nuncupatus, ex concessione, seu dispensatione Apostolica in Commendam ad ejus vitam obtinebat, Commendam hujusmodi per obitum ipsius Alexandri Episcopi Cardinalis nuper apud Sedem Apostolicam defuncti, cessante, adhuc eo, quo ante Commendam ipsam, vacabant modo, vacarent;

Castra omnia in Statu Ecclesiastico existentia, quae temporali Abbatibus Dominio suberant, Sedi Apostolicae, & Camerae asserit

Nos

Nos provide considerantes, quod si nonnulla Castra, Terrae, & Loca in statu temporali S. R. E. consistentia, quae spirituali, ac temporali jurisdictioni ipsorum Monasteriorum, & illorum, pro tempore, Abbatibus, seu Commendatariis subesse dignoscuntur, ab ipsis Monasteriis, quoad temporalem jurisdictionem, perpetuo separantur, Sedi, & Camerae Apostolicae immediate subicerentur, & seu applicarentur, & unirentur, & hoc profecto eorumdem Castrorum, Terrarum, & Locorum quieti, & commoditati consulti prospiceretur, ac dilecti filii illorum Originarii, & incolae in pacis, & justitiae semitis, ac fide, & devotione erga dictam Sedem facilius contineri, & a noxiis securius praeservari possent, habita super his omnibus cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de ipsorum consilio, ac Apostolice potestatis plenitudine Castra, Terras, & Loca in statu temporali S. R. E. dumtaxat consistentia, spirituali, & temporali jurisdictioni, ac forsitan soli proprietati, & directo dominio, seu etiam superioritati, & recognitioni dictorum Monasteriorum subiecta, quorum omnium, & singulorum nomina, denominationes, nuncupationes, situationes, confines, vocabula, qualitates, quantitates annexa, connexa, verosque, & annuos valores, praesentibus pro sufficienter, & singillatim expressis haberi volumus, salvis tamen, integre, & sine ulla diminutione remanentibus praedictis Monasteriis, illorumque Abbatibus, & Commendatariis futuris in perpetuum, spirituali jurisdictione, aliisque infra dicendis super praedictis Castris, Terris, & Locis omnibus, nec non tam spirituali, quam temporali jurisdictione, ac proprietate, dominio, superioritate, & recognitione praemissis super Castro Capradossi in Regno Neapolitano existente, aliisque Castris, Terris, & Locis extra statum temporalem ejusdem S. R. E. existentibus, si quae sunt, quoad jurisdictionem temporalem in Vassallos, ac illius exercitium, ac etiam ratione solius proprietatis, & directi Domini, seu etiam superioritatis, & recognitionis, ac etiam emolumenta quaecumque ex dicta jurisdictione temporali, illiusque exercitio tantum provenientia, videlicet poenas Malefactorum, confiscationes Bonorum non tamen infra scriptorum, proventus, damnorum datorum, Officialiumque jurisdictionum, & Cancellariorum, nec non Palatium situm in Castro Podii Mirteti pro residentia Gubernatoris dictorum Castrorum, Terrarum, & Locorum per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem Apostolicam in posterum perpetuo deputandi, ab eisdem Monasteriis auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo separamus, dividimus, & dismembramus, illaque Sedi, & Camerae postre Apostolicae unimus, applicamus, incorporamus, & appropriamus, ita, ut omnimoda jurisdictione temporalis, ac proprietatis, seu directum Dominium, ac

etiam superioritas super dictis Castris, Terris, & Locis, aliisque, ut supra, separatis, & applicatis penes eandem Sedem, & Cameraam Apostolicam deinceps, perpetuis futuris temporibus, remaneant, & sint, nec Monasteria praedicta, eorumve pro tempore Abbates, seu Commendatarii ullum unquam in illis jus, ullamve actionem habere, seu praetendere possint.

Incolae dictorum Castrorum ab omni Dominio temporali Abbatibus liberantur.

§.2. Et ad hunc effectum omnes, & singulos utriusque sexus Incolas, Habitatores, & Personas eorumdem Castrorum, Terrarum, & Locorum, ab omni temporali jurisdictione, potestate, auctoritate, subiectione, Dominio, regimine, superioritate pro tempore existentis Abbatis, seu Commendatarii dictorum Monasteriorum, ejusque Vicariorum, Locatenentium, Officialium, & Ministrorum praesentium, & futurorum, & a praestatione cujuscumque juramenti, Homagii, Vassallagii, fidelitatis, & cujuscumque alterius servitutis ratione temporalis hujusmodi jurisdictionis dumtaxat quomodolibet debitorum, ut posthac in perpetuum nullum alium, praeter Romanum Pontificem, Sedemque, & Cameraam praedictam, quoad temporalem jurisdictionem, & alia praemissa in Superiorem recognoscant, etiam perpetuo eximimus, absolvimus, & liberamus.

Si quae in posterum quocumque causa ad Monasterium Farfense devolvi contingerit ad Cameraam Apostolicam, vult devolvi, quoad Supremum Dominium.

§.3. Ac insuper quocumque dicta Castra, Terras, & Loca in statu temporali S. R. E. consistentia, proprietati, directoque Dominio, seu etiam superioritati, & recognitioni dictorum Monasteriorum, ut supra, subiecta, quae in feudum, vel censum, aut recognitionem ab aliis forsitan possidentur, ob Canonem, vel Censum, aut recognitionem non solutam, vel lineam finitam, sive ob pacta non servata, aut ex alio quovis capite devolvi contingat, illa ex nunc, prout ex tunc, & e contra quoad directum dominium, & temporalem jurisdictionem hujusmodi, non amplius ad praedicta Monasteria, sed ad ipsam Sedem, & Cameraam Apostolicam perpetuo devolvi debere volumus, decernimus, & declaramus.

Alia vero bona ad Abbatem devolvi.

§.4. Caetera vero bona in dictis Castris, Terris, & Locis, ut supra, separatis, & applicatis, illorumque Territoriis existentia, ab Abbatibus, seu Commendatariis dictorum Monasteriorum in Emphytheusim, sive Livellum quibusvis personis concessa, seu alias possessa, si quocumque quovis capite devolvantur, aut etiam ob delictum Fisco incorporanda veniant, eisdem Monasteriis, illorumque Abbatibus, seu Commendatariis, quoad directum, & verum Dominium, perpetuo reservamus, illisque devolvi, & specialiter, & expresse decernimus per praesentes.

(R)

§.5. Ac praeterea volumus, quod supradicta bona in Emphytheusim, sive Livellum Vassallis dictorum Monasteriorum hactenus vigore statutorum, aut alias quomodolibet locari, vel renovari solita, seu debita, posthac eisdem non amplius uti eo-

Rum. Bonorum in emphytheusim concessorum locationes, nomine Camerae Apostolicae renovari mandant.

Dominium
utili Mon-
asterio, Abba-
tibusque re-
servat.

rumdem Monasteriorum Vassallis, sed tamquam eorumdem Castrorum, Terrarum, & Locorum Originariis, & Incolis, Nobis, & Sedi, & Camera Apostolica subiectis, ac aliis Vassallis nostris, servata tamen forma circa huiusmodi renovationes, & locationes in reliquis omnibus servari solitam, locari, seu renovari debeant.

§.6. Declarantes, quod omnes Castrorum, Terrarum, & Locorum, sic, ut praefertur separatorum, & applicatorum, ac etiam, ut supra devolvendorum Canonum, Censuum, recognitiones, Laudemia, Regalia, Gabelle, Decima, praestationesque reales, ac etiam personales, non in vim solius jurisdictionis temporalis, aut illius exercitii, aliorumque, ut supra separatorum, & applicatorum, praecipit, & juberi consuevit, sed vigore statutorum, & consuetudinum dictorum Monasteriorum pretio estimabiles, & ipsi Monasteriis, illorumque Abbatibus, & Commendatariis, ad instar ceterorum emolumentorum, ex dictis Castris percipi solitorum, annuatim, seu alias praestari solita, Domus etiam, Palatia, caeteraque omnia bona, fructus, redditus, proventus, & quocumque nomine nuncupata jura, emolumentaque universa, cujuscumque generis, qualitatis, & quantitatis existant, ad supradicta Monasteria spectantia, & ex dictis Castris, & illorum incolis, ut supra, Bandisque, Molendinis, Fluminibus, Aquarum decursis, Territoriis, Nundinis, & alias quomodolibet, & undecumque, praeterquam ex dicta temporali jurisdictione, & illius exercitii provenientia, & ut supra provenientia, sub praedictis separatione, divisione, dismembratione, unione, ac applicatione, appropriatione, & incorporatione non comprehendantur, minimeque comprehensa, sed iidem Monasteriis, futurisque pro tempore illorum Abbatibus, seu Commendatariis perpetuo reservata sint, & esse censeantur, illaque omnia praedicta Abbates, seu Commendatarii percipere, exigere, & levare, ac in suos, & dictorum Monasteriorum usus, & utilitatem convertere, iisque omnibus uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite perpetuo possint, & valeant, prout alii Abbates, seu Commendatarii dictorum Monasteriorum hactenus facere poterunt, seu etiam debuerunt, & fecerunt.

Nundinam
Officiales ab
Abbate de-
putandi.

§.7. Atque decernentes pro bono regimine Nundinarum, quae in Territoriis dictorum Monasteriorum quotannis fieri solent, quod ipsi Abbates, sive Commendatarii, non obstante Castrorum, Terrarum, & Locorum supradictorum separatione, & applicatione, ut supra, facta, posthac in perpetuum, soli, & perpetui eorumdem Nundinarum Governatores existant, ipsique soli, absque interventu Governatoris a Nobis, & Successoribus nostris, ac Sede Apostolica in dictis Castris, Terris, & Locis pro tempore deputandis, unum, vel plures Officiales, Judices, seu Commissarios deputare possint, qui in dictis

Nundinis praesint, ac in quibuscumque causis civilibus, criminalibus, & mixtis inter Mercatores, & dictorum Castrorum, Terrarum, & Locorum Originarios, & Incolas, aut alias quascumque Personas illuc convenientes, tempore, & occasione dictarum Nundinarum movendis, iisdemque durantibus Nundinis, etiam in ipsos Vassallos Jus, & Justitiam exercent, & faciant, ac pro quibuscumque criminibus, siqua forsitan ibidem committentur, supradictos omnes, poenis etiam capitalibus, si opus fuerit, afficiant, & coercant.

§.8. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam Cansarum Palatii Apostolici Auditores, ac ipsos Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cui-libet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.9. Non obstantibus praemissis, & quatenus opus sit, fel. rec. Symmachi, & Pauli II. aliorumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, nostraque de jure quaesito non tollendo, ac aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, Synodalibusque, & Universalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non Monasteriorum praedictorum erectionibus, fundationibus, & dotationibus, illorumque Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis illis, eorumque Abbatibus, Superioribus, Conventibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, vel aliorum instantiam, seu illorum contemplatione, & intuitu, ac etiam Motu proprio, ac consistorialiter, vel alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, specialis, specifica, & expressa, & individua, non autem per clausulas idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse, & cense-ri volumus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 6. Aprilis 1589., Pontificatus nostri Anno IV.

Clausula pro
perpetua pre-
sentis Consti-
tutionis ob-
servantia.

Obstantium
derogatio.

Dat. die 6.
Aprilis 1589.
An. IV.

Di-

X L I

Diversa Statuta pro Civitate Beneventana.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium. P Aterna nostra charitas, qua fideles omnes, sed praecipue subditos nostros complectimur, Nos admonet, ut eorum saluti, & commodis quantum cum Domino possumus consulamus.

§.1. Hinc est, quod Nos supplicationibus dilectorum filiorum Communitatis, & Hominum Civitatis nostrae Beneventanae nomine, per dilectum filium Joannem Dominicum Ursium eorum ad Nos destinatum Oratorem Nobis humiliter porrectis inclinati, ipsi Communitati, & Hominibus infra scripta gratiose perpetuo concedenda duximus.

§.2. Primum igitur universum Populum Civitatis, & Comitatus Beneventanae, illiusque singulares Personas Apostolica benedictione nostra benedicimus, & ad hoc Ven. Fratri Archiepiscopo Beneventanae, per praesentes mandamus, ut in ipsa Civitate ad statutam diem generalem processionem indicat, qua solemniter peracta, ipsum Populum a quibusvis censuris Ecclesiasticis per eos hactenus ignoranter quomodolibet incursum, auctoritate nostra absolvat, ac nostro nomine in universum publice benedicat.

§.3. Insuper auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo statuimus, quod Vicarij ejusdem Archiepiscopi Beneventanae in spiritualibus generalis pro tempore in fine eorum Officii, Sindicatum pro causis ab eis per viam appellationis a Vicariis temporalibus ipsius Civitatis interpositis cognitis, & decisis stare, eorum auctoritate Sindici duo Viri Ecclesiastici ab Archiepiscopo nunc, & pro tempore existente, vel a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus eligendi esse debeant.

§.4. Quodque statuta, & ordinationes ejusdem Comitatus noviter facta circa officia damnorum datorum Cacapani Judicum Mercatorum, & aliorum Officiorum dictae Civitatis, & causas desuper movendas per Officiales dictae Civitatis nunc, & pro tempore existant, prout jacent servari debeant.

§.5. Et quod electio Conservatorum eorumdem statutorum, & ordinationum a Consiliariis ejusdem Civitatis juxta eorumdem statutorum formam fieri, & observari debeat, finito tamen praesenti anno moderatorum dictorum statutorum Conservatorum.

§.6. Praeterea, quod si Padulentes, aut alij Regnicola ad Jurisdictionem, & Territorium Beneventanum, perturban, accesserint, contra eos a Governatore, & aliis Officialibus dictae Civitatis rigore procedi, Populique dictae Civitatis totis ejus viribus praemissis auxilium praebere, seque in possessio-

Ex Reg. in
Scr. Rev.

Nonnulla con-
cedit Bene-
ventanis.

Archiepiscopo
mandat ut
Populo Pon-
tificio nomi-
ne benedicat.

Vicarij Ge-
nerales Ar-
chiepiscopi
eorum Sindici
esse debent.

Statuta nuper
edita circa
officia dan-
norum dato-
rum ser-
vanda.

Qualibet an-
no Conserva-
tores huius-
modi statuto-
rum eligendi.

Contra Re-
gnicolas Be-
neventanos
molles pro-
cedendum.

ne, in qua existit ejusdem Territorij manuteneat, & ordinamus.

§.7. Nec non statuta, & ordinationes huiusmodi omniaque alia praemissa, ac praesentes nostras literas nullo unquam tempore quovis quaesito colore, vel ingenio de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari, aut etiam ad quorumvis instantiam revocari, cassari, annullari, reduci, vel retractari posse, sed illas semper validas, & efficaces fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, dictisque Civitati, Comitatu, Consiliariis, & Populo huiusmodi suffragari debere: Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, ac etiam delegatos quacumque auctoritate, & potestate fungentes, ac S.R.E. Cardinales sublata eis, & eorum cui-libet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere, irritumque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & declaramus.

§.8. Non obstantibus quatenus opus sit facte: Pii Papae IV. Praedecessoris nostri per quam expresse cavetur, quod omnes, & singulae literae, seu concessionis Apostolicae, quae aliqua ex parte quavis ratione, seu etiam directe, vel indirecte, principaliter, secundarie, vel accessorie, aut alias quovis modo Camera Apostolicae quaecumque, minimum praedictum, vel interesse, gravamen, seu detrimentum concernere censeantur intra tres menses a die illarum impetrationis computari, in eadem Camera praesentari, ac in illius libris registrari debeant, alioquin lapsis tribus mensibus huiusmodi gratis, & concessionibus praedictis non praesentatis, minusque registratis in Judicio, & extra illud nullatenus fidem facere possint, & tanquam non concessa, ac nulla eo ipso, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti sint, & esse censeantur, ac nemini suffragari valeant. Itaque Consiliarii praedicti, aut alii in praemissis interesse habentes ad praesentes nostras literas, ut praemittitur praesentandas, & registrandas infra praedictum, ut praefertur praefixum, vel quodvis aliud, tempus minime teneantur, nec eadem praesentes literae nostra ob illarum non praesentationem, nec registrationem huiusmodi, nullae, aut invalidae dici, aut censeari possint, sed valida, & efficaces existant, eisdemque Consiliariis, & Populo suffragari debeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si infra tempus praefixum huiusmodi praesentatae, & registratae fuissent, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Volumus autem, quod earumdem praesentium literarum copias etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quae ipsismet pra-

Talibus sta-
tuta, praesentibusque
literis temper
standum.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

Transumptis
adhibenda fi-
des.

Dat. die 13. Sept. 1589. An.V.

presentibus literis nostris adhiberetur, si realiter, & originaliter exhiberentur, & ostenderentur. Datum Roma in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 13. Septembris 1588. Pontificatus nostri Anno V.

XLII.

Confirmatio Synodi Provincialis Mexicanæ.

Ex Regest. in Secr. Brev.

De residentia ab illis, qui in Regno Mexicano Ecclesiastica obtinent Beneficia, facienda, vide, quæ decrevit idem Sixtus V. Constitut. CLVIII. sup. fol. 79.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Romanum Pontificem, quem Dominus Noster Jesus Christus universis Ecclesiis præesse voluit, illarum præsertim, quæ in remotis Terrarum Orbis partibus, & sepositis gentium verum Dei cultum ignorantium oris noviter evectæ fuerunt, decet curam assiduam gerere, ut ea, quæ a Prælati juxta Sacrorum Canonum statuta pendentur constituta fuerunt, ab omnibus inviolabiliter observentur.

Episcopi Regni Mexicani Synodum coegerunt editis in ea nonnullis statutis.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Venerabilium Fratrum Archiepiscopi Mexicanæ, & aliorum Episcoporum illius suffraganeorum, & comprovincialium petitio continebat, quod cum ipsi pro salubri directione suarum Ecclesiarum, divini cultus augmento, & Populorum sibi commissorum salute, sanctorum Patrum, & Concilii Tridentini Decretis inherentes, Synodo Provinciali indicta, nonnulla statuta, & ordinationes edidissent, & ne super illorum recognitione impofterum a quocumque curiose quæret, aut quovis modo dubitari possit, illa ad Nos, Sanctamque Sedem Apostolicam per dilectum filium Franciscum de Beata Scholasticum Ecclesiæ Tlaxcallen., virum nobilitate, doctrina, & prudentia præstantem loco unius ex Comprovincialibus Episcopis, qui ad ea eligendus merito fuisset, ad nos nominatim destinatum re ipsa transmiserunt.

Que Romam confirmanda transmissit.

Approbari que petierunt.

§.2. Cumque Archiepiscopus, & Episcopi prædicti Nobis humiliter supplicari fecissent, quatenus illa recognoscere, & in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignarentur.

Sixtus eorum examen consensu Congregationis Concilii.

§.3. Nos curam, & sollicitudinem Archiepiscopi, & Episcoporum prædictorum circa Gregem Dominicum sibi commissum, ejusdemque Francisci fidem, & diligentiam plurimum in Domino commendantes, justisque ipsorum desideriis satisfacere volentes, hujusmodi ordinationes, & statuta Ven. Fratris nostris S.R.E. Cardinalibus super interpretatione Decretorum Concilii Tridentini deputatis, nomine, & auctoritate Nostris examinan., & recognoscen. tra-

didimus, qui diligenti perquisitione, & longo examine in præmissis adhibito, illa juxta formam præsentibus introclusam eidem nomine, & auctoritate recognoverunt.

§.4. Ut igitur ordinationes, & statuta hujusmodi auctoritate nostra, ut præfertur examinatas, & recognitas ab his, ad quos spectat, ut decet, observentur, Archiepiscopo, & Episcopis prædictis, & eorum cuilibet per præsentibus committimus, & mandamus, ut statuta, & ordinationes prædictas in Ecclesiis suis solemniter publicent, illas ab omnibus, & singulis, ad quos pertinet, & cuiusvis Ordinis regularibus, & exemptis, nec non ab Ecclesiis in partibus illis impofterum erigendis, donec Synodum Provinciale[m] similiter coegerint, auctoritate nostra faciant inviolabiliter observari: Contradiutores per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas, appellatione postposita compescen.

Et in omnibus Regni Mexicani Ecclesiis publicari, observarique præcipit.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis illarum partium, & Ecclesiarum statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque Indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Præfatis, & quibusvis aliis personis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro expressis habentes, hæc vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogare contrariis.

§.6. Et quia difficile foret &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 28. Octobris 1589. Pontificatus nostri Anno V.

Transumpti que credi jubet. Dat. die 28. Octobris 1589. An.V.

XLIII.

Capitulo, & Canonicis Ecclesiæ Colonien. interdicatur, quominus bonorum ad Mensam Capitularem pertinentium locationes fiant ultra triennium.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Dilecti filii Capitulo, & Canonicis Ecclesiæ Colonien.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

§.1. Fide dignorum relatibus nuper accepimus, Mensam Capitularem, Ecclesiæ Colonien. propter multas, & varias locationes, & concessiones bonorum ad mensam eandem spectantium contra canonicas sanctiones factas, varia damna suscepisse, & nisi de opportuno provideatur remedio accepturam fore.

Mense Capitulari multa damna illata ex locationibus bonorum ad eam spectantium.

§.2. Nos igitur advertentes Ecclesiæ patrimonium non esse indebite dissipandum, quin potius Dei Ministris illo, prout tot Sanctionibus legitimis cautum est, uti debere, discretioni vestra per præsentibus in-

Hujusmodi Locationes ultra triennium inconsulta Sede Apostolica fieri vetat.

vir.

Sub pœnitentibus bona Ecclesiastica indultis.

Et actus nolite.

Canonici mandati, ut eorum male alienata mensa restitui.

Dat. die 2. Dec. 1589. An.V.

virtute sanctæ obedientiæ committimus, & mandamus, ne impofterum alienationes, pignorationes bonorum hujusmodi, seu locationes ultra triennium fieri, Sede Apostolica inconsulta, permittatis, alioquin in sententias, censuras, & penas a se. re. Paulo PP. II., & aliis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris contra alienantes bona Ecclesiastica inflata, & vos incursum esse sciatis, a quibus absolutionis beneficium, nisi a Nobis, aut Sede Apostolica prædicta, ac ablati, aut alienati restituti consequi minime poteritis, ac quid quid contra præmissa a vobis attentatum fuerit, irritum esse intelligetis.

§.3. Interim male alienata pro conscientia vestra exoneratione eidem mensæ vestræ restitui procurabitis.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 2. Decembris 1589. Pontificatus Nostri Anno V.

XLIV.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Gubernatori Urbis restituitur facultas cognoscendi causas civiles una cum Vice-Camerario.

Ven. Fratri Hieronymo Archiepiscopo Regens. Alma Urbis nostræ Gubernatori.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ven. Frater salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Archiepiscopo Racufino Gubernatori Urbis deputato.

§.1. Cum te nuper Alma Urbis nostræ Gubernatorem cum familia, familiaris, emolumentis, honoribus, & oneribus solitis, & cum eisdem facultatibus, jurisdictionibus, auctoritatibus, quibus dilectus Filius noster Marianus Cardinalis de Camerino nuncupatus ultimo dum Gubernatoris munere fungeretur, utebatur, auctoritate Apostolica per alias nostras similes literas constituerimus, & deputaverimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Causas Civiles cognoscendi restituit.

§.2. Nos, qui pridem certis suadentibus causis ab ipso Gubernatoris officio, ejusque Tribunali, causas omnes civiles, quæ antea ab ipso Gubernatore, ejusque Ministris, & Judicibus, cognosci, decidi, & terminari consueverant, & debebant separavimus, & officio Vicecamerarii tunc a Nobis erecto applicavimus, tuæ, ac tui officii hujusmodi dignitati, nec non colligantium commoditati, ac citiori causarum prædictarum expeditioni consulere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia fraternitati tuæ, causas omnes civiles coram te, tuisque Judicibus, & Ministris introducendas per te ipsum, vel eosdem Judices, & Ministros audiendi, cognoscendi, decidiendi, sineque debito terminandi.

Notarium ad hoc deputandi.

§.3. Nec non unum ex duobus Notariis Causarum Civilium hujusmodi ad tuum Tribunal, revocandi, & retinendi facultate Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

tem cumulative cum ipso Vice-Camerario, itaut locus detur præventioni, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Regula nostra de jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non facultatibus moderno, & pro tempore existenti Vice-Camerario super jurisdictione Civilium hujusmodi exercenda etiam sub quibusvis tenoribus, & formis, clausulis, & decretis, etiam titulo oneroso pro subventionem Sedis Apostolicæ etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet per Nos concessis, Quibus omnibus eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis habentes, ad effectum præsentium duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogare contrariis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 10. Martii 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Dat. die 10. Martii 1590. An.V.

XLV.

Collegio Societatis Jesu in Civitate Tornacensi erecto Prioratus de Englos Ordinis S. Benedicti ejusdem Tornacens. seu Bituntinae Diocesis unitur.

Ex Regest. in Secr. Brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Exhibita Nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris Joannis Episcopi Tornacens. petitio continebat, quod cum ipse charitatis studio erga Populum Civitatis, & Diocesis Tornacens. suæ cura creditum, ductus, judicaret ad piam, & Catholicam institutionem Juventutis dictæ Civitatis Tornacens. que post aliquot annos in viros evadet eruditos, & Republicam administrabit, & extirpandas hæreses, augendamque pietatem Cleri, & Populi summo expedit in dicta Civitate, in qua Domus duntaxat novitiorum est, institui Collegium Presbyterorum Societatis Jesu: ut que hoc fieri posset, partem aliquam dotis dicti Collegii inventam esse, alteram tamen adhuc deesse; utilissimum autem fore, ad reliquam dotem dicti Collegii invenendam, ei sic instituto, & erecto Prioratum de Englos Ordinis S. Benedicti Tornacens. Diocesis a Monasterio Abbatia nuncupat. Beata Mariæ Magdalene Vesulien. Bituntinae, vel alterius Diocesis forsitan dependentem, qui Conventualis non est, perpetuo uniri, annecti, & incorporari.

Episcopus Tornacens. erecto Collegio S. I. dotis partem assignaverat.

Unicus Prioratus de Englos propositus.

§.2. Quare pro parte dicti Joannis Episcopi Nobis humiliter fuit supplicatum, quatenus Collegium illud erigere, & unionem hujusmodi facere, aliasque in præmissis opportune de benignitate Apostolica providere dignaremur.

Petit erectionem, aliasque omnia Pontificia auctoritate firmari.

F f

§.3. Nos

Sixtus d. Collegium de novo erigit.

Supplicatio in dicto Prioratu Prioris dignitate, et Collegio una

§.3. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod semper in unionibus fieret commissio ad partes, vocatis quorum interesset, tam pio operi subsidium conferre cupientes, nec non dictum Episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Collegium Presbyterorum Societatis Jesu juxta illius Constitutiones, & ad instar aliorum dictae Societatis Collegiorum ubiuis institutorum in aliquo decenti, & idoneo loco dictae Civitatis, auctoritate Apostolica tenore presentium erigimus, & institimus, ac in dicto Prioratu dignitatem Prioralem, & Ordinem, statum conditionem, essentiam, ac dependentiam regulares, aliaque ejusdem Prioratus officia, si qua sunt, auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuo supprimimus, & extinguimus, Prioratumque predictum cum ipsi annexi a dicto Monasterio, & quovis alio regulari loco etiam perpetuo dismembramus, & separamus, eundemque, in quo tantum unus Prior reperitur, ac cuius, & illi forsan annexorum fructus, redditus, & proventus summam ducentorum ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem valorem annum, ut dictus Joannes Episcopus asserit, non excedunt, quamprimum illum per cessum, vel decessum, aut aliam quamvis dimissionem, aut amissionem, seu per liberam resignationem moderni illius Prioris, seu cuiusvis alterius de illo in Romana Curia, vel extracam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut allegationem alterius Beneficii Ecclesiastici, quavis auctoritate collati, aut alias quovis modo, & apud Sedem Apostolicam, & in aliquo ex mensibus per Nos, & Constitutiones Apostolicas Nobis, & Sedi Apostolicae reservatis, aut ipsidem Ordinarius per hujusmodi Constitutiones, aut literas Alternarivarum, vel alia privilegia, & indulta concessis hactenus, & imposterum concedendis vacare contigerit, etiam si nunc actu vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensem statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta existat, ipsaque Prioratus dispositio Apostolica specialiter, vel alia quavis causa generaliter reservatus existat, & ad illum consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam jurisdictionalis immincat, & super eo, seu ejus possessio inter aliquos lis, & molestia, cujus statum presentibus volumus haberi pro expresso, pendeat indecisa cum annexis, domo, colonia, hortis, pratis, praediis, fundis, Terris, & jurisdictionibus tam in spiritualibus, quam temporalibus, ac bonis ejusmodi, & aliis juri- bus, pertinentiis, membris, & appendiciis suis universis eidem Collegio pro parte

dotis, auctoritate, & tenore predictis similiter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

§.3. Ita quod liceat Rectori, & Collegialibus predicti Collegii Prioratus, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum predictorum, illorumque fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, & emolumentorum quorumcumque corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, & alios apprehendere, ac proventus, redditus, jura, & emolumenta hujusmodi percipere, & levare, arrendare, locare, & dislocare, ac in suos, & dicti Collegii usus convertere, nec non eidem Prioratui per aliquem idoneum Presbyterum ipsius Societatis, vel etiam Secularem ab Ordinario approbandum, et ad eorum nutum amovibilem describere, Diocesani Loci, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita. Decernentes Prioratum hujusmodi decedente Priore, eo ipso absque aliqua alia literarum impetratione, aut expeditione, vel iudicis ministerio non vacare, sed illum ex nunc prout ex tunc, & e contra, eidem Collegio unitum esse, ac resignationes, vel cessiones, & quascumque collationes, provisiones, commendas, & alias dispositiones de eodem Prioratu per Nos, aut Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac dictam Sedem, vel alias quomodolibet, cuiusvis personae, seu etiam in favorem dicti Ordinis, etiam per viam Resignationis, seu Commendae, cessionis ex quavis causa, etiam motu proprio, & consistorialiter, ac ad quorumcumque etiam Imperatoris, Regum, vel aliorum Principum instantiam, etiam cum quibusvis clausulis, & decretis etiam irritantibus faciendas, nullas, irritas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, easdemque in favorem dicti Collegii factas esse censeri.

§.4. Praesentesque literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis Nostrae, vel alio quovis defectu, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, seu habere praetendentes vocati, & unio hujusmodi effectum sortita, & cause legitime, & canonice propter quas praemissa fieri debuissent, expressae, & iustificate non fuerint, ac dilecti filii ejusdem Monasterii Abbas, & Conventus, aut dictus Prior his non consentiant, vel alias notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, vel sub quibusvis suspensionibus, limitationibus similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, & per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, & Sedem predictam, etiam per Regulas Cancellariae Apostolicae, etiam in crastinum assumptionis cuiuslibet Successorum predictorum ad summi Apostolatus apicem, vel alias etiam in favorem cuiuscumque loci quantumvis pii, vel personae quomodolibet qualificate, & quacumque dignitate Ecclesiastica, vel mundana praesulgentis pro tempore emanatis, & emanandis, nullatenus comprehen-

Omnimodam Rectori Collegii auctoritatem concedit, realem ejusdem Prioratus capientem possessionem.

Talem autem concessionem nullo unquam vitio notari posse declarat.

di, sed semper ab illis exceptas esse, & censeri: Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, & Caesarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: irritum quoque, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Præsentium literarum deputat exco- quatores.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus Cameracen., & Mechlinien. Archiepiscopis per Apostolica scripta mandamus, quantum ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Rectoris, & Collegialium predictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque, & eorum singulis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque inviolabiliter observari, ac Rectorem, & Collegiales predictos erectione, institutione, suppressione, unione, annexione, & incorporatione, aliisque praemissis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes ipsos, aut eorum aliquem desuper per quocumque contra earundem presentium tenorem quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§.6. Non obstantibus praemissis, nec non Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure praemissis fieri prohibent, ac se: re: Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dictae Civitatis, nec non Monasterii, seu alius regularis loci, a quo forsan Prioratus dependet, ordinisque hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, ac illius Monasterii Prioratibus, ac aliis locis, illorumque Abbatibus, Conventibus, ac aliis Superioribus, & personis, ac etiam Ordinariis collatoribus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam per modum statuti perpetui, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis etiam Motu proprio, ex quibusvis causis, & quavis etiam Imperiali, seu Regia consideratis in genere, vel in specie, ac aliis quomodolibet iteratis vicibus in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si alias de illis, eorumque

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aut si aliqui super provisionibus, seu commendis sibi facien. de Prioratu hujusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, & decretum, vel alias quo modolibet sit processum. Quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quaecumque ad Prioratum hujusmodi volumus non extendi, sed nullam per hoc eis, quoad affectationem Prioratum, vel beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indultis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat, quomodolibet, vel differri, ac de quibus quorumcumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem praedictas, dictus Prioratus debitus non fraudetur obsequiis, sed ejus congrua supportentur onera consueta.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 30. Martii 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Die die 30. Martii 1590. Ann. V.

XLVI.

Amotis a Monasteriis vacantibus Ordinis, & Congregationis S. Benedicti in Principatu Rossionis Administratores a Laica Potestate deputatis Aconomos eorumdem Monasteriorum deputat Praesides Congregationis ejusdem Ordinis Provinciarum Tarracomen., & Cesaraugustan.

Ex Reges. in Secret. brev.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

IN supremae dignitatis folio meritis licet imparibus divina dispositione collocati, ad hoc nostra solerter vacat intentio, ut felicibus nostrae provisionis auspiciis Monasteriorum quorumlibet, ac regularis inibi vigentis observantiae dispendiis, quantum Nobis ex alto conceditur, competentibus remediis obvictur.

Procurator.

§.1. Cum itaque, sicut Nobis non sine animi Nostris displicentia innotuit, nonnulla Monasteria Ordinis S. Benedicti in Principatu

In Monasteriis vacantibus deputati a Rege fuerant

F f a

patu

1590.
Administratores Laici.

patu Cataloniae, ac Comitatus Rossionis, & Ceritanie existentia, & ad quae dum pro tempore vacant, nominatio personarum idonearum ad pro tempore existentem Regem Coronae Aragonum ex privilegio Apostolico spectare dignoscitur, a pluribus annis citra Abbatis regimine destituta reperiantur: In quibus carissimus in Christo Filius noster Philippus modernus Aragonum Rex Catholicus post vacationem huiusmodi personas seculares, Ordinemque praedictum minime professas in Oeconomos aliquorum eorundem Monasteriorum *Sequestratores* nuncupatos constituerit, & deputaverit cum magna Ordinis, & regularis observantiae praedictorum perturbatione, nec non divini cultus detrimento.

Unde non modica diminuerant detrimenta.

§.2. Nos considerantes, quod ubi magis periculum intenditur, ibi maturius, & plenius est consulendum, & etiam quam gravibus fuerit, & sit onusta dispendis, quot, & quantis plena periculis oeconomorum, & Sequestratorum huiusmodi, qui Monastica disciplina ignari, & inexpertes sunt, deputatio; Quamquam indignum, & ab omni iure dissonum seculares regularium negotia se immiscere, ac alias in praemissis remedio reformationis accommodata opportune providere volemes.

Sixtus cassis talibus deputacionibus.

§.3. Motu proprio, non ad alicuius Nobis desuper oblatam petitionis instantiam sed de mera liberalitate, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine quascumque nominationes, deputaciones, Oeconomorum, & sequestratorum de personis quibuslibet in dictis Monasteriis hactenus per quoscumque quomodolibet factas, Apostolica auctoritate tenore praesentium, cassamus, annullamus, irritamus, & abrogamus, viribusque, & effectu evacuamus, & seu pro cassis, nullis, irritis, & arogatis, viribusque, & effectu vacuis haberi, & censeri debere, decernimus, & declaramus.

Præsidentes Congregationis vacantia Monasteriorum oconomos declarat.

§.4. Et ex nunc dilectos filios modernos, & pro tempore existentes Praesidentes Ordinis, & Congregationis S. Benedicti in Provinciis Tarraconen., & Cesaraugustan., quae iuxta Constitutionem se. re. Benedicti Papae XII. Praedecessoris nostri quoad Ordinem huiusmodi pro una reputante oeconomos dictorum Monasteriorum vacan., & impoiterum in dictis Principatu, Comitatus, ac Provinciis eisdem vacaturorum, eadem auctoritate nominamus, constituimus, & deputamus, ita quod liceat eis, sede Abbati dictorum Monasteriorum, vacan. plenam, & omnimodam jurisdictionem, quae ipsis de iure, statuto, vel consuetudine competit, vel alias competere quomodolibet possit, exercere, nec non Sequestratores praedictos, ac quoscumque alios Depositaros, seu personas quoscumque status, gradus, conditionis, & praeminentiae fuerint, ad computum, seu rationem de administratis, gestis, & quocumque nomine, titulo, & causa receptis per eos, coram ipsis Praesidentibus tanquam Commissariis Apostolicis legitime reddend.,

Addita auctoritate ad ministratores praedictos compellendi ad rationem administrationis reddendam.

& ineundum compellere, ac fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta universa tam penes praedictos Sequestratores, & seu Depositaros, quam alios quoscumque existentes dicta auctoritate recipere, exigere, & levare, ac recuperare, & recepta, & exacta, ac recuperata supportatis prius eorundem Monasteriorum debitis, & consuetis oneribus, penes Banchum, seu Tabulam Civitatis Barchinonensem, deponere, & consignare teneantur quae per Administratores eisdem Banchi, seu Tabulae futuris eorundem Monasteriorum Abbatibus integre, & sine ulla defalcatione, seu diminutione referent, & realiter persolvantur; Contradictores quoscumque, & rebelles, ac praemissis non obediens, per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas, & quaevis alia juris, & facti remedia omni appellacione postposita, auctoritate praedicta compellendo.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinum, ac Congregationis praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, nec non usibus, naturis, & Pragmaticis Regni praedicti in contrarium quomodolibet facientibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 5. Aprilis 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Quibuscumque in contrarium non obstantibus.

Dat. die 5. Aprilis 1590. An.V.

XLVII.

Indultum Archiepiscopis, & Episcopis Portugalliae conficiendi Chrima cum Balsamo Orientali deficiente Balsamo Vallis Hierycy.

Ex Regist. in Secr. Breve.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Cum Balsamum Orientale, quod in Valle Hierycy Terrae Sanctae colligitur, & quo Romana Ecclesia ceterarum Ecclesiarum Mater, & Magistra in Sancti Chrimatis confectioe hactenus uti consuevit, hoc tempore, quo ejus arbusculae ab immani Tarcarum feritate forsitan in Christiani nominis odium, & Ecclesiastici cultus contemptum pro majori parte eradicate fuerunt, commode haberi minime possit.

Avulsis a Turcis arboribus in Valle Hierycy eo difficile haberi poterat Balsamum ab in diminutione.

§.1. Nos licet illud, quod in Ecclesia longo jam usu probatum fuit, posthac etiam in eodem Chrimate conficiendo retineri cuperemus; ejus tamen habendi difficultatem attendentes, & ipsum Balsamum in quacumque Orbis Terrarum parte colligatur, & quoscumque qualitates sit, modo Balsami substantiam retineat, aptam ejusdem Sacramenti Confirmationis materiam esse considerantes; quinimo Christiani fideles Chrimate salutis unctos multiplicem virtutum, quae Christianum hominem decet, suavitate

Pro Sacramento Confirmationis apta materia quocumque Balsamum, quod Balsami substantiam retineat.

tem

Facultatem Sixtus Episcopus Portugalliae facit utendi Balsamo Indico.

Adducit in hujus rei exemplum concessiones Pii IV. & Gregorii XIII.

Transumptio danda fieri.

Dat. die 30. Aprilis 1590. An.V.

Ex Regist. in Secr. Breve.

Frequentes Ferris ligantibus damno esse solent.

tem effusuros, quocumque genere Balsami aequae significari, & per illius naturae vim, quae quicquid eo circumlitum, est incorruptum conservatur, Sacramenti virtutem fidelium confirmatorum animos a criminum contagione praeservantem pari ratione in quocumque Balsamo demonstrari apud omnes pro comperto esse intelligentes, de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Congregationis Sacrorum Rituum, quibus hoc negotium mature examinandum commissimus consilio, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis in Portugalliae, & Algarbiorum Regnis, aliisque Provinciis, & locis Coroniae eorundem Regnorum subiectis nunc, & pro tempore existentibus, ut in Sancto Chrimate conficiendo, posthac, ipso Orientali Terrae Sanctae Balsamo deficiente, alio Balsamo, quod in Brasilia, & novi Orbis, ceterisque Indiarum Regionibus, ad agnitionem verae Fidei divinae bonitatis traductis, singulari ejusdem divinae providentiae beneficio nuper inventum colligitur, libere, & licite utendi auctoritate Apostolica facultatem concedimus, & indulgemus.

§.2. Id autem eo libentius facimus, quod ser. re. Pium IV., & Gregorium XIII. Romanos Pontifices Praedecessores nostros ad Sanctum Chrima conficiendum Balsami Brasiliae, & novi Orbis, ceterarumque Indiarum Regionum usum rursus fortasse rationibus adductos nonnullis Episcopis concessisse comperimus.

§.4. Volumus autem, quod praesentium transumptis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem proferri fides in Judicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 30. Aprilis 1590. Pontificatus nostri Anno V.

XLVIII.

Pratori Rotae Maceratenis conceditur facultas moderandi Feras, praeterquam ex praepcepto Sanctae Romanae Ecclesiae indistinctas.

Dilecto Filio Moderno, & pro tempore existenti Auditorii Rotae Maceraten. Pratori.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilecte Fili Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Perlatum est ad Nos, in ista Provincia Marchiae, & in ejus Constitutionibus a diversis ejus Gubernatoribus diversos Feriarum dies, in quibus jus non dicitur, praecipue Messium, & Vindemiaram temporibus, quae nimis longum spatium complectuntur, introductos fuisse: quod cum

in maximum colligantium, quorum caulae nimium protrahuntur, cedere dignoscatur, damnum, & praedieum.

§.2. Nos eorum indemnitati in praemissis consulere volentes, Discretionis tuae praesentes committimus, & mandamus, ut Feriarum dies, tam Messium, & Vindemiaram, quam aliis anni temporibus introductos, praeterquam in honorem Dei, ac Sanctorum ex praepcepto S.R.E. indictos, cum mercantiliis, & aliarum quarumcumque causatum expeditioni opus fore, aut expedire judicaveris, moderari, restringere, usque ad tui libitum derogare debeas, super quo plenam, & amplam Tibi Apostolica auctoritate, tenore praesentium concedimus facultatem.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictis, aliisque Provinciae praedictae statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis ejusdem Provinciae Gubernatoribus, aut Legatis etiam de latere, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores, ac de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Anno Piscatoris die 7. Julii 1590., Pontificatus nostri Anno VI.

Sixtus Pratori Rotae Maceraten. facultatem concedit eas moderandi, prout in Rubrica.

Quibuscumque non obstantibus.

Dat. die 7. Julii 1590. An.VI.

XLIX.

Confirmatio Constitutionum Domus, sub Invocatione Beatae Mariae Virginis Solitudinis in Civitate Neapolitana erectae pro educatione Virginum filiarum Hispanorum, ac praecipue Orphanarum.

Ex Regist. in Secr. Breve.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Salvator noster Jesus Christus, Dei Filius, & summo Patri consubstantialis, & coaeternus, ut humanum genus Adae primi parcaus prevaricatione aeterna morte damnatum saluum faceret, & ipsi Patri reconciliaret, de ejusdem Patris sinu ad hujus Mundi infima descendere, & ex Virgineo utero carnem nostram assumere, ac tandem post habitam salutiferam inter homines conversationem, nobisque per eum ad aeternam capessendam salutem datam plenam instructionem, Crucis Patibulo affigi, & temporalem mortem subire dignatus est: unde clare perspiciatur, quanti ipse Salvator animas nostras fecerit, quamque illi gratum, & acceptum sit, quaecumque inire rationes, & remedia quaeque perquirere, per quae Hereditas Domini nostri Jesu Christi, videlicet Populus fidelis digni

Quam sit Deo gratum, ut quilibet sui spirituales salutem curet.

rigi valeat, & consumato nostrae mortalitatis cursu, fideles ipsi spe, fide, & charitate muniti, ad caelestia gaudia possint feliciter pervenire. Et quamquam haec Animarum cura sit praecipua Praelatorum Ecclesiasticorum, tamen unicuique Deus mandans de proximo suo, illam omnibus communem esse voluit, & cordibus humanis impressit, ut in sua quisque conditione ad salutem animarum procurandam sua studia conferret.

§.1. Haec itaque causa praecipue movit nonnullas personas primarias Nationis Hispanicae in Civitate Neapolitana commorantes ad construendam, & fundandam isthuc Domum sub Invocatione Beatae Mariae Virginis della Solitudine nuncupatam, ut in illa multa Virgines Filiae Hispanorum Orphanae, & pauperes remanentes, quarum pudicitia periclitari facile poterat, recipere, & inibi sub timore Domini manerentur, donec, aut nubere, aut ad Religionem transirent, & ad hunc effectum emerunt quamdam Domum in eadem Civitate, & elemosinas inter se tantas collegerunt, ut illius redditus annui ad bis mille ducatos annuatim ascendant, necnon pro felici hujus Domus regimine, & gubernio nonnulla statuta, & ordinationes de consilio nonnullorum Religiosorum, & Doctorum Virorum sub nostro, & Sedis Apostolicae beneficio ediderunt.

§.2. Et sicut Opera Dei ex infirmis principis firmos, validos, & felices, ac magno exitu habere solent, ita Deo auctore, ac Beatae Mariae Virginis praesidio, dictaeque Nationis piorum elemosynis speratur fore, ut hoc tam plium, & necessarium opus majus in dies suscipiat incrementum.

§.3. Quocirca de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Concilio Tridentino interpretando a Nobis praepositorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & nobis referendum commisimus, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac Gloriosissima, semperque Virginis Mariae, & totius Curiae caelestis honorem, & animarum salutem, supplicationibus dilectorum Filiorum modernorum Administratorum dictae Domus, ea in parte inclinati, omnia, & singula dictae Domus statuta, ordinationes, & decreta, quorum omnium tenorem vulgari idiomate conscriptum de verbo ad verbum inferius adscribi fecimus, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjuicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, & solemnitatum forsitan omisissarum, si qui intervenerint, in eisdem supplimus, illaque omnia, & singula, ad quos, vel quemlibet spectat, & spectabit in futurum, perpetuo, & inviolabiliter observari debere decernimus.

§.4. Eandemque Domum, ac illius Administratores, Servitores, & Puellas, ac illarum Curatrices, & alias quascumque personas in ea pro tempore degentes, ac

cenfus, proprietates, & alia quaecumque bona, ab omni jurisdictione, visitatione, correctione, superioritate moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Neapolitani perpetuo eximimus, & liberamus, illosque, & illa omnia sub cura nostra, ac Beati Petri Principis Apostolorum, ac pro tempore existent. Romani Pontificis suscipimus, & subijcimus.

§.5. Nec non privilegium Altari ejusdem Beatae Mariae Virginis de solitudine in Ecclesia Sancti Spiritus Neapolitan. sito per se. re. Gregorium Papam XIII. Praedecessorem nostrum concessum, per quod quilibet Sacerdos ad illud Missam pro Defunctis celebrans Animam in Purgatorio existentem a poenis liberare possit, ad Altare ejusdem Beatae Mariae Virginis de solitudine in Ecclesia dictae Domus primo quoque tempore erigenda, postquam illa erecta fuerit, transferimus, ita ut, dum quilibet Sacerdos Missam pro Defunctis ad ipsum Altare celebrabit, Anima de poenis Purgatorii liberetur, perinde ac si dictus Sacerdos Missam ad Altare in Ecclesia S. Gregorii de Urbe pro illa celebraret.

§.6. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Capuan., & Nolan., ac Caetan. Episcopis mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Administratorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praemissa omnia observari, nec permittant eos desuper a quocumque quomodolibet contra praesentium tenorem molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§.7. Non obstant. fa. re. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad Judicium ultra tres Dietas non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Volumus autem, quod praesentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel

liberatum s. Sed i immediate subiectam declarat

Privilegium Altari in eadem erigendo concedit pro Defunctis ad instar Altaris S. Gregorii de Urbe.

Executores praesentis Constitutionis designat.

Obstantia tollit.

Transumptis credi jubet.

Hinc moti nonnulli Hispani Domum Neapoli erexerunt, ad recipiendas Orphanas virgines.

Convenienti dote auxerunt.

Constitutionesque pro eius regimine considerant.

Sperandum, quod in dies augeatur huiusmodi fundatio.

Quam confirmat Pontifex.

Dictam Domum, Personas, Bona &c. ab Ordinatione jurisdictione

vel offensae: Tenor autem dictorum statutorum sequitur, & est talis: videlicet.

JESUS MARIA.

Nel nome della SSma Trinita Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, e della Sagratissima Vergine Maria nostra Signora, e di tutti i Santi, e Sante del Cielo.

Constitutiones Domus Solitudinis.

Incominciano le Costituzioni, e Regole da osservarsi nella Casa Religiosa di nostra Signora della solitudine, fondata dalla Nazione Spagnuola residente nella Città di Napoli per ricoverare, e raccogliere in essa le Vergini Orfane figliuole de' Spagnuoli, accio ivi sieno allevate fino alla età da rimediare, fatte in detta Città di Napoli il 1. di Agosto dell' anno della Natività del Signore Salvator nostro 1589.

PROEMIO.

Nel quale si dichiara la importanza di quest' Opera.

Unicuique mandavit Deus de proximo suo Eccles. 17. Cap.

Qualitas, gravitasque fundationis.

Grande stima fece Dio nostro Signore delle Anime, poichè avendole create ad Immagine, e similitudine sua, per il rimedio di esse volle il Padre Eterno mandare al Mondo il suo Unigenito Figliuolo, accio prendendo Carne umana, col proprio suo Sangue le ricomprasse, e redimesse, e colla sua Morte le liberasse dall' Inferno, e le facesse meritevoli della Vita eterna: Opera fu questa della Onnipotente Mano di Dio, con la quale volle mostrare al Mondo, che in un certo modo stimò più la salute delle Anime, che la Vita, e Sangue del suo proprio Figliuolo, il che ponderò molto bene San Paolo, quando disse ad Rom. scilicet. Qui proprio Filio suo non peperit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, di dove chiaramente si conosce, che il maggior servizio, e più grato, che si può fare a Dio nostro Signore è trovar mezzi, e rimedj atti, acciocchè le Anime create per il Cielo, redente col Sangue di Gesù Christo non si perdano, nè condannino, ma che servano a Dio, e si salvino, e vadano a goder Lui nella sua Gloria, ed ancorchè questa cura di salvar Anime è più propria de' Prelati, e Principi della Chiesa, con tutto questo l' ha voluta Dio nostro Signore comunicare a tutti, ed imprimerla ne' Cuori de' Cristiani, accio ciascuno nello stato suo ajuti per quanto potrà alla salvazione di esse, e così dice l' Ecclesiastico nelle parole già dette, che a ciascuno di noi ha dato Dio cura particolare del suo prossimo, perchè non si contenta il Signore, che tanto solamente l' Uomo abbia cura con la salvazione della sua propria Anima, ma vuole anco, che procuri, quanto sarà possibile di salvare le Anime del suo Prossimo. Questa è la principale causa, che ha mosso alcune Persone

principali della Nazione Spagnuola a fondare questa Casa, accio molte Vergini Figliuole de' Spagnuoli, che restavano Orfane, e povere, e così facilmente si perdevano, abbiano adesso dove raccogliersi, ed allevarsi nel servizio di Dio nostro Signore. Opera è questa degna di Nazione tanto Cristiana, che poichè in Napoli vi sono tanti Monasterj, e Luoghi Pii, dove sono ricuate le Orfane di altre Nazioni, ragion è, che anco vi fosse una Casa per Figliuole de' Spagnuoli, e così, come le Opere di Dio da piccoli principj sogliono avere grandi successi, e prosperi fini, così si spera nella gran Bontà di Dio nostro Signore, e nella Carità della nostra Nazione, che quest' Opera anderà di giorno in giorno crescendo di bene in meglio, e specialmente pigliando per Patrona, e Fondatrice la Sagratissima Vergine Maria nostra Signora, a cui onore, e gloria si comincia quest' opera, in memoria de' dolori, che senti nella Morte, e Passione del suo preziosissimo Figliuolo, il cui Titolo, ed Invocazione ha da essere di Nostra Signora della Solitudine: Però, perchè quest' Opera abbraccia in se due cose, l'una è la Confraternità di nostra Signora della Solitudine, la seconda il Governo della Casa Religiosa di queste Vergini, si dirà prima di quello, che tocca alla detta Confraternita, e conservazione di essa, e poi di quello, che tocca alla detta Casa, e governo di essa.

CAPITOLO I.

In che si dichiara la conservazione, ed aumento della Confraternita.

La conservazione, ed aumento di tutta questa Casa dipende dalla conservazione della Confraternita di nostra Signora della solitudine, perchè il principal fondamento di quest' opera è la Elemosina, che danno i Confrati di essa, e così si deve procurare con gran diligenza, che detta Confraternita si conservi, e vada molto avanti, per il quale si procuri, che tutti gli Spagnuoli, che risiedono in questo Regno, così dentro, come fuori di Napoli si facciano Confrati di detta Confraternita, non solamente la gente di guerra, ma anco tutti gli altri, così quelli, che sono nati in questo Regno, come quelli, che vengono di nuovo di Spagna, perchè per entrare in detta Confraternita basterà, essere Figliuoli, e discendenti da' Spagnuoli, per il che gli Amministratori pongano cura, che gli Predicatori, che per tempo predicheranno alla Nazione Spagnuola in questa Città, persuadano quanto è possibile alla conservazione, ed aumento di detta Confraternita, ed ajutino quest' Opera con loro elemosine, così in vita, come in morte, poichè ridonda in così gran servizio di Dio nostro Signore, e bene universale di tutta la nostra Nazione.

Titulus de Solitudine.

Confraternitas ista aucta erecta.

CAPITOLO II.

Delle Processioni, che si hanno a fare in questa Confraternita.

LE Processioni, che ogni Anno suol fare questa Confraternita per cosa alcuna si tralascino, poichè si vede il gran frutto, ed esempio, che da esse risulta, e così si ordina, che si faccia ogni anno il Venerdì Santo a sera la Processione de' Disciplinanti con tutta la solennità, e buon ordine, che si potrà, della quale tutta questa Città resta molto edificata, ed abbiasi cura, che in essa non vadano Donne in modo alcuno, sebbene possano essere ammesse in detta Confraternita per Confessore, acciò godino delle grazie, e privilegi di essa, però non si permetta, che si vadano disciplinando, nè facendo lume fra gli Uomini, ma sibbene dietro di tutta la Processione, come vuol farsi in nostra Spagna, e parimenti li Governatori di detta Processione abbiano cura di dare alli Titolati, e Cavalieri, che vengono ad accompagnare la Processione il luogo, che gli si deve, conforme alla qualità, e stato di ciascuno; parimente si farà la seconda Processione, che si suol fare il primo giorno della Resurrezione di nostro Signore nella mattina, osservando in essa lo stesso ordine, e concerto già espresso in quella del Venerdì Santo, ed usciranno tutte due queste Processioni dalla nostra Chiesa, ed andranno per le strade ordinarie, che si suole, sino al ritornare alla medesima nostra Chiesa, di dove uscirono, ancorchè per adesso potranno uscire di S. Luigi, finchè la nostra Chiesa sia finita.

CAPITOLO III.

Della Cappella, o Chiesa, che si ha da fare per tenere l'Immagine di nostra Signora.

Ancorchè questa Confraternita fin qui abbia tenuto una Cappella nel Monastero di S. Spirito adesso si ordina, che nel sito che si è comprato dinanzi della nostra Casa, si fabbrichi nell' interim una Chiesa piccola conforme al Modello, che si è dato dagli Amministratori di detta Casa, e subito, che sia finita la detta Chiesa, si trasferisca ad essa con molta solennità l'Immagine di nostra Signora della Solitudine con le altre insegne della Passione, e con tutto quello, che spetta a detta Confraternita, di modo, che non rimanga cosa, che sia della nostra Confraternita nella Chiesa di S. Spirito, e quando a Dio piacerà, che possa edificarsi la Chiesa principale, si faccia una Cappella grande a lato dell' Altar Maggiore, nella quale si ponga la detta Immagine di nostra Signora, ed ivi si celebrino le Messe, che sogliono dirsi di nostra Signora, ed ogni anno si faccia una festa solenne di nostra Signora della Solitudine con Predica, e Messa Cantata, per il quale si piglierà un giorno segnalato, che potrà esser il giorno della

Ecclesia a Confraternitate erigenda.

Natività di nostra Signora a di 8. di Settembre, o altro giorno, che parerà ai detti Amministratori, come in alcuna Domenica tra l' anno.

CAPITOLO IV.

Degli Officiali di detta Confraternita.

Parimenti si ordina, che li detti Amministratori tengano cura ogni anno il giorno della detta Festa di nominare gli Officiali per il servizio della detta Confraternita, cioè un Maggiordomo, che tenga cura di tutto quello, che si appartiene a detta Confraternita, ed un Segretario, o Scrivano, che abbia cura in notare l' Entrate, e spese di essa; e parimente tenga un Libro nel quale scriva tutte le Vergini, ed altre persone, che entreranno in detta Casa, mettendo il giorno, mese, ed anno, che faranno ricevute con l' informazione, che di quelle si farà: Oltre di ciò si faccia provvisione di un Mandatario, che chiami li Confrati per seppellire li Confrati, che moriranno, o per altra cosa necessaria, e finalmente sieno nominati tutti gli altri Officiali, che giudicheranno esser necessari per il servizio di detta Confraternita, li quali abbiano da essere eletti per Voti dalli tre Amministratori, ed intendano, che hanno da esser soggetti in tutto, e per tutto a' detti Amministratori, li quali, servendo bene, li potranno confermare per il tempo a loro ben visto, e quando usciranno dall' Ufficio, abbiano da dar conto di quello, che starà a suo carico, e procurarsi, che sieno persone tali, che aiutino all' aumento della Confraternita, e che la servino più per amore di nostra Signora, che per interesse alcuno, alli quali, non ritrovandosi chi serva gratis, gli si potrà dare il salario moderato, che parerà alli Amministratori, e particolarmente allo Scrivano, o Segretario, e Mandatario, che hanno più fatica, e questi Officiali potranno per adesso servire a quello, che farà necessario per la Casa.

Officialis e iudem.

CAPITOLO V.

Dell' Entrate, ed Elemosine di detta Confraternita.

Abbiasi cura di esigere l'entrate di detta Confraternita, così la Cinquina de' Soldati, come il resto, che danno particolari, e di tutto si faccia una Lista, acciò si sappia il tempo, e la quantità, che da ciascuno si ha da esigere, e parimente si abbia cura con esigere le loro elemosine, e Legati Pij, che lascieranno quelli, che moriranno, ne' suoi Testamenti, e per questo si faccia un Arca competente con tre Chiavi, le quali tengano li detti Amministratori, nella quale si ponga tutto il danaro di detta Confraternita, e di ordine degli Amministratori si cavi, e spenda quello, che farà necessario così per la Confraternita,

Reddite, & elemosine.

comè per la sustentazione delle Vergini. Parimente si esiga quello, che pagheranno le Vergini, che si sostentano co' suoi propri beni. Oltre di ciò si ordina, che si domandi elemosina ordinaria per la Città un giorno della Settimana con licenza di Sua Eccellenza, per il che provvedano gli Amministratori di un Uomo sicuro, e fedele, che tenga cura di domandare questa elemosina per nostra Signora della Solitudine, e nella nostra Chiesa si ponga un Ceppe, o Cassetta, dove quei, che andranno ad udire Messa, possano porgervi la elemosina. Finalmente di tutto quello, che si darà, e spenderà in detta Confraternita, e Casa, si tenga particolar conto, di tal maniera, che quando si vorrà sapere lo stato di detta Confraternita, si possa dar ragione di essa non solamente agli Amministratori, però anco a chi Sua Eccellenza ordinerà.

CAPITOLO VI.

Delle Messe, ed Offizj, che si anno a celebrare per i Defunti.

Missa, Divinisque Officiis pro Defunctis recitanda.

Poichè questa Confraternita, e Casa deve esser fondata in carità, si ordina, che si tenga gran conto con i Defonti: e così morendo alcuno de' Confrati di detta Confraternita, se vorrà seppellirsi nella nostra Chiesa, si faccia con molta carità, e per questo si fabbricherà sotto Terra una Fossa grande nella parte della Chiesa, che parerà agli Amministratori, nella quale si seppelliranno tutti li Confrati di detta Confraternita, ancorchè sieno molto poveri, e non lascino elemosina alcuna, con i quali si terrà l' ordine, che si suole con gli altri, ed il giorno di sua sepoltura si chiameranno i Preti di nostra Chiesa, e li Confrati acciò accompagnino il Corpo con sue Torcie accese, e questo giorno, che si farà la sepoltura, si dirà una Messa per l' Anima sua, o fino al dì seguente: ed acciò nessuno si lamenti, si offerverà con tutti li Confrati un medesimo ordine, e pompa moderata, se già il Defonto nel suo Testamento non ordinasse altro. Item si ordina, che perpetuamente si dica ogni Venerdì dell' anno una Messa per li Confrati Defonti, e Benefattori di questa Confraternita, come si suol fare, e così ogni anno il giorno delle Anime dopo la Festa di tutti li Santi, si dirà una Messa Cantata col suo Anniversario per le Anime de' Defonti di detta Confraternita, ed ogni sera si provveda, che una vada con una Campanella per le parti, dove sogliono stare li Spagnuoli, acciò gli si faccia ricordato, che preghino Dio nostro Signore per le Anime del Purgatorio, come si suol fare. Però si avvertisce, che se alcuno delli detti Confrati, o altra qualsivoglia persona principale, ancorchè non sia Confrate, vorrà seppellirsi nella nostra Chiesa in alcuna Cappella, o in altra qualsivoglia Chiesa, e vorrà, che l' accompagni la detta Confraternita gli si potrà dare licenza dalli Amministratori, dando la elemosina, che gli Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

parerà, non pregiudicando in cosa alcuna di queste al jus, e ragione della Parrocchia, che gli viene per ragione del detto Defonto. Item si dichiara, che si continui il cantare ogni Venerdì di Quadragesima il Miserere nella Cappella di nostra Signora, ed acciò si faccia con più solennità, si potrà procurare qualche Predicatore, che predichi mezz' ora avanti, che si canti il Miserere, acciocchè con questa occasione si tiri la gente, ed il tutto si faccia con più devozione.

CAPITOLO VII.

De' Cappellani, che anno da servire nella Chiesa di Nostra Signora.

Acciò il Culto divino si faccia come si conviene, si ordina, che gl' Amministratori abbiano particolar conto di provvedere de' Cappellani, che faranno necessari per la detta Chiesa, conforme alle Messe, che si averanno da dire, ed alla frequenza delli audienti, e si onera la coscienza degli Amministratori, acciò procurino eleggere Sacerdoti di buona vita, e dottrina, e tali, che non solamente sappiano dire la Messa, ma amministrare li Sacramenti della Confessione, e Comunione alli Confrati ed altre persone, che vorranno riceverli in nostra Chiesa. E perchè, come San Paolo dice 1. Corinth. 9. *Qui Altari serviant de Altari vivere debent*, si ordina, che gli si dia la Pietanza, ed Elemosina, che suol darsi, di modo, che il Cappellano possa vivere con essa onoratamente, e di tutti li Cappellani si nominino un Cappellano maggiore, il quale abbia cura di tutta la Chiesa, e degli altri Cappellani, ed ad esso sia dato competente salario, conforme all' ufficio, che terrà. Però si avvertisce, che tutti questi Cappellani anno da esser nominati, ed eletti per voto, e parere degl' Amministratori, alli quali solo, e non ad altri tocca la provvisione di quelli, e quando non faranno tali, potranno licenziarli con parere di tutti tre gli Amministratori: però, perchè al presente non potrà la Confraternita per la sua povertà mettere tanti Cappellani, quanti si richiedono, si potrà pregare alli Capitani Spagnuoli, che risiedono in Napoli, che mandino li Cappellani delle loro Compagnie a dire la Messa nella nostra Chiesa. Item si avvertisce, che se alcuno volesse fondare alcuna Cappellania nella detta Chiesa, si potrà ammettere, però il tal Cappellano starà nel resto soggetto agli Amministratori di detta Chiesa. Similmente averanno cura gli Amministratori di provvedere di ornamenti, e Calici, e di tutto il resto, che sarà necessario per la detta Chiesa, del che si darà il peso, e cura ad uno de' Cappellani, che sarà eletto per Sagrestano, il quale abbia tutto il peso della Sagristia, e custodia di essa, e quando entrerà, darà cauzione, e sicurtà di tutto quello, che riceverà a suo carico, e quando uscirà dall' ufficio, darà conto di esso, al quale si potrà dare alcuna cosa più, che agli altri

Sacelliani.

altri Cappellani, per avere più fatica. Item si faccia provvisione di Scolari, che servano le Messe nella Chiesa, li quali, se si troveranno, sieno figli di Spagnuoli, e se no, si provvegano di altri, e perchè per l'avvenire si averà a dire Messa cantata, e gli altri offzj, rimane questo all'ordine, e disposizione, che perciò daranno gli Amministratori di detta Casa, e Chiesa. Finalmente si raccomanda molto così agli Amministratori, come al Cappellano maggiore, e Sagrestano di detta Chiesa, che con gran diligenza si procuri, che si tenga tutta la nettezza possibile in detta Chiesa, acciò questo sia incitamento a' Secolari di frequentare li divini Offzj nella nostra Chiesa.

CAPITOLO VIII.

Delle Indulgenze, e Grazie di questa Confraternita.

Acciò tutti con maggior devozione si muovano ad esser Confrati di nostra Signora della solitudine, si ordina agli Amministratori di essa, che procurino che sua Santità conceda molte Grazie, ed Indulgenze a' detti Confrati, ed a quelli, che aiuteranno quest'Opera con sue elemosine, e si vedano le Indulgenze già concesse, e di tutte si faccia un traslado, e si scrivano in una Tavola, la quale si ponga nella Chiesa, che possa esser vista, e letta da tutti, e particolarmente si procuri una Indulgenza Plenaria per tutti quei, che si disciplineranno, ovvero faranno lume alla processione del Venerdì Santo, e parimente si domandi un Indulgenza Plenaria a tutti quelli, che confessati, e comunicati visiteranno la Chiesa, e Cappella di nostra Signora della solitudine di Napoli il giorno della sua Natività, o il giorno, che si farà la Festa di nostra Signora, siccome di sopra si è detto nel terzo Capitolo. Parimente si ordina, che il Privilegio, che tiene l'Altare di nostra Signora della Solitudine, che ora sta in S. Spirito, concesso dalla s. me. di Gregorio XIII. che è di cavare un Anima di Purgatorio con ogni Messa, che si dirà pro Defunctis in detto Altare, sia trasferito il detto Privilegio all'Altare di nostra Signora, che si ha da fare nella nostra Chiesa, poichè è da credere, che il detto Privilegio si concesse all'Altare, dove sarà l'Immagine della Confraternita di nostra Signora della Solitudine, ed in caso, che sarà di bisogno di Confermazione da Sua Santità per la detta Traslazione, si procuri con gran diligenza per li detti Amministratori, acciò con queste Grazie, e Tesori della Chiesa, si animino li Fedeli Cristiani all'aumento di questa santa Opera.

Queste sono le avvertenze, che possono darli per la conservazione di detta Confraternita; ma il principale, che l'ha da conservare, si è l'unione, e carità, che deve essere tra li Confrati, la quale si deve sopra tutto procurare dagli Amministratori, perchè senza essa non può durare quest'

Opera, e perciò s'incarica, che li detti Amministratori nominino la Settimana Santa due persone onorate della detta Confraternita, le quali guardino, e s'informino diligentemente, se vi sono alcuni della Confraternita, che tengano inimicizia, e discordia, e procurino, che si facciano amici, e non volendo essere li scaccino dalla Confraternita, e non consentino, che vadano nella Processione del Venerdì Santo, come Confrati di essa, perchè non è ragione, che tra Gente di una stessa Nazione, e Confrati di così grande Signora la Vergine Maria, abbia discordia, e dissensione, colla quale, nè quest'Opera potrà durare, nè sarà accetta, nè grata a Dio nostro Signore.

SECONDA PARTE

Di quello, che tocca al buon Governo della Casa Religiosa di dette Vergini.

CAPITOLO I.

Che questa Casa ha da stare soggetta nello spirituale al Sommo Pontefice, e nel temporale a Sua Maestà.

Acciò il Governo di questa Casa sia qual conviene, e perpetuo, si giudica per cosa importante, che nello spirituale sia immediatamente soggetta al Sommo Pontefice, di modo, che nessun altro Prelato si possa intramettere in visitare le dette Vergini, nè Casa, nè Chiesa, nè cosa, che si appartenga al detto Monastero, salvo che di tre in tre anni possa essere visitata nello spirituale dal Cappellano maggiore, che è, o per tempo sarà dall'Eccmo Sig. Vicerè di Napoli, o da un'altra Persona, che a Sua Eccellenza piacerà, il qual detto Visitatore non possa intrametterli in mettere, nè levare, nè mutare cosa alcuna della detta Casa, nè Chiesa, ma ha da avvertire, e guardare, se si osservano questi Statuti, e Regole, e quando vi troverà alcuna cosa degna di rimedio, l'abbia d'avvisare alli Amministratori, acciò di subito gli diano rimedio, e quando questo non basterà a Sua Eccellenza, e se necessario sarà, lo possa avilare a Sua Santità, poichè in questo non si pretende altra cosa, che il maggior servizio di Nostro Signore, e buon governo di detta Casa.

Similmente si ordina, che nel temporale questa Casa, e tutto quello, che ad essa spetta sia immediatamente soggetta a Sua Maestà il Re Nostro Signore, ed in suo luogo all'Illmo, ed Eccmo Signor Conte di Miranda Vicerè al presente di questo Regno, ed a quello, che per tempo sarà, il quale sia Protettore, e Correttore di quest'Opera, poichè col suo consenso, e volontà si è cominciato: E sebene il Governo ordinario di questa Casa ha da essere delli tre Amministratori, con tutto questo, si ordina, che Sua Eccellenza quando le parerà, che

De regimine Domus pro Virginitus.

che convenga, possa provvedere un Visitatore, che visiti tutto il temporale di questa Casa, e pigli conto delle entrate, e spese di essa, così agli Amministratori, come agli altri Officiali, e quello, che averà necessità di rimedio lo ordini, ed avvii a detti Amministratori, e quando questo non basterà a Sua Eccellenza di maniera, che questa opera vada innanti con grande aumento del servizio di Nostro Signore, e bene universale di nostra Nazione.

CAPITOLO II.

Degli Amministratori, ed Offizio di essi.

De Amministratoribus eorumque officio.

Poichè quelli, che immediatamente hanno da sostenere tutta questa macchina sono gli Amministratori di essa, si ordina, che si buschino tre Cavalieri, e persone principali di nostra Nazione, il primo della gente di guerra, il secondo, che sia uno degli Entertenidi, o Continui di Sua Eccellenza, una volta delli Entertenidi, ed un'altra volta delli Continui, il terzo, che sia uno delli Cavalieri Spagnuoli, che risiedono in Napoli, o sia Generale, Castellano, o altra qualsivoglia persona principale, li quali hanno da tenere le qualità, e condizioni seguenti, cioè che tengano gran spirito, e zelo dell'onore di Dio nostro Signore, e della salute dell'Anime, e che procurino aumentare quest'Opera, aiutandola se sarà necessario con le loro persone, e beni, e finalmente, che sieno tali, che sicuramente gli si possa fidare un'Opera di così grande servizio di Dio, li quali, se a loro toccherà la sorte, procurino liberarsi dagli altri negozj per potere meglio attendere al buon Governo di questa Casa, e soffrire con pazienza le fatiche di essa, sperandone perciò non premio temporale della Terra, ma eterno guiderdone del Cielo, che vuol dare Nostro Signore a quelli, che con allegria volontà si occupano in cose di suo servizio.

L'offizio di questi tre Amministratori sarà tener l'affunto, e governo universale di tutta quest'Opera, così della Confraternita, come della Casa, e Chiesa di nostra Signora, di modo, che tutto si abbia a fare per suo ordine, e tutti sieno obbligati ad obedieli, e nessun'altra persona si possa intramettere in detto Governo, e così devono tutti tre procurare, quanto sarà possibile, di conformarsi, ed avere tutti insieme un medesimo parere, e volontà: però se alcuna volta vi sarà tra di essi dispare, in tal caso sieno obbligati ad aver ricorso al Molto Illustrè Signor Regente Annibale Moles, e seguire in tutto, e per tutto il suo parere, e consiglio, ed il medesimo faranno in tutte le difficoltà, che gli si offeriranno, e per suo mezzo tratteranno quello, che sarà necessario con Sua Eccellenza, e questo durerà tutto il tempo della vita del Signor Regente Moles, e dopo li suoi giorni, si domanderà a Sua Eccellenza di disegnare un altro Regente, al quale averanno l'istesso ricorso in tutte le cose, che si offeriranno.

Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

Item si ordina, che detti Amministratori sieno obbligati di radunarsi almeno adesso al principio di quest'Opera nella casa, o luogo, che perciò sarà assegnato due volte ogni settimana, che potrà essere il Mercoledì, e Domenica, o altri giorni, che meglio a loro pareranno, ed ivi tratteranno di quello, che sarà necessario, procurando con brevità dare spedizione a tutti li negozj, che si offeriranno, ed oltre a questo ognuno delli tre Amministratori, cominciando dal primo, serva a detta Casa una Settimana, venendo ogni giorno personalmente a visitare la Chiesa, e sapere dalla Governatrice delle Vergini quello, che sarà necessario di provvedere.

Item si ordina, che per quanto il buon Governo di questa Casa dipende dalla osservanza di questi statuti, li quali si sono fatti con grandi orazioni, e considerazione, ciascuno delli tre Amministratori, il giorno, che entrerà in detto officio con Cedola di Sua Eccellenza avanti, che cominci ad esercitarlo, faccia il giuramento finita la Messa nell'Altar Maggior in mano del Cappellano maggiore di detta Chiesa di osservare e fare osservare agli altri tutti questi Statuti, e Regole, di vivere in questa Casa, e che tratterà fedelmente quest'offizio, che gli hanno dato, procurando in tutto l'aumento, e conservazione di quest'Opera.

CAPITOLO III.

Della Elezione degli Amministratori, e del tempo, che hanno a durare.

L'Eccellenza dell'Illmo, ed Eccmo Signor Conte di Miranda Vicerè di Napoli tra li favori, e mercè, che ha fatto a questa Casa è aver preso la protezione, e tutela di essa, di tal maniera, che Sua Eccellenza vuole eleggere gli Amministratori di quest'opera, e così gli è piaciuto di nominare per primi Amministratori alli Molto Illustri Signori Don Luigi Enriquez Comendatore di Sant Jago, e Maestro di Campo per Sua Maestà del Terzo di Napoli, e Don Geronimo Bacan Intertenido di Sua Maestà, ed a Giovanni Vazquez di Acugna Generale dell'Arriglieria; li quali con Cedola, ed Ordine di Sua Eccellenza hanno cominciato ad esercitare il detto officio, e così hanno comprato la Casa, che era di Sancio di Corroca, col sito, che è dinanzi di essa per ivi edificare la Chiesa, però da qui innanzi ordina, e comanda Sua Eccellenza, che si guardi quest'Ordine, che ogni anno esca uno delli tre Amministratori, e rimangano li due, però quello, che esce con li due, che rimangono nominati tre, che sieno della sorte, e qualità di quello, che esce, li quali tre nominati si presentano a Sua Eccellenza, e Sua Eccellenza eleggerà uno di quelli tre, il quale entrerà in luogo di quello, che uscì, e questo si comincerà ad esercitare dal giorno di nostra Signora di Settembre dell'anno, che viene 1590, nel qual giorno, detta la Messa, tutti tre si

De electione Amministratorum, eorumque officii tenentium.

congregaranno, e per forte uscirà uno di essi, e quello con gl' altri nominerà tre, e come si è detto, si presenteranno a Sua Eccellenza, e l'anno seguente 1591. nello stesso giorno entreranno in forte li due, che rimasero, e quello, che uscirà, come si è detto, nominerà altri tre, e così si farà l'anno seguente, e quest' ordine si guarderà perpetuamente. E perchè tutti questi Signori Amministratori sono Cavalieri, e persone principali, che si muovono a prendere questo peso, e fatica per amore di Dio, per evitare qualche differenza, che ci potrà essere nella precedenza, si ordina, che tutti tre sieno uguali ne' Voti, e nel sedere, e per questo si faccia una Tavola rotonda, dove si sedano indifferentemente, e proponga quello, che si ha da trattare colui, che servirà nella sua Settimana, e gli altri rispondano, e dicano il suo parere, poichè perche quest' opera sia fondata in carità, ed umiltà, non è ragione di dar luogo alla Vanità del Mondo, che suole intronnetarsi in simili opere pie, ed impedire gran parte di quello, che più si merita in esse.

CAPITOLO IV.

Della Governatrice, e Rettora di questa Casa Religiosa.

De Preside seu Gubernatrice Domini.

TRA le persone più importanti per il buon governo di questa Casa è la Governatrice, e Rettora, che ha da governare tutte queste Vergini, e le altre, che staranno dentro della Casa, la quale conviene, che sia Signora Principale, di molta qualità, e valore, e specialmente, che sia persona di molto spirito, orazione, mortificazione, e prudenza, libera, e disoccupata di figliuoli, e parenti quanto sarà possibile, acciò possa meglio attendere al governo di questa Casa, e finalmente ha da essere tale, che sicuramente gli si possa incaricare un peso così grande di governare tante Vergini, ed allevare in servizio di Dio, alla quale tutte le persone, che staranno dentro di Casa l'ameranno come a Madre, e l'ubbidiranno come a Superiore, e la riverenzieranno come a quella, che rappresenta la persona di nostra Signora la Vergine Maria, nel cui nome gli ha da ordinare, e comandare quello, che sarà necessario; l'ufficio principale della Rettora ha da essere aver carico di tutta la Casa, ed allevare quelle Vergini tali, che possano essere Spose di Gesù Cristo. Ha d'aver cura, che sieno provviste di tutto il necessario per il suo sustento, per il che gli Amministratori gli provvederanno di un Compratore, o Procuratore, che per suo ordine provveda ogni giorno di tutto quanto farà di bisogno per la detta Casa, secondo l'ordine, che si dirà. Ha d'aver particolar cura, che dentro di Casa si viva con gran ordine, e concerto, di maniera, che tutte le cose si facciano a suo tempo, come è il levarsi, ed andare a dormire le Vergini, il dire l'Uffizio, ed udire la Messa, il mangiare, e cenare, si

deve fare alle ore statuite, di modo, che non si manchi in quello, perchè il disordine, che sarà in queste, sarà bastante a disordinare tutta la Casa, e per questo avrà gran cura di osservare tutti gli Statuti, e Regole, che qui si daranno, spettanti al buon governo, ed ordine di questa Casa. Ha da essere vigilantissima in guardare la sua Casa, di modo, che non succeda alcuno scandalo, per il quale avrà cura, che nessuna persona di fuori, Uomo, o Donna, entri nella detta Casa, se non sono quelli, che qui sotto si diranno. Parimenti debba guardare le persone, che parleranno nella Crate, e Locatorio con dette Vergini, che sieno tali, che di esse non possi nascere alcuno scandalo. Nel castigare queste Figliuole ha da procurare, che di tal maniera sia amata, come a Madre, che ancora sia temuta come Superiore, castigando con moderazione chi lo meritarà, ed avvilando agli Amministratori, a' quali solamente ella ha da tenere ubbidienza, e rispetto di tutto quanto succederà nella detta Casa, acciò in ogni cosa si ponga il rimedio, che conviene. Le penitente ordinarie, che potranno dare alle Vergini, quando faranno qualche difetto, faranno nel Refettorio riprendere di parole il difetto commesso, stando la Vergine inginocchiata, e comandare, che mangi in terra, e baciare li piedi alle altre, ed altre cose simili a queste, se già il difetto non fosse pubblico, e più grave, che meritasse maggiore castigo. Finalmente acciò meglio possa adempire al suo officio, procuri di fare orazione, e di aiutarli nella frequenza de' Sacramenti confessando, e comunicando spesso, con che non solamente darà esempio alle altre, però anco il Signore gli comunicherà la sua grazia, acciò in ogni cosa accetti a servirlo, ed a governare quella Casa, di maniera, che piuttosto pajia Casa di Angeli, che di Donne.

CAPITOLO V.

Della Elezione della Rettora, e Vicaria, e del tempo, che hanno a durare.

AL Capitolo passato s'intenderanno le parti, che ha da tenere la Rettora, e Governatrice di questa Casa, acciò gli Amministratori, a chi tocca l'elezione di essa avvertano, e guardino con gran considerazione, che elegghino la persona più di essere, e principale, che potrà ritrovarsi nella nostra Nazione, e perchè per dare principio a questa Opera si giudica essere qual conviene la Signora Isabella di Matta, si ordina, che ella sia la prima Rettora, e Governatrice di questo Monastero, poichè così è parlo a tutti tre gli Amministratori, ed al Signore Regente Moles, e perchè si tiene molta speranza nel suo buon governo, e prudenza, poichè per venire a servire a queste Vergini lascia il comodo, che tiene nel suo Monastero, si ordina, che durante tutta la sua vita non possa esser rimossa

Isabella de Matta eligatur in Presidentem.

Officium Prebendiale.

De Vicaria, et suo officio.

SA dal detto officio, se già non fosse per alcun caso molto straordinario, nel quale non possa esser privata del suo officio, se non fosse per ordine, e parte di Sua Eccellenza. Però le altre, che dopo di lei saranno Rettore, si ordina, che non durino di ordinario più di tre anni, se bene gli Amministratori le potranno confermare, facendo bene il suo officio tutto il tempo, che gli parerà, ed in termine delli tre anni non possano essere deposte senza parere di tutti tre l'Amministratori, e del Signor Regente Moles. Parimente si ordina, che quando in detta Casa ci sarà persona sufficiente di quelle, che ivi si facciano ritirare, che tenga le buone parti sopradette per essere Rettora, possa essere eletta della detta Casa, e quando non si troverà dentro, si cerchi di fuori, ora sia Religiosa di alcun Monastero, ora no, ed il medesimo si osserverà nella elezione delle altre Officiale, che essendoci persone sufficienti dentro della Casa per gli officii di Casa, non si cerchino persone di fuori: Però si avvertisce, che poichè alla detta Priora non si gli ha da dare salario, nè stipendio alcuno, si abbia gran cura di tutto il necessario per il suo vitto, e vestito, conforme alla qualità della sua persona, ed alla povertà della Casa. Eperchè questa Casa, come speriamo nel Signore, ha da crescere molto, ed una sola persona non basterà a governare tante Vergini, si ordina, che insieme con la Rettora, sia eletta dagli Amministratori di tre in tre anni una Vicaria, che ajuti alla detta Rettora, la quale sia tale, che possa succedergli nell'Officio, ed in assenza sua, o per infermità, o morte, essa governerà tutta la Casa, sino che sia eletta un'altra Rettora di nuovo. L'officio di questa Vicaria sarà mettere in esecuzione tutto quello, che la Rettora gli ordinarà, visitare la Casa, ed Officine, di maniera, che tutto si faccia a suo tempo, e non venga mancomento veruno. Parimente si provvederanno altre persone necessarie per la guardia, e servizio della Casa, come Torniera, Portinara, Maestra delle Vergini, ed altre Donne, che servano alle altre, siccome si dirà di sotto, tra le quali bisogna, che sia gran concordia, ed unione nel governo della Casa, seguendo in tutto il parere della Rettora, perchè di altra maniera non possono andare le cose bene ordinate al servizio di Dio nostro Signore.

CAPITOLO VI.

Delle Vergini, che hanno da esser ricevute in questa Casa Religiosa.

De qualitatibus Virginum recipiendarum.

SUPPOSTO, che la facoltà, e potere di ricevere queste Vergini solamente appartiene a li tre Amministratori, e non ad altro alcuno, si onera la coscienza di tutti quelli sotto pena del giuramento, che hanno fatto, che nel ricevere persone per questa Casa, non si muovano per affezione, nè passione, ma con puro zelo del servizio di Dio nostro Signore, e del bene universale

di questa Casa, e così in primo si ordina, che per quanto importa molto al buon nome, e fama di questa Casa, in modo alcuno non si riceva in essa persona infame, e di mala vita, o figliuola di persone infami, e disoneste, le cui Madri, o Padri abbiano mal vissuto, o sieno stati castigati pubblicamente per giustizia. Però si avvertisce, che quando si troveranno Figliuole di tali persone, ancorchè in Casa nostra, in modo alcuno non si possano ricevere, s'incarica agli Amministratori, che procurino per altra via dargli rimedio, acciò non si perdano, o cercando alcuna Signora, che le riceva, o procurando, che sieno ricevute nello Spirito Santo, o in altra parte, o ajutandole fuori della casa, acciò si nutriscano con persona sicura.

Item secondariamente si ordina, che poichè questa Casa è fondata di elemosine delli soli Spagnuoli, in essa non possano essere ricevute, se non Figliuole di Spagnuoli, che almeno il Padre sia Spagnuolo, o nati in questo Regno, o fuori di esso. Terzo. Oltre di questo si ordina, che sieno Orfane, e povere, e sopra tutto Vergini, e così si ordina, che si ricevano di ordinario di età di cinque anni sino alli dodici, però si avverta, che se alcuna figliuola di Spagnuoli rimarrà bambina di minore età di questa, e non averà rifuggio, nè rimedio alcuno, li detti Amministratori sieno obbligati a riceverla, e darla a nutrire, sin che tenga età da potere entrare nella detta Casa, e se alcuna Figliuola di Spagnuolo sarà di più età, che di dodici anni, si ordina, che si possa ricevere con tal condizione, che sia Vergine, ed onorata, sopra la quale si farà prima particolare informazione per li detti Amministratori.

Item Quarto, Si avvertisce, che quelle, che hanno da essere ricevute in questa Casa, sieno sane, e nette, specialmente d'infermità contagiose, con la quale maniera alcuna si possa ricevere: e se avvenisse ad alcuna dentro della Casa tale infermità, sia di subito cavata fuori, acciò non infezioni le altre. Però gli Amministratori sieno obbligati a dargli ricapito, o procurando in altra parte farla curare, o mandandola ad alcuno Ospedale, dove sia medicata, e sustentata per amor di Dio, con che si provvederà al bene universale della Casa, e non si mancherà alla carità.

Item Quinto, Si ordina, che se alcuna Figliuola di Spagnuolo rimarrà Orfana, ed averà beni, gli Amministratori sieno obbligati di riceverla, e prendere a loro cura tutti gli suoi beni, con tale, che sia Vergine, come si è detto, la quale potrà pagare un tanto alla Casa per il vitto, poichè tiene possibilità, conforme al parere degli Amministratori, che pare, che basterà pagare solo per il vitto trentasei ducati all'anno, con ciò, che oltre a questo, si vesta del suo proprio, e paghi le medicine se starà inferma. Ultimo si ordina, che se vivendo qualche Spagnuolo, volesse mettere in questa Casa sua Figliuola, acciò si

nutriscia in essa, essendo Vergine, e concorrendo in essa le condizioni già dette, possa essere ricevuta di parere di tutti tre gli Amministratori, pagando suo Padre ogni anno li trenta sei ducati per il Vitto, e pagherà il vestito, e medicine, o quello, che parerà alli tre Amministratori, per il che suo Padre si obbligherà, e farà le scritture necessarie. Però si avvertisce, che quando il Padre di detta Vergine sarà così povero, che non averà con che pagare il vitto di sua Figliuola, in tal caso gli Amministratori potranno usare di misericordia, e riceverla, specialmente quando la tal Vergine sarà in pericolo di perdersi, e così il tutto si lascia al giudizio, e prudenza di detti Amministratori, che in quello, e negli altri casi, che si potranno offerire, facciano quello, che più sarà di servizio a Nostro Signore, e salvazione delle Anime, ed acciò questo meglio si faccia, si obbliga agli Amministratori, che quando averanno da accettare qualche Vergine senza paga, lo trattino prima con Sua Eccellenza.

CAPITOLO VII.

Delle altre Persone, che potranno esser ricevute in detta Casa Religiosa.

De alior, que admitti possunt.

Perchè questa Casa Religiosa desidera di aiutare ad ogni sorte di persone di nostra Nazione, si ordina, che se alcuna Signora Vedova, onorata, Spagnuola, o che sia stata Moglie di Spagnuolo, vorrà ritirarsi in questa Casa per alcuni anni, o per tutta la sua vita, possa essere accettata, col parere di tutti tre gli Amministratori, con condizione, che si tenga informazione esatta, che sia vissuta onoratamente, e sia tale, che piuttosto guadagni autorità la detta Casa con la sua entrata, che la perda, pagando in però tutto quello, che giudicheranno li detti Amministratori per il suo Vitto, Casa, e servizio, che ha da tenere, e specialmente, quando volesse stare a vita particolare. Similmente si ordina, che se alcuna Donna maritata con Spagnuolo, stando il suo Marito assente, o presente, con volontà di ambedue volesse ritirarsi in detta Casa, possa esser ricevuta con parere di tutti gli Amministratori, e non di altra maniera, con condizione, che si sappia, o si faccia informazione certa della sua vita, e che così essa, come il Marito abbiano vissuto onoratamente, e che l'una, e l'altro lo desiderino, e lo domandino con istanza, pagando, siccome si è detto tutto quello, che giudicheranno li detti Amministratori, e facendo sopra ciò le scritture necessarie, e se alcuna di queste Signore vorrà mettere seco alcuna Figliuola, o Serva, che la serva, lo possa fare concorrendovi in essa le condizioni già dette, e pagando similmente quello, che ordinaranno li detti Amministratori. Con questo si vede chiaramente, che l'intenzione, e fine di questa Casa è il provvedere ad ogni sorte di Donne onorate

Spagnuole, che vorranno ritirarsi in essa a servire Dio nostro Signore.

CAPITOLO VIII.

Del modo come devono essere governate queste Vergini quanto al Temporale.

A Finchè tutte le cose di questa Casa vadano guidate con molta prudenza, si ordina, che il modo di governare queste Vergini sia il seguente.

De forma ex gubernandi quoad temporale.

Primieramente, quanto al vestire tutte vadano vestite di Bianco, un Velo bianco nella Testa, e la Saja, o abito bianco, ed un Manto di Panno nero, come lo sogliono portare le Monache di S. Agostino, e porteranno una Insegna di nostra Signora della Solitudine, che è l' Abito conforme alla Invocazione della Chiesa. Il Bianco significa la nettezza, e purità della Vergine nostra Signora: il Nero significa il dolore grandissimo della Vergine, che senti nella Morte del suo benedetto Figliuolo, le quali due cose hanno da procurare d'imitare queste Vergini quanto gli sarà possibile, la Insegna la porteranno così nell' Abito bianco, come nel Manto nero, in segno, che hanno a portar sempre scolpiti nel cuore li Dolori della Vergine nostra Signora. Del Manto nero useranno l' Inverno nel tempo del freddo, e specialmente li giorni di Festa per andare al Coro, e quando vanno a comunicare, e finalmente quando parerà alla sua Superiora.

Il secondo, quanto al mangiare, le Domeniche, Lunedì, Martedì, e Giovedì gli sia dato Carne a mangiare, ed a Cena, e li Mercoledì Vuova, o Pesce, li Venerdì, e Sabato già si fa, che hanno a mangiare Pesce, la quantità della Carne, o Pesce, che gli si ha da dare, resta alla discrezione dell' Amministratori, e della Rettora, ed alla età delle Zitelle, ed Entrate della Casa. Similmente gli si darà Collazione, e Merenda, come parerà alla Madre Rettora: Vino si darà a chi tiene in costume di berlo, e specialmente alle Grandi: Pane gli si darà quanto averanno di bisogno, e si gli potrà dare frutti secondo il tempo, che sarà. Il Terzo, quanto all' esercizio corporale, si ordina, che dopo pranzo, e cena si possano ricreare tutte le Vergini nell' Orto, o in altra parte per lo spazio di un' ora, e poi facendo segno con la Campanella, si ritirino tutte, ognuna a dare la Lezione, o a lavorare, o a fare altra cosa, che gli sarà ordinata, ed ogni giorno faranno un' ora di esercizio corporale ognuna secondo la sua età, o nell' Orto, o nettando la Casa, e quelle, che saranno sufficienti, potranno aiutare alla Refettoria, ed agli altri Officj, acciò si esercitino nell' umiltà, ed imparino un poco di ogni cosa.

Il quarto, quanto al dormire, si ordina, che tutte vadano a dormire ad un' ora, e potranno dormire le Fanciulle otto ore, se già ad alcune non pareffe alla Madre Rettora

tora dargliene più, perchè come sono Fanciulle è necessario trattarle come tali, fin che tengano maggior età, le altre sette ore, e si levaranno un' ora innanzi delle altre.

Item si ordina, che ciascuna di queste Fanciulle dorma sola, e gli si faccia un Letticciuolo piccolo, conforme alla sua età, con il suo Matarazzo, Lenzuoli, e Coperta, e ciascuna tenga una Cassa picciola, o Armario, dove tenga in serbo le sue Camischie, e Vestiti, e sopra tutto si procuri, che tutte vadano molto nette, quanto sarà possibile, avendo di questo cura la Donna, che le serve, e particolarmente la Maestra di esse. Finalmente si ordina, che quando alcuna Madre, o Parente di alcuna Vergine, gli manderà alcuna cosa da mangiare, se sarà cosa poca, si dia alla detta Vergine, però, se sarà molto, si riparta tra le altre, ed ad essa si dia la maggior parte, e guardando quest' ordine con tutte, nessuna si potrà lamentare.

CAPITOLO IX.

Del modo di governare queste Vergini, quanto allo Spirituale.

De regimine spirituali.

Il buon governo spirituale di queste Vergini è quello, che principalmente si pretende in questa Casa, e così la Madre Rettora deve molto particolarmente attendere a questo, e procurare, che questa Casa sia un Giardino, e Paradiso Terrestre piantato nella Terra di queste nuove piante, e sia, come dice Cristo, una Casa di Orazione, e di pace, sia una abitazione di Angeli, sia un Palombaro di Palombe sante, sia finalmente una Casa, dove viva Dio, della quale si possa dire quello, che disse Jacob: Vere non est hic aliud, nisi Domus Dei, & Porta Celi. Di modo, che l' odore di Santità di questa Casa si estenda per tutta questa Città, e Regno, e di essa sia nostro Signore Dio glorificato. Per il che si ordina primieramente, che tutte queste Vergini, e tutte le altre Perione, che viveranno dentro di questa Casa sieno obligate a confessarsi almeno una volta ogni Mese, e comunicare quelle, che saranno di età con consiglio del suo Confessore, ma quelle, che terranno devozione di confessarsi, e comunicarsi più spesso, come di otto in otto giorni, si ordina, che si gli dia comodità, pigliando in questo, e nel resto, che tocca allo spirito il consiglio, e parere del suo Confessore, il quale deve essere tale, che sappia guidare le Anime verso Dio, ed approfittarle nello spirito, per il che si onera la coscienza agli Amministratori, che sopra tutte le cose, procurino di provvedere questa Casa di Confessori tali, che sieno letterati, spirituali, e santi, e così si ordina, che tutte le Vergini, e le altre si confessino ordinariamente con uno, due Confessori, che sieno, o della Compagnia di Gesù, o dei Padri Teatini, o di quei di San Girolamo, o di qualcun' altra Religione, come di San Francesco, o di

San Domenico, li quali procurino istruire esse Vergini Spose di Gesù Cristo, come abbiano ad essere grate al suo Sposo, ed insegnarle a tenere Orazione Mentale quelle, che saranno capaci, e quando non si potrà avere alcuno di questi Confessori, si ordina, che si confessino col Cappellano Maggiore, che sarà della nostra Chiesa, perchè si presuppone, che ha da essere tale, che averà le condizioni già dette de' Confessori.

Il secondo si ordina, ed esorta particolarmente, che tutte queste Vergini particolarmente devotissime della Sagratissima Vergine nostra Signora, la quale terranno per Madre, Padrona, e Signora, e per sua devozione tutte quelle, che saranno d'età digiuneranno tutti li Sabbati, e tutti li Venerdì di nostra Signora, e non gli s' imponghino più diggiuni, salvo quei della Chiesa, perchè si presuppone, che la devozione di queste Vergini farà tanta, che sarà di bisogno piuttosto andargli alla mano, e detenerle nelle penitenze, che obbligarle a quelli, e così si ordina, che nelle penitenze di cilizj, discipline, e diggiuni, nella di queste Vergini faccia penitenza alcuna senza licenza della sua Prelata, e del Confessore, acciò si faccia col merito della obbedienza, ed in tutto si proceda con più luce, e sia lodato Dio nostro Signore.

Il terzo si ordina, che per ora fino che sieno più in numero dicano in Coro in tono tutte insieme ogni giorno l' Offizio di nostra Signora, al quale si radduneranno tutte le Vergini, che non saranno impeditte, grandi, e piccole, il quale si dirà nella forma, e tempo, che di sotto si dichiara. Parimente tutti udiranno Messa ogni giorno, e reciteranno la Corona di Nostra Signora, che sono 62. Avemarie, e 7. Paternostri, o la terza parte del Rosario, e la sera avanti di andare a riposarsi si radduneranno tutte nella Cappella, e diranno le Letanie di nostra Signora, e subito faranno l' esame della Coscienza, che tutto potrà durare un quarto d' ora, e subito fatto il segno tutte si ritireranno alle sue stanze per riposarsi.

Il quarto, si ordina, che dentro di Casa si tenga una Cappella molto bene adornata, nella quale si possono ritirare quelle, che vorranno fare orazione, e raccomandarsi a Dio, e procurarsi, che questa Cappella stia appresso all' Infermeria, di maniera, che quando sarà necessario dirsi la Messa in quella, la possano udire l' Inferme, che non possono scendere in Choro ad udirla. Però si avvertisce, che questa Messa non si ha da dire, se non in caso di molta necessità, come è per comunicare qualche Inferma, o per altra causa urgente, perchè con questa occasione non si apra la Porta ad entrare molte volte nella Casa gente di fuori, ed il Sacerdote, che averà da dire questa Messa sarà il Confessore, o il Cappellano maggiore, o altra persona sicura, che Lui assegnerà, e qualsivoglia, che averà da entrare a dirla, non entri, se non accompagnato da uno delli Amministratori, e da chi lo ser-

va, ed il medesimo si osserverà quando sarà necessario entrare a confessare qualche inferma, o ajutarla a morire, ed abbiali gran cura, che il Confessore mai stia solo, di modo, che non possa esser visto dal Compagno, e dagl' altri.

Ultimo si ordina, che per quanto la parola di Dio è molto necessaria per andare avanti nel servizio di Dio, gli Amministratori tengano gran cura di provvedere Predicatori, che predicino a queste Vergini così nella Chiesa, come nella Crata, di modo che, siccome non gli deve mancare il sustento corporale, molto meno gli manchi lo spirituale dell' Anima, che è la parola di Dio.

CAPITOLO X.

Della distribuzione del tempo, che si osserverà ogni giorno in questa Casa.

Acciò non si perda il tempo tanto stimato da' Santi, e tutto il giorno stieno occupate queste Vergini in tanti esercizi, si ordina, che si tenga in Casa un Orologio, per il quale si governino, e facciano tutte le cose alle sue ore, e guarderanno l'ordine seguente.

Primieramente si suonerà in levarsi al fare del giorno nell' Inverno, ed Estate, più tardi, come parerà alla Madre Rettora, e sentendo la Campana, tutte si cominceranno a vestire, e quelle, che tengono officio nella Casa, come Torniera, Refettoriera, e Cuoca, ed Infermiera, e le altre, che staranno occupate, anderanno subito al Coro, ed udiranno la Messa, che si dirà di mattina, e finita di udirla, ciascuna si ritirerà al suo officio, e ministero, e subito le Vergini finite, che averanno di vestirsi, sentendo il tocco della Campana, quando si suonerà all' Offizio, anderanno tutte al Coro, e diranno Prima, Terza, Sesta, e Nona della Madonna, e subito le Letanie grandi, e finite si comincerà la Messa con molta devozione, e silenzio, e trattanto, che si dice, reciteranno una Corona, o Rosario della Madonna, offerendoli per se, per li suoi Genitori, e per li Benefattori di quella Casa.

Secondo, finita la Messa, tutte andranno al Refettorio, e piglieranno la Collazione quelle, che vorranno, secondo l'ordine della Superiora, e subito si ritireranno alli suoi officij con le sue Maestre, quali studieranno la lezione, quali lavoreranno, o fileranno, come gli sarà ordinato, e questo tutto durerà fino all' ora di pranzo.

Terzo, essendo già ora di pranzo, si suonerà la prima volta la Campana del Refettorio, ed all' ora tutte lasceranno i suoi lavori, ed uffizj, ed anderanno al Refettorio, e si laveranno le mani, e suonando la seconda volta, entreranno nel Refettorio, e si porranno in due Ordini, e la Rettora, o Vicaria comincerà la Benedizione della Tavola quale stà nel Breviario, e tutte ri-

sponderanno per suoi versi: finita la benedizione, ognuna si sederà nel luogo, che gli sarà segnalato, le grandi in una Tavola, e le minori in un' altra, e la Maestra di esse si sederà nel principio della Tavola, e facendo segnale la Superiora, tutte raccoglieranno la salvietta, ed una di esse leggerà nel Pulpito qualche Libro spirituale tutto il tempo, che durerà il pranzo, di maniera, che si tenga silenzio mentre che si mangia al pranzo, ed alla cena nel Refettorio, e serviranno in Tavola due, o tre, o più delle Vergini con la Refettoriera, dando a ciascuna quello, che le sarà ordinato: Finita la mensa, tutte si levaranno, e daranno le grazie, come al principio, e subito si toccherà alla seconda mensa, e serviranno quelle, che hanno mangiato nella prima.

Quarto, dopo, che averanno mangiato tutte le Vergini per lo spazio di un' ora si ricreeranno nell' orto, o in altro luogo pubblico, e potranno ricrearsi una con un' altra in esercizi leciti, ed onesti, salvo due di esse, che ajuteranno alla Cuoca a nettare li Vasi della Cucina, le quali, dopo di aver finito, si potranno anco ricreare la sua ora: passata l' ora di ricreazione tutte si ritireranno alle sue occupazioni, quelle, che leggono daranno la lezione alla sua Maestra, e le altre lavoreranno, o si occuperanno in quello, che gli sarà ordinato finche sia ora di Vespere.

Quinto, subito, che sarà sonato a Vespere la prima volta, tutte vadano al Coro, e fatto il secondo segno si dirà Vespere, e Compieta di nostra Signora; e per li Benefattori si dirà ogni giorno il Salmo *Deus misereatur nostri*, con il *De profundis*, ed *Oremus pro Benefactoribus nostris*, con il Responsorio *Et pro Fidelibus Defunctis*, e con l' Orazione *Omnipotens sempiternus Deus, qui vivorum dominaris &c.*, e finito tutto questo anderanno al Refettorio, e gli si darà un poco di Pane, e qualche fritto per merenda, e per lo spazio di un' ora faranno qualche esercizio corporale, come è nettare la Casa, ajutare alla Refettoriera, e Cuoca, lavare i panni ed altre cose, che le saranno ordinate dalla loro Superiora.

Sesto, finito l' Esercizio corporale tutte ritornino al luogo commune, dove si lavora, ed acciò si tenga silenzio, le Maestre procurino raccontare qualche esempio di qualche Santo, o facciano leggere qualche Libro trattanto, che tutte lavorano, e questo durerà, fin che si suonò a Matutino.

Settimo, li Matutini di nostra Signora si diranno avanti Cena, e così suonando ad essi, tutte vadano al Coro, e dicano con devozione li Matutini, e Laudj di nostra Signora, e finiti, si faccia il primo segnale per cenare, e tutte vadano al Refettorio, siccome si è detto nel Pranzo: dopo Cena averanno un' altra ora di ricreazione, come dopo pranzo, e finita la ricreazione, si suonerà alle Litanie di Nostra Signora, e tutte andranno alla Cappella, e la Maestra comincerà le Litanie di Nostra Signora, e ri-

risponderanno le altre, e poi staranno lì, come mezzo quarto d' ora esaminando la sua coscienza, pensando in quello, che hanno offeso Nostro Signore quel giorno, e li beneficij, che da esso anno ricevuti, rendendogli grazie per essi, e domandandogli perdono per li difetti con un *Pater noster*, ed una *Ave Maria*, e subito si suonerà il tocco per andare a dormire, e tutte si ritireranno con molto silenzio alle sue Camere con le sue Maestre, e dormiranno ott' ore, e di questa maniera persevereranno nel servizio di Dio, e spenderanno il giorno di maniera, che non si perda il tempo, nè Sua Maestà sia offesa. Quest' ore potrà la Superiora mutarle conforme al tempo dell' Inverno, e dell' Estate.

CAPITOLO XI.

Delle Maestre, ed altre Officiali, che devono provvedersi in questa Casa.

De Magistris, aliisque Officialibus.

Così come in un Corpo umano ci bisogna il Capo, avere membri, e parti per governare il Corpo, così nella Religione ci è bisogno, che il Superiore abbia ministri, ed officiali, che l'ajutino a governare il Corpo della Religione, per il che si ordina per il buon governo di questa Casa, che gl' Amministratori di essa provvedano tutte le Officiali necessarie per il servizio di essa, e così conviene, che oltre la Rettora, e Vicaria, si provveda di Maestre, che tengano cura d' insegnare a queste Vergini, e perchè questo si faccia con più perfezione, si ordina, che ogni Maestra abbia a sua cura solamente dodici Vergini, di maniera, che se ci saranno ventiquattro, ci siano due Maestre, le quali tengano obbligazione ad insegnarle primieramente la Dottrina Cristiana, ed a fare orazione, e raccomandarsi a Dio: secondo le ceremonie della Casa, cioè la modestia, con che ha da stare nel Coro, e nel Refettorio, il rispetto, ed ubbidienza, che hanno da tenere alla sua Prelata, ed altre cose simili: Terzo le insegnino a leggere, cioè quello, che giudicherà la Superiora, che abbiano capacità per servire al Coro, ed ajutare alla Casa: Quarto le insegnino a lavorare, filare, e tutti gl' altri officij della Casa, perchè quelle, che averanno a pigliare stato di Matrimonio, è necessario, che sappiano del tutto, e quelle, che averanno da restare dentro della Casa n' averanno ancora di bisogno: Quinto questa Maestra dormirà nella stessa stanza, dove dormono le dodici Vergini, che stanno a suo carico, e sederà nella Tavola con esse nel luogo, dove si lavorerà, starà con esse, ed in qualsivoglia altro esercizio, di modo, che giammai le perda di vista, e finalmente avrà così particolare cura di guardare per queste dodici Vergini, come quella, che ha da dar conto di esse a Dio Nostro Signore, ed alla Superiora, ed Amministratori della Casa: e così le avviserà di quello, che le parerà aver bisogno di rimedio, acciò in tutto si proceda.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

da con carità: questa Maestra per adesso farà di fuori, e quando ci sarà nella Casa alcuna delle Monache, che rimanderanno in essa, si potrà scegliere una di esse, o più secondo il numero delle Vergini, che tengono quest' officio di Maestra. Anco tocca alla detta Maestra aver particolare cura con la salute corporale di queste Vergini, e quando alcuna di esse infermerà, procuri, che sia governata con molta carità, e perciò, come si è detto, si faccia una Stanza particolare appresso alla Capella, dove stieno tutte le Inferme, alle quali si provveda d' Infermeria, Medico, e medicine necessarie, e con esse si usi la carità, che ognuno desidera, che si usi seco.

Oltre di questo è necessario di provvedere una Torniera, e Portiera, che tenga le Chiavi della Casa, la quale ha da essere persona di molta confidenza, poichè gli si ha da dare in custodia una Casa di tante Vergini, il suo officio sarà il rispondere a quelli, che verranno alla Casa con molta carità, ed umiltà, e procurerà, quanto sia possibile, d' essere breve nel Torno, specialmente parlando con uomini, e non chiami Vergine alcuna, nè gli dia ambasciata, nè lettera, nè altra cosa, se prima non l' avvisi alla Madre Rettora: La porta non si apra giammai, se non con licenza della Prelata: tutto quello, che potrà ricevere per il Torno, non apra la Porta per riceverlo, se non è perchè entri il Medico, o Confessore, o le persone, che difotto si diranno, e quando alcuno entrerà, vada ella medesima con Lui, o un' altra Religiosa di età, fino al luogo, dove va, ed alla sera serri le porte, ed il Torno, e se ne porti le chiavi, consegnandole alla Prelata, la quale visiterà ogni sera o per se, o per la sua Vicaria la Casa, e le Porte di essa.

Item si provveda d' una Cuoca, o più secondo il numero, che farà delle Vergini, e di altra Refettoriera, le quali se si potranno trovare al principio, e vorranno fare questi uffici per amor di Dio, si riceveranno, con tale, che stieno donne approvate, e di virtù, e se no, che si cerchino quali conviene, pagandogli per ora qualche cosa, fin che dell' istessa Casa vi stieno Religiose, che facciano quest' officij, e gl' altri, alle quali, come si è detto potranno ajutare le Vergini per settimana, specialmente quelle, che averanno età, e forze perciò, l' uno per conservarle in umiltà, e l' altro acciò imparino a fare tutti gl' officij necessarij ad una Casa.

E perchè l' entrata di questa Casa non è tanta al presente, che possa sostentar molte Vergini, si ordina, che per ora non si ricevano, se non le seguenti persone: una Rettora, una Vicaria, una Torniera, e Portiera, una Maestra, ed una Cuoca, ed una Refettoriera, e dodici Vergini, che in tutto sono diciotto, le quali sia obbligata la Casa a sostentare. Però se alcune altre persone vorranno entrare, pagando la spesa, potranno esser ricevute, e per l' avvenire, crescendo l' entrata, ed elemosine di questa Casa,

Casa, si potranno ricevere in maggior numero, però si avvertisce, che così, come gl' Amministratori sono obbligati a dare a quelli, che sostenta la Casa tutto quello, che hanno di bisogno per il suo Vitto, e Vestito, così tutto quello, che esse guadagnano con il suo lavorare, ha da essere per la detta Casa, e si ha da consegnare all' Amministratori di essa, il che non si ha da intendere di quelle, che pagheranno il Vitto, perchè per esse ha da servire quello, che lavoreranno, e cuciranno.

CAPITOLO XII.

Del tempo quando si averanno a maritare, o rimediare queste Vergini, e della Clausura della Casa.

De collocandis Virginitibus, & Clausura servanda.

IN questo Capitolo ultimo si ha da trattare del fine, e termine di quest' Opera, che è il rimedio di queste Vergini, e per questo si ordina, che dopo di averle allevate fino alli venti anni, si domandi a ciascuna di esse, che stato vuole pigliare, o rimanere Religiosa perpetuamente in questa Casa, servendo a nostra Signora, o pigliare stato di matrimonio, il che domanderanno li detti Amministratori, lasciando ciascuna in sua libertà, di modo, che non gli si faccia forza veruna, e quelle, che vorranno restare, sieno ritenute, e sia obbligata di restare in detta Casa perpetuamente, ed allora esca dalla soggezione, che tenea alla Maestra, e si unisca con le altre, che restaranno a differenza delle altre Vergini, e possa essere eletta agli uffici della Casa, secondo il talento, che Dio gli darà, e le altre Vergini le tengano rispetto, e tutte quelle, che saranno così restate, mangieranno in una Mensa con la Prelata, e dormiranno a parte in un Dormitorio, e se alcuna vorrà venire per rimanerci di quelle di fuori in questa Casa, avendo stato almeno in essa un anno, ed avendo le condizioni sopradette, possa esser ricevuta, dando la dote, che giudicheranno essi Amministratori: e se per l'avvenire, parerà, che le dette Vergini, che vorranno restare in detta Casa, facciano Professione, e sieno Monache, e dicano l' Ufficio Divino del Signore, questo si potrà comunicare con sua Eccellenza, e di parere di tutti gl' Amministratori, e del Signor Regente Moles, si domanderà per questo licenza a Sua Santità, e si farà quello, che ordinerà. Ma per ora basta, che quelle, che vorranno restare sieno ritenute, e se alcuna di dette Vergini inclinasse ad esser Monaca in alcun Monastero, gli si potrà dare la licenza, ma gl' Amministratori non gli daranno più dote di quella, che gli si averà a dare volendosi maritare, perchè questa Casa non ha obbligazione a mettere le Figliuole, che allieva in alcun Monastero, ma tenendo essa dote sufficiente de' suoi Padri, o Parenti, non gli si può, ne deve impedire, anzi si hanno da rallegrare gl' Amministratori, che da questa Casa escano tali Vergini, che possano

dare esempio di bontà, e di virtù in altre parti.

Il secondo, quelle, che vorranno maritarsi, si ordina, che arrivando all' età di vent' anni, gl' Amministratori sieno obbligati in coscienza a ritrovarli mariti come conviene, e daranno a ciascuna di essa di dote Cento Ducati, attenta la povertà della Casa, però quando crescerà l' entrata, si lascia alla liberalità degl' Amministratori, ed alla qualità della Vergine, che gli si dia la dote, che gli parerà esser conveniente, e questi cento Ducati li daranno in questa forma, o che si diano al Marito dando sicurtà di essi, o che si pongano in qualche entrata acciò non si perdano, ed in caso, che ella morirà senza figliuoli, abbiano a ritornare alla detta Casa li cinquanta scudi, ed il resto li possa disporre a sua volontà, e quando usciranno dalla Casa per maritarsi, si procuri, che alcune Signore Spagnuole le accompagnino, ed onorino, ed esse tengano sempre memoria di pregare Dio per gli suoi Benefattori, e Amministratori, che le hanno poste in quello stato, e procurino di vivere di maniera, che pajano sempre figliuole di questa Casa Santa, e se morto il marito vorranno ritornare alla detta Casa, avendo vissuto onoratamente, possano essere ricevute.

L' ultimo, che si ordina per conclusione di dette Costituzioni è il molto, che importa la clausura di questa Casa, dalla quale dipende tutto il buon nome, e fama di quella, e così si carica la coscienza alla Madre Rettora, che in maniera alcuna lasci entrare alcuna persona secolare, uomo, nè donna, madre, ne parente veruna senza espressa licenza di Sua Santità, salvo al Medico, e Confessore, e quello, che averà da dire Messa all' Inferme, come si è detto, anco potranno entrare gl' Amministratori tutti e tre, o almeno li due a visitare la detta Casa tre volte l' anno, e non più, se non fosse in qualche nuova occasione, che si offerisse, e quando fosse necessario, che si fabbricasse in detta Casa si provveda d' una, o due persone sicure, che assistano a detta Opera. Ed acciò questa Clausura meglio si guardi, si ordina, che gl' Amministratori provvedano d' una persona fedele, uomo, o donna, che tenga le chiavi della Porta principale della Casa, ed anco della Porta di mezzo, la quale tenga due serrature con sue chiavi, e l' una tenga la Portinara della Casa, e l' altra di fuori tenga questa persona, la quale non si apra, se non alle persone già dette, e quando alcuna provisione si avesse a mettere nella Casa, e questa persona assisterà sempre nella Porta, e la mattina aprirà la Porta principale, e la notte la fermerà, e porterà le chiavi di ambe le porte all' Amministratore, che governa quella settimana, Parimente si avvertisce, che nessuna di queste Vergini, dopo una volta ricevuta, può uscir fuori della Casa, se non è per ritornare più a quella: e quella, che una volta uscirà senza licenza non possa più essere ricevuta in essa, e molto meno sarà le-

lecito uscire per occasione alcuna alla Rettora, Vicaria, Torniera, Maestra, nè altra Religiosa alcuna, poichè, come si è detto, promettono clausura perpetua, salvo quelle, che entreranno per tempo, pagando le sue spese, e le serve, che servono per interesse alla Casa, le quali si potranno licenziare come parerà alla Rettora, e quando le Madri, o Parenti di queste Vergini vorranno parlargli, gli si potrà dare licenza solo ad essi, che le parlino nel Locutorio, o Crate, stando sempre presente con esse la sua Maestra, o alcun' altra Religiosa, acciò non si parlino cose, che non convengono, e perchè la esperienza, e decoro del tempo insegnerà quello, che più conviene al buon governo di questa Casa, si lascia libertà agl' Amministratori, che con consiglio del Signor Regente Moles, e principalmente di Sua Eccellenza possano aggiungere, e levare quello, che gli parrà a queste Costituzioni, e Regole, poichè al presente non si può prevenire a tutto quello, che potrà succedere, bastino questi Capitoli, che dopo di molta orazione si sono qui scritti per dare principio a quest' Opera, non pretendendo con nessuno di essi obbligare in coscienza a peccato alcuno delle Vergini, e persone, che dentro viveranno, solo s' incarica molto agl' Amministratori, che guardino, e custodiscano dette Costituzioni per il giuramento, che hanno fatto, e le facciano osservare quanto sarà possibile, ed alla Madre Rettora si ordina, che dia penitenze alle Vergini, che non le osservarono, e faccia, che si leggano in Refettorio tre volte l' anno, acciò ognuna intenda quello, che tocca al suo ufficio: Speriamo nella Bontà di Dio, e della Sagratissima Vergine Maria nostra Signora, che così, come ha dato principio a quest' Opera, che in suo servizio si è incominciata, ci averà, ed impetrerà grazia dal suo preziosissimo figliuolo, acciò quest' Opera vada innanzi, e da essa risulti onore, e gloria al Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, ed alla Vergine nostra Signora, che vive, e regna in secula, seculorum. Amen.

Dat. die 14. Julii 1590. An. IV.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 14. Julii 1590. Pontificatus nostri Anno VI.

Ex Regist. in Secretis. Brev.

Extinctis Controversiis, quae inter Cardinalem de Castro Archiepiscopum Hispanensem, ejusdemque Ecclesiae Capitulum obortae fuerant, Constitutiones a praefato Cardinali editas, & a S. Congregatione Concilii emendatas, confirmat, perpetuoque praecipit observari.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

A Dea et Apostolicae servitutis officio libenter intendimus, per quae Ecclesia Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

rum decori, & morum correctioni, ac Cleri, & Populi reformationi provide consultum iri, ac alias salubriter in Domino conspiciamus expedire.

§.1. Itaque cum alias Dilectus Filius noster Rodericus Basilicae duodecim Apostolorum Praesbyter Cardinalis de Castro nuncupatus pro bono regimine Ecclesiae Ispalen., cui ex dispensatione Apostolica praesse dignoscitur, illiusque Civitatis, & Dioecesis nonnullas Constitutiones per suos Praedecessores Archiepiscopos Ispalen. editas innovavit, & dispersas, insimul compilavit, alias etiam de novo condidit, & deinde super illarum validitate, justitia, & observantia exorta controversia, & lite inter dictum Rodericum Cardinalem ex una, & Dilectos Filios Decanum, & Capitulum dictae Ecclesiae Ispalen., ac Universitatem Beneficiorum dictae Civitatis, & Dioecesis partibus ex altera, Nos illas primum per nostrum speciale Rescriptum Dilecto Filio Magistro Marcello Bubalo Capellano nostro, & Causarum Palatii Apostolici Auditori audiendas, cognoscendas, & sine debito terminandas commiserimus, ipseque Marcellus citationem cum inhibitione ad partes decevit, quae executioni demandata fuit.

Edicta a Cardinale de Castro Constitutionibus pro Ecclesia Hispanensi.

Controversia exorta fuit inter ipsum, Capitulum, & Beneficatos.

Quorum examen Sixtus Auditori Camerae commisit.

Constitutio autem Congregatione Concilii examinata mandavit.

Quae nonnullis additis, & restrictivis, & C. Auditor eadem servandas esse decevit.

§.2. Et deinde cupientes litium huiusmodi brevitati consulere, Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Interpretibus Decretorum Sacri Concilii Tridentini revisionem, ac reformationem dictarum Constitutionum etiam commiserimus, Constitutiones praedictae, sicut Nobis relatum fuit, ab eisdem Cardinalibus, adhibita prius matura causa cognitione, ac saepius partibus auditis fuerunt, per eisdem Cardinales uti iuste, & aequae iudicate, additis tamen nonnullis limitationibus, emendationibus, declarationibus, & restrictivis, ac demum etiam ab Auditoribus Causarum dicti Palatii eas, uti iustas servandas esse decisum fuit.

Pontifex causas omnes iuxta exortas ad se vocat, & extinguit.

§.3. Nos propterea, ut Constitutiones huiusmodi perpetuo, ut par est, observentur, opportune providere volentes, ac diligentem dicti Roderici Cardinalis sollicitudinem, qua in administranda dicta Ecclesia Ispalen. utitur, plurimum in Domino commendantes, qui pro debito sine cura pastoralis officio, proque ferventi zelo Domini Dei, & salutis animarum super Gregem Dominicum sibi commissum non cessat continuo vigilare, necnon Constitutiones praedictas iustas, & aequas procul dubio, observandas, & ad hunc finem promulgandas esse attendentes, eorumque tenores, ac si ad verbum insererentur, nec non litis, & causa huiusmodi statum, & merita praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad dicti Roderici Cardinalis, aut alicujus alterius pro eo Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & de ambarum etiam partium consensu, causam, & causas huiusmodi respectu tantum Constitutionum a dicto Roderico

Discreti Consilii
Congregationis
Censuram
emendatam
conferat, ob
servatque ju-
bet.

Præsentibus
literis nullo
modo notari
possit declarari

Constitutiones
supradictas
a Cardinali
Castro publicari
precepit.

co Cardinali compilatarum. Sciantur de novo ab eo facturum ad Nos harum serie advocamus, ac si em prædictam super præmissis extinguimus, & inhibitiones quascumque per præsentem moderamus, & revocamus, perpetuumque ipsis partibus silentium desuper imponimus.

§.4. Nec non Constitutiones prædictæ juxta tamen eorundem Cardinalium limitationes, emendationes, declarationes, & restrictivas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adhibemus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenierint in eisdem, supplemus, illaque ab omnibus, & singulis, quavis auctoritate, dignitate, & honore fungentibus, quos illa quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, inviolabiliter observandas esse, & observari debere.

§.5. Nec non præsentibus literis nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quoquam alio defectu, etiam ex eo, quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari posse. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Casarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane decernimus, si secus super hisa quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Quocirca eidem Roderico Cardinali, & pro tempore existenti Archiepiscopo, & Officiali Ispalen. motu simili mandamus, quatenus dictas Constitutiones pro-

mulgari, & a omnibus illis, quos illa concernunt, & concernent in futurum, etiam sub censuris ecclesiasticis auctoritate nostra observari faciant, cogant, & compellant. Contradictores quoscumque, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, atque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstante lite, & inhibitione executioni demandata, aliisque præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis, & Decretis Decano, & Capitulo, ac Beneficatis prædictis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorumque tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentium transumptis, etiam impressis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostense.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 28. Julii 1590., Pontificatus nostri Anno VI.

Obstantia tollit.

Transumptis fides addit.

Dat. die 28. Julii 1590. An. VI.

P A P A C C X X X .
ANNO CHRISTI MDXC.

Vigesima post Sixti V. mortem die electus est in Summum Pontificem Joannes Baptista Cardinalis Castaneus Januensis antea Presbyter Tituli S. Marcelli, & Archiepiscopus Rossanensis. Nihil post sui electionem fecit morbo impeditus, quo sublatus VI. Kalendas Octobris anno MDXC, die scilicet duodecima postquam fuerat electus, Corpus ejus delatum est ad Basilicam Vaticanam. Vacavit Sedes Menses II. Dies X. (a)

UR.

(a) Inclusis in utroque computo extremis.

I.

Deputatio Cardinalis Pinelli in Prefectum Congregationis S. R. E. Cardinalium, super consultationibus negotiorum temporalis ditionis Status Ecclesiastici, præpositorum.

Dilecto Filio nostro Dominico Tituli Sancti Laurentii in Pane, & Perna Presbytero Card. Pinello nuncupat.

URBANUS PAPA VII.

Dilecte Filii nostre salutem, & Apostolicam benedictionem.

CUM dilectus filius noster Alexander Cardinalis Montaltus nuncupatus, Congregationi pro consultationibus negotiorum Status Ecclesiastici, cui sub fel. rec. Sixto Papa V. Prædecessore nostro, præter alia sibi, tunc incumbenda munera, præerat, aliquibus justis, ut nobis exposuit, de causis, impeditus, commode vacare minime possit, Nos, ne hujusmodi negotiorum expeditiones, aliqua hoc tempore detrimenta sustineant, tua opera, de cujus fide, prudentia, atque solertia, plurimum in Domino confidimus, in hujusmodi munere uti decrevimus. Itaque tibi, qui unus ex S. R. E. Cardinalibus in dicta Congregatione deputatus existis, ut una cum eisdem Cardinalibus in dicta Congregatione deputatis, prout hæcenus fecisti, consultationes, deputationes, seu quarelas quorumcumque ditioni nostræ temporali subiectorum, ad Nos confluentes, super causis tam civilibus, quam criminalibus, ad forum seculari dumtaxat spectantes, audire, & statim diebus cum dictis Cardinalibus conferre, & de majoris partis sententia expedire, nec non super iis, quæ in dicta Congregatione de sententia majoris partis, ut præfertur, decreta, & diffinita fuerint, Literas nostro nomine ad Provinciarum Legatos, & Vice-Legatos, Civitatum Gubernatores, & alios Terrarum, & Oppidorum, quocumque nomine vocentur, Magistratus, & Officiales in statu, & ditione temporali nostra, & Sedis Apostolicæ nunc, & pro tempore constitutos, nec non responsa, ac mandata nostra illis, & aliis etiam privatis personis, quibus opus fuerit, scribere valeas, ac debeas, & quod Literis tuis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, si nostra manu subscriptæ essent, auctoritate Apostolica, plenam, & liberam facultatem concedimus, ac tenore præsentium etiam injungimus. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 20. Septembris 1590. suscepi a Nobis Apostolatus Officii Ann. I.

De Regell. in Secret. Breve.

Cardinalis Montaltus hanc Prefectura dimittit.

Committitur Cardinali Pinelli.

(R)

Dat. die 20. Septembris 1590. An. I.

GRE.

Discreti Consilii
Congregatione
Censuram
emendatam
conferat, ob
servatque ju-
bet.

Præsentibus
literis nullo
modo notari
possit declarari

Constitutiones
supradictas
a Cardi-
nale de Cas-
tro publicari
precepit.

co Cardinali compilatarum. Scilicet de novo ab eo factarum ad Nos harum serie advocamus, ac si em prædictam super præmissis extinguimus, & inhibitiones quascumque per præsentem moderamus, & revocamus, perpetuumque ipsis partibus silentium desuper imponimus.

§.4. Nec non Constitutiones prædictæ juxta tamen eorundem Cardinalium limitationes, emendationes, declarationes, & restrictivas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adhibemus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenierint in eisdem, supplemus, illaque ab omnibus, & singulis, quavis auctoritate, dignitate, & honore fungentibus, quos illa quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, inviolabiliter observandas esse, & observari debere.

§.5. Nec non præsentibus literis nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quoquam alio defectu, etiam ex eo, quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari posse. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Casarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane decernimus, si secus super hisa quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Quocirca eidem Roderico Cardinali, & pro tempore existenti Archiepiscopo, & Officiali Ispalen. motu simili mandamus, quatenus dictas Constitutiones pro-

mulgari, & a omnibus illis, quos illa concernunt, & concernent in futurum, etiam sub censuris ecclesiasticis auctoritate nostra observari faciant, cogant, & compellant. Contradictores quoscumque, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, atque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstante lite, & inhibitione executioni demandata, aliisque præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Ecclesiæ etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis, & Decretis Decano, & Capitulo, ac Beneficatis prædictis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorumque tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentium transcriptis, etiam impressis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostense.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 28. Julii 1590., Pontificatus nostri Anno VI.

Obstantia tollit.

Transumptis fides addit.

Dat. die 28. Julii 1590. An. VI.

P A P A C C X X X .
ANNO CHRISTI MDXC.

Vigesima post Sixti V. mortem die electus est in Summum Pontificem Joannes Baptista Cardinalis Castaneus Januensis antea Presbyter Tituli S. Marcelli, & Archiepiscopus Rossanensis. Nihil post sui electionem fecit morbo impeditus, quo sublatus VI. Kalendas Octobris anno MDXC, die scilicet duodecima postquam fuerat electus, Corpus ejus delatum est ad Basilicam Vaticanam. Vacavit Sedes Menses II. Dies X. (a)

Deputatio Cardinalis Pinelli in Præfectum Congregationis S. R. E. Cardinalium, super consultationibus negotiorum temporalis ditionis Status Ecclesiastici, præpositorum.

Dilecto Filio nostro Dominico Tituli Sancti Laurentii in Pane, & Perna Presbytero Card. Pinello nuncupat.

URBANUS PAPA VII.

Dilecte Filii nostre salutem, & Apostolicam benedictionem.

CUM dilectus filius noster Alexander Cardinalis Montaltus nuncupatus, Congregationi pro consultationibus negotiorum Status Ecclesiastici, cui sub fel. rec. Sixto Papa V. Prædecessore nostro, præter alia sibi, tunc incumbenti munera, præerat, aliquibus justis, ut nobis exposuit, de causis, impeditus, commode vacare minime possit, Nos, ne hujusmodi negotiorum expeditiones, aliqua hoc tempore detrimenta sustineant, tua opera, de cujus fide, prudentia, atque solertia, plurimum in Domino confidimus, in hujusmodi munere uti decrevimus. Itaque tibi, qui unus ex S. R. E. Cardinalibus in dicta Congregatione deputatus existis, ut una cum eisdem Cardinalibus in dicta Congregatione deputatis, prout hæcenus fecisti, consultationes, deputationes, seu quærelas quorumcumque ditioni nostræ temporali subiectorum, ad Nos confluentes, super causis tam civilibus, quam criminalibus, ad forum seculari dumtaxat spectantes, audire, & statim diebus cum dictis Cardinalibus conferre, & de majoris partis sententia expedire, nec non super iis, quæ in dicta Congregatione de sententia majoris partis, ut præfertur, decreta, & diffinita fuerint, Literas nostro nomine ad Provinciarum Legatos, & Vice-Legatos, Civitatum Gubernatores, & alios Terrarum, & Oppidorum, quocumque nomine vocentur, Magistratus, & Officiales in statu, & ditione temporali nostra, & Sedis Apostolicæ nunc, & pro tempore constitutos, nec non responsa, ac mandata nostra illis, & aliis etiam privatis personis, quibus opus fuerit, scribere valeas, ac debeas, & quod Literis tuis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, si nostra manu subscriptæ essent, auctoritate Apostolica, plenam, & liberam facultatem concedimus, ac tenore præsentium etiam injungimus. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 20. Septembris 1590. An. I. suscepti a Nobis Apostolatus Officii An. I.

De Regell. in Secret. Breve.

Cardinalis Montaltus hanc Præfaturam distinet.

Committitur Cardinali Pinelli.

(R)

Dat. die 20. Septem. 1590. An. I.

(a) Inclusis in utroque computo extremis.

GREGORIUS XIV.

P A P A CCXXXI.
ANNO CHRISTI MDXC.

Die V. Decembris anno MDXC. ad Summum Pontificatum electus est Nicolaus Sfondratus Patria Mediolanensis, antea Presbyter Cardinalis Tituli S. Cecilia, cui Sacra Thiara imposita est die 8. Mensis ejusdem. Vixit Menses X. Dies X. temporibus Rodulphi II. Imperatoris. Creavit Cardinales quinque. Ex hac vita decessit die XV. Octobris, ejusque cadaver delatum est ad Basilicam Vaticanam, & reconditum in Sacello, quod a Gregorio XIII. qui illud erexit, Gregorianum appellatur. Vacavit Sedes dies XIV.

I.

Confirmatio Constitutionis Pii V. de non alienandis, & infeudandis Terris, & locis S. R. E.

Hac Pii V. Constitutio est 53. Admonet Nos Tom. IV. Par. II. fol. 364. ubi tibi indicavi, ejus declarationes, & exte. usiones.

Eandem Constitutionem certo modo declarat etiam iste Gregorius in Consistorio secreto, sed eam declarationem rejecit Clemens VIII. ut infra in sua Constituz. Ad Romani.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, pro Pastoralis sibi divinitus inuncti muneris debito, inter ceteras, quas pro communi bono Christiane Reipublice suscipit curas, etiam ad ea confirmanda, quae ad Statum Ecclesiasticum, & S. R. E. ditionem, etiam temporalem in primis tuendam, & conservandam, a Praedecessoribus suis non minus prudenter, ac sapienter, quam rite, & recte gesta, & constituta fuerunt incumbere solet, & quo firmius illa subsistant, & sanctius ab omnibus observentur, suae comprobationis, & muniminis partes libenter, ac mature adhibet, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Sane jam pridem fel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster tenoris subsequenti litteras edidit. *Omittitur insertio hujus Bullae, quia habet eam in Tom. IV. Par. II. fol. 364. Admonet.*

§. 2. Non igitur recol. mem. Gregorii XIII. ac Sixti V. Romanorum Pontificum similiter Praedecessorum nostrorum exempla, ac pium in tuendis S. R. E. juribus zelum imitantes, easdem litteras, & in eis contenta quaecumque, ex certa nostra scientia, ac de Nobis a Deo attributa potestatis plenitudine, tenore praesentium approbamus, confirmamus, atque etiam innovamus, easque, & ea omnia inconcussa, ac validissima firmitatis robur perpetuis futuris temporibus obtinere, & a cunctis quos illa quomodolibet concernunt, inviolabiliter observari debere decernimus, praecipimus, atque mandamus.

Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Si quis autem hoc, attentare &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo, 14. Kalend. Januarii, Pontificatus nostri Anno I.

Exordium.

Pii V. Constitutio hic est indicata.

Confirmatio de qua in rubrica.

D. P. An. I. die 19. Dec.

Gregorius Decimusquartus An. I.

II.

Ex Reg. B. in Secr. Brev. Confirmatio Erektionis Rotae Avenionensis, cum restrictione facultatum Ordinariarum ad ipsam Civitatem Avenionensem, ejusque Territorium, & cum Taxa Sportularum Auditoribus pro causarum diversitate persolvendarum.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Vigilantis Pontificis praecipuum studium esse debet, ita eos, qui sub immediata Sedis Apostolicae defensione, & temporali dominio constituti esse noscuntur, in eorum justis petitionibus, & votis consovere, ut eisdem sine cujusque injuria per legitimos tramites Justitia ministretur, aliasque desuper opportunis remediis, prout rerum, & temporum, & personarum condicione pensata, commodius esse prospexerit, providere.

§. 1. Dudum siquidem, sicut accepimus bo; me; Georgius Cardinalis de Armigniaco tunc similis me; Caroli Cardinalis Bourbonii Sedis Apostolicae in Civitate nostra Avenionensis de latere Legati Collega, ex auctoritate se; re; Pii Papae IV. Praedecessoris nostri, ad hoc ut cause, quae Auditoribus Palatii Apostolici Avenionensis, a Legatis, & Vice-Legatis committerentur, maturius, & consultius ex plurimorum judicio cognoscerentur, unam Rotam, seu Auditorium perpetuum, partim Ecclesiasticorum, partim Laicorum, quorum unus illorum Praeses esse deberet, sub Apostolica tamen Sedis beneplacito erexit, & instituit cum potestate omnes, & quascumque causas, tam spirituales, quam profanas, criminales, civiles, & mixtas in Civitate, & Comitatu nostro Venaisino ad utrumque forum mediate, vel immediate pertinentes, etiam per viam appellationis, aut alias, tunc, & pro tempore motas, & movendas eisdem Auditoribus, seu uni eorum commissas, & committendas summarie, simpliciter, & de plano sola veritate inspecta cum illorum dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, audien., cognoscen., deciden., ac sine debito terminan., ac in eis cum voto aliorum Auditorum, tunc praesentium, seu majoris partis eorum judicandi, pronuntiandi etiam diffinitive, aut alias prout causarum merita postularent, & requirerent jubendi, & mandandi, ac inhibendi, sententias quoque, tam diffinitivas, quam interlocutorias, decreta, & praecipua, & alias quascumque ordinationes a dicta Curia, seu Auditoribus emanatas, exequendi, & exequi mandandi, cum omnibus honoribus, praerogativis, ac prerogativis, & dignitatibus debitis, cum hoc, quod dicti Auditores, & Praeses antequam eorum officia exercere inciperent, juramenta in forma solita praestarent de eorum officio fideliter exercendo, Et

successive idem Carolus Cardinalis Legatus habita de dicta Rotae erektione noticia, illam confirmavit, atque approbavit, ac quatenus opus esset, de novo etiam cum eisdem facultatibus erexit, & ordinavit.

§. 2. Postmodum vero pro felici ejusdem Rotae, & Auditorum regimine, & gubernatione praefatus Georgius Cardinalis regulamentum quoddam, ac nonnullas ordinationes, & Constitutiones per dictum, etiam Carolum Cardinalem postea confirmatas, tam circa dictorum Auditorum, quam etiam Advocatorum, & Procuratorum qualitates, mores, auctoritatem, & facultatem fecit, & edidit, Et inter alia ordinavit, quod dicta Rotae Praeses semper esset, & eo ipso esse intelligeretur Auditor Generalis domesticus ipsius Legati, quam partes adire possent pro habendo Justitiae complemento in causis, quae coram D. Legato tractarentur; voluitque, quod caute omnes dictis Auditoribus committerentur, & referrentur in Rotam, & de communi consensu, ac voto deciderentur, & quod dicti Auditores, in consilium intrare tenerentur omnibus, & singulis diebus, praeterquam in diebus festis in honorem Dei dicatis. Ac praeterea, quia in cartellis, & litteris Justitiae, seu Justitiam concernentibus saepe Notariorum imperitia, aut forsitan docto nonnullae clausulae insolite, & iniquae apponebantur, ac plures, & diversi errores committebantur, fuit per dictum Georgium Cardinalem ordinatum, quod Cartelli omnes, ac litterae Justitiam concernentes, antequam Legato pro tempore existenti pro Signatura apponenda praesentarentur, praefatis Auditoribus, seu eorum alteri exhiberentur, qui illas, seu illas diligenter perlegere, & examinare tenerentur, & si quid in eis incivile, injustum, insolitum, aut impertinens reperirent, illud corrigerent, & e mendis expurgarent, ac correctae, & emendatae, aut alias legitime facta manu propria inscriberent, proque labore revisionis hujusmodi tria solida turonensia pro quolibet Cartello inter ipsos postea stipendiorum suorum loco dividenda accipere liceret, ac alias, prout latius in litteris dictae erektionis, nec non in regulamento, decretis, ac ordinationibus praefatis, quas omnes hic, ac si de verbo ad verbum inferrentur, pro expressis haberi volumus, plenius dicitur contineri.

§. 3. Cum autem, sicut etiam accepimus ab eo tempore (assumptis ad hujusmodi judicandi munus peritis, ac eruditis viris) magnum dictum Tribunal acceperit incrementum, ac nedum ex Apostolica Sedis auctoritate erectum, & institutum fuerit, sed dicta Apostolica Sede annuente, saltem tacite confirmatum, & approbatum propter varias Summorum Pontificum Praedecessorum nostrorum causarum commisiones, & delegationes dictis Auditoribus factas, extiterit, ac alias a fel. rec. Sixto Papa V. etiam Praedecessore nostro ad tollendos nonnullos abusus, qui in pauperum praesertim praedictum sub pretextu impunitatis, tam in dicta

Qui nonnullas etiam ab Auditoribus ejusdem Rotae observandas leges sanxerunt.

Sixtus V. eos quolibet tenore indicavit, & decrevit.

Rotae

Rote Auditorio, quam aliis dictae Civitatis Judicibus committentur, ratam in ceteris dictae Rote institutionem habente, motu eius proprio mandatum fuit, quod Legati, & Vice-Legati pro tempore existentes curare, ac facere deberent, quod Praeses, ac Auditores causarum dicti Palatii nostri, prout etiam Vicegerens, & alii Magistratus deberent, & quilibet eorum teneretur, tertio quoque anno in ipsa Civitate de gestis, & administratis per eos eorum officio durante rationem reddere, & Sindicatum subire, illique stare coram Sindicatoribus per consilium dictae Civitatis deputandis, illoque durante a dicta Civitate recedere nequiverent.

§.4. Novissime vero Venerabilis frater Dominicus Bisignani Episcopus Vice-Legatus Avinionen. animadvertens in dicto Tribunali in Pauperum praesertim damnum, & detrimentum causas, etiam levissimas interdum agitari, quarum extimatio sumptus, qui tam pro informatione, seu Auditorum, quam etiam Sportularum, ac Notariorum mercede sunt, rei ipsius, de qua controversia existit extimationem aequare, aut etiam superare saepissime consuevisset, nonnullas ordinationes, & reformationes, tam circa causatum in dicta Rota cognoscendum modum, quam etiam circa sportulas, & aliorum Judicialium actuum taxationem, & moderationem fecerit, & ante omnia praecipit, ut intra certum, tunc praefixum tempus Auditores ipsi eorum deputationem, & expressam approbationem, de qua tunc minime apparebat, a Sede Apostolica acciperent, & obtinerent.

§.5. Verum cum pro parte dilectorum filiorum trium Statuum Comitatus nostri Venassini praetenderetur dictae Rote institutionem in praedictum privilegiorum dicti Comitatus a diversis Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris concessorum, minime confirmandam fore, neque equum esse, ut dicti Comitatus Incolae, Cives, & habitatores extra dictum Comitatum ad Civitatem praefatam pro levibus praesertim causis trahantur, cum ad sint in Comitatu ipso proprii Iudices, a quibus Iustitiae complementum consequi possunt, & ideo pro parte dilectorum filiorum, tam Auditorum, quam trium Statuum Comitatus Venassini praedictorum pridem eidem Sixto Praedecessori humiliter supplicatum extiterit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur.

§.6. Ipseque Sixtus Praedecessor negotium hoc re: me: Joanni Baptista tunc Sancti Marcelli Presbytero Cardinali, cui postea ad Apostolatus fastigium assumpto Urbani VII. nomen fuit, & Scipioni tituli Sancti Salvatoris in Lauro Lancellotto Presbytero, ac Benedicto Sanctae Mariae in Cosmedin Justiano Diacono S. R. E. Cardinalibus examinandum, cognoscendum, & pro eorum prudentia reformandum commisit, ac juxta eorumdem Cardinalium relationem, & consilium, dictae Rote erectio-

nem confirmaverit, ac alias reformaverit, desuperque literas expediri mandaverit, quae tamen, eodem ex hac vita crepto expediri minime potuerunt.

§.7. Nunc autem eorumdem Auditorum, & trium statuum nomine Nobis quoque, qui divina favente clementia ad Apostolicam dignitatis culmen evecti fuimus humiliter supplicatum fuerit, ut in eisdem praemissis opportune providere de benignitate Apostolica pariter dignemur. Nos in hoc ipso nostri Pontificatus initio hoc unum maxime cupientes, ut subditorum nostrorum commodis apprime consulatur, eisque aequitatis, & Iustitiae complementum ministraretur, hujusmodi supplicationibus inclinati juxta eorumdem Cardinalium relationem, ac provisionem ab eodem Praedecessore factam, dictae Rote erectionem in Civitate nostra praedicta, ut praefertur factam, necnon praedictorum Auditorum deputationem, & assumptionem cum omnibus Statutis, Ordinationibus, Constitutionibus, & Reformationibus a primodictis Cardinalibus factis, prout hactenus observata fuerunt, ac cum omnibus oneribus, & honoribus, ac emolumentis etiam ex Cartellorum signatura provenientibus, quibus hucusque dicti Auditores quomodolibet uti fuerunt, quaeque hucusque perceperunt, ac omnibus inde secatis Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo confirmamus, approbamus, plenumque Apostolica firmitatis robur adjicimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervernerint in eisdem; & nihilominus pro potiori cautela eandem Rotam in Civitate praedicta cum omnibus, & singulis facultatibus, ordinationibus, & emolumentis, salvo tamen iis, quae particulariter inferius disponenda, & reformanda duximus, de novo perpetuo erigimus, & instituiimus.

§.8. Volumus autem, quod de cetero Auditores praefati nullam jurisdictionem ordinariam habere censeantur, aut praetendere possint, sed sint tantum Iudices Commissarii, neque causam aliquam cognoscere possint, nisi vigore praecedentis commissionis.

§.9. Cognoscant autem causas omnes Civitatis, & Districtus Avinionen., tam civiles, quam criminales, spirituales, prophanas, & mixtas ad forum dicti Legati, seu Vice-Legati pertinentes, prout hactenus a prima Rote erectione cognoscere consueverunt.

§.10. Quia vero Pauperum dispendiis occurrere, quantum in Nobis est, summopere cupimus, ne partes ipse pro sex Judicibus informandis expensis nimis graventur, decernimus, ne in posterum causae non excedentes summam, seu valorem, & extimationem 200. aureorum censeantur, & intelligantur esse Rotaes, sed Auditoribus ipsis committantur, vel etiam commissae esse censeantur singulis Auditoribus absque aliorum Auditorum participatione, easque soli per se ipsos, absque aliorum voto

Gregorius PP. d. Rote erectionem, Constitutiones, & Iustitiae complementum.

Quatenusque tamen ordinariam jurisdictionem Auditoribus ad ius, statum, & causam ex commissione tantum cognoscere possint. Cognoscere autem tantum valeant causas Civitatis, & Territorii Avinionen.

Causae, quae non excedant summam 200. aut. ab uno solo, vel altero Auditorum cognoscende, non a toto Auditorio.

Episcopus Bisignani Vice-Legatus Avinionen. Sportularum, ac extimationem extimatio per-

UNIVERSITATIS

UN

Sixtus rem nonnullis Cardinalibus cognoscendum commisit.

voto cognoscere, & expedire debeant.

§.11. Ne vero passim causae Comitatus nostri Venassini a propriis dicti Comitatus Judicibus avocentur, & subditi ipsi extra dictum Comitatum in maximum eorum dispendium trahantur, Mandamus, quod causae dicti Comitatus, quae alias ratione rei, vel causae, aut obligationis, seu qualitatis personarum ad Legati, seu Rote cognitionem minime pertinere dignoscuntur, coram Judicibus dicti Comitatus tam in prima, quam secunda, & tertia instantia cognoscantur, & terminentur, nisi utraque pars consentiat in Rota committi. Quod si altera pars dissentiat, tunc in prima instantia causa a Iudice loci ordinario non avocetur, nisi ex magna, & urgenti causa, in secunda vero instantia, si causa dictam summam, seu valorem 200. aureorum excedat, & a Legato, seu Vice-Legato expedire iudicatum fuerit, committi quidem possit in Rota, tamen Vice-Legatus discrete agat, ut quantum fieri possit, Iudex secunda instantiae non defraudetur jure suo, & onere iudicandi. In secunda vero instantia si causa dictam summam excedat, vel si Legatus, aut Vice-Legatus ita expedire iudicaverit, committi debeat in Rota: utraque vero parte consentiente nulla rei, vel summae habita distributione in quacumque instantia in Rota committi, & cognosci possit.

§.12. Cum autem causa aliqua per Legatum, seu Vice-Legatum pro tempore existentem committenda fuerit, volumus, quod si civilis, siue criminalis causa hujusmodi existat, aut etiam mixta, necnon Beneficialis, ipsis dumtaxat Auditoribus, juxta praescriptum modum, & non alias committatur.

§.13. Ad tollendum autem multipliciter commissionum, ac parcendum laboribus, & expensis litigantium, mandamus, unicam commissionem in qualibet causa, & instantia sufficere, causasque committi debere, aut etiam commissas censeantur omnibus, & singulis incident., dependent., ac alias emergent. usque ad sententiae prolationem.

§.14. Propter autem ipsis Auditoribus erit ne lites fiant pene immortales, sed illas quamprimum auditis tamen ipsarum partium iuribus, & competentibus dilationibus praefixis mature simul, ac prope expediant. De cetero autem sententias prout in cedula non fuerant, aut si terminos praeservatis interdum habuerint, teneantur intra decem dies sententias ipsas subscribere, & in actis Notarii causae publicare, alioquin pronuntiationes hujusmodi pro nullis, & circumductis habeantur.

§.15. Ut autem debitum modus sportularum, ac alii ipsorum Auditorum emolumentis, & proventibus imponatur, firmis in ceteris remanentibus iuribus, proventibus, ac salariis eorumdem Auditorum, quae hucusque juxta laudabilem consuetudinem, ac ipsius Rote fundationem exigere consueverunt, habita consideratione reformationis per dictum Dominicum Vice-Legatum. Rom. Tom. V. Par. I.

Quando cognosci ab Auditoribus possint causa etiam Comitatus Venassini.

Si quis tamen causa per Legatum, aut Vice-Legatum committenda sit, hinc Auditoribus committi debet.

In hoc casu unica tantum sufficit commissio.

Ab eis tamen cito debent expediri.

Modus Sportularum in causis primae instantiae.

Itum nuper facta: Praecipimus, & mandamus ne Auditores ipsi a partibus per se, vel per alios, quovis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec a sponte dantibus ultra infra scriptam taxam aliquid accipere valeant, videlicet in causis civilibus pro definitiva sententia tantum in prima quidem instantia, quoties causa valorem, vel extimationem, aut summam viginti quinque scutorum non excedit, usque ad libras duas Turonen. a summa vero, seu extimatione scutorum 25. usque ad quinquaginta aureum unum: A quinquaginta usque ad centum aureum unum cum dimidio, a centum usque ad ducentum aureos tres, a ducentum usque ad quingentos aureos quinque, a quingentis usque ad mille aureos novem, a mille usque ad mille quingentos aureos duodecim, a mille quingentis usque ad duo milia aureos sexdecim, a duobus millibus usque ad tria milia, aureos tantum viginti quinque. Quod idem servetur in causis a dicta summa trium millium usque ad quaecumque summam, nisi aliud Legatus, seu Vice-Legatus pro tempore existens arduitate causae, & Auditoris laboribus inspectis arbitrati fuerint.

§.16. In secundis vero, & aliis instantiis taxae praedictae addatur tertia pars illius, nec aliquid ultra non solum ipsis Auditoribus, sed nec etiam ipsorum familiaribus, vel consanguineis, aut aliis quibusvis personis directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, vel ingenio praestari possit. Quae quidem sportulae juxta taxam praedictam exigenda apud Notarium causae deponantur. Nec Auditoribus ullo modo consignare, aut tradere praesumat, nisi prius sententiae ipsae subscriptae, & Notario pro publicatione facien. consignatae fuerint.

§.17. In causis vero Criminalibus pro definitiva sententia absolutoria, quoties pro qualitate delicti imponenda fuisset poena pecuniaria, sportulae taxam civilium causarum non excedant, quoad si venisset imponenda poena corporalis, si quidem citra poenam mortis civilis, vel naturalis capiat aureos quinque. Si vero imponenda esset poena civilis, vel naturalis, habeat Iudex aureos decem, nisi forte reus ita pauper sit, ut taxa ipsa nimia fortasse videatur, quia tunc, vel nihil omnino, aut aequitatis pensata ratione Iudex accipere debet, idemque in aliis describendis casibus observari volumus. Quod si reus principaliter de pluribus delictis inquisitus fuerit, sportulae duplicentur. Si vero duo, vel tres correi fuerint, etiam quilibet in solidum juxta dictam taxam persolvat, siue separatim, siue conjunctim ipsorum causae cognoscantur. Quod si plures tribus rei fuerint, solvantur sportulae dumtaxat, ac si tres fuissent. Pro examinatione autem testium ad defensionem, quoties Iudex interesse debebit, si quidem ratione delicti poena pecuniaria imponenda foret, Iudex solidos sex tantum pro quolibet Teste accipere poterit, & non ultra: decem vero quoties poena corporalis citra mortem: duodecim vero si poena mortis veniret infligenda.

Alia taxa Sportularum pro causis secundae instantiae.

Sportulae in causis criminalibus.

R

1591. *Spontanea in sententia interlocutoria*

§.18. Pro sententiis vero interlocutoris in causis tam civilibus, quam criminalibus, ac mixtis, aut etiam Beneficiariis nihil omnino accipiant nisi pro decreto de relaxando carcerato facto Processu Fisci, quo casu unum tantum aureum pro quolibet reo capiet Auditor, nisi pauperes sint, quia tunc omnino gratis relaxandi erunt.

Pro accessu.

§.19. Cum vero contigerit Auditorem pro necessaria cause instructione ad locum differentie accedere, aut ad examinandum Testes ad partium instantiam, seu alia de causa necessaria, Auditor, qui accedit, si intra Civitatem, habeat pro dicto accessu medium aureum, si extra Civitatem in Territorio tamen ipsius, habeat aureum unum; Per Comitatum vero Venissimum si illuc contingat accedere, habeat aureos duos pro quolibet dicta sibi precipuos, & immunes ab omnibus expensis, & alimentis solvi consuetis: si vero extra dictum Comitatum, & Jurisdictionem nostram accedere necesse fuerit, habeat pro quolibet dicta aureos tres salvos, & immunes, nisi ex consuetudine, aut juxta antiquas taxas rinitus persolvi solitum sit, quia tunc tam pro accessu isto, quam aliis supradictis casibus, quod hactenus in usu fuerit, servari volumus, & mandamus.

Legatis, & Vice Legatis, committitur observantia huiusmodi Constitutionis, & executionis etc.

§.20. Ceterum Legati, & Vice-Legati partes erunt diligenter animadvertere, & curare, ne Auditores ipsi, aut etiam Notarii predictas, aut alias honestas taxas transgrediantur, & ne in aliquo partes ipsas gravent, sed aequa lance omnibus Justitia sine forde, & avaritia aliqua administretur, pracludaturque, tam litigantibus ipsis, quam etiam Advocatis, & Procuratoribus, ac si opus sit etiam Judicibus, ac Notariis via, & occasio lites injustas sustinendi, defendendi, & immortales reddendi, superfluisque probationibus, & actis partes ipsas, praesertim pauperes, & miserabiles personas gravandi contumaces ipsos poenis etiam severis prout, opus fuerit, multando.

Clausula.

§.21. Decernentes praemissa ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari debere, ac debite executioni etiam respectu causarum in dicto Rota Auditorio pendendum mandari, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis occasione, vel causa, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tolluntur.

§.22. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Auditorum Collegii, Comitatus, & Civitatis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, facultatibus, & reformationibus eisdem Auditoribus, aut aliis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si de illis earumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales mentio habenda foret, specialiter, & expresse, quatenus praesentibus nostris literis obviare, & contrariari apparuerit, derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides clauda transumptis.

§.23. Ut autem praesentes nostrae lite-

rae ad omnium, quorum, interest notitiam facilius perducantur, mandamus quatenus per Legatum, seu Vice-Legatum debite publicari debeant, ac facta publicatione ipsa, perinde omnes efficiant, acsi personaliter eis intimata forent.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Anno Piscatoris, die 16. Februarii 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 16. Februarii, 1591. Au. I.

III.

Communicatio Privilegiorum, quibus fruuntur Congregatio Regularium Theatinorum Congregationi Clericorum Regularium Minorum.

Istam Congregationem primo approbavit Sixtus V. ut supra in sua Const. CXXXVII. Saerae sol. 4. Quam Constitutionem confirmavit Gregorius XIV. Literis quibus initium est Ut ea, & quas nos ideo omnesimus, quia edita leguntur a Dominico Bando in Compendio Privilegiorum facultatum etc. hujusmodi Ordinis.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex personarum Ecclesiasticarum quarumlibet, praesertim Regularium vota, Religionis propagationem, & augmentum respicientia, ad exauditionis gratiam libenter admittit, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Presbyterorum, & Clericorum Congregationis Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum, Nobis exhibita petitio continebat, quod cum ipsi cupiant pro illorum Congregationis augmento, ut ipsi in via Domini sub suavi Religionis jugo Deo dante plurimum proficere possint, omnia privilegia, gratias, facultates, tam spirituales, quam temporales, ac indulta Congregationi Presbyterorum Theatinorum nuncupatorum concessa, eorum Congregationi hujusmodi concedi, Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio hujusmodi annuere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, prerogativas, concessionem, facultates, exemptiones, immunitates, indulta, indulgentias, & peccatorum remissiones, ceterasque gratias spirituales, & temporales, ac tam conjunctim, quam divisim etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut alias quomodolibet dictae Congregationi Presbyterorum Theatinorum nuncupatorum, illiusque Generali, aliisque Superioribus, Officialibus, Ministris, & personis, eorumque domibus Regularibus quibuscumque concessa, ac quibus dicta Congregatio Theatinorum, ejusque domus Regularis,

Exordium.

Petitio omnium privilegiorum aliarum concessionum Congregationi Presbyterorum, qui Theatinorum nuncupantur.

Concessio Privilegiorum, eorumdem privilegiorum.

Jares, necnon Generales, Superiores, Officiales, Ministri, & alia quaecumque illius personae, de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut concessione Apostolica, vel alias quomodolibet etiam per viam communicationis, & extensionis utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, eidem Congregationi Clericorum Minorum, illiusque domibus Regularibus, necnon Praeposito generali, aliisque Superioribus, Officialibus, Ministris, & aliis quibuscumque illius personis nunc, & pro tempore existentibus, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo concedimus, illaque omnia, & singula ad dictam Congregationem Clericorum Minorum, illiusque domos Regulares, necnon Praepositum generalem, Superiores, Officiales, Ministros, & personas praedictas, itaut dicta Congregatio Clericorum Minorum, ejusque Regulares domos, illorumque Generales, Superiores, Officiales, Ministri, & persona nunc, & pro tempore existentes, praemissis omnibus, & singulis, aequae, & pariformiter, & sine aliqua differentia, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite possint, perinde ac si singula praemissa illis specialiter, & expresse, ac principaliter, non autem ad instar concessa, & praesentibus expressa, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserta fuissent, auctoritate, & tenore praedictis extendimus, illaque omnia, & singula dictae Congregationi Clericorum Minorum, illiusque domibus regularibus, & personis praedictis communicamus.

§.3. Decernentes praesentes literas de subreptionis, aut obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quovis alio defectu, notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi nullatenus unquam posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suisque plenarias, & integros effectus sortiri.

§.4. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Non obstantibus nostrae de non conceden. indulgentiis ad instar, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicta Congregatione Theatinorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dictae Congregationi Theatinorum, ejusque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, & infolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

cie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum omnium tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter inferentibus, illis alias in suo robore permanentibus, harum ferie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam imprellis, manu alicujus Superioris dictae Congregationis Minorum subscriptis, & sigillo dictae Congregationis munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum, &c. Si quis, &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anno Piscatoris die 18. Februarii, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Pontificatus nostri Anno I.

Fides transumptorum.

D. P. An. I. 18. Februarii 1591.

IV.

Congregationi Concilii facultatem elargitur eos in utroque foro absolvendi, qui ad Sacros Ordines promoti fuerant cum Dimissoriis a sufficientem facultatem non habentibus obtentis, perceptosque Ecclesiasticorum Beneficiorum fructus eis condonandi.

Ex Regest. in Secret. h. eccl.

GREGORIUS PP. XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Ut securitati conscientiae illorum, qui cum Literis dimissoriis ab Abbatibus, Commendariis, Cappellanis Regiis, & aliis quibuscumque minus sufficientem facultatem ad id habentibus obtentis Sacris Ordinibus, alias tamen rite, & bona fide initiati sunt, & eorum etiam, qui hujusmodi Literas concesserunt, opportunius, & facilius consulatur, auctoritate Apostolica, tempore praesentium Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Sacri Concilii Tridentini Interpretibus facultatem concedimus, quoscumque Clericos seculares, vel regulares, qui cum hujusmodi Literis ad Sacros Ordines promoti sunt, & eos etiam, qui eisdem Literas concesserunt, dummodo in posterum abstineant, & in iuncta illis pro modo culpa praenitentia salutari, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, & poenis in utroque foro absolvendi, ac poenas hujusmodi illis remittendi, & condonandi, nec non cum illis super irregularitate praemissorum occasione forsan contracta, ita ut ea non obtante in suscepiis alias tamen rite ordinibus, perinde ac si a propriis Episcopis, vel cum eorum Dimissoriis Literis illos suscepissent, ministrare, & ad

Facultas absolvendi promotos cum literis obtentis a non habentibus sufficientem auctoritatem.

ulteriores etiam Sacros, & Presbyteratus Ordines ascendere, ac beneficia quacumque, & pensiones ecclesiasticas, si quas obtineant, vel si illis Canonici conferantur, vel assignentur, recipere, & retinere libere, & licite valeant dispensandi.

Fructusque ex Beneficiis Ecclesiasticis postea acceptis percipere condonandi.

§.2. Insuper, ut tam eisdem supradictis, qui fructus ecclesiasticos ex suis beneficiis, vel pensionibus perceptos suos propterea non fecerunt, quam aliis personis ecclesiasticis, qui fidei professionem, quam juxta Concilii Tridentini decreta, & sel. recor. Pij Papae IV. Praedecessoris nostri constitutionem emittere tenebantur, non emisissent, fructus hujusmodi, propterea indebitè perceptos, condonandi, aliaque in praemissis omnibus faciendi, & exequendi, quae necessaria fore cognoverint, seu quomodolibet opportuna.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 22. Febr. 1591. Pontificatus nostri Anno I.

V.

Moderatio duarum Constitutionum Sixti V. super receptione Novitiorum illegitimum ad Ordines Regulares,

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, ea quae rationabilibus causis, auctoritate Apostolica sancita fuerunt, ipsa rerum experientia suadente, ex aliis interdum non minus iustis causis moderantur, & immutantur, prout in Domino conspicitur salubriter expedire.

Sic ut quoniam super tota recipiendi Religiosos an ad edidit Constitutiones.

§.1. Sane licet alias sel. rec. Sixtus Papa V. Praedecessor noster, nonnulla circa qualitates, modum, & formam admittendi Religiosos ad quoscumque Ordines, salubriter statuerit, prout in duabus desuper, prima videlicet sub datum sexto Kal. Decembris, Anno Tertio, & altera sub datum duodecimo Kalendas Novembris, Anno Quarto sui Pontificatus editis Constitutionibus latius continetur. Quia tamen usu comprobatum est, multa inventa fuisse impedimenta, propter quae ea, quae in praemissis statuta fuerunt, executioni mandari minime potuerunt, Unde quamplures literis, & pietate insignes viri, a sancto proposito Regularum ducendi vitam abducti, ac impediti, atque etiam alii diu cum maxima eorum laude in Religione versati ab illius dignitatibus, honoribus, praefaturis, cum non modico Religiosis, & Ordinum hujusmodi detrimento repulsi, & inhabiles penitus redditi fuerunt.

Quis hic P6. tific ad ter.

§.2. Nos igitur ea, quae docuit experien-

tia salubriter fuisse constituta, confirmare, quae vero moderatione aliqua indigere, moderari volentes, ac dictarum Constitutionum, & inde sequutorum quorumcumque tenores etiam veriores, praesentibus pro expressis habentes, habita cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, super negociis, & consultationibus Regularium deputatis, matura deliberatione, de eorumdem consilio praedictas Constitutiones in ea parte, qua cavetur, ne illegitimi ex certo inibi expresso damnato thoro, vel complexu, ad quancumque Religionem, neque ad habitum, aut professionem regulares, sed tantum ad habitum Conversorum, aut Famulorum, in Monasteriis aliisque locis Regularibus servitium admittantur, & si post dictam Constitutionem professionem emitterent, voluit illam nullius esse momenti. Et in altera parte, in qua illegitime genitos, etiam ante ipsas Constitutiones professos vigore privilegiorum, aut indultorum Apostolicorum, cuiusvis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Congregationi, eorumve Superioribus, in genere, vel in specie concessorum, etiam ipsi per ingressum Religionis, vel per eisdem Superiores legitimatos, seu ad gradus, honores, & dignitates habitatos, seu integratos, ab honoribus, gradibus, & dignitatibus quibuscumque, tam antiquis, quam aliis privilegiis, literis Apostolicis, indultis, aut declarationibus non obstantibus, excludi, ac dispensationes quascumque, aut legitimaciones non suffragari, neque in futurum cum his, nisi a Sede Apostolica, privilegiis quibuscumque non obstantibus, dispensari posse voluit, auctoritate Apostolica tenore praesentium ad terminos juris reducimus, & moderamus, ac omnes dispensationes, & habilitaciones, vigore privilegiorum, aut indultorum Apostolicorum, cuiusvis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Congregationi, eorumve Superioribus, in genere, vel in specie, ut praefertur, concessorum, quae tempore Constitutionum hujusmodi usu recepta, & non sub ullis aliis revocationibus comprehensa erant, per quoscumque eorum Superiores factas, in pristinum statum, & validitatem, in quibus ante ipsas Constitutiones existebant, restituimus, & reintegramus. Volentes, iisdem Constitutionibus non obstantibus, eos, qui quovis modo illegitimi procreati fuerint, ad habitum, & professionem regulares admitti posse, quemadmodum admitti poterant, si supradictae Constitutiones editae non fuissent.

AN. CH. 1591. minos iuris redact.

Quam conditionem hic declarat.

§.3. Ita tamen, ut cum de recipiendis quomodocumque illegitime natis, ad habitum, & professionem Ordinum quorumcumque agatur, ii, ad quos hujusmodi receptio spectat, praeter alia, de quibus ex dictarum Constitutionum praeepto circa quoscumque etiam legitimos disquirere debent, diligenter eorum vitam, & mores inquireant, & ita demum recipiant, si tamen bonam indolem, & virtutis speciem praesferant, ac tot eis merita suffragentur, ut

ut natalium suppleant defectum, eorumque receptio Religionis commodo, & utilitati profutura videatur. Et super hoc ipso, ad quos, ut dictum est, pertinet hujusmodi receptio, matura deliberatione habita, ita censuerint, & iudicaverint, dummodo tamen filius illegitimus in Religione, in qua pater, sive ante, sive post nati vitate dicti filii professus fuerit, ipso patre vivente non admittatur, quod expresse prohibemus.

Generalibus, vel Provincialibus Ordinibus, auctoritatem dispensandi illegitimos ad dignitates in xta eorū privilegia usu recepta.

§.4. Volumus quoque, ac statuimus, licere Generali, aut Provinciali singulorum Ordinum, aut Congregationum, aut Hospitalium, ad quos dicta dispensatio spectat juxta tenorem privilegiorum, & indultorum Apostolicorum eis concessorum, quae dummodo usu recepta, nec alias sub ullis revocationibus comprehensa sint, ut praefertur, in hac parte revalidamus, cum illegitimis, quos dictus Generalis, aut Provincialis, cum Generali, Provinciali, seu intermedio Capitulo, & non alias, suffragantibus meritis dignos iudicaverint, ad honores, gradus, & dignitates obtinendas dispensare, ac dispensationes hujusmodi pro tempore ita factas, & inde sequuta quaecumque, ut antea, valere, & tenere, perinde ac si supradictae Constitutiones non emanassent.

Superioribus Ordinibus concedit, Novitios praevia informatione ad Religionem recipere posse.

§.5. Ceterum cum acceperimus, nonnullarum Religionum, & Ordinum, praesertim Monachalium Monasteria ita instituta esse, ut in eis perpetua quadam filiatione constituantur, ideoque receptio Novitiorum in unoquoque Monasterio ad Superiorem Praelatum, & Capitulum ejusdem Monasterii tantum pertineat, quae etiam Monasteria ut plurimum inter se longe distant, nec Generalia, Provincialia, aut intermedia Capitula, nisi raro, celebrari solent. Ideo statuimus, ut Superiores illorum Monasteriorum de consensu sui Capituli, praehabita simul cum his, de quibus in unaquoque Religione, aut Monasterio, juxta ejus Constitutiones recipiendus interrogari solet, aliqua informatione super his, quae in dictis Constitutionibus continentur, ad receptionem hujusmodi procedere valeant, dum tamen antequam ad professionem admittatur, plenaria, & eo modo, prout in dictis Constitutionibus habetur, inquisitio fiat, quae postea ab his, a quibus in praedictis Monasteriis examinari solent, diligenter examine- tur, & approbetur, & demum omnia in dicto Capitulo coram Superiore referantur. Volentes, quod Superiores praedicti, cum eorum Capitulo, aut ubi consuetudo non fuerit celebrandi Capitula, cum tribus, aut quatuor ad id in Generali Congregatione per vota secreta deputatis, servatis eorum regularibus institutis, ac supradictis omnibus, eandem in recipiendis Novitiis habeant auctoritatem, quae per dictas Constitutiones Provincialibus Capitulis est attributa.

Clausula sub- lata, &c.

§.6. Decernentes, sic & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam ejusdem Romanae Curiae Cardinales, & causarum

Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane, quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatorie.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, vel personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obfirmatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo, &c. Si quis, &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo primo. Idus Martii, Pontificatus nostri Anno I.

D. P. An. I. die 17. Martii 1591.

VI.

Damnatio Sponsionum, seu Excommunicarum, super vita, morte, & futura electione Summi Romani Pontificis, ac promotionibus S. R. E. Cardinalium.

De materia Cardinal. vide ad Const. LXXXVI. Sixti V. Postquam. Tom. II. Part. IV. fol. 279.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cogit Nos depravata miseri hujus seculi corruptela, ut vel in ipso nostro Pontificatus ingressu severioribus poenis illorum coerceamus audaciam, qui caeca ducti cupiditate gravioribus peccatis divinam Majestatem ledere, ac Sacrosanctae Ecclesiae Dei mala, & scandala perniciosissima inferre non perhorrescunt. Quia multa cum ingenti animi nostri dolore sensimus manere ex frequenti sponsionum illarum usu, quae Excommunita vulgo dicta, super futura electione, aut vita, & morte Romani Pontificis, aut promotionibus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium fieri consueverunt. Nam sive rem ipsam, quae nedum Ecclesiastica, sed, & Sacra, & mere spiritualis est, spectemus, profanatio quaedam rei Sacrae, & sacrilegium quoddam inde propterea committi videtur, dum electionibus, & promotionibus Sacris, ac plane spiritualibus, fors pecuniarum immisceatur, & turpissimum venditionis genus cohaeret, sive gravissima peccata earum occasione perpetrari solita, & detrimenta inde provenientia, sponsiones hujusmodi, quae super praedictis fiunt omnino damnandas, & prohiben-

Excommunicarum usus, multa mala, maximeque damna parit.

bendas, atque a Christianorum commercio prorsus exterminandas arbitramur. Multi siquidem cupiditate, aut metu iacturæ pecuniarum illicitis modis, directe, vel indirecte per se, vel alium, electiones, seu promotiones impedire, aut retardare conantur. Alii eligendorum, aut promovendorum honorem, & famam, & existimationem, impiis, falsis, ac prorsus iniquis detractationibus, aut diffamationibus ledere, ac dilacerare non erubescunt. Orationes vero, & vota, ac pias preces Christiani populi, quas eo potissimum tempore, summo devotionis fervore, ex intimo cordis affectu, ab universo fidelium cœtu Deo Omnipotenti offerri par esset, ut huiusmodi electionibus, ac promotionibus Spiritus Sanctus assisteret, non mediocriter hac de causa impediunt, perturbant, ac refrigerare necesse est, dum multi temporalibus lucris intenti, aut obliviscuntur, quæ Dei sunt, aut certe desiderant sæpenumero, & procurant, ut eligantur non ii, qui optimi sunt, sed ex quorum electione plurimum lucri se consequuturos animadvertunt. Nec desunt, qui innumerabiles fraudes, ac perniciofa mendacia, dolos, & fallacias committunt, dum sponsonum precia augere, aut imminuere, calide, & versute satagunt. Nonnulli quoque manifesta iniustitia peccant, dum sere certi eorum, qui eligendi, aut promovendi sunt, conventiones, seu sponsones incedendo, ab aliis id ignorantibus pecunias per fraudem extorquent. Multi præterea, dum vana spe universum patrimonium suum in discrimen temere deducunt, repente, & ex improvise ad inopiam rediguntur. ex quo, & abominabiles contra Deum blasphemie, & plurima scandala, & peccata atrociter consequuntur, quod autem deterius est, miserique quidam ad nefandas Deorum invocationes, ad prohibita sortilegia, damnataque divinandi genera confugiunt, ut futura, si id fieri possit, prænotando, minori cum periculo, aut quemadmodum ipsi vana spe decepti sibi persuadent, certiori eventu sponsones inean. Illud denique omnibus notissimum est, magnum hoc esse avaritiæ fomentum, & ex eo vehementem quæstus cupiditatem, quandoque etiam in Ecclesiasticis, ac Religiosis personis excitari.

§.1. Nos igitur, qui hoc præcipuum munus ad pastorem nostram sollicitudinem maxime pertinere existimamus, ut gregem Dominicum fidei nostre creditum ab omni offensione, atque æternæ vitæ periculo securum, in viam salutis, divina favente gratia, dirigamus, pestiferi huius morbi contagionem, priusquam in communem fidelium perniciem latius serpat, quantum in Nobis est, tollere, necnon delicti, & scandali inde ut plurimum provenientis occasionem penitus, & ubique submovere cupientes, ac simul æquum censentes, ut in quo frequenter, & graviter peccatur, id ad tollendum scandali periculum generatum, & peræque omnibus interdicator, sel. record. Pii Papæ Quarti Præ-

decessoris nostri, qui pariter hoc ipsum super futura Pontificis electione fieri prohibuit, vestigiis inherentes, de tributa Nobis a Domino potestatis Apostolicæ plenitudine, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione damnamus, & reprobamus omnes, & quascumque sponsones, promissiones, stipulationes, conventiones, aut pacta, Excommittas vulgo dictas, quovis nomine, aut vocabulo appellatas. Quas, sive cedulas, ut ajunt, vel apochas, aut alio quocumque, publicæ, aut private scripturæ, aut Chirographi genere, vel per Menfariorum, aut Mercatorum libros, aut partitas, ut dicunt, seu verbo tantum data fide, aut facto deposito certa pecuniarum summa, vel cuiusvis alterius rei pretio extimabilis, aut alias quocummodo, vel sub quavis nominati, aut innominati contractus forma, aut conditione, in eventum vitæ, aut mortis, vel futuræ creationis Romani Pontificis, tam eo vivente, quam Apostolica Sede vacante, aut in eventum promotionum S. R. E. Cardinalium, posthac in quibusvis Christiani Orbis Regnis, Dominis, Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, ubilibet gentium, aut locorum Iniri quocumque contigerit, ipsosque contractus, sponsones, aut pacta, siquæ post hanc nostram prohibitionem inita fuerint, vel etiam antea, quarum tamen, vel quorum exitus adhuc expectatur, damnata prorsus, illicita, & invalida decernimus, & declaramus, illaque, ex nunc prout ex tunc, & e contra, harum serie rescindimus, & annullamus, ac ne de cetero fiant districte interdiciamus, & prohibemus, Decernentes ex his tamquam damnatis, & reprobatis, etiam si juramento, quod pariter illicitum, & tamquam contra bonos mores præstitum nihil operari, in hoc casu declaramus, aut instrumento in forma Cancellariæ Apostolicæ, vel alias quomodolibet roborata fuerint, nullam prorsus obligationem oriri, nullamque actionem realem, aut personalem, aut iudicis officium in foro exteriori neque extra illud, nec etiam quo ad forum conscientie, provenire, neque exceptionem, aut aliud quocumque jus cuiquam competere.

§.2. Quinimmo statuimus, & declaramus, ex prædictis damnatis sponsonibus nullum talium pecuniarum dominium, etiam si soluta, aut data, seu remissa, vel condonata hac de causa fuerint, cuiquam acquiri, sed quicquid pecuniarum, aut cuiusvis alterius rei, in contractus, seu sponsones huiusmodi deductum fuerit, sive datum, & acceptum, sive tantummodo promissum, vel ut præsertim condonatum, aut etiam ut ab aliis solvatur mandatum existat, eo ipso piis locis ejus Civitatis, aut Oppidi, ubi sponsones ipse inita, vel ubi primum detectæ fuerint, etiam si prius alibi inita sint, acquisitum censeri, & ipsos contrahentes ad restitutionem, sive elargitionem eisdem piis locis in utroque foro teneri, & in foro exteriori ad id per Episcopum (cujus conscientiam super hoc oneramus)

Et quicquid in excommittis deducimus fuerit, piis locis applicat.

mus) opportunis juris, & facti remediis, etiam sub censuris, & poenis Ecclesiasticis, cogi, & compelli debere, & non solum Procuratoribus, seu Administratoribus, sed cuilibet personæ, actionem popularem nomine eorumdem piorum locorum pro ipsi pecuniis consequendis competere. Ita tamen, ut si plura loca pia in Oppido, seu Civitate huiusmodi existant, inter ipsa loca is præferatur, & pecunias integre lucretur, qui prior agere coeperit.

§.3. Nec componere, transigere, aut concordare cum ipsis delinquentibus, aut illi partem aliquam poenæ remittere, aut condonare quocummodo liceat, sed integre ab ipsis locis piis exigatur. Quod si de facto concordatum fuerit, tunc eo ipso concordia, compositio, aut transactio irrita sit, & nulla, & actio pro reliqua summa non exacta ad alia loca pia devoluta censetur, donec poena prædicta integre, ab ipsis transgressoribus fuerit persoluta.

§.4. Personas vero Ecclesiasticas, siquæ forsitan, quod non credimus, tale aliquod pactum, aut sponsonem, contra hanc nostram prohibitionem inire præsumpserint, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, aut Militiæ regulares, cuiuscumque status, gradus, vel conditionis fuerint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Primitiali, Patriarchali, aut alia quacumque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalatus præfulgeant dignitate (præter supradictam, & alias in præfenti Constitutione contentas poenas) omnibus, & quibuscumque per eas obtentis beneficiis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinis, aut Militiarum regularibus, ex tunc eo ipso per præfentes in utroque foro privamus, & privatas, ac ad illa, & quæcumque in posterum obtinenda, perpetuo inhabiles, & incapaces declaramus, eaque omnia juxta præfentem Constitutionem ipso facto vacare, deque illis libere per Sedem Apostolicam, vel per ordinarios Collatores aliis provideri posse, ac etiam si aliquo nostro Sedis Apostolicæ, seu Rom. Pontificis tantum, dispositioni, ex quavis reservatione generali, etiam in corpore juris clausa, seu alias quomodolibet reservata, seu affecta fuerint, nihilominus per ordinarios Collatores, ad quos eisdem reservationibus, seu affectionibus Apostolicis cessantibus, pertineret, libere, & licite conferri, & de eis perinde ac si reservata, aut affecta non essent, disponi posse volumus, & declaramus.

§.5. Ulterius etiam in eos, qui talia patrare, & huic nostre Constitutioni contravenire præsumpserint, tam si prædictis, quæ hic pro expressis habeantur, quam si quibusvis mundanis etiam Ducibus, Regibus, Imperialibus dignitatibus fungantur, ac etiam in eosdem, vel alios, qui id in Terris, Locis, Civitatibus, ac Dominis sibi subiectis, tacite, vel expresse fieri permiserint, eorumque Consiliarios, Magistratus, Potestates, Governatores, Præfectos, Locatenentes, eorumque singulos, qui pariter consentum, auxilium, consilium, vel

favorem in præmissis præstiterint, ac in quoscumque proxenetas, vel mediatores, excommunicationis sententiam per eisdem præfentes ferimus, & promulgamus, eoque ipso facto, absque aliqua monitione, aut declaratione, seu iudicis decreto, aut ministerio, excommunicationis sententiam incurtere volumus, a qua eorum nullus ab alio, quam a Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo, & quo ad eos, qui pecunias, vel aliud quidpiam præmissorum occasione perceperint, etiam prævia restitutione integra pecuniarum ejusmodi occasione perceptarum, absolvi possit, aut debeat.

§.6. Sicque in omnibus, & singulis superioribus expressis, per quoscumque Iudices, ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eisdem S. R. E. Cardinales, sublata pia, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia, iudicari, & definituri debere. Irritum quoque, & inane decernimus, si seorsum super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca universis locorum Ordinariis, ubilibet constitutis, per Apost. scripta mandamus, ut præfentes literas in suis quisque Ecclesiis, Civitatibus, Diocesis, & locis ab omnibus inviolate observari curent. Et contra quoscumque præfentis Constitutionis transgressores ad declarationem censurarum, & poenarum huiusmodi procedant invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, necnon Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, & Locorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam quantumvis longissimo tempore observatis, ac legibus etiam municipalibus, & pragmaticis, aliisque sanctionibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quorumcumque tenorem existant, per quæ præfentibus non expressis, vel ad verbum non inserta, effectus earum impediri valeat, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

§.8. Ceterum, ut præmissa, ac eadem præfentes literæ ad eorum, quorum interest, notitiam deducantur, nullusque possit aliquam illorum ignorantiam pretendere, vel excusationem allegare, Volumus, ut eadem præfentes in Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apostolicæ valis, & acie Campi Floræ, per aliquem ex Curforibus nostris affixe, copia illarum ibi-

Clausula sublata, & decretum irritant.

Clausula cōtrariorum derogatoria.

Forma, & effectus publicandæ huius Constitutionis.

UNIVERSITATIS

U

ONOMA

NERALDI

ibidem dimissa, ab eadem die, quo ad eos qui in Urbe sunt, quo vero ad eos qui citra montes sunt, post viginti dies, quo vero ad eos, qui ultra montes, post duos menses a die publicationis predictae numerandos, omnes, & singulos perinde afficiant, & ardeant, ac si illis ipsis fuissent personaliter intimata. Quodque earum exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quae ipsis presentibus originalibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense. Nulli ergo omnino, &c. Si quis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, duodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno I.

VII.

Cardinali Episcopo Ostien., & Veliterni Decano Sacri Collegii restituitur Gubernium, & temporalis iurisdictionio Civitatum Ostien. & Veliterni. pridem per Sixtum PP.V. ab eisdem Ecclesiis separata.

Vide Superius in Appendice Sixti V. ad Constit. XXXVII. Ex varietate fol. 217.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Si de restituendis, & conservandis Juribus Ecclesiarum ceterorum Episcoporum magna Nobis cura animo insidet, quanto majori studio eam Nos sollicitudinem sustinere oportet, ut earum Ecclesiarum, quae Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium propriae sunt, Jura ablata restituantur, ac restituta conserventur.

§.1. Cum itaque se: re: Sixtus PP. V. Praedecessor noster, ab Ecclesiis Ostien., & Veliterni. tunc per obitum boni mem. Alexandri Episcopi Ostien., & Veliterni. Cardinalis Farnesii nuncupati, apud Sedem Apostolicam defuncti Pastoris solatio destitutis gubernium, & omnimodam Jurisdictionem temporalem Civitatum Ostien., & Veliterni., ac hoc ut personis idoneis, & benemeritis per eundem Praedecessorem, & Successores suos Romanos Pontifices in perpetuum simul, vel separatim committerentur, motu proprio, & ex certa sua scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine dismembraverit, & sepeverit, ac unionem, si qua esset, dissolverit, ac gubernium, & Jurisdictionem hujusmodi, ex tunc perpetuo dismembrata, & separata Camera Apostolicae incorporaverit, & applicaverit, prout in literis dicti Praedecessoris desuper confectis plenius continetur.

§.2. Nos attente prospicientes Cardinales ipsos Romano Pontifici in dirigenda Ecclesia Catholica, cui praestitit Consiliarios, & Coadjutores existere, & in partem Apostolicae sollicitudinis, ab Altissimo vocatos fuisse, ac ipsam Ecclesiam Romanam, cujus

honorabilia membra existunt, suorum honorare plenius magnitudine meritorum, nec alicui dignius, quam Episcopo Ostien. ipsius Sacri Collegii Decano pro tempore existenti, hujusmodi gubernium, & Jurisdictionem temporalem committi posse: quod etiam ipsemet Sixtus Praedecessor noster post dismembrationem factam perspexit, cum statim omnimodam Jurisdictionem, administrationem, & gubernium ipsam temporalem praedictae Civitatis Veliterni. boni mem. Joanni Antonio Episcopo Ostien., & Veliterni. Cardinali S. Georgii sub certis modo, & forma tunc expressis commiserit, ac denique, ex concessione gubernii hujusmodi Civitates, & Dioeceses Ostien., & Veliterni. magnam utilitatem omnino percepturas esse sentientes dictarum literarum tenores, presentibus pro expressis habentes:

§.3. Motu proprio non ad alicujus super hoc Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, dismembrationem, separationem, dissolutionem, incorporationem, & applicationem, necnon literas praedictas, ac omnia, & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, & irritamus, ac revocata, cassata, & irrita, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse, nullique prorsus suffragari posse, seu debere decernimus. Eisdemque Ecclesiis Ostien., & Veliterni, Gubernium, & omnimodam Jurisdictionem temporalem Civitatum Ostien., & Veliterni. praedictarum, cum omnibus, & singulis archibus, fortalitiis, Palatiis, Hortis, omnibusque aliis juribus, pertinentiis, adiacentiis, & annexis quibuscumque prout Episcopo Ostien., & Veliterni. ante dismembrationem, & unionem dicti Sixti Praedecessoris gaudere, frui, & possidere solebant, ac in pristinum, & in eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum restitimus, reponimus, & plenarie reintegramus, ita ut nunc, & pro tempore existens Decanus, & Episcopus Ostien., & Veliterni. gubernium, & omnimodam Jurisdictionem dictarum Civitatum, cum omnibus suis pristinis honoribus, oneribus, privilegiis, & facultatibus in omnibus, & per omnia genere, & exercere possit, & debeat, perinde ac si illa, ab eisdem Ecclesiis dismembrata, & separata, ac dictae Camerae incorporata, & applicata nunquam fuissent.

§.4. Mandantes propterea in virtute Sanctae Obedientiae, S.R.E. Camerario, ac dictae Camerae Clericis, Praesidentibus, & quibusvis aliis ad quos pertinet, ne deinceps in gubernio, & administratione hujusmodi, se quoquo modo intromittere audeant, seu praesumant, sed gubernium, & omnia alia praedicta eidem Decano, & Episcopo Ostien. pro tempore libere, prout ante dismembrationem praedictam dimittant, & relaxent, ita quod liceat eidem Decano, & Episcopo Ostien., & Veliterni. moderno, praedictorum gubernii, Jurisdictionis temporalis, & aliorum praemissorum possessionem propria

Reintegratio, de qua in Rubrica.

S. R. E. Camerario, & Clericis Reverende Camerae iunguntur, ne se ingerant in gubernio Civitatis Ostien. & Veliterni.

Fides transumptorum.

D. P. An. die 21. Martii. 1591.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Exordium.

Disjunctio, de qua in Rubrica a Sixto Papa V. facta.

Causa facies, de reintegratio.

auctoritate, & vigore presentium per se, vel alium, seu alios apprehendere, ac retinere, ac gubernium, & jurisdictionem hujusmodi per se, vel alium, seu alios regere, administrare, & gubernare.

Derogatio derogationum.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, nostra de non tollendo Jure quaesito, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon felicis recordationis Pii PP. IV. etiam Praedecessoris nostri de regitrandis infra certum tempus in ipsa Camera Apostolica quibusvis gratis, illius interesse quomodolibet concernentibus, ita quod praesentes literae, etiam infra tempus praedictum, aut etiam nunquam in ipsa Camera registratae fuerint, nihilominus perpetuo valeant, nec illis unquam opponi possit. Quibus omnibus eorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 21. Martii 1591. An. I.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Martii 1591. Pontificatus nostri Anno I.

VIII.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Validatio electionis Priorum, aliorumque gestorum in Monasterio Sancti Laurentii el Real ante publicationem literarum Sixti V., quibus illius Monasterii statuta confirmabantur.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Sixtus V. Monasterii del Escorial a Philippo II. erectum, statutaque confirmavit.

§.1. CUM nuper sac. rec. Sixtus Papa V. Praedecessor noster, charissimi in Christo filii nostri tunc sui Philippi Hispaniarum Regis Catholici supplicationibus inclinatus, ut in celebri Monasterio Sancti Laurentii el Real nuncupat. Ordinis Sancti Hieronymi prope, & extra Muros del Escorial nullius Dioecesis ab ipso Philippo Rege pia, & magnifica impensa fundato, constituto, & dotato, & illi annexis Collegio, & Abbatia de Parajes electiones Priorum, & aliorum officialium, omni fraude, & ambitione cessante, canonice, & rite celebrarentur, & libri novi officii debite administrarentur, nonnulla Capitula, & ordinationes circa electionem Prioris, ceterorumque officialium praedicti Monasterii, & Abbatiae, ac administratione librorum hujusmodi debite consultata confirmaverit, & approbaverit, ac perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjecerit, prout in suis desuper in forma Brevis expeditis literis sub dat. 4. Septembris 1588. plenius continetur.

Cum vero Priorum electiones factae fuerint ante publicationem literarum Sixti V.

§.2. Et sicuti postea idem Philippus Rex Nobis exponi fecit, ante datam, & expeditionem dictarum literarum confirmationis Capitulorum, & Ordinationum hujusmodi in generali Capitulo dicti Ordinis, in quo literae praedictae presentanda, & ac-

ceptanda, erant Capitulorum, & ordinationum hujusmodi substantia ex parte Regis praedicti presentata extitit, & juxta illius continentiam, ad electiones Prioris, & aliorum Officialium, & forsitan alia processum extitit; & quoniam data earumdem literarum subsequeretur, idem Rex Nobis supplicari fecit, quatenus omnes, & singulas electiones, aliasque acta Capitularia juxta earumdem tamen literarum formam facta, & inde sequuta quaecumque Apostolica auctoritate confirmare, & approbare, aliasque desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Validari peti idem Rex.

Validari Pontifex una cu aliis inde factis.

§.3. Nos igitur praemissis attentis, ac ejusdem Regis supplicationibus inclinatis, literarumque praedictarum tenores, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, quascumque electiones, & acta, ut praefertur facta, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjuicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus supplemus, perinde ac si literae praedictae de data anteriori generalis Capituli praedicti confectae in eodem generali Capitulo presentatae, & acceptatae fuissent, illaque praesentis scripti patrocinio communimus, nec non eis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjuicimus: ac praemissa omnia, & singula perpetuo firmiter, & inviolabiliter observari debere volumus, & mandamus.

Clause pro eiusdem validacionis firmitate.

§.4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, & Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere decernimus, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§.5. Quocirca Venerabili fratri Episcopo Segobien., & dilectis filiis Caularum, Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, & Archidiacono Ecclesiae Toletan. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte alicujus Religiosi dicti Ordinis fuerint requisiti, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, faciant eos, & quos illa concernunt, pacifice frui, & gaudere, nec permittant quidquam contra praemissa per quoscumque attentari: Contradictores quoscumque, & Rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantes tolli.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Aprilis 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 3. Aprilis 1591. An. I.

IX.

Ex Reg. in Secret. brev.

Facultates nonnullae Cappellano Majori Regiae Cappellae Regis Hispaniarum, circa Sacramentorum administrationem, & munia Parochialia.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Pius V. Cappellano Majori Aule Regiae Hispaniarum ordinariis jurisdictionem super omnes eisdem Aule famularet attribuit.

§.1. CUM dudum fel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster supplicationibus charissimi in Christo filii nostri, tunc sui Philippi Hispaniarum Regis Catholici ea in parte inclinatus, tunc, & pro tempore existenti Archiepiscopo Compostellan. tanquam Cappellae dicti Philippi Regis Cappellano majori, quamdiu, & quoties, in curia ipsius Philippi Regis personaliter resideret, & eo a dicta Curia absente, seu in illa non residente personae in Presbyteratus ordine constituta per ipsum Philippum Regem toties, quoties sibi visum foret, nominande per suum Ordinarium approbandae, quae durante absentia dicti Archiepiscopi a dicta Curia in quibusvis Civitatibus, Oppidis, & locis, in quibus dictum Philippum Regem, ejusque Curiam regiam pro tempore residere contingeret, curam animarum familiae ejusdem Philippi Regis, ac omnium, & singularum personarum, tam in Regnis Hispaniarum, & dominiis originem trahentium, quam extraneorum ex quibusvis Orbis partibus ad ipsam Curiam confluentium cujuscumque qualitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, ac praeminentiae forent, Archiepiscopis tamen, & Episcopis exceptis, exercere, eosque visitare, corrigere, ac omnimodam jurisdictionem Ordinariam, omnimaeque, & singula alia, quae Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii locorum ordinarii in Diocesi, suis de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet facere, & exercere consueverant, citra tamen exercitium Pontificalium, & Ordinum, & Beneficiorum collationem, exercere libere, & licite valeret, Apostolica auctoritate concesserit, & indulsit, prout in literis d. Praedecessoris desuper die septima Junii Pontificatus sui Anno IV. sub Anno Jo. confectis plenius continetur.

Gregorius d. Cappellano facultate concedit ecclesia sibi eligendi pro Parochialium munim adjuvante ratione dictis militibus.

§.2. Et Nobis nuper pro parte dicti Philippi Regis nonnulla, quae majorem dictarum literarum expressionem, requirunt exhibita fuerunt. Nos dictarum literarum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus dicti Philippi Regis hac in parte inclinati, de consilio Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium decretis Concilii Tridentini interpretandis praepositorum, quibus hoc negotium mature videndum, & discutiendum, ac Nobis referendum commisimus, ad majorem dictarum literarum expressionem, seu declarationem harum serie concedi-

mus, seu dictis literis adjungimus, quod dictus Cappellanus major, seu persona ab eo ad animarum curam pro tempore deputata, cui Sacramentorum Confessionis, Eucharistiae, Extremae Unctionis, & Matrimonii exercitium, & administratio incumbit, quique Ecclesiam certam, in qua dicta Sacramenta administret, non habet, possit eligere Parochialem Ecclesiam viciniorum Palatio, ubi eundem Philippum Regem pro tempore morari contigerit, & si fuerint duae Parochiales Ecclesiae aequae vicinae dicto Palatio, tunc eligat quam voluerit, in quam praedictus Cappellanus major, seu persona hujusmodi libere ingredi, & ex inde Sacramenta praedicta accipere, & sibi subditis exercere, & ad infirmos Curiae dicti Philippi Regis deferre, & monitiones matrimoniales suorum subditorum juxta decreta dicti Concilii publicari facere, eoque matrimonio jungere, ac per se, aut alios ministros suosnam Jurisdictionem ordinariam exercere sine praedictio Jurium Parochi.

§.3. Praeterea, quod ipse Cappellanus major tenere valeat ministros, & Officiales necessarios ad exercendam Apostolica auctoritate omnimodam Jurisdictionem, tam cura Palatii, quam uti Judex Cappellae hujusmodi, & aliorum, qui ab eo, & eius mandato nominati exercent eorum officia, & Jurisdictionem suam, tam in causis semiclericorum, Cappellanorum servientium Oratorio Cappellae, Cantorum, & Ministrorum ejusdem Cappellae quarumcumque nationum eidem Regi servientium, ac personarum Regalium, & Regiae proles, in illos tantum, qui vere sunt Curiales.

§.4. Ad haec dictus Cappellanus major per se, aut ministros suos nominare Confessores regulares de licentia suorum Superiorum, aut faculares pro cura animarum dicti Palatii, & examinare, seu examinare facere Cappellanos, & Clericos servientes dicto Philippo Regi; & Domui Regali in dicta Cappella, & Oratorio, ad celebrandas Missas, & Confessiones audiendas, ac verbum Dei praedicandum, & eis id faciendi licentiam, & facultatem dare.

§.5. Nec non convocare Praedicatores regulares, aut faculares in dicta Curia, vel extra eam ad praedicandum verbum Dei in Cappella Regia, & Domo, ubi erit ipse Philippus Rex, & Curia sua, itaut nullus ordinarius loci, in quo dicta Curia, seu ipse Philippus Rex, aut Domus erit, sine eundo, sine stando, sive etiam recreationis causa praedicationem verbi Dei impedire possit.

§.6. Postremo si eidem Cappellano majori videbitur, considerata decentia, & necessitate, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, & Extrema Unctionis in Cappella Regia, ut ad infirmos, & infirmas in dicto Palatio existentes commodius deferatur, & multis incommodis, quae alias nasci possent, obviatur, reponere libere, & licite, & absquillo conscientiae serupulo, aut censurarum Ecclesiasticarum incursum valeat.

§.7. Non

Subdelegandi alii proprii auctoritatem.

Confessores pro Regia a la deputandi.

Praedicatores pro Regia Cappella designandi.

Ac Eucharistiae Sacramentum ibidem deferretur.

De rogat contrariis.

Dat. die 3. Aprilis 1591. An.I.

§.7. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae dictus Praedecessor in literis praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 3. Aprilis 1591. Pontificatus nostri Anno I.

X.

Ex Reg. in Secret. brev.

Diversae ordinationes circa Indos Insularum Philippinarum ad Christianam fidem conversos.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Qui damna Indis intulerant ante ipsorum conversionem, ea sequuta dicta damna reparare cupiebant.

Gregorius episcopo Manilan. committit, ut incutiat hanc reformationem &c.

Statuta ab eodem Episcopo facta, vel faciendae servari praecipit.

Admittit omnibus facultatem absolventi a casibus, quos ipse Episcopus sibi reservaverit.

§.1. CUM sicuti nuper accepimus in prima conversione Indorum Insularum Philippinarum tanta vitae pericula propter ipsorum Indorum ferocitatem, adeunda fuerint, ut multi contra ipsos Indos arma sumere, & in bonis damna dare coacti extiterint, ipsique Indi postea relicti falsis Deorum cultibus, & verum Deum agnoscentes fidem Catholicam amplexi sint, & qui hac damna in bonis ipsorum Indorum dederunt, cupiant bona ablata hujusmodi restituere, licet id faciendi facultatem non habeant.

§.2. Nos serenitati conscientiarum distarum personarum consulere, & periculis, ac incommodis hujusmodi obviare cupientes, Venerabili Fratri Episcopo Manilan. praesentes committimus, & mandamus, quatenus auctoritate nostra curet, ut praedictae personae, & Domini, quibus facienda est restitutio, inter se desuper componant, ipsisque Dominis, si certi fuerint satisfiant; ubi vero certi Domini non extiterint, eadem compositio per eundem Episcopum fiat in utilitatem, & subventionem pauperum Indorum, si illi, qui restituere tenentur, id commodum facere poterint, si vero pauperes fuerint, satisfaciant, cum ad meliorem conditionem, seu fortunam pervenerint pinguiorem.

§.3. Et ne Constitutiones, & determinationes a dicto Episcopo, & Religiosis, ac Doctoribus insimul Congregatis, ad felicem progressum Christianorum noviter ad fidem conversorum factae, ab illis pro suo libito, & re, vel affectu particulari infringantur; Volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, ut quae ab ipsa Congregatione per suffragia majoris partis in favorem fidei Christianae, vel salutem animarum pro bono ipsorum Indorum conversorum regimine ordinata, & mandata fuerint, firmiter, ac inviolabiliter observentur, donec, & quousque ab eadem Congregatione aliter ordinatum, vel mandatum fuerit.

§.4. Quodque si quando idem Episcopus de Consilio dictae Congregationis aliquem casum sibi reservaverit, prout pro temporum, personarum, & rerum qualitate ex Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

pediens visum fuerit, nullus Presbyter secularis, vel cujusvis ordinis, aut Congregationis Regularis pretextu cujusvis privilegii, & Indulti, etiam Apostolici praeter ipsum Episcopum, vel de eius licentia, & expresso mandato, a casibus hujusmodi reservatis, durante dicta reservatione, absolvere ullo modo possit, audeat, aut praesumat, sub poena suspensionis a Ministerio Altaris, & a fidelium confessionibus audiendis ipso facto incurrenda.

§.5. Praeterea cum praecipuum munus Episcoporum sit, proprias oves per se ipsos pascere, & visitare, eidem Episcopo, ut per se ipsum, vel per ejus Vicarium in Spiritibus Generalem, aut saltem per alias valde graves personas, non autem per simplices Clericos inexpertos, & literarum ignaros, & nullius estimationis commissum sibi gregem, ac Religiosos doctrina Christiana, easdemque doctrinas visitet, injungimus, & mandamus.

§.6. Et quia nonnulli earumdem Insularum, & ordinarum praedictorum rerum novarum curiosi de una ad aliam partem vagantes, aut transcentes nuper conversos, & Baptizatos deserant, ac propterea sunt in causa, ut interdum, quod maxime dolendum est, ii ad Idololatriam facile revertantur, & quod multi alii, qui alias ad fidei agnitionem venirent, & accederent ad Baptisum, ob defectum Ministrorum id negligant, aut in infidelitate permanent; & contra ipsi Religiosi etiam Idiomatis illarum partium ignari, in dedecus suorum ordinum contemnuntur, ac debitos fructus suae praedicationis in Vineam Domini non producant, difficilioremque Indorum conversionem reddant. Nos huic malo opportunum remedium adhibere cupientes, omnibus, & singulis cujusvis Ordinis Religiosis, ac aliis quibuscumque circa Infidelium conversionem, & doctrinae Christianae eraditionem incumbenibus sub excommunicationis poena, ne de pacifica ad non pacificam Terram accedere audeant, aut praesumat, nisi de ejusdem Episcopi, & Praelatorum Religionum expressa licentia, & mandato in scriptis obtenta districte interdiciamus, atque prohibemus.

§.7. Postremo, cum sicut accepimus, charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus prohibuerit, quod nullus Hispanus in praedictis Insulis Philippinis Mancipia, sive servos, etiam Jure belli iusti, & iniusti, aut emptionis, vel quovis alio titulo, vel pretextu propter multas fraudes inibi committi solitas facere, vel habere, seu retinere audeant, & nonnulli adhuc eadem Mancipia, apud se contra ipsius Philippi Regis edictum, vel mandatum detineant. Nos, ut ipsi Indi ad doctrinas Christianas, & ad proprias aedes, & bona sua libere, & secure absque ullo servitutis metu ire, & redire valeat, ut rationi congruit, & aequitati; omnibus, & singulis cujuscumque Status, gradus, conditionis, ordinis, & dignitatis existant, in eisdem Insulis existentibus personis, in virtute Sanctae

Eidem Episcopo injungitur Visitatio Diocesis per personas ad id idoneas.

Jubet, ne quis ab Insula pacifica ad non pacificam transcat sine licentia Episcopi, vel Praelatorum Superiorum.

Prohibito, ne quis Indos habeat tanquam Mancipia.

obedientia, & sub excommunicationis poena precipimus, & mandamus, quatenus publicatis presentibus, quacumque mancipia, & servos Indos, si quos habent, seu apud se detinent, ac omni dolo, & fraude cessante, liberos omnino dimittant, & impofterum, nec captivos, nec servos ullo modo faciant, aut retineant, juxta dicti Philippi Regis edictum, seu mandatum.

Fides transmissa per hunc C. 8. hancionis d. 8.

§. 3. Ceterum quia difficile foret presentes literas, ad singulas praedictas Insulas, & ad alia quaecumque loca, ubi opus esset deferri, volumus, ut eorum transmissis, etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obignatis eadem fides habeatur in iudicio, & extra illud ubique Gentium, & locorum, quae eisdem presentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostense.

Dat. die 18. Aprilis 1591. An.I.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 18. Aprilis 1591. Pontificatus nostri An.I.

XI.

Confirmatio exemptionis Fratrum Militum Sancti Joannis Hierosolymitani, eorumque Familiarium, &c. a solutione decimarum, & aliorum onerum. Et extensio facultatis M. Magistri, & Conventus, quoad dispositionem beneficiorum. Ac preservatio Ordinariorum, quoad personas curam animarum habentes.

Hanc exemptionem, & preservacionem firmavit primo loco Pius V. in sua Const. CIV. Et si cuncta. Tom. IV. Pars 3. fol. 49.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Procuriam.

Quanta Christianae Reipublicae commoda, atque ornamenta, omni tempore attulerit Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani amplissimus Ordo, insignia, quae assidue praestitit pietatis, & charitatis officia, tam late testantur, summo ardentique studio, vel initio nascentis Ecclesiae in Civitate Sancta Hierosalem, in qua Christi pedes steterunt, & ubi Deus Rex noster ante saecula salutem in medio terrae dignatus est operari, complexa, & usque modo, prout tempora tolerunt, variis in locis continuata, quae nunc potissimum elucent eo in Hospitali, quod in Insula Melitae B. Pauli Apostoli, cuius in tutela est, multis celebrata miraculis, ab eo ordine constitutum fuit, in quo ejusdem Pauli auctoritate permoti ejus Hospitalis curam gerentes re ipsa comprobant, jactis fidei, & spei fundamentis, inter praecipuas virtutes, quae Theologicae dicuntur, charitatem principem obtinere locum; neque his piis actionibus, quas idem assiduis officiis, & hospitalitatis studiis in proximis exercent plane secundae, aut postremae sunt res ab eis ad divini nominis gloriam, &

exaltationem praclare gesta, quarum longe lateque fama peragatur. Dum tamquam veri Christi athletae Machabeorum amulati morem, assumpta galca salutis adversus Christiani nominis hostes, & praesertim impios Mahometis sectatores arma sumunt, fortiterque dimicant. Nos igitur Religionem floridam paternis contemplantes affectibus, ea quae eis pro eorum prospero statu, commodo, & quiete per Romanos Pontifices prudenter concessa reperimus, ut illibata firmaque perpetuo subsistant; libenter approbationis nostrae munimine roboramus.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, licet alias scilicet: Leo X. Clemens VII. Paulus III. Pius IV., & Pius V. Gregorius XIII., & Sixtus V. Romani Pontifices Praedecessores nostri, inter alia privilegia, & indulta dilectis filiis Magistro, & Conventui Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani a Sede Apostolica concessa, eundem, & pro tempore existentem Magistrum, Bajulivos, Castellanium Empostae, Priores, Praeceptores, Milites, Familiares, aliasque personas Hospitalis hujusmodi; necnon eorum Subditos, Vassallos, Colonos, & Servitores, & alios in eorum obsequiis, & dicti Hospitalis beneficiis quomodolibet nuncupatis existent., etiam Presbyteros curam animarum exercentes, quamdiu illam exercerent, & in illorum obsequiis forent, illorumque animalia, praedia, domos, molendina, & bona quaecumque, quae obtinebant, ac in posterum obtinerent, & possiderent, a solutione, & exactione decimarum, censuum, jurium, etiam Synodali, & Canonicarum portionum, seu charitativi subsidii, aut succurdi adventus, seu quartae, aut alias quomodolibet, aut aliorum quorumcumque onerum, sub certis modo, & forma, exemerint, & liberaverint, prout in diversis ipsorum Praedecessorum desuper confectis literis plenius continetur.

Exemptio a solutione Decimarum, aliorumque onerum a nonnullis Pontificibus concessa

§. 2. Et licet ipsi Milites, & aliae personae praefatae, non debuissent neque deberent, a quoquam contra dictorum privilegiorum tenorem, & formam molestari, perturbari, vel inquietari, cum ipsi non modo eorum facultatibus, & fortunis, verum etiam sanguini, & vitae pro tuitione fidei Catholicae non parcent; nihilominus diversi locorum Ordinarii, & Parochiales Ecclesiarum Rectores, & multa Capitulares personae id sibi omnino juxta Sacri Concilii Tridentini decreta licere afferentes, eosdem Magistrum, Bajulivos, Castellanium Empostae, Priores, Praeceptores, Milites, & personas, diversis oneribus contra eorum privilegia praegravare, illosque ad decimas, census, subsidia, etiam caritativa, congruas portiones, jucundum adventum, pastor bonus, aut alias nuncupata onera, etiam jura synodalia cogere praesumant, in grave ipsius Hospitalis detrimentum, & gravamen.

Ordinatio molestiae super praedicta exemptione.

§. 3. Nos igitur attendentes, Hospitalis praefati multa esse in fidem Catholicam, & Sedem Apostolicam merita, Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus non incognita, Cardinalem Magnum

Eam Gregorius confirmavit modo, quo infra.

Magistrum, Bajulivos, Castellanium Empostae, Praeceptores, Milites, Fratres, Familiares, & eorum singulos, ac singulares dicti Hospitalis personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum, serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon omnium, & singulorum privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, exemptionum, immunitatum, libertatum, & gratiarum per praefatos, & alios quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Sedem Apostolicam Hospitali, illisque Magistro, Conventui, & Fratribus, Militibus, aliisque personis praefatis hactenus concessorum, ac literarum desuper confectarum tenores praesentibus pro expressis habentes. Motu proprio, non ad Cardinalis Magni Magistri, & Conventus Hospitalis hujusmodi, aut alicujus alterius super hoc pro eis Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & de mera nostra liberalitate, ac Apostolica potestatis plenitudine, omnia, & singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates, & alias gratias eidem Magistro, & Conventui quomodolibet concessa, Apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem supplementis.

Pii IV. concessio univ. di. & dismembrandi beneficia.

§. 4. Cum autem scilicet: Pius Papa IV. Praedecessor noster, eidem Magistro, & Conventui inter cetera privilegia, Prioratus, Bajulivatus, Castellanium Empostae, Commendas, ac alia ejusdem Hospitalis beneficia, libere univ. di. & dismembrandi facultatem concesserit. Et nihilominus a quibusdam quandoque dubitatum fuerit, an ante, vel post mortem possessorum, unio, seu dismembratio ipsa fieri posset, ac deberet.

Gregorius Pii Constitutio nem excedit.

§. 5. Nos ad tollendum omne dubium, & ambiguitatem, quae in praemissis in futurum oriri posset, ut quaecumque eis videbitur, sive ante, sive post mortem possessorum, Prioratus, Bajulivatus, Castellanium Empostae, ac alia ejusdem Ordinis beneficia unire, & dismembrare, libere, & licite possint, & valeant. Necnon omnia & singula privilegia, & exemptiones praefatas etiam ad Confratres, & Donatos ejusdem Hospitalis extendi debere, auctoritate praefata decernimus, & declaramus.

Clause praeservacione.

§. 6. Decernentes, praesentes literas nullo unquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod locorum Ordinarii vocati non fuerint, notari, impugnari, vel invalidari minime posse, minisque sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum, revocationibus, limitationibus, restrictionibus, & derogationibus comprehendendi posse, sed

semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse.

Injuncta Tribunalibus observantia.

§. 7. Sicque ab omnibus censerit, & ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definituri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores hujus Constitutionis.

§. 8. Quocirca dilectis filiis in Regnis Hispaniarum, & Neapolitani, nostris, & Sedis Apostolicae pro tempore existentibus Nunciis, aut Curiae Caesarum Camerae Apostolicae generalis Auditori, per praesentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem Cardinalis Magni Magistri, & Conventus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem Magistrum, & Conventum, confirmatione, approbatione, adjectione, supplementatione, decreto, & aliis praemissis pacifice uti, frui, & gaudere. Non permitten-tes eos per Ordinarios praedictos, aut quoscumque alios, contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari; contradicentes quoslibet, & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas hujusmodi incurrisse declaram. Illasque etiam iteratis vicibus aggravari, interdictionemque Ecclesiasticam apponen. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clause derogatorie.

§. 9. Non obstantibus pia memoriae Bonifacii Papae Octavi Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non extrahatur, ac aliis quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, etiam praefatis locorum Ordinariis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitius clausulis, irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, etiam Consistorialibus, de fratrum nostrorum, consilio in contrarium, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, ex-

expressa, & individua mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia forma ad hoc servanda foret, illorum tenores ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Præservatio
Cõstitutionis
Pii V. Grego-
rii XIII. &
Concilio Tri-
dentini.

Transumptio-
rum fides.

D. P. An. I.
10. Apr. 1591.

§. 10. Volumus autem quod fel. record. Pii Quinti 22. Septembris, anno sexto, ac Gregorii Decimimarti Prædecessorum nostrorum literis sub Annulo Piscatoris 25. Novembris, Anno IX. Pontificatum suorum expeditis, in suo robore, & efficacia permanentibus, præsentibus literis non comprehendant, neque Ecclesias neque personas, in his quæ ad curam animarum pertinent, in quibus decreta Concilii Tridentini hujusmodi omnino servari debeant.

§. 11. Declarantes insuper, ac præcipientes, quod præsentium literarum transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in iudicio, & extra illud ubique locorum plena, & indubitata, eademque prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die ultima Aprilis 1591., Pontificatus nostri Anno I.

XII.

Ex Regest. in
Secr. S. R. E.

Privilegium a Pio PP. V. concessum Civibus Veliternensibus, ut causæ omnes tam civiles, quam criminales in prima, & secunda instantiis cognoscantur in ipsa Civitate, in tertia vero instantia in Curia, confirmatur, & extenditur ad Cives Ostienses.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Decretum. Decet Romanum Pontificem votis illis, præsertim S. R. E. Cardinalium gratum præstare assensum, per quæ singulorum Christianissimum, præsertim sibi, & Sedi Apostolicæ immediate subditorum commoditatibus consulatur, & illa, quæ jam alias ab ipsa Sede propterea emanarunt, ut firmiora inde, & illibata persistant, de novo approbare, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Pius Papa V.
iussit, ut cau-
sæ tam civi-
les, quam cri-
minales Civi-
tatis Velle-

§. 1. Exponi sane Nobis nuper fecit Venerabilis frater noster Alphonsus Episcopus Ostien., & Veliternen. Cardinalis Gesualdus nuncupatus, quod alias per fel. record. Pium PP. V. Prædecessorem nostrum ac-

cepto, quod licet similis record. Paulus II. & Paulus IV. Rom. Pontifices nostri etiam tunc sui Prædecessores ex certis tunc expressis causis pro tempore existentibus Ostien., & Veliternen. Episcopus dilectorum filiorum Incolarum Civitatis Velletran., tam civiles, quam criminales in prima, & secunda in eadem Civitate Velletran., in tertia vero instantiis in Curia cognoscendi facultatem concessissent, idque per multum tempus observatum fuisset: Nihilominus bo: me: Franciscus Ostien., & Velletran. Episcopus in Curia sua id observare temporibus suis neglexerat in grave dilectorum filiorum Populi Velletran. gravamen, & detrimentum: idem Pius V. Prædecessor bo: me: Joannis Episcopi Ostien., & Velletran. Cardinalis Moroni nuncupati supplicationibus inclinatus, singulas concessiones prædictas, ac desuper confectas literas, & inde sequuta quæcumque Apostolica auctoritate confirmavit, & approbavit, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjecit, supplens omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem. Et nihilominus pro potiori cautela eidem Joanni Episcopo, & Cardinali, ut tam ipse, quam ejus Successores Episcopi Velletran. qui pro tempore forent, omnes causas civiles, & criminales, quæ in Civitate, & Dioecesi Velletran. pro tempore orirentur, per se, aut ad id ab eo deputatos in prima, & secunda in dicta Civitate Velletran., in tertia vero instantiis in Curia, non tamen in atrocioribus cognoscere, libere, & licite possent, concessit, districtius inhibens quibusvis tam Secularibus, quam Ecclesiasticis Judicibus etiam Curie Causarum Camere Apostolicæ generali Auditori, & aliis, tam in Alma Urbe nostra tunc sua, quam alibi existentibus, & quavis auctoritate fungentibus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis, aliisque arbitrio suo moderandis, & infligendis poenis, ne in causis prædictis ullo modo se intromittere, aut aliter judicantes molestare auderent, vel præsumerent.

1591. in tri-
ma, & secun-
da instantia in
ipsa Civitate,
in tertia vero
instantia in
Curia cognos-
centur.

Iussit etiam
ne ibi exequa-
tionem fierent
sine licentia
Episcopi O-
stienis.

§. 2. Ac insuper, quoniam sæpe contingebat, graves expensas partes litigantes subire oportere, dum contra eos ad executionem procedebatur, adeo ut maximum præsertim miserabilibus personis exinde detrimentum oriretur, & quandoque expensæ hujusmodi principale debitum superarent, quod, ut eatenus bo: me: Rodulphi Episcopi Ostien. Cardinalis Carpenis nuncupati, ac dicti Francisci Episcopi, & Cardinalis temporibus fuerat observatum, deinceps ad aliquam executionem devenire, nisi prius habita notitia per eundem Joannem Episcopum, & Cardinalem, ac de ejus licentia nullatenus valeret. Decernens literas tunc desuper confectas ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis suæ, vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod partes, & dictæ Camere Apostolicæ Auditor vocati ad præmissa non fuissent, notari, impugnari, invalidari ad-

ter-

terminos juris reduci, in jus, vel controversiam vocari, ac sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus comprehendere nullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illa emanarent, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie re-integratas esse, sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices, etiam Commissarios, etiam ipsosinet Camerales, & S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, prout in literis plenius dicitur contineri.

Hujusmodi
statuta con-
ferunt Gre-
gorius.

Et extendit
ad Cives O-
stien.

Clause ad
præsentis Cõ-
stitutionis in-
tentionem.

§. 3. Cum autem illa, quæ a dicta Sede sæpius corroborantur firmius subsistant, & melius observentur. Idcirco Nos singulorum concessionum prædictarum, ac desuper confectarum literarum, ac inde sequutorum quoruscumque tenores, præsentibus pro expressis habentes, prædicti Alphonsi Episcopi Cardinalis supplicationibus inclinati, singulas concessiones, ac desuper confectas literas prædictas, ac inde sequuta quæcumque Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, suppletes omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervenerint.

§. 4. Et nihilominus pro potiori cautela eadem præmissa omnia, prout concessa sunt, & permilla per præsentibus innovamus, ac de novo prædicto Alphonsi Cardinali ejusque successoribus Velletran. Episcopis concedimus, & ad utramque Ecclesiam Ostien., & Velletran., earumque Civitates, & Dioeceses, Incolas, & subditos similiter perpetuo extendimus.

§. 5. Decernentes eadem præmissa, & alia in prædictis literis contenta, præsentibus nostras literas per quoscumque inviolabiliter perpetuis futuris temporibus observari, ac ita per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam ipsosinet Camera Apostolicæ generalem, ac Palatii Apostolici causarum Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores
hujusce Cõ-
stitutionis de-
putat.

§. 6. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Tusculan., & Albanen. Episcopis, necnon Venerabili Fratri Episcopo Tiburtino per præsentibus mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Alphonsi Cardinalis, & ejus Successorum Ostien., & Velletran. Epi-

scoporum fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibi que in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant præsentibus literas, & in eis contenta hujusmodi, ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observari, non permittentes eos desuper quomodolibet indebite molestari: contra-dictores quoslibet, & rebelles per prædictas, aliasque sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque Juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habentibus, servatis servandis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria
tollit.

§. 7. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Pape V. similiter Prædecessoris nostri de una, & Concilio generalis de duabus dietis, dummodo quis ultra tres dietas vigore præsentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis prædictis Auditoribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, & motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die prima Maii 1591. Pontificatus nostri Anno primo.

Dat. die pri-
ma Maii 1591
An. I.

Car-

XIII.

Ex Reg. in Secr. Brv.

Cardinali Gesualdo Episcopo Ostien., & Velletranen. conceditur facultas exercendi Jurisdictionem Ecclesiarum Ostien., & Velletranen. in Romana Curia perinde ac si apud eandem Ecclesias, personaliter resideret.

Venerabili Fratri nostro Alphonso Episcopo Ostien., & Velletran. Cardinali Gesualdo nuncupato.

GREGORIUS PAPA XIV.

Dilecte Fili Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Concessio, de qua in Rubric. 50.

§.1. CUM tu in alma Urbe Roma apud Nos residendo non tantum Ostien., & Velletran. Ecclesiis invicem, seu alias perpetuo unitis, quibus ex dispensatione Apostolica praeesse dignosceris, sed etiam Nobis atque adeo universali Ecclesiae inseruias, ne igitur de Jurisdictionis tuae viribus dubitari unquam contingat, super his, quae per te in dicta Urbe, dum apud Nos resides, expediri contigerit, vel quae jam forsitan expedita reperiantur, providere, & alias commoditatibus tuis consulere volentes; Motu proprio, non ad tuam, vel alterius Nobis per te super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex nostra certa scientia, meritaque deliberatione, ac de Apostolica potestatis plenitudine, tibi, ut in dicta Urbe, & Romana Curia residendo omnimodam Jurisdictionem, quam in Ostien., & Velletran. Ecclesiis, ac Civitatibus, & Diocesis de Jure, vel consuetudine, aut alias ex Indulto Apostolico habes, perinde ac si apud eandem tuas Ecclesias, Civitates, & Dioceses personaliter resideres, libere, & licite, ac in omnibus, & per omnia per te, vel alium exercere possis, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus.

Eandem Jurisdictionem per Delegationem exercere possunt.

§.2. Et insuper omnia, & singula per te, sive tuam Auditorem, aliosque per te forsitan deputatos, vel pro tempore deputandos in his, quae ad eandem Jurisdictionem Ostien., & Velletran. Episcopi pertinent, quaeque tam voluntaria, quam contentiosa Jurisdictionis fuerint, & poenitentialis forsitan forsitan acta, gesta, decreta, & mandata, ac quae deinceps fieri, decerni, & mandari contigerit, sententiasque tam interlocutorias, quam diffinitivas, seu diffinitivarum vim habentes in quibuscumque causis tam pendentibus, quam praeteritis, & futuris ferendas, ac etiam jam forsitan latas, rata, & firma, validaque, & efficacia esse, & fore, nec ullo unquam tempore de Jurisdictionis, & potestatis defectu, seu nullitatis vitio impugnari, vel irritari posse volumus, decernimus, & declaramus, eaque omnia ex nunc, prout ex tunc approbamus, & confirmamus, ac eis firmitatis robur adjicimus.

Quicumque Judex, ne se

§.3. Quinimo ad illa exequenda, prout

per te, tuosque Officiales mandatum fuerit, omnes, & quoscumque Judices, & Officiales, Birruarios, Custodes Carcerum, Cursores, mandatarios, & alios Ministros, etiam sub ecclesiasticis censuris cogi, & compelli posse volumus, & mandamus, Nos enim Tibi quoscumque in Curia, & extra eam etiam per Edictum publicum, consilio summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu citandi, illisque, ac quibuscumque Judicibus quavis dignitate, & praeceminentia Ecclesiastica, vel Seculari in ipsa Curia praesulgeant, ne erga Subditos Ostien., & Velletran. Episcopi praedicti, nec in causis, quae ad illius omnimodam Jurisdictionem alias pertinent, se intromittant, aut immisceant, sed illos, atque illas ad ejus Jurisdictionem omnino remittant, etiam per simile edictum, ac sub excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis etiam pecuniariis arbitrio suo imponen., moderan., & applican., ac contradistores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas hujusmodi appellatione postposita compescendi, cogendique, & compellendi, ac irritum, & inane, quidquid in contrarium per quoscumque factum, seu attentatum, vel fieri, & attentari contigerit, decernendi, prout Nos sic per quoscumque Judices, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & diffiniri debere decernimus, aliaque omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, auctoritate, & tenore praedictis concedimus, & impartimur.

Judicis ad Episcopum Ostien. & Velletran. spectantibus immisceat, prohibet.

Potestatem etiam de Beneficiis in Urbe conferendi.

§.4. Et nihilominus, ne etiam de viribus collationum, & provisionum per Te in dicta Urbe de quibuscumque Beneficiis in Ostien., & Velletran. Ecclesiis, ac Civitatibus, & Diocesis praedictis consistentibus, & ad tuam collationem, provisionem, & quamvis aliam dispositionem pertinentibus pro tempore factarum dubitari, seu quomodolibet haeritari etiam contingat, Tibi, ut ipsas collationes, provisiones, nec non etiam commendas de Regularibus, si quae sint, ac alias quavis dispositiones hujusmodi in dicta Urbe, ac in propriis tuis solita residentiae personalis adibus data illarum apposta absque eo, quod propterea extra ipsam Urbem, seu aliquam illius Portam te conferre tenearis, ac alias libere, liciteque, & valide possis, indulgemus, ipsasque collationes, provisiones, commendas, & alias dispositiones sic per Te faciendas validas esse, & fore, ac illis, quibus facta fuerint, etiam perinde ac si Tu illas apud dictas Ecclesias tuas residendo fecisses, & alias in omnibus, & per omnia suffragari debere similiter decernimus, & declaramus.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Cancellariae Apostolicae regulis,

Derogantur.

gulis, nec non stylo, usu, & consuetudine quibuscumque, privilegiis quoque, Indultis quibuscumque personis, & Judicibus sub quavis forma concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 1. Maii 1591. Pontificatus nostri An.I.

Dat. die 1. Maii 1591. An.I.

Ex Reg. in Secr. Brv.

Confirmat, innovatque ea, quae in Constitutionibus Societatis Jesu statuuntur circa Novitiorum admissionem, ac Superiorum electiones; & quidquam super his vetat innovari.

XIV.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Sicut V. nullo statuerat circa Novitiorum admissionem, & Superiorum electionem in Societate contracta.

§.1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Claudius Aquaviva Societatis Jesu Praepositus Generalis, quod cum in ipsa Societate juxta illius Institutum Apostolica auctoritate confirmatum, nec conventus, seu Congregationes generales (nisi ad Praepositum Generalem eligendum, & alias rarissime, & ex causis tantum magno momenti) neque Provinciales, in quibus juxta sel. rec. Sixti PP. V. Praedecessoris nostri priorem de Novitiis admittendis Constitutionem, quae incipit: Cum de omnibus, Novitiis ipsi admitti deberent, frequentius, quam singulis triennii cogantur, & cum haec coguntur, duodecim ad summum dies durare, in quibus non de Novitiis admittendis, sed graviora alia juxta Societatis ejusdem Constitutiones tractari debent. Ratio vero deputandi eos, qui Novitiis extra Congregationes ipsas juxta posteriorum ejusdem Praedecessoris declarationem admittere possunt, primum quidem valde difficulter, & incommode in proximam deduci possit, praesertim in regionibus Aquilonaribus, & ultra marinis propter magnam Collegiorum distantiam, & sepiissime etiam propter itinerum difficultates, bellaque, & alia pericula; Deinde etiam in universum, modus ille minus exactus sit comodo, quam societas ipsa sequitur, cum in illo duo, vel tres Deputati sufficiant, & hoc plures communiter interveniant: Et postremo cum ratio illa decernendi valde differat a modo, quem Societatis Constitutiones, & Apostolica diplomata in deliberationibus faciendis, ac in universa illius gubernatione praescribunt, juxta quem modum Superior auditus in rebus alicujus momenti consultoribus decernit, quod sibi ad majorem Dei gloriam facere videtur. Admissio autem illa per deputatos, cum ad eorum suffragia non consultiva; (ut sunt in Societate) sed decisiva fieri debeat, diversitate non parvam in Societatem inducit. Quamvis enim in ipsa Societate electiones quaedam primariae ejusmodi sunt Generalis Praepositi, & illius Assistentium in generalibus Congregationibus, in Provincialibus vero tam eorum, qui Generalem eligere, vel generali Congregationi cum Jure suffragii interesse, quam Procuratorum etiam, qui e singulis Provinciis quolibet triennio in Urbem ad Procuratorum Congregationem mittuntur, & ejusmodi quaedam aliae electiones, ac rerum deliberationes, per secreta scrutinia, & decisiva suffragia fiant, in reliquis nihilominus propriis cujusque gradus judicium, & officiorum discretio, ac distributio, juxta Constitutiones easdem, & Apostolica diplomata ipsius Instituti Confirmatoria Pauli PP. Tertii, ac Julii etiam Tertii Praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum tota est in ipsius Praepositi Generalis manu, unde reliquae omnes Superiorum electiones, rerumque, ac negotiorum alicujus momenti determinationes, ab ipso Generali Praeposito acceptis in rebus majoris momenti, ex provinciis ipsi, informationibus, & auditibus Assistentibus communiter fiunt, sicut & Provinciales ipsi in suis Provinciis, ac locales Superiores in suis locis auditibus similiter eorum Consulentiis gubernant, atque de rebus ad eos attentibus decernunt. Quare Nobis humiliter supplicari fecit dictus Claudius, quatenus statui, & indemnitate dictae Societatis consulentes in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur, qui Societatem praedictam propter eius in Ecclesia Dei uberes fructus sinceris semper amplexi sumus affectibus, atque, ut ubiores in dies proficere valeat, integram, & intactam illi sui Instituti, ac gubernandi rationem servari cupimus, praedictum Claudium specialibus favoribus, & gratis proficere volentes, & a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praemissa omnia, & singula, tam ad Societatis Superiorum quorundam electiones, quam ad gubernandi, & de rebus decernendi rationem juxta ipsius Societatis Constitutiones, vel etiam ad ipsum Societatis Institutum, & Constitutiones quomodolibet pertinentia Apostolica auctoritate approbamus, & confirmamus, & pro potiori cautela Societati praedictae, ut ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, tam in Novitiis, etiam cujusvis generis illegitimis, admittendis, & in dispensationibus ad gradus, dignitates, & officia quaecumque in Societate habenda, & retinenda, eisdem Novitiis concedenda, quam in Superiorum quorumvis electionibus faciendis, necnon in gubernandi, ac de rebus consulendi, & decernendi modo formatam, & rationem omnimodam in illius Apostolicis diplomatis, Constitutionibus,

Gregorius renovat, quae in Statutis Societatis statuuntur.

nibus, ac decretis, ac regulis expressam. libere, & licite prosequi, & retinere valeat, Apostolica auctoritate, de novo concedimus, & indulgemus, ac perpetuo observari volumus, mandamus, ac decernimus.

Quidquam contra hujusmodi Statuta vetat innovari.

§.3. Et quoniam in magnam Religionum Ordinum perturbationem vergit ostiumque perniciosis novitatibus aperit, si quovis pretextu a quibusvis, quae divino instinctu, ab ordinum eorumdem fundatoribus salubriter instituta sunt, temere impugnentur, atque in dubium revocentur; univertis, & singulis personis, tam secularibus, quam quorumvis ordinum Regularibus cujuscumque status, & praeminentiae existant, in virtute sanctae obedientiae, & sub divini interminatione Iudicii, ceteris vero ejusdem Societatis personis, ac Religiosis sub excommunicationis lata sententia, & vocis, tam activae, quam passivae privationis poenis ipso jure, & facto, & absque alia declaratione incurrendis, a quibus non nisi a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, (praeterquam in mortis articulo) absolvi, aut alias liberari, aut in pristinum statum restitui valeant, stricte praecipiendo mandamus, & interdici-mus, ne praemissa, vel eorum aliquod contra praefatarum Constitutionum formam, immutari, alterari, aut in formam aliam, seu rationem circa ea induci directe, vel indirecte quovis quaesito colore, aut pretextu curare, aut contra, vel praeter praedicta, seu quavis alia ipsius Instituti substantialia, quae a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus confirmata, & stabilita sunt, agere, vel quippiam ulli alii personae quacumque etiam Episcopali, Archiepiscopali, seu Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, seu Cardinalatus honore, vel mundana etiam Imperiali, aut alias speciali nota digna potestate, auctoritate, seu excellentia praesulgeant, praeterquam immediate ore ad os, sive per literas Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existentis, vel nostro, aut Sedis Apostolicae Legato, aut Nuncio, vel ipsius Societatis Generali Congregationi, aut Praeposito Generali addendum, minuum dum, aut immutandum, sive alterandum proponere quoquo modo audeant, vel praesumant.

Clausula.

§.4. Si que per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, judicari, definiti, & interpretari debere, & quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane, eadem auctoritate decernimus, praedictis, ac nostra nuper edita, quae incipit: *Circumspecta Romani Pontificis*, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

§.5. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 2. Maii 1591. Pontificatus nostri Anno Primo.

XV.

Dissolutio Unionis Brundusinae, & Uritanae Ecclesiarum, remanente Brundusina Metropolitana, & Uritana suffraganea Archiepiscopi Tarentini.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Regimini universae Ecclesiae divina voluntate meritis licet imparibus praefecti, de Cathedralibus, & aliis Ecclesiis, ipsarumque Pastoribus, quo populus eis commissus in via Domini dirigatur, feliciter, quantum Nobis ex alto conceditur, Nos cogitare convenit, idque, ut facilius sequatur, dum unicuique Ecclesiae proprium Pastorem praesesse debere cognoscimus, expedire, earumdem Ecclesiarum jam pridem factam unionem dissolvimus, prout, temporis conditione, & rerum qualitate pensata, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Dudum si quidem carissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ad quem nominationem personae idoneae ad infraascriptas Ecclesias, dum pro tempore vacant, ratione Regni Siciliae, cuius ipse Philippus etiam, Rex exiit, ex privilegio Apostolico, cui non est haecenus in aliquo derogatum, spectat, & pertinet, considerans, quod cum propter unionem Brundusinarum, & Uritanarum Ecclesiarum auctoritate Apostolica dudum invicem perpetuo factam, ac huiusmodi unionis occasione, variae inde, gravesque lites, & discordiae inter Brundusinae, & Uritanae Civitatum Communitates, & homines exorta fuissent, & cooptino vigerent, in dies magisque accenderentur in scandalum, & damnum plurimorum, statumque Civitatum, & Ecclesiarum huiusmodi perturbationem non modicam, sed recordationis Papae Sixto Quinto Praedecessori nostro humiliter supplicavit, quatenus unionem huiusmodi dissolvere dignaretur.

§.2. Idem Praedecessor negotium huiusmodi Congregationi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Rebus Consistorialibus Praefectorum examinandam, & postea sibi referendam commisit: qui demum, tam Philippi Regis, quam Civitatum huiusmodi pluries auditis agentibus, & Procuratoribus, visisque videndis, & consideratis considerandis, unionem ipsarum censuerunt dissolvendam. Quin etiam Ecclesiae ipsae, & Civitates, quae competentes habebant Dioeceses, & unaqueque proprium Praesulem, ac Pastorem habere, exindeque me-

AN. CH. 1591. Eadem transumptis addit.

Dat. die 2. Maii 1591. An.I.

Ex Regest. in Cancell. App. Sol.

Exordium.

Philippus V. supplicavit Sixto V. pro dissolutione, de qua in rubrica.

Rem Sixtus Congregationi Consistoriali examinandam remittit, quae stat pro dissolutione.

melius, commodiusque a suo quoque Pastore regi, gubernarique possent.

Causa facta de dissolutione.

§.3. Unde Nos considerantes, quod si unio praedicta perpetuo dissolveretur, & libitibus, discordiisque praedictis, indeque proventibus scandalis, & inconvenientibus opportune obviaretur, ac alias utriusque Ecclesiae, & Civitatis personarum paci, & tranquillitati consuleretur. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod semper in unionibus, & dismembrationibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, unionis, annexionis, & incorporationis, aliorumque praemissorum, ac inde sequutorum, & de necessitate, seu alias quomodolibet exprimendorum tenores, ac mensuram dictarum Ecclesiarum, & cuiuslibet earum fructus, ac illarum veros, & annuos valores, ac litium, & causarum super quibuscumque praetensionibus, ac unionis, annexionis, & incorporationis praedictarum occasione morarum, & pendendum statum, & merita, nominaque, & cognomina Iudicum, & colligantium, necnon jura, & praetensiones praesentibus pro expressis habentes, necnon omnes, & quascumque causas inter communitates, & homines praedictos super quibuscumque praetensionibus, ac illarum, & unionis, annexionis, & incorporationis praedictarum occasione quomodolibet motas, & quomodolibet introductas, & indefinitas pendentes ad Nos harum serie advocantes, illasque, ac lites quascumque, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis extinguentes, & perpetuum silentium hinc inde desuper imponentes, ex praedictis, & aliis rationabilibus causis animum nostrum moventibus, praemissa causa, cogitatione, ac re mature discussa de Venerabilium Fratrum nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, & assensu, unionem, annexionem, & incorporationem de dictis Ecclesiis Brundusinae, & Uritanae, nunc per obitum bonae memoriae Bernardini olim Archiepiscopi Brundusini, & Uritani, qui extra Romanam Curiam debitum naturae persolvit, Pastoris solatio destituitis, alias, ut praemittitur, factas, quarum tenorem haberi volumus pro expresso, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo dissolvimus, itant, ex nunc de cetero ipsae Ecclesiae non amplius sint, nec intelligantur unum, sed unaquaeque de perse, ipsaque Brundusina Metropolitana, Uritana vero tantum Cathedralis remaneat.

Jus nominandi ad utramque Ecclesiam Philippo V. tribuit, pensionesque conservatas confirmat.

§.4. Et nihilominus augmentum dotis eidem Ecclesiae Uritanae, per eisdem communitatem, & homines dictae Civitatis Uritanae ideo factam, ut alia Metropolitana, ut ipsi instabant, remaneret, seu fieret, ita etiam illis consentientibus, jusque nominandi personas idoneas ad dictas Ecclesias, sic olim unitas, pro dicto Philippo Regi, ex privilegio Apostolico, cui non erat haecenus derogatum, competeat, sibi, & successoribus suis firma, & illa respectiva Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

perpetuo remaneat; itant de cetero idem Philippus Rex, & successores sui personas idoneas ad unamquamque praedictarum Ecclesiarum, super quarum fructibus antiqua pensio quingentorum Ducatorum, seu scutorum, quam Nos super utriusque fructibus pro cujuscumque rata solvendam esse volumus certae, seu certis personis Ecclesiasticis, illam annuatim percipientibus Apostolica auctoritate praedicta reservata reperitur, tam hac prima vice, quam quoties illas deinceps vacare contigerit, nominare possint, prout ipse Philippus Rex ante unionis huiusmodi dissolutionem ad ipsas Ecclesias unitas nominabat, ac nominare poterat.

Utramque Ecclesiam Tarentino subiecti Archiepiscopo.

§.5. Dictamque Ecclesiam Uritanam Cathedralis remanentem Ecclesiae Tarentinae, & illius Archiepiscopi nunc, & pro tempore existentis suffraganeam constituimus, & assignamus.

Brundusina Ecclesiae nonnulla addit Castra.

§.6. Insuper praedictae Ecclesiae Brundusinae, pro sua Dioecesi ultra eam, quam prius habebat, Castra Celini, Guagnani, Salicis Veliae, & Severani, quatenus de ipsa Brundusina Dioecesi non sint, cum eorumdem Castrorum districtibus, Territoriis, juribus, & pertinentiis, ac locolis, & habitatoribus illa a Dioecesi Uritana, quatenus de ea existant dismembrando, & separando eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo concedimus, & assignamus.

Unicuique Civitati sua confirmat privilegia.

§.7. Volentes, & dicta auctoritate decernentes, ac mandantes, quod decimas, quas Ecclesia Brundusina in Territorio Ecclesiae, & Civitatis Uritanae vigore Donationis Tancredi, seu cujuscumque alterius tituli praetendebat, eidem Ecclesiae Brundusinae salva etiam remaneant, nominaque, & Denominationes Castrorum, & locorum, quae unicuique dictarum Civitatum Brundusinae, & Uritanae, post unionis, annexionis, & incorporationis huiusmodi dissolutionem remanebant, in suis exinde conficiendis literis exprimi, & specificari, declararique possent, & deberent.

Derogatio obstatibus.

§.8. Non obstantibus voluntate nostra Apostolica, & quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon etiam in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, & generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac dictarum Ecclesiarum, etiam juramento roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, etiam illis, ac earum Praesulibus, Capitulis, & quibusvis aliis Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac curis quibusvis aliis Derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis irritantibus, & aliis Decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac Consistorialibus, & aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum omnium, & singulorum tenores pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

1591. Clausula: Dat. die 8. Maii 1591. An.L.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis &c. Datum Romae in Monte Quirinali anno incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo primo. Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri anno Primo.

XVI.

Forma promovendi ex praescripto Concilii Tridentini, ad regimen Ecclesiarum Cathedralium, & aliarum dignitatum, de quibus consistorialiter providetur.

De his agit in Concil. Trident. sess. 7. cap. 1. sess. 24. cap. 2. & sess. 25. cap. 1. & antea in Leonis X. Constit. VIII. Superne Tom. 3. Par. 2. fol. 295. & postremo in Six. V. Constit. CXVII. Immenso in 3. Congreg. To. IV. Par. IV. fol. 392.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ONUS Apostolicae servitutis, ad quod nuper nos dignatio divina provexit, assidue admonet, in eam potissimum curam Nobis esse pastoralis sollicitudine incumbendum, ut quae a sacris oecumenicisque Conciliis pro communi totius Christiani populi salute, pie prudenterque statuta sunt, nulla aut temeritate violentur, aut negligentia deserantur; ea praesertim quae ad bonos, idoneosque Pastores Cathedralibus, ac Superioribus Ecclesiis gubernandis praeficiendos pertinent; nam si in quibusvis Ecclesiae gradibus, & ministris, curandum est tales eligi, qui in Religione, & sanctitate fideles adficient, multo certe magis elaborandum est, ne in eius electione erraretur, qui supra omnes gradus constituitur, cui tamquam servo fideli, & prudenti totius familiae cura traditur, qui ad omnem virtutem & mandatorum Dei observantiam aliorum forma esse debet, cum certum sit gregis salutem magnopere pendere ex boni Pastoris praesentis vita, & doctrina.

§.1. Sane Venerabiles Patres, qui ex toto Terrarum Orbe ad sacrum generale Tridentinum Concilium a Summis Pontificibus Praedecessoribus nostris evocati magna frequentia convenerunt, cum in aliis rebus multis praeclearum studium ad corrigendos depravatos mores, & collapsam Ecclesiasticam disciplinam restituendam, ostenderunt, tum in eo potissimum insigni zelo, magnaque cum laude laborarunt, ut rationem invenirent, qua viri doctrina, pietate, prudentiaque excellentes, & in Ecclesiasticis functionibus diu multumque versati, Ecclesiis Cathedralibus praeficerentur.

§.2. Nos igitur, qui cum in minoribus constituti, Cremonens. Ecclesiam regere-

Universitas

Sacerdos gregis pendet a bono pastore.

Concilium, etque Tridentinum insignes viros ad Cathedralis Ecclesias eligi decrevit in locis citatis in tubrica.

Hic Pontifex uti Episcopus

Cremonensis d. Concilio interfuit, & illud exequi exoptat.

mus, in eodem Concilio cum sanctis, & egregiis illis Patribus interfuimus, & Concilio absoluto ad Ecclesiam nostram reversi magno semper desiderio flagravimus, ut tam salubria generalis Concilii decreta executioni debitae mandarentur, atque ut id fieret pro virili parte curavimus. Multo nunc magis, cum disponente Domino omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo nos premit, summo desiderio tenemur, ut Pastores ii praeficiantur Ecclesiis, qui opus suum, & ministerium impleant, & de ovium salute nos in Domino letificent.

§.3. Illud autem in hoc saluberrimo, & pernecessario negotio, quod est de Episcopis eligendis, & praeficiendis videtur esse praecipuum, ut instructio, examen, & inquisitio, de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promovendorum, tam accurate fideliter, ac serio instituantur, ut omnis fallacia furo semoto, certo confidere valeamus, tales a Nobis Christi gregi praefecundo esse praepositos, quales tantum onus, Angelicis videlicet humeris formidandum, exigit, & quales ille expetit, qui pro iisdem ovibus redimendis propriae vitae, ac sanguini non peperit. Et quidem in hac parte providentia dicti Concilii Tridentini minime desuit, cum statuerit, ac mandaverit, ut in Provinciali Synodo per Metropolitanum habenda, praescriberetur quibusque locis, & Provinciis, propriae examinis, seu inquisitionis, aut instructionis faciendae forma, Romani Pontificis arbitrio approbanda, quae magis eisdem locis utilis, atque opportuna esse videretur.

§.4. Verum neque id haecenus nisi a paucissimis factum est, neque spes est, nisi longissimo temporis spatio, ut ab omnibus fiat; atque interim, dum certa examinis sive inquisitionis ratio a Provincialibus Conciliis expectatur, petit uber ille fructus, qui ex tam utilibus Concilii Generalis decretis sperari posse videbatur, & experientia ipsa docuit per tot annos a publicatione Concilii praedicti elapsos, quid in unaquaque Provincia opus sit, quidque possit fieri.

§.5. Habita igitur cum Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus matura deliberatione, ac de eorum unanimi consilio, & assensu, praesentis nostrae perpetuae valitura Constitutione decernimus, ut cum extra Romanam Curiam, examen, instructio, sive inquisitio faciendae erit, nemo omnino cuiuscumque status, gradus, conditionisve fuerit, inquisitionem praedictam sibi arrogare praesumat, sed integrum hoc negotium iis, qui a praedicto Tridentino Concilio designantur, Apostolicae videlicet Sedis Legatis, seu Nunciis Provincialium, aut eius de quo inquisitio fit, Ordinario, eoque deficiente, Ordinariis vicinioribus relinquatur; nisi iustis de causis, Nobis, aut pro tempore existentis Romano Pontifici per speciale mandatum alicui alteri hoc munus quandoque committendum esse visum fuerit. Quod si forte aliquis praedictorum, consanguinitate, aut affinitate usque ad tertium gradum inclusive promovendum continge-

Concilium, mandavit, ut in quibuscumque locis per Metropolitanum in Synodo praescriberetur forma, & examinis, & instructionis.

Sed in paucissimis locis id exequutum fuit

Hic ideo Pontifex designat personas, quibus committenda erit instructio, & examen extra Curiam.

Et in Curia.

Formamque instructionis, & examinis praescribit.

tingeret, ut omnis suspicio carnalis affectus a tam sancto negotio repellatur, ille quidem eo casu censetur exclusus, atque ad eum, qui proxime sequitur, hoc est, si Legatus excludendus erit, ad Nuncium, si Nuncius ad Ordinarium, si Ordinarius, ad viciniorum Ordinarium inquisitionis officium deferatur.

§.6. In Curia vero haec functio spectet, vel ad eos Cardinales qui a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice deligentur, vel ad Cardinales eorum Provincialium, seu Regnorum, apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectores, in quibus Ecclesiae ipse constituitur, si tamen ad ipsos huiusmodi vacantium Ecclesiarum relatio pertinebit; quod si de Episcopo, vel Metropolitanano extra Romanam Curiam degente, ab una Ecclesia ad aliam ex aliqua gravi, & iusta causa transferendo ageretur, hoc minus deficientibus Legato, vel Nuncio Apostolico ejus Provinciae, aut Regni, ubi Ecclesia ipsa, a qua transfertur, sita erit, ad Metropolitanum si Episcopus, ad Suffraganeum vero antiquiorem residentem, si Metropolitanus transferendus erit, pertinere declaramus.

§.7. Deinde, quia sacrum Tridentinum Concilium, non sine magna ratione eminentes personas, & quae negotii magnitudinem probe intelligerent, ad hoc officium nominavit, declaramus, & statuimus, tam Legatos, sive Nuncios, quam Ordinarios, vel alios ab hac Sancta Sede forte delegandos, non per Auditores, aut Vicarios, aliosve ministros, sed per se ipsos inquirendi munus exercere debere, quamvis ab huiusmodi personis, aliisque viris peritis adjuvari possint. Et si Praelatus inquirens, per se non posset ob locorum distantiam testes examinare circa articulum aliquem, ut legitimos natales, vel aetatem, aut aliquid ejusmodi, licebit ei articulum illum alteri personae in dignitate Ecclesiastica constitutae subdelegare, non autem universam inquisitionem. Quod si forte contingat, aliquem supradictorum legitime impediri, ut per se hoc munus praestare non possit, ad alios ea cura transferatur, qui sunt ab eodem Concilio Tridentino ad hoc officium designati, ut supra dictum est, de iis qui ob consanguinitatem, vel affinitatem ab hoc munere excluduntur. Ad haec, ut mens ejusdem sacri Concilii recte, ac fideliter debite executioni mandetur, & tale sit examen, quale requiritur in negotio tanti ponderis, declaramus, ac statuimus, non esse in vita, ac doctrina promovendi investiganda eam rationem adhibendam, ut ab ipso promovendo articuli offerantur, ac testes producantur, sed oportere, ut Praelatus, qui munus inquirendi suscepit, articulos conscribat, atque ipse ex officio suo illos testes vocet atque examinet, quos de rebus inquirendis sincerum, ac fidele testimonium daturus esse existimet. Verum, ut inquisitio praedicta facilius, ac plenius perfici atque expediri queat, utile erit, si Praelatus, qui inquisitionem facturus est, vel a promovendo, vel

ab alio aliquo confici curet schedulam, in qua sint ordine descripta nomen promovendi, cognomen, patria, parentes, ordo, gradus, professio, functio, siquam is forte exercuit, loca in quibus, aut Theologiae, vel Juri Canonico operam dederit, aut longo tempore versatus fuerit, denique amici, ac familiares, qui tam ipsum, quam parentes ejus intime norint. Quod si promovendus documentum aliquod exhibere voluerit, unde ipsius aetas, gradus, dignitas, sacri Ordines, functio, officia, muneraque, aut aliquid ejusmodi comprobetur, admittendum, ac processui inferendum erit, modo documentum publicum, seu authenticum fuerit.

§.8. Illud quoque prohibendum censuimus, ac expresse prohibemus, ne ad testimonium dicendum de fide Catholica, vita, moribus, doctrina, atque aptitudine ad regendam Ecclesiam quilibet homines admittantur; sed viri tantum graves, pii, prudentes, docti, qui de qualitatibus promovendorum rectum iudicium ferre valeant, ac ut supra diximus, sincerum, ac fidele testimonium dare velint. Proinde tam cognati, ac nimium familiares, quam inimici atque amuli excludendi erunt. Porro testes ejusmodi, Praelatus qui examen, seu inquisitionem habiturus erit, seorsum, ac sigillatim examinabit; & si quando judicaverit expedire, eis ad memoriam reducet tum juramenti vim, tum perjurii gravitatem; eosdem etiam serio, & graviter admonet, ipsos reos futuros apud Omnipotentem Deum eorum omnium, quorum, vel committendo, vel omittendo rei erunt, qui promovebuntur, si vel falsa narranto, vel reticendo vera, in causa erunt, ut homines indigni, vel minus idonei ejusmodi Ecclesiis praeficiantur. Diligenter etiam testimonium qualitates cognoscere studebit, ac potissimum, quam sint ad promovendos affecti, ut inde coniciat utrum ex affectu, an ex veritate testimonium dicant. Denique cum testes de qualitatibus promovendi interrogabit, dabit operam, ut quoad fieri poterit, omnia, & singula, quae ad praedictam inquisitionem facere videbuntur, per ipsos exprimantur.

§.9. Quamvis autem qualitates omnes promovendorum, quae in generalium Synodorum decretis, aliisque canonicis sanctionibus continentur, probe cognita esse debeant iis, quibus inquisitionis officium demandatum est, quales sunt natum esse ex legitimo matrimonio, atque ex parentibus Catholicis, annum trigessimum jam explevisse, sacris Ordinibus, saltem ante sex menses initiatum esse, gradum Doctoratus, aut licentiae in Theologia, vel Jure Canonico, aut certe publicum alicujus Academiae testimonium obtinuisse, quoad alios docendos idoneus esse declaratur, ad haec in Ecclesiasticis functionibus diu esse versatum, item fidei puritate, innocentia vite, prudentia, usu rerum, integra fama, doctrina denique praeditum esse; tamen quia circa doctrinam plures fraudes committi solent, & saepe

Quia testes desuper recipi possunt.

Qualitatesque promovendorum, quae probari debeant.

UNIVERSITATIS ROMANAE NOMINALIS GENERALIS DE B

sape contingit, ut nonnulli scientia vacui, de solo Doctoris titulo, aut privilegio gloriantur, volumus, ut de eorum etiam doctrina diligenter inquiratur, qui vel Doctoratus, aut licentia titulis, & privilegiis gaudent, vel etiam a publicis Academicis testimonium habuerunt, quod idonei essent ad alios docendos, nisi forte aliquorum insignis doctrina, ex publica ipsorum functione notoria esset. Ita vero inquisitio facienda erit, ut quibus in locis, quanto tempore, & quo fructu Theologiae, vel Iuri Canonico promovendus operam dederit cognoscatur. Et quoniam in quibusdam Provinciis nulla sunt studia generalia, neque ulla publicae Scholae, neque usus habet, ut qui studiis operam navant, ullis Doctoratus aut licentiae insignibus decorentur, declaramus in eiusmodi locis sufficere, si testimonio virorum gravium, & sacrae Theologiae, vel juris Canonici peritorum constet, promovendos ea scientia Theologiae, vel Canonum vere pollere, ut idonei sint ad ea docenda, quae Populum Christianum scire oportet, ac muneris sibi imponendi necessitati valeant satisfacere. Testes praeterea deponant, se de scientia promovendorum certos redditos esse ex eo, quod praedictos promovendos, specimen suae doctrinae, publicae, vel privatim dedisse cognoverint. Quod autem ad Regulares pertinet, cum ad Ecclesias Cathedralis promovendi fuerint, ne frans ulla subrepre possit in eo, quod idem Tridentinum Concilium statuit, ut Regulares a suis Superioribus sufficientis doctrinae testimonium habeant; Declaramus, nomine Superiorum eos dumtaxat intelligendos esse, qui nullum sui Ordinis Superiorem agnoscent, sive ii ejusvis Ordinis Abbates, Magistri, aut Ministri, Praepositi Generales, aut quarumlibet Congregationum Praesidentes, sive Definitores, aut Visitatores Capitulum Generale representantes, sive alii quocumque vocabulo nominentur, & in eorum absentia ipsorum Vicarii, seu Commissarii Generales, vel in Romana Curia Procuratores Ordinum, aut Congregationum Generales in hac parte succedant. Et nihilominus praeter Superiorum testimonium, qui fidem facient ejusmodi Regulares ad alios docendos idoneos esse, volumus ea servari, quae de us diximus, qui publicum suae doctrinae ab aliqua Academia testimonium habent; ut videlicet serio inquiratur, an Regulares ad Cathedralis Ecclesias promovendi, eos progressus in studiis fecerint, qui in futuro Antistite requiruntur.

Absolutis praedictis, & et si non inquisitio de Statu Ecclesiae, professionem fieri a promovendis jubet.

§.10. Post inquisitionem vero de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promovendi, necnon informationem de Statu Ecclesiae, aliisque necessariis rebus, quae pariter coram Superioribus expressis Praelatis, juxta ejusdem Concilii decreta fieri debet, professio fidei Catholica a promovendo facienda erit: quam quidem ab eo dumtaxat recipiendam esse declaramus, ad quem inquisitio pertinebit, nisi forte, qui professionem emissurus est, a Praelato inquirente longe distet; tunc enim is Praelatus ex subdelega-

tione inquirentis, professionem admittere debet, cui promovendus vicinior erit; quod idem intelligatur de informatione de Statu Ecclesiae accipienda, si quando contingeret, ut in alia Provincia, sive Regno esset Ecclesia, in alio promovendus. Recipiet autem Praelatus professionem promovendi, praesente Notario publico, ac testibus, atque eam a se admittam, ac receptam propriae manus subscriptione testabitur. Is quoque, qui professionem ejusmodi fecerit, in eo loco, ubi proprium nomen profitentis exprimi solet, nomen suum manu propria adscribet. Denique his peractis, Notarius publico instrumento fidem faciet de professione praedicta adhibitis testibus, ut praefertur. Ubi vero totum examen, seu inquisitio de persona promovenda perfecta fuerit, ea in instrumentum publicum redacta, cum toto testimonio, ac professione fidei emissa, ad hanc Sanctam Sedem, ut Concilium statuit, quam primum clausa, & obfirmata in forma authentica transmittenda erit. In qua re observari volumus, ut professio fidei iidem omnino verbis descripta sit, quae in ea forma continentur, quam felicis recordationis Pius Papa Quartus Praedecessor noster statuit observandam; & ut Praelatus, qui instructionem, examen, & inquisitionem fecit, vel per literas separatas simul tamen cum processu mittendas, vel per subscriptionem dicti processus significet, quanta fides testibus examinatis, eorumque dictis, & scripturis productis suo iudicio habenda sit, simul etiam quid de promovendo ipse sentiat.

§.11. Processus autem sic formati, & ad Curiam transmissi, a Cardinale, cui proponendi munus incumbit, & a tribus Prioribus Ordinum Cardinalibus, ut moris est, juxta formam Concilii praedicti subscribentur, & expedientur. Volumus autem, ut Cardinalis relator, moneat promovendum, si praesens in Curia fuerit, ut juxta Concilium Lateranen. novissime celebratum, omnes Cardinales, sive majorem partem Collegii adeat antequam Ecclesiam proponat, ut quae a referente Collega sint audiri, oculata fide quantum ad personam promovendi attinet, cognoscere possint.

§.12. Hec porro omnia, quae de promovendis ad Ecclesias Cathedralis dicta sunt, ad eos etiam pertinere, atque in eorum promotione servanda esse declaramus, & decernimus, qui nominati, praesentati, aut electi fuerint ad dignitates Abbatiales, ac Prioratus, seu Praepositos, Monasteriorum regimina, aut alias Regularium cujusvis Ordinis, aut etiam secularium praefecturas, de quibus consistorialiter provideri contigerit; atque eos praesertim, quibus praeter curam, & regimen Monachorum, aut Canoniorum Clericorumque, Regularium, vel secularium, annexa est in populum jurisdictio spiritualis, vel temporalis, excepta tamen aetate, circa quam nihil innovamus.

§.13. Quo vero ad doctrinam, cum generalia Concilia non statuant, ut personae pro-

Inquisitionis processus, a Cardinalibus Prioribus Ordinum in Curia, postea examinari praecipitur.

Eandemque inquisitionem fieri mandat, de promovendis ad Ecclesias, de quibus consistorialiter providetur, cum certis declarationibus.

XVII.

De Immunitate Ecclesiarum, quibusdam exceptis casibus, inviolabiliter observanda.

Ad quod habes etiam dispositionem Concilii Tridentini Sess. 25. Cap. 20., & Bullam Joan. XXII. Ex parte.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM alias, nonnulli Praedecessores nostri, & praesertim fel. rec. Sixtus Papa Quartus, necnon Pius etiam Quintus, sancto zelo ducti, diversas facultates, & indulgentia extrahendi, etiam in casibus quibusdam a jure non permissis, ex Ecclesiis criminosis, & delinquentes, compluribus secularibus Principibus, eorumque Coriis, & Magistratibus, sub variis modis, & formis concesserint, prout in illis plenius continetur.

Pius V. & Sixtus IV. coram eisdem permissis exheredatis, homicis, & homicis, & homicis, & homicis.

§.1. Experientia postmodum docuit, tum ob diversitatem, & differentiam hujusmodi indulgentiarum, tum quia plerique eorumdem Principum Ministri, ex hoc ipso illa diversimode, etiam latius, quam parerat, & ad suum libitum interpretandi occasionem arripuerunt, illisque abuti coeperunt, subortam esse non mediocrem in aliquibus locis, libertatis, & immunitatis Ecclesiasticae perturbationem, & confusionem, alioi vero, ne ipsos quidem laicos indultis hujusmodi uti voluisse, aut potuisse, quod Populis, inveterata erga Ecclesias reverentia, devotis, & assuetis, scandalis potius, quam quietis occasionem praebere. Illud etiam absurdum sepe numero sequutum est, ut infima interdum conditionis laici, non modo juris, sed etiam literarum penitus ignari, & imperiti, dum, quae potestates, aut Ministri Curiae secularis in aliquo Castro, aut Oppidulo jurisdictionem exercebant, facultatum, & indultorum, hujusmodi limites longe exceperint, eaque suo arbitratu in sensus minus rectos, & ab intentione concedentis omnino alienos, detorserint, & illorum praetextu quicquid sibi in mentem venit, attentare praesumpserint, in grave jurisdictionis, & immunitatis Ecclesiasticae praedictae, locorum, & personarum divino cultui dicatarum contemptum, ipsius divinae majestatis offensam, & scandalum plurimarum. Quare pro commissio Nobis a Domino Pastoralis officii munere, praedictis absurdis, & scandalis obviare, ac differentias hujusmodi ad uniformem regulam reducere, omnemque dubitandi, ac perperam interpretandi occasionem dilucida declaratione submovere, abusus tollere, & ne Ecclesiastica jura plane conculcentur, & negligantur, oportune providere decrevimus, prout etiam dictus Sixtus Praedecessor noster iidem de causis motus statueret decreverat, licet morte pra-

Sed secularium Principum Ministri, d. figurata, abuti sunt, & mala hic enarrata evenerunt.

promovendae ad regulares dignitates, Doctoratus sive licentiae gradum suscipere, vel publicum testimonium ab Academia aliqua habere teneantur, & tamen aequum sit, ut ea doctrina polleant, quae onus sibi imponendum sustinere valeant, declaramus, & statulimus, ut Praelati, qui inquirendi munus suscepturi sunt, studiosae, ac diligenter inquirant, super doctrina ejusmodi personarum, juxta modum, & formam superius praescriptam, ut Nos, & pro tempore futuri Romani Pontifices, habita de illis vere informatione per processum, qui ab inquirente transmittetur, certo statuere, ac judicare possimus, an persona promovenda vera sit talis, qualem dignitas illa, ad quam provehenda est, exigit, & requirit.

Ius praesentandi, vel eligendi habet, praehortetur ad idoneos praesentandum, & eligendum.

§.14. Hortamur vero in visceribus Domini nostri Iesu Christi, ac paterna caritate monemus eos omnes, qui ab hac Sancta Sede nominandi, praesentandi, vel etiam eligendi futuros Episcopos, vel Abbates jus habent, ut serio apud se cogitent, quanti momenti sit hoc negocium, ex quo salus animarum, tranquillitas Reipublicae, incolumitas Religionis, propagatio fidei, aliaque per multa, & maxima bona dependent. Illud etiam saepe, & saepius ad mentem revocet, quod Sancta Tridentina Synodus admonet, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesiae gubernanda idoneos promoveri studeant, eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Ecclesiae magis utiles ipsi judicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambulationem cupiditatis, sed eorum exigentibus meritis praesentandi diligenter curaverint. De nominandis vero, praesentandis, vel eligendis ad Regulares dignitates praeter ea, quae superius observanda esse declaramus, illud quoque paternis his nostris hortationibus, & monitionibus adjiciendum censuimus, ut nominationis, praesentationis, vel electionis jus habentes, eos diligere studeant, atque omnino contentur, qui non modo eundem Ordinem sint ante professi, sed in eodem etiam satis diu laudabiliter versati; neque enim decet, ut Magistrorum esse incipiant, qui non fuerint ante discipuli, & subditis imperare praesument, qui prius non didicerint Superioribus obedire.

Inquisitio praedictorum ad diligenter exequendum movet.

§.15. Eos denique, qui vel examinando, & inquirendo, vel testimonium ferendo, operam suam in hac re praestabunt, serio admonemus, ut ea fide, ac diligentia in negotio tanti momenti versentur, ut a Deo, & a Nobis laudem pro bono opere expectare valeant.

Sanctio panalis. D.P. An. 15. Maii.

Nulli ergo &c.
Datum Romae in Monte Quirinali anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno I.

Hic itaque Pontificali facultate revocatur & immunitatem Ecclesiarum observari precipit.

Cetero tamen casus hic expresso excipit, in quibus laici delinquentes Curia seculari requirenti remitti debent.

Præventus hoc adimplere nequiverit: ita tamen, ut quando præfens temporum calamitas, & nimia, quæ jam invaluit perverforum hominum malitia id exposcit, aliquid, etiam ad terrorem delinquentium, & ad coercenda illorum facinora, ultra id quod præfca illa majorum nostrorum disciplina, & vera sacrorum canonum norma præscripserat in quibusdam casibus congrua moderatione adhibita, permittamus.

§.2. Hac itaque nostra perpetuo valitura Constitutione, omnia, & quæcumque privilegia, indulta, & gratias, tam per prædictum Sixtum, ac Pium Quintum, quam alios quoscumque nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, Sedem Apostolicamque, ejusve Legatos, super abducentibus, vel extrahendis, ab Ecclesiis, Monasteriis, Sacellis, domibus regularibus, & secularibus, locisque sacris, aut Religiosis, aliisque in casibus a jure permissis, hominibus certorum, tunc expressorum, vel non expressorum criminum reis, aut fraudulentis decoctoribus, etiam in odium certorum delictorum, & pro bono, pace, & quiete publica, & ex causis urgentissimis, ac necessariis, & æquipollentibus casibus in jure expressis, atque ex paritate, identitate, aut majoritate rationis extensis, perpetuo, vel ad certum nondum elapsum tempus, seu ad vitam alicujus Principis, aut beneplacitum, seu alias quomodolibet concessa, etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus approbata, & innovata, ac usu recepta, literasque Apostolicas sub plumbo, aut in forma Brevis, seu alias quomodocumque desuper confectas, quarum tenores hic haberi volumus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis, sublata penitus omni differentia, ita ad unam tantum formam reducimus, & moderamus.

§.3. Ut laici, ad Ecclesias, locaque sacra, & religiosa prædicta confugientibus, si fuerint publici latrones, viatorumque graffatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores, ex insidiis aggrediuntur, aut depopulatores agrorum, quive homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, earumve Cæmeteriis committere non verentur, aut qui proditorie proximum suum occiderint, aut Assassini, vel hæresis, aut læsæ Majestatis in personam ipsiusmet Principis rei, immunitas Ecclesiastica non suffragetur. Sed universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque Ecclesiarum, & Monasteriorum Prælatibus, tam secularibus, quam cujusvis Ordinis Regularibus, districte præcipiendo mandamus, & præcipimus, ut laicos in casibus prædictis delinquentes, ad eorum Ecclesias, Monasteria, domos, & alia loca supradicta sacra, seu Religiosa respective confugientes, & in eis se recipientes, atque morantes, qui prædicta delicta, eorumve aliquod, judicio suo commisisse videbuntur, quando a Curia seculari fuerint requisiti, & quilibet eorum fuerit requisitus, Miniâris, & Officialibus Curia

secularis absque irregularitatis nota, aut alicujus censure Ecclesiasticæ incurfu, tradi, & consignari curent, & faciant, & quilibet eorum curet, & faciat.

§.4. Ne autem Curia secularis prædictæ Ministri facultate illos per se, & propria auctoritate extrahendi, & abducenti sinu olim, ut præfertur, attributa, & per præfentes revocata, abutantur, Volumus, dictaque auctoritate decernimus, & declaramus, ut Curia secularis ejusque Judices, & Officiales, ab Ecclesiis, Monasteriis, locisque sacris prædictis, laicum aliquem, ut præfertur, delinquentem, in nullo, ex casibus supradictis sine expressa licentia Episcopi, vel ejus Officialis, & cum interventu personæ Ecclesiasticæ, ab eo auctoritatem habentis, ad quos Solos, & non alios Episcopis inferiores, etiam si alii Ordinarii sint, aut nullius Diocesis, aut Conservatores, ab hac Sede specialiter, vel generaliter deputati, prædictam licentiam dandi, facultas pertineat. Occurrente autem casu in loco exempto, & nullius diocesis, tunc ad Episcopum viciniorum devolvatur hæc cognitio, & non ad alios, capere, extrahere, aut incarcerare non possint, nisi eo casu, quo ipse Episcopus, & dictæ personæ Ecclesiasticæ requisitæ illos in delictis superius expressis culpabiles, tradere, aut captura, & carcerationi intervenire, & assistere recuserint: tuncque reverentia Ecclesiæ, & locis sacris debite memores, prædictos delinquentes, minori quo id fieri poterit, cum scandalo, & tumultu, extrahere curent.

§.5. Quodque delinquentes laici prædicti, postquam, ut præfertur, ab Ecclesiis, locisque sacris extracti, & capti fuerint, ad carceres Curia Ecclesiastica reponi, & inibi sub tuto, & firmo carcere, ac opportuna custodia, data illis, si opus fuerit, per Curiam secularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiaque seculari prædictæ consignari, nec tradi possint, nisi cognitio prius per Episcopum, seu ab eo deputatum, an ipsi vere crimina superius expressa commiserint: tuncque demum de mandato Episcopi per Judicem Ecclesiasticum Curia seculari, quacumque appellatione postposita, consignentur.

§.6. De crimine vero hæresis, cognitio ad forum Ecclesiasticum tota pertineat, neque in ea Curia seculari se quoquomodo intromittat.

§.7. Sicuti etiam prohibemus, ne contra Ecclesiasticas personas, seculares, aut cujusvis Ordinis, vel Militiæ etiam Sancti Joannis Hierosolymitani regulares quoquomodo etiam vigore prædictorum privilegiorum, indultorum, aut concessionum, quæ omnia ad terminos juris per præfentes reducimus, procedant, aut se intromittant, illasve ab Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, locisque sacris, aut religiosis, etiam in casibus in hac Constitutione expressis, extrahere, abducere, capere, carcerare, aut cognoscere de criminibus ad forum Ecclesiasticum pertinentibus, alias, quam de jure,

Et Curia secularis absque licentia Judicis Ecclesiastici nullo pacto accipiat.

Sed Ecclesiasticus prius videatur an carceretur aliquod ex criminibus exceptis commiserint.

Criminis hæresis cognitio totaliter sit fori Ecclesiastici.

Et omnium personarum Regularium in omnibus casibus.

Contravenientes penas hic enarratas incurant.

Clausula subblata, &c.

Clausula derogatorie.

jure, & per privilegia eisdem Ordinibus, aut militibus concessa permittitur, quomodolibet præsumant.

§.8. Quod si quis quacumque dignitate, & auctoritate præditus, præmissorum, aut alio quovis prætextu, quicquam præter, aut contra hujus nostræ Constitutionis tenorem attentare præsumpserit, declaramus eum ipso facto censuras, & penas easdem incurtere, quæ contra libertatis, juris, & immunitatis Ecclesiasticæ violatores per sacros Canones, & Conciliorum generalium, nostrorumque Prædecessorum Constitutiones sunt promulgatæ.

§.9. Siquæ per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia, judicari, & diffiniri debere, necnon irritum, decernimus, & inane, si secus super his, per quoscumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§.10. Non obstantibus præmissis, tam Sixti, & Pii V. quam aliorum quorumcumque Prædecessorum nostrorum literis Apostolicis, privilegiis, indultis, & facultatibus, quibusvis personis etiam Imperiali, Regia, Ducali, aut alia quavis dignitate, & auctoritate fulgentibus, aut Rebuspublicis, Dominiis, Regnis, Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, eorumve Curias, Parliamentis, Senatibus, Consiliis, Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, aut Præfidentibus, Proregibus, Gubernatoribus, Locatenentibus, Vicariis, Potestatibus, aliisque Magistratibus, Officialibus, Ministris, aut Consiliariis, ex prædictis, vel aliis etiam gravioribus, & urgentioribus causis; tam illorum intuitu, & contemplatione, sive ad eorum preces, & instantiam, quam etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac per modum statuti, & legis perpetuæ, etiam in vim contractus, & fratrum nostrorum consilio, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis præservativis, restitutivis, mentis attestativis, derogatoriis derogatoriis, aliisque validissimis, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam si inibi caveatur expresse, quod illis, nisi sub certis modis, & formis, & nisi de expresso eorum consensu, ad quorum favorem concessæ fuerint, derogari possint, & aliter factæ derogationes nullius sint roboris, vel momenti, & alias quomodolibet concessis etiam sæpius approbatis, & innovatis. Quæ omnia, & singula, ac illorum tenores pro expressis habentes, quatenus præmissis in aliquo adversentur, aut plures, quam superius expressos casus contineant, auctoritate, & tenore præmissis omnino, ac perpetuo tollimus, & abrogamus, ac ad terminos præfentis Constitutionis, quoad superius descripta dumtaxat, reducimus; & nolumus cuiquam de cetero suffragari, & quilibet alia dictæ

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

dis indulgentia generali, vel speciali, per que præfentibus non expressa, vel ad verbum non inserta effectus earum quomodolibet valeat impediri.

§.11. Ut autem præfentes literæ ad omnium notitiam facilius deducantur, mandamus illas in valvis S. Joannis Lateranen., & Principis Apostolorum, Basilicarum de Urbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ de more affigi, & publicari; eorum etiam exemplis inibi affixis, & dimissis, ac post publicationem hujusmodi volumus, & decernimus, ut omnes, & singulos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde ardeant, & assiciant, ac si eorum cuilibet personaliter intimata fuissent. Earumdem vero præfentium transcriptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, eandem fidem in judicio, & extra illud ubique gentium, & locorum haberi volumus, quæ eisdem originalibus literis haberetur, si essent exhibitæ, vel ostense.

§.12. Nullo ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ moderationis, præcepti, mandatorum, decretorum, reductionum, declarationum, prohibitionis, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, nono Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno primo.

XVIII.

Inhibetur Concionatoribus Regularibus Cremonen. ac absque licentia Episcopi popululum hortentur ad elemosynam.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. **R**eminiscimur dum Ecclesia Cremonensi, antequam ad Summi Apostolatus apicem divina dispositione assumpti fuerimus, ex concessione Apostolica præfsemus, nonnullos diversorum Ordinum Regulares in Civitate, & Diocesi Cremonen. degentes, prætextu privilegiorum ipsis Ordinibus concessorum a Sede Apostolica, aut antiquæ consuetudinis, vel alias in suis concionibus personas, aut loca pia, quæ ipsi vellent, aut etiam se ipsos, vel suos Fratres, ut ad eorum necessitates sublevandas Christiani fideles elemosynas conferant, etiam sine licentia Episcopi Cremonen. pro tempore existentis, seu ejus Vicarii in spiritualibus generalis commendare, ac fideles ipsos ad elargiend. elemosynas personis, aut locis ejusmodi posse monere, & hortari prætere: quod quidem in Episcopalis auctoritatis injuriam tendere manifestam est, cum & pauperum cura, & elec.

Publicatione hujus constitutionis de mandati.

Sanctionem pontificalem adicit.

Dat. P. An. I. die 24. Maii.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Regulares præfatae factionum privilegiorum licentia Episcopi Populani ad elemosynas hortantur.

1591.

Fieri impo-
situm vetas
Gregorius.

eleemosynarum distributio ad proprium cu-
jusque loci Episcopum precipue pertineat.

§.2. Quare Nos hujusmodi abusum a di-
cta Civitate, quam precipua dilectione com-
plectimur, tollere volentes, universis quo-
rumcumque Ordinum, & militiarum regu-
laribus, ac etiam secularibus quantumlibet
exemptis, & quibuscumque privilegiis, im-
munitatibus, & exemptionibus munitis nunc
existentibus, & qui imposterum quocumque
tempore fuerint, auctoritate Apostolica
tenore presentium, sub Nostra, & Sedis
Apostolice indignationis, & interdicti ipso
facto incurrent, poena perpetuo prohibemus,
atque interdicimus, ne in Civitate, & Duce-
cessi praedicta ullo unquam tempore perso-
nas, aut pia loca, praterquam ab Episcopo
Cremonen. aut ejus Vicario in spiritualibus
generali in Civitate nominata, & extra eam
in Dicecesi a Parocho illius loci commenda-
re, nec pro eis collectas eleemosynarum
facere, seu fieri curare quocumque modo au-
deant, vel praesumant, sed neque personas
ab ipso Episcopo, vel ejus Vicario ad colli-
gendas eleemosynas in ipsorum regularium,
vel secularium quomodolibet exemptorum
Ecclesiis deputatas, quominus illas colligere,
& sibi consignari facere libere valeant, quo-
quomodo impediant, vel perturbent.

§.3. Quod si secus a quoquam quavis
auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit
attentari; Episcopus Cremonen. pro
tempore existens, aut ejus Vicarius in eum
pro qualitate culpa severe animadvertere
valeat.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesia-
rum, & Ordinum hujusmodi Juramento,
Confirmatione Apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis statutis, & consuetu-
dinibus, privilegiis quoque Indultis, & Li-
teris Apostolicis eidem Ecclesiis, & Ordini-
bus, eorumque Superioribus, & personis
in genere, vel in specie, ac alias in contra-
rium quomodolibet concessis, confirmatis,
& approbatis. Quibus omnibus illorum te-
nores, ac si de verbo ad verbum infererentur,
presentibus pro expressis habentes, illis
alias in suo robore permansuris, hac vice
dumtaxat specialiter, & expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Monemus tamen ipsam Episco-
pum, ejusque Vicarium, ut saltem semel
in anno cuilibet concionatori regulari licen-
tiam concedat colligendi eleemosynas pro
suo Monasterio loci, in quo predicat, si il-
lud vere indigere cognoverit.

Datum Romae in Monte Quirinali sub
Annulo Piscatoris die 24. Maii 1591. Pon-
tificatus nostri Anno I.

Potestatem
Episcopo fa-
ciat inobedi-
entia puniendi.

Derogans co-
ntrariis.

Episcopum
notet, ut re-
gularibus se-
mel in anno
id concedat.

Dat. die 24.
Maii 1591.
An.I.

XIX.

Constitutiones Collegii Germanici de Ur-
be non obligant Rectorem, & Collegia-
les ad ipsarum observantiam sub gravi,
nisi in his tantum, quae ex sui natura pec-
catum includant.

Ex Reges. in
Secreti, Deco.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expedit interdum ea, quae per Romanos
Pontifices, licet originis suae initio pro-
vido consilio statuta sunt, ad conscientia-
rum scrupula removenda aliquantulum mo-
derari.

§.1. Sane cum alias fel. record. Grego-
rius Papa XIII. Praedecessor noster ad fel-
licem directionem, & prosperum gubernium
Collegii Germanici de Urbe a se pridem
erecti, illiusque Alumnorum, Superiorum-
que, & aliorum ibi degentium provida con-
sideratione prospiciens nonnullas Regulas,
Constitutiones, & Ordinationes illius Col-
legii regimen concernentes per suas literas
Kalendis Aprilis Pontificatus sui Anno XII.
datas ediderit, quas in virtute sanctae obe-
dientiae, & sub oblatione divini Iudicii,
conscientiam quoque ipsius Collegii Recto-
ris desuper onerando observari praecipit, ac
alias prout in ipsis literis plenius conti-
netur.

§.2. Cumque sicut accepimus, ex hoc
tam superiorum, quam subditorum menti-
bus scrupulus generetur, ne omnia in dictis
literis contenta, quae plurima sunt, & mi-
nima, ad peccati poenam obligent.

§.3. Nos omnem super praemissis dubi-
tandi materiam praecidere, simulque con-
scientiarum Rectoris, & Collegialium per-
sonarum dicti Collegii securitati consulere
volentes, ac literarum praedictarum teno-
res presentibus pro sufficienter expressis ha-
bentes, motu proprio, & ex certa nostra
scientia, per praesentes Apostolica auctori-
tate decernimus, & declaramus, Praeceptum,
& verba praedicta, ac alia in eisdem literis
contenta ad peccati poenam, nisi in his tan-
tum, quae ex sui natura peccatum inducunt,
minime obligare: neque ipsius Gregorii
Praedecessoris voluntatis fuisse, ipsos Supe-
riores, & subditos ex his peccati poenam
incurrere, sed eo pacto Constitutionum, &
Ordinationum praedictarum observantiam
arctiori studio illis commendare, sicque
deinceps ab omnibus interpretari debere.

§.4. Non obstantibus praedictis literis,
ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus
Apostolicis, ac dicti Collegii statutis, &
consuetudinibus etiam juramento, & Apo-
stolica, vel alia confirmatione roboratis,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Hortamur autem in Domino eosdem
Rectorem, Superiores, & Collegiales per-
sonas Collegii praedicti, ut hujus declara-
tionis praetextu, ordinationum praedicta-
rum observantiam, nec ullatenus relaxent,

Exordium.

Gregorius
XIII. Consti-
tutionum ob-
servantiam
mandavit sub
oblatione
divini Iudicii

Scrupulis ex-
ortum, ne su-
per his pec-
cati poenam
obligent.

Declaratio §.
de qua in Ru-
brica.

Obstantia tol-
lit.

Hortatur ta-
men ad ad-
Constitutio-
num servandam
observantiam

xent, neque minori, quam antea studio
complexantur.

Datum Romae in Monte Quirinali sub
Annulo Piscatoris die 29. Maii 1591. Pon-
tificatus nostri Anno I.

XX.

Moderatio Constitutionis a Sixto V. editae,
contra Abortum quovis modo procuran-
tes, & eorum complices.

Constitutionem Sixti V. quae incipit Effra-
natam vide supra fol. 23.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus
moderationis.

Sedes Apostolica pia mater assidue sen-
tiens ponderis sibi incumbentis in pro-
curanda salute animarum, pretioso Christi
Domini sanguine redemptarum, gravita-
tem, & magnitudinem, & re tanti momen-
ti, ut par est, magis in dies sollicita, eum-
demque optimum finem semper ante oculos
propositum habens, nihil unquam inten-
tatum praetermittit eorum, quae ad fide-
lium animas in viam salutis dirigendas ju-
dicat pertinere. Quare nemini mirum videri
debet, si interdum quidem contumacia-
rum fidelium audaciam poenarum severitate
deterret. Rursus eisdem, si ad cor re-
dire velint, & peccati veniam humiliter
exposcere, maternum aperit sinum, viam-
que ad poenitentiam eis aernit faciliorem,
ac mansuetudine congrua rigorem temperat,
prout in Domino conspicit salubriter
expedire.

Sixto V. con-
tra abortum
procurantes
editae bullam
in rubr. citat.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Sixtus
Papa V. Praedecessor noster, justitiae zelo
accensus, contra procurantes abortum fec-
tus, tam animati, quam inanimis, ejusque
gravissimi sceleris participes, & adjuvatores,
necnon contra eos, qui mulierum foecunditatem
impedient, & sterilitatis potiones,
seu venena praebent, Constitutionem edi-
dit, sub dat. 4. Kalend. Novembris, Pon-
tificatus sui anno tertio, per quam ultra di-
versas, spirituales, & temporales poenas,
etiam inter alia excommunicationis senten-
tiam contra eos promulgavit, sibi, &
successoribus suis tantum absolventi facultatem
reservavit, prout in eadem Consti-
tutione plenius continetur.

Quam hinc
Pont. moder-
atur quo ad
reservantiam
absolutionis
ab excommu-
nicatione.

§.2. Cum igitur postmodum experien-
tia docuerit, ex remedio hujusmodi, non
eam, quae sperabatur, utilitatem, & stu-
ctum provenisse, verum potius multis Sa-
tanae malitia ad peccandum inductis, diffi-
ciliori, ob soli Sedi Apostolicae reservatam
absolvendi facultatem, reddito ad poeni-
tentiam aditu, eos a nefariis hujusmodi fla-
gitis perpetrandis non solum non retraxisse,
sed etiam plurimorum sacrilegiorum,
gravissimorumque peccatorum, & scelerum
occasionem dedisse: Nos propterea

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

animadvertentes, gladium Ecclesiae disci-
pline, praesertim quoad censuras, & poe-
nas spirituales, ita exercendum esse, ut ad
medicinam tendat, non ad perniciem ani-
marum, aeternumque Pastorem, cujus vi-
ces in terris gerimus, quantum (divina ejus
gratia adjuvante) possumus, imitari volentes,
qui venit animas hominum salvare, non
perdere, neminique quantumcumque gra-
viter, & enormiter deliquerit, viam salu-
tis praesens, quin potius ad eam assequen-
dam copiosa remedia adhibuit, ac Nobis
reliquit, & simul utilius consentes, ubi
nec de homicidio, nec de animato foetu
agitur, poenas non imponere duriores his,
quae per sacros Canones, & leges prophanas
sunt inflatae, habita super hoc, cum Vene-
rabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinali-
bus, super negociis, & consultationibus
Episcoporum deputatis, matura delibera-
tione, de eorum consilio, Constitutionem
praedictam sic duximus moderandam, ut
a peccato, & excommunicatione contra
personas ibi expressas lata, tam quoad eos,
qui hactenus deliquerunt, quam quoad il-
los, qui post nostram Constitutionem in eisdem
casibus deliquerint, quilibet presbyter,
tam secularis, quam cujusvis Ordinis
regularis ad Christianidelium confessiones au-
diendas, & ad hos casus specialiter per loci
Ordinarium deputatus plenam, & liberam
in foro conscientiae tantum, absolventi ha-
beat facultatem, eandem prorsus, quam
idem Sixtus Praedecessor, sibi ac suis suc-
cessoribus reservavit.

§.3. Quo vero ad poenas procurantium
abortum foetus inanimis, aut exhibitum
mulieribus, vel sumentium, venena steri-
litas, aut quocumque modo auxilium, vel
consilium eis dantium, in praedicta Consti-
tutione contentas, Constitutionem praesentem
in ea parte ubi de his agit, ad terminos
juris communis, ac Sacrorum Cano-
num, & Concilii Tridentini dispositionem,
auctoritate Apostolica tenore presentium,
tam quoad praeterita, quam quoad futura,
perpetuo reducimus, perinde, ac si eadem
Constitutio in hujusmodi parte nunquam
emanasset.

§.4. Non obstantibus eadem Praedecessor
nostri Constitutione, quam quoad reliqua
omnia, praeter contenta in hac nostra
Constitutione, in suo robore omnino per-
manere volumus, ceterisque contrariis
quibuscumque.

§.5. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, notarii publici manu subscrip-
tis, & sigillo Praelati Ecclesiae munitis
eandem prorsus fides habeatur in iudicio,
& extra illud, quae eisdem originalibus ha-
beretur, si forent exhibitis, vel ostensis.

§.6. Nalli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostrarum moderatio-
nis, reductionis, & voluntatum infringere,
vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare praesumpserit, indi-
gnationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum
Petri, & Pauli Apostolorum ejus se-
noverit incursum.

M m a

Da-

Et etiam quo
ad procuran-
tes abortum
foetus inani-
mis.

Clausula de
rogatoria.

Exemplorum
fides.

Sanctio poe-
nalis.

1591. D. P. An. I. die 31. Maii.

Datum Romae in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, prid. Kal. Jun. Pontificatus nostri Anno primo.

XXI.

Resitutio partis Gabelle super Esculentis, & Pocolentis in Urbe Neapolitana Clero Seculari, & Regulari ejusdem Civitatis.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem ecclesiasticam immunitatem illam conservare.

¶.1. Proinde cum, sicut accepimus, permissu superiorum Pontificum Praedecessorum nostrorum in Civitate Neapolitana ad evitandas fraudes, quae in solutione gabellae super exculentis, & pocolentis ibi exigi solite, committi possunt, gabella hujusmodi etiam a personis ecclesiasticis secularibus, & regularibus ejusdem Civitatis solvi; Sed pro immunitate ecclesiastica conservanda portio gabellae praedictae clericum, & regulares utriusque sexus dictae Civitatis tangens per Exactores dictae gabellae, seu alios ad id deputatos restitui consueverit, ea tamen portio sepe per Romanos Pontifices alicui pro loco specialiter, & ad tempus applicari, & concedi solita, novissime per sel. recor. Sixtum Papam V. Praedecessorem nostrum Camerae nostrae Apostolicae pro solutione Palatii in dicta Civitate pro habitatione Nuntii Apostolici ab ipsius Camerae Ministris Sixti Praedecessoris praedicti mandato empti, & aliis ipsius Camerae utilis applicata extiterit.

¶.2. Nos Cleri, & Regularium utriusque sexus personarum dictae Civitatis indemnitati consulere cupientes, ac concessionem quascumque per Praedecessores nostros Romanos Pontifices, & nominatim Sixtum praedictum cuius Loco Pio, & Camerae Apostolicae praedictae factas cassantes, & revocantes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine portionem dictae gabellae posthac in perpetuum, tam Clero dictae Civitatis, quam regularibus utriusque sexus inter eos pro rata eos tangente distribuenda restitui, & per ipsos tantum percipi omnino debere volumus, decernimus, & statuimus.

¶.3. Mandantes propterea Exactoribus, seu Deputatis dictae gabellae, aliisque, ad quos spectat, & in futurum spectabit, ut portionem gabellae hujusmodi Clero praedicto, & Regularibus, seu ab eis Deputatis annuatim restituant, & persolvant, seu restitui, & persolvi faciant.

¶.4. Thesaurario vero nostro generali, & aliis Camerae praedictae Ministris, ne ulterius in exactione dictae portiois gabellae se intromittant, sed ipsis Clero,

& Regularibus, ut praefertur, restitui permittant.

¶.5. Quocirca Venerabili Fratri Archiepiscopo Neapolitano, & dilecto Filio nostro, & Apostolicae Sedis in Regno Napoli Nuncio nunc, & pro tempore existentibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel eorum alter per se, vel alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicantes ac Clero, & Regularibus Fratribus in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra portionem hujusmodi gabellae eis, ut praefertur, restitui, & assignari, ac inter eos pro rata distribuere, prout antea distribui consueverat, aliasque eos praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quocumque, quomodolibet indebitum molestari. Contradictores per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia quaecumque appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

¶.6. Non obstantibus nostra de non tollendo jure quodammodo, ac sel. rec. Pii Papae IV. de similibus, vel dissimilibus gratis in Camera Apostolica registrandis, & insinuandis, ita ut praesentes literae, etiam si nullo unquam tempore in dicta Camera insinuentur, & registrantur, nihilominus perpetuo valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, ac aliis quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & statutis, & consuetudinibus etiam, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, indulgentiis, & Literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 7. Junii 1591. Pontificatus nostri An.I.

XXII.

Concessio usus bireti rubri S. R. E. Cardinalibus ex Ordinibus Regularium assumptis.

De materia Cardinalium, vide in Constit. LXXVI. Sixti V. Postquam. Tom. IV. Par. IV. fol. 279.

Sanctissimus D. N. Gregorius PP. XIV. vocavit ad Sedem, Dominos Cardinales, eisque proposuit, de concedendo usu rubri bireti DD. Cardinalibus, ex Ordinibus regularium assumptis, & sententias eorum audivit, die 26. Aprilis 1591. Romae apud S. Petrum in Consistorio secreto.

¶.1. Postea die Dominico 9. Junii festo Sanctissimae Trinitatis, Sanctissimus D. N. Romae in aedibus Hortorum Quirinalium, antequam descenderet ad SS. Apostolorum proximam Basilicam, ad Cappellam Celebrandam, dedit rubra bireta infra scriptis DD. Car-

Exequutores hujus Constitutionis deputat.

Obstantibus tollit.

Dat. die 7. Junii 1591. An.I.

DD. Cardinalibus, ex Ordinibus regularium, quae perpetuo deferant more aliorum, habitu in ceteris nihil immutato. Cardinales hi fuerunt.

- Frater Michael Alexandrinus, ex Ord. Praed.
Frater Hieronymus Asculanus, ex Ord. Praed.
Frater Constantius Sarnanus, ex Ordine Minorum Conventualium.
Frater Gregorius de Montelparo nuncupatus, ex Ordine Eremitarum S. Augustini.

XXIII.

Concessio nonnullorum Privilegorum, & Indulgentiarum Abbatibus, personis, & Collegio Judicum Cremonensium.

Dilectis Filiis Abbatibus, & Collegio Judicum Cremonensium.

GREGORIUS PAPA XIV.

Dilecti Filii salutem. & Apostolicam benedictionem.

¶.1. Dum vestram pietatem, religionem, & praecipuam in nos, & Apostolicam Sedem observantiam, nostramque vicissim erga vos paternam charitatem ex diurno usu, dum in minori officio constituti isti Ecclesiae Cremonensi praesumus, ortam, & auctam grata mente recolimus, & nonnulla, quae isti Collegio decorem, & dignitatem allatura videntur, vobis concedenda duximus.

¶.2. Vos igitur vestra sponte ad virtutum gloriam currentes, honoribus, & privilegiis decoratos alacriores reddere cupientes, Motu proprio, non ad vestram aut alicujus vestrum instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, vos universos, & singulos condignis honoribus decorare volentes, Collegii vestri personas praesentes, & futuras in perpetuum, & vestrum singulos ex nunc Sacri Palatii Apostolici, & Aulae Lateranensis Comites, atque auratae militiae Equites creamus, facimus, & deputamus, ac aliorum Palatii, & Aulae Comitum, aurataeque militiae Equitum hujusmodi numero, & consortio favorabiliter aggregamus, & aliis Comitum, & Equitum hujusmodi, nec non gentilitiis insignibus domus nostrae hujusmodi simpliciter, vel compositae, si; & prout vobis illis uti placuerit, decoramus.

¶.3. Vobisque, ac vestrum singulis etiam in perpetuum, ut omnibus, & singulis privilegiis, praerogativis, exemptionibus, favoribus, gratis, & Indultis, quibus alii Palatii, & Aulae Comites, & militiae auratae hujusmodi Equites de jure, & consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum,

citra tamen facultates, & exemptiones a Concilio Tridentino sublatas, pariformiter, & absque ulla prorsus differentia uti, potiri, & gaudere.

¶.4. Ac quoscumque Notarios, & Tabelliones publicos extra Romanam Curiam, de licentia Episcopi, recepto prius ab eis solito juramento, creare, & instituire, ac eosdem de Notariatus, & Tabellionatus officiis hujusmodi per penam, & calamarum, ut moris est investire.

¶.5. Utque pro felici istius Collegii regimine, & administratione statuta, ordinationes, & decreta quaecumque Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis non repugnantia condere, & condita alterare, revocare, & annullare, aliaque de novo, & quotiescumque vobis opportunum videbitur edere, quae postquam edita, & condita fuerint, ut praefertur, ex nunc prout ex tunc, & contra, auctoritate Apostolica praedicta tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus.

¶.6. Atque, ut pro istius Collegii, eiusque personarum, honorum, privilegorum, & jurium quoruncumque defensione, unum, vel plures ex S. R. E. Cardinalibus in eisdem Collegii Protectorem, vel Protectores eligere, & deputare valeatis, qui sic electus, seu electi, si munus Protectoris hujusmodi acceptare voluerint, ex tunc Apostolica auctoritate confirmati censentur, facultatem concedimus, & indulgemus.

¶.7. Ac insuper omnibus, & singulis Doctoribus, qui in vestrum Collegium deinceps admittentur, die quo in Collegium ipsum admittentur, si vere poenitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumperint, plenariam, & vobis item universis, & singulis his quolibet anno in perpetuum iis diebus, quos Episcopus Cremonensis pro tempore assignaverit, si collegialiter congregati ipsius Episcopi Missae interfuerint, & vere poenitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum de manibus ipsius Episcopi sumperint, plenariam omnium peccatorum indulgentiam, & remissionem concedimus, & clar-gimur.

¶.8. Comestrationes autem, quae die admissionis alicujus Doctoris in dictum Collegium fieri consueverant, omnino improbamus, & sub poena nullitatis praesentium gratiarum penitus tollimus, & prohibemus, munera vero, seu xeniola, quae Doctoribus dari solent, permittimus.

¶.9. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, Synodalibusque Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus, ac dicti Collegii statutis, & consuetudinibus etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 22. Junii 1591. Pontificatus nostri An.I.

Nomina Cardinalium qui d. biretum tunc receperunt.

Ex Regest. in Secret. brev.

Juste Collegii erga se, & S. Sedem Amorem commendat.

Singulos Judices Lateranenses Comites creat.

Eisque Lateranensi Collegio concedit privilegia.

Auctoritatem impartiuntur Notarios creandi.

Statuta pro Collegii gubernio condendi.

Sibi que annua ex Cardinalibus in protectorem eligendi.

Indulgentiam pro die admissionis alicujus Doctoris concedit.

Comestrationes auctem fieri vetat.

Obstantibus decogat.

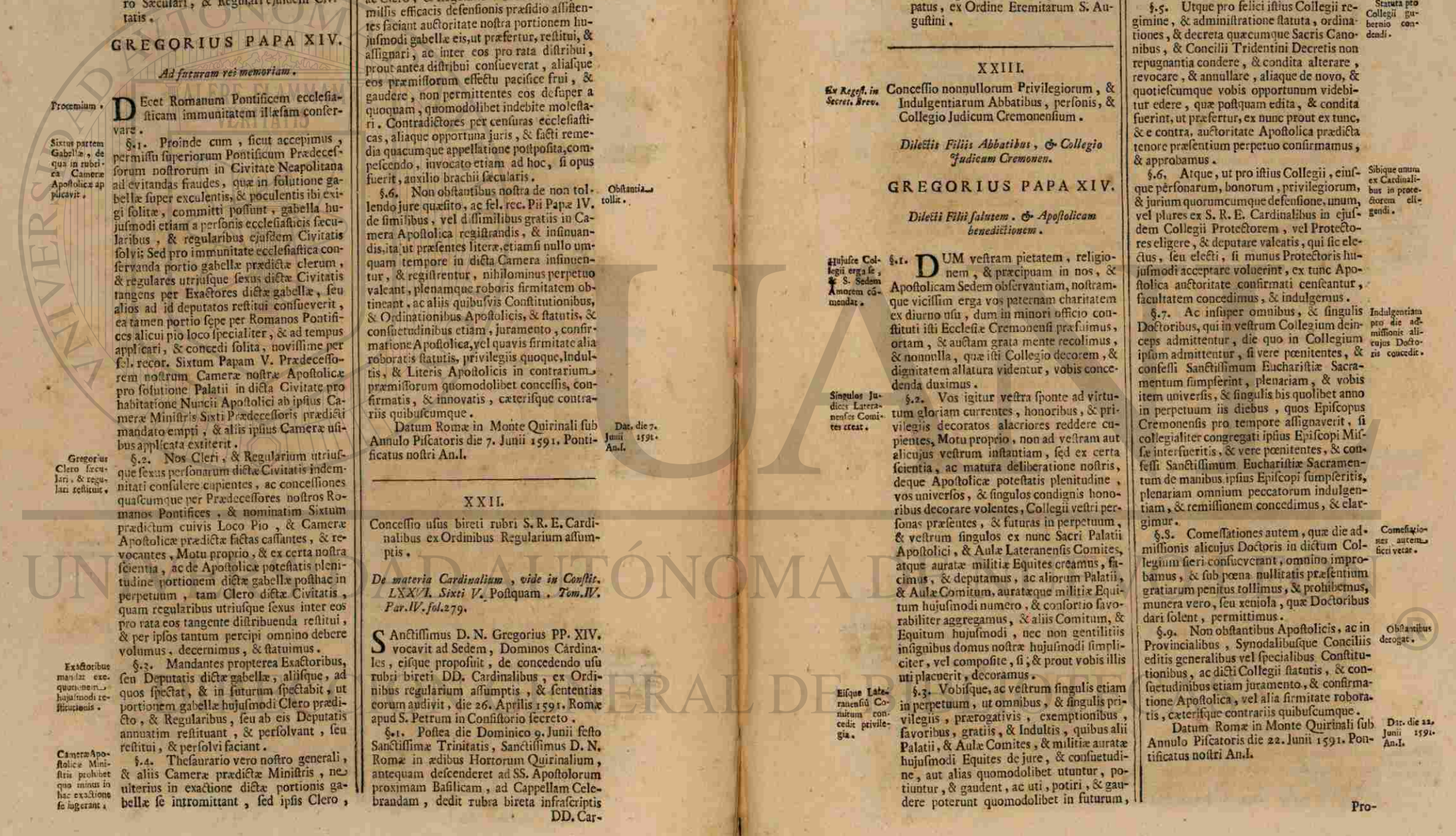
Dat. die 22. Junii 1591. An.I.

Procedimus. Sicut partem Gabelle, de qua in rubrica Camerae Apostolicae applicavit.

Gregorius Clero seculari, & regulari restituit.

Exactoribus manibus ex quoque non hujusmodi restitutionis.

Camerae Apostolicae Ministris prohibet quo minus in hac exactione se ingerant.

X XIV.

Ex Reg. in Sec. S. S. S.

Prohibet, quominus in Hospitali Annunciatæ Neapolis puella non exposita, extraneæque Mulieres recipiantur.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio:

Sollicitudo Ministerii Pastoralis, quo omnium Fidelium, præsertim Christi pauperum curam gerimus, nos inducit, ut ea, quæ in Locis Piis quibuscumque pro pauperibus a propriis Parentibus derelictis nutriendis, & alendis pie institutis, cum eorundem pauperum detrimento, & fundationum alteratione incommoda inferant, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compescamus, & removeamus, prout Fidelium vota deposcunt, & nos conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Ex Officiali indulgentia in Conservatorio Puella exposita, alie mulieres fuerant admittit.

§.1. Sane dilecti filij moderni Magistri, Gubernatores, & Officiales Hospitalis Beatæ Mariæ Annunciatæ nuncupatæ Neapolitanæ, nobis nuper exponi fecerunt, quod cum inter alia fere innumera pietatis, & charitatis opera, quæ erga Christi pauperes in dicto Hospitali exercentur, illud potissimum vigeat, quod in recipiendis, nutriendisque repositis ibidem infantibus, quorum numerus ibidem maximus existere perhibetur, ita quod, quamvis in reliquis omnibus pauperibus prædictis optime consulatur: nihilominus ad hoc in primis recipientes Christi Fideles, eo ferventius in erogandis dicto Hospitali elemosynis promptiores existant, quamvis eisdem repositis maxima cum charitate subveniri videatur, quo fit, ut præter expositos masculos, etiam quamplurimam puellam ibidem expositam in loco decenti, & separato, Conservatorio nuncupato sub congrua custodia ad instar Monasterii sub cura, & disciplina honestarum matronarum retinentur, quæ cum ad nubilem ætatem pervenerint, vel matrimonio cum competenti dote, vel in aliquo Monialium Monasterio collocantur. Et licet juxta fundamentum dicti Hospitalis in dicto loco Conservatorio puellæ tantum expositæ recipi debeant, quæ cum ibidem sub certa vivendi disciplina, & norma, ac juxta illius loci regulas dirigantur, optime conveniat ab extraneis moribus, & conversationibus puellarum, & mulierum ibidem a pueritia non contritarum semotas, & alienas esse, nec inter illas ibidem ab infantia custoditas, & eruditas alias puellas, vel mulieres extra locum illum educatas, & extraneis moribus imbutas reponi, & immisceri, præsertim quoniam in Civitate Neapolitana domus Spiritus Sancti, in qua similes personæ pauperes recipi consueverunt, & recipiuntur, existat. Nihilominus dicti Hospitalis Magistri, Gubernatores, & Officiales, qui pro tempore fuerunt, sive nimia indulgentia, sive potius humanis favoribus commoti quamplures

Quod d. Conservatorio nuncupato supra dicto fuerit.

puellas extraneas, nec in dicto Hospitali, ut præfertur, expositas jam grandævæ, & moribus a dicto loco conservatorio alienis assuetas, & alias mulieres, ut plurimum, favoribus pollentes potius quam miserabiles, præter, & extra dicti Hospitalis fundationem, & institutum receperunt in maximum dicti Hospitalis dispendium, & scandalum plurimorum. Quare dicti moderni Magistri, Gubernatores, & Officiales nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§.2. Nos igitur, quorum proprium est piorum locorum ad pauperum subventionem institutorum, ac personarum in eis degentium indemnitati, & bono regimini consulere, valentes, in præmissis opportunum adhibere remedium, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod de cætero perpetuis futuris temporibus moderni, & pro tempore existentes dicti Hospitalis Magistri, Gubernatores, & Officiales, puellas ad Rotam dicti Hospitalis vere expositas, & si per dictam Rotam transire non potuerint, dummodo quintum earum ætatis annum non excedant, & expositæ sint, tantum in dicto loco conservatorio recipere, & ibidem admittere possint, & valeant.

Gregorius expositis tantis recipi jubet.

§.3. Itaque aliquam puellam, sive mulierem extraneam extra locum prædictum contritam, & quæ ex dictis expositis non existat, in dicto loco conservatorio recipere, admittere, vel introducere quovis modo, seu prætextu ullo unquam tempore non possint, neque debeant, ac unam, vel plures honestas matronas, quæ dictarum puellarum expositarum, juxta laudabilem consuetudinem hæcenus observari solitam, curam, regimen, & gubernium habeant, toties, quoties eis videbitur deputare, valeant: & si contingat aliquam puellam, vel mulierem non expositam in dicto conservatorio ad effectum visitandi alias puellas, vel ex alia quavis causa de licentia dictorum Magistrorum, Gubernatorum, & Officialium introire, talis puella, vel mulier non exposita non possit in dicto Conservatorio pernoctare, & sub eadem die ab eodem Conservatorio exire debeat, distique Magistri, Gubernatores, & Officiales aliquam licentiam contra præsentium tenorem aliquo pacto concedere minime possint, nec debeant, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo statuimus, & ordinamus.

Extraneasque excludit.

§.4. Mandantes insuper in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pena quam contra prædictorum aliquod facientes eo ipso absque ulla declaratione incurere volumus, cujus absolutionem, præterquam in mortis articulo Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus omnino reservamus. Modernis, & pro tempore existentibus dicti Hospitalis Magistris, Gubernatoribus, & Officialibus, quatenus præmissa omnia, & singula perpetuo, & inviolabiliter observari, nec contra præsentium tenorem aliquod facere, aut attentare præsumant,

Sublata Præsentibus securi agendi facultate.

Et

Perpetuo huic Constitutioni exequatur.

§.5. Et nihilominus pro majori, & perpetua præmissorum executione, Venerabili Fratri Archiepiscopo Neapolitanæ, ac dilectis Filiis nostris, & Sedis Apostolicæ in Regno Neapolitano Nuntio, & Sacristæ dicti Hospitalis nunc, & pro tempore existentibus per præfatos committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios omnia, & singula prædicta perpetuo, & inviolabiliter a prædictis modernis, & pro tempore existentibus dicti Hospitalis Magistris, Gubernatoribus, Officialibus, & aliis, ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, observari faciant, atque procurent: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per censuras, & sententias ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias penas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, quacumque appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachii secularis.

Obstatum derogatio.

§.6. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, & in Provincialibus, ac Synodalibus, vel Generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dicti Hospitalis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis contra præmissa quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores, præsentibus pro expressis sufficienter habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 25. Junii 1591. An.I.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 25. Junii 1591, Pontificatus nostri An.I.

X XV.

Approbatio quarta instituti, & Religionis Clericorum Regularium Societatis Jesu, cum aliquarum impugnacionum rejectione.

Hanc Religionem primo approbavit Paul. III. in ejus Constit. XXXI. Regimen. Tom. II. Par. I. fol. 185.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Ecclesia Catholica, cui Deo auctore præsumus, decor atque utilitas postulat, ut cum in omnibus illius membris fovendis, atque ornandis, assidue Nobis laborandum sit; in illa tamen præcipuam vigilantie nostræ partem impendere debeamus, quæ non modo ipsa per se, robor, ac pulchritudinem corpori huic mystico afferunt: sed ceteras etiam ejusdem partes, vel disruptas consolidare, vel integras custodire,

vel fecundas cluere, atque etiam ornare valeant. Inter hæc autem, quem locum obtineant Religiosi Ordines, præsertim vero, qui proximorum utilitati deserviunt, non obscure perspicimus, cum, & superiora tempora, & præsentia diligenter attendimus.

§.1. In his vero Religio Societatis Jesu, quam novissimis hæc diebus divina providentia excitavit, adeo strenue laboravit, ac sine intermissione laborat, ut illius vel turbationem, & infirmitatem, ad communem Ecclesiam damnum, vel pacem, atque integritatem, ad ejusdem utilitatem maxime pertinere putemus. Et quoniam neque tranquillitati, neque firmitati hujusmodi Ordinum prosequendum esse poterit, nisi eorum instituta firmiter inconcussa serventur, iidemque modis feliciter progrediantur, & crescant, quibus a Fundatoribus, Domino inspirante, atque hæc sancta Sede approbante, primum fundati sunt: necessarium duximus, ea quæ ab Ignatio, hujus Ordinis Fundatore, ordinata, & a Prædecessoribus nostris Rom. Pont. circa ejusdem Societatis Institutum sancita sunt, Apostolicæ firmitatis munimine denuo roborare.

Societas commendantur.

§.2. Quamvis enim præfate Societatis Institutum, jam inde ab ejus primordiis fuerit per sel. rec. Paulum III., & Julium etiam III. Romanos Pontifices Prædecessores nostros approbatum, & a sel. rec. Gregor. XIII. etiam Prædecessore nostro primo per ejus quædam literas sub Dat. Kal. Febr. Pontificatus ejus anno undecimo: deinde copiosius per Constitutionem, quæ incipit, Ascendente Domino, confirmatum; Nihilominus tamen non idecirco defuerunt, qui adhuc sub zeli, & boni specie, aliqua ex his, quæ in dictis Pontificis approbationibus, & confirmationibus continentur, & alia etiam, quæ ad Institutum, & rationem gubernandi dictam Societatem pertinent, variis modis impugnarent.

Paulus III. Julius III. & Gregor. XIII. Societatis institutum approbant.

§.3. Quin etiam apud piæ mem. Sixtum Papam V. Prædecessorem nostrum oblati libellis, & variis excogitatis modis traducere, & calumniari, atque ut ea, quæ constantissime sancita erant, infringentur, conati fuerint. Instantes scilicet, ut res, & negocia Societatis non per Superiores, ut hæcenus juxta illius Constitutiones, & Apostolica diplomata factum est, sed per Capitula, seu Congregationes desiniantur, Ut electiones, tam Provincialium, quam Superiorum localium non a Præposito Generali, juxta hujusmodi Constitutiones, ac diplomata, sed in Capitalibus eisdem fiat. Ut Novitii in Societatem, & ad vota Scholasticorum, peracto biennio Novitatus in Capitalibus eisdem admittantur. Ut professioni certum, ac præfixum tempus statuatur, quo exacto, per suffragia Congregationis Religiosi hujusmodi ad professionem admittantur. Ut qui juxta Institutum, ac formulam ipsam votorum, quæ voverunt, Sanctæque hujus Sedis approbationem a Societate dimittuntur, non nisi ordinarii judicii forma servata dimittantur. Illa etiam in contro-

Illud tamen annulli improbatum nullis modis hic relatis.

versam, & examen eodem tempore addita fuere, nempe. Nomen ipsum Societatis Jesu, quod non esset ita deinceps vocanda. Religiosos non professos non debere ad sacros ordines promoveri. Hujusmodi Religiosos non esse prohibendos, quin ad alios Regulares Ordines transire; similiter nec laicos, ut ad sacerdotium, nec alios non professos, ut ad professionem, aut ad gradus mutationem aspirare possint. Facultatem præterea, eos qui professi non sunt, dimittendi non probari. Quibus, & hujusmodi aliis novis impugnantium inventis si aditus pateret, universa Societatis structura labefactaretur, atque convelleretur.

Hic Ideo Pontifex impugnationes rejicit rationibus hic enunciatis.

§.4. Nos igitur hujusmodi impugnationibus diligenter consideratis, & perpensa circa reliqua, que in controversiam, & examen deducta fuerant, nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium iudicio, qui ex mandato ejusdem Sixti Prædecessoris, illa accurate discutierant, & examinauerant. Simul etiam perpendentes, primum quidem, quod modus ille, res & negocia per Capitula definiendi, optimum Societatis ordinem, ac universam gubernandi rationem prorsus everteret. Illam enim Ignatius Fundator quamvis Superiorum consilium, prudentiamque, ac rerum experientiam adinvare, & promovere curaverit, adhibitis scilicet, tam Generali Præposito, quam singulis aliis Superioribus tum Provincialibus, tum localibus suis, ex selectoribus, Consiliariis, atque admonitoribus, monarchicam tamen, & in definitionibus unius Superioris arbitrio contentam esse decrevit. Deinde, quod ratio Capitularium electionum maxima ipsi Societati afferret incommoda. In qua licet electiones quædam primariæ, cujusmodi sunt Generalis Præpositi, ac illius Assistentium, & Admonitoris, in Generalibus Congregationibus; in Provincialibus vero tam eorum qui Generalem Præpositum eligere, vel Generali ipsi Congregationi cum jure suffragii interesse, quam Procuratorum etiam, qui à singulis Provinciis quolibet triennio in Urbem ad Procuratorum Congregationem mittuntur, & ejusmodi quædam aliæ electiones per secreta scrutinia, & decisiva suffragia fiant. In reliquis nihilominus proprii cujusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio, juxta Constitutiones easdem, & Apostolica diplomata ipsius instituti confirmatoria, prædictorum Pauli III., ac Julii etiam Prædecessorum nostrorum, tota in ipsius Præpositi Generalis manu. Quam Præpositi Generalis, ac reliquorum illi subordinatorum, Superiorum auctoritatem nonnulli impugnatores multis modis contrahere, & enervare tentarunt. Denique quod in ipsorum dimissionibus, qui juxta formulam Votorum simplicium in Constitutionibus expressam voverunt, quosque in Societate retinere non expedit, nec contractus vitiose elaudicat, nec ulla alia interveniat injuria. Considerantes insuper, quod in regulari disciplina, ac spiritualis perfectionis

non exiguum detrimentum, totiusque Ordinis perturbationem maximam, atque perniciem vergeret, si ea que a Fundatoribus sancte statuta sunt, atque ab universo ipso Ordine sæpius in illius Generalibus Congregationibus recepta, & approbata, & quod præcipuum est, ab hac Sancta Sede sancita, & confirmata sunt, non solum immutari, sed quocumque pretextu impugnari, ac labefactari contingat. Omni Nobis studio curandum esse duximus, ejusmodi novitatibus, ac temerariis impugnantium præsumptionibus omnem aditum præcludere, ac Societatis indemnitati prospicere, ut hac ratione Societas ipsa nostro, & Apostolicæ Sedis præsidio munita, atque in sui Instituti puritate, & Regulari disciplina integritate, quiete, ac pace conservata, ac uberioribus in dies fructus in agro Domini pergat, ipso Domino adjuvante, alacriter, & absque impedimento proficere.

§.5. Motu igitur proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, laudabile ipsius Societatis Institutum, Constitutionesque omnes, ac statuta, & decreta, & que illud concernunt præmissa omnia, & singula, prædictaque, ac quacumque alia ejus privilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta a prædictis, seu ab aliis Prædecessoribus nostris, etiam per communicationem concessa, qualiacumque illa, acsi ad verbum præsentibus insererentur, pro expressis habentes, tenore præsentium approbamus, & confirmamus; suppletentes omnes juris, ac facti defectus, si qui intervenerunt in eisdem.

§.6. Et nihilominus hac nostra perpetuo valitura Constitutione, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus statuimus, decernimus, & ordinamus.

§.7. Ut in Societatis prædictæ Congregationibus quibuscumque, eo prorsus modo procedatur, atque ea tantum tractentur, & definiantur, que in Constitutionibus, ac Congregationum generalium decretis statutam sunt, vel in posterum statuentur, ut in eisdem Congregationibus tractentur, & definiantur.

§.8. Electio vero Superiorum, tam Provincialium, & Viscatorum, quam quorumcumque localium, tota sit penes Præpositum Generalem juxta Constitutiones easdem, prout penes ipsum esse, & conservari districte præcipimus; cum potestate illorum facultatem revocandi, restringendi, & etiam augendi, ac administrationis rationem ab illis exigendi, & eosdem ab officio removendi, prout in Domino judicaverit expedire.

§.9. Novitios etiam, tam in eorum admittance ad Societatem, quam ad Scholasticorum vota, post biennium Novitiatus juxta Societatis morem, per Superiores admittendos esse.

§.10. Graduum etiam discretio, & iudicium, ac Coadjutorum, tam spiritualium, quam temporalium, simulque, & Professorum promotio, juxta hujusmodi Constitutio-

Discretioque Institutum, & Societatis privilegia omnia approbat.

Alia de novo statuit.

Quod in Congregationibus procedatur, juxta Constitutiones, & decreta.

Superiorum electio tota sit penes Præpositum.

Novitii ad Societatem, & ad scholasticorum vota per Superiores admittantur.

Graduum discretio, ac in Coadjutores formatos, & Professores promotio.

1591.
motio fit in manu Præpositi Generali.
Tempus promotionis ad ejusmodi gradus.

Auctoritas, & facultates Præposito concessæ, inviolate conservande.

Forma iudiciorum in admisionibus non servetur, sed forma Constitutionum.

Omnes facultates ad correctionem, & punitionem alia Ordinis concessæ, Societati ipsius Præposito concessæ sint.

Nomen Societatis Jesu retinetur.

Societatis Religiosi emittit.

tionem similiter fit in manu Præpositi Generalis.

§.11. Tempus autem promotionis ad hujusmodi gradus, nullo modo volumus certum, seu determinatum esse, sed Constitutiones, ac diplomata prædicta hac etiam in parte omnino observari volumus, & mandamus, que statuant, selectos tantum spiritus, & doctrinæ viros, & multum diuque exercitatos, ac in variis probationibus virtutis, & abnegationis sui ipsorum, cum omni ædificatione, & satisfactione satis cognitos ad Professionem esse admittendos, & denique nonnisi cum Societati, vel ejus Præposito Generali fuerit ab eis plene in Domino satisfactum.

§.12. Omnis vero auctoritas, omnes denique facultates per dictæ Societatis Constitutiones, & Apostolica diplomata Præposito Generali concessæ, tam in iis, que ipse per se exercere debet, quam in communicatione Provincialibus, & Viscatoribus, ac aliis quibuscumque Superioribus per ipsum faciendâ integræ, & inviolate conserventur; quoniam ut ratio ipsa docet, & Ignatius Fundator prudenter animadvertit, ad hoc ut Societas bene gubernetur, valde expedit, ut Præpositus Generalis omnem habeat in ea auctoritatem ad ædificationem; ex qua præter cætera quam plurima, illud sequetur commodi, ut universus Ordo ad monarchicam gubernationem compositus maxime servetur unitus, ipsiusque membra per universum Orbem dispersa, per omnimodam hanc subordinationem suo capiti colligata, promptius atque facilius a summo Capite Christi in Terris Vicario, ad varias functiones juxta eorum peculiarem vocationem, ac speciale votum dirigi, atque moveri possint.

§.13. Quod vero attinet ad dimissionem: Declaramus formam iudicariam adhibendam non esse, sed modum in Constitutionibus præscriptum, & hætenus in ipsa Societate servatum de cætero servari volumus; nempe ut etiam sine aliquo processu, aut ordine iudicario, ac nullis terminis etiam substantialibus servatis, sola facti veritate inspecta, culpe, vel rationabilis cause tantum ratione habita, ac personarum aliarumque circumstantiarum, quarum consideratio sit cum caritate, & prudentia conjuncta, procedi possit, auctoritate prædicta declaramus, & decernimus.

§.14. Quin etiam omnes facultates, omnemque jurisdictionem (quod ad subditorum correctionem, & punitionem pertinet) quibuscumque Ordinibus eorumque Generalibus hætenus concessas, non ad instar, sed æque principaliter ipsi Societati, ejusque Præposito Generali concedimus, & elargimur. Quo vero ad reliqua, que in controversiam vocata erant, sic statuimus.

§.15. Nomen Societatis Jesu, quo laudabilis hic Ordo nascens a Sede Apostolica nominatus est, & hætenus insignitus, perpetuis futuris temporibus in ea retinendum esse.

§.16. Ac Religiosos hujusmodi post Bull. Rem. Tom. V. Par. I.

emissa vota, etiam simplicia, ad sacros etiam Presbyteratus Ordines juxta Summorum Pontificum concessionem promoveri posse.

§.17. Eisdemque, emissa hujusmodi votis, ad quamvis alium Ordinem Mendicantium, vel non Mendicantium (Carthusiense duntaxat excepto) transire minime licere.

§.18. Laicos, vel alios non Sacerdotes, ad Sacerdotium, vel eisdem, qui Sacerdotes sunt, ad professionem, aut cujusvis alterius gradus mutationem aspirare non debere.

§.19. Potestatem quoque a Societate dimittendi quosvis non professos, ab hac Sede Apostolica sæpius approbatam, eoque ab omni obligatione votorum juxta Constitutiones, & diplomata hujusmodi emissorum, per dimissionem ipsam, per quam vota prædicta cessant, liberandi, tamquam rem magni momenti ad Societatis puritatem, & conservationem retinendam, omnino ratam, intactam, & illibatam esse volumus.

§.20. Et ut perturbatorum, & contradicentium audacia coerceretur, ac ne ipsi, vel pernicioso eorum exemplo alii in posterum, que ab hac Apostolica Sede semel stabilita sunt, præcipue circa Regularium Ordinum institutionem, & confirmationem, in quibus alioquin ad eandem Sedem tantum manus apponere sicut, impugnare, aut enervare impune præsumant, aut ullo modo valeant; Præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ universis, & singulis personis, tam secularibus, quam quorumvis Ordinum Regularibus, cujuscumque status, gradus, & præminentie existant, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, seu Cardinalatus honore, vel mundana quavis auctoritate, seu excellentia præfulgeat, ipsis vero Regularibus etiam dictæ Societatis Religiosis sub penis excommunicationis lætæ sententiæ, necnon inhabilitationis ad quævis officia, & dignitates, vocisque, tam activæ, quam passivæ privationis, eo ipso absque alia declaratione incurrendis, quarum abolitionem Nobis, ac Successoribus nostris duntaxat reservamus.

§.21. Ne dictæ Societatis Institutum, Constitutiones, aut decreta, vel ex his quidpiam, aut ex præmissis omnibus articulum quemlibet, vel aliud quid prædicta concernens etiam majoris boni, aut zeli, seu quovis alio quæsito colore, aut pretextu directe, vel indirecte impugnare, vel immutari, alterari, aut formam aliam, seu rationem circa ea induci curare, aut contra, vel præter ea, seu quævis alia ipsius instituti substantialia agere, vel quidpiam ulli alii, præterquam Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existenti, idque immediate, vel per nostrum, aut Sedis Apostolicæ Legatum, seu Nuncium, vel ipsius Societatis Generali Congregationi, aut Præposito Generali, addendum, minuendum, aut immutandum, sive alterandum proponere quoquomodo audeant, vel præsumant.

1591.
voti simplicibus, ad sacros ordines promoveri possunt.
Et ad nullum Ordinem (Carthusiense excepto) eis transire licet.

Ad Sacerdotium, vel ad Professionem, aut cujusvis gradus mutationem aspirare non debent.
Pœnitentiæ dimittendi tamquam res magni momenti ad Societatis conservationem omnino retinetur.

Perturbatorum audacia coerceretur.

Constitutiones Societatis non immutentur.

1591. Innovatur pena Constit. fel. rec. Greg. XIII. omniaque in ea contenta consermantur.

Præfentes de subreptionis vitio notari non possunt.

Nec sub quibusvis reuocantibus conseruantur.

Et ita iudicari debeat.

Ordinari curare obseruatum hinc mandatorum.

§.22. Pœnas denique omnes in Gregorii XIII. Prædecessoris prædicti Constitutione, Ascendente Domino, contentas, ac Constitutionem eandem cum omnibus, & singulis in ea contentis, acsi ea omnia ad verbum præsentibus inferrentur, per præfentes approbamus, & innovamus.

§.23. Decernentes præmissa omnia, & singula, necnon præfentes, ac in eis contenta quæcumque, nullo unquam tempore etiam ex eo, quod interesse forsan habentes ad id vocati non fuerint, vel alio quocumque prætextu, & ex quavis causa quantumvis urgenti, legitima, & rationabili, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quouis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, annullari, revocari, ad viam juris reduci, in dubium, vel controverfiam revocari, aut adversus illa quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, vel debere.

§.24. Nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendere, sed ab illis semper excepta, & quoties emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea quomodolibet erant, statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo etiam sub Dat. per Societatem illiusque Præpositum Generalem, & alios Superiores prædictos quodcumque eligendo, de novo concessa, ac etiam confirmata, & approbata, validaque, efficacia, & illibata, etiam absque eo quod desuper a dicta Sede illorum ulterius restituito, revalidatio, confirmatio, seu nova concessio impetranda sit, fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac eandem præfentes literas ad probandum plene omnia, & singula præmissa sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri.

§.25. Steque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere. Necnon irritum, & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.26. Mandantes uniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac cæteris Ecclesiarum, & locorum etiam Regularium Prælati per uniuersum Orbem constitutis, ut præfentes literas in suis quisque Ecclesiis Proinciis, Civitatibus, Diocæsi, & iurisdictionibus ab omnibus inuoluate obseruari curent. Quin etiam Præpositum, ac personas Societatis huiusmodi defendant, cõsque præmissis omnibus, & singulis pacifice frui faciant, & gaudere, non permittentes ipsos per quoscumque quomodolibet molestari, Contradiçtores per censu-

ras Ecclesiasticas, & alia juris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, etiam si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.27. Non obstantibus, tam ipsius Sixti Prædecessoris super modo, & forma admittendi Novitios ad Religionem, quam aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, aut decretis per eundem, vel quoslibet alios Prædecessores nostros, etiam viua vocis oraculo, aut alias quomodolibet editis, ac etiam aliorum Ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, quibuscumque huiusmodi Ordinibus, Universitatibus, locis, aut personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritatoris, annullatis, cassatis, reuocatis, modificatis, præseruatis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præfentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore perinanfuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem Sede sit indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.28. Præfentis autem Constitutionis, & gratiæ communicationem, omnibus aliis qui sua privilegia cum ipsa Societate copiosa participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus.

§.29. Cæterum volumus, ut præfentium transumptis etiam impressis, manu Secretarii dictæ Societatis, vel Notarii publici subscriptis, & sigillo Præpositi Generalis ejusdem Societatis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem omnino fides habeatur in iudicio, & extra illud, que literis ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitæ, vel offensa. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, quarto Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno primo.

Quod

Quibuscumque non obstantibus.

Præfentes concessio aliis non communicatur.

Transumptis fides datur.

Dat. P. An. I. 23. Jun. 1591.

XXVI.

Quod nec Fratres Reformati Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci, neque alii Religiosi, Capucium, & habitum Cappuccinorum, vel alium ei consimilem deferre possint.

Cappuccinorum institutionem, & alia eorum concernentia, vide in Constit. XXIV. Clementis VII. Religionis. Tom. IV. Par. I. fol. 73. Et ibi etiam de toto Ordine Fratrum Minorum remissive dixi.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Franciscane Religionis cõmendatio.

Paulus III. habitum Cappuccinorum, cæteris aliis vetavit.

Pius IV. similem habitum pariter prohibuit, die 2. Aprilis 1566.

Gregorius XIII. similem habitum Fratrum Tertii Ordinis prohibuit die 29. Octobr. 1581.

Beati Francisci Confessoris Sodalitas, ab uno fundatore instituta, & ad eundem Dei finem ordinata, utriusque Seraphicæ Religionis nomine nuncupata, in plures Sodalitates, & membra, Apostolica permissione dividitur, & quasi circumamicta varietate, prout pietas diversimode suadet, corde uno, & anima una Deum colit, & instar agri Domini variis, atque uberes fructus quotidie profert, & distinctiores, & abundantiores, ut confidimus, in dies proferre non cessat.

§.1. Sane cum ad aures nostras pervenerit, alias fel. rec. Paulum Papam III. Prædecessorem nostrum inter alia per suas in forma Brevis literas, quibusvis personis, cuiuscumque conditionis existerent, sub excommunicationis late sententiæ pœna eo ipso incurrenda, ne habitum per Fratres Ordinis Minorum Sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum gestari solitum, nisi in eadem Congregatione essent, & sub moderni, & pro tempore existentis Generalis ejusdem Ordinis obedientia, & cura permanerent, gestare quocummodo præsumerent, districtius inhibuisse.

§.2. Et pia memoria Pius Papa IV. etiam Prædecessor noster, literas ejusdem Pauli Prædecessoris confirmando, insuper non solum ne habitum prædictum, juxta literarum ipsius Pauli Prædecessoris huiusmodi tenorem, verum etiam, nec ita consimilem, quod propter eum possent credi Fratres Congregationis Cappuccinorum, gestare deberent, sub eadem excommunicationis pœna eo ipso incurrenda prohibuisset.

§.3. Et similiter felic. record. Gregorius Papa XIII. etiam Prædecessor noster, literas Prædecessorum huiusmodi, & in eis contenta quæcumque pro expressis habendo, & innovando, Motu proprio, & ex certa ejus scientia, eisdem Fratres, qui Tertiarum ex Ordine Conventualium dicuntur, non solum Capucium rotundum, sed etiam habitum coloris Berettini, seu Subcinericii ad instar Fratrum eorundem Conventualium, deferre deberent, ita ut a Fratribus Cappuccinis facile discernerentur, sub eisdem Pauli III. & Pii IV. pœnis post sex

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

menses ipso facto incurrendis statuisset, & ordinasset.

§.4. Verum quia iidem Fratres, qui Reformati Conventualium dicuntur, ita consimiles eisdem Fratribus Cappuccinis incedere præsumunt, ut passim a populo pro Cappuccinis habeantur, ac illis tanquam Cappuccinis, elemosynæ, & oblationes conferuntur, non sine gravi plebis offensione, & scandalo, dum reputantur Cappuccini esse. Idcirco rationabile existimantes, ut qui ex instituto regule, atque in vitæ regularis observantia uniformes non sunt, etiam habitus distinctione dignoscantur, utque Prædecessorum huiusmodi literarum contemptus, & contumacia, severioris discipline censuram inveniat, ad evitandas etiam confusiones, & contentiones, quæ exinde oriri possent, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, singulas Prædecessorum huiusmodi literas, & in eis contenta quæcumque pro expressis habentes, & harum serie approbantes, & confirmantes, atque etiam innovantes; Motu etiam simili, & ex certa scientia nostra statuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cætero perperis futuris temporibus, huiusmodi Fratres Reformati non solum in Urbe, sed etiam ubique locorum per uniuersum Orbem existentes, ut vere, & realiter a Cappuccinis distinguantur, & dignoscantur, præter Capucium penitus rotundum, & colorem Berettinum, vel Subcinericium, ut præmissum est, etiam mantellum longius ad Conventualium longitudinem deferre, & mozzettam latam, & longam non sub mantello, sed supra gestare teneantur.

§.5. Insuper strictiori Cappuccinorum, prædictorum vitæ consulentes, ne ab eisdem Reformati ipsi Cappuccini admitti, vel recipi possint, sub eadem excommunicationis sententiâ ipso facto, tam ab ipsis Cappuccinis receptis, quam Reformati recipientibus incurrenda, interdicimus, & prohibemus. Et nihilominus actum ipsum receptionis, & transitus tanquam indebitum factum ex nunc, prout ex tunc irritum, & penitus nullum esse decernimus, & declaramus.

§.6. Et quoniam similiter accepimus nonnullos alios, qui sub Eremitarum vocabulo nominantur, vagos, aut profugos, ac Acephalos sub nullius obedientia degentes, nec Episcoporum iurisdictioni se subicientes, sine aliqua licentia, vel loci assignatione, non sine gravi fidelium scandalo huc illucque vagari, eorundem Fratrum Cappuccinorum habitum, vel adeo consimilem gestantes, ut facile pro Cappuccinis reputentur, Motu pari, eisdem Eremitas sine literis dimissoriis alicujus Superioris Ordinis approbati, de cujus gremio sint, vel Episcopi loci illius, ubi degunt, vagari, aut ex propriis locis discedere non posse, & imprimis ab habitu Cappuccinorum eisdem saltim, vel aliis notioribus differentiis distinguere, & dignosci debere omnino præcipimus, & jubemus.

§.7. Mandantes propterea uniuersis, & N n 2

Hic modo præfite fratrum Conventualium Reformati d. prohibitionem inuoluate, & illorū habitum designat.

Receptionem quoque Cappuccinorum, eisdem Reformati incedit.

Habitum Cappuccinorum, cæteris omnibus tertiaro prohibet.

Inobedientes coerceri mandatur.

quae per eius Praedecessores in subsidium, & quibusvis locis, ac praesertim in Provincia sua, & Apostolice Sedis ditioni immediate subiectis degentium, necnon faciliorem iurium suorum consequutionem provide instituta fuerunt, sollicite intendere, ac ut firma, illibata persistant, efficaciusque obferventur, suae confirmationis praesidio propensius roborare. Si vero aliqua in alieni juris praesudicium tendere, aut discordiam, ac litium, & dissensionum dispendia afferre posse reperiuntur, ita declarationis suae adminiculo elucidare, ac moderari, ut unicuique quod suum est remaneat, nec debita iustitiae administratio impediatur, ac alias desuper disponere, prout in Domino conspiciet salubriter expedire.

Situs V. in-
struit Rotam
in Civitate
Macerata.

§.1. Cum itaque felicis recordat. Sixtus Papa V. Praedecessor noster, per suas sub plumbo expeditas literas in subsidium, & utilitatem pauperum Provinciae nostrae Marchiae, ac ex certis aliis rationabilibus causis, in Civitate Macerateni, quae alias satis celebris, & insignis, ac fere in medio dictae Provinciae, ac in Territorio secundo & ameno sita, solitaque Sedes Legatorum existit, unum Tribunal Audientiae Causarum Rotam nuncupandum, quinque Iudicum, Juris Utriusque Doctorum, qui omnes, & singulas totius Provinciae praedictae, ac Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Castro- rum, & aliorum locorum sub eadem Provin- cia comprehensorum, necnon incolarum in illis habitantium causas, lites, & con- troversias civiles, tam prophanas, quam Ec- clesiasticas, meraeque, & mixtas, necnon, etiam criminales, in quibus appellationi locus foret, tam in prima in Diocesi, ac Jurisdictione Macerateni, quam in secunda, & ulterioribus instantiis in causis appella- tionis totius Provinciae huiusmodi cognos- cere, decidere, sineque debito terminare, ac iudicare possent, & deberent, Motu pro- prio perpetuo erexit, & instituit.

Ad quam etiam
ab Episcopis
Provinciae ap-
pellari per-
mittit.

§.2. Ac inter alia disposuerit, quod Audi- tores Rota huiusmodi, in causis appella- tionum, & gravaminum, a sententis, & gravaminibus per Episcopos dictae Provin- ciae illatis, procedere ac jurisdictionem ha- bere possent.

Episcopi con-
questi sunt,
diti appella-
tionem etiam
in concernen-
tationem
morum, &c.

§.3. Cumque vigore seu praetextu istius facultatis, Venerabiles Fratres Episcopi dic- tae Provinciae conquesti fuerint, praedictos Auditores, etiam in causis ad Forum Ec- clesiasticum spectantibus, morumque cor- rectionem concernentibus, ac in illis, in qui- bus appellationi suspensiva locus non est, processisse.

Congregatio
super negotiis
Episcoporum
Rota inhibuit

§.4. Ac proinde habito pro parte dicto- rum Episcoporum recursum ad Congregatio- nem Venerabilium Fratrum nostrorum San- ctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super negotiis Episcoporum deputatorum, literas eorum nomine, etiam de mandato nostro decretas obtinuerint, per quas Auditoribus mandabatur, ne in praedictis, & aliis Epi- scoporum eorumdem causis procederent, prout in singulis literis praedictis plenus continetur.

§.5. Verum sicut nobis postea innouit, & dilecti filii homines Provinciae Marchiae, necnon Communitas Civitatis Macerateni, praedictarum, per dilectos filios Phœbum Rotundum Provinciae, & Antonium Fran- ciscum Pellicanum, Nicolaum Hercola- num, & Voluminium Picutum, Civitatis Macerateni. huiusmodi Oratores ad gratulan- dum nobis, ac praestandam debitam obe- dientiam destinatos, quos libenter audivi- mus, nobis exponi fecerunt, literas dictae Congregationis, ipsi & praedicto Tribuna- li, ac privilegiis, & facultatibus illius Judi- cibus concessis, grave damnum, & praesu- dicitium inferre.

Qui modo
Rota facultate
tem retinere,
quo ad dictas
appellationes.

§.6. Idcirco Nos, quibus in primis sem- per cordi fuit iustitiam unicuique aqua lan- ce administrare, ac Episcoporum decori simul, & pauperum subditorum nostrorum commodis, & utilitati consulere, lites, & differentias, quae occasione literarum praedictae Congregationis extorri possent praeci- dere easque moderari, & elucidare, ac alias in praemissis omnibus de opportuno remedio salubriter, & mature providere volentes, ac literarum eorumdem tenores praesentibus pro plene, & sufficienter ex- pressis habentes, Motu proprio, non ad ho- minum, aut Communitatis, vel Oratorum praedictorum, seu alicujus ipsorum, aut cu- iusvis, seu quorumvis aliorum pro eis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de mera voluntate, & matura deliberatione, ac ex certa scientia nostra, deque Apostoli- ca potestatis plenitudine; auctoritate Apo- stolica, tenore praesentium, decernimus, & declaramus, moderos, & pro tempore existentes Auditores Rota, ac Tribunalis totius Provinciae Marchiae huiusmodi, etiam vigore dictarum literarum Sixti Praedecesso- ris, causas appellationum, seu recursus, & querelas, quae ab Ordinariis locorum dictae Provinciae, circa ea, quae pertinent ad visitationem, aut morum correctionem, in- terponuntur, cognoscere, ac etiam in eis casibus, in quibus ab eorumdem Ordinariorum decretis, seu interlocutoriis sententiis, aut ordinationibus, ex forma Sacrorum Canonum, & Decretorum Concilii Tridentini, necnon etiam Constitutionum Apo- stolicarum, appellationes, recursus, & que- relae, quoad effectum suspensivum prohibentur, procedere non posse nec debere, ac Rotam, & illius Auditores praedictos in istis casibus nullam prorsus jurisdictionem habere. Inhibitiones quoque in huiusmodi causis per eosdem Auditores concessas, & concedendas, cum processibus, ac omni- bus inde sequutis, nullius roboris, vel mo- menti fore, & esse.

In reliquis ve-
ro eius iurisdic-
tionem, & in-
dulta quaecumque
finuat.

§.7. In reliquis vero omnibus, & singu- lis erectionem, ac institutionem praedictae Rota, necnon privilegia, facultates, & in- dulta quaecumque, eidem Rota ejusque Au- ditoribus seu Iudicibus, necnon Notariis, Curforibus, ac aliis Officialibus, & perso- nis, per literas ipsius erectionis, ac alias quomodolibet concessas; eademque literas, necnon omnia, & singula capitula, ordina- tio-

tionem, reformationes, & statuta, cetera- que in vim literarum erectionis huiusmodi, ac facultatis ad hoc in illis attributa, etiam circa taxas, mercedes, ac salaria eorumdem officialium facta, & in eis contenta quaecum- que, Apostolica auctoritate praedicta per- petuo approbamus, & confirmamus, ac eis plenarie, & inviolabilis firmitatis Aposto- licae robor adjicimus, ac praesentis scripti patrocinio communimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas praeservatas apponit.

§.8. Decernentes erectionem Rota huiusmodi, ac privilegia, facultates, indulta, & alia praemissa valida, & efficacia esse, & perpetuo fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac omni- bus, quos concernunt, & concernent, quomodolibet in futurum, inviolabiliter perpe- tuo observari, sicut ab omnibus censeri, atque ita per praedictos, & quoscumque alios Iudices Ordinarios, vel Delegatos, etiam causarum nostri Palatii Apostolici Auditores, eorumque Locatentes, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardina- les, etiam de latere Legatos, & Vice-Lega- tos, necnon Camerae Apostolicae Praesiden- tes, & Clericos, aut quosvis alios, sublata eis, & ipsorum cuilibet, quavis aliter judi- candi, & interpretandi facultate, & aucto- ritate, ubique locorum iudicari, diffiniri, & interpretari debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Executores
& Profectores
deponit.

§.9. Quocirca dilecto filio Henrico tituli Sanctae Pudentianae Presbytero Cardi- nali Cajetano nuncupato, Camerario no- stro moderno, & pro tempore existenti Ro- tae, & Auditorum, Privilegiarumque, & Indultorum praedictorum, Profectori, mo- tu, scientia, ac potestatis plenitudine simi- libus per praesentes committimus, & man- damus, quatenus ipse per se, vel alium seu alios, eisdem praesentes, & in eis contenta quaecumque solemniter publicans, ac Rota ac ejus Auditoribus, necnon Officialibus praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, ipsas praesentes literas, ac in eis contenta huiusmodi debite execu- tionem demandet, ac demandari, necnon ab illis omnibus, quos illae concernunt, in- violabiliter perpetuo observari faciat, man- det, atque procuret. Non permittens Au- ditores, Notarios, Cursores, ac alios Offi- ciales Rota, necnon Homines Provinciae huiusmodi desuper per quoscumque, contra praesentium tenorem quomodolibet indebi- te molestari, perturbari, vel impediri. Con- tradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, & cen- suras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, & alias penas, ceteraque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his ha- bendis servatis processibus, sententiis, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad

hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§.10. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apo- stolicis, necnon Camerae, & Provinciae, Ci- vitatum, & locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis fir- mitate alia roboratis, statutis, consuetudi- nibus, ac usibus, & naturis, privilegiis quo- que, Indultis, & Literis Apostolicis, etiam illis, ac quibusvis superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, ac formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu pari, ac alias in contrarium quomodo- libet facientibus, ac concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, expressa, & individua mentio habenda foret, eorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & infere- rentur, praesentibus pro sufficienter expres- sis habentes illis alias in suo robore perman- suris, hac vice dumtaxat specialiter, & ex- presse harum serie Motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, seu si aliquibus, communiter vel divisim ab Apo- stolica sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Clausulas de-
rogatorias sub-
iicit.

Datum Romae in Monte Quirinali, sub Annulo Piscatoris, die duodecima Julii mil- lesimo quingentesimo nonagesimo primo, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. P. An. I.
die 12. Julii
1591.

X X I X.

Confirmatio literarum Gregorii XIII., & Sixti V. quibus Mercatoribus Graecis An- conae commorantibus conceditur facultas sibi eligendi Consulem.

Ex Regis. in
Secret. Breve.

Sixti V. Constitutionem, cui initium Du- dum legere est in ejus Appendice Constitut. XVIII. fol. 172.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM sicut accepimus fr. re. Grego- rius PP. XIII. Praedecessor noster, Mercatoribus, & aliis Graecis Christianis in Insula Patmos in Civitate nostra tunc sua Anconitana commorantibus, & eo accedentibus, ut proprium pro sua Natione in dicta Civitate Consulem eligere, creare, & deputare valerent, concessit; & deinde pie mem. Sixtus Papa V. etiam Praedecessor noster indultum, & facultatem eligendi Consulem huiusmodi, omniaque, & singula in eisdem dicti Gregorii Praedecessoris literis contenta, necnon electionem, & deputationem dicti Consulis per eisdem Mercatores, & alios Graecos vigore eorumdem literarum factas, ac omnia, & singula inde sequuta, approbavit, & confir- ma-

Gregorius
XIII. hinc
Mercatoribus
propria Con-
sulem concessit.

Quod postea
Sixtus V. con-
firmavit.

mavit, ac eisdem Mercatoribus, & aliis predictis eundem consulem, confirmandi, revocandi, & alium nominandi quoties illis expedire videbitur, concessit, & indulgit, prout in singulis dictorum Prædecessorum in forma Brevis expeditis literis plenius continetur.

Hoc idem a Gregorio firmari potest.

Confirmat Pontifex.

§.2. Cum autem Mercatores, & alii Græci Christiani prædicti cupiant præmissa omnia pro illorum subsistentia, nostro, & Sedis Apostolicæ munimine roborari; propterea pro eorum parte Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur singularum literarum prædictarum tenores, ac datas, ac cuiuscumque alterius jura, & præventiones, præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, facultatem, indultum, electionem, confirmationem, & omnia alia in prædictis dictorum Prædecessorum literis contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, ac illis plenarie, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac per eos, ad quos spectat, & in futurum spectabit, ad illarum inviolabilem observationem teneri, ipsosque ad id censuris Ecclesiasticis, aliisque juris, & facti remediis cogi posse.

Clausula pro perpetua firmitate.

§.4. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & diffiniti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Executores deputat.

§.5. Mandantes nunc, & pro tempore dictæ Civitatis Anconæ Governatori, seu ejus Locumtenenti, cæterisque, ad quos spectat, ut quoties pro parte dictorum Mercatorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, præsentem, & dictorum Prædecessorum literas, ac in eis contenta huiusmodi, ab omnibus faciant inviolabiliter observari, non permittentes eos super præmissis per quoscumque quomodolibet molestari.

Contrarios detegat.

§.6. Non obstante quacumque Concessione de Officio Consilatus dictæ Nationis, & Insulæ Pathmos cuicumque alteri persone præsertim non ex titulo oneroso per Nos forsan facta, quam per easdem præsentem revocamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 17. Julii 1591. An. I.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 17. Julii 1591. Pontificatus nostri Anno I.

XXX.

Jurisdicção Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Protectoris, & Judicis causarum, interesse Monasterii Monialium Sanctæ Mattheæ de Urbe tangentium.

Hoc Monasterium, seu potius domus, erat probationis dudum, & refrigerii mulierum vitæ culpabilis, ut innuptæ Moniales fierent, vel matrimonio copularentur, supra vero propriis viris resisterentur. Sed hoc piam opus, ad Monasterium Domus Pie nuncupatum, olim translatum fuit, ut videre est in Gregorii XIII. Constitut. 79. Cupientes Tom. II. Par. III. fol. 355.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Salubrem Monasteriorum omnium præsertim Urbis nostræ, de quibus peculiarem curam habemus, statum desiderantes, non modo, quæ illis concessa sunt, libenter confirmamus, & approbamus; verum etiam quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta, ita declaramus, ut omnis dubietas de piis Christianissimum mentibus evellatur.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem fel. recor. Paulus Papa Tertius quandam in Urbe Domum pro mulieribus, tam conjugatis, quam solutis, vitæ culpabilis recipiendis, ibique retinendis, etiam sub clausura, donec, vel Moniales fierent, vel matrimonio copularentur si innuptæ, vel si nuptæ essent, propriis viris resisterentur, deputavit. Ac pro gubernio mulierum, & Domus huiusmodi, Confraternitatem de Gratia nuncupatam, cum Ecclesia, Dormitorio, & aliis necessariis ad prædicta, ac facultate quacumque statuta licita, & honesta, ac pro huiusmodi gubernio, & administratione necessaria, & opportuna condendi, eidem Confraternitati concessa, erexit, & successive dicta Confraternitas pro tutiori, & faciliiori gubernio, & præmissorum executione in suum, & dictarum mulierum, & domus Protectorem elegit, & dictus Prædecessor deputavit bonæ memoriæ Rodolphum Tituli Sanctæ Mariæ in Transiberim Presbyterum Cardinale, de Carpo nuncupatum.

Paulus III. Domum in Urbe deputavit ad rectorum dum mulieres vitæ culpabilis, & Confraternitatem desuper instituit.

§.2. Necnon similis me: Raynuthius tituli S. Angeli Presbyter Card., Ravennaten. nuncupatus, & major Penitentiarius, comperit quod multe ex dictis mulieribus, locum in aliis Monasteriis commode non reperiebant, ubi Moniales fieri voluissent, habita fidei informatione a Confratribus dictæ Confraternitatis, illorumque supplicationibus inclinatus, auctoritate Apostolica, & de mandato ejusdem Prædecessoris, partem dictæ domus in Monasterium Monialium, sub invocatione Sanctæ Marthæ, per Protectorem, & Confratres prædictos electam, cum Ecclesia, Claustro, Dormitorio, & aliis necessariis pro una Abbatisa per eundem Rodolphum Cardinalem, & pro tempore existentem Protectorem ipsius Confraternitatis, perpetuo, seu ad tempus, prout ipsi Protectori videretur eligenda, ac per cæteras Moniales confirmanda, & aliis mulieribus ad dictam Domum accessuris, &

Et postea eisdem ibidem fuit, Monasterium pro recipiendis quæ ex prædictis mulieribus, Moniales esse volebant.

Religionem ingressuris, sub certis modo, & forma tunc latius expressis perpetuo erexit, & instituit, & Abbatissam eligendi, & Monialibus habitum exhibendi, ac professionem recipiendi, eidem Rodolpho Cardinali Protectori per eundem Prædecessorem plena facultas concessa fuit. Necnon Confraternitatem, Domum, & Monasterium S. Marthæ huiusmodi, eorumque bona sub protectione Romani Pontificis, & pro tempore existentis Protectoris recepit, ac obedientiæ, correctioni, & visitationi illius Vicarii Generalis subiecta fore, & esse decrevit, & declaravit.

Julius III. Jurisdictionem cognoscendi causas mulierum Monialium, & Monasterii prædictorum, concessit.

§.3. Et deinde pie mem. Julius Papa etiam III. pro majori dictarum mulierum quiete, eidem Rodolpho Presbytero Cardinali, & pro tempore existenti Protectori, ac Vice-Protectori Monasterii, Domus, & Confraternitatis prædictæ, omnes, & singulas causas, quæstiones, & controversias, civiles, & criminales, ac mixtas, super dotibus, rebus, & bonis quibuscumque mulierum, Monialium, & Monasterii huiusmodi, ac illorum occasione, coram quibusvis Judicibus, tam Ecclesiasticis, quam secularibus dictæ Urbis quomodolibet motas, & movendas, tam active, quam passive, cum omnibus, & singulis earum incident. dependen. emergent. annexis, & connexis, prævia opportuna avocatione per se, vel alium ab eo, & pro tempore existent. Protectore deputandum, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, audiendi, cognoscendi, decidendi, & sine debito terminandi, ac quicquid decrevisset debita executioni mandandi, ac demandari faciendi, ac indemnitati partium consulendo in causis ipsis, ac omnibus negociis, Domum, ac Moniales, & Confraternitatem huiusmodi pro tempore concernent. etiam nullo penitus Joris ordine, seu Cameræ Apostolicæ stylo, vel consuetudine servatis, sed sola facti veritate inspecta, de bono, & æquo quomodocumque ei visum foret, de facto, manu regia, vel levato. & alias pro ejus arbitrio procedendi, & iudicandi, necnon excommunicationes, & alias censuras, & poenas desuper promulgandi, & relaxandi, & ab eis absolvendi, & brachium seculare invocandi, & contra quascumque personas, quacumque auctoritate, & dignitate fungentes, & Moniales, & mulieres ipsas contra voluntatem dicti Rodulphi Cardinalis, & pro tempore existent. Protectoris, seu Vice-Protectoris alibi quam coram eo, seu ejus deputato, quomodolibet molestari, & denique omnia, & singula in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna, etiam unica sententia, ita quod ab ea, & aliis præmissis, nullo unquam tempore appellare liceret, etiam per viam mandati executivi, facien. geren., & exequen. in omnibus, & per omnia, ac si tres sententiæ conformes desuper late essent, sublata quacumque appellandi, & de nullitate dicendi facultate, plenam liberam, & omnimodam facultatem concessit, distasque causas, ut

Facultate suæ non excedit procedendi.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

præfertur audien. cognoscen., & decidend. eidem Rodolpho Cardinali, & pro tempore existenti Protectori, & Vice-Protectori, seu ab eis deputando in omnibus, & per omnia commisit. Decernentes processus, & sententias sic ferendas, nullatenus impugnari, seu revocari, nisi motu proprio, & ipso Protectore semper vocato, & audito, ac eo consentiente, impediri non posse. Et sic per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decrevit.

Gregorius XIII. iussit in d. Monasterio non amplius recipi mulieres corruptas, sed Virgines tantum ex causa hic expressa.

§.4. Demum recol. me. Gregorius Papa XIII. Prædecessor noster cum accepisset, quod huiusmodi mulieres corruptæ, quæ in Moniales recipi solitæ erant, admitti desistant, & eorum loco Virgines recipi consueverunt, quæ tamen aliquando remissius ibi Moniales fiebant, & subinde institutum hoc Virgines recipiendi minuebatur, ne promiscue cum corruptis reciperentur, devotioni, ac majori augmento dicti Monasterii consulens, accedentibus maxime supplicationibus Abbatis dicti Monasterii, ac illud gubernantium, statuit, & decrevit, quod ex tunc de cætero perpetuis futuris temporibus, alia quam Virgines, & mulieres honestæ vitæ, & famæ, in Moniales dicti Monasterii a quoquam quavis auctoritate fungente, & quacumque etiam Cardinalatus honore fulgen. admitti, vel recipi non valeret, cum irritantis appositione decreti, prout in singulis dictorum Pauli III. Julii etiam III. ac Gregorii XIII. Prædecessorum, & Raynuthii Cardinalis literis desuper confectis plenius continetur.

Sed dubitatum fuit an Protector, & Congregatio haberet totale regimen dicti Monasterii, ob mutationem de qua supra.

§.5. Cum autem sicut nuper accepimus, quantum Monasterium huiusmodi a primævo illius statu, in bonitate, & observantia creverit, ad honorem Omnipotentis Dei, & dictæ Urbis utilitatem, non sine vigilantia cura pro tempore existentis Protectoris, & Congregationis prædictæ, & quomodo in dies magis, magisque hoc opus crescat etiam si a Rodolpho Cardinali, & aliis pro tempore existentibus Protectoribus visitatum sciamus, in universum per se, & dictam Congregationem huiusmodi Monasterium, in spiritualibus, & temporalibus regi, & gubernari, statuta ad id necessaria, & opportuna conceden. mulieres ad monachan., & virgines ad educan. recipien. moniales prædictas, examinan. illisque habitum exhiben. ad professionem recipien. licentiasque ingrediendi dictum Monasterium, eisdem virginibus, & quibus opus esset conceden. per se, vel alium ab eo deputatum, & confessorios eligendi, & alia facien. geren., & exercen., quæ sibi in præmissis omnibus, & singulis facultatibus concessa reperiantur, vel quæ sibi bene visa forent, & quæ Ordinarii locorum ex forma Juris, & decretorum Concilii Tridentini facere soliti sunt, facultatem habere. Tamen nonnulli nimium scrupulosi de prædictorum potestate, & ali-

Regnum

O o

quibus ab eis gestis, vel gerendis dubitarent, & dubitant, quarentes causam ex ipsismet facultatibus non admodum explicitis, & alias.

§. 6. Nos omnem in præmissis dubitandi materiam removere cupiemus, ac dictarum literarum tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes Motu proprio, ac ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, concessiones, ac literas prædictas Apostolicæ auctoritate tenore presentium approbamus & confirmamus.

§. 7. Et quatenus opus sit, illas innovamus, & ad tollend. omne dubium, & alias ad omnem meliorem finem, & effectum, decernimus, & declaramus, integrum, & plenarium gubernium dicti Monasterii, & Monialium spectare, & pertinere ad Protectionem pro tempore existentem dicti Monasterii, illique, seu Viceprotectori, vel ab eis deputandos, licuisse, & licere mulieres Monachandas recipere, receptas probare, examinare, examinatas in Moniales admittere, vel recipere, admittis, habitum exhibere, & ad professiones admittere, puellas ad educationem recipere, receptas intrmittere, & retinere, retentas suis loco, & tempore dimittere, ipsique, & aliis personis d. Monasterium ingredi volentibus, pro rebus, ac negociis necessariis licentiam concedere, concessarios, & alios Ministros deputare, & demum omnia, & singula circa gubernium, & regimen dicti Monasterii facere, gerere, & exercere, quæ in Monasteriis Monialium suarum diocesis Ordinarii locorum, tam in vim juris communis, quam dicti Concilii, & approbata consuetudinis in dicta Vrbe respectiue facere soliti sunt, consueverunt, & possunt.

Reservato dilecto filio nostro Hieronymo tit. S. Sufanna Presbytero Card. Rationico nuncupato, & pro tempore existenti Vicario nostro in dicta Vrbe, & eius Districto generali, d. Monasterii visitatione, & ita de cetero fieri, & observari volumus, & mandamus. Necnon Protectorem, & Congregationem prædictos, ad antiquum eorum statum, & observantiam, & facultatem, quatenus opus sit, restituiamus, & plenarie reintegramus, ac restitutos, & reintegratos esse statuimus, & ordinamus.

§. 8. Necnon presentes literas, & in eis contenta quæcumque valida, & efficacia fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari debere, nec de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre defectu, quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio notari, vel impugnari, nec per nos, vel Sedem Apostolicam ullo umquam tempore revocari, aut alias illis derogari posse, & quoties illa revocari, aut alias illi derogari contigerit, toties in pristinum statum restitui, & de novo, & etiam sub posteriori data per ipsos Protectorem, & Congregationem eligent. concessa, & stabilita esse.

§. 9. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apost. Auditores, & S. R. E. Cardinales sublata eis

& eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definituri debere, necnon irritum, & inane decernimus, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstant. præmissis, & Constitutionibus, & ordinationibus Apost. & Statutis, & consuetudinibus dicti Monasterii, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis privilegiis quoque Indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Rom. Cur. Tribunalibus, Curis, Magistratibus, Iudicibus, præsertim dicto Vicario, & aliis quibusvis personis, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, formulis, & decretis, etiam Motu simili, & Consistorialiter concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, eorum tenores presentibus pro expressis habent. illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ in Monte Quirinali, sub annulo piscatoris, die 8. Julii 1591. Pont. nostri Anno primo.

Derogatio contrarium.

D. P. An. L. die 8. Julii 1591.

XXXI.

Capituli Antuerpiensis Privilegia infirmat in iis, quæ exemptionem a jurisdictione Episcopi Ordinarii concernunt.

Ex Regest. in Secret. Sec.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Inter cetera, quæ internis exoptamus affectibus, id unum est, ut inter Prelatos, eorumque Subditos charitatem concordia nutriat, & pacem charitatis firmet amicitias.

§. 1. Alias siquidem, cum dilecti filii Decanus, & Capitulum Ecclesie Antuerpiensis, ratione quorundam privilegiorum in eorum favorem a se. re. Alexandro VI., Leone X., Adriano etiam VI. Prædecessoribus nostris, antequam dicta Ecclesia, quæ tunc Collegiata, & Diocesis Cameracensis erat, in Cathedralem erecta extitisset, emanatorum, seu approbatorum, ampliatorum, seu innovatorum, non solum exemptionem a jurisdictione, visitatione, correctione, & omnimoda superioritate moderni, & pro tempore existentis Episcopi Antuerpien., seque immediate Sedi Apostolicæ subiectos, verum etiam jurisdictionem in universum Clerum Antuerpiensem, tam in civilibus, matrimonialibus, & criminalibus causis, quam in facultate a casibus Episcopo reservatis absolvendi, & concedendi literas dimissoriales, necnon forsam pluribus aliis; Et modernus Episcopus privilegia huiusmodi, si quæ ipsi Decanus, & Capitulum haberent, ut præfertur, per erectionem prædictæ Ecclesie in Cathedralem, postmodum a pie me. Paulo Papa IV., etiam Prædecessore nostro factam, de medio sublata, & ab-

Exordium.

Capitulo antiqua Privilegia exemptionis a jurisdictione Episcopi observanda esse.

Episcopo veto sublata fuisse per erectionem in Cathedralem contententibus;

Hic idem Pontifex auctoritatem Protectionis & Congregationis confirmat.

Innovatione, & iterum constitutione, & ampliat.

Clausula reservationis.

Clausula subsec.

Causa primis commissa est Nuncio Apostolico.

Max. S. Congreg. Concilii

Quæ censuit d. Privilegia non suffragari quoad exemptionem a jurisdictione Ordinarii.

Et sic iterum ac tertio fuit definitum.

Gregorius ita quæ imposito partibus silentio.

abrogata fuisse prætenderent, causeque, & preteniones, & controverfie huiusmodi, de communi partium consensu Venerabili Fratri nostro Episcopo Cajacen. nostro, & dictæ Sedis in illis partibus Nuntio, committenda, commissa fuissent, & ipse Episcopus Nuntius, iuribus ambarum partium huiusmodi, per eum diligenter visis, acta de super emanata, & gesta ad recolend. me. Sixtum Papam V. similiter Prædecessorem nostrum, & Sedem prædictam transmitti, & perferri curasset; Idemque Sixtus Prædecessor negotium huiusmodi Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. interpretatione Concilii Tridentini deputatis Cardinalibus, audiendum, & cognoscendum, & sine debito terminandum commisit, prædicti Cardinales, visis diligenter iuribus prædictis, nec non Advocatis, & Procuratoribus partium hinc inde sufficienter auditis, causaque mature, & prout decebat, diligenter, accurateque discussa, & in utramque partem examinata, censuerunt, pristina quondam Collegiata Ecclesie, quæ postea, ut præfertur, in Cathedralem Antuerpien. erecta est, privilegia Capituli antedicti contra Episcopi Antuerpien. jurisdictionem non amplius suffragari in iis, quæ concernunt jurisdictionem ipsius Episcopi, & præsertim in casibus, in quibus iurisdic-tio ipsi Episcopo a Concilio Tridentino tributa est. Et nihilo minus prædicti Decanus, & Capitulum præmissis non contenti ad eundem Sixtum Prædecessorem, & Sedem prædictam de novo recursum habentes, prædictum negotium de novo ipsi Cardinalibus audiendum, & examinandum committi obtinuerunt, Cardinalesque prædicti in decisis remanentes, secundo pro Episcopi Antuerpien. jurisdictione, ita, ut præfertur, censuerunt; Ac tandem, ne aliqua Decano, & Capitulo antedictis ulterius litigandi remaneret occasio, iidem Cardinales tertio negotium prædictum reassumentes, unanimi consensu in eandem, ut præfertur, devenerunt sententiam.

§. 2. Cum autem Nos, æquitate pensata iure ducamus providendum, ut quæ ipsi Cardinales magna cum maturitate, & studio tribus distinctis vicibus de super censuerunt, debite executioni demandentur, totius litis, ac differentiarum, & pretenionis huiusmodi statum, nec non causæ, & causarum merita, ac moderni Episcopi, & Decani, ac Capituli prædictorum iura, nec non singulorum prædictorum privilegiorum eisdem Decano, Capitulo, & Ecclesie quomodolibet per prædictos Romanos Pontifices Prædecessores nostros concessorum veteres, etiam totos tenores presentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, causam, & causas, seu differentias, & preteniones prædictas universas, super præmissis latus deductas, tam coram prædicto Episcopo Cajacen., & Cardinalibus prædictis, quam aliis quibuscumque Iudicibus Ordinariis, ac Delegatis in Romana Curia, & extra eam, & ubilibet pendentes in quibuscumque statu, & terminis reperiantur, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

harum serie ad nos avocantes, litemque, & lites huiusmodi penitus extinguentes, perpetuumque super his Decano, Capitulo, & illius singularibus personis, & Canonis, & aliis Colligantibus prædictis silentium imponentes, ac eis super prædictis os claudentes, de consilio eorundem Cardinalium, quibus, & nos huiusmodi negotium videndum, & nobis referendum commisimus, tenore presentium dicimus, & declaramus, pristina quondam Collegiata Ecclesie, quæ postea, ut præfertur, in Cathedralem Antuerpien. erecta est, privilegia Capituli antedicti contra Episcopi Antuerpien. jurisdictionem non amplius suffragari in iis, quæ concernunt jurisdictionem ipsius Episcopi, & præsertim in casibus, in quibus iurisdic-tio ipsi Episcopo a Concilio Tridentino tributa est, illaque revocata, cassata, irrita, & annullata decernimus.

§. 3. Mandantes eisdem Decano, & Capitulo, quatenus dicto Episcopo, tamquam Patri, & Pastori Animarum suarum humiliter intendentes, ac exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, ejus salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere curent, alioquin sententiam, quam rite tulerit in contumaces, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§. 4. Sicque in præmissis, & supradictis omnibus, & singulis ab omnibus cense, ac ita, & non aliter per prædictos, & quoscumque alios Iudices, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definituri debere, & auctoritate quæ quicquid quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 5. Et nihilominus Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Mechlinien., & Boscoducen., ac Gandaven. Episcopis per præfentes præcipimus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta huiusmodi, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte moderni, & pro tempore existent. Episcopi Antuerpien. prædicti fuerint requisiti, solemniter publicantes, eique efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra a Decano, & Capitulo prædictis, & omnibus aliis, quos eadem literæ, & in eis contenta quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, inviolabiliter, perpetuo, & firmiter observari, non permittentes modernum, & pro tempore existentem Antuerpien. Episcopum de super per Decanum, & Capitulum prædictos, seu aliquem ex illis quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & penas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compefcendo, nec non legitimis super his habendis, servatis servandis, processibus, sententias, censuras, & penas ipsas, etiam

Dicta privilegia infirmat in iis, quæ concernunt exemptionem a jurisdictione Ordinarii.

Præcipit Capitulo, ut Episcopi mandata exequantur.

Sicque ubilibet definiti mandant.

Executores huiusmodi Con-tentionis deputat.

1591.

Contraria tollit.

Transumptis fidem addit.

Dat. die 20. Julii 1591. An. I.

Ex Reg. in Sec. Breve.

Exordium.

Hinc Confraternitatem erigit in Archiconfraternitatem.

Gregorius Decimusquartus An. I.

iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus litis pendentiis, & Alexandri, Adriani, & Leonis Prædecessorum nostrorum privilegiis desuper emanatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, & quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso infererentur, presentibus pro expressis habentes, auctoritate, & tenore prædictis specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si Decano, Capitulo, & aliis personis Ecclesie huiusmodi, vel quibus aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

§.7. Volumus autem, quod præfatum transumptis &c.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1591. Pontificatus nostri Anno primo.

XXXII.

Confraternitas Sanctissime Resurrectionis in Ecclesia S. Jacobi Nationis Hispanorum de Urbe erigitur in Archiconfraternitatem, & caput omnium Confraternitatum in Regno, & Dominis Regis Catholicæ existentium cum facultate aggregandi, & communicandi.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Præclara pietatis, & Misericordie opera, quæ dilecti filii Confratres Confraternitatis Sanctissime Resurrectionis in Ecclesia Sancti Jacobi nationis Hispanorum de Urbe quotidie exercent, Nos inducunt, ut eandem Confraternitatem, quæ aliis eisdem Nationis Confraternitatibus præluet, nomine prælationis decoremus, ac favoribus, & gratis prosequamur opportunis.

§.1. Itaque supplicationibus dictorum Confratrum hac in parte inclinati Confraternitatem Sanctissime Resurrectionis prædictam in Archiconfraternitatem, & caput omnium Confraternitatum sub eadem invocatione in quibuslibet Regnis, & Dominis Catholicæ Majestati subiectis constitutis erectarum, & erigendarum eidem Archiconfraternitati pro tempore aggregandarum Apostolica auctoritate tenore præsentium erigimus, & institimus, illamque nomine, & titulo Archiconfraternitatis decoramus.

§.2. Nec non illius Confratritus pro tempore existentibus alias Confraternitates sub eadem invocatione tantum per universa Regna, & Dominia prædicta eidem Archiconfraternitati aggregandi, ac omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, & alias quascumque gratias spirituales eidem Archiconfraternitati per Nos, & alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros quomodolibet concessas, & in futurum concedendas dictis Confraternitatibus pro tempore aggregandis communicandi; Ita quod Confraternitates huic aggregatae iis omnibus, & singulis privilegiis facultatibus, immunitatibus, indulgentiis, peccatorum remissionibus, Indultis, & aliis gratiis tam spiritualibus, quam temporalibus utantur, fruatur, potiantur, & gaudeant, ac uti frui possint, & gaudere possint, quibus ipsa Archiconfraternitas utitur, fruatur, potietur, & gaudebit, licentiam, & facultatem per præfatos concedimus.

§.3. Et ut Cappella ejusdem Sanctissime Resurrectionis sita in dicta Ecclesia S. Jacobi Nationis Hispanorum de Urbe in debita veneratione habeatur, & a Christi fidelibus congrue visitetur, ipsique Christiani devotius devotionis causa ad illam confluant, quo ex hoc dono celestis gratie conspexerint se uberius esse refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate consilii omnibus, & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus dictæ Archiconfraternitatis, ac duobus ipsius Archiconfraternitatis Cappellanis pro tempore vere poenitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, qui in festo Paschæ Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi, Cappellam huiusmodi a primis vespere, & per totum triduum dictum festum immediate sequens devote visitaverint, quique etiam vere poenitentes, & confessi, ac Sacra Communione refecti bis in anno orationi quadraginta horarum in ipsa Ecclesia, vel Oratorio construendo devote interfuerint per unius saltem horæ spatium, & ibi pias ad Deum preces pro S. R. E. exaltatione, & fidei Catholicæ defensione, ac dicti Philippi, & pro tempore existentis Catholici Regis salute, & alias prout unicuique suggeret devotio, effuderint, nec non eisdem Confratribus utriusque sexus in eorum mortis articulo constitutis, si pariter vere poenitentes, & confessi, sacraque Communione refecti, vel saltem vere contrito corde nomen Jesu ore, vel corde pie invocaverint, plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, auctoritate, & tenore præmissis, elargimur.

§.4. Præterea ipsi Confratribus dictæ Archiconfraternitatis, qui legitime impediti Cappellam prædictam, seu Oratorium pro tempore extruendum, diebus Stationum Urbis visitaverint, & ut præfertur, oraverint, eas omnes Indulgentias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur, si Ecclesias ipsas Stationum Urbis, tunc devo-

1591.

Facultatem tribuit alias Confraternitates aggregandi in Dominis Regi Catholico sub jectis.

Cappella SS. Resurrectionis in Ecclesia S. Jacobi de Urbe nominatim attribuit Indulgentias pro triduo Paschæ.

Eisdem Cappelle attribuit Indulgentias Stationum pro Confratribus.

10

1591.

Alia concedit Confratribus privilegia.

Derogat contrariis.

Transumptis fidem addit.

Dat. die 20. Julii 1591. An. I.

Ex Reg. in Sec. Breve.

Proemium.

Freyles prætendebant Pacem ad se per Diacoum.

Gregorius Decimusquartus An. I.

1591. vel Subdiaconum, deferret.

te visitarent, eis concedimus, & communicamus.

§.5. Ad hæc ipsi Confratribus, ut bis in vita, & in articulo mortis aliquem Presbyterum Sæcularem, vel cujusvis ordinis Regularem ex approbatis eligere valeant, qui possint illos a casibus etiam dictæ Sedi Apostolicæ reservatis absolvere, ac vota quæcumque (ultra marinis limina Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de dicta Urbe, ac S. Jacobi Compostellæ, & Sanctæ Mariæ de Laureto Ecclesias visitandi Religionisque, & castitatis votis, dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare, nec non ipsi Confratribus ubicumque decedentibus, ut possint tempore interdicti sepeliri in loco sacro sine pompa tamen funerali, dummodo non dederint causam interdicti.

§.6. Non obstantibus nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, ac aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo dictæ Archiconfraternitatis munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præfatis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel offensæ.

Datum Romæ in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1591. Pontificatus nostri Anno I.

XXXIII.

Statutum, ut in Hospitali Regio Burgen. juxta Constitutionem Pii V. iis tresdecim secularibus, qui Freyles nuncupantur, non per Diaconum, aut Subdiaconum, sed tantum per Acolythos, Pax in Missis Conventualibus deferatur.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Decet quoslibet Ecclesiasticos Ministros, in sacris constitutos, tanquam eos, qui soli Deo, & ejus servitio se in Ecclesia sua dicant, sic suas functiones, & munera Ecclesiastica obire, ut nihil, quod statui, & dignitati illorum repugnet, servitiumque Altaris, vel impediatur, vel interrumpatur, faciant, ne alioquin Creatori, & creaturis servire, & ministrare videantur: ob idque Romanus Pontifex, cui universalis Ecclesie, & in ea ministrantium personarum cura ex alto commissa est, ne contrarium fiat, prohibet, & quæ jam alias provide a Prædecessoribus suis facta fuerunt, libenter approbat, & observari mandat, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus in Hospitali Regio prope, & extra Muros Burgen., ultra septem perpetuos Cappella-

nos inibi constitutos, qui Ecclesie dicti Hospitalis, in qua proprium Chorum habent, divina Officia celebrando, & Sacramenta Ecclesiastica administrando interveniunt, adint etiam tresdecim seculares Freyles nuncupati, qui, seu forsam eorum aliqui Presbyteri existunt, habitum Sæcularem, & in eo insignia, videlicet Crucem per Milites Militie de Calatrava gestari solitum, deferentes, bona dicti Hospitalis administrantes, qui etiam in dicta Ecclesia proprias, & in ordine positas Sedes habent, in quibus, dum divinis Officiis interveniunt, sedere solent, ipsique Freyles præstant, in Missis Conventualibus, & forsam aliis, quæ in dicto Hospitali pro tempore celebrantur, Diaconum, vel Subdiaconum teneri ad eos pacem deferre.

§.2. Nos attendentes, inconveniens, quin potius indignum esse, ut Diaconus, sive Subdiaconus Altare, pro huiusmodi præstando ministerio, relinquat: Cumque fel. rec. Pius Papa V. Prædecessor noster, quadam sua perpetuo valitura Constitutione, sub Datum Prædictæ Idus Julii, Pontificatus sui Anno Quinto edita, ut unus, & idem modus in psallendo in Dei Ecclesia haberetur, novum Breviarium, cujus formam, & ceremonias ab omnibus observari debere voluit, imprimi, & publicari mandaverit, & deinde per aliam prædictam reformatam Constitutionem, sub Datum die 17. Decembris, eodem Anno editam, ne in partibus Hispaniarum Diaconus, vel Subdiaconus pacem Choro deferat, prohiberet, sed quod solum quidam Acolythus id munus præster, voluerit; & ut similiter accepimus, per Constitutiones Synodales Burgen. mandetur, non dari pacem secularibus cum paterna, sed cum alia imagine, qua pacis osculum dari solet: volentesque propterea ulteriori dictorum tresdecim secularium, super hoc, præfationi viam præcludere, & alias in præmissis per nostræ declarationis, & mandati remedium opportune providere, dictorum Cappellanorum supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, declaramus, & mandamus, volumusque, & statuimus, ac ordinamus, primordiam Pii V. Constitutionem in omnibus, in quibus illa, per aliam ipsius reformatam Constitutionem, reformatam non existit, in reliquis vero, in quibus fuit reformatam, ipsam posteriorem Constitutionem, prioris reformatam, in omnibus, & per omnia observari.

§.3. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.4. Mandantes nihilominus Venerabili

Constitutiones Pii V. hæc super re servari mandavit Gregorius.

Clausula sublata.

Et qui necesse huius mandati designat.

Fratri Archiepiscopo Burgen. nunc, & pro tempore existenti, ac dilectis filiis illius Officialibus, & Ministris omnibus aliis, cuiuscumque status, ordinis, & conditionis sint, vel fuerint, Judicibus, & personis, quoties pro parte dictorum Cappellanorum, seu cuiuscumque illorum requisiti fuerint, premissa, omnibus juris, & facti remediis, etiam sub censuris, & poenis, arbitrio ipsorum imponen., & moderan., ab omnibus inviolabiliter observari faciant: non permittentes eisdem Cappellanos, seu quemlibet illorum desuper ab aliquo quomodolibet molestari, vel impediri.

Derogare con-
tentiis.

Dat. die 21.
Julii
An. I. 1591.

§.5. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac omnibus illis, quae in utraque Constitutione concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali, sub Annulo Piscatoris, die 23. Julii 1591., Pontificatus nostri Anno I.

XXXIV.

Revalidatio
Secreti. Berro.

Revalidatio Actorum per Regem Catholicum Portugalliae, & Algarbiorum gestorum contra, vel praeter formam statutum, & stabilimentorum Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi, & de Avis tanquam earumdem Militiarum Administratorem.

Charissimo in Christo Filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi, & de Avis in Regno Portugalliae institutarum perpetuo Administratori Apostolica auctoritate deputato.

GREGORIUS PAPA XIV.

Charissime in Christo Fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sebastianus, Henricus, & Philippus Reges nonnulla fecerant bona fide contra, vel praeter formam Constitutionum huiusmodi Militiarum.

§.1. M Ajestatis tuae nomine nobis expositum fuit, quod cum alias fel. rec. Sixto V. Praedecessori nostro expo- ni fecisses, quod postquam alias clara memoria Sebastianus Portugalliae, & Algarbiorum Rex Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi, & de Avis in Regno Portugalliae institutarum Administratori Apostolica auctoritate deputatus, quaedam statuta, ordinationes, & stabilimenta ad earumdem Militiarum gubernium, & prosperam directionem condidisset, quae postmodum fel. rec. Pius V., & Gregorius XIII. Praedecessores nostri, tunc sui Apostolica auctoritate confirmarunt, & approbarunt, concedentes eidem Sebastiano Regi, & illius Successoribus dictarum Militiarum Administratori- bus, ut pro eorumdem statutorum execu- tione, & stabilimento quaecumque alia pro temporum, locorum, & personarum condi- tione, & qualitate, sive in universum,

sive in specie convenire viderentur, statuere, noxia, vel inutilia emendare, dubia quae- cumque ex praedictis forte oritura declara- re, caeteraque omnia facere, & exequi li- bere, & licite valerent, quae ad ipsarum Militiarum prosperitatem, incrementum, & conservationem necessaria forent, & quomodolibet opportuna, prout in diversis eorundem Praedecessorum literis plenius contineretur, idem Sebastianus Rex, ac simi- lis memoria Henricus in praedictis Regnis immediatus Successor considerantes non- nulla ex praedictis statutis, ordinationibus, & stabilimentis confirmatis, & approbatis nullo modo, aut cum difficultate observa- ri, & retineri posse, sive ut ea observaren- tur, & retinerentur nullo modo convenire, tam Sebastianus, quam Henricus Reges praedicti, quam pluribus personis, tam in di- ctis Regnis, quam extra illa earumdem Mi- litiarum habitus, & nonnullis Commenda- das, & aliis etiam super earumdem Com- mendarum fructibus, redditibus, & po- ventibus pensiones exhibuisset, dedisset, & assignasset, aliosque actus, & gesta forma dictorum statutorum, forsitan juratorum non servata, & contra illa etiam, absque eo, quod in huiusmodi habituum exhibitioni- bus, Commendarum provisionibus, & pen- sionum assignationibus, aliisque gestis, ul- lam facere mentionem, quod vigore dicta- rum facultatum sibi per praedictos Pontifices concessarum, & contra formam dictorum statutorum confirmatorum operabantur, & absque illorum sufficienti derogatione. Et postmodum tu, qui praedictis Regibus in di- ctis Regnis Successor extiteras, de dictis sta- tutis, ordinationibus, & stabilimentis, ac eorum confirmationibus, & approbationi- bus non plene informatus, praedictorum Regum vestigiis inherendo, illorumque usus, & consuetudines in hac parte sequen- do, plures quoque dictarum Militiarum habitus, Commendas, & pensiones quam- plurimis personis exhibuisses, contulisses, & assignasses, aliosque actus, & gesta fecisses similiter contra, ac praeter formam dictorum statutorum, forsitan juratorum, absque illorum plena derogatione, nulla- que praemissa mentione, esse tuae intencio- nis, vigore praedictarum facultatum ead- dem facere, & operari, ac propterea ad- modum dubitares de validitate dictorum actuum, tam a Sebastiano, & Henrico Re- gibus, quam a te gestorum, illaque minus firma, & valida fuisse, & extitisse ex eo, quod in praedictis statutis, forsitan juratis, & confirmatis adeo decretum irritatis, & annullans omnia, & quaecumque contra il- lorum formam gesta, & attentata. Et ideo, sicut eadem expositio subungebat, si praedicta omnia suum plenum, & omnimodum non sortirentur effectum, maxima exinde orirentur difficultates in multorum nobi- lium, & personarum principalium praedi- ctium, immo, & pro conciliandis tibi ani- mis dictorum nobilium, illisque, & aliis, quibus huiusmodi gratiae factae fuerunt, in officio continendis plurimum expediret, pra-

praedicta omnia adimplere, & substinere; eidem Sixto Praedecessori humiliter suppli- cari fecisti, ut tam Sebastiani, & Henrici, Regum praedictorum, quam tuae, & perso- narum interesse habentium conscientiae tranquillitati consulere, aliaque in praemis- sis opportune providere de benignitate, Apostolica dignaretur.

Et omnia va-
lidaverat Six-
tus PP. V.

§.2. Idemque Praedecessor tuis supplica- tionibus in ea parte inclinatus, veros Mi- litiarum praedictarum institutionum, illa- rumque Constitutionum, statutorum, & definitionum, nec non quarumcumque alia- rum desuper consecrarum literarum tenores pro expressis habens, supradicta omnia, tam per dictos Sebastianum, & Henricum Reges, quam a te circa praemissa contra, aut praeter dictarum Militiarum statuta, ordinationes, definitiones, stabilimenta, usus, consuetudines, & naturas facta, gesta, & exequuta, Apostolica auctoritate, per suas literas in simili forma Brevis confirmavit, & approbavit, & quatenus opus esset, va- lidavit, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, & solemnitate, ac non servata forma defectus, si qui intervenerant in iisdem, supplevit, illaque omnia, & singula firma, & valida fore, & esse, suis- que viribus subsistere, ac ita ab omnibus quaecumque auctoritate fungentibus cenferi debere decrevit, & alias, prout in dictis li- teris plenius continetur.

Post Sixti va-
lidatione non
dissimilia fecit
Philippus co-
dem modo.

§.3. Post quarum quidem literarum con- cessionem, licet tu praefata statuta, consti- tutiones, & stabilimenta emendare, im- mutare, ac alia de novo, quae praesenti tem- pori consentanea, & earumdem Militiarum administrationi, & prosperae directioni magis accommodata, & convenientia videren- tur, condere, & statuere, prout sibi per eundem Sixtum Praedecessorem concessum fuerat, summopere desiderares, imo iam in ea re deputatis nonnullis doctis, & de dictarum Militiarum statu peritis, & instru- ctis viris de eorum consilio non parum pro- gressus fueris: quia tamen dum praedicta statuta emendantur, conduntur, & refor- mantur, tu circa dictarum Militiarum gubernium, & administrationem praefatis, & aliis difficultatibus circumventus, post praedictam Sixti Praedecessoris confirmationem, & approbationem, nonnullis personis di- ctarum Militiarum habitus, & aliis etiam Commendas, seu super earumdem Com- mendarum fructibus pensiones concessisti, contulisti, & assignasti, aliosque actus, & gesta fecisti contra, seu praeter formam di- ctorum statutorum, confirmatorum fors- fan, & juratorum, quae omnia si cassaren- tur, & irritarentur, maxima inde orien- tur difficultates, & personis, quae praefatas gratias obtinuerunt, plurima damna, & incommoda irrogarentur, Nobis hu- militer supplicari fecisti, ut super praemissis de benignitate Apostolica providere dignaretur.

Validae illa-
Gregorius.

§.4. Nos, qui iustis tuis petitionibus quantum cum Deo possumus, paterno cupi- mus respondere affectu, praedictae Constitu-

tionis, seu approbationis Sixti V. Praede- cessoris, verosque Militiarum praedictarum institutionum illarumque Constitutionum, statutorum, & definitionum, nec non qua- rumcumque Apostolicarum, vel aliarum desuper consecrarum literarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ha- bentes, teque a quibusvis Ecclesiasticis sen- tentiis, censuris, & poenis, ac forsitan per- jurii reatu propterea incurris, absolventes, tuis huiusmodi supplicationibus inclinati supradicta omnia a te circa praemissa con- tra, aut praeter dictarum Militiarum statu- ta, ordinationes, definitiones, stabilimen- ta, usus, consuetudines, & naturas facta, gesta, & exequuta, Apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, & appro- bamus, & quatenus opus sit, validamus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & solemnitate, ac non servate for- mae defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, illaque omnia, & singula firma, & valida fore, & esse suisque viribus subsistere: ac ita ab omnibus quaecumque auctoritate fungentibus cenferi debere de- cernimus.

Derogare ob-
stantibus.

§.5. Non obstantibus premissis, ac Con- stitutionibus, & Ordinationibus Apostoli- cis, ac earumdem Militiarum etiam jura- mento, confirmatione Apostolica, vel qua- vis firmitate alia roboratis statutis, privile- giis quoque, indultis, ac literis Apostolicis eidem Militiis, illarumque Militibus fra- tribus, & personis, sub quibuscumque te- noribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effi- caciis, & insolitis clausulis, irritanti- busque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorum- que totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferebantur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cate- risque contrariis quibuscumque.

Dat. die 19.
Augusti 1591.
An. I.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 29. Augusti 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur Facultas eidem Philippo Regi sta- tuta dictarum Militiarum corrigendi, novaque addendi.

Charissimo in Christo Filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico, Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi, & de Avis in Regno Portugalliae institutarum perpetuo Administratori Apo- stolica auctoritate deputato.

GREGORIUS PAPA XIV.

Charissime in Christo Fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. M Ajestatis tuae nomine Nobis fuit expositum, quod licet clara me-

Causa conce-
dendae facul-
tatis.

moria Sebastianus Portugallia, & Algarbium Rex Militiarum Jesu Christi, Sancti Jacobi, & de Avis in Regno Portugallia institutum perpetuus Administrator Apostolica auctoritate deputatus nonnulla statuta, ordinationes, & stabilimenta, quae tunc felici earumdem Militiarum regimini, & administrationi utilia videbantur, condiderit, illaque per sel. rec. Pium V., & Gregorium XIII. Praedecessores nostros confirmari curaverit, prout per ipsos Praedecessores certis modo, & forma tunc expressis confirmata fuerunt, tamen temporum varietas, & ditionum Regnorum mutationes, & praesens status plane ostendit, quod etiam jam a dicti Sebastiani Regis conditoris temporibus manifeste compertum est, quamplura ex praedictis statutis, ordinationibus, stabilimentis, ac usibus, & naturis dictionum Militiarum, aut nullo modo, aut difficile admodum observari posse, nec, ut observentur, expedire, immo pro dictionum Militiarum regimine, & felici progressu plurimum expedire, nonnulla ex eis cassare, & annullare, alia etiam immutare, & emendare, & multa de novo condere, statuere, & ordinare. Ideo Nobis humiliter supplicari fecisti, ut earumdem Militiarum statui in praemissis opportune consulere de benignitate Apostolica dignaremur.

Facultas, de qua in subsc.

§.2. Nos igitur, qui iustis votis tuis, iisque praesertim, quae Religionis cultum, ac Militiarum regularium prosperum regimen, & augmentum respicere dignoscuntur, libenter annuimus, Constitutionum, statutorum, & definitionum earumdem, ac literarum confirmatoriarum a dictis Praedecessoribus emanatarum tenores praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, maiestati tuae, ut cum consilio nonnullorum antianorum dictionum Militiarum, & aliarum etiam personarum eorum Ordinem minime professarum, ad id per te eligendarum, statuta, consuetudines, regulas, definitiones, stabilimenta, & ordinationes dictionum Militiarum, etiam si Apostolica auctoritate, ut praesertur, vel alias confirmata, & approbata fuerint, pro praesentis temporis necessitate, & qualitate, mutare, reducere, declarare, cassare, & annullare, ac in melius reformare, & alias definitiones, ordinationes, & statuta Militiarum praedictarum, ac illarum personarum, rerum, & honorum regimen, administrationem, & gubernium concernentia condere, statuere, & ordinare libere, & licite valeas: quae etiam statuta, & ordinationes, sic, ut praemittitur condita, ordinata, & stabiliata, postquam tamen per Nos, & Sedem Apostolicam confirmata fuerint, eisdem militiis utile, & commodum visum fuerit, in toto, vel in parte executioni demandare, eaque ab omnibus earumdem Militiarum Militibus, & aliis personis, ad quas pertinet, quarumque interest, aut intererit circa earumdem Militiarum Praeceptorias, Collegia, Ecclesias, Domos, res, & bona observari fa-

ciendi, auctoritate Apostolica, tenore praesentium facultatem concedimus, & impartimur.

§.3. Et sic per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definituri debere, & quidquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.4. Non obstantibus praemissis, & literis dictionum Praedecessorum, nec non Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac aliis earumdem Militiarum statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Militiis, illarumque Administratoribus, Fratribus, Militibus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac etiam Motu proprio, & consistorialiter, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anno Piscatoris die 29. Augusti 1591. Pontificatus nostri Anno I.

XXXV.

Declarat Constitutionem Pii Papae V. quoad Contractus quorumcumque censuum inter quascumque personas trium statuum Regni Navarrae inchoatos ab anno Domini 1580., vigorem in eodem Regno Navarrae haberi incepisse, ac ex eodem anno solummodo personas praedictas comprehendisse: quo vero ad contractus censuum ante d. annum 1580. in eodem Regno impositorum factos, juris veteris, & Constitutionum aliorum Pontificum dispositionem attendendam esse.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad nos in supremo Beati Petri solio divina disponente clementia constitutos pertinet, & spectat quascumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, ex quibus aliqua dubia in quavis orbis regione suborta fuisse novimus, prout rei, & loci dispositio postulat, atque necessitas exposcit interpretari, seu moderari,

Clausula pro huius Constitutionis firmitate.

Clausula derogatoria.

Dat. die annoque eisdem.

Ex Regis, in Secret. Bruc.

Procurator.

rari, aliasque opportunas desuper declarationes facere, ut sublatis per eas exinde quibusvis ambiguae dubitationis disputationibus, eorumdem Praedecessorum Constitutiones per eos, quos concernunt, cum tranquilla Dei pace iuxta Conditorum mentes observari possint.

§.1. Cum itaque nuper pro parte dilectorum filiorum Syndicorum, Officialium Deputatorum de regimine, & gubernio trium statuum, aliarumque personarum, incolarum, & habitatorum Regni Navarrae nobis fuerit expositum, quod licet constitutio sel. rec. Pii Papae V. Praedecessoris nostri super forma creandi censuum de mense Januarii 1549. Pontificatus sui anno 4. edita, & in alma Urbe publicata, in Regno Navarrae per plures annos usu recepta non fuisset: Nihilominus ipsi postmodum in generalibus Comitibus de anno Domini 1580. super rebus, & negotiis concernentibus commune gubernium istius Regni tenoris ejusdem Pii Papae V. Praedecessoris Constitutionem praedictam, & illius in omnibus observantiam solemniter in dicto Regno, quoad omnes, & singulas illius personas, vel in eo quomodolibet moram trahentes usum illam receperunt.

§.2. Sed cum postmodum inter varios ex habitatoribus dicti Regni super invaliditate contractuum impositionum censuum a die publicationis dictae Constitutionis in Alma Urbe, ut supra, factae infra scriptorum, & super aliis rebus in dictis contractibus contentis diversa litigia contentiosa, aliaque gravissima inconvenientia in manifestum damnum eorum, qui bona fide ad praedictos contractus devenerunt, suborta fuerint, & nisi aliquo opportuno adhibito remedio occurratur, longe graviora in futurum laborari formidetur: nobis humiliter propterea supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur, qui pro muneris officii ex alto nobis commissi debito quascumque dissentienti occasiones e medio tollere, ac singularum particularium unius integri Regni personarum spiritali quieti, quoad in Domino possumus, paternali affectu consulere tenemur, omnes lites, & controversias super praemissis ortas penitus extinguentes, ac singulas personas quavis auctoritate fungentes a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio etiam, & assensu Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super rebus dubiis circa Decreta Concilii Tridentini, seu alias provenientia specialiter a nobis deputatorum, ad quos huiusmodi negotium remissimus, tenore praesentium, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, Apostolica Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Pii V. Constitutio in Statibus Navarrae recepta fuit.

Hinc diversa litigia profecta sunt.

Gregorius declarat, prout in subsc.

auctoritate sancimus, volumus, & decernimus, ac etiam declaramus, ejusdem Pii Papae V. Praedecessoris Constitutionem, quoad contractus quorumcumque censuum inter quascumque personas trium statuum dicti Regni Navarrae inchoatos ab anno Domini 1580. praedicto tantum vigorem in eodem Regno Navarrae habere incepisse, ac ex eodem anno solummodo personas praedictas comprehendisse: quo vero ad contractus censuum ante dictum annum 1580. in eodem Regno Navarrae impositorum factos juris veteris, & Constitutionum aliorum Pontificum dispositionem attendendam esse, & attendi.

§.4. Sicque per locorum Ordinarios, & eorum Officiales, & quoscumque alios Iudices, & personas, quavis etiam Apostolica auctoritate fungentes, sublata eis, ac eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definituri, & interpretari debere, irritumque, & inane quidquid, secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, etiam decernimus.

§.5. Non obstantibus dicti Pii Praedecessoris, quatenus obisset, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 30. mensis Augusti 1591. Pontificatus nostri Anno I.

XXXVI.

Dispensatio Societatis Jesu, recipiendi Novitios, etiam non servata forma constitutionis a Sixto Quinto desuper editae.

Hae Sixti V. Const. legitur sub num. X. Et de hac Societate. Vide in Const. XXXI. Pauli III. Regimini. Tom. VI. Part. I. fol. 185.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Claudius Aquaviva, Societatis Jesu Praepositus Generalis, quod cum in ipsa Societate, juxta illius Institutum Apostolica auctoritate confirmatum, nec conventus, seu Congregationes Generales, nisi ad Praepositum Generalem eligendum, & alias rarissime, & ex causis tantum magni momenti, neque Provinciales, in quibus, juxta felic. record. Sixti Papae Quinti Praedecessoris nostri priorem de Novitiis admittendis Constitutionem, quae incipit: *Cum de omnibus Novitiis ipsi admitti deberent*, frequentius quam singulis triennis cogantur. Et dum haec coguntur, duodecim ad summum dies durare, in quibus non de Novitiis admittendis, sed graviora alia, juxta Societatis ejusdem Constitutiones, & Statuta

Clausula.

Derogatio contrariis.

Dat. die 30. Augusti 1591. An. I.

Causa ob quam Soc. Jesu observare non potest Const. Six. V. de Novit. recipi.

Etari debent. Ratio vero deputandi eos, qui Novitios extra congregationes ipsas, juxta posteriorem ejusdem Prædecessoris declarationem, admittere possint, primum quidem valde difficulter, & incommode in praxim deduci possit: præsertim in Regionibus Aquilonaribus, & Ultramarinis, propter magnam Collegiorum inter se distantiam, & sæpius etiam propter itinerum difficultates, bellaque, & alia pericula. Denique etiam in universum modus ille minus exactus sit eo modo, quem Societas ipsa sequitur: cum in illo duo, vel tres Deputati sufficiant, in hoc plures communiter interveniant. Et postremo, cum ratio illa decernendi, valde differat à modo, quem Societatis Constitutiones, & Apostolica Diplomata in deliberationibus faciendis, ac universa illius gubernatione præscribunt, juxta quem modum, Superior (auditis in rebus alicujus momenti Consultoribus) decernit, quod sibi ad majorem Dei gloriam facere videtur. Admissio autem illa per Deputatos, cum ad eorum suffragia non consultiva (ut sunt in Societate) sed decisiiva fieri debeat, diversitatem non parvam in Societatem inducit.

Supplicatio Præpositi pro habendis de-
per provisione.

Pontificis dispensatio re-
pendenti no-
vitiis, & cum
eis dispensa-
ne.

§. 1. Quare nobis humiliter supplicari fecit dictus Claudius, quatenus statui, & indemnitati dictæ Societatis consulentes, in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

§. 2. Nos igitur, qui Societatem prædictam, propter ejus in Ecclesia Dei uberes fructus, sinceris semper amplexi sumus affectibus: atque, ut uberiores in dies proficere valeat, integram, & intactam illi suos Novitios admittendi, & tam cum illis, quam cum veteranis illegitimis dispensandi, facultatem servari cupimus: prædictum Claudium specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & poenis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotuit existit, ad effectum prædictum dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Societati prædictæ, ut ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, tam in Novitiis, etiam cujusvis generis illegitimis admittendis, quam in dispensationibus ad quælibet officia, gradus, & dignitates in Societate obtinenda, ipsi cujusvis generis illegitimis concedendis formam, & rationem omnimodam in illius Apostolicis Diplomatum, ac Privilegiis quibusvis, necnon & in Constitutionibus, decretis, & regulis expressam, libere, & licite prosequi, & retinere valeat, Apostolica auctoritate decernimus, & quatenus opus sit, etiam de novo concedimus, & indulgemus, eamque perpetuo observari volumus, & mandamus.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Prædictis, ac nostra nuper edita, quæ incipit: *Circumspecta*, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Volumus autem, quod presentium transumptis, etiam impressis, manu dictæ Societatis Secretarii, aut Notarii publici subscriptis, ac personæ alicujus in Ecclesiastica dignitate constitutæ, seu Præpositi generalis pro tempore existentis, ejusdem Societatis sigillo munitis, eadem prorsus fides, ubique locorum, in judicio, & extra illud adhibeatur, quæ eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 30. Augusti millesimo quingentesimo nonagesimo primo Pontificatus nostri Anno I.

D. P. An. I.
de 30. Aug.
1591.

XXXVII.

Confirmatio gratiarum, & privilegiorum Monachorum Ordinis Cisterciensis, Congregationis S. Bernardi in Italia regularis observantia. Et communicatio omnium Indultorum alius Congregationibus dicti Ordinis concessorum, & concedendorum.

Itam Congregationem instituit Alex. VI. in Constitut. X. Placitatus. Tom. III. Par. III. fol. 240.

Quæ autem sint privilegia Ordinis Cisterciensis, legere est sup. in Constitut. I. Paschala. Desiderium fol. 15.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex Religiosorum Congregationibus, illarumque personis sub Regulari reformatione Altissimi famulan. a Sede Apostolica concessa privilegia, necnon confirmare, & approbare, sed & alia aliorum Ordinum Regularibus personis, & locis concessa, ad eos quandoque extendere consuevit, prout eorumdem Religiosorum vota exposcunt, & ipse conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§. 1. Sane dilecti filii Præfidentis, Diffinitores, Visitatores, Abbates, & Priores Congregationis Sancti Bernardi in Italia, Cisterciensis Ordinis Provinciarum Tuscia, & Lombardia, nobis nuper exponi fecerunt. Quod cum alias per fel. record. Alexandrum VI., Julium II., Gregorium XIII., Sixtum V., nonnullosque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & seu Sedem prædictam, diversa privilegia, gratias, & indulta, dicto Ordini Cisterciensis, ac eidem Congregationi Sancti Bernardi, ejusque Monasteriis, Domibus, & locis, ac Præfidenti, Diffinitoribus, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, & personis, generaliter, & particulariter concessa, & seu forsitan confirmata, approbata, & innovata fuerint, prout in literis Apostolicis desuper confectis plenius continetur. Cumque alia sint ejusdem Ordinis Cisterciensis Congregationes, & Monasteria in diversis Mundi partibus

Petitio Congregationis S. Bernardi, pro confirmatione gratiarum a Summis Pontificibus concessarum, & pro communicatione Indultorum aliarum Congregationum Ordinis Cisterciensis.

consentientia, & omnia sint unius corporis membra, & instituti, cupiunt Præfidentis, Diffinitores, Visitatores, Abbates, & Priores prædicti, privilegia, gratias, & indulta hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori per nos confirmari, & approbari, necnon alia eidem Cisterciensis Ordini, ejusque singulis Congregationibus, Monasteriis, Domibus, & locis illorum, illarumque Generalibus, Abbatibus, Præfidentibus, Superioribus, Capitulis, Officialibus, & personis concessa privilegia, facultates, & indulta, ad dictam Congregationem S. Bernardi in Italia, illiusque Monasteria, Domo, & loca, ac Præfidentem, Diffinitores, Visitatores, Abbates, Priores, & personas, & utrumque eorum extendi, illaque eis communicari. Quare pro parte dictorum Præfidentis, Diffinitorum, Visitatorum, Abbatum, & Priorum, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorum desiderio annuere, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio Pontificia omnium gratiarum a quibuscumque concessarum d. Congregationi S. Bernardi.

§. 2. Nos singulorum privilegiorum, gratiarum, & indultorum, ac desuper confectarum literarum hujusmodi tenores presentibus pro expressis habentes, necnon Præfidentem, Diffinitores, Visitatores, Abbates, & Priores, eorumque singulares personas, à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotuit existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula cujusvis generis privilegia, prærogativas, concessiones, facultates, exemptiones, libertates, conservatorias, immunitates, indulta, ac indulgentias, etiam plenarias, & peccatorum remissiones, ceterasque gratias spirituales, & temporales, tam eidem Cisterciensis Ordini, ejusque Capitulo, & Abbati etiam Generali, ac quibusvis illius, etiam quatuor primis Abbatibus, scilicet Clarevallensibus, Morimundis, Postigniacis, & Firmatis, quam etiam ejusdem Ordinis Congregationibus in Regnis Hispaniæ, Portugalliæ, ac quibusvis aliis, eorumque, & aliorum tam virorum, quam mulierum, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, locis, rebus, & bonis, necnon Capitulis eorum, etiam Generalibus, Diffinitoribus, Abbatibus, & aliis quibusvis eorum Superioribus, Præfatis, Officialibus, Ministris, Monachis, Novitiis, Fratibus, & Conversis, ac personis quibuscumque, tam in Urbe, quam in quibuscumque mundi partibus consistentibus, etiam illorum, & illarum intuitu, aut alias quomodolibet, & sub quacumque forma, & expressione verborum concessa, & concedenda, ac quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, Regia, Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, etiam per viam communicationis, & extensionis, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet possunt, & poterunt in futurum, etiam si talia sint, vel fuerint, quæ specialem, & individuum requirant mentionem, seu in presentibus de verbo ad verbum insertionem, & seu particularem concessionem, ad prædictam Congregationem S. Bernardi in Italia, illiusque Monasteria, Domo, loca, res, & bona, necnon Præfidentem, Diffinitores, Visitatores, & Capitula, Abbates, Priores, Officiales, Ministros, Monachos, & singulares personas, ita quod dictæ Congregationis S. Bernardi Monasteria, Domo, loca, Conventus, & Capitula, etiam generalia, Præfidentis, Diffinitores, Visitatores, Abbates, Priores

Etus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

Iteraque concessio eisdem gratiarum.

§. 3. Eaque omnia, & singula in eis contenta, ac comprehensa, cum illorum extensionibus, communicationibus, & ampliationibus dicto Ordini, & Congregationi S. Bernardi in Italia, singulisque ejus Monasteriis, Domibus, locis, rebus, & bonis, Abbatibus Generalibus, & Præfidenti, Diffinitoribus, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Superioribus, Præfatis, Officialibus, Ministris, & personis, eorumque Capitulis, etiam Generalibus, & cuilibet eorum, auctoritate, & tenore prædictis, etiam de novo, etiam Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, perpetuo concedimus.

Communicatio quorundam Indultorum Ordinis Cisterciensis quomodolibet concessorum, & concedendorum, in quantum d. Congreg. S. Bernardi expedit, & ejus Ordinationibus non sint contraria.

§. 4. Et insuper, omnia, & singula privilegia, prærogativas, concessiones, jurisdictiones, antelationes, favores, facultates, declarationes, dispensationes, conservatorias, immunitates, exemptiones, libertates, præminentias, & indulta, cujusvis generis existentia; necnon indulgentias etiam plenarias, & peccatorum remissiones, ceterasque gratias spirituales, & temporales, tam eidem Cisterciensis Ordini, ejusque Capitulo, & Abbati etiam Generali, ac quibusvis illius, etiam quatuor primis Abbatibus, scilicet Clarevallensibus, Morimundis, Postigniacis, & Firmatis, quam etiam ejusdem Ordinis Congregationibus in Regnis Hispaniæ, Portugalliæ, ac quibusvis aliis, eorumque, & aliorum tam virorum, quam mulierum, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, locis, rebus, & bonis, necnon Capitulis eorum, etiam Generalibus, Diffinitoribus, Abbatibus, & aliis quibusvis eorum Superioribus, Præfatis, Officialibus, Ministris, Monachis, Novitiis, Fratibus, & Conversis, ac personis quibuscumque, tam in Urbe, quam in quibuscumque mundi partibus consistentibus, etiam illorum, & illarum intuitu, aut alias quomodolibet, & sub quacumque forma, & expressione verborum concessa, & concedenda, ac quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, Regia, Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere, vel in specie, ac tam conjunctim, quam divisim, etiam per viam communicationis, & extensionis, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet possunt, & poterunt in futurum, etiam si talia sint, vel fuerint, quæ specialem, & individuum requirant mentionem, seu in presentibus de verbo ad verbum insertionem, & seu particularem concessionem, ad prædictam Congregationem S. Bernardi in Italia, illiusque Monasteria, Domo, loca, res, & bona, necnon Præfidentem, Diffinitores, Visitatores, & Capitula, Abbates, Priores, Officiales, Ministros, Monachos, & singulares personas, ita quod dictæ Congregationis S. Bernardi Monasteria, Domo, loca, Conventus, & Capitula, etiam generalia, Præfidentis, Diffinitores, Visitatores, Abbates, Priores

Priores, Officiales, Ministri, Monachi, Novitii, Fratres, Conversi, donati, oblati, & alia illius singulares personae, ac eorum res, & bona, sub eorum cura, & secundum ejusdem Congregationis instituta, nunc, & pro tempore viventes, & existentia, praemissis omnibus, & singulis, aequae pariformiter, & absque ulla penitus differentia, perinde ac si illis, & eorum singulis principaliter, & specialiter, & expresse, ac nominatim, & non ad instar concessa fuissent (in quantum eidem Congregationi expediat, ejusque gubernio, privilegiis, Constitutionibus, & diffinitionibus non adversentur) uti, frui, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo extendimus; illaque omnia, & singula praemissa, eis, & eorum cuilibet eisdem auctoritate, & tenore, similiter perpetuo communicamus, & concedimus.

§.5. Decernentes sic, & non aliter, per quoscumque Judices, quavis auctoritate fungen., etiam locorum Ordinarios, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vice-Legatos Sedis, Apostolicos Nuncios, & Causarum Palatii Apostolici Auditores sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Et nihilominus dilecto filio nostro ipsius Congregationis S. Bernardi in Italia moderno, & pro tempore existen. S. R. E. Cardinali Protectori, ac Venerabili Fratri Episcopo Papien., necnon dilecto filio Curiae Causarum Camerae Apostolicae Generali Auditori, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios, praesentes literas ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Praesidentis, Diffinitorum, Visitatorum, Abbatum, & Priorum praedictorum, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eandem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque inviolabiliter observari, ac plenum effectum sortiri, necnon Praesidentem, Diffinitores, Visitatores, Abbates, Priores, aliosque praedictos, & eorum singulos, omnibus praemissis pacifice frui, & gaudere. Non permitteantes eos, & eorum quemlibet desuper contra praesentium tenorem, sub quovis pretextu, etiam subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, & etiam defectu intentionis nostrae per quoscumque quomodolibet molestari, perturbari, vel impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggra-

vando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstant. nostra de non conceden. Indulgentiis, ad instar, ac pia me. Bonifacii Papae VIII., etiam Praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis; aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac dictis Sancti Bernardi in Italia, aliarumque Congregationum dicti Ordinis praedictarum, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus, & decretis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Legatis, Nunciis, & Ordinariis, ac Congregationibus, & Ordinibus praedictis, illorumque Abbatibus, etiam Generalibus, aliisque Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam in illarum foundationibus, & erectionibus obtentis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, per quoscumque Rom. Pont., similiter Praedecessores nostros, ac nos, Sedemque Apostolicam praedictam, etiam Motu simili, & Consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, etiam si in eis caveretur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, illorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie ad effectum praemissorum derogamus, illisque ad plenum derogatum esse volumus, & declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque: Aut si aliquibus communiter, aut divisim, ab eadem sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.8. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus ex scribis praedictorum Abbatum, aut Praelatorum, aut Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Monasterii dictae Congregationis S. Bernardi in Italia, aut alterius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem praesentia fides in iudicio, & extra illud, ac ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Derogatio omnium contrariorum.

Fides danda transumptis hujus Bullae.

Datum Romae apud S. Marcum sub annulo Piscatoris, die 6. Septembris 1591., Pontificatus nostri Anno I.

XXXVIII.

Ex Regest. in Sec. Breve.

Nonnulla statuuntur pro Electis Nobilibus, & Popularibus componentibus tertium statum Hominum Comitatus Venassini, & Baronibus, & Feudatariis efformantibus secundum statum dicti Comitatus super solutione Pretiorum Capitalium, & aliorum onerum.

GREGORIUS PAPA XVI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Mota lites inter secundum & tertium gradum super solutione onerum sublati sunt primum Breve Gregorii XIII., ac deinde eorum, dia inter Patres inita.

§.1. CUM sicut accepimus, pridem fuissent motae lites, & quaestiones judiciales inter dilectos filios Electos nobiles, & populares facientes tertium statum hominum Comitatus nostri Venassini ex una, & Barones, ac Feudatarios facientes secundum statum praedicti Comitatus, partibus ex altera, super eo, quod dicti Electi petebant ipsos Barones, & Feudatarios cogi ad contribuendum in Tallis, oneribus, collectis, subsidii, indictionibus, quae contingebat oportuisse iudici pro causa belli jam diu supportati pro defensione totius Patriae, & pro quibuscumque aliis causis concernentibus beneficium tam dicti secundi status, quam aliorum, velut illorum de Clero facientium primum statum, & dictorum nobilium, & hominum praefati tertii status, & Communitatum eorumdem, super quibus fuisset primo loco emanatum Breve fel. rec. Gregorii Papae XIII. Praedecessoris nostri sub datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 4. Junii anno Domini 1583, continens ordinationem factam ad decidendum hujusmodi controversiam, & inde super executione dicti Brevis praefatae hinc inde partes, aut deputati ab illis processissent ad certam concordiam de anno praedicto die undecima mensis Augusti nota sumpta, cujus tenore conventionem facta super pluribus capitulis dicti Brevis, etiam fuisset conclusum.

At super nonnullis Articulis petita fuisset decisio Sixto V. Papa V.

§.2. Super quibusdam aliis capitulis, de quibus non potuissent convenire, rursus supplicarunt pia memoriae Sixto V., etiam Praedecessori nostro, quatenus dignaretur dicta dubia adhuc indecisa pendencia decidere, & terminare, a quo fuisset obtentum alterum secundum Breve sub datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Aprilis anni ejusdem Domini 1586, confirmatorium praecedentis emanati ab eodem Gregorio Praedecessore, & alias tenore in continenti, & inde super executione dictorum Brevium implorata, & prosequuta parte dicti tertii status, ipsi Feudatarii in nonnullis Capitulis fuissent oppositae, & appellantes a sententia lata in Civitate Carpentoratis die 17. Octobris anni ejusdem Domini 1588, per Venerabi-

lem fratrem nostrum Dominicum Archiepiscopum Avenionensem, tunc temporis in illis partibus Vice-Legatum, necnon a certis aliis decretis, etiam in executione dictorum Brevium promulgatis, & a nonnullis processibus factis tam in executione dictorum Brevium, quam in ipsa concordia, nonnulla Universitates locorum, & Oppidorum dicti Comitatus, subditorum dictis Feudatariis reclamasse ad bon. mem. Georgium Tituli Sancti Nicolai in Carcere Tuliano Presbyterum Cardinalem de Armagnaco nuncupato, illa atate in Civitate Avenionis, & dicto Comitatu Collegam, tam ad habendam declarationem dictarum processurarum, quam ad fines contentos in petitionibus eorumdem, per quem praedictum Georgium Cardinalem auditis partibus, fuisset tandem processum ad sententiam desuper ab eo promulgatam, quam dicti Feudatarii praetendebant impugnare, tam ex capite nullitatis, quam iniquitatis, & cum praedictae lites nondum essent perfecte decisa, sed supersessent adhuc dubia decidenda, deducta, & latius declarata tam in processu, quam verbotenus coram Venerabili Fratre nostro Dominico Episcopo Bisignanen. Vice-Legato Legationis jam dictae Civitatis, volentes dicti secundi, & tertii status partes hinc inde litibus, & dissentientibus hujusmodi finem imponere, anno Domini 1589, & die 17. mensis Novembris, in primis super solutione summae duodecim millium scutorum, ex tenore dictorum Brevium ordinata fieri per dictos Feudatarios hominibus tertii status hujusmodi, transegerint, & convenerint, quod praefati Feudatarii facientes secundum statum ipsius patriae, tenerentur, & deberent liberare, & reddere quietos, & liberatos dictos homines tertii status a pensionibus annuis, & perpetuis, ac pretiis capitalibus illarum ascendentibus in universo ad summam praedictam, iudicatis praedicto secundo statui, & ab eodem susceptis ad solvendum infra tres annos tunc proximos, & interim supportare, & solvere distas pensiones jam tunc decursas, & decurrendas, una cum damnis, interesse, & expensis ob non solutionem praemissorum passis, & patiens per dictos homines tertii status iuxta taxam, & moderationem illorum damnorum, interesse, & expensarum per eundem Vice-Legatum fiendam, & de damnis, interesse, & expensis jam decursis, tenerentur dicti damnorum passis facere, & proponere eorum petitiones infra tres menses proximos, quo tempore elapso, nisi dedissent eorum, petitiones essent exclusae, & pro praemissis adimplendis tenerentur dicti Feudatarii secundi status facere collectam inter ipsos infra tres menses proximos pro dictis pensionibus decursis, & decurrendis, & collectare tantum illos, qui non contradicebant solvere citra solventium praedictum, quoad jura, quae praetendebant contra contradicentes solvere, & dictam collectam, & pecunias dare, vel consignare in manibus Thesaurarii generalis trium statuum

Tandem transactio inter partes facta fuit.

tuam predictorum, & si dictam collectam in forma predicta non facerent infra dictum tempus, prefatus Vice-Legatus cogeret illos ad eam conficiendam, prout ei videretur, quibus omnibus premissis adimpletis, & mediante implemento illorum, dicti Feudatarii essent quieti, & liberati pro omni, & toto eo, in quo teneri possent dicto tertio statui, & Communitatibus dictae Patriae pro predictis debitis, & impensis contentis in dicto Breui, & concordia inde facta superius expressa, absque eo quod inferretur aliquod praedictum per hujusmodi concordiam ipsi sententiae late per eundem Georgium Cardinalem, & illa salva remanente in statu, in quo reperiebatur: Quodque dicti Feudatarii contribuere tenerentur in omnibus debitis, & impensis factis ratione iudiciorum recuperationis locorum deperditorum, & occupatorum per haereticos, nuncios, & muneribus ex causis predictis respective missis, & factis, & in omnibus aliis, etiam occasione belli, in quibus predicti Vassalli consentirent, vel ordinatum foret per Superiorem, iuxta formam ordinationum, & compositionum factarum per Deputatos utriusque status cum dictis haereticis, & hoc ab anno ejusdem Domini 1583., usque in diem celebratae concordiae hujusmodi, citra consequentiam respectu futurorum negotiorum iuxta taxam, seu cottam per dictum Vice-Legatum sciendam, & declarandam, & fieret separatio debitorum pro dictis causis contractorum infra tres menses proximos modo, & forma contentis in precedenti articulo, & secundum divisionem sciendam, & quilibet status susciperet suam cottam, ita ut unus status non teneretur pro alio, & mediante, ac facta solutione cotta taxande per dictum Vice-Legatum, dicti Feudatarii deberent esse quieti, & liberati a debitis, & impensis factis durante tempore predicto, tam per dictum tertium statum, quam Communitates illius, concernentibus tamen generale dictae Patriae, & quae intrabant, vel habebant intrare generalem peraquationem dictae Patriae, ac quod pro praestatione Avenae fieri solita, praefidariis Militibus Equestris Ordinis, similiter relinqueretur dicto Vice-Legato iudicandum super contributione faciendam occasione dictae Avenae: & si fieri deberet, tenerentur quoque dicti Vassalli contribuere, unusquisque tamen in suis Feudis ad debita, & impensas factas usque in diem transactionis hujusmodi per Communitates particulares Feudatarios habentes, pro reparatione Pontium, Fontium, Itinerum, & aliorum, in quibus de jure tenerentur, quod, & pro futuris, ac perpetuis temporibus observaretur; Nec non quod posthac, & pro futuris temporibus dicti Feudatarii possent verificare bona, quae pretendebant esse de dictis eorum Feudis, & Feudalia secundum tenorem, modum, & formam eis praescriptam in Breui emanato a Sixto Praedecessore hujusmodi, & casu, quo vellent eligere viam probatoriam, tenerentur il-

lud declarare infra tempus, aut spatium sex mensium immediate sequentium, & postmodum perficere eorum probationes, & separationes dictorum bonorum iuxta formam ipsius Brevis infra alios sex menses postea sequentes pro omni, & quacumque dilatione, eademque via electa, bona, quae non probarentur per eos Feudalia, computarentur insolidum inter bona Allodialia intra quam dilationem etiam homines dicti tertii status possent verificare bona, quae pretendebant esse allodialia, si bonum eis videretur; Quodque si dicti Feudatarii nolent eligere dictam viam probatoriam, tunc sequentia essent, & censerentur Feudalia, videlicet iurisdicatio, Castrum habitationis cum suis aedificiis, orto, & curtibus possidere solitis, & existentibus intra Oppidum loci, in quo Castrum est situm, ad usum dicti Castris desinatis Garena, Pedagia, Banna, Leyda, Pulmeragia, necnon nemora, quatenus dicta nemora forent antiquitus possessa ab ipsis Feudatariis; aequa autem, & aquarum decursus ita demum reputarentur Feudales, aut esse de feudo, si & quatenus probarent illas ex causa, aut concessione valida, & legitima acquisivisse, & obtinere citra praedictum usum publici, & juris tertii, si quae extare, aut competere reperirentur. Quoad vero census, servitia, tassinas, directa dominia, Furnos, Bannaretos, & similia, Molendina, Bannarecta, si quae essent possessa per dictos Feudatarios reputarentur feudalia, si & quatenus ex probationibus legitimis, & a jure approbatis verificarentur esse feudalia. De reliquis vero bonis, quae ipsi Feudatarii habebant, & tenebant immobilia, & praedia sive rustica, sive urbana, cujuscumque essent naturae, sita, & possessa, tunc per dictos Feudatarios intra locum, & Territorium ejusdem feudi, in sequendo declarationem, & ordinationem super iis verbo factam per dictum Vice-Legatum, auditis partibus jam dictis, licet eadem ordinationem non foret redacta in scriptis, attamen iuxta illam partes predictae, nominibus supra dictis, convenerant pro bono pacis ad ipsam controversiam terminandam, quod una dimidia pars eorumdem bonorum declararetur, & esset allodialis, altera vero dimidia pars remaneret feudalis. Praedia tamen, Brema, seu Terra gasta non intrarent in divisionem predictam ad effectum contributionis Talliarum, sed remanerent hinc inde partibus in statu, & terminis, in quibus consueverant fuisse, & esse a temporibus praeteritis usque in diem transactionis hujusmodi; similiter Columbaria tunc temporis possessa per dictos feudatarios intra loca, seu Territoria feudi, videlicet aedificium, & quatenus illud protenderetur, & non ultra, non includerentur in predicta divisione, & solutione Talliarum; & ante predictam divisionem, aut separationem bonorum allodialium, a Feudalibus faciendam, esset de illis facienda extimatio per probos, aut expertos hinc inde eligendos, aut ex officio per superiorem Ma-

Magistratum deputandos, secundum quam extimationem describerentur ad separanda allodialia bona a Feudalibus usque ad completam cottam adjudicatam pro bonis allodialibus, & alia restantia dimitterentur, & describerentur cum feudo, & aliis bonis feudilibus, & ita predictas cottas bonorum feudaliu ab allodialibus separando, & dividendo, quod feudalia essent ab una parte conjuncta, & contentia, quantum fieri posset, & quo commodius pro Feudatariis, & allodialia ab iis essent disjuncta, & separata, & apponentur, seu assignentur termini intra predicta feudalia, & allodialia, prout melius posset conveniri ad perpetuandos limites ejusdem divisionis praefatorum in unaquaque ex dictis portionibus inclusorum, ita tamen, quod quando predicta bona allodialia allibrarentur, seu ponerentur in peraquatione aliorum bonorum ejusdem Oppidi, & Territorii, non observaretur predicta extimatio, sed fieret altera nova extimatio, quae regularetur secundum extimationem, quam contingeret fieri pro distributione, & peraquatione singulorum praediorum dicti Oppidi, & Territorii, & hoc in libro separato a Catastro Communitatis particularium, & donec facta foret dicta separatio, convenerant, quod cotta pro qua dicti Feudatarii haberent contribuere provisorie, & declararentur per dictum Vice-Legatum, & pro dictis bonis feudilibus essent dicti Feudatarii immunes, & exempti ab omnibus oneribus, & impensis, causa belli imposteram faciendis, attempto, & mediante servitio personali, ad quod tenebantur, & illud, cum essent a Superiori requisiti, vere, & actualiter praestando praeterquam in casibus sequentibus, velut ratione, & ex causa treque incuende, cum dicti tres status putavissent dandam esse pecuniam pro dicta trequa, seu pace obtinenda, ad majora pericula, & damna belli devitanda, similiter pro causa redemptionis, & recuperationis Castrorum, & Oppidorum ejusdem Comitatus sive de deliberatione trium statuum, aut Deputatorum ab eis, si contingeret aliqua ex iis esse in futurum ab hostibus occupata ulterius pro devitanda invasione hostium, quae propinqua esset, & immineret, vel pro redimenda, & liberanda Patria post ingressum illius, scilicet compositione pecuniaria mediante sive de ex conclusionem trium statuum in praedictis casibus, & quocumque illocum pariter, ac pro Legatis, & Oratoribus, seu Nunciis mittendis ad Nos, & Romanam Pontificem pro tempore existentem, sive alios Principes, & Governatores, ad quos dicti status putarent expedire mittendum esse pro causis praedictis, & aliis concernentibus omnes dictos tres status, & quoad electionem personarum mittendarum, servaretur solitum. Insuper pro dono solito faciendi dictae Patriae Legatis a Sede Apostolica mittendis, & intrantibus hujusmodi Provinciam, ac in felici eorum iagretu. Ac denique pro aliis omnibus causis, & impensis, in quibus de jure, &

in omnibus aliis casibus, in quibus servitium personale praestari non posset, in quibus casibus tam superius particulariter expressis, quam aliis existentibus, de jure tenerentur dicti Feudatarii tantum contribuere pro cotta declaranda, & quam diffinitive contingeret declarari a Superiore post predictam separationem bonorum, ut supra faciendam. Item, quod ob bona, quae allodialia in futurum declararentur, ab eis possessa obligati essent dicti Feudatarii ad contributionem cum aliis tertii status ad omnes expensas, & omnia onera belli in futurum faciendi, & aliorum pro communi beneficio, praeterquam pro sussigagis, & muneribus personalibus, aut impensis loco illorum faciendis, & in casibus, in quibus de jure contribuere non tenebantur pro bonis jam dictis, citra praedictum dicti Brevis, & illo salvo semper remanente: quodque ad evitandum pro futuris, & successivis temporibus rursus suscitari dubitationem, aut controversiam super discernendis bonis allodialibus a feudilibus praedictis in quibuscumque locis, & Oppidis ejusdem Comitatus, fieret descriptio, seu liber Catalogi omnium bonorum allodialium a quibuscumque personis ibi possessorum, exceptis bonis allodialibus Feudatariorum, tam tunc possessis, quam in futurum acquirendis, quae in libro separato describerentur, post quam quidem descriptionem, si contingeret dicta bona alienari, & ab hominibus dicti tertii status transferri in praedictos Feudatarios, nihilominus praedicta bona manerent allodialia, velut antea erant, cum adhuc possiderentur a personis dicti tertii status, hoc salvo, quod si pro habendis, aut acquirendis bonis allodialibus ipsi Feudatarii permutterent, & traderent bona feudalia, praedium permutatum succederet in locum, & parem qualitatem, & causam illius, in casu locum foret surrogatum, data paritate valoris illorum, & omni fraude cessante, & pari modo si Feudatarii venderent, aut alienarent de bonis feudilibus, id quod alienatum esset, non esset amplius feudale, sed remaneret allodialia, & loco illorum surrogarentur bona allodialia dicti Vassalli, & Feudatarii in simili valore, ad extimationem proborum, quae efficerentur, & remanerent feudalia, omni fraude cessante, & idem esset dicendum in casu confiscationis diffinitive declaranda in favorem dictorum Feudatariorum, casu, quo doceret directum dominium praedicti confiscati esse feudale de feudo illius, & praedictis exceptis casibus, dicta bona allodialia remanerent allodialia. Praeterea in casibus, in quibus dicti Feudatarii collectari possent virtute ipsius transactionis, quod dictae Communitates aliquas collectas imponere non possent, sine expressione summae, & causae, idque, vocatis dictis Feudatariis, & si dicti Feudatarii essent extra Monarchiam, vocatis eorum Bajalis, vel Procuratoribus jurisdictionalibus, illisque certioratis, tempore legitimo, quo possent interesse dictae impositioni, & adhibere illorum impensis aliam

Notarium, si videretur in dicta impositione comprehendenda, qui una cum Secretariis dictarum Communitatum notam retineret de huiusmodi conclusionibus feudatarios concernentibus, nec possent dicta collecta converti in alios usus, quam in quos forent destinatae, nec imponi collecta, nisi prius discussa bursa communi ratione, & respectu reddituum eiusdem Communitatis: Quodque per praemissa, & superius convenita nullum intelligeretur inferri praedictum iuribus, & facultatibus acquisitis cuiquam praedictorum statuum, & tam velut universis, quam velut singulis ex transactionibus, & conventionibus, ac quibuscumque actibus initis, & stipulatis inter Communitates locorum, & Oppidorum, aut particulares personas ex una, & dictos eorum Feudatarios ex altera, nec etiam censeretur derogatum privilegium ab hinc partibus respective obtentis, nisi in iis, de quibus fuit sepius specialiter, & expresse conventum, & concordatum, sed manerent cuique, prout respective competeant, integra, & salva, atque mediantibus praemissis, & illis salvis, dicta hinc inde partes praedictis nominibus renunciaverunt omnibus litibus, processibus, appellationibus, & controversiis superius narratis, ita ut esset pax, & concordia inter dictos status, prout in diversis Instrumentis publicis desuper confectis plenius continetur.

Distam concordiam confirmat Gregorius.

§.3. Nos, qui personarum quarumlibet, earum praesertim, quae nobis, ac Sanctae Romanae Ecclesiae in spiritualibus, & temporalibus immediate subiant, quietum, & tranquillum statum sincero desideramus affectu, Motu Proprio, non ad Electorum, & Baronum, ac Feudatiorum praedictorum, seu aliorum pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnia, & singula Instrumenta praedicta, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in eis contenta, ac inde secuta quaecumque, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adicimus, omnesque, & singulos juris, & facti, ac solemnitatum desuper fortan. omittarum, defectus, si qui intervenerint quomodolibet in eisdem, supplemus, nec non singulas personas trium statuum praedictorum ad illorum observationem perpetuis futuris temporibus omnino teneri, & efficaciter obligatos fore, atque sententis, censuris, & poenis ecclesiasticis ad id cogi, & compelli, nec ab illis ullo umquam tempore, quovis praetextu, occasione, vel causa rescilire posse, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, motu, & scientia, ac potestate plenitudine similibus, ex nunc irritum, & inane decernimus.

Deoat con-

§.4. Non obstant Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis Avenionen., & Comitatus praedictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostoli-

ca, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 9. Septembris 1591, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 9. Septem. 1591. An. I.

XX XIX.

Definit casus, quibus Camera Apostolica concordare potest cum Baronibus super Feudis devolutis: ac Pii V. Constitutionem super Fisco applicandis bonis Homicidarum, allodialia tantum comprehendere declarat, & ad descendentes huiusmodi Homicidarum extendit.

Ex Reg. in Sec. brev.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesia Catholica, & Apostolica cura, quam Nobis Deus Optimus Maximus committere pro sua in Nos inenarrabili clementia dignatus est, Nos subinde admonet officii nostri, ut in iis Constitutionibus, quae a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, haecenus emanant, tam circa disciplinam Ecclesiasticam, quam circa forentes controversias, nihil obscurum, nihil ambiguum, aut incertum contineri patiamur, quod occasionem praebere possit controversiis, quae plerumque ab avidis hominibus in eam partem trahi comperimus, quae a mente legislatoris, quam longissime recedunt, quod experientia ipsa quotidie evadere videmus.

Exordium.

§.1. Cum enim multae lites, & controversiae, coram dilectis filiis nostris Camera Apostolica Clericis, aliisque eiusdem Camera Officialibus, haecenus indecise pendunt, iidem Officiales super nonnullis difficultatibus, quae saepe, & in dies emergunt circa Constitutionum Summarum Pontificum Praedecessorum nostrorum interpretationem, nos consulere solent, ut opportuna declaratione, omnem tollentes ambiguitatem penduntium, ac etiam futurorum negotiorum decisioni prospiciamus. Atque inter alias dubitationes quasdam non indignas nostra determinatione super Constitutione fel. rec. Pii V. Praedecessoris nostri, quae incipit: Admonet nos sub dat. 4. Kal. Aprilis Pontificatus sui Anno II., Nobis insinuarunt, an scilicet stante praedicta Constitutione, liceat in causis, quae super devolutionibus inter dictam Camera, & Barones ex quacumque causa, vel occasione, sive linea finitae, si de investitura non appareat, sive canonis non soluti, sive delicti commissi indecise pendunt, liceat transigere, & ad aliquam concordiam devenire, sive possessio sit penes Barones, sive etiam penes Camera, etiam vigore sententiarum in possessorio litarum, sive ipsam causam ab aliis Curiae Tribunalibus, inter particulares personas introductam ad se advocari curaverit, & possessionem pro iuribus suis, vel ex-

Dubium exortum an Camera Apostolica concordare possit cum Baronibus circa devolutionem feudorum.

cellione alterius ex litigantibus adeptae fuerint.

Concordari posse declarat Gregorius in casibus hic expressis.

§.2. Nos huiusmodi controversias, & haestationes tollere volentes, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione declaramus, in omnibus praedictis casibus licite posse per dictos nostros Officiales cum Baronibus super dictis feudis transigi, & concordari, easque Infeudationes, quas recedendo a lite per eos auctoritate nostra fieri contigerit sub praedicta Pii Constitutione non comprehendere declaramus, & decernimus.

Aliud Dubium super interpretatione Bullarum Gregorii XIII., & Sixti V. circa dicta Camera applicandas Terras, ubi homicidae grassantur.

§.3. Et insuper cum sa. record. Gregorius XIII., & Sixtus Praedecessores nostri in Constitutionibus, quas adversus Bannitos, Homicidas, & Latrones, eorumque complices, fautores, & receptatores ediderunt, Ducatus, Domini, Vicariatus, Gubernia, Penda, Civitates, Terras, Oppida, Castra caeteraque bona, quae ex causis in dictis Constitutionibus contentis, Camera Apostolica aperta, devoluta, confiscata, applicata, & incorporata sub praedicta Constitutione Pii V., minime comprehendere declaraverint, sed non satis aperte eorum intentionem aperuerint, an praedicta declaratoria comprehendere voluerint ea bona, quorum post confiscationem Camera Apostolica possessionem cepisse reperiretur, an praedicta poena confiscationis afficere voluerint omnes praedictos homicidas, & latrones per Terras, & Statum Ecclesiae grassantes, vel tantummodo horum fautores, & receptatores, quae res aniam praebuit controvvertendi diversis diversa sententibus.

Gregorius de clarat in comprehendi non solum Feudorum, sed etiam homicidae.

§.4. Nos omnem ambiguitatem de medio tollere volentes, declaramus intentionis praefatorum Praedecessorum nostrorum fuisse in praedicta declaratoria comprehendere etiam ea bona, quorum post confiscationem Camera Apostolica possessionem accepisset, nec non omnes supra dictas personas una, & eadem poena (prout Iuris dispositioni consentaneum esse, non ignoramus) comprehendere, ita ut non solum Receptatores, & Fautores, sed etiam homicidae, & latrones, qui per Statum Ecclesiasticum manu armata grassantur sub eadem lege, confiscationis bonorum omnium, tam feodalium, sub quacumque forma Investiturae concessorum, etiam in casibus permissis ex forma Investiturae licuerit fideicommissis, eisque subiecta fuerint, quam allodialium, & aliorum iuxta dictarum Constitutionum tenorem, quem hic pro expresse haberi volumus, comprehendere intelligantur, nec non bona eorumdem grassatorum, & latronum, & eorum fautorum, ac receptatorum, sic, ut praesertim confiscata, declarationi Gregorii, & Sixti inhaerentes supra dicta Constitutione Pii V. non comprehendere declaramus.

Eorum vero bona in Bulla Pii V. non comprehenduntur.

Sixtus V. confiscationi Allodialia tantum subijci voluit non bona fideicommissis addidit.

§.5. Et quoniam ad majorem facinorosorum hominum, & grassatorum huiusmodi, eorumque receptatorum, & fautorum terrorem, idem Sixtus etiam in praedictum filiorum, descenduntium, & aliorum quorumcumque agnatorum in investituris, con-

cellionibus, seu aliis dispositionibus comprehensorum, praedicta bona feodalibus confiscavit, & Camera praedictae applicavit, & incorporavit bona vero, in quibus reperitur facta fideicommissa, cum in ea parte Sixtus de allodialibus tantum senserit, prout & Nos ita sensisse declaramus, ea durante tantum vita naturali delinquentium praedictae Camera applicavit, cum in his minus sibi licere voluerit, quam in feudibus, quae ab ipsa Principis liberalitate proficiuntur.

Allodialium lex respicit etiam Grassatorum descendentes.

§.6. Nos videntes huius saeculi malitia quotidie pestem hanc grassatorum incrementum suscipere, eosque legum severitate coercere, & quantum in Nobis est penitus abolere cupientes, decernimus, & declaramus, ut in descendentes quoque huiusmodi latronum, & grassatorum, eorumque fautorum, & receptatorum poena derivetur, ita ut omnibus bonis allodialibus priventur, non obstantibus quibuscumque fideicommissis, & substitutionibus sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus conceptis, & contentis, transversalibus solis, jus intactum ex huiusmodi fideicommissis post obitum delinquentium, & descenduntium reservantes, ut ipsi facinorosi homines, quam in se poenam naturae feritate continent, in filios proprios derivare debeant. Has autem omnes declarationes nostras, excepta extensione poenae confiscationis allodialium, in praedictum descenduntium veras esse declarationes, & casus omnes, tam praeteritos, quam futuros comprehendere volumus.

Causula pro huiusmodi declarationis observantia.

§.7. Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Camerae Apostolicae Clericos, Sanctaeque Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, irritumque, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§.8. Non obstantibus sa. re. Pii Papae IV. etiam Praedecessoris nostri de registrandis in Camera Apostolica literis illius interesse concernentibus, ita ut praesentes, et si nullo tempore in ipsa Camera registrantur, nihilominus valeant, suumque plenarium fortiantur effectum, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§.9. Ut autem praesentes literae omnibus innotescant, jubemus, illarum exemplar ad valvas Basilicae Principis Apostolorum, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae publicari, earumque transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constituite munitis, eandem prorsus fidem in Iudicio, & extra adhiberi, quae ipsimet praesentibus adhiberetur.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 10. Septembris 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 10. Septem. 1591. An. I.

XL.

Approbatio Regulae Congregationis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, cum gratiarum, & privilegiorum concessione.

Congregationem istam confirmavit Sixtus V. in ejus Constitut. XXXV. Ex omnibus. Tom. IV. Par. IV. fol. 191.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Illius, qui pro gregis Domini salute in ara Crucis immolari non abouit, vices, quamvis immeriti gerentes in terris, curis urgemur assiduis, & continua meditatione pulsamur circa ea, quae pro pauperum Christi infirmorum necessitatibus, nedum corporalibus, sed etiam spiritualibus adjuvandis, in hac Urbe nostra pie instituta sunt, omni studio intendere, & quae propterea provide facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Apostolico munimine roboramus, & ut ad praemissa peragenda Christifideles libentius concurrant, fideles ipsos spiritualibus muneribus prosequimur, ut exinde reddantur divinae gratiae aptiores, ac charitatis, & misericordiae fervor in dies amplius augeatur in eis, aliaque desuper concedimus, prout conspiciemus in Domino salubriter expedire.

Sixtus V. Congregationem approbavit in Constit. cit. in tabe.

§. 1. Cum itaque dudum sal. rec. Sixtus Papa Quintus Praedecessor noster, certis causis adductus, ex certa sua scientia, Congregationem sub vocabulo, seu nomine Ministrantium Infirmis, in Urbe tunc constitutam, per suas in forma Brevis desuper confectas literas perpetuo approbaverit, & confirmaverit, prout in ipsis literis plenius continetur.

Congregatio postea Regula constituitur.

§. 2. Et sicut accepimus, dilecti filii Camillus de Lellis, modernus ipsius Congregationis Praefectus, & alii ejus socii, cupientes in charitatis vinculo persistere, & majori cum animi quiete Deo servire, & ad perficiendam, & conservandam eorum Congregationem in Christo unionein, quandam vivendi formulam, juxta ea, quae ad propositum sibi finem conducere usi didicerunt, ediderint, factumque sit, ut eorumdem Camilli, & Sociorum vitae Institutum, sub dicta formula comprehensum, fidelibus gratum, & acceptum, ac ad proximi subventionem adeo utile, & necessarium existat, ut ipsa Congregatio numero Sociorum admodum creverit, & quamplures Christifideles summo desiderio, & affectu, in dictam Congregationem recipi, & admitti plurimum exoptent.

Formula autem praedicta tenor sequitur, quis talis est.

§. 3. Quisquis decreverit se huic charitatis muneri in perpetuum addicere, statuat se mundo, rebusque omnibus saeculi esse mortuum, & Christo soli vivere, seque Nobis aggreget, ut admitta peccata expiet, sub jugo suavissimo perpetuae paupertatis, castitatis, & obedientiae, & sub perenni ministerio agrotantium, quos etiam pestis inceserit, non solum in Nosocomiis, sed etiam in Carcerum valetudinariis, ubi agroti magna, tam corporali, quam spiritualium rerum angustia premuntur. Ac de his universis (Deo adjuvante) praecipua dabantur in Constitutionibus suo tempore edendis, quibus sub ullius peccati poena obstringi non intendimus, his tamen exceptis, ad quae observanda votorum vinculis obligamur.

Cujus tenor hic inferitur.

De Quatuor votis.

§. 4. Paupertatem nostram ita interpretamur, ut Religiosorum sit paupertas mendicantium eorum, qui nec singuli, nec universi fructus ullos, ac redditus capiant: quae vero necessaria erunt, ea ex humiliter exercitio ostiatim emendicandi, vel ex elemosynis fidelium nobis sponte oblatis comparabimus, nemo per se, & arbitrato suo queritabit, sed si soli, quibus ob communem usum ex obedientia id oneris imponetur.

Paupertas.

§. 5. Totius Congregationis Superior, Praefectus Generalis appellabitur, ejus officium perpetuum erit quoad vivet. Socios autem habebit quatuor, qui Consultores dicentur. Creabuntur autem hi, cum Congregatio majorem numerum erit facta idoneorum hominum: iique pariter officium perpetuum gerent, dum Generalis Praefectus erit superstes. Votum eorum aequae ac Praefecti, decisivum erit, praeterquam quod Praefectus duplex habebit, singuli illi simplex. Nihil eorum, de quibus secundum Constitutiones factas, aut faciendas, cum Consultoribus decernendum est, statuatur, nisi de illorum consilio, & sententia: major vero pars sententiarum vincet. Ne autem ex sententiarum aequalitate res in dubium veniat, ad id vir gravis de Congregatione deputetur, qui voto suo (prout necessitas postulaverit) alterius, quam meliorem censuit, partis numerum augeat. Praefectus una cum Sociis potestatem habebit, tum interpretandi, & ea explicandi, de quibus super Instituto nostro (quod hic summam comprehenditur) dubitatio fuerit orta: tum Constitutionum ad optimam Congregationis disciplinam faciendarum. Constitutiones autem, experiendo primum, atque utendo expenduntur, deinde a Capitulo, sive Congregatione generali, prout expedire videbitur, admittentur. Praefectos aliorum locorum, ubi Congregatio sedem habebit, & Provinciales, & Visitatores, quos oportuerit, eligent.

Generalis, & Consultorum officio.

§. 6. Electio vero Generalis Praefecti, & Consultorum, posthac in Congregatione

De Generalis electione, & votis ab eo emittendis.

generali facienda est. In praesens quidem Generalis creabitur suffragis majoris eorum partis, qui tunc Crucem gerunt, ac juxta formam statuendam. Idem statim, ac renunciatus Generalis fuerit, quatuor votorum professione, obedientiae scilicet, paupertatis, castitatis, & quod praecipuum hujus Instituti scopum continet, perennis, ut dictum est, ministerii agrotantium solemniter se obstringet, tumque ad ipsum, aut cum, cui is hoc negotium dederit, eodem modo profestebuntur omnes, qui specimen sui dederint. & idonei, ac digni iudicati fuerint.

Officio ministerii ad Hospitalia.

§. 7. Volumus autem nostros in Nosocomiis, cum Superiorum suorum iussu (contentientibus eorumdem Nosocomiorum Praefectis) mittentur, ita operam navare, ut nulla publica officia, Magistratusque, aut reddituum administrationem in iis suscipiant, verum omnes curam agrotorum, tum corporis, tum animae gerant, & aliquot ex ipsis nocturnas excubias diurnasque ibi ducant, atque agrotis agonizantibus, donec ex hac vita migrent, nusquam desint. Quod si Nobis, ut ceteris pauperibus Nosocomiorum patroni, aut Administratores, aliquid elemosynae, sive quotidianae, sive mensurae, sive annuae, sive in plures annos largiri voluerint, Congregatio nostra jus nullum habeat id exigendi, sed quae dabuntur liberaliter, cum gratiarum actione accipiet. Nos enim cura agrotorum incumbimus nulla mercede, vel spe temporali adducti; sed ex instituti nostri obligatione.

Mutuum receptione poenitentiae.

§. 8. Itaque ab agrotis Hospitalium nulla munera, nihil pecuniae, nullam omnino rem nostri capiant, ac ne per submissas quidem personas. Legata ab iis, qui in Nosocomiis defuncti fuerint, in rem nostram relicta, non admittantur.

Officiales in Hospitalibus quando recipiendi in Coeg.

§. 9. Qui in Hospitalibus sunt Nosocomiorum Officiales, & famuli, in Congregationem nostram non recipiantur, sine assensu eorum, qui illis in locis praefecti sunt.

De Infirmorum extra Hospitalia visitatione, & curatione.

§. 10. Experiendo didicimus, plurimis maximisque difficultatibus, & incommodis, animae praesertim, eos consiliari, qui extra Nosocomia, & Carceres in aliis locis agrotant, ac potissimum tenues, & plebeios homines, externosque, qui conducto degunt. Quare volumus (adjuvante Domino Nostro Jesu Christo) a nostris eos invisit, & iis, quoad fieri poterit, adhiberi consolationem, exhortationem, & alia hujusmodi juxta Constitutiones edendas, priusquam vero illi sensuum usum amittant, adducantur, pro cuiusque conditione, & natura, ad protestationes, secundum formam Ecclesiae Sanctae faciendas, cumque ingravesceret morbus, diu nocturne apud eos excubent nostri, animamque commendent, ac salutaribus monitis opulentur, magnumque ponatur in eo studium, ut hortationibus piis informetur, ne tentationibus succumbant, & in illo formidoloso vitae exitu confortentur: tum ut bene, ac diligenter commendetur anima.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

§. 11. Caveant autem maxime, ne quinquam eorum, qui ad visendos per ejusmodi loca agrotos, & ad charitatem iis praestandam, operam offerendam, mittentur, ob labores suos ullum munus, aut rem, pecuniamve accipiat, ne ullam, vel exiguam stipem, atque elemosynam, sed omnia ad solam Domini Dei gloriam, animarumque salutem fiant, atque administrantur. Quinimo ut nostrarum utilitatum ratio omnis praetermittatur, nec quisquam proprio emolumento studeat, nequam nostri agrotis auctores sint, neque consilium, dent, aut hortentur, ut aliquid erogent elemosynae, aut testamentum faciant, aut legata relinquunt in rem atque utilitatem nostram.

1591. Emolumento ab eis non querendo.

§. 12. Propter multas instituti nostri occupationes, qui nostrum Sacris Ordinibus initiati erunt, divinum officium quotidie recitabunt, non in Choro, sed privatim, ac sigillatim, ceteri tertiam Beatissimae Virginis Rosarii partem, vel ejus Officium parvum.

Officii divini recitatione.

§. 13. Processiones etiam solemnissimas, ceteraque solemnitates (quibus pie alii Religiosi Ordines interfunt) ipsi non obibunt, ut liberius, magisque assidue agrotis operam navent; quo in ministerio perseverare cupimus, immediate subditi curae, animadversioni, speciali protectioni, ac defensionis Sanctissimi D. N. Papae, Sanctaeque Sedis Apostolicae.

Exemptione a processionalibus.

§. 14. Ut autem spiritum nostri recreent, ac pascant, possintque tantam divinae gratiae ubertatem adipisci, ut munera, & officia sua cum charitate exequantur, exercebunt se in oratione mentali, & vocali, tum in examine conscientiae, seque sapissime munient Sacramento confessionis, & communicatione corporis Christi, nonnullis item abstinentiis, quae omnia Constitutionibus particulatim exponuntur.

Orationis, & Sacramentorum frequentia.

§. 15. Ac quoniam nostris, ut alterius saluti consulant, cum proximis assidue conversandum est, volumus Novitios, secundum formam edendarum Constitutionum jam admissos, praeter accuratam examinationem, per biennium ante probari, quam ad professionem admittantur, qui a Praefectis, juxta modum in eisdem Constitutionibus statuendum, idonei existimati fuerint, exacto biennio, profestebuntur.

Novitios recipiendi.

§. 16. Vestis erit pauperum, atque honestorum Sacerdotum nigri coloris, pallio autem, ac tunicae dumtaxat, qui professionem fecerint, assuetur, ad dexteram Crux oblonga ad palmi mensuram, ex panno castanei coloris, qui vulgo tanens dicitur.

Sacerdotum Habitu.

§. 17. Nostri instituti ratio postulat, ut longe major esse debeat Laicorum, quam Sacerdotum numerus. Ideo statuimus, eos tantum esse sacris ordinibus destinandos, quos Praefectus Generalis, atque una Consultores, vel de eorum licentia alii Superiores, non aptos modo ad ipsos sacros ordines, sed etiam ad ministerium nostrum, ex Constitutionum praescripto, congruentes, ac necessarios judicaverint.

Laicorum, & Sacerdotum numero.

Locis correctionis.

Novitiorum habitacionis.

Pontificis con-
firmatione super
dictarum res-
olutionum.

UNIVERSITATIS
AUTONOMA

Sub Sede A-
postolice prore-

§.18. Idemque servandum decernimus erga Clericos, qui ad studium admittuntur, ii vero in eo se ex ipsarum Constitutionum regulis exercent, ut ita literis vacent, ne mortificationis, & agrotorum juvandarum (prout Praefectus visum fuerit) studia omittantur.

§.19. Propterea quod haec exercitia cum disciplina spiritali conjuncta, arduas, & incommoda afferunt, quodque gravia sunt nobis, ac tetra loca frequentanda, experti sumus, eorum tuenda valetudinis causa, quae his officiis in Domino sancti fuerint, aliquo loco opus esse, ubi puro, libero, ac salubri aere, gravis odor, & putor conceptus expurgetur, nostrisque e multis laboribus, ac vigiliis respirant, quem etiam locum destinari cupimus nostris ex invaletudine se resciscantibus, quo citius afflictae vires recuperentur. Quare ejusmodi locum habere Congregatio poterit, idque fore interpretamur, salva, & integra, cui dediti sumus, paupertate, ejus autem loci qualitas Constitutionibus definitur.

§.20. Quibus praeterea in Urbibus, & Oppidis Congregatio Novitios educabit, possit habitacionem habere separatam a professorum domo.

§.21. Cum autem, sicut accepimus, in praemissis nihil, quod pium non sit, aut salutare reperitur, Nos ut Camillus, & Socii praefati in eorum pie vivendi proposito, eo promptiores reddantur, quo se majori Sedis Apostolicae gratia, & favore completi animadverterint, & praemissa dictae Sedis patrocinio communiti, & corroborari viderint, providere volentes, ac Camillum, & Socios praedictos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes. Necnon dictarum literarum datam, ac praemissorum omnium, & singulorum veriores, etiam totos tenores, ac occasionem, & causas, ac circumstantias, etiam hic de necessitate exprimendas, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, Motu proprio, non ad dictorum Camilli, & Sociorum praefatorum, aut aliorum pro eis Nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, & de Apostolicae potestatis plenitudine, praemissa omnia, & singula, tamquam ad spirituale profectum animarum pertinentia, & opportuna, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur, & patrocinium adjicimus, & apponimus, omnemque, & singulos, tam juris quam facti, ac quarumcumque solemnitatium, etiam substantialium, hic forsitan de necessitate exprimendarum, & inserendarum defectus, perpetuo supplemus.

§.22. Dictosque Camillum, & Socios,

ac ipsam Congregationem, illisque membra omnia, nunc & pro tempore in quibusvis locis consistentia sub nostra, & hujus Sanctae Sedis Apostolicae, ac Beati Petri speciali, & immediata protectione suscipimus, & admittimus.

§.23. Et nihilominus potiori pro cautela, Camillo, & Sociis praefatis, ac eorum cuilibet, ut quodcumque eis visum fuerit, possint praedicta substantialia religiose vita, paupertatis, videlicet, castitatis, & obedientiae, & perennis ministerii agrotantium vota, juxta praefata formula tenorem emittere; Et Praefectus hac prima vice eligendus, in manibus cujuscumque personae in dignitate, seu administratione Ecclesiastica constituta, secularis, vel cujusvis Ordinis Regularis solemniter profecti, & tam ipse, quam alii pro tempore existentes Praefecti, & Socii ejusdem Congregationis, sub nomine, & nuncupatione Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, in communi, & de communi viventibus, in locis sibi forsitan jam concessis, vel in futurum concedendis, sub dicta immediata, & speciali protectione in unum habitare, & ex eis inter se Superiorem, Praefectum nuncupandum, eligere, ut praefertur, juxta eorum formulam hujusmodi.

§.24. Et quoscumque alios Seculares Clericos, quavis dignitate fungentes, seu Laicos, qui, Deo inspirante, ad hujusmodi propositum, & communem vivendi modum sese conferre, & conformare voluerint, recipere, & post approbationem, juxta praedictam eorum formulam, ad hujusmodi votorum professionem, in manibus eorum Superioris, seu Praefecti emittendam, & ad communem vivendi modum admittere.

§.25. Necnon inter eos quascumque Constitutiones particulares, quas ad hujusmodi Congregationis, seu Religionis finem, & Omnipotentis Dei gloriam, proximique utilitatem conformes esse, & conducere judicaverint, condere, & tam haecnunc factas, quam in posterum faciendas Constitutiones ipsas, juxta temporum, & locorum, ac rerum qualitatem, & varietatem mutare, alterare, seu in totum cassare, & alias de novo condere, facere, & edere possint, & valeant, quae postquam mutatae, seu de novo conditae, editae, ac ab Urbis Vicario examinatae, & approbatae fuerint, eo ipso, dicta Apostolica auctoritate, confirmata, & approbata, ac etiam de novo concessa, etiam sub quacumque data, per Praefectum, & seu alios Superiores dictae Congregationis eligenda, sint, & esse censentur, dummodo tamen Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ipsiusque Congregationis Regularibus institutis non contrariantur, quas, ut praefertur, sine nova approbatione Sedis Apostolicae, vel primo conditas, vel mutatas servare in omnibus teneantur, secundum instituti rationem.

§.26. Necnon etiam eidem Camillo, & Sociis, ac pro tempore existentibus Praefectis Generalibus, aliisque omnibus, & singulis per-

Et alios in
Religionem
recipere.

Statutaque
faciendi.

Privilegio
concesso.

personis dictae Congregationis, ut omnibus, & singulis quibuscumque, etiam speciali nota dignis, Privilegiis, exemptionibus, Immunitatibus, Indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, Indultis, favoribus, prerogativis, concessionibus, & gratiis quorumvis, etiam Cisterciensium, Cluniacensium, ac Sancti Benedicti Monachis, Clericis Regularibus, & Presbyteris Collegialibus Societatis Jesu, & Canonicis Congregationis Lateranensis, ac quibuscumque aliis Clericis Regularibus, & aliorum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium Ordinum, & Congregationum Fratrum, & personis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, in specie, vel in genere, etiam communicative, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Sedem praefatam, quomodolibet concessis, quae tamen sint in usu, nec sub ulla revocationibus comprehensa, neque decretis dicti Concilii, nec ipsius Congregationis Regularibus Institutis contraria, & quibus illi, tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones, & injunctarum poenitentiarum relaxationes, aut alias quomodolibet uti, potiri, frui, & gaudere possunt, aut poterunt quomodolibet in futurum, perpetuis futuris temporibus uti, potiri, frui, & gaudere, ac illorum omnium participes esse possint, & debeant pariformiter, & aequo principaliter, absque ulla prorsus differentia, perinde ac si Congregationi, Praefectis, Sociis, ac personis, & eorum Domibus, & Ecclesiis, vel Oratoriis hujusmodi nominatim, & specialiter, ac generaliter concessa fuissent.

§.27. Ac pro tempore existentem Praefecto generali hujusmodi, ut per se, vel alium seu alios, ad id per eum pro tempore deputatum, seu Deputatos, omnesque, & singulos ejusdem Congregationis Socios, & personas sub ejus obedientia, disciplina, & correctione pro tempore degentes, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, ante, vel post ingressum in dictam Congregationem, per eos commissis, necnon a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis, & secularibus Sententiis, Censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, non tamen nominatim, quomodolibet latis, & promulgatis, & hujusmodi sententiis innodatos, aut in locis Ecclesiastico interdico suppositis, Divina Officia celebrantes, & suscipientes, & Censuris hujusmodi sic ligatos, & propterea, aut alias ex quocumque capite, vel Causa, praeterquam homicidii voluntarii, bigamiae, ac membrorum mutilationem irregularitatem incurrentes, Apostolica auctoritate in foro conscientiae tantum absolvente, nec non cum eis, si opus fuerit, etiam cum reabilitatione, & absterione inhabilitatis, & infamiae macula dispensare, ita tamen, quod sic absoluti, & dispensati pro tempore si hujusmodi Congregatione quodcumque egrediantur, eo ipso in praesentibus Sententiis, & Censuris, a quibus eos absolvi contigerit, relabantur, & reincidant.

Facultas Ge-
neralis omnes
subditos ab-
solvendi etc.

§.28. Ipsisque Sociis, Fratribus expresse professis Congregationis hujusmodi, & eorum singulis, ut a quibuscumque maluerint Catholicis Antistitibus gratiam, & communionem dictae Sedis habentibus, ad sacros, etiam Presbyteratus Ordines, sub titulo Paupertatis Congregationis hujusmodi promoveri, de licentia tamen Praefecti, seu alterius eorum Superioris, secundum eorum Constitutiones, ipsique Antistites Ordines ipsos hujusmodi Sociis, absque obedientiae, & omnia alia promissione, vel obligatione conferre.

§.29. Ac dicto Praefecto Generali pro tempore existenti, seu de illius licentia Praefectis inferioribus aliorum locorum, seu Provincialibus dictae Congregationis pro tempore existentibus, & illorum Vicariis, ac Locatenentibus, ut cum ejusdem Congregationis personis defectum Natalium, etiam ex Adulterio, Sacrilegio, Incestu, & quovis alio nefario, & illicito, ac prohibito, & damnato coitu provenientes patientibus, postquam in dicta Congregatione vota emiserint, ut defectu hujusmodi non obstante ad quoscumque sacros, etiam Presbyteratus Ordines promoveri, & in illis in Altaris ministerio ministrare, necnon ad quascumque administrationes, personatus, praeminentiatus, & Officia dictae Congregationis eligi, admitti, & assumi, illaque gerere, & exercere.

§.30. Ac Praefecto, & Sociis Congregationis hujusmodi, ut quaecumque loca, & Domus ad inhabitandum eis donata, vel ab illis quomodolibet habita, in Domos, & Oratoria Ordinis, & Congregationis hujusmodi erigere, facere, seu erigi, procurare, absque nova dictae Sedis desuper obtinenda approbatione, libere, & licite possint, & valeant. Necnon si contingat Praefectum, & Socios ipsos aliquam Domum, Ecclesiam, Oratorium, seu quemvis alium locum dictae Congregationis edificare, & construere, seu id per alicujus personae Testamentum mandari, vel quovis modo offerri Domum, Ecclesiam, seu Oratoria, vel loca hujusmodi, cum omnibus ad id necessariis, & opportunis construi, & edificari, ac locum pro hujusmodi constructione oblatum recipi posse, ipsaque Domos, Ecclesias, Oratoria, & Cellas ubilibet per dictos Socios pro tempore constructa, vel eis donata, eo ipso, quo edificata, vel donata fuerint, Apostolica auctoritate erecta, approbata, & confirmata, ac bona quaecumque pro Domorum, vel Oratoriorum hujusmodi, vel Personarum inibi commorantium sustentatione, & manutentione, per quoscumque Christianos pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipso, praedicta auctoritate, perpetuo applicata, & appropriata esse, & censeri, Ecclesiasticae, & Oratoria praefata cum Coemeteriis per quoscumque Episcopos, benedicti, seu consecrari, & quovis modo polluta reconciliari possint, & debeant perpetuo concedimus, & indulgemus, statuimus, & ordinamus.

§.31. Et volumus quod a correctione Re-

Facultas Ge-
neralis dispen-
sandi super do-
fectu natalium.

Aliaque loca
recipiendi.

®

Appellatio a
correctione
prohibetur.

Regule Congregationis hujusmodi, secundum ordinationes facte, ut vigor discipline melius conservetur, appellari, aut talis appellatio per ullum Judicem admitti, nec ab Officiis absolutio, aut privatio peti nullatenus possit.

Et in operatio Vzalorarii

§. 32. Nec Praefectus Generalis dicte Congregationis pro tempore existens, aliquam dignitatem extra Religionem, seu Congregationem ipsam, sine ejusdem, seu illius Congregationis expressa licentia, nec aliquis ex Sociis hujusmodi, absque consensu dicti Praefecti Generalis, & expressa licentia, quae dari non valet, nisi ad id Romano Pontifice per obedientiam praecipuum pro tempore fuerint coacti, Praelaturas, vel quancumque aliam Dignitatem acceptare, vel ad illam assumi queat.

Et aliter quod Praefecti constituendi

§. 33. Necnon, quod quilibet ex Sociis Congregationis hujusmodi peccata sua proprio Praefecto, vel ab eo deputato, seu Deputatis, & alias, secundum ordinationes Congregationis praefatae designatis, seu designandis, confiteri debeat, nisi super hoc a dicto proprio Praefecto alium Confessorem eligendi facultatem habuerit.

Ad aliosque Ordines transferendi

§. 34. Ac inhibemus, ne quis post emissam Vota, secundum Constitutiones, seu Ordinationes ejusdem Congregationis, ad quemvis alium ordinem, etiam per Sedem praefatam approbatam (Cartusienis Ordine dumtaxat excepto) transferri: egressi vero alias, quam, ut praefertur, de Ordine, seu consortio hujusmodi, in nullo alio praeterquam Cartusienis Ordine praedicto admitti, recipi, vel retineri possint.

Apostatae coercendae

§. 35. Ipsi Praefectus Generalis, & alii inferiores Praefecti ejusdem Congregationis, per se, vel alios, illos sic egressos, & alios quoscumque dicte Congregationis Apostatas, & etiam alios quosvis insolentes, & qui id mereri videbuntur, in quocumque habitu Apostatas praefatos contigerit reperiri, excommunicare, capere, incarcerare, coercere, & alias suae disciplinae submittere, nec non ad id, si opus fuerit, auxilium brachii secularis invocare.

Congregationes locorum recipi possint

§. 36. Insuper Praefecto Generali, vel de ejus licentia, aliis locorum Praefectis, seu Superioribus dicte Congregationis, etiam pro tempore existentibus, ut in sua Congregatione quoscumque alios Seculares, Laicos, Clericos, seu in Praesbyteratus Ordine constitutos aggregare, & adficere, pro piis misericordiae, & charitatis operibus hujusmodi exercendis, qui sic aggregati, omnibus, & singulis Indulgentiis, & gratiis ejusdem Congregationis gaudeant, & potiantur, & gaudere, ac potiri debeant, & illas consequantur, dummodo ea opera faciant, & exercent, quae pro eisdem Indulgentiis, & gratiis consequendis fuerint praescripta.

Divina Officia celebrantur

§. 37. Necnon Praefecto Generali, & aliis Superioribus, necnon de eorum etiam facultate, universis Fratribus, & Sociis Congregationis Ministrantium Infirmis hujusmodi, in Praesbyteratus Ordine constitutis, ut in locis ubi degunt, & eis pro tempore morari contigerit, habere Orationa, & in

eis Missas, & alia Divina Officia celebrare, ac Ecclesiastica Sacramenta recipere libere, & licite possint, & valeant respective, etiam concedimus, & indulgemus.

Exemptio ab Ordinariorum superioritate juxta Concilii Tridentinam

§. 38. Ipsamque Congregationem Ministrantium Infirmis, & universos illius Socios, & personas singulas, ac eorum bona, & res quascumque ab omni superioritate, jurisdictione, correctione, & visitatione, quorumcumque locorum Ordinariorum, & Episcoporum, salva tamen Decretorum dicti Concilii dispositione, eximimus, & penitus liberamus.

Privilegia omnium Ordinum

§. 39. Necnon privilegia, Indulgentias, praerogativas, exemptiones, Immunitates, gratias, & Indulta, Monachis, & Fratribus, ac Societati Jesu, & Canonicis, aliisque personis supradictis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, tam in specie, quam in genere, etiam communicative concessa, ut praefertur, ad Praefectum Generalem, etiam pro tempore existentem, aliosque Socios, & etiam particulares Congregationis hujusmodi Ministrantium Infirmis, perpetuo extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere, & suum plenarium effectum fortiri debere decernimus, & declaramus.

Indulgentia

§. 40. Et insuper animarum profectui providere volentes, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christianis vere poenitentibus, & confessis, ac Sacra Communionem receptis, qui dicam Congregationem pro tempore ingredientur, die primi illorum ingressus, & receptionis, ac emissionis professionis, necnon, qui similiter poenitentes, & confessi, si id commode fieri poterit, ac dicta Communionem receptis, in dicta Communionem pro tempore decesserint, in eorum mortis Articulo, praesertim in proximi subventionem, ratione peccatis, seu cujuscumque alterius morbi contagiosi, in forma Jubilaei Anni Sancti Romae concedi soliti; Necnon etiam vere poenitentibus, & confessis, ac Sanctissimo Eucharistiae Sacramento receptis in piorum operum misericordiae, & charitatis exercitio perseverantibus, singulis primis Idibus Dominicis cujuslibet mensis, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & largimur. Ac eisdem Sociis, & Religiosis dicte Congregationis, & in ea aggregatis, ut etiam omnibus, ut praefertur, & singulis indulgentiis, quibus ipsimet Religiosi gaudent, & eos gaudere, ac potiri volumus, quotiescumque Infirmis praesto fuerint, ac illos noctu visitaverint, & curaverint, eorumque lectos faciendo, ac illis ad manducandum porrigendo, & auxiliando, ac disponendo ad bene moriendum, & viam salutis, ac Doctrinam Christianam illos docendo, ac denique omnia Officia charitatis, vel spiritualia, vel corporalia, quae ad animarum aedificationem pertinent, exercendo, & Sacramenta Ecclesiastica administrando, egeraque similia praestiterint pro quolibet praemisorum piorum operum, nec

necnon omnibus, & singulis Officialibus, & Ministris, ac aliis personis dicte Congregationis ob infirmitate, vel propter obedientiam, seu alia de causa Domi remanentibus si quinque Orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam devote recitaverint, etiam viginti annos, & totidem quadragenas de eis iniunctis, & alias quomodolibet debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxamus. Ac quod omnes, & singuli utriusque sexus benefactores hujus Congregationis, possint esse participes omnium operum meritoriorum, quae in Congregatione hujusmodi pro tempore fuerint, etiam concedimus, & indulgemus.

Clausula preservativa

§. 41. Decernentes eandem praesentes literas, sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus Congregationis, vel aliarum gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, etiam in favorem Basilicae Principis Apostolorum de dicta Urbe, seu Cruciate Sanctae, aut etiam per nos, seu per alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac dictam Sedem, etiam Motu, & potestatis plenitudine similibus, seu ad quorumvis Imperatorum, & Regum instantiam, pro tempore quomodolibet factis, minime comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas esse, & censeri debere.

Clausula sublativa

§. 42. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definituri debere, irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores defensores

§. 43. Quo circa Venerabilibus Fratribus nostris Ostien., & Tusulan. Episcopis, ac dilecto filio Causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditore, per Apostolica scripta, Motu pari mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios praesentes literas, ac omnia, & singula in eis contenta, ubi, & quando expedierit, ac quoties pro parte Praefecti, & Sociorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praesentis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praemissa omnia observari. Non permittentes Praefectum, ac Socios praefatos desuper a quoquam quomodolibet molestari, seu inquietari, contraditores dicte auctoritate nostra appellatione postposita comescendo.

Derogatio contrarium

§. 44. Non obstantibus pia mem: Bonifacii Papae Octavi, etiam Praedecessoris nostri, qua cavetur, ne Mendicantes loca ad inhabitandum recipere, seu recepta mutare praesumant, absque dicte Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi expressam mentionem faciente. Nec non

dicti Sixti Praedecessoris, ac Pictaven. Concilii, contra illegitimos, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, ac nostra, de non concedendis indulgentiis ad instar, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Cisterciens. Cluniacens. Sancti Benedicti, Mendicantium, & Societatis Jesu, & Canonicorum Lateranens. Ordinum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros praefatos, ac Nos, & dictam Sedem, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam pluries, concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, Motu pari derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transumptorum

§. 45. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Canonici Metropolitanae, vel alterius Cathedralis Ecclesiae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus eisdem adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Sacrae penalis

§. 46. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, adjectionis, appositionis, supplementationis, susceptionis, admissionis, concessionis, indulti, statuti, ordinationis, exemptionis, liberationis, extensionis, ampliationis, decreti, declarationis, relaxationis, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, undecimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

XLI.

Ex Reg. in Secret. Brev.

Confirmatio Decreti in Synodo Provinciali Valentini, circa legata in Testamento, seu alias a Defunctis relicta, & quartam funeralem.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium

Quae pro indemnitate Parochialium, & Ecclesiarum provide facta fuisse competimus, ut diligenter, & accurate observentur, libenter approbamus, & alia desuper ordinamus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Decretum Synodi Valentini.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus die vigesima nona mensis Maii Anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo in Synodo Diocesana Valentini, inter alia decretum, seu statutum fuerit, quod de legatis, sive in testamento, seu alias a defunctis factis Sedi, vel alicui Parochiarum Valentini non debeat dari quarta portio Parochiae, cuius fuerit defunctus, nisi talia legata fuerint dimissa pro expensis exequiarum ipsius defuncti, pro oblationibus, scilicet sciendis in sepultura, pro duobus Cereis cuiuscumque forma fuerint coram Cruce portandis, quia de omnibus istis quarta pars debeatur Parochiae, ultra duos Cercos, qui laicis Parochiae defuncti debentur, qui in suis exequiis deserviant, legaverit Ecclesiae seu Monasterio ubi sepelietur, tali casu de omnibus illis cuiuscumque forma fuerint, sive plures, sive pauci, pars quarta debeatur Parochiae defuncti. Si defunctus dimiserit alicui Ecclesiae, seu Monasterio Vexilla, Tappeta serica, vel aurea, Calices, Cruces, aut alia quaecumque ornamenta, quae solum in honorem, & cultum Dei, & Ecclesiae deserviant, vel quantitatem aliquam ad ea faciendum, de istis non debetur portio quarta Parochiae defuncti, sed si talia fuerint dimissa, ut post obitum ipsius convertantur in usum, vel utilitatem propriam Sacerdotum, vel fructum Ecclesiae, seu Monasterii ubi fuerit sepultus; si talis dimissio sortitur suum effectum, tunc de hiis debetur, & solvatur portio quarta: si defunctus dimiserit pecuniam, vel Missas alicui Ecclesiae, seu Monasterio, & etiam dimiserit suae Parochiae, in qua sepultus fuerit aliquid de praedictis legatis, tunc non debetur portio quarta dictae Ecclesiae de legatis aliarum Ecclesiarum, si vero non fecerit mentionem de Parochia sua, in qua sepultus est, tunc de melioribus legatis aliis Ecclesiis relictis, primo dentur sibi unum, quia Mater defuncti fuerit, ubi Ecclesiastica Sacramenta, & sepultura sibi fuerint ministrata. Si defunctus elegerit sepulturam in aliquo Monasterio, seu Ecclesia, quae non fuerit Sedes Valentini, nec aliqua Parochiarum eiusdem, & dimiserit illi Monasterio, seu Ecclesiae ratione sepulturae ibi electae centum, & suae Parochiae dimiserit decem pro

canonica portione sibi debita, tunc de illis centum debent superaddi Parochiae quindecim pro complemento viginti quinque, quae dictae Parochiae debentur pro quarta portione dictorum centum. Si autem talis absolute legaverit dictae Parochiae decem non intentione solvendi dictam quartam portionem, tunc integre percipiat dictos decem, & ultra hoc viginti quinque pro sua quarta portione. Et hoc fuit indultum in compensam damnorum, quae Sedes, & Parochiae praedictae sustinent propter licentiam, seu privilegium, quod habent audiendi confessiones, & recipiendi ad sepulturam Parochianos dictarum Ecclesiarum Parochialium; Si quis elegerit sepulturam in aliena Diocesi, & quod de jure non sit solvenda quarta portio Parochiae defuncti; tamen quia talis fuit, & est consuetudo in Valentini Diocesi, si evenerit casus, quarta pars debet solvi Parochiae dicti defuncti.

Confirmatur a Pontifice.

§.2. Nos de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Decretorum Concilii Tridentini Interpretum, quibus hoc negotium diligenter videndum, & examinandum, ac nobis referendum commisimus, Decretum, seu statutum huiusmodi, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, approbamus, & confirmamus.

Explicatio super efformatione Quartae funeralis.

§.3. Declarantes, quod dum cavetur, quod si defunctus aliquid propriae Parochiae legaverit, ei quarta portio de rebus alteri Parochiae relicta non debeatur, id ita expresse intelligendum, cum id, quod propriae Parochiae legatum fuit, ad integram quartam ascendat, alioquin ex legatis alteri Parochiae, seu Ecclesiae relicta, decernimus faciendam esse supplementationem.

Clause.

§.4. Nec non sic examinatum, & correctum, ac per praesentes approbatum, & confirmatum decretum, seu statutum huiusmodi ab omnibus, & singulis quavis auctoritate, dignitate, & honore fungentibus, quos illa quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, & ad quos spectat, & spectabit in futurum, inviolabiliter observari mandamus, & iubemus, sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubicumque iudicari, & definituri debere. Irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.5. Non obstantibus quibusvis statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, quomodolibet in contrarium concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Quocirca Venerabili Fratri nostro nunc, & pro tempore existenti Archiepiscopo Valentini, seu eius Officiali aucto-

Fides transmissorum. Die die 14. Septembris 1591. An.I.

auctoritate Apostolica mandamus, quatenus dictum decretum sic examinatum, correctum, approbatum, & confirmatum ab omnibus illis, quos illud concernit, & concernet in futurum, etiam sub censuris ecclesiasticis auctoritate nostra observari faciat, cogat, & compellat. Contradictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, & poenas, ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato ad hoc etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Ceterum quia difficile foret &c. Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 14. Septembris 1591. Pontificatus nostri An.I.

XLI.

Confirmatio gratiarum, & indultorum Eremiti Camaldulensis, Congregationisque dicti Eremiti, & Sancti Michaelis de Murano Ordinis Camaldulensis sub Regula Sancti Benedicti: Cum privilegiorum, quibuscumque aliorum Religiosorum, etiam Mendicantium Ordinibus concessorum, & concedendorum, communicatione.

Alia de hoc Ordine Camaldulensi, vide in Constitut. XXVIII. Alexandri II. Nulli. Tom. II. fol. 19. Privilegia autem signanter vide in Alexandri IV. Constitut. XLIV. Tom. III. fol. 386. Officii, & in Leon. X. Constit. II. Et in Tom. III. Par. III. fol. 353. ac Pii V. Constit. LVIII. Et in mendicantium Tom. IV. Par. II. fol. 373.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium

EX inuncto Nobis desuper Apostolicae servitutis officio, ad ea, quae a Praedecessoribus nostris pro Ecclesiasticarum praesertim Regularium personarum, quae sub suavi Religionis iugo, Altissimo famulantur, directione, & tranquillitate, statuta, & concessa fuerunt, conservanda, & agenda, libenter inducimur, ut Apostolicis gratis, & favoribus circumscripti, & muniti, cum majori quiete, ac devotionis fervore, sub regularis vitae observantia, ac Monastica disciplina, vivere, ac Deo Optimo Maximo preces fundere libentius valeant.

Piores Romani Pontifices Congregationi multa concesserunt.

§.1. Sane pro parte dilectorum Priorum Generalis, & Visitatorum, ac Prioris Eremiti, necnon Congregationis eiusdem Eremiti, & Sancti Michaelis de Murano Camaldulensis Ordinis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias felicitis recordationis Leo Decimus, Clemens Septimus, Paulus Tertius, Julius etiam Tertius, Gregorius Decimus tertius, & Sixtus Quintus, ac alii etiam Romani Pontifices Praedecessores nostri, tunc existenti Generali, & Vi-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

sitatoribus, ac Priori Eremiti, nec non Congregationis eiusdem Eremiti, & Sancti Michaelis de Murano, diversa privilegia, facultates, & indulta, ac gratias spirituales, & temporales concesserunt, omniaque, & singula privilegia, indulta, facultates, & gratias, ac concessionem ipsi, ac personis, domibus, & bonis eorumdem eatenus, tam Apostolica, quam Ordinaria, Imperiali, vel Regia auctoritatibus quomodolibet concessa, & consuetudine legitime praescripta, acquisita, Apostolica auctoritate, certis modo, & forma confirmaverunt.

Et loca eiusdem sub Sede Apostolica protectione facta sepeperunt.

§.2. Ac inter alia statuerunt, & voluerunt, quod Monasteria, Prioratus, Ecclesiae, Hospitalia, Capellae, & loca dicti Ordinis, & Congregationis, tunc, & pro tempore existentia, ac eorum quodlibet, nec non Abbates, Priores, Abbatissa, Fratres, & Sorores, ac persona in eis degentes, in jus, & protectionem Beati Petri, & Sedis Apostolicae, ac sub eorum, & sua protectione essent.

Exemptumq. ab omni collecta, decima &c.

§.3. Eademque Monasteria, Ecclesiae, Prioratus, & loca manualia, gratiae, possessiones, & bona, ac Praelati, & personae Congregationis praedictae, ab omni impositione, exactione, collecta, decima, charitativo subsidio, ac alio quocumque reali, ac personali, mixto munere, vel gravamine, omnino immunes essent, & exempti.

Beneficia omnia Congregationi unita, per eorum Praelatos conferri mandavimus.

§.4. Statuto praeterea, quod omnia, & singula Monasteria, Hospitalia, Prioratus, & beneficia ecclesiastica, & loca eidem Congregationi unita, & aggregata, seu in posterum aggreganda per quoscumque, cuiusvis dignitatis fuerint, in titulum, vel commendam obtenta, cum primum per cessum vel decessum illa obtinentium vacarent, ad eundem Ordinem effectualiter reverterentur, & Congregationi praedictae huiusmodi pleno jure, & cum effectu aggregarentur, possentque Praelati, & alii, qui beneficia, & loca aliqua dicti Ordinis, in titulum vel commendam haberent, titulo, & administratione dictorum locorum, in manibus Generalis, & Capituli cedere qui possessiones huiusmodi admittendi potestatem habere intelligerentur ad hoc, ut eidem Congregationi unirentur, & effectualiter aggregarentur, ita tamen, ut loca, quae sic applicari contingeret, Monachis dictae Religionis juxta eorum instituta concedenda, debitis propterea non fraudarentur obsequiis, sed per Praelatos Monasteriorum, vel locorum, quibus applicata forent, & annexa, onera, & officia consueta implerentur.

Praelatorum eiusdem Monasterii professorum numerum taxavimus.

§.5. Insuper statuerunt, & ordinarunt, quod eiusdem Congregationis, & Ordinis Praelatorum numerus augeri non possent, nec plures essent quam septem, qui essent eiusdem Monasterii professi, excepto tamen Generali, qui in dicto numero non comprehenderetur.

§.6. Ac praeterea eidem Generali pro tempore existenti, ut Monachos, ac Moniales d. Congregationis, a quibusvis etiam majoris excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,

Generali postulare abfolvi Monachos &c. amplissimam dederunt.

R r

tis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus pro tempore irretiti forent, etiam si illorum absolutio dicta Sedi specialiter, vel generaliter reservata foret, satisfacto tamen, ad quorum instantiam censura ipse forsitan emanaverant, ac a quibusvis irregularitatibus tam de jure, quam ex ipsius Eremiti Constitutionibus, & regularibus institutis, quomodolibet provenientibus, & quibuscumque aliis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam talibus, quod de illis esset Sedes praedicta merito consulenda, & dicta Sedi qualitercumque reservatis, exceptis contentis in Bulla in die Coena Domini legi consueti, quoties opportunum foret, eorum confessionibus diligenter auditis, absolvere, ac eis pro commissis poenitentiam salutarem injungere, ac se ipsum, etiam a quocumque alio Praelato, vel Eremita Sacerdote vices suas illi committendo, absolvi facere libere, & licite possit, facultatem concesserunt.

Priori, & Eremitis Camaldulensium, omnia indulgentia Eremiti S. Romualdi communitate.

Dobis que de super ordinata, in favore Congreg. interpretari de ceverunt.

Hic modo Pontifex praedicta omnia confirmat.

§. 7. Eidemque Priori, & Eremitis Eremiti hujusmodi, quod omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, concessionibus, indulgentiis, & gratiis, Eremitis S. Romualdi, alias de Massalia in genere quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, ac quibus Eremita Congregationis S. Romualdi hujusmodi utebantur, poterant, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, uti, gaudere, & potiri, libere, & licite possent.

§. 8. Et quod quicquid dubii in dictis privilegiis, concessionibus, & gratiis emergerit, id, data verborum ambiguitate, ac juris peritorum interpretatione, in favorem Congregationis, & locorum particularium ejusdem interpretari deberet, statuerunt, & ordinarunt, prout in diversis dictorum Praedecessorum desuper concessis literis, & ordinationibus viva vocis oraculo factis, plenius continetur.

§. 9. Quare pro parte Generalis, & Visitatorum, ac Prioris Eremiti, necnon Congregationis ejusdem Eremiti, ac S. Michaelis de Murano hujusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, ut singulis praedictis, ceterisque in eisdem literis contentis robur nostrae approbationis adjicere, & alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur eisdem Generalem, & Visitatores, ac Priorem Eremiti, necnon Congregationem ejusdem Eremiti, & S. Michaelis de Murano, ac singulares personas Monasteriorum, & locorum eorumdem, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, precibus etiam Venerabilis Fratris nostri Ptolomaei Episcopi Tusculanen. S.R.E. Cardinalis Comensis Camaldulensis Protectoris inclinati, eisdemque Generalem, Visitatores praedictos a quibusvis excommunicationibus, & censuris absoventes, ac singularum literarum praedictarum vires tenores, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, inferrentur, praesen-

tibus pro expressis habentes, cessiones, uniones, aggregationes, & incorporationes singulorum Monasteriorum, Ecclesiarum, Hospitalium, beneficiorum, & locorum quorumcumque, in eisdem Praedecessorum literis, & praesertim Leonis X. expressorum, eidem vestrae Congregationi vigore eorumdem Indultorum Apostolicorum, & facultatum hujusmodi hucusque factas, & quae effectum sortita sunt, ratas, & validas, ac efficaces existere, decernimus, & declaramus. Necnon uniones, & aggregationes hujusmodi, ac omnia, & singula privilegia, facultates, & indulgentia praemissa, prout expressa sunt, necnon omnia, & quaecumque alia privilegia, indulgentia, concessionibus, exemptiones, immunitates, facultates, & gratias tam spirituales, quam temporales, Generali, Visitatoribus, Priori, & Congregationi, ac Ordini praedicto, necnon Monasteriis, Ecclesiis, domibus, & locis, illorumque singularibus personis, tam per dictos Praedecessores, quam alias quomodolibet dicta auctoritate Apostolica concessa, necnon singulas dictorum Praedecessorum literas, ac omnia, & singula in illis contenta, & inde secuta quaecumque quatenus sint in usu, & prout hactenus observata fuerunt, Apostolica auctoritate praedicta, ex certa nostra scientia tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque perpetuae, ac inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos, tam juris quam facti, ac solemnitate quorumcumque quomodolibet omni-
§. 10. Ac districtius praecipiendo mandamus, quibusvis Archiepiscopis, Episcopis, ac locorum Ordinariis quibuscumque, ut super privilegiis, exemptionibus, Immunitatibus, facultatibus, & gratiis hujusmodi, tam spiritualibus, quam temporalibus, eisdem Generalem, & Abbates, etiam ratione Visitatoris, correctionis, aut alio quovis praetextu, etiam respectu Monasteriorum Monialium ejusdem Ordinis, sub cura, & gubernio Generalis, & Abbatum praedictorum existentium, ullatenus molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel praesumant.

Ordinatis ut in praedictis Congregationi faveant jubet.

§. 11. Ac praeterea volentes, eisdem Generalem, Visitatores, Priorem Eremiti, necnon Congregationis ejusdem Eremiti, ac hunc S. Michaelis de Murano, ac Ordinem praedictum Camaldulensem amplioribus favoribus, & gratiis prosequi, eisdem Generali Visitatoribus, Priori, Monasteriis, Domibus, & lo-

Indulgentia quorumcumque Regularium Congregationum elargitur.

& locis Ordinis, & Congregationis praedictae, omnia, & singula privilegia, praerogativas, concessionibus, Jurisdictiones, cautelationes, favores, facultates, declarationes, depositiones, Immunitates, exemptiones, Indulta, cujuscumque generis existentia, necnon Indulgentias, etiam plenariam, ac peccatorum remissiones, ceterasque gratias spirituales, & temporales, quibusvis aliis Regularium Congregationum Ordinibus, eorumque Monasteriis, tam virorum, quam Mulierum, eorumque Generalibus, Abbatibus, aliisque Superioribus, & personis eorumdem, in quibuscumque Mundi partibus existentibus, alias quomodolibet concessa, & concedenda, ac quibus de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut concessione Apostolica, Regia, Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere, vel in specie, tam conjunctim, quam divisim, etiam per viam communicationis, & extensionis alii quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet possint, & poterunt in futurum, etiam si talia sint, vel fuerint, quae specialem, & individuum requirent mentionem, seu in praesentibus de verbo ad verbum insertionem, & particularem concessionem eisdem auctoritate, & tenore perpetuo communicamus, extendimus, & concedimus. Ita quod idem Generalis, Visitatores, Monasteria, & loca praedicta, ut praesertim, ac eorum Praelati, Fratres, & personae praedictae, ac eorum res, & bona, sub eorum cura, & secundum ejusdem Congregationis instituta, nunc, & pro tempore viventes, & existentes, & praemissis omnibus, & singulis aequo pariformiter, & absque alia penitus differentia, perinde, ac si illis, & eorum singulis personaliter, & specialiter, & expresse, ac nominatim, necnon ad instar concessa essent, in quantum eidem Congregationi expediant, dummodo ejusdem Congregationis Regularibus Ordinibus, ejusque gubernio, privilegiis, Constitutionibus, & diffinitionibus non adversentur) uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant.

Praelatorum numerum ejusdem Monasterii professorum auget.

§. 12. Insuper cum ejusdem Ordinis, & Congregationis Praelati, qui sint ejusdem Monasterii professi, plures quam septem, excepto Generali, qui in dicto numero non computatur, Ordinationibus Apostolicis minime esse valeant, tenore praesentium, eadem Apostolica auctoritate numerum Praelatorum dictae Congregationis augeamus. Ita quod futuris temporibus octo Praelati ejusdem Monasterii professi (excepto Generali, quem in dicto numero volumus non comprehendi) esse possint, & valeant, ac praesertim in his dictae Congregationis Monasteriis, & Ecclesiis, videlicet Sanctae Mariae à Puteo Stratae Taurinensis, S. Viti in Carubio Mediolanen., Sanctorum Catharinae, Romualdi Cremonen., necnon S. Augustini de Bassiano de Abertio, & etiam Sancti Nicolai de Cornu ejusdem Provinciae Abrutii Pennen. suos Abbates, & Praelatos eligere, deputare, ac

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

instituire, ut in aliis suis Monasteriis dictae Congregationis, possint, & valeant.

§. 13. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque Judices, quavis auctoritate fungentes, etiam locorum Ordinarios, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, Sedis Apostolicae Nuncios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere. Irritum quoque, & inane, quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clasula sub-lata &c.

§. 14. Et nihilominus eidem Venerabili Fratri nostro Ptolomaeo Episcopo Tusculan. S. R. E. Cardin. Comensi ejusdem Congregationis, & Ordinis Protectori, nunc, & pro tempore existen., ac dilecto filio curiae causarum Cam. Apostolicae Generali Auditori, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem Generalis, Visitatorum, Prioris Eremiti, & Congregationis praedictae, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra easdem praesentes literas, & in eis contenta quaecumque inviolabiliter observari, ac plenum effectum sortiri, nec non Generalem, Visitatores, Abbates Priores, & Monachos praedictos, & eorum singulos omnibus praemissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, & eorum quemlibet desuper contra praesentium tenorem, sub quovis praetextu, etiam subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, etiam defectu intentionis nostrae, per quoscumque quomodolibet molestari, perturbari, vel impediri. Contradictores quomodolibet, & rebelles, etiam per sententias, Censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti, remedia, appellatione postposita compellendo. Legitimisque super his habendis, servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Executorum deputatio.

§. 15. Non obstant, nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac fel. rec. Bonifacii Papa Octavi Praedecessoris nostri de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis, & in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel spiritualibus Constitutionibus, & ordinationibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, consuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus, & Decretis, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, Legatis, Nunciis, & Ordinariis, ac Congregationibus, & Ordinibus praedictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque

Clasula derogatoria.

R r z effi.

efficacioribus, & insolitis clausulis, & Decretis irritantibus, in genere, vel in specie, per quoscumque Rom. Pont. Prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam Motu simili, & Consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, & formis specialis, specifica, expressa, & individua, acsi de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis expressio habenda, aut aliqua alia ex qua sita forma ad hoc servanda foret, etiam si in eis caveretur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & formis derogari possit, aliorum omnium, & singulorum tenores, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, harum serie ad effectum præmissorum derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitate, vel divisim, ab eadem sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de Indulto hujusmodi mentionem.

Clausula præservativa.

§. 16. Volumus autem, ut presentibus nostris literis, per quascumque revocationes, seu Apostolicas Constitutiones, sub quibuscumque verborum formis, etiam si Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica Potestatis plenitudine emanaverint, derogari non possit, nisi eorundem privilegiorum, & presentium totus tenor de verbo ad verbum inseratur, ac de omnibus, & singulis, dictæ Congregationis Monasteriis nominatim, specifica mentio fiat.

Transumptum fides.

§. 17. Quodque earundem presentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Prælati dicti Ordinis, aut Protectoris, ac Notarii publici subscriptis, & sigillo dictæ Congregationis, aut alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides adhibeatur, in iudicio, & extra, quæ eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Dat. P. An.I. 24. Septembris, 1591.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 24. Septembris, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Pontificatus nostri Anno primo.

XLIII.

Ex Regest. in Secret. Secret.

Investituram Comitatus de Montaffia favore Francisci Sfondrati factam ab Archiepiscopo Taurinensi confirmat, imposito Partibus perpetuo silentio.

GREGORIUS PAPA XVI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD Romanum Pontificem spectat, dubia quæcumque removere, ob quæ literis,

& discordias oriri posse verendum est, ut inde quieti, & concordie nobilium præsertim personarum opportune consulatur.

§. 1. Sane cum alias per obitum quondam Ludovici Comitis de Montaffia, qui dictum Comitatum in Feudum perpetuum, durante ejus linea masculina, ab Ecclesia Metropolitana Taurinensi obtentum possidebat, eo quod sine filiis masculis decesserit, ad Ecclesiam ipse Comitatus devolutus fuerit, & sel. record. Gregorius Papa Decimustertius Prædecessor noster ejus possessionem apprehendi fecerit, licet dilectus filius noster Hieronymus tituli Sancti Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis de Ruvere Archiepiscopus Taurinens. Jus investendi de dicto Comitatu ad se tanquam Ecclesiæ Taurinens. Archiepiscopum spectare prætenderet, super quo diu in Romana Curia disputatum fuit. Cumque novissime Nos ad Apostolatus apicem divina disponente clementia assumpti liti hujusmodi adhuc indecisa pendenti finem imponere volentes, per ipsum Hieronymum Cardinalem, uti Archiepiscopum Taurinensem investituram de dicto Comitatu fieri consenserimus, idemque Hieronymus Cardinalis, & Archiepiscopus dilectum filium nobilem Virum Franciscum Sfondratum nostrum secundum carnem Nepotem de prædicto Comitatu, quem Nos in Marchionatum ereximus, investiverit, prout in publicis Documentis, ac literis nostris Apostolicis super hoc confectis plenius continetur.

Post mortem Comitis de Montaffia Gregorius XIII. hujus Comitatus possessionem capi mandavit.

Archiepiscopus Taurinensis jus investendi ad se spectare prætendit.

Et Franciscus Sfondratum investit.

Hanc Investituram confirmat Gregorius.

§. 2. Cumque, sicut accepimus nonnulla ipsius Ludovici Filii prætendant, investituram in eas uti ejusdem Ludovici Comitis proximiores fieri debere, & propterea jam forsitan litem super hoc intentaverint, seu intentare jactent: Nos omnem super præmissis litium amfractum de medio tollere volentes, ac investituræ, scripturarum, & literarum prædictarum tenores, litisque, & causæ hujusmodi quatenus jam intentata sit, status, & merita, nominaque, & cognomina colligantium presentibus pro expressis habentes, eandemque litem, & causam a quibuscumque Judicibus ad Nos harum serie avocantes, illamque penitus extinguentes, motu proprio, non ad Francisci Marchionis, aut alicujus alterius pro eo Nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, investituram in personam dicti Francisci Marchionis de dicto Marchionatu Montaffia factam, ac inde confecta instrumenta, scripturas, & literas, in eisque contenta, ac inde secuta quæcumque, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, etiam substantiales, si qui in eisdem intervenerint, supplemus, ipsamque investituram sic factam suum plenarium effectum omnino for-

fortiri, ac perpetua firmitate subsistere debere, perinde acsi nulli ejusdem Ludovici Comitis prolixo liberi, aut proximiores, qui ipsam investituram ipsi tanquam ejusdem Ludovici Comitis proximioribus fieri prætereire possent, existerent, declaramus.

Et in d. Franciscum Sfondratum jus Ludovici cognoscimus translatum.

Clausula.

§. 3. Et nihilominus omne Jus, omnemque actionem ipsi filiabus, aut aliis Ludovici Comitis proximioribus competentem in ipsum Franciscum Marchionem transferimus, perpetuumque super præmissis omnibus dictis Ludovici Comitis filiabus, & cuicumque alteri ipsius proximiori silentium imponimus.

§. 4. Investituramque sic factam nullo unquam tempore invalidari, retractari, infringi, in Jus, vel controversiam revocari, præsertimque literas de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut contra præmissa aliquid Juris, vel gratie remedium, etiam ex eo quod prædictæ Ludovici Comitis filia, vel alii proximiores, aut alii interesse habentes, vel prætendentes præmissis non consenserint, neque ad ea vocati fuerint impetrari posse: sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter judicandi facultate, & auctoritate judicari, & definituri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio contrariorum.

§. 5. Non obstantibus nostra de non tollendo Jure quæsito, ac pia memoria Simmachii, & Pauli Secundi, ac Pii Quinti, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, seu de non infeudandis, aliisque quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ Taurinens. etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, legibus quoque Pontificiis, Imperialibus, & municipalibus, privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodocumque concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die prima Octobris An.I.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 1. Octobris 1591. Pontificatus nostri Anno I.

XLIV.

Moderatio Indultorum S.R.E. Cardinalium, super collatione Beneficiorum.

Aliam moderationem edidit Pius V. in ejus Constit. LV. Sanctissimus, Tom. IV. Par. II. fol. 368.

Sanctissimus in Christo Pater, & D.N.D. Gregorius Divina Providentia Papa XIII. ex quibusdam contra dispositionem

iuris communis S. R. E. Cardinalibus, super Collatione Beneficiorum Ecclesiasticorum, apud Sedem Apostolicam Vacantium concessis Indultis, & facultatibus, sepe numero impeditus, quo minus solitam Sedis hujus benignitatem erga pauperes, & benemeritos liberaliter exercere possit, ac simul volens litibus obviare, quæ super illorum interpretatione oriuntur, felic. recor. Pii Papæ V. sui prædecessoris vestigiis in hac parte inhaerendo.

Moderatio Indultorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super collatione beneficiorum.

§. 1. Omnia, & quæcumque Indulta, concessiones, facultates, & privilegia, conferendi quæcumque apud Sedem Apostolicam Vacantia, aut in posterum vacatura, Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum Regularia, quomodocumque qualificata, ad collationem, provisionem, præsentationem, Electionem, & quamcumque aliam dispositionem, tam dictorum Cardinalium ratione Patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, non tamen earum, quibus in titulum, aut denominationem sui Cardinalatus præfuit, circa quæ aliquid de novo disponere non intendit, necnon Monasteriorum, Prioratuum, Dignitatum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ quomodolibet obtinent, & in posterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, provisio, & quævis alia dispositio illis ex causa factæ per eos cessionis, regiminis, & administrationis, seu commendæ, aut resignationis Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum hujusmodi Beneficiorum, Apostolica auctoritate reservata &c. existit, vel in posterum reservabitur; quam etiam aliorum, quorumcumque inferiorum collatorum, aut collatricum, coniunctum, vel divisim, de jure, privilegio, consuetudine, aut alias quomodolibet pertinentia, ac etiam illa commendant, ac alias de eis disponendi, vel de consensu ipsorum Cardinalium requirendo in provisione eorundem Beneficiorum apud Sedem prædictam, ut præsertim vacantium, per Sanctitatem suam faciendâ, & quod sine consensu hujusmodi factæ provisiones, aut quævis alia dispositiones nullæ, & irritæ sint, omnibus, & singulis Cardinalibus prædictis per quoscumque Romanos Pontifices, ac Sanctitatem suam, & dictam Sedem, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, & Consistorialiter, ac etiam ex pactis inter dictos Pontifices, & Cardinales diversis temporibus factis, firmatis, & juratis, ac quibusvis onerosis, & aliis causis concessa, etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus approbata, innovata, ac extensa, quibuscumque concepta formulis, ac etiam restitutivis, mentis attestativis, præservativis, derogatoriis, & insolitis clausulis, aliisque efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon vim contractus indolentibus, ac irritanti, & quod sine eorum consensu derogationes pro tempore factæ nemini suffragentur, aliisque Decretis suffragatis, quorum omnium tenores Sanctitas Sr. haberi

berit voluit pro expressis, specialiter, & expresse revocavit, literasque Apostolicas desuper confectas, & quo ad ea, in quibus illa effectum nondum sortita erant, & inde secuta quaecumque cassavit, annullavit, viresque, & effectum de cetero non habere decrevit.

Declaratio.

§. 2. Salva tamen remanente facultate consensus per ipsos Cardinales in provisionibus Apostolicis Beneficiorum per obitum familiarium continuorum commensalium eorumdem Cardinalium, etiam apud Sedem praedictam Vacantium praestandi, juxta formam Regulae Cancellariae Apostolicae super hoc edita, & in casibus, tantum in ipsa Regula expressis. Volentes ulterius, quod eadem Beneficia, per obitum familiarium continuorum commensalium eorumdem Cardinalium post hac, tam apud eandem Sedem, quam extra Romanam Curiam Vacantia, etiam si ad aliquis alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, etiam si tunc essent aliae Apostolicae reservationes haecenus editae, nihilominus in posterum dispositioni Sanctitatis suae reservata censeantur. Itaque in provisionibus talium Beneficiorum super expeditionibus literarum illius Cardinalis, cujus familiaris defunctus extitit, si ipse Cardinalis tunc praesens in eadem Curia fuerit, consensus requiri omnino debeat, non autem Beneficia hujusmodi ad collationem, seu quamvis aliam dispositionem Cardinalis ordinarii, ullo modo pertineant, nec ejusdem Cardinalis ordinarii collatoris, etiam si in Romana Curia praesens fuerit, consensus quoquo modo requiratur. Eademque Constitutiones, & Regulas Cancellariae, etiam declarationis super Beneficiis familiarium praedictorum Cardinalium editas, tam quo ad Cardinales indulta hujusmodi habeant, quam non habentes, atque adeo indulta ipsa ad terminos praesentis Constitutionis reducat, & moderatus sit.

Decretum irritum.

§. 3. Decernens sic in iis, caeterisque, omnibus praemissis per quoscumque &c., etiam causarum Palatii Apostolici Auditoris, & eosdem Cardinales, sublata &c. nec non irritum, & inane, quicquid secus super his per quoscumque, etiam praetextu facultatum, Indultorum, & concessionum hujusmodi, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§. 4. Praedicta, & quibusvis aliis Regalis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis, quibuscumque non obstantibus.

Placet publicetur, & describatur. N.

XLV.

Declarat Tertas, Praedia, Feuda &c., quae prius decimas Universitati Salamantinae solvere tenebantur, ab hac solutione non eximi, si in possessionem Monasteriorum, aut Collegiorum transierint.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ab utilitate Academicarum.

DUM quanta ex literarum, & bonarum omnium artium studiis, univer-

Reipublice incrementa proveniant, sedula meditatione pensamus, ad ea libenter intendimus, per quae ipsa studia manuteneantur, ac locorum, & studiosorum indemitati consulatur, ac ea, quae propterea non minus pie, quam provide facta fuisse comperimus, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Apostolico munimine roboramus, & desuper nostri pastoralis officii partes interponimus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, universitas studii Salamantini, quae in partibus Hispaniarum celeberrima existit, praecipuam, & majorem suorum reddituum partem, ex quibus Lectoribus omnium facultatum, ac aliis dicti studii Ministris, & Officialibus providet, in decimis ecclesiasticis, & beneficiis, tertias, seu novenas nuncupatis, consistendum, habeat, ac in Civitate Salamantina, in qua dicta Universitas sita est, & in ejus Diocesi, ubi fere omnes redditus dictae Universitatis consistunt, varia Monasteria, & diversorum Ordinum, tam Regularium, quam Militarium Collegia, etiam Secularia existant, & alia in dies de novo erigi sperentur, pro quorum fundationibus, & dotationibus diversa etiam praedia in dies emuntur, ex quibus decimae Universitati praedictae solvi consueverunt, & Monasteria, seu Collegia hujusmodi a solutione dictarum decimarum post praedictorum hujusmodi emptionem, praetextu quorundam privilegiorum eis in genere, vel in specie, vel alias, quomodocumque competentium, se eximere conentur, & de facto eximant, seu in futurum eximi praesument, in magnum dictae Universitatis detrimentum, ac diminutionem.

Academia Salamantina redditus percipit ex Decimis Beneficialibus, & Praedictis.

Monasteria, & Collegia decimas praedictorum solvere tenebant.

Gregorius de cetero Tertas, Feuda, &c. quae prius decimas solvere tenebant, non eximi etiam in possessione quoruncumque locorum Praedictorum deventur.

§. 2. Nos, qui omnium bonarum artium disciplinam, & earum studia, nostris potissimum temporibus utique vigere, & augeri, sinceris desideramus affectibus, ac erectionis, & fundationis Universitatis, nec non omnium, & singulorum privilegiorum, & indultorum hujusmodi, ac literarum desuper confectarum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, ac decimarum hujusmodi qualitates, & quantitates, juraque, ex quibus competunt, praesentibus pro expressis habentes, ne sub praetextu quoruncumque exemptionum, acquisitionum, aut privilegiorum, seu Indultorum a Sede Apostolica Monasteriis, Ordinibus, Militiis, Locis, Domibus, seu Collegiis hujusmodi concessorum, aut imposterum concedendorum, praedictae Universitatis redditus minui, aut aliquo modo laedi, seu defalcari contingat, motu proprio, & in eventum, in quem aliquas Terras, Castra, Possessiones, Praedia, Agros, Domos, Hortos, Vineas, seu alia bona immobilia, quibuscumque nominibus, & titulis nuncupata, ex quibus decimae, primitiae, aut alia jura, seu emolumenta dictae Universitati deberentur, aut solvi consueverant, emptionis, acquisitionis, fideicommissi, legati, feudi, aut alio quocumque, quantumvis oneroso, etiam

TONOMA... NERAL DE...

Missas, & alia divina officia celebrandi titulo in Monasteria, Domos, Collegia etiam Scholarium, Confraternitates, Hospitalia, & alia Loca Pia tam erecta, & instituta, quam deinceps erigenda, & instituenda, seu quascumque personas quoruncumque Ordinum, & Militiarum, etiam seculares, exemptas, & quibusvis privilegiis, & immunitatibus, & exemptionibus munitas transferri, etiam pro Locorum hujusmodi nova constructione, seu fundatione, ac dotatione, & personarum in eis degentium sustentatione, aut fabrica, luminaribus, paramentis, & aliis quibuscumque necessariis de causis contigerit, decimas, & alia jura praedicta, tam praedictorum etiam propriis manibus excolendorum, & novalium, quam personales, & mixtas, post emptionem, acquisitionem, alienationem, aut translationem hujusmodi, dictae Universitati integre, uti antea, & perinde, ac si bona hujusmodi a laicis, & minime exemptis possiderentur, non obstante quavis consuetudine, aut praescriptione omnino persolvi, atque praestari debere, & ad illarum totalem solutionem, atque praestationem, Monasteria, & alia Pia Loca, ac personas praedictas teneri, & obligatos existere, & ad id cogi, & compelli posse, nec per emptionem praedictam legata, ultimas voluntates, fideicommissa, & quamlibet aliam acquisitionem, ac alias quoquo modo exemptionem a solutione dictarum decimarum praetendere.

Sicque ubique judicari praecipit.

Declarans praesentes literas nullo vi tuo posse notari.

Earundem exequutores designat.

§. 3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, & Sedis Apostolicae de latere Legatos, & Nuncios, ac Caesarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cultibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & diffiniri debere.

§. 4. Ne non praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, aut quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, seu illis derogari, nisi praesentium omnium facta mentione, & toto tenore inserto, possit irritumque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eadem auctoritate decernimus, & declaramus, dictaeque Universitati perpetuo concedimus, & indulgemus.

§. 5. Quocirca dilectis filiis causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, & Scholastico, & Archidiacono de Ledesma in Ecclesia Salamantina mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, solemniter publicantes, ac dictae Universitati, in praemissis, efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra Universitatem

praedictam praemissis omnibus, & singulis, juxta tenorem praesentium, pacifice frui, & gaudere, ac Monasteria, Collegia, Loca, Domus hujusmodi, omni penitus tergiverfatione postposita, etiam praetextu cuiusvis exemptionis, quantumlibet ex causa onerosa concessorum, ad solutionem decimarum hujusmodi cogant, nec permittant illam desuper a quoquam quomodolibet molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantibus derogat.

§. 6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, seu Collegiorum, Locorum, Domorum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Insuper, & Literis Apostolicis, etiam Mari Magno, & Bulla Aurea, aut alias nuncupatis, & praesertim in quibus concederetur, quod de bonis ab eis possessis, & seu acquisitis, vel acquirendis, decimas, aut alia jura solvere minime teneantur, sed ab hujusmodi solutione exemptionem haberent, illis, ac eorum Ordinibus, & Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris, die 18. Martii 1591., Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 18. Martii 1591. An. I.

XLVI.

Privilegia, Indulgentiae, ac Facultates omnes a Summis Pontificibus Presbyteris Soc. Jesu in Indiis Occidentalibus, & Orientalibus concessa confirmantur, & ad viginti annos prorogantur.

Ex Reg. in Secr. Breve.

GREGORIUS PAPA XIV.

Universis Christianis presentibus literas inspecturis Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

§. 1. Alias siquidem sac. rec. Pius Papa Quartus Praedecessor noster sub die

Pius PP. IV. Christianis Ecclesiarum Societ.

1591. rati Jesu in Indis erectis vinctibus, ad veram aut aliquam Dei cognitionem reducendum Penitentiam Indulgentiam, & Jubilaeum concessit.

Alias Indulgentias concessit Pius V.

Gregorius etiam XIII. alias Indulgentias, gratiasque spirituales largitus est.

die 2. Februarii 1563. Pontificatus sui Anno Quarto omnibus Christianis vere poenitentibus, & confessis, seu firmum id faciendi, statuti a jure temporibus, propositum habentibus, qui Sancti Pauli in Goan, & alterius in Malacan, & aliorum Collegiorum Societatis Jesu Ecclesias in ejus Sancti, sub cujus invocatione fundata fuerint festis, ac easdem, seu Sacella, vel earum aliquam, seu aliquod in festivitate Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi a primis Vesperis usque ad occasum Solis sequentis diei devote visitaverint, ibique pias ad Deum preces fuderint, singulis diebus, quibus id fecerint, ac quoties aliquem ex infidelitate, & Idololatria ad veri Dei cognitionem reduxerint, toties Plenariam Indulgentiam, ac Jubilaeum concessit.

§.2. Et deinde fel. mem. Pius Papa V. etiam Praedecessor noster per alias suas sub Datum 15. Decembris 1567. Pontificatus sui Anno secundo, omnibus Christianis in quibuscumque Oceani Indiis, aut Sinarum Regione, vel Brasilia constitutis praesentibus, & futuris, qui contriti, & confessi quamlibet Ecclesiam, & Cappellam, seu Xenodochium in eis partibus dilectorum filiorum Presbyterorum, & Ministrorum Societatis Jesu cura, & opera erecta, aut in posterum erigenda, devote visitaverint, ac, ut supra oraverint, quadraginta dies, & semel quolibet anno, aliquo die festo, quem Provincialis dictae Societatis constituerit, septem annos, & totidem quadragenas in perpetuum etiam concessit.

§.3. Et successive similis rec. mem. Gregorius Papa XIII. similiter Praedecessor noster sub die 12. Augusti 1573. Pontificatus sui Anno secundo, eisdem Christianis utriusque Indiae, & transmarinorum limitum, qui Processionibus juxta ritum Sanctae Romanae Ecclesiae faciendis, ac Precibus Indorum, & Aethiopum, seu quorumvis aliorum Neopitiorum, & aliorum Christianorum interessent, & eas associarent, Christianam Doctrinam cum eisdem recitassent, vel privatim docerent, quoties id facerent septem annorum, & totidem quadragenarum, in visentibus autem infirmos, & praesertim Indorum Hospitalia, Xenodochia, & alia similia Loca pia, ipsis etiam infirmis per se, vel alium ministrando, singulis diebus, quibus id facerent, viginti quinque; Qui vero ad infirmos accedentes ibi pernoctarent, quinquaginta, eis etiam, qui coram Beatae Mariae Imagine ab Alma Urbe ad Collegii Civitatis Lima in Peru delata tertiam Rosarii partem, vel Coronam recitarent, centum; Scholaribus vero in utraque India existentibus, qui eisdem Beatae Mariae Virginis Confraternitati ibi instituta adseriberentur, singulis eisdem Beatae Mariae Virginis, ac Resurrectionis, Pentecostes, & Nativitatis Domini nostri Jesu Christi festivitibus, quibus confessi, & contriti Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumerent, & Coronam, vel tertiam partem Rosarii recitarent, tercentum annorum de injunctis, seu alias quo-

modolibet debitis poenitentis; in Annuntiationis vero, & Assumptionis ipsius Beatae Mariae diebus tamen Plenariam; eis quoque, qui singulis diebus Veneris cujuslibet Quadragesimae devote Processionibus publicis in partibus, & locis transmarinis ad orandum pro conversione Gentilium, & Haereticorum reductione institutis interessent, & se flagellarent, etiam Plenariam. Reliquis vero omnibus eisdem Processionibus praesentibus, contritis, & confessis, tertiae partis peccatorum suorum, ac eis, qui in utriusque tam Orientalis, quam Occidentalis Indiae quacumque Regione Arma contra Infideles ob fidei Catholicae defensionem, & propagationem, aut alias justo bello, assumerent, in singulis hujusmodi expeditionibus tam navalibus, quam terrestribus, dummodo peccata sua confiterentur, & nisi Ministrorum inopia, vel temporis angustia, aut alia licita de causa impedirentur, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumerent, similiter Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam concessit. Quodque pro animabus eorum, qui in praedictis utriusque Indiae navigationibus, aut expeditione contra Mahometanos, aut alios Infideles ab humanis decederent, ut quicumque confessi, & contriti tertiam partem Rosarii, aut unam Coronam pro dictorum, & aliorum quorumcumque Christianorum, qui in Mari decederent, animabus recitarent, quoties id ageretur, toties per modum suffragii unam ex dictis animabus a poenis Purgatorii, dummodo per dictos defunctos non steterit, quin tempore periculi mortis ipsorum, peccata sua confiterentur, liberare valerent.

§.4. Nec non etiam scholaribus utriusque Indiae hujusmodi, qui in scholis Presbyterorum dictae Societatis dant operam literis, ut in Presbyterorum ejusdem Ecclesiae Missas, & alia Divina Officia tempore interdicti, & cessationis a divinis Januis clausis, dummodo ipsi causam hujusmodi interdicti, aut cessationi non dedissent, audire, ipsisque Presbyteris, ut inibi, etiam Scholaribus praesentibus, tempore praedicto, Missas, & alia Divina Officia celebrare possent, indulgit.

§.5. Ac deinde per alias literas sub die 8. Septembris ejusdem anni, ad decennium tunc proximum, omnibus, & singulis tam Presbyteris, quam aliis de dicta Societate existentibus, quos in qualibet utriusque Indiae Regione, vel Oceani Insula, aut navigatione, eundo, vel redeundo mori contingeret, Plenariam.

§.6. Ac tam eisdem Presbyteris, Clericis, & aliis Christianis utriusque sexus, qui in quibusvis utriusque Indiae, ac Regionum, Provinciarum, Terrarum, Insularum, aliorumque locorum praedictorum ejusdem Societatis Domorum, & habitationum Ecclesiarum tam erectis, quam erigendis, in illarum dedicationis, vel invocationis, aut Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi festivitibus, vel diebus, confessi, & contriti, Sanctissimum Eucharistiae

Scholaribus permittit Missas audire in Ecclesiis Soc. Jesu tempore interdicti.

Presbyteris, aliisque de d. Societate in Indiis morantibus Indulgentiam Plenariam largitus est.

Prout etiam Christianis eisdem Ecclesiis enunciatis hic diebus visitantibus.

stiae Sacramentum sumerent, aut si alio confelli essent, & Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum hujusmodi suscepissent, eodem die aliquam ex dictis Ecclesiis visitarent, & inibi orarent, etiam Plenariam: illis vero, qui aliquam ex dictis Ecclesiis quibusvis festis diebus contriti, & debito tempore confitendi propositum habentes visitarent, & ut supra orarent, septem annos Indulgentiae concessit.

§.7. Ac deinde per alias literas sub die 9. Januarii 1576. Pontificatus sui Anno IV. Indulgentiam Plenariam, ac peccatorum remissionem omnibus Christianis in Indiarum, & Brasiliae partibus degentibus vere poenitentibus, & confessis Ecclesiam S. Thomae Apostoli in Indiis praedictis, vel aliquam ex certis ejusdem Societatis Ecclesiis illarum partium visitant, & inibi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumerent, &, ut praesertim, orantibus, quater in anno perpetuis futuris temporibus viva vocis oraculo concessam ad omnes, & singulas alias Ecclesias Collegiorum, Domorum, & Residentiarum ejusdem Societatis Regionum praedictarum, saltem inter se per centum millia distantes, similiter quater in singulis annis in diebus per illius Praepositi Generalem designandis, perpetuo extendit.

§.8. Ac eisdem Christianis, qui aliquam ex praedictis Ecclesiis Quadragesimae, & aliis temporibus Stationum Urbis, Dominicis, & Feria sexta diebus visitarent, eisdem omnes, & singulas Indulgentias concessit, quas consequerentur, si Ecclesias, & Basilicas Urbis in diebus Stationum hujusmodi devote visitarent.

§.9. Illisque, qui singulis diebus Feria sextae primae Hebdomadae cujusque mensis eisdem Ecclesiis devote visitarent, & inibi quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam pro Exaltatione Fidei Catholicae recitarent, septem annos: In Festis vero Domini nostri Jesu Christi, & Beatae Virginis, Apostolorum, ac Sancti, sub cujus titulo Ecclesia confiteret, decem annos. Iis autem, qui in aliqua ex dictis Ecclesiis confelli essent, vel Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumpsissent, toties viginti annos, facientibus insuper conscientiae examen, & de peccatis per eos commissis vere poenitentibus, centum dies relaxavit.

§.10. Utriusque etiam sexus Christianis, qui aliquam ex Confraternitatibus per Episcopos auctoritate earumdem literarum erigendis, ingrederentur, semel in die eorum ingressus, si vere poenitentes, & confessi devote communicarent, ipsisque similiter poenitentibus, & confessis, & eodem Sacramento refectis, ter in vita, Plenariam; concessit etiam eisdem Confratribus, qui Processionibus, & divinis Officiis interessent centum dies, & qui Ecclesiam, in qua Confraternitas hujusmodi instituta esset, sexta Feria cujuslibet Hebdomadae devote visitarent, decem annos, & totidem quadragenas, mulieribus ejusdem Confraternitatis, si quoties signum Campanae audirent, semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam flexis genibus devote recitarent, Indulgentias ceteris Confratribus praesentibus concessas; eisdemque Confratribus, qui in die festo Corporis Christi, ac ejus Octavae poenitentes similiter, & confessi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumerent, eisdem etiam poenitentibus, & confessis, in mortis articulo Plenariam, ac eis etiam vere poenitentibus, & confessis, qui in diebus Stationum Urbis, Altare, seu locum, in quo Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum custoditur, visitarent, & septies Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam recitantes, ut praesertim, orarent, eisdem Indulgentias Stationum Urbis consequerentur. Item eisdem Confratribus utriusque sexus, similiter poenitentibus, & confessis, singulis annis in die Coenae Domini septem annos, & totidem quadragenas. Qui vero ad Altare ipsius Sanctissimi Sacramenti in tertia Dominica cujuslibet mensis, & in die Coenae Domini Sacrosanctam Eucharistiam sumerent: haeque, qui Sacramentum ipsum in Processione post majorem Missam tertia Dominica cujuslibet mensis fieri consueta, comitarentur, centum dies, & tam illis, quam aliis Christianis dictum Sacramentum, dum ad aegrotos deserunt, associantibus, & qui hoc facere impediti, ad sonum Campanae genuflexi, semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitarent, & pro infirmo orarent, centum dies, ac respective omnium peccatorum Indulgentiam, & remissionem concessit.

Indulgentias Ecclesiae Sancti Thomae in Indiis concessit ad ceteras Ecclesias extendit pro diebus a Praeposito Generali designandis.

Concessit etiam Indulgentias Stationibus Urbis additis.

Aliasque Indulgentias.

Et Confraternitatis erectis, vel erigendis applicavit.

§.11. Insuper Indiarum, & Brasiliae Episcopis ad quinquennium tunc proximum, a die earumdem literarum receptionis computandum, eisdem Confraternitates, & Sodalitates sub Sanctissimi Sacramenti invocatione, in quibuscumque locis suarum Dioecesium erigendi, & instituendi facultatem concessit.

§.12. Ipsisque Confratribus, ut quemcumque Presbyterum, ex approbata ab Ordinario, saecularem, vel regularem, etiam in mortis articulo, etiam si mors tunc non subsequeretur, in suum possent eligere Confessorem, qui eos ab omnibus peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcumque gravibus, etiam Sedi Apostolicae, & locorum Ordinariis reservatis, praeterquam in literis Coenae Domini contentis, ter in vita absolvere, & eis poenitentiam salutarem inungere possent.

§.13. Eisdemque Confratribus, ac pro tempore existentibus Episcopis una cum, consilio Confratrum, qui in dictis Confraternitatibus conscriberentur, quacumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, & sacris Canonibus non contraria, circa dictarum sodalitatum tranquillum statum, condendi, & condita mutandi, & de novo edendi, quae eo ipso dicta auctoritate confirmata essent concessit.

§.14. Et demum fel. rec. Sixtus Papa V. Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

1591.

Episcopis facultatem concessit erigendi Confraternitates Corporis Christi.

Confratribus vero eligendi sibi Confessorem, a quo ter in anno a Casibus Sedi Apostolicae, & Ordinariis reservatis absolverentur.

Et statuta quacumque condendi, quae a Sede confirmata consentiant.

Sixtus V. hujusmodi gratiam etiam

1591. Etiam ad decennium prorogavit.

Et Christiani, qui aliquem ex infidelitate convertent, indulgentiam plenariam concessit.

Fin. IV. Provincialibus Soc. vel ab eis deputatis facultatem imperpetuum est cum Neophitis in quocumque conjugatione, vel affinitatis gradu a jure divino non prohibito pro matrimonio contractis, vel contrahendis dispensandi in foro conficiendi tenent, ubi Ordinarii facile adiri possunt.

Reservata dispensatione Ordinarii in foro conficiendi de secunda Presbyterorum Soc. constituta ad 20. annos. Ubi vero nulli essent Ordinarii a vel distantia 200. milliarum est, Presbyteri facultatem concessit absolviendi in utroque foro.

Has facultates Gregorius XIII. ad 20. annos prorogavit.

Et Presbyteri Soc. concessit, ut si aliqui Eucharistia fragmenta supererant etiam post Missam sumere possent.

Facultatem etiam Praeposito Generali, & Presbyteris a Paulo III. factam, absolviendi in partibus infidelium a casibus in Bulla Coenae referentibus extendit ad Indias, regionesque, quas Hispani, vel Lusitani penetrarunt ad decennium

etiam Praedecessor noster eadem indulgentias, & gratias, ac peccatorum remissiones die 14. Martii 1587., Pontificatus sui anno secundo ad decennium a fine ultimi termini computandum prorogavit.

§.15. Ac Universis Christi-fidelibus in partibus Indiarum vere poenitentibus, & confessis, ac Sanctissimo Eucharistiae Sacramento refectis, quoties aliquem ex infidelitate, & idololatria ad veri Dei cognitionem reducerent, Indulgentiam Plenariam, ac Jubilaeum ad decennium concessit.

§.16. Item etiam Pius IV. die 15. Junii, ut ejusdem Societatis Provinciales, vel ab eis deputati Presbyteri cum Neophitis Provincialium utriusque Indiae, aliarumque Regionum in quocumque, seu quibusvis a jure divino non prohibitis conjugationibus, vel affinitatis gradibus, vel alias conjugatis matrimonium inter se contrahere, seu jam in, etiam scienter, contractis, remanere valerent, in partibus, ubi Ordinarii facile adiri possent, in foro conscientiae tantum perpetuo.

§.17. Et insuper ibidem infra tamen viginti annos tunc proximos, quod ipsi locorum Ordinarii de Presbyterorum eorumdem, tamquam adiutorum, & assessorum suorum in locis, ubi eorum commode posset haberi copia, consilio, & cum illis, etiam in judiciali foro.

§.18. In reliquis autem Provinciis Ordinariorum praesentia defuit, vel ab eis non minus ducentis millibus passuum remotis, quod Provinciales, & Deputati Presbyteri cum eisdem Neophitis, etiam in utroque foro gratis dispensare, & eos, qui in gradibus prohibitis hujusmodi, etiam scienter contraxissent, ab excessibus, ac excommunicationibus, aliisque censuris, & poenis ecclesiasticis in utroque foro absolvere, ac prolem inde susceptam legitimam decernere.

§.19. Quod etiam Gregorius praedictus per alias suas Literas die 17. Julii 1577. expeditas, ad alios viginti annos extendit.

§.20. Et quod ipsi Presbyteri, tam in dictis partibus, quam ubilibet constituti, quibus aliqua Eucharistiae fragmenta, seu minutiae, vel alias pro tempore intercederent, etiam post per actum sacrificium, absque ullo conscientiae scrupulo reverenter sumere valerent, facultatem concessit.

§.21. Insuper idem Gregorius per alias suas literas supradicta die 8. Septembris expeditas, & ad decennium tunc proximum valituras, facultatem alias per sel. re. Paulum III. Praedecessorem nostrum, tunc suum, eidem Praeposito generali concessam, & Presbyteris ejusdem Societatis, quos in Saracenorum, & aliorum Infidelium Terras, & alias Provincias remotissimas mitteret, Christianos in eis commorantes ab omnibus peccatis, sententiis, censuris, etiam in Bulla Coenae Domini contentis, & reservatis, absolviendi facultatem confirmando, ad ejusdem Societatis Presbyteros, tam ad Orientales, quam Occi-

dentales Indias, omnesque Insulas, & Regiones transmarinas, ad quas Hispani, & Lusitani penetrarunt, extendit.

§.22. Eisdemque, ut semel a Praeposito Generali, vel ab aliquo Episcopo approbati, ad praedicandum, confessiones audiendum, & missas celebrandum pro ministrorum hujusmodi exercitio, ulterius licentiam, & approbationem ab aliis Episcopis petere, seu habere minime tenerentur, sed absque illis praemissa facere.

§.23. Et etiam extra Ecclesias consecratas, super altaribus portabilibus, in loco tamen decenti, etiam per horam ante disiculum, vel etiam post meridiem in illis Regionibus, cum opus foret, celebrare, & in Maluco, Jappono, & aliis Regionibus Insularum, Terrarum, Provincialium, & locorum praedictorum partibus, & locis, a quibus valde remoti sunt Episcopi, Oleis Sanctis, per duos, vel tres, aut quatuor annos ante consecratis libere uti possent: nec non in singulis Ecclesiis Societatis hujusmodi singula ad arbitrium illorum Superiorum respective nominanda altaria etiam privilegiata, ut quicumque ex praedictis Presbyteris Societatis praedictae tantum Missae Sacrificium pro defunctis celebrarent, per modum suffragii prodesse, concessit.

§.24. Et die 10. Februarii 1579., Pontificatus sui anno septimo, tam illa, quae Occidentali, quam quae Orientali Indis concessa sunt, & posthaec concedenda privilegia, gratiae, & facultates, ita invicem communicavit, ut singuli eorumdem Indiarum, ac Novae Hispaniae, dictae Societatis Religiosi, illis aequae principaliter gauderent.

§.25. Per alias vero literas die 4. Novembris 1579., Pontificatus sui anno octavo eidem Generali, aliisque per ipsum ex dicta Societate deputandis, ut cum Neophitis, aliisque ad fidem redactis, ex rationabili, & legitima causa super voto castitatis, non tamen solemniter, ac matrimonio defacto, & in faciem Ecclesiae, sive scienter, sive ignoranter contracto, & quovis occulto impedimento, propter quod tale matrimonium in conscientia esset invalidum, & contrahentes sine scandalo separari non possent, dispensandi.

§.26. Ac super bonis male acquisitis, ad quae restituenda ipsi Neophiti, & alii praedicti incertis personis obligati existerent, cum eis ad opera pia componendi, vel si ipsi indigerent eis, in toto, vel parte remittendi, ad decennium facultatem concessit.

§.27. Et deinde ad aliud decennium praemissas omnes gratias, & facultates per alias literas die 12. Augusti 1584., Pontificatus sui Anno XIII. prorogavit, prout in singulorum Indultorum literis, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis, & insertis haberi volumus, & habemus, plenius continetur.

§.28. Quare nos attendentes, quod ubi-

Declaravit etiam eos, qui semel pro Sacramento administratione a Praeposito, vel ab aliquo Episcopo fuerint approbati, alia non indigere approbatione. Aliisque concessit facultatem hinc indicatam.

Declaravit singula Privilegia, & facultates pro singulis Provinciis concessit aequae principaliter.

Concessit facultatem dispensandi super voto castitatis non tamen solemniter cum Neophitis.

Bona male acquisita condonandi.

Singulaque facultates, & gratias anno 1584. ad aliud decennium prorogavit.

Praedicta omnia confirmat.

1591. Gregorius XIV.

Et ad 20. annos prorogavit.

Qui sub Neophytorum nomine comprobantur debeat, debeat, pro dispensationibus matrimonialibus concedendis.

uberes fructus in recenti illa Vinca Domini portione ex praemissis, & aliis per dictos Praedecessores Societati praedictae, & ejus Presbyteris concessis, in dies proveniant: volentesque propterea tempus ipsum, & gratias concessas ampliare, & ne defectu temporis a tam pio, & laudabili opere cessetur, & alias desuper opportune providere, praedictas, & omnes alias facultates, ac privilegia, indulta, indulgentias, & gratias per dictos, vel alios etiam Praedecessores, & eorum singulos, quomodolibet concessas, & concessa, ac desuper concessas literas, auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, suppletentes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem, & aliis illorum vigore subsequitis intervenerint.

§.29. Et quia concessionibus, & proroagationibus praemissorum a diversis Praedecessoribus nostris variis, & successivis temporibus factae fuerunt, adeo difficile foret cuiusque proroagationis hujusmodi finem attendere, & computare, ideo ad tollendam omnem ambiguitatem, & molestiam, concessionibus omnibus, de quibus supra ad viginti annos a data praesentium computandos, infra quos Presbyteri dictae Societatis, & alii praedicti facultatibus, & gratiis sibi concessis respective uti, libere in omnibus, & per omnia possint, dicta auctoritate, prorogamus, extendimus, & ampliamus, & quatenus opus sit, de novo concedimus.

§.30. Et insuper, quia a nonnullis du bitatum, seu haesitatum fuit, an omnes Indigenae, illarum Regionum oriundi, & naturales, & Christianorum Indigenarum, etiam Baptizatorum filii, etiam in eorum infantia baptizati, jure Neophiti appellari possint, prout hucusque praedicta facultate dispensandi ad matrimonia tam in Orientalibus, quam Occidentalibus partibus venientes intelligendum duxerunt. Idcirco tenores earumdem praesentium decernimus, & declaramus, omnes Oriundos, seu Naturales supradictarum omnium, tam Orientalium, quam Occidentalium partium, imo etiam si Aethiopes, Angolani, vel quarumvis aliarum transmarinarum Regionum, etiam si Christianorum filii, & in infantia baptizati, vel etiam inter se, vel cum Europaeis mixtum progeniti sint, praesentis proroagationis tempore durante, & ad concessionibus hujusmodi effectum, esse, & intelligi debere, Neophitos, dictosque Presbyteros cum hujusmodi, ut vel matrimonio conjungi, vel in jam contracto

remanere possint, sive eorum alter tantum, sive etiam uterque inde oriundus, ac proprie Indigena sit, in quibuscumque conjugationibus, seu affinitatis gradibus, jure divino, ut supra, non prohibitis, dispensare posse, concedimus, & indulgemus, supplicantes simili modo omnes, & singulos, etiam solemnitate quorumcumque defectus, si qui quomodolibet desuper intervenerint.

§.31. Quin etiam, quia de mixtum progenitis, quos Mestizos vocant, majus dubium esse potest, declaramus etiam, dictos Presbyteros Societatis Jesu posse cum eisdem Mestizis, quos similiter ad hunc effectum Neophitos censendos esse, decernimus, in gradibus, & matrimoniis contractis, & contrahendis praedictis, dummodo non ita facile id fiat, dispensare, eisdemque Presbyteris facultatem desuper concedimus opportunam.

§.32. Decernentes Presbyteros dictae Societatis super praemissis, & aliis juxta facultatem praedictam, & illius vigore exequendis, ex quovis praetextu, vel quaesito colore per quoscumque loci Ordinarios, seu alios Superiores, vel Judices Ecclesiasticos, & Saeculares, quavis auctoritate fungentes molestari, perturbari, seu inquietari nullatenus posse.

§.33. Sicque in praemissis per quoscumque Judices, sublatis eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.34. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis, quae singuli Praedecessores praedicti voluerunt in suis quibusque literis praedictis non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Quorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 21. Septembris 1591. Pontificatus nostri Anno I.

(a) Constitutiones XLV., & XLVI. ordine Chronologico disponere non licuit, quia delatae ad me sunt, postquam antepositas perlo tradideram: nec tamen idcirco emittendas putavi. Illud etiam notandum censui, Gregorium XIV. Constitutione, cui initium est Pro nostra data die 11. Martii Cartulis Privilegia omnia confirmasse.

Mestizos enim Neophytorum censendos esse declarat.

Decernitque super praedictis Presbyteris Soc. a nemine molestari posse.

Clausula pro praedictorum limitate.

Contrariis derogatio.

Dat. die 21 Septem. 1591 An. I. (a)

INNOCENTIUS IX.

PAPA CCXXXII.

ANNI CHRISTI MDXCI.

Altero Comitorum die 29. Octobris Joannes Antonius Fachinetti patria Bononiensis antea Sanctae Romanae Ecclesiae Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis electus est Summus Pontifex, qui Innocentius IX. voluit appellari. Sedit in Pontificatu Menses II. temporibus Rodulphi II. Imperatoris. Obiit die 29. Decembris 1591. & sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes Mensem I. Diem I.

I.

Confirmatio, & extensio Constitutionis Pii V. a Gregorio XIII. Sixto V., & Gregorio XIV. comprobata, de non alienandis, & infeudandis Civitatibus, & aliis locis Sedis Apostolicae.

Hec Pii V. prohibitio est in ejus Const. LIII. Admonet. Tom. IV. Par. II. fol. 364. Et Constitutio Gregorii XIII. est V. Tom. IV. Par. III. fol. 233., ac Sixti V. est XXXVI. Tom. IV. Par. IV. fol. 192., & Gregorii XIV. ut supra.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

QUAE ab hac Sancta Sede, cui licet indigni auctore Domino presideamus, pie, & salubriter sancita, & ordinata noscuntur, ea ut perpetuo firma, illibataque permanent, non solum consensus, approbationis, & innovationis nostrae munimine roboranda, sed etiam declarationis praesidio, quatenus expedire visum sit, fulcienda censemus. Et praecipue muneris nostri esse ducimus, ea quae a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, ad patrimonii, dignitatis, & amplitudinis Sanctae hujus Sedis conservationem, & incrementum laudabiliter disposita, & constituta sunt, in nobismetipsis servare, & aliis servanda tradere, & demonstrare.

§. 1. Sane fel. record. Pius Papa V. praedecessor noster, de consilio, & assensu Venerabilium Fratrum suorum, tunc S. R. E. Cardinalium optimam, & saluberrimam, Constitutionem edidit, & promulgavit tenoris subsequentis. *Omittitur insertio hujus Bullae quia legi potest loco in rubr. cit.*

§. 2. Quam quidem Constitutionem pie mem. Gregorius XIII., Sixtus V., & Gregorius XIV. Romani Pontifices pariter praedecessores nostri, sicuti in ea cavetur, servare jurarunt, ac per eorum literas approbarunt, & confirmarunt, & innovarunt, prout in illis plenius continetur.

§. 3. Nos itaque Officii, & conscientiae nostrae debito satisfacere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus supplicationem, vel super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione nostra, in hoc primo secreto Consistorio, quod cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus habemus, Constitutionem praedictam, & omnia in ea contenta auctoritate Apostolica, tenore praesentium, confirmamus, approbamus, & innovamus, eamque inviolabilis firmitatis robur obtinere, plenamque executionem, & effectum perpetuis futuris temporibus habere decernimus. Ac praeterea eisdem Motu proprio, scientia, deliberatione, & auctoritate assentien-

Exordium.

Indicatio, & insertio Constitutionis Pii Quinti.

Est confirmatio Gregorii XIII., Sixti V., & Gregorii XIV.

Illam renovat Innocentius.

Innocentius Nonus An.I.

Et extendit.

tentibus, & approbantibus eisdem S. R. E. Cardinalibus.

§. 4. Declaramus eadem Constitutione prohibitam fuisse, ac prohiberi, omnem, & quamcumque Infeudationem, & alienationem Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & Locorum praedictorum, eidem Sedi, tam immediate, quam mediate subjectorum, non solum ne fiat, neve attentetur post eorum devolutionem, sed etiam antequam devolvantur, ac omnem, & quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, & extensionem, infeudationem, investiturarum, ac concessionum de dictis Civitatibus, Terris, Oppidis, Locis, nondum finitarum, ipsorumque incorporacionem, quo ad effectum impediendae alienationis, prorogationis, & extensionis hujusmodi, non a die eorum devolutionis, sed a die ipsius Constitutionis, & etiam antequam illa devolvantur, ipso jure cum omnibus clausulis, & decretis in praedicta Constitutione contentis, Camera, & Sedi Apostolicae factam censeri.

Promissio Cardinalium circa observantiam.

§. 5. Insuper volumus, & declaramus, ut promissio, & juramentum praestitum, & praestandum, de servanda eadem Pii praedecessoris praefati Constitutione per nos, & Romanos Pontifices successores nostros, ac S. R. E. Cardinales, intelligatur de ipsa Pii Praedecessoris Constitutione, ut supra per nos declarata, & secundum hanc nostram declarationem eadem Constitutionem ad unguem, & inviolate observari oportere, ac debere, sicuti & nos servaturos esse promittimus, ac sancte, & solemniter more juramus.

Clausula sublata.

§. 6. Et ita per quoscumque Indices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Camerae praefatae Praesidentes, Clericos, causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, declarari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his per quoscumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Justo describendi hanc Bullam iuxta Bullam Pii V.

§. 7. Ac praesentes nostras literas in libro, in quo ipsa Constitutio Pii Praedecessoris continetur, ac in Libro Quinterno appellato Cancellariae Apostolicae, describi mandamus.

Clausula derogatoria.

§. 8. Non obstantibus iis, quae idem Pius Praedecessor voluit non ob stare, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Sanctio penalit.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, innovationis, declarationis, voluntatis, decreti, provisionis, juramenti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. P. An. I. die 4. Nov.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo

quingentesimo nonagesimo primo, Pridie Non. Novembris, Pontificatus Nostri Anno primo.

Ego Innocentius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

PP. subscr.

Ego Alph. Episc. Hostien. Card. Gesualdus. Ego Innocent. Episcop. Portuen. Card. de Arag.

Card. subscriptiones.

Ego Marcus Ant. Episc. Praenestin. Cardin. Columna. Ego Prothomachus Episc. Tusculanus Cardin. Comensis.

Ego Gabr. Episc. Sabinen. Card. Paleottus. Ego Fr. Michael Bonellus Episc. Albanen. Alexandrinus.

Marcus Siticus Card. ab Altaemps. Ludovicus Tituli S. Laurentii in Lucina, Presbyter Card. Madruinus.

Nicolaus de Pelleve Card. Presbyter Tit. S. Praxedis, vulgo de Sens.

Julius Antonius Sanctorius, Tit. S. Bartholomaei in Insula, Presbyt. Card. S. Severinae.

Hieronymus Card. Rusticucius Tit. S. Saffaanae.

Hieronymus Cardin. Simoncellus, Tit. S. Priscae.

Petrus Card. Deza, Tit. S. Hier. Alexand. Card. Floren. Tit. Ss. Joannis, & Pauli.

Julius Card. Cananus, Tit. S. Anastasiae. Antonius Maria Cardin. Salviatus, Tit. S. Mariae de Pace.

Augustinus Card. Tit. S. Marci de Verona. Ego Vincentius, Tit. S. Clementis, Card. Montis Regalis.

Ego Philippus Card. Spinola, Tit. S. Sabinae. Ego Gregorius, Tit. S. Sixti Card. Radzivil. Ego Simeon Card. de Terranova, Tit. S. Mariae Angelorum.

Ego Scipio, Titul. S. Salvatoris in Lauro Card. Lancellottus.

Ego Henricus, Tit. S. Pudentianae Cardin. Caetanus S. R. E. Camerarius.

Ego Joan. Baptista Card. Castrucius. Ego Dominicus, Tit. S. Chrysoconi Card. Pinellus.

Ego Hippolytus, Tit. S. Pancratii, Presb. Cardin. Aldobrandinus Major Penitentiarius.

Ego Hieronymus, Tit. S. Petri ad Vincula, S. R. E. Presb. Card. de Rovere.

Ego Fr. Hieronymus, Tit. S. Mariae super Minervam, S. R. E. Presb. Card. Aescul. Antonius Maria, Tit. S. Agnetis Cardin. Perus.

Fr. Constantius Card. Sarnanus, Tit. S. Petri in Monte Aureo.

Ego Guglielmus Card. Alanus, Tit. S. Mariae in Montibus.

Ego Scipio, Tit. S. Mariae de Populo Card. Gonzaga. Ego Antonius, Tit. S. Stephani, Cardin. Saulius. Ego Evangelista, Tit. S. Matthei in Merulana, Presb. Card. Cusentinus.

Ego

Ego Joan. Franciscus, Tit. S. Mariae in Via, Presb. Card. Maurocenus.
 Marianus Tit. Ss. Marcellini, & Petri Prebs. Card. de Camerino.
 Ego Fr. Gregorius Card. a Montelparo, Tit. S. Augustini.
 Ego P. Card. Sfondratus, Tit. S. Ceciliae.
 Ego Benedictus Justinianus, Tit. S. Marcelli.
 Ego Augustinus, Tit. S. Laurentii in Pane, & Perna, Presb. Card. Cusanus.
 Ego Fr. Maria, Card. Ss. Quirici, & Julitae.
 Ego Octavius Card. S. Joan. ante Portam Latinam.
 Ego Fr. Card. S. Mariae in Via Lata.
 Ego Alexander S. Laurentii in Damaso, Diacon. Card. Montaltus, S. R. E. Vicecancellarius.
 Ego Hieronymus S. Eustachii Diac. Card. Matthaeus.
 Ego Alcanius S. Mariae in Cosmedin, S. R. E. Diac. Card. Columna.
 Ego Federicus S. Nicolai in Carcere, Diac. Card. Borromaeus.
 Ego Guido, Ss. Cosmae, & Damiani, Diac. Card. Populus.
 Ego Odoardus S. Adriani, Diac. Card. Farnesius.
 Ego Octavius S. Georgii in Velabro, Diac. Card. de Aquaviva.
 Ego Flaminius, S. Mariae in Domnica.

II.

Es Reges. in Sec. Brevo.

Deputatio Cardinalium Salviati, & de Camerino, in superintendentes Tribunalium omnium Urbis pro negociis omnibus, quae ad Iustitiam administrationem, & Urbis eisdem, ejusque Districtus tranquillitatem pertinent.

Dilecti filii Nostri Antonio Mariae Saettae, Mariae de Pace Salviati, ac Mariano Tit. Sanctorum Petri, & Marcellini de Camerino Presbyteris Cardinalibus nuncupatis.

INNOCENTIUS PAPA IX.

Dilecti filii Nostri salutem, & Apostolicam benedictionem.

Deputatio, de qua in cubo.

§. 1. PRO faciliore expeditione Iustitiae, Vos, de quorum integritate, literarum scientia, & longa rerum experientia plene confidimus, Motu proprio, & ex certa Nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, simul, & conjunctim Apostolica auctoritate, tenore praesentium constituimus, facimus, & deputamus superintendentes generales, & speciales omnium negotiorum Iustitiae administrationem, ac Aliae Urbis Nostrae, illiusque Districtus bonum regimen, quomodolibet concernentium infra scriptorum Tribunalium Urbis, & Districtus praedictorum, videlicet, Urbis Governoris, Curiae Caesarum Camerae Apostolicae Generalis Audi-

toris, Vicecamerarii, Senatoris Urbis, & Curiae Capitolinae, Governoris Burgi, Ripae, ac Ripettae Judicum, & Officialium quorumcumque, nec non Judicum, & Officialium Urbis Vicarii, non tamen quoad ejus causas spirituales vobisque plenissimam & amplissimam facultatem, & potestatem per praesentes damus, concedimus, & impertimur, ut tanquam generales, & speciales superintendentes, auctoritate nostra, nullo alio defuper a Nobis expectato mandato Judicibus, & Officialibus Tribunalium supra dictorum omnia, & singula, quae ad ejusdem Urbis, illiusque Districtus bonum regimen, felicem Iustitiae in praedictis Causis directionem, litium, earum praesertim, in quibus de pauperum, & miserabilium personarum, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Hospitalium, & aliorum piorum locorum interesse agi contingeret, celerem prosecutionem, & inalem expeditionem, debitam quorumcumque personarum pro consecratione, tam mercedis, quam aliorum Creditorum suorum legitime instantium satisfactionem, quarumcumque significationum, quibus Debitores, per Decreta eorumdem Judicium, & Officialium, quandoque ad longum, vel breve tempus gravari non permittuntur, revocationem, subditorum pacem, & tranquillitatem, Bannitorum, & facinorosorum hominum exterminationem, & signanter talearum, & nominationum contra eosdem Bannitos, & facinorosos homines concessionem, & solutionem, franchitiarum Urbis, quarumcumque a quibusvis locis contra personas, cujuscumque dignitatis, & praesentiae in Constitutione sel. rec. Pii IV., quae incipit: *Inter ceteras*, ac a rec. mem. Gregorio XIII. confirmata, nominatas, & quomodolibet comprehensas prohibitionem, & abolitionem, Constitutionum denique Summorum Pontificum praedecessorum Nostrorum, tam super eorumdem Urbis Tribunalium reformatione, mercedum Judicum praedictorum taxatione, & omnimoda Iustitiae administratione, quam contra Bannitos, eorumque Receptores, & fautores, & aliarum quarumcumque circa bonum regimen, & Iustitiae administrationem aliquid disponentium (quarum Constitutionum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus), haecenus editarum observantiam pertinere vobis videbuntur.

§. 2. Nec non quaecumque etiam nova Edicta, Bannimenta, ac Decreta, quae vos occasione praesentium necessaria, & opportuna esse judicaveritis, injungere, mandare, & publicari, ac observari facere libere, & licite possitis, & valeatis.

§. 3. Praeterea, ut omnes recursum, reclamationes, & querelas in cujuscumque instantiae causarum, tam civilium, quam criminalium, & mixtarum progressu circa praedicta, & articulos rigurosi examinis Reis inferendi, sive copias inditorum eisdem dandi, vel terminum ad defensiones faciendas concedendi, & circa alia praedictum irreparabile partibus quomodolibet

Facultate concedere quaecumque Edicta faciendi, & publicandi.

Recursum admittendi contra quoscumque Iudices, vel Tribunalia.

inferentia decreta (salvo tamen, & in suo cursu libero remanente ordinario legitima appellationis a supradictorum Judicum, & Officialium sententiis remedio, quod per praesentes a collitigantibus minime auferre, aut aliquo pacto impedire non intendimus) contra quascumque personas quacumque auctoritate, & dignitate fungentes de, & super gravaminibus a supradictis Tribunalibus, eorumque Judicibus, & Officialibus in cursu cujuscumque instantiae supradictarum causarum, ut praesertim, quomodocumque, & qualitercumque illatis, seu inferendis, auctoritate Nostra audire, & causas hujusmodi gravaminibus, vocatis etiam, si ita vobis videbitur, vocandis extrajudicialiter tamen, & summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura alicujus novi Judicii, & quantum fieri poterit, sine retardatione ipsius processus causarum pendendum, sola facti scilicet veritate inspecta, & manu regia cognoscere, ac Judicibus praedictis, ut id, quod vos justum judicabitis, decernant, & judicent, demandare.

Tribunalium Judicum, & Officialium re-novandi.

§. 4. Et insuper, ut ab eorumdem Tribunalium Judicibus, & Officialibus, omnium, quae ab ipsis fieri contingeret, rationem ex officio exigere, & in praemissis culpabiles repositos, ab exercitio suorum officiorum ad tempus suspendere, & illorum loco per modum provisionis, donec per Nos aliter provisum fuerit, alios sufficere, sive per poenas pecuniarias, aut etiam corporis afflictivas respective coercere possitis similiter amplam, & omnimodam facultatem, & potestatem damus, tribuimus, atque concedimus per praesentes.

Invigilandi super rebus Iustitiae administratione, & Urbis tranquillitate.

§. 5. Praecipuum denique vestrum officium esse volumus, per hanc vestram superintendentiam curare, & efficere, ut iidem Judices, Officiales, & alii in praedictis suis Tribunalibus, & in supradictis omnibus causis praesertim criminalibus Jus, & Iustitiam rite, incorrupte, aequa laeae, sine personarum acceptione, abque aliquo partium praedictorum, aut gravamine, & minori, quo fieri poterit, temporis, & collitigantium dispendio eisdem partibus ministrent; ut Sicarii, & facinorosi homines ab Urbe, & ejus Districtu prostigantur, ut suum unicuique salvum, & custoditum conservetur, & restituatur; ut denique omnes in optata pacis, & Iustitiae tranquillitate vivant, & perseverent.

Ex praedicta exequendi in Territoriis Sic. Piperni, & Terracinae.

§. 6. Quaecumque autem pro Sicariorum, & exulum persecutione si necessaria, & opportuna fore judicaveritis, ea, ut personis idoneis, a vobis beneficiis committere, & mandare, ac exequi facere similiter possitis, & valeatis etiam in Civitatibus, Territoriis, & locis Setia, Piperni, & Terracina ob eorumdem locorum cum Districtu Urbis conjunctionem, licentiam pariter concedimus, & elargimur.

Procedendi in criminalibus sine ulla irregularitatis nota.

§. 7. Et ulterius, ut praemissis omnibus abque ullo conscientiae scrupulo libere vacare possitis, quod praemissa omnia, & singula faciendo, & in criminalibus causis votum dando, seu illis alias vos immiscen-

do, etiam si inde sanguinis effusio, membrorum mutilatio, vel etiam mors sequatur, aliquam censuram, vel poenam Ecclesiasticam, seu irregularitatis, vel infamiae maculam, sive notam minime incurtatis per praesentes concedimus, & indulgemus.

Clausula pro praedictorum validitate.

§. 8. Decernentes omnia, & singula per vos in praemissis, & circa ea quomodolibet facienda, non secus ac si a Nobis ipsis facta essent, valida, & efficacia fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere, neque de illorum validitate quomodolibet dubitari posse.

Eorum verba in praemissis standum esse declaramus.

§. 9. Et quoniam difficillimum foret probare, quod singula communicata nobis cum consilio, & particulari nostra iussione procedente, sicut: Ideo in omnibus, & singulis negociis regimen Urbis, illiusque Districtus, & locorum praedictorum, ut supra concernentibus, per vos quovis modo tractandis, soli vestro verbo, vel assertioni, etiam in scriptis, & absque praesentium literarum insertione, vel narrativa, aut alia communicationis, consilii nobiscum factae, & particularis iussionis a nobis habite probatione credi, ac plenam, & indubitam fidem, tam in Judicio, quam extra illud adhiberi debere.

Solique Deo rationem per eos esse reddendam.

§. 10. Quodque vos de omnibus, & singulis, per vos in praemissis faciendis nulli alteri, praeterquam soli Deo, rationem aliquam reddere teneamini, volumus, & ordinamus.

Et si ab omnibus omnino obediendum.

§. 11. Mandantes propterea Judicibus, ac Officialibus supradictis, ut sub indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis omnibus, & singulis praecipuis, mandatis, & ordinationibus vestris quibuscumque, tamquam de expresso mandato nostro factis, realiter, & cum effectu pareant, & obediant.

Derogatur contrariis.

§. 12. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Tribunalium praedictorum Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis Tribunalibus praedictis, illorumque Judicibus in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam de illis specialis mentio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 6. Novembris 1591. Pontificatus nostri Anno primo.

Dat. die 6. Novembris 1591. An.I.

III.

Reos condemnari vigore alicujus rescripti contra formam juris, & conficari legitimam filiorum viventibus eorum genitoribus, aut arbitriam compositionem recipi in Dataria, pro licentia dandi dotem, supra summam a Statuto taxatam, prohibet in urbe.

Quo ad legitimam, contrarium decretum fuit extra Urbem, in Bulla LXI. Pii IV. Et si cuncta. Tom. IV. Par. II. fol. 111. & conservat Constitutio XXIX. Sixti IV. Cura. Tom. III. Par. III. fol. 190.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus Constitutionis.

AD Romanum spectat Pontificem, inter multas, & graves, quas pro communi Christiana Republica bono, suscipit curas, in eam quoque precipuo studio incumbere, ut ejus in temporalibus subditi, praesertim vero dilecti filii S. P. Q. R. quorum propria, & peculiaris cura ei specialiter commissa est, non solum a quocumque gravamine, quoad fieri potest, immunes reddantur, sed privilegii, & gratiis in dies amplioribus ordinentur. Quare nos, & muneris nostri debito satisfacere, & Paternam charitatem, ac benevolentiam, quam jam pridem erga eos gerimus, insigni aliquo monumento testatam esse cupientes, quo & ipsi benignitatem nostram experti, & aliorum exemplo in fide, obedientia, ac devotione Sanctae hujus Sedis alacriori animo perseverent, atque ad promerendam uberiores nostram, & illius gratiam in dies magis invitentur.

Prohibitio reos condemnandi contra jus, vigore alicujus rescripti.

§. 1. Primum quidem hac nostra perpetuo valitura Constitutione abolemus, & ab hac inclyta Urbe nostris volumus exulare temporibus, modum illam procedendi contra reos alicujus criminis, aut delicti, qui licet juxta dispositionem juris communis, & Sacrarum Constitutionum, ac ejusdem Urbis Statutorum, poena capitis plecti non debeant, tamen vigore specialis mandati, & rescripti per Roman. Pontif. Motu proprio, seu alias signati, poena ultimi supplicii damnantur, & quod nobis licere non patimur, id etiam nostris Successoribus indicamus, districtius prohibentes, ne in posterum Judices quicumque quavis auctoritate fungentes, reum aliquem contra Juris communis, & Apostolicarum sanctionum, & Statutorum Urbis tenorem, vigore, seu pretextu rescriptorum hujusmodi, quae contra intentionem concedentis, per subreptionem extorta censentur, capitaliter condemnare praesumant.

Prohibitio conficendi legitimam filiorum viventibus

§. 2. Praeterea volumus, ac praesentium tenore decernimus, quod in eadem Urbe nostra, si contingat filios viventibus eorum

Genitoribus, delictum aliquod committere, ipsi parentes, quoad vixerint, ad solvendam, seu tradendam legitimam portionem de propriis bonis, eisdem filiis de jure debitam, minime cogi, aut compelli possint, nec contra ipsos Delinquentium Genitores ad legitimam portionis praedictae confiscationem, per quosvis Judices procedi debeat: sed in quibusvis criminalibus causis juris communis dispositio, & Statuta Urbis omnino serventur; nec non quascumque Praedecessorum nostrorum Constitutiones in contrarium forsan desuper editas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, ad terminos juris, ac dictorum Statutorum, harum serie reducimus, & moderamus, Statutaque ipsa in hac parte approbantes, illa adversus quemcumque contrarium usum, aut Constitutionem restituiimus, & revalidamus.

§. 3. Et insuper, quia etiam accepimus usu receptum esse, ut pro obtinenda derogatione statuti, seu reformationum ejusdem Urbis, super certa Dotium puellarum, quae pro tempore nubunt, summa, & quantitate editarum, compositio non certa, sed arbitraria, iis, qui in Dataria, & materiis componendis pro tempore praesident, solvatur. Nos ipsius Urbis Cives, & Incolas specialibus favoribus, & gratiis prosequentes, illos a solutione compositionis hujusmodi perpetuo eximimus, & liberamus, immunesque, & exemptos esse volumus, districte interdicens dilecto filio Datario, nunc & pro tempore existenti, ac Praefecto compositionum, ceterisque Ministris, & Officialibus, ne ab iis, qui in dicta Urbe cum aliqua ampliori dote matrimonia contrahentes, derogationem hujusmodi a Nobis, vel Successoribus nostris impetrabunt, etiam si Barones, Domitelli, & Nobiles fuerint, dosque ipsa longe ultra taxam praedictam ad quamcumque summam excessiva extiterit, quidquam vel minimum pro simili compositione ullo modo exigant, neque ad eam quovis preterito cuiquam solvendum compellant, statuto tamen ipso super taxa dictarum Dotium nihilominus in suo robore permanenturo.

Prohibitio exigendi compositionem pro licentia dandi dote supra summam ab Urbis Statuto taxatam.

§. 4. Decernentes praesentes literas, &c. ex quavis causa ex quocumque capite de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, seu invalidari, vel revocari, aut alias quomodolibet infringi, seu adversus illas quocumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari, & adimpleri.

Clausula praeservativa.

§. 5. Sique & non alias per quoscumque Judices, & Commissarios, & Causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate in quavis causa, & instantia iudicari, & deserviri debere,

Clausula sublata.

IV.

Deputatio exaequorum.

bere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Quocirca dilectis filiis modernis, ac pro tempore existentibus Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, ac Vice-Camerario, Thesaurario, & Clericis Praesidentibus Camerae Apostolicae, necnon Gubernatori, & Senatori ejusdem Urbis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel quilibet eorum faciant praefatos S. P. Q. R. atque adeo singulares illorum personas, ceterosque omnes, & singulos, quos praemissa concernunt, & concernent in futurum, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentibus illos desuper a quoquam quomodolibet indebitum molestari, contradicere per opportuna juris, & facti remedia compescendo.

Derogatio contrarium.

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, nostra de non tollendo jure quaesito, quatenus praemissorum occasione cum publico detrimento ius alicui quaesitum dici, aut censeri quocummodo possit, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, legibus, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac Sixti V., Gregorii XIV. concessionibus super praemissis quomodolibet emanatis, aliisque literis Apostolicis tam supradictis, quam quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, ac formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, ac aliis efficacissimis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, ac consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, expressa, ac specifica mentio, seu expressio habenda, aut quavis alia ex quaesito forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ac de effectu praemissorum dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides extemporeum.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obfirmatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud habeatur, quae eisdem originalibus haberetur, exhibitis, vel ostensis.

D. P. An. I. die 1. Dec.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum liceat &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Kalendis Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Confirmatis Literis Sixti PP. V. quibus Castra Monasterio Farfensi dependentia Camerae Apostolicae applicaverat, revocataque restitutione a Gregorio XIV. facta Abbatibus Commendatariis, Castra praedicta in Bulla Pii PP. V. de non alienandis comprehendendi declarat.

Ex Regest. in Secret. Bre. vi.

Sixti V. Literas legere est in Appendice superius posita num. XL. pag. 220., earumque initium est Romanum decet.

INNOCENTIUS PAPA IX.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. CUM, sicut accepimus, sel. rec. Sixtus Papa V. alias vacantis Abbatibus Beatae Mariae Farfensi, nullius, & S. Salvatoris de Scandriglia Sabinae, Diocesis, in simul unitis per obitum boni mem. Alexandri Cardinalis Farnesii illas dum viveret in Commendam obtinentis, omnia, & singula Castra in Statu Nostro Ecclesiastico sub dictarum Abbatiarum temporali Jurisdictione existentia, quoad temporalem Jurisdictionem, proprietatem, dominium, & superioritatem una cum eorumdem introitibus, redditibus, & emolumentis ex Jurisdictione praedicta provenientibus in suo Consistorio Secreto de Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium (de quorum numero tunc eramus) Consilio, & assensu, ac de sua Apostolica potestatis plenitudine a dictis Abbatibus perpetuo separaverit, ac Sedi, & Camerae Apostolicae applicaverit, & appropriaverit, prout in Decreto Consistoriali ejusdem Sixti praedecessoris, ac literis Apostolicis desuper expeditis latius continetur; cuius quidem decreti, ac praedictarum literarum vigore realis, & corporalis possessio dictorum Castrorum, & eorum temporalis Jurisdictionis cum omnibus annexis, per tunc Camerae praedictae Commissarium, seu ejus Substitutum nomine Sedis, & Camerae praedictarum capta, Juramentum debitum fidelitatis a Vassallis eorumdem Castrorum receptum, Officiales, & Jus dicentes, ad regimen, & temporalem Jurisdictionem in illis exercendam deputati, per plures menses fuerunt.

Entrae applicationem Castrorum in rubrica expressorum a Sixto Papa V. factam.

Postulationem que inde a R. C. A. Officialibus capta.

§. 2. Cumque, sicut etiam accepimus, praemem. Gregorius XIV. Praedecessor noster eorumdem Sixti V. literarum revocationem, ac reintegrationem quandam, de Jurisdictione, & Dominio praedictis Abbatibus, & earum Commendatariis extra Consistorium fecerit, prout in literis revocationis, & reintegrationis hujusmodi plenius contineri dicitur.

Gregor. XIV. et Abbatibus Commendatariis restitutum.

§. 3. Nos igitur cognoscentes dictam Sixti praedecessoris separationem, & applicationem ex causis valde opportunis, & necessariis factam fuisse, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac etiam de Venerabilium

Innocentius innovat literas Sixti, etiamque dicta Castra Cam. Apost. unit.

T t

Revocatio
Gregorii XIV
reintegratio-
nem, & qui-
dam Sixti de-
claracionem
super iure Ab-
batum conso-
cendi causis
supplicacionis
& recusatibus

Dicta Castra
in Bulla Di V
de non aliis
causis conso-
cendi sta-
tuta.

Claufula pro
preferentiam
obseruanda.

Dat. die 4.
Decem. 1591.
An. I.

Hum fratrum nostrorum eisdem S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu dictorum Castorum temporalis Jurisdictionis, Domini, & superioritatis, cum illius emolumentis, & annexis, prout in eisdem Sixti predecessoris Decreto, ac literis continetur, a dictis Abbatibus separationem, a Sedi, & Camera praedicta applicationem, & appropriationem, ac Apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, approbamus, & renovamus, ac etiam, quatenus opus sit, de novo facimus, & decernimus.

§. 4. Nec non quandam etiam eisdem Sixti extra Consistorium post primodictas suas literas emanatam declarationem, seu restitutionem super iure cognoscendi causas appellationum, & recursum ad favorem dictarum Abbatiarum factam sub Dat. Kalendis Augusti 1589. Pontificatus vero Anno quinto, ac ipsam Gregorii XIV. predecessoris praedicti revocationem, ac reintegracionem (quarum omnium, & singularum tenores, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis haberi volumus) per praesentes de medio tollimus, ac prorsus abrogamus.

§. 5. Castraque praedicta cum illorum temporali Jurisdictione praedicta immediate Sedi, & Camera praedicta, perpetuo applicamus, & appropriamus, ac eisdem, ita perpetuo esse incorporata decernimus, ut omnino comprehensa sint, & esse intelligantur, sub prohibitione alienationis, & aliorum in Constitutione recitem; Pii Papae V. contentorum, perinde ac caetera Castra, & loca sub immediato Sedis Dominio praedictae, & Jurisdictione existentia.

§. 6. Sique, per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, ac diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

§. 7. Mandantes propterea dictis filiis nostro, & S. R. E. Camerario, Thesaurario, ac Decano, aliisque Praesidentibus, & Clericis Camerae nostrae Apostolicae, quatenus praesentes nostras literas in eadem Camera admittant, & in eisdem Camerae libris annotari, ac registrari faciant, & mandent. Contradictores quoslibet, & Rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita compellendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 4. Decembris 1591. Pontificatus nostri Anno primo.

Sequitur Commissio eisdem Rev. Camerae Apostolicae Commissario de capienda possessione eorumdem Castrorum.

Dilecto filio Angelo Rigotio de Colle Veteri J. V. Doctori.

INNOCENTIUS PAPA IX.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Um Nos hodie omnia Castra in Statu Ecclesiastico sub temporali Jurisdictione Abbatiarum Beatae Mariae Farfensium, Nullius, & Sancti Salvatoris de Scandriglia Sabinae, Diocesis simul unitarum, existentia Sedi, & Camerae Apostolicae applicaverimus, illaque una cum temporali Jurisdictione praedicta immediate Sedi, & Camerae praedictae perpetuo esse incorporata decreverimus, prout in Decreto per Nos desuper de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, & assensu in Consistorio nostro Secreto facto, continetur, ac in literis Apostolicis prope diem expeditis latius explicabitur. Nos igitur, ne Castra praedicta in temporalibus aliqua detrimenta patiantur, de tua in rebus gerendis dextertate, & solertia plurimum in Domino confisi, Tibi per praesentes committimus, & mandamus, quatenus statim visis praesentibus, Te ad dicta Castra personaliter conferas, illorumque realem, & actualem possessionem nostro, & Camerae Apostolicae nominibus, omni mora, & dilacione postpositis, capias, & apprehendas, ac a subditis, & vassallis Castrorum huiusmodi, debitum fidelitatis iuramentum recipias, aliaque facias, & exequaris, quae in praemissis necessaria, & opportuna iudicaveris, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 4. Decembris 1591, Pontificatus nostri Anno I.

V.

Committitur Cardinali Archiduci Austriae, in Portugallia, & Algarbiorum Regnis de latere Legato, ut Insignia, Vestes, & Vexilla inter Confraternitates sub Invocatione Beatae Mariae de Misericordia in Civitate Ulixbonen. erectas, distinguat, litesc; inter ipsas exortas componat.

Dilecto filio nostro Alberto tituli S. Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinali Archiduci Austriae nuncupato, & Apostolicae Sedis in Portugallia, & Algarbiorum Regnis de latere Legato.

INNOCENTIUS PAPA NONUS

Dilecte fili nos salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Pro parte charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae, & Algar-

Ex Reg. in Secr. Breve.

Portugallia Reges Confraternitates

de Misericordia insigniant, Privilegiis, opibus, quae promoveantur.

Alia postea ab aliis fuerit instituta Confraternitates, quae eadem insignia gestantes non eisdem Misericordiae operibus exercerebatur ac praedictae Confraternitatis eleemosynae minuebatur.

Pro remedio supplicat Reg.

garbiorum Regis Catholici Nobis expositum fuit, quod cum a pluribus annis in Civitate Ulixbonen. clatae memoriae Portugalliae, & Algarbiorum Regum opera, & pia devotione, una insignis sub Invocatione Beatae Mariae de Misericordia Confraternitas, in qua pietatis opera in honorem Domini Nostri Iesu Christi, Sanctissimaeque Virginis Mariae eius Matris, & proximorum utilitatem, & commodum per illius Confratres, & Sodales, in quorum numerum quamplurimi Nobilium, & Principalium dictae Civitatis Virorum descripti reperiuntur, exercerentur, & juxta evangelicam doctrinam adimplerentur, fundata, & instituta fuisset, quam praedictae memoriae Emanuel, & Joannes eius filius dictorum Regnorum Reges multis privilegiis, & donationibus auerunt magnificis constructis fabricis, ornamentis, ac paramentis elargitis amplificaverunt, plurimisque a summis Rom. Pontific. obtentis gratis, & Indulgentiis ita munierunt, ac decorarunt, ut crescente in dies Christianidelium devotione, & affectu erga illam, ex eorumdem piis eleemosynis, ac largitionibus undequaque collectis pro captivis redimendis, pauperibus, ac orphanis virginibus collocandis, viduis, & aliis miserabilibus personis sublevandis, in Carceribus detentis sustentandis, ultimo supplicio damnatis confirmandis, & associandis, mortuis sepeliendis, caeterisque Misericordiae operibus summa pietate exercendis, nec non Divinis officiis pro vivis, & defunctis peragendis satis, superque sufficerent.

§. 2. Tamen a nonnullis annis citra in eadem Civitate quorundam etiam inferioris conditionis hominum, emulacione, magis quam charitatis fervore, nonnullas alias sub diversis invocationibus, & denominationibus Confraternitates institutas, & erectas, fuisse, in quibus eadem pietatis opera, quae ex praecipuo primodictae Confraternitatis Misericordiae Instituto existunt, exercere contendunt, Vestesque, Vexilla, Feretrum pro mortuis ad sepulturam conducendis, aliaque dictae Confraternitatis insignia per Urbem deferre, sibi que assumere, & usurpare praesumunt, ex quo gravia scandala, & dissentiones quotidie oriri videntur, eleemosynaque ipsae, ex quibus praedictae charitatis opera in primodicta Misericordiae Confraternitate commode, & utiliter perficiebantur, & exequantur, magna ex parte defecere, & imminui coeperunt, ex dictisque noviter erectis Confraternitatibus licet perquirendis eleemosynis, & procurandis piorum donationibus illarum Sodales nimis sollicitate intendant, nulla, aut minima pauperibus, & miserabilibus personis subsidia, & commoda proveniri reperiantur; quibus nisi praesenti remedio subveniatur, primodicta Misericordiae Confraternitas plurimum imminui maximo Christi pauperum detrimento, & incommodo videbatur.

§. 3. Quare pro parte dicti Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

praemissis providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur, qui pietatis opera in dies crescere, & augeri, scandala inter personas similibus operibus exercendis intentas orta, submovere, caeteraque impedimenta de medio tollere summis affectibus desideramus, huiusmodi incommodis occurrere volentes; Circumspectioni tuae per praesentes committimus, & mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint vocandi, de praemissis etiam summarie, & de plano, ac sola facti veritate inspecta, & si tibi videbitur extrajudicialiter, Te diligenter informes; & si per informationem eandem Tibi constiterit ex erectione secundo dictarum Confraternitatum, ac illarum exercitiis, praecipueque ex Feretri, Vexillorum, & aliorum insignium, quibus primodicta Misericordiae Confraternitas utitur, delatione, & usurpatione, eidem aliquot prajudicium, & detrimentum inferri, exindeque dissentiones inter illius, & aliarum Confraternitatum Confratres in diminutionem dictorum pietatis operum suboriri, & scandala proveniri posse, prajudicium, & scandala huiusmodi, omni, & quacumque appellatione, aut reclamacione remota tollere, & removere, praedictaque insignia, vestes, ac vexilla inter ipsas Confraternitates, nec non opera per illas exercenda ita distinguere, ut nec se invicem impedire, aut turbare, nec opera charitatis praedicta intermitteri ullo modo possint, vel debeant; quaeque Tibi pro pace, & quiete componenda, & observanda videbuntur necessaria, facere, & exercere, omnibusque opportunis iuris, & facti remediis exequi auctoritate nostra cures.

§. 4. Nos enim Tibi omnia, & singula in praemissis, & circa ea necessaria quomodolibet, & opportuna faciendi, gerendi, & exequendi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem tenore praesentium concedimus, & impartimur.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & praesentium nostra de non tollendo Jure quaesito, dictarumque Confraternitatum etiam Jure iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, illis, illarumque Protectoribus, Administratores, & personis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, quoad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 20. Decembris 1591, Pontificatus nostri Anno I.

Innocentius Cardinali Archiduci Austriae ea committit, quae in rubrica recitantur.

Ad quae praeficienda oportunas eidem concedit facultates.

Quibuscumque in contrarium non obstantibus.

Dat. die 20. Decem. 1591. An. I.

V.L.

Ex Regest. in Secret. eo.

Prioratus Baruli, seu de Barletta Ordinis S. Joannis Hierosolymitani collationem Sedi Apostolicae reservat.

INNOCENTIUS PAPA IX.

Ad futuram rei memoriam.

Reservatio de qua in rubrica.

§.1. UT de Prioratu Baruli, seu de Barletta, Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, quem dilectus filius noster Joannes Vincentius, Tituli S. Alexii Presbyter Cardinalis Gonzaga in titulum, vel commendam, aut alias ex concessione, seu dispensatione Apostolica nunc obtinet, quandoque vacare contigerit, nos, & Sedes Apostolica libere, ac sublatis impedimentis omnibus, disponere valeamus. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac ex causis animam nostram moventibus, nobisque benevisis, Prioratum hujusmodi ex nunc dispositioni nostrae, ac ejusdem Sedis Apostolicae specialiter, ac nominatim reservamus, ita ut, adveniente illius vacatione, sive per obitum, etiam apud Sedem eandem, aut etiam apud Conventum ejusdem Hospitalis, aut alibi in quacumque Mundi parte, sive per liberam resignationem, etiam coram Notario, & Testibus sponte factam, aut aliam quacumque dimissionem, vel amissionem praedicti Joannis Vincentii Cardinalis, aut alias quovis modo, dilectus filius Magister, aut Conventus Hospitalis praedicti, aut alia persona, quavis etiam Apostolica auctoritate, de illo disponere minime valeant, sed Nos, & Sedes praedicta, aut pro tempore existens Romanus Pontifex de eodem Prioratu in favorem cujuscumque personae, etiam si juxta statuta, & stabilimenta ejusdem Hospitalis, omnia requisita non habuerit, libere disponere, illique conferre, aut in titulum, sive commendam, vel administrationem dare, & concedere possit.

Inhibicio M. Magistro quo minus in hujusmodi collatione se ingerat.

§.2. Inhibentes propterea tam Magistro, & Conventui S. Joannis Hierosolymitani praedictis, quam quibusvis aliis interesse quomodolibet praetendentibus, ne se in eo intromittere quoquo modo audeant, vel praesumant, decernentes irritum, & inane quidquid, secus super his ab

illis, seu a quoquoque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obstantibus Cancellariae nostrae Apostolicae Regalis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non praedictis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & stabilimentis, usibus, & naturis Hospitalis hujusmodi, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, ac gratis quibuslibet magno Magistro, & Conventui praedictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoribus, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu simili, & consistorialiter, ac ad Imperatoris, Regum, vel aliorum Principum instantiam, & contemplationem, aut alias quomodolibet concessis, & pluries, ac iteratis vicibus approbatis, confirmatis, & innovatis, nec non gratis, & expectativis, tam a dictis Magistro, & Conventu, quam etiam a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, ac a nobis, & Sede praedicta quibusvis personis generice ad quoscumque dicti Hospitalis Prioratus, vel alia Beneficia, aut etiam forsitan nominatim ad hunc ipsum, quavis auctoritate concessis: quibus omnibus, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis nullo modo derogari possit, nisi, vel si etiam de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio haberetur, & certa inibi, tunc expressa, forma observaretur, & nisi ad hoc Magister, Conventus, aut alii interesse habentes, seu praetendentes vocati non fuerint: quodque aliter factae derogationes non valeant, & nullatenus suffragentur, tenores hujusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, ac formas pro plene observatis habentes, ad hunc effectum, specialiter, expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus, & decernimus, illaque omnia adversus hanc reservationem, nemini omnino suffragari, perinde ac si non emanasset, decernimus pariter, & declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 21. Decembris 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 21. Decembris 1591. An. I.

PAPA CCXXXIII.

ANNI CHRISTI MDXCII.

Die 30. Januarii 1592. Hippolytus Aldobrandinus patria Florentinus Sancta Romana Ecclesiae Presbyter Cardinalis Tituli Sancti Pancratii electus est Romanus Pontifex, qui Clementis VIII. nomine assumpto Sacra Thiara redimitus est die 2. Februarii. Sedit temporibus Rodulphi II. Imperatoris Ann. XIII. Menses I. Dies V. Creavitque diversis temporibus Cardinales LVI. Obiit die 3. Martii 1605. Sepultusque fuit in Basilica Vaticana. Vacavit Sedes Dies XXIX.

I.

Perogatio ad aliud quinquennium applicationis fructuum Ecclesiae Chiffamentis in Insula Cretae Collegio Graecorum in Urbe erecto.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Hoc Collegium fundavit Gregorius PP. XIII. Constit. LXXIII. quae incipit. In Apostolica Tom. IV. Par. III. fol. 328. Eisdemque Collegio Sixtus PP. V. Officium Diaconi, & Subdiaconi pro Cappellis Pontificiis addidit Constit. LXXXI. quae incipit Religiosa. Tom. IV. Par. IV. fol. 295.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. CUM alias sel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster per suas literas, datas Idibus Januarii, Pontificatus sui Anno V., Collegio Scholarium Graecorum, in Alma Urbe tunc erecto, & instituto, in sustentationem eorumdem Scholarium, Chiffamentis Ecclesiae in Insula Cretae, tunc certo modo vacantis, fructus, redditus, proventus, juraque, obventiones, & emolumenta (dempta eorum certa portione) ad annos quindecim applicaverit: prout in ejusdem literis plenius continetur.

Gregor. XIII. Collegio Graecorum ad quinquennium applicavit fructus Ecclesiae Chiffamentis.

§.2. Et, sicut accepimus, tempus hujusmodi jam forsitan effluxerit, sive ejus finis nunc instet. Nos considerantes Ecclesiam praedictam, quae adhuc vacat, Clero, Populoque latino omnino carere, praeter paucos quosdam Canonicos, qui tamen a longo, seu immemorabili tempore, sive ob tenuitatem Praebendarum, sive alias ob causas in ea non resident, sed apud Cidoniensem Ecclesiam, cui inservire solent, atque pia menti dicti Gregorii Praedecessoris inherentes, convenire judicavimus, subsidium hujusmodi Collegio praedicto ad aliquod longius tempus prorogare, donec, Deo dante, talis praedictae Chiffament. Ecclesiae constitui possit Episcopus, qui etiam Clero, & Populo graeco in eadem Insula Sacramenta, & quae sunt pontificalis ordinis, valeat ministrare. Quare applicationem, & assignationem omnium dictae Chiffament. Ecclesiae fructuum, reddituum, & proventuum, omniumque jurium, obventionum, & emolumentorum per ipsam Gregorium Praedecessorem, dicto Collegio, ut praefertur, factam, & ipsum tempus dictorum quindecim annorum, quatenus adhuc duret, ad alios quinque annos a fine dicti quinquennii computandos, auctoritate Apostolica, tenore praesentium prorogamus, extendimus, & ampliamus, quatenus vero lapsus sit, eosdem fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta omnia, exceptis Ducatis centum quinquaginta monetarum venetarum, Administratori, seu Vicario, qui auctoritate Apostolica eidem Ecclesiae deputabitur, perfolvendis, ipsi Graecorum Collegio pro ejus Alum-

Clemens ad alios quinque annos prorogavit hujusmodi applicationem.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

V.L.

Ex Regest. in Secret. eo.

Prioratus Baruli, seu de Barletta Ordinis S. Joannis Hierosolymitani collationem Sedi Apostolicae reservat.

INNOCENTIUS PAPA IX.

Ad futuram rei memoriam.

Reservatio de qua in rubrica.

§.1. UT de Prioratu Baruli, seu de Barletta, Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, quem dilectus filius noster Joannes Vincentius, Tituli S. Alexii Praebyter Cardinalis Gonzaga in titulum, vel commendam, aut alias ex concessione, seu dispensatione Apostolica nunc obtinet, quandoque vacare contigerit, nos, & Sedes Apostolica libere, ac sublatis impedimentis omnibus, disponere valeamus. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac ex causis animam nostram moventibus, nobisque benevisis, Prioratum hujusmodi ex nunc dispositioni nostrae, ac ejusdem Sedis Apostolicae specialiter, ac nominatim reservamus, ita ut, adveniente illius vacatione, sive per obitum, etiam apud Sedem eandem, aut etiam apud Conventum ejusdem Hospitalis, aut alibi in quacumque Mundi parte, sive per liberam resignationem, etiam coram Notario, & Testibus sponte factam, aut aliam quacumque dimissionem, vel amissionem praedicti Joannis Vincentii Cardinalis, aut alias quovis modo, dilectus filius Magister, aut Conventus Hospitalis praedicti, aut alia persona, quavis etiam Apostolica auctoritate, de illo disponere minime valeant, sed Nos, & Sedes praedicta, aut pro tempore existens Romanus Pontifex de eodem Prioratu in favorem cujuscumque personae, etiam si juxta statuta, & stabilimenta ejusdem Hospitalis, omnia requisita non habuerit, libere disponere, illique conferre, aut in titulum, sive commendam, vel administrationem dare, & concedere possit.

Inhibicio M. Magistro quo minus in hujusmodi collatione se ingerat.

§.2. Inhibentes propterea tam Magistro, & Conventui S. Joannis Hierosolymitani praedictis, quam quibusvis aliis interesse quomodolibet praetendentibus, ne se in eo intromittere quoquo modo audeant, vel praesumant, decernentes irritum, & inane quidquid, secus super his ab

illis, seu a quoquoque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§.3. Non obstantibus Cancellariae nostrae Apostolicae Regalis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non praedictis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & stabilimentis, usibus, & naturis Hospitalis hujusmodi, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis, ac gratis quibuslibet magno Magistro, & Conventui praedictis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoribus, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam motu simili, & consistorialiter, ac ad Imperatoris, Regum, vel aliorum Principum instantiam, & contemplationem, aut alias quomodolibet concessis, & pluries, ac iteratis vicibus approbatis, confirmatis, & innovatis, nec non gratis, & expectativis, tam a dictis Magistro, & Conventu, quam etiam a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, ac a nobis, & Sede praedicta quibusvis personis generice ad quoscumque dicti Hospitalis Prioratus, vel alia Beneficia, aut etiam forsan nominatim ad hunc ipsum, quavis auctoritate concessis: quibus omnibus, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis nullo modo derogari possit, nisi, vel si etiam de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum expressa mentio haberetur, & certa inibi, tunc expressa, forma observaretur, & nisi ad hoc Magister, Conventus, aut alii interesse habentes, seu praetendentes vocati non fuerint: quodque aliter factae derogationes non valeant, & nullatenus suffragentur, tenores hujusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, ac formas pro plene observatis habentes, ad hunc effectum, specialiter, expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus, & decernimus, illaque omnia adversus hanc reservationem, nemini omnino suffragari, perinde ac si non emanasset, decernimus pariter, & declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 21. Decembris 1591. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 21. Decembris 1591. An. I.

PAPA CCXXXIII.

ANNI CHRISTI MDXCII.

Die 30. Januarii 1592. Hippolytus Aldobrandinus patria Florentinus Sancta Romana Ecclesiae Presbyter Cardinalis Tituli Sancti Pancratii electus est Romanus Pontifex, qui Clementis VIII. nomine assumpto Sacra Thiara redimitus est die 2. Februarii. Sedit temporibus Rodulphi II. Imperatoris Ann. XIII. Menses I. Dies V. Creavitque diversis temporibus Cardinales LVI. Obiit die 3. Martii 1605. Sepultusque fuit in Basilica Vaticana. Vacavit Sedes Dies XXIX.

I.

Perogatio ad aliud quinquennium applicationis fructuum Ecclesiae Chiffamentis in Insula Cretae Collegio Graecorum in Urbe erecto.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Hoc Collegium fundavit Gregorius PP. XIII. Constit. LXXIII. quae incipit. In Apostolica Tom. IV. Par. III. fol. 328. Eisdemque Collegio Sixtus PP. V. Officium Diaconi, & Subdiaconi pro Cappellis Pontificiis addidit Constit. LXXXI. quae incipit Religiosa. Tom. IV. Par. IV. fol. 295.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. CUM alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster per suas literas, datas Idibus Januarii, Pontificatus sui Anno V., Collegio Scholarium Graecorum, in Alma Urbe tunc erecto, & instituto, in sustentationem eorumdem Scholarium, Chiffamentis Ecclesiae in Insula Cretae, tunc certo modo vacantis, fructus, redditus, proventus, juraque, obventiones, & emolumenta (dempta eorum certa portione) ad annos quindecim applicaverit: prout in ejusdem literis plenius continetur.

Gregor. XIII. Collegio Graecorum ad quinquennium applicavit fructus Ecclesiae Chiffamentis.

§.2. Et, sicut accepimus, tempus hujusmodi jam forsan effluxerit, sive ejus finis nunc inter. Nos considerantes Ecclesiam praedictam, quae adhuc vacat, Clero, Populoque latino omnino carere, praeter paucos quosdam Canonicos, qui tamen a longo, seu immemorabili tempore, sive ob tenuitatem Praebendarum, sive alias ob causas in ea non resident, sed apud Cidoniensem Ecclesiam, cui inservire solent, atque pia menti dicti Gregorii Praedecessoris inherentes, convenire judicavimus, subsidium hujusmodi Collegio praedicto ad aliquod longius tempus prorogare, donec, Deo dante, talis praedictae Chiffament. Ecclesiae constitui possit Episcopus, qui etiam Clero, & Populo graeco in eadem Insula Sacramenta, & quae sunt pontificalis ordinis, valeat ministrare. Quare applicationem, & assignationem omnium dictae Chiffament. Ecclesiae fructuum, reddituum, & proventuum, omniumque jurium, obventionum, & emolumentorum per ipsam Gregorium Praedecessorem, dicto Collegio, ut praefertur, factam, & ipsum tempus dictorum quindecim annorum, quatenus adhuc duret, ad alios quinque annos a fine dicti quinquennii computandos, auctoritate Apostolica, tenore praesentium prorogamus, extendimus, & ampliamus, quatenus vero lapsus sit, eosdem fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta omnia, exceptis Ducatis centum quinquaginta monetae venetae, Administratori, seu Vicario, qui auctoritate Apostolica eidem Ecclesiae deputabitur, perfolvendis, ipsi Graecorum Collegio pro ejus Alum-

Clemens ad alios quinque annos prorogavit hujusmodi applicationem.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

Alumnorum sustentatione, similiter ad alios quinque, ut presertim numerandos, cum omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & gratis, quae in ipsius Collegii erectione, ac praedictis Gregorii Praedecessoris literis desuper confectis, sunt expressa, & alias, juxta illarum tenorem, quem, praesentibus haberi volumus pro expresso, auctoritate, & tenore praedictis de novo applicamus, concedimus, & assignamus, itant ab ipsius Collegii Procuratoribus per dilectos filios nostros Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ejusdem Collegii Protectores, nunc, & pro tempore existentes deputatis, propria auctoritate, ea omnia exigi, percipi, & levari, praediaque, domus, & bona quaecumque locari, aliaque ad id opportuna, & necessaria fieri possint.

Vicarium in Ecclesia Chilifanensi deputatum.

§.3. Interim vero, ne ipsa Ecclesia aliquid in spiritualibus detrimenti patiatur, dilectum filium Paulum Magnanum de Utino, Ordinis Eremitarum S. Augustini Professorem, ejusque Ecclesiae, illius Sede vacante in spiritualibus Vicarium, ad quinque annorum praedictum, auctoritate, & tenore praemissis constitutum, & deputatum, eique pro sua, & unius Presbyteri Cappellani, qui ipsi Ecclesiae deserviat, congrua sustentatione, & onerum pro divino cultu in ipsa Ecclesia conservando, supportatione, ducatos centum quinquaginta monetae venetae praedictos, sibi annuatim, per ejusdem Collegii Procuratores, in tribus terminis, in fine videlicet cujuslibet quadrimestris, persolvendos, attribuimus, & assignamus.

Necessarias eidem Vicario concedit facultates.

§.4. Nec non eidem Paulo Vicario, omnia, & singula in praedicta Ecclesia gerendi, exercendi, mandandi, ordinandi, & exequendi, etiam per se, vel alium, seu alios, quae ad Vicarii hujusmodi auctoritate deputati officium de jure, consuetudine, vel privilegio, seu alias quomodolibet pertinent, etiam si notam, & expressione requirerent magis specialem, & sub generali concessione non venirent, plenam, & liberam, per praesentes concedimus facultatem. Mandantes omnibus, & singulis, ad quos spectat, ut eum in Vicarium a Nobis deputatum recipiant, & admittant, ejusque salubribus monitis, & mandatis humiliter obtemperent.

Derogatio contrariis.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, quodque ipsa Ecclesia ad praesens Pastore careat, & legitimo Defensore, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 10. Febr. 1592. An. I.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 10. Februarii 1592., Pontificatus nostri Anno I.

I I.

Innovatio Constitutionis Pii V. ab Innocentio IX. declarata, de non alienandis, & infeudandis Civitatibus, & Locis Sanctae Romanae Ecclesiae.

Constitutio Pii V. postea fuit in Constit. LIII. Admonet. Tom. IV. Par. II. fol. 364., & Constit. I. Quae ab hac. Innoc. IX. fol. 324. ut supra.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romani Pontificis curam, & sollicitudinem pertinet, hoc quoque inter cetera non mediocri studio providere, ut quae ad conservandam Sanctae hujus Sedis temporalem ditionem bona, & jura, salubriter sancita fuerunt, ea & ab ipso, & ab aliis inviolata serventur.

Exordium.

§.1. Alias siquidem se. re. Pius Papa V. Praedecessor noster literas edidit in hac verba: Pius Episcopus &c. Admonet &c. Omittitur quia legi potest loco citato in tabrica.

Pius V. editit Bulla hic cit.

§.2. Quae quidem Constitutio uti optima, & ad retinendam S. R. E. dignitatem plane salutaria, approbata, confirmata, & innovata fuit ab his qui sequuti sunt, Praedecessoribus nostris, pia nimirum memoria Gregorio XIII., Sixto V., & Gregorio XIV.

Succesores approbaverunt.

§.3. Et novissime ab Innocentio IX. qui etiam, de tunc Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, & assensu, de quorum numero Nos quoque tunc eramus, declaravit eadem Constitutione prohibita fuisse, & prohiberi, omnem, & quaecumque infeudationem, ac alienationem Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum Sedi Apostolicae tam mediate, quam immediate subditorum, non solum ne fiat, neve attemptetur post eorum devolutionem, sed etiam antequam devolvantur, ac omnem, & quaecumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, ac extensionem infeudationum, investiturarum, & concessionum de dictis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis nondum finitarum, ipsorumque incorporationem, quoad effectum impediendae infeudationis, alienationis, prorogationis, & extensionis hujusmodi, non a die eorum devolutionis, sed a die ipsius Constitutionis, etiam antequam illa devolvantur, ipso jure cum omnibus clausulis, & decretis in praedicta Constitutione contentis, Camera, & Sedi Apostolicae factam censerit, adjecto etiam Decreto, & declaratione, ut promissio, & juramentum praestitum, & praestandum, de servanda eadem Pii Praedecessoris praedicti Constitutione, per ipsum Innocentium, & Successores suos Romanos Pontifices, ac praedictos

Innoc. IX. amplavit.

atos Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, intelligatur de ipsa Pii V. Praedecessoris Constitutione, per eam ut supra declarata, & secundum hujusmodi declarationem, eandem Constitutionem, ad unquam, & inviolabiliter observari oportere, ac debere, sicuti etiam se servaturum esse promissit, ac sancte, & solemniter juravit, prout in ejusdem Innocentii Praedecessoris, sub Datum Pridae Nonis Novembris Pontificatus sui Anno Primo, expeditis literis, clarius continetur.

Hic Pontifex probat, & jurat d. Bullam Pii V. extensam ab Innocentio IX.

§.4. Quare Nos cum primum ad Apostolicae dignitatis fastigium divina providentia vocati sumus, id ipsum ad exequendum nostri Pastoralis officii debitum, praecipue pertinere existimantes, praesertim Pii Praedecessoris literas, ac omnia in eis contenta, etiam juxta declarationem praedictam, per ipsum Innocentium Praedecessorem factam, ac desuper confectarum literarum continentiam, & tenorem, quem pariter praesentibus haberi volumus pro expresso, ac de verbo ad verbum inserto, auctoritate Apostolica tenore praesentium comprobamus, confirmamus, & innovamus. Eaque firmiter, & inviolata, ac juxta declarationem praedictam Nos similiter servaturos esse promittimus, & juramus, atque per eos, ad quos spectat, pariter perpetuo observari praecipimus, & mandamus.

D. P. An. I. die 14. Febr.

Nulli ergo omnino hominum &c. Si quis &c. Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, 16. Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur declaratio, & extensio dictae Constitutionis Pii V.

Pius V. alienationem locorum Sedi Apostolicae prohibuit ut supra in eius Constit. ubi etiam id transactibus penitus imposuit.

§.5. Sanctissimus Dominus Noster. Dixit, post editam per sanctae recordationis Pium Papam V. Sanctitatis suae Praedecessorem de fratrum consilio Constitutionem de non alienandis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis, sibi, & Apostolicae Sedi in temporalibus mediate, & immediate subiectis, etiam ad illud usque tempus in feudum, aut quemvis alienationis titulum dari solitis, ad Sedem praedictam quomodolibet devolutis, & pro tempore devolvendis, gravissimis impositis poenis contra personas tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de hujusmodi Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & Locorum infeudationibus, etiam sub praetextu necessitatis, & evidenter utilitatis, sive illas insinuantes, & suadentes prout in ipsa Constitutione sub Datum 4. Kal. Aprilis Pontificatus sui Anno II. edita, saepius postmodum per Praedecessores suos, ac novissime per Sanctitatem suam comprobata latius continetur.

Gregor. XIV. declaravit d. prohibitionem non intelligi de fundo non devoluto si evidenter extaret.

§.6. Pia mem. Gregorium XIV. itidem Praedecessorem suum, in Consistorio secreto, Romae apud Sanctum Marcum die Veneris 13. Septembris 1591. habito, sententiam tamen S. R. E. Cardinalium, qui tunc

aderant, ac de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minime requisitis, quinimo multis eorum expresse contradicentibus declarasse, & decrevisse, Pii Praedecessoris Constitutione praedicta non prohiberi, feudum nondum devolutum, quando necessitas, aut evidens, & vera Ecclesiae utilitas postulaverit, iterum infeudari. Nec juramentum in ea praestitum similem casum comprehendere, ac neminem licite jurare posse, quod contra necessitatem, aut evidentem utilitatem Ecclesiae sit, sique praedictam Constitutionem intelligendam judicasse, ac deservisse, itant nemini postea de ea aliter, quam tunc ab ipso declaratum fuit, loqui, & scribere liceret, prout in eodem decreto, & declaratione plenius continetur.

1592. utiliter, vel necessitate illud iterum infeudand.

§.7. Verum quia re ipsa conyertum est, quod fere omnes alienationes Terrarum, Civitatum, Oppidorum, & Locorum hujusmodi haecenus factae, ex quibus magna laesio, & imminutio patrimonii, ac existimationis Sanctae Romanae Ecclesiae sequuta est, etiam sub praetextu, & colore verae, & evidenter necessitatis, vel utilitatis Praedecessoribus Sanctitatis suae insinuate fuerunt, cum tamen vix ulla necessitas excogitari possit, cui ex aliis bonis, aut redditibus, & proventibus quam Constitutione praedicta alienari prohibitis subveniri nequeat, vix etiam ulla dari possit utilitas, cui non praeponderet recuperatio, & realis reintegratio in patrimonium S. R. E. earumdem Civitatum, & locorum hucusque alienatorum: cumque hujusmodi casus, absoluta necessitatis, aut verae, & evidenter utilitatis, facilius mente atque animo concipi, & effingi, quam usu venire possint, multo magis expedire omnem prolixam alienationum, & investiturarum, prorogationum, & aliarum concessionum, quomodocumque, & sub quibuscumque causis, & praetextibus attentandi viam omnino precludere, quam ob rarissimos casus, qui vix unquam contingere possunt, apertam relinquere, cumque lucrum in tempore negligere, maximum quandoque sit Ecclesiae lucrum, utilius esse radices omnes, ex quibus hujusmodi alienationes provenire valeant, penitus evellere, quam ex eo quod aliquando possit earum aliqua utilis esse, occasione praebere, ut multae praedictae, & damnosae fiant, cui absurdo atque incommodo, ipsum Pium Praedecessorem praefatum dicta Constitutione non immerito occurrere voluisse, qui longe plures, & graviores facturas, ex multis perniciosis distractionibus sequi posse censuit, quam utilitates ex paucissimis, siquae unquam contingerent fructuosae. Proinde Sanctitas sua habita super hoc cum Venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & singulorum auditis sententiis, de eorum consilio, & unanimi assensu, decretum, & declarationem superius memoratam fel. rec. Gregorii XIV. tamquam destruens praedicti Pii Constitutionem, alienandique occasione praebens, ac minime

Hic modo P6 titex d. declaratioe Gregor. XIV. vocat.

Prohibitione... que Pi V. ca... las suas ve... necessitati... & utilitati... comprehendere... re declarat.

necessariam, & desuper forsan consecras literas, quarum omnium tenores haberi voluit pro expressis, ac ad verum infertis, auctoritate Apostolica revocavit, abrogavit, cassavit, & annullavit, perinde si nunquam emanassent.

§.8. Declarans dicta Constitutione prohiberi Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Feudorum, & Locorum in ea contentorum, tam que nunquam antea in feudum concessa, quam que alias etiam saepius alienata, vel infeudata, ac postmodum devoluta, aut etiam nondum devoluta fuerunt, alienationes, infeudationes, & prorogationes, & extensiones investiturarum, feudorum, & concessionum etiam ex causa necessitatis, aut evidentis, & vera utilitatis factas, & faciendas, juramentum quoque super eisdem Constitutionis observationem per Sanctitatem suam, & Successores suos, ac S. R. E. Cardinales praestitum, & praestandum, casum hunc necessitatis, etiam absolute, & evidentis, & vera utilitatis, omnino comprehendere, nec propterea aliquid illicitum jurari, aut quod contra necessitatem, vel utilitatem Ecclesiae sit, sed quod rationi consonum, atque e re illius est, ac summo opere conducit, prout eadem auctoritate declaravit, statuit, & decrevit, cum clausulis, & derogationibus opportunis.

Dat. P. An.I. die 26. Julii.

Actum Romae in Monte Quirinali, die 26. Julii 1592. In Consistorio secreto.

III.

Comprobatio Constitutionum a Sixto V. editarum, circa conservationem pecuniarum praedicti triginta centena millium nummarum aureorum, in Arce Sancti Angeli repositorum, ad Sedis Apostolicae subventionem.

Haec Constitutiones Sixti sunt tres, & leguntur Const. XLIII. Tom. IV. Par. IV. fol. 206. Const. CVIII. fol. 367. Ibid. Tertia vero praesenti Tomo Const. CXXXV. fol. 1.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quae salubri Praedecessorum nostrorum providentia, pro communi Christianae Reipublicae bono, & rei Ecclesasticae fidei nostrae credite conservatione, statuta fuerunt, ea ut firma perpetuo, & inconcussa permanerent, libenter nostrae approbationis munimine roboramus.

Sixtus V. triginta centena millia nummarum aureorum, in arce repositum indeque pro mi venit in suis Constit. cit. in rub.

§. 1. Dudum siquidem fel. recor. Sixtus Papa V. praedecessor noster, gravissimis de causis adductis, & adversus ingentia, quae impendebant, & adhuc impendent pericula, opportuna, quantum temporis conditio ferebat, subsidia preparans, de fratribus suis S. R. E. Cardinalium, in quorum nu-

mero etiam nos tunc eramus consilio, primo sui Pontificatus Anno decies centena nummum aureorum millia, secundo vero anno altera itidem decies centena millia, ac demum tertio anno tertia similiter decies centena millia aureorum hujusmodi, in certum sanctiusque ararium, quod in Pontificia S. Angeli Arce constitutum est, summa diligentia industriaque retulit, ac de singulis decies centenis millibus nummis perpetuo asservandis, nec ullo inde unquam tempore, nisi ad praescriptos maximeque necessarios usus depromendis, & erogandis, trinas Constitutiones edidit, prout in illis, quarum tenores, etiam pro expressis, & praesentibus literis de verbo, ad verbum nihil penitus omisso infertis haberi volumus, ac decernimus, plenius continetur.

§. 2. Quas quidem Constitutiones cum maxime expediat in futurum servari: Nos, & muneris nostri debito satisfacere, & quod in eis disponitur, ut par est, adimplere cupientes, easdem Sixti praedecessoris literas, & omnia in eis contenta, de venerabilium fratrum nostrorum, praedictorum Cardinalium consilio, & assensu, auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, easque firmiter, & inviolate, juxta illarum dispositionem, observare, etiam nunc de novo, per praesentes promittimus, vovemus, & juramus, ac per eos, ad quos spectat in futurum observari debere statuimus, & ordinamus. Nulli ergo &c. Si quis autem &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, 16. Kal. Martii, Pontificatus nostri anno primo.

IV.

Confirmatio, & innovatio literarum Pii V. & Constitutionis Pauli IV. contra Haereticos Civitatis Avenionensis, & Comitatus Venayssini editarum, praesertim ne res novas vendant.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum saepe accidere possit, ut, vel temporum injuria, vel hominum negligentia, aut alias ea, quae a Romanis Pontificibus proinde sancuntur, paulatim in desuetudinem abeant, ideo convenit, quandoque eorum memoriam adhibito confirmationis, & innovationis remedio, per eosdem Romanos Pontifices renovari, ut illa perpetuo firmiora subsistant.

§. 1. Dudum siquidem a fel. recor. Pio PP. V. praedecessore nostro emanarunt literae confirmatoriae Constitutionis pie mem. Pauli PP. IV. similiter praedecessoris nostri contra Judaeos editae tenoris subsequens videlicet: Pius Episcopus Servus servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex. Christi Vicarius in terris &c. Cetera legi possunt Tom. IV. Part. II.,

Quas Const. hic Pontifex confirmavit, & jurat.

Dat. P. An. I. die 25. Febr.

Procedimus.

Pius V. Pauli IV. literas, de quibus sit mentio in rubrica, confirmavit.

Tenor literarum Pii V.

Con.

Judex super dicta Constitutiones non observant in aliquibus locis.

Est innovat Clement peccatititer per Civitatem Avenionensem, & Comitatum Venayssinum.

Vice-Legatis &c. eorumque executionem committitur.

Clausula.

Derogatio contrarium.

Dat. die 28. Febr. 1592.

Causa hujus Constitutionis.

Constitut. X. fol. 286. Omititur tenor istius Constitutionis, qui a habet supra fol. citato.

§. 2. Cum autem, ut liquido apparet, praesentiarum literarum observationem, ipsi Judaei aliquantulum relaxare, praesertim in locis ab Urbe remotis, & nominatim in Civitate Avenionensi, & Comitatu Nostro Venayssino, & in desuetudinem trahere dignoscantur:

§. 3. Nos volentes literas, & Constitutionem praefatas, ac omnia, & quaecumque perpetuo, ut par est inviolate observari debere, easdem literas, & Constitutionem perpetuo confirmantes, & approbantes, Nostraeque Apostolicae confirmationis perpetuo munimine roborantes, auctoritate Apostolica, tenore praesentium precipimus, & mandamus, omnibus, & singulis, quos literae, & Constitutio praedictae concernunt, sub penis in eis contentis, ut ea omnia, & singula inviolabiliter perpetuo observent, ac observari curent, & faciant.

§. 4. Et nihilominus dilectis filiis Nostro, & Apostolicae Sedis Legatis, Vice-Legatis, Gubernatoribus, Officialibus, & Ministris quibuscumque nominatim in Civitate Avenionensi, & Comitatu Nostro Venayssino praedictis nunc, & pro tempore existentibus, distincte precipiendo mandamus, ut literas, & Constitutionem praedictas in Civitatibus Nostri, & locis quibuscumque praesertim Comitatus praedicti, & seu Legationis Avenionensis, omnino observari faciant, ac inter alia Judaeis ibidem degentibus, ne Merces rerum novarum, sed tantummodo ipsas res veteres, ut in ipsis literis disponitur, vendere, aut mercari praesumant, expresse prohibeant, in contravenientes poenas in literis, & Constitutione hujusmodi comminatas irremissibiliter exequendo.

§. 5. Et ita in praemissis per eisdem Civitatis, & Comitatus Legatos, seu Vice-Legatos, & alios quoscumque Judices Ordinarios, & Delegates, scribata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definituri debere: irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 6. Non obstantibus omnibus, quae in ipsis literis expressum est non obitare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 28. Februarii 1592. Pontificatus Nostri Anno primo.

V.

Declaratio quoad electionem, & qualitates Judicum Conservatorum, ad instantiam quorundamque Ordinum, Universitatum, Collegiorum, & locorum piorum, a Sede Apostolica concessorum, & concedendorum.

CLEMENS PAPA VIII.

Sacrosanctissimus in Christo Pater, & Dominus Noster Dominus Clemens, divina Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

providentia Papa VIII. ne ob malitiosam petentium suggestionem, & ex eo quod ob locorum distantiam, personarum, quibus cause mandantur, certa notitia haud ita facile haberi potest, per Judices aliquos minus interdum idoneos in Conservatores deputatos causas ipsas cognosci contingat, cupiens salubriter providere:

§. 1. Revocavit, ac declaravit nullas, invalidas, & subreptitias omnes, & quaecumque Judicum deputationes in literis Conservatorum, juxta formam in quaterno Cancellariae descriptam, seu alias quomodolibet expeditis hactenus per Sedem Apostolicam, perpetuo, vel ad tempus nondum elapsam concessas, & directas iis Conservatoribus, & Judicibus, qui qualitates non habent requisitas, & descriptas in Constitutione fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris sui, quae incipit: Statutum.

§. 2. Quique etiam in Conciliis Provincialibus, aut Dioecesanis, juxta Decretum Concilii Tridentini, electi, & designati non sunt ad instantiam quorundamque Conventuum, Capitulorum, Militiarum, Universitatum, Collegiorum, Ordinum, ac in favorem quorumvis Monasteriorum, Hospitalium, & aliorum quorumvis Piorum, tam secularium, quam cujusvis Ordinis, aut Instituti Regularium locorum, quantumvis exemptorum, obtentas, cum quibusvis praeservativis, resistivis, mentis attestativis, derogatoriis derogatoriis, efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, quorum omnium tenores Sanctitas Sua haberi voluit pro expressis.

§. 3. Non tamen quoad negotia jam cepta, vel quoad ea, in quibus illa suam sortite effectum seu executionem habuerunt.

§. 4. Ac etiam insuper voluit, & ordinavit, quod omnes deinceps literae Conservatorum hujusmodi per Sedem Apostolicam concedendae, ad Conservatores, & Judices dumtaxat dirigantur, qui qualitates juxta d. Bonifacii Constitutionem habeant, quique in praefatis Conciliis electi, & designati sint, & non aliis aliter vero expeditae literae praefatae nullius sint roboris, vel momenti.

§. 5. Decernens, &c. Placet, publicetur, & describatur. Hi.

Acta, & publicata sunt supra dicta revocatio Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1592., die vero 19. Martii, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Papae Anno I.

Claudius Ciccolinus Corfor.

Revocatio quorundam deputationum Judicum Conservatorum a Sede Apostolica concessarum non habentium qualitates requisitas in cap. 11. de Re. script. in 6.

Et non electorum in Concilio Provincialibus juxta formam Conc. Trid.

Excipiuntur Cause jam deinceps, vel inceptae.

Litterae imperatorum excedenda juxta formam Constit. Bonifacii VIII.

Decretum irritans. Pape subscriptione. Publicatio. Pont. An. I. die 19. Martii.

Ex Reg. in Secr. Breve.

Commissio Nuncio apud Hispanie Regem, ut per se, aut per alium interfit Capitulis Generalibus, & Provincialibus Monachorum Ordinis S. Benedicti.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Commissio de qua in rubrica.

§. 1. CUM Nos hodie per alias Nostras literas, nonnulla circa controversias, & dissensiones electionis Abbatis Monasterii S. Benedicti Vallis Oleti Ordin. ejusdem S. Benedicti Palentin. Diocesis, qui Abbas Generalis Congregationis ejusdem Ordinis Regnorum Hispaniarum esse debet, statuerimus, & ordinaverimus, prout in eisdem literis, quarum tenorem presentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur: cupientes summopere, ut ea omnia, & alia quaecumque in capitulis, tam generalibus, quam Provincialibus, & intermediis ejusdem Ordinis fieri contingerit, & praesertim circa electiones, & Regularia ejusdem Ordinis instituta, regulas, reformationes, visitationes, observationes, & Monasticam Disciplinam, rite, & recte executioni demandentur, ac simul etiam providere, ne in Capitulis successive celebrandis inter ipsos Monachos dissensionis, aut contentionis alicujus occasione, scandalum oriatur, dilecto filio Nostro, & Apostolicae Sedis pro tempore in Hispaniarum Regnis Nuncio, per praesentes mandamus, ut in Capitulis hujusmodi, quoties sibi expedire videbitur, per se, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxerit eligendos, Nostro, & Apostolicae Sedis nomine interfit, assistat, praesideat, ac quaecumque ad Divinum Cultum, salubrem directionem ipsius Ordinis, illiusque Monachorum bonum regimen, & reformationem expedire videbuntur, ordinari, ac constitui curet, & cum effectu faciat, provide, atque ut electiones hujusmodi per eos, ad quos spectat, juxta, & secundum nostrarum praedictarum tenorem fiant, ac Ordinis Constitutiones, Instituta, Regulas, Visitations, & Reformationes, aliaque circa Monasticam Disciplinam, observationes, cateraque omnia pro Divini cultus augmento statuta, & ordinata, etiam sub censuris, & poenis, ac suffragiorum, tam activorum, quam passivorum privatione, aliisque Juris, & facti remediis opportunis, cum facultate aggravandi, & reaggravandi, & interdicendi, invocato etiam ad hoc, si opus fecerit, auxilio brachii secularis, omni, & quacumque appellatione, reclamatione, & recursum remotis inviolabiliter observari curet, & faciat, cum effectu, cum potestate omnia, & singula, ac quaecumque in praemissis universis, & singulis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna facien., decernent., & executionem, per se, vel alium, seu alios ad id eligendum, vel eligendos, quam sibi tenore praesentium concedimus, & impartimur.

§. 2. Decernentes praesentes literas, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis Nostrae, aut alio quovis defectu notari, argui, impugnari, revocari, restringi, vel limitari, ne praemissa per Capitulum generale, aut alias retractari, corrigi, vel abrogari possent, sed ab omnibus inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscumque Judices, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, Judicari debere: irritum quoque, & inane, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinis praedictorum statuti, concordii, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque Indultis, & literis Apostolicis dicto Ordini, ejusque Monasteriis, & Superioribus in genere, vel in specie, quomodolibet concessis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio, aut alia exquisita forma, ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, ad effectum praesentium dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die xx. Martii 1592. Pontificatus Nostri Anno primo.

Derogatio contrariorum

Dat. die 20. Martii 1592. An.I.

VII.

Suppresso Officio Vacabili Praefecti Carcerum Status Ecclesiastici, hujusmodi Praefecturam Confraternitatis Charitatis erectis, vel erigendis committit.

Ex Reg. in Secr. Breve.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter multiplices Pastoralis nostri officii curas, in eam libenter incumbimus, ut Populorum Nobis, & S. R. E. in temporalibus subditorum commodis, & publicae utilitati (quantum in nobis est) consulamus: & si qui interdum abusus in eorum commune damnum, & gravamen irrepunt, iis salubria, quaecumque possumus, remedia adhibeamus, prout conspiciamus in Domino expedire.

§. 1. Cum itaque alias omnes, & singulas concessiones, applicationes, & appropriationes, deputaciones, & electiones omnium, & quorumcumque officiorum Guardianorum, & Custodum Carcerum, seu Car-

Procurium

Revocatio quibuscumque concessione circa Custodiam Carcerum

Ex Reg. in Secr. Breve.

Carceratorum civilium, & criminalium in omnibus Civitatibus, Provinciis, Terris, & Locis Ditionis temporalis S. R. E. (Alma Urbe, ac Anconitan., & Beneventan. Civitatibus, ac earum Territoriis dumtaxat exceptis) quibuscumque personis cujuscumque dignitatis existentibus, ac ipsius Legationibus, Guberniis, Potestatibus, Communitatibus, Universitatibus, aut certis Magistratibus per quoscumque Romanos Pontifices, vel eorum Officiales perpetuo, seu ad vitam cujuscumque eorum, vel ad tempus factae, auctoritate Apostolica revocatae, & annullatae fuerint: ipsaque officia, & illa conferendi, concedendi, assignandi, locandi, & alias de illis disponendi facultates, nec non emolumenta omnia, seu responsiones inde provenientes a quibuscumque Legationibus, etiam de latere, Guberniis, Potestatibus, aliisque officiis, & Magistratibus, etiam per dictas Communitates, seu Universitates eligi, seu deputari solitis, penitus, & omnino perpetuo dismembrata, & separata, dictaque officia Custodum, & Guardianorum singula ab omni, & quacumque responsione annua, seu mensura, sive in ipso ingressu, & admissione persolvenda, nec non onere, & solutione persolvenda, etiam de latere, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Barifellis, Officialibus, Communitatibus, Universitatibusque, & eorum Magistratibus quibuscumque facienda exempta extiterint.

Erectio officio vacabili Praefecturae Generalis

§. 2. Ac unum officium Praefecturae generalis Custodum, seu Guardianorum Carcerum, & Carceratorum hujusmodi ad vitam personae illud obtinentis vacabile, excepta prima vice, qua ut pro medietate non vacaret, indultum fuit, per unum Praefectum Generalem, qui omnibus Custodibus, & Guardianis Carcerum, & Carceratorum Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, & locorum praedictorum praesideat, omnesque ipsos pro suo arbitrio deputet, & amoveat, tenendum, & regendum eadem auctoritate erectum fuerit: eidemque officio Praefecturae, omnia, & quaecumque regalia, salaria, emolumenta, ordinaria, & extraordinaria, etiam incerta cum facultate alendi Carceratos cum solutionibus solitis, & consuetis, Jura, & obventiones per ipsos Custodes, Guardianos, & illorum, quemlibet etiam ratione laboris, ac etiam quoad annuam, vel mensuram responsionem, per Legatos etiam de latere, Vice-Legatos, Gubernatores, Potestates, Barifellos, aliosque Officiales, & Magistratus, Communitatesque, & Universitates praedictas percipi solita, seu alias illis per quoscumque, etiam dictam Camera Apostolicam, ejusque Ministros, quavis occasione, vel causa solvi consuevit, vel quomodolibet debita perpetuo assignata, applicata, & appropriata fuerint.

Quod concessum fuit Annibali, & Joanni de Lilio.

§. 3. Insuper dilecto filio Joanni Baptista de Lilio Clerico Bononien., cujus nomine, ac pro pretio dicti officii sic erecti quondam Annibal etiam Lilius ejus Genitor 13. millia scuta monetae ad rationem Juliorum decem Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

pro quolibet scuto jam persolverat, officium praedictum Praefecturae generalis, sic ab ejus primava erectione vacans, cum omnibus illius honoribus, oneribus, facultatibus, salariis, emolumentis, Juribus, & obventionibus ordinariis, & extraordinariis, & incertis, illis quomodolibet debitis, ut praefertur, per illum, quoad vixerit tenendum, habendum, & regendum concessum extiterit, cum Indulto pro haereditibus dictorum Annibalis, & Joannis Baptista, ut si ipsum, quando in dictum officium obtineret, decedere contigisset, medietas illius pretii reservata, salvaque esset, prout in ejus Literis Apostolicis, seu in forma Brevis desuper expeditis, latius continetur.

§. 4. Nos intelligentes, postmodum experientia compertum esse, dum ipse Praefectus aliis plerumque conductoribus lucricausa, id muneris obeuntibus vices suas demandat, vix posse eam, quam Christianos potissimum decet erga personas in carcere detentas charitatem exercere: multos etiam de gravaminibus sibi per hujusmodi Substitutos Custodes illatis in dies conquiri: sepe etiam contigisse, ut plures pauperes artis alieni, quod suo tempore solvere nequirent, causa, in Carcerem ducti, in ipso Carcere, ut se alerent, novum as alienum contrahere coacti fuerint, propter quod rursus retenti in eodem carcere, licet prius illo are alieno se exolvissent: Inopes vero gratis et carcere liberari non posse, sicuti antea fieri solebat, sed in carceribus misere marcescere: Ideoque in praemissis opportuna aliqua ratione publicae utilitati consulere volentes,

§. 4. Motu proprio, non ad alicujus super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera nostra deliberatione, & certa scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, officium Praefecturae Generalis Custodie, seu Guardianorum Carcerum hujusmodi, cujus erectionis, & illius concessio in favorem dicti Joannis Baptista, ut praefertur facta, ac desuper confirmata literarum tenorem, praesentibus haberi volumus pro expressis, & ad verbum insertis, illiusque nomen, titulum, & denominationem perpetuo, tenore earumdem praesentium supprimimus, & extinguimus, concessionemque praedicto Joanni Baptista de illa, ut praefertur etiam titulo oneroso factam, ejusdem Joannis Baptista expresso ad hoc accedente consensu, eique restituto pretio, quod alias, ut dictum est, persolverat, ac ulterius ei solutis his mille scutis, que illi largimur, ut libentius consensum hujusmodi praestet, nec non per eum, ejusve Genitorem postea factas sublocationes, subdelegationes, subrogationes, & deputaciones, ac contractus desuper initos, etiam Juramento, & quavis alia firmitate roboratos, ac Instrumenta etiam cum obligatione in forma Camerae Apostolicae celebrata cum omnibus inde secutis revocamus, irritamus, & annullamus, nulliusque roboris, vel momenti esse decernimus, ita ut de cetero neque ipsi Joanni Baptista, aut cuicumque

Ex quo tamen nonnulli exoriantur abusus.

Clemens restituit pretio d. J. Officium suppressum.

que ab eo causam habenti, in aliquo suffragentur, neque alterutra pars ad observantiam eorum, quæ in Constitutionibus, & Instrumentis prædictis continentur, in futurum ulterius teneantur.

§.6. Novam vero, & magis piam, ac miserabilibus personis, & pauperibus commodiorem Custodum Carcerum rationem inire cupientes, in unaquaque Civitate, Terra, Oppido, & loco dictæ ditionis, & Status Ecclesiastici, singula officia Custodum Carcerum, quæ inibi sunt, quæque hæcenus dicto officio Præfecti Generalis per præfentes suppressio annexa, & ab eo dependentia, eique incorporata fuerunt, cum omnibus eorum Juribus, pertinentiis, auctoritatibus, facultatibus, & emolumentis, ei Confraternitati, sive Societati Laicorum, seu Clericorum, aut mixtæ, quæ charitatis, & pietatis opera erga Carceratos in ea Civitate, Oppido, & loco exercere solita est: aut si in aliqua ex hujusmodi Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis, nulla Confraternitas, quæ id faciat, ad præfentes reperitur, ei Confraternitati, seu Societati, quam loci Ordinarius ad id pium munus obcurandum deputandam, seu de novo erigendam duxerit, motu, scientia, & potestate similibus perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

§.7. Et singulas Confraternitates prædictas, quæ inopes, egenos, carceratos gratis alere, & gratis etiam dimittere, pietatis causa visitare, sincera in Domino charitate tractare, spiritualibus, & temporalibus auxiliis juvare, aliaque erga eos pia opera exercere teneantur, sicuti similes Confraternitates charitatis, & pietatis nuncupate in hac Alma Urbe erectæ erga carceratos exercere solent, quoad officia hujusmodi in locum, & Jura ipsius Præfecti Generalis ponimus, & subrogamus.

§.8. Nec non eisdem Confraternitatibus, & earum unicuique respective Custodes singulos in carceribus prædictis idoneos ad beneplacitum ipsius Confraternitatis, & ad tempus, & cum salario, seu mercede ei benefica, de expressa tamen licentia, & consensu Governoris, seu Potestatis, aut Præfidis ejus loci, nec alias ponendi, & ad nutum ejusdem Confraternitatis amovendi, nec non jura, salaria, mercedes, emolumenta, ac regalia quæcumque Custodibus Carcerum solvi solita, & ad eos quomodolibet pertinentia, per fideles ministros ad id per ipsas Confraternitates deputandos colligendi, exigendi, & levandi, ac in propriis earundem Confraternitatum usus convertendi, omniaque, & singula, quæ ipse Præfectus Custodum facere poterat, seu debet, & consueverat, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna, etiam quæ expressionem requirerent magis specialem, & sub generali concessione non venirent, gerendi, mandandi, & exequendi plenam, & liberam harum serie facultatem concedimus, & impartimur.

§.9. Quamquam vero emolumenta hujusmodi integra sine ullo onere ipsius Con-

Carcerum Custodiam, & præfidentiam in quolibet loco Confraternitati ad hoc pium opus instituta, vel instituturæ committit.

Quæ Confraternitates in locum prædicti Præfecti cum eisdem jure, & Privilegiis subrogat.

Etque emolumenta omnia spiritualia, & privilegia concedit.

Injuncto onere solvendi.

fraternitatis elargiri, summopere cupemus, tamen cum ipsius Joannis Baptiste indemnitati, ut præfertur, consulendum sit, Camera Apostolica multis, & extraordinariis impensis gravata pecunias ad id necessarias in promptu non habeat, gravesque sumptus ad arcendos Bannitos, ac facinorosos homines ab ipsa ditione Ecclesiastica, & ad succurrendum Catholicis in Christianissimo Franciæ Regno, qui furiosis hereticorum armis pene oppressi sunt, in dies magis subice cogamur, aliquid subsidii ad tempus modicum comparare volentes, loco annuæ responsionis circiter quatuor millium scutorum, quæ ipse Joannes Baptista ex sublocationibus officiorum Custodum hujusmodi in totum percipere consueverat, imponimus, atque indicimus taxam 1500. scutorum tantum per ipsas Confraternitates, & earum singulas pro rata a dilectis filiis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, & Thesaurario Generali habita ratione prioris responsionis, ut præfertur solvi solita, declaranda, ex nunc in futurum Camera Apostolicæ, ac pro ea Thesaurario pro tempore existenti ejus Provinciæ, ubi quæque Civitas, Terra, aut Oppidum, vel locus sita erunt, annuatim de bimestri in bimestre anticipante, & pro rata persolvenda, ea nimirum de causa, ut ex ea dos, seu fructus pro locis, seu portionibus montis vacabilis ad effectum congregate summa dictorum 15. mill. scutorum, quæ dicto Joanni Baptiste restituenda, & solvenda erunt, per Nos erigendi constituantur.

§.10. Decernentes Taxam hujusmodi tandem per ipsas Confraternitates solvendam esse, donec extinctis per obitum personarum illa obtinentium omnibus locis, seu portionibus ejusdem montis, quæ cum primam, ut præfertur vacaverint, eo ipso extincta esse volumus, & aliis ulterius vendi, aut alias concedi prohibemus, id totum commodo earundem Confraternitatum cedat, & que tandem, & ab hac impositione, & a quocumque alio onere, & solutione prorsus immunes, & exemptæ possint uberius, & commodius suam erga Carceratos charitatem, & beneficentiam exercere.

§.11. Quocirca universis, & singulis locorum hujusmodi Ordinariis per Apostolica scripta mandamus, ut ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios præfentes literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant illas per eos, ad quos spectat, inviolabiliter observari: Contradictores per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita, compescendo.

§.12. Non obstantibus præmissis, & quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictarumque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, earumque Civitatibus, Universitatibus, & Ma-

1500. scutiis quocumque pro summa restituenda DD. de Liliis.

Quæ restituta summa omnia in beneficium dd. Confraternitatum cedant.

Executione locorum Ordinaris committit.

Oblantia tollit.

Magistratibus, ac personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, acsi ad verbum infererentur, præfentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§.13. Volumus autem, ut præfentium transumptis, etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud ubique locorum adhibeatur, quæ adhiberetur præfentibus, si forent exhibite, vel ostense.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ suppressionis, extinctionis, largitionis, revocationis, irrationis, annulationis, unionis, annexionis, incorporationis, positionis, surrogationis, concessionis, impartitionis, impositionis, indictionis, decretorum, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ in Monte Quirinali Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno I.

VIII.

Confirmatio Decretorum Cardinalis Camerarii pro Communitatibus Status Ecclesiastici.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. PRO nostro Pastoralis munere subditorum nostrorum incommodis sublevandis, publica utilitate, ac necessitate id exigente intenti, dilecto filio nostro Henrico Tituli Sanctæ Pudentiænæ Presbytero Cardinali Caetano S. R. E. Camerario vivæ vocis oraculo dedimus in mandatis, ut statim circa solutiones, etiam Camera Apostolicæ, ac illius Ministris, & Appaltatoribus per eosdem subditos faciendas aliqua statueret, atque decerneret, donec magis opportunum remedium his rebus adhiberemus, ad quorum mandatorum executionem idem Henricus Cardinalis Camerarius procedens edictum per viam legis generalis proposuit.

§.2. Volentes igitur in eodem edicto contenta, cujus seriem inferius adscribi fecimus, exacte observari, illi, ac in eo con-

tentis quibuscumque motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine plenariæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac ab omnibus tam in Urbe nostra, & Romana Curia, quam extra eam Jusdicentibus, etiam Notario, in eadem Urbe, ejusque Districtu nunc, & pro tempore Vicario generali, ac Governatore, & Senatore prædictæ Urbis, nec non Causarum ejusdem Camera Apostolicæ generali Auditore, extra Urbem vero per Nostros, & Sedis Apostolicæ, etiam de latere Legatos, Vice-Legatos, Governatores, Rectores, & alios jura reddentes, ejus edicti observationem procurari debere præcipimus, atque mandamus, ac juxta edicti prædicti, & in eo contentorum seriem, & tenorem, nec aliter in quibuscumque judiciis, & litibus motis, & impostum introducendis, etiam coram caesarum Palatii Nostri Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, ac quibusvis aliis Tribunalibus, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere: irritumque, & inane decernimus, quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.3. Non obstantibus Cancellariæ Nostre Apostolicæ Regulis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac contractibus, & conventionibus, tam cum particularibus personis, quam cum Camera nostra Apostolica prædicta initis, & impostum incundis, ejusdemque Camere, atque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum statutis, sive, atque stabilimentis, nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eidem Camere, illiusque Thesaurariis in Provinciis deputatis, ac Civitatibus, Terris, & Locis Status Ecclesiastici constitutis Appaltatoribus, & Ministris, nec non Vicario Urbis, Governatori, Senatori, atque Auditori generali causarum Camera prædictæ sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam ex causa onerosa, atque in vim contractus ultro citroque obligatorii concessis confectis, ac sæpius innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quævis alia expressio habenda esset, illorum tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur, his nostris literis pro expressis, atque insertis habentes, illis alias, dummodo edicti prædicti, & in eo comprehensorum effectum impedire, aut retardare nequeant, in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fidem transumptis addit.

Clausula.

Dat. die 11. Aprilis 1592. An.I.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Card. Camerarius edictum solvit circa solutiones a subditis Status Ecclesiastici Camere Apostolicæ faciendas.

Confirmat Clemens, & executioni mandari jubet.

Oblantia tollit.

Edicti tenor.

§.4. Tenor autem edicti predicti sequitur, & est hujusmodi: Henrico del titolo di S. Pudenziana Prete Cardinale della S. R. Chiesa Camerlingo.

Avendo la Santità di Nostro Signore per la divina providenza Clemente Papa VIII. fermamente deliberato di provvedere, che li Populi, e Sudditi suoi, e di S. Chiesa siano quanto prima sollevati dall'incomodi, quali continuamente occorrono, per li pagamenti de danari da farsi fuori di Roma nelle Provincie, Città, Terre, e luoghi dello Stato Ecclesiastico, ed anco in quelli, che si devano fare alla Rev. Camera Apostolica istessa, e per lei alli Theforieri delle Provincie, Appaltatori, ed altri Ministri Camerali, ne potendosi così presto apportare in tale occorrenza quella necessaria, ed opportuna provvisione, che sarà proporzionata a tale bisogno, perciò mentre non sarà ordinato altro, e fino a migliore deliberazione, per espresso comandamento di sua Beatitudine datoci a bocca, per publica utilità, e commodità degli Vassalli, e Sudditi di Santa Chiesa dichiarando primieramente, che quando se tratta de tollerare, che s'effiga per cambiare il Paolo di argento alcuna quantità d'aggio, o in qualsivoglia altra maniera, non possa essere altra effazione di maggior quantità di tre quattrini delle infrascripte Zecche per ciaschedun Paolo: e così non se possa pagare, ne effigere maggior quantità di cinquanta tre quattrini per ciaschedun Paolo. Prohibimo a qualsivoglia persona di ciascun stato, grado, ordine, e condizione che sia, che nelli pagamenti, quali si avranno di fare per qualsivoglia causa, e occasione, non possa refutare, ne recusare d'acceptare il pagamento, che se li dovrà fare per la terza parte in quattrini, e bajocchi battuti però nelle Zecche di Roma, Ancona, Macerata, Fano, Montalto, e de Castro Vecchia, e questa prohibizione s'intenda aver luogo in qualsivoglia pagamento da farsi così per contratto non solo di compra, e vendita, ma per qualsivoglia altre specie di convenzione, ancora redotta in scrittura, così se sarà in forma publica, come privata, e cautelata di qualsivoglia maniera con rinunzia anco per giuramento, e forma garantigiata, ed obligazione in forma di Camera Apostolica, rinunzia di Costituzione di Procuratore, ed altre cogitate, incogitate, e più efficaci cautele, e con particolare renunzia della presente prohibizione, alla quale essendo fatta per publica utilità non intendiamo, che sotto qualsivoglia forma di parole, o pretesto si possa renunziare, togliendo all'Istromenti, e convenzioni ancora giurate, che si faranno dopoi la pubblicazione del Bando presente, siccome di abbaso si dirà continenti la renunzia di tale prohibizione di accettare la terza parte del pagamento nella detta specie di quattrini, e bajocchi la fede, e di poter fare alcuna prova né in Giudizio, né fuori, e che il giuramento interposto in tale contratto Istromento,

o Scrittura sia reputato nullo, e non possa produrre efficacia alcuna, come in detrimento del publico, estorto dolosamente, e per via d'inganno, eccettuando però dal presente Editto le convenzioni, e contratti sopra ciascheduna cosa, e di qualsivoglia sorte che siano fatti, e celebrati fino al giorno, che il presente ordine sarà pubblicato nelli luoghi soliti della Città, Terre, e luoghi del detto Stato: nel qual caso mentre se trattarà delli pagamenti da farsi per vigore de contratti, ed Istromenti già stipulati, e fatti, quantunque sia convenuto altrimenti, intendiamo, e così espressamente comandiamo, che quelli doveranno ricevere tali pagamenti siano obligati non dimeno a pigliare il resto delli quattrini, e bajocchi predetti, con habilitarli però di potere effigere l'aggio di tre quattrini delli approbati, come di sopra per ciaschedun Paolo: volendo, che qualsivoglia Tribunale del Stato di Santa Chiesa faccia eseguire quanto in questo nostro Editto si contiene, ed assista non solo richiesto dall'Interessati, ma per mero officio suo, acciò detto Ordine sia posto in esecuzione, procedendo contra tutti li disobedienti, e che contravveranno direttamente, o vero indirettamente a tale prohibizione, ed effigeranno maggior quantità d'aggio delli tre quattrini per Paolo non solo per la detta quantità della terza parte, ma per qualsivoglia altra quantità, che si accettasse in pagamento, alla confiscazione di tutto quello, che sarà dedotto in obligazione, convenzione, e contratto, quale subito irremissibilmente sia applicato alla detta Rev. Camera, dandoli ancora facoltà de aggravare le dette pene pecuniarie, e de imporre pene corporali a loro arbitrio, provvedendo anco in ogni miglior modo circa l'osservanza delle cose predette. Sotto però a questo nostro Bando non s'intenderanno compresi li pagamenti da farsi per vigore delle Lettere di Cambio, circa delle quali non s'intende d'alterare il solito, si come si è ordinato, e fino a hora s'è osservato in Roma.

Di più espressamente si comanda sotto le medeme pene, che fra le persone particolari, e nelli pagamenti che passano, ed occorrono fra privati, e devano seguire fra essi, se debba in loco del Paolo d'argento accettare la moneta, secondo la valutazione d'essa fatta già nelli tempi passati, ed ultimamente renovata per un Bando pubblicato in Roma sotto il dì 24. di Marzo del presente anno 1592., al quale havendo il tenor d'esso per espresso s'abbia relazione: Ed in oltre si ordina alli Theforieri delle Provincie, Appalti dell'entrate, & proventi Camerali, Commissarij, Esattori, e Ministri della detta Camera, che debbano nonstante qualsivoglia contratto, convenzione, patto, ed altro, che facesse in contrario, in luogo delli Paoli d'argento, accettare le dette monete, conforme alla valutazione di esse monete, perché secondo la medema valutazione saranno accettate dalla

medema Camera Apostolica, nelli pagamenti, che si doveranno fare alla detta Camera da essi Theforieri, Appaltatori, Commissarij, e Ministri: ordinando per questo, che così si debba eseguire da essi Theforieri, Appaltatori, e Ministri.

E per maggior commodo delli Sudditi del detto Stato Ecclesiastico, di più vogliamo, che li medemi Theforieri, Appaltatori, e Ministri della detta Camera, come di sopra per la parte, e rats delli pagamenti Camerali, quali si devano fare dalle Provincie, Città, Terre, e luoghi del detto Stato, per sopportare le spese per il regimento d'esse, ed altri pagamenti, che devano seguire nelli medesimi luoghi, e nelli medemi luoghi si devano verisimilmente spendere, e smaltire, si accettino senza contraddizione, o dilazione alcuna li quattrini, e bajocchi delle Zecche, e Stampe già dette di sopra, con li quali quattrini, e bajocchi ricevuti nella medema specie, si possono fare li pagamenti delli Theforieri, e Ministri Camerali a quelli, che sono descritti nelle Tavole date dalla detta Camera, e ad alcun' altri pagamenti, quali devano seguire nelle Provincie, e luoghi predetti senza alcun'aggio.

Dichiarando in caso, che si contravenga alle cose predette, che non possono li principali scusarsi per li Ministri, ma si debba procedere contro li principali, non esentando li Ministri dalle pene, che potranno sopportare, e vogliamo, che il presente Bando pubblicato nelle Città, Terre, e luoghi secondo il solito d'essi, stringa, ed obblighi ciascuno all'osservanza delle cose predette, e s'incorra nelle pene, come se fosse personalmente intimato. Datum Romae in Camera Apostolica die 8. Aprilis 1592. Henricus Cardinalis Camerarius.

§.5. Volumus autem, ut praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem, quae ipsi praesentibus in Judicio, & extra haberetur, fides adhiberi debeat.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 15. Aprilis 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Transumptis fides addit.

Dat. die 15. Aprilis 1592. An.I.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Documentum erecta Ecclesiae Fossanae in Episcopatum Taurinensi Archiepiscopo Suffraganeum.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Populo Civitatis, & Dioecesis Fossanae, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ecclesiam Fossanensem in Episcopatum secessisse significat.

§.1. Hodie ex certis causis Oppidum Fossanense olim Taurinense. Dioecesis ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac Gloriosissimae ejus Virginis Mariae totius-

que curiae Coelestis honorem, & fidei Catholicae exaltationem, ac Christianissimorum animarum salutem, Civitatis titulo de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate perpetuo decoravimus, ipsumque Oppidum in Civitatem Fossanensem nuncupandum, & Ecclesiam S. Mariae, & S. Juvenalis inibi existentem in Cathedrali sub eadem Invocatione pro uno Episcopo Fossanensi nuncupando, qui illi praesit, ac jurisdictionem Episcopalem, omniaque, & singula, quae ordinis, & jurisdictionis, ac cujuscumque muneris Episcopalis sunt, exerceat in spiritualibus, & temporalibus, & pro tempore existenti Archiepiscopo Taurinensi. Jure Metropolitanico subdit cum Sede, mensa Episcopali, arca, sigillo, aliisque honoribus, insigniis, ac privilegiis, necnon jurisdictionibus Episcopalibus, immunitatibus, & gratiis, quibus aliae Ecclesiae Cathedrales, & earum Praefules de jure, ac consuetudine, vel alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, etiam perpetuo exerimus, & instituimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

§.2. Quocirca Universitatem vestram monemus, & hortamur attente, vobis per apostolica scripta mandantes, quatenus eundem Episcopum Fossanensem, sicutur tamquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum devote suscipientes, & debita honorificentia pertractantes, ejus monitis, & mandatis humiliter intendatis. Ita quod ipse futurus Episcopus in vobis devotos filios, & vos in eo per consequens Patrem benevolum invenisse gaudeatis.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, xvii. Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno I.

Populum Fossanensem ad obedientiam suo Episcopo debitam adhortatur.

Dat. die 15. Aprilis 1592. An.I. (4)

X.

Confirmatio Constitutionum Pii IV., & Sixti V. circa penas, & confiscationes ex maleficiis Status Ecclesiastici provenientes, ut in Vrbe omnino serventur, praesertim circa eas non alibi, quam apud Depositarium Camerae perfolvendae.

CLEMENS PAPA VIII.

Motu proprio &c.

Inter ceteras animi Nostri curas, quibus a primordiis assumptionis nostrae ad summi Apostolatus apicem quotidie sollicitamur, illam propensiori animo amplectimur, per quam Camera nostra Apostolicae iurium, reddituum, & bonorum, recto, & firmo regimini consultitur.

§. 1. Alias siquidem fel. rec. Pius Papa IV. Praedecessor noster statuit, quod omnes

Exordium.

Pius IV. penas malefactorum locorum Status Ecclesiastici applicavit Camerae.

(4) Hujus erectionis meminit etiam Ughellius Ital. Saec. Tom. IV. col. 1080. editionis Venetae.

in eius Con-
stit. L. Decret.
T. IV. R. II.
fol. 51.

Camera per-
folvi jubet.

pena, & multa pecuniaria, seu cuiusvis
qualitatis bona, quae Communitatibus, &
Universitatibus Civitatum, Oppidorum,
& Locorum S. R. E. ditioni in temporalibus
subiectorum applicatae essent, non amplius
eisdem Communitatibus, & Universitatibus,
sed Camera Apostolicae applicatae existant,
& esse censentur, nec per alios, quam ab
eadem Camera ad id specialiter deputatos,
Officiales, & Exequutores exigentur, de
quorum manibus, illa recipiant, siqui titulo
oneroso, aut ob aliquos pios, vel alios
quoscumque usus eas sibi debere preten-
derent.

Sixtus V. con-
firmavit Bul-
lam Pii IV. &
amplavit.

§. 2. Et demum bene, & prudenter recemem: Sixtus Papa V., etiam praedecessor noster eiusdem Pii Constitutionem praefatam approbavit, & innovavit, ac opportune voluit, & mandavit, ut quaecumque Communitates, Universitates, Collegia, aut persona, etiam Ecclesiasticae, quavis dignitate fungentes, aut eorum Magistratus, penas, seu multas praedictas, seu illarum portionem aliquam, quovis titulo, etiam oneroso, aut alia occasione, vel causa, etiam iustissima, sibi debere, vel applicatas esse preterderent, intra certum tunc expressum, nunc vero elapsum terminum, concessionem, & applicationes praedictas, suaeque iura, & privilegia, siquae haberent, in Camera Apostolica exhiberent, & illorum confirmationem obtinerent, quos nihilominus de manibus Depositarum uniuscujusque Provinciae, seu Civitatis, praecedente speciali mandato, nec alias exigere possent, seu deberent, insuperque revocavit omnes, & quascumque concessionem, & applicationes dictarum multarum, penarum, & compositionum eisdem Communitatibus, & Universitatibus, Collegiis, & aliis praedictis, titulo oneroso, & alias, ut praefertur factas, quae intra dictum tempus ab eadem Camera approbatae, & innovatae non forent, prout in eorundem praedecessorum nostrorum desuper editis Constitutionibus latius continetur.

Hic Pontifex
ex capite hic
enunciatis.

§. 3. At cum nos acceperimus, in hac Alma Urbe nostra eorundem praedecessorum Constitutiones usu receptas non esse: immo in grave disce nostra Camera Apostolica detrimentum, pena, multa, & compositiones praedictae, Judicium, & Praesulum Curiarum, & Tribunalium ejusdem Urbis arbitrio, penes Notarios, & alias incertas personas deponuntur, ex quorum manibus dictae nostrae Camerae Officialibus irrequiritis, eorundem Judicium mandato, & iustione persolvuntur, & plerumque evenire solent, ut dictarum penarum, & multarum pecuniae occurrente aliquando Judicium praedictorum mutatione, cum Judices de novo assumpti dictarum pecuniarum, illorumque Depositariorum penitus sint ignari, a Depositariis, & illa detinentibus facillime occultentur.

Dictae Con-
stitutiones ap-
probatae, &
quascumque
penas apud
Depositarium

§. 4. Nos itaque, huic malo mederi, ac malitiam, quantum cum Deo possumus, obviare, simulque dictae nostrae Camerae Apostolicae indemnitati consulere cupientes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia,

deque Apostolica potestatis plenitudine, eorundem Pii, & Sixti Praedecessorum nostrorum Constitutiones praedictas, & omnia in eis contenta, & disposita harum serie confirmantes, & approbantes, illasque, quatenus opus sit, innovantes, hac perpetuo valitura Constitutione nostra sancimus, statuimus, & ordinamus, ut deinceps perpetuis futuris temporibus pena, seu multa pecuniaria, & confiscationes omnium, seu cuiusvis partis bonorum infidelium, & infidelium, causa & occasione cuiusvis criminis, excessus, delicti, maleficii, vel quasi per reos quoscumque in dilectorum filiorum ejusdem Urbis Vicarii, Gubernatoris, ac Curiae causarum Camerae Apostolicae Generalis Auditoris, & aliorum quorumcumque Romanae Curiae Tribunalium, & Curiae, tam ab eorundem Tribunalium, & Curiarum Judicibus ordinariis, quam ab eis deputatis, tum per sententias, decreta, processus, tum etiam per viam supplicationum, remissionum, absolutionum, liberationum, condemnationum, compositionum, gratiarum, abolitionum, seu cassationum, processuum, ab ipsis pro tempore concessarum, tam ex juris communis dispositione, quam juxta tenorem quarumcumque Apostolicarum Constitutionum, ordinum, statutorum, consuetudinum, ejusdem Urbis, & illius Curiarum, aut in vim edictorum, decretorum, bannimentorum a dicta nostra Camera Apostolica, illiusque Officialibus, nec non Judicibus praedictis promulgatorum processuum, seu condemnatos persolvenda in manibus dilecti filii Joannis Baptiste Ubertini Florentini moderati, ac pro tempore existentis dictae Camerae Depositarium, non autem penes dictos Notarios, aut alias personas quascumque realiter, & cum effectu deponantur, & persolvantur.

§. 5. Districte propterea interdiximus, & prohibemus eisdem Vicario, Gubernatori, Auditori, & aliis Judicibus praedictis, ne in posterum penas pecuniarias, seu multas, & compositiones praedictas, in manibus cuiusvis alterius personae, quam Depositarium pro tempore existentis ejusdem Camerae persolvi mandent, faciant, seu permittant, nec ex eis partem, sive ratam, vel portionem aliquam ex hujusmodi poenis sibi debitam propria auctoritate retinere, aut a partibus exigere valeant.

§. 6. Idem vero Depositarium quamcumque pecuniarum summam causa, & occasione penarum, multarum, & compositionum praedictarum ei persolvendam, in libro particulari more mercatorum tenendo describat, & adnotari faciat, & de eis bonum, & fidele computum teneat, quae computa singulo Anno in Camera Apostolica exhibeat, juret, & solidari curet, pecuniasque praedictas non aliter, quam in vim mandatorum manu nostra, seu Cameralium dilectorum filiorum nostrorum, & S. R. E. Camerarii, & Thesaurarii Generalis manu subscriptorum persolvat, & persolvi faciat, certa annua summa tantum excepta, per nos necessariis cuiuscumque Tribunalis, & Curiae impensis supportandis, &

A Judicibus
haec observari
mandat.

Depositarium
formam ob-
servandam in
reddendis ra-
tionibus, & in
faciendis so-
lutionibus pre-
scribit.

1592.
Clavus de-
rogatorius ad-
dit.

Notarius ha-
rum summae
retentionem
prohibet.

Rei, ut Depo-
sitario solvant
jubet.

Conventio-
ribus penas
imponit.

Exequutores
hujus Consti-
tutionis
deputat.

persolvendis firmanda, & statuenda, quam ab eodem Depositarium de mandato Judicis, qui Curiae, & Tribunali, pro cuius necessitatibus hujusmodi pecuniarum summa veniet persolvenda, praerit, ejus, nec non Procuratoris Generalis Fisci nostri manu subscripto, persolvi posse, & debere indulgemus.

§. 7. At stricte inhibemus Notariis, Officialibus dictorum Tribunalium, & Curiarum, aliisque personis quibuscumque, ne de cetero in perceptione, & exactione pecuniarum penarum, multarum, & compositionum praedictarum, sub depositi, vel alio quovis praetextu, vel causa se quomodolibet ingerant, seu intromittant: quinimo omnes, & quascumque pecuniarum summas penes eos causa, & occasione penarum, multarum, & compositionum praedictarum hucusque depositatas, & solutas, in dictae Camerae Apostolicae Depositarium manibus intra triduum proximum realiter, & cum effectu persolvant.

§. 8. Reis vero, & aliis personis, quae ad solutionem penarum, multarum, & compositionum earundem tenentur, ut illas in manibus dicti Depositarium, non autem in posse, & manibus Notariorum, & aliarum personarum praedictarum, etiam si aliter a Judicibus habuerint in mandatis, deponant, & persolvant.

§. 9. Quod si secus factum fuerit, Depositarium, & reis, vel aliis personis quibuscumque, qui pecunias praedictas aliter, quam sub praedicta forma persolvent, omnes solutiones secus factae non admittantur, nec acceptentur, immo iidem rei, & alii earundem penarum, multarum, & compositionum debitores, ad illas in ejusdem Depositarium manibus denuo solvendas, cogantur, & compellantur: Notarii vero, qui se in eorundem pecuniarum receptione, seu retentione immiscuerint, seu quas hucusque receperunt, intra dictum tempus in ejusdem Depositarium manibus realiter, & cum effectu non persolverint, ducentorum ducatorum auri de Camera eidem Cam. Apost. applicandae, qualibet vice poenam incurrant. Vicarius autem, Gubernator, Auditor, & alii Judices praedicti, qui circa praemissa in culpa fuerint, nostro, & successorum nostrorum arbitrio puniantur.

§. 10. Quocirca dilecto filio nostro Henrico Tituli S. Pudentianae Praesb. Card. Gactano nuncupato, moderno, ac pro tempore existentis, nostro, ac S. R. E. Camerario motu pari, per Apostolica scripta mandamus, ut praesentes nostras literas, & in eis contenta omnia, tam in dicta Camera, quam extra eam ubi, quando, & quoties opus fuerit, solemniter publicari, ac in ejusdem Camerae libris registrari, ac per omnes, quos illa concernunt, inviolabiliter observari, & debita executioni demandari faciat, & universos praedictos ad illorum observationem poenis praedictis, quacumque mora cessante cum effectu cogat, & compellat: contrarios quoslibet, & inobedientes, auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

§. 11. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictorum Tribunalium, & Curiarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia, roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem tenor praesentis nostri motus proprii cedulae ad omnium notitiam deducatur, ac omnes quorum interest, & interesse poterit, afficiat, volumus, & mandamus illius copiam in Camera Apostolica, ac cuiuscumque Curiarum praedictarum valuis, ac in acie Campi Florae affigi, & ibi relicta ejus copia aliquandiu detineri.

§. 12. Volumusque, ut praesentis nostri motus proprii cedulae sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in Judicio, & extra, regula quacumque contraria non obstante: & quod ejus transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & alicuius personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae sigillo munitis, ea proferus indubitata fides adhibeatur in Judicio, & extra, quae praesenti cedulae adhiberetur, si foret exhibita, vel ostensa.

Placet Motu proprio. Hi.
Anno a Nativitate Domini Nostri Jesu Christi 1592. Indictione 5. Pontif. Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Papae VIII. Anno 1. die vero 22. mensis Aprilis supra dicta litera affixa, & publicata fuerunt in acie Campi Florae, & aliis locis publicis, ut moris est, per me Alexandrum Colangetti S. S. D. N. P. P. Curf. Baptista Pressius de Casis Mag. Curf.

Ex praesentes
jubet, publi-
cari.

Transumptis
credi, decer-
nit.

Papa subscri-
picio.
Publicatio
An. I. die 23.
Aprilis.

XI.

Patriarchae Venetiarum ut Generalem suae
Dioecesis Visitationem instituat, praecipit.

Ex Reges. in
Secretis.

Venerabili fratri Patriarchae Venetiarum.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis frater salutem, & Aposto-
licam benedictionem.

Romanus Pontifex, qui cunctarum sollicitatur necessitatibus Ecclesiarum, super familiam domus suae ita invigilare debet, ut ad ea, quae inordinata esse comperit, reformanda, omnes, ad quos spectat, non solum exemplo movere, sed verbo, ac monitis excitare debeat.

Proemium.

§. 1. Cum itaque non sine magno animi nostri dolore nuper acceperimus, temporum injuria, & quorundam etiam, qui Dei timore postposito, ac proprii instituti immemores a recto Sacrorum Canonum, & receptarum Constitutionum tramite deviarunt, opera, nonnullis in Ecclesiam tuam irrepsisse abusum, sive pravas consuetudines, quibus si, qui in via mandatorum Domini minime progredi student, se fortasse tueri, ac fulcire non dabant, quorum tolerantia multorum in dies malorum materiam praebere posset.

Nonnulli abu-
sus in Ecclesia
Venetiarum ir-
reperiant.

§. 2. Nos his incommodis, quantum, cum

Ad quos re-
lentos Cle-
cum

1592. mens Patriarcham ad hoc...

cum Domino possimus, occurrere cupientes, fraternitatem tuam, de cuius pietate, prudentia, & rerum experientia his praesertim in rebus, quae ad Dei cultum augendum, & animarum salutem procurandam...

Et si opus sit Synodum convocat.

Et si pro praemissorum executione expedire iudicaveris, Dioecesanam, vel Metropolitanam Synodum indicas, & convocas, in qua de Cleri reformatione, & pravaram consuetudinum, quae, ut praesertur, irreperunt abolitione, nominatim...

Hortamur Suffraganeos Episcopos, ut illi praesto sint.

Hortamur etiam, & requirimus omnes, & singulos Suffraganeos, ac Dioecesanos, subditosque tuos, eisque etiam praecipimus in virtute Sanctae Obedientiae, ut Tibi in praemissis assistant, atque obediant, ac paternam correctionem, salubriaque monita, & mandata tua reverenter suscipiant, & efficaciter adimplere procurent, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Dat. die 29. Aprilis 1592. An.I.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 29. Aprilis 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XII.

Erectio Montis Vacabilis Charitatis.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ordinum.

P Astorialis officii cura in universum Christi Gregem Nobis divina dispositione commissa facit, ut paterna sollicitudine ea libenter amplectamur, quae in subditorum ditionis nostrae temporalis, & praesertim piorum operum commodum, utilitatem, & incrementum vertere noscuntur.

§.1. Nuper siquidem per Nos accepto, quod cum alias se. rec. Sixtus Papa V. Praedecessor noster officium Praefecturae generalis Custodum, & Guardianorum Carcerum Civilium, & Criminalium Provinciae, Civitatum, & locorum dictae nostrae ditionis temporalis (alma urbe, ac Anconitan., & Beneventan. Civitatibus, earumque Territoriis, dumtaxat exceptis) per ipsum Praedecessorem ad vitam personae illud obtinentis vacabile (excepta prima vice, qua ut pro medietate non vacaret, indultus) erectum, & a primava illius erectione vacans, dilecto filio Joanni Baptista de Liliis Clerico Bononien., cujus nomine pro pretio ejusdem officii q. Annibal de Liliis ejus genitor summam 13. mill. scutorum monetae, Julius decem pro scuto computatis, persolverat cum omnibus, & singulis regaliis, salariis, & emolumentis ordinariis, & extraordinariis, & incertis solitis, & consuetis concesserit, & assignaverit, experientia ipsa compertum esse, ut cum ipse Praefectus alius personae lucra causa id muneris subeuntibus, vices suas demandaverit, eam, quam Christianifideles potissimum decet erga Carceratos charitatem in illis, & praesertim pauperibus alendis non fuisse adhibitam, & quamplurimos etiam de gravaminibus sibi per hujusmodi Conductores, & Custodes illatis in dies conqueptos esse, ideoque praemissis publicae utilitatis causa opportune consulimus, & officium Praefecturae carcerum, & carceratorum hujusmodi suppressimus, & extinximus, & in unaquaque Civitate, Terra, Oppido, & loco dictae Ditionis, & Status Ecclesiastici singula officia Custodum Carcerum, quae inibi sunt, quaeque dicto officio Praefecti generalis suppressio, annexa fuerunt cum omnibus eorum Juribus, pertinentiis, auctoritatibus, facultatibus, & emolumentis ei confraternitati, sive Societati laicorum, sive clericorum, aut mixtum, quae charitatis, & pietatis opera erga Carceratos in ea Civitate, Oppido, & loco exercere consuetum est, aut si in aliqua ex hujusmodi Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis nulla Confraternitas, quae id faceret, reperiretur, ei Confraternitati, seu Societati, quam loci Ordinarius ad id ipsum munus obeundum deputasset, seu de novo erigen. duxisset, univimus, & incorporavimus, ejusdemque Confraternitatis, & eorum unicuique Custodes in carceribus praedictis idoneos ponendi, & amovendi, nec non Jura, salaria, mercedes, emolumenta, & regalia quaecumque Custodibus Carcerum solvi solita, & ad eos quomodolibet pertinentia, colligendi, exigendi, & levandi, plenam, & liberam facultatem concessimus, & loco annuae responsionis circiter quatuor millia scutorum, quam dictus Joannes Baptista ex sublocationibus officiorum hujusmodi in totum percipere consueverat, cum illa secundum optatum nostrum, ob maximas, quibus hisce miseris temporibus gravamur impensas, eidem Confraternitatibus donare non valeremus, im-

Situs V. Officium Vacabile Praefecturae Custodum Carcerum c. tenet.

Unde miseris multa praedicta fuerant exacta.

Clemens N. ad suppressio. Hanc suppressio. vide sup. Conf. VII. Inter. fol. 38

Et Confraternitas Charitatis univ.

Nonnullaque concessit Privilegia in hunc finem solvendi 1500. scut. DD. de Liliis.

1592. Montem Charitatis 1500. scutorum Vacabilem erigit.

posuimus, & indicimus taxam 1500. scutorum tantum per dictas Confraternitates, earumque singulas pro rata unicuique ipsarum a dilectis filiis S. R. E. Camerario, & Thesaurario generalibus habita ratione prioris responsionis, ut praesertur solvi solita, declaranda, & assignanda in futurum Thesaurario ejus Provinciae, ubi quaeque Civitas, Terra, seu Oppidum, vel locus sita erunt annuatim de bimestri in bimestre anticipare, & pro rata persolvenda, ea nimirum de causa, ut ex ea dos, seu fructus pro locis, seu portionibus montis vacabilis ad effectum congerenda summa scutorum quinquedecim millium, quae dicto Joanni Baptista restitueret, & persolvi decreveramus, nempe 13. mill. per dictum ejus genitorem ratione pretii ejusdem officii dictae nostrae Camerae soluti, & reliqua scuta duo millia, quae eidem largiti fuimus, ut libentius dicti officii suppressioni consentiret, per Nos ut infra erigendi constitueret: prout in nostris desuper expeditis literis sub Dat. tertio Idus Aprilis Pontificatus nostri Anno I., latius continetur.

Montem Charitatis 1500. scutorum Vacabilem erigit.

§.2. Quare cupientes, ut ea, quae a Nobis, ut praesertur ad publicam utilitatem, & piorum operum incrementum instituta sunt, quamprimum ad effectum perducantur: Motu Proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, unum Montem Charitatis nuncupandum centum quinquaginta locorum, seu portionum Vacabilium ad instar Romanae Curiae officiorum, & aliorum Montium Vacabilium, non tamen per biennium ab infra scripta die, nec per promotionem, vel translationem ad Cathedralia etiam, Metropolitanas, vel Patriarchales Ecclesias, & Monasteria, etiam consistorialia, ad rationem centum scutorum monetae pro quolibet loco, seu portione a die 1. Aprilis praesentis anni 1592. inchoan. Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo creamus, erigimus, facimus, & instituumus.

Fructus 10. sc. pro quolibet loco assignat ex praedicta summa a Confraternitatibus persolvenda.

§.3. Illique sic erecto, & instituto, ac personis, quae in eo pecunias suas posuerint, pro ejusdem Montis Charitatis congrua dote, ac annuis fructibus, & emolumentis ad rationem decem scutorum similibus pro quolibet loco in sine cujuslibet bimestris pro rata solvendorum, dictam taxam scutorum mille, & quingentorum similibus monetae per Nos, ut praesertur indicam, & per Confraternitates, ut praesertur eligen. annuatim solven. auctoritate, & tenore praedictis, etiam perpetuo concedimus, applicamus, assignamus, & appropriamus, applicatamque, appropriatam, & assignatam esse volumus, & mandamus, ipsumque charitatis montem, & illius creditores in Nostrum, Sedisque, & Camerae Apostolicae locum super taxa dictorum scutorum 1500., illiusque liberam perceptionem, exactionem, & consecutionem ponimus, substituumus, & surrogamus.

Distamque ab omnibus oneribus, tributis, subsidiis,

§.4. Dictamque taxam scutorum 1500. ab omnibus oneribus, tributis, subsidiis, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

& collectionibus ex quacumque urgenti, urgentissima, & publica, & Fidei Catholicae tuendae causa impositis, & imponendis, ceterisque aliis quibuscumque gravaminibus ordinariis, & extraordinariis praesentibus, & futuris eadem auctoritate similiter perpetuo eximimus, & liberamus, exemptaque, & libera esse volumus.

nibus oneribus redditu immunitatem.

§.5. Ac pro majori Montis Charitatis hujusmodi, & personarum in eo pecunias ponere, & collocare volentium cautela, & securitate, dictam taxam mille, & quingentorum scutorum, omniaque, & singula alia Sedis, & Camerae praedictarum mobilia, & immobilia bona, res, actiones, & Jura praesentia, & futura ubivis locorum existentia, eidem Monti, illiusque singularibus personis in solidum, & integraliter, ac generaliter, & specialiter, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec e contra, auctoritate, & tenore similibus pariter perpetuo obligamus, & hypothecamus, obligataque, & hypothecata esse decernimus.

Pro Locorum cautela Bononiae Camerae, & Sedis Apostolicae obligat.

§.6. Nec non dilectum filium nostrum Bartholomeum Casium modernum, & pro tempore existentem Camerae Apostolicae Thesaurarium in Protectorem, & Administratorem dicti Montis Charitatis cum, plena, libera, & absoluta potestate, facultate, & auctoritate ejusdem Montis Secretarium, & Computisam eligendi, & deputandi, literasque, & patentes illius locorum, & portionum sub eius nomine, & sigillo expediendi, & concedendi, & omnia alia, quae ad ipsius Montis utilitatem pertinere cognoverit, praesentibus, auctoritate, & tenore praedictis constituimus, & deputamus.

Camerae Thesaurarium d. Montis Administratorem deputat.

§.7. Insuper eadem auctoritate itidem perpetuo statuimus, & concedimus, quod quaecumque utriusque sexus personae cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, aetatis, dignitatis, & praeminentiae existentes, etiam si Cardinalatus honore, praesulgent, & Ecclesiis Cathedralibus, & Metropolitanis, & Patriarchalibus, seu Monasteriis etiam Consistorialibus praesint, ac quaecumque, & qualicumque, cum cura, & sine cura Beneficia Ecclesiastica obtineant, ac in Sacris etiam Presbyteratus Ordinibus constituta, nec non Sancti Joannis Hierosolymitani, vel aliorum sub quavis Regula, & Institutione Hospitalium, & Militiarum, ac quorumcumque non tamen Mendicantium Ordinum regulares, quibus a Jure, vel per privilegium concessum est proprium retinere posse, cujuscumque nominis, qualitatis, & conditionis existant, & aliae, quae alias locorum hujusmodi, juxta tenores erectionum Montium Sixti, Camerariatus, Datariae, S. Bonaventurae, & Cancellariae per dictum Sixtum Praedecessorem eorum capaces sunt, in Monte Charitatis hujusmodi quascumque pecuniarum quantitates, non tamen infra dictam summam centum scutorum in singulas personas, itant etiam dicta loca, & portiones dividi non possint usque ad summam dicto-

Praedicta loca ab omnibus qui pauperibus voto non vincuntur, ac qui: possit de clarat.

Es vero Fisco subiecta non esse vult.

rum 1500. locorum, seu portionum por- nere.

§.8. Et tam ipsa persona, quam cau- sam ab eis habentes, quoad vixerint, pro pecuniis sic positis ad rationem decem scu- torum similium pro quolibet loco singulis annis, & quolibet bimestri eorum ratam sine aliquo conscientiae scrupulo, & fortis principalis diminutione, vel aliquo restitu- tionis onere, etiam si quaecumque etiam de necessitate exprimenda crimina, prae- quam in personam Romani Pontificis pro tempore existentis, aut alicuius ex Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, commis- rint, ac propterea sine legitime convicta, sive in eorum non comparantium contuma- ciam, in poenam ultimi supplicii condem- nate, seu condemnanda, & poenas huius- modi per eas persolvenda, atque omnia eorum bona Fisco ipso iure, vel facto applicata, vel applicanda fuerint, tam pro sorte principali, quam pro emolumentis suorum locorum, seu portionum Montis huiusmo- di, quae, seu quas nullatenus confiscari, aut perferri, vel ad instantiam quorumcum- que creditorum suorum, aut alias quovis modo sequestrari, aut impediri posse decla- ramus, integre, omni proorsus impedimen- to cessante, percipere habere.

§.9. Ac loca, seu portiones huiusmodi, corpore tamen sano, & alias, prout in res- ignationibus dictae curiae officiorum, & aliorum Montium Vacabilium observat. in unius, vel plurium, prout eis placuerit, etiam filiorum suorum, aut aliarum qua- rumcumque personarum, iuxta eisdem Montis Sixti privilegia, favorem in manibus dicti Bartholomaei moderni, & pro tempore existentis dictae Nostrae Camerae Aposto- licae Thesaurarii predicti resignare, & de locis, & portionibus predictis, dummodo in alicuius personam de minori quantitate unius loci non disponat, nulla alia desuper obtemperata dispensatione in toto, vel parte si- mul, vel separatim per viam resignationis huiusmodi libere disponere possint: Itaut resignatarii in pecuniis per eos, a quibus causam habuerint, positas, ac locis, seu por- tionibus, & emolumentis predictis per eam- dem resignationem succedere, & ad illa admitti.

§.10. Ac omnibus, & singulis aliis pri- vilegiis, facultatibus, exemptionibus, im- munitatibus, libertatibus, prerogativis, Indultis, concessionibus, ceterisque gratis, tam specialibus, quam generalibus, quibus praedictorum Sixti Camerariatus, Datariae, Cancellariarum, S. Bonaventurae, ac quo- rumcumque aliorum per dictum Sixtum, & alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros creatorum Montium Vacabilium, creditores utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaude- re possint, & poterunt quomodolibet in fu- turum, pariformiter, & absque ulla proorsus differentia, etiam perinde ac si omnino hic de verbo ad verbum inserta forent, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, & debeant.

Alterius frivo- re resignari posse declarat.

Expositione- rios privile- giorum Mont- ium Vacabi- lium a Sixto Quinto ere- ctis concessa sunt, frui.

Præfatus Montis nullo onere gravari posse etiam per Rom. Pontificem.

§.11. Quodque Mons Charitatis huius- modi, illiusque personae ratione pecuniarum in eis positarum ab omni etiam mensura, & aliorum onerum per Nos, & pro tempore existentes Rom. Pont., etiam pro defen- sione fidei, & augmento cultus divini, ac alias sublevatione, & conservatione Status Ecclesiastici, quomodolibet impositorum solutione, libera, immunes, & exemptae sint, & esse censentur. Nec super annuis redditibus, & emolumentis ei assignatis, illorumque perceptione, & exactione etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, quovis modo perturbari, aut alio gravamine, seu onere, etiam si evidens utilitas, & urgens necessitas id suaserit, onerari possint, & ad probandum, quod pecunie in dicto Monte Charitatis posita, vel aliqua eorum pars in utilitatem, & necessitatem Romanae Ecclesiae, aut Sedis, & Camerae praedictarum, vel defensionem Catholicae fidei conversa fuerint, minime teneantur.

§.12. Quodque praesentes literae vim, & robur veri, & validi contractus, & obli- gationis inter Nos, ac Sedem, & Cameraam praedictas ex una, & eos, qui pecunias su- per ipso Monte Charitatis posuerint, vel ab eis causam habuerint, ex altera partibus legitime initi, & stipulati obtineant, & ob- tinere debeant, dictusque Mons Charitatis, & illius Montis in pacifica, libera, & quiete dictorum emolumentorum eis, ut praefertur, assignatorum exactionis, & per- ceptionis possessione perpetuo manuteneri, & conservari debeant.

§.13. Distusque Montis Charitatis De- positarius, distam Taxam a Thesaurariis, & Quaestoribus uniuscuiusque Provinciae dit- tionis nostrae temporalis, & ratam unicui- que ipsorum, ut infra assignandam exige- re, ac in personas, quae suas pecunias in di- cto Monte Charitatis posuerint, pro rata locorum, & portionum cujuslibet quolibet bimestri in fine distribuere, & dividere.

§.14. Computista vero emolumenta, & introitus huiusmodi annotare, ac libros ra- tionum, & administrationum eisdem Montis Charitatis edere, Secretarius vero personis pecunias suas in dicto Monte tam a primæva illius erectione huiusmodi, quam alias ponentibus pro earum securitate literas patentes concessionum, & resignationum locorum, seu portionum huiusmodi sub eisdem Camera Apostolica Thesaurarii pro tempore existentis nomine, & quae il- lius manu subscriptae, & sigillo eisdem Thesaurarii munitae sint, tam hac prima vice, quam quoties loca, seu portiones hu- iusmodi per resignationem, vel obitum, aut alias quomodolibet vacare contigerit, durante dicto Indulto non vacandi, eidem Monti ut praefertur concessio, nam illo com- plecto, Montem huiusmodi, illiusque loca, & portiones, ut in dies vacabunt, extingui, & in dictarum Confraternitatum commo- dum cedere, & utilitatem, ut eo liben- tius charitatis opera erga Pauperes car- ceratos exerceant, volumus, & decerni- mus.

Præfatus autem literae vim habeat veri Contractus.

Depositarii.

Computista.

Et Secretarii officium, & emolumenta.

Taxam per Confraternitates solvendam, & a Thesaurariis exigendam praefigi.

mus confiscare; & tradere teneantur. §.15. Idemque Secretarius, & ejus in officio Secretariatus huiusmodi pro tempore existens successus pro resignationibus, & expeditionibus literarum patentium huius- modi, eadem emolumenta percipere possit, illaque cum dicto Computista dividere debeat, prout Secretarii Camerariatus, & aliorum superius expressorum Montium percipere, & dividere consueverunt.

§.16. Praeterea praecipimus, & manda- mus, Marchiae, Umbriae, Romandiola Campaniae, & Patrimonii Ditionis nostrae temporalis Provinciarum Thesaurariis, seu Quaestoribus praesentibus, & futuris, ut ta- xam dictae annuae summae 1500. scutorum a Confraternitatibus, quibus ab earum Ordinaris munus huiusmodi, ut praefertur, in- junctum fuerit, earumve Officialibus, Commisariis, & Ministris iuxta distributionem per eisdem Henricum Camerarium, & Bartholomeum Thesaurarium factam, nempe Thesaurarius Marchiae in Anconitana octua- ginta trium cum dimidio: In Firmiana, & Asculana centum novem, in Maceraten- docenta decem & octo, Thesaurarius Um- briae in Perusia centum septuaginta unum, & Julius sex, in Spoletana septuaginta octo cum dimidio, in Tudertina sexaginta, in Narniensi sex cum dimidio: Thesaurarius Romandiola in Ravennaten. ducenta septuaginta duo cum dimidio, & in Bononiensi. trecenta viginti septem: Thesaurarius Campaniae in Frosinoni sexaginta cum dimidio, in Tyburina sex cum dimi- dio: Thesaurarius, seu Quaestor Patrimo- nii in Viterbiensi. triginta octo, & Thesaurarius Camerini in eadem Civitate scuta septuaginta, & paulos quatuor exigant, le- vent, & recipiant, & illa Depositario dicti Montis Charitatis pro tempore existen. annuatim, & quolibet bimestri in fine illius ratam libere, & absque ulla contradictione solvant, seque ad illas modis, & temporibus praedictis eorum conductionibus, & appal- tibus respective durantibus, & quod ratas Taxae praedictae ab unoquoque ipsorum exigent. ex quavis causa non exegerint sol- ven. respective se obligent, & quascumque obligationes, promissiones, & instrumen- ta desuper necessaria, & opportuna etiam in forma dictae Camerae cum juramento, & aliis vinculis, ac cautelis solitis, & neces- sariis, ac dicto Depositario beneficiis fa- ciant, & ad id juris, & facti remediis praeci- se cogi, & compelli possint.

§.17. Quodque de cetero Thesaurarium ad Provinciarum, & Civitatum Appal- tatos, & Conductores in contractibus eo- rum Appaltuum, & conductionum cum eadem Camera celebrandis se se pariter ad dictas solutiones, ut supra, faciendas obli- gare, & in tabulis, seu libellis rationum exitus dictorum Appaltuum describi, & annotari facere teneantur.

§.18. Ut autem pecunias, quae Nobis pro dicti Joannis Baptistae satisfactione iuxta primodictarum nostrarum literarum teno- rem, necessariae sunt, quam celerius, &

unica vice consequamur; Motu simili di- ctum Montem Charitatis, illiusque loca, seu portiones centum quinquaginta cum omnibus, & singulis indultis, prerogativis, immunitatibus, exemptionibus, & privi- legiis praedictis, dilecto filio Joanni Baptista Ubertino Laico Florentino pecuniarum Camerae nostrae Apostolicae Depositario pro pretio scutorum sexdecim millium quin- gentorum monetae juliorum decem pro scuto, quae in manibus ipsiusmet Joannis Baptistae Depositarii praedicti ad creditum dictae Camerae ad effectum, ut illa primom- dum cum mandato Camerali per dictos Henricum, & Bartholomeum subscriben- do, nullo alio a Nobis expectato mandato, dicto Joanni Baptista Lilio, vel ejus legitimo Procuratori, nempe scuta tresdecim mille in restitutionem, & solutionem pretii dicti officii per Nos extincti eidem Ca- merae pro eisdem officii collatione in ejus personam per dictum Praedecessorem facta, ut praefertur soluti, & alia scuta duo mille, quae ei per primodictas nostras literas dona- vimus, realiter, & cum effectu persolvant. Residuum vero ad creditum eisdem Ca- merae remaneat, vendimus, & alienamus, ac pura, & perfecta, ac irretractabilis ven- ditionis titulo concedimus, & assignamus.

§.19. Nec non eundem Joannem Ba- ptistam Ubertinum, ejusque successores in omne jus, locum, & privilegium nostrum, dictaeque Camerae quoad ipsum Montem Charitatis, & illius jura, Montisque loco- rum, & jurium huiusmodi possessionem ex nunc substituiamus, ponimus, & surroga- mus, ipsique Joanni Baptista Ubertino, ut centum quinquaginta loca, seu portiones Montis praedicti quibuscumque personis in una, vel pluribus vicibus, & partitis, & pro quocumque pretio majori ad suam uti- litatem, & damnum respective absque alia nostra, & Sedis, ac Camerae praedictarum, vel alterius requisa, & obtemperata licentia, & sine aliqua solutione alicuius compositionis, & regaliorum faciendae, vendere, alie- nare, & disponere libere valeat indulge- mus: eique omne illud plus, quo dicta cen- tum quinquaginta loca, seu portiones Mon- tis huiusmodi eodem pretio scutorum sex- decim millium quinquaginta valent, vale- rent, aut valere possent, irrevocabiliter do- natione pura, mera, & irrevocabili ex Apo- stolicae liberalitatis gratia donamus, & cla- rigimur, dictumque Joannem Baptistam Ubertinum dicti Montis Depositarium fa- cimus, constituimus, & deputamus, quoad ipse Joannes Baptista vixerit, dum tamen per decennium minime vacet.

§.20. Praesentesque nostras literas de subreptionis, vel obreptionis, seu nullita- tis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari, argui, impugari, revocari, restringi, vel limitari nullatenus posse, & si secus fiat, quoties id evenerit, toties illas in pristinum statum restitutas, & plenarie reintegratas, validasque, & effi- caces, perinde ac si consistorialiter, & de Ven. fratrum nostrorum S. R. E. Cardina- lium

Data si facultate portiones vendendi etiam majori pretio

Clause pro perpetua prae- sentium lite- rarum simili- tate.

Hum consilio, & assensu emanassent, seu venditio predicta in Camera predicta facta essent, perpetuo fore, & esse censeri, vimque validi contractus inter Nos, & Cameram, necnon Joannem Baptistam Ubertinum predictum iniri, & stipulati habere, easque ad omnia, & singula premissa plene proban. omnino sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri, sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, nec non si super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari irritum, & inane decernimus.

§. 21. Mandantes propterea nunc, & pro tempore existens, Camerario, Vice-Camerario, Thesaurario, nec non Praesidentibus, & Clericis eiusdem Camerae, ceterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, ut eisdem presentes in ipsa Camera admittant, & in illius libris describi, & registrari fiant, in violabiliter observent, & observari mandant, & ad majorem dicti Joannis Baptistae Ubertini Emptoris cautelam desuper patentes literas, mandata, & alias scripturas opportunas expediant, & expediri curent.

§. 22. Non obstantibus premissis, ac rec. mem. Simachi, Benedicti XII., Calixti III., Pauli II., & Pii IV., aliorumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, & per quas mandatur, quod certa diligentia, & forma etiam sub nullitate venditionum, & concessionum aliter facien. aliisque gravissimis poenis servari debeant, nec aliter fieri possint, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictae Camerae, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stylo, stabilimentis, ulibus, & naturis. Nec non Cancellariae nostrae Regulis, & de non tollendo jure quaesito, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Camerae etiam per Nos, & Praedecessores nostros cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, ac etiam Constitutionibus, eiusdem Pii IV., ac aliorum Praedecessorum nostrorum, quibus cavetur, quod personae, & officiales dictae Camerae nostrae in rebus, & contractibus Cameralibus non participant, attento quod idem Joannes Baptista Ubertinus est pecuniarum nostrarum, & dictae Camerae Depositarius Generalis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio,

aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 23. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae creationis, erectionis, facti, institutionis, concessionis, applicationis, assignationis, appropriationis, positionis, substitutionis, surrogationis, exemptionis, liberationis, obligationis, hypothecae, Constitutionum, deputacionum, statuti, declarationis, voluntatis, praeccepti, decretorum, mandatorum, venditionis, alienationis, indulti, donationis, elargitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, septimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Clausula penales.

Dat. die 27. Aprilis 1592. An.I.

XIII.

Assignatio Pensionis a Rev. Camera Apostolica perfolvenda singulis Annis Episcopis Latinis in Mari Aegaeo, Bosna, & Moldavia.

Ex Reges. in Secret. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

IN Apostolica Sedis specula disponente Domino constituti ad universorum Christianorum salutem procurandam, ita Nos debitores esse agnoscimus, ut non minus longe, quam juxta positus pastoralis nostrae vigilantiae, & charitatis studium impartiri, quodque utrisque expedire censemus pro viribus exequi studeamus.

§. 1. Idcirco non immerito cupientes saluti Christianorum latinorum, & aliorum Christianorum, qui in partibus Infidelium, seu Turcarum Tyrannidi subiectis, praesertim vero in Insulis Maris Aegaei, seu Archipelago existunt, prospicere, accepto per nos, quod eorum Episcopi, & Pastores propter eorum, & Ecclesiarum inopiam, & impotentiam apud ipsos manere, & in suis Ecclesiis sustentari non valentes, neque continuo, ut debent, resident, seu se residere non posse excusant. Ne defectu, vel absentia Episcoporum dicti fideles pastorali cura destituti in haereses, vel schisma, vel in infidelitatem misere labantur, sive inducantur, neve alias pereant, sed eorumdem Episcoporum praesentia, studio, & auxilio in Christianae, & Catholicae fidei unitate, doctrina,

Exordium.

Paupertatis causa Episcopi Maris Aegaei suis in Dialectibus non residebant.

Annus pensiones ex Camera Apostolica redditibus eis elargitur Clemens omni diminutione immunes.

Thesaurario, & Depositario eiusdem Camerae solutionem huiusmodi pensionum demandat.

Iubet vero Cambia in rationibus Depositarii deduci.

Derogatio contrariis.

Nominis Episcoporum, & quantitates Pensionis unicuique servandae.

moribus, & praecceptis continentur, & conserventur, providere volentes, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, certa scientia nostra, perpetuo statuimus, & decernimus infrascriptis Episcopis, & eorum successoribus ex nostris, & Camerae Apostolicae pecuniis, donec eis aliter opportune provisum fuerit, singulis annis in duobus terminis, uno videlicet in S. Joannis Baptistae a proxime futura incipiendo, & alio in Domini Nostri Jesu Christi, Nativitatum, Festivitatibus, infrascriptas summas integras, & immunitas in Civitate Venetiarum absque Cambii, vel alicujus damni detrimenti, vel mercedis deductione, seu defalcatione perfolvi debere, eademque summas praedictis Episcopis, & eorum singulis in dictis terminis, ut praesertim perfolvendas, loco pensionis annuae ab omni alio onere prorsus immunes, & exemptae, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, concedimus, & assignamus.

§. 2. Mandantes propterea dilectis filiis Thesaurario, & Depositario Nostri, & pro tempore existentis Romani Pontificis Generalibus praesentibus, & futuris eisdem in virtute sanctae obedientiae, & sub indignatione Nostri, aliisque arbitrio nostro poenas districte precipientes, ut in praedictis terminis, & Civitate Venetiarum, dictis Episcopis, & eorum successoribus, aut ipsorum legitimis Procuratoribus, vel Agentibus, donec aliter eis provisum fuerit, ut praesertim, dictas pecuniarum summas, seu quantitates libere, & absque aliqua mora, nullo alio a nobis, seu successoribus nostris expectato mandato integras, & indiminutas, ut praesertim, perfolvant, seu perfolvere debeant, & teneantur.

§. 3. Mandantes etiam dilectis item filiis nostro, & S. R. E. Camerario, ac Praesidentibus, & Clericis Camerae Apostolicae, Commissariisque, & aliis illius Officialibus nunc, & pro tempore existentibus, ut eadem pecuniarum summas, & cambia forsitan pro eis solvenda, in ipsorum Thesaurarii, & Depositarii rationibus, & computis deducant, & in debita ipsius Camerae accepta, & rata habeant, praesentes vero literas in eadem Camera admittant, ac in illius libris describi, & registrari per eos, ad quos pertinet, sine ulla contradictione curent, & faciant.

§. 4. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac si opus sit Cancellariae Nostre Apostolicae Regulis, statutis quoque, & consuetudinibus ipsius Camerae, ac Ecclesiarum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Personae autem Episcoporum, & summa pecuniarum, quae eis, vel eorum successoribus singulis annis, donec aliter eis provisum fuerit, Venetiis perfolvi volumus sunt haec, scilicet Fr. Bonaventurae de Naxo moderno, & pro tempore existentis Episcopo Andren. in Archipelago scuta auri in auro

ducenta. Fr. Antonio de Chio moderno, & pro tempore existentis Episcopo S. Irenos in eodem Archipelago scuta similia ducenta. Fr. Francisco moderno, & pro tempore existentis Episcopo Bosnensi in Bosna Argentina scuta similia centum. Fr. Bernardino Quirino Cretenensi moderno, & pro tempore existentis Episcopo Argenti in Valachia, & Moldavia scuta similia centum quinquaginta. Fr. Augustino Gisolpho Ordinis Praedicatorum, proxime futuro, & alii pro tempore existentis Episcopo Sirensi in eodem Archipelago scuta similia centum quinquaginta.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 30. Aprilis 1592. Pontificatus Nostri Anno primo.

Dat. die 30. Aprilis 1592. An.I.

XIV.

Declarat Civitatem Avenionensem, & Comitatum Venayssinum comprehendere Constitutione Pii PP. V. de Bonis Rom. Ecclesiae non alienandis.

Ex Reges. in Secret. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. ETSI dubium nemini esse debebat Civitatem Avenionensem, & Comitatum nostros Venayssini, ac Civitates, Terras, Oppida, Castra, Villas, & alia loca quaecumque ibidem consistentia, uti bona S. R. E., illiusque vetustissimum Patrimonium sub Constitutione fel. rec. Pii V. praedecessoris nostri de Civitatibus, Terris, & locis S. R. E. non alienandis, neque infendandis, comprehendere; nihilominus tamen, ne ab aliquo, quovis praetextu, vel occasione, nullo tempore id in dubium revocari contingat, & ut probatae ejusdem Civitatis, & Comitatus fidei, ac constantiae in hac parte satisfaciamus, coique in spe firma perpetuo remanendi sub nostri, & Sedis Apostolicae Domini subjectione contineamus, omni dubitatione, seu spe alienationis, distractionis, dismembrationis, infeudationis, abdicacionis, vel detentionis, aut alterius cujuscumque concessionis, per quam Civitas, & Comitatus praedicti, eximantur a Dominio, & subjectione Sedis Apostolicae, in qua nunc sunt, omnibus semper sublata, & illorum, etiam supplicationibus, per dilectum filium Thomam Astoaudaz Equitem nostrum, & Sedis Apostolicae feudatarium ejusdem Civitatis, & Comitatus nomine nobis humiliter hac in parte porrectis inclinati, hac nostra perpetuo valitura declaratione decernimus, & declaramus, Civitatem Avenionensem, & Comitatum Venayssinum, Civitatesque, Terras, Oppida, Castra, Villas, & loca quaecumque dicti Comitatus nobis, & S. R. E. mediate, vel immediate subiecta, tamquam propria, pecuniaria, & charissima ejusdem S. R. E. bona, ac vetustissimum illius Patrimonium, sub praefata Constitutione Pii V. de Civitatibus, Terris, & locis

Declaratio, de qua in Breve.

XV.

Censuum a Communitatibus Status Ecclesiastici venditorum, reductio ad scuta septem pro centenariis.

De materia Censuum vide in Constitut. CVI. Pii V. Cum onus Tom. IV. Par. III. fol. 52.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram vel memoriam.

Quia ad sublevationem gravaminum, & commoda populorum, nostrae, & sedis Apostolicae ditioni in temporalibus subditorum, pertinere dignoscimus, in iis libenter auctoritatis nostrae partes interponimus, prout equitate ipsa, & nostra ergo eos paternam charitatem suadente, conspicimus in Domino expedire. Sane non sine magna animi nostri molestia accepimus, pleraque Communitates, & Universitates Civitatum, Oppidorum, & locorum Status nostri Ecclesiastici ob varias eorum necessitates, multos census vendendo, grave se alienum contraxisse: huiusmodi vero censuum emptores, illos ad rationem non sex, vel septem, sed octo, novem, & decem, pro quolibet centenariis, & anno, fere omnes exigere solere. Quare intolerabili onere gravati, ex redditibus propriis, aliquando emptoribus censuum satisfacere nequeunt.

Causa huius reductionis.

§. 1. Nos igitur in praemissis, opportuna ratione aliqua, saltem ex parte, providere volentes. Motu proprio, & ex certa scientia, omnes, & singulos census hactenus super quibuscumque rebus immobilibus, tam Urbanis, quam Rusticis, in quacumque Provincia, Civitate, Terra, Oppido, Territorio, Districtu, & Loco Status Ecclesiastici, Nobis, & Sedi Apostolicae, tam mediate, quam immediate subjectis, consistentibus, cujuscumque pretii, valoris, qualitatis, quantitatis, & denominationibus bona, & census huiusmodi extiterint, per quascumque Communitates, seu Universitates ejusdem Status, Ditionis, seu etiam singulares personas, intuitu tamen illarum, & cum promissione indemnitate ab ipsis Communitatibus, seu Universitatibus, quae pretia censuum huiusmodi venditorum in suos usus acceperint facta, septem pro quolibet centenariis, & anno, quocumque modo excedente, hactenus creatos, constitutos, impositos, & venditos, quod illorum fructus, ex nunc deinceps in futurum, per primo decurrendos ad rationem septem tantum pro quolibet centenariis, & anno, salva tamen dictos census redimendi facultate, auctoritate Apostolica, tenore praesentium reducimus, & moderamus.

Reductio omnium censuum per Communitates impositorum ad septem pro centenariis.

§. 2. Ac ipsas Communitates, & Universitates, census praedictos, ex nunc solventes, & alios pro eis, etiam uti principales, principaliter, & insolidum, seu alias quovis modo, etiam in forma Camerae Apostolicae obligatos a solutione censuum praedictorum, liberatio obligationum a solutione majoris census.

Liberatio obligationum a solutione majoris census.

Quocumque alienationis nulla sit.

Et contra eam electi Ordinarii possunt reclamare.

Præsentis Constitutionis obsequium ad hunc usque in Consuetudinem servanda.

Clausula.

Derogatio contrariis.

Dat. die 14. Aprilis 1592. An. I.

ipius S. R. E. non alienandis, neque infundandis, seu in quovis alio modo transferendis, & remittendis, cum illius declarationibus factis, & faciendis, quarum omnium tenores, praesentibus, acsi ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis haberi volumus, comprehensas esse, & ceteri, & propterea non debere, neque posse ullo tempore quovis quæsito colore, vel preterito, causa, vel occasione a quocumque, sine contraventione praedictae Constitutionis, & illius declarationum, quoque modo alienari, distrahi, dismembrari, infundari, transferri, remitti, abdicari, seu deseri, & ut praefertur, quovis modo concedi.

§. 2. Quinimo contra praesentium huiusmodi tenorem, pro tempore, quavis causa faciendas alienationes, distractiones, dismembrationes, infundationes, abdications, ac alias quascumque concessionis superius expressas, nullas, & invalidas fore, & esse.

§. 3. Ac pro tempore electos Trium ordinum huiusmodi ad illis reclamare, & contra reniti omnibus iuris, & facti remediis posse licite, & iudicere.

§. 4. Praesentium perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, plenamque roboris firmitatem obtinere, acsi in Consistorio nostro secreto de consensu, & consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Card. factae fuissent.

§. 5. Sique per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata illis aliter iudicandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane decernimus, quicquid fecus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis Avenionensis, & Comitatus praedictorum, illiusque Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Castrorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibuscumque Regibus, Ducibus, Principibus, & aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & Consistorialiter in genere, vel in specie, aut alias in contrarium quomodolibet concessis, & in posterum concedendis: Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, acsi de verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, latissime hac vice derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Aprilis 1592. Pontificatus nostri Anno primo.

dictorum, alias quam, ad rationem septem pro centenariis, & anno huiusmodi, aliquid ulterius pro fructibus in futurum solvendum non teneri, nec ad id vigore quarumcumque obligationum, & quibusvis iuramentis, quae ipsis Communitatibus, & Universitatibus, praedictos census persolventibus, ut praefertur, & aliis pro eis etiam in dicta forma Camerae obligatis, harum serie relaxamus, seu alias liberamus, nec ad illarum observationem, & censuum, jam impositorum solutionem, ultra praedictam summam septem pro quolibet centenariis, & anno, cogi, aut compelli posse declaramus.

§. 3. Ac ita per quoscumque Iudices, Commissarios, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, necnon Curiae causarum Camerae Apostolicae, ac Rotae Auditores, seu quovis alios Iudices, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere. Irritum quoque decernimus, & inane, quicquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quarumcumque Provincialium, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum statutis, consuetudinibus, legibus, & naturis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon obligationibus in ampliori forma, fidei iuramentis, renunciationibus, ac iuramentis praestitis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, ac etiam nos sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, necnon irritantibus decretis, ex quavis causa, etiam per modum legis universalis, aut alias quomodolibet editis, sive in favorem Universitatum, Communitatum, Collegiorum, Congregationum, Civitatum, & Locorum concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, quatenus directe, vel indirecte praesentium nostro Motui proprio, in toto, vel in parte contrariantur, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Maii 1592. Pont. nostri Anno primo.

XVI.

Ereccio Montis Annonae nuncupat. Civitatis, & Comitatus Bononien. cum diversis statutis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram vel memoriam.

§. 1. Cum, sicut accepimus, Civitas nostra Bononiae his duobus annis proxime praeteritis maxima omnium rerum Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

ad usum, & victum humanum necessarium charitate gravata fuerit, & de praesenti reperitur adeo ut Praedecessores nostri, seu eorum iussu Camera Apostolica pro sublevandis aliqua ex parte ejusdem Civitatis, & illius Comitatus necessitatibus, Camera Bononien. seu illius Communitati, & Populo mutuaverit, & gratis eisdem dederit, & numeraverit summas scutorum octuaginta millium moneta eidem Camerae nostrae Apostolicae intra certum terminum jamdiu elapsum restituendas, prout in instrumentis, seu scripturis desuper celebratis, latius apparet: & cum adhuc eadem summa non sufficeret, eadem Civitas Bononiae, & illius viri Reformatores, & alii ad id deputati, diversas, & notabiles pecuniarum summas ad censum, seu alias a diversis personis acceperint ad subveniendum Pauperibus dictae Civitatis, & illius Comitatus, adeo quod de praesenti eadem Civitas reperitur gravata gravi aere alieno ascendente ad summam scutorum trecentorum millium, & ultra, & ut eadem Civitas possit Nobis, seu Camerae Apostolicae de dicta summa mutuata, & de alia summa decem, & octo millium circiter scutorum pro manutentione Triremium debita satisfacere, seque ab huiusmodi aere alieno eximere; ob id Antiani, & Vexillifer, ac Tribuni, & Massarii, necnon Reformatores pluries etiam collegialiter congregati, cum nulla alia potiori ratione, huiusmodi aere alienum extinguere posse viderent, infra scripta Datia augere, & quadam nova imponere, quae Civitati, & Pauperibus praesertim minus gravia essent, cogitarunt, eaque Nobis confirmanda proposuerunt, & sunt haec, quae pro faciliiori intelligentia vulgari idiomate praesentibus adnotari volumus, videlicet.

Antiani & nomolla Datia augere, & imponere cogitavit.

Augmentare la Seta forestiera soldi tre, e denari sette per libra. Il Filicello della Città, Contado, e forastiero quattrini quattro per libra. Far pagare la Canapa Gregia spadolata, e grafata, il Gazzolo, Fune, Stoppa, ed ogni altra merce il doppio più, eccettuando li lavori di Seta, e le Sete lavotate per essere già aggravate. Alla Lana del Contà Maggratica, e Guaguime quattrini tre per libra. Accrescere il Sale fino a soldi quattro, sicché l'augumento tocchi tutti, così essenti Secolari, come Religiosi, e Luoghi Pii. Accrescere le Porte quattrini sei di più per carra tanto per li Secolari, come per li Religiosi, e Luoghi Pii. Tutti i Cittadini essenti, e non essenti, Religiosi, e Luoghi Pii paghino ogni corba di formento, che macinano soldi due, e denari sei. I Terreni de forastieri, che si possono gravare soldi dodeci per cento del valore: accrescere il terzo per due del pagamento alle mercanzie forestiere rinzanti dentro la Città.

Antiani & nomolla Datia augere, & imponere cogitavit.

Et Montem non vacabilem erigere.

Ac super redditibus augmentorum, & impositionum huiusmodi, unum montem temporalem, & non vacabilem, quo poterit breviori tempore extinguendum, & affrancandum, seu redimendum Bononiensem Annonae nuncupandum usque ad summam Y y mam

Clausula sublata, &c.

Clausula derogatoria.

Dat. P. A. I. die 1. Maii.

Ex Regest. in Secret. brev.

Civitate Bononien. propter Annonae charitatem mul.

Dicitur impositio...

ipam trecentorum millium scutorum monete...

§.2. Nos igitur, qui subditorum nostrorum...

Et quae ab omnibus...

§.3. Et nihilominus omnia, & singula...

ferentia, perinde ac si minime exempta...

§.4. Ac successive super eisdem augmentis...

§.5. Ac illo sic erecto, & instituto...

§.6. Volentes, quod quaecumque utriusque...

Et Montem non vacabile...

Consumque sex cent. pro...

Omnes, qui regulari professione...

Solutio dd. centum nulla...

Collegio Montistarum...

politans, & Monasteriis praesint, & quaecumque...

§.7. Etiam absque eo quod eorum solutio...

§.8. Et ut personae pecunias super dicto...

§.9. Et ut etiam possint Depositarium, Notarium...

§.10. Et pro Montis Annonae huiusmodi...

§.11. Decernentes insuper Montem, & Collegium...

§.12. Praesentesque nostras literas vim, & robur...

§.13. Sicque, & non alias per quoscumque...

§.14. Et insuper cupientes, ut Mons Annonae...

Officialesque eligendi.

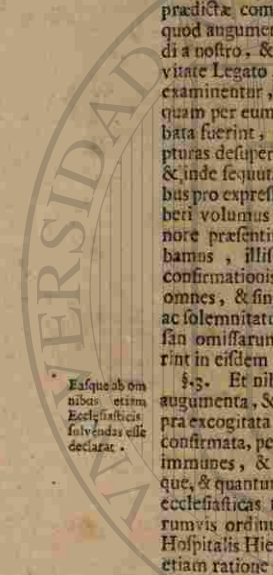
Pro eorum securitate...

Dictum Montem...

Praesentesque...

Claufula pro perpetua...

Vexillifero Bononiae...

te, quos pecunie per eos posite capient, concedere, ac assignare, & super inde patentes literas eius manu subscriptas, & sigillo dicti Montis munitas, tam hac prima vice, quam quotiescumque deinceps loca, & portiones huiusmodi per resignationem vacare contigerit, conficere, & tradere possit, & valeat.

§.15. Volumus autem, quod dicti Reformatores, seu Agentes pro dicta Camera Nostra Bononien. pecunias ex dictis augmentis, & novis impositionibus, ut praesertim percipiendas, quae dicto censui, & assignamento scutorum decemnovem millium annuatim supererint, in extinctionem, & affrancationem tantae partis illius Montis, quantum pecunia praedictae capere poterunt, omni exceptione penitus cessante, singulis annis, per extractionem locorum redimendorum, ac aliis modis, & formis desuper per dictos Reformatores in praesentia tamen pro tempore existentis Legati, seu Vice-Legati, vel gubernatoris statuentis, & ordinandis convertere, & cum effectu erogare.

§.16. Et de huiusmodi extinctione, & extractione, singulis annis Vice-Legato, seu gubernatori dictae Civitatis computum ostendere, & rationem reddere omnino teneantur.

§.17. Nec ad illas aliter distribuendas, vel exponendas etiam per Nos, & Successores nostros, aut Sedem huiusmodi, vel quosvis alios, quacumque auctoritate, & facultate compelli, neque superextantes pecuniae huiusmodi alicui gravamini ordinario, vel extraordinario, aut oneri cuiuscumque, etiam pro subventionem onerum Nobis, & praedictae Ecclesiae incumbentium, aut ex quavis alia, etiam efficacissima, & inexcogitabili causa subijci, vel supponi, aut alias quomodolibet minui, nec retineri possint.

§.18. Quinimo eisdem Reformatorebus, & Agentibus dictae Camerae Bononien. sub excommunicationis latae sententiae, & decem millium scutorum auri poenis districtius inhibemus, ne pecunias, quae censui, & assignamento decemnovem millium scutorum huiusmodi de anno in annum supererint, etiam ex quavis urgentissima, & inexcogitabili causa, in quosvis alios, quam in extinctionem, & affrancationem Montis huiusmodi usus in toto, vel in parte distribuere, aut erogare, vel convertere praesumant, toto autem Monte extincto, & affrancato, augmenta, & omnes impositiones gabellarum praedictarum omnino cessent, & extincta, & sopita censcantur, nec ulterius in toto, vel in parte, etiam minima exigi possint.

§.19. Ceterum declaramus, quod dictus Mons, tam in dicta Civitate Bononien., quam in Urbe intelligatur creatus, & illum, & loca illius in totum, vel in partem ubique vendi, & bona dictae Camerae Bononien., tam ibi, quam in Urbe, ad libitum dictorum Reformatorebus obligari, & obligata etiam censeri.

§.20. Volentes etiam, quod pro praemissorum faciliiori, & celeriori expeditione, inde Reformatores, si voluerint Monti Provinciarum Status Ecclesiastici per Gregorium XIV. in extinctionem debitorum Camerae Apostolicae pro Communitatibus erecto, in totum, vel in partem, prout ipsis magis placuerit, accedere, non obstante, quod in illius erectione, & confirmatione expresse caveatur, quod pro debitis Annone, seu aliis eadem Communitates accedere non possint, cui quoad hoc expresse derogamus, & in praemissis dictis Reformatorebus plenam facultatem concedimus, & elargimur.

§.21. Volumus insuper, quod praesentium literarum transumptis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo dicti Montis, seu eius Collegii, vel alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ea pro sua fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

§.22. Non obstantibus se. re. Simachi Papae, quae incipit: *Non licet*: & aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, ac nostris, & aliis Apostolicis, in Conciliis etiam generalibus editis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Civitatis, & districtus praedictorum, etiam Jurejuramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, & Literis Apostolicis, etiam Mare magnum, & Balla Aurea nuncupat., quibusvis etiam cuiuscumque, & Mendicantium, aut duodecim Congregationum Ordinum, aut Militiarum, etiam Hierosolymitan. regularibus, aut secularibus cuiuscumque dignitatis, seu gradus, ordinis, & conditionis existent., nec non S. Stephani, & S. Bartolomei de Mutiano Bononien. Civitatis, & Diocesis, S. Benedicti, seu alterius, ex praedictis invicem unitorum, & quorumcumque aliorum Monasteriorum, & Abbatiarum Commendataris, seu Administratoribus, Conventibus, ac quorumcumque Castrorum, Terrarum, & locorum etiam a Civitate, Comitatu, & Districtu praedictis, illorumque Jurisdictione, ex quavis causa quomodolibet distractorum, & segregatorum Dominis, seu Comitibus, aut Feudatariis, censuariis, livellariis, Vassallis, & Universitatibus per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam per viam legis, & statuti perpetui, & ex quavis etiam onerosa causa, sub quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis Decretis, & Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut consistorialiter, seu alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus

Reformatorebus committitur extingui eandem carundem ex pecuniis, quae censui soluto supererint.

Computum quoque extinctionis Vice-Legato exhibeant.

Idemque tales pecunias ab omni onere reddi immunes.

Injuncta Reformatorebus poena temporali, & districtius inhibemus, ut in illis utitur infumphant.

Reformatorebus facultatem dicitur loca vendendi Bononiae, vel Romae.

Et accedendi Monti Gregorio XIV. erecto pro Communitatibus Status Ecclesiastici.

Transumptis huiusmodi literarum credi debet.

Derogatio Obstantium.

bus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda sit, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, tenores huiusmodi, eorumque causas, & effectum praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, nec non modos, & formas ad id servandas pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 11. Maii 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XVII.

Vice-Legatus Avenionen., Rector Comitatus Venayssini, ceterique Officiales Sindicatui coram Archiepiscopo Avenionen., aliisque Episcopis subijciuntur.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Officii nostri partes esse ducimus ita statuere, & ordinare, ut Populus temporalis nostrae, & Sedis Apostolicae ditioni subiectus per eisdem Sedis ministros iuxta limites Iustitiae, & aequitatis ita regatur, & moderetur, ut nemo se gravatum iuste asseri possit, quin potius praesentis gravaminis rationem ministri praedicti reddentes iustam suam palam faciant administrationem.

§.1. Cupientes igitur gubernio, & regimini tam Civitatis Avenionen., quam Comitatus Venayssini, & illarum personarum ob fidelitatis, & devotionis eorum erga hanc Sedem Apostolicam merita, praefici personas, quae suae administrationis scientes se rationem reddituras, a recti tramite discedere vereantur: Motu proprio non ad praedictarum personarum Civitatis, & Comitatus huiusmodi, aut alicuius pro illis Nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine; Quod de cetero perpetuis futuris temporibus nostrarum, & Sedis Apostolicae in Civitate, & Comitatu praedictis nunc, & pro tempore existentibus Vice-Legatus, ac illius Locumtenens, & Auditor, seu etiam Legati Locumtenens. Praeterea etiam Rector Avenionen. Auditores, ac alii Magistratus, seu Iudices quomodolibet nuncupati, & qualificati, in sine eorum, & cuiuslibet ipsorum officiorum, Sindicatui nunc, & pro tempore existentis Venerabilis fratris Archiepiscopi Avenionen., aut in eius absentia, seu reculatione, vel suspitione alicujus ex infra scriptis Episcopi.

§.2. Rector quoque Comitatus praedicti, ac eisdem Rectoris Auditor, & Locumtenens, ceterique omnes, & singuli ipsius Comitatus, & Iudices, ac Iustitiae Ministri quavis auctoritate, & potestate fungentes, peracto administrationis eorum officiorum tempore, pariter Sindicatui, Venerabilium etiam fratrum Carpentoracensis, Cavallicensis, & Vasonen. Episcoporum nunc, & pro tempore existentium, seu alterius eorum, expensis tamen dicti Comitatus, sese omnino respectively subijcere, & supponere debeant.

§.3. Quem quidem Sindicatum, & Vicegerens Avenionen. Iudex Camerae, & Comitatus, & legationis praedictae Civitatis Avenionen., & alii officia perpetua de triennio in triennium, ceteri vero ad tempus Triennio brevius in Civitate, & Comitatu praedictis obtinentes, statim decurso administrationis eorum tempore per quinquaginta dies, quibus durantibus ab exercitio jurisdictionis omnino abstinere debeant, praesens subire, illique etiam se se subijcere teneantur.

§.4. Et in eventum, in quem dicti Vicelegati, Locumtenentes, Auditores Rotae, Rector, Iudices, Vicegerens, Iudex Camerae, alique Auditores tam Vice-Legati, quam Rectoris supra dicti huiusmodi Sindicatum subire reconstaverint, seu ab eo quavis occasione, vel causa, etiam si ex Apostolico, seu alio quopiam quantumvis generali privilegio se se subducere tentaverint eo casu, quod dicti Archiepiscopus, & Episcopi, etiam talibus reculantibus absentibus, eis tamen prius per publicum edictum citatis, ad huiusmodi Sindicatum ex officio devenire, ac elapso triennio, vel tempore administrationis huiusmodi, omnia bona mobilia, & si quae possideant immobilia, Camerae Apostolicae nomine sequestrare, & illa retinere, donec iudicato integre paruerint, libere, & licite possint, & debeant, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo statuimus, ordinamus, & mandamus.

§.5. Nos enim dictis Archiepiscopo, & Episcopis computa, & rationes videndi, & revidendi, delinquentes castigandi, & puniendi pro delicti qualitate, tam poenis Ecclesiasticis, quam temporalibus, ac alias animadvertendi in bonis, ac in personis, etiam citandi, & inhibendi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, nec non poenas per eos statutas executioni demandari faciendi, declarandi, & decernendi, omniaque, & singula alia, quae ad huiusmodi Sindicatum, & alias in praemissis necessaria fuerint, & opportuna faciendi, dicendi, gerendi, mandandi, & exequendi plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem tenore praesentium damus, concedimus, & impartimur.

§.6. Et eisdem praesentes nullo unquam tempore revocari, aut eis in aliquo derogari posse, sed illas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri,

Eidem Sindicatui subijcere faciunt bona omnia sequestranda.

Tempus rationi reddenda praestantur.

Sindicatum subire tenore praesentium bona omnia sequestranda.

Facultates ad hoc dicto Archiepiscopo, & Episcopis concessae.

Clausula pro perpetua iustitiae Confirmationis firmitate.

Obstaculo tollit.

tiri, & obtinere debere. irritum quoque, & inane decernimus. quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis, & Communitatis praedictorum, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, nec non erectionibus, & institutionibus officiorum hujusmodi, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eisdem officiis, & illa obtinent, seu in illis deputatis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere, vel in specie, etiam motu simili, & consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, ac conceden., confirman., & innovan.: Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quavis alia expressio ad hoc habenda, aut exquisita forma ad hoc servanda foret, illorumque tenores, ac si de verbo ad verbum, praesentibus infererentur, pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, latissime, hac vice specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 15. Maii 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Dati die 15. Maii 1592. An. I.

XVIII.

Ampliatio prohibitionis edita a Gregorio XIII. contra Fratres Praedicatorum Ordinis S. Dominici, favoribus cujuscumque persona extra ipsum Ordinem utentes, ad dignitates, & officia obtinenda.

Hec prohibitio Gregorii est in ejus Const. 116. Cum nihil. Tom. IV. Par. III. fol. 439.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Religiosos Viros, sicut honorum gradus, cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere, susceptosque humiliter administrare oportet, sic ab eos mendicatis secularium praesertim personarum studiis, aditum sibi patefacere minime convenit.

Greg. XIII. favores extra Ordinem quos prohibuit.

§. 1. Cum itaque fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster, per suas in forma Brevis literas, die primo Junii 1580. Pontificatus sui Anno Nono, datas Magistro Ge-

nerali, ac Provincialibus, & reliquis Ordinibus Fratrum Praedicatorum Praelatis, tunc, & pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae mandaverit, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tam laicarum, quam Ecclesiasticarum extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuius dicti Ordinis Religioso ullam gratiam concedere, vel poenas aliquas remittere audent. Quinimo quoscumque dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta suarum Constitutionum, hac via, & aliis mediis, per conquisitos favores, & suffragia, aliquid sibi procuraverint, ad talia, & similia, ac etiam majora in eodem Ordine consequenda perpetuo inhabiles, etiam declaraverit, prout latius in eisdem literis continetur.

Et hic Pontificatus ampliat.

§. 2. Cumque, ut accepimus, a nonnullis ambigatur, an sub gratiarum vocabulo, gradus, honores, dignitates, officia, & munia Ordinis praefati comprehendantur: Nos Ordinis praedicti quieti, ac Religiosorum illius saluti opportunius consulere, aliasque in praemissis providere volentes, ac aliarum praefatarum, necnon Decreti, Capituli Generalis ejusdem Ordinis in executionem eorundem literarum facti, quod incipit: Quamobrem singulos nostri Ordinis Praelatos admonemus: virores, ac totos tenores praesentibus, pro expressis, ac ad verbum insertis habentes: Motu proprio, ex certa, & nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, literas, ac decretum hujusmodi, ac in eis contenta quaecumque, Apostolica auctoritate tenore praesentium, confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, & alios defectus, si qui in eis intervenerint, supplemus. Et nihilominus praefatam Gregorii, de gratiis, ut praefertur, per mendicatos favores minime concedendis prohibitionem, ad quoscumque gradus, honores, dignitates, officia, munia, administrationem functiones, Praelaturas ejusdem Ordinis perpetuo extendimus, & extendi debere decernimus. Et propterea dilectis filiis Magistro Generali, Provincialibus, & aliis Praelatis, ac superioribus ejusdem Ordinis, ne posthac aliquod praemissorum cuiquam ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem personarum superius expressarum, quarumcumque, quovis modo concedere. Religiosis vero, ac Fratribus ejusdem Ordinis quibuscumque, non solum in praemissis omnibus secularium favorem minime procurare, sed nec etiam sponte oblatum, aut ab eis minime procuratum recipere, & similiter, ne ad hunc effectum, munera aliqua secularibus impendere, vel exhibere audeant, vel praesumant, auctoritate Apostolica, tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae, ac sub eisdem poenis in dictis Gregorii literis contentis praecipimus, eisdem auctoritate, & tenore statuentes,

Contraventionem certo modo probari decernit.

tes, quod omnes, & singuli in praemissis delinquentes, nulla alia monitione praecedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & poenas praemissas irremissibiliter eo ipso incurrant.

Contrariis derogat.

§. 3. Quodque ad illos, sententias, & poenas hujusmodi damnabiliter incurrisse, legitime probandum, & omnino convincendum sola praemissarum personarum instantia, favores, & preces, etiam ore tenus porrecte plenam, indubiam, & sufficientem, in iudicio, & extra fidem faciant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Sicque ab omnibus ejusdem Ordinis Superioribus, Praelatis, & personis, ac aliis iudicibus ordinariis, & delegatis, sublata eis, & eorum cullibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, ubique iudicari, & diffiniri, ac interpretari debere: ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, perpetuo decernimus, & statuemus.

Hanc Bullam publicari, & registrari iubet.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam Juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac omnibus illis, quae dictus Gregorius Praedecessor in praefatis literis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. A. 1. die 23. Maii.

§. 5. Volumus autem, ut praesentes literae in quibuscumque Capitulis, tam Generalibus, quam Provincialibus, & Conventibus, ut ad singulorum notitiam facilius deveniant, publicentur, & inter Statuta, & ordinationes ipsius Ordinis perpetuo observanda describantur, eorumque exemplis, etiam impressis, manu Secretarii, & sigillo Magistri Generalis, vel manu alicujus Notarii publici, & sigillo alterius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides, quae praesentibus adhiberetur, ubique adhiberi debeat.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris, die vigesima tertia Maii, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pont. Nostri Anno primo.

XIX.

Indictio Visitationis omnium Ecclesiarum, & Locorum Piorum Almae Urbis.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis universo Clero, & Populo Romano salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procuramus, & cause huiusmodi indicimus.

Speculatores Domus Israel, quae est Ecclesia Dei viventis, mirabili ejusdem providentia constituti, qui in humilitate nostra offendere dignatus est divitias bonitatis suae, admonemur debito creditae dispensationis officio, & charitate Christi urgemur,

ut ministerium nostrum, divina gratia adjuvante, implere studeamus. Quare in hoc ipso Apostolatus nostri initio, contemplantes ex hac sublimi specula, non sine intimo doloris sensu, calamitates, atque incommoda Populi Christiani, cum ad ceteras afflictae Reipartes, quantum cum Domino licet, sublevandas animum adjicimus, tum potissimum ab hac Alma, & nobis maxime dilecta Urbe nostra oculos numquam desectimus: Sic enim intelligimus, quam Ecclesiam omnibus Pastoralem sollicitudinem deberemus, eam nos tanto impensius huic S. R. E. debere, quanto nobis propinquior, & pluribus charitatis vinculis est conjuncta, quam merito, & in oculis, & in corde, & in visceribus Christi praecipuo quodam, ac vero paterno affectu gerimus. Itaque non solum de ejus temporalibus commodis laboramus, sed multo magis, ut par est, de ejusdem Urbis spiritualibus bonis augendis, atque amplificandis solliciti sumus, quibus scilicet, & humana felicitas solidius continetur, & vera, ac sempiterna beatitudo comparatur: quod certo dum facimus, etiam aliarum Ecclesiarum, quamvis illae locorum intervallo sint disjunctae, rectam administrationem earum opera procuramus. Nam cum omnes unum corpus simus in Christo, membra cum suo capite copulata, eodem spiritu pietatis ali, & recreari necesse est. Quemadmodum igitur stabilis illa Catholica fidei petra, adversus quam inferorum portae prevalere non possunt, divino consilio in hac Urbe, quae prima Sedes est, confurgit, hic Beatissimi Apostolorum Principis Petri Cathedra collocata, unde omnis existit Ecclesiae unitas, & communio, hic Orthodoxae fidei integritas, & sana doctrina, & verus Dei cultus semper viguit, ac viget, atque ab hac Ecclesia omnium matre, & maestra, tanquam ab ipso fonte in alias Ecclesias promanat, sic vicissim summopere cupimus, ut omnis ex Urbe auferatur iniquitas, & ut Clerus, & Populus Romanus, vite innocentia, ecclesiastica disciplina, omni denique christiana pietatis exemplo ceteris prae luceat. Illudque in primis optamus, ut in religiosissimis Urbis Basilicis nulla in divinis laudibus, & precibus ab ecclesiastico ordine Deo persolvendis negligentia appareat, nemo opus Dei negligenter faciat, ne horribili maledictione seriarur, nulla sit divini cultus perturbatio, nulla sacrorum rituum, ac caeremoniarum ignoratio, aut neglectus, quin potius decor Domus Dei in Urbis Ecclesis ubique eluceat, omniaque ordinate, decenter, & religiose fiant, ut fideles populi adficerentur, & glorificent Patrem nostrum, qui in caelis est. Et enim, qui in sortem Domini vocati sunt, qui a communi Populo segregati in loco excelso sunt positi, meminisse debent, se a Domino vocari sal terrae, & lumen mundi, ut omnium virtutum sapore, & luce Populos condiant, atque illustrent, ne peccatorum tenebris patrescant, neve sempiternae mortis tenebris obruantur: alioquin sanguis perentium animarum de eorum manibus a iusto Iudice requiretur. Quare cum fideles omnes,

nos, tum potissimum Clericos ea sanctio-
nia, & morum integritate praeditos esse de-
cet, ut re ipsa de eis dici possit, quod est in
divinis Scripturis: *Genus electum, gens
sancta regale Sacerdotium*: de quibus, &
illud quoque scriptum est: *Sancti estote,
quoniam ego Sanctus sum dicit Dominus.*
Ceterum, cum eadem sit hominum, quae &
agrorum natura, qui nisi crebro excolantur,
nullum, aut perexiguam fructum ferunt,
magnamque spinarum copiam proficiunt:
contra vero si cultura, & diligentia adhi-
beat, & steriles agris fructuosi eva-
dunt, & natura boni meliores, & fecundio-
res sunt. Ob eas causas jure optimo a sacris
Canonibus, & praesertim a sancta Tridentina
Synodo: tantopere commendatur Episcopa-
lis Visitatio, quae veluti spiritalis quadam
cultura est Populi Christiani, qua divinum
reum veneratio augetur, boni mores con-
servantur, pravi corriguntur, instaurantur
Ecclesiae. Populus ad pietatem accenditur
& alia complura ex visitationis zelo, & pruden-
tia ad Dei gloriam, & fidelium utilitatem
constituuntur.

§. 1. Quae cum ita se habeant, statui-
mus, pro nostro Pastoralis officio, Deo bene
juvante, hanc peculiarem agrum, & gre-
gem nostrum recognoscere, & Romanae Ur-
bis omnes, tam Patriarchales, quam Colle-
gias, & Parochiales Ecclesias, earumque
capitula, & personas, item Monasteria,
Conventus, & Ecclesias quorumvis Ordini-
um, tam virorum, quam mulierum, Ho-
spitalia, Collegia, Confraternitates laico-
rum, Montem Pietatis, & omnia, quocum-
que nomine censentur, loca Pia, per Nos ip-
sos visitare. Ad hoc autem salutare opus
pie, sancteque exercendum, atque exequen-
dum, fideles operarios nostros, & adjuvatores
delegimus nonnullos ex venerabilibus fra-
tribus nostris S. R. E. Cardinalibus, & Epi-
scopos aliquos, ut eorum consilio, & adju-
mento tanto fructuosius in hoc salutari vi-
sitationis officio versentur, quod certe ne-
cessario duximus suscipiendum, summi, &
aeterni Pastoris exemplo excitati, cujus sunt
illa: *Ecce ego requiram oves meas. & visi-
tabo eas, sicut visitat Pastor gregem suum.* Et
nobis à Domino dictum videtur: *Ascende
ad visitandas omnes gentes, non miseraris
omnes, qui operantur iniquitatem.* Et
alibi sapiens nos admonet: *Diligenter agno-
sce vulnam pecoris tui, & ovesque con-
sidera.* Et Salvator noster boni Pastoris esse
ait, proprias oves cognoscere, & vocare
nominatim. Ad laudem igitur, & gloriam
Omnipotentis Dei, & S. R. E. exaltationem
vobis visitationem nostram indicimus,
quam proximo Dominico die, qui etiam
S. Basilii optimi, & Sanctissimi Episcopi, at-
que Ecclesiae Doctoris commemoratione
celebris est, in Sacrosancta primaria Late-
ranensi inchoabimus, & statutis diebus, Deo
adjutore, prosequemur.

§. 2. Omnes autem, per viscera Misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos
oriens ex alto, paterne hortamur, & mone-
mus, ut memores vocationis suae, & tem-

pus hujus sacrae visitationis agnoscetes, vi-
te, ac morum emendatione, & vera, tam
interiori, quam exteriori reformatione vi-
sitationem nostram praeviant, quod certe
libenter praestabunt, si praeter caetera, illud
ad animum revocaverint, se esse Clerum
Romanum, quem Beatissimi Apostolorum
Principes Petrus, & Paulus instituerant, at-
que erudierunt, seque in ea Urbe clericalis
officii munera obire, quae tot fortissimorum
martyrum sanguine in Christo plantata,
& irrigata est, in qua domicilium fidei, &
visibile Ecclesiae caput à Deo positum est, ut
hinc omnes, non solum doctrinae, sed vitae,
& totius Ecclesiasticae disciplinae exempla
petant, & bonus odor Christi ad vitam
ex Romana Ecclesia ad omnes Ecclesias dif-
fundatur.

§. 3. Quia vero infirmitatem nostram
agnoscimus, & plane scimus, nihil nos boni
cogitare, necdum efficere posse sine divino
auxilio: idcirco ad caelestem opem implo-
randam, volumus, ut proxima sexta feria
in nonnullis Ecclesiis Urbis Patriarchalibus
Collegiatis, & aliis praecipuis sacrosancta
Eucharistia solemniter in Altari proponatur,
& Quadragesima horarum oratio cele-
bretur.

§. 4. Universos autem Christi-fideles in
hac ipsa Alma Urbe existentes hortamur, at-
que in Domino requirimus, ut sollicitudi-
nem nostram suis orationibus sublevent, &
laborem adjuvent, quae, ut gratae, & effica-
ces sint in conspectu eius, quicor contritum,
& humiliatum non despiciat, dignis peni-
tentiae fructibus cum placare studeamus,
quem peccatis nostris ad iracundiam provo-
cavimus.

§. 5. Quod quidem ut libentius, & sa-
lutaris fiat, omnibus, & singulis Christi-fi-
delibus utriusque sexus Romae degentibus,
qui eodem ipso proximo Dominico die, post
diligentem suorum peccatorum confessio-
nem, sacram Eucharistiam sumplerint, ut
haec nostra visitatio ad Dei gloriam, & ani-
marum salutem feliciter eveniat, pie in qua-
vis Ecclesia oraverint, plenariam peccato-
rum suorum Indulgentiam concedimus, at-
que elargimur.

§. 6. Omnes igitur simul, dilecti filii,
sive ex clero, sive ex populo, veterem ho-
minem exuentes, in novitate vitae ambule-
mus, nos sollicitudine non pigri, spiritu
ferventes, Domino in toto corde servia-
mus, ut ejusdem misericordiam copiosam,
cum ad hoc sanctae Visitacionis opus, tum
ad caeteras necessitates nostras, fratrumque
nostrorum, bonis operibus, & sedulo pietatis
cultu impetremus.

Datum Romae in Monte Quirinali, die
octava Junii, millesimo quingentesimo no-
nagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno
primo.

Inductio vobis
tuo in Monte
Quirinali, &
priorum locorum
Urbis.

Hortatio ad
omnes, ut pro
via morum
reformatione,
hanc visitatio-
nem praepa-
rent.

Justo cele-
brandi oratio
non quadra-
gesima horarum
ad divinum
implorandum
auxilium pro
bona directio-
ne hujus Visi-
tationis.

Hortatio ad-
ferrentur or-
randum.

Indulgentia
pro his oran-
tibus.

Alia adhorta-
tio, ut quic-
que ferven-
ter interierit.

D. P. An. J.
6. Junii.

Unio

XX.

Ex Regest. in
Secretis. Breve.

Unio Sancti Spiritus Terrae Chierii, Tau-
rinensis Diocesis, Officio Sanctissima In-
quisitionis Civitatis Taurinensis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

DE circumspicienda Romani Pontificis pro-
videntia provenire dignum est, ut Of-
ficio Inquisitionis haereticae pravitatis, ad
contagiosam haeresim passim pullulantium
zizaniarum salubriter amputandam, constitu-
tis, ac illorum Ministris, & personis in
oneribus sibi commissis facilius supportan-
dis: ac, ne personae ipsae, pro defectu tempo-
ralis substantiae, in eorum Officii execu-
tionem retardentur, aut alias quomodolibet
impediuntur, de congrua subventionis auxi-
lio ministraretur.

Officium In-
quisitionis Tau-
rinensis, suffi-
cientibus red-
ditibus desti-
nabitur.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, Of-
ficio Sanctissima Inquisitionis haereticae
pravitatis in Civitate Taurinensi Apostolica
auctoritate erectum, & institutum aliqui-
bus redditibus, & proventus, pro manu-
tentione dilectorum filiorum illius Officia-
lium, & Inquisitorum pro tempore existen-
tium, onerumque illis incumbentium sup-
portatione, nequaquam suffultum existat:
pro illius tamen subsistentia, & stabilimen-
to plurimum necessarium sit, de aliqua red-
dituum, & proventuum subventionem illi
providere. Si igitur sine cura Ecclesiae San-
cti Spiritus prope, & extra Muros Terrae
Chierii, Taurinensis Diocesis, quam dile-
ctus filius Cathalanus Pargaglia Rector dicte
Ecclesiae obtinet, cujusque fructus, redditus,
& proventus, benedictent Domino,
satis pingues, & uberes existant, dicto Of-
ficio, ex nunc, prout postquam illam, quo-
vis modo vacare contigerit, perpetuo uni-
retur, annecteretur, & incorporaretur,
exinde ipsi Officio satis opportuna, aliqua
saltem ex parte, in praemissis provifum,
foret.

Clemens ei-
us Ecclesiae
S. Spiritus
Terrae Chierii

§. 2. Nos, qui dudum inter alia vo-
luimus, quod semper in unionibus commis-
sio fieret ad partes, vocatis quorum inter-
esset, eidem officio, ac dilecto filio moder-
no, & pro tempore existenti Inquisitori
Sanctissima Inquisitionis haereticae pravitatis
Taurinensis, hujusmodi, ut onera officii
hujusmodi sibi pro tempore incumbenda
facilius, commodiusque sustinere possit,
de alicujus subventionis auxilio providere
cupientes, ipsamque Inquisitionem a qui-
busvis excommunicationis, suspensionis,
& interdicti, aliisque Ecclesiasticis senten-
tiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homi-
ne, quavis occasione, vel causa latis, si
quibus quomodolibet innodatus existit, ad
effectum praesentium dumtaxat consequen-
dum, harum serie absolventes, & absolu-
tum fore censentes: Motu proprio, non ad
Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

dicti Inquisitoris, aut alterius pro eo Nobis
oblatae petitionis instantiam, sed ex certa
scientia, meraque deliberatione nostris, de-
que Apostolicae potestatis plenitudine, Ec-
clesiam praedictam, quae sine cura est, ac
cujus, scilicet forsitan annexorum fructus, red-
ditus, & proventus octuaginta ducatorum
auri de Camera, secundum communem
extimationem, valorem annum, vel etiam
accepimus, non excedunt, cum primum il-
lam per cessum, etiam ex causa permuta-
tionis, vel decessum, aut privationem, vel
quamlibet aliam amissionem, vel dimissio-
nem dicti Cathalani, seu alias quovis modo,
etiam apud Sedem Apostolicam, etiam in
aliquo ex mensibus Nobis, seu Romano
Pontifici pro tempore existenti, & dictae Se-
di reservatis, aut ordinariis Collatoribus,
etiam per Constitutiones Apostolicas editas,
seu pro tempore edendas, seu literas alter-
natarum, vel privilegia, & indulta alia
concessa haecenus, aut imposterum conce-
denda, vacare contigerit, etiam si actu nunc
quovis modo, etiam ex dicti Cathalani, vel
alterius cujuscumque personae, seu per libe-
ram ejusdem, vel cujusvis alterius de illa
in Romana Curia, vel extra eam, etiam
coram Notario publico, & testibus, sponte
factam resignationem, aut assignationem
alterius Beneficii Ecclesiastici, quavis au-
thoritate collati, vacet, etiam si tanto tem-
pore vacaverit, quod eius collatio, juxta
Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem praedi-
ctam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia
dispositioni Apostolica specialiter, vel alias
generaliter reservata existat, & super ea in-
ter aliquos lis, cujus statum praesentibus
haberi volumus pro expresso, pendeat in-
decisa, cum annexis hujusmodi, ac juribus,
& pertinentiis suis quibuscumque eidem
Officio.

§. 3. Ita quod liceat dicto Inquisitori per
se, vel alium, seu alios, suo, & dicti Of-
ficii nomine, corporalem, realem, & actuali-
lem possessionem Ecclesiae, & annexorum,
juriumque, & pertinentiarum praedictorum,
propria auctoritate libere, etiam ex nunc
apprehendere, & perpetuo retinere, nec
non fructus, redditus, proventus, jura, ob-
ventiones, & emolumenta quaecumque il-
lius percipere, exigere, levare, locare,
arrendare, ac in suos, & dicti Officii usus,
ac utilitatem convertere, Diocesanis loci,
vel cujusvis alterius licentia desuper mini-
me requisita, tenore praesentium perpetuo
unimus, annectimus, & incorporamus.

§. 4. Decernentes eadem praesentes li-
teras, etiam ex eo quod dictus Cathalanus,
alique interesse habentes, seu praetenden-
tes ad hoc vocati non fuerint, nec praemissis
consenserint, aut alias ex quocumque ca-
pite, vel causa de subreptionis, vel obre-
ptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis
nostrae, vel quovis alio defectu notari, im-
pugnari, aut alias quomodolibet infringi,
vel retardari, seu in jus, vel controversiam
vocari nullatenus unquam posse, sed illas
semper, & perpetuo validas, & efficaces
existere, suorumque plenarios, & integros ef-
fectus

Inquisitori
facultas con-
cedit realem
illius posses-
sionem capi-
endi.

praesentes li-
teras nullo
unquam vi-
tio notari pos-
se declarat.

Z z

XXI.

Eredio Seminarii Ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia in Civitate Tornacenſi pro Miſſionibus in Germania, & Belgio exercendis.

Ex Reg. in Secr. Ber.

CLEMENS PAPA VIII

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex circa Domini Gregis curam ſibi divinitus commiſſam ſic invigilare debet, ut qui omnia ad ipſius Gregis univerſi ſalutem pertinentia per ſe ipſum, & Venerabiles Fratres Episcopos in partes ſua ſolicitudo vocatos, gerere non valet, bonos ad id Operarios, Religioſos nimirum viros adhibeat, utque in operibus non deficiant, Seminaria quaedam, unde, quaſi nova germina, novi quotidie Operarii in decedentium locum ſuccedant, deſeſſique opem ferant, inſtituat.

Exordium.

Quod quidem Nos ad tanta ſolicitudoſiſſimum evocati, quantum cum Domino poterimus, exequi, & Provincia Belgicis, & Germanicis, in quibus hoc poſſimum tempore ſimilium operariorum miniſterio ad reparandam, & reſtituendam ibidem collabentem Catholicam fidem, & Religionem maxime opus eſſe, non ſine animi noſtri dolore remiſiſſimus, ſimile ali- quod ſubſtitutum quamprimum afferre cupientes: Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolice poteſtatis plenitudine, in Domo, ſeu Conventu Fratrum Minorum Sancti Franciſci de Observantia Civitatis Tornacenſis Provinciae Sancti Andree nuncupat., que convicinis Provinciis maxime commoda exiſtit, unum Seminarium pro Fratribus earundem Provincia- rum, & Ordinis, auctoritate Apoſtolica, tenore preſentium perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Collegium de quo in rubrica erigatur.

Et ad hoc eundem Conventum a iurisdictione, & ſuperioritate Miniſtri Provincialis Provinciae S. Andree eximimus, & liberamus, Nobisque, & Apoſtolice Sedis, nec non Proteſtori, ac Miniſtro Generali ejuſdem Ordinis, immediate ſubjici- mus, & ſubponimus.

A Superioritate Provincialis Provinciae S. Andree eximimus.

In eo vero Conventu, ſeu Seminario Religioſos Ordinis praefati ex quibuſvis Conventibus, etiam utriuſque Provinciae, ſcilicet inferioris Germaniae, & Flandriae, qui vigintiſimum quintum ſuae aetatis annum attigerint, & ad ſacrarum literarum ſtudia proclives, & idonei, ac in his, & philoſophia praefertim non omnino cudes fuerint, ſed aliquos progreſſus fecerint, ac vita, morum- que honeſtate praediti ſint, uno, vel duobus, aut tribus annis, prout Superiores ejuſdem Seminarium magis expedire judica- verint, inſtitui, & alii poſſe, ut exinde ad ſalutem Infidelium procurandam aptiores evadant, decernimus, & ſtatuiſſimus.

Qualitates Religioſorum in eo admiſſendorum.

Præcipientes in virtute ſanctae Obedientiae Miniſtris Provincialibus, & Guar-

Præcipiente Provincialibus, ut aptiores ſelegant.

fectus ſortiri, & obtinere, neque ſub quibuſvis ſimilibus, vel diſſimilibus gratiarum revocationibus, ſuſpenſionibus, derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus per quacuſcumque regulas, vel Conſtitutiones Apoſtolicas, ſeu Cancellariae Apoſtolicæ regulas, etiam per Nos, & Succeſſores noſtros, etiam motu, ſcientia, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus, etiam conſiſtorialiter, ac ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, nec non cum quibuſvis clauſulis pro tempore, etiam in craſſimum aſſumptionis ad ſummi Apoſtolatus apicem quorumcumque Succeſſorum noſtrorum facta, & conceſſis, comprehendendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illa revocari, vel limitari, aut ſuſpendi, vel eis derogari contigerit, toties in priſtinum ſtatum, etiam ſub data poſteriori, etiam adverſus Cancellariae Apoſtolicæ regulas huiſmodi reſtitutas, & plenarie reintegratas, ac de novo conceſſas, & revalidatas eſſe, & cenſeri.

Sicque per quocuſcumque Iudices, & Commiſſarios quavis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolicæ Auditores ubique iudicari, & deſiniri debere, nec non irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus priori voluntate noſtra praediſta, & Lateranenſis Concilii noviſſime celebrati, uniones perpetuas, niſi in caſibus a jure permiſſis fieri prohibentis, ac Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, contrariis quibuſcumque.

Aut ſi aliqui ſuper provisionibus ſibi faciendis, de huiſmodi, vel aliis Beneficiis Eccleſiaſticis in illis partibus ſpeciales, vel generales dicte Sedis, vel Legatorum ejuſ literas impetrarint, etiam per eas ad inhibitionem, & Decretum, aut alias quomodolibet ſit praediſta: quas quidem literas, & proceſſus habitos per caſtera, & inde ſequuta quacuſcumque, ad dictam Eccleſiam volumus non extendi: ſed nullum per hoc eis, quoad aſſignationem Beneficiorum aliorum, praediſta generari, & quibuſlibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorumcumque tenoribus exiſtant, per quæ, praefentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel diſſerri, & de quibus, quorumcumque tenoribus de verbo ad verbum habenda ſint in noſtris literis mentio ſpecialis.

Voluimus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem huiſmodi, dicta Eccleſia debitis non fraudetur obſequiis, ſed ejus congrue ſupportentur onera conſuecta.

Nulli ergo &c. Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingentefimo nonageſimo ſecundo, quinto Idus Junii, Pontificatus noſtri Anno I.

Et ſe in quolibet Tribunali ſi eſſe deſiderandum.

Obſtantibus.

Diſta vero Eccleſia obſervari per Inſuper adimpleri vult.

Dat. die 9. Junii 1592. An. I.

XXII.

Suppreſſio Monasterii Monialium S. Salvatoris Ordinis S. Benedicti Maſſilienſis, cum erectione Collegii, & unione trium Prioratuum ab eodem Monasterio dependentium, cujus Collegii regimen Abbat S. Victoris ejuſdem Ordinis committitur.

Ex Reg. in Secr. Ber.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ica curam Paſtoralis officii Nobis ſuper, meritis licet imparibus, commiſſi, quantum Nobis ex alto permittitur, invigilantes, ad ea, per quæ Sacrarum Reliquiarum conſervationi, ac juvenutis inſtructioni, & optimarum diſciplinarum, propagationi conſulitur, ſcandalisque, & periculis ex bellica calamitate contingentibus obviam, libenter annuimus, & ut præmiſſa facilius operatum ſortiantur effectum, nonnumquam Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, praefentium ſanctimonialium debita clauſura carentium, ſtatum alteramus, & commutamus, ac alias ejuſdem officii partes deſuper interponimus, prout locoram, & perſonarum conditionibus, & qualitatibus diligenter penſatis, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Procurium.

Sane pro parte dilectorum filiorum Conventus Monasterii S. Victoris extra Muros Civitatis Maſſilienſis, Ordinis S. Benedicti, ac Communitatis, & Hominum dicte Civitatis Nobis nuper exhibita petiitio continebat, quod, cum dictum Monasterium extra Muros huiſmodi, ut praefertur, poſitum, & ad celeberrimum Portum Maris Mediterranei conſtructum, hoſtilibus incuſſionibus, & depradationibus in his turbulentis, & ab his bellicorum temporibus, ita ſubjaceat, ut etiam de menſe Novembris noviffime praeteriti, a quibuſdam militibus vi occupatum, ac pro majori parte depradatum fuerit, unde maximum imminerebat, & adhuc imminet periculum, ne quamplures veneranda Reliquia inde auferantur, ac non ſolum expediat eidem Monasterio locum aliquem in praediſta Civitate habere, in quo huiſmodi periculosis temporibus, & quoties opus fuerit, Sacra huiſmodi Reliquia transportari, & tuto conſervari valeant, ſed & ipſi Civitati, ut in ea unum Collegium, ad juvenutis eruditionem, erigatur: propterea in Monasterio Monialium S. Salvatoris Maſſilienſis, dicte Ordinis, in quo quatuor tantum Moniales Profeſſæ, & duæ Novitiae, ſine clauſura, de praefenti degunt, nomen, & titulus Monasterii perpetuo ſupprimerentur, ac ibi-

Monasterium S. Victoris in Civitate Maſſilienſi inſtitutum inſtitutionibus expoſitum.

Monasterium autem Monialium S. Salvatoris ſine clauſura erat.

dianis in ejuſdem Provinciae exiſtentibus, ut huiſmodi Religioſos ex eorum Conventibus, & Provincia ad hæc aptiores deligant, & ad dictum Seminarium, & Conventum, ibi erudiendos, tranſmittant, atque inibi inſtrui, & exerceri permittant, & faciant, & ad hunc effectum, literas, ut vocant, obedientiales concedant.

Qui poſtes ad ſuas Provincias revertantur.

Postquam autem bene inſtructi, & exercitati fuerint, in ſuam quemque Provinciam, & Domum, ut in illis fruſtuofum, & Deo gratum miniſterium ad Divini Nominis laudem, & Populorum ſalutem, Catholiceque fidei propagationem exhibeant, remitti, & reverti curent, niſi forte ob eximie charitatis fervorem magis arduum opus aggredi voluerint, quo caſu ad illud ſanctum opus ab illo, vel illis, quem, vel quos ejuſdem Ordinis Proteſtor deputaverit, mitti volumus.

Recuſantibus Provincialibus Obſervantibus eis tradere, eas concedendi Superioribus ejuſdem Seminarium facultatem tribuimus.

Si autem Provinciales, Miniſtri, & Superiores Conventuum huiſmodi, obedientiales huiſmodi literas concedere renuerint, illas concedendi Superioribus ejuſdem Seminarium facultatem tribuimus.

Inſuper quia pro ſervitio ejuſdem Seminarium neceſſarii erunt aliquot fratres Laici Conventi, volumus, & concedimus, ut ex Provinciae praediſtae aliquot Fratres huiſmodi Laici, non tamen ultra octo in dictum Seminarium tranſire, & ibidem, ſi per Superiores idonei, & apti iudicati fuerint, recipi, & morari poſſint.

Commiſſio Tornacenſis Episcopo praediſtae exequenda.

Quocirca Venerabili Fratri Episcopo Tornacenſi praefentibus committimus, & mandamus, ut praefentibus literas, & in eis contenta quacuſcumque ad effectum deduci, auctoritate noſtra curet, & faciat: Contra- dictores quolibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & poenas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compellendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis.

Derogatio contrariorum.

Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & univerſalibus Conciliis editis ſpecialibus, vel generalibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac dicti Ordinis, etiam jramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis quibuſvis Superioribus, & perſonis in contrarium praemiſſorum quomodolibet conceſſis, approbatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuſcumque.

Transumptioſa fides.

Voluimus autem, ut Provinciales dictarum Provinciaarum praefentium literarum tranſumpta in eorum Provinciae, & Conventibus infra quindecim dies, poſtquam ad eorum notitiam devenerint, publicari faciant, utque ejuſdem tranſumptis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo ipſius Episcopi Tornacenſis, vel alterius perſone in dignitate Eccleſiaſticae conſtitute, munitis, eadem fides, quæ ipſis praefentibus, adhibeatur.

Dat. die 16. Junii 1592. An. I.

Datum Romæ in Monte Quirinali ſub Annulo Piſcatoris, die decima ſexta Junii Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Z z 2

Datum Romae in Monte Quirinali Anno Incarnationis Dominicae millesimo, quingentesimo, nonagesimo secundo, quarto decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno I.

XXIII.

Hortatio Pastoralis ad Alumnos Seminariorum Sedis Apostolicae, & alios, ut in studiorum cursu, Catholicae fidei, omniumque virtutum generis progressu, perseverent, & in dies magis ferventiusque intendant.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectis Filijs Rectoribus, Praefectis, & Alumnis Seminariorum nostrorum, & Sedis Apostolicae, atque quibuscumque alijs, qui Catholicorum Regum, Principum, Episcoporum, aut aliorum opera, ac liberalitate, ad Christianam Religionem informantur, salutem, & Apostolicam benedictionem.

EA semper fuit Sedis Apostolicae, pro salutis animarum cura, in omnes universi Terrarum Orbis homines charitas, ut illos, licet longissimis locorum intervallis distentos, ac vita etiam ratione, & sermonis genere inter se maxime distantes, equalibus tamen paterni amoris sui officiis ad Catholicam Religionem cultum alliciendos, & sibi adjuvandos, perpetuo auxiliaverit. Id cum permulta Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de Catholica Ecclesia benemerendi studia, & preclara rerum ab eisdem gestarum monumenta declarant, tum plerumque adolescentium natura, & ingenio praesentium, recenti memoria ad Religionem, & bonarum artium cultum pie, liberaliterque instituta Seminararia clarissime ostendunt. Quibus quidem Seminaris stabilitas jam, & firmatis, ipsi etiam pro Pastoralis nostri munere, quantum cum Domino possamus, fovere cupientes, ut qui in illis exercentur, eo magis Catholicae Religionis propagandae desiderio accendantur, quo clarior est crescentium quotidie in eos nostrorum, & Sedis Apostolicae beneficiorum magnitudo. Idcirco inter alia, quae gravissimum Apostolicae servitutis onus, divina disponente clementia, tenuitati nostrae, nuper impostam a nobis exigit, nostri etiam muneri hoc tempore esse duximus, ut ad vos Sedis Apostolicae Alumnos scriberemus.

§. 1. Quo circa, cum Seminariorum erectio, & omnis, quae in ipsis adolescentibus pie sapienterque instituendis, cura haecenus suscepta est, & adhuc suscipitur, eo praesertim spectet, ut Sedis Apostolicae regendarum animarum munus, fociatis sibi multorum studiis, atque laboribus, facilius exequatur: Propterea vos omnes, & singulos paterne monemus, ac in Domino hortamur, ut facta in primis omnium vestrarum cogitationum summa, animum statim, ad ea-

Vis Pastoralis evocatio.

Hortatio de qua in rubric.

consilia traducatis, quae Nationum vestrarum bene, & catholice vivendi rationes, ob haereseum pravitatem gravissimis antea difficultatibus implicatas, haecenus vobis expeditas reddiderunt. Hisce enim propositis, diligenterque vobiscum consideratis, illud etiam, quod est proximum, facillime intelligetis, nihil videlicet majori studio nos, & Sedem Apostolicam a vobis expectare, quam, ut iactis firmissimis ejusdem Catholicae fidei, pietatis, & doctrinae fundamentis, omnique studiorum cursu plane absoluto, tales vos praebatis, ut quantum ipsi, & Sedes Apostolica de uniuscujusque vestrum salute laboramus, tantum etiam vos de vestra, & eorum, qui vestrae fidei committentur, salute laboretis: Quod tum pro singulari vestra in Romanam Ecclesiam fide, & in nos observantia, tum pro beneficii, quo cumulati estis magnitudine, & muneris vobis inuncti administratione vos omnino praesturos esse, confidimus. Neque enim in eo dumtaxat tota officii vestri ratio consistit, ut ipsi in propria bene vivendi disciplina constanter persistatis, sed illud praeterea a vobis optimo jure exigitur, ut singuli privatos, tum in studiis, tum in omni virtutum genere progressus, ad publicam eorum, quibus profuturi estis, utilitatem, ac salutem, etiam si maximi propterea cruciatus subeundi, ac certissima ipsiusmet vite pericula subienda sunt, libenti pioque animo (quod etate nostra plerique college vestri, ad divini nominis gloriam pie, ac fortiter fecerunt) studiose conferatis. In primis vero omni studio danda est vobis opera, maximeque curandum, ne humani generis adversario instigante, detestandam paucorum quorundam perfidiam, projectamque impudentiam, ullo unquam tempore imitandam statatis, qui obliiti promissorum, ac violata fide, qua se, atque operam suam Deo, ac Romanae Ecclesiae addixerant, ad miserissimas voluptatum illecebras, & ad secularia desideria, elusa, quam in Seminaris concitaverant, spe, turpissime sese converterunt. A cuius sane infamiae periculo, ac suspitione, quo longius abesse vos certo scimus, eo impensius, etiam unumquemque vestrum diligimus, hunc ipsam amorem liberrimo officio, ac re ipsa testaturi, quotiescumque vestra studia, profique conatus juvandi aliqua sese obtulerit occasio.

§. 2. Caeteram quoniam ea est humana virium imbecillitas, ut plane infirmis, ad omnia, nisi divina in primis operam fulciamur, propterea, quo munitiora vobis praesidia comparatis, vehementer cupimus, atque vos etiam in Domino valde hortamur, ut aliquot dies, eos nimirum, qui vobis a Moderatoribus praescribentur, in ea cognitione impendatis, ex qua cognita vobis, ac respectivae reddantur causae, ob quas in hanc lucem vos Deus produxerit, quantum ad felicitatem creaverit, quid perpetua Moderatorum, sub quorum disciplina degitis, de pietate, ac virtutibus vestris curae, & sollicitudo a vobis exoptat, ut deinceps

Dei auxilium implorandum ab ipsis Alumnis.

XXIV.

Confirmatio Decretorum factorum a Congregatione Rituum super associatione Archiepiscopi Hispalen., & servitio eidem praestando a Canonicis, & Capitulo ejusdem Ecclesiae.

Ex Regest. in Secret. brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem spectat differentias quascumque inter Ecclesiarum praesertim insignium Praefules, & Capitula vertentes praecidere, ut iis sublatis, Praefules nimirum Capitulares personas suae dilectionis filios paterna benevolentia, capitulares vero Praefules, Patres scilicet benevolos, tamquam filii pietate, & observantia prosequantur.

Exordium.

§. 1. Datum siquidem, sicut accepimus, cum inter dilectos filios nostros Rodericum Basilicae duodecim Apostolorum Presbyterum Cardinalem de Castro nuncupat., ac Ecclesiae Hispalen. ex dispensatione Apostolica Praesulem ex una, & Capitulum ejusdem Ecclesiae Hispalen. ex altera partibus nonnullae differentiae super modo, & forma, ac solemnitate inserviendi dictae Ecclesiae, ac standi, eundi, assistendi, & concomitandi eundem Rodericum Cardinalem, pro tempore existentem Archiepiscopum Hispalen., ac aliis forsitan rebus subortae fuissent, seli rec. Sixtus Papa V. Praedecessor noster, hujusmodi differentias Congregationi Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium super sacris Ritibus, & Cereemoniis deputatorum, per eos diligenter audiendas, cognoscendas, declarandas, ac mature terminandas commisit: Ipsique Cardinales, auditis pluries utriusque partis Procuratoribus, & Advocatis, visisque diligenter eorum iuribus, ac praetensionibus, ac consideratis, & mature discussis omnibus considerandis, & discutiendis, & post longas, & maturas disputationes superinde in pluribus Congregationibus, adhibitis etiam peritissimis Viris, per duorum fere annorum spatium factas, ad singula Dubia, tunc, prout infra, responderunt, & decreverunt.

Sobortae literae inter Archiepiscopum, & Capitulum, super servitio Ecclesiae, & forma Archiepiscopum concommitandi.

Sicut PP. V. Congregationi Rituum commisit.

Quae sua edita super his Decreta.

§. 2. Deinde cum Responsionibus, & Decretis hujusmodi Capitulum praedictum minime acquiesceret, iterum sub eodem Sixto V. iidem Cardinales ad ipsius Capituli instantiam propositas difficultates, prout infra dicitur declararunt.

Capitulum tamen non quiescente, eadem Congregatio nonnullas addidit declarationes.

§. 3. Decreta vero, responsiones, & declarationes hujusmodi praedicto Roderico Cardinali per literas significarunt, ut juxta illarum seriem ipse procederet, & a Capitulo observari curaret.

Quis unicum Decretum ad Archiepiscopum pro executione trahi iussit.

§. 4. Sed cum Capitulum obedire recusasset, contra illos Monitoriales literae a dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditore, pro Decretorum, & declarationum Congregationis hujusmodi observatione, transmissae fuerunt, quibus tamen non obstantibus idem Capitulum, sub

Super his tamen, ac praesertim super Decretorum declarationis Archiepiscopi iterum auditum Capitulum.

Et quomodo.

ceps peccatis, omnibus expiatis, & nos, & reliquam Christianam rem apud Dominum Deum juvetis.

§. 3. Propterea hebdomada ea, quam Praefecti eorumdem Seminariorum, vel Collegiorum, & Scholarum semel acceptis hisce nostris literis, aut saltem, si quod per eos dies impedimenti acciderit, proxima hebdomada tribus diebus, quarta scilicet, & sexta feria, ac Sabbato jejunetis, & facta sacramentali confessione, die Dominico dictum Sabbati diem proxime subsequente, vel alio die sequenti hebdomadae die, arbitrio Confessarii, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, devote percipiat. Interea vero pro Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, haereseum extirpatione, Catholicorum Principum concordia, pace, tranquillitate, salute, Deum oretis, ejusdem quoque gratiae praesidium nobis imploretis, postuletisque ab eius bonitate, ut dignetur suo Sanctissimo Spiritu, in tot, tamque grandibus curis infirmitatem nostram adjuvare, operariosque quamplurimos, & tanto ministerio dignos in vineam suam mittere. Qui autem vel propter corporis infirmitatem, vel propter aliud quodvis impedimentum, superius expressa facere, tunc temporis nequiverint, Confessarii arbitrio, ea ipsa in aliud, proximum tamen tempus differre valeant.

Indulgentiarum largitio propositur.

§. 4. Quae omnia ut eo libentius praestare studeatis, quo uberius spiritualibus muneribus, & gratis animas vestras refectas esse cognoveritis, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, Vobis omnibus, & singulis praedictis, qui praemissa adimpleveritis, plenissimam peccatorum vestrorum indulgentiam, veniam, & remissionem tenore praesentium damus, concedimus, & largimur. Qua Indulgentia sui volumus Catholica Seminararia omnia, sive ab Episcopis, sive a Principibus secularibus instituta, eorumque etiam studiorum domos, sive hujus Sanctae Sedis, sive aliorum Catholicorum benignitate, atque elemosynis sustententur, horumque item Seminariorum, domorumque Praefectos, ac Ministros omnes, eos etiam, quorum haecenus opibus, atque elemosynis sustentari consueverunt, iis scilicet, quas praescripsimus, rebus peractis, ea hebdomada, aut proxima, ut dictum est, qua hujus nostrae concessionis literae ad eos pervenerint.

Fides exemplorum hujus Bullae.

§. 5. Quia vero difficile esset, has ipsas nostras literas, ad eos omnes, ad quos pertinent, deferri, volumus, ut earum exemplis etiam impressis Notarii publici manu subscriptis, & alicujus in Ecclesiastica persona dignitate constituta sigillo obsignatis, eadem omnino fides adhibeatur, quae his ipsis literis, si ad eos perlate essent, tribueretur.

D. P. An. 23. Junii.

Datum Romae in Monte Quirinali, sub Annulo Piscatoris, die 23. Junii, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pont. nostri Anno primo.

GENERAL DE

1592. sub pia mem: Innocentio Papa IX., etiam Prædecessore nostro, denuo reciamavit, & iterum super hujusmodi Decretis, & declarationibus, & signanter super Decreto associationis Roderici Cardinalis à Domo Archiepiscopali ad ipsam Ecclesiam Hispanen., & ipsarum præsentia distanti audiri petii.

Adiens aliquis super forma associandi Archiepiscopum ad Concionem procedentem.

Clemens ut omnis discordia causa submovetur, nulla eorum die.

Lites omnes ad se avocet, partibusque silentium indicet.

Declarat quod ab Archiepiscopo posse Capitulum compelli ad exercenda Pontificalia juxta S. Concilium Tridentinum.

Pontificalia vero exercent extra Cathedralium curiam, ne ipsa Cathedralibus omnibus Ministris desistantur.

§. 5. Horum itaque petitioni Cardinales dicte Congregationis satisfacere cupientes, allegatis pro ipsorum parte rursus auditis, & examinatis, demum in priorem Sententiam venerunt, & concordarunt, atque emanata, ut præfertur Decreta, & declarationes, justa, & observanda, nihilque in eis immutandum esse censuerunt, unum tantum adedentes circa associationem Archiepiscopi, ad concionem tantum audiendum ad Ecclesiam accedentis, quod & inferius inferetur.

§. 6. Nos autem attendentes, quod nisi præmissis debitis auctoritate Apostolica modis apponatur, perpetua dissensionis materiam inter Archiepiscopum, & Capitulum hujusmodi suggerere facile possent in non modicum divini cultus detrimentum, & fidelium scandalum, cupientesque, ut Archiepiscopus ipse, & Capitulum mutua charitatis, & dilectionis vicitudine devincti, divinatorum curam alacrius suscipiant, & divinis laudibus promptius vacare contendant, nullaque deinceps inter eos contentionis suboriatur occasio, differentias hujusmodi, & superinde ortas, seu oriundas, ac motas, seu movendas lites, & causas, quarum statum, & merita, præsentibus pro expressis haberi volumus, ad nos harum ferie advocantes, illaque penitus cassantes, & extinguentes, perpetuumque partibus predictis silentium imponentes, illisque super his omnibus, & singulis os claudentes, motu proprio, ex certa nostra scientia, ac deliberatione matura, deque Apostolica potestate plenitudine, juxta tamen Sententiam prædictæ Congregationis circa dubia proposita, & discussa, ac per ipsam Congregationem determinata, & declarata, quæ hic pro sigillatim, & ad verbum expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus, decernimus, & declaramus: quod quicumque Archiepiscopus Hispanen. nunc, & pro tempore existens, solemniter celebrabit, vel alia Pontificalia munera exercebit, possit juxta Decretum Sacri Concilii Tridentini sess. 24. cap. 12. Dignitates, Canonicos, & universum Capitulum Ecclesiæ suæ Hispanen. compellere, ut sibi assistant, & inservant: modus autem assistendi, & inservandi is esse debeat, quem regulæ Pontificalis Romani præscribunt.

§. 7. Quodcumque vero idem Archiepiscopus ad alias ejusdem Civitatis, & Suburbiorum Ecclesias Pontificali aliquod munus ministraturus accedat, liceat illi easdem Dignitates, Canonicos, & Capitulum compellere, ut sibi inservant, & assistant, tunc tamen curabit, ut par est, ne Metropolitana Ecclesia Ministris omnibus desistantur, debitoque cultu, & officio defraudetur.

§. 8. Accedens vero ad Ecclesias, in quibus alia ad sunt Dignitates, & Canonici, provideat pro sua prudentia, ut omnes confusiones, & perturbationum occasiones removeantur, & sciat Dignitates, & Canonicos Metropolitanæ debere omnino præcedere Dignitates, & Canonicos Ecclesiæ Collegiatae.

§. 9. Quod iidem Dignitates, Canonici, & Capitulum, quando Archiepiscopus iturus est ad Ecclesiam, debeant ad cubiculum, ubi ipse Archiepiscopus induitur Cappa, accedere, ut inde illud ad Ecclesiam euntem, debito cum honore comitentur: redeuntem vero saltem usque ad Offitium Domus ipsius Archiepiscopi associare teneantur: Sed si Archiepiscopus privatim ad Ecclesiam accesserit, nonnulli ex Dignitatibus, & Canonicis illi ad Offitium Ecclesiæ obviam ire, & illuc usque redeuntem comitari debeant.

§. 10. Nullus omnino, siue dignitatem obtinens, siue Canonicus, aliave persona propria auctoritate, vel vigore consuetudinis, Archiepiscopo cum Pontificali Cappa, vel sacris vestibus incedente ad ejus latus, nisi ipse ex sua humanitate aliquem vocaverit, se adungere, vel incedere audeat: magis enim decet, Archiepiscopum solum incedere, quam aliquos ex dignitatibus, vel Canonicis, qui ejus membra sunt, ad latus suum habere.

§. 11. Ipsi autem Archiepiscopo Ecclesiam ingredienti, primam dignitatem obtinens aspersorium offerre, eoque legitimo impedito, alius præstantiorem dignitatem obtinens, vel alia persona ex Capitulo, quæ dignior aderit, munus hoc subire debeat: Legitimi autem impedimenti causa non censetur, quod aliquis in Choro sit occupatus, nisi jam sacris vestibus ad Missam majorem celebrandam sit indutus, sed in Collegiata Ecclesia aspersorium porrigat Præpositus, siue quocumque nomine vocetur is, qui principalem ibidem dignitatem obtinet, vel digniorem subinet personam, ut tam Ecclesiæ, quam personæ porrigenti ea ratione honor tribuatur.

§. 12. Archiepiscopo solemniter celebrante, siue alias Pontificales functiones exercente, qui primam dignitatem in ordine presbyterali obtinet, Pluviali indutus Assistentis munere fungatur, eidemque Archiepiscopo de libro serviat, naviculam in throno existentem porrigat, eundemque ibi thurificet: eo autem legitime impedito, dignior de Capitulo in ordiæ, etiam presbyterali præsens, & legitime non impeditus in illius locum succedat, sed munus assistendi ad Archiepiscopi latus, simbras elevandi, imponendi, & deponendi Mitram, aliave in Pontificali descripta agendi, ad Archidiaconum, & antiquiorem Diaconum Canonicum pertineat, qui ambo Dalmaticis induti existant, & si Canonicus Diaconus nullus aderit, ultimus Presbyter Canonicus, in Diaconali tamen habitu, succedat, si vero a ministris Archiepiscopi, & Archidiaconus a dextris, licet ipse Archidiaconus in Diaconatus

In Ecclesiis ubi sunt alie Dignitates, & Canonici Cathedralis præcedere debent

Forma associandi Archiepiscopum

Nemo ad latus Archiepiscopi nisi vocatus potest incedere

Qui debeat et aspersorium offerre

Modus et assistendi dum Pontificalia exercent

Forma cum concionandi ad Concionem accedentium

Vel si necessitate causa ab Ecclesia discedat

AN. CH. 1592.

Horam accessus sui ad Ecclesiam eligat Archiepiscopus, & congruo tempore significet Capitulo

natus ordine tantum, sit constitutus, stabunt, Epistolam vero, & Evangelium duo Canonici ex ordine Diaconorum, & Subdiaconorum, modo sint in dicta Ecclesia hujusmodi ordines distincti, inter Canonicos, sin minus duo ex ordine presbyterali cantare debeant, illudque munus singuli per turnum cujuscumque ordinis sint, peragere teneantur. Diaconus autem Evangelii Archiepiscopo ad Altare existenti Naviculam ministrat, & cum ibi thurificet.

§. 13. Insuper, ut omnes super præmissis difficultates, & dubitationes penitus removeamus, motu, & scientia, ac potestatis plenitudine similibus, atque auctoritate, & tenore præmissis ex eorumdem Cardinalium Sacrorum Rituum Sententia declaramus, quod Archiepiscopo ad Ecclesiam cum Cappa Pontificali accessurus, ut solemniter celebret, vel sit assistat divinis Officiis, concionibus, aut processioni, vel ut aliud quicquam ex Pontificalibus exerceat, curare debeat, ut Capitulum congruo tempore intimetur hora ejus accessus ad Ecclesiam, ad hoc ut idem Capitulum commode se ad ejus occursum accingere possit, Archiepiscopus vero convenientem, & opportunam horam eliget, verbi gratia, si Missam solemnem in aliquo die festo sit celebraturus, tunc post primam in choro finitam, antequam tertia inchoetur, ad Ecclesiam accedere poterit, quo casu Dignitates, Canonici, ceterique capitulares statim post primam completam, facto modico intervallo, prodire obviam debent Archiepiscopo ad ejus cubiculum, cumque ad Ecclesiam venientem deducere: Cum Archiepiscopo ad Ecclesiam venerit, tertia suo tempore inchoanda erit juxta præscriptum Pontificalis Romani: idque omnino fieri volumus, non obstante quacumque contraria, etiam immemorabili consuetudine prædicti Capituli. Cum enim Pastor teneatur ad suam Ecclesiam accedere, ut ex ejus presentia divinus cultus augmentum, Ecclesia ipsa splendorem, & decorem non modicum recipiat, non est ei præbenda occasio, vel non accedendi, ex quo debita cum decentia id facere nequeat, vel indecenter accedendi. Quando autem Archiepiscopus finita Missa, vel aliqua hora canonica est ab Ecclesia discessurus, tantisper cessandum est à reliquis horis decantandis, quousque capitulares abeuntem Archiepiscopum reducere valeant, ut in omnibus congrua obedientia Prælati, & debitum Deo obsequium reddatur, cui sacrificium sine obedientia non placet.

§. 14. Sed quando Archiepiscopus solam concionem auditurus ad Ecclesiam accedat, etiam si Cappa Pontificali indutus eam concionem auditurus sit, non omnes capitulares, sed aliqui dumtaxat, videlicet saltem duo ex Dignitatibus, & sex ad minus ex Canonicis Archiepiscopum venientem ad Offitium Ecclesiæ excipiant, redeuntemque illuc usque comitentur.

§. 15. Si quandoque etiam contingat Archiepiscopum, vel processione, vel aliqua Hora Canonica, nondum finita abire compelli

ob aliquam sui necessitatem, tunc opus non erit, ut omnes capitulares cum eo discedant, sed satis erit, si quatuor de Capitulo cum Domum reducant, ita ut Processioni, vel divinis Officiis impedimentum, aut perturbationis occasio non præbeatur, quamvis hæc, quæ raro eveniunt, minime consideranda sint, cum leges ad ea, quæ frequentius accidunt accommodentur.

§. 16. Ad evitandas autem perturbationes, & confusiones in iis diebus, in quibus Archiepiscopus divinis Officiis est interfuturus, Campana aliquanto citius solito pulsatur, ut tempore, & rebus agendis simul consideratis, cuncta rectius fiant, & horis congruis explantur.

§. 17. Archiepiscopo ad Chorum accedente cum Cappa Pontificali, capitulares cum associantes eundem habitum gestare debeant, que in Choro deferre solent. Omnes Dignitates, omnesque capitulares, qui ad Chorum vadunt, teneantur omnino associare Archiepiscopum, qui autem sint legitimo impedimento detenti, dispositioni Juris communis relinquuntur. Tunc vero dicitur Archiepiscopum privatim ad Ecclesiam accedere, cum sine Cappa Pontificali accedit. Declaramus item, quod Archiepiscopo celebranti librum manibus sustinere debeat aliquis Cappellanus, vel Portionarius ad id deputatus. Primam vero Dignitatem obtinens, vel alius, qui ipso impedito in ejus locum Assistentis Officio Pluviali indutus fungetur, debeat ad dexteram Archiepiscopi celebrantis parumper caput supponere ad librum, quem Cappellanus, aut Portionarius manibus sustinebit, dum ipse Archiepiscopus in sede eminenti intonat Hymnum, Gloria in excelsis, cantat Orationem, Credo, & Dominus Vobiscum ad Offertorium, sed quando Archiepiscopus leget Epistolam, Graduale, & Evangelium, ipse Assistens, nil aliud agens, stabit in loco suo erectus, digito autem indicabit legenda in libro, quando Archiepiscopus est ad Altare: neque dedignari debeat prima Dignitas, quod iis muneribus fungatur, quandoquidem maxime honorifica sunt, & eadem omnino facit Prior Episcoporum, Cardinalium, dum assistit Summo Pontifici celebranti. Primæ autem hujusmodi Dignitatis, vel alterius assistentis propria sedes sit scabellum ligneum etiam depictum, vel aliqua pulchra forma factum, dummodo sit nudum, nullo se licet panno, vel alia re coopertum in plano solii ad partem dexteram Archiepiscopi præparatum, atque eo loco, & ordine situm, ut ipsa prima Dignitas assistens ad Altare, & ad faciem Archiepiscopi respicere possit, qui locus dignior reputatur locis Diaconorum ministrantium.

§. 18. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis lata sententiæ, poena eo ipso incurrenda prædictis Decano, Canonicis, & Capitulo Ecclesiæ Hispanen. aliisque, ad quos præmissa quomodolibet pertinent, ut quavis appellatione, & reclamazione prorius cessante, & omnino sublata, præmissa decreta, & declarata

De pulsanda Campana

Reliqua circa servitium ei præstanti declaramus

Prædicta omnia servanda sub poena excommunicationis

clarationes perpetuo inviolabiliter obser- vent, illaque inter cetera ejusdem Ecclesie statuta describi curent, & faciant, nec ullo unquam tempore, quavis occasione, vel causa, seu pretextu contra illa venire, dicere, facere, aut aliquid attentare, seu quoquo modo reclamare, audeant, seu praesumant, irritum nihilominus, & inane decernentes, quidquid fecerit super his, per eisdem, aut quoscumque alios, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 19. Praesentes quoque literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, etiam ex eo quod praedicti Decanus, Canonici, & Capitulum, aut alii quicumque interesse habentes, seu praesentes vocati, seu auditi non fuerint, aut intentionis nostrae, seu quocumque alio defectu notari, impugnari, aut quomodolibet infringi, rescindi, retractari, in Jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque gratia, vel iustitiae remedium impetrari non posse, siquae per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definiti, & interpretari debere, ac irritum, & inane, quodquid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate pariter scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 20. Quocirca praedicto Roderico Cardinali, & pro tempore existenti Archiepiscopo Hispaniae, per easdem praesentes committimus, & mandamus, quatenus praesentes literas, & omnia in illis contenta solemniter publicari, ac inter dictae Ecclesie Hispaniae Statuta describi, & annotari curet, faciens auctoritate Apostolica praedicta per dictos Decanum, Canonicos, & Capitulum, ac omnes alios, ad quos quomodolibet spectat, ad unguem inviolabiliter perpetuo observari non permittens, quempiam contra illa, ausu temerario, aliquid attentare: Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes per praemissas, & alias censuras ecclesiasticas excommunicationis, suspensionis, & interdicti, nec non pecuniarias, ac privationis suorum Beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, quorumcumque, inhabilitatisque ad illa, & alia impoſerim obtinenda, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescere, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii, secularis.

§. 21. Non obstantibus si opus sit nostra de jure quaesito non tollendo, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & ordinationibus, ac dictae Ecclesie Hispaniae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, & aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus,

Clausula pro perpetua huius Constitutionis firmitate.

Archiepiscopus huiusmodi Decretorum exequutori committitur.

Obstantium derogatio.

etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores, ac si ad verbum inferebantur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aut si Decano, & Capitulo praedictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae in Monte Quirinali sub Annulo Piscatoris die 13. Julii 1592. Pont. nostri Anno primo.

Dat. die 13. Julii 1592. An. I.

XXV.

Secularizatio, & Extinctio Canonico-regularium, & Ordinis S. Augustini in Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossilionis, & Caritaniae.

Ex Reg. in Secret. Breve.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Vinea electa Domini Exercituum, Ecclesiae Sanctae Custos, & cultor Romanus Pontifex, inter ceteras Apostolicae suae servitutis sollicitudines, Sacrorum Ordinum Religiones, Spiritus Sancti afflatu a Sanctis Patribus institutas, praecipua cura complectitur, & veluti Vites, ex quibus sanctitatis liquor suavissimus exprimitur, & quasi arbores pulcherrimas, & fructuosas in hoc Paradiso deliciarum Dei manu confitas, omni studio, & diligentia excolere non cessat, & quidem illius exemplo, qui vitis vera est, & Agricola, modo serit, & plantat, modo extirpat, & evellit, & nunc palmites fructum ferentes putatione purgat, ut fructus plus afferant, nunc steriles, & infructuosas tollit, atque amputat, & denique spiritalis culturae varietati, & ipsorum Ordinum utilitati, & illorum, qui Religionem aliquam professi sunt, Animarum saluti consulit, quemadmodum in Domino salubrius conspicit expedire.

Exordium.

§. 1. Sane non sine gravi animi nostri molestia accepimus, quod, cum annis proximis rumor percrebuisse Canonico-regularium, Ordinis S. Augustini, disciplinam in Principatu Cathalonie, & Comitatu Rossilionis, & Caritaniae vehementer esse collapsam, ipsosque Canonicos, latam libertatis vitae viam ingressos, a regulari observantia semitis longius admodum recessisse, malumque hoc in dies ingravesceret, & piis hominibus offensionis, ac publici scandali materiam praeberet, ea de causa factum fuit, ut Venerabilis Frater noster

Canonici, & regularium disciplina delapsa Summi Pontificis de illis reformationibus cogitantur.

Caesar Episcopus Cremonen. tunc Novarien., & in Hispaniarum Regnis Apostolicae Sedis Nuntius, eosdem Canonicos in supradictis Principatu, & Comitibus existentes, Apostolica auctoritate curaverit visitandos; delectis ad eam rem viris insigni doctrina, & pietate, ac eorum, quae ad Religiosos pertinent, multo usu praeditis, qui quidem Visitatores, cum munus illud visitationis magna cum diligentia, & charitate, obissent, quemadmodum ab eodem Caesare Episcopo relatum extitit, re ipsa deprahenderunt, Canonicos ipsos gravissimis morbis laborare, ac vitam licentius agere, multaque passim contra Regulae observantiam admittere, ac denique canonicalis disciplinae, nedum normam, sed ne quidem ullum illius vestigium usquam retinere, quae, cum ad fel. rec. Sixtum V., Gregorium XIV., & Innocentium IX. Romanos Pontifices Praedecessores nostros allata essent, ceperunt ipsi Praedecessores, pro eorum pastoralis officio de adhibendo remedio cogitare. Movebantur etiam non mediocriter assiduis precibus Charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, qui, pro sua excellenti pietate, nil magis cupit, quam, ut in suis amplissimis Regnis, una cum Fidei Catholicae integritate, vitae quoque sanctimonia, praesertim in hominibus Religiosis eluceat, ac propterea, magno studio, ipsidem Praedecessoribus nostris saepius supplicavit, ut ad afflictum jam diu, & graviter perturbatum eorumdem Canonico-regularium statum oculos providentiae suae converterent, & diuturnis morbis medicas tandem manus admoverent.

§. 2. Quare tam iustis Religiosissimi Regis supplicationibus permoti iidem Praedecessores mandarunt nonnullis S. R. E. Cardinalibus, de quorum numero etiam Nos eramus, ut visitationis acta ex Hispania transmissa examinarent quam diligentissime, totiusque negotii naturam, conditiones, rationesque omnes prudenter perpendere, atque ad eos diligenter de omnibus deinde referrent, ut ipsi, Dei Gloria, & animarum salute sibi ante oculos praeposita, quae magis probanda viderentur, accuratius deliberarent, qui iusta huiusmodi sedulo exequentes, cum postea ad praefatos Gregorium XIV., & Innocentium IX. Praedecessores distincte, atque accurate de omnibus retulissent, multaque vicissim consideratione cuncta excussa essent, tandem inventum est, quod ipsum magno etiam cum dolore recensimus, eo loco rem esse, ut in illis, quas supra nominavimus, Provinciis, quod pertinet ad Canonicos Regulares, qui inibi sunt, jam nulla prorsus superstit spes fructuose reformationis, cum eius neque efficienda, neque exequenda iam via ulla, etiam cuivis oculatissimo, ac diligentissimo negotium hoc perscrutanti, appareat; Quamobrem unicum remedium relictum esse, ut scilicet Religionis, atque Ordinis Canonico-regularium S. Augustini particulariter, in supradictis tan-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

tum Principatu, & Comitibus supprime- retur, atque extingueretur, quod idem a diversis Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris non semel, sed saepius, neque in aliqua tantum parte, sed in integris Ordinibus supprimendis, & abolendis, etiam in Conciliis Generalibus, simili necessitate, & rerum conditione ita postulante, factum est.

§. 3. Cum vero iidem Gregorius, & Innocentius Praedecessores, eorum superveniente obitu, ad suppressionem, & extinctionem huiusmodi devenire minime potuerint, Nos ad summi Apostolatus fatigium, ita divina favente clementia, assumpti, eisdem rationibus adducti, opportunum, ac omnino necessarium duximus, quae illi salubriter decreverunt, quanto citius perficere. Supradictorum igitur Praedecessorum nostrorum vestigiis inherentes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, maturaque super his cum Venerabilibus Fratribus nostris ejusdem S. R. E. Cardinalibus habita deliberatione, & de attributa Nobis Apostolicae potestatis plenitudine, omnes, & singulos Sanctae Mariae de Celona, S. Petri Aggeren., & S. Vincentii de Cardona Urgellen., nec non ejusdem Beatae Mariae de Stagno, & S. Joannis de Abbatissis Vicen., ac ipsius S. Mariae de la Real nuncupat. Elnen., ejusdemque S. Mariae Villa Beltrandi Gerunden. Monasteriorum, nec non B. Mariae Oppidi Civitatis nuncupati Minorissae, sive Manresae, ac S. Annae, & S. Mariae de Tarraffa Barchinonen. Praepositarum, sive Prioratum, & ejusdem B. Mariae de Bisulduno, ac de Ullano, & de Ledono dictae Gerunden. respective Dialectum, aliorumque universorum Monasteriorum, Prioratum, Praepositarum, Domorum, Grangiarum, Membrorum, & Locorum, nec non Dignitatum, & Officiorum Regularium praefati Ordinis S. Augustini in Principatu, & Comitibus huiusmodi consistentium, Abbates, Priores, Praepositos, Canonicos, Portionarios, ceterosque quocumque nomine nuncupatos, illa, & alia officia etiam claustralia, dignitates, administrationes canonicales, portiones, nec non domos, loca, grangias, membra, beneficia, ac jura, res, & bona quocumque nomine nuncupata ejusdem Ordinis in dictis Principatu, & Comitibus, in titulum, vel administrationem, aut alias quomodolibet, perpetuo, vel ad tempus ad praesens obtinentes, & seu detinentes, ac in illis praesidentes, praefatum Ordinem professos, omnibus, & pariter singulis huiusmodi Monasteriis, Prioratibus etiam Conventualibus, praepositis, praepositaribus, dignitatibus, officiis, administrationibus etiam curatis, & electivis, ac alias quomodolibet qualificatis, nec non domibus, grangias, membris, locis, beneficiis, juribus, jurisdictionibus, rebus, & bonis immobilibus, mobilibus, & se moventibus, sacraque, & communi suppellectili, ac illorum omnium usu, usufructu, commodo, administratione, possessione

Quibus mor- te praeviz Clemens eos Monasteriis privat in locis in rubrica indicata.

A a a 2

spi-

spirituali, & temporali, ac jure, electione, & actione undecumque illis competentibus, ac alias in omnibus, & per omnia, ac quoad omnia, auctoritate Apostolica, tenore presentium in perpetuum privamus, & ex nunc realiter amovemus ab eisdem, privatosque, & amotos denunciamus, nec non in prefatis per privationem hujusmodi vacantibus, ac aliis dicti Ordinis in Principatu, & Comitibus hujusmodi consistentibus, etiam Conventualibus, Monasteriis, Prioratibus, Praepositis, Domibus, Grangiis, atque Membris, & aliis quibuscumque, etiam in commendam, administrationem, vel alias quomodolibet per quoscumque obtentis, ac etiam ad praesens, tam per privationem hujusmodi, quam etiam per obitum illorum ultimarum possessorum, etiam commendis hujusmodi cessantibus, seu alias quovis modo, etiam apud dictam Sedem, & ex quorumcumque personis, seu per liberos eorum, vel quorumvis aliorum resignationes, & cessiones de illis, ac Monasteriorum hujusmodi regiminibus in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factas, unionis, annexionis, & incorporationis dissolutionem, Constitutionem piam Joannis Papae XXII, etiam Praedecessoris nostri, quae incipit: *Execrabili*: vel assequutionem alterius Beneficii Ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacantibus, sive non vacantibus, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii, aut alias canonicas sanctiones, ad Sedem eandem legitime devoluta, aut dispositioni Apostolicae specialiter, vel generaliter reservata existant, & super eis inter aliquos lis, vel illorum possessio molestia, vel quasi, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, & ad illa, vel eorum aliqua consueverint aliqui per electionem assumi, & de dictis Monasteriis, seu eorum quibuscumque consistorialiter disponi consueverint, seu debeat, illorumque, & aliorum supradictorum provilio ad Sedem prefatam, ex quavis causa, pertineat, illorum omnium, & singulorum veros, & ultimos vacationum modos, etiam si ex illis quavis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resulset, verosque annuos fructuum, reddituum, & proventuum suorum valores, secundum eorum estimationem, & etiam juxta taxam in libris Camerae Apostolicae descriptam, nec non denominationes, qualitates, nuncupationes, invocationes, annexa, & dependentia, aliaque hic etiam de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum inferrentur, ac singulatum specificarentur, presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & specificatis habentes, Ordinem S. Augustini prefatum, omnemque statum, essentiam, & dependentiam regulares, nec non Conventus, & Conventuales, ac Abbatiales mensas, dignitates, officia, administrationes, loca, & canonicas portiones, aliaque beneficia cum cura, & sine

cura, quovis nomine nuncupata.
§.4. Ita quod ex nunc de cetero nulli amplius ad Habitum, & Professionem in eisdem recipi, aliaque loca ipsius Ordinis in Principatu, & Comitibus prefatis de novo acquiri per quemcumque, quavis auctoritate fungentem, sub excommunicationis majoris sententia, a qua non nisi per Nos, aut pro tempore existentem Romanum Pontificem, praeterquam in mortis articulo, nequeant absolutionis beneficium obtinere, nullatenus possint, neque debeant. Novitii vero ad praesens ibi existentes, detracto Habitu per quemcumque ipsorum suscepto, & Monasteriis, & Locis hujusmodi, Professorumque consortio expellantur, etiam de dicti Philippi Regis, quoad ea, quae de illius jurepatronatus, & presentandi ex privilegio Apostolico, sive alias esse noscuntur, consensu, auctoritate, & tenore prefatis, similiter perpetuo supprimimus, & extinguimus.

§.5. Volumus tamen, ut omnes Abbates, Praepositi, Priores, & Canonici, aliaque per praesentes privati, qui in dicto Ordine professionem tacite, vel expresse emiscent, deinceps vitam ducant eorum hujusmodi professioni conformem sub cura, & obedientia Ordinariorum locorum, vel aliorum, quos eis dixerimus delegandos, nisi forsitan eorum aliqui, juxta juris communis dispositionem, ad pares, vel strictiores Ordines approbatos, transire maluerint, externos quoque habitum, & tonsuram secularibus Clericis convenientem, subitus, aut rochetum strictam, vel Crucem, quae sunt insignia dicti Ordinis Regularis, deferant.

§.6. Ceterum, statui Monasteriorum, Prioratum, Praepositarum, & aliorum locorum, ac beneficiorum, sic ad secularitatem reductos hujusmodi, ut par est, prospicere volentes, eadem omnia, & singula Monasteria, Prioratus, Praepositas, Praepositos, Damos, Loca, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, Grangias, Membra, & Beneficia alia cum cura, & sine cura, quovis nomine nuncupata ad secularitatem, & secularem statum in omnibus, & per omnia, ac quoad omnia, ita quod, si qui Presbyteri, aut Clerici seculares aliqua illorum in Commendam, ex concessione, vel dispensatione Apostolica obtineant, illa deinceps, ut secularia retineant, similiter ex nunc in perpetuum reducimus, ac secularia fore, & esse decernimus, & declaramus, illaque omnia, & singula, tam ad praesens quibuscumque, & ex quorumcumque personis, etiam extra dictam Curiam vacantia, quam deinceps quomodocumque, & quomodocumque, etiam extra eandem Curiam, vacatura, ac illorum proprietatem, & dominium, nostrae, & dictae Sedis dumtaxat dispositioni, specialiter, & expresse, salvo, & illafo remanente, etiam hac prima vice, quocumque jure patronatus, & presentandi dicto Philippo Regi, & alteri cuicumque in illis, vel ad illa quomodolibet competenti, ita

Quempiam ab eis ad Professionem admitti vel bona ulla acquiri prohibet.

Et Novitios expelli jubet.

Professe vero, nisi ad alium Ordinem transferantur, Ordinationis favorabilitati subdit.

Monasteriorum, Prioratum &c. collationi Sedis Apostolicae reservato salvo jure Patronatus Hispaniarum Regis.

Indultum Cappellanis, & Ministris Cappellae in Palatio Ducis Bragantiae Villa Vicose, ut divina Officia celebrantes in qualibet alia Ecclesia, ubi ipse Dux praesens fuerit, vel absens mandaverit, distributiones dari solitas intereferentibus in dicta Cappella, tuta conscientia lucrari possint.

Ex Regis in Secreti. Brevi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius nobilis vir Theodosius Dux Bragantiae, quondam Cappellam in suo Palatio Oppidi de Villa Vicosa Elboren. Duce in Regno Portugalliae existere sub Invocatione S. Hieronymi a Majoribus suis magnifice extractam, nec non pio cultu Cappellanorum, & aliorum Ministrorum numero auctam, atque ornata fuisse, & in ea bo: me: Joannem quondam Ducem Bragantiae ipsius Theodosii Genitorem, qui, ut plurimum in dicto Palatio residebat, zelo devotionis accensum voluisse, & ordinasse, ut quotidie divina Officia nocturna, & diurna recitarentur, & praeter stipendia annua, omnibus, & singulis tam Cappellanis, quam Ministris ex propriis ipsius Joannis Ducis facultatibus constituta, & ad eundem nutum amovibilia, adhuc pro distributionibus quotidianis eisdem Cappellanis, seu Ministris presentibus, & intereferentibus dari solitis, certos redditus valoris annui mille, & quingentorum ducatorum auri in auro de Camera novorum ex fructibus quarundam Ecclesiarum de Jurepatronatus ipsius Joannis Ducis in dicto Regno existentium, supplicante dicto Joanne Duce auctoritate Apostolica dismembratos, separatos, & eisdem Cappellanis, & Ministris assignatos, & pariter alios annuos redditus trecentorum ducatorum similibus pro sacris ornamentis, vasis, instrumentisque aliis, ac demum omnibus, quae sunt necessaria pro usu, & servitio dictae Cappellae comparandis applicatos fuisse.

Fundatio, & Dotatio Cappellae in Villavicosae per Ducem Bragantiae.

§.2. Cum autem nunc, sicut eadem expositio subjungebat, idem Theodosius Dux non semper in dicto Palatio Oppidi de Villa Vicosa resideat, sed ad alia loca plerumque divertat, & a nonnullis dubitetur, an Cappellani, & Ministri praedicti omnes, vel singuli eundem Ducem, ut supra divertentem insequentes, & in aliis Ecclesiis, & locis, & sic extra dictam Cappellam divina Officia, praesente, & absente Theodosio Duce, & ejusdem Theodosii Ducis jussu celebrantibus, possint lucrari, & percipere praedictas distributiones mille, & quingentorum ducatorum auri in auro, ut praesertur, applicatas, & an etiam redditus praedicti ducatorum trecentorum ducatorum pro sacris ornamentis, vasis, instrumentisque aliisque necessariis pro usu, & servitio dictae Cappellae.

Cause concedendi indultu de quo in tubica.

ita ut de eis, absque Philippi Regis, & aliorum hujusmodi Patronorum expresso consensu disponi nullatenus possit, neque debeat, in perpetuum reservamus.

Clause irritantes.

Executores deputatio.

§.7. Decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Tarraconen., & Episcopo Urgellen., nec non dilecto filio nostro, & Apostolicae Sedis in Regno Hispaniarum pro tempore existenti Nuncio mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, ac in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte alicujus interese habentis fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant praefatas literas, & in eis contenta quaecumque inviolabiliter observari, non permittentes eos per quoscumque desuper quomodolibet molestari, impediri, vel perturbari, contradictores quolibet, & rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstaculum derogatio.

§.9. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, nostra de jure quae sit alicui non tollendo, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Monasteriorum, Prioratum, Praepositarum, & locorum suppressorum, Ordinatione S. Augustini hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Clause per nales.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae privationis, amotionis, denunciationis, suppressionis, extinctionis, voluntatis, reductionis, declarationis, reservationis, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem &c.

Dat. die 13. Augusti 1592. An.I.

Datum Roma apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Idibus Augusti, Pontificatus nostri Anno I.

pelle comparandis, nec non ipsamet sacra ornamenta, vasa, instrumenta, & res dicte Cappelle possint in aliis Ecclesiis, ubi, eodem Theodosio Duce jubente, iidem Cappellani, & Ministri divina Officia decantant, & celebrant, & sic extra dictam Cappellam erogari, impendi, & consumi possint, dictus Theodosius Dux Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Indultum. §.3. Nos omnem in premissis dabitandi materiam submovere, ac securitati conscientiarum eorundem Ducis, & Ministrorum consulere cupientes, predictarum applicationum, reddituum, tam pro distributionibus, quam pro usu, & servitio dicte Cappelle tenores, presentibus pro expressis habentes, & attendentes dictas applicationes reddituum, tam pro distributionibus, quam pro usu, & servitio dicte Cappelle factas fuisse intuitu, ac pro commoditate dicti quondam Joannis Ducis, atque eorum, qui pro tempore essent Duces Bragantie, & pro majori preclara Domus sue Ducalis devotione, ornamento, & splendore, supplicationibus dicti Theodosii Ducis hac in parte Nobis per dilectum filium Michaellem a Lavanha illius apud Nos negotia gerentem humiliter porrectis inclinati, auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus, & indulgemus, ut Cappellani, & Ministri prefati celebrando dicta divina Officia nocturna, & diurna omnia, vel singula in qualibet alia Ecclesia, Cappella, Monasterio, aut loco Regni, ubi ipse Theodosius, & pro tempore existens Bragantie Dux presens fuerit, seu absens mandabit, dictas distributiones Cappellanis, & Ministris divina Officia in Cappella dicti Palatii celebrantibus presentibus, & interessentibus dari solitas libere, & tuta conscientia lucrari possint, & debeant, & similiter, ut redditus, vasa, & ornamenta sacra, & instrumenta dicte Cappelle expendi, & consumi valeant in aliis Ecclesiis, Cappellis, & Monasteriis, aut locis, ad quae idem Theodosius Dux, ut praefertur, diverret, & in quibus iidem Cappellani, & Ministri divina Officia, presente, vel absente eodem Theodosio Duce, si idem Theodosius Dux ita mandabit, celebrabunt.

Clarissime pro hujusmodi concessione firmitate. §.4. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, nec non irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.5. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicte Cappelle ejusdem S. Hieronymi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium factis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenore

res presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Rome apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris, die 13. Augusti 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 13. Augusti 1592. An.I.

XXVII.

Indultum Theodosio Bragantie Duci, ut pro regimine suorum subditorum opera Ecclesiasticorum uti possit.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Dilecto filio nobili viro Theodosio Duci Bragantie.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili nobilis vir salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium. Exigit nobilitas generis, & devotio tua, quam ad Nos, & Sedem Apostolicam gerere comprobatis, ut Te specialibus favoribus, & gratis prosequamur.

Exordium.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecisti, quod cum majores tui pari semper nobilitate, & Religione praesentis, & apud omnes eo nomine conspicui, pro feliciori directione status sui, & suaviori subditorum gubernatio personarum Ecclesiasticarum opera, consilio, & industria in quibuscumque negotiis, seu officiis, citra tamen causas sanguinis, regimen, & gubernium praedictum spectantibus, Romanis Pontificibus ita forsitan annuentibus semper uti consueverint, ex quorum pia, ac prudenti administratione evenit, ut majoribus tuis semper omnia in praedicto Gubernio, & Regimine feliciter successerint, ipsique omni tempore se munificos, & liberales erga easdem personas Ecclesiasticas exhibuerint. Quare Nobis per dilectum filium Michaellem a Lavanha tua apud Nos negotia gerentem humiliter supplicari fecisti, quatenus in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Bragantie Duce in gubernio sui Secus opera Ecclesiasticorum semper uti fuerant.

§.2. Nos igitur, ut tibi etiam, ac universae tuae ditionis omnia secunda, & prospera, ut optamus, eveniant, & ut tu tuorum majorum vestigiis inhaerendo, eisdem, quibus praedicti majores tui sunt, consiliis uti, & quibus illi adjumentis subditos suos rexerunt, & gubernarunt, is tu, & similibus subditos eosdem regere, & gubernare possis, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, ut eisdem personis Ecclesiasticis, quibus bon. mem. Genitor tuus, aliis tibi gratis, & a te electis, & deputatis etiam in Presbyteratus ordine constitutis, aut Dignitates, Canonicatus, & Praebendas, seu quavis alia Beneficia quocumque nomine nuncupentur, & in quavis Ecclesia, etiam Cathedrali, & Metropolitana obtinen. dummodo tamen in Ecclesiis, quarum Canonici Dignitates, aut Beneficiati fuerint, residere, & ea, ad quae tenentur, praestare non desinant, in

Theodosio Duci, ut eisdem uti possit, indulget Clemens.

in Auditorum, Secretarii, Consiliario, Agentium, ac aliorum munerum, & officiorum in quibuscumque administrationibus, & functionibus quantumvis secularibus, non tamen causas sanguinis concernentibus, & in omnibus locis, & Curis uti, & alias ubi, & quocumque opus fuerit, eorum loco substituere, ac denuo ponere libere, & licite possis, & valeas, Apostolica auctoritate tenore presentium concedimus, & indulgemus.

Obstantia tollit.

§.3. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac Metropolitanis, & Dioecesanis Constitutionibus, & Ordinationibus etiam factis in Concilio Generalibus, Provincialibus, seu Dioecesanis, & statutis, & consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus praedictae personae Ecclesiasticae pro tempore a te electae Beneficia obtinuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio facienda foret, illorum tenores, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 13. Augusti 1592. An.I.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris, die 13. Augusti 1592., Pontificatus nostri Anno I.

XXVIII.

Ex Regest. in Secr. Breve.

Seminarium Puellarum Orphanarum Vallisoleti Palentin. Dioecesis, illiusque res, & bona quocumque Jurisdictioni Ordinarii, ac regimini Administratorum subjiuntur.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Exposit Pastoralis officii munus Nobis ex alto commissum, ut quorumvis piorum locorum ad honestam Puellarum Orphanarum educationem ubilibet institutorum salubrem directionem, sinceris proceremus affectibus, & quascumque dissentienti occasiones in perturbationem tranquillae pacis dominicae super eorum regimine inter personas ecclesiasticas, & regulares humani generis suggerente inimico subortas, de medio removeamus, ut illis sublatis dicta pia loca votivum in Domino suscipiant incrementum, & alias juxta pias Fundatorum mentes feliciter dirigantur.

Seminarium Orphanarum Vallisoleti ab Alphonso de Guevara erectum.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Alphonsi de Guevara Presbyteri, & aliorum Clericorum, & secularium etiam nobilium Administratorum, Collegii Seminarii nuncupati Puellarum Orphanarum in Oppido Vallisoleti Palentin. Dioecesis olim erecti, & fundati illi in hac parte communitate adherentium, oblata Nobis nuper petitionis series continebat, quod cum olim

multis jam retroactis annis dictus Alphonsus pia devotione ductus intendens Puellis Orphanis pauperibus de aliquo honesto, & condecenti loco pro earum habitatione in quo religiose educari, ac bonis moribus, & doctrina Christiana imbui possent, in dicto Oppido providere, in certa ejusdem Oppidi, sibi tunc benevisita parte unum Collegium pro eisdem Puellis Orphanis recipiendis, tenendis, alendis, educandis, bonisque moribus, & catholica doctrina, ut praefertur instruendis erigi, & institui facere de novo curasset, illudque de bonis patrimonialibus sibi a Deo collatis, etiam piorum aliorum Christianissimum charitativis suffragiis adjutus, competenter dotasset, ac pro ipsius Collegii felici regimine, gubernio, perpetuitate, & optima administratione aliquibus statutis, & ordinationibus de novo editis ipse Alphonsus, & nonnullae aliae nobiles personae honesta vita, & moribus praeditae in Administratores Collegii hujusmodi electi, & deputati fuissent.

Dotatum.

Statutisque firmatum.

Quae omnia a Card. Poggio Hispaniarum Legato fuerunt approbata.

§.2. Et hoc merito: dum vixit tituli Sanctae Anastasiae, S. R. E. Presbyter Cardinalis Poggius nuncupatus, tunc Romani Pontificis, & Apostolicae Sedis in Hispaniarum Regno a latere Legatus, Alphonsi, & aliorum tunc existentium Administratorum praedictorum supplicationibus, sibi tunc porrectis annuendo, erectionem, institutionem, fundationem, dotationem dicti Collegii, statutaque, & ordinationes pro illius regimine, ac alia praemissa Apostolica auctoritate sufficienti ad id facultate suffultus, approbasset, & confirmasset, ac inter alia statuisset, & ordinasset, quod ab ipsis Administratoribus quatuor dumtaxat mulieres probatae vitae, bonae conversationis, & laudabilis famae eligerentur, quibus cura, & gubernium Puellarum Orphanarum in dicto Collegio pro tempore commorantium, committeretur, & lex mensibus probationis in dicto Collegio peractis, habitum per moniales Monasterii de Conceptione B. Mariae Virginis Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia dicti Oppidi gestari solitum, susciperent, & professionem per easdem Moniales emitti consuetam, in manibus loci Ordinarii, cui subiectae essent, emitterent regulares, dictamque curam, & gubernium ipsarum Puellarum Orphanarum super se assumerent, & exercerent, & nonnulla alia tunc expressa praemissorum intuitu, ad eorumque salubrem directionem, & perpetuitatem concessisset, statuisset, & ordinasset, prout in ipsius Joannis Cardinalis de latere Legati desuper confectis literis plenius dicitur contineri.

®

§.3. Cumque postmodum successu temporis benedicente Domino, Collegium hujusmodi ampliatum, & in eo plures Puellae Orphanae numerum quadraginta excedentes admittit, & receptae commorari reperitur, ac pro ipsarum Puellarum custodia, doctrina, & instructione supra dictae quatuor mulieres, quarum una in Rectricem, alia in Provisoram, & alia in Ministram, reliqua

Postmodum aucto Puellarum numero, reddiditque Seminarii tractu tredecim Moniales alii in eo possent;

qua vero, & ultima in Janitricem dicti Collegii deputate existentes, admiffa, & recepte commorarentur, & ut regularibus institutis, ritu, & moribus dicti Ordinis edocerentur, ac instrui possint, aliquibus Monialibus Ordinem ipsum expresse professis indigerent, easque ab eorum Monasteriis ad Collegium predictum, ex defectu sufficientis facultatis transferri facere nequiverunt, ideoque juxta literarum ipsius Joannis Cardinalis, & Legati tenorem, professionem predictam catenus emitti distulissent, & Collegium predictum competentibus annuis redditibus, etiam ex aliorum Christianissimum largitionibus dotatum, & in suis tractibus, & adificiis sumptuoso opere ampliori, & dilatari ceptum, jam tunc capax esset, ut in eo unum Monasterium Monialium sub Invocatione Jesus Mariae dicti Ordinis sub Regula Fratrum Minorum de Observantia predictorum pro tresdecim ad minus virginibus, aut aliis honestis mulieribus sub regulari observantia virtutum Domino inibi deservire voluntium de novo institui posset, in quo Pauperes Puella Orphanæ, necnon alie etiam Nobiles Virgines in predicto Collegio pro tempore recipienda, & in eo, donec eis succedentibus annis magis commode in decenti, atque honesto statu collocarentur, retinenda, ut cum inibi commorarentur, a mundanis illecebris, & incontinentiæ periculis omnino præservata religiose educarentur, atque doctrina christiana, & bonis moribus imbuerentur, recipi, & admitti possent.

8.4. Cumque ipse Alphonfus ultra ipsius Collegii dotem, quæ una cum supradictis elemosynis, & largitionibus ad congruam sustentationem dictarum Puellarum sufficiunt, reliqua omnia alia ejus bona, quorum annuus redditus ad quadringentos ducatos, vel circa ascendere potest, donatione perpetua, & inviolabili inter vivos, reservata sibi ex illis tanta parte, quanta ad reliquam suæ vitæ sustentationem sufficere posset, dicto noviter erigendo Monasterio donare intenderet, ex quibus quidem redditibus, & elemosynis dotium per moniales in eo profiteri volentes afferendis, omnes commode sustentari possent; & præmissis pro parte ejusdem Alphonfi, ac aliorum Collegii hujusmodi tunc Administratorum se. re. Gregorio Papæ XIII. Prædecessori nostro expositis, illique humiliter supplicato, quatenus in dicto Collegio unum Monasterium Monialium Ordinis hujusmodi sub dicta Invocatione Jesus Mariae de novo erigere, & instituire, ac alias in præmissis opportune providere dignaretur.

8.5. Idem Gregorius Prædecessor ipsorum Alphonfi, & aliorum Administratorum Collegii hujusmodi supplicationibus tunc inclinatus, apud Collegium predictum unum Monasterium Monialium sub Invocatione Jesus Mariae dicti Ordinis pro una Abbatisa, ac duodecim ad minus monialibus sub ejusdem Ordinis Regulari Observantia, & perpetua clausura ibi Altissimo famulari voluntibus, quæ curam regimi-

Universitatis
Favorator Gregorius XIII. supplicavit pro fundatione Monasterii Monialium. Ordinis S. Augustini sub Regula Fratrum Minorum de Observantia.

Gregorius Monasterium instituit.

nis, & gubernii dictarum Puellarum susciperent cum Ecclesia, in qua Sanctissimum Eucharistia Sacramentum perpetuo conservaretur, Campanili, Campanis, Cemeterio, Dormitorio, Refectorio, Hortis, Hortaliis, Cellis, & aliis officinis necessariis, dummodo haberent Claustrum ab eisdem Puellis, & Orphanis separatam, & distinctam, de novo erexit, & instituit, illique sic erecto, & instituto pro illius dote, ac sustentatione Abbatisæ, & Monialium predictarum, & onerum illis pro tempore incumbentium supportatione predicta, omniaque alia, & singula res, & bona, census, & jura dicto Collegio, tam per Alphonsum, & Administratores predictos, quam alios Christianissimos pro tempore quomodolibet largienda, donanda, legata, relinquenda, vel alias eroganda, postquam donata fuissent, perpetuo applicavit, concessit, & appropriavit, ita quod liceret Abbatisæ, & Monialibus dicti Monasterii, tunc, & pro tempore existentibus ejusdem Monasterii nomine illorum corporalem possessionem propria auctoritate, cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illius quoque Abbatisam pro tempore existentem perpetuo, vel ad triennium, juxta ejusdem Ordinis Regularia Instituta, illa prima vice dimittat excepta, eligi posse, statuitque Puellis predictis, & aliis mulieribus ipsam Monasterium, ut præfertur ingredi, & in eo profiteri voluntibus, ut habitam per Moniales Monasterii Conceptionis Beate Marie Virginis hujusmodi deferri solitum a manibus pro tempore existentis Abbatisæ dicti Monasterii Jesus Mariae suscipere, & professionem per dictas moniales emitti solitam in dictis manibus emittere; quodque tam ipsa, quam Officiales, Ministre, Moniales, Novitice, & alie personæ dicti Monasterii, earumque res, & bona universa omnibus, & singulis quibusvis aliis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, concessionibus, indulgentiis, favoribus, præminentibus, honoribus, aliisque universis gratis spiritualibus, & temporalibus, quibus alia quæcumque dicti Ordinis Conceptionis Monasteria, etiam sub cura dictorum Fratrum Minorum ubilibet existentia, eorumque Abbatisæ, Ministre, Moniales, Novitice, & servientes, ceteraque personæ, ac res, & bona ipsorum universa de Jure, usu, statuto, consuetudine, vel privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum eque principaliter, & absque ulla penitus differentia, uti, potiri, & gaudere libere, & licite in omnibus, & per omnia valerent, similiter perpetuo indulget, ac tunc existentem Episcopo Palentin. ut ex dicto Monasterio Monialium Conceptionis, dilectam in Christo filiam Mariam de Acoffa a viginti annis jam tunc elapsis, vel circa in eodem Monasterio Ordinem ipsum expresse professam pro Abbatisa ejusdem Mo-

1592. Monialibus curam Orphanarum commisit;

Bona omnia confirmavit;

Abbatisam eligi potuit;

Que ceterarum professio, non suscipiatur;

Privilegia nonnulla concessit;

Nonnullaque alia statuit, quæ hic indicantur.

Monasterii Jesus Mariae, unamque, sive duas alias ejusdem Conceptionis, seu cujusvis alterius Monasterii dicti Ordinis Moniales, nullam etiam dotis elemosynam secum deferentes, aut eidem Monasterio de Jesu Maria dantes, habiles tamen, & idoneas, & obtemperantes ab illarum Superioribus ad id licentia, ex Monasteriis, quibus essent, educendi, & extrahendi, ac ad dictum Monasterium Jesus Mariae transferendi, easque, & earum singulas in officiis prælationis dicti Monasterii Jesus Mariae præficiendi, & præfici faciendi, & in eo postmodum quoad viverent, si Superioribus predictis visum foret, retinendi, atque Alphonso, & Administratoribus predictis, tam super omnibus, & singulis præmissis, quam ejusdem Monasterii Jesus Mariae, illiusque Abbatisæ, Monialium, Puellarum Orphanarum Virginum, ac rerum, & honorum predictorum salubri directione, regimine, & administratione, ac juxta reddituum predictorum qualitates, quantitates, & numeros, receptionem, & admissionem earum, & super quibuscumque aliis dictum Monasterium Jesus Mariae, quomodolibet concernentibus, quæcumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini, ac Regularibus Institutis dicti Ordinis non contraria, per Ordinarium examinanda, & approbanda de novo faciendi, & condendi, illaque postquam facta, & condita essent juxta temporum qualitatem corrigendi, reformandi, alterandi, & moderandi licentiam, & liberam facultatem, potestatem, & auctoritatem concessit, ipsi quoque Monasterium Superiorum, Visitatorum, Ministrorum, & aliorum Fratrum Minorum de Observantia, quibus Moniales de Conceptione subiecte existent, eorumque curæ, visitationi, & Jurisdictioni, tam in spiritualibus, quam temporalibus perpetuo subiecit, ac alias, prout in literis dicti Gregorii Prædecessoris desuper confectis plenius etiam continetur.

Alphonso fundatori potestatem dedit statuta faciendi.

Monasterium, quæ curæ, & Superioritati Fratrum de Observantia subiecit.

Sixtus V. concessit, ut nova Statuta, non a loci Ordinario, sed a Superioribus Ordinis Minorum approbarentur.

8.6. Et deinde pro parte Ministri, & Abbatisæ, atque Conventus Monasterii hujusmodi re. me. Sixto Papæ V., etiam Prædecessori nostro exposito, prope dictum Collegium locum ad ipsum Monasterium erigendum commodum satisque amplum non esse, dictumque Ministrum literarum ejusdem Gregorii Prædecessoris vigore Monasterium predictum in aliis domibus commodioribus, & amplioribus erigisse, & servata in reliquis forma literarum predictarum, ipsum Collegium ad easdem domos transfuisse, ipsosque Ministrum, Abbatisam, & Conventum desiderare, quod statuta pro regimine dicti Monasterii, ut præfertur, condenda a Superioribus Ordinis Minorum de Observantia, non autem per loci Ordinarium, qui Abbas Secularis, & Collegiæ Ecclesiæ dicti Oppidi existit, & in eo Ordinarium exercere Jurisdictionem, approbari deberent, per ipsum Sixtum Prædecessorem statui, & ordinari; idem Sixtus Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Prædecessor supplicationibus Ministri, Abbatisæ, & Conventus predictorum annuam erectionem, & translationem Monasterii predicti salvis Concilii Tridentini Decretis, Apostolica auctoritate confirmavit, & approbavit, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adiecit, omnes, & singulos Juris, & facti defectus, si qui intervenissent in eisdem supplendo, statuitque etiam, & perpetuo ordinavit, quod statuta, & ordinationes desuper, ut præfertur condenda, & seu jam condita juxta temporum qualitatem corrigenda, reformanda, mutanda, alteranda, & moderanda, tam Collegium Puellarum, quam Monasterium Monialium hujusmodi concernentia a Superioribus dicti Ordinis, non autem per dictum Abbatem, attentio maxime, quod ipsi Superiores, ea, quæ ad quietiorem vitam, animarumque salutem tam Puellarum, quam Monialium Monasterii hujusmodi concernentia, tamquam earum Visitatores, & Superiores melius discernere poterant, approbari deberent: quodque Abbatisa, Moniales, Conventus Monasterii hujusmodi una cum earum Superioribus, Administratores ad dictas Orphanas eligendas, earumque bona gubernanda, atque ad omnia alia in dictis Gregorii literis contenta peragen., attentio maxime, quod nulla catenus canonica electio a tempore erectionis Monasterii, hujusmodi de illis facta fuerat, deputare possent, irritumque ex tunc, & inane decrevit, quidquid secus super eis a quoquam scienter, vel ignoranter quavis auctoritate contingeret attentari, ac alias, & alia disposuit, prout in aliis dicti Sixti Prædecessoris literis desuper etiam confectis, plenius quoque continetur.

Superioribusque Monasterii, ut Administratores pro eius regimine eligerent, concessit.

8.7. Cumque postmodum Minister generalis Ordinis Minorum de Observantia, hujusmodi vigore literarum a dicto Gregorio Prædecessore, ut præfertur emanatarum, gubernium, & curam Collegii Monasterii predictorum sue cura commissum acceptando, eandem curam Superiori Provinciali Provincie Conceptionis dicti Ordinis tunc, & pro tempore existentem commiserit; Prohibendo tamen, quod nullus Ordinis hujusmodi Prælati, Frater, vel subditus se ullo unquam tempore intrudere valerit in recipiendis, seu nuptiis tradendis Puellis Orphanis dicti Collegii, neque in administratione honorum dictorum Monasterii, & Collegii, quæ uti negotia ad seculares proprie pertinentia, Alphonso, & Administratoribus dicti Collegii libera dimisit, propter inconvenientiam exinde quoad Religiosos verisimiliter suboriunda, ac etiam expresse prohibendo Confessori monialium dicti Monasterii in eo pernoctare, vel prædium sumere.

Generalis Minoritarum, Monialium curam Provincialis, Puellarum vero Ad ministratores commisit.

8.8. Cumque, sicut in eadem petitione subjunctum fuit ex præmissis omnibus demum diverse confusiones, & impedimenta, ac etiam dissensiones inter Alphonsum, & Administratores ex una, & dilectos filios dicti Ordinis, & Provincie Fratres ex altera partibus suborta fuissent, in manifestum

Fratribus tamen curam Puellarum se ingerentibus discordie inter eos, Administratores, & Fundatores subortæ sunt.

ne damnatum paulatim irrepunt; Ex quibus, & hactenus gravi ære alieno communia illorum bona oppressa, vel ab ipso nostro Pontificatus initio comperimus, & malum hoc, nisi celeriter opportuna remedia adhibeantur, quotidie in deterius prolabi videmus. Dum enim pauci sua privata commoda, & lucra querunt, atque illicitis modis, quod prave ambiunt, aut concupiscunt, consequi affectant, potentiorum, aut vulgi gratiam vanis assentationibus aucupantur, suas denique cupiditates explere satagunt, nulla utilitatis publicæ ratione habita, ærarium publicum ipsarum Civitatum, & locorum exhauriunt, gravi ære alieno implicant, inanibus pompis, & ostentationibus dilapidant.

§.1. Quibus malis atque incommodis (quantum nostra vigilantia, atque auctoritate, emitti possumus) occurrere cupientes; Hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ut in qualibet Civitate, Terra, Oppido, Castro, & loco dicti status temporalis Ecclesiastici universi, itaut etiam Bononien., Beneventan. nostre Civitates sub hac Constitutione sint comprehensæ, tabella, aut libellus quotannis initio anni conscribatur, in quo sumptus omnes ordinarii, & extraordinarii publice, utiles, aut necessarii sint descripti. Et earum quidem, quæ certæ, & ordinariæ sunt, expensarum, certa etiam taxa, & summa exprimat, quæ vero incertæ, & extraordinariæ videbuntur, earum universæ summa aliqua annua taxetur, quam toto anni curriculo excedere nequaquam liceat. Singillatim vero pro rei indigentia, ex universa summa sic taxata, a toto consilio, cum interventu Præsidis, Gubernatoris, aut Potestatis, portiones necessariæ infra annum detrahantur.

§.2. Eaque Tabella, aut Libellus per Gubernatorem, seu Præsidentem Provincie, aut Civitatis, & cujuscumque Terræ, Oppidi, & Castri Prætozem, seu Potestatem, singulis annis.

§.3. Hac vero prima vice, non solum ab ipsis, sed etiam post eos intra triginta dies tunc proxime sequentes, a dilectis filiis S. R. E. Camerario, & Thesaurario generali Camera Apostolicæ accurate, & diligenter inspicatur, corrigatur, & approbetur, expunctis inde iis omnibus impensis, quæ præter, aut contra hanc nostram Constitutionem, etiam ex statuto, vel consuetudine antiqua fieri solebant, ac retento ipsius Tabellæ, seu Libelli exemplo, seu Registro penes Cameram Apostolicam gratis, & absque ullo earundem Communitatum, seu Universitatum dispendio, statim intra decem dies, ab ipsis receptionis die numerandos, sic revisa, approbata, & correctæ, ad prædictas Communitates, seu Universitates remittantur.

§.4. Districte autem inhibemus sub indignationis nostre, & aliis gravissimis nostro, & successorum nostrorum arbitrio imponendis poenis, ne pro sigillo, vel pro scriptura, carta, atramento, cera, capsula,

cordulis, aliisque rebus, ad hujusmodi expeditionem pertinentibus, seu pro labore, aut regalibus, quidpiam, ne minimum quidem obulum, hac de causa prædicti Camerarius, aut Thesaurarius, eorumve Notarii, Tabelliones, Secretarii, Familiares, aut quilibet Officialis, vel Minister, exigere, vel etiam sponte oblatum recipere præsumant, quinimmo volumus, ut sine ulla mora omnia gratis, & prout in Penitentiaria Apostolica fieri solet, sine aliqua solutione expendantur, & mittantur. Atque in hoc Camerarius, & Thesaurarius prædicti summo studio invigilent, & si aliquem ex suis, vel aliis Notariis, Tabellionibus, Secretariis, Familiaribus, Officialibus, aut Ministris, vel minimum quicquam recepisse deprehenderit, aut cognoverint, contra eos, etiam ad privationis officiorum, & munerum, quæ obtinent, inhabilitatisque ad illa, vel alia in posterum obtinenda, exilii perpetui ab Urbe, & ejus districtu, & aliis gravioribus poenis procedant, scituri, si connivendo, aut tolerando, aut alias quomodolibet receptionum, & exactionum hujusmodi, per se, vel alium consensu, aut participes fuerint, se quoque nostram, & Successorum nostrorum iudicium in hac re severum, ut præfertur, subituros.

§.5. Verum eadem Tabella, seu Libellus, ejusve exemplum sic correctum, approbatum, & intra decem dies remissum, nedom in ipsarum Communitatum, seu Universitatum Archivio asservetur, sed in publico aliquo omnibus patenti, ac conspicuo loco, præ foribus Aulae ubi habetur publicum consilium, vel ubi jus dicitur, & frequens populi sit concursus, affigatur, & perpetuo retineatur.

§.6. Ne liceat in futurum, nisi de expressa Camera Apostolicæ, aut si urgentis necessitas moram non patiat, Gubernatoris, aut Præsidis Civitatum, & locorum, qui statim postea Camerarium, & Thesaurarium generalem prædictos certiores de eo reddere teneantur, licentia, cum interventu Procuratoris Fiscalis ejusdem loci, causa cognita, etiam similiter gratis concedenda, Tabellæ ipsius, seu libelli tenorem, etiam sequentibus annis, immutare, aut alterare, neque absque prædicta licentia, etiam in casibus improvisis, inopinatis, aut insolitis, aliquid, ultra contenta in hujusmodi Tabellæ, aut Libello erogare. Quicquid vero ultra præscriptas summas erogatum fuerit, id volumus, ut ab eis, quibus exigendi, & solidandi computa, & rationes expensæ, sive illa, ut dicitur sindicandi, cura incumbit, nequaquam ratum habeatur, neque ipsis communibus ærariis dictorum locorum, aut massis, sed personis singularibus, quæ sumptus ipsos fecerint, expensam feratur, quæ etiam ad illius, tamquam ab eis indebite ablati, restitutionem teneantur.

§.7. Id autem quo accuratius servetur, & earundem Civitatum, Terrarum, ac Populorum utilitati amplius consulatur, præcipimus, ut quilibet modernus, aut pro tempore existens Gubernator, Præses, aut Po-

Tabella expensarum curat, & approbetur.

A Gubernatoribus locorum revisenda, & approbentur.

Et hoc primo anno coram Camerario, & Thesaurario Papæ.

Et gratis ab omnibus officialibus hæc omnia fiant, &c.

Tabella sic approbata ad sua locale mittatur & publice affigatur.

Et nihil ultra contenta in Tabella expendantur aliquæ licentia.

Officialibus Communitatis dimissis officiis de administratione indicentur & indicem de locorum Gu-

1592. bernatores tradant, & per Ministros Communitatis in suo tempore exigantur.

Quod in fine anni superest detrahitur expensis Tabellæ in solutionem æris alieni, vel &c. expendatur.

Et si cuiuslibet loci, officialis Communitatis, cogat ad reddendas rationes, coram Gubernatore.

Gubernator & Præses in prædictis negligentes coercantur.

Potestas, tam ex nunc, seu in ipso primo ingressu, quam deinde statim finito tempore Magistratus per quoscumque Priores, Massarios, Camerarios, aut Officiales gesti, intra decem dies ab ipsis Prioribus, Massariis, Camerariis, seu Officialibus, qui Magistratu funguntur, aut fungi desinunt, respective, plenariam informationem rerum ad publicum regimen, & administrationem communem bonorum pertinentium, præcipue vero indicem, & nomina singulorum debitorum cujuscumque Communitatis, seu Universitatis, tam ex prædictis, quam ex aliis quibuscumque causis accurate, & singillatim descripta sibi tradi, eaque postmodum, cum primum solutionis dies advenerit, tum si jam advenerit, intra tres, aut ad summum quatuor menses per Officiales, & Magistratus earundem Communitatum, seu Universitatum exigant, & in ærarium Communitatis, seu Universitatis referri.

§.8. Et si quid in fine anni, deductis expensis in Tabella, seu Libello descriptis, supererit, id in extinctionem æris alieni publici contracti, aut si æs alienum nullum sit, vel in Annonam sublevandam, vel pro Monte Pietatis, vel in recuperationem, & redemptionem honorum, & rerum, seu jurium per ipsas Communitates, sive Universitates alienatarum, vel denique in aliorum immobilium bonorum emptionem, cum intervenit tamen Gubernatoris, seu Potestatis, & Procuratoris Fiscalis loci, converti curet. Quod si prædictas pecunias in Monte Pietatis deponi contigerit, id ea conditione fiat, ut illas postea quodcumque eadem Communitates, & Universitates inde extrahere, & si eis videbitur, in usus per hanc Constitutionem permittis erogare valeant.

§.9. Fisci vero cujuscumque loci Procurator petat omnino, coram Syndicis, & Gubernatore, seu Præside, aut Potestate intra decem dies ab iis, qui Magistratu perfuncti sunt, tam de administratione juxta taxam in Tabella, seu Libello præscriptam, quam de aliis prædictis, præsertim nominibus debitorum exactis, rationes reddi. Et si quid, vel in expensis excessam, vel circa exactionem neglectum, aut per negligentiam ultra tempus prædictum dilatum fuerit, contra eosdem reos Magistratu, ut præfertur, perfunctos, ad restitutionem debitarum expensarum, necnon ad solutionem de suo proprio debitorum per negligentiam inexactorum, ac ulterius, etiam ad poenam in hac Constitutione contentam, executionem procedi, quarum pars quarta ipsi Procuratori Fiscalis sit applicata.

§.10. Si vero post hujusmodi decem dies elapsos, Gubernator, aut Potestas in exigendis rationibus, vel in cogendo ad solvendum, vel restitutionem, aut in exequendis poenis, sive alias in præmissis negligens fuerit, ad restitutionem, & refectionem damni ex indebitis impensis, vel retardata exactione, communi ærario cujuscumque loci illati, etiam de suo proprio integre teneatur. Procurator autem Fiscalis ejus Terræ, Op-

pidi, aut Civitatis, Generalem Camera Apostolicæ Procuratorem Fiscalem de hujusmodi negligentia certiore faciat, sive etiam cuilibet de Populo id denunciare liceat, ac tam in Syndicatu per eos, ad quos spectat, quam postea per Procuratorem Fiscalem Generalem Camera Apostolicæ contra ipsos Gubernatores, & Potestates, sive etiam contra personas, quæ pro ipsis in Syndicatu fidejusserint, procedatur, ita ut tam ab eis, quam ab ipsis reis principalibus, illatum damnum, inexacta debita, indebitaque expensæ, & quæ in hac Constitutione continentur multæ, cum simili lucro personis prædictis applicando exigantur; Ac propterea tam ipsi Gubernatores, Præsides, Potestates, quam Procuratores Fiscales in præmissis culpabiles, officiis per eos obtentis, eo ipso privati, & ad illa, atque alia similia de cætero obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces sint, & censentur.

§.11. Prælati vero, Gubernatores, & Potestates, eorumque Cancellarii, Secretarii, Tabelliones, aut Ministri, vel Familiares, nihil omnino, ne minimum quidem occasione Syndicatus hujusmodi, vel pro sententia ferenda, aut pro Tabella, seu Libello conscribendo, revidendo, vel licentia, ut præfertur, concedenda, subscribenda, vel taxa faciendæ, emolumentum, aut regalum, neque etiam pro mercede, aut labore, sive alias, ut præfertur, percipiant, & si quid perceperint, etiam tamquam hujus Constitutionis violatores, poenas, quæ in ea sunt descriptæ, ipso facto incurrant.

§.12. Cæterum omnibus, & singulis Communitatibus, Universitatibus, & Populis quarumcumque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Castorum, & Locorum status nostri temporalis Ecclesiastici, earumque Senatui, Consilio, Aduvantibus, & Congregationibus, Magistratibus, & Administratoribus, eorumque singularibus personis, districte interdicitur, & prohibemus, ne quis eorum, vel earum, sub quovis prætextu, aut causa etiam urgente, & necessaria, contra Constitutionem sel. rec. Sixti Papæ V. Prædecessoris nostri, quæ incipit: Inter multiplices, quam Nos harum serie approbamus, innovamus, & ampliamus, bona, aut jura sua vendat, alienet, hypotheccet, aut census super illis imponat, aut pro se, præterquam ex causa locationis tantum ad modicum tempus, & solutionibus non anticipatis, non autem titulo conductionis, nec ullo modo pro aliis obliget, sive ære alieno se obstringat.

§.13. Neque Legatos, seu Oratores, ad Nos, & Sedem Apostolicam sumptibus publicis, aut etiam privatis, & propriis ipsorum Legatorum, neque etiam ipsi sponte id munus suscipere, & de suo proprio impensas subire velint, umquam mitat, neve sub nomine Agentis, aut negociorum gestoris, vel Procuratoris, alias quam ad necessariam litium prosecutionem in Romana Curia pariter expensis communibus, aut privatis, retinere, aut mittere, neve quispiam id munus suscipere, aut ob-

Gubernatores, & alii officialis gratis omnia faciant

Communitates eorum bona non alienent, neque obligeant, circa formam Bullæ Sixti V.

Neque Oratores ad Sedem Apostolicam absque licentia transmittant, & nemo eale munus suscipiat contra formam Bullæ.

re audeat, nisi habita prius, quoad obliga-
tiones, & alienationes, licentia, juxta praedi-
ctam Sixti Praedecessoris Constitutionis tenore;
quo vero admittendos Legatos, seu
Oratores, a Nobis, vel pro tempore exi-
sistente Romano Pontifice, vel ab eo, qui con-
sultationibus negociorum Status Ecclesia-
stici pro tempore praerit dumtaxat in scri-
ptis obtenta, sine qua, si quis id munus sus-
cipere ausus fuerit, praeter alias per Sixtum
Praedecessorem inflictas poenas, etiam offi-
cibus per eum obtentis eo ipso privatus, &
ad illa, & alia quaecumque obtinenda per-
petuo inhabilis, & incapax, necnon infam-
is, & ignominia, atque infamia notatus
censatur.

Donare quid-
quam quibus-
vis personis
non pecuni-
ant, nec pro
eis aliquid de
Comunitate
pecuniam
impendere.
Confirmat
Bullam III.
Pauli II. Ma-
gno. T. III.
P. II. fol. 114.

§.14. Ad haec prohibemus pariter ne
praedictae Communitates, Universitates,
earumve Collegia, Senatus, Adunantiae,
Congregationes, Magistratus, Officiales,
aut singulares persona illo modo praesumant,
ex fructibus, redditibus, & proventibus,
collectis, vel contributionibus, certis, vel
incertis, ordinariis, seu extraordinariis,
eorum ararii, seu massae communis, sive
ex pecuniis, etiam privatis, & particularibus
singulorum civium per viam voluntariae
collectae, seu contributionis in commune
congestis, etiam cujusvis status, seu
consuetudinis, aut verius corruptelae
praetextu, ex quavis causa etiam solita, &
rationabili, munera, aut dona quaecumque
Legato, Vice-Legato, Gubernatori,
Protectori, Vice-Protectori, Praefidi, Of-
ficiali, aut personae, etiam quavis tam
Ecclesiastica, etiam Pontificali, aut alia
majori, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae
Cardinalatus, quam mundana dignitate
fulgenti, seu illius consanguineis, affinis,
familiaribus, aut Ministris, mittere, tradere,
aut largiri, aut in alicujus etiam Legati,
Vice-Legati, Gubernatoris, Praefidis, Bene-
factoris, aut Protectoris honorem, etiam
occasione hospitii, aut transitus, vel primi
ingressus, aut Beneficiorum acceptorum
memoriam, gratiae animi refectionem
pro construendis, ornandis, aut erigendis
perpetuo, vel ad tempus Portis, Arcibus,
Trophaeis, Porticibus, Moenibus, aut aliis
monumentis, seu pro praedictis personis,
quavis dignitate, vel auctoritate fun-
gentibus, honorifice, laute, opipare excipien-
dis, seu pro quibusvis conviviis, aut hospi-
tiis, etiam moderatis, eisdem aut cujus
alteri, quacumque occasione, vel causa exhi-
bendis, aut pro personis, quae illas comiten-
tur, aut illis ministrant, vel obviam
procedant pretiosis vestibus induendis ulla
pecunias erogare.

Salario quo ob-
solvitur, ali-
quanta studen-
tium, doctores
puellarum an-
gere, aut alio
pacorum quic-
quam ultra
Tabellam ex-
pendere non
valeant, nisi
de.

§.15. Vel pro congruariis, missilibus,
aut muneribus publicis, seu etiam cibariis,
esculentis, & poculentis, epulis, comesta-
tionibus, aut comotationibus, Populo,
aut Magistratibus, vel Officialibus ultra
eorum salaria, & emolumenta de jure, vel
ex laudabili consuetudine debita, largien-
dis, seu pro praestandis pueris, vel adole-
scentibus studiorum causa alimentis, vel
dotibus puellarum non egentium augendis,

aut pro exhibendis spectaculis, etiam piis,
& intra Ecclesias, vel extra eas in quibus-
vis publicis, aut privatis, factis, aut pro-
phanis locis, etiam ubi Sanctorum, & San-
ctarum vita, aut res pie geste Populis spe-
ctandae proponuntur, sive etiam piorum ope-
rum, & charitatis, seu elemosynae praetextu,
aut alias in praedictis, seu aliis rebus su-
pervacaneis in dicto Libello, seu Tabella
non contentis, sed ad pompam, & ostenta-
tionem, aut ad oblectationem, vel pauco-
rum lucrum, & privata commoda quomodolibet
pertinentibus, sumptus, aut impensas
aliquas facere, nisi re ipsa pro divino
cultu, & veris Christi pauperum indigen-
tiis, de consilio, & consensu loci Ordina-
rii, sublevandis, aut pro iis tantum piis
ludis publicis, qui ex inveterato usu per-
mittuntur, & in praedicta Tabella, seu Li-
bello exprimentur, taxam a Gubernatore,
seu Praefide, aut Potestate ipsius Provinciae,
Civitatis, aut loci, cui subsunt, praefigendam,
quae in supra dicto Libello, seu Tabella com-
prehensa erit non excedentibus, sumptus hu-
jusmodi fiant.

§.16. Prohibemus insuper ne quicum-
que Cives, Oppidani, aut Incolae, qui suae
Communitatis, aut Universitatis bonorum
detentores, usurpatores, occupatores fue-
rint, qui ve contra ipsas Communitates li-
tem aliquam, seu controversiam habuerint,
quae ad hunc effectum per solam unam ci-
tationem coepta, & inchoata censetur, ea-
dem lite, seu controversia durante, necnon
qui ejusdem suae Communitatis, sive Uni-
versitatis debitores ex quacumque causa ex-
titerint, earumve bona, aut pecunias admi-
nistraverint, antequam, id quod debent, in-
tegre persolverint, seu rationes administra-
tionis reddiderint, cum ejus residui, in quo
debitores remanserint, reali restitutione, ad
obtinendos, gerendos, aut exercendos ali-
quos in ea Civitate, Provincia, Oppido,
Terra, Castro, aut Loco, Magistratus, aut
munera quaecumque, vel officia publica,
ullo modo eligantur, vel admittantur: Et
si de facto electi, admittive fuerint: Electio,
& admissio irrita sit, & nulla, & tam ipsi
quam eligentes sive admittentes, necnon
Gubernatores, Praefides, & Potestates, qui
id permisierint, vel etiam exactam super his
inquirendis, & prohibendis diligentiam,
prout eos teneri volumus, & decernimus,
non adhibuerint, poenis in hac Constitutio-
ne contra illius transgressores inflictis ple-
quantur.

§.17. Porro locationes, seu officus tam
vestigalium, quae gabella, aut datia dicun-
tur, quam aliorum quorumcumque reddi-
tuum, proventuum, jurium, & emolumentorum
ad commune ipsarum Civitatum, &
locorum ararium quomodolibet spectan-
tium, statuimus, & jubemus omnino ser-
vatis servandis, atque adhibitis solemnita-
tibus, quae de jure, aut cujuslibet loci statu-
to, vel consuetudine requiruntur, cum
personis fide, & facultatibus idoneis, quae
idoneas pariter in publico consilio approba-
tas cautiones praesent, iniuri, & contrahi-

Litigantes ad
Comunitate-
bus, vel earum
debitores, aut bono-
rum occupatores, & qui
rationes administra-
tionis non reddide-
runt, ad publica officia
non admittantur.

Locationes
vel officus
Communita-
tum fiant, et
idonea fide-
jussione, & cu-
juslibet prohibi-
tione cujus-
cumque defalcationis.

debere. In quibus sane locationibus, seu af-
fictibus, ea semper conditio, & pactio ad-
datur, ut ipsae Communitates, sive Univer-
sitates ab omni prorsus detractioe, seu re-
missione, & ut vulgo dicitur, defalcatione,
ex quocumque, ac inopinato, & insolitissi-
mo belli, incursum militum, depopulatio-
nis agrorum, direptionis, aut siccitatis,
alluvionis, grandinis, tempestatis, incen-
dii, aut alio quovis maxime fortuito casu,
atque ex quovis capite, ac etiam legitima,
& urgenti amissionis, aut diminutionis fru-
ctuum, etiam omnium, vel majoris partis,
aut sterilitatis, vel alia quavis causa cogita-
ta, vel incogitata, cogitabili, vel incogi-
tabili, sint prorsus immunes, nec ad id co-
gi possint, etiam si de jure tenerentur, sed
integre semper responsiones, & praestatio-
nes, seu pensiones annuae, absque ulla di-
minutione per ipsos conductores eis solvi
debeant, & quavis pactum hujusmodi
factum in contractibus omnissum fuerit, ni-
hilominus vigore praesentium literarum,
tacite inesse, & subintelligi debere, perinde
ac si id ipsum inter contrahentes expresse
cautum, & conventum fuisset: Sublata
omnibus Judicibus, etiam Sanctae Romanae
Ecclesiae Cardinalibus, ac Sac. Palatii Apo-
stolici Auditoribus aliter judicandi, & inter-
pretandi facultate.

Depositarii
Communita-
tem non ad-
mittantur ad
officium agri-
quam, praesentibus
habeant
intestamentum.

§.18. Depositarios quoque pecuniarum,
& introituum communis ararii cujuslibet
Communitatis, sive Universitatis, non aliter
eligi, deputari, aut admitti volumus,
nisi priusquam id munus assumant, ido-
neam, arbitrio Gubernatoris, Praefidis, aut
Potestatis cautionem praesent. Alioquin,
tam ipsas locationes, officus, seu appaltus,
quam Depositariarum deputationes, sive
electiones, aut admissiones, cum omnibus
inde sequatis, etiam obligationes in forma
Camerae Apostolicae, juramento, aut in-
strumento publico vallatas, irritas, & nul-
las censeri. Et nihilominus Magistratus, seu
Officiales, qui contractus ipsos inveniunt,
Depositarios admiserint, vel in publico
consilio assensum dederint, una cum cae-
teris consentientibus, pariter poenis in hac
Constitutione expressis teneri decernimus,
& declaramus.

Exemptiones
quocumque a
Communita-
tibus conce-
ssae, & in futuro
concedi pro-
hibentur.

§.19. Praeterea auctoritate Apostolica
tenore earundem praesentium revocamus,
irritamus, & annullamus omnes, & quacumque
exemptiones, immunitates, remissiones,
condonationes jurium, atque onerum
realium, & personalium, aut mixtorum,
Camerae Apostolicae, seu eorum
communi arario debitorum, aut ve-
stigalium, gabellarum, dationum, portio-
riorum, dohanarum, collectarum, sub-
sidiorum, contributionum, cuiusvis particu-
lari persona pro rata illos quomodolibet
tangenti, sive praedictis, aut bonis per eas
possessis, per quascumque Communitates,
seu Universitates, ex quavis causa etiam
legitima, & de jure debita seu permessa, qua-
lis est ob numerum duodecim filiorum, &
quacumque occasione, etiam sub praetextu
tutuli onerosi, & contractus ultro citroque

obligatorii, etiam publico consilio, & com-
muni omnium consensu, perpetuo, vel ad
tempus concessas, etiam si id sine ullo Ca-
merae Apostolicae damno, aut praedictio
factum fuerit, ratumque ipsum damnum,
Communitates, & Universitates in se sus-
ceperint.

Decretum
licitans.

§.20. Distinctius inhibentes, ne quid
tale in posterum concedere, aut attentare
praesumant, ac revocantes ex nunc in irri-
tum quicquid circa omnia, & singula praemissa,
praeter aut contra haec nostra inter-
dicta, prohibitiones, statuta, ordinatio-
nes, iussa, voluntates, decreta, mandata,
aut praecipua, scienter, vel ignoranter con-
tingerit attentari.

Contra veni-
tes in praedi-
ctis, poenis
hic descriptas
incurrunt.

§.21. Quod si quis conjunctim cum
caeteris, seu divisim, nostrarum hujusmo-
di prohibitionum, statutorum, ordinatio-
num, iussionum, decretorum, mandato-
rum, voluntatum, aut praecceptorum vio-
lator, seu transgressor extiterit, statuimus,
ut praeter superius expressam restitutionem,
aut solutionem, seu damni refectionem,
ii, qui praeminentia, aut gradu aliquo cae-
teris superiores fuerint, nisi pro viribus, id
quod contra hanc Constitutionem attentatum
gestumve est, impedire tentaverint,
suumque assensum omnino constanter dene-
gaverint, omnibus, & singulis per eos ob-
tentis dignitatibus, gradibus, muneribus,
officiis, & Magistratibus, eo ipso privati,
ac tam ipsi, quam alii inferiores, qui id sus-
ceperint, procuraverint, petierint, propo-
suerint, aut ipsimet fecerint, vel ab aliis
fieri iusserint, ad illa, & alia, similia vel
dissimilia in futurum obtinenda, inhabiles
perpetuo, & incapaces, ac perpetua infamia,
& ignominia notari, & singuli eorum
si solvendo fuerint, ultra praedictam resti-
tutionem, ad duplum ejus damni, quod
communi massa, seu mense illatum fuerit,
de suo reficiendum obligati existant, sin-
minus poena exilii, aut carceris saltem
triennalis plectantur. Alii vero, qui solum-
modo consensum, tacite vel expresse praes-
titerint, si solvendo fuerint, tantumdem
pecuniarum, quantum erogatum extiterit,
de suo persolvant, sin autem id propter ino-
piam praestare nequiverint, poena aliqua
corporis afflictiva Superiorum arbitrio puni-
antur, ejusmodi multarum quarta pars
inter eos dividatur, qui quantum in eis fue-
rit, contradixerint, seque opproberint,
vel post consensum praestitum, erroris poe-
nites, Superioribus id primi denuncia-
verint.

Contra quos
extenditur ho-
nifici VIII.
Constitutio II.
Excommuni-
catus T. III.
P. II. fol. 76.
& Gregorii
XIII. Constitutio
XXXIX.
Ab ipso. To-
IV. Par. III.
fol. 291.

§.22. Sed & Constitutiones pax me-
morae Bonifacii VIII., & Gregorii XIII.
Rom. Pontif. Praedecessorum nostrorum,
contra pacificos, promittentes, dantes,
aut recipientes quicquam parvum, vel ma-
gnum pro gratia, vel justitia pro se, vel
aliis obtinenda, & contra complices, vel
dantes in praemissis auxilium, consilium,
vel favorem, cum omnibus in eis conten-
tis poenis, censuris, & extensionibus, quae
supradictis aggravatae, & addita, non autem
per eas imminuta, aut immutata censentur

harum serie approbamus, & innovamus, ac ad omnes superius expressas personas, etiam speciali nota dignas, quae contra ultimo dictas Constitutiones in quibusvis casibus per eas expressis, dando, recipiendo, promittendo, pacifendo, consentiendo, aut permittendo, non solum apud Sedem Apostolicam, sed in quibusvis Tribunalibus, & coram quibuscumque Iudicibus, etiam Laicis Almae Urbis, ac tam in Romana Curia, quam extra eam, in quibuslibet temporali ditioni nostrae, mediate, vel immediate subiectis, Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis deliquerint, per eandem praesentes extendimus, & ampliamus, poenis aliis, a jure, vel per alias Constitutiones Apostolicas, aut propria locorum statuta, vel consuetudines, contra personas aliquid praemissorum committentes, vel omittentes, forsan decretis, vel inflicis, nihilominus in suo robore permanentibus.

§. 23. Quo circa universis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus ejusdem S. R. E. Camerario, Thesaurario Generali, nec non Legatis, Vicelegatis, Praefidis, Gubernatoribus, Potestatibus, ac Prioribus, Massariis, Magistratibus, & Officialibus, ceterisque ad quos spectat, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate, & vigilantia, praesentem Constitutionem firmiter, & inviolate observari. Et contra inobedientes, vel transgressores, condignis poenis animadverti.

§. 24. Praecipue vero ipsi Legati, Vicelegati, Praefides, Gubernatores, & Potestates, contra quoscumque Communitatum, sive Universitatum debitores, pro exactione integre summae, & quantitatis, quae earum communibus arariis debetur, & pro tempore debebitur, summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, sine strepitu, & figura iudicii, manu regia, in vim praesentis Constitutionis, etiam quavis inhibitione, tam a praedicto Camerario, seu causaram Camerae Apostolicae generali Auditore, quam a quocumque alio Iudice ordinario, vel delegato quavis auctoritate fungente, etiam forsan in vim specialis commissionis decreto non obstanti, juris, & facti remediis opportunis procedant, & omni, & quacumque appellatione remota exequantur, eosdem inobedientes, nec non contradictores quoslibet, & rebelles, per opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictarumque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & Castrorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quorumcumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel ad ver-

hum non inserta, effectus praesentis nostrae Constitutionis impediri quomodolibet valeat, vel differri. Quae omnia, quatenus, praemissis in aliquo adversentur, prorsus tollimus, & abrogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 26. Volumus autem, ut praesentes literae in valvis Sancti Joannis Lateranen., & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & in acie Campi Florae publicentur, affixis inibi earum exemplis, & dimissis.

§. 27. Quodque earum exempla, seu illorum compendia, latino, aut vulgari sermone conscripta, in libris quomodocumque Statutorum praedictarum Communitatum, & Universitatum inferantur, & saltem bis quotannis, in publicis, & majoribus consiliis, sive adunantiis cujusque Communitatis, sive Universitatis alta, & intelligibili voce legantur, atque in publico, etiam aliquo omnibus patenti loco, ubi frequenter Cives, aut Oppidani convenire soleant, perpetuo affixum retineatur, adeo ut si contingat exempla hujusmodi inde amoveri, aut lacerari, seu temporis diuturnitate consumi, debeant omnino Priores, Massarii, Cancellarii, sive alii earundem Communitatum, sive Universitatum Officiales, sub privationis officiorum obtentorum, & inhabilitatis ad illa, vel alia postmodum obtinenda, & aliis etiam gravioribus corporis afflictivis poenis, ipso facto incurren, curare, ut statim eadem exempla renoventur, & de novo affigantur, & si id commode fieri poterit in marmoreo aliquo lapide ad perpetuam memoriam insculpantur.

§. 28. Demum a singulis Legatis, Vicelegatis, Praefidibus, Gubernatoribus, Potestatibus, nec non Communitatum, seu Universitatum Prioribus, Massariis, Cancellariis, aut quocumque nomine nuncupatis Officialibus, initio Magistratus, antequam ad illum exercendum admittantur, super earundem praesentium literarum observatione iurandum solemne publice praestetur.

§. 29. Et nihilominus post triginta dies a die publicationis, ut praefertur, in Rom. Cur. faciende, unamquemque perinde ardeat, & afficiant, ac si cuique personaliter intimata, & per eos jurata fuissent.

§. 30. Quodque earum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae ob signatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae adhiberetur eisdem praesentibus, si essent exhibitae, vel ostense. Nolle ergo &c.

Datum Romae in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, decimo octavo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno primo.

Iussu publicandi hanc Constitut.

Describendo in libris statutorum, & quocumque in publicis consiliis bis legendi, & in publicis locis tenendi.

Gubernatores alique Officiales, ante admissionem ad Officium, hanc Constit. observare iurent.

Omnis hanc Constitut. ardeat post publicationem in Rom. Curia.

Transumptum fides.

D. P. An. die 15. Aug. 1592.

Executio huius Constitut. ab omnibus observetur.

Debitoresque Communitatum, manu regia ad satisfactionem compellantur, quibuscumque in hiis, omnibus non obstantibus.

Claustra de rogatorum obsequium.

Sequitur deputatio Cardinalium ad cognitionem causarum ipsarum Communitatum.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectis filiis nostris Antonio Maria, S. Mariae de Pace, Salvatoro, ac Mariano S. S. Marcellini, & Petri Titularum presbyteris, de Camerino, & Alexandro S. Laurentii in Damaso Diacono Cardinalibus Montalto nuncupatis.

Præsentatione debitorum Communitatum aucto-ritatem.

CUM per Constitutionem nuper a nobis editam super bono regimine, & administratione reddituum Communitatum, & Universitatum ditionis temporalis ecclesiasticae universae, inter alia praecerimus, ut cuncti earum debitores, ad solvendum id quod debent, per earum Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Praefides, aut Potestates, omnibus opportunis juris, & facti remediis quam primum omnino compellantur; Multi autem ex ipsis debitoribus praetendant, se non teneri, nec debita ipsa liquida esse, & a mandatis, seu sententiis per praedictos Iudices relaxatis, ad nos, & Sedem Apostolicam appellantes, seu de nullitate dicentes, petant executionem hujusmodi tandiu suspendi, donec de iustitia appellationum cognoscatur. Alii, cum id, quod debent, tergiversatione aliqua, nequeant denegare, executionem saltem variis artibus eludere satagunt, & ne bona sub hasta subiciantur, diversa impedimenta excogitant. Proinde Nos volentes eorum quidem, quibus minus iuste molestiae inferuntur, indemnitati consulere, his contra, qui sub pretextu frivolae appellationis, aut alias quoquo modo debitas solutiones retardare conantur, omnem fraudi viam pracludere;

Iurisdic- tio Cardinalium deputatorum ad cognoscendas causas appellationum, & gravissimum debitorum Communitatum, & exemptionumque validitatis.

§. 1. Circumspectioni vestrae, aut duobus saltem ex vobis conjunctim procedentibus, privative quoad omnes, & quoscumque alios Iudices ordinarios, vel delegatos, quavis dignitate, & auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Camerarium, Vicem camerarium, Thesaurarium generalem, Cameram Apostolicam, ejusque causarum generalem Auditorem, aut Praesidentes Clericos, ac Palatii Apostolici causarum Auditores, ac etiam S. R. E. Cardinales, & Legatos, etiam delatere, tam in Romana Curia, quam extra eam jurisdictionem exercentes, omnes, & quascumque causas appellationum, reclamationum, recursuum, nullitatum, seu notoriae iniustitiae, nec non revisionis, etiam praetatu cujusvis erroris, etiam calculi, aut reductionis ad arbitrium boni viri, ac restitutionis in integrum, iam super praemissis, quam super validitatibus, & invaliditatibus quarumcumque exemptionum, vel immunitatum, quibusvis personis per eandem Communitates, seu Universitates, sive etiam auctoritate Apostolica, & per nos, seu praedecessores nostros concessarum, & an sint admittendae, necne, ac super praesentis remissionibus, seu de falcationibus, solutionum eisdem Communitatibus debitarum, ob

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

quoscumque in dicta Constitutione expressos, vel non expressos fortuitos casus, vel ex quacumque alia causa, casu, culpa, vel facto cujuscumque personae, aut alias ad instantiam quarumcumque personarum, quae ipsas Communitatibus, seu Universitatibus aliquid debent, vel quod debeant, praetenditur, aut quippiam ex praemissis petant, tam laicorum, quam clericorum, cujuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis, vel praeheminentiae excellentium, etiam Cardinalatus honore praesulentium, etiam si Universitates, Societates, Congregationes, Collegia, ac tam virorum, quam Mulierum Monasteria, Hospitalia, Ecclesiae, aut loca Pia, quocumque privilegio, immunitate, vel exemptione sussulta extiterint, sive etiam vice versa ad ipsarum Communitatum, seu Universitatum instantiam, contra praedictos, vel alios quoscumque, aut inter ipsasmet Communitates invicem, occasione cujusvis laudi, arbitramenti, sententiae, decreti, aut mandati, per praedictos Gubernatores, Potestates, aut Praefides, vel Legatos, quoscumque alios Iudices, seu Commissarios, etiam ad id delegatos, vel subdelegatos, aut arbitros, vel arbitratores in vim Constitutionis nostrae praedictae, seu alias quomodolibet lati, aut relaxati, motas, aut movendas, cum illarum dependentiis, emergentibus, incidentibus, annexis, & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, etiam terminis substantialibus non servatis, manu regia audiendi, cognoscendi, & sine debito terminandi, ac superius expressis, & aliis quibusvis Iudicibus, & personis quoties opus fuerit, sub censuris, & poenis arbitrio vestro infligendis, moderandis, & applicandis, inhibendi, sive inhibitiones quascumque ab eis editas, etiam vigore quarumcumque commissionum, non tamen manu nostra signatarum moderandi, aut revocandi, & prout iustum vobis videbitur, mandata quaecumque necessaria, & opportuna decernendi, relaxandi, & omni, & quacumque appellatione, reclamatione, & recurso omnino posthabitis exequendi, plenam, & liberam facultatem, & potestatem, auctoritate Apostolica, tenore praesentium concedimus, & impartimus.

§. 2. Praeterea, cum saepe numero contingat debitas executiones mandatorum in favorem earundem Communitatum relaxatorum, ea specie eludi, quod non reperitur, qui bona debitorum auctioni subiecta emere velit, eidem circumspectioni vestrae per praesentes committimus, & mandamus, ut tam causis hujusmodi per vos cognitis, quam etiam non cognitis, eorum contra quos de praedictorum Iudicum, seu vestro mandato, occasione praedictae nostrae Constitutionis executio aliqua facienda erit, bona vendi, & auctioni subijci, & si intra brevem terminum nemo, qui illa emat, repertus fuerit, consanguineos, & affines proximiori gradu conjunctos, ad illa emenda cogi, prout in bonis ex crimine, & delicto confiscatis, & publicatis, ad instantiam.

Cogendique obsequium debitorum, ad redimendum eorum bona.

Ccc Pro-

Procuratoris Fisci fieri solet, ceteraque omnia in praemissa, & circa ea, necessaria, & quomodolibet opportuna decernere, mandare, & exequi, etiam omni, & quacumque appellacione, reclamacione, & recurfu penitus remotis, inhibitione superius expressorum, vel aliorum quorumcumque, vel litis pendencia non obstante, auctoritate nostra curetis, super quo etiam plenam eisdem Legatis, Vice-Legatis, Gubernatoribus, Praesidibus, & Potestatis facultatem tribuatis.

§. 2. Non obstantibus praemissis, ac etiam aliis omnibus, quae in Constitutione nostra praedicta volumus non obstante, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 30. Octob. 1592. Pont. nostri Anno primo.

XXX. Confirmatio, declaratio, & extensio Constitutionum Apostolicarum, & Concilii Tridentini, contra pugnantem in Duello publice, vel privatim. Mittentesque scribentes, aut divulgantes chartulas provocatorias, aut scripta, quae dicuntur Manifesta, eorum complices, & factores.

Duellorum prohibitionem in Statu Ecclesiastico primam edidit Julius II. in Constit. XXIV. Regis Tom. III. Par. III. fol. 209. & deinde Leo X. in Constit. XXXIV. Quam Deo. Ibid. fol. 467. sed generalem prohibitionem primo promulgavit Pius IV. in Constit. XXIV. Ea quae Tom. IV. Par. II. fol. 51. ac postea Concil. Trident. sess. 25. cap. 19. & postremo auctore hunc Pontificem amplioris Gregorius XIII. in Const. CXLII. Ad tollendam. Tom. IV. Par. IV. fol. 19.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Illius vices licet immeriti gerentes, qui ut animas suorum fidelium a peccato, & diaboli laqueo liberaret, e caelo descendens, humana carne assumpta, ne proprio quidem suo pretiosissimo sanguini pepercit, sed se ipsum in Ara Crucis immaculatam hostiam, aeterno Patri offerre voluit, in hanc praecipue curam summo studio incumbimus, ut castem animas inestimabili pretio redemptas adversus Sathanae fraudes, quantum in nobis est, illas praeservemus, praesertim vero totis viribus nobis a Domino traditis exterminemus exitia quaedam, atque enormia peccata, quibus divina Majestas gravius offenditur, quaeque eodem fabricante humani generis hoste, inventa, atque introducta sunt, ut ex eruenta corporum morte, animarum, etiam simul interitus, ac perniciis sequatur.

§. 1. Recte siquidem, & salubriter fel.

record. Pius Papa Quintus Praedecessor noster, post alios complures suos nostrosque Praedecessores, qui detestandum divina, naturalique lege, ac sacris canonibus damnatum Duellorum abusum, suis etiam Constitutionibus severe prohibuerant, gravesque poenas contra quoscumque temporali ditioni S. R. E. mediate, vel immediate subiectos, ejus criminis quomodolibet reos, vel participes inflixerant, cupiens non solum in terris praedictis, sed alias ubilibet animarum periculis obviare, Principes, ac Domicellos permittentes in suis Dominiis id patrari, ac etiam extra Terras, & Loca ditioni Ecclesiasticae subiecta, hujusmodi Duella, seu singularia certamina, aut dissidationes, desuper facientes, ac ad id invitantes, provocantes, auxilium, consilium, vel favorem dantes, illisque astantes, & interessentes, nec non chartas desuper subscribentes, aut publicantes, seu de illis se intromittentes singulos, Imperatore, ac Regibus inferioribus, majoris excommunicationis, ac (si Ecclesiastici fuerint) ultra eam, etiam privationis omnium dignitatum, beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, poenis subiacere, easque incurere voluit, a quibus nemini a Romano Pontifice absolvi possint.

§. 2. Sed, & postmodum generalis Tridentina Synodus ad exterminandum peccatum ex Christiano Orbe hoc malum, statuit, ut Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati, ac jurisdictione, & Dominio Civitatis, Castellorum, loci, in quo, vel apud quem Duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent, privati intelligantur, & si feudalia sint, directis dominis statim acquirantur. Qui vero pugnam commiserint, & qui eorum Patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum profectionis, ac perpetuae infamiae poenam incurrant, & ut homicidae juxta sacros canones, puniri debeant. Et si in ipso consensu decesserint, perpetuo careant ecclesiastica sepultura. Illi etiam, qui consilium in causa Duelli, tam in jure, quam facto dederint, aut alia quacumque ratione ad id quemquam suaserint, nec non spectatores, excommunicationis, & perpetuae maledictionis vinculo teneantur.

§. 3. Quas poenas novissime pia memoriae Gregorius Papa XIII. pariter Praedecessor noster extendit adversus illos etiam omnes, qui non publice, sed privatim ex consensu, statuto tempore, & in loco convento monomachiam commiserint, etiam Patrini, socii, & loci securitate non habita, & provocatoris literis minime praecedentibus, etiam contra locorum dominos, si id (quantum in se fuerit) non prohibuerint, ceterosque supra dictos criminis socios, & ex composito spectatores, etiam si pugnam ob aliquod impedimentum non commiserint, si ad locum accesserint

duellantes, & duellum perimittentes, vel auxilium penitus inflixerint in sua Const. cit. in rubr.

Concil. Trid. sess. 25. c. 19. Principibus duella permittebantur, & alia quae poenis imponuntur.

Gregorius XIII. ad duella etiam privatum commissa extendit in ejus Const. cit. in rubrica.

Hic modo Pontifex dicitur Concilio & Concilium approbat.

pugnaturi, & per eos non stetit, quo minus pugnarent.

§. 4. Verum quia cum magna animositate molestia intelleximus, adhuc in quibusdam, praesertim transalpinis, ac remotis regionibus, & potissimum ubi bella vigent, castris quadam, & militari licentia, seu verius audacia, perniciosum hoc scelus inter fideles exerceri, quasi fas sit in solo hostili, ubi Christiani nominis, seu Catholice fidei hostes tyrannidem exercent, sive haereticos, & schismata impune grassantur, sive inter signa, & castra militaria in caput suorum fratrum impios convertere mucrones, quos multo salubrius contra Christi adversarios stringi par esset. Nos nefaria diaboli arma salutari Ecclesiae gladio, ad continendos in officio fideles nobis praecipue ipsius Domini auctoritate tradito retundere, atque a cervicibus gregis Domini nostrae cura crediti, quantum (eodem Deo adjutore) eniti possumus, propulsare cupientes, praedictas omnes Constitutiones, ac Decretum Concilii Tridentini, cum omnibus, & singulis in eis contentis, censuris, & poenis, decretis, extensionibus, quarum, & quorum omnium tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, & ad verbum insertis, auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus.

Esque bullas & carum premissis ad certas personas, & loca hic etiam extra extendit.

§. 5. Ac insuper auctoritate, & tenore praemissis decernimus, & declaramus, easdem Constitutiones, ac Decretum, locum habere, ubique gentium, & terrarum, inter quascumque personas, etiam armatas, & in Castris, seu propugnaculis militantes, etiam ubi nostrorum, & S. R. E., aut Catholice fidei hostium furor impune grassatur, vel in Dominiis, per eos occupatis, & detentis. Idem quoque juris censendum esse, si publice, & forsan iusto bello indicto, miles aliquis contra alterum in adversariorum exercitu militantem, sive alias in hostium Castris praesidiis, aut Terris degentem, privatas similitates, atque inimicitias publicae causae intermiscendo, etiam Ducum permisso, ex consensu ad singulare certamen descendat, aut illum provocet. Nec non iisdem poenis, decreto, & Constitutionibus teneri eos, inter quos pactioes inita sint de dirimendo certamine, cum primum alteruter vulneratus fuerit, seu sanguinem effuderit, aut certus ictuum numerus utrinque illatus fuerit. Vel si convenerint, ut non singuli, cum singulis, sed bini, terni, aut plures hinc inde pugnent. Et non solum locorum Dominos, sed etiam Magistratus, Praesides, Locumtenentes, aut etiam militum Duces, & Capitaneos in Castris, vel extra ea, in alieno, vel hostili solo, vel cum militibus exercitus adversariorum monomachiam in quocumque casu, per praesentem, vel alias Constitutiones hujusmodi prohibito, permittentes, vel quantum in ipsis est non prohibentes, aut post dimissum crimen veniam, & impunitatem concedentes,

Scriptaeque omnia ad da-

§. 6. Praeterea pari ratione prohibemus Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

omnia, & singula ejus generis scripta, Manifesta, seu fides vulgo appellata, quae etiam sine expressa provocacione ad certamen, tamen quasi preparatoria quaedam ad chartulas, seu libellos provocatorios, & ad duellum, illorumque veluti radices, aut semina ut plurimum haerentium aliquem ad pugnam, & suscitandam similitatis, atque inimicitiae materiam, & occasionem praebent. Dum scilicet in illis per modum Epistole, libellum, aut publicae attestacionis, & intimationis, fide per authentica documenta, sive per unius, pluriumve chirographum, subscriptiones, aut relationes, sub praetextu proprii, vel alieni honoris, & famae, more militari, atque ut vulgo dicitur, Cavalleresco, tuendi, aut ledendi, sive ad illate, vel propulsatae contumeliam, aut iniuriam probationem, seu tollendam illius suspicionem rei alicujus gestae, ad id pertinentis, vel verborum, aut responsionem, series, & ordo narratur, vel ex simili abusu, hac de causa aliquid tale adeo firmiter asseritur, aut negatur, ut qui contradixerit, si sive nominatis, sive in genere mendacii arguatur, aut mentiri dicatur. Aut ad hunc effectum ex militari etiam consuetudine, queritur, declaratur, aut respondetur, quae mente, aut quo sensu quippiam ejusmodi, quod ad superius expressa spectet, gestum, dictumve sit. Vel denique offert se quicumque contra certam, vel incertam personam, vel generatum contra quemcumque ad probandum armis, & verificandum, etiam inito certamine aliquid ita esse, aut fuisse, vel non fuisse. Necnon quascumque etiam sine scripto factas talium rerum supra dicta quocummodo concernentium, & ob hujusmodi causas in locis publicis, vel privatis, ubi hominum multitudo convenire solet, denunciations, narrationes, declaraciones, & testificationes. Volentes, eos omnes, & singulos, qui suo, vel alieno nomine, ad effectum, de quo superius dictum est, praedicta, vel his similia, multo magis ad certandum provocatoria scripta, libellos, epistolas, earumve exempla distulerint, composuerint, scripserint, miserint, detulerint, divulgaverint, affixerint, exemplaverint, typis impresserint, subscripserint, intima-verint, vel etiam verbo denunciaverint, sive attestati fuerint. Quive aliis ad singulare certamen, publice, vel occulte incendum, vel ad provocandum aliquem ad pugnam, sive ad hujus generis scripta, quae Manifesta, quaeque chartulae provocatorie appellantur, scribenda, dictanda, mittenda, deferenda, divulganda, auxilium, consilium, operam, favorem praestiterint, sive id suaserint, aut mandaverint, quive in praemissis, vel eorum aliquo se quomodolibet immiscuerint, etiam si neque pugna aliqua, nec certamen, aut effectus, nec accessus, aut ad pugnam proximus, neque expressa, & aperta provocatio subsequuta fuerit, neque scriptiones praedictae, quae Manifesta dicuntur in publicum prodierint, aut cuiquam intimatae extiterint, si per eos non steterit, quo minus publicatio, aut denunciatio fieret.

ella quasi preparatoria pro habere.

C c c a Ni-

Iterumque... duellantes ad... alium permit...

Nihilominus censuris, & penis omnibus in presentibus, & aliis predictis Constitutionibus, & Decreto contentis subiacere, tam si superius enumeratis, quam si aliis etiam majoribus Ecclesiasticis, vel mundanis dignitatibus, gradibus, & preminentis excellant.

§. 7. Quinimmo de novo, etiam per presentes, ex parte Omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, excommunicamus, & anathematizamus, maledicimus, & execramur omnes, & quoscumque, publice, vel privatim, palam, vel occulte, in quibuscumque locis, modis, & formis, ac casibus sub presenti nostra, vel aliis predictis Constitutionibus, ac Decreto comprehensis, singulariter certamen (quod Duellum vulgo dicitur) ex composito ineuntes, nec non ad scelus suadentes, aut provocantes, opem, consilium, vel favorem prestantes equos, arma, & commعات prebentes, aut comitantes, vel circa chartulas, seu libellos, literas, nuncios, aut quaecumque alia scripta hujusmodi quomodolibet peccantes, hujusmodi delicti socios, de industria spectatores, Patrones, fautores, defensores, quacumque tam superius expressa, quam alia Ecclesiastica, vel mundana praeferant dignitate. Ita ut singulares etiam persona cujuslibet Communitatis, Universitatis, Collegii, aut Reipublicae, quae hujus criminis participes quoquo modo fuerint, nequaquam excusentur, sed supra dictos omnes eorumque singulos, ipso facto, absque ulla monitione, iudicis decreto, aut ministerio, perpetui anathematis, excommunicationis majoris, & maledictionis aeternae muerone percussos, & damnatos harum serie declaramus, & si in ipso conflictu obierint sepultura Ecclesiastica perpetuo privatos esse volumus. Ipsas vero Civitates, Terras, Oppida, vel Castra, & loca, in quorum Territorio id facinus scientibus, & tacite, vel expresse permittentibus, aut tolerantibus Dominis, aut Magistratibus, vel Senatu, aut Populo, admittum fuerit, Ecclesiastico supponimus interdictum, cujus interdicti relaxationem, aut excommunicationis absolutionem, ab alio quam a nobis, aut pro tempore existente Romano Pontifice, poenitentia, & satisfactione congrue peracta, nisi in mortis articulo constituti, nequeant obtinere, etiam preteritum quarumvis facultatum, & indultorum quibusvis personis, tam Ecclesiasticis cujuscumque Ordinis, aut militiae, status, aut gradus, aut conditionis existentibus, quam laicis, etiam Imperiali, Regali, vel alia mundana praeminentia insignitis, per Sedem Apostolicam in genere, vel in specie concessorum. Quae omnia, quoad praemissa, volumus cuicumque in aliquo suffragari, poenis aliis, tam spiritualibus, quam temporalibus contra eos inflicis, nihilominus in suo robore permanerent.

§. 8. Universos autem, & singulos carissimos in Christo filios nostros Imperatorem, Reges, ac dilectos filios nob, Viros Duces, etiam armorum, & exercituum, Marchiones, ceterosque Principes Christianos, nec non Dominia, Potentatus, Communitates, & Universitates Civitatum, Oppidorum, & Castrorum, illorumque Domicellos, & Dominos temporales, ac etiam Militum, & copiarum, tam equestrium, quam pedestrium Duces, Tribunos, Praefectos, Capitaneos in quibuscumque, etiam Nobis, & S. R. E. temporali Jurisdictioni non subiectis locis constitutos, cujuscumque gradus, praeminentiae, & nobilitatis existentes hortamur, rogamus, & obtestamur per viscera D. N. Jesu Christi, ut ejus divini Nominis intuitu pro sua erga eundem Deum, per quem regnant Reges, & a quo Principatus acceperunt, pietate, atque erga nos, & sanctam hanc Sedem reverentia, & devotione, non modo nihil tale in suis Dominis fieri permittant, nec illo modo connivent, sed hoc malum omni studio, diligentia, & auctoritate exterminare totis viribus procurant, & contra quoscumque delinquentes, & ut praefertur quomodolibet complices, & participes, etiam temporalibus poenis gravissimis animadvertant, & per suos officiales, & Curiae Ministros procedi curent, scituri se obsequium Deo pergratum, perque acceptum praestituros, si quo gladio ad tutelam honorum, & ad propulsandos perditorum conatus sunt accincti, eundem ad vindictam hujus peccati, & ad fumentas de hujusmodi criminis reis debitas poenas exerceant, contra vero memores, si in re tam gravi male se gesserint, se in districto Dei iudicio rationem in novissimo die reddituros.

§. 9. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo obfirmatis, eadem pro suis fides ubique gentium, & locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur exhibitis, vel ostensis.

§. 10. Quodque eadem praesentes in Lateranen., ac Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & Cancellariae Apostolicae valvis de more publicentur, affixis inibi earum exemplis per aliquem ex Curatoribus nostris, & dimissis, quodque eadem publicatio, qui in Urbe sunt, post triduum, qui vero extra eam, & citra montes, post duos menses, ultra montes vero, post quatuor menses, omnes, quos concernunt, perinde ardeant, & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimatae fuissent.

Nulli ergo omnino &c.

Dat. Romae in Monte Quirinali. Anno Incarnationis Domin. 1592. 16. Kal. Sept. Pont. nostri Anno primo.

Principes hoc... ad huc in exercitu... da, & delinquentes pa...

& Universitates Civitatum, Oppidorum, & Castrorum, illorumque Domicellos, & Dominos temporales, ac etiam Militum, & copiarum, tam equestrium, quam pedestrium Duces, Tribunos, Praefectos, Capitaneos in quibuscumque, etiam Nobis, & S. R. E. temporali Jurisdictioni non subiectis locis constitutos, cujuscumque gradus, praeminentiae, & nobilitatis existentes hortamur, rogamus, & obtestamur per viscera D. N. Jesu Christi, ut ejus divini Nominis intuitu pro sua erga eundem Deum, per quem regnant Reges, & a quo Principatus acceperunt, pietate, atque erga nos, & sanctam hanc Sedem reverentia, & devotione, non modo nihil tale in suis Dominis fieri permittant, nec illo modo connivent, sed hoc malum omni studio, diligentia, & auctoritate exterminare totis viribus procurant, & contra quoscumque delinquentes, & ut praefertur quomodolibet complices, & participes, etiam temporalibus poenis gravissimis animadvertant, & per suos officiales, & Curiae Ministros procedi curent, scituri se obsequium Deo pergratum, perque acceptum praestituros, si quo gladio ad tutelam honorum, & ad propulsandos perditorum conatus sunt accincti, eundem ad vindictam hujus peccati, & ad fumentas de hujusmodi criminis reis debitas poenas exerceant, contra vero memores, si in re tam gravi male se gesserint, se in districto Dei iudicio rationem in novissimo die reddituros.

§. 9. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo obfirmatis, eadem pro suis fides ubique gentium, & locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur exhibitis, vel ostensis.

§. 10. Quodque eadem praesentes in Lateranen., ac Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & Cancellariae Apostolicae valvis de more publicentur, affixis inibi earum exemplis per aliquem ex Curatoribus nostris, & dimissis, quodque eadem publicatio, qui in Urbe sunt, post triduum, qui vero extra eam, & citra montes, post duos menses, ultra montes vero, post quatuor menses, omnes, quos concernunt, perinde ardeant, & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimatae fuissent.

Nulli ergo omnino &c.

Dat. Romae in Monte Quirinali. Anno Incarnationis Domin. 1592. 16. Kal. Sept. Pont. nostri Anno primo.

Transumptis hujus Bullae credi mandat.

Publicatam praecipit, & sanctionem poenalem addit.

Dat. P. A. I. die 17. Aug.

Sup.

Ex Regg. in Canc. Apost.

Suppressio Monasterii S. Vincentii Oppidi de Cardona, quod antea erat Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Urgellen. Diocesis, ac erectio illius in Collegiatam Secularem.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium: Disponente clementia ejus, qui immobilis &c. expedire.

§. 1. Sane cum Nos nuper ex certis tunc expressis causis, tunc existentibus S. Vincentii Oppidi de Cardona Urgellen, Diocesis, & aliorum Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium in Principatu Cathalonix, & Comitatus Rossilionis, ac Ceritaniae consistentium Monasteriorum, Abbatibus, & aliis dicti Ordinis professis illa, & alia beneficia, ac officia etiam claustralia, & dignitates, & administrationes ipsius Ordinis in Principatu, & Comitatus praefatis obtinentes, Monasterii, & aliis Beneficiis hujusmodi, ac supellectili, rebusque, Juribus, & bonis universis, ac usu, & commodo illorum motu proprio privataverimus, ac praefata omnia Monasteria, & Beneficia sic per privationem apud Sedem Apostolicam vacantia Ordinis Sancti Augustini praefato, omnique statu, essentia, & dependentia Regularibus in eisdem Monasteriis, & Beneficiis perpetuo suppressis, & extinctis, nec non statutis, & consuetudinibus, & decretis dicti Ordinis in illis abrogatis ad secularitatem sic reducta nostrae, & Sedis praefatae dispositioni in perpetuum reservaverimus, quocumque Jurepatronatus, si quod in Monasteriis praefatis, vel ad illa cuique competeat, salvo, & illeso remanente, prout in nostris &c. continetur.

§. 2. Nos, qui dudum inter alia voluimus, & ordinavimus, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis, quorum interesset, quique decorem Ecclesiarum quarumlibet, ac manventionem, & Divini cultus augmentum, & propagationem intensius affectamus desideris, attendentes, quod si Ecclesia Monasterii Sancti Vincentii praefati, quae, sicut accepimus, ampla, ac rebus omnibus ad Divinum cultum necessarius sufficienter instructa, & in Oppido populoso, cujusque structura, & aedificia Palatio Ducum Cardonae pro tempore existentium intus Oppidum ipsam sito incorporata, seu saltem conjuncta, ac in illis arma, insignia, & sepulcra Familiae Ducum hujusmodi dumtaxat sculpta, & constructa existunt, ipsis quoque Ducibus peculiarem portam suis propriis clavibus referari solitam ex dicto Palatio ad dictam Ecclesiam patet aditus, & Monasterium Sancti Vincentii hujusmodi de Jurepatrona-

tus dictorum Ducum esse dignoscitur, nec non a tanto tempore, cujus initii hominum memoria non exilat, occurrente vacatione electio personae idoneae praefatis Ducibus gratae, & acceptae in eisdem Monasterii Sancti Vincentii Abbatem per illius Conventum fieri, & non nisi ad praesentationem, seu de consensu eorumdem Ducum electio hujusmodi confirmari, aut sic electus ipsi Monasterio Sancti Vincentii in Abbatem praefici, seu alias illi de electi hujusmodi persona provideri consuevit, ipsique Duces pro tempore existentes pro Fundatoribus, & legitimis Patronis ejusdem Monasterii Sancti Vincentii semper habiti, & reputati, necnon uti tales in pacifica possessione, seu quasi Jurispatronatus, & praesentandi, & seu consensum praestandi hujusmodi fuerunt, licet propter temporum diuturnitatem, & decursum, ac rerum mutationes, aliosque sinistros eventus de concessionem, seu reservationem Jurispatronatus hujusmodi, ac quod illud praefatis Ducibus ex fundatione, vel dotatione competat aliter, quam per immemorabilem consuetudinem, & pacificam, seu quasi possessionem hujusmodi doceri forsitan non possit, in Collegiatam Ecclesiam, ac in ea Dignitas, necnon Canonicatus, & Praebendae infra scriptae perpetuo erigerentur, & instituerentur, illique de infra scripta dote provideretur, ex hoc profecto ejusdem Ecclesiae felici successui, multorumque spirituali consolationi cum Dei gloria plurimum in Domino consuleretur.

§. 3. Motu simili non ad alicujus super hoc &c. sed ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, Ecclesiam Monasterii S. Vincentii hujusmodi in Collegiatam Ecclesiam cum Mensa Capitalari, sigillo, & arca communibus, ceterisque Collegialibus Insignibus, nec non in illa unam Abbatiam Secularem, quae inibi dignitas principalis pro uno Abbate Seculari, qui inibi praesit, nec non tot Canonicatus, & Praebendae, quot in illa ante suppressionem, & reductionem praefatas erant loca, & Canonicales portiones pro tot Canonicis, qui cum uno Abbate praefato Capitulum ejusdem Ecclesiae constituent, & Missas, aliaque Divina Officia servata Ecclesiastica disciplina celebrare, & recitare, illique, ac omnibus horis diurnis, pariter, & nocturnis in eadem Ecclesia intervenire, & illi personaliter ibidem residere, & in divinis deservire Apostolica auctoritate, sine alicujus praedictio, perpetuo erigimus, & instituiamus.

§. 4. Ac Abbatia pro sua congrua dote Abbatialis Monasterii S. Vincentii hujusmodi, cujus fructus, redditus, & proventus ad centum, & sexaginta quinque Florenos auri in libris Camerae Apostolicae taxati reperiuntur, Canonicatus vero, & Praebendis sic erectis, & institutis praefatis Conventualis ejusdem Monasterii S. Vincentii mensarum, massae existens, seu mensae communi dictae Ecclesiae reliquorum officiorum claustralium ejusdem Monasterii S. Vincentii

tus dictorum Ducum esse dignoscitur, nec non a tanto tempore, cujus initii hominum memoria non exilat, occurrente vacatione electio personae idoneae praefatis Ducibus gratae, & acceptae in eisdem Monasterii Sancti Vincentii Abbatem per illius Conventum fieri, & non nisi ad praesentationem, seu de consensu eorumdem Ducum electio hujusmodi confirmari, aut sic electus ipsi Monasterio Sancti Vincentii in Abbatem praefici, seu alias illi de electi hujusmodi persona provideri consuevit, ipsique Duces pro tempore existentes pro Fundatoribus, & legitimis Patronis ejusdem Monasterii Sancti Vincentii semper habiti, & reputati, necnon uti tales in pacifica possessione, seu quasi Jurispatronatus, & praesentandi, & seu consensum praestandi hujusmodi fuerunt, licet propter temporum diuturnitatem, & decursum, ac rerum mutationes, aliosque sinistros eventus de concessionem, seu reservationem Jurispatronatus hujusmodi, ac quod illud praefatis Ducibus ex fundatione, vel dotatione competat aliter, quam per immemorabilem consuetudinem, & pacificam, seu quasi possessionem hujusmodi doceri forsitan non possit, in Collegiatam Ecclesiam, ac in ea Dignitas, necnon Canonicatus, & Praebendae infra scriptae perpetuo erigerentur, & instituerentur, illique de infra scripta dote provideretur, ex hoc profecto ejusdem Ecclesiae felici successui, multorumque spirituali consolationi cum Dei gloria plurimum in Domino consuleretur.

§. 3. Motu simili non ad alicujus super hoc &c. sed ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine, Ecclesiam Monasterii S. Vincentii hujusmodi in Collegiatam Ecclesiam cum Mensa Capitalari, sigillo, & arca communibus, ceterisque Collegialibus Insignibus, nec non in illa unam Abbatiam Secularem, quae inibi dignitas principalis pro uno Abbate Seculari, qui inibi praesit, nec non tot Canonicatus, & Praebendae, quot in illa ante suppressionem, & reductionem praefatas erant loca, & Canonicales portiones pro tot Canonicis, qui cum uno Abbate praefato Capitulum ejusdem Ecclesiae constituent, & Missas, aliaque Divina Officia servata Ecclesiastica disciplina celebrare, & recitare, illique, ac omnibus horis diurnis, pariter, & nocturnis in eadem Ecclesia intervenire, & illi personaliter ibidem residere, & in divinis deservire Apostolica auctoritate, sine alicujus praedictio, perpetuo erigimus, & instituiamus.

§. 4. Ac Abbatia pro sua congrua dote Abbatialis Monasterii S. Vincentii hujusmodi, cujus fructus, redditus, & proventus ad centum, & sexaginta quinque Florenos auri in libris Camerae Apostolicae taxati reperiuntur, Canonicatus vero, & Praebendis sic erectis, & institutis praefatis Conventualis ejusdem Monasterii S. Vincentii mensarum, massae existens, seu mensae communi dictae Ecclesiae reliquorum officiorum claustralium ejusdem Monasterii S. Vincentii

In Ecclesia Collegiatam erigit.

Canonicatus, qui in ea serviant.

Dos constituitur.

tii omnia, & singula fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta, que insimul ducentorum ducatorum auri de Camera, secundum communem estimationem valorem annuum, ut etiam accepimus, non excedant, pro sua dote, ac Abbatis, & Canonicorum dicte Ecclesie pro tempore existentium congrua sustentatione, & onerum eis incumbentium sustentatione respective equis portionibus perpetuo applicamus, & appropriamus ita, quod liceat dicte Ecclesie futuro Abbati Seculari, & Capitulo prefatis fructuum, reddituum, & proventuum, Jurium, obventionum, & emolumentorum incorporatorum, & applicatorum hujusmodi, ac ab eis dependentium quorumcumque corporalem, realem, & actualem possessionem suo, & Mensae Capitularis, ac Abbatie sic erecte hujusmodi nominibus per se, vel alium, seu alios libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, jura, obventiones, & emolumenta, resque, & bona universa illorum percipere, exigere, levare, & recuperare, ac consuequi habere, nec non locare, ac etiam arrendare, ac Capitulo, & Canonicis, videlicet ea, que pro distributionibus constituuntur, in ipsas distributiones inter presentes, & divinis officiis intervenientes, juxta providam ab ipsis Capitulo super hoc cum interventu, & de consilio Ordinarii faciendam ordinationem dividendas, & repartendas, ac tam illis, quam eidem futuro Abbati reliqua omnia supradicta in suis, ac Mensae, & Abbatie, nec non Canonicatum, & Præbendarum suorum hujusmodi usum, & utilitatem, onerumque sibi incumbentium sustentationem respective convertere, Dicesanum loci, vel cuiusvis alterius licentia, & consensu desuper minime requisitis, dicteque Ecclesie, ac Abbatie, Canonicatus, & Præbende, aliaque beneficia, Capitulum, & Ministri suo Ordinario subiecti sint.

§.5. Insuperque Canonicatum, & Præbendam collatio, provisio, & quævis alia dispositio ad pro tempore existentem Abbatem Secularem dicte Ecclesie, prout prius locorum, & Canonicatum portionum hujusmodi collatio ad Abbatem dicti Monasterii, ante illius suppressionem, & reductionem hujusmodi in suis mensibus pertinebat, deinceps, excepta hac prima vice, cessantibus reservationibus, & affectionibus Apostolicis pleno jure spectent, & pertineant.

§.6. Nec non Ecclesie, & Abbati seculari, ac Capitulo, & Canonicis prefatis, aliisque Ministris ipsis, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, prærogativis, concessionibus, indultis, favoribus, & gratiis, quibus ceteræ Collegiate Ecclesie, earumque Capitula, Canonici, & dignitates in eis obtinentes, ceterique Ministri de jure, usu, consuetudine, vel privilegio, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, &

poterunt quomodolibet in futurum, pari-formiter, & sine ulla prorsus differentia uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, perinde ac si illa eis a principio, & specialiter concessa fuissent.

§.7. Ac insuper eisdem Capitulo pro Ecclesie, ac Abbatie secularis hujusmodi, nec non personarum, rerum, & bonorum suorum felici, ac prospera directione quæcumque statuta, & ordinationes licite tamen, & honeste, Sacrisque Canonibus, & Concilio Tridentino non contraria ab Ordinario loci examinanda, & approbanda etiam circa distributionum quotidianarum distributionem, missarumque, & aliorum divinarum officiorum celebrationem, & que ad qualicumque onera incumbunt dispositionem, seu declarationem desuper faciendam condendi, ac semel condita, toties, quoties pro rerum, temporum, ac personarum qualitate expediens fuerit, etiam in toto, vel parte cum interventu, & consilio ejusdem Ordinarii mutandi, corrigendi, & reformandi, ac etiam de novo faciendi auctoritate, & tenore prefatis licentiam, & facultatem impartimur.

§.8. Insuper attentis præmissis dilecti filii nobilis Viri Didaci, & dilectæ in Christo filie Nobilis Mulieris Joannæ Modernorum, & pro tempore existentium Ducum Cardonæ indemnitati in præmissis provide-re, ac pie, & propensè eorum erga Ecclesiam hujusmodi voluntatis, devotionisque studium, & affectum, nedum conservare, sed etiam augere, ipsisque specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, Didaco, & Joannæ, & pro tempore existentibus Ducibus prefatis, Juspatronatus, & presentandi Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus personam idoneam ad Abbatiam se-cularem Ecclesie S. Vincentii hujusmodi, tam hac prima vice ab ejus primæva erectione, & institutione prefatis, quam deinceps, quoties de cetero illam per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum, aut privationem, vel aliam quamvis amissionem, vel dimissionem eam pro tempore obtinentis, etiam apud dictam Sedem, & alias quovis modo, & ex quorumcumque personis qualitercumque qualificatis, quam-cumque reservationem ex eorum personis inducentibus, ac in quibuscumque mensibus, etiam per regulas Cancellarie, aut Constitutiones Apostolicas, seu literas alter-nativarum Nobis, & pro tempore existi-entis Romano Pontifici, vel dicte Sedi re-servatis, seu affectis, aut loci Ordinario concessis, vel alias de jure, seu ex privile-gio competentibus, tam in Romana Curia, quam extra eam vacare contigerit, per Nos, & dictos Successores nostros ad presentatio-nem hujusmodi instituendam, & seu ad hoc, ut eadem personæ sic presentata de Abbatia seculari hujusmodi per Nos, & eosdem Successores nostros, & Sedem præfatam provideatur, eisdem auctoritate, & tenore pariter perpetuo reservamus, concedimus, & assi-

Capitulo da-ta facultas sta-tuta condendi.

Ducibus Car-donæ concef-sum jus nomi-nandi Abbatem.

& assignamus; Decernentes quoad reserva-tionem Juspatronatus, & presentandi hu-jusmodi Didaco, & Joannæ, ac pro tempo-re existentibus Ducibus prefatis ex mera, reali, vera, & non ficta fundatione, & seu dotatione laicali competere, ac illud idem robur, eandemque vim, naturam, effe-ctum, substantiam, essentiam, qualitatem, & roboris firmitatem obtinere, ac Didaco, & Joannæ, nec non pro tempore existi-entibus Ducibus prefatis suffragari debere in omnibus, & per omnia, & absque ulla prorsus differentia, perinde ac si illis ratione ve-ra, realis, actualis, integræ, ac plenæ funda-tionis, & seu dotationis per eos de pro-priis eorum bonis patrimonialibus, & lai-calibus factarum competere, & de hac per publica, & autentica documenta plene, & legitime constaret, sique illis a primæva ejusdem Abbatie electione, & institutione reservatum fuisset, ac pro tali, & ut tale haberi, & reputari debere, nec non quæ-cumque derogationes Juspatronatus hu-jusmodi, ac omnes, & singulas collationes, provisiones, commendas, & alias dispositio-nes de dicta Abbatia sic erecta quovis mo-do, & ex cujuscumque persona, etiam apud dictam Sedem vacante, quavis auctoritate etiam per Nos, seu Successores nostros, ac Sedem hujusmodi, seu illius Legatos, vel Ministros, aut alios quocumque, alias quam ad ipsorum Ducum pro tempore exi-stentium presentationem, vel sine illorum expresso consensu pro tempore faciendas, ac inde sequuta, & sequenda quæcumque nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse, nec cuiquam suffra-gari, neque per eos jus acquiri, vel etiam coloratam possidendi titulum tribui.

§.9. Nec non presentes literas etiam ex eo quod cause, propter quas emanarunt, & alia præmissa coram Ordinario loci veri-ficata, & purificata, ac interesse forsân ha-bentes ad id vocari non fuerint, vel ex qua-vis alia causa, & quocumque pretextu de subreptionis, vel obreptionis, aut nullita-tis vitio, vel intentionis nostre, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invali-dari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti reme-dium impetrari nullatenus unquam posse, neque etiam sub quibusvis similibus, vel dis-similibus gratiarum, & concessionum re-vocationibus, suspensionibus, alterationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas, aut dicte Can-cellarie regulas, etiam a Nobis, & Succes-soribus nostris, ac Sede hujusmodi, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine pa-ribus, etiam consistorialiter sub quibuscum-que tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis pro tempore factis, emanatis, & concessis comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties ille emanabunt, toties in præteritum, & validissimum statum sub quacumque data per Didacum, & Joannam, ac pro tempore existentes Du-

ces prefatos quodcumque eligenda reititutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo concessas fore, & esse, nec non Didacum, & Joannam, ac pro tempore exi-stentes Duces prefatos ad earundem præ-sentium, & omnium in eis contentorum, vel alienjus eorum verificationem, seu proba-tionem, aut justificationem in iudicio, vel extra illud faciendam minime teneri, aut obligatos existere, neque ad id cogi, aut compelli posse, sed eisdem presentibus abs-que alia probatione, verificatione, seu jus-tificatione semper, & perpetuo in iudicio, & extra illud stari, ac suos plenarios, & in-tegros effectus sortiri; sique, & non alias per quoscumque Judices Commissarios, & Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales etiam de latere Legatos, & Vice-Legatos, ac etiam causarum Palatii Apostolici Audi-tores, sublata eis, & eorum cuilibet qua-vis aliter iudicandi, & interpretandi facul-tate, & auctoritate iudicari, & desiniri de-bere, nec non irritum &c. attentari.

§.10. Non obstantibus priori voluntate, & ordinatione nostris prefatis, ac Latera-nensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac quibusvis aliis Aposto-licis, nec non in Provincialibus, & Syno-dalibus, generalibusque Conciliis editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & super similibus Juspatronatus reservationibus, & con-cessionibus quomodolibet disponentibus, nec non dicte Ecclesie S. Vincentii etiam juramento &c. statutis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac quibusvis aliis clausulis, & decretis sub quibuscum-que tenoribus, & formis etiam per Nos, & alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem præfatam, etiam ad quorumvis Principum, & aliorum instantiam, ac eisdem motu, scientia, & potestatis plenitudine, ac alias in contrarium forsân quo-molibet concessis, confirmatis, appro-priatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifi-ca, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum non autem &c. foret illorum om-nium, & singulorum tenores, ac si ad ver-bum infererentur, presentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes harum serie hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibus-cumque.

Nulli &c.
Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, un-decimo Kal. Septembris 1592, Pontificatus nostri Anno I.

Obstantibus derogatis.

Dat. die 11. Augusti. 1592. An.I.

XXXII.

Ex Regis in
Sede. Brev.

Avocatio Cause, & Commissio Nuncio Hispaniarum, quatenus deleget tres Personas Regi Hispaniarum gratas, & partibus non suspectas, ad causam inter Archiepiscopum Burgen., & Abbatem de Covarruvias, ac Fiscum Camera Apostolicæ super Jurisdictione in Abbatiam, illiusque causis civilibus, & criminalibus, ac Beneficialibus definiendam.

Dilecto filio nostro, & Apostolice Sedis in Hispaniarum Regis Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exo fundi
pendente in
ter Archiepiscopum
Borgen., Abbatem
de Covarruvias,
regis, & Fiscum
Camera Apostolicæ.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, quod cum in Romana Curia diu questionis materia controversa fuerit inter Ven. Fratrem nostrum Archiepiscopum Burgen., & dilectum filium Abbatem de Covarruvias, ac Fiscum Camera nostræ Apostolicæ super Jurisdictione in Abbatiam prædictam, illiusque loca in causis tam civilibus, quam criminalibus, matrimonialibus, beneficialibus, & aliis ejusdem generis, & facultate visitandi, & aliis quibuscumque ad ordinariam Jurisdictionem pertinentibus, quam idem Abbas ad se tamquam Ordinarium dictorum locorum spectare asserit, una videlicet civilis, quæ alias coram Palatii nostri causarum Auditoribus, & deinde coram S. R. E. Cardinalibus Concilii Tridentini interpretibus in prima instantia. Altera vero criminalis coram nostro Camera Apostolicæ generali Auditore, sive ejus in criminalibus Locumtenente in vim appellationis in secunda instantia introductæ extiterint, in quibus, ut accepimus, multa hinc inde deducta, & producta fuerint, quæ forte dubitari possit, an sint in forma probanti. Quare si processus de novo fabricandi essent, graves expensæ utrinque forent subeundæ, idem Rex, qui tam ipsius Ecclesiæ Patronus existit, significari Nobis curavit se pro ipsorum Archiepiscopi, & Abbatis quiete, & ut quamprimum discordiis, & controversiis hujusmodi finis imponatur, summopere cupere, causas omnes prædictas tibi committi ad effectum subdelegandi aliquas in dignitate Ecclesiastica constitutas personas, quæ omni, & quacumque appellatione remota, ac minori, qua fieri poterit, impensa, causam, & causas, ac controversias hujusmodi tam civiles, quam criminales sine debito terminent.

Clemens eam
Nuncio Apo-
stolico com-
mittit, qui
tres personas
Regi gratas
iuraverit.

§. 2. Nos igitur præmissis attentis, ejusdemque Regis supplicationibus inclinatis, omnes causas, & controversias prædictas haurum serie ad Nos advocantes, tibi per presentes committimus, & mandamus, quatenus

tres Ecclesiasticas personas eidem Regi gratas, & acceptas, ac partibus non suspectas, deleges, quæ causas omnes prædictas cum omnibus suis incidentiis, dependentiis, emergentibus, annexisque, & connexis, ac toto negotio principali, & singulas, & quacumque controversias inter Archiepiscopum, & Abbatem, & Fiscum Camera Apostolicæ prædictos, ejusdemque Archiepiscopi Provisores, & alios Officiales tam civiles, quam criminales conjunctim audiant, cognoscant, sineque debito terminent summariæ, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura Judicii, etiam omni, & quacumque appellatione remota cum potestate citandi, & sub Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis etiam pecuniariis ejus arbitrio moderant., & applican. inhibent., omniaque alia, & singula facient., dicent., gerent., exercent., & exequent., quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, ac inobediens declarant., aggravant., reaggravant., interdiciunt., auxiliumque brachii secularis invocant., præmissis, Constitutionibusque, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Provisis, quod pendentes coram prædictis Judicibus, ut præsertim, deputant. controversiis hujusmodi sub indignatione nostræ, ac censuris Ecclesiasticis nihil profus innovetur, ac si casus in Romana Curia, & coram eisdem Cardinalibus, & Auditore penderent, & ab ipsis advocata non essent.

§. 3. Decernentes etiam pro minori partium impensa, ut neutra pars ad transportationem Jurium, & Actorum in Romana Curia factorum, & productorum teneatur, sed Judices in causa, & causis hujusmodi, procedere possint cum Juribus, & munimentis, quæ per unam, sive per alteram partem fuerint præsentata, seu prout eis placuerit, transportata.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die ultima Augusti 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Clause.

Dar. die 11.
Augusti 1592.
Anni.

XXXIII.

Exemptio Congregationis B. Mariæ Fulien- sis a Jurisdictione omnium aliorum Prælatorum Ordinis Cisterciensis Monachorum S. Benedicti.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Pastoralis nostri muneris ratio postulat, ut Religiosorum statui, & profectui, quantum in Domino possumus, libenter prospiciamus.

§. 1. Nuper siquidem per alias nostras literas dilecto filio Magistro Alexandro de Francisci, Ordinis Fratrum Predicatorum Vicario Generali Congregationis Reformatæ Beate Mariæ Fulien- sis, Cisterciensis Ordinis, Assessorem deputaveramus, nonnulla

Exordium.

Edictio statu-
torum pro
reformatione
hujus Congre-
gationis.

Exemptio e-
jusdem a Ju-
risdictione Ge-
neralium, &
aliorum Præ-
latorum Ord.
Cisterciensis.

nulla statuta, tunc expressa, pro bono dictæ Congregationis regimine condendi facultatem concessimus, prout in ipsis literis in simili forma Brevis expeditis latius continetur. Qui quidem Magister, ut accepimus, nonnulla statuta condidit, & alia quædam pro Reformatione, & prospero statu ejusdem Congregationis statuit, & adhuc juxta facultates illi per nos attributas, Reformationi hujusmodi prudenti sollicitudine incumbit.

§. 2. Nos autem, dum præmissa sunt, dictæ Congregationis, illorumque Abbatum, & Monachorum, ut majori cum quiete, ac spiritu fervore, juxta eorum Regularia Instituta, Altissimo gratum exhibeant famulatum, statui opportunius providere volentes; Motu proprio non ad alium nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostrâ mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Congregationem prædictam Fulien- sem, ejusque Vicarium Generalem, Abbatemque, & Monachos Monasterii Beate Mariæ Fulien- sis, in quo primum hujus Congregationis Regularis Observantia, & Reformatio introducta extitit, aliosque universos eorum Abbates, Monachos, & Religiosos, eorumque Monasteria, Domos, Conventus, Grancias, Loca, & bona quacumque præsentia, & futura, atque ad ea quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ad ea spectabunt, & pertinebunt, illisque concedentur, vel ad ea devolventur, ab omni superioritate, jurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subjectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Cistercii, Claravallensis, & aliorum nunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimondensis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, Superiorum, ejusdem Ordinis Cisterciensis, quacumque auctoritate fungentium, & sanctorum, & quantumvis amplissimis privilegiis, & facultatibus utentium, & usurorum, auctoritate Apostolica tenore præsentium, perpetuo eximimus, & liberamus, ita ut nullam omnino jurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Congregationem, Abbates, Monachos, Religiosos, Monasteriaque, & loca, atque bona illius habere, exercere, aut pretendere dicti Generales, & alii Abbates, & Prælati Ordinis Cisterciensis, aliquo tempore possint, minusque in rebus, & negociis ejusdem Congregationis aliquo pacto se ingerere, aut immiscere valeant.

Receptio Cõ-
gregat. Fu-
liensis sub Se-
dis Apostolicæ
protectione.

Elargitio om-
nium privile-
giorum Ordinis
Cisterciensis.

§. 3. Ipsamque Congregationem Fulien- sem, ejusque Vicarium Generalem, necnon Abbatem, Monachos, Religiosos, Monasteria, Domos, Loca, res, & bona prædicta, sub immediata Nostra, & Sedis Apostolicæ protectione, regimine, subjectione, gubernatione, obedientia, recipimus, & subjici- mus.

§. 4. Illis tamen, ut omnibus, & singulis privilegiis, indultis, facultatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogativis, indulgentiis, aliisque gratis, tam spiritualibus, quam temporalibus, eidem Ordini Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Cisterciensis, in genere, vel in specie quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac nos, & Apostolicam Sedem, ac Legatos etiam de Latere, nec non etiam quoscumque Reges, Imperatores, ac Principes seculares concessis, vel in futurum concedendis, æque, ac illi dicti Ordinis Cisterciensis Monachi, & Religiosi, sine aliqua prorsus differentia, uti, & gaudere, ac frui libere, & licite possint, valeant ac debeant.

§. 5. Nec propterea ad alia dicti Ordinis Cisterciensis instituta Monachi d. Congregationis Fulien- teneantur, vel obligentur, sed tantum Regularem Observantiam prædictam, & Constitutiones per nos dictumque Alexandrum declaratas, postquam editæ, & per nos confirmata fuerint, seu impostæ per Fratres dictæ Congregationis edendas, & statuendas, ac per nos, & dictam Sedem confirmandas, observare teneantur, auctoritate Apostolica, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus, illisque, si opus sit, ea omnia communicamus, & extendimus.

Declaratio:
quod Monachi
hujusmodi Cõ-
gregat. non
teneantur ad
alia Cisterc.
Ordinis instituta.

§. 6. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, expresseque interdicens Abbatem Cisterciensis Ordinis Generali, ac aliis Abbatibus, & Prælati prædictis, ne ullo umquam tempore se in gubernio, regimine, administratione, visitatione, correctione, & reformatione Congregationis prædictæ, illiusque Religiosorum, aliquo modo intromittere, ac tam ipsi, quam, aliis Monachis, & Religiosis ejusdem Ordinis Cisterciensis, ne in rebus, negociis, ac statu prædictæ Congregationis, ac illius Religiosorum prædictorum ullatenus se ingerere, aut immiscere, præterquam si ad illam se transulerint, & in ejusdem observantia permanserint, nec aliquo modo invicem commiserint, seu hujus Congregationis Religiosi ad dictum Ordinem Cisterciensem transire possint, nec debeant, audeantve, seu presumant, cum dicta Congregatio pro Reformatione dicti Ordinis instituta sit, non autem Ordo prædictus ipsius Congregationis relaxationi, aut impedimento esse debeat.

Prohibitio
Abbati Or-
dinis Cister-
ciensis Generali
& aliis ne de-
super se intru-
antur.

§. 7. Atque decernentes, præsentis literas nullo tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi, retractari, seu invalidari ex quacumque causa, vel prætextu minime posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

Clause pæ-
servatæ.

§. 8. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate judicari, definiri, & interpretari debere, irritumque, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit atteri tari.

§. 9. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, etiam nostris, de non tollendo jure quaesito,

Clause sub-
lata, etc.

sito, ac de non concedendis indulgentiis ad instar, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac dicti Ordinis Cisterciensis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini Cisterciensis illiusque Generali, ac aliis predictis Abbatibus, & Superioribus, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis illorumque totis tenoribus plena, & ad verbum expressa, & individua mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorumque tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die quarta Septembris 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XXXIV.

Controversia inter Fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Paula, Nationum Gallica, Italica, atque Hispanica, super electione Correctoris Conventus in Monte Pincio de Urbe, ad Generale Correctorium Ordinis ejusdem remittitur.

Dilectis Filiis Generali, Provincialibus, & Capitulo Generali Ordinis Minorum S. Francisci de Paula.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectis Filiis Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Inter multiplices, quae nobis incumbunt pastoralis officii curas, illa nos vehementer sollicitat, ut regulares personae, quarum reformationi valde studemus, inter se ipsas dissidentes ad concordiam reduci faciamus, & quietius in via mandatorum Domini progredi valeant, ac gratius suum possint Deo Domino impendere famulatum.

Lites exortis

§.1. Dudum siquidem in Congregatione Cardinalium super negotiis Regularium, cui Nos, dum essemus in minoribus constituti, intereramur propositis controversiis inter vestri Ordinis Fratres, Nationis Gallicae, Hispanicae, atque Italicae, super Conventu Sanctissimae Trinitatis de Urbe in Monte Pincio ejusdem vestri Ordinis; an videlicet Generalis pro tempore existens in casu suae absentiae Vicarium generalem Ordinarium inibi substituere possit, cui Corrector, & Fratres dicti Conventus, & Or-

dinis parere teneantur. Item an ad Correctoris officium, aliorumque Officialium in dicto Conventu exercendum, quilibet ex dicti Ordinis, & cujuslibet Nationum praedictarum Fratribus eligi a Capitulo, vel ad habitandum ibidem deputari a suis Superioribus valeant; eorundem Cardinalium Congregatio censuit, eas omnes controversias remittendas esse iudicio, & definitioni vestri Capituli Generalis, quod, juxta Regulae Constitutiones, & Correctorium vestrum, in praemissis procedere deberet.

§.2. Quod, cum Nobis etiam nunc justum, & aequum videatur; Decretum Congregationis praedictae pro expresso habentes, vobis omnibus, & singulis in virtute sanctae obedientiae, Apostolica auctoritate committimus, & mandamus, quatenus in Generali Capitulo cum primum praesentes vobis fuerint exhibita, super controversiis praedictis, matura examinatione procedatis, eisdemque, prout Regulae, & Constitutiones Correctorii vestri praedicti, a B. Francisco instituti, & per Sedem Apostolicam confirmati, suadebunt, super quo vestram conscientiam oneramus, debitum finem imponatis.

§.3. Nos enim quicquid a Vobis decretum, & definitum fuerit, Apostolica auctoritate, ab omnibus, & singulis praedictarum Nationum, ejusdemque vestri Ordinis Fratribus in posterum observari, & custodiri, perpetuum desuper silentium omnibus imponentes, auctoritate Apostolica, tenore praesentium decernimus, & mandamus.

§.4. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Privilegiis etiam vestro Ordini concessis, ejusdemque Ordinis statutis, quorum omnium, & singulorum tenores pro expressis haberi volumus, aliisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris die 9. Septembris 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XXXV.

Committitur Nuncio Apostolico apud Imperatorem, ut confirmet quandam permutationem a Gulielmo Bavariae Duce factam cum Abbate Monasterii S. Mauricii super permutatione quarundam decimarum, pro Collegio Societatis Jesu, Civitatis Ingolstadii.

Venerabili Fratri Casari Episcopo Cremonensi, & Sedis Apostolicae apud Casertam Majestatem Nuncio.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabili Frater Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

§.1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii nobilis viri Guliel-

Hoc idem fuit tui Clemens;

Ratum habens quicquid a Correctorio fuerit decretum.

Contraria tollit.

Dat. die 9. Septembris 1592. An.I.

Ex Reges. in Secretis. Secus.

Gulielmus Dux Collegium Ingol-

lielmi Bavariae Ducis, quod, cum ipse unum Collegium Societatis Jesu in Civitate Ingolstadiensi erigi curaverit, cupiens eidem Collegio de opportuna aliqua subventionem providere, praeter alia ipsi Collegio forsitan jam assignata, cum dilecto filio Abbate Monasterii S. Mauricii inferioris Althachae, Ordinis S. Benedicti Patavienensis Diocesis, infrascriptam permutationem sub nostro, & Sedis Apostolicae beneplacito fieri concordavit, nempe:

§.2. Cum idem Monasterium quoddam decimas in Territorio Ingolstadiensi, quae medietatem omnium decimarum ejusdem Territorii forsitan exequant, percipiat, quae est ad octingentos, vel mille florenos annuatim ascendant, nunc tamen idem Monasterium solum centum quinquaginta florenos, vel circa ex illis percipit; contra vero censum annuum viginti quinque florenorum, cuidam Collegio Scholarium in dicta Civitate Ingolstadiensi, ac pensionem quandam certae vini, frumenti, & aliarum rerum quantitatis, valoris annui sexcentorum florenorum similibus, vel circiter Praefecturae Ducali in Diocesi Patavienensi persolvere tenetur; idem Gulielmus Dux decimas hujusmodi, medietatem, quae a centum annis, & ultra pro annuo canone centum quinquaginta florenorum in emphyteusim concessa sunt, ab ipso Monasterio recipere, ipsique Collegio a se fundato applicare, Monasterium vero praedictum solutione census, & pensionis praedictarum eximere, & liberare, ac decimarum ipsarum medietatem sic in emphyteusim dari concessam, & ad idem Monasterium spectantem ab earum emphyteusim sumptibus suis redimere intendit, prout jam forsitan redemit in evidentem ipsius Monasterii utilitatem.

§.3. Cumque idem Gulielmus Dux maxime cupiat praemissa omnia auctoritate Apostolica confirmari, & approbari. Nos attendentes, quod a tempore erectionis dicti Collegii uberes in illis partibus Catholica Religio fructus, Deo auctore, perceperit, atque in futurum non minores, speretur, eam esse percepturam, ipsius Ducis pietatis, & religionis studium valde commendantes, certam tamen praemissorum notitiam non habentes, ejusdem Gulielmi Ducis supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, & mandamus, ut de praemissis te diligenter informes, & si per informationem, eandem permutationem praedictam in evidentem ejusdem Monasterii utilitatem credere cognoveris, permutationem hujusmodi, auctoritate nostra Apostolica perpetuo confirmes, & approbes, & perpetuae firmitatis robur illi adjicias, nec non decimarum praedictarum medietatem hujusmodi ab ipso Monasterio separet, atque Collegio Societatis Jesu praedicto etiam perpetuo applices, & assignes.

§.4. Non obstante nostra de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero valore beneplacito.

neficii, cui alterum uniri petitur, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permisis fieri prohibent, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictorumque Monasterii, & Collegii, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 12. Septembris 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XXXVI.

Declaratio praecedentiae Fratrum Praedicatorum Ordinis Sancti Dominici in omnibus actibus, & Processionibus tam publicis, quam privatis, ante omnes Religiosos, tam Mendicantes, quam non Mendicantes, post Canonicos, & Clericos seculares, ac antiquos Ordines Monasticos.

Ad haec habes Constit. CLII. Gregorii XIII. Exposit. Tom. IV. Par. IV. fol. 25. & aliam Pii V. Constit. XLIV. Divina. Tom. IV. Par. IV. fol. 30.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter cetera cordis nostri desiderabilia id intensius exoptamus affectibus, ut controversiarum, ac litium materia inter personas Ecclesiasticas et medio tollatur. Sane Nobis nuper innotuit, quod in Regnis Aragonum, Valentiae, & Cataloniae, ac tota demum Provincia Aragoniae Ordinis Fratrum Praedicatorum, & praesertim in Civitate Oriolen. Civitate nuncupata Alicante, ac loco de Castello della Plana praedicti Regni Valentiae, nonnullae lites, causae, quaestiones, & controversiae inter praedictos Fratres ex una, & alios Mendicantes sive Regulares quoscumque super praecedentia, ac ritu incedendi in actibus, & Processionibus tam publicis, quam privatis, occasione, seu intuitu quarundam literarum felic. record. Gregorii Papae XIII. Praedecessoris nostri in forma Brevis, sub die 15. Julii 1583. quae incipit: Exposit, confectarum, partibus ex altera motae sunt, & moveri, seu oriri facile possunt.

§.1. Nos considerantes, lites, causas, & controversias hujusmodi, praesertim inter Religiosas personas, quae relictis Mundi vanitatibus, votum suum in humilitatis spiritu Domino Deo nostro persolvere presententur, non modicam infundere labem, populoque scandalum generare, ac in hac Urbe nostra omnium capite, & unde in omnia regimen servari consuevit, eum ritum, & ordinem servari, quod in actibus, & Processionibus tam publicis, quam privatis post Canonicos, & Clericos seculares, & antiquos Ordines Monasticos, Fratres

Dat. die 12. Septembris 1592. An.I.

Gregor. XIII. editae Constitutionis super praecedentia Fratrum Mendicantium.

Hic modo Pontifex exortitque literas desuper exortit.

Ordinis Prædicatorum hujusmodi primum digniorem, & honorabiliorem locum obtinent, & ceteros alios Fratres Mendicantes, sive alios quoscumque Regulares præcedunt, atque de antiquitate, & præeminetia cujuslibet Ordinis Fratrum Mendicantium, & aliorum Regularium quorumcumque plenam, & indubitam notitiam habentes, ac eorum honoris, & jurium conservationem, ac pacem, & quietem inter eos conservare, & scandala hujusmodi removere, paterno affectu capientes, ac statum litium, & merita causarum hujusmodi, nominatim, & cognominatim Judicium, & colligantium, & eorum jura, & præfessiones, necnon tenorem literarum dicti Gregorii Prædecessoris perinde ac si de verbo ad verbum inferrentur, præsentibus pro expressis habentes, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, super statu Regularium Deputatorum consilio, & Nobis attributa potestatis plenitudine, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, lites, & causas quascumque tam motas, quam movendas, seu quæstionum, & controversiarum materias omnes in quibuscumque instantiis coram quibuscumque Judicibus indecitas pendentes, ad Nos haurim serie advocamus, & penitus extinguimus, & aliis Mendicantibus, sive quibuscumque aliis Regularibus, super his perpetuum silentium imponimus.

§.2. Volumus, & decernimus in prædictis Regnis Aragonum, Valentie, & Cataloniae, & tota demum Provincia Aragonie, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & præsertim in Civitate Oriolen, & Oppido Civitate nuncupato Alicante, & loco de Castello della Plana hujusmodi, eum ritum, & ordinem inter Fratres Sancti Dominici prædictos, ac alios Mendicantes, sive alios Regulares quoscumque cujusvis Ordinis, vel Religionis existentes servari debere, qui in hac Urbe nostra omnium capite servatur. Videlicet, quod in omnibus actibus, & Processionibus tam publicis, quam privatis, post Canonicos, & Clericos seculares, & antiquos Ordines Monacales, siqui inesserint, dicti Fratres Ordinis Prædicatorum primum digniorem, & honorabiliorem locum obtineant, ita ut dicti Fratres S. Dominici immediate post modo dictos subsequantur, post quos omnes alii Regulares tam Mendicantes, quam non Mendicantes cujuscumque Ordinis, vel Religionis existant, incedent, & subsequantur, etiam si Ecclesie, Cappelle, Conventus, Domus, & loca regularia dictorum Fratrum Prædicatorum in locis prædictis primo instituta, & fundata non fuerint, prout Nos id de facto observari volumus, & præcipimus.

§.3. Districte in virtute sanctæ obediencie, & sub excommunicationis majoris latoris sententie eo ipso per contrafacientes incurrende pena, omnibus, & singulis quorumcumque aliorum Ordinum pro tempore Religiosis, sive Regularibus, inhibentes, ne de cetero præmissorum occasione Ordinem Fratrum Prædicatorum hujusmodi, il-

liusque Fratres pro tempore existentes, molestare, inquietare, perturbare, aut quoquo modo impedire audeant, vel præsumant.

§.4. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, ac definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Quocirca universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis quibuscumque in dignitate Ecclesiastica constitutis, per præfatos Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Prædicatorum fuerint requisiti, eis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præmissa omnia observari, juxta præsentium continentiam, & tenorem, contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna jure, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus literis dicti Gregorii Prædecessoris, aliisque præmissis, nec non quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Conventuum, Domorum, locorum, & Ordinum Mendicantium, sive aliorum quorumcumque Regularium hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Mendicantibus Fratribus, sive aliis Regularibus quibuscumque, & illorum Superioribus per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, etiam Bulla Aurea, Mare Magnum nuncupata contentis, ac Motu simili consistorialiter etiam per modum legis, & statuti perpetui, etiam iteratis vicibus cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insulatis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis pro tempore in contrarium forsitan revocantibus, etiam in eis caveatur expresse, quod nisi per trinas distinctas literas cum temporis intervallo competentis, terminis distinctis vicibus, illis, quos concernunt, intimandas derogatum esset, aut censetur, concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda fuerit, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore per-

Et ita judicari præcipit.

Executores deputat.

Obstantia tollit.

Præcedentibus quæstionibus Sancti Dominici ante ceteros Mendicantes, & non Mendicantes post Canonicos, & Clericos seculares, & antiquos Ordines Monacales.

Et desuper eos molestari prohibet.

permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse latissime derogamus, contrariis quibuscumque non obstantibus. Aut si aliquibus communitate, vel divisi ad Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.7. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 25. Sept. 1592, Pontificatus nostri Anno I.

XXXVII.

Confirmatio Privilegiorum concessorum Scholaribus Nationis Germanicæ Bononiæ literarum studiis operam dantibus.

Dilectis Filiis Scholasticis Nationis Germanicæ in Civitate nostra Bononiæ literarum studii incumbenibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Singularis devotionis affectus, quem erga Nos Sedemque Apostolicam gerere comprobamini, facit, ut petitiones vestras ad exauditionis gratiam libenter admittamus.

§.1. Cum itaque dudum fel. rec. Pius Papa IV. vos sub sua, ac Beati Petri protectione esse, ac vestros Procuratores proximum post Rectores Universitatis Bononiæ, & Episcopos, ac Protonotarios Apostolicos tam in publicis, quam in privatis actibus locum habere, ipsosque Procuratores Sacre Aule, & Palatii Lateranen. Comitæ Palatinos, ac Nobiles existere, nec non Arma, seu Bases tam durante eorum officio procuratoris, quam cessante, donec ipsi, vel alteri eorum in studio, seu Civitate Bononiæ, degerent, ad instar Rectoris Universitatis Bononiæ, deferre posse, ejusdemque Universitatis Nationis Germanicæ Scholares, quotiescumque Rector Universitatis Bononiæ, consilium convocaret, in eo sponte, & voluntarie non minori fide, & diligentia, quam illi, qui ad hoc juramento, & necessitate adigerentur, tamquam membra dictæ Civitatis comparare, suaque munera, & officia libenter, & fideliter obire valere. Doctores vero, & alios Collegiales dictæ Universitatis Bononiæ, ad promovendum quemcumque ex Scholaribus Universitatis Nationis Germanicæ, quem pro

tempore ejusdem Nationis Procuratoribus pauperem esse, & utriusque, vel alteri jurium sufficienter operam dedisse constitisset, ad Doctoratus, vel Licentiatûræ gradum in utroque, vel altero iurium, more solito, prævio examine, idoneum, & sufficientem repertum, absque aliqua impensa, ac regalium, seu iurium propterea debitorum, & quomodolibet solvi, seu etiam donari consuetorum, solutione, & alias gratis ubique teneri voluerit.

§.2. Et deinde præ me: Gregorius XIII. Prædecessores nostri eadem, & alia privilegia, exemptiones, immunitates, & commoda quæcumque per alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros vobis concessa approbaverit, & confirmaverit, ac Scholares Germanos literarum studiis in dicta Civitate incumbentes, ad Quadraginta Virorum dictæ Civitatis instar exemptos fecerit, constituerit, & declaraverit, prout in diversis dictorum Prædecessorum desuper confectis literis plenius continetur.

§.3. Nos eorundem literarum tenores, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso inferrentur, præsentibus pro expressis, & insertis habentes, vestris hac in parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, immunitates, & commoda, vobis, ut præfertur, concessa, confirmata, & approbata, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robor adjicimus.

§.4. Ac insuper vobis, & Scholaribus Germanis pro tempore in Civitate prædicta literarum studiis incumbenibus, ut matriculis vestris tam jam concessis, quam in futurum concedendis, non solum per dictam Civitatem, illiusque statum, & Territorium, uti ad præfens facitis, sed etiam per totum Statum Ecclesiasticum, illiusque dominium, uti, frui, & gaudere libere, & licite valeatis, ac valeant, auctoritate, & tenore præmissis de speciali gratia, concedimus, & indulgemus.

§.5. Nolumus tamen, vos, aut alios pro tempore Scholares Nationis Germanicæ isthic degentes, quod Bononiæ in pauperibus doctorali laurea gratis ornandis conceditur, vobis in aliis Apostolicæ Sedis Academiis licere, minusque eodem jure, quo in Bononiens. ditione, dum Reformato-ribus status libertatis, eorum met indulgentia circa immunitates equiparamini, frui soletis, gaudere etiam in reliquis domini Ecclesiastici partibus debere, nec præterdere posse.

§.6. Decernentes vos, & Scholares pro tempore existentes prædictos a quoquam desuper quoquomodo molestari non posse, neque debere: Sicque per quoscumque Judices, vel Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, vel eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis au-

Quibus alia Gregor. XIII. addiderat.

Et ratâ habet Clemens.

Et nova concedit.

Que etiam ad solam Civitatem Bononiensem se stringit.

Clausula.

Derogatio contrarium

auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. §.6. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatis, & status hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, nec non omnibus illis, quae dicti Praedecessores in suis literis praedictis voluerunt non obstaré, exterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 13. Octob. 1592. An. I.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 13. Octobris 1592. Pontificatus nostri Anno I.

XXXVIII.

De reductione Monachorum Ordinis S. Basilii in unam Congregationem sub regimine unius Abbatis, & de forma recipiendi Novitios.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator

Quae ad restituendos in pristinum decorem, & dignitatem Ordines regulares in Ecclesia Dei a sanctis Patribus institutos, & collapsam in eis disciplinae praesertim Monasticae observantiam, modis congruis instaurandam, pie, ac provide a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus sancta fuerunt, in eis confirmandis, & innovandis, auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Gregor. XIII. Monachos S. Basilii in una Congregationem reducit sub regimine unius Abbatis, in ejus Constitut. CIX. Bened. XIV. T. IV. P. III. fol. 444.

§.1. Quam sane piam cogitationem, Apostolice nostrae muneri propriam impensus suscepimus pro salubri directione, & profectu insignis Ordinis S. Basilii, pro cuius reformatione alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster, per suas sub Dat. Kal. Novembr. Pont. sui Anno VIII. editas literas, primum quidem reductionem Monasteriorum Ordinis praedicti, nec non Priorum, & Monachorum in Congregationem, & Capitulum tunc recens celebratam, ejusque indictionem, & praesidentiam, & in eo factas Abbatis Generalis, & alias tunc expressas electiones de Apostolice potestatis plenitudine approbavit, & confirmavit, atque inter alia statuit, ut Abbas Generalis pro tempore electus, aeque ut alii aliorum Ordinum in Congregationes reductorum Abbates Generales, & Praesidentes, in suis quisque Capitulis, Congregationibus, & Ordinibus, de jure, privilegio, & consuetudine habent, & exercent, habereque, & exercere possint, plenam, & omnimodam superioritatem, jurisdictionem, & auctoritatem haberet, & exerceret, tam in ea omnia, quae in Italia, & Regnis utriusque Siciliae sunt, quam etiam in alia Provinciae Hispaniae, paulo ante per eundem Praedecessorem in Regnis Hispaniarum instituta, & prout in cetera quaecumque Monasteria, Domos, & loca in eadem Provincia sub regula S. Basilii eatenus erecta, & in posterum erigenda, eorumque Abbates, Conventus, Monachos, & personas, quae pridem cum Monachis ejusdem Ordinis S. Basilii in Italia existentibus, & eorum Congregationi praedictae, sub obedientia inde futuri Abbatis, seu Vicarii generalis ejusdem Congregationis, idem Gregorius Praedecessor perpetuo conjunxerat, eaque necnon Visitatorem ejusdem Provinciae Hispaniae, Abbati, seu Vicario generali Congregationis hujusmodi in Italia pro tempore eligendo subiecerat, & ab eo dependere deinceps inter alia, quemadmodum in ejusdem Gregorii Praedecessoris diversis literis, prioribus videlicet Kal. Maii, secundo, posterioribus vero 8. Kal. Junii, sexto Pontificatus sui annis Dat. plenius continetur.

§.2. Iussit praeterea ipse Gregorius Praedecessor universos, & singulos ejusdem, &c. Omittitur residuum, quia ipsa Bulla habetur sup. in loco cit. in rubr.

Aliaque statuta hujusmodi

§.3. Cum autem sicut dilectus filius noster Julius Antonius Tit. S. Bartholomaei in Insula Presbyter Cardinalis S. Severinae nuncupatus modernus ejusdem Ordinis apud Nos, & Sedem Apostolicam Protector, Nobis nuper exposuit, ex literis superius expressis, quae suum magna ex parte effectum sortite fuerunt, non mediocriter utilitas, & fructus spiritualis ad reformationem ejusdem Ordinis proveniret, & tamen adhuc multa reliqua sint, propter quae valde expediat easdem literas debite executioni, omnino, atque integre demandari: Nos, quibus summo opere cordi est, quantum nostra pastoralis vigilantia cuncti possumus, modis omnibus procurare, ac Deo juvante efficere, ut ejus Ordinis Religiosi in dies optimos, & felicissimos in viis Domini progressus faciant, atque uberrimos in Sancta Ecclesia fructus, majorum suorum, & praecipue Sancti eorum Patris, & Patriarchae Basilii exemplo proferant, Motu proprio, & ex certa scientia, ac deliberatione nostra, suprascriptas Gregorii Praedecessoris literas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis, & in eis contenta quaecumque, ac potissimum, quae illarum vigore circa distinctionem mensae Conventualis a mensa Abbatiali, nec non dismembrationem, & divisionem partis bonorum, proprietatum, & jurium a Monasteriis, & Archimandritatibus praedictis, illorumque pro mensa conventuali hujusmodi applicationem, & appropriationem ab ipsi Gulielmo, quando in humanis egit, & deinde Julio Antonio Cardinalibus Protectoribus, vel de eorum mandata haecenus gesta sunt, vel quae posthac per eundem modernum, ac pro tempore existentem Protectorem gerentur, necnon statuta, seu Constitutiones haecenus per dictam Congregationem, seu Monachos in Capitulis generalibus facta, seu edita, ac de

Hic modo Pontifex ea approbat, cum omnibus inde sequenti.

Protectoremque Ordinis praedictorum executionem deputat.

ejusdem Julii Antonii Cardinalis Protectoris mandato per viros religiosos, eruditos, & pios revisa, examinata, & ab ipso approbata, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, Apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjuicimus, eaque praesentis scripti patrocinio communimus: Supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui inter venerint in eisdem.

§.4. Ac nihilominus eidem Julio Antonio Card. moderno, & pro tempore existent. Protectori, per Apost. scripta mandamus, plenamque per praesentes tribuimus facultatem, ut per se, vel alium, seu alios, etiam si videbitur, dicti vel alterius Ordinis Religiosos, ad integram executionem earumdem literarum, juxta illarum formam, & tenorem, praesertim quoad institutionem mensarum Conventualium, & separationem bonorum, proprietatum, & jurium a mensis Abbatialibus, ubi opus erit, ac alias in omnibus, & per omnia procedat, atque in omnibus, & singulis superius expressis, & aliis, quae in literis praedictis, etiam nominatim ipsi Gulielmo Cardinali concessae fuerant facultatibus, tam quoad negotia jam coepta, quam quoad non coepta, ubi quando, & quoties opus fuerit, seu expedire judicaverit, libere, & licite utatur, perinde ac si haec ipsa sibi ab initio expresse demandata, tributa, & nonnarum serie de novo singillatim concessa fuissent.

Novitios certo modo recipi indiget, non obstante Const. CXII. Cap. de Str. v. Tom. IV. P. IV. fol. 378.

§.5. Quoniam vero, si quando contingeret recipi Novitios aliquos sexdecim annis majores, & in ea Provincia capitulum Provinciale, aut nunquam celebraretur, aut admodum raro, tunc sane nimis incommodum esset, tum ob hujusmodi causam, tum propter Monasteriorum paucitatem, & locorum intervalla, quibus inter se distant, & remota sunt Generalis, aut Provincialis Capituli celebrandi tempus expectare, & alias servare formam in Constitutione pia mem. Sixti Papae V. Praedecessoris nostri, super modo admittendi Novitios ad habitum regularem, & ejusdem Sixti Praedecessoris declaratoria postmodum edita, praescripta. Nos unicuique Priori, seu Praelato cujuslibet Monasterii, Prioratus, Domus, aut loci Regularis, & Conventualis dicti Ordinis, ut de consilio, & consensu duorum aliorum ejusdem Congregationis Priorum, seu Praelatorum, qui vicinioribus Conventibus praesuerint, nec non Conventus, sui Monasterii, seu Prioratus, aut Domus, vel loci, Novitios etiam sexdecim annis majores, alioquin tamen habiles quodcumque ad habitum Regularem ejusdem Ordinis S. Basilii recipere, & admittere, etiam Capituli Provincialis, aut Generalis, vel cujusvis alterius licentia, approbatione, aut consensu non requisito, ac Novitios ipsos, ut postquam, ut praesertim, recepti fuerint, inibi permanere, & legitimo tempore post annum probationis, professionem emittere libere, & licite valeant, potestatem, & licentiam, auctoritate, & tenore

praemissis concedimus, & impartimur.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac nostris de unionibus committendis ad partes, ac valore fructuum exprimendo, necnon de non tollendo jure quaesito, ac generalis & uniones perpetuas, nisi in casibus a jure praemissis fieri prohibentis, novissime celebrati Lateranen. Concilii, ac recor. mem. Innocentii IV., quae incipit, Volentes, & Bonifacii VIII. Roman. Pontificum de una, & in eodem Concilio generali edita de duabus dietis, ac praedictis ejusdem Sixti Praedecessoris, aliisque Apostolicis Constitutionibus, necnon Monasteriorum, & Ordinum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Monasteriis, & Ordinibus, eorumque Superioribus, & personis, etiam Monasteria, & Archimandritatus ejusdem Ordinis in commendam obtinere, per quoscumque Rom. Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & eandem Sedem etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, & in specie etiam ab immemorabili tempore quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, ac etiam usu receptis, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, tam quae alias ipse Gregorius Praedecessor in suis literis praedictis voluit, & decrevit non obstaré, quam quibuscumque aliis indulgentiis, & literis Apostolicis, specialibus, vel generalibus, quibus omnibus, & singulis, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda, & quavis alia ad hoc requisita forma servanda foret, tenores hujusmodi pro plene, & sufficienter expressis, & de verbo ad verbum, forma in illis tradita ad unguem servata, insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice, & ad effectum praesentium dumtaxat, specialiter, & expresse Motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: aut si Commendatariis, & personis praedictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, & de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.7. Postremo volumus, ut earumdem literarum exempla etiam impressa, Notarii publici manu subscripta, & Praelati Ecclesiastici sigillo obsegnata, eandem illam prout fidem ubique locorum, in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsamet praesentes facerent si forent exhibitae, vel offensa. Nulli ergo omnino hominum &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Quarto Kal. Nov. Pontif. nostri Anno I.

Contraria submovet.

Exempla credi jubet.

Dat. P. An. I. die 13. Octobris.

Infi-

XXIX.

Institutio Congregationis S. R. E. Cardinalium super gratis, & remissionibus bannitorum, & criminolorum hominum Status Ecclesiastici, eorumque complicum, & fautorum.

Hanc facultatem gratiandi alias Pontificum reservatam fuisse, constat ex Const. XXXII. Pii IV. Nuper Tom. IV. Par. II. fol. 66. & 68. De materia autem bannitorum, & exulum, ac receptorum, & fautorum, vide in Const. IX. Tom. IV. Par. IV. fol. 107. Sixti V. Hoc nostri.

Dilecti filii nostri Antonio Maria S. Mariae de Pace Sabiato, necnon Mariano S. S. Marcellini, & Petri Titularum Presbyteris de Camerino, & Alexandro S. Laurentii in Damaso Diacono Cardinalibus Montalto nuncupatis.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti filii nostri Salutem, & Apostolicam benedictionem.

IN regendis Populis S. R. E. temporali ditioni subiectis, quorum curam, & tutelam Nobis potissimum divina providentia commisit, eam duximus rationem incandam nostrae pastoralis sollicitudini maxime consentaneam, ut peccantes quidem, & in peccato perseverantes, publica praesertim quietis perturbatores, iustitiae gladio Nobis ipsius Domini auctoritate tradito coercedamus, poenitentibus vero, & ad cor reversis paternae clementiae, & misericordiae viscera non claudamus.

§. 1. Horum utrumque, vel ab ipso nostri Pontificatus initio spectantes, cum Provinciis universas, & Populos ejusdem Romanae Ecclesiae, a numerosa Exulum, Latronum, Sicariorum, aliorumque sceleratorum hominum multitudine, omni facinorum genere miserandum in modum vexatas invenissemus, coacti fuimus magnis laboribus, & impensis, adversus perditorem huiusmodi hominum pervaciam, atque impoenitentiam, iustitiae severitatem dolenter quidem, sed necessario exercere. Cumque jam plerisque ex famosis latronum ducibus, eorumque impiis sectatoribus divina favente gratia, & nostrorum militum opera captis, profligatis, aut de medio sublatis, publicam, quam votis omnibus optabamus, tranquillitatem, Deo adiutore, consecuti simus, ad eam solidius firmandam, stabiliendam, & conservandam, non mediocriter pertinere existimavimus, nunc vicissim iis, quae superfuere reliquis nefariorum hominum, qui humiles, & poenitentes peccatum suum agnoverint, Apostolica clementiae suam aperire, ut eos quantum in nobis est, a via perditionis ad viam salutis revocatos, Christo Domino, & Patria salubriter lucremur. Cum igitur intel-

ligamus plurimos ex subditis nostris in illa superiorum temporum calamitate, sive metu, exulumque minis territos, sive amicitia, necessitudine, aut propinquitate per-motos, sive privatarum inimicitiarum occasione impulsos, ut affectas, & propugnatores habere viderentur, aut quibusvis aliis causis inductos, cum supradictis exulibus, sicariis, facinorosisque hominibus versatos esse, eosque domo, & hospitio recepisse, cibaria praebuisse, eisque variis modis fuisse, alios etiam cum delictorum interdum gravium sibi conscii forent, ut legum, & iudicium severitatem vitarent, ad societatem, & contubernium eorumdem perditorum, quasi ad asylum confugisse, nec desuisse aliquos, qui vel sola animi levitate, & juvenili furore impulsu, ad ostentandum animi, aut corporis robur, vel forsitan inopia, & fame oppressi, & fere quotidianis per ipsos facinorosos latrones ubique impune grassantes, sibi suoque tenui patrimonio illatis damnis, ad extremam toleranda vitae desperationem adducti se eisdem scelestis comites adjunxerint. Quibus partim jam damnatis contumacia nomine, partim nondum manifesto deprehensis, si praeterita culpa abolenda, ac venia, & absolutionis ex Pontificia nostra benignitate consequenda spes aliqua tribueretur, non plane arduum, nec difficile, foret illos, veteri malitiae fermento expurgato, ad veram poenitentiam, Christianam vitam, & bonam frugem revocari.

§. 2. Nos illius vices, licet imparibus meritis, gerentes in terris, qui superbis resistit, humilibus dat gratiam, paternum erga subditos nostros animum, praecipuumque caritatis affectum, modo ex corde respiciant, suscipere, eisque nec gratiam poenitus denegare, neque rursus impunitatem sine ullo defectu largiri decrevimus. Quare de vestra singulari prudentia, consilio, & integritate plurimum in Domino confidentes, circumspeditioni vestrae, & duobus saltem ex vobis conjunctim procedentibus, plenam, & liberam facultatem, auctoritatem, & potestatem per praesentes tribuimus, omnes, & singulas utriuslibet sexus personas, tam in hac Alma Urbe nostra, quam in aliis quibuscumque Provinciis, Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis, Nobis, & Apostolica Sedi, tam mediate, quam immediate subiectis, & si eorum incolae non sint, & ad illa quomodocumque declinaverint, quae commercium cum cuiusvis generis bannitis, homicidis, sicariis, aliisque supradictis facinorosis hominibus habuerint, eos quoquomodo receptaverint, vel eisdem cibum, potum, pecunias, vestimenta, pulverem, pilas plumbeas, plumbum, arma, & alia necessaria subministraverint, literas, & nuncios eisdem miserint, sive ab eis acceperint, aut equos commodaverint, atque adeo ipsos etiam latrones publicos, viarum grassatores, sicarios, bannitos, & exules, eorumque fautores, & receptatores, etiam si cum ipsis bannitis delictorum complices, socii, participes, & in delictis pa-

Facultates Cardinalium deputatorum, super remissionibus bannitorum, eorumque complicum, & fautorum.

trandis, vel bannitorum opera usi fuerint, vel eis auxilium, consilium, & favorem praestiterint, tam si dictis de causis delati, processati, inquisiti, & in contumaciam, seu alias condemnati sint, quam etiam antequam delicta ipsa in iudicio deducantur, & ante coeptum processum in quacumque instantia, etiam de quibus nulla omnino ad Curiam notitia pervenerit, tam laicos, quam clericos, & Presbyteros seculares, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium regulares, cuiuscumque dignitatis, gradus, & conditionis fuerint, etiam si ipsi delinquentes jurisdictioni Episcoporum, vel cuiuscumque alterius Curiae Ecclesiasticae subiecti sint, & cause ipsa, & crimina ad forum Ecclesiasticum pertineant, & in eo processus coepti, & formati, & forsitan etiam condemnationes sequuta fuerint, qui de admittis dolentes ab intimis, & a similibus abstinere proponentes, per se, vel Procuratorem, aut consanguineos, vel affines, aut alios pro eis agentes, veniam humiliter petierint, ab homicidio etiam voluntarii, ac etiam multiplicati, & aliis quibuscumque atrocibus, gravissimis, & enormissimis criminibus, excessibus, & delictis ab eis commissis, etiam si talia essent, quae majori, magisque speciali expressione indigerent, necnon excommunicationis, aliisque censuris, & poenis Ecclesiasticis, quas propterea incurrerunt (haeresis, & laesa Majestatis in primo capite criminibus dumtaxat exceptis) in utroque foro, si propter paupertatem, aut alias, vobis videbitur gratis absolvendi, & liberandi, capitique, & ultimi supplicii, exilii, etiam perpetui, confiscationis honorum, non tamen Fisco incorporatorum, aliasque poenas temporales, corporales, & pecuniarias, tam per nostras, quam etiam distorum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, ac alia adversus talia perpetrantes quomodolibet inflicta, arbitrio vestro remittendi, commutandi, & moderandi, sive cum illis, quos pro absolutione, & gratia huiusmodi obtinenda, ad nos remittendos duxeritis, componendi, & certam eis vestro arbitrio compositionem taxandi, eisdemque, si aut postquam pacem ab haeredibus, vel propinquis occisorum habuerint, seu partibus laesis satisfecerint, ac alias, prout vobis visum fuerit, ad patriam, famam, honores, & bona, non tamen Fisco incorporata, necnon in pristinum, & eum, in quo ante commissa delicta erant, statum plenissime restituendi, omnemque inhabilitatis, & infamiae maculam, seu notam ab eis omnino abolendi, processum quoscumque contra eos in contumaciam, vel alias quomodolibet formatos cassari, & aboleri mandandi. Necnon universis, & singulis Provinciarum, Civitatum, & locorum dicti Status Ecclesiastici Legatis, Prolegatis, Gubernatoribus, Recloribus, Locatenentibus, Potestatibus, aliisque omnibus Iudicibus Ordinariis, delegatis, & personis cuiuscumque dignitatis, ordinis, & conditionis, quavis auctoritate fungentibus, ne sic absolutos molestare, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

inquietare, vel perturbare audeant, inhibendi, quinimmo ut processus, decreta, bannimenta, aut condemnationes, & acta quaecumque contra eos facta gratis omnino cassent, & aboleant, praecipendi, ceteraque omnia faciendi, & exequendi, quae in praemissis, & circa ea necessaria fuerint, & opportuna.

§. 3. Volentes, & Apostolica auctoritate decernentes, quod omnes ii, quibus gratias, absolutiones, remissiones etiam per modum compositionis vigore praesentium per vos concedi contigerit, & eorum uniusquisque idoneas cautiones, & fideiussiones de se representando, sub poenis, & infra tempus arbitrio vestro declarandum, praestare teneantur, aut si propter inopiam id fieri nequeat, alias arbitrio vestro ad cavendum pariter, sive ad se obligandum saltem cum juramento de se representando, tam ipsi, quam pro iis consanguinei, vel affines propinquiori gradu conjuncti cogi, & compelli possint, & debeant. Quae quidem cautiones, obligationes, aut fideiussiones non temporales sint, sed perpetuo durent, nec unquam ex quavis causa etiam juridica a quoquam quavis dignitate, vel auctoritate fungente, nisi de speciali gratia Romani Pontificis manu signata, cassari, aboleri, aut quiscumque ab earum vinculis eximi, vel liberari valeat, quin potius omnes, & quaecumque abolitiones, aut liberationes, si quas forsitan de facto attentari contigerit, nullius sint roboris, & momenti, nec cuiquam suffragentur, quominus persona praedicta, ut prius obstricta remaneant, & eventiente casu ad observantiam promissionum arctari, & compelli possint.

§. 4. Insuper declaramus, instrumentis tantum authenticis conscribendis per Tabellionem, seu Notarium publicum vestro iussu coram testibus, ut moris est, super huiusmodi gratiis, absolutionibus, aut compositionibus per vos faciendis rogatum, nec alias plenam, atque indubitam fidem, in iudicio, & extra illud adhiberi, idque ad probandum facultatem vobis per praesentes attributam sufficere, nec ipsarum praesentium insertionem, nec aliud omnino admodum requiri.

§. 5. Neque absolutiones, & gratias supradictas, ac quaecumque decreta, per vos vigore praesentium gesta, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari, impuguari, invalidari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci posse, sed illa perpetuo valida, & efficacia fore. Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis aliter iudicandi facultate, iudicari, & definiri debere, irritumque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Ipsum vero Notarium, seu Notarios, tam a vobis ad praemissa adhibendos, quam in partibus de abolitionibus, & cassationibus, E e e.

Gratias ab eis caveant de se representando, & pro eis etiam consanguinei cogantur.

Instrumenti publici Notarii has gratias plene probent.

Gratias de subreptione, & obreptione, minime notari possint.

Notarii in praedictis merces moderata sit.

1592.

tionibus processura, seu bannimentorum, aut decretorum pro tempore rogatos, jubemus exigua, & tenui mercede per vosinet ipsos taxanda in Romana Curia, extra eam vero duobus tantum julis pro rogatu consuevit abolitionis, & uno pro rogatu cautionis, seu fideiussionis omnino contentos esse, nec quicquam ulterius etiam pro atramento, cera, capsula, cordulis, sigillo, carta, labore petere, seu preterdere, aut oblatum recipere posse, & si receperint, poenam privationis officii Tabellionatus, & inhabilitatis perpetue ad illud exercendum, ac exilii perpetui a tota ditione predicta ipso facto incurrere.

Confirmatio Bullarum pro libentia m. Legatis, & hinc omnia remissionem bannitorum.

§.7. Ceterum omnes, & quascumque Romanorum Pontificum Predecessorum, nostrorum Constitutiones, & literas Apostolicas, per quas in genere, vel in specie quibuscumque Legatis, Vice-Legatis, Praesidibus, Gubernatoribus, & Officialibus Civitatum, Provinciarum, & locorum dicte ditionis temporalis Ecclesie, quavis dignitate, & preeminentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, necnon Baronibus, & Domicellis, seu Domibus temporalibus Terrarum, Castorum, & locorum dicte ditionis, quavis etiam marchionali, & Ducali, vel alia majori auctoritate gradu, aut titulo insignitis, merumque, & mixtum Imperium, & gladii potestatem habentibus, bannitos, & sicarios predictos absolvendi, seu cum eis componendi, vel ad quamcumque gratiam admittendi facultas admittitur, & denegatur, illarum tenores presentibus pro expressis habentes, harum serie approbamus, confirmamus, & innovamus, illasque firmiter, & inviolate observari jubemus.

Annulatio hujusmodi remissionum.

§.8. Distinctius inhibentes unicuique ex supradictis, ne quis eorum tale quidpiam attentare audeat, vel presumat, & nihilominus quascumque per eos forsan de facto concedendas gratias eo ipso nullas, irritas, & invalidas esse, & censeri, viribusque, & effectu omnino carere, nec ipsis impetrantibus prodesse, aut suffragari.

Eaque concedenda pena.

§.9. Contra ipsos vero concedentes, cujuscumque status, gradus, nobilitatis aut conditionis fuerint, etiam per viam inquisitionis, querelae, aut ex mero officio, tam in Syndicato, quam alias, quodcumque, ad poenas non solum in predictis Constitutionibus contentas, verum ad alias etiam graviores, privationis officiorum, dignitatum, & feudorum per eos obtentorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, infamiae, atque ignominiae perpetuae, sine ulla spe veniae, procedi debere statuimus, & decernimus.

Clausula de rogatione.

§.10. Non obstantibus praemissis, ac nostris, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam contra hujusmodi homicidas, bannitos, & alios facinorosos quomodolibet editis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & innovatis, cujuscumque tenoris existant, per que presentibus, nostrisque hujusmodi literis

non expressa, aut omnino non inserta, effectus gratiarum a vobis eandem presentium auctoritate faciendarum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, eorumque totis tenoribus hujusmodi mentio specialis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.11. Volumus autem facultatem vobis per presentes concessam hujusmodi, lapsu biennio a data presentium numerando omnino expirare.

§.12. Quodque ii, qui praedictam libertatem, & indulgentiam in vim presentium obtulerint, poenitentiam salutarem sibi postmodum per Confessarios idoneos a locorum Ordinariis approbatos, quibus plenam super praedictis facultatem concedimus, injungendam adimplere teneantur.

§.13. Harumdem vero presentium exemplis etiam impressis &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 3. Novembris 1592. Pontificatus nostri Anno I.

Limitatio hujus facultatis ad biennium.

Absolutio injungenda est pena futuris Confessariis.

Transumptis credi jubet. Dat. Pa. An. I. die 3. Nov.

LX.

Confirmatio Erectionis Collegii Anglicani in Oppido Vallisoleti, Palentinæ Diocesis.

Ex Regest. in Secret. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM nullam firmius praesidium, aut remedium certius inveniri possit adversus eos, qui suis pravis, & erroneis opinionibus Romanam Ecclesiam labefactare conantur, quam & Regionum ab hac peste oppressarum juvenus cujus teneros animos facile est ad virtutem incitare, catholica Religione imbuantur, ac nuper id pie, & attente considerans Charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, cujus egregiam, & vere catholico Rege dignam munificentiam, & liberalitatem multi juvenes ex illo miserissimo Angliae Regno magnis quondam opibus floridissimo, & catholice fidei studio flagrantissimo, nunc vero maximis difficultatibus oppresso, ac teterrima heresis labe devastato, illuc profugi experti sunt, Collegium Anglicanum in Oppido Vallisoleti, Palentin. Diocesis, ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam, & Anglorum, qui, pro fide catholica, voluntariam a dicto Regno exilium sibi elegerunt, quippe aliquando suos Cives a via veritatis declinantes erudiant, subventionem erigi, & institui curaverint, illique pro mantentione juvenum, & aliarum personarum inibi pro tempore commorantium, certos redditus annuos assignaverit, nec non per dilectum filium Nobilem virum Antonium Suesse, & suum apud Nos, Sedemque Apostolicam Oratorem, nobis humiliter supplicare fecerit, quatenus erectionem, & institutionem praefatas confir-

Philippus II. Vallisoleti Collegii pro Alumnis Angliae crexit.

Et Apostolica auctoritate confirmari per tit.

mare, aliasque in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur.

Confirmat Clemens.

§.2. Nos pium, & nunquam satis laudatum Philippi Regis propositum, & opus plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, erectionem, & institutionem dicti Collegii, & omnia, & singula inde sequuta, Apostolica auctoritate, ex certa nostra scientia approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in istis supplementis.

Sub Sede Apostolica pro refectione recipit.

§.3. Nec non Collegium ipsum pro illius salubri directione, & felici incremento, Rectorem, Scholasticos, & Ministros dicti Collegii, ac omnia, & singula illius bonamobilia, & immobilia, cujuscumque qualitatis, & quantitatis fuerint, sub nostra, ac B. Petri, ac hujus sanctae Sedis Apostolica protectione, immediate, suscipimus, ac nobis, & eidem proflus subijcimus.

Et regimini PP. Societatis Jesu committit.

§.4. Nec non regimen, & gubernium immediatum dicti Collegii, Generali, & Provinciali Societatis Jesu in Regno Castellae, & Rectori ipsius Collegii ab ipsis designato supponimus, ita tamen, quod in causis gravibus, quae per ipsos expediri non poterint, ad personam nominandam per dilectum filium nostrum Guilielmum Alanum, Tituli S. Martini in Montibus, Presbyterum Cardinalem Angliae nuncupatum, qui omnimodas vices suas alteri demandare, quoties ei visum fuerit, & demandatas quodcumque revocare possit, recuratur.

Oeconomus rationem suae administrationis Redtori reddere debet.

§.5. Quodque Oeconomus, & alii Ministri, & servientes in dicto Collegio ipsi Redtori, & Ministro, seu Vice-redtori sub sint, & ad eius praescriptum, & mandatum omnino obsequantur, ipseque Oeconomus dicto Redtori volenti, & requirenti, bis in anno, vel quotiescumque ei visum fuerit, rationem de administratis reddere teneatur.

Hic Collegio similibus Collegiorum privilegia conceduntur.

§.6. Praeterea Redtori, Collegio, & Scholaribus praefatis, quod donec illud duraverit, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, gratiis, favoribus, praeminentiis, indulgentiis, & Indultis, quibus Collegia Anglorum, & Germanorum, aequalia Collegia, & Pia Loca in Urbe, & Collegia Anglorum Remense, in Gallia, & Collegium S. Crucis in dicto Oppido Vallisoletano, ac in eis degentes personae quomodolibet utantur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, quorum omnium tenores hic haberi volumus pro expressis.

§.7. Et tam eorum omnium, quam praesentium, etiam impressis Transumptis, manu alicujus Notarii publici, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem, quae ipsis originalibus adhiberetur, ubique in iudicio, & extra haberi debere decernimus, non solum ad instar, sed pariformiter, & aequae principaliter uti, frui, potiri, & gaudere possint, illudque inter illa annumeretur.
Bull. Rom. Tom.V. Par.I.

§.8. Ac Cappellam, sive Ecclesiam, in via Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum recondatur, & Campanas pro Missis, & sepulturis significandis, & alia huic novo Collegio necessaria habere valeant.

Privilegia Cappellae Col legii concessa.

§.9. Quodque ipse Redtor nunc ex Alumnis dicti Collegii pro tempore constituere possit, qui sit ejus Domus Parochus, & illorum omnium inibi habitantium, prout sit in Collegio Anglicano in Urbe instituto, nec non in defectum hujusmodi Alumnii, ipse Redtor, aut quivis alius dicti Collegii Presbyter, de ipsius Redtoris licentia, possit supplere Officium Parochi praefatum in administrandis Confessionibus, Sanctissimae Eucharistiae, ac extremae Unctionis Sacramentis, & sepeliendis mortuis dicti Collegii, indulgemus.

Eique ius Parochiae quoad inibi commorantes additur.

§.10. Praeterea volumus, quod admissio, & exclusio Alumnorum in dicto novo Collegio pro tempore existentium, tam circa numerum, quam qualitates personarum, sit de voto, & sententia Provincialis Societatis Jesu Regni Castellae praefati, aut illius, cui idem ipse Provincialis committet, & dicti novi Collegii Redtoris, cum approbatione personae, cui ipse Guilielmus Cardinalis committet.

Forma admittendorum Alumnorum.

§.11. Quodque Alumnii hujus Collegii in pietate, devotione, cantu, & caeremoniis ecclesiasticis, & sacris Officiis, prout melius ipsis superioribus visum fuerit, exercentur, ac sint Angli nativi, vel Anglorum filii, videlicet alicujus Provinciae Insulae Angliae domtaxat, ac eorum approbationes, & admissiones fiant juxta testimonia, quae secum adferent, ab eodem Cardinali, aut Redtoribus Collegiorum Anglorum de Urbe, vel Remensis, aut aliorum primariorum Nationis Anglicanae, habitantium in Regnis Hispaniarum, aut aliis in locis, qui pro catholicis habentur, & noti existunt, & notitiam admittendorum habere possunt, & haec omnia fiant juxta peculiarem, & privatam institutionem, quam idem Guilielmus Cardinalis de hoc, & aliis rebus in scriptis mittet ad ipsum Redtorem, aut alium in dicto Oppido Vallisoleti pro tempore commorantem, cui idem Guilielmus Cardinalis vices suas committet.

Eorundem qualitates.

§.12. Ad haec, Superioribus dicti novi Collegii, illos, quos in dicto novo Collegio idoneos esse repererint, in facultatibus Artium, & Theologiae, ad Baccalaureatus, Licentiatum, & Magisterii gradus, servata forma Concilii Viennensis, promovendi, & ipsorum graduum solita in eis Regionibus insignia exhibendi; qui sic promoti omnibus gratiis, favoribus, indultis, privilegiis, praerogativis, aut relationibus, quae promotis in Oxoniensi, & Cantabrigiensi in Anglia Academicis, de jure, vel consuetudine, seu privilegio concessa sunt, pariformiter, & aequae principaliter potiuntur.

Privilegium laicorum.

§.13. Ac quaecumque statuta, & ordinationes, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilio Tridentino non contraria, ad prosperum, & salubrem dicti novi Collegii statum, & gubernium condend.

Facultas Constitutiones e-

Sacros Ordines extra tempora, sine Titulo, & a quo cursum faciant.

dendi, & condita, pro temporum varietate, mutandi, ac illorum loco alia subrogandi, & sufficiens licentiam, & facultatem concedimus.

§. 14. Nec non iisdem Alumnis, ut de Rectoris ipsius novi Collegii licentia, & examine precedente, etiam extra tempora à jure statuta, & interstitiis temporum à Concilio Tridentino præscriptis non expectatis, & absque suorum Ordinariarum literis Dimissorialibus, ac sine aliquo Beneficii, vel Patrimonii Titulo, & non obstante quovis natalium defectu, ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, à quibusvis Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentibus, promoveri, & promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, utque ipsi Archiepiscopi, Episcopi Alumnis prædictis Ordines hujusmodi conferre libere, & licite valeant, quemadmodum Collegio Anglorum in Urbe instituto hujusmodi privilegium à fe. re. Gregorio PP. XIII. Prædecessore nostro concessum est, de specialis dono gratiæ dispensamus.

§. 15. Ac insuper juramentum, quod solent præstare Alumni Collegii Angliæ de Urbe, post sex Menses suarum approbationum pro arbitrio Rectoris, videlicet, se paratos fore de mandato Superiorum dicti Collegii vitam ecclesiasticam, & sacros Ordines suscipere, & deinde in Angliam ad juvandas Animas proficisci, censemus, in hoc novo Collegio instituendum.

§. 16. Ac electionem hujus temporis, & personarum mittendarum, iudicio Rectoris ipsius novi Collegii remittimus, cum approbatione Provincialis dictæ Societatis: qui Rector cum ipso Provinciali Sacerdotibus mittendis in Angliam, & Hyberniam, facultatem ministrandi omnia Sacramenta ecclesiastica, excepto confirmationis Sacramento, & ordinis, nec non quascumque personas in Anglia, Scotia, vel Hybernia commorantes ad gremium Sanctæ Matris Ecclesiæ occurrentes, aut jam sub ea viventes confessionibus earum diligenter auditis, ab omnibus peccatis, excessibus, censuris, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam in die Cœnæ Domini legi solitis, contentis, & Sedi Apostolicæ reservatis, (conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, falsitatis literarum, & scripturarum Apostolicarum, delationis Armorum, vel aliorum prohibitorum ad Partes Infidelium, iniectionis manuum violentarum in Prælatos dumtaxat exceptis) absolvendi, & omnes alias ad conversionem animarum, & hæresum extirpationem spectantes, & necessarias facultates à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, aliis Sacerdotibus, ad hoc opus antea missis, concessas, impertiantur.

§. 17. Et ut præmissa omnia suum debitum consequantur effectum, regimen, & gubernium, ac statum hujus novi Collegii, nunc, & pro tempore existentis Generali Societatis Jesu, ut de Rectore, & aliis Ministris sufficientibus, & idoneis dicto novo

Collegio, pro tempore providere curet, in Domino plurimum commendamus.

§. 18. Rogantes quoque dictum Gulielmum Cardinalem, quem ob ejus doctrinam, integritatem, prudentiam, pietatem aliisque animi eximias Dotes, necnon ob longam Anglicanarum rerum experientiam, & usum in mittendis, & providendis Operariis necessariis, & ob singularem, quem erga suos Cives amorem gerit, ad id munus aptissimum confidimus, ac Hispaniarum Regem Catholicum, necnon Archiepiscopos, Episcopos, & alios Prælatos, ac Proceres, & Primates dictarum Regnorum Hispaniarum, & præsertim Præfidentem Consilii Regii in dicto Oppido Vallisoleti, & alios Regios Ministros, ut dicto novo Collegio in omnibus operam ferant, ipsi Gulielmo Cardinali mandantes, ut hujusmodi Collegii curam in spiritualibus suscipiat, atque de Alumnis idoneis provideat.

§. 19. Prædictum vero Regem, & Præfidentem Consilii Regii in dicto Oppido, ut hujus novi Collegii, & personarum in eo pro tempore degentium omnimodam curam, defensionem, & protectionem in temporalibus in se suscipiant, ipsique pro nostra, & dictæ Sedis Apostolicæ reverentia, propensius commendatum habentes in ampliandis, & conservandis juribus Collegii, & personarum in eo pro tempore existentium, sic eos benigni favoris auxilio prosequantur, quod ipsi eorum fulti præsidio, in præmissis, Deo propitio, prosperari possint, ac eidem Philippo Regi à Deo perennis vitæ premium, & à nobis condigna proveniat actio gratiarum, ipseque Gulielmus Cardinalis propterea divinam misericordiam, ac nostram, & dictæ Sedis gratiam valeat uberius promereri.

§. 20. Postremo concedimus facultatem Rectori dicti novi Collegii pro tempore existenti, Judices nominandi, & deputandi Rectorem Collegii S. Crucis pro tempore existentis, vel quemcumque alium in dignitate ecclesiastica constitutum dicti Oppidi Vallisoletani, qui omnes, & singulas causas civiles, & criminales, & mixtas dicti novi Collegii, ac illius Collegialium, & Officialium, & Ministrorum, Religiosis Societatis Jesu exceptis, nec non res, jura, actiones, & Bona private quoad alios, etiam summarie, simpliciter, & de plano, & sine strepitu, & figura judicii, manu Regia, nullaque tela judiciaria servata, sed sola facti veritate inspecta, ac etiam omni, & quacumque appellatione remota, audiant, cognoscant, decident, ac sine debito terminent, cum facultate quoscumque citandi, ac quibus, & quoties inhibendum fuerit, etiam sub penis pecuniariis, & aliis eorum arbitrio imponendis, ac in subsidium juris censuris ecclesiasticis inhibendi, cateraque omnia in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi.

§. 21. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archie-

Et Card. Alani Protektoris

Et Protektioni Regi Catholici

Facultas Rectori concessa Judicem Collegii deputandi

Executores hujus Constitutionis designati

piscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis dictorum Regnorum Hispaniarum, & dicti Oppidi Vallisoletani, & in particulari venerabilibus fratribus Episcopis Salamantin. Legionen., & Segovien. nunc, & pro tempore existentibus, & dilectis filiis D. Alphonso de Mendoza, Abbati Vallisoletano, & D. Francisco de Reynoso Abbati de Ussillos per presentes, motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quacumque ubi, & quando opus fuerit, aut quoties pro parte Rectoris dicti novi Collegii, pro tempore existentis, fuerint requisiti, solemniter publicantes, dictoque Rectori, & novo Collegio in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos decreto, confirmatione, concessione, Indulto, licentia, facultate, ac aliis præmissis pacifice gaudere, ac eisdem presentes literas, & in eis contenta quacumque perpetuo inviolabiliter observari, non permittentes eos super eisdem præmissis, vel eorum aliquo, per quoscumque Judices, vel personas cujuscumque status, gradus, aut conditionis existant, quacumque etiam auctoritate fungantur, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, quovis quæsito colore, vel ingenio, impediri, molestari, vel alias quomodolibet inquietari, contradicere quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 22. Non obstante nostra de non concedendis Indulgentiis ad instar, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, neque dicti Oppidi, & illius Tribunalium juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, ac formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis: quibus omnibus eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Novembris 1592., Pont. nostri Anno primo.

Dat. die 3. Novembris 1592. An.I.

Derogatio contrariorum

Confirmatio Sententiarum per Lutium, Sanseverinum, U. S. Referendarium, occasione Visitationis Basilicarum, Monasteriorum, & Locorum Piorum Urbis, illiusque Districtus latorum super quibuscumque Causis.

Dilecto filio Magistro Lutio Sanseverino in utraque Signatura vestra Referendario.

CLEMENS PAPA VIII

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. CUM tu, quem nos nuper Judicem ordinarium, & exequatorem quarumcumque causarum, tam civilium, quam criminalium, occasione visitationis Ecclesiarum, Monasteriorum, & Piorum Locorum Urbis, & illius Districtus, Virotum, & Mulierum in judicium quoquo modo deductarum, & deductarum per alias nostras literas deputavimus, prout in illis latus continetur, in nonnullis quandoque causis per nos tibi sive oretenus, sive per rescriptum supplicum, Libellorum, Memorialium nuncupatorum, ac per Visitatores, seu Coadiutores Visitationis hujusmodi per nos deputatos, seu alterum ipsorum, commissis, judicari, quarum alique ad munus Visitationis prædictæ non spectare, alie vero specialem commissionem, & particularem rescriptum manu nostra firmatum requirere videbantur.

§. 2. Nos, ne ullo umquam tempore, etiam ex eo, quod de voto dictorum Coadjutorum, in earumdem causarum expeditione per te capto forsitan non constet, de gestorum per te validitate, aut de tua jurisdictione, & auctoritate quoquo modo dubitari contingat, omnium, & singularum hujusmodi causarum coram te hæcenus introductarum, & forsitan expeditarum status, & merito, qualitates, & circumstantias, necnon omnium, & quorumcumque per te gestorum tenores presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula per te hæcenus in quibuscumque causis coram te introductis, sive ad munus Visitationis hujusmodi spectent, sive non, & quascumque personas, tam laicas, quam ecclesiasticas, cujusvis sexus, & quacumque auctoritate, dignitate, etiam Episcopali, & majori fulgentes concernant, & sive à Nobis vive vocis oraculo, aut per simplex rescriptum Libellorum, supplicum, qui Memorialia appellantur, sive à prædictis Visitatoribus, seu Coadjutoribus, tam huc usque deputatis, quam aliis forsitan posthac deputandis, vel aliquo ipsorum tibi nostro nomine, vel vigore facultatum ipsi à nobis concessarum commissæ fuerint, gesta, & acta, decreta, ordinationes, sententias, quacumque etiam

Et Reges. in Sec. Breve

Visitator nonnullas Causas definiverat, quæ specialis commissione indigebant.

Audientie Apostolicæ causæ decisis nullæ declarantur Pontificis

exequutioni demandata, non solum de voto dictorum Coadjutorum, sed de expresso ordine, ac mandato nostro fuisse facta, in verbo Romani Pontificis attestatur, eaque omnia, & singula, nec non inde sequuta quaecumque, auctoritate Apostolica tenore presentium confirmamus, & approbamus, illisque Apostolicae nostrae confirmationis robur adjuicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti, nec non jurisdictionis, & alios quosvis defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplemus.

Speciali tenore quodam Causa pendentis eidem tribuit facultatem.

Universitas

§. 3. Atque omnia, & singula praemissa, nec non quaecumque per te posthac in quibuscumque similibus, vel dissimilibus causis, de simili viva vocis oraculo, rescriptoque, & commissione nostris, nec non dictorum Coadjutorum, tam deputatorum, quam posthac deputandorum, sive nostro nomine, sive vigore suarum facultatum ordine per te assumendis, & coram te introducendis, gerenda, decernenda, ordinanda exequenda, sententiaque ferendas, & alia quaecumque acta faciendi, valida, firma, & efficacia esse, & fore, perinde ac si particulari ad ea fuisses, & esses facultate, & Jurisdictione suffultus, aut specialem in illis omnibus, & singulis a nobis commisionem, etiam manu nostra signatam obtinisses, & obtineres, de quibus omnibus, & singulis, ac de ipso voto in illis per dictos Visitatores, seu Coadjutores visitationis ferendo, simpliciter attestati, & assertioni stari debere.

Chasote in solute.

§. 4. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid fecerit super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Tibique contra quascumque personas, tam laicas, quam Ecclesiasticas seculares, & quosvis ordinis regulares, quavis auctoritate, & dignitate, etiam Episcopali, & majori fulgentes, ratione huiusmodi causarum, cum res tulerit, etiam ad carcerationem, tormenta, & alias quascumque poenas spirituales, & temporales procedendi, sine aliquo irregularitatis, aut poenarum ecclesiasticarum incurfu, plenam, & liberam facultatem tribuimus, & impartimur.

Derogatio concetiorum

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, ac dictae Urbis, & quorumcumque Monasteriorum, Hospitalium, ac Piorum, & religiosorum Locorum, nec non Ecclesiarum, & Basilicarum statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis Locis, Ecclesiis, & personis huiusmodi in contrarium premisorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: quibus omnibus illorum tenores, presentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse deroga-

mus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 3. Novembris 1592. Pont. Nostr. Anno primo.

Dar. die 7. Novembris 1592 An.I.

XLII.

De Sacris Bibliis juxta exemplar Typographiae Vaticanae edendis.

Ex Regest. in Secret. Breu.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Um sacrorum Bibliorum vulgata editionis Textus, summis laboribus, ac vigiliis restitutus, & quam accuratissime mendis expurgatus, benedicente Domino, ex nostra Typographia Vaticana in lucem prodeat: Nos, ut impostero idem Textus incorruptus, ut decet, conservetur, opportune providere volentes, auctoritate Apostolica, tenore presentium, districtius inhibemus, ne intra decem annos a data presentium numerandos tam citra, quam ultra Montes, alibi, quam in nostra Vaticana Typographia a quoquam imprimatur.

Intra Decennium S. Biblia alibi quam in Vaticana Typographia imitari vetat.

§. 2. Elapso autem praefato decennio, eam cautionem adhiberi praecipimus, ut nemo hanc sanctarum Scripturarum editionem Typis mandare praesumat, nisi habito prius Exemplari in Typographia Vaticana excusso: cujus Exemplaris forma, ne minima quidem particula de Textu mutata, addita, vel ab eo detracta, nisi aliquod occurrat, quod Typographice incuriae manifeste adscribendum sit, inviolabiliter observetur.

Elapso Decennio imprimi jubet juxta exemplar Vaticanam.

§. 3. Si quis vero Typographus in quibuscumque Regnis, Civitatibus, Provinciis, & locis tam nostrae, & S. R. E. ditioni in temporalibus subiectis, quam non subiectis, hanc eandem sacrarum Scripturarum editionem intra Decennium praedictum, quoquo modo; elapso autem decennio, aliter quam juxta huiusmodi Exemplar, ut praefertur, imprimere, vendere, venales habere, aut alias edere, vel evulgare: aut si quis Bibliopola a se, vel ab aliis quibusvis post datam presentium huius editionis impressos libros, seu imprimendos a praefato restituito, & correcto Textu in aliquo discrepantes, seu ab alio, quam a Typographo Vaticano intra decennium excusos, pariter vendere, venales proponere, vel evulgare praesumpserit, ultra amissionem omnium librorum, & alias arbitrio nostro infligendas poenas temporales, etiam majoris excommunicationis sententiam, eo ipso incurrat, a qua nisi a Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constitutus, absolvi non possit.

Poenae contra Typographos & Bibliopolas incedentes.

§. 4. Mandamus itaque universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum, & locorum etiam regularium Praelatis, ut praesentes literas in suis quibusvis Ecclesiis, & Jurisdic-

Exequutio praesentium Commissionis locorum Ordinaris commissa.

tionibus, ab omnibus inviolabiliter perpetuo observari curent, & faciant. Contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio concetiorum

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in generalibus, Provincialibus, vel Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus, ac quorumcumque Ecclesiarum, Ordinum, Congregationum, Collegiorum, ac Universitatum, etiam studiorum generalium, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodocumque emanatis, & emanandis, quibus omnibus ad hunc effectum latissime derogamus, ac derogatum esse decernimus.

Transumptum hinc.

§. 6. Volamus autem, ut presentium transumptis, etiam in ipsis voluminibus impressis, eadem in iudicio, & extra fides ubique adhibeatur, quae ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dar. die 9. Novembris 1592 An.I.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 9. Novembris 1592, Pontificatus nostri Anno I.

XLIII.

Privilegia pro Conclavistis, qui in Conclavi, in quo hic Pontifex electus fuit, interfuerunt.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Causa indulgentiarum.

Quitati consentaneum censemus, dilectos filios Conclavistas, qui in Conclavi, in quo divina favente clementia, ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, ut familiares domesticis inserviendo interfuerant, quique ea de causa labores, vigiliis, & incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum, congruis favoribus, gratiis, & privilegiis pro cuiusque meritis exornare.

Conclavista Papa familiae res sunt notae riqque Sede Apostol. &c.

§. 1. Conclavistas itaque praedictos, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, & ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, eorum supplicationibus hac in parte inclinati, Conclavistas praefatos in veros, indubitatos, & non fictos Familiares, & continuos Commensales nostros, & eos qui ex

illis Clerici sunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque venerabilis frater noster Alphonsus Episcopus Ostiensis Jesualdus, & dilecti filii nostri tituli S. Mariae in Transiberim Presbyter ab Altaemps, ac Franciscus S. Mariae in Via Lata Diaconus Sfortia, nuncupati Cardinales, gradu, nobilitate, ac aliis meritis dignos tali honore iudicaverint, in nostros, & Apostolicae Sedis Notarios recipimus.

Comitibus Palatii Notulibus &c.

§. 2. Ac tam illos, quam alios Conclavistas singulos, qui singillatim ab eisdem tribus Cardinalibus dignitatis honore approbati fuerint, Sacri Palatii, & Aulae Lateranensis Comites, ac Milites. Ac tam illos, quam omnes, & singulos alios Conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles quique Urbis, vel alicujus alterius ex aliis Civitatibus temporali dominio nostro, & dictae Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis Civis esse voluerint, singulos in ea ipsa Civitate tantum, quam singillatim eorum quisque elegerit, & ad quam ab eisdem Cardinalibus se admitti petierit, veros Civis ad instar, & nulla proflus differentia inter eos, & singulos alios veros originarios antiquissimos, & nobiles, ac participantis Civis ipsius Urbis, & Civitatis, ita ut ipsi in civilitatem, & ipsa civilitas ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, Apostolica auctoritate tenore presentium creamus, constituimus, deputamus, & nobilitatis, ac civilitatis titulo, honore, & insignibus decoramus, aliorumque familiarium continuorum Commensalium Nobis actu in Palatio nostro Apostolico servientium, & in illius Tinello comedentium, & bibentium, ac nostrorum, & dictae Sedis Notariorum, Palatiique, & Aulae praedictorum Comitum Militum, ac Nobilium, & Civium huiusmodi originarios numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, & non fictis familiaribus, continuis Commensalibus, ac Notariis nostris, Comitibusque, Militibus, ac Nobilibus, & Civibus haberi, & reputari volumus, & mandamus.

Et eorum indultis &c.

§. 3. Hisque, ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus, & literis, tam gratiam, quam iustitiam concernentibus, se familiares, continuos Commensales nostros, ac Comites, Milites, Nobiles, & Civis etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones, & literae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed valide, & efficaces existant. Nec non ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuscumque, ac proflus similibus antelationibus, & antelationum prerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, honoribus, gratiis, concessionibus, & indultis, ac iuribus, quibus alii nostri familiares continui Commensales tempore dictae assumptionis nostrae ad summi Apostolatus apicem, ac quibus alii ejusdem Sedis Notarii etiam de numero participantium exi-

existentes, etiam si habitum, & Rochettum Notariorum dicte Sedis non deserant, Palatiique, & A lae predictorum Comites, ac Milites, & Nobiles, ac etiam originarii, & antiquissimi Cives Urbis, seu Civitatis, quam ut praefertur, elegerint, quique ex utroque parente vere nobile, & Cive originario, & antiquissimo procreati de jure, statuto, consuetudine, vel ex aliquo speciali privilegio, seu alias quomodolibet, etiam quoad assequeutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas pro tempore editas, utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in iudicio, & extra, sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium praedictis, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant realiter, & integre in omnibus, & per omnia, etiam in Urbe, & Civitate hujusmodi non habitaverint, perinde, ac si de vere nobili genere ex utroque parente nobili originario, & antiquissimo Cive procreati forent, ac hujusmodi prerogativa, privilegia, exemptiones, gratia, favores, concessionem, indulgentia, & jura, quae pro aliis nobilibus, & civibus originariis emanarunt, & quae ratione nobilitatis, & civilitatis naturalis, & originariae aliis competunt, pro eisdem Conclavistis in specie emanassent, aut emanarent, & eis naturaliter de jure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competenter, indulgemus.

Exemptio a solutione decimarum, & impositionum etc.

§.4. Necnon eosdem Conclavistas singulos a solutione, & exactione decimarum, & cujuscumque pedagii, subsidii, gabellae, & cujusvis alterius oneris, tam ordinarii, quam extraordinarii, ubicumque locorum, & ex quacumque quantumvis gravi, & urgentissima, ac excogitabili causa, & occasione impostorum, & pro tempore imponendorum, liberamus, & eximimus, liberosque, & exemptos fore, & esse decernimus. Districtus inhibentes, ne exactores pedagiorum, decimarum, subsidii, gabellarum, & onerum hujusmodi, ad aliquam solutionem cogere, & compellere, aut alii quicumque cujuscumque ecclesiastica, vel secularis dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, eos super praemissis, eorumve usu, possessione, vel quasi, directe, vel indirecte, quovis quavis colore vel ingenio molestare, vel alias quomodolibet impedire quoquo modo praesument.

Remissio fructuum indebiti perceptorum ob nullam horarum canonice etc. ac etiam irregularitates.

§.5. Ipsique Conclavistis singulis quoscumque fructus, redditus, & proventus ecclesiasticos, ac etiam occasione pensionum annuarum ipsis, vel eorum alicui reservatarum, ratione omissionis horarum canonicarum indebite perceptos, cujuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus, & condonamus. Ac cum eisdem super inhabilitate propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod censuris hujusmodi ligati, missas, & alia divina officia, (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, & alias divinis se immiscue-

rint, ut illa, & aliis praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, etiam rite promoveri, & in illis, ac susceptis per eos alias rite ordinibus, etiam in altaris ministerio ministrare libere, & licite possint, auctoritate, & tenore praemissis de specialis dono gratiae dispensamus.

§.6. Necnon eosdem Conclavistas, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato, & illicito, non tamen presbyteri coitu forsan procreati sint, legitimamus, omnemque ab illis geniturae maculam, sive notam abstergimus, & abolemus, ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis, & maternis, ac aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen praedictis venientium ab intestato, vel ex fideicommissis, vel alia de jure valida dispositione, succedere, & illa donationis, vel alio quovis titulo consequi, & habere. Necnon ad dignitates, honores, & quaecumque alia officia secularia, publica, & privata eligi, & assumi, illaque gerere, & exercere in omnibus, & per omnia, perinde ac si de legitimo matrimonio procreati forent. Ac eodem defectu non obstante, si aliud Canonicum impedimentum eis non obstat, ut clericali charactere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, & ad omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines, si nondum promoti existunt, promoveri, ac postmodum characterem, & ordinibus hujusmodi, illorumque privilegiis, uti, ac in eisdem ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, libere, & licite valeant, dicta auctoritate eorumdem tenore praesentium, etiam de specialis dono gratiae, dispensamus.

Habilitatio legitimorum ad officia secularia etc.

Dispensatio circa delationem habitus, & tonsurae, pro Conclavistis habentibus pensionem centum ducatorum.

§.7. Et insuper eosdem Conclavistas omnibus, & singulis, quod ratione quarumcumque pensionum ipsis, & eorum cuilibet (non tamen ultra summam centum ducatorum auri de Camera pro quolibet nunc, & pro tempore reservatarum, & reservandarum) in habitu, & tonsura per Constitutionem sel. rec. Sixti Papae V. Praedecessoris nostri desuper editam declaratis, & praescriptis incedere, illosque deferre minime teneantur, & ob non delationem habitus, & tonsurae hujusmodi, amissionis earumdem pensionum, vel alias poenas in dicta Constitutione contentas, nullatenus incurrant, aut incurrisse censentur, dummodo tamen, alias habitum decentem, & honestum deserant, concedimus, & indulgemus.

Littera Apostolica gratiae pro eis expediantur.

§.8. Praecipimus quoque, & mandamus, quod omnes, & quaecumque gratiae, provisiones, commenda, & quavis alia littera Apostolica, ac etiam in forma brevis pro illis expediende, gratis ubique expediantur, & expediri debeant. Eisdemque Conclavistis in forma Brevis, tam de capienda possessione in nomine Camerae Apostolicae, quam in favorem literarum Apostolicarum, ubi illi super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, etiam gratis dec-

dentur, & concedantur, ac dari, & concedi omnino debeant. Nec non singulis Conclavistis Beneficiatis, vel ad Sacros etiam Presbyteratus Ordines promotis, non tamen Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, seu Vicariis, ut leges, & civilia jura ad quinquennium dumtaxat audire, & in illis gradus consuetos suscipere, & quoscumque actus scholasticos exercere, & postquam idonei reperti fuerint, etiam ad doctoratus gradum promoveri.

Indultum quoad pensiones.

§.9. Necnon Conclavistis praedictis, & eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel Canonici Metropolitanis, seu aliarum Ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romana Curia, quam extra eam, ad id per eos, & eorum singulos eligendi, seu eligenda, quascumque pensiones annuas eis, & eorum singulis super quibusvis fructibus, redditibus, & proventus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum, & Militiarum, etiam S. Joannis Hierosolymitani, regularium, seu fructus, redditus, & proventus beneficiorum hujusmodi reservatos, usque ad summam centum ducatorum auri de Camera hujusmodi, in toto, vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatae fuerint, alias similes pensiones annuas, tertiam partem omnium fructuum dictorum beneficiorum non excedentes, seu fructus, redditus, & proventus hujusmodi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis per eosdem Conclavistas, & eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quocumque, & qualicumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo, & forma quibus eisdem Conclavistis reservata, vel reservati fuerint, etiam absque beneficiis ipsa obtinentium consensu integre persolvendas, seu per eos propria auctoritate persolvendas, exigendas, & levandas, reservare, constituere, concedere, & assignare, libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus. Decernentes ipsas translationes, & novas reservationes, Constitutiones, & assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere. Ipsaque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, & proventus reservata fuerint, obtinentes, ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Privilegium de non registrandis.

§.10. Necnon eosdem Conclavistas eorumve aliquem ad praesentes literas in Camera praedicta insinuandas, aut admitti, & registrarum petendum minime teneri, nec illas, etiam intra tempus legitimum insinuatae, admittae, aut registratae non fuerint, minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere.

Clavus hujus concessionis praeservativa.

§.11. Ac eisdem praesentes, & in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

modificationibus, decretis, & Constitutionibus Apostolicis similium gratiarum revocatorum, vel quae illas limitarent, aut moderarentur, quae a Nobis, & dicta Sede pro tempore, & ex quibusvis causis etiam urgentissimis, & in favorem fidei, ac divini cultus augmentum etiam consistorialiter, vel alias quavis auctoritate hactenus, vel impo-

Clavula sublata.

§.12. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios in quavis causa, vel instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputantur.

§.13. Quocirca mandamus dilectis filiis Rescribendario, & Computatori literarum Apostolicarum Scriptorum, ac aliis, ad quos pertinet, in virtute sanctae obedientiae, & sub poena indignationis nostrae, ut literas Apostolicas super praemissis omnibus, & singulis, tam conjunctim, quam divisim, ac pro singulis, quibus concessa sint, & seorsum, ac separatim, cum omnibus, & quibuscumque derogationibus, decretis, & clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis, etiam Abbreviatorum, Solicitatorum, Secretariorum, plumbique, & Registri, absque alia pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis faciendam, omni contradictione, & dilatione cessantibus, signent, expediant, & expediri faciant. Necnon Venerabilibus fratribus Americis, & Camerinen. Episcopis, ac dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, literas praedictas, ac omnia, & singula in eis contenta, ubi, & quando expedierit, ac quoties pro parte dictorum Conclavistarum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant literas, & in eis contenta hujusmodi, inviolabiliter observari. Non permittentes Conclavistas praedictos per quoscumque desuper quomodolibet impediri, seu molestari. Contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo.

Derogatio contrarietatum.

§.14. Non obstantibus praemissis, ac de certo Notariorum numero, etiam si ad illud nondum devenit sit, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac nostra de praestando consensu in pensionibus, nec non praememoriae Pii Papae IV., de similibus, vel dissimilibus gratis in dicta Camera infra tres menses praesentandis, & registrandis, ac recolenda memoriae Pii V. Praedecessorum nostrorum contra illegitimos, necnon Praedecessorum Concilii, ac aliis Apostolicis in Universalibus, & Provincialibus, ac Synodalibus Conciliis editis, specialibus vel generalibus Constitutionibus, & Ordinatio-

nibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Hospitalium, Ordinum, & Militiarum, ac etiam Urbis, aliarumque Civitatum, Oppidorum, & Terrarum, necnon Camerae praedictae, & quarumcumque Universitatum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis, & etiam novis reformationibus, necnon etiam legibus, tam Pontificiis, quam Imperialibus, Regiis, & Ducalibus, ac etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Superioribus, & personis, ac locis quibusvis in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam vim contractus, & statuti perpetui continentibus, ac etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, ac consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod Sacrista, & Magister Coereptuarum Cappellae nostrae, ac Medici, ceterique omnes, & singuli, qui etiam in ipso Conclavi, Nobis, & Cardinalibus, aut Cappellae praedictae inserviendos interfuerint, quibuscumque privilegiis, & facultatibus per praesentes concessis, ad quae habiles, & idonei, a tribus Cardinalibus praedictis iudicati fuerint, gaudeant, & sub illis comprehendi debeant.

Fides transumptorum.
D.P. An. L. die 9. Nov. 1592.

§.15. Quodque praesentium transumptis etiam impressis &c.
Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, quinto Id. Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

XLIV.

Approbatio, novaque concessio facultatis Fratrum Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, in diebus S. Catherinae, ac Cinerum, & Coenae Domini, generalem faciendi benedictionem, & absolutionem.

Hujus absolutionis, & benedictionis formam praescripsit, & etiam in die S. Antonii, & S. Laurentii fieri permisit hic idem Pontifex. Const. Cum nos.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

I Nfirma aevi conditio sepe efficit, ut res, vel maxime nobiles, ex hominum memoria sensim excidant.

§.1. Quo genere incommodi, Ordo B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum effectus esse dicitur in hoc more antiquissimo ab immemorabili tempore observato, videlicet, quod ipsa Religio potest in diebus S. Catherinae Virginis, & Martyris, & Cinerum, & Coenae Domini, omnes tam Religiosos, quam seculares, nimirum in Ecclesia praesentes, & genuflexos, post confessionem a sacerdote coram omnibus recitatum de more absolvere, & benedicere, ut etiam aliae Religiones facere consueverunt.

§.2. Sed quia hoc solum ex traditione observatur, & nescitur, a quo Romano Pontifice sit hujusmodi facultas absolvendi dictae Religioni concessa, eo quod tractu temporis, & litera Apostolica, & alia chirographa dictae Religioni fuerint deperdita.

§.3. Nos de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super statu Regularium deputatorum, ac supplicationibus dilecti filii Magistri Petri Machado Provincialis Provinciae Castellae dicti Ordinis in hac parte inclinati, hanc facultatem praevia dicta confessione, ut praefertur, de more a sacerdote coram omnibus recitata, absolvendi, & benedicendi omnes praesentes, tam Religiosos, quam seculares, dictis diebus, generalem, & inveteratam, Apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, & confirmamus, & eidem Religioni, quatenus opus sit de novo concedimus.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Volumus autem, quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae ob signatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae adhiberetur eidem praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 20. Novembris 1592, Pontificatus nostri Anno I.

XLV.

Indultum Administratori pro tempore Militiarum Jesu Christi, S. Jacobi, & de Avis conferendi bona dictarum Militiarum, quae annuum redditum 100. scutorum non excedunt non Militibus.

Charissime in Christo Filio nostro Philippo Portugalliae, & Algarbiorum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo Fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. E Xpositum Nobis nuper fuit Majestatis tuae nomine, quod licet dudum fel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster

Consuetudo Ordinis absolvendi, & benedicendi, statibus diebus, omnes Religiosos, & seculares post confessionem.

Et quia ignoratur a quo Pont. ista facultas fuit Ordini concessa.

Ideo ab isto Pont. approbatur, & de novo conceditur.

Quibuscumque non obstantibus.

Exemplorum Bullae fides.

D.P. A.I. die 20. Nov. 92

Ex Reg. in Sect. Rev.

Pius V. bona harum Abbatiarum non nisi eorumdem fieri

§.1. Ad clare mem. Sebastiani Portugalliae, & Algarbiorum Regis instantiam, & supplicationem per suas literas 23. Maii 1568. expeditas constituerit, & ordinaverit, quod nulla bona cujusvis qualitatis, & valoris existentia, ad aliquas ex Militiis Jesu Christi, S. Jacobi, & de Avis in dictis Regnis institutis, quarum tunc ipse Sebastianus Rex perpetuus Apostolica auctoritate deputatus Administrator existeret, spectantia, & pertinentia alicui personae, sive ad vitam, sive ad plures generationes conferrentur, nisi cum habitu illius Militiae, cujus bona conferenda essent, ac alias, prout latius in praedictis literis continetur.

Hac prohibitio difficile exequi potuit

Clemens Pii Literas in bonis annis redditus 100. sc. exsequendas esse declarat.

Bona vero in novis valoris per ad Militiarum Administratores etiam non Militibus posse concedi.

Derogatio contrariorum

§.2. Praedicta tamen litera ob nonnullas difficultates, sicut in omnibus plenarium effectum sortite non fuerunt, nunquam multo minus adimpleri possunt, cum sint in dictis Militiis aliqua bona, seu proprietates ita tenes, & parvi redditus, ut ad commodum cujusvis Militis sustentationem minime sufficiant, ac propterea ad eorumdem bonorum titulum, quilibet habitu praedictarum Militiarum insigniri absque maximo illarum contemptu non potest. Quare Nobis ejusdem Majestatis tuae nomine fuit humiliter supplicatum, quatenus in praemissis de opportuno aliquo remedio providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur honestis votis tuis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere cupientes, ac praedictarum Pii Praedecessoris literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, easdem Pii literas in hac parte ita moderamus, ut tantummodo in iis bonis, & redditibus, quae jam in titulos Commendarum erecta sunt, & Commendae nominantur, & habentur, necnon in Guberniis, & Tenentis, quae Alcaydarias maiores dicuntur, aliisque bonis, redditibus, & juribus, quae valorem annuum centum scutorum Cruciatorum nuncupat. excedunt, & ad praedictos Ordines, & Militias spectant, locum habeant, ita ut haec nulli, qui non sit habitu illius Militiae, ad quam bona hujusmodi respective spectant, conferri possint.

§.4. Cetera vero bona, proprietates, & jura eorumdem Militiarum, dummodo valorem annuum centum scutorum non excedant, Majestatis tuae moderni ipsarum Militiarum Apostolica similiter auctoritate deputati Administratoris, tuorumque successorum illarum Administratorum pro tempore arbitrio, vel cum habitu Militiae ad quem spectabant, vel sine eo, prout tibi, & illis magis expedire videbitur, concedi, & conferri possint. Sicque Majestati tuae, & Successoribus praedictis in perpetuum per praesentes indulgemus, ac plenam facultatem concedimus.

§.5. Non obstantibus literis praedictis, ac omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis, irritantibusque, & aliis decretis, nec non quibusvis Constitutionibus, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

& Ordinationibus Apostolicis, dictarumque Militiarum, & cujusvis earum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 21. Novembris 1592, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 21. Novem. 1592. An. I.

XLVI.

Institutio Orationis Quadragesima horarum, alternatim, & jugiter habenda, in Ecclesiis, & Pii Locis Almae Urbis, ad praescriptam Ecclesiarum, & temporis distributionem, cum indulgentiarum concessione.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Clero, & Populo Romano, salutem, & Apostolicam benedictionem.

G Raves, & diuturna Christiana Reipublicae calamitates, quae peccatis promerentibus, quotidie magis ingravescent, pastorem sollicitudinem nostram, quam universae Ecclesiae debemus, assidue commovent, magno sane cum doloris sensu praesentium malorum, & impendentium periculorum motu, sed praecipue cor nostrum, & paterna viscera nostra transfigit luctuosus status nobilissimi, & olim florentissimi Galliae Regni, quod tot jam annos summa rerum perturbatione, & omnium malorum acerbitate conflatur, serpunt in dies latius haeresum incendia, iamque patri furere inflammata Sanctae Ecclesiae inimici hinc haeretici, inde Turcae cervicibus nostris propriis imminet, plane ut manifeste omnibus appareat, ad tam multa incommoda repellenda inanem esse omnem operam hominum, inanes labores, & imbecilles vires, nisi coelestis gratiae auxilio roborentur, quod ut consequi possimus, confugiamus necesse est ad illam desideriorum nostrorum fidem internuntiam, atque interpretem, & honorum omnium conciliatricem orationem, quae ex corde humili, & animo contrito emissa coelos penetrat, iram Dei mitigat, plagas, & flagella avertit, & divinae misericordiae impetrat abundantiam: est enim, ut sancti Patres illam vocant, clavis caeli, & cum ascendit Oratio, descendit Dei misericordia, & quidem tanto facilius, & uberius descendit, quanto major fidelium, ac piorum multitudo in uno charitatis spiritu copulata continuatas adhibet preces.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Quare memores verbi Domini, quod est apud Sanctum Prophetam: Invoca, inquit, me in die tribulationis, eruam te, & honorificabis me: statim ad placandum Deum, ut avertatur ira ejus a populo suo

Institutio Orationis de qua in rubrica.

fuo, & ad ejus opem his difficillimis temporibus impetrandam, perpetuam sine intermissione orationem publice in hac Alma Urbe sic instituire, ut in Ecclesiis Patriarchalibus, & insignibus Collegiatis, necnon S. R. E. Cardinalium titulis, & Diocanis, & Regularium, atque etiam Confraternitatum Ecclesiis, quæ seorsim descriptæ erunt, certis præfixis diebus, pia, & salutaris Quadraginta horarum oratio celebretur, ea servata Ecclesiarum, & temporis distributione, ut die, noctuque, quavis hora, toto vertente anno, sine intermissione orationis incensum in conspectu Domini dirigatur.

Hortatio ad pie sibi orandi pro causis hic enarrata.

§.2. Quamobrem vos omnes, quos uti peculiare istius præcipuo complectimur affectu, vehementer in Domino hortamur, ut in hoc saluberrimo, & pernecessario orandi studio, vos ipsos pie, & diligenter exercetis. Pauperes omnes sumus, & Dei gratia indigemus, honorum omnium auctor, & largitor est Deus, nihil boni adipisci, nihil mali evitare sine eo possumus, petite ergo, & accipietis, pulsate, & aperietur vobis. Orate pro Ecclesia Sancta Catholica, ut dissipatis erroribus, unius fidei veritas toto terrarum orbe propagetur. Orate ut peccatores redeant ad cor, & ne scelorum fluctibus absorbeantur, sed per poenitentiam tabulam salventur. Orate pro Regum, & Christianorum pace, & unitate. Orate pro afflicto Regno Gallie, ut qui dominatur cunctis Regnis, & cujus voluntati nihil resistit, Regno Christianissimo, & optime de Christiana Religione merito, veterem pietatem, & pristinam tranquillitatem restituat. Orate ut fidei hostes teterrimi Turcæ, qui furore, & audacia incensi, Christianis omnibus servitutem, & vastitatem minitari non cessant, ipsius Dei Omnipotentis dextera conterantur. Orate denique pro Nobis ipsis, ut Deus infirmitatem nostram sublevet, ne tanto oneri succumbamus, sed det Nobis in populo suo, verbo, & exemplo proficere, & opus ministerii nostri adimplere, ut una cum grege Nobis, licet immeritis credito, ad vitam sempiternam perveniamus, per asperionem sanguinis Agni immaculati, quem in Altari offerimus, & Deo Patri representamus, ut respiciat in faciem Christi sui, & pareat Nobis peccatoribus, intercedente etiam advocata nostra Sanctissima Virgine Dei genitricæ Mariæ, Sanctisque omnibus cum Christo Domino regnantibus.

Hæc Oratio instituta in Palatio Apostolico in prima Dominica Adventus.

§.3. Hanc autem piam orationem Nos ipsi primum in nostro Apostolico Palatio, prima Dominica sacri Adventus post missarum solemniam inchoabimus, cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, & qui in Urbe adsunt Episcopis, & Prælati, ut deinceps suo ordine in cæteris Urbis Ecclesiis ad præscriptam formam celebretur, & salutaris consuetudo sine intermissione orandi rite, ac devote inducatur.

Indulgentia pro orantibus

§.4. Cæterum, ut eo propensius in hoc pio instituto perseveretis, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Aposto-

lorum Petri, & Pauli auctoritate confisi omnibus, & singulis utriusque sexus Christianidelibus vere poenitentibus, & confessis, ac Sanctissimo Eucharistia Sacramento refectis, qui in quacumque Ecclesia, ubi oratio hujusmodi indicta fuerit, devote orando unam saltem horam perseveraverint, plenariam peccatorum suorum indulgentiam concedimus, & elargimur; iis vero, qui inibi pias ad Deum preces breviori temporis spatio effuderint, septem annos, & totidem quadragenas de inunctis sibi, aut alias debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxamus.

Datum Romæ apud S. Petrum die vigesima quinta Novembris, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno I.

D.P.An.I. die 25. Nov. 1592.

XLVII.

Echebarem Regem Mogor hortatur ad agnoscendam, & sequendam Christianam Fidem, & audiendos Presbyteros Societ. Jesu.

Ex Regest. in Secret. brev.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Echebari Regi Mogor Illustri.

Charitas Dei, & Domini Nostri Jesu Christi, cui inservimus, facit, ut nullius omnino hominis salutem à nostra cura, & studio alienam ducamus: In te autem, præter hanc communem causam, multæ sunt propria, quibus te diligamus, tibi que summam, ac sempiternam beatitudinem cupiamus, excellens quædam bonitas, naturæ humanitas, benignitas cum erga omnes, tum propria quedam erga Sacerdotes nostros Societatis Jesu, animus denique à Christiana Fidei præceptis, & monitis audiendis non abhorrens. Hæc enim omnia narraverunt Sacerdotes illi tui cupidissimi. Hæc igitur causæ effecterunt, ut ad te scriberemus, vellemusque has literas, tanto locorum intervallo testes esse nostræ erga te charitatis, præcætemurque tibi à Domino veræ Fidei agnitionem, & cultum, sine quo salutis spes nulla esse potest.

Echebari Regi qualitates.

§.1. Hanc Fidem Jesus Christus Dei Filius suo ore docuit, Discipulorum cordibus inservit, miraculis innumeris firmavit, suo ipsius sanguine pro salute Mortalium omnium sponte profuso sanxit. Apostolorum predicatione toto Terrarum Orbe propagavit, quotidieque per servos suos diffundit. Nam, quid aliud, tam multis in Locis, tam à Nobis, tam inter se disjunctis laborant Sacerdotes nostri, nisi, ut quam plurimos possint ad Christi Fidem, atque ad sanctitatem vocare, Qua mercede? nulla alia, nisi ipsorum salutis, hanc enim suum maximum lucrum esse ducunt, nihil mortale, & caducum spectantes, sed omnes ad illam Gloriam aspirare, & pervenire

Eum hortatur Clemens, ut PP. Soc. Jesu audiat Evangelium prædicantes.

XLVIII.

Validatio Suppressionis Præposituræ Sancti Thomæ Senen., quæ fuerat Ordinis Humiliatorum, ac illius erectionis in Præceptoriam Militiæ S. Stephani unitam, quamvis Apostolicæ Gregorii XIV. Literæ expeditæ hac super re non fuerint.

Ex Regest. in Secret. brev.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ÆQUUM reputamus, & rationi consonum, ut ea, quæ de Romani Pontificis providentia processerunt, licet ejus superveniente obitu literæ Apostolicæ desuper confectæ non fuerint, suum sortiantur effectum.

Proemium.

§.1. Sane cum olim Præpositura suppressa olim Ordinis Humiliatorum, tunc vero secularis S. Thomæ Senen., per liberam resignationem dilecti filii Guilielmi Sanggallet olim dictæ Præposituræ Præpositi, quam tunc obtinebat, in manibus sel. rec. Gregorii Papa XIV. Prædecessoris Nostri sponte factam, & per eum admittam apud Sedem Apostolicam vacavisset, & vacaret, tunc si, prout exhibita eadem Prædecessori pro parte dicti Guilielmi olim petito continebat, ejusdem Præposituræ nomen, titulus, & denominatio perpetuo supprimerentur, & extinguerentur, ac dictæ Præposituræ loco una Præceptoriam militiæ Sancti Stephani PP. & Martyris sub Regula Sancti Benedicti pro uno Præceptore dictæ militiæ perpetuo erigeretur, & institueretur, ex eo profecto ejusdem militiæ augmento opportune consuleretur. Quare pro parte ejusdem Guilielmi, tunc asserentis, se aliunde commode sustentari posse, eidem prædecessori humiliter supplicato, quatenus nomen, titulum, & denominationem Præposituræ hujusmodi perpetuo suppresserit, & extinguere, ac illius loco unam Præceptoriam militiæ Sancti Stephani hujusmodi ad perpetuum erigere, & instituire, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur; Idem prædecessor eundem Guilielmu à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, si quibus quomodolibet innodatus existeret, ad effectum infra scriptorum dumtaxat consequendum absolvens, hujusmodi supplicationibus tunc inclinatus, sub Dat. videlicet septimo Kalendas Septembris Pontificatus sui Anno primo, in dicta Præpositura, cui cura non incumbere animarum, cuiusque, & aliarum ejusdem suppressi Ordinis humiliatorum Præpositurarum, dum pro tempore vacarent, omnimoda dispositio Sedi prædictæ semper erat reservata, nomen, titulum, & denominationem Præposituræ, ac dignitatis præposituralis hujusmodi, cujus, ac illi forsam annexorum fructus, redditus, & proventus centum, & quinquaginta duca-

Series gestæ rei per Gregorium Pontificem.

cupientes, quam omnibus pie, & cum virtute viventibus, propositam esse, Fides nostra agnoscit, & prædicat: Nos vero de præceptis, ac mysteriis nostræ Religionis libenter à te audiri accepimus; quo nomine tibi gratias agimus, ac rogamus, ut eos frequenter adhibeas, atque audias, ac si te in audiendo delectari, & affici, quod facile fiet, senseris, si ad credendum permoveri, ne obstitas, neve cuncteris præfenti Deo te tradere, & Fidem, ac Legem oblatam accipere; qua certe lege, nihil est perfectius, nihil naturæ, ac rationi convenientius; jubet enim homines, optimam sui partem, & immortalem Animam, inquam, excolere, ab omni labe puram, castamque servare, virtutibus complere, has veras divitias ducere, neminem ledere, ac ne disside quidem, omnibus etiam inimicis benefacere, cavere, ne, qua in re Dei bonitas offendatur, offendi autem non modo turpitate aliqua admittas, sed etiam expetita, Deum enim intimis etiam animi cogitationibus præsentem esse, easque perspicere, ergo circumspiciendum nobis esse, ne quid aut intus in animo insidat, aut foris appareat, quod illius oculis displicere possit, maximum autem malorum omnium peccatum ducere, quod nos privet divina gratia, & fructu sempiternæ felicitatis, ad quam ab eodem ipso Deo facti, & instituti sumus. Hæc, aliaque permulta, summa omnia, & divina docet, & præcipit nostra lex, hæc veri hujus Legis cultores faciunt, non modo sine molestia, sed magna etiam cum voluptate. Hujus Legis, hujus sensus, hujus tum præsentis, tum futuræ, ac beatissimæ vite fructus, te socium habere percipimus, hoc summis precibus Deum oramus, hoc à te poscimus, nullo, ut vides, nostro terreno lucro, sed incredibili quodam tuæ salutis studio. Sunt multa, ut dicebamus, in te egregia, naturæ bonitas, humanitas, facilitas, cognoscendæ veritatis amor, magna hæc in te Dei beneficia, ac simul etiam invitamenta ad se agnoscendum, qui est summa veritas, summa bonitas, summa charitas. Rogamus, ut hæc attentius cogites, & Sacerdotes Societatis Jesu, ut facis, audias, eosque commendatos habeas, senties in te vim divinæ gratiæ, & ut speramus, eo pervenies, ut cognoscas Deum Patrem, & quem ille nobis misit Jesum Christum Filium suum, Deum, & Dominum nostrum, unum cum Patre, & Spiritu Sancto Deum, cui laus, honor, & gloria in sæcula sæculorum Amen.

Dat. die 19. Decem. 1592. An. I. (2)

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo, quingentesimo, nonagesimo secundo, decimo sexto Kalendas Jan. Pont. Nostri Anno I.

(2) Hoc eodem anno Clemens Constitutione, quæ incipit Alias Dat. die 1. Apr. literas Sixti V. confirmavit, quibus Laurentium Oppidum in Civitatem erexerat, & Episcopali dignitate insignitum voluerat. Altera autem Coa- stitutions, cui initium Quæ Romanis die 9. Dec. ratas etiam habuit literas Gregorii XIII. Sixti V., & Greg. XIV. quibus Græcis, qui ex Insula Pachmos Anconam appulerant, propriam suæ Nationis Consulem eligendi fuit tributa facultas. Quæ quidem literas Sixti, & Greg. suo loco posuimus.

dam vero minus preclara in mltorum, si- cut eidem Sixto Prædecessori innouerat, * offensam huiusmodi videbantur.

§.2. Idem Sixtus Prædecessor atten- dens, quod humani incertitudo iudicii, dum futuris eventibus modum, & formam præscribere satagebat, ita plerumque fal- lebatur, ut, quæ provida deliberatione constituiebantur, operæ pretium erat po- stea immutare, unde præmissis minus vi- deri debebat, si Romanus Pontifex ea, quæ ab ipso ex certis apparentibus causis emanarant, aliis supervenientibus rationibus, magis urgentibus adductis, interdum re- vocabat, & in meliorem, commodiorem- que statum reducebat, & alias desuper dis- ponebat, prout rerum, & personarum circumstantiis debite pensatis, conspiciebat in Domino salubriter expedire: ac abusus, & depravatam morem circa posteriores di- ctas, aliasque illarum similes Officialium receptiones, & admissiones, diutius per- manere nolens, necnon singularum Cedu- larum motus proprii, & forsitan desuper con- fectarum literarum, nec non privilegio- rum, indultorum, gratiarum, & facult- atum, dilectis filiis Vice-Cancellario, Summatori, Datario, Procuratoribus Pa- latinis, & Scriptoribus, ac aliis prædictis, ceterisque Curie, Cancellarie, & Camere prædictis Officialibus, eorumque Collegiis, & Officiis concessorum, & inde sequo- rum quorumcumque tenores, pro expres- sis habens, sub Datum videlicet 4. Idus No- vembrii, Pontificatus sui Anno Tertio, in primis, singulos Signaturæ suæ tam gratiæ, quam iustitiæ Referendarios tunc presentes, & futuros, ad Literarum Apostolicarum sub plumbo super concessione sui Referen- dariatus officii expeditionem, teneri vol- uit.

§.3. Et deinde formam, & taxam expeditio- nis earundem, & quarumcumque alia- rum literarum Apostolicarum de huiusmodi, & quibuscumque aliis Officiis tam in dicta Curia, quam extra eam existentibus, super quorum concessione Literæ ipsæ, de mandato dicti Sixti Prædecessoris, expedi- rentur, præscribere cupiens, perpetuo sta- tuit, & ordinavit, quod expedita desuper de more supplicatione, seu motus proprii Cedula, eisdem Sixti Prædecessoris, & pro tempore existentis Romani Pontificis, Da- tarii super concessione cuiuslibet Officii Referendariatum tam iustitiæ, quam gra- tiæ, ac aliorum Officiorum huiusmodi Literas Apostolicas, sola ejus manu sub- scriptas sub plumbo, absque Summatoris ejusdem Prædecessoris, & quorumcumque aliorum tam Sedis Apostolicæ, quam dic- tæ Curie Officialium, visione, & subscri- ptione expedire, & pro uberiori huiusmodi gratiæ exactione, processum fulminatorum decernere deberet, mediante certa tunc expressa pecuniarum summa, ratione taxæ, & scripturarum, ac laborum perfol- venda, eidemque Datario pro tempore exi- stenti plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem Registratorem, &

Notarium publicum, qui Literas huiusmo- di registrare, & processus huiusmodi de- scribere valeret, ad nutum suum amovibi- les, deputandi concessit:

§.4. Postmodum vero, statuit etiam, & ordinavit, ut deinceps perpetuis futuri- bus temporibus prædicti omnes, & singuli Scutiferi, Præsidentes, Portionarii, San- ctorum Petri, & Pauli Milites, Archivi- dictæ Curie Scriptorum, Procuratores Lite- rarum Apostolicarum minoris gratiæ, & Literarum Contradictarum Rotæ, & Audi- toris Camerae Notarii, Brevium Aposto- licorum scriptores, & ceteri tam dictæ Curie, quam totius Status Ecclesiastici no- stri, tunc ipsius Sixti Prædecessoris Officia- les, qui Literis Apostolicis sub plumbo ex- peditis, in eorum ad sua officia admissioni- bus, & perceptionibus non utebantur, qui- bus Officia qualitercumque qualificata, & nuncupata erecta, & erigenda, illorum vacatione quomodolibet occurrente, tam per ipsum Sixtum Prædecessorem, quam alios quoscumque Romanos Pontifices pro tempore existentes concedi, & assignari, aut alias de illis in eorum favorem disponi contingeret, antequam ad huiusmodi officia, eorumque exercitia, vel emolumenta recipi, & admitti possent, Literas Apo- stolicas sub plumbo super possessione, assignatione, vel aliis dispositionibus huius- modi ab aliquo, vel aliquibus ex dictarum Literarum Apostolicarum Scriptoribus, & non ab alio, vel aliis, qui de eorumdem Scriptorum numero non essent descripti, expediri facere, ac Taxam propterea de more aliarum expeditionum debitam, & a prædicto Datario præscribendam, & assi- gnandam, Referendario, & Computatori Collegii Scriptorum prædictorum, & aliis ejusdem Collegii Officialibus, quibus illo- rum expeditio pro tempore incumberet, persolvere omnino tenerentur. Dictum- que Collegium Scriptorum Apostolicorum idem, qui in Sixti Prædecessoris, & Sedis prædictorum subventionem, ultra pretium Officiorum suorum, summam septingen- torum, & quinquaginta scutorum auri in auro in manibus Depositarii ejusdem Sixti Prædecessoris realiter, & cum effectu nullo unquam tempore pro scriptura persolve- rat, seu illius loco taxa Literarum Aposto- licarum super concessione tam Scutife- rorum, & Præsidentium, necnon Mili- tum, & dicti Archivi Scriptorum, & Pro- curatorum, ac Referendariorum, aliorum- que literis sub plumbo non utentium jam erectorum, & tunc in futurum etiam Referendariatus, & quorumvis aliorum erigen- dorum Collegiorum Officialium pro tem- pore faciendis, expediendarum, & taxa eorum Massæ communi, ratione expedi- tionis huiusmodi, ut præfertur, assignan- da, & præscribenda valerent defraudari, omnes, & singulas literas huiusmodi, quas tunc deinceps per alios, quam per dictos Scriptorum descripti, & absque Rescribenda- rii, & Computatoris, vel aliorum prædi- ctorum ad id, illorum loco, ab ipso Colle- gio

Litteras vero Apostolicas per folios scri- ptas scribi posse declara- vit, Scaturi Taxa.

Ceteris Offi- cialibus cedulis motus proprii

Confessio tam- en a Datario Procella.

Sub pena nullitatis.

gio de gremio suo pro tempore deputando- rum subscriptione expediri contingeret, nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, quinnimo falsi vitio sub- jacere, nec cuiquam suffragari, ac jus in eisdem officiis, vel ad illa acquiri, vel etiam coloratum possidendi titulum tribui posse.

Duo Sollici- tatorum Pala- tii Aposto- licæ, seu Pro- curatori Pala- tinorum of- ficia erexit.

§.5. Et successive ad prædicti Sixti Præ- decessoris, & partium commoditatem, & ne Sixti Prædecessoris, & Sedis prædicto- rum negotia, & ea quæ via secreta expedi- ebantur, ab omnibus controverterentur, duo Sollicitatorum Palatii Apostolici nun- cupanda officia, pro duobus dicti Palatii sol- licitatoribus, qui omnes, & singulas quo- rumcumque dictæ Curie officiorum ad eju- dem Sixti Prædecessoris dispositionem spe- ctantium, eatenus erectorum, & in antea erigendorum provisiones, possessiones, assignationes, & deputationes ad illa, tam perpetuas, seu ad vitam, quam ad certum tempus, super quibus Literæ Apostolicæ nova ordinatione ipsius Sixti Prædecessoris expediendæ veniebant, ac supplicationum, & Literarum Apostolicarum desuper neces- sariarum expeditionem, ex tunc deinceps procurarent, ac supplicationibus, & Lite- ris Apostolicis desuper confectis, & expedi- tis, partibus eas prosequentibus consignarent, perpetuo erexit, & instituit, ac cui- libet ex dilectis filiis Oliverio l' Evezque, qui mille scuta auri in auro pro subventio- ne necessitatum Sedis prædictæ in pecunia numerata præstiterat, & Thoma etiam l' Evezque Clericis Cenomanen., & Ande- gaven. respectively Diocesum, unum ex offi- ciis prædictis a primæva eorum erectione, & institutione huiusmodi sic vacantibus, ad utriusque eorum vitam concessit, & assigna- vit, nec non in eventum, in quem contin- geret, officia ipsa, aut eorum alterum ex- tingui, vel annullari, Camera prædictam, ac omnia illius redditus, & bona ad restitu- tionem dictorum mille scutorum auri in auro eidem Oliverio, seu Thoma facien- dam, teneri, & obligatam fore, voluit, & declaravit, prout in diversis Cædulis manu ejusdem Sixti Prædecessoris, motu pro- prio signatis, & forsitan desuper confectis Literis Apostolicis, plenius continetur.

Postmodum vero suppleto Sollicitato- rum prædicto- rum officio, aliud etiam officium Præsidentium pro concessione Processuum, & expeditio- ne Bullarum pro quibus- cumque offici- is Romanæ Curie.

§.6. Cumque usu jam comprobatum es- set, prædictum Datarium confessioni, expeditio- nique processuum fulminatorum huiusmodi ob urgentem aliorum negotio- rum, ad eum undique confluentium, mul- titudinem, commode vacare non posse, & ne expeditiones huiusmodi cum aliis con- funderentur, opere pretium esse, ut illis proprium, & distinctum officium assignaretur. Idem Sixtus Prædecessor, eorum con- sideratione, & multis aliis causis adductis, novum statum, modum, & ordinem in expeditionibus prædictis inducere, & quan- tum in eo erat, partium illas prosequen- tium commoditati consulere cupiens: nec non singularum cedularum, & desuper confectarum literarum huiusmodi tenores, pro expressis, & insertis habens, motu si-

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

mili, & ex certa ejus scientia, ac de Apo- stolicæ potestatis plenitudine, duo Procu- ratorum Palatinorum officia huiusmodi, ac concessionem, & assignationem huiusmodi de illis Oliverio, & Thoma prædictis, ad utriusque eorum vitam, ut præfertur, fa- ctas, ac officiorum Procuratorum Pala- tinorum huiusmodi, nomen, titulum, de- nominationem, statum, functiones, & exer- citia, auctoritate Apostolica, perpetuo sup- pressit, extinxit, & penitus abolevit, ipsos- que Oliverium, & Thomam ab illis amov- it, & subduxit, nec non expeditionem Literarum Apostolicarum super concessio- nibus, assignationibus, & aliis dispositio- nibus officiorum huiusmodi, super quibus literæ huiusmodi expediri non consue- rant, ut præfertur, confiscandarum, pro- curandi, & sollicitandi, ac in illis se sub- scribendi, vel alias quomodolibet ingeren- di, & introuidendi, processusque fulmi- natorios desuper decernendi, ac omnem, & quamcumque aliam actionem, jurisdic- tionem, & potestatem, nec non omnia, & quæcumque privilegia, facultates, & in- dulta, tam Vice-Cancellario, quam Sum- matori prædictis, eorumque loca tenenti- bus, quam Datario, Procuratoribus Pala- tinis, & scriptoribus prædictis, ceterisque Sedis, Curie, Camera, & Cancellariæ huiusmodi Officialibus, eorumque Colle- giis, Ministris, & personis, etiam in suo- rum officiorum institutione per quoscum- que Romanos Pontifices Prædecessores nos- tros, tunc suos, ac eundem Sixtum Præ- decessorem, & Sedem prædictam, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus in genere, vel in specie, ac de mandato speciali, & expresso, etiam viva vocis oraculo emisso, & ex quibuscumque causis, & titulis etiam onerosis desuper con- cessa, confirmata, & etiam novissime re- formata, quibuscumque formulis, ac etiam restitutivis, præservativis, aliisque effica- cioribus, & insolitis clausulis, nec non ir- ritantibus, & aliis decretis, etiam vim con- tractus inducentibus, concepta, & suffulta, ceteraque omnia obstacula, quæ literarum tunc desuper confiscandarum vim, & effe- ctum impedire, aut eas annullare, vel ir- ritare possent, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, idem Sixtus Prædecessor, etiam pro expres- sis habere voluit, auctoritate prædicta, re- vocavit, cassavit, annullavit, irritavit, & abrogavit, viribusque, & effectu prorsus evacuavit, & pro revocatis, callis, nullis, irritis, & abrogatis, viribusque, & effectu vacuis, haberi, & censeri, ita ut literæ tunc desuper confiscandæ prædictæ, sublati- bus prædictis omnibus, & quibusvis aliis im- pedimentis, suum totalem effectum sortiri debere, decrevit: necnon unum officium Præsidentatus, cui omnes, & singuli, qui- bus prædicta, & quæcumque alia Romanæ Curie, & Status Ecclesiastici prædictorum officia, tam erecta, super quibus Literæ Apostolicæ sub plumbo, aut ordinationem Sixti Prædecessoris ejusdem expediri non-

G g g

con-

confueverant, quam imposterum quando-
cumque erigenda ad illius, & pro tempore
existentis Romani Pontificis dispositionem
pertinentia, illorum vacatione quomodolibet
occurrente, tam per eundem Sixtum
Prædecessorem, quam Successores nostros,
tunc suos Romanos Pontifices pro tempore
existentes, & dictam Sedem, concedi, &
assignari, ac alias de illis in eorum favorem
disponi contingeret, antequam ad hujus-
modi officia, eorumque exercitiam, &
emolumenta recipi, & admitti possint, Li-
teras Apostolicas sub plumbo super concessio-
nibus, & assignationibus, seu aliis dispo-
sitionibus prædictis, etiam si in eis expresse
cautum foret, quod Literæ per Breve, aut
audientiam contradicantur, vel officium
minoris gratiæ, aut alias expediri possent,
omnino, sub pena privationis, & amilho-
nis officiorum eorumdem, expediri facere
deberent, & tenerentur pro uno futuro ex-
peditionum hujusmodi Præsidente, qui
particularem curam, & sollicitudinem, ac
plenam, liberam, & omnimodam facultatem,
potestatem, & auctoritatem per se
solum, vel alium, seu alios, quos ad hoc
dixerit deputandos, omnes, & singulas
supplicationes, seu motus proprii Cadulas,
super erectionibus, concessionibus, assigna-
tionibus, & dispositionibus officiorum
hujusmodi pro tempore ab eodem Sixto
Prædecessore signatas, & datatas manibus
Magistrorum, seu Scriptorum Registri sup-
plicationum Apostolicarum, & absque eo
quod ad Cancellariam Apostolicam, vel
alibi transmitterentur recipiendi, ac Lite-
rarum Apostolicarum desuper conscribenda-
rum minutas, seu rotulos compilandi, ac
per aliquem, seu aliquos ex dictarum Lite-
rarum Apostolicarum Scriptoribus, arbi-
trio suo eligendos, solito stylo, conscribi
faciendi, easque postquam ab eo recognita,
& ad supplicationem, seu motus proprii
Cadulam collata, & etiam sola ejus, seu
personæ ad id ab eo pro tempore deputan-
dæ manu subscriptæ forent, illas absque
Rescribendarum, & Computatoris prædicto-
rum, nec non Vice-Cancellarii, seu Sum-
matoris eorumdem, eorumque in Cancellaria,
& Camera prædictis Locatenentium,
vel quorumcumque aliorum Officialium,
tam Sedis, quam Curie, & Cancellariæ,
ac Camera prædictarum visione, & subscrip-
tione ad Bullariam mittendi, subiectoque
ibidem plumbo, & uno dumtaxat Julio Præ-
sidenti Bullariæ, seu ejus Substitutis, pro
una utraque Bulla hujusmodi soluto, eas per
Scriptores ad id arbitrio suo assumendos,
in Registrum penes eum conservandum,
referendi, & registratas ad exemplum, ut
in aliis continevit, conferendi, ac processum
fulminatorium desuper sub proprio
ejus sigillo decernendi, & denique Literas
in totum expeditas, & processum fulminato-
rios hujusmodi, solatis sibi, ratione expeditio-
nis Literarum Apostolicarum, super
singulis officiis Auditoriatum, Thesaurariatus
generalis, & Clericatus Camera præ-
dictæ, ac Thesaurariatus Datarie, & Præ-

sidentatus Bullariæ, ac Referendariatus
utriusque Signaturæ, nec non erectionibus,
& institutionibus quorumcumque aliorum
hujusmodi Curie, & totius Status Ecclesiasti-
fici officiorum vacabilium, & resignabili-
um simul cum illorum, sic a primæva ere-
ctione vacantium, concessionibus, & dis-
positionibus expediendarum, decem ducat-
is auri de Camera; pro singulis vero Refer-
endariatus alterius Signaturæ, & ceteris
omnibus officiis vacabilibus, & resignabili-
bus, tam erectis, quam erigendis ad eju-
dem Sixti Prædecessoris, & pro tempore
existentis Romani Pontificis dispositionem,
ut præfertur, pertinentibus, septem Ducatis
similibus dumtaxat, ita ut nihil aliud,
sive pro taxa, sive minuta, registratura,
carta, atramento, plumbo, sigillo, processu,
laboribus, juribus, salariis, regalibus,
& emolumentis, aliisque rebus ad literarum,
& processuum hujusmodi consecutionem,
& totalem expeditionem pertinentibus,
ab ipso Præsidente, ejuisque Officialibus,
& Ministris exigi, vel peti deberet,
nisi scriptura, & registratura literarum,
ac processuum hujusmodi ita prolata, & laboriosa
foret, ut majorem impensam merito
requireret quo casu, Literæ ipsæ ad
Datarium pro tempore existentem deferrentur,
& desuper ab eo taxa juxta laboris
meritum præscriberetur, quæ tamen quindecim
ducatos similes non excederet, partibus
ipsis, seu earum Agentibus relaxandi,
seu consignandi, ceteraque in præmissis,
& exercendi, plenam, & liberam, ac omnimodam
facultatem, potestatem, & auctoritatem haberet,
& officium Præsidentatus hujusmodi ad ejus vitam
obtinere, illudque in ejuisem Sixti Prædecessoris,
vel pro tempore existentis Romani Pontificis
manibus quodcumque resignare licite
posset, ad instar aliorum Curie, & Sedis
prædictarum officiorum vacabilium, & resignabilium,
auctoritate prædicta, etiam perpetuo
erexit, & instituit, illique sic erecto,
& instituto, pro ejus dote, taxam, jura,
salaria, & emolumenta prædicta similiter
perpetuo applicavit, & appropriavit,
ipsaque literas in officio Præsidentatus
hujusmodi, ut præfertur, pro tempore
expeditas, etiam quod sola ipsius Præsidentis,
vel personæ ab eo deputandæ manu
subscriptæ forent, eandem prorsus fidem,
& roboris firmitatem, obtinere voluit,
quam obtinerent, si, juxta stylum Cancellariæ,
seu Camera prædictarum, per omnes, &
singulos officiales, ac alios, ad quos
Literarum Apostolicarum plenaria
expeditio pertinebat, rite & legitime
forent expeditæ. Et nihilominus modernis,
& pro tempore existentibus Defensoribus,
& Deputatis Collegii, qui Literis
Apostolicis sub plumbo expeditis in
officialium suorum admissionibus
minime utebantur, ceterisque
omnibus, ad quos similia, vel
dissimilia admissionum receptio
quomodolibet spectabat, & spectaret
in futurum, quo-

Taxamone
eidem ab uno
quove sol-
ventiam præ-
sente.

Cautio, nequis
suo literis a
Præside expo-
ditis sui Offi-
cii possessionem
capere possit.

quocumque nomine, titulo, gradu, seu
dignitate fulgerent, aut conferentur, sub
indignationis ejuisem Sixti Prædecessoris,
& privationis suorum officiorum dictæ Ca-
meræ applicandorum, poenis districtius in-
hibuit, ne deinceps audent, sive præsu-
merent, quemquam ad officia suorum Col-
legiorum hujusmodi admittere, qui literas
super concessione officii sui sub plumbo in
officio Præsidentatus expeditionum hujus-
modi, ut præfertur, expeditas, non pro-
duceret, & ostenderet.

Præfidi in-
signia, Habitu-
rum, & Pri-
vilegia con-
cessa.

§.7. Insuper pro tempore existentem
Præsidentem expeditionum hujusmodi,
condignis favoribus, & gratiis prosequi vo-
lens, ipsum in prædicti Sixti Prædecessoris,
& pro tempore existentis Romani Pontificis,
verum, indubitatum, & non fictum
familiarum, continuum Commensalem,
ac Prælato Domesticum, & Sedis
prædictæ Notarium creavit, constituit, &
deputavit, aliorumque suorum, & pro
tempore existentis Romani Pontificis Fam-
iliarium, continuorum Commensalium, &
Prælatorum Domesticorum, dictæque Sedis
Notariorum numero, & consortio favo-
rabiliter aggregavit, ac pro vero, indubi-
tato, & non ficto ejuisem Sixti Prædecessoris,
& pro tempore existentis Romani Pontificis
Familiarium, continuo Commensalium,
& Prælato Domesticum, dictæque
Sedis Notarium nominare, & inscribere,
ac ab aliis nominari, & inscribi facere.
Habitumque, & Insignia Notariorum Sedis
hujusmodi per aliquem Antistitem, vel aliam
personam in dignitate Ecclesiastica consti-
tutam, sibi, recepto prius ab eo fidelitatis
debitæ solito juramento, exhibendi, reci-
pere, & gestare, nec non in prædicti Sixti
Prædecessoris, & Successorum suorum Ro-
manorum Pontificum Signatura continuo
intervenire, & assistere, omnibusque, &
quibuscumque, ac prorsus similibus privi-
legiis, præeminentiis, indultis, immunitati-
bus, libertatibus, exemptionibus, facul-
tatiibus, honoribus, antelationibus, præ-
rogativis, favoribus, concessionibus, &
gratiis tam spiritalibus, quam temporalibus,
quibus ceteri ejuisem Sixti Prædecessoris,
& pro tempore existentis Romani Pontificis
veri, & indubitati, & non ficti
Familiarium, continui Commensales, & Præ-
lati domestici, dictæque Sedis Notarii,
etiam de numero participantium existen-
tes, etiam si Habitum, & Rocchettum No-
tariorum Sedis hujusmodi non deferret, de
jure, statuto, usu, consuetudine, vel ali-
quo speciali privilegio, seu alias quomolibet
utebantur, poterant, & gaudebant,
ac uti, potiri, & gaudere possent, & pote-
rant quomodolibet in futurum, tam in judi-

cio, quam extra, ac ubique locorum, abs-
que ulla prorsus differentia, non ad illum
instar, sed pariformiter, & æque principa-
liter in omnibus, & per omnia, ac si officio
Præsidentatus hujusmodi expeditionum, il-
ludque pro tempore obtinenti specialiter,
& expresse per tunc desuper conscribendas li-
teras, concessa fuissent, sine tamen alio-
rum Prælatorum domesticorum, ac ipso-
rum Notariorum, de numero participantium
præjudicio, uti, potiri, & gaudere,
nec non, ut quicumque loci Ordinarius,
aut in ipsius Sixti Prædecessoris Romani
Pontificis Signatura gratiæ, vel iustitiæ Refer-
endarius, seu Metropolitana, vel alterius
Cathedralis Ecclesiæ Canonicus, aut
persona in dignitate Ecclesiastica constitu-
ta, ad id per ipsum Præsidentem pro tem-
pore existentem, eligenda, quascumque
pensionum annuas super quarumvis Episco-
pali, & Archiepiscopali, vel alia-
rum Ecclesiarum, nec non Monasterio-
rum, Prioratum, Præpositatum, Dignita-
tatum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum,
cum cura, & sine cura secularium,
& quorumvis Ordinum Regularium
fructibus, juribus, obventionibus,
emolumentis, & etiam distributionibus
quotidianis, seu illarum loco fructus, red-
ditus, proventus, jura, obventiones, emolumenta,
ac distributiones hujusmodi sibi,
quoad viveret, dicta auctoritate Apostolica,
reservatas, & reservata, ac illorum
reservationes hujusmodi usque ad summam
quingentorum ducatorum auri de Camera
in Romana Curia, vel extra eam, etiam in
mortis articulo de consensu pro tempore
existentis Præsidentis expeditionum hujus-
modi casare, & extinguere, & postquam
cassata, & extincta forent, alias similes pen-
siones annuas super eisdem fructibus, juribus,
obventionibus, emolumentis, & distribu-
tionibus, seu fructus, jura, obventiones,
& distributiones hujusmodi, usque
ad summam prædictam, uni, vel pluribus
personis, ad id per eum nominandis, etiam
quæcumque, quocumque, & qualicumque
Beneficia Ecclesiastica obtinentibus,
eisdem modo, & forma, ac cum clausulis,
decretis, & obligationibus, quibus pro tem-
pore existentis Præsidentis expeditionum hujus-
modi reservata, seu reservata forent, &
absque consensu solvere habentium pensio-
nes, seu obtinentium Ecclesias, Monasteria,
Prioratus, Præposituras, dignitates,
& alia Beneficia hujusmodi, dicta auctori-
tate reservare, constituere, concedere, &
assignare, ac alias in forma solita trans-
ferre, libere, ac licite valerent, reservationesque,
& translationes pensionum, seu fructuum,
jurium, obventionum, & distributionum
hujusmodi, earumdem literarum
vigore faciendæ, valerent, plenamque
roboris firmitatem obtinerent, in om-
nibus, & per omnia, perinde ac si per
ipsum Sixtum Prædecessorem, seu pro tem-
pore existentem Romanum Pontificem, de
consensu solvere habentium pensiones, seu
obtainment Ecclesias, Monasteria, Prior-

ratus, Praposturas, Dignitates, & alia Beneficia hujusmodi, facte fuissent, concessit, & indulgit. Insuper statuit, & ordinavit, quod officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi pro tempore obriens, in Cappella Pontificia, ac quibuscumque Sessionibus, Processionibus, Equitationibus, aliisque Actibus tam publicis, quam privatis in eisdem Sixti Prædecessoris, & pro tempore existentis Romani Pontificis presentia, vel absentia, faciendis, immediate post pro tempore existentem Thesaurarium Datarium sedere, & incedere deberet, ac Officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi, in favorem cujuscumque personæ idoneæ, quandoeumque sibi placeret, resignare, nec resignationis hujusmodi receptio per Romanum Pontificem, ex quavis causa, derogari, vel differri, neque pro signatura concessionis ejusdem, per resignationem hujusmodi vacantis, quidquam, ultra summam ducentorum florenorum auri de Camera ab eo, cui de eo sic vacante provideretur, exigi posset: quodque idem Præfidentis expeditionum pro tempore existens si utriusque, vel alterius juris Doctor, nec in utraque Signatura prædicta Referendarius foret, per solam concessionem Officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi, in utriusque Signaturæ Referendariatum, cum omnibus, & singulis prærogativis, honoribus, & oneribus concessis, eo ipso creatus, & assumptus esset, & esse censeretur, & literæ Apostolicæ super supplicatione concessionis Officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi conficienda, etiam in ea de Officio Referendariatus hujusmodi nulla facta esset mentio, nihilominus expedirentur tam in Cancellaria prædicta, quam per Camera secretam cum expressione concessionis Officii Referendariatus, neque posset, aut deberet per pro tempore existentis Romani Pontificis Datarium, seu quemcumque alium pro Signatura hujusmodi supplicationis, licet vim concessionis plurimorum Officiorum propter præmissa habente, aliquid ultra id, quod superius est expressum, omnino exigi, sed sicut per concessionem Officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi veniebat pariter concessio aliorum Officiorum prædictorum, sic per unicam solutionem Signaturæ prædictæ, sit integre satisfactum, quasi de unica concessione. Quodque omnes, & singula literæ Apostolicæ sub Plumbo, ac etiam in forma Brevis tam super literis tunc desuper conficiendis hujusmodi, & aliis quibuscumque gratis, indultis, facultatibus, concessionibus tam gratiam, quam iustitiam, vel mixtam concernentibus per pro tempore existentem Præfidentem expeditionum hujusmodi a Sixto Prædecessore prædicto, ejusque Successoribus, ac dicta Sede pro tempore impetratis, seu etiam ei motu proprio concessis in omnibus, & singulis Cancellariæ, Cameræ, & Curie prædictarum Officiis, nec non Plumbo, & Registro, ac ubilibet, gratis, adinstar Clericorum dicta

Camera expediri, & Referendarius ad taxandum literas Apostolicas pro tempore deputatus, eisdem literas, cum subscriptione gratis pro persona Præfidentis expeditionum hujusmodi subscribere, & tam ipse, quam alii Scriptores, Abbreviatores, Sollicitatores literarum Apostolicarum, & quicumque alii dictæ Cancellariæ Officiales, expeditioni literarum hujusmodi pro tempore Præfidentes, & Ministri, literas Apostolicas personam Præfidentis expeditionum hujusmodi concernentes, sub excommunicationis lata sententiæ, ac privationis, & suspensionis suorum Officiorum, nec non privationis emolumentorum eorundem, poenis per eos, qui eas gratis subscribere, vel concedere nollent, eo ipso incurrendis, absque alio Sixti Prædecessoris, & Successorum suorum, ac Sedis prædictorum ulteriori mandato, omnino gratis in omnibus, & per omnia usque ad Plumbum, & alia necessaria inclusive, omni contradictione cessante, expedire, ac subscribi, & expediri facere, & permittere, deberent, & tenerentur.

§.8. Insuper de Venerabilis Fratris nostri, tunc sui Petri olim Episcopi Spoletan. nunc Averlan. summa fide, integritate, probitate, & doctrina, idem Sixtus Prædecessor in Domino confidens, ipsamque Petrum Episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existebat, ad effectum suarum duntaxat consequendum, earumdem serie absolvens, & absolutam fore censens, eidem Petro Episcopo, Officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi, a primava ejus erectione, sic vacans per eum, quoad viveret, ad instar aliorum Officiorum Sedis, & Curie hujusmodi tenendum, regendum, & gubernandum, cum illi annexis, ac juribus, taxis, emolumentis, nec non honoribus, privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, præminentis, antelationibus, prærogativis, jurisdictionibus, favoribus, gratis, indultis, & facultatibus supradictis, auctoritate prædicta, concessit, & assignavit, ipsamque Petrum Episcopum ad Officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi, ejusque liberum exercitium, ac omnia, & singula alia supradicta, ex tunc recepit, & admisit, ac per eos, ad quos spectabat, & pro tempore spectaret, recipi, & admitti, receptamque, & admissam in eis, quoad viveret, manuteneri, sibi que de eisdem integre responderi debere, voluit, & mandavit: ac cum eodem Petro in Officio Præfidentatus expeditionum hujusmodi, recipere, & quoad viveret etiam, una cum Spoletan. cui præerat, & quibusvis aliis Ecclesiis, etiam Metropolitanis, ad quas eundem Petrum Episcopum transferri, seu quibus præfici contingeret, nec non omnibus, & singulis Monasteriis, Prioratibus, Praposturis, Præceptoris, Dignitatibus, & aliis quibus-

Hujusmodi Officium Petro Episcopo Spoletan. concessit.

NERAL DE

bul-

buscumque Beneficiis Ecclesiasticis, cum Cura, & sine Cura, secularibus, ac quorumvis Ordinum, & Hospitalium, ac Militarum Regularibus, que in titulum, Commendam, administrationem, vel alias quomodolibet ex dispensatione Apostolica obtinebat, & impofterum obtineret, ac fructibus Ecclesiasticis, loco pensionum annuarum, nec non pensionibus annuis super similibus fructibus, redditibus, & proventus sibi reservatis, ac reservandis, quos, & quas ex similibus dispensationibus perciperet, & perciperet in futurum, necnon aliis ejusdem Curie Officiis per eum ex indulto Apostolico forsitan obtentis, & obtinendis, retinere, illudque per se, vel alium, seu alios idoneos, & expertos, quos ad id duceret deputandos, exercere, ac omnibus, & singulis superius expressis frui, & gaudere, nec non de infra scripto pretio Officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi, etiam si illud ex fructibus, redditibus, & proventus Ecclesiasticis confectum, & solum foret, ipsamque Petrum Episcopum intra triennium tunc proximum extra Spoletan. & alias Ecclesias, vel alia loca debite per eum Residentiæ personalis ubique decedere contingeret, disponere, ejusque hæredes in eodem pretio etiam ab intestato succedere libere, & licite possent, dispensavit, similiterque pariter indulgit, dictumque Petrum Episcopum, qui ultra mille Oliverio, & seu Thomæ prædicto, ac septingenta, & quinquaginta scuta auri in auro Collegio Scriptorum hujusmodi per eum restituenda, summam viginti milium scutorum moneta, decem julis pro quolibet scuto hujusmodi computatis, in Sixti Prædecessoris, Sedisque prædictorum subventionem, nomine pretii Officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi in manibus Datarii ejusdem Sixti Prædecessoris, seu ejus Depositarii realiter, & cum effectu perfolvit, ejus vita durante, ab eodem Officio Præfidentatus expeditionum per ipsum Sixtum Prædecessorem, vel Successores suos Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Sedem, & Camera prædictas, etiam ex quavis causa, invitum amoveri, aut illud, eique assignata, & concessa jura regalia, emolumenta, ceteraque supradicta in toto, vel parte immitti, vel subtrahi, quinimo Officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi ad dictum triennium per ejus obitum minime vacare, sed ejusdem interea decedentis successorem ad solvendum illius hæredibus, etiam ab intestato, integrum ejusdem Officii pretium, tunc reperibile, teneri, ipsosque hæredes ad hujusmodi officium, & pro illo ad officium Præfidentatus expeditionum hujusmodi, usque ad integrum dicti pretii solutionem, directam habere actionem, ac eos, & non alios pro ea uni duntaxat super pretio hujusmodi, quale, & quantumcumque foret, cum persona ad dictum officium præfidentatus expeditionum hujusmodi promovenda, ante promotionem hujusmodi libere, & licite

Solutio tamen pretio.

te convenire, & contrahere, neque petitionam promovendam hujusmodi, antequam de dicto pretio, ut præfertur integre satisfecisset, possessionem officii Præfidentatus expeditionum hujusmodi apprehendere, nec eum, aut alium quempiam illud interim, etiam per modum provisionis, nisi de fructibus, & redditibus ex illo provenientius hæredibus, & aliis prædictis, re ipsa, respondisset, exercere posset, nec non prædictum Petrum Episcopum intra dictum triennium de dicto officio Præfidentatus expeditionum hujusmodi, per viam legati, donationis, etiam causa mortis, testamenti, seu alterius cujuscumque ultimæ voluntatis, seu etiam cujusvis contractus inter vivos in toto, vel in parte in unius, vel plurium, & diversarum personarum, favorem disponere, & ordinare, illudque transmittere, & transferre, dicta auctoritate, etiam vigore literarum tunc desuper conficiendarum hujusmodi, libere, & valide posse, nec fructus ex eodem officio præfidentatus expeditionum hujusmodi pro tempore perceptos in sortem illius pretii connumerari, neque Petrum Episcopum, ejusque hæredes prædictos super iis, & aliis præmissis omnibus per Vice-Cancellarium, & Camerarium, nec non Cameram, ac Thesaurarium, Clericos, Præfidentes, & Commissarios, ac etiam Datarium prædictos, vel quoscumque alios, quavis auctoritate fulgentes, quovis pretextu, etiam nomine, & actione spoliatorum, vel alias quomodolibet molestari, vel inquietari debere declaravit, etiam si officium præfidentatus expeditionum hujusmodi ex fructibus, redditibus, & proventus ecclesiasticis emptum, illiusque pretii hujusmodi summam longe majorem excederet, & ad quamcumque etiam notabilissimam summam ascenderet, quam totam, & integram, tam Petro Episcopo, quam etiam eo intra dictum triennium vita functo, ejus hæredibus, & Successoribus prædictis gratiosè inter vivos donavit, & liberaliter concessit, ac totum dictum pretium integrum quaecumque, & quantumcumque esset, dicti Petri Episcopi, & intra triennium hujusmodi eo decedente, hæredum prædictorum omnino esse voluit: & nihilominus pro ejusdem Petri Episcopi indemnitate, ac omnium, & singulorum præmissorum observatione, & executione, etiam noviter, ac loco damnorum, & interesse, quæ ipsam Petrum Episcopum pati contingeret, nec non pro evictione, ac generali, & particulari defensione, manutentione, & conservatione, perpetuis etiam adversus Oliverium, & Thomam, ac Collegium Scriptorum hujusmodi, & alios quoscumque jus, & interesse desuper quomodolibet habentes, seu habere tunc, & pro tempore prætedentes, omnia, & singula ejusdem Cameræ jura, res, & bona, etiam specialem notam requirementia, quæcumque, tam presentia, quam futura, nedum generaliter, verum etiam specialiter, & expresse in amplissima forma dictæ Cameræ, cum omnibus, & singulis claus-

Solutio tamen pretio.

clausulis, & decretis, ac cautelis in simili- bus obligationibus apponi solitis, & con- fuetis, latissime extendendis, & interpre- tandis, Petro Episcopo, ejusque heredibus, & Successoribus predictis, similiter perpetuo obligavit, & hypothecavit, nec non quatenus pro consequendo officio Præsiden- tatus expeditionum hujusmodi, ab aliis ma- jus pretium dictæ summæ viginti unius mil- lium, ac septingentorum, & quinquaginta scutorum quoadcumque reperitur foret, vel reperiri contingeret, illud omne, & totum cujuscumque quantitatis, & summæ foret, etiam si dimidiam, vel majorem par- tem justi pretii excederet, eidem Petro Epi- scopo, gratiis, & irrevocabiliter, ac per- petuo, etiam donatione inter vivos, remis- sit, & condonavit, ac literas tunc desuper conficiendas hujusmodi ad probandum plene, quod pretium predictum in Sixti Præ- decessoris, ac Sedis, & Camere prædicto- rum subventionem, conversum foret, alia- que præmissa ubique, tam in iudicio, quam extra, sufficere, nec ad id probationis alte- rius adminiculum requisi, ac desuper con- ficiendas literas prædictas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis dicti Six- ti Prædecessoris, vel alio quopiam defectu, etiam ex eo, quod Oliverius, & Thomas, ac Scriptoris prædicti, vel quicumque alii interesse habentes ad id vocati non forent, nec præmissis consenserant, ac illa, nulla legitima subsistente causa, sed de facto pro- cefferant, seu etiam enormis, & enormis- simæ læsionis prætextu, vel ex quavis alia causa quantumvis legitima, urgenti, & juridica, etiam necessario exprimentia, no- tari, impugnari, invalidari, aut ad termi- nos juris reduci, seu in jus, vel controver- siam revocari, ac adversus illas quoadcum- que juris, facti, vel gratiæ remedium im- petrari, seu etiam motu, scientia, & po- testatis plenitudine similibus concedi posse, minusque sub similibus, vel dissimilibus gra- tiarum revocationibus, suspensionibus, li- mitationibus, & aliis contrariis dispositio- nibus comprehendere, sed semper ab illis ex- ceptas, & quoties illæ emanarent, toties in pristinum, & eum, in quo antea erant sta- tum, restitutas, repositas, & plenarie, etiam sub quacumque data per Petrum Epi- scopum, ejusque heredes, & Successores prædictos eligenda, reintegratas, & de no- vo concessas, validasque, & efficaces fore, & esse, vimque validi, & efficaciæ contra- ctus inter Sixtum Prædecessorem, & Camer- am ex una, & Petrum Episcopum, ejus- que heredes, ac Successores prædictos ex al- tera partibus, rite, & recte initi, & stipu- lati, & utrinque jurati habere, & perpetuo obvinere, dictamque Cameram ad Petrum Episcopum, ejusque heredes, & Successo- res prædictos in iuribus hujusmodi tuendos, & ab omni incommodo, damno, læsione, lite, causa, & controversia immunes, in- demnes, & exemptos conservandos teneri, & obligatam fore, ac esse, Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios,

vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffini- ri debere, ac quidquid secus super iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, ex tunc irritum, & inane decrevit: ac tam Olive- rio, & Thome, quam Collegio Scriptorum hujusmodi, & aliis prædictis, ceterisque omnibus, & singulis interesse habentibus, vel præcedentibus perpetuum silentium desuper imposuit: & insuper voluit idem Sixtus Prædecessor, quod Petrus Episcopus, & singuli ejus in dicto officio Præsidentatus Successores, antequam ad illud reciperen- tur, & admitterentur, juramentum de eo- dem officio fideliter exercendo in mani- bus Datarii pro tempore existentis Romani Pontificis, præstare omnino tenerentur. Non obstantibus præmissis, ac dictæ Cancellariæ regulis, de consensu præstando in pensionibus, & non solvendo jure quasi- to, ac revocatoria facultatum percipiendi pretium Officiorum dictæ Curie, & gratiis ad instar non concedendis, & quatenus opus esset rec: mem: Symmachii, Innocenti III., Pauli II., & quorumcumque aliorum Roma- norum Pontificum prædecessorum nostro- rum, tunc suorum, ac etiam ejusdem Sixti prædecessoris de rebus Ecclesiæ, seu Cameræ, & Sedis prædictarum non alienandis, ac etiam super residentia, atque spoliis Præ- latorum, aliisque Constitutionibus, & ordi- nationibus, tam Apostolicis, quam in Pro- vincialibus, & Synodalibus, & generalibus Conciliis, specialiter, vel generaliter con- tra præmissa, vel eorum aliqua quomodolibet editis, & edendis, nec non Spoletan. & aliarum Ecclesiarum, ac Monasteriorum, etiam in quibus Beneficia forsitan forent, ac Ordinum, Militiarum, & Hospitalium, etiam quorum illa extarent, nec non Cameræ, Urbis, locorum, Officiorum, & Collegiorum prædictorum, etiam juramen- to, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consue- tudinibus, usibus, naturis, stabilimentis, & etiam novis reformationibus, privilegiis quoque, Indultis, exemptionibus, Immu- nitatibus, & literis Apostolicis, illis eorum- que Præsulibus, Capitulis, Conventibus, Collegiis, Officialibus, Exequutoribus, Appaltatoribus, & quibusvis aliis personis, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effi- caciis, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie per quoscumque Romanos Pontifi- ces prædecessores nostros, tunc suos, ac Six- tum Prædecessorem, & Sedem prædictos, etiam motu, scientia, & potestatis plenitu- dine similibus, etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus con- cessis, approbatis, & innovatis, & quanto- cumque tempore observatis. Quibus omni-

nibus, etiam si pro illorum sufficienti dero- gatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id servanda foret, illis alias in suo robore permanfuris, ea vice dumtaxat specialiter, & expresse derogavit, & nemini adversus præmissa omnia suffragari voluit, ceterisque contrariis quibuscumque.

Cum vero propter Sixti obitum Apostolicæ literæ non fuerint expedite.

§. 9. Ne autem de suppressione, & extinc- tione, abolitione, revocatione, annul- latione, cassatione, irritatione, abrogatio- ne, evacuatione, avocatione, subductione, erectione, institutione, applicatione, appro- priatione, revocatione, constitutione, de- putatione, receptione, admissione, statuto, ordinatione, absolutionibus, concessione, assignatione, Indulto, dispositione, decla- ratione, voluntate, obligatione, hypotheca- tione, remissione, donationibus, condo- natione, mandato, decretis, derogatione, ac omnibus, & singulis aliis præmissis pro eo quod super illis dicti Sixti Prædeces- soris, ejus superveniente obitu, literæ con- fectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, ipseque Petrus Episcopus illorum frustretur effectu, volumus, & similiter Apostolica auctoritate prædicta decernimus, quod suppressio, extinctio, abolitio, revo- catio, annullatio, cassatio, irritatio, abro- gatio, evacuatio, amotio, subductio, ere- ctio, institutio, applicatio, appropriatio, revocatio, constitutio, deputatio, receptio, admissio, statutum, ordinatio, absolutio- nes, concessio, assignatio, dispensatio, In- dultum, declaratio, voluntas, obligatio, hypothecatio, remissio, donationes, con- donatio, mandata, decreta, derogatio, & alia præmissa Sixti Prædecessoris hujusmodi, perinde à dicta die quarto Idus Novembris suum sortiantur effectum, ac si super illis prædicti Sixti Prædecessoris literæ sub eiu- dem diei data confectæ fuissent, prout supe- rius enarratur.

Clemens prædicta omnia a die initi contractus summa esse decernit.

Præsentesque literas plene probare de- statat.

Exequutores deputat.

damus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eor- um per se, vel alium, seu alios Petro Epi- scopo, & successoribus prædictis in præmis- sis efficaciis defensionis præsidio assistentes, faciant, auctoritate nostra illos suppressio- ne, extinctione, abolitione, revocatione, & aliis præmissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos desuper per quoscumque contra præsentium tenorem quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel impedi- ri: Contradictores quoque libet per senten- tias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, alia- que opportuna juris, & facti remedia, appel- latione postposita, compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis procef- sibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam itera- tis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secu- laris.

Derogat contra- ctas.

§. 12. Non obstantibus omnibus præ- missis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum voluntatis, decreti, & mandati infringere, vel ei, ausu temera- rio contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipoten- tis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apo- stolorum ejus noverit se incursum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno In- carnationis Dominicæ, millesimo quingen- tesimo, nonagesimo secundo, quinto Idus Februarii, Pont. nostri Anno primo.

Dat. die 9. Fe- bruarii 1593. An. I.

L.

Nullitates ex defectu jurisdictionis, citationis, & mandati, & non alia, in omnibus Status Ecclesiastici Tribunalibus attendende.

Hæc idem quoad Tribunalia Urbis iussu Pius IV. Constituit. LXVIII. Cum ab ipso Tom. IV. Par. II. fol. 129. Et specialiter in Rota, in alia Constit. LII. In Throno. Ibid. fol. 97. Et in commissionibus causa- rum id specificari decrevit in altera ejus Bulla CXXXIII. Cum nuper Ibid. fol. 270.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Itium dispendiis, & ambagibus, præfer- tim inter personas curæ, & Jurisdic- tionis nostræ, etiam in temporalibus subjectas occurrere, quantum in nobis est, cupientes. §. 1. Statutum sel. rec. Pii Papæ Quarti Prædecessoris nostri, ne Judices Almæ Ur- bis nullitates attendant, nisi ex defectu cita- tionis, Jurisdictionis, aut mandati, sed illis non obstantibus ad expeditionem causarum procedant, ad omnes, & quoscumque Ju- dices ordinarios, & delegatos, Magistra- tus, & Officiales, in quibusvis ditionis no- stræ temporalis Ecclesiasticæ Provinciis, & Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis quamcumque Jurisdictionem exercentes, & dignitate fungentes, hac nostra perpetuo valitura Constitutione extendimus, & am- plia-

Extordium.

Pius IV. excep- tione nulli- tates a Judi- cibus Urbis at- tendi decre- vit.

L. I.

Clausula sub-
lata &c. ap-
ponit.

pliamus, atque in quocumque Tribunali, aut curia seculari, vel ecclesiastica firmiter, & inviolate servari.

§. 2. Sicque, & non aliter per quoscumque ex ipsis Iudicibus, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam S. R. E. Cardinales, ac Legatos etiam de latere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi facultate, in quacumque causis, & instantia, etiam nunc pendente, aut in futurum movenda ecclesiastica, prophana, civili, & criminali, aut mixta, iudicari, & definiti, & quibuscumque nullitatibus prae-ter superius expressas nequaquam attentis, ad expeditionem causarum eorundem procedi debere precipimus, & mandamus. Decernentes irritum, & inane, si secus super his per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula de-
rogatoria ad
dis.

§. 3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, nec non legibus, etiam Imperialibus, eorundemque Provinciarum, Civitatum, Oppidorum, & locorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ipsis, earumve consiliis, Iudicibus, Magistratibus, Officialibus, Curis, Tribunalibus, Collegiis, vel personis quomodolibet concessis, etiam saepius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua mentio, aut quavis alia expressio habenda, aut quavis alia forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, perinde ac si ad verbum inserti, & forma in illis tradita ad unguem servata foret, pro plene, & sufficienter expressis habentes, ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transcriptio
etiam iubet.

§. 4. Volumus autem praesentium literarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo Praelati ecclesiastici obligatis eandem fidem haberi, quae haberetur eisdem praesentibus exhibitis, vel ostensis, eisdemque praesentes in valvis Basilicae Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae, ut moris est, affigi, & publicari, ac post triginta dies cunctos, quos concernunt, perinde officere, ac si eorum cuilibet personae literae intimerat fuissent. Nulli ergo &c.

Dat. P. An. J.
7. Februarii.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, quinto Idus Februarii, Pont. Nostri Anno secundo.

Anno a Nativitate Domini nostri Jesu Christi 1593. indictione 6. die vero 22. mensis Martii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Clementis divina providentia Papa VIII. Anno ejus 2. supradictae literae affixae, & publicatae fuerunt ad valvas Basilicae S. S. Petri, & Joannis Lateranensis de Urbe, & in acie Campi Florae, per nos Joannem Baptistam Bagui, & Franciscum Baros Sanctissimi D. N. Papa Carf. Baptistae Pressus Mag. Carf.

Confirmatio Decreti Congregationis Sacrorum Rituum, quo nonnulla statuuntur super associatione Episcopi Oxomen, tam in eundo ad Ecclesiam, quam ab ea redeundo.

Ex Regest. in
Secret. Arco.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis auctoritas nos admonet, & exposcit, ut quae a Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Congregationis Sacrorum Rituum rite ordinata, & decreta sunt, suum debitum fortiantur effectum.

Exordium.

§. 1. Dudum siquidem Cardinalibus dictae Congregationis pro parte Venerabilis Fratris Sebastiani moderni Episcopi, & dilectorum filiorum Capituli Oxomen, communi ipsorum omnium voto, & consensu, & ad tollendas omnes quaestiones, litesque, ac controversias, quae circa infra scripta quomodolibet oriri possent, humiliter supplicatum fuit pro declaratione per eandem Congregationem faciendam, quibusnam potissimum diebus praedicti Capitulum teneretur pro tempore existentem Episcopum Oxomen, tam eundem ad Ecclesiam, quam ab ea redeundem comitari: Congregatio praedicta supplicationibus sibi porrectis huiusmodi satisfacere cupiens, decrevit, & declaravit in hunc, qui sequitur, modum, videlicet.

Episcopus, &
Capitulum
Congregationis
supplicatum pro
declaratione, de
qua in Rubr.

§. 2. Congregatio Sacrorum Rituum ad supradictam petitionem respondendum censuit, prout & alias decretum fuit pro Ecclesia Hispanen. videlicet.

Decretum
Congregationis.

Dignitates, Canonicos, & Capitulum debere accedere, ubi Episcopus Cappa induitur, ut eum ad Ecclesiam venientem debito cum honore comitentur, in reditu etiam debere saltem usque ad Ostium Domus ipsius Episcopum associare: ei vero privatim venienti, videlicet sine Cappa Pontificali, nonnullos ex Dignitatibus, & Canonicis ad Ostium Ecclesiae occurrere, & in reditu similiter usque ad Ostium Ecclesiae ipsum comitari debere. Episcopum autem cum Cappa Pontificali ad Ecclesiam accessurum, ut solemniter celebret, vel, ut assistat divinis Officiis, aut Processioni, vel, ut aliud quidquam ex Pontificalibus exerceat, curare debere, ut Capitulum congruo tempore intimitur hora ejus accessus ad Ecclesiam, ad hoc, ut Capitulum praedictum commode se ad ejus occursum accingere possit: Idemque Episcopus convenientem, & opportunam horam eliget, verbi gratia si Missam solemnem in aliquo die festo sit celebraturus, tunc post Primam in Choro finitam, antequam Tertia inchoetur, ad Ecclesiam accedere poterit, quo casu, Dignitates, Canonicos, ceterique Capitulares, statim post Primam completam, facto modico intervallo, prodire debent obviam Episcopo ad ejus Cubiculum, eumque ad Ecclesiam venientem deducere, quemadmodum ipsa Congre-

gregatio faciendum esse respondit. Cumque Episcopus in Ecclesiam venerit, Tertia, suo tempore, inchoanda erit, juxta praescriptum Pontificalis Romani: idque omnino faciendum est, non obstante quacumque consuetudine ipsius Capituli in contrarium: Cum enim Pastor teneatur ad suam Ecclesiam accedere, & ex ejus praesentia divini cultus augmentum, Ecclesiaeque ipsa splendorem, & decorem non modicum recipiat, non est ei praebenda occasio, vel non accedendi, ex quo debita cum decencia id facere nequeat, vel indecenter accedendi. Insuper declaravit, quod, quando Episcopus, finita Missa, vel aliqua hora Canonica, est ab Ecclesia discessurus, tantisper cessandum est a reliquis horis decantandis, quousque Capitulares abeuntem Episcopum reducere possint, ut in omnibus congrua obedientia Praelato, & debitum Deo obsequium reddatur, cui Sacrificium cum inobedientia non placet: Declaravit praeterea, quod si interdum contingat, Episcopum, vel Processione, vel aliqua hora Canonica nondum finita, abire compelli ob aliquam sui necessitatem, tunc non opus erit, ut omnes Capitulares cum eo discedant, sed satis erit, si quatuor de Capitulo eum Domum reducant, itaut Processioni, vel divinis Officiis impedimentum, aut perturbationis occasio non praebatur: quamvis haec, quae raro eveniunt, minime consideranda sint, cum leges, quae circa ea, quae frequentius accidunt, accomodentur. Ad evitandas autem perturbationes, & confusiones in iis diebus, in quibus Episcopus divinis Officiis est interfuturus, Campana aliquanto citius pulsata, ut tempore, & rebus agendis simul consideratis, cuncta rectius fiant, & horis congruis expleantur. Ubi autem Episcopus solam Concionem auditurus ad Ecclesiam accedit, etiam si Cappa Pontificali indutus eam Concionem auditurus sit, non omnes Capitulares, sed aliqui dumtaxat, videlicet saltem duae ex Dignitatibus, & sex ad minus ex Canonicis Episcopum venientem ad Ostium Ecclesiae excipere, atque ad eundem usque locum abeuntem reducere.

Supplicatio pro
confirmatio-
ne.

§. 3. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Sebastiani Moderni Episcopi, & Capituli Oxomen, praedictorum petitio continebat, ipsi Episcopus, & Capitulum praedicta, per dictos Cardinales, ut praefertur, decreta, & declarata, pro illorum subsistentia, cupiant firmiter nostro, & Apostolicae Sedis munimine roborari: quare pro parte dictorum Sebastiani Episcopi, & Capituli nobis fuit humiliter supplicatum, ut decretum, & declarationem praedictam confirmare, & approbare de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmat
Clemens.

§. 4. Nos igitur, qui pacem, & concordiam inter omnes, praecipue divino ministerio mancipatos Praesules, & illis subditas ecclesiasticas personas, vigere, & quae propterea per dictos Cardinales mature discussa decreta, & declarata sunt, suum debitum fortiri effectum summopere exoptamus, ipsosque Sebastianum, & Capitulum, illiusque

singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Decretum, & declarationem huiusmodi, ab ipsis Cardinalibus, ut praefertur, facta, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, & nihilominus potiori pro cautela, eadem decernimus, & declaramus, & ab ipsis Dignitatibus, & Canonicis, ac quibusvis aliis, ad quos ea quomodolibet spectant, & pertinent, inviolabiliter, & ad unguem observari debere, nec non Dignitatibus, & Capitulo, aliisque praedictis in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenis infra scriptis per contrascentes, ipso facto, quavis appellatione cessante, & omnino sublata, incurrendis praecipimus, quatenus decretum, & declarationem huiusmodi, omni subterfugio postposito, prout ab ipsis Cardinalibus, ut praefertur, facta sunt, inviolabiliter, & ad unguem observent.

Clausula.

§. 5. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae, vel quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari posse. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: ac mandantes d. Sebastiani moderno, & pro tempore existenti Episcopo Oxomen, quatenus Decretum, & declarationem, & praemissa omnino observari faciat, & curet. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac praemissis non parentes excommunicationis, & suspensionis, aliisque sententiis, censuris, & poenis ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita eompescendo, nec non legitimis super his habendis, servatis processibus, illos sententiis, censuras, & poenas praedictas incurrisse declarando, easque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Deregris
contrariorum

§. 6. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictae Ecclesiae Oxomen, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium

H h h

rium

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

rium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, illorum tenores presentibus, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si Dignitatibus, & Canonicis, & Capitulo prædictis, vel quibusvis aliis communitatibus, vel divinis ab eadem Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 13. Februarii 1593. Pont. nostri Anno secundo.

Dat. die 13. Febr. 1593. An. II.

LII.
Approbatio Constitut. Pauli IV., & Pii V. circa leges, & ordinationes à Judæis ubique locorum observandas. Et expulso eorundem ab omnibus Civitatibus, & Terris Status Ecclesiæ. Romæ, Avenione & Ancona exceptis.
CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.
CECA, & obdurata Hebræorum perfidia, non solum ingrata est in Dominum, ac Redemptorem humani generis Iesum Christum Dei filium ipsis promissum, & ex semine David secundum carnem natum, sed neque etiam sanctæ Matris Ecclesiæ, ipsorum conversionem patienter expectantis, magnam erga eos misericordiam agnoscit, quinimmo pietati Christianæ pro gratia injuriam reddens, non cessat quotidie tot committere enormes excessus, tot detestanda patrare flagitia in præjudicium ipsorum Christianifidelium, qui eos in testimonium veræ fidei, & in memoriam passionis dominicæ, atque ut tandem respiciant, benigne tolerant, & recipiunt, ut nos gravibus querimoniis ea de causa ad nos perlatis impulsis, cogamur pro debito Pastoralis officii opportunum aliquod huic malo remedium adhibere.

Paulus IV. nonnullas leges Judæis in statu Ecclesiastico commorantibus præcipit.
§. 1. Sane jam pridem fel. record. Paulus Papa Quartus Prædecessor noster per suam sub Dat. pridie Idus Julii Pont. sui Anno primo editam Constitutionem, prudenti ac salubri consilio certas præscripsit leges, quas Judæi in Terris ditionis Ecclesiasticæ degentes servare tenerentur.

Pius V. 4p. probavit.
§. 2. Easque postmodum rec. mem. Pius Papa Quintus itidem Prædecessor, sub Dat. videlicet tertio decimo Kalen. Maii, Pont. sui Anno primo, non solum innovavit,

sed etiam complura indulta, & privilegia, quorum obtentu Judæi se tuebantur, arrogando, eandem Pauli prædecessoris Constitutionem, adversus illa restituit, ac firmiter observari præcepit, ac demum per alias suas literas eos ab omnibus ditionis temporalis Ecclesiasticæ Civitatibus, Terris, & locis, Urbe Roma, & Ancona exceptis, perpetuo exulare jussit, prout in eorum literis latius continetur.

§. 3. Quæ cum optima suadente ratione à sancta hac Sede emanaverint, ipsi tamen Judæi successu temporis paulatim ab huiusmodi vinculis se eximere attentarunt, & forsitan ab aliis Prædecessoribus nostris, qui ut eos ab eorum caligine ad agnitionem veræ fidei allicerent, mansuetudinem Christianæ pietatis non denegandam eis censuerunt, aliquas super hoc tolerantias, sive indulgentias extorserunt. Quibus postmodum contra piam eorundem Prædecessorum mentem, & intentionem prave abutentes, eo tandem sunt progressi, ut adversus divinas, naturales, humanasque leges, magnis, & gravibus usuris pecuniarum, quas præsertim à pauperibus, & egenis exigunt, monopolis illicitis, & fœneraticis pactis, fraudibus, dolis, & fallaciis, plurimos cives, & incolas ditionis temporalis Ecclesiasticæ, ubi commorantur, misere exhausterint, circumvenerint, bonis spoliaverint, ac tenuis potissimum fortune homines, præsertim rusticos, & simplices, non solum ad extremam inopiam, & mendicitatem, sed prope modum in servitutem redegerint, multa præterea, & quidem graviora scelera, & flagitia, & ipsi commiserint, & perditio cuique, ac nequissimo in facinoribus patrandis suam libentissime operam, & quamcumque potuerunt opem præstiterint.

§. 4. Nos igitur his, & aliis gravissimis de causis adducti, huiusmodi nationem à plerisque ex nostris Populis, apud quos experientia docuit eam multo plus detrimenti asserre, quam boni ab ipsa sperari queat, censuimus omnino expellendam, & tamen ne à nobis prorsus ejecta, ad gentes, quæ Christum non norunt, divertat, atque à via salutis reliquias Israel propheticæ ore promissæ longius recedat, eam ab amplioribus quibusdam, aut nobis proximis Civitatibus, ubi facilius legum vinculis, & Judicium severitate in officio contineri possit, duximus non repellendam. Ac proinde nos eorundem Pauli, & Pii Prædecessorum vestigiis inhaerentes, primum quidem eorum Constitutiones, & literas, quarum tenores presentibus haberi volumus pro expressis, harum serie approbamus, & innovamus, illisque perpetuæ, inviolabilis, & inconcussæ firmitatis robur adiciamus.

§. 5. Deinde vero, usu, & re ipsa edocti, quæ eisdem Judæis præter illorum formam, pia, & benigna eorum, qui secuti sunt, Prædecessorum nostrorum indulgentia permessa fuerunt, ea, ut sperabatur minime profuisse, quinimmo contra mentem concedentium, malitia Judæorum in damnum Christianifidelium retorta extitisse, omnia, & quæ-

Sed tamen plures indulgentias adversus prædictas leges extorserunt.

Hic itaque Pontifex dicitur Pauli IV. & Pii V. Constit. innovat. & confirmat.

Privilegia in contrarium concessa revocant.

quæcumque, si quæ forsitan à san. mem. Pio Quarto, Sixto Quinto, & aliis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, sive de eorum, ut aseritur, mandato in favorem eorundem Judæorum, tam in Alma Urbe tantum, quam in quibusvis aliis ditionis temporalis Ecclesiasticæ Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis degentium, etiam super hoc ipso, ut ubilibet commorari eis liceat, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, vel sub prætextu causæ, & tituli onerosi, etiam vim contractus inducentis, aut alias concessa dicuntur, privilegia, permissiones, Indulta, aut capitula, quorum etiam omnium, & singulorum tenores pro expressis, ac ad verbum insertis habemus, in ea parte, qua prædictis eorundem Pauli, & Pii V. Prædecessorum, nec non presentibus nostris literis adversantur, aut ultra illas aliquid concedunt, harum serie revocantes, cassantes, abolentes, & annullantes, irritaque, & nulla decernentes.

§. 6. Hac nostra perpetuo valitura Constitutione præcipimus, & mandamus, ut omnes, & quicumque Judæi utriuslibet sexus, qui in quibusvis ditionis nostræ temporalis universæ Civitatibus, etiam Bononiæ, & Beneventan. Oppidis, Terris, Castris, & locis, etiam sub eadem ditione consistentium, Baronum, & Domicellorum, quamcumque jurisdictionem, præheminentiam, titulum, insignia, seu exemptionem habentium, ad præsens reperiantur, debeant omnino, intra tres menses à die publicationis præsentium literarum in Romana Curia faciendæ numerandos, ex eisdem ditionis temporalis, & Status Ecclesiastici finibus discessisse, & alio commigrasse. Quin potius, tam illos, quam alios, siqui fortasse ad prædictum Statum accedent, jubemus in posterum à tota ditione præfata, non solum nostris, sed etiam perpetuis futuris temporibus sine ulla spe reditus exulare, ita ut quicumque Judæi, sive peregrini, præsentibus, aut futuri, in quavis dictæ ditionis Civitate, Oppido, Terra, vel loco, etiam domicellorum, & Baronum huiusmodi quandoquævis post lapsum trium mensium prædictorum inventi fuerint, rebus omnibus spoliarentur, eaque Fisci iuribus applicentur, eorum vero unufquisque, qui etate, & corpore viribus satis firmis ad eam poenam sustinendam reperiretur, ad triremes, quoad vixerit, sit eo ipso damnatus. Idque in toto Statu prædicto ubique servetur (Urbe Roma, & Avenionen. atque Anconitan. Civitatibus dumtaxat exceptis) ubi eos, qui ad præsens ibidem, vel alibi intra prædictum Statum degunt, si ad dictas potius Civitates, quam alio se recipere maluerint, & prædictis de causis, & ad prosequendas cum Orientalibus mercaturæ negotiationes, & commercia, & quia illos præsertim, qui nostro, & huius Sedis conspectui proximi sunt, poenæ formidine à maleficiis temperatos, atque interdum aliquos lumen veritatis facilius agnuros speramus, censuimus tolerandos.

§. 7. Verum his ipsis, quos in tribus tantum prædictis Civitatibus commorari per-

Statutis locorum, Apostolicisque, &

Exulareque præcipit à toto Statu Ecclesiastico, præterquam ab Urbe Roma, Avenione, & Avenione.

mittimus, Universis, & singulis Judæis præcipimus, ut Civitatum prædictarum, in quibus pro tempore habitaverint, Statuta favorem Christianorum concernentia, nec non edicta Ordinariorum, & Magistratum, præcipue vero nostras, ac prædictas Pauli, & Pii V. Prædecessorum, & alias Apostolicas, & canonicas, quæ circa ipsos Judæos aliquid disponunt, Constitutiones inviolabiliter observent.

§. 8. Quo circa tam dilectis filiis nostris in Alma Urbe Vicario, & S. R. E. Cameraario, quam aliis universis, & singulis status, & ditionis Ecclesiasticæ Civitatum, Oppidorum, & locorum Ordinariis, nec non Legatis, Vicelegatis, Præsidibus, & Gubernatoribus, nunc, & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus eorum unufquisque curet, quantum in se est, præsentibus literis nulla alia à nobis expectata iussione, aut mentis declaratione, debite executioni quam primum demandari, ac deinde perpetuo firmiter, & inviolate observari, nec solum quicumque contra illarum tenorem, etiam prætextu hactenus concessorum Indultorum, permissionum, sive consuetudinum tolerare, indulgere, aut permittere, vel licentias aliquas concedere præsumant, sed contra quoscumque inobedientes, & transgressores omni severitate animadvertant, contradictores per opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo.

§. 9. Non obstantibus præmissis, nec non quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, tam per superius nominatos, quam, illos quoscumque nostros Prædecessores Universalitatis eorundem Judæorum, sive eorum aliquibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, & ex quibusvis causis, etiam gravissimis, & urgentissimis, atque onerosis vim contractus solemniter initi, ultro citroque obligatorii inducentibus, tam in genere super præmissis, & super habitando in locis ditionis Ecclesiasticæ eis benevolis, & super exercendo quocumque mercaturæ genere, quam in specie iis, qui in tribus prædictis Civitatibus commorantur, seu alias concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda, aut quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi pro expressis, ac forma ad unguem servata ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, præsentibus literas in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ, per aliquem ex Curforibus nostris, ut moris est publicari, & elapso termino superius descripto, eos quos concernunt perinde asserere, H h h 2 ac

1593. canonicis sanctionibus, & prædictis Pauli IV., & Pii V. Constitutionibus insertis declarat.

Executores huius Constitutionis deputati.

Clausulas derogatorias apponit.

Formæ publicationis subscript.

Transumptif. que credi ju- bet. Dat. P. An. II. 27. Febr.

ac si eorum cuilibet personaliter intimata fuissent.

§. 11. Illarum quoque transumptis etiam impressis &c. Nulli ergo &c.

Datum Romae in Monte Quirinali. Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo nonagesimo secundo Kalen. Martii, Pont. nostri Anno secundo.

LIII.

Contra Haebros, tenentes legentesque libros Thalmudi, & alios hactenus damnatos, aut blasphemias, & contumelias in Deum, & Sanctos continentes.

De libris Thalmudi, prima prodiit prohibitio ab Innocent. IV. in Constitut. IV. Impia Tom. III. fol. 309. & alia de his, & similibus libris, prodiit a Jul. III. in Constit. XXXIII. Cam sicut. Tom. IV. Pav. I. fol. 309.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Excidium.

CUM Hebraeorum malitia novas in dies excogitet fraudes, quibus perniciofa volumina, librosque impios, ac plane detestabiles, tum antiquitus damnatos, tum recens conscriptos in vulgus proferat.

§. 1. Nos, & ipsis exitiale, & Christiano populo periculosum rati hanc eorum nequitiam conniventibus oculis tolerare, ac pro nostro pastoralis officio, opportunum huic malo remedium adhibere volentes, adducti exemplo consilium Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, praesertim fel. rec. Gregorii IX. Innocentii IV. Clementis IV. Honorii IV. Joannis XXII. Julii III. Pauli IV. & Gregorii XIII., qui saepius impium, illud Thalmudi nuncupatum, & alia similia reprobata, & detestanda scripta, & volumina damnarunt, & retineri prohibuerunt, seu alias ex Christiani Orbis Provinciis, & Regnis pio zelo exterminarunt, omnes, & singulas eorumdem Praedecessorum super hoc editas literas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, harum serie approbantes, & innovantes.

Prohibitio Iudeis, huiusmodi librorum, & alia impia scripta retinendi, vel quovis modo utendi.

§. 2. Atque illis haec addentes, omnibus, & quibuscumque Universitatibus Hebraeorum, eorumque singulis, tam in temporalis S. R. E. ditione, quam etiam extra eam ubivis locorum, & in quibusvis Christiani orbis partibus constitutis, perpetuo prohibemus, ne quovis libros, & codices impios Thalmudicos sepe damnatos, vanissimos, cabalisticos, atque alios nefarios a Praedecessoribus nostris prohibitos, & condemnatos, necnon opera, commentaria, tractatus, volumina, & scripta quaecumque, tam lingua Hebraica, quam quavis alia hactenus conscripta, aut versa, edita, & im-

pressa, ac in posterum conscribenda aut vertenda, edenda, vel imprimenda, continentia seu continentes, tacite vel expresse, haereses, vel errores contra sacras veteris legis, & testamenti scripturas, necnon contumelias, impietates, blasphemias contra Deum, sanctissimam Trinitatem, & Salvatorem nostrum Dominum Jesum Christum, ejulque Sanctam Christianam fidem, ac beatissimam ipsius Genitricem semper Virginem Mariam, & Beatos Angelos, Patriarchas, Prophetas, Apostolos, aliosque Sanctos Dei, Sacratissimam Crucem, sacramentum novae legis, Sacras Imagines, & Sanctam Catholicam Ecclesiam, & Sedem Apostolicam, ac contra Christi fideles, praesertim Episcopos, Sacerdotes, & alias ecclesiasticas personas, atque etiam contra nuper ad eisdem Christi fidem convertos, ac Neophytos, & alias contra Religionem Catholicam, vel in quibus etiam impudica, & obscena narrationes memorantur, etiam sub praetextu, quod expurgata fuerint, vel donec expurgentur, sive quod de novo typis excusa fuerint, mutatis nominibus, vel etiam sub obtentu, seu tolerantia, aut permissione, ut praetendunt, Secretarii, aut cuiusvis personae Sacri Concilii Tridentini, aut Iudicis librorum prohibitorum per eorumdem, Pium Papam IV. Praedecessorem nostrum editi, vel cuiusvis indulti Apostolici, aut licentiae per S. R. E. Cardinales, etiam Legatos, aut Camerarium, seu Cameram Apostolicam, vel Nuncios, etiam cum potestate Legati de latere, aut locorum Ordinarios, seu Inquisitores haereticae pravitatis, forsitan quomodolibet concessa, aut quovis alio quavis colore, legere, habere, vel retinere, emere, vel vendere, aut evulgare, ullo modo audeant, vel praesumant.

§. 3. Omnes vero, & quascumque facultates, literas, permissiones, indulgentias, tolerantias legendi, tenendi, etiam ad tempus certum, vel incertum, vel ad effectum praedictos, & sub similibus, vel aliis praetextibus quaecumque, ut praesertim, prohibita scripta, volumina, libros, & alia supradicta quibusvis Iudeis, in genere, vel in specie, a Praedecessoribus nostris, & dicta Sede Apostolica, seu ejus Legatis, etiam de latere, vel Nunciis, aut Inquisitoribus haereticae pravitatis, aut locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis, quavis dignitate, vel auctoritate fungentibus, etiam S. R. E. Cardinalibus, ejulque Camerario, seu Camerae praedictae, sub quibusvis verborum formis, & conceptionibus, & quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, ac vim contractus inducentibus, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica potestate plenitudine, seu ad quorumcumque Principum, etiam Regali, Ducali, vel alia quacumque praerogativa fulgentium instantiam, vel eorum intuitu concessas, auctoritate, & tenore praemissis revocamus, irritamus, & annullamus, ac pro revocatis, irritis, & penitus infectis in perpetuum haberi volumus.

Revocatio quarumcumque facultatum, licentiarum, & indulgentiarum, illa tenendi.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE MEXICO

1593. Prohibitio concedendi has licentias, & eis utendi.

§. 4. Distinctius inhibentes, tam quibuscumque ex praedictis, quavis auctoritate, & facultate suffultis personis, ne hujusmodi licentias, tolerantias, indulgentias quocumque modo concedere, quam Iudeis, ne illis sic praesentes revocatis, aut posthac forsitan de facio concedendis, uti, aut earum praetextu, seu alias quomodolibet libris praedictos retinere, legere, deferre, emere, vendere, aut de novo edere praesumant.

Prohibitio termini ad ejulmodi libros consignandi Inquisitoribus, aut locorum Ordinariis.

§. 5. Quinimmo si quos ad praesens habent, eos statim intra decem dies Romae in officio Sanctae Romanae, & universalis Inquisitionis, extra Urbem vero intra duos menses a die publicationis praesentium numerandos, locorum Ordinarios, seu Inquisitoribus haereticae pravitatis, a quibus postmodum absque alio mandato nostro, nulla interposita mora comburantur, exhibere, tradere, & consignare omnino teneantur, & debeant.

Poenarum inflicto in contravenientes.

§. 6. Praecipientes, tam ipsis Iudeis, quam quibuscumque Typographis, Bibliopis, seu mercatoribus, & aliis quibuscumque Christianidelibus etiam cujuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, sub poenis amissionis librorum, & publicationis omnium bonorum, Fisco ejus Principis, in cujus ditione libri reperti fuerint applicandorum, ac aliis etiam gravioribus, & corporis afflictivis arbitrio Ditecesani, ac etiam Inquisitoris, si iuxta fuerit, statuendis, ac moderandis, necnon quo ad Christianos, etiam excommunicationis majoris latae sententiae per unumquemque contrafacientem eo ipso incurrendae, ne hujusmodi libros, & alia scripta superius prohibita, ut praesertim retinere, habere, legere, edere, typis excudere, seu imprimere, describere, vel exemplare, aduehere, emere, vendere, donare, commutare, aut alias quomodolibet distrahere, vel alienare.

Ex in fautores Hebraeorum in praemissis.

§. 7. Neve quisquam, etiam sub praedictis, & aliis poenis contra fautores Apostatarum a fide, & haeticorum a sacris canonibus, & constitutionibus Apostolicis inflicto, ipsis Haebreis, pro habendis, scribendis, seu imprimendis hujusmodi libris, vel undecumque afferendis, seu tranvehendis, aut pro eorumdem legendorum licentia de cetero impetranda, opem, consilium, auxilium, vel favorem praestare, aut impendere quoquo modo audeat.

Deputati ex quoque huiusmodi Consilio.

§. 8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris, tam S. R. E. Cardinalibus adversus haeticam pravitatem in toto terrarum Orbe generalibus Inquisitoribus, quam etiam Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque locorum Ordinariis, & Inquisitoribus quibuscumque ejuldem haereticae pravitatis, in quibusvis Regnis, Provinciis, & Civitatibus pro tempore existentibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, in Civitatibus, Terris, & locis, ubi Iudaei commorantur, tam in eorum Synagogis, & locis publicis, quam privatis, domibus, aut officinis, & aliis ubique locorum etiam apud Bibliopolas Christianos praedictos sic prohi-

bitos libros, & scripta, per se vel alium, seu alios ab eis deputandos diligentissime perquirant, & contra eos, qui super retentione hujusmodi culpabiles reperti fuerint, ad praedictarum, & aliarum etiam graviorum eorum arbitrio poenarum executionem procedant. Contradictores, necnon inobedientes quocumque, ejulque auxilium, consilium, vel favorem praestantes, per opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula de rogatoria.

§. 9. Non obstantibus praemissis, necnon Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, dictis Haebreis, eorumque Universitatibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam saepius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam alias pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, & individua mentio habenda, seu quavis alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, necnon formas, & decreta in illis apposta, acsi de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis quoad reliqua in suo robore permanentibus, ad effectum praemissorum specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma, & effectus publici Consilii.

§. 10. Volumus autem praesentes literas, ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae, atque in platea, quae Iudeorum nuncupatur, per Curiores nostros publicari, eorum exemplis inibi affixis, ac dimissis, ac post hujusmodi publicationem, & clapsum terminum superius praescriptum, cunctos, & singulos, quos concernunt, perinde arctare, atque afficere, acsi eorum cuilibet personaliter intimata fuissent.

Transumptorum sedes.

§. 11. Illarum exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obfirmatis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra illud haberi, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Clausula potestatis.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, additionis, prohibitionis, revocationis, irritationis, annulationis, voluntatum, inhibitionis, praeccepti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Dat. P. An. II. 27. Febr.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, pridie Kalend. Martii, Pontificatus nostri Anno II.

Re.

LIV.

Reformatio Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinensis, seu S. Justine.

Dilectis filiis Praesidenti, Visitoribus, Abbatibus, & Monachis Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinensis, alias Sanctae Justine de Padua.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Commisimus Nobis ex alto Apostolice servitutis ministerium pro debito pastoralis officii adimplere cupientes, in ea praecipue incumbendum arbitramur, quae ad Cleri universi reformationem, & Ecclesiasticae disciplinae integritatem restituendam pertinere dignoscuntur. Id autem in Regularium personarum Congregationibus eo accuratius duximus providendum, quo uberiores ex iis, dum in suorum institutorum observantia constantes perseverabunt, Ecclesiae Dei fructus proventuros esse confidimus.

Et certe inter universam Monachorum caetum ad Congregationem vestram Cassinensem, alias S. Justine de Padua, quae sub speciali nostra, & Apostolicae Sedis est protectione, oculos convertentes, sicut tam florentem olim, & in monastica perfectionis pene fastigio feliciter constitutam, & praesca virtute insignem comperimus, ita nunc, sive vitio temporum, sive hominum incuria, & nimia forsitan Praepositorum indulgentia, a pristino suo splendore paululum declinantem erigere, simulque aliis partibus confirmare, & ad antiquum decus revocare summopere desideramus. In quo quidem cum parem desiderio nostro propensionem vestram, ex iis, quae nobiscum egerunt dilecti filii Ordinis vestri professores a regimine vestro, ea de re, ad Nos proxime destinati, deprehenderimus, commendamus eximiam pietatem vestram, ac zelum, vosque ad salutarem hanc reformationem sponte vestra incensos, paternam, qua vos semper complexi sumus charitate hortamur, ut Beati Monachorum Patriarchae Benedicti Ordinis vestri Institutoris, aliorumque Sanctorum, qui ex eodem Ordine innumeri prodierunt, vestigiis insistentes, ad illam monasticam disciplinae perfectionem omni studio ita contendatis, ut eam in vobis nostris temporibus revivisse omnes intelligant, & exemplo vestro, alia quoque Regularium Congregationes ad eandem reformationis normam amplectendam alacris excitentur.

Ut autem id facilius assequi valeatis, nonnulla, quae post maturam consultationem a probatissimis viris, quibus hoc negotium mandavimus, Nobis proposita sunt pro Congregationis vestrae reformatione maxime utilia, ac salutaria constituenda

De Apostolica igitur potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ut in vestra Congregatione posthac Visitatores eligi possint ejusdem Monasterii cum Definitoribus, quorum officium simul cum Capitulo generali terminatur, professi, hac moderatione adhibita, ut tam in dietis, quam in Capitulo generali non solum, dum agitur de ipsis in dietis, seu diffinitorio intervenientibus, sed etiam de eo promovendo, ad quamcumque dignitatem, aut assumendo ad aliquod officium, qui sit eorum alicujus compromissus, ut liberius ea de re tractari, & deliberari possit, ii, de quibus, vel eorum compromissus sic agatur, extra locum dietae, & diffinitorii extent, & nec suffragia conferant, nec ceteris suffragantibus inter sint, & quod de consanguineis in examine Monachorum Constitutiones vestrae praescribunt, id etiam ad compromissos extendimus.

In promotionibus autem ad Abbatiam, & Prioratum, liceat pro bono Congregationis, tempus a Constitutionibus vestris praescriptum omnium Diffinitorum, consensu dispensare. Monasteriis praeterea vacantibus usque ad septuagesimam provideat vestri Ordinis regimen in dietis a dicto tempore citra Diffinitores capituli generalis. Praescribatur insuper numerus certus Decanorum, quem nec augere, nec minuire unquam liceat. Quod si nunc plures sunt Decani, nemo impostum eligatur, quod is numerus effectus sit. Nemo autem ad Decanatum promoveri possit, qui praeter vitam integritatem, qua debet praestare, aliud quod etiam non vulgare specimen prudentiae non exhibuerit, & doctrinae congruentis adjumenta non habeat, casibusque saltem conscientiae egregie instructus non sit: qua in re diffinitorum judicium ne fallatur, visitatores promovendorum merita inquirant, deque iis Definitoribus, qui neminem ad ullum gradum valeant promovere, nisi habita de eo hujusmodi visitatorum relatione, medio ipsorum juramento fidem faciant. Ad haec a membrorum administratione Decani removeantur, nec posthac deputentur, sed in Monasteriis in regulari disciplina pro sui muneris debito exerceantur, iis exceptis, qui ob aetatem, vel imbecillitatem ad onera regularia, & ad munera graviora subeunda parum idonei existimantur, quibus hujusmodi administratio demandari poterit, cum onere, ut in iis eam regularis disciplinae observantiam curent exerceri, quae vestris Constitutionibus praescribitur.

Priores deinde claustrales, & Decani ab officiis, & dignitate, ea etiam una ratione removeantur, quod disciplinae regulari nec ipsi incumbant, & alios ad eam amplectendam excitare negligant. Ideoque quotannis in Capitulo generali electionis iudicio subiciantur, & pro singulis suffragia ferantur, ac si nunquam antea fuissent electi, ut eo pacto in officio retineantur.

In omnibus quoque Monasteriis par-

Monachorum caetum...

Et ad antiquum decus...

Hortamur, ut postquam observantiam...

De Visitoribus eligendis...

De Promotione ad Abbatiam, Prioratum,

De Decanis.

De Prioribus claustralibus.

In omnibus Monasteriis.

modus, & forma vivendi servetur, & in regulari disciplina aequaliter Monachi exerceantur ad Regulae, & Constitutionum praescriptum: quod si in communibus regulis ex causa aliqua in parte dispensandum esse videatur, id singulis annis auctoritate diffinitorum Capituli generalis dumtaxat fieri possit, habita ratione cum locorum, tum personarum indigentia, & cum magno moderamine, prout iisdem Diffinitoribus expedire videbitur.

Abbatibus negligentibus re-moveri.

De mutatione Monachorum.

Abbatibus, qui Diffinitorum praescriptum immutare ausi, & in curanda disciplina regulari admodum negligentes, aut dissimulantes deprehensi fuerint, possint hac una de causa arbitrio vestri regiminis suspendi, & etiam a titulo, & administratione removeri.

Non permittant praeterea Praelati sub poena privationis quorumcumque officiorum, & munerum, & vocis activae, & passivae, ut quovis colore animarum curam exerceant Monachi, nec Secularium etiam affinium, & consanguineorum negotia tractent, sine expressa licentia diffinitorum Capituli generalis, re bene cognita, & mature examinata, & maxime ne eorum cause coram iudicibus compareant, ut omnis vacationis, & proprietatis occasio pracludatur.

De administratione rerum temporalium.

In administratione autem rerum temporalium ea cautio adhibeatur, ne Praelati eam ipsi per se exerceant, sed per Cellerarios a Definitoribus, vel vestri Ordinis regimine deputatos. Insuper pecuniae omnes quaecumque ex causa ad Monasterium pervenientes, deponantur penes Monachum a Definitoribus, vel regimine vestro eligendum, aut probatum, & fidelem Telonarium, cuius ea praecipue cura sit, eas in definitis rationum libris, sive Codicibus fideliter, & diligenter describere: earum autem ne obolum quidem expendat, aut alicui quovis praetextu numeret, nisi de mandato Cellerarii. Hujusmodi autem,

mandata in preparato ad hoc codice describantur, & manu ipsius Cellerarii subscribantur, expressa in iis summa pecunia, cui, & qua de causa sit persolvenda. Rationes dati, & accepti, creditaque, ac debita pecuniae juxta Constitutiones vestras reddantur, quibus Praelatus, Prior, Cellerarius, & Decani non solum subscribant, sed etiam juramento suo confirmant veras esse, nihilque fraudis continere. Quod si qui defraudasse inventi fuerint, & veritatem proventuum, & expensarum non expressisse, ab Officiis, Dignitatibus, & Administrationibus sine ulla provocatione removeantur, & insuper tanquam perjuri puniantur. Eligantur quoque in Capitulo generali a Definitoribus tres, qui rationes proventuum, & expensarum singulorum Monasteriorum exactissime videant, & examinent, & ea omnia exequantur, quae in hac parte per Constitutiones vestras Auditoribus causarum sunt commissa.

Ne autem Monasteriorum redditus, & fructus in alios, quam par sit, usus convertantur, prohibemus munera, & largitiones Protectori, Vice-Protectori, Ordinario, aut personae, quavis tam Ecclesiastica, etiam Pontificali, aut alia majori etiam S. R. E. Cardinalatus, quam mundana auctoritate fulgenti, etiam occasione primi ingressus, aut ad beneficiorum acceptorum, gratique animi testificationem, exceptis iis munusculis, quae in esculentis modici valoris, non honorum ambitu, aut privata aliqua cupiditate, sed ad comparandam, & conservandam Monasteriis benevolentiam praedictis Protectoribus, aliisve Benefactoribus, & Officialibus certis quibusdam temporibus publico Congregationis, aut Monasteriorum non privato cuiuscumque nomine ex Superiorum praescripto moderate fieri consueverunt.

Prohibemus etiam invitationes, & superfluos, & extraordinarios sumptus pro praedictis personis, aut aliis honorifice, laute, & opipare suscipiendis sub praetextu etiam hospitalitatis, quae si quando exerceat contigerit, habita locorum, temporum, & personarum ratione, ea moderatione fieri debeat, quae in vestris Constitutionibus laudabiliter, & monasticae modestiae congruenter praescripta continentur.

Ut vero vestram hanc propensionem ad reformationem voluntatem specialibus favoribus prosequamur, volumus, ut si contingat per Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices aliquam aliam reformationem quorumvis Ordinum, seu Institutuum regularium pro tempore fieri, per eam vestro Ordini, nihil ulterius injunctum, aut praemissis nullatenus derogatum censei possit, nisi de vestro ordine nominatim mentio fiat, & nisi specialis, expressa de verbo ad verbum, nihil penitus omisso eorumdem praesentium expressio habeatur, & aliter factae reformationes vos minime ardeant, & derogationes nullius sint roboris, vel momenti. Has autem nostras Constitutiones a vobis inviolate, ut decet, observari.

Munera non sumi debeat.

De hospitalitate.

Reformatio- nes aliorum Ordinum hanc Congregationem non obli-gant.

Delegatio
contactorum

vari in virtute sancte obedientie, & sub formali precepto iungimus.

§. 13. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus preteritis felicis recordationis Gregorii XIII., & Sixti V. Romanorum Pontificum Predecessorum Nostrorum, ac universi Ordinis S. Benedicti, vestraque Congregationis, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis quantumvis amplis, & amplissimis, ac sub quovis verborum formis, & tenoribus, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in contrarium pramissorum quomodocumque concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, acsi ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 6. Martii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 5.
Martii 1593.
An. II.

L V.

Ex Regest. in
S. S. S. S.

Confirmantur quedam Ordinationes pro Universitate Studii Generalis Perusini.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INTER multiplices nostri pastoralis officii curas illam libenter amplectimur, per quam literarum studia preteritis in Civitatibus Sedis Apostolicae temporali ditioni subiectis, quas praecipuo quodam affectu complectimur, consentientia recte dirigi, & gubernari valeant, & quae propterea provide statuta, & ordinata fuerunt, Apostolicae firmitatis robore solidamus.

Directores
Universitatis
nonnulla pro
posuere pro
regimine il-
lius.

§. 1. Alias siquidem scilicet de mense Decembris proximo praeterito pro parte dilectorum filiorum Sapientum Universitatis studii generalis Civitatis nostrae Perusinae nobis expositum fuit, quod ipsi sapientes cupiebant, tam super numero Lectorum in dicto studio singulares artes legere debentium, quam super modo, & forma illos conducendi, eorumque lectionibus, & exercitiis ordinariis, aliisque dictae Universitatis necessitatibus subveniendis, ac de aliquo loco, in quo dictae Universitatis Collegii Doctores pro doctorandis Scholaribus, aliisque

Collegii functionibus, & negociis adimplendis, & pertractandis pro dignitate convenire, & congregari valeret per nos provideri. Unde nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, de benignitate Apostolica dignemur.

§. 2. Nos negocium huiusmodi dilectis filiis nostris Dominico Sancti Gregorini Pinello, & Benedicto S. Marcelli Titulorum Presbyteris Cardinalibus Justiniano nuncupati demandavimus. Unde praedicti Dominicus, & Benedictus Cardinales, auditis pluribus dictis Sapientibus, & Doctoribus, ac visis, & consideratis Bannimentis super hoc prudenter a praedicto Dominico Cardinali, dum anno superiori Legationis de latere munere in tota Umbria fungeretur, & in dicta Civitate nostra Perusina resideret factis, & publicatis statuerunt, & ordinaverunt, quod singuli quarumcumque artium indicta Universitate Lectores publice legere incipiant, in prima tertiaria a die sequenti post commemorationem omnium Defunctorum nisi aliquo festo fuerit impedita, quia tunc incipient alio die sequenti, quae tertiaria durare debeat usque ad festum Sanctae Luciae. In secunda vero tertiaria a die post festum Epiphaniae Domini, usque ad Dominicam in Passione. In tertia autem post Dominicam in Albis, usque ad festum S. Margharitae. Quibus tertiariis durantibus aliqua vacante minime concedantur, nec interim Lectoribus liceat aliquas lectiones praetermittere, nisi fuerint impediti causa infirmitatis, quae probari debeat testimonio phisici Notario Universitatis consignando. Durante autem prima tertiaria, tam Juris Civilis, quam Canonum, & Institutionum Lectorum ter in hebdomada in schola eorum primi Cathedralis super lectione currenti coram Scholaribus publice circulari debeant, & dum lectiones publice habentur, quae saltem unius hore spatio durare debeant nullus doctorari, nec aliquis in privatis Domibus lectiones legere possit, conclusiones vero publice, nisi tempore vacantiarum non sublineantur; Singulis autem diebus lectionum, pulsetur Campana hora solita pro convocandis Scholaribus, & Lectoribus, qui ad lectiones aliquem Scholarum, ut vocant Nobilitatem associare non possint: Quodque singulorum Scholarium, tam Civium, quam exterorum in dicta Universitate literis operam dare voluntiam Nomina, ut dignosci, ac eorum qualitates aliquando examinari possint, describantur: quodque etiam post hac in perpetuum nullus Lectorum nunc, & pro tempore in dicta Universitate in aliqua facultate legentium aliqua ratione se ab onere legendi, etiam si per triginta Annos, & quantumvis longissimi temporis spatium id munus exercuerit, etiam cuiusvis privilegii, vel Immunitatis praetextu exemptum esse pretendere possit: sed quicumque legendi immunitate de presenti non gaudent, ac provisiones, & emolumenta ab eadem Universitate acceperint, munus suum realiter exequi, & cum effectu adimplere teneantur, nec

Clemens rem
nonnullis Car-
dinalibus exa-
minandam
commisit.

Qui terminos
Tertiariarum
praefixerunt.

Nonnullaque
alia statu-
erunt, quae hic
recensentur.

Praedicta omnia
confirmat
Clemens.

Acque obser-
vandi mandat.

Executores
deputat.

nec ratione cuiusvis juris, Statuti, vel consuetudinis, nisi actualiter legerint, aliquod salarium, vel emolumentum consequi valeant, exemptionisque, privilegia, indulta, & Immunitates quaecumque super his quomodolibet conceden. nulla omnino, & irritae existant: illorum vero, qui ad praesens dictam exemptionem habent, salaria eorum, & cuiuslibet ipsorum, obitu adveniente in fabricam olim per praefatum Dominicum Cardinalem designatam ad Collegii, seu Universitatis praedictae commodum pro congregandis Doctoribus, ac doctorandis Scholaribus, & publicis conclusionibus subministrandis, aliisque actibus, & functionibus publicis faciendis omnino converti, & erogari debeant. Et insuper, quod de cetero deputentur, & conduci debeant duo alii Magistri grammatices, cum annuo salario centum. Rectorum monetae pro quolibet ipsorum, & augmento concessio a fel. rec. Sixto PP. V. Praedecessore nostro integre persolvendo, in quorum, ac aliorum dictae Universitatis Lectorum deputatione, electione, & salario constitutione, ratio habeatur uniuscuiusque scientiae, & sufficientiae nulla habita consideratione Nobilitatis, seu antiquitatis, in quam curam ipsi sapientes omnino studeant, atque incumbant.

§. 3. Quare nos volentes, ut praemissa omnia firmiter observentur quo fuerint Apostolico munimine roborata omnia, & singula ordinationes, & Statuta praedicta Apostolica auctoritate tenore praesentium ex certa nostra scientia perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus, omnemque, & singulos Juris, & facti, aliosque defectus, si qui intervenerunt in eisdem, supplemus, eaque omnia, & singula perpetuo valida, & efficacia existere, ac tam per Lectores, & Scholares nunc, & pro tempore existentes, quam alios quoscumque inviolabiliter perpetuo observari: Sicque, & non aliter per praedictae Civitatis, etiam de latere Legatum, Vicelegatum, & Governatorem, ac alios quoscumque Judices quavis auctoritate surgentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores sub lata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, nec non quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§. 4. Mandantes propterea eiusdem Civitatis Legato, Vicelegato, seu Governatori nunc, & pro tempore existentibus, quatenus omnia, & singula ordinationes, & statuta praedicta ab illis, ad quos spectat, & spectabit in futurum, omnibus juris, & facti remediis, auctoritate nostra, perpetuo observari faciant. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac Statuta, & ordinationes huiusmodi non observantes, seu contra facientes, etiam per sententias, & censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, & alias poenas, aliasque opportuna juris, & facti remedia.

dia quacumque appellatione, seu reclamatione cessantibus, ac omnino postpositis, eadem auctoritate nostra compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachi secularis.

§. 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, literis dicti Sixti Praedecessoris super applicatione, seu augmento reddituum Lectoribus dictae Universitatis assignatorum, ac quibusvis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac Civitatis, & Universitatis praedictarum, etiam juramento confirmatarum, Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indulgentiis, & literis Apostolicis Civitati, & Universitati praedictis, ac illorum Doctoribus, Lectoribus, & Scholaribus, ceterisque personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet contra praemissa concessis, confirmatis, & innovatis, ac disponentibus. Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenores, acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & infererentur, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 17. Martii 1593. Pontificatus nostri Anno Secundo.

L VI.

De electione Praepositi Generalis, aliorumque Praelatorum Congregationis Monachorum Eremitarum S. Hieronymi de Observantia: de Capitulum generalium, & Diatarum celebratione, totiusque Ordinis regimine.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quae ad prosperam religiosorum directionem, ac reformationem pertinent, ea libenter concedimus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§. 2. Sane cum post futura festa paschalia, Capitulum generale Congregationis Monachorum Eremitarum S. Hieronymi in Monasterio S. Petri de Hospitaletto Lauden. Diocesis celebrandum sit, Nos qui Congregationem ipsam ad pristinam regularis observantiae normam reduci, ac reformari maxime cupimus, nonnulla, quae in eodem Capitulo publicari, & deinceps perpetuo in eadem Congregatione observari volumus, statuemus, & censuimus.

§. 2. Motu igitur proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostris, & de Apostolicae Sedis plenitudine, cum acceperimus ex diversarum Apostolicarum

Obstantibus
derogant.

Exordium.

Causa eden-
de huiusce-
Cultuque.

Approbat.
ultimi Capi-
tuli Genera-
lis.

Constitutionum diversis temporibus, a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, pro eadem Congregatione factarum, forsitan invicem contrarietate, in Capitulo generali Mantue ultimo celebrato, ac in Dieta generali de mense Octobris proxime præterito habita, omnia in illis gesta juxta prædictarum Constitutionum præscriptum ad unguem fieri non potuisse, immo forsitan aliquibus earundem Constitutionum aliqua ex parte contraventionem extitisse, & ideo de illorum validitate ab aliquibus hæsitari potuisse, & posse: Nos omnia, & singula, tam in prædicto Capitulo, quam in Dieta generali hujusmodi facta, gesta, statuta, & ordinata, quatenus tamen Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, ac regulis ejusdem Congregationis institutis sint conformia, etiam si in illis Constitutionum prædictarum omnium, & singularum forma ad unguem minime servata, aut contra aliquam ex illis dispositionem, forsitan facta fuerint, auctoritate Apostolica tenore præsentium validamus, confirmamus, & approbamus, omnesque, & singulos præmissos, & alios quoscumque juris, & facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplementis, ac valida, firma, & efficacia fore, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere decernimus.

Justo confirmandi Georgium Lucianum Cremonensem, ejusdem Congregationis Præpositum generalem in prædicta Dieta generali, in Virgili de Mantua olim ejusdem Congregationis Præpositi generalis prædefuncti locum canonicè electum, ad triennium proximum a die celebrationis proximi futuri Capituli generalis numerandum confirmavimus, prout in illis literis plenius continetur: Dilectis filiis Definitoribus, Consultoribus, Prioribus, & aliis in dicto Capitulo Præsentibus, ac vocem habentibus, in virtute sanctæ obedientie, & sub indignationis nostræ poenâ precipimus, & mandamus, ne circa electionem novi Præpositi generalis quicquam intentare, aut quoquo modo innovare præsumant, sed juxta prædictarum nostrarum literarum seriem, eundem Georgium ad hujusmodi triennium in generalem confirmet, & recognoscant, eidemque Prioratum aliquem ejusdem Congregationis, juxta illius regulam instituta, per eum dicto triennio durante, tenendum, regendum, & gubernandum, qui etiam totius Ordinis caput durante officio Generalatus existat, assignent, & concedant: irritamque nihilominus, & inane quancumque electionem, seu aliam dispositionem, seu faciendam, fore, nullisque viribus suffaltam decernimus.

§. 2. Præterea, quia ut accepimus, in literis, seu Constitutione fel. rec. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris nostri, quæ incipit, Pro nostri muneris officio, super statu dictæ Congregationis sub dat. die 26. Maii 1574. Pontificatus sui anno quarto expedita, inter alia disponitur, quod deinceps dictæ Congregationis Præpositus generalis, Visitator,

Gregor. XIII. in eius Constitutione. CLXVI. Et quæ. T. IV. Pa. IV. Cor. nulla ad præces Congregat. statuit, quæ eorum Constitutionibus adversantur.

res, Consultores, & Definidores, ex numero Priorum ab ipsismet Prioribus tantum eligerentur: Et quod occurrente vacatione alicujus Prioratus, ad illum non esset assumendus, nisi qui tempore vacationis, & electionis alicujus Monasterii Vicarius esset. Quodque Visitatores Monasteriorum Sancti Alexii de Urbe, & Sancti Pauli Albanensis, in Generali Capitulo, & Definitoribus eligendis vocem non habeant. Et quod Procuratores, qui ab unoquoque Monasterio ad Capitulum destinantur, voce activa, & passiva in eodem Capitulo generali careant, prout latius in eisdem literis, vel Constitutione continetur, quæ omnia regularibus ejusdem Ordinis institutis adversantur, atque in benemeritorum, idoneorumque religiosorum præjudicium tendunt.

§. 4. Nos prædicta, & alia cuicumque Constitutioni Apostolica de simili materia disponenti, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, in hac parte specialiter, & expresse derogantes, harum serie perpetuo statuimus, & ordinamus, quod post hac, tam Generalis Præpositus, quam Consultores, & Definidores, tam ex Priorum, quam subditorum

§. 5. Ipsique Priores etiam ex eorumdem subditorum non Vicariorum tantum.

§. 6. Procurator vero generalis similiter ejusdem Congregationis, tam ex subditorum, quam priorum numero, sine tamen eorum residentiarum præjudicio, & dummodo alias idonei, & sufficientes existant, eligi, & deputari possint, & debeant.

§. 7. In generalibus vero, & aliis intermediis Capitulis, seu dietis, omnes, qui juxta eorumdem regularium institutorum dispositionem, locum, & vocem habere possunt, & debent, sicut antequam Constitutio Gregorii prædicta emanasset, poterant, ac debebant, locum, ac vocem hujusmodi, ad quæ omnes, & singulos adversus prædictam Constitutionem in pristinum restitimus, reponimus, & reintegramus, libere, & absque aliquo impedimento habeant, & habere possint, ac debeant.

§. 8. Ex præmissis tamen eidem, aut aliis Constitutionibus Apostolicis circa ea, quæ disponent, ut generalis Præpositus, & Priores, alique officiales triennales esse debeant, minime derogatum, aut alias præjudicium illatum esse, aut censei, sed illorum respective officia hujusmodi ad triennium durare debere, ultra quod in illis minime confirmari, sed Priores de uno ad aliud Monasterium transferri tantum posse declaramus, & decernimus.

§. 9. Insuper omnes, & singulos prædictæ Congregationis Religiosos, qui pro obtinendis in ipsa Congregatione dignitatibus, muneribus, vel officiis, literas commendatitias, favores, gratias, preces a quibuscumque personis tam Ecclesiasticis quam secularibus cuicumque status, gradus, conditionis, præminentiæ, etiam Cardinalatus dignitate, & quacumque seculari, etiam Marchionali, Ducali, Regali, vel

Hic ideo Pontifex decernit Præpositum, Consultores, & Definidores, eligi tam ex Prioribus, quam ex aliis subditis.

Priorisque etiam ex noa Vicariis. Procuratoris generalis ex omnibus subditis.

Vocem quicquæ habeat in Capitulis generalibus, & Dietis, prout habebat ante Bullam Gregorii XIII.

Præpositi generalis, & Priorum officia triennio durent, & non confirmantur.

Ambitus præhibetur.

Imperiali potestate, & præminentiâ fungentibus, ac fulgentibus, requirere, & mendicare, aut alias ab ipsis etiam non requisitis, sed sponte omnino delatis, quoquo modo uti ausi fuerint, omnibus, & quibuscumque dignitatibus, officiis, muneribus, & aliis oneribus, & honoribus ipsius religionis per eos obtentis, necnon voce activa, & passiva perpetuo privati, ac ad illa, & alia quacumque deinceps obtinenda perpetuo inhabiles, & incapaces, etiam absque alia declaratione, sed tantummodo ex ipsa literarum, favorum, gratiarum, & precum etiam oretenus porrectarum hujusmodi probatione, existant eo ipso.

§. 10. Ceterum Constitutiones omnes quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum pro felici gubernio, & directione dictæ Congregationis hæstent emanatas, quorum omnium, & singularum tenores, & datas præsentibus pro expressis haberi volumus, in his tamen, quæ præsentibus nostris non adversantur, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetue, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplementis, in illis autem in quibus præsentibus nostris aliquo modo adversari prætendatur, illis specialiter, & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus.

§. 11. Decernentes præsentem literas nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut quovis pretextu, vel occasione infringi, revocari, retractari, suspendi, limitari, aut in jus, vel controversiam revocari, neque sub quibuscumque suspensionibus, revocationibus, limitationibus, moderationibus, aut contrariis dispositionibus pro tempore faciendis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties illæ in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse, & censei.

§. 12. Sicque & non alias per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam dicti Ordinis Protectores, & alios Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de laterè Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 13. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ moderno, ac pro tempore existenti Præposito generali, ac Visitatoribus, Definitoribus, Prioribus, & Monachis, universis, & singulis ejusdem Congregationis, quatenus omnia, & singula in præsentibus nostris, ac in aliis Apostolicis literis, & Constitutionibus contenta, quæ per præsentem revocata non sint, observent, & ab aliis, ad quos spectat observari curent, eaque inter ejusdem Congregationis regulas, & Constitutiones regulares describi, & adnotari, ac exemplari, regulasque, & Constitutiones ipsas regulares ad præsentis nostræ, aliarumque Apostolicarum Constitutionum præscriptum aptari faciant.

Contraria Constitutionibus derogantur, & non contrariis approbationis robur adjicitur.

Classique præservative adjuvantur.

Classique sublata &c.

Præpositus, Visitatores, & Definidores, & alii exequutores existant.

las, & Constitutiones regulares describi, & adnotari, ac exemplari, regulasque, & Constitutiones ipsas regulares ad præsentis nostræ, aliarumque Apostolicarum Constitutionum præscriptum aptari faciant.

§. 14. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus, & universalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac ejusdem Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis ipsi Congregationi, ejusque Superioribus, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & singulis etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum inserta, mentio, seu alia expressio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, & derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 14. Aprilis 1592. Pontificatus nostri Anno II.

Sequitur Reformatio circa totius Ordinis Bonum Regimen.

Sanctissimus Dominus Noster Dominus Clemens Papa Octavus &c. Nullus omnino pretextu cujuscumque privilegii, vel Superioritatis etiam Generalatus, a servitio Chori censetur immunis, nisi pro tempore, quo quis in proprii officii munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem, & Prædicatoribus, Superiores iis tantum diebus, quibus eos legere, aut prædicare contigerit, dispensare possint. Idem quoque præstare valeant cum agrotis, & studiorum causa legitime impeditis: In eos qui negligentes, aut inobedientes fuerint, salutarî poenitentia Superiores animadvertant ad præscriptum Constitutionum, etiam alimenti, si opus fuerit subtractione.

§. 1. Lectio sacre Scripturæ, vel casuum conscientie bis in hebdomada præscriptis diebus in singulis Monasteriis habeatur, ad quam Monachi omnes conveniant, eaque absoluta mutua collatione circa explicatam doctrinam sese utiliter exercent.

§. 2. Quo Trident. Concil. decreta de paupertatis voto custodiendo fidelius observent, præcipit, ut nullus ex Monachis, etsi Superior sit, bona immobilia, vel mobilia,

Contraria submoventur.

D. P. An. II. 14. Aprilis.

De Chori servitio.

Sacra Scrip. prælectio.

Paupertatis voto.

1593.

lia, aut pecuniam, proventus, census, elemosynas, sive ex concionibus, sive ex lectionibus, aut pro Missis tam in propria Ecclesia, quam ubicumque celebrandis, aliove ipsorum iusto labore, & causa, & quocumque denique nomine quaesita, etsi subsidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donatione fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Monasterii possidere possint, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Monasterio incorporentur, atque cum ceteris illius bonis, redditibus, pecuniis, ac proventibus confundantur, quo communis inde victus, & vestitus omnibus suppeditari possit. Neque superioribus, quicumque illi sint, ullo pacto liceat eisdem Regularibus, aut eorum alicui bona stabilia etiam ad usumfructum, vel usum, administrationem, vel commendam, etiam depositum, aut custodiam nomine concedere, eorum vero, que ad necessitatem concessa erant, nullus quicquam possideat ut proprium, neque ut proprio utatur. Nulla quorumcumque Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona immobilia, vel mobilia, Monachos excusare possint, quominus culpa, & poena ab eisdem Concilii decretis imponatur, & ipso facto incurrendae obnoxii sint, etiam si Superiores assererent huiusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus.

Vestitus, & suppellex

§. 3. Monachorum vestitus, & suppellex cellarum, ex communi pecunia comparetur, & omnino uniformis sit omnium Monachorum, & quorumcumque Superiorum, statuique paupertatis, quam professi sunt, conveniat, ita ut nihil superflui admittatur, nihil etiam, quod sit necessarium, alicui denegetur. Quocumque Monachorum vestes, sive lanæ, omnique alia suppellex, tam pro vestitu, quam pro accubitu necessaria in aliquem commodum Monasterii locum deferantur, ibique ab uno, vel duobus Monachis huic muneri deputatis diligenter custodiantur, ut inde Superioris arbitrio, prout unicuique opus fuerit, ministrari opportune possint.

Cibus.

§. 4. Omnes etiam Superiores, quicumque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, sive eadem, ut ajunt, pitantia in communi mensa prima, vel secunda, nisi infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur, neque singulare aliquid, quo privatim, quisque in cibum utatur, ullo modo afferri possit. Si quis in ea re peccaverit, nihil ea die alimenti percipiat, nisi panem, & aquam.

Peculiaribus negotiationibus ratione officiorum.

§. 5. Superiores omnes, etiam Generales, qui redditus, aut praestaciones peculiares ratione officiorum habent, earum accepta, & expressa in libro distincto fideliter, ac diligenter adnotari curent, neque in alios usus, quam ratione officii necessarios, quocumque expendant: quando vero contigerit ipsos in aliquo Monasterio immorari, eam quantitatem pecuniae in commune conferant, ex qua sibi, & iis, qui secum erunt, victus ad praescriptum regulæ suppeditetur.

§. 6. Nullus ex Superioribus locorum, administrationem bonorum, & aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum, & reddituum sui Monasterii, etiam nomine Monasterii, per se ipsum habere, sive exercere possit, sed universam id onus tribus Religiosis ejusdem Monasterii à Generali, ita demandetur, ut unus rerum, & bonorum, reddituumque colligendorum, & exigendorum curam habeat, alter tamquam Depositarius pecunias, ac cetera ab illo collecta, & exacta fideliter asservet, alius de pecuniis, & rebus à Depositario acceptis, Priori, & Monachis, ac Monasterio universo de necessariis, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed juxta charitatis regulam, veluti bonus dispensator provideat, Officiorum huiusmodi consensione penitus interdicta. Ceterum hi tres, tam impensi, quam accepti singulis mensibus sub Priori, adhibitis etiam duobus, vel tribus Monachis ejusdem probationis, rerumque usu peritis, deinde ipsemet rursus praesentibus Priori, & Peritis praedictis Generali, vel Visitationibus, cum advenerint, denique ipse Generalis, ac Visitatores in quolibet proximo Capitulo Generali saltem coram tribus Iudicibus ab ipso Capitulo ad hoc constitutis illorum omnium, & etiam universae administrationis suae, tam publicae, quam privatae rationem reddere teneantur, cujus etiam exemplum authenticum ex actis Capituli describatur, ad hoc, ut ad omnem mandatum nostrum, vel Sedis Apostolicae Romae transmitti possit.

§. 7. Ut Monasterii bona, & proventus expensis respondeant, in unoquoque Monasterio is tantum deinceps constituitur, & in posterum retineatur Regularium numerus, qui ex redditibus illius propriis, vel ex communibus confectis, vel etiam singulorum elemosynis, aliisve quibuscumque obventionibus in commune, ut praefertur, conferendis, commode possit sustentari.

§. 8. Redditi vero, & supradicta omnia, communi in loco, ac tuto diligenter asserventur.

§. 9. Superioribus autem, ne Concilii Tridentini, aut haec nostra decreta declarare, interpretari, aut relaxare ullo modo possint, omnino interdicimus, & prohibemus, decernentes irritum &c. Si quis autem contra praesumpserit attentare, is eo ipso omni gradu, officioque privatus, ad ea inhabilis perpetuo existat.

§. 10. Nullus, nisi actu, vel legat, vel praedictet, aliquo sui gradus privilegio gaudeat.

§. 11. Si alicui ex necessaria causa Generalis iudicio probanda, socius ex eodem Ordine, qui illi ministret, concedendus erit, is nisi vigesimum quintum agat annum, & qui communi servitio sit deputatus, non concedatur, & si commode fieri potest, sit laicus conversus.

§. 12. Ut omnis scandalorum, & vagationum occasio tollatur, Monasterii clausura perpetuo, ac diligenter servetur, ac propterea à Superiore Janitor constituitur, qui

1593. Administratio bonorum cujuscumque Monasterii.

Regularium numero in quolibet Monasterio.

Redditi observatio.

Prohibitiones secus declarandi.

Lectorum, & Praedicatorum privilegia.

Socii concedendi qualitate.

Clausura observantia.

1593.

1593.

qui diligentia, ac morum integritate maxime commendetur. Is janua custodienda semper assistat, eamque nemini Monachorum aperiat, nisi socium, & exeundi licentiam obtinuerit. Nullus Monasterio egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, impetrataque licentia singulis vicibus, ac benedictione à Superiore accepta, qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, sociumque exituro adjungat non petentis rogatu, sed arbitrio suo, neque eundem sepius. Licentiae vero generales exeundi nulli omnino concedantur. Contravenientes autem poena gravi, etiam Carceris ad Superioris arbitrium plestantur. Eandem etiam Janitor subeat, si sciens exeundi facultatem fecerit. Cum autem quis in Monasterium revertetur, Superiorem iterum, adibit benedictionem recepturus, qui à socio itineris rationem, & quid rei actum sit, diligenter perquirat.

Accessus ad Urbem prohibitione.

§. 13. Nullo Monachos Romam venire Superiores permittant, nisi prius à Generale, vel Protectore dumtaxat licentiam in scriptis impetraverint. Siquis autem sine huiusmodi facultate Romam venire praesumpserit, voce activa, & passiva biennio privatus existat, subiturus etiam alias arbitratu Superiorum infligendas poenas, quae item omnia adversus eos, qui supradictos admiserint, & receperint, sine ulla exceptione locum habeant.

Cellarum, & Dormitorii qualitate.

§. 14. Habeat Superior clavem, ita fabricatam, ut cum sibi videbitur, Cellas omnes reserrare possit, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat, quin semper à Superiore possit aperiri. In medio Dormitorio tota nocte lampas colleat. Nullus etiam Superior Cellas, sive in claustris, sive alibi, separatas à communi Dormitorio habeat, sed unusquisque vnica cella, eademque cum ceteris aliorum Monachorum conjuncta, nudis omnino parietibus, ac lectulo, & mensa humilibus, uniformique suppellectili, ut praefertur, quemadmodum Religiosos decet, contentus sit. Possit tamen Generalis, vel Visitatores alicui ex superioribus Monasteriorum, si eorum muneris, & officii necessitatem id exigere cognoverint, alteram etiam cellam concedere. Cellae, sive adiculae, quae extra Dormitorium separatae sunt, ad officinas, aut alias ad communem usum, & commoditatem Monasterii redigantur. Sigillatim suo quicque lecto cubet, neque ullibi duo eodem lecto dormire possint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt: in privatis cellis nulli camini permittantur, sed omnes obstruantur statim cardinibus, etiam à parietibus convulsis, ut res illa non ad tempus facta, sed perpetuo duratura videatur: Cellis tamen Generalis, aut alterius Superioris, ac Praedicatoris exceptis.

Monasteriorum fenestris.

Infirmitatis infirmorumque cura.

§. 15. Monasterii fenestrae omnes, quae in vias publicas, aut in vicinas laicorum, aedes prospiciunt, muro ita obstruantur, ut omnino prospectus impediatur.

§. 16. Valetudinarium praeterea in singulis Monasteriis, certo, ac salubriori loco

constituatur, quod pro loci situ, & Monachorum numero, quoad fieri poterit, commodissimum esse possit, in quo Monachi omnes, cum aegrotabunt, curentur, neque inde nisi recuperata sanitate abire permittantur. Qui vero infirmorum curae praepositi erunt omni sedulitate, ac charitate operam suam praestabunt, ac curabunt, ne quid aegrotis omnino desit, quod ad sanitatem recuperandam omnino pertineat.

Licentiarum extra Claustra degnodi prohibitione.

§. 17. Incutatur ratio, qua sublatis licentiis, & facultatibus haecenus quibuscumque concessis, degentes extra Monasterii claustra, ad ea quam primum revocentur, nec in posterum, nisi ex gravissima causa à Sede Apostolica probanda, huiusmodi facultates concedi possint.

Monasterii deputati ad recipiendum venientes Religionem.

§. 18. Nulli de cetero ad habitum, aut professionem admittantur, nisi in Monasteriis in qualibet Provincia per Sedem Apostolicam deputandis.

Largitionis muneris prohibitione servanda.

§. 19. Curent Superiores, ut constitutio interdicens largitiones munerum, & praescribens hospitalitatis formam ab omnibus in quolibet Monasterio inviolabiliter observetur.

Ambitus prohibitione.

§. 20. Ut omnis officiorum ambitus occasio praecidatur, caveant omnes à directa, vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuratore, tam pro se ipsis, quam pro aliis, tum in capitulis locorum, tum in ceteris, praesertim generalibus capitulis, aut congregationibus, & alibi. Quicumque secus fecerint, praeter alias poenas, & censuras, haecenus contra huiusmodi ambientes infligendas, quas in suo robore permanere volumus, in poenam privationis officiorum, quae obtinent, eo ipso incidant, & ad futura quaecumque pariter inhabiles habeantur, super quo cum eis dispensari à nemine possit, nisi à nobis, vel successoribus nostris, & pro qualitate culparum gravius etiam plestantur. Porro supradictas omnes poenas, etiam ad complices, ac simpliciter scientes, & non revelantes extendimus.

Electio of. ficialium forma.

§. 21. In Superiorum, & Officialium omnium electionibus forma praescripta 23. sacro Concilio Tridentino, & Constitutionibus Ordinis inviolabiliter serventur: iurentque electores secundum veritatem cujusque conscientiae, probiores, ac magis idoneos se electuros; ac propterea prorsusquam ad electionem deveniatur, in primis, & ante omnia perlegantur Constitutiones de qualitate, & requisitis eligendorum.

Concil. Trident. Sess. 25. cap. 6.

Eligendorum qualitatibus.

§. 22. Ad officia, gradus, & praelaturas, illi eligantur qui possint, & consueverint regulas Ordinis, & Constitutiones observare, praesertim, quae pertinent ad servitium Chori, ac vestitum, & victum communem.

Monachorum praedicatorum deputatione, ad examinandos Lectores, Praedictores, & promovendos ad Ordines.

§. 23. Eligantur in Capitulo Generali, seu Provinciali aliquot graves, & periti ex Monachis, cujuslibet provinciae, saltem tres, qui admittendos ad praedicationem verbi Dei, vel ad audiendas confessiones, etiam ipsorum Monachorum, ac Lectores publicos, diligenter simul examinent, priusquam probentur, & ad huiusmodi ministeria admittantur. Horum etiam cura sit examinare, & pro-

& probare, tam quoad doctrinam, quam quoad mores promovendos ad quoscumque ordines, in quo servetur decretum Congregationis interpretum sacri Concilii Tridentini ea de causa nuper editum, & promulgatum.

§. 24. Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, ut memores sint rationis, quam in novissimo die redditori sunt pro grege sibi commisso, ac propterea omni studio invigilent, ut qua in eorum Ordinis Constitutionibus, de oratione mentali, silentio, jejuniis, capitulo corporum, aliisque spiritualibus exercitiis, prudenter, ac pie sancita sunt, ea omnia, & singula ad unguem observentur, intelligentque, super his velati fundamentis omnium Congregationum edificia construenda, & amplianda esse, quae ut faciliorem exitum fortiantur, & uberiores fructus in animis Monachorum producant, valde opportunum erit, si in quolibet Monasterio singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina, & regulari observantia.

§. 25. Ut autem omnia ordinate peragantur, appendatur in loco conspicuo uniuscujusque Monasterii Tabella, in qua distincte adnotetur, quid singulis cujusque diei horis singuli Monachi praestare debeant, ut certo, etiam signo praemoniti, majore animi preparatione opportune suis muneribus satisfacere queant.

§. 26. Quae Ordinis Constitutiones his decretis non adversantur inviolate custodiende erunt.

§. 27. Quibus horum decretorum capitibus certa poena praescripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediate Superioris insignatur. Ut autem decreta haec donec alia, quae ad plenioram supradicti Ordinis reformationem facient, edantur, ab omnibus observari possint, districte praecipimus, & mandamus Generali, ac omnibus aliis quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant in generali Capitulo, primo quoque tempore celebrando, ea omnia publicari, & recipi, ac inter alias Ordinis Constitutiones perpetuo valituras redigi, interdista eorum omnino singulis facultate illas declarandi, aut adversus eas unquam dispensandi. Alioquin sciant se in poenam Generalatus, & officiorum privationis, & inhabilitatis perpetuae ad alia ipso facto, & sine ulla exceptione respective incidisse.

Datum Romae apud S. Petrum, die vigesima quarta mensis Aprilis, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto.

Tabella retentionis, super his qua Monachi singulis diebus praestare debeant.

Decretis Ordinis, haec non contrariae Constitutionis.

Dat. P. An. V. 14 Aprilis.

Confirmatio gratiarum à Pont. Praedecessoribus concessarum Congregationi Clericorum regularium S. Majoli, alias de Somascha, cum aliorum privilegiorum concessione.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Decet ex benignitatis Sedis Apostolicae studio provenire, ut ea, quae pro divini cultus augmento, religionis propagatione, & animarum salute, provida ratione concessa sunt, sine protectionis munimine confoveant. Unde nos ad eisdem apicem divina disponente clementia assumpti, his quae propterea facta comperimus, nostrae approbationis robur, cum à nobis petitur, libenter adjuvamus, ut eo firmius subsistant, quo Sedis ejusdem protectione sapius fuerint circumfusa.

§. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Praepositi, & Presbyterorum Congregationis Clericorum Regularium de Somascha, alias S. Majoli Papien. nuncupat. exhibitae nobis nuper petitio continebat. Quod cum iam ab Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo octavo, ad gloriam Omnipotentis Dei &c. Cum autem sicut eadem expositio subungebat, ipsi Praepositi, & Presbyteri cupiant, praemissa omnia per nos confirmari, & approbari, nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio annuere, aliaque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 2. Nos attendentes ad diligentem, & fructuosam culturam ipsius vineae Domini, quam praefati presbyteri, & Clerici Regulares studio indefesso, multis piis, ac laudabilibus exercitiis in dies faciunt, ac volentes propterea illos, & dictam Congregationem amplioribus favoribus, & gratiis prosequi, Praepositum, & singulares personas Congregationis hujusmodi, à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula praefata, & quaecumque alia privilegia, exemptiones, immunitates, concessionem, facultates, praerogativas, indulgentias, favores, & gratias, praefata Congregationi, singulisque illius Domibus, Conventibus, Collegiis, Ecclesiis, Cappellis, Oratoriis, Hospitalibus, & locis, nec non Praeposito Generali, aliisque Superioribus, & personis, tam professis, quam non professis, ac familiaribus, domesticis, eisque alias quomodolibet inservientibus, tam per supradictos, quam alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, ejusque auctoritate quomodolibet concessa, ac desuper confectas literas, omnique

Exordium.

Congregatio petit confirmationem suarum Constitutionum.

Hic modo Pontifex eas, omniaque Congregat. privilegia confirmat.

niaque in eis contenta, nec non etiam omnia, & singula statuta, ordinationes, regulas, & Constitutiones in universa Congregatione praefata, hucusque editas, licita tamen, & honesta, sacrique Canonibus, & Concilio Trid. minime contraria, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis, Apostolica firmitatis robur adjuvamus, suppletentes omnes, & singulos, ac quoscumque, & qualescumque juris, & facti, ac etiam solemnitatum, & alios quantumvis substantiales, etiam de necessitate exprimentos defectus, siqui in eis, aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint.

§. 3. Ac insuper eidem Congregationi, eiusque Praeposito Generali, quod ipse Praepositus, cum voto ejus consiliorum à Capitulo Generali deputatorum, cum quibusvis ejusdem Congregationis professis, defectum natalium, patientibus, etiam ad omnes sacros, & presbyteratus ordines suscipiendum, ac in eisdem in altaris ministerio, etiam ministrandum, necnon ad quaecumque ipsius Congregationis administrationem officium, & dignitatem recipiendum, ac retinendum, & exercendum dispensare.

§. 4. Idemque Praepositus Generalis, & Visitatores ejusdem Congregationis toties quoties opus esse judicaverint, Orphanotrophiam, & loca, tam puerorum, quam puellarum, sub cura, regimine, & administratione, ac disciplina dictae Congregationis existentia, absque eo quod desuper à Gubernatoribus, sive Oeconomis, & administratoribus rerum temporalium ipsorum impediatur, sub poena excommunicationis majoris latae sententiae, statim per impedientes ipsos factis incurrenda, si post monitionem ab Episcopo faciendam ab hujusmodi impedimentis non desisterint, à qua non nisi à Sede praedicta, praeterquam in mortis articulo absolvi queant (sine praedictis jurium Episcopi) visitare, & quae reformanda habuerint circa disciplinam eorundem puerorum, & puellarum, ac regimen spirituale, reformare libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore praedictis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

§. 5. Ut autem Congregatio ipsa, ac sub ejus instituto militantes personae Orphanis, & Seminariis puerorum liberius, & melius inservire, & quae sui instituti sunt, adimplere possint, ipsaque disciplina Regularis, in Domibus, Collegiis, & locis illius magis vigeat, eandem Congregationem, singulaque illius Collegia, & loca, ac eorum superiores, & alios, ab omni onere audiendi confessiones ordinarias, quarumcumque Modalium, praeterquam Orphanarum juxta antiquum ipsius Congregationis institutum, nec non ab omnibus aliis oneribus, & curis, quae servituti, & commoditati Orphanotrophorum seminariarum, & disciplinae Regularis hujusmodi impediunt, & damno esse quoquo modo possunt, omnino, & in perpetuum absolvimus, & penitus liberamus, & etiam ut de cetero nullus, etsi sit Praepositus generalis, aliqua hujusmodi onera, vel

Praepositoque d. Congregationis dat auctoritatem, eam sui Religio. si dispensant. &c.

Et loca omnia visitandi, & reformandi.

Exemptionem etiam elargitur eidem Congregationi a confessione, ordinaria Modalium non Orphanorum, & aliis munit Congregationis opera impediuntibus.

curam, nisi de consensu duarum ex tribus partibus Capituli generalis, suscipere audeat, neque possit.

§. 6. Postremo omnes professiones emissas usque in praesentem diem a quibusvis Clericis, & Laicis dictae Congregationis, etiam non in manibus Praepositi generalis, aut ejus Vicarii, sed aliorum Presbyterorum inibi professorum factae sint, neque constet, illos eo tempore auctoritatem tales professiones accipiendi habuisse, & fore: perinde ac si a Praeposito generali, vel ejus Vicario praedicto receptae essent, dummodo tamen alias canonice factae fuissent, & tales professi professioni hujusmodi hodie acquiescant.

§. 7. Licetque in posterum Praeposito generali praedicto hujusmodi facultatem admittendi ad professionem, cuilibet Praeposito, vel Reктору inferiori ejusdem Congregationis demandare, servata in reliquis forma Constitutionis ejusdem Sixti Praedecessoris desuper editae.

§. 8. Praesentes quoque literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, seu quomodolibet infringi, vel in jus, aut controversiam vocari, aut etiam adversus eas, quocumque juris, gratiae, vel facti remedium impetrari, seu etiam Motu proprio concedi posse. Neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, suspensionibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore emanatis comprehendendis, sed semper, & omnino tempore, ac omnino ab illis excipi, & quoties emanabunt, toties in praesentem, & validissimum statum suum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Generalem, & alios Praepositos praefatos pro tempore eligent. concessas, illaque perpetuo validas, & efficaces esse, & ceteri, plenamque roboris firmitatem obtinere. Neque Congregationem, ac Praepositum generalem, & alios Superiores, ac personas illius super eisdem praemissis, illorumque possessione, usu, & commodo pacificis per locorum Ordinarios, aut quoscumque alios quomodolibet molestari, perturbari, seu inquietari, vel impediri posse.

§. 9. Sique, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, ac etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vicelegatos, & alios Ecclesiasticos, ac seculares, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac dicti Praedecessoris super admittendis Religiosis edita, & quibusvis aliis Apostolicis, necque

Professione omnes in manibus cujuscumque Praepositi d. Congregationis emissas, validas esse declarat.

Praepositoque dat auctoritatem inferioribus committendi receptionem professionis servata in reliquis Bulla Sixti V. Claustra hujus Bullae praeservantur apponit.

Claustra sublata &c. ad.

Claustra delegator. subdit, ac su.

ceſis Barchinonen. Vicarius generalis, & Procurator admodum Illuſtris, & Rmi D. Don Dimeloris Dei, & Apoſtolice Sedis gratia Barchinonen. Epifcopi, Antonius Teres Vicarius Generalis, & Procurator admodum Illuſtris, & Rmi Domini Jacobi Caſador, eadem gratia Epifcopi Gerunden. Paulus Coſta Prior S. Joannis de Fontibus Dioceſis Gerunden. Bartholomaeus Rocha U. J. D. Canonicus, & Syndicus Reverendi Capituli Eccleſiae Metropolitanæ Tarraconen. Raphael de Roviola Canonicus, & Syndicus Reverendi Capituli Eccleſiae Cathedralis Barchinonen. Franciſcus Rocha Canonicus, & Syndicus Reverendi Capituli Eccleſiae Cathedralis Urgellen. Joannes Margales Canonicus, & Syndicus Eccleſiae Cathedralis Illerden. Joannes Luſcha U. J. D. Canonicus, & Syndicus Eccleſiae Cathedralis Elnen. Monſerratus Guillo Canonicus, & Syndicus Eccleſiae Cathedralis Gerunden. Jacobus Bergada Canonicus, & Cappellanus major, & Syndicus Reverendi Capituli Eccleſiae Cathedralis Dertuzen. Don Michael de Pazuera Monachus, Procurator, & Aconomus Monafterii, & Conventus S. Cucuphatis Vallen. Ordinis S. Benediſti Dioceſis Barchinonen. Abbatia vacante, Raphael Haſpa Monachus Cellerarius, Procurator, & Aconomus Monafterii S. Petri Roden. Ordinis S. Benediſti Gerunden. Dioceſis, Abbatia vacante. Antonius Molner Prior clauſtralis, Sacriſta major, Vicarius generalis, Procurator, & Aconomus Monafterii S. Michaelis de Cuxano, Ordinis S. Benediſti, Dioceſis Elnen. Abbatia vacante. Franciſcus Polujes Canonicus Praeceptor Vicarius generalis, & Officialis Conventualis Eccleſiae Monafterii B. Mariae de Ceſſona, Ordinis S. Auguſtini, Canonicorum Regularium Urgellen. Dioceſis Abbatia vacante. Laurentius Izalguer Senſcalcus, Canonicus, Vicarius generalis, Aconomus, & Procurator Monafterii S. Joannis de Abbatiffis, Ordinis Canonicorum Regularium S. Auguſtini Vicen. Dioceſis, Abbatia vacante. Frater Blaſius Torrens Monachus, Aconomus, & Procurator admodum Reverendi Fratris Hieronymi de Conſoſch. Abbatia Monafterii Sanctarum Crucum, Ordinis Ciftercien. Tarraconen. ſeu Barchinonen. Dioceſis, Cappellani majoris S. C., & R. Majeſtatis Aragonum Regis, Bartholomaeus Corvella Monachus, Procurator, & Actor Monafterii S. Saturnini de Tavernoles, Ordinis S. Benediſti Urgellen. Dioceſis, Abbatia vacante. Auguſtinus Grao U. J. D. Canonicus, Syndicus, & Procurator Capituli Canonicorum Monafterii S. Petri Agereo, Ordinis Canonicorum Regularium S. Auguſtini nullius Dioceſis. Abbatia vacante, Franciſcus Carals Eleemoſynarius, Monachus, Procurator, & Aconomus Monafterii B. Mariae de Ricopalto. Ordinis S. Benediſti Vicen. Dioceſis, Abbatia vacante, Frater Petrus

Barbara S. I. Profeſſor, Prior, & Procurator Reverendi Fratris Don Michaelis Joannis Giſpert Abbatis Monafterii, & Conventus B. Mariae de Benifacar, Ordinis Ciftercien. Dioceſis Dertufen, convocati, & legitime pro inſcriptis, & aliis negotiis congregati in quadam Aula Palatii Archiepiſcopalis Tarraconen, vocata Lapabordia, ſacrum Provinciale Concilium Tarraconenſe facientes, & celebrantes, ac univerſum Clerum, & Statum totius Provinciae Tarraconen. & Epifcopatus Elnen., quem nuper praediſta Tarraconen. Eccleſiae, & illius Archiepiſcopo pro tempore exiſtenti Metropolitanico jure, ſel. record. Gregorius Papa XIII. per ſuas Apoſtolicas Literas in omnibus, & per omnia ſubjecit, ac omnes, & ſingulos Praelatos, Clericos, & perſonas Eccleſiaſticas ejuſdem Tarraconen. Provinciae repraeſentantes, attendentes, & conſiderantes, per mox dictum Archiepiſcopum Concilium Provinciale huiusmodi, legitima praecunte citatione, ut moris eſt, inter alia fuiſſe convocatum, & congregatum pro deliberatione, & conſultatione facienda ſuper conſeſſione primae Decimae, ſeu Domus Decimarum *Eſcuſado*, vulgo nuncupatae, in univerſis Parochiis in Regnis, & Dominis Hiſpaniarum, & Inſulis eiſdem Regnis adjacentibus conſiſtentibus, alias per ſel. rec. Pium Papam V. Sereniſſimo, & Inviſiſſimo Philippo Hiſpaniarum Regi Catholico ad quinquennium facta, & poſtea a Gregorio Papa XIII. ad aliud quinquennium a fine primi dicti quinquennii confirmata, & poſtea prorogata, & deinde ab eodem Gregorio Papa ad aliud quinquennium a fine ſecundi dicti quinquennii inchoandum, & poſtea ad aliud etiam quinquennium a fine dicti tertii quinquennii ſimiliter inchoandum, per ſimilis rec. Sixtum Papam V., etiam per ſuas Literas Apoſtolicas prorogata, & nunc ad aliud etiam quinquennium, a fine dicti quarti quinquennii incipien. per SS. D. N. Gregorium Papam XIV. per ſuas Apoſtolicas literas prorogata, ac ſuper portione, & parte ad Nos, & univerſum Clerum, & Statum Eccleſiaſticum huius Provinciae Tarraconen. Epifcopatus praefati Elnen., ac Abbatias Ageren. pertinente, & contingente ex fruſtibus dicte primae decimae cujuſcumque Parochialis Eccleſiae huius Provinciae Tarraconen., & Epifcopatus Elnen., ac Abbatias Ageren. dicte S. C., & R. Majeſtatis pro dicto quinquennio, vigore dictarum Literarum Apoſtolicarum Nobis, & dicte Provinciae praefatarum, debita, & perſolvenda, conſiderantes inſuper in dictis primo, ſecundo, tertio, & quarto quinquennii conſeſſionis primae decimae huiusmodi, ne in Provincialibus Conciliis tunc convocatis, & congregatis plene diſcuſſa, & mature perpenſa, dictum Provinciale Concilium cum dicta S. C., & R. Majeſtate conveniſſe, & concordariſſe, ut ratione praediſtorum fruſtuum, Nos, ſeu Provinciam, & Epifcopatum Elnen., ac Abbatiam Ageren. praefatos contingen. dicte ſuae Majeſtati, & Aſtario regio ſua, noſtra ex parte, &

nomine noſtro, & totius Cleri univerſalis huius Provinciae Tarraconen., & Epifcopatus Elnen., ac Abbatias Ageren., annis ſingulis, durante tempore gratiae, & conſeſſionis Apoſtolicae praefatae, ſeptem mille librae monetae Barchinonen., ad rationem viginti ſolidorum Barchinonen. pro unaquaque libra, ſub certis modo, & forma, & cum pactis, & conditionibus tunc expreſſis, perſolverentur. Attendentes praeterea, & conſiderantes praefatam Catholicam Majeſtatem id ipſum nunc velle, & hoc per ſuas Patentes Regias Literas Exmo Domino Don Petro Ludovico Gaglierando de Borſa, Marchioni de Navarres, & Magiſtro Ordinis, & Militiae B. Mariae de Montefa, & Duci Georgii, ejuſque Locumtenenti, & Capitaneo generali in praefenti Cataloniae Principatu ſignificariſſe, & praefatum Concilium Provinciale cum dicto Exmo Domino Locumtenente generali concordiam, & conventionem, prout alias in aliis quinquennii tractate, & feciſſe. Idcirco Nos omnes ſupraſcripti, ſicut praedicitur, Provincialiter congregati pro Nobis, & nomine noſtro, & omnium Eccleſiarum totius Provinciae Tarraconen., & Epifcopatus Elnen., ac Abbatias Ageren. univerſalem Clerum, & Statum Eccleſiaſticum ejuſdem repraeſentantes, cupientesque gratiam Apoſtolicam huiusmodi, in quantum in Nobis eſt, debita executioni demandare, & ſuae Majeſtati ex animo ſervire exoptantes, cum pactis tamen, & conditionibus inſcripſeritis, & non ſine eis, ac ſalvo praelibati S. D. N. Papae, & Sanctae Sedis Apoſtolicae beneplacito, & non aliter, nec alio modo, & de noſtra certa ſcientia, gratiſque, ac omnibus eis melioribus via, modo, & forma, quibus melius ſcimus, & de jure poſſumus, & debemus, & per firmam, & ſolemne ſtipulationem convenimus, & bona fide promittimus praefata S. C., & R. Majeſtati Domini Philippi Hiſpaniarum Regis Potentiſſimi, licet abſenti, & Notario inſcripto, tamquam publice, & authentice perſona pro dicta S. Majeſtate, & pro aliis etiam perſonis, quibus interſit, & quibus ſua Majeſtas voluerit, ſeu ad huiusmodi executionem faciendam deſtinaverit, quod dabimus, & ſolvemus annis ſingulis, durante dicto quinto quinquennio prorogato in Civitate Barchinone ſuae Regiae Majeſtati, ſeu perſonae, vel perſonis ab ea deputandis pro portione, & parte Nos, & univerſalem Clerum, & Statum Eccleſiaſticum huius Provinciae Tarraconen. ſuae Regiae Majeſtati, & Epifcopatus Elnen., & Abbatias Ageren. contingente ex fruſtibus dicte primae decimae, ſeu domus decimarum, *Eſcuſado* nuncupatae, in dicta gratia Apoſtolica comprehenſa, ſeu conſeſſa, dictas ſeptem mille libras, ad rationem, ut praedicitur, viginti ſolidorum pro quolibet libra, modo, & forma, ac cum pactis, & conditionibus in Capitulis inſta inferſtis contentis, & expreſſis, ita ut prima ſolutio, ratione dicti excuſati, ſeu primae decimae in dicto quinto quinquennio faciendae, fiat in fine menſis

Septembris anni 1593., & ultima ſolutio fiat in fine menſis Martii 1598., ut in diſtis inſta inferſtis Capitulis continetur, ad quae relatio habeatur. Quas quidem ſeptem mille libras promittimus ſolvere, & deſerre, ſeu transportare annis ſingulis, noſtris expenſis, & periculo in dicta Civitate Barchinone, praediſtis terminis dictarum ſolutionum, durante dicto quinto quinquennio ſendarum, ſine aliqua videlicet dilatione, excuſatione, exceptione, retentione, & abſque omni damno, gravamine, miſſione, & intereſſe dicte S. C., & R. Majeſtatis, & alterius cujuſcumque perſonae pro dictam S. Majeſtatem ad dictam executionem, ſeu executionem faciendam, nominandae, ſeu deputandae.

Pacta vero, ſeu conditiones, quibus dictas ſeptem mille libras, anno quolibet, dicto quinto quinquennio durante ſuae Majeſtati ſolvere promittimus, continentur in Capitulis tenoris huiusmodi.

Primo, quod ad ſolutionem praefatarum ſeptem mille librarum, durante dicto quinquennio, ſingulis annis, modo praediſto ſolven., teneantur contribuere omnes Eccleſiae, & eccleſiaſticae perſonae fruſtus decimales habentes, & percipientes in Provincia Tarraconen., & Epifcopatu Elnen., ac Abbatia Ageren., & quod hoc intelligatur, tam de Eccleſiis, & perſonis eccleſiaſticis fruſtus decimales habentibus, & percipientibus in praefenti Principatu Cataloniae, & Comitatus Roſſionis, & Ceritaniae, Aragonum, & Valentiae Regnis, & Inſula Evicæ, Archiepiſcopatus videlicet Tarraconen., & Epifcopatum Illerden., Dertuzen., & Urgellen., quamvis partes decimales, quas percipiunt, nuncupentur vulgari idiomate *Quartes, Quintes, Siſenes, Setenes, Viſtenes, Novenes, Onzenes*, aut alias qualitercumque nuncupentur. Et quia ex Epifcopatu Illerden., auctoritate Apoſtolica ſuit ſeparata, & ſegregata Abbatia S. Victoriani, Ordinis S. Benediſti, una cum quibuſdam Parochialibus Epifcopatus ejuſdem, & omnes Parochiales Eccleſiae huiusmodi eadem Apoſtolica auctoritate fuere unite, & applicatae Epifcopatu Balbaſtienti, ſive de Balbaſtre, noviter in Regno Aragonum, ſub Provinciae Caſaragugſanen. erecto; in quarum quidem Parochialium compensationem, conceditur, & applicatur dicto Epifcopatu Illerden. certus numerus aliarum Parochialium multo minor, ideo quod, praediſto quinto quinquennio durante, tam praediſta Abbatia, quam aliae Eccleſiae ejuſdem Ordinis in retroactis ſubſidiis ſolita contribuere, in praefenti Provincia Tarraconen., una cum praediſtis Parochialibus a praediſto Illerden. Epifcopatu ſegregatis contribuant in ſolutione quantitatis in praefenti Inſtrumento ſolvi promiſſa, huiusmodi quinto quinquennio, ut praefertur, durante, & quod Eccleſiae, quae noviter eidem Epifcopatu Illerden. unite, & applicatae fuerunt, contribuant, durante dicto quinquennio in ſolutione ad Regnum Aragonum, ſeu Provin-

ciam Casaraugustanam pertinen., & spectan., prout antea consueverunt. Insuper etiam in Episcopatu Dertuzen., in ea parte, quae est de Regno Valentiae, reperitur certus Ecclesiarum Parochialium numerus, quarum decimas percipiunt personae ecclesiasticae, & partim Mensa Magistralis de Montefa: ideoque huiusmodi Parochiae, & Mensa Magistralis praedicta teneantur contribuere, & realiter contribuant in praedictis solutionibus pro decimali incluso, & existentibus in praedicto Episcopatu Dertuzen., praesentis Provinciae Tarraconen.

Item esassentado, capitulado, y concordado que la paga de las siete mille libras, que asista de pagar la dicha Provincia en cada uno de los dichos annos ha de comenzar a correr, y contarse en esta manera: las siete mille Libras del primer año de los dichos cinco en fin de Setiembre de mill y quinientos, y noventa y tres, y en el fin de Março de mill quinientos noventa y quatro, y las pagas de las siete mill Libras del segundo año en fin de Setiembre de mill quinientos y noventa y quatro, y en fin de Março, siguiente de mill quinientos noventa y cinco, y las pagas del tercero año en fin de Setiembre del dicho de mill quinientos noventa y cinco, y en fin de Março de mill y quinientos noventa y feys, y así sucesivamente en los dos años siguientes, de manera que la ultima, y postrema paga ha de ser en fin de Março de mill quinientos, y noventa, y octo.

Rursus, quod vacante aliqua Sede ex Ecclesiis huius Provinciae, durante tempore ipsius vacationis, illud totum, & quicquid per eam ipsam Ecclesiam vacantem solvendum erit, cedat in exonerationem consimilis quantitatis in favorem huius Provinciae, ita, & taliter, quod sua Majestas Catholica in computum accipiat, & habeat pro soluta. Et insuper, quod in huiusmodi solutionibus, ratione dictae Domus Decimarum, suae Majestati per dictam Provinciam, modo praedicto solvi promissis, contribuunt, & contribuere teneantur omnes habentes, vel percipientes pensiones, auctoritate Apostolica reservatas, quamvis Cardinales, vel alia quaecumque praesulgeant dignitate pro rata illis contingente, & quod pro his S. C., & R. Majestas literas obtineat Apostolicas, & interim hoc ipsum cedat in exonerationem consimilis quantitatis in favorem istius Provinciae, & eam sua Majestas habeat pro soluta. Et denique, ut facilius omnia, & singula supradicta operis per effectum valeant adimpleri, & hac Provincia Tarraconen., & Episcopatus Elnen., ac Abbatias Ageren. in solutionibus praemissis faciendis, debitum suae R. Majestati obsequium, & servitium impendat, sua C. & R. Majestas praesentis conventionis, & Concordiae, ac omnium, & singulorum in ea contentorum, Apostolicam confirmationem obtineat, idque ejus oneri cedat, & quod in ipsis literis Apostolicis confirmationis huiusmodi Concordiae,

concedatur facultas Consilio Provinciali huius Provinciae, seu Illustrissimo, & Reverendissimo Domino Archiepiscopo, & seu Reverendo Capitulo Tarraconen., Se de vacante, nominandi, & deputandi quoscumque Judices, & Exequutores huius primae Decimae, seu Domus Decimariae, cum eadem facultate, potestate, & modo providendi, quam habent Commissarii nominati a Reverendissimis DD. Commissariis generalibus huius primae Decimae a S. Sede Apostolica specialiter deputatis, nominatis, & subdelegatis, absque eo quod nullus alius se possit de his modo aliquo intromittere, & sic cum protestatione, pactis, & conditionibus praedictis Nos praedicti Archiepiscopus, ceterique alii omnes nominati, sacrum Provinciale Concilium Tarraconen., ut praesertim facientes, & celebrantes, ac universum huius Provinciae Tarraconen. Episcopatus Elnen., & Abbatias Ageren. Clerum, & Statum Ecclesiasticum representantes pro Nobis, & nomine omnium, & singularum Ecclesiarum, Dioecesis, Monasteriorum, Beneficiorum, & omnium, & singularum personarum Ecclesiasticarum decimas, & fructus decimales in eisdem Provincia, & Episcopatu, ac Abbatia percipientium, ad solutionemque huiusmodi contribuere debentur, obligamus bona jura, redditus, & proventus nostrarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Beneficiorum, ac totius Provinciae Tarraconen., & Episcopatus Elnen., & Abbatias Ageren., & personarum Ecclesiasticarum praedictarum tam spiritualia, quam temporalia, praesentia, & futura, dantes, & concedentes plenam potestatem quibuscumque Dominis Commissariis, Judicibus generalibus huiusmodi concessionis, & suis subdelegatis, & eorum cunctis, & aliis quibuscumque Judicibus, & Justitiis, ut Nos compellant, & cogant ad observationem, & complementum omnium, & singulorum praemissorum. Renuntiantes, prout serie cum praesenti renunciamus, omnibus, & quibuscumque legibus, foris, & iuribus generalibus, & specialibus, quae in nostri favorem sint, & esse possint, & concedimus, hanc concordiam, conventionem, pactum de solvendo modo, & forma praemissis. Volumusque, quod in modo huiusmodi nominandi, nullum dictis Cathedralibus Ecclesiis, & personis praedictis generetur. Et, ut praedicta omnia, & singula majori gaudeant firmitate, eadem omnia facimus, paciscimur, convenimus, & bona fide promittimus Nos omnes superius nominati dictae S. C. & R. Majestati, licet absentis, & Notario publico infrascripto tamquam publicae, & authenticae personae pro ipsa Catholica Majestate, & omnibus, & singulis, quorum intererit, & interest, recipiendi, paciscendi, ac etiam legitime stipulandi. Ad haec Nos Don Petrus Ludovicus Galieandus de Borja, Marchio de Navarres, Magister Ordinis, & Militiae B. Mariae de Montefa, & Divi Georgii Locumtenens, & Capitaneus generalis in Principatu Cataloniae, & Co-

& Comitatus Rossilionis, & Ceritania pro sua C. & Regia Majestate D. N. Philippi Regis Hispaniarum, habentes commissionem, & speciale mandatum a dicta S. C. & R. Majestate, cum suis literis, manu sua subscriptis, & per Petrum Fraaqueza Secretarium expeditis, datum in S. Laurentio el Real die 9. mensis Octobris proxime praeteriti, qui praedictam obligationem cum pactis, & conditionibus supradictis, nomine, & auctoritate S. R. Majestatis, acceptamus, ac omnia, & singula in ea contenta laudamus, & approbamus.

Actum est hoc Tarraconae die 6. mensis Novemb., Anno a Nativitate Domini 1591. nomine Joannis Teres Archiepiscopi Tarraconen., Petri Jaime Episcopi Vicen., Fratris Andreae Capilla Episcopi Urgellen., Gasparis Punter Episcopi Dertuzen., Don Michaelis Aymerich Abbatis B. Mariae de Lavaix, Fratris Petri Fontanella Abbatis pulchri Podii Avellanarum, Fratris Don Petri Aquilo Prioris Scale Dei, Michaelis Torell, Antonii Tenes, Bartholomaei Rocha, Raphaelis de Roviola, Francisci Rocha, Joannis Margaleff, Joannis Balcha, Monferrati Guillo, Jacobi Bergada, Petri Cisterer, Don Michaelis de Pagnera, Raphaelis Alfa, Antonii Molner, Francisci Polnjes, Laurentii Izalquel, Fratris Blasii Torrents, Bartholomaei Coruella, Augustini Grau, Francisci Caralps, & Fratris Petri Barbara praedictorum. Qui haec omnibus, quibus supra, respective laudamus, concedimus, & firmamus in dicto Concilio Provinciali, ut supra convocato. Praesentibus Venerabili Honophrio Soler Presbytero, & Montferrato Bonanat Diacono in Sede Tarraconae Beneficiatis pro Testibus ad praemissa vocatis specialiter, & assumptis. Signum nostrum Don Petri Ludovici Galieandus de Borja praedicti, qui haec, praevius nominibus, laudamus, concedimus, & firmamus extra Concilium, dictis die, & anno, praesentibus supradictis Testibus ad ista vocatis, & assumptis. Et ego Sebastianus Lagohera auctoritate Apostolica, atque Regia, ac Illustrissimi, & Reverendissimi Archiepiscopi Tarraconen. Notarius publicus, & Concilii Provincialis Tarraconen. congregati ex Scribis, & Secretariis Alter, qui praedictis omnibus, & singulis, una cum discreto Alexandro Cendia Connotario meo, & altero dicti Concilii Scriba, & Testibus praedictis, praesens interfui. Ideo in nota sumpsi, & in processu dicti Concilii Provincialis, & Decreto ipsius Concilii descripti, a quo hoc praesens publicum Instrumentum, manu aliena fideliter scriptum extraxi, signoque, nomine meo, quo in similibus utor, signavi, subscripsi, & clausi, rogatus. In fidem praemissorum &c.

Thomas Gratianus Dantiscus Apostolicus, Regiusque Notarius.
Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 5. Maii 1593., Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 5. Maii 1593. An.II.

Ea, quae à Pio IV., & Sixto V. gesta sunt pro confessione Indicis Librorum prohibitorum confirmat.

Ex Regest. in Secr. Breve.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuum rei memoriam.

REGEM Dominicum pro Pastoralis munere fidei nostrae creditum, saluberrimis catholicae doctrinae pabulis pascere, atque à noxiis illaesum custodire cupientes, quae hac de causa ex sacris Concilii Tridentini Decretis, & Sedis Apostolicae auctoritate salubriter statuta fuerunt, ea libenter Apostolica sanctione sepius interposita, communimus, ac ne umquam fraude aliqua, aut perverforum hominum machinatione, vel temporum injuria labefactentur, opportuna quaecumque remedia possumus, adhibemus, prout in Domino conspicimus ad Animarum salutem expedire.

Procurium 1

§. 1. Dudum siquidem fel. rec. Pius Papa IV. Praedecessor noster Indicem, & Regulas à Deputatis per sacram Tridentinam Synodum utiliter, ac prudenter compositas, ac suo jussu à Praelatis nonnullis, ac aliis viris doctissimis examinatas, nec non Constitutionem edidit, ex quibus Christiani faciles internoscerent improbatos Auctores, & Libros, à quibus tamquam noxiis, ac lethalibus cavere, atque abstinere deberent.

Pius IV. Indicem Librorum Prohibitorum confirmat.

§. 2. Verum, quia post id tempus alii Libri perniciosi, aliqua opera, partim impie, partim temere, aut minus accurate conscripta, ac divulgata emanarunt, ex quorum impura lectione, non modo simpliciores homines, sed interdum docti quoque, & eruditi in errores induci possent, non immerito qui post ipsum Pium Ecclesiae Dei praesuerunt nostri Praedecessores, ac praesertim san. mem. Sixtus Papa V., qui pio fidei zelo accensus, plurimum in hoc studii, ac diligentiae posuit, quaedam priori Indici, ac Regulis addenda, ac inferenda censuerunt.

Nonnulli huic Indici addit Sixtus Papa V.

Et omnia confirmat Clemens.

§. 3. Quae, cum haecenus diu accurate elaborata, atque à venerabili fratre nostro Marco Antonio Episcopo Praenestino de Columna, nec non dilectis filiis nostris Augustino S. Marci de Verona, ac Hieronymo S. Mariae super Minervam Aesculan., nec non Gulielmo Alano S. Martini in Montibus Titulorum presbyteris, & Afcanio S. Mariae in Cosmedin Columna, nec non Federico S. Agathae Borromeo nuncupat. Diaconis Cardinalibus ad id per nos deputatis, ac aliis piis, & eruditis viris diligenter recognita, & examinata, ac nunc demum Deo juvante, absoluta fuerint: Nos tam eandem Pii Praedecessoris Constitutionem, Indicem, & Regulas, quarum tenores haberi volumus pro expressis, sub eisdem poenis in ipsa Constitutione propositis, quam haec ipsa illis addita, prout inferius descripta sunt, cuncta, & singula, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, approbamus, & praesentis scripti patrocinio communimus, atque ab omni-

Præsentium transmissis sicut addit.

Dubia, que iude exortentur, ad Congregationem Indulgentiarum referri iubet.

Die, die 27. Maii 1593. An. II.

nibus, tam Universitatibus, quam secularibus personis, uniusque locorum observari precipimus, & mandamus.

§. 4. Decernentes earumdem præsentium exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & Sigillo Prælati alicujus Ecclesiastici ob signatis eandem fidem haberi, quæ habetur ipsi præsentibus exhibitis, vel ostensis.

§. 5. Ceterum, si quæ impoſitum dubitationes, aut controversiæ circa ipsam Indulgentiam, & Regulas, aliaque super illis addita emerſerint, volumus, ut ad Congregationem Cardinalium prædictorum, seu aliorum, qui super huiusmodi Indulgentia pro tempore deputati erunt, referantur, & ex sententia eorundem Cardinalium Nobis, aut Successoribus nostris, si rei gravitas id postulaverit, consultis, declarentur, & decendantur.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die 17. Maii 1593. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

LX.

Quod Fratres Ordinis B. MARIE de Monte Carmelo favores extra Religionem non procurent, pro impetrandis dignitatibus, vel officiis ipsius Ordinis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & à Regularis vite instituto valde alienum est, ut Religiosi vite, quos honorum, & dignitatum gradus sanctitate vite, ac aliis Religiosis virtutibus promereri potius, quam appetere, eosque gradus, cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere, susceptoque humiliter administrare decet, mendicatis secularium præsertim personarum studiis, ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei perniciosa adferri solet. Nos qui pro munere nostri debito in hac potissimum laborare non desistimus, ut Ecclesiastica, Regularisque disciplina pristino candore restitatur, huic malo opportunum remedium adhibendum censuimus.

Quidam ex monachis Carmelitanis aliter faciebant.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, quidam in ordine Carmelitarum professionis, & Regule, quam professi sunt, penitus immemores, nimisque dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in dicto Ordine consequendorum ambitione ducti, pro iis consequendis Ecclesiasticorum, & secularium Principum studia requirant, & a S. R. E. Cardinalibus, aliisque Prælati commendatitias literas, aliosque favores, & gratias propterea expectant, quibus aduti, quos ipsi ex se & promeruisse minime confidunt, gradus, & dignitates in eodem Ordine consequi valeant, sicque ejusdem Ordinis quietem non sine animarum suarum periculo perturbent.

§. 2. Nos malum hoc ab eodem Ordine cuius prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesie sanctæ utilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro nostra Pastoralis sollicitudine propellere summo cupientes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis cuiuscumque status, gradus, conditionis, præminentie, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cetero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis assequenda intenti ad Principum, Prælatorum, atque aliarum quarumcumque personarum, tam secularium quam Ecclesiasticarum de gremio dicti Ordinis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium favores recurrerint, vel etiam passim, pollicitationibus, aliisque viis, directe, vel indirecte, palam, vel occulte ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspiraverint, vel aliis minime legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quaesiverint, & minime conquestis usi fuerint, illorumque complices, & fautores ad quascumque Prælaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes, & munera in ipso Ordine obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, & administrationibus, functionibus, & officiis huiusmodi eo ipso privamus, ac privatos voce tam activa, quam passiva carere decernimus, & declaramus.

§. 3. Atque in virtute sanctæ obedientie, ac sub excommunicationis lata sententia pena omnibus dicti Ordinis Fratribus, superioribus, & Prælati quocumque titulo nuncupat, etiam Generali, præsentibus, & futuris, precipimus, districteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, literis, vel favoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque, tam secularium, quam Ecclesiasticorum extra dictum gremium, existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, & Ducum, ad cuiusvis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia prædicti Ordinis promovere, vel penas aliquas remittere audeant, seu præsumant.

§. 4. Decernentes, electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus, vel officia dicti Ordinis contra præsentium dispositionem, quod absit, quancumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, invalidasque fore, & esse, nullisque viribus substitutas, omnesque, & singulos in præmissis delinquentes, nulla alia monitione præcedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & penas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere, & ad illos sententias, & penas præmissas damnabiliter incurrere legitime probandum, & omnino

Hic ideo Pontifex id fieri prohibet.

Superioribus, que Ordinis tales favores attendere prohibet.

Electionesque aliter factas invalidas, & contravenientes absque processu, & eo ipso penas incurrere declarant.

Et ita, & non alias indicari mandat.

Obstantibus tollit.

Hanc Constitutionem publicari, & esse transmissis credi jubet.

D. P. Ann. II. die 21. Maii.

Exordium.

hanc convincendum solas præmissarum personarum instantias, preces, favores, etiam ore tenus porrectas plenam, in dubiam, & sufficientem, in iudicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§. 5. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, ac irritum quoque, & inane, si secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter, vel igno- rante contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinis huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis, in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si prædictis Fratribus, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 7. Ut autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis Fratres facilius deveniat, volumus, illas in Generali Capitulo, seu dieta dicti Ordinis publice legi, illasque in dicto Capitulo, vel dieta lectas sic arctare, ac si legitime unicuique intimata fuissent, illarumque exemplis, vel impressis, manu Scribæ dicti Capituli, vel Notarii publici subscriptis, & Sigillo Rectoris, generalis dicti Ordinis, vel alterius in dignitate Ecclesiastica constituti ob signatis, eandem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si eadem exhiberentur.

Datum Tusculi, sub Annulo Piscatoris die 21. Maii, 1593. Pontificatus Nostri Anno secundo.

LXI.

Prohibitio amovendi Libros, & alia monumenta ex Bibliothecis Ordinis Fratrum B. Mariæ de Monte Carmelo.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

QUE ad tuenda, & conservanda bona, & jura spectantia ad personas, & loca Ecclesiastica conferunt, in iis auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

§. 1. Volentes itaque conservari Bibliothecarum in quibusvis Dominibus, Conventibus Ordinis Fratrum Carmelitarum, pro communi eorum usu institutarum, & instituentiarum, opportune prospicere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, universis, & singulis personis ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, ac etiam laicis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, auctoritate Apostolica per præsentem interdiciamus, ac districte prohibemus, ne deinceps perpetuis futuris temporibus, ex Bibliothecis prædictis, aut earum aliqua, Libros, & monumenta, sive impressa, sive manuscripta, ibi existentia amovere, vel subtrahere quoquo modo præsumant. Nos enim quoscumque amoventes, & subtrahentes, excommunicationis sententiæ ipso facto incurrenda, à qua ab alio, quam à Romano Pontifice, nisi dumtaxat in mortis articulo absolvi non possint, subiacere volumus, atque decernimus.

Prohibitio amovendi libros, & monumenta que cumque ex Bibliothecis Oct. Fr. Carmelitarum.

Derogatio contrariorum.

§. 2. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinis prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 3. Verum, quia difficile foret, præsentibus literas ad singula quæque loca, ubi expediens foret, deferri, volumus, & firmiter dicta auctoritate decernimus, quod illarum exemplis, etiam impressis, in dictis Bibliothecis, & loco conspicuo, ubi commode legi possint affixis, ac manu Notarii publici subscriptis, & sigillo ejusdem Ordinis Generalis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Fides huius Bullæ transscribitur.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Maii 1593. Pontificatus Nostri Anno secundo.

D. P. Ann. II. die 29. Maii.

LXII.

Facultas Cardinali Giojose Administratori Ecclesiæ Tholosane, supprimendi decem Cappellanas, duas Diaconas, & duas Subdiaconas, & octo Clericatus Cathedralis Ecclesiæ Mirapiceni, & eorum fructus applicandi aliis Beneficiatis dicte Ecclesiæ.

Ex Reg. in Secret. Breve.

Dilecto filio nostro Francisco tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbytero Cardinali Giojose Ecclesiæ Metropolitanæ Tholosan. perpetuo Administratori.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili noster salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. XXV. fratris Petri Episcopi Mirapiceni, relatione accepimus, quod in Ec-

Causa sup- pressiva, seu reductionis factenda.

1593.
Ecclesia Mirapicen. Provinciae Tholosanae, quae a fel. rec. Joanne Papa XXII. Praedecessore nostro in Cathedrali erecta fuit, ultra duodecim Canonicos, inter quos tres Dignitates, & unum Officium existunt, quatuor Cappellani Hebdomadarii, & viginti octo alii Cappellani, duo Diaconi, duo Subdiaconi, octo Clerici in minoribus ordinibus constituti, & octo pueri ad arbitrium Capituli amovibiles pro servitiis ejusdem Ecclesiae ab eodem Joanne Praedecessore instituti fuerunt, qui quidem viginti octo Cappellani, Diaconi, Subdiaconi, & Clerici, adeo tenues redditus percipiunt, ut ex his commode sustentari nequeant: unde Parochialis Ecclesiae vicinis inservire coacti, Ecclesiam ipsam Mirapicen. etiam in solemnioribus festivitatibus deserunt, nec spes aliqua augendi redditus hujusmodi, etiam pacata Gallia, superesse videtur, potior autem ratio subveniendi Beneficiatis ipsis, & Ecclesiae servitio prospiciendi haec esse poterit, ut praedicti viginti octo Cappellani ad decem, & octo tantum reducantur, Diaconi, Subdiaconi, & octo Clerici praedicti penitus supprimantur, onera tamen Diaconis, & Subdiaconis incumbentia per dictos decem, & octo Cappellanos supportentur, octo Clericorum munera praedictis octo pueris imponantur, sicque superiorum Cappellanorum, Diaconorum, Subdiaconorum, & Clericorum redditus, aliis remanentibus pro rata accrescant.

Episcopi Mirapiceni praesentibus.
§. 2. Propterea idem Episcopus Mirapicen. Nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

Commissio de qua in rubrica.
§. 3. Nos igitur commoditati Ecclesiarum praesertim Cathedralium, ac personarum illis in divinis deservientium, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, ac literarum Erektionis, seu Institutionis Canonice, & Beneficiorum praedictorum ipsius Joannis Praedecessoris praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspeditioni tuae per praesentes committimus, & mandamus, ut si per diligentem investigationem super praemissis habendam fructus, & redditus praedictorum Beneficiorum, & Clericorum, ita tenues esse, ut ex his minime sustentari valeant, nec spes aliquam eisdem, etiam pacato Regno Franciae, augendi adfuturam compereris, idque dicte Ecclesiae, & divino in eo cultui expedire judicaveris, tunc ex dictis viginti octo Cappellanis, decem, dictas duas Diaconias, & duas Subdiaconias, nec non octo Clericatus auctoritate Apostolica ex tunc, prout ex ea die, quamprimum per cessum, vel decessum, seu quancumque dimissionem, vel amissionem tam Cappellaniae, quam Diaconiae, & Subdiaconiae, ac Clericatus hujusmodi vacare contigerit, perpetuo supprimas, & extinguas, ac eo ipso, quo eorum vacatio quomodocumque evenerit, suppressas, & extinctas esse decernas, itaut primo vacaturae Cappellaniae, quousque ad decem, & octo redactae sint, Diaconiaeque,

& Subdiaconiae, ac Clericatus hujusmodi suppressas, & extinctas sint eo ipso: Fructus vero suppressarum Cappellanarum, Diaconiarum, Subdiaconiarum, & Clericatus hujusmodi aliis ejusdem Ecclesiae Beneficiatis pro rata, tuo, & ejusdem Episcopi Mirapicen. iudicio designanda, eo ipso, quo suppressionis effectus consequutus fuerit, accrescere declares: onera autem praedictis Diaconis, & Subdiaconis incumbentia, ad decem, & octo Beneficiatos remanentes transferas, ita ut per illos omnino supportari debeant, sed munera octo Clericorum pariter supprimendorum, per octo Pueros praedictos ad nutum Capituli amovibiles, quibus etiam redditus augere poteris, adimplenda ascribas, super quibus omnibus plenam tibi per praesentes facultatem impartimus.

§. 4. Non obstantibus, si opus sit, Lateranensis Concilii novissime celebrati Uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, ac nostris de unionibus committendis ad partes, exprimendoque vero valore etiam alterius Beneficii, cui aliud uniri peteretur, & aliis Apostolicis, nec non in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, dictaeque Ecclesiae Mirapicen. etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac praedictis Joannis Praedecessoris literis, quibus omnibus ad hunc effectum specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Junii 1593., Pontificatus nostri Anno II.

Sequitur Mandatum eidem Cardinali Giojose, ut statuta a Jo: PP. XXII. edita circa collationem Dignitatum, & Canonice Ecclesiae Mirapicen. curet observari.

Dilecto filio nostro Francisco tituli Sanctissime Trinitatis in Monte Pincio Presbytero Cardinali de Giojosa Ecclesiae Metropolitanae Tholosanae perpetuo Administratori.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili noster Salutem, & Apostolicam benedictionem.

§. 1. Venerabilis frater Petrus Episcopus Mirapicen. qui ad Sedem Apostolicam nuper accessit, Nobis exposuit, quod fel. re. Joannes Papa XXII. noster Praedecessor, postquam Ecclesiam tunc Parochialem Mirapicen. in Cathedrali in ipsa Provincia Tholosana crexerat, & de congruenti Dignitatum, Canonice, & Beneficiorum, aliorumque Ecclesiae ministrorum numero providerat, inter alias, ne super hujusmodi personarum, & Ministrorum deputacione, electione, seu institutione, aliqua

Derogatio contrarium

Dat. die 4. Julii 1593. An. II.

Lex a Joanne XXII. lata pro Collationibus Dignitatum, Canonice, & Beneficiorum.

dubietas oriretur, voluit, & Apostolica auctoritate ordinavit, ut Praepositus in eadem Ecclesia per Capitulum eligeretur servata forma Concilii generalis, in qua electione Episcopus vocem, ut Canonicus haberet: & nihilominus electio hujusmodi celebrata ipsi Episcopo praesentaretur confirmanda, vel infirmanda, prout Justitia suaderet: Archidiaconatus vero, Sacristia, & Praeceptoraria dicte Ecclesiae Mirapicen. cum vacarent, per solum Episcopum, irrequisito Capitulo, & Canonicis ipsius Ecclesiae: Canonice autem, & Praebendae Canonice per Episcopum, & Capitulum separatim, & alternatim conferri deberent, ita ut solum Episcopum primo loco, Capitulum per se secundo, Episcopus tertio, & Capitulum quarto, & sic deinceps suis locis, & vicibus Canonice, & Praebendae hujusmodi, cum vacarent, conferrent. Hebdomadariae, & Cappellaniae, & alia officia praedictae Ecclesiae per illius Capitulum communiter conferrentur, prout in ejusdem Joannis Praedecessoris literis octavo Kalendas Martii Pontificatus sui anno secundo expeditis latius continetur.

§. 2. Sed his non obstantibus, de anno Domini 1555., tunc existens Petrus Vincentius de Cavalariis assertus Administrator dicte Ecclesiae Mirapicen., & Capitulum ejusdem Ecclesiae contraria statuta sub Sedis Apostolicae beneplacito condiderunt, & jure jurando firmarunt, quorum summa est, ut sex Canonice, & Praebendae Canonice a parte dextera Sedis Episcopalis in choro sedentium, dum pro tempore vacarent, ad Episcopum, & reliqui sex Canonice, & Praebendae Canonice a sinistra ejusdem Sedis Episcopalis sedentium pro tempore vacantes, ad Canonicos hebdomadarios per turnum liberam collationem pertinerent, ceterorumque quoque beneficiorum, & officiorum ipsius Ecclesiae pro tempore vacantium collatio, & dispositio pariter ad Canonicos Hebdomadarios libere spectaret, ac alias, prout in eisdem statutis latius similiter contineri dicitur.

§. 3. Quia vero, sicut eadem expositio subiungebat, hujusmodi nova collationum forma voluntati praedicti Joannis Praedecessoris contraria, quae ab eo tempore, quo hujusmodi statuta condita fuerunt, licet ea per Sedem Apostolicam minime confirmata extiterint, observata fuit, ut experientia docuit, statum ejusdem Ecclesiae deteriore reddiderit, necnon ex vacationum inaequalitate, verum magis quia solus Canonicus, ad quem pro tempore collatio obvenit, eam in conferendo circumspeditionem, & diligentiam adhibere non solet, quam Capitulum conjunctim adhibet: Idem Petrus Episcopus Nobis humiliter supplicavit, ut statuta hujusmodi infringere, & annullare, literaque praedicti Joannis Praedecessoris innovare de benignitate Apostolica dignemur.

§. 4. Nos igitur ad ea, quae Ecclesiarum Cathedralium praesertim prosperum statum, & decorem respiciunt intendentes, litera-

rum Joannis Praedecessoris, ac statutorum hujusmodi tenores, praesentibus acsi ad verbum infererentur, pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspeditioni tuae per praesentes committimus, & mandamus, ut praemissorum diligentem informationem capias, & si ea vera esse compereris, & praefati Capitulum, & Canonice statuta supradicta beneplacito, & confirmatione Apostolica vallata fuisse minime docuerint, nec non tu aliud canonicum impedimentum non obstrare cognoveris, statuta praedicta, quoad ea omnia, quae literis, & voluntati praedicti Joannis Praedecessoris contraria sunt, auctoritate nostra Apostolica abroges, & annullas, Episcopumque, & Capitulum praedictos ab eorum observatione perpetuo liberes, eisdemque ad cautelam jus jurandi ab eis de observandis statutis hujusmodi forsitan praesentibus vinculum relaxas: literas vero praedicti Joannis praedecessoris supradictas, & in eis contenta quaecumque eadem auctoritate perpetuo innovas, & confirmas, earumque formam in collatione Dignitatum, Canonice, & Praebendarum, aliorumque Beneficiorum, & Officiorum praedictae Ecclesiae, posthac perpetuo per Episcopum, & Capitulum praedictos observari mandas, cures, & facias, contradicentes quoslibet per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna Juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac praedictis, aliisque ejusdem Ecclesiae etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 4. Junii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

CLEMENS PAPA VIII.

Diversa Privilegia, Immunitates, & Indulta Hospitali Sancti Spiritus Massiliensis conceduntur.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex pia loca, Hospitalia praesertim insignia, in quibus charitatis opera assidue exercentur, specialibus privilegiis, & gratis libenter exornat, dum praesertim pia populorum vota id exposcunt, ac alias salubriter in Domino conspiciat expedire.

Postmodum Capitulum contraria praedictae legi statuta edidit.

Episcopus Mirapiceni, lego a Joanne XXII. latam restitui peti.

Quod Cardinali Giojose committitur.

Derogatio contrarium

Dat. die 4. Junii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

Ex Regest. in Secret. Brevo.

Exordium.

Administratores huius Hospitalis aliqui Privilegia eis concedi petunt.

§.1. Nuper sane dilecti filii Archangeli de Messina Fratris Ordinis Capuccinorum nuncupat. S. Francisci relatione accepimus, quod in Hospitale Sancti Spiritus Civitatis Massilien., quod valde insignis existit, plurima pietatis, & charitatis opera ad infirmorum, & aliorum pauperum subventionem assidue confueverunt exerceri, quodque dilecti filii Consules, & Consilium Civitatis Massilien., qui eiusdem Hospitalis curam gerunt ad eorundem piorum operum conservacionem, & augmentum, cupiunt Hospitale predictum specialibus aliquibus privilegiis, & gratis per Nos decorari, & ideo Nobis eorundem Consulum, & consilii nomine predictus Frater Archangelus humiliter supplicavit, ut in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Clemens illud a consuetudine vestigia solvitur.

§.2. Nos igitur piis eorundem Consulum, & consilii votis benigne annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Hospitale predictum Sancti Spiritus Massilien., quoad in illo hospitalitas servabitur, ab omnium gabellarum, dationum, collectarum, impositionum, decimarum, subsidiorum, & aliorum quorumcumque onerum realium, & personalium, praedialium, ac mixtorum, etiam Apostolica auctoritate pro tempore impositorum, nec non novalium, pecudum, & armentorum solatione, & praestatione, auctoritate Apostolica tenore praesentium eximimus, & liberamus, liberaque, exempta, & immunita esse, & fore, nec a quoquam ad solationem, seu praestationem huiusmodi faciendam ullo tempore quavis auctoritate, vel occasione, aut praetextu, etiam ratione praediorum, sylvarum, camporum, vinearum, aut aliorum similium bonorum, nec non pecudum, armentorum, ac novalium cogi, aut compelli.

Eius vero Ministrorum, & Officialium, & aliarum quascumque personas a nullo Iudice, sive alio superiore visitari, aut etiam in Iudicium etiam ratione aris alieni, aut in vim alicujus contractus quomodolibet directe, vel indirecte vocari, excommunicari, suspendi, interdicti, aut alia quacumque censura, vel poena ecclesiastica innodari, tam per locorum Ordinarios, quam etiam per Legatos, Vice-Legatos, & Nuncios nisi cum speciali Romani Pontificis licentia de huiusmodi immunitate specialem mentionem faciente, aut ad processiones, vel synodos, nisi generales convocari, seu ad iuramenta praestanda, vel testimonium in quacumque causa perhibendum pariter cogi minime posse, aut debere decernimus, & declaramus.

Eos vero, qui fraudem in eius administratione commiserint;

§.4. Quoscumque ipsius Hospitalis Commissarios, Procuratores, & Nuncios, qui aliquo modo hospitale predictum, eiusve Superiores pro tempore in eleemosynis, aliisque subsidiis charitativis ipsi hospitali pro tempore a quocumque, & quomodocumque oblatis, & collectis fraudem committere quocumque modo praesumpserint; Alios item quoscumque etiam extraneos,

qui eleemosynas, dona, subsidia charitativa ipsius Hospitalis, aut eorum partem aliquam quomodocumque occupare, retinere, aut aliquo alio modo Hospitale praedictum fraudare pariter praesumpserint, eo ipso excommunicationis latae sententiae poena, a qua absolutionis beneficium nisi a Romano Pontifice, facta prius tamen, aut in mortis articulo, integra, & reali restitutione praedicto Hospitali, minime valeant obtinere, innodamus.

§.5. In Notarios quoque, & Tabelliones, qui Testamentorum, seu Codicillorum, aut aliarum etiam ultimarum voluntatum, in quibus aliquid in favorem, & commodum praedicti Hospitalis relictum, aut dispositum fuerit, nisi id praedicti Hospitalis Administratoribus pro tempore revelaverint, aut alias sponte etiam minime requisiti non significaverint, eandem excommunicationis sententiam ferimus. Eos quoque, qui dolose, aut negligenter eleemosynas, & nomina Benefactorum, & aliorum, qui legata ipsi Hospitali reservaverint, innodari eo ipso volumus.

§.6. Insuper eidem Superiori in spiritualibus quando, & quoties opus fuerit, eos omnes, qui aliquo modo celare, aut alias indebite occupare, vel occupata detinere bona aliqua praedicti Hospitalis, eiusve membrorum, Casalia, Praedia, Vineas, Campos, Sylvas, Pascua, incidere Arbores, mutare terminos, dolum, aut fraudem circa census, & redditus, devolucionem Bonorum, Instrumenta, Contractus, Testamenta, Donationes, Obligaciones, aliaque Scripturas publicas, vel privatas, committere, aut Calices, Patenas, Cruces, Candelabra, Paramenta, Libros, aut alia Ecclesiae mobilia, Pecudes, Animalia, Lanas, Caseum, Butyrum, Frumentum, Ordeum, Blada, Legumina, Cubilia, Caplas, Vestes, Vasa, aut alia quaecumque mobilia, seu immobilia, & femoventia bona quocumque modo subripere, vel alias detinere ausi fuerint, praevia publica monitione, nisi infra tempus ab ipso Superiore praescribendum, integre restituerint, scientes etiam, & non revelantes, & quoscumque, qui in praemissis temere, aut dolose auxilium, consilium, vel favorem praestiterint, publice excommunicatos declarandi, cuius excommunicationis absolutionem Nobis, & Sedi Apostolicae specialiter etiam referavimus, facultatem concedimus.

§.7. Ad haec quascumque locaciones perpetuas, vel ultra triennium faciendas, nec non vendiciones, & alienaciones bonorum quorumcumque stabiliu eiusdem Hospitalis, eiusque membrorum, sine speciali Sedis Apostolicae licentia fieri posse prohibemus, & factas pro tempore quomodocumque, & qualitercumque nullas, irritas, & invalidas, nulliusque roboris, & momenti fore declaramus.

§.8. Decernentes praesentes nostras, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu

Cui excommunicationi Notarios etiam subijcit Legatus non revelantes.

Et aliquod danum Hospitali in bonis irrogantes.

Alienaciones bonorum in consilia Apostolica Sede fieri vetat.

Clausula pro perpetua iussu Constitutionis omissa.

Obstantium derogatio.

Dat. die 18. Junii 1593. An. II.

Ex Reg. in Secret. brev.

Excoedim.

Abusus quam plurimi in Tullensi Ecclesia irrepserunt.

fectu notari, impugnari, vel alias quoquo modo invalidari, infringi, vel retractari minime posse, sed firmas, validas, & efficaces existere, suorum plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque, & non alias in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices Ordinarios, & Delegatos quavis auctoritate surgentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, quid quid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.9. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, tam Episcopo Massilien., quam cuivis alteri in contrarium quomodocumque concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis specifica, & de verbo ad verbum expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi, ac si ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes ad effectum praesentium tantum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 18. Junii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXIV.

Committitur Episcopo Tullensi, ut Ecclesias omnes, & Monasteria omnia etiam exempta suae Diocesis auctoritate Apostolica visitet, & observantiam Decretorum S. Concilii Tridentini inducat.

Venerabili Fratri Christophoro Episcopo Tullensi.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Pastoris muneri incumbit super commisso sibi Grege ita vigilare, ut noxia repellat, utilia quaerat, oves salvas custodire studeat. Nos vero universi Dominici Gregis cure, divina disponente clementia, praepositi, Fratres nostros in huius nostrae sollicitudinis partes vocatos, ad hoc praecipue commonere tenemur.

§.1. Proinde, cum nuper ad Nos relatum sit, non sine gravi animi nostri perturbatione in Ecclesia tua Tullensi, & aliis forsitan Ecclesiis Civitatis, & Diocesis Tullens., varios abusus contra Sacri Concilii Tridentini Decretorum dispositionem in hunc usum

que diem, non sine divini cultus detrimento, & Christianorum scandalo toleratos fuisse, nec aliquid a te, tuisve Antecessoribus Episcopis Tullen., in his tollendis remedium adhibitum fuisse, aut adhiberi potuisse, ob nimiam, quam sibi, ut accepimus, dilecti filii Decanus, ac Major, & alii Archidiaconi, nec non Capitulum, & Canonici Ecclesiae Tullen. assumpserunt auctoritatem, & licentiam, ita ut, praeter alia multa, ipsius Ecclesiae Presbyteri, nullo precedente tuo, vel Episcopi pro tempore examine, nec approbatione, suas ad invicem, aliorumque confessiones audiant, absolutionemque impendant, idemque in Sancti Gandulphi Tullen., aliisque Collegiatis Ecclesiis, ac Monasteriis, nec non Conventibus Regularibus Civitatis, & Diocesis Tullen. passim fiat, Concionatorem verbi Dei in Cathedrali Ecclesia, ac forsitan aliis Ecclesiis, te, vel eodem Episcopo inconsulto, ac de facto deputarint, & deputent: Tibi solemnem ordinem collationem ad Altare majus celebrare licere negent, conferenti vero Ordines ipsos, ac etiam Festis solemnibus in Pontificalibus celebranti assistere, & ministrare, ac sacros, & approbatos ritus, & caeremonias in ministerio ejusmodi, & praescripto Libri Pontificalis, servare nolint: Venientem ad Ecclesiam, indeque redeuntem non modo non associet, sed nec ad inchoandum officium expectent, Peria V. in Coena Domini ad Sacras Unctiones conficiendas assistere nolint, in aliisque multis ad manus, & tuam jurisdictionem Episcopalem pertinentibus, te impediant, ita ut neque Ecclesias visitare, Parochos examinare, Diocesanam Synodum frequentem, & integram habere, & celebrare, Parochiales Ecclesias in Civitate, & Diocesi instituire, ac alia permulta, quae deberes facere libere, non possis.

§.2. Nos ea, quae deget ratione, abusus huiusmodi tolli, & Sacri Concilii Tridentini Decreta universa in Ecclesia, Civitate, & Diocesi praedictis, ut par est, observari, & custodiri volentes, Fraternitati tuae praesentes committimus, & mandamus, plenam, liberam, & omnimodam tibi ad hoc, Apostolica etiam auctoritate, procedendi facultatem tribuentes, ut Cathedrali, & Collegiatis, ac Parochiales, & alias Ecclesias etiam unitas, nec non Monasteria quaecumque etiam commendata, ac Prioratus etiam Hospitalis S. Spiritus, quae ordinarium, & regularem Visitatorem ex dispositione dicti Concilii non habent, aliaque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura Civitatis, & Diocesis Tullen. tam in capite, quam in membris, juxta facultates tibi tam ordinario jure, quam ex Concilii Tridentini Decretis concessas, visites, & ibidem, quae reformatione indigere cognoveris, ad dicti Concilii Tridentini praescriptum reformes, & ejusdem Concilii Decreta in omnibus, & per omnia servari cures, & facias, abusus praefatos, ac quascumque contrarias consuetudines, & statuta abroges, & annullas, & contra inobedi-

Clemens Episcopo totius Diocesis Visitacione committit ad huiusmodi tollendos abusus & observantiam Concilii Tridentini inducantur.

dientes, ac delinquentes, & criminosos quoscumque, quavis auctoritate, & dignitate fungentes, & quocumque privilegio, vel immunitate suffultos, excommunicationis, ac privationis etiam Dignitatum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, & Officiorum, aliisque sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis eo ipso, absque alia declaratione incurrendis, etiam per viam incarcerationis, & aliis tibi benevisis opportunis iuris, & facti remediis, procedas.

Derogat contrariis.

§. 3. Non obstantibus, cujusvis litis pendencia inter te, & dictum Archidiaconum majorem super Jurisdictione Archidiaconali, etiam in Sacro Rotae Auditorio nostro, ac tibi exinde factis, & faciendis quibuscumque inhibitionibus, nec non statutis, & consuetudinibus, etiam eisdem Decano, Archidiacono, Capitulo, & Canonicis, necnon Monasteriis, illorumque Abbatibus, & Conventibus, & aliis personis quibuscumque, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac etiam irritantibus, & aliis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros in contrarium praemissorum quomodocumque concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, ac de verbo ad verbum, expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi, praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 8. Julii 1593. An. II.

Datum Romae apud S. Marcum sub anno Piscatoris die 8. Julii 1593, Pontificatus nostri Anno II.

Sequitur Adhortatio ad Capitulum, & Canonicos Tullenses, ut juxta Concilii Tridentini Decreta Episcopo suo pareant.

Dilectis Filiis Decano, ac Majori, & aliis Archidiaconis, nec non Capitulo, & Canonicis Ecclesiae Tullensis.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

CUM nuper, non sine animi nostri molestia diversos isthic a vobis abusus, quibus cum fidelis Populi scandalo, & Animarum vestrarum pernicie, divinum obsequium diminuitur, & Episcopalis iustitiam, & Ordo Ecclesiasticus irreverenter perturbatur, & confunditur, contra Decretorum Sacri Tridentini Concilii dispositionem, perperam retineri intellexerimus, ad illos prorsus tollendos, pro nostri pastoralis officii debito, cogitationes nostras direximus: vestra siquidem dignitati, & pietati convenire existimamus, ut Antistiti vestro, cujus capitis membra in Christo estis, unanimiter adherentes, in divinis obsequiis pra-

standis, ac Episcopalis functionibus juxta ipsius Concilii Decreta, reverenter, ut par est, assistatis eidem in prospero dictae Ecclesiae statu dirigendo humiliter intendentes, ac obedientiam, & reverentiam debitas exhibentes, ejus salubria monita, & mandata suscipiatis. humiliterque, & efficaciter adimplere curetis. Proinde, cum eidem Antistiti injunxerimus, ut Decreta Concilii Tridentini praedicta in eadem Ecclesia, & Civitate, & Dioecesi Tullensi in omnibus, & per omnia servari curet, & faciat, visitet, abususque, consuetudines, ac statuta eidem Decretis contraria prorsus abroget, & annulet, vobis quoque per praesentes in virtute sanctae Obedientiae precipimus, ut iis, quae ab ipso Tridentino Concilio decreta sunt, omnino pareatis, ac salutaribus ejus Decretis prompte Vos accommodetis; quod vos pro vestra in Nos, & Apostolicam Sedem reverentia, ac qua vestrum Pastorem prosequi tenemini, observantia, facturos plane confidimus. Alioquin Vos scire volumus, eidem Antistiti, ut contra inobedientes, sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, aliisque iuris remediis procedat, commissum, & facultatem concessam a Nobis fuisse.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anno Piscatoris die 9. Julii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 9. Julii 1593. An. II.

LXV.

Confirmatis Literis Gregorii XIII. Revocatoque quodam Brevis Sixti PP. V. Regis Catholici facultas conceditur causis omnibus inter Episcopos, & Capitula, ac Milites Militiarum de Alcantara, & de Calatrava, vertentes componendi.

Ex Reg. in Secr. Brevis.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

DEEET Romanum Pontificem super Dominici Gregis causas constitutum omni studio curare, ut inter egregias praesertim ecclesiasticas, & militares personas, a quarum quiete Regnorum etiam tranquillitas oriri consuevit, controversae, & dissensionis omnes e medio quam brevissime tollantur, & quae amicabili compositione posse transigi videntur, nullatenus in contentiois judicariae angustias, & dissidias, si fieri potest, pertrahantur.

§. 1. Itaque, cum, sicut accepimus, scilicet: Gregorius XIII. Praedecessor noster, rec: mem: Clementis VII., Pauli III., & Pii IV. etiam Praedecessorum vestris inherendo (qui similes provisiones, quoad Priores, & Fratres, ac alias personas Militiae S. Jacobi de Spatha, Ordinis S. Augustini antea fecerant) omnes lites, ac quaestiones, & differentias in Romana Curia, & extra eam, coram diversis Judicibus ordinariis, & Delegatis, in quavis instantia pendentes, & quae etiam moveri possent in futurum inter To-

Progenium.

Grego. XIII. Causas omnes inter Militias de Alcantara, & de Calatrava, atque Episcopos, & Capitula Hispaniarum vertentes ad se vocant.

letanum, Hispalensem, Granatensem, Compostellanum, Valentinum, ac Burgensem Archiepiscopos, nec non Cordubensem, Conchensem, Cauriensem, Abulensem, Pacensem, Gadicensem, Oxomensem, Carthaginensem, Giennensem, Malacitanum, Civitatem, Salamantinum, Zamorem, Seguntinum, & Pampilonensem Episcopos, eorumque Capitula, nec non Praelatos, ac quascumque alias personas ecclesiasticas, tam seculares, quam regulares in Hispaniarum Regnis consistentes ex una, ac Priores, Praeceptores, Milites, & alios Fratres Militiarum de Calatrava, & Alcantara, Cisterciens. Ordinis, eorumque Conventus, & loca, partibus ex altera, tam super Decimarum personalium, praedialium, ac mixtarum, nec non Novalium, pecudum, & armentorum solutione, quam etiam super Jurisdictione, seu presentandi personas idoneas dictae Militiae ad Vicarias, Praeceptorias, & alia Beneficia ecclesiastica ejusdem Militiae, illaque administrandi, regendi, gubernandi, rebusque aliis in actis causarum hujusmodi latius deductis ad se avocaverit, illaque earumque decisionem, & determinationem ad suum, & Sedis Apostolicae beneplacitum, ita tamen, quod interim partes ipse in possessione, in qua existebant, manentur, & defendi deberent, nihilque innovari posset, suspenderit, easque universas, & singulas Charissimo in Christo filio Philippo Hispaniarum Regi Catholico per ipsum concordandas, & componendas commiserit, ita quod, dicto beneplacito durante, idem Rex Catholicus in illis pro Concordia, & amicabili compositione, se interponere, agere, & procedere libere, & licite valeret, plenariam, & liberam licentiam, facultatem, & auctoritatem concesserit, discernendo partes ipsas ad observandum ea omnia, quae in praemissis per eundem Regem concordata, amicabiliter composita, & terminata fuissent, omnino teneri, & efficaciter obligatas existere, nec ab illis ullo unquam tempore resilire posse, prout in ipsius Gregorii Literis in forma Brevis, sub Datum die 20. Octobris 1584. expeditis, plenius continetur.

Philippo Regi componendas commisit.

Sixtus rec. V. ab hoc lege eximit causas vertentes inter Episcopos, & Capitula de Alcantara.

eorum, ut prius, jura sua, & Ecclesiae iustitia mediante, contra dictas Militias, & earum personas, ac quamlibet illarum prosequi in Judicio, & extra. libere, & licite valerent in omnibus, & per omnia. perinde ac si dictae Literae Gregorii, quoad ipsas, numquam emanassent. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam dictae Rotae Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere, irritum quoque, & inane decernens, quidquid fecus super his contigerit attentari, & alias, prout latius in praedictis Literis continetur.

Quod tamen cum perurbis nonnulla causa esse possit.

§. 2. Cum autem, sicut pro parte dicti Regis Catholici nobis expositum fuit, valde quieti, paci, & tranquillitati dictarum Militiarum, & Ecclesiarum, ac totius etiam Regni conveniat, ut controversiae, lites, quaestiones, & differentiae hujusmodi inter dictum Episcopum, & Capitulum, ac Ecclesias dictae Civitatis, & Dioecesis Caurien., & Priores, Praeceptores, & Milites dictarum Militiarum, abique strepitu, & figura iudicii, extrajudicialiter, & amicabiliter possint, quam cum maximis dispendiis, protelationibus, & omnium incommodis cognoscantur, valde expediat, ne praedicti Milites, qui dicti Regni personae egregiae, ac principales existunt, & quos pro Regis servitio expeditos esse convenit, immemorabilibus litibus, & dissensionibus, cum omnibus fere ecclesiasticis personis, & Praelatis dicti Regni implicentur, quos etiam pro pacis conservatione, & Regni quiete a Fori tumultu remotos esse par est, neque praeterea forendum videatur, ut Episcopus, & Capitulum praedictum praebant suo exemplo aliis omnibus Archiepiscopis, Episcopis, & Praelatis, ac personis ecclesiasticis in dictis Literis comprehensis occasionem similes revocationes dictarum Literarum Gregorii impetrandi in maximum scandalum Populorum, & Militiarum detrimentum, cum praesertim facilius, & brevius hujusmodi omnes controversiae, cum partium ipsarum commoditate a Rege ipso, qui omnibus aequalis lance iustitiam ministrare paratus est, seu ab ejus Deputatis, qui jam de hujusmodi praetensionibus pleniorum habeat, seu facile habere possunt cognitionem, & informationem, concordari, & sopiri possint.

§. 4. Nos supplicationibus dicti Catholici Regis inclinati, Literas Gregorii praedictas, cum omnibus in eis contentis, ac inde sequutis, adversus dictas Sixti Literas, quarum tenores hic pro sufficienter expressis, & de verbo ad verbum insertis haberi volumus, confirmantes, ac reintegrantes in omnibus, & per omnia, perinde ac si per dictas Sixti Literas numquam relaxatae, revocatae, & annullatae fuissent, neque dictae Sixti Literae emanassent. Ac insuper lites, & causas Caurienses in Rota quomodolibet pendentes inter Episcopum, & Capitulum, & eorum quemlibet ex una, & Milites de Alcantara, Archipresbyteros, omnesque alios coram quibuscumque Judicibus, etiam in Rota pen-

Clemens rec. Grego. XIII. inter, & Sixti Decretum irritae.

pendentes, harum ferie ad Nos avocantes, eidem Regi Catholico, ut dictas Literas Sixti, & aliis judiciariis actibus, in causis hujusmodi, minime obstantibus, causas, & controversias hujusmodi per se, vel alium, seu alios ab eo deputatos, pro sua prudentia, & circumspicione, concordare, componere, ac amicablem terminare, & finire possit, & debeat, intra biennium tamen a data presentium computandum, per presentes plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem, ac Jurisdictionem concedimus, & impertimur.

Sed si licet intra biennium non componatur, licet servari juvet.

Quidquid vero inter partes fuerit concordatum, ratum habet.

Et ita in quolibet Tribunali iudicanda stant.

Contraria tollit.

Dat. die 9. Julii 1593. An.II.

§. 5. Quod si intra biennium, ut praefertur, cause, & controversie praedictae concordatae non fuerint, dictae Sixti V. Literae primas vires assumant, & in robore suo remaneant.

§. 6. Decernentes, quidquid per Regem ipsum, seu ab eo deputandos in praemissis inter omnes supradictas partes, & Personas amicablem concordatum, terminatum, stabilitum, & pro sua prudentia compositum, & ordinatum fuerit, validum, ac efficax existere, ab ipsiusque partibus efficaciter observari, ac retineri debere, neque ab illis ullo unquam tempore sub quovis praetextu, & causa resisti posse, partibusque ipsi perpetuum silentium imponi debere, prout, tenore praesentium, imponimus. Si quas vero ex praedictis causis, post Literas Gregorii, ac etiam Sixti praedictas, idem Rex Catholicus concordaverit, & composuerit, ut supra, eam vim volumus eas concordias obtinere, quam obtinerent, si post datam praesentium per ipsum concordatae, & compositae fuissent.

§. 7. Sicut per quoscumque Iudices ordinarios, & Delegatos, etiam causarum dicti Palatii Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in praemissis omnibus, & singulis iudicari debere, irritum quoque, & inane quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Non obstantibus praemissis, & Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictarum Militiarum, & Ecclesiarum Statutis, & Constitutionibus, confirmatione Apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis privilegiis quoque, Indultis, ac Literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & innovatis, ac omnibus illis, quae Praedecessores praedicti voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 9. Julii 1593. Pont. Nostro Anno secundo.

Oppidum Celsionae ab Urgellensi Diocesi sejungitur, & in Civitatem erigitur, illiusque Parochialis Ecclesia Cathedralis efficitur.

Ex Regis in Cancell. Apst.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Super Universas Orbis Ecclesias eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, quamquam sine nostris meritis constituti, levamus in circuitu Agri Domini oculos nostrae mentis more pervigilis Pastoris inspecturi, quid Provinciarum, & Locorum quorumbet statui congruat, ac desuper hoc praesertim tempore, quo humani Generis hostis omni conatu ad ipsarum Animarum perniciem, & fidei Catholicae everisionem incumbit, disponi debeat: unde divino fulti praesidio dignum quoniam potius debitum arbitramur in irriguo Militantis Ecclesiae Agro novas Episcopales Sedes, & Ecclesias plantare, praecipue dum Catholicorum Regum vota id espouunt, ut per hujusmodi novas plantationes popularis augetur devotio, divinus cultus floreat, & animarum salus sussequatur, loca insignia praesertim, quorum incolae benedicente Domino multiplicati noscuntur, dignioribus titulis, & condignis favoribus illustrentur, ipsique incolae honoratorum Praesulum assistentia, regimine, & doctrina sussulti in via Domini magis magisque perficiant.

Exordium.

Causae hujusmodi erectionis faciende

§. 1. Sane cum charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, qui pro sua singulari pietate, maximoque Catholicae fidei zelo nihil magis in suis Regnis, & Dominis, quam ipsius fidei exaltationem, & divini cultus augmentum exoptare videtur, ac ut pium, & Catholicum Regem decet, non minus de salute animarum populorum sibi subditorum, quam de praefatorum Regnorum, & Dominiorum conservacione est sollicitus, idque facile consequi posse cogitans ex novarum Ecclesiarum Cathedralium erectione, praesertim ubi Dioceses ob nimiam earum latitudinem, nedum quotannis, sed ne toto quidem biennio a propriis Episcopis visitari possunt, prout in Diocesi Urgellensi, quae est in Principatu Cathalonix, evenire jam diu re ipsa compertum est, Nobis significari fecisset, quod Diocesis Urgellensis, quae habet ad ejus fines plura loca Regni Galliae haeresi infecta, ob illius amplitudinem, locorumque, & Parochialium Ecclesiarum frequentiam, & periculum, animabus imminens propter haereticorum vicinitatem non potest a proprio Episcopo commode visitari, ipseque solus Episcopus omnibus suorum Diocesanorum necessitatibus, prout convenit, supplere non valet, ex quo maximum eorum animarum detrimen-

tum patiuntur; Si Oppidum de Celsiona, quod intra fines ipsius Diocesis Urgellen, sub saluberrimo aere situm, & altis muris cinctum existit, & a Civitate Urgellen, miliaribus circa quinquaginta distat, ac domos circiter sexcentas, & praeter ejus admodum insignem, & elegantis structurae Parochialem Ecclesiam sub Invocatione Beatae Mariae Virginis, cum commodo, & amplo Palatio illi contiguo, ac Domum Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum nuncupatorum, & Hospitale, Confraternitatesque Laicorum, nec non Incolas nobiles, Terrarum duos Equites, Legum, & Artium, ac Medicinae Doctores, Cives, Mercatores, & Artifices omnis generis, ac Territorium admodum amplum, fertile, & amanum omnibus ad illius Incolarum vitae sustentationem necessariis satis referunt, in Civitatem, illiusque Ecclesia praefata, cujus Sacratium paramentis, & aliis ad cultum divinum necessariis decenter ornatum existit, in Cathedralium Ecclesiam erigerentur, & instituerentur, inde profecto Cleri, & Populi salus cum Ecclesia, & Oppidi praefatorum decore longe magis proveniret.

Divisio, & Erectio, de qua in rubr.

§. 2. Nos, qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, praemissis, ac aliis rationabilibus causis in Congregatione Cardinalium super rebus consistorialibus deutorum, cui negotium hujusmodi examinandum commisimus, mature discussis adducti, ac etiam ipsius Philippi Regis precibus inclinati, habita super hoc cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de illorum consilio, & assensu, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, ab Ecclesia Urgellen, ejusque Mensa Episcopali dictum Oppidum, cum suis Villis, Terris, & Terminis, totoque Territorio, nec non Ecclesiis, Hospitalibus, Confraternitatibus, & Piiis Locis, ceterisque omnibus Beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura Secularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus, ac etiam Clero, & Populo universo, Juribus quoque, & actionibus Episcopo Urgellen, pro tempore existenti competentibus, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo dividimus, & separamus, ac ab omni ipsius Ecclesiae Urgellen, Jurisdictione, potestate, & subjectione, etiam perpetuo eximimus, & liberamus.

Ecclesia Celsionae, suffraganea Archiepiscopo Tarraconen, cum jure Ordinatio, privilegio, &c.

§. 3. Insuper Oppidum in Civitatem Celsionem, nuncupandum, & Ecclesiam Beatae Mariae Virginis hujusmodi in Cathedralium Ecclesiam sub Invocatione ejusdem Gloriosissimae Virginis Mariae Archiepiscopi Tarraconen, suffraganeam futuram, ac in ea dignitate Sedem, & Mensam Episcopalem, cum omnibus privilegiis, honoribus, Juribus, & insignibus, debitis, & consuetis pro uno Episcopo Celsionem, nuncu-

pando, qui eidem Ecclesiae praesit, illamque ad Ecclesiae Cathedralis formam redigat, ac Jurisdictionem Episcopalem, nec non praefatorum sic divisorum beneficiorum omnium dispositionem ordinario Jure, aliaque omnia, quae ad munus Episcopale pertinet, habeat, & exerceat, praefatoque Archiepiscopo Jure Metropolitico subdit.

§. 4. Ac in eadem Ecclesia Celsionem, unum Decanatum post Pontificalem majorem, & unum Archidiaconatum, & unam Cantoriam, & unam Thesaurariam inferioris dignitates, nec non duodecim Canoniciatus, & duodecim praebendas pro uno Decano, uno Archidiacono, ac uno Cantore, & uno Thesaurario, ac duodecim Canonicis, qui insimul Capitulum faciant, etiam cum mensa capitulari, arca, sigillo, & aliis capitularibus insigniis eidem auctoritate, & tenore similiter perpetuo erigimus, & instituiamus.

Reformatio Capituli cum quatuor Dignitatibus.

§. 5. Ac ipsi Ecclesiae sic in Cathedralium erectae Civitatem Celsionem, ejusque Incolas, & habitatores pro Civitate, & Civibus, nec non Villas, Terras, & Terminos, totumque Territorium ipsum Celsionem, ac praeterea plura alia Oppida, Terras, Castra, Loca, & Territoria ab eadem Urgellen, Diocesi, & nonnulla alia loca a Diocesi Vicen, ipsi Diocesi Celsionem, commodiora per Commissarios ad id per Nos deputandos dismembranda, & assignanda pro ejus Diocesi, ac etiam Clero, & Populo, Civitatis, & Diocesis Celsionem, pro Clero, & Populo.

Diocesis terminum per Commissionarios constitui.

Episcopi Dominus, & mansura.

§. 6. Praeterea Mensa Episcopali praefata Palatium dictae Ecclesiae, sic in Cathedralium erectae contiguum pro Palatio Episcopali ad usum, & habitationem Episcopi, auctoritate, & tenore praefatis pariter perpetuo concedimus, & assignamus. Insuper Mensa Episcopali praefata pro ejus dote Abbatiam ejusdem Ecclesiae de Celsiona, quae de Jure patronatus ipsius Philippi Regis existit, quae quidem Ecclesia nuper a statu regulari Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium ad secularitatem redacta fuit, cujus Abbatiae fructus ad trecentos Florenos in Libris Camerae Apostolicae taxati reperuntur, ac Prioratum S. Laurentii de Moranis Ordinis S. Benedicti Urgellen, Diocesis Oppido Celsionem, in Civitatem, ut praesertur erecto ad quatuor circiter miliaria vicinum, & a Monasterio ad Tavernoles etiam Urgellen, Diocesis, quod de simili Jure patronatus ipsius Philippi Regis existit dependentem, cujus ducentorum triginta, & quatuor dignitatibus pro eorum dote Abbatiam Sanctae Mariae de Villabeltrandi Gerunden, Diocesis praefati Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium, etiam nuper ad secularitatem redactam de simili Jure patronatus existentem, ac cujus fructus in eisdem libris ad florenos similes sexcentos taxati reperuntur, quorum tertia pars Decanatus, & reliquae duae tertiae partes aliis tribus dignitatibus aequis portionibus dividendos auctoritate, & tenore similibus etiam perpetuo assignamus, & applicamus.

Men-

1593.
Mense Capituli.

§. 7. Mense vero Capitulari pro duodecim Canonicatum dote omnia officia claustralia, & portiones canonicales alias in dicta Abbatia Cellonen. existentia, & nuper suppressa, quorum mille octuaginta, ac Prioratum Sancte Marie de Roccarosa Ordinis presati Canonice Regularium Gerunden. Diocesis, cuius ducentorum octuaginta duorum, ac Prioratum S. Petri de Clara ejusdem Ordinis Canonice Regularium Barchinonen. Diocesis cuius sexaginta, ac Prioratum S. Marie de Gualterio Ordinis S. Benedicti Urgellen. Diocesis, cuius ducentorum triginta, ac Prioratum Sanctorum Celidonis, & Ementoris de Celeris Ordinis S. Benedicti etiam Urgellen. Diocesis, cuius viginti sex, Fabrica autem, & Sacristia ipsius Ecclesie Cellonen. pro earum dote, & onerum supportatione, Prioratum S. Marie de Serrabona Ordinis Canonice Regularium Elnen. Diocesis, cuius centum viginti, ac Prioratum de Castro novo dicti Ordinis Canonice Regularium Elnen. Diocesis, cuius triginta ducentorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem estimationem valorem annum non excedunt, cum primum illa, vel eorum aliquod per cessum, vel decessum, aut aliam quamlibet amissionem, vel dimissionem illa obtinentium, aut alias quomodolibet, & ex quorumcumque personis vacare contigerit, cum illorum annexis, ac Juribus, & pertinentiis quibuscumque respective iisdem auctoritate, & tenore pariter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, eorumque omnium, & singulorum fructus, redditus, & proventus Episcopali, & Capitulari Mensis, ac Dignitatibus, & Canonicatibus, nec non Fabrica, & Sacristia presatis, & cuilibet eorum respective etiam perpetuo applicamus, & appropriamus, ita quod liceat Episcopo, & Dignitates obtinentibus, ac Canonicis presatis pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios fructus, redditus, & proventus prefatorum propria auctoritate libere percipere, exigere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere.

§. 8. Et insuper eidem Philippo Regi, & quique Successoribus pro tempore existentibus Hispaniarum Regibus Juspatronatus, & presentandi personas tam ad dictam Ecclesiam Cathedralen Cellonen., quam ad prefatas quatuor Dignitates, quoties illas, & earum singulas perpetuis futuris temporibus simul, vel successive, quibusvis modis etiam apud Sedem Apostolicam, aut ex quorumcumque personis vacare contigerit, etiam ex tali vacatione aliqua reservatio etiam apud Sedem eandem resisteret, etiam hac prima vice Nobis, & pro tempore existentis Romano Pontifici, itaut eodem jure ad eas, & earum quamlibet presentare possint, quo hactenus ad Monasteria S. Marie de Cellona, & S. Marie Villebeltrandi dictus Philippus Rex, & ejus Antecessores presentare potuerunt, de simili consilio, auctoritate, & tenore paribus simili-

ter perpetuo reservamus, concedimus, & assignamus: Decernentes Juspatronatus hujusmodi Philippo, & pro tempore existentibus Regibus presatis intactum, & illatum remanere, nec ei ullo umquam tempore, quacumque ratione derogari posse: irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus voluntate nostra prefata, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, & quibusvis aliis Constitutionibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis contra premissa quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis: Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliqui &c. generari, & quibusvis aliis &c. mentio specialis &c.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominice, millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, quarto decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno II.

LXVII.

Confirmatio Privilegiorum Collegii Lectorum Universitatis Studii generalis Perusini.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CONFIRMATIONIS nostrae manum in his, quae per Romanos Pontifices Praedecessores nostros bonarum Artium professoribus, ut ad munera sua obeunda promptius excitentur, concessa fuerunt, libenter apponimus, ac ea, quae a Nobis, ex causis tunc apparentibus emanarunt, ne aliquod defectu impedimentum praesent, ad pristinum statum reducimus, ac alias disponimus, prout a Nobis subditorum vota exposcunt, & Nos conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Sane dilecti filii Prior, & Doctores Collegii U. L. Doctores, ac Lectores Universitatis Studii generalis Civitatis nostrae Perusinae nobis nuper exponi fecerunt, quod, cum alias scilicet: Leo X. Paulus III. Pius IV. & Sixtus V. Romani Pontifices Praedecessores nostri eisdem Collegio, ac Lectoribus quamplura privilegia, facultates, concessionem, gratias, & Indulta, tam super facultate cognoscendi per ipsius Collegii Praesiden-

Derogatio contrariarum

Dat. die 19. Julii 1593. An. II.

Procurium.

Nonnulli Pontifices huic Collegio concessere Privilegia hic enunciat.

fidentes causas appellationum a sententiis Vice-Legatorum, Gubernatorum, & aliorum quorumcumque ejusdem Civitatis Judicum, summam centum Ducatorum non excedentium, ac legitimandi Spurios, & Bastardos, nec non creandi Notarios, seu Tabelliones, ac assignatione stipendii, sive salarii, ac illius amenti Lectoribus in dicta Universitate publice legentibus, illiusque solutione, ac distributione inter Lectores portionis, per obitum cujusque Lectoris vacantis, concesserint, ac alias, prout in singulis dictorum Praedecessorum Literis desuper confectis, plenius continetur.

§. 2. Cupiebant Prior, & Doctores, ac Lectores presati premissa omnia, ac singulas Literas prefatas per Nos approbari, & confirmari, ac alias desuper disponi. Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio hujusmodi annuere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos negotium hujusmodi dilectis filiis nostris Dominico Sancti Grifogoni Pinello, & Benedicto S. Marcelli Justiniano, ac Hieronymo S. Pancratii Mathejo nuncupat., Titulorum Presbyteris Cardinalibus, Nobis referendum, demandavimus. Habita igitur super premissis ab eisdem Cardinalibus informatione sufficienti, singularum Literarum prefatarum tenores etiam veriores, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: In primis omnia, & singula statuta, privilegia, Constitutiones, & ordinationes Collegii V. L. D. predicti, quorum omnium tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis, & insertis haberi volumus, dummodo illa sint in usu, & sacris Canonibus non repugnent, Apostolica auctoritate, tenore presentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetua, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti defectus, ac alios quoscumque, si qui intervernerint in iisdem, supplemus, eaque perpetuo observari debere decernimus.

§. 4. Concessionem quoque Leonis Praedecessoris predicti super facultate cognoscendi causas appellationum predictas, ac Literas desuper expeditas, quatenus sint in usu, confirmamus, & approbamus, inhibentes Legatis, Vice-Legatis, & Gubernatoribus presatis in virtute sanctae obedientiae, ne imposterum ipsi, vel eorum aliquis causas hujusmodi, postquam coram dictis Praesidentibus introductae fuerint, advocare, & aliis Judicibus committere, aut quoquo modo jurisdictionem ipsam impedire valeant, seu praesumant: decernentes omnia, & singula contra premissa acta, processus, & sententias nullius roboris, vel momenti fore, minimeque exequi posse, aut debere. Facultatem praeterea, seu privilegium legitimum spurios, & Bastardos, nec non creandi Notarios, seu Tabelliones, ut supra per pie memoratum Praedecessorem predictum eidem Collegio concessum, & Literas desuper Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Lectores ea sibi confirmari petunt.

Clemens confirmat.

Ratione habet concessio- nem Leonis X. cognoscendi causas appellationum.

Ex alia Privilegia.

confectas, auctoritate, & tenore premissis, juxta formam literarum ejusdem Pauli Praedecessoris, dummodo sint in usu, approbamus, & confirmamus.

§. 5. Et insuper, cum Nos alias, seu nuper ad instantiam dilectorum filiorum Sapientum dictae Universitatis per alias nostras Literas voluerimus, quod Salaria illorum, qui exemptionem ab onere legendi habent, obitu ipsorum, seu cujuslibet eorum adveniente, in Fabricam per prefatum Dominicum Cardinalem, tunc Sedis Apostolicae in dicta Civitate de Lateran. Legatum, olim designatam, converterentur, ac etiam duo Magistri Grammatices, cum salario centum scutorum cuilibet ipsorum annuatim integre persolvendo ex augmento per dictum Sixtum Praedecessorem eisdem Lectoribus assignato conducerentur, ac alias prout in dictis nostris Literis plenius continetur. Cumque dictum augmentum, quod erat circiter scutorum mille quingentorum, hodie, ut accepimus, magnam patitur diminutionem, ex eo quod a contributione illius Collegia, & Confraternitates Civitatis praedictae omnimodam liberationem, Monasteria vero pro dimidia parte ex quantitate ipsis imposita per dictum Sixtum Praedecessorem, a Nobis gratiam meruerunt, & ex aliis causis. Nos indemnitati Universitatis Lectorum hujusmodi consulere volentes, auctoritate, & tenore praedictis volumus, ac eisdem Universitati, & Lectoribus perpetuo concedimus, quod salaria quaecumque Doctorum, seu Lectorum exemptionem habentium, vel aliorum quorumcumque pro tempore decesserint, non in dictam Fabricam converti, sed prout antequam dictae nostrae Literae emanarent, ac juxta formam Literarum Pii Praedecessoris hujusmodi convertebantur, seu distribuuntur, & uti hactenus fieri consuevit, erogari omnino debeant. Quodque Magistri Grammatices presati in quantitate praedicta ipsis assignata, in eo, quod dictae quantitates augmento defuerit, patiantur, & sentiant proportionabiliter eandem diminutionem, & eodem modo, & forma, sicut patiantur, & sentiant, & hactenus quacumque causa, & occasione passi fuerint, & imposterum patientur alii ejusdem Universitatis Lectores, & quoad hoc inter Lectores Universitatis praedictae intelligantur, & sint comprehensi, siquidem, & non aliter intelligantur, & locum habeant dictae nostrae Literae, & dismembratio, seu applicatio per dictum Dominicum Cardinalem, alias dictae Civitatis Legatum ad favorem ipsorum Magistrorum facta. Quodque universa portio dimidia, qua hodie a Monasteriis, & Regularibus jam dictis remanet solvenda, in moneta argentea, nulla quatuordecim parte admixta, omnino persolvatur, prout etiam in simili moneta de Paulis argenteis, & non aliter debitis temporibus persolvi volumus in manibus Depositarii ab eisdem Lectoribus deputandi, integrum salarium iisdem solvi solitum per nostrum, & Sedis Apostolicae in dicta Civitate Thesaurarium, quodque per eundem Thesaurarium.

De Salarii augmento.

M m m

Regis Catholici jus presentandi ad Episcopatum, & Dignitates.

rium nunc, & pro tempore existentem ex quibuscumque redditibus, & proventibus Camera nostrae Apostolicae, & non per illius, seu ejusdem Camerae Debitores, juxta dictas Literas Pii Praedecessoris, solvatur. Et quia Libra Piscium minorum, super quibus certa ejusdem amenti rata juxta ipsius Sixti Praedecessoris Literas assignata fuit, tunc temporis pro quinque quattrenis vendebatur, licet post mutationem valoris monetae sex quattrenis vendatur, & Conductores Lacus Perusini ex eodem quattreno, ut praefertur, aucto tres tantum ex quatuor partibus vere habere debent, ad hoc, ut habeant tres integros quattrenos eis vere, secundam antiquam monetam, debitos, Nos reliquam quartam partem quattreni praedicti ad favorem, & commodum Universitatis Lectorum praedictorum cedere omnino volumus, prout illam ex nunc eisdem Universitati, & Lectoribus, auctoritate, & tenore praedictis, similiter perpetuo applicamus, & appropriamus, & quacumque exceptione, seu excusatione cessantibus, & omnino postpositis, realiter, & cum effectu perfolvi volumus, & mandamus. Postremo, quoniam nobis maxime cordi est Gymnasium Perusinum: mandamus Legatis, Vice Legatis, & Gubernatoribus Civitatis praedictae pro tempore existentibus, ut Causam Universitatis Studii, ac Lectorum praefatorum praecipue habeant commendatam, curentque quam diligentissime, ut Lectores praedicti debitis temporibus nullam in exactione suorum salariorum dilationem patiantur, & contra quoscumque solvere debentes ad effectivalem solutionem, ac satisfactionem ex puro, & mero eorum officio, nullis feriis, aut alia exceptione, & appellatione remota procedant.

Clausula pro perpetua harrum literarum firmitate, & observantia.

§. 6. Decernentes praesentes Literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, seu intentionis nostrae, aut alio quocumque defectu, etiam ex eo quod interesse habentes, vel pretendentes ad hoc vocati non fuerint, vel praemissis non consenserint, aut alias notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari non posse: Sicque, & non aliter per ipsius Civitatis Legatum, Vice-Legatum, Gubernatorem, & alios quoscumque Judices, quavis auctoritate stantes, nunc, & pro tempore existentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: districtius inhibentes dictae Civitatis etiam de Latere Legato, Vice-legato, Gubernatori, & aliis quibuscumque Iudicibus, nunc, & pro tempore existentibus, ne Collegium, & Lectores praefatos super praemissis omnibus, & singulis, vel eorum molestare, perturbare, vel inquietare audeant, seu praesumant.

Executores designati.

§. 7. Et nihilominus Venerabili Fratri

nostro Episcopo Perusino, ac dilectis filiis Curiae Caesarum Camerae Apostolicae generali Auditori, ac dictae Civitatis Gubernatori nunc, & pro tempore existentibus, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios praesentes Literas, & in eis contenta quaecumque, solemniter publicent, ac publicari, & ea omnia, & singula perpetuo observari faciant, atque procurent, nec non Thesaurarium dictae Civitatis, & alios obligatos, seu quomodolibet solvere debentes, ad solutionem praefatas faciendas cogant, & compellant, non permittentes Collegium, & Lectores hujusmodi, ac illorum singulares personas desuper a quocumque, quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari. Contra dictos quoscumque, & rebelles, ac praemissis non parentes per sententias, & censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, & appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium

§. 8. Non obstantibus praedictis nostris Literis, ac ejusdem Pii Praedecessoris de gratiis interesse Camerae quomodolibet concernentibus, in eadem Camera, infra certum inibi expressum tempus, praesentandis, & registrandis, nec non pia me: Bonifacii Papae VIII., etiam Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictae Civitatis etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis, quae dicti Praedecessores in singulis eorum Literis praefatis voluerant non obstat, Quibus omnibus eorum tenores, praesentibus praemissis habentes, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede Indultam, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 20. Julii 1593, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Die, die 20. Julii 1593. An. II.

LXVIII.

Confirmatio Concordiae inter Alexandrum Cardinalem Farnesium, & Ecclesiasticos Avenionenses, & Comitatus Venaylini super exemptione Cleri a lege spoliarum, & ratificatio Literarum Julii III., & Pii V.

Ex Reg. in Secr. Brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

R egimini universalis Ecclesiae, meritis licet imparibus, disponente Domino pra-

Exordium.

presidentes, inter fideles quoslibet praesertim Ecclesiasticos Dei ministros, aliasque personas Ecclesiasticas, ad invicem pro tempore dissidentes pacem conciliare, concordiamque vigere, & augeri, sinceris desiderantibus affectibus, illa, quae propterea processisse dicuntur, ne in recidiva contentionis scrupulum relabantur, sed firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus, ipsosque Dei Ministros ab indebitis molestiis, dum id aequitas suadere videtur, sublevamus.

Octa Contra-versa inter Ecclesiasticos Avenionenses, & Comitatus Venaylini, ac Legatos S. A. super spoliis.

§. 1. Sane Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Cleri, singulariumque personarum Ecclesiasticarum in nostris Civitate Avenionensi, & Comitatu Venaylini degentium expositum fuit, quod alias cum his, & causa, ac controversia primo inter bo: me: Franciscum de Claramonte S. R. E. Cardinalem, tunc in Civitate, & Comitatu praedictis Apostolicae Sedis Legatum de latere, & deinde, eo vita functo, inter similis me: Alexandrum Cardinalem de Farnesio nuncupatum praedicti Cardinalis in eadem legatione Successorem ex una, & praedictos Clerum, & personas Ecclesiasticas partibus ex altera super exactione spoliarum, personarum Ecclesiasticarum, Secularium, & Regularium hujusmodi tempore illorum obitus remanentium, quae Legati ad se ratione legationis suae spectare, & pertinere: Clerus vero, & persona Ecclesiastica praedicta se de illis, tam inter vivos, quam in ultima voluntate libere disponere, neque ipsum pro tempore existentem Legatum in illis se quomodolibet intromittere posse, vel debere, sequi in hujusmodi practica, & longissime, continuata possessione, seu quasi esse asserunt, rebusque aliis in actis causae, & causarum hujusmodi latius deductis, & illarum occasione in Romana Curia coram certo causarum Palatii Apostolici Auditore, seu Locumtenente orta fuisset, ac diversi processus super his pro ipsius negotii, & causa introductione per certos Commissarios ad id specialiter per Sedem Apostolicam deputatos in eisdem partibus facti, & ad eandem curiam transmissi, & in hujusmodi causa ad nonnullos actus, citra tamen illius conclusionem deventum fuisset. Tandem Alexander Cardinalis, & Legatus, ac Clerus praedicti posteriores litium anfractus, labores, & dispendia vitare volentes ad certam concordiam, seu transactionem, sub tamen ejusdem Sedis beneplacito, devenerunt, per quam inter alia dictus Alexander Cardinalis liti, & causae praedictis, tam in dicta Curia, quam forsan extra eam, & alias quomodolibet pendens in quocumque statu, & instantia reperirentur, nec non iuri, & facultati exigendi dicta spolia, tam vigore privilegiorum sibi in vim suae legationis concessorum, quam assertae diuturnae possessionis, seu quasi, nec non quancumque Literarum Apostolicarum a quibuscumque Romanis Pontificibus etiam a se. re. Paulo Papa III., & Julio etiam III. Praedecessoribus Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

Cardinalis Farnesius Causam renuncians toto iure Clero cessit.

bus nostris in ejusdem Alexandri Cardinalis, & Legati favorem, & adversus ipsos Clerum, & personas Ecclesiasticas spolia praedicta non solventes, seu occultantes emanatarum, & alias quomodocumque competens, & in futurum competituris: Ita quod nullo unquam tempore sibi, aut suis in eadem legatione Successoribus jus in hujusmodi spoliis, ac eorum collectione, & recuperatione competere, nec Clerus, & persona praedicta, seu eorum haeredes, & Successores, ulla ratione, ad illorum exhibitionem, & praestationem cogi, & compelli possent, in favorem eorumdem Cleri, & personarum Ecclesiasticarum cessit: Clerus vero, & aliae persona praedicta summam mille scutorum eidem Alexandro Cardinali solvere, & dare promiserunt, & alias, prout in praemissis, transegerunt, convenerunt, & concordarunt. Ac demum dictus Julius Praedecessor ad ipsorum Alexandri Cardinalis, & Cleri preces concordiam, transactionem, seu conventionem praedictas, nec non, prout illas concernebant, omnia, & singula alia in Instrumentis, seu aliis scripturis desuper confectis contenta, & alia inde sequuta quaecumque licita, & honesta, ac Sacris Canonibus minime contraria, auctoritate Apostolica ex certa scientia sua confirmavit, & approbavit, ac illis perpetuae firmitatis robur adiecit, omnesque, & singulos Juris, & facti defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, supplevit, nec non partes praedictas ab eis quovis pretestu, seu quacumque occasione, vel causa resilire non posse, sed ad illorum totalem observationem teneri, & ad id sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac aliis pecuniariis, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, cogi, & compelli, nec de cetero Clerum, & personas hujusmodi ullatenus per ipsum Alexandrum Cardinalem, & Legatum, solve in dicta legatione Successores, aut eundem Julium Praedecessorem, vel quoscumque alios Romanos Pontifices Successores suos pro tempore existentes, vel ad dictam Sedem ullo unquam tempore super exactione dictorum spoliarum quovis quaesito colore molestari, aut perturbari posse, sicque per quoscumque Judices Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decrevit, prout in Instrumento, seu Instrumentis, & quibusdam Literis ipsius Julii Praedecessoris.

Clerus autem promisit ei solvere mille scuta.

Quam Concordiam Julius Papa III. ratam habuit.

§. 2. Postmodum vero re. me. Pius Papa V. pariter Praedecessor noster sibi accepto, quod bo. etiam me. Carolo tit. S. Gregorius Presbytero Cardinali a Borbonio nuncupato in locum Alexandri Cardinalis, quoad legationem hujusmodi suscepto, illius Procurator Fiscalis, simul atque quispian ex d. Clero ab humanis decesserat, defuncti

Pius V. demum confirmavit, prohibens quominus Clerus a Legatis pro spoliis molestaretur.

M m a ipso

spolia statim apprehendere, Etsi quoque Legati vindicare, & appropriare, ac alias Clerum super libera facultate de bonis suis in ultima voluntate disponendi perturbare conabatur, in magnum Cleri praedicti, & Populi Avenionensis scandalum, eidemque Pio Praedecessori pro parte Cleri, & personarum praedictarum supplicato, ut in praemissis providere dignaretur, dictus Pius Praedecessor Concordiam, Instrumentum, ac decretum dicti Julii III., quo ad spolia Cleri non exigenda, literasque, & inde sequuta hujusmodi quaecumque Apostolica auctoritate confirmavit, & approbavit, ac ipsos Clerum, & personas ecclesiasticas per Carolum Cardinalem, & pro tempore existentes Legatos super spoliis hujusmodi de cetero molestari non debere, decrevit, aliaque in his necessaria fecit, & ordinavit, prout in suis desuper confectis literis respective plenius continetur.

Clemens octavus in hac parte habet potestatem.

Clemens quoque contra hanc.

§.3. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte eorundem Cleri, & personarum Ecclesiasticarum petitio continebat, ipsi cupiant concordiam, literas, & alia praemissa per Sedem Apostolicam confirmari, & approbari, Nobisque humiliter supplicati fecerint, quatenus pro firmiori illorum subsistentia robur nostrae confirmationis similiter adicere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§.4. Nos igitur Clerum, & singulares eius, aliasque personas praedictas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodate existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoventes, & absolutas fore censentes, ac instrumentorum, literarum, & aliorum praedictorum, ac inde sequutorum quorumcumque tenores, nec non litis, seu litium, & causarum quarumcumque super praemissis, aut eorum occasione ubilibet pendendum status, & merita aliorumque hic etc., forsitan de necessitate exprimendorum tenores, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati Concordiam, Instrumentum, Decretumque Julii Praedecessoris quoad spolia Cleri non exigenda in Civitate Avenionensi, & Comitatu Venaisino nostris dumtaxat consentientia, ac in aliis locis Legationi praedictae subiectis, ac singulas literas praedictas, nec non omnia, & singula in illis contenta, & inde sequuta quaecumque Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuas, & inviolabiles Apostolica firmitatis robur adicimus, omnesque, & singulos Juris, & facti, ac solemnitates etiam substantialium defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

Sicque in perpetuum habet observari.

§.5. Ac confirmationem, approbationem, adjunctionem, supplementationem, aliaque praemissa, ac praesentes literas nullo um-

quam tempore etiam ad cujuscumque Legati instantiam ex quacumque causa revocari, alterari, limitari, aut derogari, seu de subreptionis, vel obreptionis, aut multatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quopiam defectu notari posse, sed illa valida, & efficacia fore, suosque plenarios effectus sortiri, & inviolabiliter observari: sique per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & deserviri debere, ac quid quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Executores deputati.

§.6. Quocirca dilectis filiis Curia causarum Camera Apostolica generali Auditori Abbati S. Andreae status Avenionensis, & Officiali Auraceni, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cleri, & personarum, suorumve heredum, successorum, aut ab eis habentium praedictorum causam, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac illis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, eorumque singulos confirmatione, approbatione, adjunctione, supplementatione, inhibitione, Decreto, aliisque praemissis juxta praesentium tenorem pacifice frui, & gaudere: non permittent eos, vel eorum aliquem desuper per ipsos Legatum, Vice-Legatum, Procuratorem Fiscalem, seu alios quoscumque quomodolibet indebitum molestari, perturbari, aut inquietari, contradicentes quolibet, & rebelles censuris, & poenis, aliisque opportunis juris remediis eadem auctoritate nostra appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus illas censuras, & poenas hujusmodi incurrisse declarando, ipsasque censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Oblancia tollit.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri de una, vel Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis auctoritate praesentium ultra tres Dietas ad Judicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis pro tempore existentibus, Legato, Vice-Legato, & quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, etiam iteratis vicibus in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet

bet concessis, approbatis, vel innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si Legato, & Vice-Legato praesentis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 24. Julii 1593. An. II.

Datum Romae apud S. Marcum sub Anno Piscatoris die 24. Julii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXIX.

Ex Regis in Secretis Brevis.

Regularibus totius Ducatus Ferrariae prohibetur accessus ad Monasteria Monialium etiam ipsi subiecta sint, exceptis tantum Confessario, & Visitatore, quibus accedere permittitur in casibus ad eorum munus spectantibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a Clausura per Moniales servanda petitio.

Sanctimoniales, quae Mundi abiectionis illecebris, Christo Jesu Animarum earundem Sponsa, perpetuo voto, se dicant, quo sanctiorem Altissimo valeant famulatum exhibere, debitum, inviolatumque clausurae modum servare decet: Nosque id ipsum, pro nostri muneris debito, sedulo curare tenemur.

Prohibitio, de qua in rubr.

§.1. Motu igitur proprio, & ex certa nostra scientia fel. rec. Sixti Papae V. Praedecessoris nostri vestigiis inherentes, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, ut posthac quicumque Regulares, quorumvis etiam Mendicantium Ordinum ad Monasteria Monialium cujuslibet Ordinis, Civitatum, Terrarum, & Locorum quorumcumque ditionis dilecti filii nobilis viri Alphonsi Ferrariae Ducis, etiam si illarum curam gerant, & eorum jurisdictioni sint subiectae, accedere minime possint, nisi tantummodo illarum Confessarius, & Superior, seu Visitator Ordinis cum uno socio provectae aetatis, hique clausuram Monasteriorum intra clausuram visitatio, ingredi pariter non valeant, ac praedicti Confessarius, Superior, & Visitator teneantur pro omni, & quo cum-

que excessu, seu delicto, si quem, vel quod dictus socius perpetraverit: quodque Confessarii deputentur si, qui aetate, ac moribus sint probati, ac ordinariorum ab eorum Superioribus, extraordinariorum vero Confessariis hujusmodi, a pro tempore existentibus Episcopis Civitatum temporalis ditionis hujusmodi, seu eorum in spiritualibus Vicariis generalibus approbatio fieri debeat, ac Superior, & Confessarius praedicti non possint accedere ad aliud Monasterium, praeterquam ad illud, cujus curam habent, & ad ipsum etiam non accedant, nisi pro sui officii munere, & ejus executione, & occurrentibus casibus, & necessitatibus Monialium, & Monasteriorum eorumdem: Confessarius vero quotidie pro celebratione Missarum, & administratione ecclesiasticorum Sacramentorum, nec secum adducat nisi unum socium. Moniales autem Regularibus praedictis munera aliqua dare, nec ipsi Regulares illa recipere nequeant. Liceat tamen ipsis Monialibus coram Episcopis, seu Vicariis praedictis querelas, si quas habent, contra dictos eorum Visitatorem, & Superiorem super concernentibus clausuram interiorum, & exteriorum, sine aliquo censurarum incurso proponere. Quocirca omnibus, & singulis Regularibus, & Monialibus praedictis sub penis arbitrio praedictorum Episcoporum pro modo culpae imponendis districtius inhibemus, ne praemissis aliquo modo contravenire audeant, vel praesumant.

Derogatio contrarium.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinum eorumdem juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis Monasteriis, & Ordinibus praedictis, illorumque Superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam pluries approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis, derogari possint ac pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si ad verbum, nihil penitus omisso, ac servata illorum forma, insererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentibus Superioribus.

§.3. Volumus autem, quod praemissa om-

omnia, & singula dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Generalibus Ordinibus, vel aliis Superioribus Regularibus notificentur, a quibus etiam Moniales hujusmodi de eisdem praeiudicis admoneantur.

§. 4. Quodque eorumdem praesentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Julii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXX.

Declaratur, Confraternitatem S. Joannis Decollati Florentin. non esse exemptam a jurisdictione Ordinarii.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

DECE Romanum Pontificem Ordinariam Archiepiscoporum, & Episcoporum, qui in eius sollicitudinis partes sunt vocati, auctoritatem protegere, & ne a quorum laedatur, opportune providere, prout in Domino conspiciat, expedire.

§. 1. Proinde, cum sicut accepimus, dilecti filii Confratres Confraternitatis Sancti Joannis Decollati Florentin. quae de Templo etiam dicitur, vigore Indultorum, ac privilegiorum Apostolicorum sibi ab Archiepiscopatu Misericordiae, alias Sancti Joannis Decollati de Urbe, cui aggregata esse dicitur, communicatorum, sese ipsos ac eorum Confraternitatem a Venerabilis Fratris Archiepiscopi Florentin. ordinaria jurisdictione exemptos esse, ac praesertim Capitula, seu statuta, & ordinationes quaecumque, absque ipsius Archiepiscopi consensu, & approbatione condere posse, praetendant.

§. 2. Nos ad omnem controversiam occasionem submovendam, opportune declarationis nostrae remedium adhibere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, vigore praesentium decernimus, & declaramus, praedictae Confraternitati communicata hujusmodi privilegia, quibusvis sint concepta verborum formis, & tenoribus, quos praesentibus pro expressis haberi volumus, nullam ab ordinaria moderni, ac pro tempore existentis Archiepiscopi Florentin. jurisdictione exemptionem, vel immunitatem contribuere, neque illorum vigore ipsis Capitula, sive Statuta, vel ordinationes aliquas sine ipsius Archiepiscopi consensu, & approbatione condere licitum esse, & nihilominus exemptionem, & immunitatem omnem, si qua ex privilegiis, & indultis hujusmodi communicatis per dictam

Confraternitatem praetendi potest, prorsus abrogamus, annullamus, & irritamus, viribusque, & effectu vacuumus.

§. 3. Decernentes praesentes literas perpetuo validas, & efficaces existere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari. Sicut per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; Mandantes in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae poenis omnibus, & singulis nunc, & pro tempore existentibus dictae Confraternitatis Confratribus, ut juxta praesentium nostrarum tenorem, ejusdem Archiepiscopi jurisdictioni reverenter subsint.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis; Quibus omnibus, illorum tenores, praesentibus pro sufficienter expressis, & de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Julii 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXXI.

Suppressis nonnullis Officiis in Bibliotheca, & Typographia Vaticana quinq; Officia Correctorum Librorum, tum Graecorum, tum Latinorum eriguntur in eadem Bibliotheca.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

INTER gravissimas, quas pro injuncti nobis Apostolici muneris debito sustinere Nos oportet curas, domesticarum, ac peculiarium Palatii, & Camerae Nostrae Apostolicae rerum rationem habere tenemur, & circa illarum status ea, quae alii Romani Pontifices Nostrae Praedecessores ordinarunt, interdum mutare, ac alias disponere nos deceat, prout in Domino conspiciamus expedire.

§. 1. Alias siquidem se. re. Sixtus Papa Quintus Praedecessor Noster, postquam in Palatio Apostolico apud Vaticanum Typographiam Vaticanam nuncupatam summo sumptu crexerat, & instituerat, in eaque Ministros necessarios, & inter alios nonnullos Correctores, qui circa librorum ecclesiasticorum Graecae, Latinaeque linguae in dicta Typographia pro tempore imprimendorum editionem, ut quam emendatissime prodirent, diligenter assisterent, constituerat, & deputaverat, ne pro eorum sustentatione

Claufula pro hujus Constitutionis perpetua firmitate.

Obstantium derogatio.

Dat. die 27. Julii 1593. An. II.

Ex Regest. in Secret. Breu.

Exordium.

Sixtus V. Correctoribus Typographiae Vaticanae nonnulla Ecclesiae Beneficia adiderat.

tionem Camerae Apostolicae maximis adhuc tunc sumptibus onusta, admodum gravaretur, ipsi vero Correctores commodius se sustentare, & muneris illi incumbenti alacrius vacare possent, quemdam Prioratum, & seu alia Ecclesiastica Beneficia tunc certo expresso modo vacantia, quorum fructus in eorumdem Ministrorum, & seu Correctorum manutentionem converti, & erogari deberent, Typographiae praedictae univit, & incorporavit. Sed eodem Sixto Praedecessore forsitan antequam unio praedicta suum fortiretur effectum, aut alias, sicut Domino placuit, rebus humanis erepto, pia me, Gregorius XIV. praedicti Sixti V. Successor, & Praedecessor quoque noster, ex certis causis animum suum moventibus, de dicto Prioratu, prout dicitur, unio, & incorporato aliter disposuit, & ex tunc, cum Camera nostra Apostolica graves impensas proditorum Ministrorum, & seu Correctorum sustentatione suffere non posset, Typographia praedicta aliquibus ex dictis Ministris, & seu Correctoribus propterea destituta, maxima detrimenta, & incommoda pati ceperat.

§. 2. Nos autem pro nostri muneris debito praemissis incommodis, quantum cum Domino possumus occurrere satagentes, optimum fore, rati sumus, ut viri aliqui Graecorum Literarum eruditione maxime praestantes, tam in eadem Typographia, quam etiam in Bibliotheca Vaticana, quae non longe ab eadem Typographia distat, Correctores, assignatis ejusdem certis aliquibus emolumentis, quibus se congrue sustentare possint, deputarentur. Cum itaque in ipsa Bibliotheca Vaticana praeter illius Custodes, quidam Scriptores, & seu Restauratores, tam Graecorum, quam Latinorum Librorum, jam ab antiquo tempore adesse consueverint, horumque nunc duo officia, unum videlicet Scriptores librorum Graecorum, per quon. Petri de Varis, aliudque Restauratoris librorum latinorum per quon. Josephi Capobianchi obitum vacare dignoscantur, & nihilominus in ipsa Bibliotheca Vaticana alii tres Scriptores supersint, qui sufficere videntur, in eademque duo correctorum, alterum Graecorum, alterum latinorum librorum officia, quorum unum Lucas Valerius, alterum Hieronymus Molcus nunc exercent, reperiantur, officia ista quatuor perpetuo supprimenda, & eorum loco, quinq; correctorum Bibliothecae, & Typographiae hujusmodi officia erigenda duximus, ad quae viri eruditione, diligentia, & experientia praestantes, quibus haud difficile sit, in utraque Bibliotheca nimirum, & Typographia hujusmodi versari, pro tempore deligerentur.

§. 3. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostris, duo illa Scriptoris librorum Graecorum, & Restauratoris librorum latinorum in Bibliotheca, ut praesertim vacantia; & duo haec Correctorum librorum Graecorum, & latinorum in Typographia Vaticana existentia officia auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo supprimimus, & extinguimus,

ac eorum loco, quinq; correctorum, tum Graecorum, tum latinorum librorum officia in praedictis utriusque Bibliotheca, & Typographia perpetuo erigimus, & instituimus.

§. 4. Ipsisque officiis omnia, & singula emolumenta, seu provisiones praedictis olim scriptori, restauratori, & correctoribus a Nobis suppressis, per Camerae Nostrae Apostolicam dari solita, quae ad summam quadraginta scutorum monetae singulis mensibus ascendere accepimus, & quantum non ascendat ad eam summam, vigore praesentium augemus, perpetuo similiter unimus, & incorporamus, ita ut iis singulis, qui pro tempore ad eadem officia deputati fuerint, mensura provisio octo scutorum monetae persolvatur. Praeterea eisdem singulis Correctoribus portionem congruam pro ipsis, & duobus familiaribus pro unoquoque ipsorum ex Palatio Apostolico constituimus, & assignamus.

§. 5. Ad ipsa vero Correctorum officia hac prima vice dilectos filios Adrianum Cyprarium Abbatem S. Michaelis de Salvernerio Plovacen. Diocesis Ordinis S. Benedicti Religionis Vallis Umbrosae, ac Gerardum Vossium Germanum Presbyterum, & Doctorem Theologum, Franciscum Lamata Hispanum Presbyterum, & Doctorem Theologum, Joannem Baptistam Bandinum a Castello Florentinum Presbyterum, ac Fridericum Metzium Palatinum pro lingua Latina, & Graeca respective nominamus, & deputamus, eisque singulis unum ex dictis officiis cum dicta provisione mensura octo scutorum, ac portionibus, & habitationibus supradictis ad eorum liberos vitam concedimus, & assignamus: Praeter hos etiam quinq; Correctores Fratrem Magistrum Angelum Roccham Camertem Augustinianum sine assignatione provisionis praedictae, quia ei alias propediem providere intendimus in officium Correctoris hujusmodi itidem nominamus, & deputamus, prout antea nominatus, & deputatus jamdiu eidem Typographiae operam dedit.

§. 6. Volumus etiam, ut praedicti Deputati, & pro tempore existentes correctores tam in Bibliotheca, quam Typographia Vaticana fidelem, ac diligentem operam in iis, quae ad eos pertinebunt, praestare, ac rationem Bibliothecae Ven. Fratris nostri Marco Antonio Episcopo Praenestino Cardinali Columnae S. R. E. Bibliothecario, rationem vero Typographiae praedictarum Venerabilibus item Fratribus nostris Cardinalibus Congregationis Typographiae reddere teneantur.

§. 7. Quocirca dilectis filiis nostro, & S. R. E. Camerario, ac Thesaurario Generali, necnon Palatii, Domusque nostrae Praefecto praesentibus, & futuris, ut praedictis Deputatis, & aliis pro tempore Correctoribus dictarum Bibliothecae, & Typographiae Domicilia in eodem Palatio Apostolico eisdem Bibliothecae, & Typographiae proxima, ac portionem congruam assignari, ac de dicta provisione mensura suis

Stipendium unicusque assignat.

Nominis hujusmodi Correctorum.

His additur Angelus Roccha.

Praefectus Bibliothecae, & Typographiae subscibuntur.

Executores praesentis Constitutionis deputati.

fuis temporibus responderi curent, & faciant, ipsique Camerarius, & Thesaurarius mandata Cameralia singulis mensibus juxta solitum expediant: Cardinalibus vero Bibliothecario, ac Congregationis dictae Typographiae Praefectis, ut per ipsos Corresponsos eorum munus fideliter adimpleri curent, illisque in omnibus, in quibus opus fuerit, favcant, & assistant.

Derogatio contrarium

§.8. Non obstantibus dicti Sixti V. ordinatione, aliisque praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 20. Augusti 1593. An. II.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 20. Augusti 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXXII.

Ex Reg. in Secret. etc.

Revocatio facultatum Patribus Societatis Jesu concessarum absolventi ab haeresi in Regnis Hispaniarum, in quibus Officium S. Inquisitionis existit.

Dilecto filio Claudio Aquaviva Societatis Jesu Praeposito Generali.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Nonnulli Pontifices Societatis Jesu facultatem absolventi ab haeresi & legem Libros prohibitos conferre.

Exponi Nobis nuper fecisti, quod quamvis se. re. Julius Papa III. Praedecessor noster, ut animarum saluti, quibus juvenis Societatis Jesu, cujus Praepositus Generalis existit, operarii vacant, amplius consuleretur, inter alia facultatem absolventi quoscumque ab haeresi, & aliis contra fidem, nec non a consequentibus censuris quibuscumque in foro conscientiae per pro tempore existentem Praepositum Generalem Societatis Jesu, & alios Professos ejusdem Societatis idoneos ab ipso Praeposito Generali deputandos, per quasdam ejus in forma Brevis literas die 22. Octobris anno Domini 1592., Pontificatus ejus tertio datas, nec non & Paulus III., ac nonnulli alii Romani Pontifices etiam Praedecessores nostri facultatem eandem sub nonnullis tamen limitationibus viva vocis oraculo iis de Societate Confessariis, quibus idem Praepositus facultatem hujusmodi communicaret, cui similiter Gregorius XIII., ut libros haereticos, & alios prohibitos legendi potestatem dictae Societatis Religiosis impartiri posset ad errores impugnandos, dum tamen id considerate, & cum defectu, ac re cum suis Assistentibus consultata faceret, ac quadam alia circa librorum prohibitorum usum per suas item in forma Brevis literas sub die 8. Januarii 1575. Pontificatus ejus anno tertio concesserint, prout in singulis literis, & concessionibus hujusmodi plenius continetur.

Praepositus eam quoad

§.2. Nihilominus tamen, sicut Tu simi-

liter exponi Nobis fecisti, tempus, & experientia docuit, in Regnis, & Dominis Tribunali S. Inquisitionis contra haereticam pravitatem Regnorum Hispaniarum subiectis, non modo iis facultatibus sine ullo divinae gloriae, & proximorum utilitatis detrimento, Societatem ipsam carere posse, sed potius contra ex iis privilegiis, si retineantur, offensionem Inquisitorum ejusdem Tribunalis facile incurri, & alia incommoda exoriri posse. Societas autem ipsa solum Dei honorem, atque animarum salutem ex facultatum ab hac Sancta Sede concessarum usu consequi intendit, unde tu patentibus literis tuis illarum facultatum usum in illis Provinciis ante annos aliquot omnino interdixisti. Verum ad majorem rei firmitatem, atque ad omnes scrupulos, offensionumque occasiones, ceteraque hujusmodi incommoda removenda, humiliter Nobis supplicari fecisti, quatenus facultates praedictas in Regnis, & Dominis supra dictis, auctoritate Apostolica revocare, aliasque in praemissis providere de benignitate Apostolica dignaremur.

AN. CH. 1592. Hispaniam indicis hic de rationibus revocati petit.

Revocat Clemens.

§.2. Nos literarum, & concessionum praedictarum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinatis, facultates, & concessionem praedictas, quoad Regna, & Dominia supra dicta Apostolica auctoritate tenore praesentium, revocamus, cassamus, & annullamus, earumque usum in Regnis, & Dominis eisdem omnino interdiciamus.

Non obstantibus praemissis, ac omnibus in contrarium factis.

Dat. die 27. Septembris 1593. An. II.

Datum Romae apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die 27. Septembris 1593. Pontificatus nostri Anno II.

LXXIII.

Mandatur Episcopo Pacen. ut exequatur Decretum Sacrae Congregationis Concilii circa Ordinationes Novorum Christianorum.

Ex Reg. in Secret. etc.

Venerabili fratri Episcopo Pacen.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerab. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

CUM ex injuncto Nobis Apostolicae servitutis officio Christi fidelibus omnibus aequo debitores simus, nullamque apud Deum adesse personarum acceptionem plane sentiamus, id circumspici ratione providere tenemur, ut jus suum unicuique tribuatur.

Exordium.

§.1. Nuper siquidem ad Nos perlatum est, quod licet semel, atque iterum fraternitati tuae Congregationis Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacri Concilii Tridentini Interpretum nomine per dilectum filium nostrum Hieronymum

A Congregatione Concilii Decretum latum fuerat si per ordinationem eorum, qui vel a Judaeis, vel ab haereticis originem ducunt.

nymum Presbyterum Cardinalem Matthaeum significatum fuisset, in ea Congregatione post maturam praehabitam disputationem resolutum fuisse, quod licet ex Sacri Tridentini Concilii praecocepto cap. 7. sels. 23. teneatur Episcopus Ordinandorum genus, personam, aetatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem investigare, & examinare diligenter, eos tamen, qui originem a Judaeis ducunt, quique ab Haereticis descendunt per paternam lineam nimirum ultra secundum, & per maternam ultra primum gradum, ab Ordinatione excludere minime deberet: quin neque etiam eos, qui filii, vel Neotes eorum essent, quos, licet haeretici fuerint, constat tamen emendatos esse, & unitati, corporique Ecclesiae restitutos, quod nimirum susceperint pro admisa culpa ad mandatum Ecclesiae poenitentiam, quam aut peccerunt, aut ei perficere insistunt, vel certe, quod eam perficere sunt parati juxta Constitutionem se. re. Bonifacii PP. VIII. Praedecessoris nostri, quae incipit: *Statutum*. Id tamen intelligendum esset, ubi Apostolico aliquo privilegio, aut confirmatione contrarium cautum non sit, & nisi aliud canonicum obstat impedimentum: & in hanc sententiam eidem Fraternitati tuae injunctum, extitisset, ut secundum illam cum hujusmodi generis personis ageres, nec permitteres, ut qui haeretica pravitate Inquisitoris officium exercueras, infensiore adversus illos animo, quam jus, & aequitas postularet, esse videreris.

Hic Decreto Pacen. Episcopus non patebat.

Clemens est adnotat. ut patet.

§.2. Tu nihilominus literis, & ordinationi Congregationis hujusmodi, quod quidem moleste tulimus, adhuc minime parvisti.

§.3. Proinde Nos, qui ea, quae per Apostolicas sanctiones provide cautae sunt, facta recta conservare tenemur, scandalis, quae inde provenire possent, obviam ire satagentes, Fraternitati tuae per praesentes in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis districte praecipimus, & mandamus, ut juxta dictae Congregationis sententiam, ac dicti Bonifacii Praedecessoris Constitutionem, supra dictas personas quascumque ab haereticis per paternam lineam ultra secundum, & per maternam ultra primum gradum, vel a Judaeis originem trahentes, ac etiam Filios, & Nepotes Haereticorum, quos emendatos, & unitati Ecclesiae restitutos esse constat, alioquin tamen idoneas, nec ubi aliud Canonicum obstat impedimentum, a Sacris Ordinibus imposterum minime excludas, sed illos sine aliqua personarum acceptione, libenter ad hujusmodi Ordines promoveas, & promoveri cures.

Derogatio contrarium

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis, ac ce-

teris in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 6. Octobris 1593. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 6. Octobris 1593. An. II.

LXXIV.

Extinctio litium super exemptionibus Monasterii Sancti Laurentii el Real Ordinis S. Hieronymi.

Ex Reg. in Secret. etc.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM nuper se. re. Gregorius Papa XIV. Praedecessor noster, charissimi in Christo filii nostri, tunc sui Philippi Hispaniarum Regis Catholici supplicationibus inclinatus, omnia, & singula possessiones, praedia, animalia, res, & bona mobilia, & immobilia, ac feroventia, nec non annuos redditus Monasterii S. Laurentii el Real nuncupati prope Oppidum del Escorial Ordinis S. Hieronymi sub Regula S. Augustini nullius Diocesis Regni Toletan. ab ipso Philippo Rege fundati, & dotati tunc praesentia, & futura, sive illa propriis manibus, aut sumptibus, sive per alios quomodolibet excolerentur, sive ab ipsius Monasterii Priore, & Conventu pro eorum usu ab aliis arrendarentur, nec non silvas, arbores, saltus, praedia etiam ab aliis conducta, eorumque Colonos, Pastores, singularesque illius personas a solutione quarumcumque decimarum tam realium, quam personalium, quartae dimidia, & cuiusvis alterius fructus partis perpetuo exemerit, & liberaverit, ac libera, immunia, & exempta fore, & esse, nec a quoquam quovis praetextu, seu causa desuper molestari, perturbari, seu inquietari, aut ad decimarum, & onerum hujusmodi tam realium, quam personalium solutionem, cogi, seu compelli, aut aliquibus censuris ecclesiasticis propterea innodari, nullo unquam tempore posse voluerit.

Gregor. XIV. hoc Monasterium ab omni Decimarum, & aliorum onerum solutione exemptionem declaravit.

§.2. Ac deinde pia me. Innocentio IX. pro ejusdem Regis parte exposito, ab aliquibus de validitate exemptionis hujusmodi dubitari posse, eo quod in eisdem literis nulla de litibus inter ipsos Priorem, Monasterium, & Conventum ex una, & quoscumque alios super diversis aliis eorum exemptionibus pendentibus mentio facta fuisset. Quare idem Innocentius ejusdem Regis supplicationibus inclinatus, ac literarum praedictarum tenorem pro expresso habens, literas praedictas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis perinde valere voluit, firmamque roboris firmitatem obtinere in omnibus, & per omnia aeti de omnibus, & quibuscumque litibus eorum quibuscumque Judicibus tam in Romana Curia, & Sacro Rotae nostrae Auditorio, quam extra eam pendentibus specialibus, specificis, expressis, ac individua mentio fit.

Innocentius Novus hujusmodi exemptionem confirmavit, etiam comprehensionis hujusmodi, sicut super quibusdam aliquis pendentes.

Oppositum aditus d. c. r. & clausulas.

ita fuisse, quarum litium status, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & colligantium, eorumque Jura, & titulos pro expressis haberi voluit, omniaque, & singula in eisdem literis contenta eisdem Priori, & Conventui de novo concessit, & indulsit, eisdemque, ac eorum res, & bona, nec non personas in eisdem literis contentas, & comprehensas ab omnibus, & singulis decimis, aliisque oneribus in eisdem literis expressis, Apostolica auctoritate, perpetuo liberavit, ac liberos, & libera, ac penitus exemptos fore, & esse pronuntiavit, nec non tunc, & pro tempore existentes dicti Monasterii Priorem, & Conventum, aliasque personas predictas per locorum Ordinarios, seu quoscumque alios quovis praxatu, seu causa desuper molestari, perturbari, seu inquietari, aut ad decimarum, & onerum hujusmodi solutionem cogi, seu compelli, aut aliquibus censuris ecclesiasticis propterea innodare, nullo unquam tempore posse voluit: sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & desiniri debere, ac quid quid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decrevit, etiam si super illis lites inter aliquos penderent indecise, quarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina Judicum, & colligantium haberi voluit pro expressis. Non obstantibus generalis Concilii &c., & Capituli super de decimis, nec non quibusvis aliis Concilii Generalibus, Cancellarie Apostolice Regulis etiam de Jure quæsto non tollendo, ac pie mem. Bonifacii Papæ VIII., etiam Prædecessoris sui de una, & Concilii generalis de duabus dietis, nec non quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusvis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus que, & aliis Decretis tam per ipsum Innocentium, quam quovis Prædecessores Nos, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum Instantiam, aut etiam motu proprio, ac ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, aut etiam consistorialiter, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac individua, non autem per clausulas generalis idem importantes mentio, seu quævis

alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inferebantur pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore permansuris, ea vice dumtaxat specialiter, & expresse derogavit, ceterisque contrariis quibuscumque, prout in eorumdem Prædecessorum desuper in forma Brevis trigesima Aprilis, & quarta Novembris 1591. expeditis literis plenius continetur.

§.3. Cum autem, sicut Nobis nuper charissimus in Christo filius noster idem Philippus Rex exponi fecit, dum in partibus Hispaniarum noster, & Apostolicæ Sedis Nuntius ad executionem earundem literarum procederet, Decanus, & Capitulum Ecclesiæ Placentinæ sub praxatu, quod olim in Sacro Rotæ Auditorio lis, & causa super Decimis prædii del Spadanal Placentinæ Diocesis Provincia Compostellanæ inter dictos Decanum, & Capitulum ex una, ac Priorem, Monasterium, & Fratres Monasterii prædicti ex altera partibus pendisset, fingentes a præfata sententia dicti Nuntii executoris appellasse, appellationis causam in Rotæ Auditorio per Signaturam Justitiæ Magistro Laurentio Blanchetto ejusdem Rotæ Auditori committi, & eidem Nuntio per dictum Auditorem iuxta dictæ commissionis formam, & quibuscumque aliis inhiberi obtinuerant, ac sub verborum involucrio, causam etiam super dictarum exemptionum validitate, vel invaliditate introducere conati fuerant: Quare idem Philippus Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§.4. Nos igitur earundem literarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, attendentes exemptiones ejusmodi per Prædecessores nostros ad ipsius Regis contemplationem emanasse, & propterea quascumque causas contra dictas exemptiones per Signaturam Justitiæ commissas, ad Nos harum serie avocantes, & penitus extinguentes, eidem Nuntio, ceterisque earundem exemptionum Judicibus deputatis mandamus, quatenus, ad earum executionem procedant, procedique mandent, & faciant in omnibus, & per omnia, perinde ac si dicta commissio ab ipsa Signatura Justitiæ, illiusque vigore emanata inhibitis, & citatio ab eodem Laurentio Auditore non emanasset.

§.5. Non obstantibus omnibus illis, quæ idem Prædecessores in eorum literis prædictis voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 23. Novembris 1593. Pontificatus nostri Anno II.

Capitulum Placentinæ que recusat. sub praxatu litis pendens in Sac. Rotæ.

Clemens hujusmodi litem ad se avocavit, & executoribus deliquit interram Gregorii, & Innocentii executionem demandat.

Derogat contrariis.

Dat. die 23. Novem. 1593. An. II.

De-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

no-

Ex Regis in Secret. Breve.

Declaratio super Causis Præcedentiarum inter Capitulum, & Magistratum Veronen. cum avocatione aliarum causarum inter Episcopum, & Capitulum ejusdem Ecclesiæ vertentium.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exortium.

EX debito pastoralis officii studemus, quantum in Nobis est, litium, & controversiarum occasiones, præsertim inter Prælatos sublimi dignitate fulgentes, & inferiorum ordinum ecclesiasticas personas de medio tollere, ut conjuncta mutua pace, & charitate tanquam membra unius corporis gratum simul Altissimi exhibeant famulatum.

In Causa vertente inter Capitulum, & Magistratum Veronen. cum avocatione aliarum causarum inter Episcopum, & Capitulum, & Magistratum Curie secularis, qui Vicarius Domus Mercatorum, ac Provisor Civitatis Veronæ nuncupatur, jam pridem super præcedentia, & modo exhibendi thuris, five incensis ortas, & ad occurrendum scandalis, quæ inde oriri poterant, pro bono pacis, decreto edito, certum prescripsisset modum, & ordinem, quem ipsi Canonici, & Capitulum, nec non singule Magistratum hujusmodi persone in ingressu, & comitatu Episcopi Veronen. pro tempore existentis, dum diebus solemnibus ex suis ædibus Episcopalibus ad Ecclesiam majorem progreditur, ac in eundo, & redeundo a suis locis a prædicatione servare deberent, simulque statuisset, ac præcepisset, ut inter Missarum, & divinorum officiorum solemniam, quæ persona singulis Canonici thus, five incensum exhiberet, eadem etiam erga præfatos Magistratum hujusmodi officio fungeretur, & alias, prout in eodem decreto latius continetur. Idem Canonici, & Capitulum Decreto, & Ordinationi prædictis minime acquiescentes, ad Nos, & Sedem Apostolicam appellarunt, ejusque, ut prætendunt, nullitatem allegarunt.

Capitulum, & Magistratum Veronen. cum avocatione aliarum causarum inter Episcopum, & Capitulum, & Magistratum Curie secularis, qui Vicarius Domus Mercatorum, ac Provisor Civitatis Veronæ nuncupatur, jam pridem super præcedentia, & modo exhibendi thuris, five incensis ortas, & ad occurrendum scandalis, quæ inde oriri poterant, pro bono pacis, decreto edito, certum prescripsisset modum, & ordinem, quem ipsi Canonici, & Capitulum, nec non singule Magistratum hujusmodi persone in ingressu, & comitatu Episcopi Veronen. pro tempore existentis, dum diebus solemnibus ex suis ædibus Episcopalibus ad Ecclesiam majorem progreditur, ac in eundo, & redeundo a suis locis a prædicatione servare deberent, simulque statuisset, ac præcepisset, ut inter Missarum, & divinorum officiorum solemniam, quæ persona singulis Canonici thus, five incensum exhiberet, eadem etiam erga præfatos Magistratum hujusmodi officio fungeretur, & alias, prout in eodem decreto latius continetur. Idem Canonici, & Capitulum Decreto, & Ordinationi prædictis minime acquiescentes, ad Nos, & Sedem Apostolicam appellarunt, ejusque, ut prætendunt, nullitatem allegarunt.

A quo Decreto Capitulum appellavit.

Clemens formam comitandi Episcopum, & Magistratum Veronen. cum avocatione aliarum causarum inter Episcopum, & Capitulum, & Magistratum Curie secularis, qui Vicarius Domus Mercatorum, ac Provisor Civitatis Veronæ nuncupatur, jam pridem super præcedentia, & modo exhibendi thuris, five incensis ortas, & ad occurrendum scandalis, quæ inde oriri poterant, pro bono pacis, decreto edito, certum prescripsisset modum, & ordinem, quem ipsi Canonici, & Capitulum, nec non singule Magistratum hujusmodi persone in ingressu, & comitatu Episcopi Veronen. pro tempore existentis, dum diebus solemnibus ex suis ædibus Episcopalibus ad Ecclesiam majorem progreditur, ac in eundo, & redeundo a suis locis a prædicatione servare deberent, simulque statuisset, ac præcepisset, ut inter Missarum, & divinorum officiorum solemniam, quæ persona singulis Canonici thus, five incensum exhiberet, eadem etiam erga præfatos Magistratum hujusmodi officio fungeretur, & alias, prout in eodem decreto latius continetur. Idem Canonici, & Capitulum Decreto, & Ordinationi prædictis minime acquiescentes, ad Nos, & Sedem Apostolicam appellarunt, ejusque, ut prætendunt, nullitatem allegarunt.

§.2. Nos autem dilectis filiis nostris Scipioni tituli Sancti Salvatoris in Lauro Lancellotto, nec non Flaminio tituli Sancti Clementis Presbyteris Cardinalibus Platto nuncupatis dedimus in mandatis, ut de prædicta controversia se summarie, & extrajudicialiter informarent, eamque ad Nos referrent. Quare postmodum eorum relatione audita, & litium anfractus præcidere, & eandem Ecclesiam Veronen., quæ hac de causa per complures menses, ut audivimus, solito Nobiliorum concursu, & frequentia defrutata est, in pristinum decorem restituere, simulque Cleri dignitatem conservare cupientes: Motu proprio, non ad aliquid super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

ex mera nostra deliberatione, & certa scientia, Decretum prædictum, cujus tenorem præsentibus haberi volumus pro expresso, auctoritate Apostolica tenore præsentium ita moderamur, & ad terminos earundem præsentium reducimus, ut exemplo complurium insignium Italiae Ecclesiarum præsertim sub temporali ditione dilectorum filiorum nobilium virorum Ducis, & Domini Venetorum consistentium, ipsi Capitulum, & Canonici prædictæ Ecclesiæ Veronen. eundem Augustinum Cardinalem, quandiu Ecclesiæ Veronen. præerit, coque absente, Ven. Fratrem Albertum Episcopum Famagustan. ipsi Augustino Cardinali in regimine, & administratione prædictæ Ecclesiæ Veronen. Coadjutorem auctoritate Apostolica deputatum, & quemcumque eorum Succesorem Episcopum Veronen. pro tempore existentem ex suis ædibus ad Ecclesiam majorem diebus solemnibus (ut moris est) procedentem comitando eundem Episcopum immediate præcedere teneantur: Magistratus vero seculares Episcopum sequantur. Quo vero ad Magistratus etiam seculares, qui Vicarius domus Mercatorum, ac Deputati Civitatis dicuntur, thure, five incenso inter missarum, & aliorum divinorum solemniam honorandos motu simili statuimus, id manus non ab ipsis Canonici erga præfatos Magistratus peragi debere, sed aliis inferioris Ordinis Clericis Beneficiatis, qui Mansionarii dicuntur, five Cappellani demandant.

§.3. Decernentes, sic in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate in quavis causa, & instantia, iudicari, & desiniri debere, nec non irritum, & inane si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Quocirca dilecto filio moderno, & pro tempore existentis nostro, & Sedis Apostolice apud dictos Ducem, & Dominum Venetorum Nuntio per Apostolica scripta mandamus, ut per se vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte eorum, quorum intererit, fuerit requisitus, præsentibus literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicas faciat illa per eos, quos concernunt, firmiter, & inviolabiliter observari, nec permitat quemquam contra illarum tenorem, quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari: Contradictores, & inobedientes per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliisque opportuna Juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.5. Per hæc tamen præfatis Canonici, & Capitulo quoad alias præeminencias tam respectu præfatorum, quam aliorum quorumcumque Magistratum secularium, ita ut in omnibus, & singulis actibus idem Ca-

De Magistratibus incensandis.

Clausula pro perpetua hujus Constitutionis firmitate.

Nuncio Apostolico de iure data executione.

Reservata Jurisdictione Capituli quoad reliqua.

Aliis Causis ad se advocat Clemens, & Auditoribus Causarum Palatii Apostolice committit.

nonici, & Capitulum, prout hactenus consueverunt, locum semper digniorem habeant, nec non quoad immunitatem, & exemptionem a Jurisdictione Episcopi Veronen., qua se gaudere asserunt, nullum volumus praedictum generari, nihil contra novi Juris acquiri.

§.6. Ceterum ne occasione Immunitatis, exemptionis, & privilegiorum hujusmodi, quae ab eis pretenduntur, novae in dies dissidiorum turba excitentur: Cum, sicut accepimus, Canonici in omnibus tam spiritualibus, quam temporalibus se esse penitus exemptos a Jurisdictione Episcopi pretendunt, atque auctoritate Ordinaria dicant ad se pertinere in causis criminalibus, nec non matrimonialibus sententias ferre, licentiaque quoque omittendi in celebrandis matrimonii denunciations, impartiri, ac prohibere Episcopum, ne tamquam Sedis Apostolicae delegatus Ecclesias eis subiectas visitet, se ipsos privative quoad Episcopum visitare, ac corrigere quoscumque Christianos, qui confiteri semel in anno juxta praecceptum Ecclesiae omiserint, punire, indignosque ecclesiastica sepultura declarare, ac si quae alia sint similia, quae ad munus Episcopale pertineant. Nos hujusmodi assertorum privilegiorum, & quorumcumque literarum tam a Praedecessoribus nostris, quam a pro tempore existentibus Patriarcha Aquilegen., ut asseritur editarum tenores, ac si ad verbum inserti forent, etiam si longissimi temporis usu, & quasi pacifica possessione observantia roborata dicantur, praesentibus pro expressis, & de verbo ad verbum insertis habentes, nec non lites quascumque, & controversias, si quae super praemissis, vel illorum occasione coram quibuscumque Judicibus Ordinariis, vel Delegatis in Romana Curia, vel extra eam, & forsitan de mandato nostro in quacumque instantia introductae sunt, vel posthac introductae contigerint, quarum status, & merita, nominaque, & cognomina Judicum ipsorum pariter pro expressis haberi volumus, in quibuscumque statu, & terminis reperiantur, ad Nos advocantes illas, nec non causam, & causas nullitatis, invaliditatis, revocationis, moderationis, & reductionis hujusmodi assertorum privilegiorum, immunitatis, & exemptionum, nec non quam, & quas idem Augustinus Cardinalis, seu dicti Canonici, & Capitulum invicem habent, & movent, habereque, & movere volunt, & intendunt, cum omnibus, & singulis eorum incident., dependen., emergen., annexis, & connexis summarie simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura Judicii sola facti veritate inspecta, prout Juris fuerit audien. cognoscen., & sine debito terminat. dilectis filiis Causarum Palatii Apostolice Auditoribus tenore praesentium committimus, & mandamus, dantes, & concedentes eisdem plenam, & liberam facultatem praedictos, & alios quoscumque, ubi opus fuerit, etiam per edictum publicum, consilio summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu,

etiam censuris, & poenis ecclesiasticis, aliisque pecuniariis, & arbitrio moderan., & applican., citandi, & monendi, eisque, ac quibuscumque Judicibus, & personis quavis auctoritate, & dignitate fungen., etiam sub censuris, & poenis similibus inhibendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, aliaque omnia, & singula in praemissis necessaria, & quomodolibet opportuna, prout Juris fuerit, decernen., mandan., & exequen., invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictaeque Ecclesiae juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, concordis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eidem Capitulo, & Canonici quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum tenores pro expressis habentes, ad effectum praesentium dumtaxat derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem praesentes nostras literas non prius executioni demandari, quam acceptatae fuerint a consilio ejusdem Civitatis Veronenis.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 15. Decembris 1593., Pontificatus nostri Anno II.

Decret ob- stantibus.

Die die 19. Decem. 1593. An. II.

LXXXVI.

Separatio Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, a Fratribus Mitigatis dicti Ordinis. Et declaratio muneris Praelatorum dictae Congregationis, cum gratiarum communicatione.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii Nobis divinitus injuncti assidua sollicitudo Nos admonet, ut omni cura, & vigilantia ad ea semper intendamus, per quae Regularium personarum, quae relicto saeculo, Dei obsequio se dedicarunt, quieti consilium, & quae Religiosum earum propositum impedire possunt, removeantur, ut nulla re, quae eas a Divino cultu avocet, praecepti, secundum Ordinum suorum Regularia instituta tranquillis mentibus, gratum Altissimo impendere possint famulatum.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. institutum, quod Religiosi Discalceati nuncupati Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo in Regnis Hispaniarum existentes, juxta primitivam Regulam professantur laudans, & approbans, eosdem Fratres, & Moniales, eorumque Domus, Conventus, Monasteria, & loca tunc & pro tempore existentia, a Provinciis Fratrum, & Monialium ejusdem Ordinis per pie memoriae Eugenium Papam IV. Praedecessorem nostrum jam ante Mitigatorum in perpetuum sejunxit, separavit, & dismembravit, ac eorundem Fratrum, & Monialium

Exordium.

Grego. XIII. Discalceatos Hispania, a Fratrum pro- fessionibus re- gulam Mitigato- rum, sejun- xit.

lium Discalceatorum Domus, Monasteria, & loca in unam Provinciam de per se Discalceatorum nuncupan, per unum Priorem Provinciale in Capitulo eorum Provinciali, ex eisdem Discalceatis eligendum, regendam, & gubernandam, in perpetuum erexit, & instituit, ac dictam Provinciam Fratrum, & Monialium Discalceatorum, sub obedientia, & superioritate Prioris Generalis totius Ordinis, sicuti aliae Provinciae ejusdem Ordinis suberant, perpetuo subesse voluit, qui Prior Generalis per se ipsum solum, vel per alium virum idoneum ex ipsis Discalceatis, & juxta eorum primitivam Regulam, eos visitare, corrigere, & punire possit.

§.2. Et deinde recol. mem. Sixtus Papa V. Praedecessor noster, audiens numerum Fratrum, & Monialium Discalceatorum hujusmodi non mediocriter auctum fuisse, & in dies majora suscipere incrementa, & non solum per universam fere Hispaniam, sed etiam in Indis complura Monasteria, & Domos, aliaque Regularia loca Discalceatorum instituta, & erecta fuisse, & per unum Priorem Provinciale non ita commode regi, & gubernari posse, ordinavit, ut ex omnibus Conventibus Provinciae prius erectae, ut praesertur, fierent plures Provinciae. Universas vero Provincias dicti Ordinis Discalceatorum in unam Congregationem omnium hujusmodi Provinciarum Discalceatorum nuncupan. perpetuo erexit, & instituit, statuitque, & ordinavit, ut singulis hujusmodi Provinciis singuli Piores Provinciales praesent, & Vicarius Generalis in Capitulo ejusdem Congregationis electus, ipsis Prioribus Provincialibus, & toti Congregationi praesent, & in illos eandem auctoritatem haberet, quam habebat Prior Generalis totius Ordinis praedicti, & alias, prout in diversis dictorum Praedecessorum desuper confectis literis plenius continetur, ad quas relatio in necessariis habeatur.

Sed Discalceati, & Mitigati concorditer postea se disc. junxerunt.

§.3. Cum autem sicuti nuper accepimus, in Capitulo generali Ordinis praedicti in Civitate Cremonen. hoc praesenti anno celebrato, in quo Fratres ejusdem Ordinis tam Discalceati, quam Mitigati nuncupati intervenerunt, propter bonum pacis, tranquillitatis, & augmenti tam totius Ordinis, quam Congregationis Discalceatorum hujusmodi, ac ob alias iustas, & rationabiles causas unanimi consensu determinatum fuerit, ut separatio Congregationis dictorum Discalceatorum omnino ab Ordine Fratrum Mitigatorum, & renuntiatio Jurisdictionis Praelatorum utriusque partis fieret, ita ut dicta Congregatio Discalceatorum, nec votum, nec vocem activam, & passivam in Capitulo generali totius Ordinis Carmelitani amplius haberet, nec quomodolibet in suis Capitulis se intramitteret, nec Prior Generalis dicti Ordinis Mitigatorum ullam haberet auctoritatem, Jurisdictionem, & Superioritatem in Congregationem Discalceatorum praedictam, ac in ejus personas quascumque, si-

ve Superiores, siye inferiores, & dilectus filius Fr. Joannes Stephanus Chizzola Prior Generalis Ordinis Carmelitarum, & reliqui Capitulares in suo Capitulo generali renunciaverint, per suffragia secreta nomine totius Capituli per se, & universum Ordinem, totam illam Jurisdictionem, facultatem, & auctoritatem, quae sibi, & Capitulo generali per praedictas, & alias literas Apostolicas concessa fuerat, ita tamen ut dicta Congregatio Discalceatorum, vel ejus Superiores omnino in perpetuum non praesumerent accipere loca, vel Conventus hujus Religionis Mitigatorum, etiam sponte a Civitatibus, vel Principibus, vel quibuscumque aliis ex eis exhibenda, vel offerenda: quod si contrarium aliquando ipsos fecisse compertum foret, nulla esset, & irrita ista concessio, & nullum jus omnino acquisitum eis intelligeretur.

§.4. Nos aequum, & rationi congruum ducentes, ut qui arctioris Regulae Observantiam sectantur, Superioribus eorum qui in laxiori degunt, non subaceant, sed Superiores habeant ejusdem professionis, & ab illis juxta eorum instituta Regularia prospere, & feliciter gubernentur, ac dictarum literarum, & decreti dicti Capituli Generalis, & omnium in eo contentorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso infererentur, praesentibus pro expressis habentes, necnon de praemissis a dilecto filio nostro Dominico Tit. S. Chrysogoni Presbytero Cardinali Pinello nuncupato dicti Ordinis, necnon praefate Congregationis Discalceatorum Protectore plene informati, motu proprio, non ad dictorum Fratrum, aut aliorum pro eis Nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, praedicta separationis Decretum in Capitulo generali hujusmodi factum, & ordinatum, ac omnia, & singula in eo contenta, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac idem de novo decernimus, & determinamus.

§.5. Necnon praedictum Vicarium Generalem, ac omnes, & singulas personas praefate Congregationis Discalceatorum, illiusque Conventus, Domus, Collegia, & Provincias tam viro-um, quam mulierum, ab omni superioritate, Jurisdictione, gubernio, regimine, & administratione, subiectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione tam Generalis Ordinis Carmelitarum, quam aliorum Praelatorum, & Superiorum quacumque auctoritate fungentium, & functorum, & quantumvis amplissimis privilegiis, & facultatibus utentium, & usutorum, perpetuo eximimus, & liberamus, ita ut dictus Prior Generalis, aut alii Superiores dicti universi Ordinis Carmelitarum, nunc & pro tempore existentes, nullam omnino Jurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Congregationem Discalceatorum, illiusque Vicarium Generalem, ac Conventus, Domus, Collegia, & Provincias tam viro-um,

Quod Pontifex modo supra probat.

Discalceatos & Superiores Mitigatorum eximit.

Sub protedione Sedis Apostolice recipit.

Eorum Superiorum Praepositi Generalem vocari decrevit.

Qui sex Consiliarios habeat, totumque Ordinem Discalceatorum regat.

Definitores Capituli sint isti ex eis eligendi ut hic.

rum, quam mulierum, habere, exercere, aut pretendere aliquo tempore possint, minusque in rebus, & negociis ejusdem Congregationis aliquo pacto se ingerere, aut immiscere valeant.

§.6. Ipsamque Congregationem Discalceatorum, ejusque Vicarium Generalem, necnon Conventus, Domos, Collegia, & Provincias, sub immediata nostra, & Sedis Apostolica protectione, subjectione, gubernatione, & obedientia recipimus, & subjecimus.

§.7. Sed quia sicut accepimus, antea subordinationem habebat praedictus Congregationis Discalceatorum Vicarius totius Ordinis Carmelitarum Priori Generali, ac propterea Vicarii nomen obtinebat, & cessante illa subordinatione illius, cujus vices gerebat, sit necesse nomen quoque mutare. Ideo harum serie statuimus, & ordinamus, eundem ipsum, qui antea Vicarii nomine vocabatur, de cetero Praepositum Generalem nominandum Ordinis Discalceatorum, sive primitivorum, videlicet primitivam Regulam Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Observantium.

§.8. Qui eandem facultatem habeat, quam Vicario Generali praedicto dictus Sixtus Praedecessor noster concesserat, cum sex Consiliariis, sive Assistentibus votum decisivum habent, ab eodem Sixto Praedecessore, & a pia memoria Gregorio Papa XIV. etiam Praedecessore nostro assignatis, quos Consiliarios, sive Assistentes huic de novo instituto praedicto Praeposito Generali adiungimus, & assignamus cum voto decisivo, ut alias juxta formam praescriptam in dictis literis Praedecessorum nostrorum habetur. Quibus associatis poterit totum praedictum Ordinem Discalceatorum regere, & gubernare, juxta praescriptam Constitutionem supra dicti Ordinis, quae dudum sunt a Nobis confirmata, vel eorum, quae ab eisdem Fratribus Discalceatis in posterum fieri, & contentar.

§.9. Quia vero consilarii, sive Assistentes praedicti debent esse quoque Capituli Generalis praedicti Definitores in eorum Capitulo Generali eligendi, ordinamus, ut ex unaquaque Provincia unus eligatur Definitor, non excedendo senarium numerum, qui sit ex Conventualibus illius Provinciae, vel qui habeat Officium pro ea, aut pro universo Ordine, qui durante Capitulo, Definitoris, extra vero Consilarii, sive Assistentis nomine vocabuntur. Pro Provincia autem S. Alberti, quae in Indiis Hispaniarum existit, vel pro alia, aut aliis, si quae juvante Deo addentur, possint propter longinquitatem locorum ex aliis Provinciis deputari, nisi aliqui ex dictis Provinciis Indiarum idonei propinquiores extiterint, ut in Definitores praedictarum Provinciarum eligi possint, si vero sub protectione unius Definitoris Consilarii contingeret plures esse Provincias, alternatim eligatur ex eis praedictus Definitor, qui omnes in eodem Conventu, & Domo, ut in Constitutionibus statutum est, simul cum Praeposito Generali

degentes, expeditioni negociorum, Ordinisque regimini intendant. Quae confessio Praepositi Generalis, & Assistentium nomine Congregationis, sive Consultae insignietur.

§.10. Si autem contingat Praepositum Generalem absentari a Consilio sive Congregatione praedicta, vel mori, vel antea suum discessum, aut ejus obitum adhuc eo vivente, si graviter infirmabitur, nec in praesentia ipsius electio Vicarii Generalis per Praepositum Generalem, & Assistentes qui eisdemmet Consiliarii, sive Assistentibus dictae Congregationis praesideat, & cum reliquis Assistentibus, ut praesertur, expeditioni negociorum intendat. Quod similiter fiet, si hunc contingat infirmari, aut mori, quod servabitur in similibus eventibus, quia Vicarius hujusmodi alias non poterit absentari in absentia Praepositi Generalis, & vocabitur noviter electus etiam Vicarius Generalis, cujus Officium, & nomen solum durabit, dum absens erit Praepositus Generalis, vel si mortuus fuerit usque ad Capitulum Generale intra sex menses inclusive congregandum, in quo praesidebit usque ad novi Praepositi Generalis electionem, quo absente prorogabitur Capitulum praedictum usque ad adventum Praepositi Generalis; interim tamen ordinaria terminabuntur a Definitorio, electo prius Vicario Generali, ut praesertur.

§.11. Praedictus autem Praepositus Generalis statim electus, sit ipso facto confirmatus, teneatur tamen certiotem facere Cardinalem dicti Ordinis Discalceatorum Protectorem de hujusmodi Electione. Qui per sexennium, & non ultra durabit, nec poterit reelegi, nisi alio sexennio transacto; ceteri vero Praelati, & Superiores, sicuti per Sixtum Quintum, & Gregorium Decimumquartum Praedecessores praedictos, & Ordinis Constitutiones est dispositum, a quibus tempora celebrandi Capitula Generalia, & Provincialia, & ea quae ibi debent fieri, sunt definita, quae omnia observanda praecipimus.

§.12. Quia vero Capitulum Generale proxime futurum, indictum est pro Festo Pentecostes anni sequentis, videlicet Millesimi quingentesimi nonagesimi quarti, & antea non possent sine magno Conventuum dispendio, & Fratrum incommodo Capitulares accedere ad illud, ideo ex nunc, eum qui jam est Vicarius Generalis, constituiamus, & nominamus Praepositum Generalem cum plenitudine auctoritatis, & potestatis Generalis, sicuti supra dispositum est, ut videlicet simul cum Assistentibus regimini Ordinis intendat, sicuti si esset per suffragia secreta electus. Accedente autem tempore Capituli, ipse praesideat Capitulo usque ad Electionem novi Praepositi Generalis, servatis in reliquis Ordinis Constitutionibus, & sanctionibus Apostolicis.

§.13. Necnon Praeposito Generali, & Assistentibus, seu Definitoribus praedictis, in Capitulo quaecumque statuta, & ordinationes bonum regimen dicti Ordinis Discalceatorum ad Dei servitium concernentia,

Praeposito Generali infirmo aut absente, vel discedente eligatur Vicarius de Consiliariis.

Praepositi per dicti officium ad sex annos duret.

Et ante eius locum teneat Vicarius usque ad Capitulum.

Qui una cum Definitoribus opportunas ordinationes faciat, &c.

Ordinis privilegia, primitiva regula non contraria confirmat.

Clausula praeservativa apponit.

tia, dummodo sacris Canonibus, & Decretis Concilii Tridentini, ac Constitutionibus Apostolicis, & eorum primitivae Regulae, & instituto non adversentur, condendi, mutandi, alterandi, & in totum, si videbitur, abrogandi, & de novo edendi, sicuti per Gregor. XIII. ac Sixtum V., & Gregor. XIV. Praedecessores praefatos, ac per Nos, & Constitutiones dicti Ordinis est dispositum, licentiam, & facultatem concedimus. Poterit quoque praed. Praepositus Generalis plures Provincias instituere, Domos, & Conventus Fratrum ubique Terrarum denovo erigere.

§.14. Necnon praedicto Praeposito Generali, ac Ordini Discalceatorum hujusmodi respective, quaecumque privilegia, indulta, & facultates Provinciae, ac Priori Provinciali, a Gregorio Decimo tertio antea Discalceatorum, & Vicario Generali, & Congregationi etiam Discalceatorum, postmodum a Sixto Quinto erectae, & a Gregorio Decimo quarto Praedecessoribus praedictis, & a nobis, vel aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris concessa fuerunt, competere statuimus, & declaramus. Omnia praeterea, & singula privilegia, facultates, gratias, praerogativas, indulta, favores, concessiones, tam Priori Generali totius Ordinis Carmelitarum, quam praedicto Ordini, singularibusque illius personis, tam a Romanis Pontificibus, quam dictae Sedis de Latere Legatis, necnon quibuscumque Regibus, Imperatoribus, & Principibus secularibus concessa, vel concedenda in futurum, aequae ac aliis dicti Ordinis Carmelitarum Fratribus, & Religiosis, sine aliqua prorsus differentia concessa sunt, praedicto Ordini Discalceatorum Praeposito Generali, suisque Fratribus, dummodo primitivae Regulae, & Ordinis Constitutionibus, Regulari, & Observantiae non repugnent, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & indulgemus. Illisque si opus sit, ea omnia communicamus, & extendimus.

§.15. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore sub ullis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, alterationibus, limitationibus, abrogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, a Nobis, & quibuscumque aliis Romanis Pontificibus, vel dicta Sede nunc, & pro tempore emanatis comprehendere, sed semper ab aliis exemptas, & quoties ille emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo ante praemissa erant statum restitutas, & de novo etiam sub posteriori data per pro tempore existentem Praepositum Generalem Congregationis hujusmodi eligenda, concessas esse, & fore. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quaecumque auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, dictaeque Sedis etiam de Latere Legatos, & Nuncios, ac Causarum Palatii Apostolice Auditorios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubi

que, & in quavis instantia interpretari, judicari ac definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.16. Quocirca Venerabilibus Fratribus universis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, & Causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Decanis, Archidiaconis, ac Canonicis, Capitulis, & aliis ad quos, vel quomodolibet spectat, & pertinet, ac spectabit, & pertinebit, per praesentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut tres eorum per se, vel alium seu, alios faciant, auctoritate nostra, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ab omnibus ad quos spectat, & pertinere putatur, inviolabiliter observari, dictosque Fratres Discalceatos illis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, & praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.17. Non obstantibus praemissis pia memoriae Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur, ac de non recipiendis novis Dominibus, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis jramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, nec non omnibus illis, quae dicti Praedecessores in suis literis praedictis voluerunt non obitare, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

§.18. Volumus autem, quod praesentiam transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, sigillo dicti Ordinis Discalceatorum, seu alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsi originalibus literis adhibetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, 20. Dec. 1593. Pont. nostri An. II.

Exequutoris deputat.

Obstantia tollit.

Transumptis credi jubet.

Dar. P. An. II. die 20. Dec.

INDEX

NOMINUM, ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus paginam indicat. A primam columnam
B secundam designant.

A
 Abortus crimen quam sit grave. 25. b. Illud par-
 trantes homicidarum poena plecendi. 26. a.
 Et excommunicationem incurrunt. 26. b.
 Non nisi in mortis articulo absolvendi. 27. a.
 Quoad absolutionem moderavit Gregorius
 Decimusquartus. 275. a.
 Abulensis Ecclesia. 176. a. Ab Episcopo servanda
 leges Concilii Tridentini circa Visitationem,
 & correctionem Capituli. *Ibid.*
 Adornus, Jo: Augustinus Congregationem Cleri-
 corum Regularium Minorum fundat. 4. a.
 S. Adriani Ecclesia de Urbe. Ordini Fratrum Be-
 atæ Mariæ Redemptionis Captivorum conce-
 ssa. 60. a.
 Alvertus Austriacus Cardinalis in Portugallia
 Regno Sedis Apostolicæ Legatus. 330. b. Ei
 data commissio controversias inter Confrat-
 eritates de Misericordia exortas cogno-
 scendi. 331. b. Vestesque singulis prescri-
 bendi. *Ibid.*
 Alexander Cardinalis Farnesius Avenionensis Le-
 gatus. 458. b.
 Alexander Cardinalis Montalti S.R.E. Vice-Can-
 cellarius. 99. b.
 Alexander Centurionus Camera Apostolicæ Cle-
 ricus Comitatus Casenatis Visitationem non-
 nulla edidit pro ejusdem Comitatus regimi-
 ne statuta. 101. b.
 Almerina Ecclesia Parochialis erecta. 153. a.
 Præbende in ea instituta pro Rectore, Cap-
 pellanis &c. 153. b.
 Alphonsus Cardinalis Gesualdus Ostiensis, & Ve-
 lternensis Episcopus. 264. a. Ei concessum,
 ut Roma degens suam jurisdictionem super
 dictas Ecclesias possit exercere. *Ibid.* Et be-
 neficia conferre. 264. b.
 Alphonsus Guevara Vice-Camerarius. 145. b.
 Alphonsus Guevara Vallisoleti Seminarium Or-
 phanarum erigit. 375. a.
 S. Ambrosii ad Nemas, & S. Barnabæ Congre-
 gationes invicem unitæ. 75. a.
 Ancona. Communitati assertum jus Notarios
 pro causis civilibus eligendi. 155. a. Eius
 Officiales Civium causas private cogno-
 scunt in prima, & secunda instantia. 173. b.
 Gubernatoribus Secretariis, & Cancellariis
 additi. 192. a.
 Antonius Cardinalis Carafa Carthusianum Bre-
 viarium examinat. 172. a. Nonnullas leges
 a Capitulo Lucano servandas statuit. 206. a.
 Antonius Maria Cardinalis Salviati Tribunalibus
 Urbis præficitur. 326. a.
 Antuerpiense Capitulum antea ab Ordinarii super-
 ioritate erat exemptum. 290. b. Quæ tamen

exemptio sublata est per erectionem Cathedra-
 lis, & creationem Episcopi. 291. a.
 Archiconfraternitas Carceratorum Romæ a Gre-
 gorio XIII. instituta. 66. b. Officia Provisoris
 condemnatorum ad Tirimas, & Visi-
 tatoris Carcerum ei addita. 67. Quæ ta-
 men officia gratis sunt exercenda. 68. a. Fac-
 cultas unum Carceratum singulis annis libe-
 randi eidem concessa. *Ibid.* Eiusdem Præ-
 stus interesse potest Visitationibus Carcerum
 Urbis. 69. a.
 Archivium in quacumque Status Ecclesiastici Ci-
 vitate institutum. 15. a.
 Avenionensis Urbs, & Comitatus Venayinus
 comprehenduntur in Bulla Pii V. de rebus
 Ecclesiæ non alienandis. 351. b. Officiales
 Syndicatus sistere debent. 357. a. Clerus
 spoliatorum legi non subiacet. 459. a. Quare
Ibidem.
 Augustinus Cardinalis Cusanus. 60. b.

B
 Barnabas Ricobonus Congregationis Montis
 Oliveti Procurator Generalis. 14. a.
 Bartholomæus Cælius Camera Apostolicæ The-
 saurarius. 105.
 S. Basilii Monasteria Hispaniæ, & Italiæ in unam
 Congregationem redacta a Gregorio Deci-
 motertio. 398. a. Data facultas Novitios re-
 cipiendi. 399. a.
 S. Benedicti Congregatio in Portugallia institu-
 ta. 194. a. Nonnullis tamen Monasteriis se-
 paratis existentibus jurgia, & lites exor-
 ta. 195. b. Abbati Generali data potestas eor-
 um possessionem capiendi. 196. b. Huic
 Congregationi ceterarum Congregationum
 privilegia concessa. 197. a. Parochiis, vel
 Monachi, vel Presbyteri seculares præficien-
 di ad Abbatis Generalis nutum amovibi-
 les. 203. a.
 Beneficia Ecclesiastica obtinentes incedere debent
 in habitu, & tonsura. 43. a.
 Beneventum Urbis. 223. a. Leges a Sixto V. pro
 ea late. *Ibid.* Vicarii Generales Archiepi-
 scopi coram Syndicis sistere debent. *Ibidem.*
 Contra Regnicolas Beneventanis molestos
 procedendum. *Ibid.*
 Biblia Sacra non nisi ad exemplar Typographiæ
 Vaticanæ edenda. 406. b.
 Bibliotheca Vaticana. 462. b. Quingue officia
 Correctorum librorum tum Græcorum, tum
 Latinorum in ea erecta. 463. a.
 Bononiensis Thesauraria leges a Cardinale de
 Monte late. 51. b.
 Brundusina Ecclesia. 266. b. Ei addicuntur Ca-
 sira

stra Celini, Guagnani, Salicis, Velix, & Se-
 verani. 267. b.

C

C
 Amaldulensium Congregatio. 313. a. Eju-
 dem Privilegia. *Ibid.*
 Camera Apostolica. Ei addicuntur summæ om-
 nes poenarum, & confiscationum pro male-
 ficiis, criminibus &c. totius Pontificiæ Di-
 tionis. 47. b. 48. a. Leges ad id a Sixto Pa-
 pa V. editæ. 49. & seqq. Ei idem Sixtus ad-
 dixit Gubernium Civitatum Ostiensis, & Ve-
 lternensis. 217. a. Castra omnia in Statu Ec-
 clesiastico existentia, quæ erant sub Domi-
 nio Monasterii Farnensis Camera Apostolicæ
 afferuit Sixtus PP. V. 220. b. Et si alia impo-
 sterum ad idem Monasterium devolveren-
 tur, ad eandem Camera devolvi declara-
 vit. 221. b. Camera Apostolica quibus in ca-
 sibus concordare possit cum Baronibus super
 Feudis devolutis. 305. a. Quomodo sibi ap-
 plicare possit Terras, ubi homicide grassan-
 tur. *Ibid.* Confiscationi bona allodialia sub-
 jacent, non fideicommissaria. *Ibid.* Hæc lex
 vero comprehendit hæredes grassatorum.
 305. b. Malefactorum poenas ei applicarunt
 Pius IV., Sixtus V., & Clemens VIII. 343. b.
 Hæ vero non nisi ejusdem Camere Deposita-
 rio solvi possunt. 344. a.
 Camillus Cajetanus Patriarcha Alexandrinus.
 120. a.
 Cancellaria Præsidis officium erectum. 415. b.
 417. a. Coram eo conficiendi Processus Offi-
 cialium ejusdem Cancellariæ. *Ibid.* Quid ab
 unoquoque possit exigere. 418. a. Habitus,
 & Insignia ei concessa. 419. a.
 Canonici Regulares Ordinis S. Augustini in Prin-
 cipatu Cathalonie, & Comitatus Rossilioni-
 nis, & Ceritanie a Clemente Octavo extin-
 cti. 370. b.
 Cappuccinorum Ordo. 283. Habitus, Cappuccium-
 que hujus Ordinis ceteris omnibus regulari-
 bus interdictum. 183. a.
 Carcerum custodia Confraternitatibus Charitatis
 dicta. 338. b.
 Cardinales. Sponsiones super eorum promotione
 facientes excommunicationem incurrunt.
 253. b. Si Ecclesiastici sint beneficiis privan-
 tur. 255. a. Cardinalium Decano temporari-
 is jurisdictionis super Civitatibus Ostien., &
 Velternensibus addicitur. 256. a. Cardinali-
 bus Regularibus Biretum rubrum concessit
 Gregorius XIV. 276. b. Quibus in casibus
 beneficia vacantia conferre possint. 317. b.
 Carmelita. 66. a. Eis sub excommunicationis
 poena vetitum, ne Secularium personarum
 commendatione ad Ordinis officia promo-
 veantur. 446. a. Extrahentes libros ab eor-
 um bibliothecis excommunicatione feriun-
 tur. 447. b. Congregationi Italiæ Discalcea-
 torum concessus usus Breviarii Romani. 66. a.
 Dataque facultas celebrandi festa sui Ordinis.
 66. b. Discalceati a Mitigatis omnino
 sejuncti. 468. b. Suo Præposito Generali
 subiecti. 470. a. Cujus officium sexennio ter-
 minatur. 470. b.
 Moniales Primitivæ Regule Ordinis Carmelita-
 rum Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

rum Discalceatorum. 130. a. Confirmantur
 Constitutiones pro eis editæ in Capitulo to-
 tius Ordinis coacto anno 1681. 130. a. Quæ
 sint ejusmodi Constitutiones. 132. & seqq.
 Carolus Archidux Austriae Collegium Græcense
 Societatis Jesu erigit. 148. b.
 Carolus Cardinalis Borbonius S. A. Avenione Le-
 gatus. 247. a.
 Carolus Munoz Canonicus Tiraonen. Limites
 Terulensis, & Cæsaraugustanæ Ecclesiarum
 constituit. 185. a. *Ibi* videri possunt, quæ
 pro Episcopo, & Capitulo statuta fuerunt.
 Carthusianorum Ordo. 171. b. Proprium Brevia-
 rium ei concessum. *Ibid.* Confirmata Privi-
 legia. 323. b.
 Cathalonie Clerus concordiam cum Philippo II.
 Rege in super solutione decimarum ei a
 Summis Pontificibus concessarum. 440. a
 & seqq.
 Cellonensis Ecclesia in Episcopatum erecta. 454. b.
 Archiepiscopo Tarracoenensi subijcitur. 455. a.
 Capituli efformatio. 455. b.
 Chiffamenis Ecclesia. 333. b. Eiusdem fructus
 Collegio Græcorum de Urbe applicarunt
 Gregorius XIII., & Clemens VIII. *Ibid.*
 Clemens PP. VIII. Sacra Thiara redimitur. 333. a.
 Constitutionem Pii V. de non infundandis
 innovat. 334. b. Eaque Terras etiam non-
 dum devolutas comprehendere declarat. 335. b.
 Et casus veræ necessitatis, & utilitatis. 336. a.
 Constitutiones Sixti V. de conservacione tri-
 ginta centum millium aureorum in Arce
 S. Angeli repositorum confirmat. 336. a.
 Officium Vacabile Præfetti Carcerum sup-
 primit, & Confraternitatibus Charitatis ad-
 dicit. 338. b. Censui Communitatum Status
 Ecclesiastici ad septem pro centenario reduc-
 cit. 352. b. Visitationem Ecclesiarum, &
 Locorum Piorum Urbis instituit. 359. a.
 Canonicos Regulares Ordinis S. Augustini in
 Principatu Cathalonie extinguit. 370. b.
 Eorumque Monasteria, & Prioratus colla-
 tionem Sedis Apostolicæ reservat. 372. b. Ora-
 tionem quadraginta horarum in Ecclesiis
 Urbis instituit. 411. b.
 Clerici abortum procurantes beneficiis Ecclesia-
 sticis privandi, ad quæ redduntur inhabi-
 les. 26. a. Et postquam a Judice Ecclesiasti-
 co fuerint depositi, Curie Seculari tradi de-
 bent. 26. b. Qui contra formam a Concilio
 Tridentino traditam fuerint Sacris initiati,
 poenæ suspensionis sunt subiecti. 41. b. In
 habitu, & tonsura debent incedere. 43. a.
 S. Cletus Cruciferorum Congregationem insti-
 tuit. 284. b.
 Collegium Græcense Soc. Jesu a Carolo Archi-
 duce Austriae erectum. 148. b. Studium ge-
 nerale ibi institutum cum concessione non-
 nullorum privilegiorum. 149.
 Collegium Græcorum de Urbe. 160. a. Ei addi-
 tum officium Diaconi, & Subdiaconi Græ-
 corum in Cappella Pontificia. *Ibid.* Alumni
 ad hoc officium deputati Sacros Ordines sus-
 cipere possunt ad Titulum Collegii. 161. a.
 Chiffamenis Ecclesiæ fructus ei additi.
 333. b.
 Collegium Anglorum Vallisoleti erectum. 402. b.
 Privilegia ei concessa. 403. a. Alumnis in
 Angliam ad Missiones pergentibus facultates
 O o o ac

- a Provinciali Soc. Jesu concedenda . 404. a.
 Collegiorum Germaniæ Alumni ad Sacros Ordines promoveri possunt a quocumque Episcopo, sine titulo Beneficii, & sine Literis Dimissorialibus suorum Ordinariorum . 204. a.
 Collegium Tornacense S. J. a Joanne Episcopo erectum . 225. b. Eidem unitur Prioratus de Englos . *Ibid.*
 Collegium Germanico Hungaricum de Urbe . 274. b. Constitutiones Collegii non obligant Rectorem, & Collegiales sub gravi, nisi in his tantum, quæ ex sui natura peccatum includunt . *Ibid.*
 Collegium Montis Alti Bononiæ institutum . 29. b. Ecclesiastica beneficia eidem addita . 31. a. Alumnorum numerus . 31. b. Privilegia ei concessa . 32. & seq.
 Collegium S. Salvatoris Massilia erectum . 363. b. Ab Abbate S. Victoris regendum . 364. b.
 Colonienis Ecclesia . 224. b. Bona ad eam pertinentia ultra triennium locari non possunt . *Ibid.*
 Confirmationis Sacramentum . 228. b. Quodcumque Balsamum, quod Balsami substantiam retinet, est materia apta hujus Sacramenti . *Ibid.* Episcopi Portugalliæ possunt uti Balsamo Indico . 229. a.
Confraternitates.
 Confraternitas S. Bernardi 120. a. Burgi Felicis cura ei commissa . 120. b. Data facultas bona quæcumque mobilia, vel immobilia locandi ad augmentum disti Burgi . 121. a.
 Confraternitas S. Joannis Decollati Florentiæ erecta . 462. a. Archiepiscopi jurisdictioni subest . *Ibid.*
 Confraternitas Resurrectionis in Ecclesia S. Jacobinationis Hispanorum de Urbe erecta . 292. a. In Archiconfraternitatem erigitur . *Ibid.* Indulgentiæ eidem concessæ . 292. b. Facultas data Confraternitates aggregandi . *Ibid.*
Congregationes S. R. E. Cardinalium.
 Congregatio boni regimini Status Ecclesiastici . 385. a.
 Congregatio Concilii . 251. Facultatem habet eos in utroque foro absolvendi, qui ad Sacros Ordines promoti sunt cum Dimissoriis obtentis a non habentibus sufficientem auctoritatem, & fructus Beneficiorum condonandi . 251. b. Decretum fert circa ordinationem illorum, qui a Judæis, vel ab hæreticis originem ducunt . 464. b.
 Congregatio pro Viis, Pontibus, & Aquis curandis instituta . 114. b. Cura Aquæ Felicis ei commissa . *Ibid.*
Congregationes Regularium.
 Congregatio S. Bartholomæi de Lupiano Regni Hispaniarum Ordinis Heremitarum S. Hieronymi . 37. a. Ei unitur Congregatio Portugalliæ . *Ibid.* Generalis alternatim eligendus . 37. b.
 Congregatio S. Bernardi in Italia Ordinis Cisterciensis . 298. b. Privilegia ei confirmata . 299. a. Communicataque ea, quæ toti Cisterciensium Ordini concessa sunt . 299. b.
 Congregatio Clericorum Regularium Minorum a Joanne Augustino Adorno fundata . 4. a. A Sixto PP. V. approbata . *Ibid.* Data facultas tria solemnia vota emittendi . 4. b. Non-

- nulla Privilegia ei concessa . *Ibid.* Communicata quoque, quæ Congregationi Theatinorum a Rom. Pontificibus concessa fuerunt . 250. b. Officia divina per eos juxta ritum Rom. Ecclesiæ celebranda . 4. b.
 Congregatio Cassinensis, sive S. Justini Ordinis S. Benedicti . 430. a. Reformatur . *Ibid.* De Visitoribus, eorumque facultatibus . *Ibid.* De promovendis ad Abbatias, & Prioratus . 430. b. Animarum cura per Monachos non exercenda . 431. a.
 Congregatio Clericorum Regularium ministrantium Infirmitis approbata . 306. a. Regulæ pro ea editæ . 306. b. & seqq. Privilegia ei concessa . 310. b.
 Congregatio Crucifertorum quo tempore instituta . 284. b. Antiqua privilegia ei confirmata . *Ibid.* Communicataque Privilegia Ordinum Mendicantium . 285. a.
 Congregatio S. Joannis Evangelistæ in Regnis Portugalliæ . 38. b. Parochii Monasterii hujus Congregationis unitis Parochi Regulares vel Vicarii ex Clero Seculari a Superioribus eligendi . 39. a.
 Congregatio S. Majoli, seu de Somascha . 438. b. Eius Constitutiones confirmatæ . *Ibid.* Privilegia concessa . *Ibid.*
 Congregatio S. Salvatoris Ordinis S. Augustini . 76. a. Prior, Visitor, & Procurator Generales quolibet triennio eligendi . *Ibid.*
 Congregatio Theatinorum . 290. b.
 Conventuales, *Vide* Minores Conventuales.
 Cordigerorum Archiconfraternitas Assisi erecta . 181. b. Indulgentiæ Confratribus concessæ . 182. a.
 Cosmus Ervæ Dux Militiam S. Stephani instituit . 122. a.

D

- Dataria Pontificia . 328. Ministri Datarie nihil exigere possunt pro licentiis dandi dorem supra summam in Urbis Statutis taxatam . 328. b.
 David Paduanus Congregationis Cassinensis Procurator Generalis . 14. a.
 B. Didacus Ordinis Minorum . 5. b. Eius res gestæ . *Ibid.* & pag. seq. Miraculis clarus . 8. b. & pag. seq. Quid ætium sit pro ejus Canonizatione . 10. a. In amplexu Crucis cantata Hymno *Te Deum* die 12. Novembris 1463. moritur . 8. b. Sanctorum Albo adscribitur . 12. a.
 Dominicus Cardinalis Pinellus . 70. a. Leges nonnullas fert pro regimine Communitatis Esi, ejusque Comitatus . *Ibid.* Deputatur Prefectus Congregationis Boni Regimini Status Ecclesiastici . 245. b.
 Duellum, In Duello pugnantibus pœnæ infliguntur . 386. b. Pœnæ quoque incurrant Principes duella permittentes . *Ibid.* Scripta omnia ad Duella quasi preparatoria interdicta . 387. b.

Eche-

E

- Echebates Rex Mogor . 412. b.
 Ecclesiastici super vita, morte, electione Rom. Pontificis, & promotione Cardinalium sponsones facientes beneficiis privantur . 255. a.
 Ecclesiastici in Regno Neapolitano possunt Expulsores Turcarum accusare, quin irregularitatem subeant, quamvis rei mors sequatur . 166. b.
 Episcopi contra præscriptam a Concilio Tridentino formam Clericos ordinantes pœnam suspensionis ab exercitio Pontificalium incurunt . 41. b.
 Esium, Urbs . 70. a. Leges pro ejus Communitatis regimine late . 70. a.
 Evangelista Cardinalis Casertinus Archiepiscopus Basilicæ S. Petri in Vaticano . 117. b.
 Eucharistiam extra suam Parochiam paschali tempore sumens Ecclesiastico non satisfacit præcepto . 159. b.

F

- Fanenensis Urbs . 73. b. Taxa Sportulæ Judicibus tam Ordinariis, quam Commissariis debita . *Ibid.*
 Farfense Monasterium . 220. b. Castra omnia in Statu Ecclesiastico existentia, quæ temporali Abbatibus dominio suberant, Sedi Apostolicæ asseruit Sixtus V., ei reservato dominio utili . *Ibid.* Hujusmodi Castra in Bulla Pii V. *De non alienandis* comprehenduntur . 330. a.
 Ferraria . 461. a. Ad Monasteria Ducatus Ferraricis Regularibus accedere non licet . *Ibid.* Nisi Confessario, & Visitori . *Ibid.*
 Firmana Ecclesia in Archiepiscopatum erecta . 63. b. Suffraganeæ Ecclesiæ eidem addita . 65. a.
 Fossana Ecclesia erecta sub Archiepiscopo Taurinensi . 343. a.
 Franciscus Cardinalis Sfortia . 75. a.
 Franciscus Cardinalis Giojosa Tholosanus Archiepiscopus . 447. b. Ei data facultas Capitulum Ecclesiæ Mirapicenis reformandi . *Ibid.*
 Fulginatensis Comitatus . 217. b. Leges late ad cohibendum luxum, & quantitatem dotum . *Ibid.* Modus in vestibus servandus . 218. b. Quæ dona mitti possint a Compatribus, & Commatribus . 219. a.
 Franciscus de Salazar Generalis Ordinis Beate Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum . 62. a.
 Franciscus Sfondratus . 316. a. Ei conceditur investitura Comitatus Montafix . *Ibid.*
 Fredianus Cremonensis Congregationis Canoniorum Lateranensium Procurator Generalis . 14. a.
 Fulsiensium Congregatio . 392. b. Non subiacet jurisdictioni Prælatorum Ordinis Cisterciensis . 393. a. Fruitur tamen privilegio eidem Ordini concessis . *Ibid.* Sed non tenetur observare illius Constitutiones . 393. b.

Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

G

- Genuesis Respublica . 204. Capitanei Trimenium non nisi coram Archiepiscopo Genuesi, & post accessum ad Portum Genuesem conveniri possunt super captione eorum, qui Christianam fidem abnegarunt . 205. a.
 Germaniæ concordata super provisionibus beneficiorum . 91. a.
 Georgius Cardinalis de Armighiaco Avenionensis Legatus . 247. a. Avenionensem Rotam instituit . *Ibid.*
 Gnesensis Archiepiscopus Poloniæ Primas . 90. a. Ad eum pertinet novum Regem proclamare, & coronare . *Ibid.*
 Græcis Mercaturam Anconæ exercentibus concessus proprius Consul . 172. b. 287. b.
 Gregorius XIII. Collegio Græcorum de Urbe applicat ad quinquennium fructus Ecclesiæ Chiffamenensis . 333. b. Pœnas in duello pugnantibus infligat extendit ad privatim duellantes . 386. b.
 Gregorius XIV. quo tempore fedit in Pontificatu . 246. a. Pii V. Constitutionem de bonis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non alienandis innovat . 246. b. Explicat . *Ibid.* Formam præscribit promovendi ex præscripto Concilii Tridentini ad regimina Ecclesiarum Cathedralium, & ad alias Dignitates . 268. a. Biretum rubrum Cardinalibus Regularibus concedit . 276. b.
 Gubernator Urbis potest causas civiles una cum Vice-Camerario cognoscere . 225. a.
 Guido Ascanius Sfortia Cardinalis Anconitanus justitiam Notarios pro causis civilibus eligendi . 155. a.

H

- Hæresis cognitio spectat ad forum Ecclesiasticum . 272. b.
 Hebræis res novas in Statu Avenionensi, & Comitatu Venetino vendere vetitum . 336. b. A Statu Ecclesiastico expulsi . 427. a. Romæque tantum, Anconæ, & Avenione tolerati . *Ibidem.* Thalmud retinere non possunt . 428. a.
 Henricus Portugalliæ Rex Præbendas in Cappella de Almerin instituit . 153. b.
 Henricus Caetanus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius . 16. a. Eidem a Sixto Papa V. demandatum ut, Constitutiones conficeret pro regimine Archivi Generalis Status Ecclesiastici . *Ibid.* Constitutiones quoque efformat pro regimine Communitatum Status Ecclesiastici . 341. a. & seqq.
Heremita.
 Heremitarum Sancti Augustini Ordo . 3. a. Nonnulli Fratres in Provinciis Hispaniarum redditus possidebant, & pecunias penes se retinebant . *Ibid.* Hujusmodi abusus tollit Sixtus Quintus . *Ibid.* Congregationi Lombardiæ, ut singulis trienniis Capitulum generale cogant, mandat . 45. b.
 Hieronymite . Congregatio Portugalliæ a primo instituto delapsa, Congregationi Hispaniæ unitur . 37. b.

Ooo 2

Con-

Congregatio de Observantia. 433. b. De Præpositi Generalis, Priorumque electione, & officio. 434. b. Regula Reformationis. 435. b. Hieronymus Cardinalis Rusticucus Sixti Quinti in Urbe Vicarius. 77. b. Domum ad carceres distinctos pro Clericis, Regularibus, & Hebrais parari curat. *Ibid.*
 Hildesheimensis Ecclesia. 157. b. Probationes nobilitatis a novis Canonis faciendæ, & qua lege. *Ibid.*
 Hippolytus Cardinalis Aldobrandinus: *Vid.* Clemens Papa VIII.
 Hispanensis Ecclesia. 243. a. Constitutiones a Capitulo servandæ. 243. b. Forma a Capitulo servanda in associatione Archiepiscopi. 367. b. & sequent.
 Hispaniarum Regis Cappellano Majori facultates attributæ. 258. a. Ordinariam jurisdictionem super Regiam Aulam exercet. *Ibid.* Et pro Aulicis Parochialia Sacramenta administrando, potest quamcumque Ecclesiam eligere. *Ibidem.* Confessarios pro eadem Aula deputare. 258. b. Et S. Eucharistiam in ea detinere. *Ibid.*
 Homicida, si homicidia in Ecclesiis commiserint, Ecclesiastica immunitate non gaudent. 272. a.
 Honoratus Cajetanus Dux Sermonetæ. 120. a.
 Hospitale Annunciatæ Neapolis pro puellis expositis erectum. 278. a. Mulieres extraneæ in eo non admittendæ. *Ibid.*
 Hospitale S. Spiritus Massilien. 449. b. Privilegia ei concessa. 450. a. Fraudem in eius administratione committentes, vel elemosynas retinentes in excommunicationem incurunt. 450. b.
 Humiliatorum Ordo suppressus. 413. b.

I

Illegitimi quomodo ad Ordines Sacros admitti possunt. 252. b.
 Immunitas Ecclesiastica. 271. b. Quibus in casibus Laici ex Ecclesiis extrahi possunt. 272. a.
 Indi Insularum Philippinarum. 259. a. Tanquam mancipia, postquam Christianam fidem susceperint, detineri non possunt. 259. b.
 Innocentius IX. 324. a. Quoto tempore vixerit in Pontificatu. *Ibid.* Tumulatur ad S. Petrum. *Ibid.* Renovat Pii V. Constitutionem de non alienandis, seu infeudandis bonis Romanæ Ecclesiæ. 324. b. Declarat infeudari non posse etiam antequam devolvantur. 325. a. Urbis Tribunalibus Antonium M. Salviati, & Marianum de Camerino Cardinales præficit. 326. a.
 Innocentius Ciamborlani Gubernatoris Anconitani Secretarius, & Cancellarius. 193. a.
 Innocentius Malvasia deputatus Visitator Provincie Umbriæ. 198. b. Nonnulla pro eisdem Provincie regimine edita Decreta. *Ibid.*
 Inquisitioni Taurinensi unitur Ecclesia S. Spiritus Terræ Chierii. 361. a.
 Joannes Antonius Cardinalis Fachinetti. *Vid.* Innocentius IX.
 Joannes Baptista Cardinalis Castaneus Archiepiscopus Rossanensis. 245. a. *Vide.* Urbanus Septimus.

Joannes Cardinalis Poggius Legatus Sedis Apostolicæ in Hispania. 375. b.
 Joannes Dominicus Ursus Beneventanorum ad Sixtum V. Orator. 223. a.
 Joannes M. Cardinalis de Monte, qui fuit Julius Papa III., dum Bononiæ Legatum ageret, Constitutionem edidit pro bono regimine Theaurariæ illius Civitatis. 81. b.
 Joannes I. Portugallix Rex Cappellam de Almerin. ædificat. 153. a.
 Joannes Hieronymus Cardinalis Albanus. 161. b. Statutum edidit pro indemnitate Mercatorum Provincie Marchiæ. *Ibid.*

L

Laurentius Urbevetanus Canonicorum S. Petri ad Vincula Procurator Generalis. 14. a.
 S. Laurentii el Real Monasterium. 257. a. A Philippo II. erectum. *Ibid.* Priorum electio quomodo fieri debeat. *Ibid.* A quorumcumque onerum solutione eximitur. 465. b.
 Laurenti Urbis insignis in Provincia Piceni. 147. b. Eidem, Civibusque concessa Privilegia. *Ibid.*
 Laurentianorum Militum Collegium erigit Sixtus Quintus. 207. b. Nummularumque ei concedit privilegia. *Ibid.* Tercentum Militibus constat. *Ibid.* Milites quas pensiones possint obtinere. 209. a. Pensiones Ecclesiasticas favore Laicorum transferre possunt. 210. b. Per quamcumque bigamiam concessa sibi Privilegia non amittunt. 211. a. Expeditiones quæcumque nisi solutis huic Collegio solvendis nullæ sunt. 213. a.
 Legitima filiorum parentibus viventibus Fisco non est subiecta. 328. a.
 Leonardus Betten, Abbas Monasterii S. Trudonis Seminarium pro Clericorum instructione erigit. 80. a.
 Lucana Ecclesia. 205. Lite vertente inter Episcopum, & Capitulum ab Antonio Cardinali Carafa nonnullas leges constituit. 206. a. Quas Sixtus V. confirmat. 206. b.
 Lucius Sanseverinus a Clemente VIII. Visitator Ecclesiarum, & Locorum piorum Urbis deputatus. 405. b.

M

Maceratensis Ecclesia Firmanæ suffraganea. 65. a.
 Maceratensis Rota. 229. a. Prætor potest moderari Feras exceptis iis, quæ de præcepto Ecclesiæ sunt indictæ. *Ibid.*
 Marchiæ Provincia. 161. b. Statuta pro indemnitate Mercatorum edita a Cardinale Albano. *Ibid.* Hypotheca favore uxoris facta in viri bona transferenda. *Ibid.* Inventarium bonorum dotalem faciendum. *Ibid.* Advocati, Procuratoris, & Commissarii Fraudum officia instituta. 180. a. Privilegia eis concessa. 180. b.
 Marcianus Nerocti Advocatus Fiscalis fraudum in Provincia Marchiæ. 180. a.
 Marcus Antonius Pozzonasius Congregationis S. Georgii in Alga Venetiarum Procurator Generalis. 14. a.

Ma

Marianus Cardinalis de Camerino Urbis Tribunalibus præficitur. 326. a.
 B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum Ordo. 410. a. Datum privilegium generale dandi benedictionem, & absolutionem diebus S. Catharinæ, Cinerum, & Coenæ Domini. *Ibid.*
 B. Mariæ Virginis Solitudinis Domus pro Puellis Neapolis erecta. 230. a. Sedis Apostolicæ jurisdictioni immediate subiecta. *Ibid.* Constitutiones pro eisdem regimine editæ, & approbatæ. 231. a. & seq.
 S. Marthæ Monasterium de Urbe. 288. b. Cardinalis Protector omnimodam jurisdictionem in eo habet. 290. a.
 Maximianus Nerocti Commissarius fraudum in Provincia Marchiæ. 180. a.
 Mendicorum Hospitale Romæ institutum a Sixto Papa V. 21. b. Facultates ejus Administrato-ribus concessæ. 22. & seq.
 Mexicana Ecclesiæ Canonici per tres menses cogi non possunt ad residentiam. 79. b.
 Mexicana Synodus. 224. a. A Sixto V. approbata. *Ibidem.*
 Michael Perottus Sixti V. Propepos. 127. b.
 Militia.
 Milites Beneficia Ecclesiastica obtinentes, quo habitu debeant incedere. 43. a.
 Militia S. Jacobi de Spata. 215. a. Milites castitatem conjugalem servare tenentur. *Ibid.*
 Militia S. Joannis Hierosolymitani. 260. a. Exempta a solutione Decimarum aliorumque onerum. 260. b. M. Magister potest Beneficia unire. 261. a. Prioratus de Barletta collationi Sedis Apostolicæ reservatus. 332. a.
 Militia de Montefia a Joanne PP. XXII. instituta. 214. b. Ei communicata privilegia Militiæ de Calatrava Regni Castellæ. *Ibid.* Milites matrimonium contrahere possunt. 215. a.
 Militia S. Stephani a Cosma Duce Etruriæ instituta. 122. a. Milites ab Ordinariis jurisdictione, & quorumcumque onerum solutione exempti Pius Papa IV. *Ibid.* Etiam si bigami sint, pensiones Ecclesiasticas ad summam 200. scut. possunt retinere. 122. b. Nec tamen tenentur in habitu, & tonsura incedere. 123. b. Ei unitur Præpositura S. Thomæ Senensis. 413. b.
 Minores Conventuales.
 Minister Generalis potest erigere Confraternitates Cordigerorum, Indulgentiasque Archiconfraternitati Allisii instituit concessas, eis communicare. 182. a. Habitus Cappucinorum eis denegatus, præfinitaque alia vestium forma. 283. a.
 Minoritæ de Observantia Capitulum Generale Parisiis celebrant. 46. b. Et in Monasteriis Monialium Abbatissas singulis trienniis eligi decernunt. *Ibid.* Ministri Generalis officium ad sexennium redigitur. 173. a. Minister Generalis, & Commissarius Generalis facultatem habent instituendi Confraternitates Cordigerorum. 181. a. Seminarium Tornacensis Missionum pro Germania, & Belgio erectum. 362. b.
 Mirapicensis Ecclesia. 447. b. In Canonicatibus conferendis servanda forma a Joanne Papa XXII. præscripta. 449. a.

Monachi.

Monasteriorum Superiores tenentur conficere Inventaria, & ad Monasteria sui Ordinis Romam transmittere Archiviis consignanda. 13. a.

Moniales.

Monasteria Portugallix ab Ordinariis locorum visitanda. 156. b. In Locutoriis ferrea lamina Cratibus præponenda. *Ibid.* In Ducatu Ferrarienti ad Monasteria vetitus Regularibus accessus, quamvis eorum jurisdictioni sub- sint. 158. b. Confessarii, & Visitatores tenentur respondere de criminibus suorum sociorum. 159. a. Ad Monasteria Hispaniarum quibuscumque sceminis præclusus accessus. 165. a. Abbatissæ, aliæque Præfides penam excommunicationis, privationis officiorum, & inhabilitatis ad illa incurunt, si quam sceminam in ea ingredi sinant. 165. b. Ad Monasteria Mediolani existentia accedi non potest sine licentia Archiepiscopi. 216.
 In Monasteriis Monialium Ordinis S. Francisci, & Clarissarum Abbatissæ quolibet triennio eligenda. 46. b. Finitoque triennio rationem suæ administrationis reddere debent. 47. a.
 Montanæ Comitatus Investitura Francisco Sfondrato concessa. 316. a.
 Montis Alti Episcopus Archiepiscopi Firmani suffraganeus. 65. a.
 Montis Alti Oppidum in Civitatem erectum. 162. b. Ejus Præfidentium ununtur Terræ Montis Fortini, & Montis Monachi. *Ibid.* Quæ a contributionibus Provincie Marchiæ eximuntur. 163. a. Privilegia concessa. 163. b.
 Montis Virginis Ordinis S. Benedicti Congregatio. 20. b. A subjectione Sacristæ B. Mariæ Virginis Annunciatæ Neapolis eximitur. 21. a.

N

Neapolis 39. b. Beneficiorum vacantium fructus non ad Clerum, aut heredes defunctorum, sed ad Cameram Apostolicam pertinent. *Ibid.*
 Nicolaus Cardinalis Sfondratus. *Vide.* Gregorius XIV.
 Nummulariorum officium Universitatibus Artium de Urbe additum. 200. b.
 Nuncius Sedis Apostolicæ apud Rempublicam Venetam habet jus confirmandi electiones Parochorum a Venetiarum Patriarcha factas. 63. a.

O

Ordines Regulares. Illegitimi quomodo admitti possunt. 252. a.
 Ordo Fratrum Eremitarum S. Hieronymi. *Vid.* Hieronymita.
 Ordo Heremitarum S. Augustini. *Vid.* Heremita.
 Ordo S. Francisci de Observantia. *Vid.* Minorita.
 Ordo Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum. 60. a. Ei concessa Ecclesia S. Hadriani de Urbe. 60. b. Data facultas Fratribus Conventum ibi erigendi. *Ibid.* Huic Ordini confirmatæ leges, & Privilegia. 62. a.
 Ordo Prædicatorum. 61. b. In Provincia del Perú Provincialis, & aliorum Officialium electio facien-

facienda juxta Decreta Sacri Concilii Tridentini. *Ibid.* Hujus Ordinis Professis favores extra Ordinem captare non licet. 358. a. Præcedunt omnes alios Fratres tum Mendicantes, tum non Mendicantes post Ordines Monasticos. 395. b.

Ordo Fratrum B. Mariæ de Monte Carmelo. *Vid.* Carmelita.

Otiensibus concessum a Gregorio XIV. privilegium, ut eorum Causæ in prima, & secunda instantia in ipsa Civitate Otiensium cognoscantur. 263. a. Executiones autem inconsulto Episcopo fieri nequeant. *Ibid.*

Oxiomensis Ecclesia. 424. b. Forma a Capitulo servanda in Episcopi associatione. *Ibid.*

Pacensis Ecclesia. 464. b. Decretum S. Congregationis Concilii de Ordinatione eorum, qui vel a Judæis, vel ab Hæreticis originem ducunt. *Ibid.*

Patavienſe Capitulum concordiam cum suo Episcopo inquit. 83. a.

Petrus de Bagnacavallo Ordinis Camaldulensium Procurator Generalis. 14. a.

Pensionis Ecclesiasticas obtinentes incedere debent in habitu, & tonsura. 43. a.

Petrina Universitas. 432. a. Ordinationes pro ejus regimine. *Ibid.* Lectorum Collegio concessa Privilegia. 456. b. Confirmata. 457. a.

S. Petri in Vaticano Basilica. 117. b. Jurisdictio Cardinalis Archiepiscopi. *Ibid.* Causæ Canonicorum, Beneficiorum &c. per eam cognoscende. 118. a. Aliæ facultates. *Ibid.* Collegii Fabricæ S. Petri Præsides agit. 119. a.

S. Placidus Ordinis S. Benedicti Monasterium Messanæ fundat. 27. b. Martyrio coronatur. 28. a. In Calendario describitur sub die 5. Octobris. 28. b.

Philippus II. Hispaniarum Rex supplicat pro Canonizatione B. Didaci Ordinis Min. S. Francisci. 11. a.

Philippus Ravenna Numulariorum Præfectus in Urbe. 201. a.

Pius V. Constitutionem de rebus Ecclesiæ non alienandis edidit. 324. b. 324. b. Ab Hebræis in Statu Avenionensi, & Comitatu Venayssino res novas vendi prohibuit. 336. b.

Pius IV. Processum super Vita, & Miraculis B. Didaci confici mandat. 10. a. Camera Apostolica applicavit pœnas malefactorum Status Ecclesiastici. 343. b. Pœnas contra pugnantem in Duello statuit. 386. b.

Poloniae Rex. 89. b. Qualitates requirende in eligendo in Regem. *Ibid.* Electus a Primate Regni renunciandus. 90.

Pompejus Arigonius Aula Consistorialis Advocatus 11. a. Pro B. Didaco Sanctorum Cathedralo adscribendo Orationem coram Sixto V. habet. *Ibid.*

Præsbyteri Seculares ad Vicarias per Regulares nominati ab Ordinariis locorum debent approbari. 38. b.

Præfectus Archiviorum Status Ecclesiastici Romæ designatus, ejusque facultates. 16. b.

R

Regentis Archivi generalis Status Ecclesiastici officium erectum. 17. b. ejus facultates, & Jura. 18. a. & b. Causas quascumque occasione Archiviorum pendentes cognoscere potest. 18. a. Et reos punire. *Ibid.* Notarios eligere. 18. b.

Regulares ad Parochias sui Ordinis promoti ab Ordinariis locorum debent approbari. 38. b.

Regulares in omnibus casibus a Foro Ecclesiastico judicandi. 272. b.

Reos contra formam Juris, & Constitutionum Apostolicarum condemnari vetitum. 328. a.

Ripariensis Ecclesia Firmanæ suffraganea. 65. a.

Rodericus Cardinalis de Castro Archiepiscopus Hispanensis. 243. b. Constitutiones a Capitulo observandas efformat. *Ibid.*

Romanus Pontifex. 253. Sponsiones super vita, morte, & futura ejus electione fieri vetitum. 254. a. Qui eas faciunt, si Ecclesiastici sint beneficiis privantur. 255. a. Omnes pœnam excommunicationis incurrunt. *Ibid.*

Romandiola Provincia. 101. a. Statuta ab Alexandro Centurione pro ejus gubernio edita. 101. b.

Rota Avenionensis erecta. 247. a. Quæ leges sint ab Auditoribus observandæ. 247. b. Quolibet Triennio Sindicatui stare debent. *Ibid.* Quas sportulas accipere possint. 248. a. 249. a. & b. Causas ex commissione cognoscunt, eorumque jus extra Territorium Avenionem non extenditur. 248. b. Causæ, quæ non excedunt summam 200. aureorum ab uno, alterove Auditore cognosci debent. *Ibid.* Quando hæc Rota cognoscere possit causas Comitatus Venayssini. 249. a.

Rota Maceratenſis erecta ad cognoscendas Causas Provincie Marchie. 52. a. Auditorum numerus, & qualitates. 52. b. Facultates. 53. a. Leges ab eis servandæ. *Ibid.* & seqq. Privilegia eidem concessa. 57. Notarii, & Cursores huic Auditorio additi. 58. b. Eorundem privilegia. 59. a. Eiusdem Prætor potest moderari Feras iis exceptis, quæ de præcepto Ecclesiæ sunt indictæ. 229. a. Ad eam non datur appellatio a Decretis Episcoporum morum correctionem concernentibus. 286. a.

Salamantina Accademia. 318. a. Feuda, & Terræ, quæ Decimas ei solvere tenentur, ab hoc onere non liberantur, etiam in possessionem Ecclesiarum veniant. 318. b.

Scala Sancta ad Basilicam Lateranensem a Sixto PP. V. reposita. 124. b. Sacella inibi erecta. 125. b. Sacrificia, quatuor Cappellani, quatuor Clerici, & Otiarius instituti. 126. a. Anni redditus unicuique assignati. 126. b. Jus patronatus, & præsentandi ad hæc Beneficia Michaeli Peretto reservatum. 127. b.

S. Severini Ecclesia Firmanæ suffraganea. 65. a.

Sixtus PP. V. Decies centena aureorum millia in Arc. S. Angeli reponit. 1. a. & b. Certasque præfinit leges pro iis perpetuo conservandis. *Ibid.*

Ibid. Et de pro nendis in casibus necessitatis, quos recenset 2. b. Abusus, qui in Ordinem Heremitarum S. Augustini in Hispaniis irrepleverant, tolli curat. 3. Congregationem Clericorum Regularium Minorum approbat. 4. a. Nonnullaque ei Privilegia elargitur. *Ibid.* B. Didacum Ordinis Minorum S. Francisci SS. numero adscribit. 12. a. Eiusque Festum diei 12. Novembris addit. 12. b.

Archivium Generale pro utroque Clero Romæ instituit. 13. b. Superioribus Monasteriorum Congregationum Monasticarum Inventaria fieri mandat, Romamque ad suorum Monasteriorum Archivia transmitti. 14. a. Archivium in omnibus Status Ecclesiastici Civitatibus erigit. 15. a. Officium Regentis Archivi Generalis ejusdem Status Ecclesiastici instituit. 17. b. Hospitale Mendicorum in Urbe erigit. 21. b. S. Placidum Martyrem Ordinis S. Benedicti Calendario sub die 5. Octobris adscribit. 28. b. Collegium pro Adolescentibus Montis Alti instruat Bononiæ fundat. 29. b. Firmam Ecclesiam Archiepiscopalem constituit. 64. b.

Frates Scalceatos in Italia extinguit, eorumque Conventus, & Domos Fratibus Min. S. Francisci Reformat. Conventualibus tribuit. 88. b. Synodum Petricoviensem confirmat. 90. a. Aquam Felicem in Urbe magna impensa inducit. 113. b. Burgum Felicem in Regione Montium erigit. 120. b. Scalam S. mirifico opere ad Basilicam Lateranensem ponit. 124. b. Carthusiensibus usum proprii Breviarii concedit. 171. b. In Ecclesiis Portugallie Matutina Officia, majoris hebdomadæ, & Resurrectionis intempetiva nocte peragi prohibuit. 220. a. Camera Apostolicæ pœnas malefactorum Status Ecclesiastici adjudicavit. 344. a.

Societas Jesu. Collegium Græcense a Carolo Archiduce Austriæ institutum. 148. b. *Vide* Collegia. Labores pro Indorum conversione exantlati. 169. b. Præpositus Generalis potest Missionarios ad Indias deputare. 170. a. Quibus facultatibus fruatur hujusmodi Missionarii. *Ibid.* & pag. 319. & seqq. Collegium Tornacense erectum. *Vide* Collegia Novitii quomodo sint admittendi, & Superiores eligendi. 266. a. Quarta approbatio hujusce Instituti per Gregorium XIV. 279. a. In Congregationibus Generalibus servanda forma Constitutionum. 280. b. Prout etiam in admissione novitiorum, & vota emittentium. 281. a. Iis, qui simplicia vota emisere, præclusus accessus ad alios Ordines Regulares præter Carthusiensem. 281. b. Potestas dimittendi omnino conservanda. *Ibid.* Constitutiones non immutandæ. *Ibid.* Novitii admitti possunt etiam non servata forma Constitutionis Sixti V. 297. b. Ingolstadtense Collegium a Gulielmo Bavariae Duce erectum, & dotatum. 395. a. Patribus hujus Soc. ab Hæresi absolvere in Regnis Hispaniarum, in quibus adest officium Inquisitionis, non licet. 464. a.

Spolia. Collector Generalis Hispaniarum, & Subcollectores a jurisdictione Ordinariorum sunt exempti. 164. a.

Stephanus Leone Ordinis Cruciferatorum Procurator Generalis. 14. a.

Synodus Petricoviensis. 89. b. Constitutiones in calatz. *Ibid.*

T

Terulensis Ecclesia in Episcopatum erecta a Gregorio XIII. 183. b. Jus ad eam presentandi Hispaniarum Regibus tributum. *Ibid.* Ceterorum Beneficiorum collatio Episcopo reservata. 184. a. Leges a Capitulo servandæ. 184. b. 190. b. Limites Terulensis Diocesis a Castarugaiana distincti. 185. b. Dos Episcopo constituta. 186. a. Mensa Capitularis. 186. b. 187. b. 189. b. Cura animarum Capitulo commissa. 188. b.

Thalmud retinere Hebræis vetitum. 428. a.

Theodosius Bragantia Dux Cappellam in Villavizosa erigit. 373. b. Cappellani celebrantes in alia Ecclesia, si ipse Dux adfuerit, vel de ejus mandato, distributiones lucrantur. *Ibid.* Indulgetur eidem Duci, ut pro regimine suorum subditorum opera Ecclesiasticorum uti possit. 374. b.

S. Theresia primitivam Carmelitarum Regulam inter Discalceatos invenit. 130. a. Viginti Monialium Monasteria in Hispaniis erexit. 130. b.

Theaurarius R. Cam. Apostolicæ, quæ jura, & quas facultates habeat. 105. b. Locum habet in Cappella Pontificia. 106. b. Et in Signatura Gratiæ. *Ibid.* Est Collector Generalis Spoliorum Ecclesiasticorum. *Ibid.* Quæ sub hoc titulo comprehenduntur. 107. a. Ideoque in his ex officio procedere potest etiam contra exemptos. 107. b. Et causas omnes ad spolia spectantes privative cognoscere. 108. b. Et Subcollectores deputare. *Ibid.* Appellatio ab ejus sententiis datur solummodo in devolutivo. 109. a. Ad eum spectat, fortes, lottosque permittere. *Ibid.* Facultas transferendi pœnas. 110. b.

Tolentina Ecclesia Firmanæ suffraganea. 65. a.

Trudonensis Seminarium erectum. 80. a. Dos ei assignata. 80. b.

Tullenſis Ecclesia. 451. a. Nonnulli abusus in eam irrepleverunt. *Ibid.* Clemens VIII. Episcopo totius Diocesis Visitationem committit. 451. b.

Valentina Ecclesia. 19. b. In Canonicos admitti non possunt illegitimi, quamvis postea fuerint legitimi. 20. a.

Valentina Synodus. 312. a. De Legatis, & Quarta funerali. *Ibid.*

Vallisoletanum Seminarium Orphanorum erectum. 375. a. Moniales postea in illud inducitur. 375. b. Quibus Orphanorum cura committitur. 376. b. Privilegia illi concessa. 377. Moniales cura Fratrum Ordinis Minorum traduntur. 378. b.

Vaticana Basilica. 117. b. Cardinalis Archiepiscopi facultates. *Ibid.* Ordinarium jurisdictionem super Canonicos exercet. 119. a. Collegio Fabricæ præfides. *Ibid.*

Veliternensibus privilegium concessit Pius V. ut eorum Causa in prima, & secunda instantia in ipsa Civitate cognoscantur. 262. a. & b. Exequutiones vero sine licentia Episcopi fieri prohibuit. 262. b.

Venayssini Comitatus Causa a Rota Avenionensi excepta sunt. 248. b. Ibi vero cognosci possunt, utraque parte consentiente. 249. a.

Veronense Capitulum. 467. a. Forma Episcopum associandi, & Magistratus Thurificandi. *ibid.*

Vice-Camerarius facultatem habet cognoscendi causas appellationum damnorum datorum supra summam 10. scut. 145. b.

Vice-Cancellarius S. R. E. 99. a. Officia ejus collationi, & jurisdictioni addicta. *ibid.*

S. Vincentii de Cardona Ecclesia, quae fuerat antea Canoniorum Regularium S. Augustini, in Collegiatam erecta. 389. a. Dos Capitulo constituta. 389. b. Ducibus Cardonae concessum jus nominandi Abbatem. 390. b.

Vincentius Cardinalis Montis Regalis Carthusianorum Breviarium examinat. 172. a.

Umbriae Provincia. 198. b. Decreta edita pro illius regimina. 199. a.

Urbanus Papa VII. 245. a. Quoto tempore sederit in Pontificatu. *ibid.* Tumulatur in Basilica Vaticana. *ibid.*

Uritana Ecclesia a Brundusina disjungitur. 266. b. Tarentino Archiepiscopo subicitur. 267. b.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

UAN

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
ASOCIACIÓN GENERAL DE BIBLIOTECARIOS